Digitized by Google

BIBLIOTECA NAZ.
Vittorio Emanuele III
XXX
E
8
NAPOLI

XXX
e
28

Digitized by Google

Digitized by Google

BONÆ VALETU
DINIFICATA
SUB HIS ALIS
VITA BREVIS ARS LONGA
HIS DUCIBUS
SUBIECTA
MEDICINA
PHARMACOPOEIA REGIA
seu
DISPENSATORIUM NOVUM LOCUPLETATUM & ABSOLUTUM
cum
ANNEXA MANTISSA SPAGYRICA
JOANNIS ZWELFER
PALATIN.
M D
MDCLXVIII

NAPOLI

PHARMACOPOEIA REGIA,

SEU

DISPENSATORIUM NOVUM LOCUPLETATUM ET ABSOLUTUM,

annexâ etiam

MANTISSA SPAGYRICA:

in quibus

VERA ET ACCURATA METHODO SELECTISSIMORUM MEDICAMENTORUM COMPOSITIONES ET PRÆPARATIONES TRADUNTUR; quæ cùm ſervatis ſuorum Ingredientium virtutibus, tum iisdem exaltatis, Medico, in profligandis humani corporis ægritudinibus, ad vota ſervitura ſunt.

CUI ACCESSERE

BINI DISCURSUS APOLOGETICI:

AUTHORE

JOANNE ZWELFER, PALATINO, M. D.

Cum Privilegio Sacræ Cæſareæ Majeſtatis.

NORIBERGÆ:

Sumtibus MICHAELIS & JOHAN. FRIDERICI ENDTERORUM.

ANNO M. DC. LXVIII.

Summa Privilegii.

Sacræ Cæſareæ Majeſtatis Privilegio denuo cautum eſt, ne quis D. Joannis Zwelferi Animadverſiones in Pharmacopœiam Auguſtanam, & annexam ejus Mantiſſam, cum Diſpenſatorio Novo, contra Privilegium, à FERDINANDI III.glorioſiſſimæ memoriæ Cæſareâ Majeſtate olim ad Decennium impetratum, intra aliorum adhuc decem, à proximâ hac Operis hujus Novi editione, annorum ſpatium, ſive per ſe, ſive auctum etiam cum annexa Appendice, eodem, aut alio, Typo recudere, invehere, & clam vel palam vendere atque diſtrahere præſumat; ſub pœna viginti Marcarum Auri, amiſſionisq; Exemplarium: prout mulctæ hæ, cum reliquis conſvetis cautionibus, in Diplomate, ac Privilegio Cæſareo Originali, ampliſſimè continentur.

Cenſura Inclytæ Facultatis Medicæ Viennenſis.

Animadverſiones in Pharmacopœiam Auguſtanam, & annexam ejus Mantiſſam, primùm reviſas; unà cum Appendice ad Animadverſiones: nec non Pharmacopœiam Regiam, ſeu Diſpenſatorium novum Locupletatum & abſolutum, cum annexa Mantiſſa Spagyrica, Dn. Joannis Zwelfer, Med. Doctoris, propriis Obſervationibus & Experientiâ confirmatum, aliqua ex Collegio Medicorum Viennenſium membra ab initio usq; ad finem ſtudiosè perlegerunt, nihilq; in his bonis Moribus, aut Fidei Catholicæ, contrarium vel repugnans; verùm multa non ſolùm Medicis Praxin exercentibus ſcitu ſummè neceſſaria, ſed & Ægris admodum profutura, invenerunt. Ideoq; hæc Opera Typis digniſſima cenſemus. In quorum fidem haſce Patentes, Collegii noſtri Sigillo munitas, expediri, & manu Decani ſubſcribi, mandavimus.

Dab. Viennæ, 16. Junii 1666.

L. S.

Johann Ludvvig, Phil. & M.D.
p. t. Decanus.

POTENTISSIMO
AC
INVICTISSIMO
ROMANORUM IMPERATORI,
LEOPOLDO,
PERPETUO AUGUSTO,
GERMANIÆ, HUNGARIÆ,
BOHEMIÆ, DALMATIÆ, CROATIÆ, SCLAVONIÆ &c. REGI, ARCHIDUCI AUSTRIÆ, DUCI BURGUNDIÆ, STYRIÆ, CARINTHIÆ, CARNIOLÆ, ET WIRTEMBERGÆ. &c.
COMITI TIROLIS: &c.
IMPERATOR AUGUSTISSIME:

FOecunda Cæſarum Regumque Parens, Auſtria, Invictisſime LEOPOLDE, illicium eſt Orbis & Populorum, quos arcano nutrit ubere, ac inſatiabiles reddit, dum vel ſemel admiſit ad fluenta Gratiarum. Habet, Auguſtisſime Cæſar, Gentilitia Auſtriorum Domus tacitum in omnes Imperium, dum ſuos Majeſtate allicit,

 Pietate

Pietate conſervat, Juſtitiâ tutatur, Humanitate demulcet. Neminem proinde arceat Imperialis Auſtriacorum Aquila, quæ, licet Majeſtate & Juſtitia, Sceptro & Enſe, armata ſit; Pelicanus tamen amoris eſt, ſua confodiens viſcera, ut vel proprio cruore ſubditos foveat, ac in vitam animet. Meridiabar jam olim Ego ſub umbra hujus Aquilæ alarum magnarum, PIETATE ET JUSTITIA magni FERDINANDI TERTII PATRIS, ad cujus auguſta ſubſellia Animadverſiones in Auguſtanum Diſpenſatorium olim reclinavi. Protegebat me Majeſtas FERDINANDI QUARTI, ſeu fortis Clementia, ſeu clemens Fortitudo, PRO DEO ET POPULO; ſub cujus Regio Paludamento Pharmacopœia Regia noſtra quondam protecta. Nunc arcano me trahit illicio, & benigno obtutu, ſceptrum inter & acinacem excubitor oculus Majeſtatis Veſtræ, CONSILIO ET INDUSTRIA Vigilantisſimus, Hieroglyphico aut Myſtico ſenſu Cæſarearum virtutum Epitome, TER AUGUSTE LEOPOLDE; cui jam olim totus militabat æther, & Coronas deſtinabat, ad Diademata nato ac educato. Conquieſcat igitur ſub umbra alarum tantæ Majeſtatis Veſtræ CONSILIO ET INDUSTRIA ſecundus hic fœtus meus, partusque literarius (quem pedibus Majeſtatis Veſtræ reclivis ſubſterno) utpote, qui olim ſub his Alis feliciter fovebar; quando Regiæ

m. Phar-

m. Pharmacopœiæ Appendicem Auguſto Majeſtatis Veſtræ Nomini ſupplex dicavi. Perennet igitur non tam Solaris Imperii Aquila, quàm ſæculorum Phœnix, LEOPOLDUS, gentis noſtræ Pyropus, Paternarum virtutum MAXIMI FERDINANDI TERTII ex aſſe Hæres, in Sago & Toga ter Fœlix IMPERATOR: Cui ut Regna accedant, bello & pace glorioſiſſimus perennet, ſupplicibus votis exoro. Nam ſic & Urbs, ſic Populus, ſic Univerſus Orbis, ardentibus votis ſuſpirat.

SACRÆ CÆSAREÆ MAJESTATIS

VESTRÆ

Humillimus cliens

JOANNES ZWELFER.

PROOEMIUM
ad
LECTOREM.

Quod olim, Gentilitio ſibi ſymbolo, feliciſſimus ille Heroum, hieroglyphicâ brevitate innuit; quando ſuper Scutum dimidiam Lunæ ſphæram vivis coloribus pingi voluit, hoc ſuperſcripto Lemmate: Plenior redibo: hoc à me, non tam nominibus & ſymbolis, quàm reipſa, effectum vides, Lector benevole; dum Tibi, & univerſo literato Populo, Pharmacopœiam Regiam, juxta fidem, in præfixo Emblemate datam, pleniorem, auctam & perfectam, ut φιλιατρῶν expectationi ſatisfacerem, ſiſto & conſecto. Ea enim eſt humanæ imbecillitatis, inter anguſtos limites comprehenſæ, natura, ut parturiat ſemper; rarò tamen, aut nunquam, perfectum enitatur fœtum, embryonem duntaxat producens; cui tempus, ætas, & magiſtra rerum, Experientia, ultimam tandem imponit manum. Symbolizat enim humana mens cum totius Univerſi natura, quæ, in ipſis progignendis floſculis, ſuis utitur interſtitiis, producendo jam eorum pericarpia, ſinûs, genicula, umbellas, nymphas, donec in calathos circinet, ex his, velut è proſcenio, florem eductura. Sic pariter longâ ſerie procedentes anni, magna artibus fuerunt incrementa; ſuos habet gradûs ſapientia; dies diei eructat verbum, & nox nocti indicat ſcientiam, ad conſummatam usque plenitudinem. Quindecim jam fluxêre anni, quòd Pharmacopœia Regia noſtra primùm ſuſtinuit prælum: hactenus verò aſſiduo ſemper ſtudio in id incubui ac deſudavi, ut fœderatis manibus, conjunctisq; viribus, fœtum hunc meum perficerem, experientiâ & continuâ Praxi ampliarem, debitum denique nitorem & formam ei conciliarem; ſatis interim factum mihi autumans, ſi deplorandis mortalium affectibus citò, tutò, ac jucundè, ſubvenirem. Quanquam præproperè adeò prælum ac lucem hic noſter partus non ſubiiſſet, remorante nos operoſâ Praxi, & Ægrotorum ſollicitatione; niſi, inter alios Doctiſſimos Viros, aſſiduo etiam mihi ſtimulo fuiſſet, ac fidelem unà operam ſuam præſtitiſſet, Excellentiſſimus Vir, *Joannes Adamus Spenboltz*, Inclytæ Facultatis Medicæ Viennenſis Doctor, Celebris Jaurinenſium p.t Phyſicus, & incomparabilis Philoſophus, qui deploratum Medicinæ ſtatum ſæpe coràm, ac literis ſuis, nobis expoſuit, & lucem, ac talentum noſtrum, ſub modium non eſſe abſcondendum, commonefecit; noſtris antehàc evulgatis ſcriptis addictiſſimus, ut ea (ad paucorum æmulationem) continuus tereret, meq; adverſus futuros maledico-

rum

rum ſuſurros iteratò erigeret, ut ſcilicet parùm adverterem, quid Zoilus in obſcuris, quid nauci homunculi (feſtivâ hâc utar προσονομασίᾳ) obganniant, quorum vita & labor eſt, ſagaciſſimis & defecatioribus etiam ingeniis imponere.

Placuit autem hanc in me ſuſcipere ſpartam, Regiamq́; noſtram Pharmacopœiam denuò excudere, ac divulgare, ut improbos naturæ conatûs per omnia æmularer, quæ ſemper ad majora enititur, nihilq́; non numeris omnibus abſolutum producere ſatagit: quò & collimavi ego, ut meliora nimirum chariſmata ſectarer, Opus & Diſpenſatorium tale ederem, quod omnem ſpiraret perfectionem, nihilq́; mancum aut ſuperfluum in ſe continens; prout decet genuinum Artis & Naturæ ſectatorem. Neque verò liberiùs hæc mihi excidiſſe putes, quaſi qui ſolus Philoſophici ſacrarii penetralia, aut ſacrum Æſculapii delubrum & abdita penetraſſem, eq́; iis non niſi Panaceas, ſecreta remedia, & θεῶν χεῖρας deprompſiſſem. Abſit à me faſtus, gloriola, & φιλαυτία; qui apprimè novi, quàm arctis limitibus virtus & poteſtas noſtra circumſcribatur; quàm anguſta res domi noſtræ ſit. Illud ſolùm ſcriptis hiſce monumentis præſtare volui, ut quàm proximè ad perfectionis apicem, in re Medica, collimarem, Tibiq́; cornu copiæ, aut, ſi mavis, Armamentarium & Panopliam erigerem, è quibus arcana remedia depromere valeas, queîs deleterias morborum vomicas, abditasq́; humanorum langvorum cauſas, velut totidem telis, profligare poſſes.

Quis enim tam bruto agreſtiq́; ingenio eſt, cui non pateat, quòd, labente paulatim ætate Mundi, vires totius orbis ſyſtematis labaſcant, magnisq́; paſſibus ad defectionem properent? Ipſa cæteroquin benefica ſydera, & ecſtatica elementorum commotio, in nos, ſeminali quâdam malignitate, virulenta effluvia derivant, mundumq́; epidemicis calamitatibus premunt. Amplùs dicam; ipſe Majoribus noſtris ſaluberrima alimenta, primâ quaſi ſtatione dimiſſâ, inteſtino furore in nos debacchantur, diſparatas geneſes in corporibus moliuntur, vernaculos morbos, velut totidem ſigilla, imprimunt, nosq́; arcanis inſidiis ad interitum deducunt; adeò quidem, ut, præter morbi genus, quod Antiqui Σποραδικὸν vel ἐνδήμιον, ſeu Patrium, dixêre; meritò calamitoſo hoc ſæculo nos illud jungamus, quod Inteſtinum, Domeſticum, & ex Nobis, appellemus. Intuentes igitur præſentium calamitatum ſeminarium, & fatale novæ Eridos pomum, hoſtilesq́; diſſidias vitæ noſtræ concentratas; & nos pariter novis accendamur auſibus, extra caſtra digrediamur, obviam procedamus arcano hoſti; qui filii aut commilitones ſumus magni Hippocratis; induamur fortitudine, & tanti Patris armaturâ, meditemur ſtratagemata, &, cum divino Sene, diviniora remedia. Sic fiet, ut Muſea ac Lycea noſtra humano generi ſint Armamentarium; conſilia noſtra, invincibilis clypeus; & remedia noſtra,

certiſ-

certiſſima ſalus langventibus, in vitam & ſanitatem. Huc proinde, pro mea tenuitate, hocce meo Diſpenſatorio collimavi ego, ut ſecretiora meditarer remedia, quibus frænum & habenas morbis imponeremus; ac veluti ærarium quoddam publicum erigerem, è quo langventium populus vitæ & ſanitatis ſibi ferat ſubſidium. Neque verò hæc iterum à me magnificè & grandiloquè prolata cenſeas. Tu ipſe Regiam hanc, ſcripta & lucubrationes noſtras, cum reliquis ævi noſtri Scriptoribus, velut purpuram purpuræ, & byſſum, ut ajunt, byſſo compara; & reperies, quòd mea cauſa triumphat; deprehendes, quòd plurimi Scriptores in propriis vitiis lippiant; quòd anguſtiùs, quàm pro dignitate Medicâ conveniebat, ſcripſerint, poſthumos denique errores retroagendis ſæculis, quaſi per traducem, commiſerint, ævum, Lycea, & Athenæa noſtra dedecorantes.

Et ſanè quid Medicus eſt, debita remediorum penu deſtitutus? Idem quod inermis miles; quod Philoſophus inter Amuſos; quod elingvis Orator. Non enim hîc ſyllogiſmis certatur. Praxi, & exercitio, ſelectisq; remediis, quibus ægros fulcias, opus eſt. Neque enim, quàm aſſiduè Patientem inviſas, quæritur; ſed, quàm aptis remediis & medicamentis proſtratos erigas, diſquirendum. Ut proinde Cordubenſis Philoſophi ſanè Chriſtiano dogmati ſuccenſere nequeam, dum in Epiſtola ſollicitè hortatur: *Medicorum conſilia de vita, qui, parum docti; ſed ſatis ſeduli; officioſè ſatis multos occidunt.* Neque immeritò: de vita deciditur, viduorum & orphanorum res agitur; ac ab uno Medentis ore nonnunquam regnorum momenta dependent. Quod & ipſi parum experti perpendunt: proinde, quas nec à doctrina, nec ab experientiâ, nec à ſecretis Chymiæ & Pharmaciæ laboribus habent, ſuppetias; ab humanitate, & verborum lenociniis, quandoq; officioſè emendicant. Ut proinde certiſſimum ſit, hoc ſolo & uno, quòd circa genuina medicamentorum inventa hallucinantur, fortunas, formam, & ἐγκώμιον Medicorum naufragari. Contemplemur enim ſine penicillo Apellem quempiam; ſine incude Malleatorem; aut Architectum, quem regula & gnomon deſtituunt. Quid ſunt? Truncus ficulnus, inutile lignum, *αὐτόματα*, & muta Trophæa. Talem tibi, ſine debitis præſidiis, Medicum effingito; qui, ut inermis miles; ſine remis & velo, nauta; ſine oleo & ceromate, luctator; vento, arenæ, operi ſe accingat & committat. Ab hoc quid ſperes? Illud nimirum, ut in primo ſtatim certaminis veſtibulo reſiliat, domeſticæ egeſtatis memor, &, adſtantis turbæ ſtrepitu offenſus, vix dimidiatas referat periodos; anceps curam & prognoſin ordiatur; ægros declinet, donec ſuam ludat morbus tragœdiam. Primum igitur ſalutis fundamentum & baſis eſt, talem ſibi delegiſſe Medicum & Pharmacopœos, quos ſana Theoria, improbus & aſſiduus labor Pharmaceuticus, quidvis aptè ordinare & diſpenſare erudiit, ne,

relictis

relictis ſalutaribus remediis, quisquilias, & rerum inconcinnas farragines, & incompoſtibiles proceſsûs imperent; qui Ægris nauſeam & exitium; viris autem & Pharmacopœis exercitatis riſum & cachinnos accelerent: teſtante hoc quotidianâ experientiâ.

Conſideremus iterum, quòd ſi peritiſſimis, & in arte conſummatis, viris Pharmacopœis, præpoſtera talis medicamentorum ordinatio negotium faceſſit; quid futurum ſit, ſi munus hoc deferas incurioſis quibusdam, inexpertis, Miſochymicis, & ad Pharmaciam ineptis; quorum ſcopus & meta non proximi ſalus, & charitatis lex eſt, ſed, ut cum Ariſtophane loquar: πρὸς τὰ ἄλφιτα: de pane lucrando, quæſtus, & turpe lucrum? An non decumani errores inde prodibunt, in mortem usque, eamq; præmaturam, deplorandis ægris luendi? Hinc, hinc illæ lachrymæ! quòd nonnunquam Officinæ quædam tam atro calculo notatæ ſunt, populo ac urbi ſuſpectæ, nec non inviſæ, Patientibus exitiales, Medico probroſæ: eò, quòd non rarò ex illis Medeæ fraudes reproductæ, & Circæa pocula ægris prælibanda ſunt allata. Piſcator ictus ſapit; &, quid fidi ejusmodi Achates, dolis & fraudibus inveterati, poſſint, expertus ſum. Quod enim, inter quadrupedes, Lupus; inter altilia, Vultures; inter undas, prædator Piſcis: hoc ſunt, inter homines, ejusmodi Artifices. Viciſſitudines igitur humanas, & ſortem calamitoſam, mecum contemplatus, humano generi, divino illi ſimulacro & prototypo, quod θαῦμα τῶν θαυμάτων, animal adorandum, & Templum DEI, ſacra Antiquitas ſuſpexit, aliter parentare non potui, quàm obſequioſâ mente, & indefeſſis conatibus, ejus langvoribus ſuppetias itum, Diſpenſatorium tale erigendo, quod, longâ Praxi, ac infallibili experimento, certiſſimum, in viam Regiam ac tutiſſimam Medentium normam aſſereret, ac ab interitu Ægros vindicaret. Enimverò, ſi quæ hactenus in Republica Medica aut viciſſitudo, aut remora fuit, quæ doctiſsimorum Medicorum conatûs improbos, & tentamina ſæpe irrita fecerunt ac deluſerunt; aliud quid ſub cenſum vocare, aut incuſare, minimè poſſumus, quàm minùs dextrè, & manca ad nos tranſcripta Diſpenſatoria, quibus illi hactenus tributarios ſubjecerunt affectûs, ac, Veterum erroribus nimium creduli, ſubſcripsêre. Sic per traducem, & hæreditariâ labe, in noſtram usque ætatem Veterum abuſûs & errata transplantata ſunt; quibus etiamnum hodie, proh nimium! detinemur. Sunt enim Diſpenſatoria nobis inſtar regulæ & amuſſis; quæ ubi à rectitudine & linea declinant; quid mirum, ſi & nos, qui medemur, hoc uſi directorio, à vero tramite deviamus? Suſcipiant igitur, & æqui boniq; conſulant, hoc, proximi ardore, & de omnibus benemerendi ſtudio, inter verecundos modeſtiæ limites, à nobis nonnihil caſtigatius editum Opus & Diſpenſatorium, Inclyti Medicinæ Patres; quos ſolos ut demererer, majoraq; hiſce audendi, novos ſubjicerem igniculos, hanc

hanc in me lubens Provinciam ſuſcepi. Et licet hæc ſeriùs, ac multùm declinante jam vitæ termino, peregrim, noviſſimâ quaſi horâ in Vineam aggregatus; meo tamen non defraudabor bravio & mercede, utpote qui miniſterium Domini, juxta menſuram crediti talenti, fideliſſimè complevi. Neque diffido, quin ſuper plura conſtituendus & elocandus ſim, qui in paucis hiſce Deo & Proximo fidelem ſervum me exhibui. Hæc etenim ſola & una eſt in humanis uſura, non tantùm licita, ſed & omnibus æmulanda: bene merendo, & charitatis vinculis proximum conſtringendo, Ipſum altiſſimum, qui eſt ignis conſumens, totus charitas & amor, velut totidem arcanis vinculis ſibi devincire ac reddere debitorem.

Quàm verò arduum & ſalebroſum hoc iter meum & inſttiutum fuerit, Tibi, L. B. contemplandum offero, qui inter ſpinas & tribulos, furores & invidias, me jugiter converſantem à longè proſpicis. Non enim dies una, & nox ſola, hanc litem dirimere potuit. Menſes, & complures annos conſecravi; ſanitatis (utinam non vitæ!) tam ſeveram inter Praxin, & irrequietos labores, paſſus diſpendium ſum; ſomnum & quietem divendidi: optimè mihi conſcius, hæc ſtertendo non evenire, παρεγχείρησιν & applicationem manuum requiri, laboribus denique omnia Superos elocare: quanquam moleſtiæ ſenſum & ſudores ea non accerſant, quæ ultrò, & publico emolumento, tranſiguntur. Neque verò deerunt, qui ſudores meos Λεπτολεσχίας, & vaniloqua nugamenta, definituri ſunt, cavillando dicentes; Obvii cujusque fore, ejusmodi Diſpenſatoria erigere; nec plus virium ac ſtudii requiri, quàm ſi Genialem aliquem recenſerem Apologum; cum Apuleio, laudarem Aſinum; cum Favorino, Therſiten; cum Seneca quopiam, velim Claudii ludere ἀποθέωσιν. Quibus tria hæc ex Curia dicta ſufficiant: *Dulce bellum inexpertis.* Conſtanter interim aſſeveraverim, munus hoc Philoſophum Arte & Naturâ inſtructum requirere, Medicum, eumq; Practicum, Chymicum & Spagyrum, nullius laboris pertæſum virum, ſerium & conſtantem. Quocunq; n. horum deficiente, Ars claudicat, Pharmacia manca eſt, Officinæ noſtræ proſtituuntur. Communis igitur calamitas, & deplorandus noſtrorum Diſpenſatoriorum ſtatus, ſtimulum & calcar mihi addidêre, ut, nullum penſiculando laborem, neque curarem, quonam calculo iniquiſſimi hujus ævi cenſores, qui propria ſolùm adorant, aliena verò, vel, cum Democrito, omnia rident, vel, cum Catone, reprehendunt, non videntes manticæ quod à tergo eſt, quaſi verò, ſuperſtitioſâ Poëtarum metempſychoſi, emiſſa ex Elyſiis voluptatibus Hippocratis anima in eos remigraſſet, ſuffragentur.

Ut autem ab Univerſalibus ad Particularia digrediar; hoc ipſum pluribus demonſtrabo, quàm multa in eum conſpirare oporteat, qui ſimili oneri,

neri, & concinnando Diſpenſatorio, ſeſe accingere cupit: ex quibus, veluti notis characteriſticis, B. L. inferre poterit, quòd Diſpenſatorium hoc noſtrum genuinum ſit norma & idea, ad quam alia conformari poſſint. Addiſcet præterea Philiater, quâ ratione Compoſitiones medicamentorum propriæ, & juxta leges artis paratæ, à ſpuriis, mendoſis, & apocryphis diſtingvi debeant; ne & ipſe deinceps à turpiſſimi lucri heluonibus, & pſeudo-Pharmacopœis, in eandem naſſam & conſortium trahatur: pro quo ſequentia breviter animadverto:

Calleat inprimis ejusmodi Scriptor exactè Pharmacevticam artem inſimul, & Chymicam: ſit inſtructus Phyſicis Prænotionibus; quibus naturalium, ſeu Medicinalium ſubjectorum, ac rerum naturas & craſim, quæ in tribus regnis latitant, exactè ſcrutetur & penetret; quid nimirum, & quantum, in quolibet ente lateat; ad quæ aptum ſit: quæ ſola eſt vera Philoſophia, juxta mentem Baſilii Valentini, quaq; ſi quis deſtitutus eſt, circa inane punctum rotabitur, erroribus plenas medicinas præſcribet, Diſpenſatorium inaniter meditabitur, abſurda abſurdis junget; ſibi & Poſteritati injurius.

Deinde habeat per modum infallibilis principii & theorematis; non quodlibet ex quolibet fieri, nec quodlibet cuilibet aptè uniri ac permiſceri poſſe. Item: Omne recipiens recipere non ad quamvis, ſed ſuæ ſaltem receptivitatis, rationem; nequaquam verò ad imprimentis modum.

Præterea noviſſe convenit, è quibus rebus & ſimplicibus Syrupi commodiùs parari valeant; & rurſum, è quibus Aquæ præſtantes elici & deſtillari; quæq; ex toto ad deſtillandum apta vel inepta ſint; quæ Decoctionibus, & Extractionibus, aptiora; quænam in Pulveres, Pilulas, Trochiſcos, Electuaria, convenienter redigenda, ab unâ; quæq;, ab altera parte, ad Emplaſtra, Olea cocta, & Ungventa &c. conficienda magis idonea veniant: ne virtutes earũ, dum ad illud, quod non conveniebat, neglecto eo, ad quod naturâ ſuâ ordinata erant, ex iis, præpoſtero ordine, parandum & exprimendum aſſumpta, deſtruantur; vi & energiâ ſuâ, ſiniſtrè procedendo, priventur, aut fruſtra ſaltem accumulentur. Conandum enim apprimè eſt, ut ſubjecta, ſeu ſimplicia medicamenta, unione homogeneorum potiùs intendantur; quatenus virtus, juxta Philoſophum, unita fortior, per congruas ſolutiones ſolubilium, & amplexum quorumcunque miſcibilium.

Tertiò & hoc obſervandum, ut, quantum factu poſſibile, multum virtutis & virium pauciori, vel exiguæ quantitati cujusdam medicamenti, ſive ſimplicis, ſive compoſiti, imprimatur, & veluti concentretur; ac ne quicquam illorum in præparatione, vel coctione, deſtillatione, aut aliâ quâvis operatione, deperdatur; ſed integra conſerventur.

Neceſſum portò eſt, Quartò, ut homogenea homogeneis, ſimilia ſimilibus; & quæ, ad producendum effectum, univocâ ratione concurrunt,

 jun-

junganrur; neutiquam verò ralia, quæ contrariis qualitaribus ſibi repugnant & diſſident, agglomerentur. Taliter peccant ij, qui laxantia, adſtringentia, diaphoretica, dispellentia & allicientia virus, narcotica, & ſtuporem inducentia, aut ea, quæ virtute alterante, calefaciente ac refrigerante ſimul, & conſimili virtute gaudent, in unum cogunt, quæ ſuâ contrarietate, & ametriâ, compoſita medicamenta nociva & inefficacia reddunr, & diſſitis qualitatibus unitatem & harmoniam compoſiti interturbanr: ut proinde certisſimum ſit, Medicum ſuo fine inter curandum fruſtrari, irritaq; reddi omnia.

Quintò, noſſe oportet, quæ medicamenta, Compoſita atq; Simplicia, è recentibus; quæq; ex aridis & ſiccis, decenter paranda; & quo anni tempore id fieri expediat; utrum omnia ſimul & ſemel; an ſucceſsivè colligenda: item quâ ratione conſervanda, donec ſalvis viribus conjungantur.

Sextò; quod, velut Practicum documentum, accuratè obſervandum, ut nimirum in omnibus ſenſatum ſe exhibeat Medicus, & ratione conſulat: quæ, cùm recta ſit, omnem litem dirimit. Nimirum, non ſeduci ſe patiatur Authoritatibus, & abuſu Veterum, ſi quando ratio, experientiis fulcita, aliud, vel contrarium, ſvadeat. Si verò contrarium attentaverit, & non, quà eundem, ſed quà itum, proceſſurus ſit, ſibi imputet, ſi doloſi, & in Rempublicam Medicam injurii, ſeductoris notam incurrerit: utpote per quem maleſana dogmata & errores vigent, palliantur, celantur, & in immenſum propagantur; pœnas Deo & Poſteritati meritas daturum. Conſideret denique ſtatûs & conditiones hominum, ut pro menſura fortunarum & loculi medicamenta deſignet; adeò, ut nemo ſit, cui charitas debita, & manus Medica, ſubtrahatur, ſed æquè pauperibus, ac divitibus, ſatisfieri queat. Tandem & hoc vel maximè expedit, ut præparationes tam ſimplicium, quàm compoſitorum, medicamentorum perſpicuâ & intelligibili methodo ac ſtylo, conformiter, ad præcepta & leges artis, prout ſuprà deductum, Pharmacopœis præſcribat. Niſi enim dilucidè illarum præparationes exprimantur; tum quilibet, peritus pariter ac imperitus, Pharmacopœus, pro captu & genio ſuo, quævis medicamenta præparabit: Exercitatus & Peritus, dextrè & legitimè; Rudis verò & Idiota in arte, perſunctoriè, ruditer, & perperam, pro ſui intelligentia. Ut mirum proinde non ſit, ſi medicamenta differentia, & toto cœlo discrepantia, ex tam anomalo diſpenſandi & præparandi modo reſultent. Quemadmodum enim, apud Juris-Conſultos, unicus quandoque Aſteriſcus, clauſula, aut terminus, cauſam & caſum ex toto variat: ſic, in foro Medico, ſiniſtra manipulatio, & illegitimus vel minimus procedendi modus, totum Compoſitum mutabit; & medicamentum differens, ac aliter operans, producet ut proinde ſatis non ſit tritum illud & Laconicum: Fiat ſecundum artem: hoc, vel illud,

compo-

compoſitum, vel ejus præparatio. Oportet claris terminis præparandi modum indigitare; cæteroquin è minimis etiam graves errores pullulabunt.

Ex his conſtabit, quàm arduum ſit, medicamenta dicto modo legitimè concinnare, compoſitiones dexteras, & artificioſas, deletis erroneis, ſubſtituere, proceſsus & formulas Authorum reducere, tritam denique ac Regiam viam, evitatis labyrinthis, calcare.

Qui labor tametſi Herculeus fere fuerit; eundem tamen, à minutiſſimis ad maxima procedendo, in Tui ſolius, Lector Amiciſſime, commodum, & futuræ Poſteritatis emolumentum, ſuſcepi ac finivi; in eoq; exantlando nervis omnibus ſenſibusq; intentis, benigno cœli Numine prælucente, viresq; nobis gratiosè largiente, nulli tempori & operæ parcere volui. Tu interim vigilias meas, tanquam ſincerum in Te obſervantiæ meæ τεκμήριον & monumentum ſuſcipe, ac æqui boniq; conſule.

Unum adhuc, L. B. obſervare Te velim; quod in ſingulis Claſſibus, compoſitiones & medicamenta ad viſcera principaliora, variosq; particulares affectûs, direxerim, adeò, ut in quavis ferè Claſſe, ad quemcunq; morbum humanum, explicitè, vel implicitè, precioſa remedia deſcripta invenire liceat, quæ vulgaria non ſunt, rationibus Phyſicis & Medicis, experientiaq; ipsâ obfirmata. Omnium autem & ſingulorum cauſas, cur hoc vel illud additum, aut demptum, huic vel illi admiſcendum, ubique graphicè deſcribere non potui; cùm vaſtiſſima volumina his debeantur; quibus vita unius hominis, reliquis negotiis intercedens, tota abſorberetur. Quidquid autem editum à me legeris, rationi & experientiæ conforme deprehendes; nihil perfunctoriè & tumultuosè adjectum. Conatus ſum præterea, per omnia recto tramite incedere, Veterum errores cavendo, nec Recentiorum inventa omnia affectando; meliora tamen, pro viribus, ſectando. Hæc commemoro, non, quòd per contemptum aliorum, propria Trophæa firmare velim, aut ex proprio cerebro Palladem me genuiſſe credam. Quin palàm confiteor, me prima fundamenta, Componendi & Præparandi medicamenta, à Veteribus hauſiſſe; quibus hanc ob rem, lubenti animo, & gratâ mente, originem uti debeo, ita tribuo. Verùm cùm hæc inventa Medico-Pharmaceutica accuratiùs luſtrarem, magnaq; ex parte manca & mutila, quandoque ſuperflua & inconcinna, deprehenderem, uſus ſum delectu, & bona retinui, mala verò reprobavi, inutilia & ludicra ſegregavi; defectûs ſupplevi; meliora ſuggeſſi; ac optima quæque, propriâ experientiâ firmata, de meo ſubſtitui: nihil eorum ſubticendo, quæ ſecretâ manu & labore, tot annis, ſtudii & Praxeos continuatione aſſequutus ſum. Quanquam & meam hic fatear imbecillitatem, quòd eodem labyrintho, mille circumactuum anfractibus & Mæandris oberraverim, donec felicior Ariadna obvenit, qui oculos meos tetigit, & caliginem, quâ cum Antiquis cœcutiebam.

batam, velut ſquammas, removit, ut deinceps, in lucem aſſertus, dux eſſem cæcorum, & Anteſignanus proficientium. Hanc mihi proinde prærogativam, inter modeſtiæ limites, vendico; quòd primus Diſpenſatorii informem maſſam in vitam animaverim, ad ſacram æmulorum invidiam. Et de hoc Diſpenſatorio noſtro, in quo non verborum lenocinia, ſed remedia, eſſe voluimus, audacter aſſevero, quòd hinc inde compilatum, mutuatum, & corraſum non ſit, aliorumq́; ſcriptis & fragmentis, quaſi alienis corniculæ plumis, decorum; ſed proprio Marte comparatum, novum, & Regium, Pharmacevtico-Galenico-Chymicum. Si qui tamen temere hoc impugnare vellent (uti reipſa quidam attentarunt) ipſi ſe Græco illo arguant, dicentes: cur turpiter *ὑπὲρ τὰ ἐσκαμμένα πηδῶ*, extra limites ſalio? Cur ultra crepidam judicium fero; cùm rudis, & in arte inexpertus ſim; vix in hac Chymicorum & Pharmacopœorum palæſtra adhuc Tyro? Quod ſi tamen exercitatioris ingenii Vir quiſpiam rivales mecum habuit conatus & auſus, quem præmaturo hoc partu meo antevenerim, hic ne Laurum, quæ inter ſudores mihi accrevit, invideat; firmiter ſibi perſvadens, eandem patere ſemitam ad honoris veſtibulum, ubi pari auſu in ſtadio decurrerit & certârit: quin immò ad majora enitentibus ampliora donaria, gloriam, & famam decreta eſſe. *Virtutis* enim *pediſſequa gloria.* Hortor etiam egregios, & inter Medicos eminentes, Viros jam dictos, ut, ſi defectus quoſpiam (quod humanum eſt) inter fori ſtrepitus, & irrequietam Praxin, ſubintraſſe deprehenderint, eoſdem amicâ lenitate corrigant, obſcura decidant, ac propria ſubſtituant; ſibi & ægris conſulturi. Interim me ſequantur, quò facem prætuli, qui primus glaciem perrupi: accendantur meis, quos ſubjeci, igniculis, æmulentur veſtigia, &, pro talenti concrediti menſurâ, rem Medicam provehant & tueantur, humanum genus à morbis & morte vindicent, &, velut totidem Deucaliones, feliciter reparent. Faxint Superi, ut bono omine hoc diſcordiæ pomum in palæſtram Medico-Chymico-Pharmaceviticam primus jecerim, & multa præclara, & reconditæ ſapientiæ ingenia ævi noſtri, ad paria, & majora, audenda concitaverim: lubens palmam & herbam porrigam, meliora dogmata amplectar, qui addiſcendi cupidiſſimus; nec non,

qui volet ingenio cedere, primus ero.

Ad vos proinde, genuini Aquilarum fœtus, feliciſſimi Artis Filii, convertor, cum divino Sene Laconicum illud identidem vobis occinens: Ars longa eſt, ſed Vita brevis. Eheu! brevis. Siſto vobis quoq; Cordubenſem Philoſophum, Hippocratis Aphoriſmum limitantem: *Non exiguum* inquit, *temporis habemus, ſed multum perdimus: ita eſt, non accepimus brevem vitam, ſed fecimus; nec inopes ſumus, ſed prodigi. Vita ſi ſcias uti, ſat longa eſt.* Hæc ille. Vindicemus tempus, dum præſens eſt; futurum

&

& præteritum noſtram eludunt poteſtatem : præteritum ſtricta Nemeſis exigit ; futurum pro voto adjiciunt fata ; de præſenti nos diſponimus. Proinde manum aut tabulæ, aut ſtivæ, applicemus ; curramus in ſtadio, donec bravium apprehendamus ; luctemur, donec inter turbines & perſecutiones eluctemur. Sic Majores noſtri tentando ad Trojam pervenerunt, theſauros honoris & ſcientiæ nacti, vitâ brevĕ cum æternâ comutarunt. Aſſumite vobis fidiſſimū Theſeum, ac Ducem, Deum ; quo, ſive in columna nubis vos præcedat, ac evitare offendicula doceat; ſive in rotâ ignis anteambulet, meliora vobis ſemper ſuggerendo ; comite & face omnia vobis proſperabuntur. Exemplo meo rem confirmare, qui proceloſū hoc iter, & prolixos labores & conatûs meos, hoc auſpice cœpi, & fœliciter abſolvi ; cujus unico nutui, quidquid terra & mare periculi minitatur, obſecundant. Finē facio, vosq; denuo & hortor & obteſtor, Inclyti Medicinæ Proceres ; cùm ars longa ſit, vita verò, præſertim mihi, reſidua & brevis & declinans ; humeris & talentis veſtris ſuccollate, qui avertendo & exhauriendo tam vaſto pelago, quale Medicina eſt, defeſſus ſuccumbo. Inventis noſtris addite, artem propagate, Medicinam excolite. Sic fiet, ut ætas noſtra ævum Galeni & Hippocratis non tantùm adæquet, ſed & longiſſimè antevertat. Conſiderate obſecro, quòd jam ampla & lata meſſis ſit, meſſores verò, & operarii, pauci. Ego ſtationem meam fideliter abſolvi, manipulum, quem inter ſudores & labores ſeminavi, fideliter meſſui & reportavi. Ite & vos, ſive in vineam, ſive meſſem ; utrobiq; Vos Proximi charitas, Lex DEI, præſtolatur, vocat, & invocat, ut vos, in paucis fideles, ſuper multa conſtituat in Regno ſuo. Interim & Ego, quoad ſpiro, proximorum ſaluti me impendo, vitamq; meam curriculum Philoſophicum definire auſim ; & cum ſapientiſſimo Græcorum, Solone, hoc mihi poſthumum inſcribere elogium : *Seneſco, ſemper plura addiſcens*. Suſcipe igitur, Amice Lector, hoc Regium Opus noſtrum, quod aptiùs longè, quàm olim Aulus Gellius hiſtorias ſuas, quas Noctes Atticas intitulavit, Noctes Viennenſes nuncupare poſſem. Faxint ſuperi, ut hæ Noctes meæ olim tibi præbeant anſam, ut eas, cum Alexandro ab Alexandris, dies Geniales compelles, & experiaris. Vale. Dabam Viennæ, Anno M. DC. LXVII.

In

PHARMACOPOEIAM
REGIAM.

HIppocratis Divi carpens Helmontius Artem,
Galeniq́ue ſimul dogmata vera negans,
Deſipit, ut cuncti, quos gloria vexat inanis;
Omnia qui carpunt, nec meliora docent.
Non ſpernit *Zwelfer* Majorum dogmata, ſed vult,
Quod ratio dictat, nobilitare magis.
Jucundè, ſubitò, tutò, qui corpora ſanat,
Hunc Medicum quivis laudat, honorat, amat.
Talia cùm nobis monſtret medicamina *Zwelfer;*
Quilibet hunc meritò laudet honoret, amet.

ſic precatur

Tobias Czaſchelius, Med. D. & Sacr. Cæſar. Majeſtat. Perſonæ Medicus.

CARMEN ENCOMIASTICON

extemporale:

In honorem, & gratiam, de re Medica, propter publicatas Exercitationes in Pharmacop. Auguſtan. utiliſſimas & laudatiſſimas, optimè meriti

Nobiliſſimi & Clariſſimi Viri, Dni

JOANNIS ZWELFERI,

Artium & Med. Eximii Doctoris,

ab Amico & Fautore benevolo conditum.

PRodiit Undenis, patrio famoſa nitore,
Auguſtana novis Pharmacopœia typis.
Nempe novis toties facta & natalibus aucta,
fœcundum docuit ſe cumulare librum.
Et fœcunda ſatis fuerat, niſi adultera prolem
paſſa foret ſpuriis dedecorare ſuam.
Sed quia laſcivo ſtimulata frequentiùs Oeſtro
diſſimilem fœtûs protulit illa gregem:
Crevit in immenſum, variis jam partubus ampla,
donec tanta ſibi copia facta gravis.
Auguſtam tandem miſeratus Cynthius Urbem
vellicat, & memorem nominis eſſe jubet;

Nomi-

Nominis Auguſti, quò nil præclarius unquam
cuncta videns toto Phœbus in orbe videt.
Hæc parens monitis, fœtum circumſpicit omnem,
quem ſpurio peperit Pharmacopœia ſinu.
Vidit, & , incaſſum tantos abijſſe labores,
ingemuit; prolem pœnitet eſſe ſuam.
Vidit & obſtupuit; tantum non eluet undis
Heu! facinus, dicens: Vindalicisq; ſuis.
Protinus exclamat; noſtros, Hygiëa, penates
quæ colis, aſſuetos ſiſte ſuperba gradûs.
Jam ſatis eſt luſum: ſat, luxuriaſſe tot annis:
nunc decet alterius ſubdere colla jugo.
Scit DUODENUS, *ait, noſtra reparator Hygia,*
Æquus & hic lacrymis arbiter eſto tuis.
Nec pigeat, tanto documenta audire Magiſtro,
cujus judicium vel Themis ipſa probat.
Hic rerum vires, artemq; repandat, & uſum,
corrigat hic nævos, Pharmacopœia, *tuos.*
Felix ZWELFERUS, *felici ſydere natus,*
qui genio ſuperat ſecula multa ſuo.

Barthol. Moſer, M. D.
P. P. Diling.

Clariſſimo Medicorum Lumini,

ZWELFERO,

Alcaicum.

Qualis noctiſero carcere nubium
Eluctans tenui Phœbus anhelitu,
Coruſcus reſerat nubila turbida,
nigrantem nebulæ diſſipat orbitam;
Mox totis reſerans magna canalibus
(Improviſa velut flumina Nereus)
flagrans bella movet, non ſine ſiderum
Accentu, profugas æthere nubium
Turmas ejiciens, recreat omnia.
Zwelferus paribus dimicat ignibus,
Diſpenſat radios, non jubaris tenax
Doctrinæ, nebulas diſſipat æmuli,
Et denſum invidiæ degeneris globum.
Jam major radians Pharmacopœia
Quam promit noviter, ſub pede morbidam
Calcans invidiam, quidquid & æmulus
Ingeſſit nebulæ, livor, atræ fugans:
ſublimis ſolio, ſidera quà patent
lumen per populos largior explicat.
Ut cautes, medio immobilis æquore
ſpernit terrificùm jurgia fluctuum,
ut cedrus, viridi vertice montium,

 Quaſi

Quaſſata Æolio brachia turbine,
Tempeſtate viret, grandine proficit,
Quàm ſe Europa procul porrigit, & ſuis
Extendit ſpaciis; ſignificat tuum
nomen fama volens, ter gemino tubæ
non mendax lituo. Gens Academica,
Et famoſa petunt atria Cecropis,
quos nervos reſeras divitis ingenî.
Tu raris etenim præditus artibus,
libris inſtituis reddere opem malis:
Et non antè datis auxiliis, potens
morbos præpediat vis medicaminum.
Quod vulgas, opus eſt non modò Regibus
Dignum; Templa colat ſed magè Numinum,
ſeu Grynée tuum, ſive Epidaurii.
ZWELFER, nobilium gloria mentium!
Quæ digna mentis laus erit arduæ?
Pennis per liquidum grandibus aëra,
Te cuncti populi fata Quiritium
ſupra, non humili ſidere, provehant,
evectumque ſuper, Te ſapientia
clarum ſtelliferis nubibus inſerat.

Zwelfero.

Ἰητρὸς γὰρ ἀνὴρ πολλῶν ἀντάξιος ἄλλων
τὸ χείρων ἐδίδαξε δικαιότατος Κενταύρων
Ποδαλείριος ἠδὲ Μαχάων.

Zwelfero ſuo, viro incomparabili, aggratulatur

Joannes Adamus Spenholz, Facultatis
Viennenſis Medicus, p.t. Phyſicus Jaurinenſis.

Calliope ad Apollinem:

Dum, Phœbe, umbriferis reſides Heliconis in agris;
Aurea Parnaſſi dum tua ſceptra quatis:
Vix inter gentes, vix inter, prodiit ulla
Proles, terrigenos, Pæoniosq; viros,
Omnia naturæ ſapientiùs ubera ſuxit,
Pharmaca morboſis, quæ, meliora dedit.
Digna hæc, quæ celſo ponantur Pharmaca Pindo;
Muſarumq; inter quæ referenda Choros.
Extremis ſoboles hæc decantabitur oris:
Sic Afer pſallet, ſic reſonabit Arabs.
Cedrus in occiduis ſparget tua nomina terris:
Usque ad Gangetis Fama volabit agros.
Ignipotens quidquid ſacrâ Hermes claudit in Aulâ,
Ceu fervens Ajax, eruit illa foras.
Mirandas cernent venientia ſecula vires:
quas, inſtar Solis, per tria regna legit.

Quas

Quas Myſta hic Phœbi, quantasq; Aganippidos undas
Ebibit! & lymphas hauſit ab ore ſacras!
Si facta Heroum ſacro ponuntur Olympo:
Ter digna hæc Pindi ſcripta locanda jugis.

Ita, in laudem Clari Authoris, Calliopes nomine cecinit

Fridericus Ferdinandus Ilmer/
Phil. & Med. Doctor, P.P. Viennæ.

An
[Tit.]
Herrn Johann Zwölfſern/ Philoſ. & Med. Doct.
Käyſerl. Hof Medicum, und weitberühmten
Practicum, in der Stadt Wien.
Als derſelbe ſeine Pharmacopœiam Regiam zum ander-
mal ließ ausgehen.

Ihr Machaon unſrer Zeiten/
Zwölfſer/ hochbeliebter Mann/
Den man/ der Vortreflichkeiten
halber/ nicht gnug ſchätzen kan/
Die Ihm Æſculap gegeben/
vor viel andern/ die itzt leben:
Ich hör euch zum öfftern klagen
über Zoils Ungemach/
Und doch nach der Urſach fragen/
darum er Euch ſtellet nach.
Soll ichs ſagen? Wolt ihrs hören?
Ich wills Euch gar balde lehren.
Weil/ was Hermes hat geſchrieben/
und Galenus ausgedacht/
Ihr von Jugend auf getrieben/
und Euch wolbekandt gemacht:
Und wiſt/ wie man recht bekriegen
müſſe Mortam, und obſiegen.
Wolt ihr/ daß ich eine Probe/
an ſtatt tauſend/ bringe bey?
So ſag ich mit wahrem Lobe/
daß/ nächſt Gott/ Herr Zwölfſers Treu
Der/ die ich/ gleich als mein Leben
liebe/ hat das Leben geben.

Dann da ſchon ein jeder dachte/
Morta würde ligen ob:
Aber Euch der Wagen brachte/
wandte ſich das Blat/ (Gott Lob!)
Daß ſich bald nach wenig Stunden/
Ihre Kräfften wieder funden.
Wann dann nun durch Euer heilen/
und die Bücher die ihr ſchreibt/
Viel der Morten Hand entheilen/
Was iſts Wunder/ daß ſie treibt
Zoilum, auf euch zu ſtechen/
um in etwas ſich zu rächen?
Aber was wird wol ausrichten
der elende Zoilus?
Weil doch all ſein Thun und Dichten
ſich vor Euch verkriechen muß:
Dann des Käyſers Huld und Gnaden
macht/ daß jener nicht kan ſchaden.
Drum ſo laſt Euch nichts verwirren/
bringt der Nachwelt ferner bey
Wie in Curen/ ſonder irren/
glücklich zuverfahren ſey.
Schreibt! ſelbſt Phœbus wird belieben/
was Ihr habet aufgeſchrieben.

Schrieb dieſes/
zu bezeugung ſeiner/
wegen offterzeigter treuen Dienſte/
hertzlicher Affection
und ſchuldiger Danckbarkeit/

Der Königl. Frey-Stadt Oedenburg/
in N. der Ungern/ der Zeit verordneter
Burgermeiſter/
Georg Grad.

Prænobili ac Doctiſſimo Viro,

Domino

JOANNI ZWELFERO,

A. A. & Philoſophiæ, nec non ſaluberrimæ
Doctori, Fautori & Patrono ſuo gratioſiſſimo, in grati animi ſignum, lubens
canebat.

QUò tua te Doctrina rapit, *Zvvelfere*, ſupremum
Conſcendis Medicinæ apicem; faſtigia rerum
Summa tenes ſalubri Pharetratri in Apollinis arte.
Tuq; novus Medicinæ Atlas, jam ferme cadentii
Impavidos moli tantæ ſubdirigis artûs.
Ipſe tuum miratur Opus Podalirius, arte
Inſignis quondam Medicâ ſtupet ipſe Machon,
Totq; ſalutiferæ venerandaq; Numina Turbæ.
Oriris, *Zvvelfere*, novum jubar, atq; tegentes
Diſpellis tenebras venerandi Hippocratis artem.
Tu radiis, *Zvvelfere*, tuis, fulgore recenti,
Morborum genus omne fugas, triſtemq; ſenectam
Ingenio, *Zvvelfere*, tuo properare retardas
Exitium generi humano pertriſte ferentem.
Pro meritis tantis, manibus date Lilia plenis,
Doctis Præſtantis *Zvvelferi* cingite ſertis
Tempora, & Eois Caput hoc ornate lapillis.
Et quod Hymettus habet, retinent Phœacia rura,
Ponite, Jo! viridem ſacrato in vertice Laurum,
Aurea, Docte, Tuum, *Zvvelfer*, ſuper æthera Nomen
Cantantes ſublime ferent ad ſidera Cygni.

Chronographicum:

ProDIt opVs, perpeLLe, tVVM, ZweLfere: perenna!
Vive rei in Medicæ tempora longa bonum.

1666. 5. Aprilis.

Ita optat

infimus clientum

Joannes Martinus Imler,
Med. Doctor.

Uber die Preis-würdige Pharmacopœiam Regiam:
[Titul:]

Herrn Johann Zwelfers / der Artzney weitberühmten Doctoris, und Käyſerlichen Hof-Medici.

Als ſelbige zum andertmal gedruckt wurde.

NUn / Welſchland / wilt du noch auf dieſem Wahn beſtehen /
Die Götter haben uns ungnädig angeſehen
In unſer Teutſchen Welt / wie(a) jener dich bericht?
So liß doch / bitte ich / was an das Tage-Liecht
Herr Zwelfer abermal mit ſolchen Ruhme gibet /
Daß es ſelbſt Æſculap, der Aertzte Gott / beliebet /
Und leſens würdig hält: Weil es zeigt ohne ſcheu /
Doch wolgegründet / an / mit was vor Phantaſey
Vor zeiten man curirt; und wie man forthin müſſe
hierinnen beſſer gehn / wann man nicht blinde ſchüſſe
und fauten machen will, dadurch die edle Kunſt
bisher bey vielen hat verlohren Ruhm und Gunſt.
Dem aber hilfft nun ab Herr Zwelfer / wann man höret
und thut / was er mit grund in ſeinem Buche lehret /
auch in der That beweiſt. Was demnach ſchuldig iſt
der Griech dem Hippocrat, das wird zu aller friſt
Der Teutſche ſchuldig ſeyn Herr Zwelfers weiſen Sinnen /
Darüber Hippocrat zu wundern ſich beginnen
ſelbſt würde / wann er nur ſein Buch durchblättern ſolt /
und ſagen: Seine ſeyn wie Silber / Diß wie Gold.
Wär ich geſchickt darzu / daß ich ein Urtheil fellen
hie könnte / wolte ichs auf dieſe Weiſe ſtellen:

Was von der Medicin man hat bisher gelehrt /
Das wird durch Zwelfern ietzt verbeſſert und vermehrt.

(a) Cornel. Tac. de mor. Germanor.

Sätzte dieſes
Um dem Herrn Autori ſeine höchſtſchuldige
affection zubezeugen

Des Käyſerl. Stadt und Land-gerichts beyſitzer /
und Nider Oeſterreichiſcher Landſchaffts-
Apotecker / in Wien

Fridrich Müller von Löwenſtein.

Sonnetto:

SOn Joann Zwölfer, dodici parolle,
il Sol lumina, l'Anno in tanti meſi,
Tanti ſegni Celeſti ancor compreſi,
dodeci dico in Ciel lucente ſtelle.
Zwölfer, ſette parolle, ſon anch'elle,
ſette ſono i Pianetti, in Ciel diviſi,
tutti J'iai tu nel Anima tua affiſſi,
quei lumi ô ſtelle, ſi lucent è belle.
Queſta opera tua è un vero ſegno,
che l'arte noſtra illumini & illuſtri,
con il celeſte tuo Lume & ingiegno,
Teſſan Corone di Roſe, è di liguſtri,
ogn'un per coronarti; è ſei ben degno,
di gran merce, de tuoi gran ſtenti omulti.

Li Recipi vetuſti
Sublimi è refini ai ſpeciali
per cio Zwö fer ſei ſcritto fra immortali.

In honore faceua queſto Sonnetto
Radkersberg vel Styria inferiore

Gioh.-Battiſta Juliani Pharmacopeo
ordinar. dell Illuſtris. Regione.

I.

Salomon.

Find ich hier meinen Geiſt /
der deine Bruſt beſpreiſt?
Wie ſeh ich die drey Reiche prangen
In dir / der Krancken Troſt /
Ob dem der Neid erboſt /
Weil ich in dir nicht bin vergangen!
Glück / weiſer Zwelfer / zu /
mein Nahm heiſt: Fürſten-ruh:
Da cröne ich Dich mit / du Fürſt der Medicin:
So will ich / daß man Dich
ſoll nennen ewiglich.
Schreib biß zur Götter Zahl: GOTT führet deinen Sinn.

II.

Apollo.

Recht / kluger Zeſen-Sohn / haſt du den andern Hermes ſo geprieſen;
Den er den Gewigen hat ſichtbarlich ihr Augenfell gewieſen.
Der ich den Jſop hab zum erſtenmahl erquickt /
und herrlicher das Feld des Königes geſtickt
Als Salomonens Pracht:
Seh niemand / der gebracht
Die Medicin ſo hoch / die Fehler abgeputzt /
Und ſiht / das Flügel-loß / der Warheit Thraſo trutzt.
Drum wachſe Zwölfers Preis /
So groß mein Sonnen-Creiß.
Ich will des Mannes Stamm in ſeinen Zweigen ehren:
Sein Nahme ſoll ſich mehr den Zwölffmahl tauſend mehren:
Zum Zeichen meiner Huld / verſprech ich dieſem Mann /
Was ich im Hertzen hab: Sein Sohn wachs Himmel an!

III.

POEON,

à quo Pæonia, pernobilis Radix.

Weil er meinen Künſten gleicht /
Soll er mir auch zur Rechten ſitzen /
Weil er keinem Feinde weicht:
Drum will ich meine Wurtzeln ritzen /
Und auszuwachſen ſchreiben ein:
Herr Zwelfers heller Federſchein
Bringt an das Tagliecht
Was wieder Frieſel-Haupt- und Nerven-weh;
Ich weiß / daß Er gefunden einen Klee /
der ſelber mir gebricht.

M. J. S.

PHAR-

PHARMACOPOEIÆ REGIÆ
SEU
DISPENSATORII NOVI LOCUPLETATI

CLASSIS PRIMA,
SYRUPORUM ALTERANTIUM,
Mellium, Juleporum, Mivarum & Rob, veram componendi rationem explanans.

QUandoquidem intendimus Apollineam rei Pharmaceuticæ ſpartam exornare, auctiorem, Artique & Naturæ ingredientium convenientiorem reddere: pro viribus deſuper gratiosè nobis conceſſis, conſtitutum eſt, poſt Animadverſiones in Auguſtanam Pharmacopœiam editas: poſt Pharmacopœiam Regiam Animadverſionibus adjunctam: & poſt Appendicem in Utramque ſuperadditam, in hoc ſtudiorum genere aliquid abſoluti in lucem dare, & quod experientiâ quotidianâ in laboratorio conſequi, priusque præparare quàm ſcribere licuit, perfectum concinnare Diſpenſatorium, juxta Claſſes Diſpenſatorii D. D. Auguſtanorum *diſtributum. Cùm verò conſvetudinis lex mihi præciperet, ut hederam & præconem, ſeu prolegomena quædam in primam præſertim Claſſem præmitterem, quid ſcil. nominis & Etymi Syrupus, quis Veterum & Recentium uſus Syruporum ſit, & plura his affinia: Verùm, ne acta agamus, ac his in præcedaneis Animadverſionibus ex aſſe ſatisfecerimus,* Lect. Ben. *eò directum volumus, interim nos dexteris Syruporum Compoſitionibus accingentes.*

SYRUPUS DE ABSINTHIO STOMACHALIS ET HEPATICUS.

℞. Herb. recent. Abſinthii uncias ſex,
Menthæ criſpæ uncias quatuor,
Roſarum recentium uncias tres,
Spicæ Indicæ unciam ſemis,
Rad. Calami aromatici recent. uncias duas,
Quæ minutim inciſa & contuſa immittantur Cucurbitæ vitreæ, ſuperaffundendo,
Vini opt. generoſi, vel Hiſpanici libras quatuor,
Stent in digeſtione locô calidô die unâ, poſteà, appoſitô capitellô juncturisque benè

clau-

clauſis, fiat deſtillatio & abſtractio libræ unius circiter & unciarum decem: Reſiduæ in cucurbita ſpecies unà cum vappa vini (quæ exantlatâ ſpirituoſâ parte totâ eſt nauſeoſi ſaporis, odoriſque ingrati, ventriculo, uti vidi, inſignem labefactationem afferens) abjiciantur. Abſtractæ verò Aquæ odoriferæ & ſpirituoſæ de novo immergantur ſequentia minutim inciſa.

Herb. recent. Abſinthii unciæ quatuor,
Menthæ unciæ duæ,
Caryophyllorum drachmæ duæ vel tres,
Nucum Moſchatarum uncia ſemis,
Maſtichis electæ conquaſs. drachm. duæ,

Factâq; digeſtione per diem unum vel alterum in alembico vitreo benè clauſo, fiat colatura & expreſſio, liquor colatus & per reſidentiam depuratus filtretur, interimque aſſervetur. Tum

℞. Reſiduas ab infuſione præcedēte ſpecies, additis
Herb. recent. Abſinthii unciis quatuor,
Menthæ criſpæ unciis duabus,
Rad. Calami aromat. recent. uncia una,
Galangæ uncia ſemis,
Roſarum rub. uncia una,
Santali rubri uncia ſemis,

Inciſa, coquantur cum Aquæ ſimplicis libris tribus ad remanentiam libræ unius cum dimidia, colatura poſt expreſſa ac probè clarificata, additis
Sacchari albiſs. libris tribus,
porrò ad conſiſtenſtiam ferè tabulati coquatur, tùm demùm jungatur
Aqua ſpirituoſa ſuperius aſſervata, ac recentibus ſpeciebus impragnata, unciæ ſcil. decem,

Ac ſola diſſolutione fiat Syrupus præſtantiſſimus: *Qui ventriculi, Hepatis & Lienis imbecillitati, à cauſa frigida oborta, ſuccurrit, appetentiam excitat, flatus diſcutit, facultatem retentricem confirmat, adeoq; in Cachexia & Diarrhæa à debilitate & frigida Ventriculi ac Hepatis intemperie ſubortâ, præſtans eſt remedium; ſumptus quotidie in vini potu, vel alio vehiculo, morbo conveniente; utpotè Vino Cydoniorum aut alterantejuſculo, ab uncia dimidia, ad unciam unam.*

Nota: Libuit præparationem hujus Syrupi, à priori in Pharmacopœia Regia præſcripta, non abs re immutare, præſertim in abjectione *ſpecierum à deſtillatione relictarum*, propter *Vappam vini illis adhærentem*, & ab iiſdem minimè ſeparabilem, additis tamen harum locô *recentibus herbis & ſpeciebus*, quippe quæ precium Syrupi tantoperè non augent, tanquam levi ære comparabilia, cum interim Syrupus, ademptâ vappoſâ nauſeâ evadat palato & ſtomacho gratior, acceptabiliorque Naturæ. Notetur præterea: quod præfatus Syrupus de Abſinthio, pro abſtemiis, *omiſſo vino* totaliter, ſubſtituto loco hujus *Vino Cydoniorum*, nō minus dextrè parari poſſit, vel etiam in modum ſequentem confici: utpote

℞. Succi Abſinthii noſtrat. probè depurati libram ſemis,
Succi ſeu Vini Cydoniorum recentis libras duas ſemis,

Quibus immerge ſequentia, inciſa prius & contuſa, nimirum:
Abſinthii recentis uncias quatuor,
Menthæ criſpæ recentis uncias tres,
Calami aromatici,
Galangæ ana unciam unam,
Roſarum rub. unciam unam ſemis,

Et factâ digeſtione duabus circiter diebus, coquantur ad remanentiam libræ unius ſemis, coletur, exprimanturque ſpecies, colaturæ expreſſæ, ac album. ovi probè clarificatæ adde
Sacchari albi Canarii libras duas,
Et denuò ad Syrupi conſiſtentiam percoq;, cui pro aromatiſatione adde
Elæoſacchari Cinamomi drach. ſex,
Caryophyll. unc. ſemis,
Fiat Syrupus Stomachalis præſtans, cujus uſus & doſis ex ſuperioribus patet.

SYRUPUS ACETOSITATIS CITRI CUM CORTICIBUS.

℞. Succi Citri (vel potiùs limoniorum ſive citriorum pomorum ſuccolentorum parvorum) recenter expreſſi & depurati libras quatuor,
Quibus immergantur
Corticum eorundem pomorum citriorū recent. & extimorum unciæ ſex,
Factâque maceratione in vitreo vaſe, horis circiter XX, loco benè calente, denuò coletur, & additis,
Sacchari Canarii albiſs. libris ſex,

Fiat

Fiat unâ ſaltem ebullitione, Syrupus præſtans, ac gratus, *ad omnes morbos æſtuantes ab intemperie calida, præſertim febrium, tùm malignarum, tùm ardentium, & periodicarum ortum ducentes : Cor & Ventriculum, Hepar nec non calefactum recreat, & temperat, putrediniq; reſiſtit. In doſi error facilè committi nequit ; uncia etenim aliquot de die ſumpta, mixta vehiculo cuidam appropriato, ſive aqua pura, ſive deſtillata, aut ſimpliciter eum rebus gratis & convenientibus coctâ ſit, non exiguo emolumento cedent.*

Nota : Concentratio *ſucci Citri acidi*, ſive illa fiat, uti in *Animadverſionibus* inſinuaveram, abſtractione duarum tertiarum aquoſitatis elementaris, ſive nudâ evaporatione ejuſdem humiditatis ſuperfluæ, hîc tantoperè non deſideratur, tùm quia relicta in cucurbita ſeu fictili, aciditas, hâc abſtractione non intenditur, id quod experientia rerum Magiſtra incredulo ob oculos ponere poteſt; tùm quia *ſuccus Citri ſeu Limonii*, naturæ ſuæ genio acidus, fermentatione illâ, quæ vel cum tempore maturationis, uti acerba poma, demũ miteſcunt, vel in abſtractione humiditatis talis emergit, potius infringitur & dulceſcit, unde abit in aliam veluti naturam, nec non coloris diaphani perſpicuitatem atque gratiam ſaporis deperdit. Et demum Pharmacopœios etiamnum amicè admonitos velim, *ne acidorum Syruporum* præparationes inſtituant in *vaſe æneo, cupreo*, vel *auricalcino* ; fit enim, ut *ſucci acidi*, non minus ac *vinum* atque *acetum* eliciant acrimoniâ ſuâ æruginem ex metallo, contrahantque pro confortativa, qualitatem emeticâ, humanæ noſtræ Naturæ violenter hoſtilem, & perquam nocivam; purior ergò & emendatior *acidorum & Vinoſorum* præparatio ſuccedit in *fictilibus debitè vitreatis*, aut etiam *planè vitreis inſtrumentis*. Conſimili planè modo *Perlæ* in *mortario æneo* contritæ, quanquam pondus earum non augmentetur, prout ſuper marmore attritis evenit, *ſolutæ* tamen in *aqua forti*, virorem quendam induunt, quo ſolutionem imbuunt, cujus in promptu ratio dari poteſt; quòd dum in *mortario & æneo piſtillo* conteruntur, ipſæ duriuſculæ & acuminatæ particulæ *mortarium* atterant, & quaſi reagant, è quibus *ramentis* virore quopiam tingitur *menſtruum ſolvens*, & vitriolatum quid redolet, mutatiſque nonnihil qualitatibus, dum vires reſtaurare opus foret, eas potius proſternunt, nauſeam accerſent, vitriolata qualitate ſtomachum evertunt, conſimili planè modo ac fieri aſſolet, ubi *Aqua Cinamomi* per noctem *poculo aurichalcino* vel *argenteo* infunditur, ac *ſale vitriolato* imprægnatur, virtutis emeticæ ac vomitum cientis, quod *Perlis* non accideret in *lapideo mortario* comminutis, ſi cæteroquin ſint legitimæ.

SYRUPI EX SUCCO ACETOSÆ, ACETOSELLÆ, ET DE AGRESTA.

Parentur hi Syrupi ſimpliciter juxtà Pharmacopæam Auguſtanam, vel ſuper eandem factas *Animadverſiones*, quorum virtutes etiam ibidem uberrimè expoſitæ ſunt.

SYRUPUS ACETOSUS SIMPLEX.

℞. Aceti deſtillati libras duas,
quibus immergantur,
Cort. Limon. recent. & extim. unciæ duæ,
Arant. recent. & extim. uncia una

Et factâ maceratione die una, coletur, additiſque
Sacchari Canarii albi libris tribus.

Coquantur paucis ebullitionibus ad conſiſtentiam Syrupi, in terreo vaſe vitreato. *Saluberrimus eſt in affectibus calidis, biliosis & æſtuantibus, imò in peſte ipſa, & febribus malignis. Ex eo Julapia parari poſſunt cum aquis, ſive coctis ex Cornu Cervino, hordeo & ſimilibus, ſive deſtillatis, & appropriatis ; agrisq; ſic commodè propinari.*

SYRUPUS ACETOSUS COMPOSITUS.

℞. Rad. recent. Apii,
Cichorii ſylv.
Fœniculi,
Petroſelini,
Pimpinellæ ana unciam unam ſemis,

 Cyma-

Cymarum Aſparagi recent. uncias duas,
Herb. recent. Naſturtii hortenſis,
Cochleariæ ana unciam unam ſemis,
Semin. Apii,
Fœniculi,
Naſturtii ana unciam ſemis,
His inciſis & contuſis, ac vitreo vaſi immiſſis, ſuperaffundantur,
Aceti ſimplicis clari vel deſtillati libræ duæ,
Factâ digeſtione per diem naturalem, fiat colatura & ſpecierum expreſſio, acetum hoc colatum & expreſſum per filtrum opt. clarificetur, interimque aſſervetur. Jam verò
℞. Species ab extractione relictas, quibus porro adde,
Rad. recent. Apii,
Cichorii ſylv.
Fœniculi,
Petroſelini,
Pimpinellæ ana unciam unam,
Cymar. Aſparagi recentium,
Herb. recent. Naſturtii hort.
Cochleariæ ana unciam unam ſemis,
Sem. Apii,
Naſturtii,
Urticæ,
Petroſelini ana unciam ſemis,
Coquantur in ſ. q. Aq. ſimpl. ad remanentiam librarum duarum, colatura expreſſa, ac album. ovorum probè clarificata, cum
Sacchari albi Can. libris tribus
Coquatur denuò ad conſiſtentiam ferè tabulati, cui tandem junge
Acetum ſuperius aſſervatum & eſſentificatum
Ac paucis ebullitionibus conficeSyrupum.
Obſtructionibus Hepatis, Lienis, Meſenterii & Pancreatis reſerandis proficuum, præſertim ubi aliqua viſcerum φλόγωσις & diſcraſia conjuncta eſt, urinas ut et menſes potenter movet, calculum atterit, expellitq́; ſumpta uncia una vel altera, in juſculo alterante appropriato, quotidie bis.

SYRUPUS APERITIVUS SPLENETICUS ET HEPATICUS.

℞. Succorum depuratorum ex totis, quibusdam, vegetabil. utpotè
Pimpinellâ,
Apio,
Cichorio ſylv.
Petroſelino,
Fœniculo, ana ex toto, ſcilicet Rad. & herbis,
Cymis Lupuli,
Naſturtio hortenſi ana libram ſem.
Quibus ſuccis immergantur inciſarum & contuſarum, (ſi fieri poterit) recentium omnium,
Radicum Apii,
Enulæ,
Cichorii ſylv.
Vincetoxici ana uncia una ſemis,
Chelidoniæ uncia una,
Scillæ præparatæ uncia ſemis,
Cymarum Aſparagi,
Herb. Naſturtii hort.
Cochleariæ,
Agrimoniæ,
Epaticæ nobilis,
Agerati ſeu Eupat. Meſ.
Scolopendrii,
Matriſylvæ ana uncia una ſemis,
Granor. Alkekengi,
Juniperi ana uncia una,
Factaque digeſtione duabus circiter diebus, fiat colatura & expreſſio ſpecierum, ſucci expreſſi ac opt. clarificati interim aſſerventur, ſpecies verò à colatura & expreſſione relictæ, affuſâ ſ. q. Aquæ ſimpl. coquantur leviter ad remanentiã librarum duarum, decoctum, colatum & albumin. ovorum probè clarificatum, additis
Sacchari Can. albi libris quatuor,
Coquantur ad conſiſtentiam ferè tabulati, cui tandem jungantur
Succi ſuperius aſſervati & eſſentificati, ac paucis ebullitionibus Syrupus fiat juſtæ conſiſtentiæ.

In Obſtructionibus Hepatis, Lienis, Meſenterii, & Pancreatis, atque inde exortis morbis quamplurimis, Scorbuto præſertim, efficaciſſi-

ficaciſſimus, qui ipſe in exhibitionibus ſpiritu Salis ſimpl. vel ſpiritu Salis armeniaci acido chalybeato permiſceri poterit, & in vehiculis appropriatis, ab uncia ſemis, ad unciam unam vel duas propinari.

SYRUPUS APERITIVUS CHALYBEATUS PRO MULIERIBUS ET CACHECTICIS.

℞. Radic. recent. Apii,
Pimpinellæ,
Valerianæ,
Pœoniæ ana uncias duas ſemis,
Herb. recent. Meliſſæ,
Pulegii,
Naſturtii hort.
Roriſmarini,
Sabinæ ana uncias tres,
Baccarum Juniperi,
Lauri ana unciam unam ſemis,
Sem. Fœniculi,
Apii ana unciam unam,
Cinamomi acuti uncias duas,
Maceris drachmas ſex,
Antophyllorum unciam ſemis,
Croci opt. drachmas duas,
Quibus omnibus conſciſſis & contuſis, nec non cucurbitæ vitreæ immiſſis, ſuperaffundantur,
Vini albi generoſi libræ ſex,
Factâ maceratione per unum atque alterum diem, appoſitoque capitello fiat in M. B. abſtractio ad libras tres. Huic liquori profectò, abjectis ſpeciebus in alembico relictis, unà cum reſidua vini vappâ, immergantur ſequentia inciſa ſaltem, utpotè
Rad. recent. Apii,
Pimpinellæ,
Cichorii ſylv.
Petroſelini,
Fœniculi ana uncia una ſemis,
Herb. recent. Meliſſæ,
Roriſmarini,
Pulegii,
Sabinæ ana unc. una ſem.
Caſſiæ ligneæ veræ,
Cinamomi opt. ana uncia una,
Baccarum Lauri uncia ſemis,
Macis drachmæ tres
Chalybis cum ſulphure liquati, & inſuper aliquoties cum ſulphure calcinati ſecundum Crollium, inque petia ligati, unciæ octo vel decem.
Crem. Tartari vel ſaltem Tartari albi Veneti ſubtiliter triti & chalybi permixti unciæ duæ
Macerentur loco calido per biduum, quotidie aliquoties agitando, & petiam vel ſacculum cum Chalybe & Tartaro exprimendo, factaque pòſt colatura cum expreſſione, colatus & expreſſus liquor per filtrum clarificetur, interimque aſſervetur.
Porrò,
℞. Species ab infuſione ex expreſſione relictas, unà cum Chalybe & Tartaro in ſacculo ligatis,
Quas cum Aquæ fontanæ, ſpiritu Sulphuris ad gratam aciditatem acuatæ libris tribus coque ad remanentiam libræ unius ſemis (ſed quod benè obſervetur in patella ferrea) decoctum coletur & perquam optimè clarificetur, quod cum
Sacchari albiſs. libris quatuor,
denuò coquatur ad conſiſtentiam fere tabulati, cui tandem jungatur
Aqua ſuperius deſtillata & recentibus ſpeciebus eſſentificata in quantitate competenti (libræ duæ ſemis circiter)
Ut ſola diſſolutione, vel unica ſaltem ebullitione Syrupus juſtæ conſiſtentiæ emergat. *Qui in referandis menſibus obſtructis, egregiam non ſolum præſtabit operam, verùm etiam Cachecticis & Hypochondriacis auxilio erit. Commodè dabitur in juſculis alterantibus, vel etiam in vino, ab uncia una ad uncias duas, plùs minusvè, juxta ſubjecti ac ægrotantis conſtitutionem.*

His, Lector benevole, quisquis amicum animum ad horum Lectionem, aut ad obeundas medicaminum iſtorum præparationes diligentiam attuleris, paucis & humaniter te admonitum velim, ut mentem meam, quoq; collimârit diligenter obſerves. Scias igitur me ſemper eò reſpexiſſe in omnibus medicamentorum tùm compoſitorum, tum ſimplicium omnia præparationibus, ut non ſolum omnia ac ſingula ingredientia, ſartis tectiſque viribus ſuis conſervarem, in compoſito conſona conſonis ſociarem, nec diſſonis harmoniam

moniam medicamenti conturbarem, ſed & inſuper multum virtutis minori ejusdem quantitati imprimerem, adeò ut exinde reſultet trias illa artis noſtræ, i. e. ut morbi, verè citò, tutò ac jucundè curari poſſint; id quod in hujus Syrupi dextra compoſitione & præparatione manifeſtum fit. Etenim inprima *ſpecierum inter ſe conſonantium*, cum *vino* infuſarum, deſtillatione, ſubtiliores penetrantioresque earundem partes, quæ coctionem ſine virium ſuarum jacturâ nullatenus ferre poſſunt, unà cum *aqua ſpirituoſa* proliciuntur: quę *ipſa ſpirituoſa & penetrans aqua* porrò *recentium ſpecierum immergendarum* virtutibus magis roborantibus, ulterius intenditur: Quod autem ſuper eſt partium terreſtrium, quæ roborandi vi non exigua præditæ ſunt *in ſpeciebus ab infuſione relictis*, *aquâ ſpiritu Sulphuris prius acuatâ ſeu acida reddita*, (propter *Chalybem* quem *ſimplex Aqua* non attingit) coctione penitus penitiusque eliciuntur, atque *Sacchara addendo* imprimuntur, cui tandem (*liquore illo vel decocto* prius vaporetenus cum *Sacchara* exhalato, eidem tamen relictis virtutibus roborantibus ſupradictis, coctione extractis) *ſpirituoſa illa deſtillata*, ac *virtutibus recentium ſpecierum impregnata aqua* juncta, Syrupus virtutibus ſpecierum ingredientium omnium egregiè imbutus, reſultat, in quem Medicus fiduciam ſuam firmiter collocare poteſt.

SYRUPUS APERITIVUS CHALYBEATUS ALTER, PARATU FACILIOR.

℞. Chalybis cum Sulphure liquati ac ſæpius pòſt (ter quaterve ad minimum) cum eò calcinati, ſecundum Crollium, uncias octo,
Cremoris Tartari uncias tres,

His mixtis & ſubtiliter pulveriſatis, ac vitro largo immiſſis, ſuperaffunde
Vini albi generoſi libras duas,

Macerentur loco calido, vitro probè clauſo, ſæpius de die agitando, per triduum, factâ pòſt colatura & clarificatione, vinum hoc Chalybeatum interim aſſervetur. Tum verò.

℞. Rad. recentium cum toto,
Apii,
Fœniculi,
Cichorii ſylv.
Pimpinellæ,
Petroſelini ana uncias duas,
Herb. recent. Scolopendrii,
Cherefolii,
Ceterach, ana unc. duas,
Chamædryos
Naſturtii hortenſis ana uncias tres,
Roriſmarini unciam unam,
Caſſiæ ligneæ unciam unam ſemis,
Baccarum Lauri drachmas ſex,
item:
Chalybem cum Tartaro ſuperius ab infuſione relictum, ſacculo incluſum.

Coquantur inciſa quæ incidenda ſunt in ſ.q. Aquæ ſimpl. cum ſpiritu Sulphuris prius ad gratam aciditatem acutæ (in ſartagine ferrea, caveas igitur à cuprea vel ænea) ad remanentiam libræ unius ſemis, coletur, exprimanturq; ſpecies, decoctum album. ovorum probè clarificatum, additis
Sacchari albiſſimi libris tribus
porrò coquatur ad conſiſtentiam fere tabulati, cui adde
Vini ſuperius Chalybeati & aſſervati q. ſ.
Ut ſolâ ſacchari diſſolutione, aut unicâ ſaltem ebullitione Syrupi conſiſtentia acquiratur, ſuperaddendo ſub finem
Elæoſacchari Cinamomi unciâ unam ſemis.
Servetur uſui;

Ad menſes mulierum reſerandos præcedente haud inferior, Cachecticis præterea & Hypochondriacis opitulatur. Propinari poteſt ab uncia una ad uncias duas, in juſculis alterantibus aut laxantibus, vel in aliis vehiculis appropriatis.

Nota. Si cuipiam Medico volupe fuerit, *Vino* ſubſtituere *Aquam Cinamomi*, vel etiam *aliam aquam ſtillatitiam* pro extractione *Chalybis*, non aberrabit; verum neceſſum eſt, ut eam *ſpiritu Sulphuris* prius acidulam nonnihil reddat, ſecus enim inefficax foret in extrahendo *Chalybe*. Poſſet fortè nonnemo etiam hærere circa præpara-

parationem Chalybis ſecundũ Crollium, en! addo ejus veram præparationem.

Accipe *Chalybis fruſtulum oblongum*, quod igne fortiſſimo, ſufflante folle candefac, quoad ſcintillas uberrimè de ſe ſpargat, cui ab igne remoto citò admoveatur *Sulphur*, ſic guttatim veluti ſolutus aut liquefactus in vas ſuppoſitum, *aquâ frigidâ* repletum ſtillat: *Chalybe verò* parum refrigerato, *eundem* denuò candefac, ut antea; *Sulphurq;* ipſi admove, donec totus *Chalybs Sulphure* liquatus fuerit, qui ab aqua ſeparatus ſiccandus & in pulverem redigendus, inque patella ferrea vel terrea, ſuper igne carbonum, in loco patulo, vel ſub camino collocata, calcinandus porrò eſt, ſpatulâ ferreâ continuò agitando, ad omnimodam *Sulphuris* conflagrationem: *Chalybs relictus* denuò in pulverem redigendus, & *pro ejus libra una, Sulphuris triti uncia una* admiſcenda, iterumque uti antea calcinandus, ſuper igne carbonum, ſpatulâ continuò agitando ad conflagrationem *Sulphuris*; Et hæc calcinatio ſive conflagratio cum *Sulphure*, ter quaterve aut ſæpius repetatur, ſic ad prædictos uſus *Chalybs* legitimè erit præparatus.

SYRUPUS DE CORTICIBUS ARANTIORUM.

SYrupus hic efficaciſſime paratur juxta modum *in Animadverſionibus Diſpenſatorii reformati ſuper ipſum factis* indigitatum, quo Lectorem benevolum remitto. *Praſtat tali modo præparatus ad Cordis & Ventriculi roborationem, & flatuum diſcuſſionem, adeoq; etiam in Colica paſſione, nec non in morbis malignis emolumento eſt.*

SYRUPUS DE FLORIBUS ARANTIORUM.

℞. Florum Arantiorum recent. libram unam ſemis, vel libras duas,
Deſtillentur in Balneo noſtro vaporoſo, ſuo loco edocendo, ad ſiccitatem usque;
Aquæ huic deſtillatæ odoriferæ libræ uni immerge,
Florum dictorum recentium integrorum minimè contuſorum uncias circiter tres,
Factâ maceratione leniſſimo in calore per biduum, in vitro probè clauſo, ne quid exſpiret, fiat colatura, quæ filtranda, addendo tandem pro qualibet libra una liquoris vel aquæ prædictæ eſſentificatæ,
Sacchari Canarii albi uncias xx,
Ac ſola ejusdem diſſolutione fiat ſyrupus, odore & ſapore gratiſſimus: proinde
Cordi ac Cerebro roborando, recreando perquam utilis, Spiritus animales & vitales inſtaurat, Febribusque ardentibus, malignis & peſtilentialibus ſalutaris exiſtit.

SYRUPUS ASTHMATICUS.

℞. Rad. recent. Enulæ Camp. uncias duas,
Calami aromat. unciam unam ſemis,
Cæparum recent. uncias quatuor,
Herb. recent. Hyſſopi,
Anethi,
Meliſſæ,
Naſturtii hort.
Satureg. ana uncias quatuor ſemis,
Florum recent. Tunicæ uncias duas,
Cort. Arantiorum recent. extim. unciam unam ſemis,
Cinamomi acuti,
Granorum Juniperi ana unciã unam,
Macis unciam ſemis,
Sem. Aniſi,
Fœniculi ana unciam unã ſemis,
Omnia inciſa & contuſa immittantur in cucurbitam vitream, quibus ſuperaffunde
Vini generoſi ſeu Malvatici libras quatuor,
Factâ digeſtione unâ alterave die, fiat deſtillatio & abſtractio duarum librarum: Cui aquæ ſpirituoſæ prolectæ (abjectis ſpeciebus à deſtillatione relictis cum reſiduâ vini vappâ) de novo immerge ſequentia ſaltem inciſa, utpotè.
Scillæ præparatæ & ſiccatæ unc. ſem.
Cæparum recentium drachmas ſex,
Rad. recent. Enulæ Camp. unc. unam,
Ireos Florent.
Liquirit. raſæ ana drachmas ſex,
Calami aromat. unciam ſemis,
Herb. recent. Hyſſopi,
Anethi,
Meliſſæ,
Naſturtii hort.
Chærefolii ana unc. unã,
Croci orientalis drachmam unam,
Dige-

Digerantur per biduum, fiat poſt colatura & expreſſio, Eſſentiam interim prius purificatam aſſervando. Tum

℞. Species ab ultima infuſione vel extractione relictas,

Quas cum ſ. q. Aquæ ſimplicis coque ad remanentiam circiter librarum duarum, colaturæ opt. clarificatæ adde

Sacchari albi Canar. libras tres ſemis,

Coquantur ad conſiſtentiam ferè tabulati, cui junge Aquam ſuperius deſtillatam & eſſentificatam,

Fiatq; ſolâ diſſolutione Sacchari, conſiſtentiæ Syrupus, qui

In Aſthmate, Orthopnæa, Dyſpnæa, & ſimilibus pectoris affectibus Catharroſis, & Tuſſi antiqua, proficuè adhibendus. Per ſe ſumptus ad inſtar lambitivi efficacior exiſtet, quàm liquoribus aliis admixtus & potus; cochlear plenum ſæpius de die paulatim deglutiendo & lambendo, quò magis aſperæ arteriæ ſeſe inſinuare, & vel odoretenus bronchia pulmonum obſtructa permeare, eorumque infarctos viſcidosq; humores incidere, attenuare, & ad rejiciendum aptos reddere poſſit.

SYRUPUS DE BETONICA.

℞. Herb. Betonicæ floreſcentis q. ſ.

Deſtilletur ex balneo n. vaporoſo ſine ulla additione ejus aqua, cui aquæ prolectæ libris duabus immerge,

Herb. ejusdem Betonicæ recent. & floreſcent. inciſæ uncias octo circiter,

Factaque maceratione una alterave die, aqua per colaturam & expreſſionem ſeparetur, quâ per filtrum clarificatâ & aſſervatâ, accipe

Succi Betonicæ recenter expreſſi, ac probè depurati libram unam ſemis vel libras duas,

additisque

Sacchari albi Canarii libris tribus,

Coquantur ad conſiſtentiam quaſi tabulati, cui demum adde

Superioris Aquæ deſtillatæ & recenti herbâ eſſentificatæ libram unam ſemis, & uncias duas circiter

Et ſola diſſolutione ſacchari, aut unica ſaltem ebullitione conficiatur Syrupus, *virtutibus Betonicæ uberrimè imbutus, nec paratu difficilis, modo Pharmacopæus qui hanc & ſimiles præparationes elegantiſſimas hilari fronte aggreſſurus eſt, paucis laboribus non pepercerit, nàm hic & ſimiles alii Syrupi meritò Eſſentiæ nomine inſigniendi, tùm Pharmacopæis, tùm Medicis etiam laudem ac honorem procreaturi ſint; Infirmis verò & indigentibus ſalutem & ſanitatem.*

SYRUPUS DE BETONICA COMPOSITUS SEU CEPHALICUS CALIDUS.

℞. Rad. Cyperi rotund.
Pœoniæ recent. ana unciá unam,
Herb. recent. Betonicæ floreſc. uncias quatuor,
Salviæ uncias duas,
Majoranæ,
Roriſmarini,
Thymi ana unciam unam ſemis,
Flor. recent. Lavend. unciam unam,
Pœoniæ uncias tres,
Cheiri,
Paralyſeos,
Tunicæ,
Roſarum ana unciam unam ſemis,
Cardamomi,
Cubebarum ana unciam ſemis,
Nucum Moſchatarum,
Cinamomi opt.
Sem. Aniſi,
Fœniculi ana unciam unam,

Omnia ſucceſſivè, & tempore opportuno, collecta, quædam conſciſſa & contuſa, nonnulla verò integra, utpotè, flor. Cheiri, Paralyſ. & Pœoniæ, immergantur in

Vini albi generoſi vel Malvatici libris quatuor vel quinque,

Factâ maceratione quoad omnia unita ſint, fiat deſtillatio & abſtractio ad dimidias, vel duas libras cum dimidia: Aquæ huic deſtillatione prolectæ, fragrantis & ſpirituoſæ, denuò immergantur, (abjectis ſpeciebus in fundo alembici, cum vappa vini relictis,)

Rad. Doronici veri drachmæ ſex,
Pœoniæ recentis uncia ſemis,
Herb. recent. Betonicæ floreſc. uncia una ſemis,
Roriſmar. floreſcentis,
Flor-

Flor. recent. Cheiri ana uncia una,
Salviæ drachmæ duæ,
Tunicæ uncia una,
Ligni aloes ponderoſi,
Nucum Moſchatarum,
Cardamomi minoris,
Cubebarum ana drachm. tres,
Cinamomi uncia ſemis,

Peractâ extractione ſuffic. loco calido, ac vitro benè clauſo, liquor ſpirituoſus à ſpeciebus infuſis, colaturâ & expreſſione ſeparetur, perque filtrum probè clarificetur, quò interim aſſervato, accipe porrò

Species ab infuſione ſuperiori & expreſſione relictas,

Quas cum Aquæ ſimpl. ſ. q. coque, ad remanentiam librarum duarum, decoctum colatum, & alb. ovorum debitè clarificatum, additis

Sacchari albi Can. libris tribus ſemis,

Coquatur ad conſiſtentiam quaſi tabulati, cui tandem junge

Aquam ſuperius aſſervatam, ſpirituoſam & eſſentificatam in ſ. q. (libras duas circiter.)

Ac ſolâ ejusdem diſſolutione, vel unicâ ſaltem ebullitione fiat Syrupus præſtantiſſimus. *Qui in morbis Capitis & Cerebri frigidis ſaluberrimus, adeoq; Apoplecticis, Epilepticis, Catarrhoſis & Soporiferis affectibus propulſandis efficax eſt: propinandus cum aquis deſtillatis Cephalicis, vel cum Vino, aut alio vehiculo grato, ab uncia una, ad unam ſemis.*

SYRUPUS CEPHALICUS ALTER TEMPERATUS.

℞. Aquarum Lilior. convall. ſine additione aq. ſimplicis ex baln. n. vaporoſo ſtillatæ librâ unâ,
Ceraſorum ſine addit. ſtill. uncias ſex,
flor. Cheiri,
Paralyſ. ana ſine additione aq. ſimpl. ſtill. uncias tres,

His aquis commixtis immergantur ſucceſſu temporis

Rad. recent. Pœoniæ uncia una,

Herb. recent. Betonicæ floreſcent. unciæ ſex,
Roriſmarini unciæ duæ,
Flor. recent. Pœoniæ,
Cheiri,
Paralyſeos,
Tunicæ,
Tiliæ,
Roſarum pallidarum ana unciæ tres,
Nuc. Moſchatarum uncia ſemis,

Maceratione verò peractâ, quando nimirum omnia collecta ſunt, deſtillentur ex baln. n. vaporoſo ad omnimodam humiditatis prolectionem; Aquæ vero huic deſtillatæ fragranti libris circiter duabus denuò immergantur ſequentia minutim inciſa

Rad. Doronici veri drachmæ ſex,
Pœoniæ recent. uncia ſemis,
Herb. recent. Betonicæ unciæ duæ,
Roriſmarini floreſcentis,
Flor. recent. Cheiri,
Pœoniæ,
Tunicæ,
Tiliæ,
Roſarum rub. ana uncia una ſemis,
Ligni Aloes ponder. drachmæ duæ,
Nuc. Moſchatarum uncia ſemis,

Et cùm die una atque altera in digeſtione ſteterint, fiat colatura cum expreſſione, liquor expreſſus clarificetur per filtrum, interimque aſſervetur; Species verò expreſſæ cum ſ. q. Aquæ ſimpl. coquantur ad libras duas, cum decocto hoc colato & alb. ovorum debitè clarificato, ſolvantur

Sacchari Canarii albi libræ tres ſemis,

Et ad liquoris ferè totalem exhalationem coquantur, cui demum adde

Superioris Aquæ eſſentificatæ libras duas,

Ac unica ſaltem ebullitione fiat Syrupus juſtæ conſiſtentiæ. *Qui in affectibus capitis & Cerebri, utpotè in Epilepſia, Vertigine, Hemicrania, Cephalæa & Cephalalgia ſalutaris exiſtit, in aquis deſtill. & appropriatis exhibendus, ab uncia ſemis, ad unam ſemis.*

SYRUPUS EX SUCCO BERBERUM.

Conficiatur modo ſimplici per coctionem, terreo in vaſe, cum nil niſi humiditas quædam elementaris coquendo exhalet. *Refrigerat autem contemperat bilem, febres, eas umque æſtus & ſitim immoderatam compeſcit, vel per ſe ſumptus, vel cum aqua frigida, aut cocta, Julapia ex eo parando.*

SYRUPUS EX SUCCO CARDUI BENEDICTI.

℞. Succi Card. bened. depurati recenter expreſſi libras quatuor, cui immergatur

Herb. recentis Card. bened. libra una,

Et poſt digeſtionem unius diei fiat denuò colatura & expreſſio herbarum, expreſſum debitè clarificatum cum

Sacchari albiſſimi libris duabus,

Coquatur ad Syrupi conſiſtentiam. Servetur. *Confert Syrupus hic febribus tùm continuis tùm intermittentibus, præſertim quartanis, ſudorem promovet, & vermes enecat. Doſis uncia ſemis ad unciam unam.*

SYRUPUS CERASORUM ACIDORUM.

℞. Ceraſorum acidorum ſufficientem quantitatem,

Conquaſſentur in mortario lapideo, nucleis omnibus confractis: His addantur plures Nuclei Ceraſorum antea aſſervati, ac etiam conquaſſati, pro majori odoris impreſſione, qui nucleis ſaltem debetur, non ſucco, & poſtquam aliquandiu macerârint, exprimatur ſuccus, qui probè depuretur.

Hujus ſucci odore nucleorum benè impraegnati & depurati accipe libras ſex,

Sacchari albiſſimi libras quatuor,

Coquantur in vaſe terreo ad conſiſtentiam ferè Rob, Syrupo nimirum ordinario multo craſſiorem, cui demum adde pro majori odoris atque ſaporis ceraſorum grati impreſſione

Sequentis Eſſentiæ vel aquæ deſtillatæ ſufficientem quant.

Pro juſta Syrupi conſiſtentia ſine ulteriori coctione adipiſcenda, utpote,

℞. Nucleorum Ceraſorum,
Perſicorum ana uncias duas,

Cinamomi opt. acuti unciâ unâ ſemis,

Caryophyllorum unciam ſemis,

His minutim conquaſſatis affunde,

Aquæ Ceraſorum ſine additione ſtill. libram unam ſemis,

Et poſt unius diei digeſtionem, denuò in alembico vitreo per arenam abſtrahatur ad ſiccitatem, Aqua hæc prolecta Syrupo ſuperiori in pondere competenti admiſceatur: *fiatque ſic Syrupus gratiſſimus, ſapore, odore, ac virtutibus cordialibus & confortantibus, qui in febribus tertianis, ardentibus, continuis, ac intermittentibus, item in Hungaricis, ubi caput præcipuè laborat, ſummo eſt emolumento, ex quo Julapia confici, & infirmis ſalubriter exhiberi poſſunt.*

Nota: Si verò quiſquam expeteret Syrupum eundem, pro conficiendo Vino Ceraſorum gratiſſimo, ex tempore, & quidem ſingulis anni temporibus, en, dabo modum ſequentem. Nimirùm Syrupo ſupradicto ad conſiſtentiam craſſam ad inſtar quaſi gelatinæ cocto, loco *aquoſæ ſupra deſcripta eſſentia*, admiſce *ſequentem ſpirituoſam & fragrantem Eſſentiam, roborando Ventriculo ac Cerebro præſtantem.* Nempè,

℞. Vini Malvatici libram unam,

Spir. Vini rectificati uncias ſex,

Ceraſorum ardentis uncias tres,

His mixtis immergantur ſequentia probè contuſa & conquaſſata, utpotè,

Nucleorum Ceraſorum unciæ quatuor,
Perſicorum unciæ quinque,

Cinamomi opt. unciæ duæ,

Caryophyllorum uncia una,

Factâ maceratione per biduum, abſtrahantur in alembico vitreo unciæ duodecim vel tredecim circiter, (ut ſpecies nimirum adhuc humidæ in reſiduo maneant, propter nauſeoſum phlegma quod ultimò ubi Vinum deſtillatur, tranſit) proboſcidi autem alembici immiſſis,

Cinamomi acuti unciâ ſemis,

Caryophyllorum drachmis duabus

Nucl. Ceraſor. conquaſſ. uncia ſemis,

ac inſuper ſi lubet pro ditioribus,

Ambræ gryſeæ ſcrupulo uno,

Moſchi opt. orient. ſcrupulo ſemis,

Qua

Quæ ipſa etiam ſacculo incluſa, liquori egreſſo aliquandiu immergi poſſunt, pro exactiore eorundem extractione: Et hæc Eſſentia præſtantiſſima Syrupo ſuperiori & craſſiori in conſiſtentia, competenti pondere admiſcenda, gratiſſimum illum efficiet & confortantem, cuicunque vino immiſcendum, quod & odore & ſapore Ceraſorum gratiſſimum efficiet.

SYRUPUS DE CICHORIO SIMPLEX.

℞. Succi Cichorii ſylveſtris recenter expreſſi & depurati libras quatuor,
In quo ſucco ebulliant, & quidem ad conſumptionem partis tertiæ
Radicum Cichorii ſylveſtrium recent. & mundat. unciæ duodecim vel quindecim,
Colaturâ poſt iterum clarificatâ, additis
Sacchari albi libris duabus ſemis,
Coquantur ad conſiſtentiam Syrupi. Servetur. *Ad Hepatis & Ventriculi intemperiem calidam contemperandam, eaq́; viſcera roboranda perutilis Syrupus, febricitantibus auxiliatur, ac bilis acrimoniam compeſcit, porrectus in juſculis alterantibus, ab uncia una, ad unam ſemis.*

SYRUPUS DE CENTAURIO MIN. ANTIFEBRILIS.

℞. Succi Centaurii min. recenter expreſſi & depurati libras tres,
cui immergantur,
Summit. ſeu florum Centaurii min. recentium unciæ decem minutim inciſorum,
Digerantur duabus vel tribus diebus, in loco benè calente, exprimantur dein flores, ſuccusque expreſſus debite iterum clarificetur, cui addantur
Sacchari albi Can. libræ duæ,
Coquantur ad conſiſtentiam Syrupi. Servetur. *Eſt præſtans ad Febres tertianas & quartanas abigendas, roborat Ventriculum, & Viſcerum obſtructiones reſerat. Doſis unciæ ſemis ad unciam unam in vehiculo convenienti.*

SYRUPUS DE CINAMOMO.

HUjus Syrupi legitimam confectionem tradidi in *Animadverſionibus* præmiſſis, nec non in *Appendice ad Animadverſiones pag. 4. & 5.* juxta cujus ductum laudabiliter parandus, ſi quis tamen modum aliquem paratu faciliorem deſideraret, en, dabo ſequentem.

℞. Cinamomi longi acutiſſimi uncias ſex,
Quod cum conſciſſum minutim & cucurbitæ vitreę immiſſum fuerit, ſuperaffunde,
Aquæ Cinamomi cum vino antea deſtillatæ libras duas,
Factâ digeſtione brevi, fiat aquæ affuſæ deſtillatio & abſtractio, cui abſtractæ aquæ denuò immerge
Cinamomi acuti uncias tres
Macerentur in vitro arctè clauſo per triduum, factâ poſt colaturâ, filtretur eſſentia, additisque
Sacchari Canar. alb. libris tribus ſemis,
Conficiatur ſolâ Sacchari diſſolutione Syrupus, *nativis Cinamomi virtutibus ad ubertatem imbutus: Itaque ad Cordis & totius corporis vires fulciendas & reſtaurandas præſtans eſt, Ventriculum languidum à frigore, reficit ſpiritusq́; vitales recreat, vino ſi permiſcetur, illud gratiſſimum reddit; In doſi error facilè committi nequit.*

SYRUPUS DE CORALLIIS RUBRIS.

QUamvis Syrupus hic Corallinus in *Animadverſionibus* n. clarè deſcriptus ſit, quâ ratione nimirum dextrè & legitimè parandus, nec non in ſubſequente Appendice ad prædictas *Animadverſiones p. 5. & 6.* plures modos illum artificiosè conficiendi ſuperaddiderim, ut nemo in præparatione illius legitima hærere poſſit, modumq; ſibi eligere, quem è re ſua fore exiſtimat; nihilominus adſtruam adhuc tres hujus Syrupi elegantes deſcriptiones, quæ tales.

SYRUPUS CORALLINUS REFRIGERANS.

℞. Succi Granatorum acidorum, ſeu acido dulcium recenter expreſſi & depurati libram unam,
Huic ſucco immergantur,
Cort. Limon. recent. & extim. uncia una ſemis,
Granorum Kermes integrorum, nequaquam contuſorum drachmæ duæ,

Factâ maceratione die una atque altera, fiat colatura & colati ſucci filtratio vel clarificatio, in quo ſucco eſſentificato diſſolve

Magiſt. n. ſolubilis Corall. rub. cum ſpiritu n. Veneris parati uncias duas, additiſque porrò

Sacchari albiſs. Canar. unciis viginti,

Fiat unicâ ſaltem ebullitione in patella terrea vitreata, vel ſolâ diſſolutione ſacchari Syrupus; *Qui in morbis calidis, ubi vires collapſæ ſunt, efficax eſt. Confert præterea Hepatis vitiis & fluxibus ſanandis, ac Dyſentericis & Lienetericis emolumento eſt, datus ab uncia ſemis, ad unam, & unam ſemis.*

SYRUPUS CORALLINUS CALIDUS.

℞. Vini Malvatici libram unam,

Cui injiciantur ſubſequétia inciſa, utpotè

Cort. Arantiorum recent. extimorum,

Citri recent. extim. ana unc. una,

Cinamomi acuti drachmæ ſex,

Granorum Kermes integrorum drachmæ duæ,

Ac poſt unius alteriusve diei digeſtionem, coletur vinum, ac per manicæ Hippocr. puram, alienâ re nondum imbutam, clarificetur. Hoc in vino, ſpeciebus cordialibus ſupradictis imbuto, diſſolve

Magiſt. n. ſolubilis Coralliorum cum ſpir. n. Veneris parati uncias duas, additiſque,

Sacchari Canar. albi unciis viginti circiter,

Conficiatur ſolâ ejusdem diſſolutione, vel unicâ ebullitione Syrupus: *Cor & vitales ſpiritus egregiè roborans, ab uncia ſemis, ad unciam unam, in vehiculis convenientibus propinandus.*

SYRUPUS ALIUS DE CORALIIS.

℞. Magiſt. n. ſolubilis Coralliorum, cum ſpir. n. Veneris parat. uncias duas,

Quod ſolvatur in

Aquæ Cinamomi cum vino ſtillatæ libra una,

& additâ

Sacchari albiſs. librâ unâ ſemis,

Fiat ſola ejusdem ſacchari diſſolutione in calore leni ſine ulla ebullitione Syrupus.

Nota: Quod Syrupus hic ad præſcriptum modum paratus, ſitum nullatenus contrahat, licet liquidiorem, quam Syrupis alioquin cõveniat, conſiſtétiam adeptus fuerit. Ad eundē prǽterea modum ex *Margaritis orientalibus*, ut et, *ex aliis lapidibus & Gemmis pretioſis, in Magiſteria ſolubilia prius converſis*, Syrupi, vel in momento dextrè confici poſſunt: *Liquor verò* quô cum *Magiſteria* ſunt diſſolvenda variari poteſt pro conditione morbi & intentione Medici, cum illa in omnibus *ſuccis*, *Aquis deſtillatis*, *vino & ſimilibus liquoribus* ſint ſolubilia.

SYRUPUS CORDIALIS GEMMATUS CALEFACIENS.

℞. Cort. recent. Citri vel Limon. extim. uncias tres,

Arantiorum ext. unc. duas,

Flor. recent. Roſarum Damaſcen. uncias quatuor,

Tunicæ uncias duas,

Quibus minutim conciſis & cucurbitæ vitreæ immiſſis ſuperaffundantur

Vini veteris albi vel Malvatici libræ quatuor,

Factaque brevi digeſtione, abſtrahantur deſtillando per arenam, vel baln. n. vaporoſum, libræ duæ, Aquæ verò huic prolectæ fragranti porrò immerge

Cort. Arant. recent. & extim. unciam unam,

Citri recent. ext. unciam unam ſemis,

Flor. recent. Tunicæ rubr. unciâ unam,

& ſi in promptu ſint, aut haberi poſſint.

Flor. recent. Arantiorum drachm. ſex,

Sem. ſeu Gran. Kermes legit. & integrorum drachmas duas,

Macerentur una alterave die, tum fiat colatura, nunc àccipe

Hujus aquæ odoriferæ rubræ & eſſentificatæ libras duas,

ac in ea disſolve,

Magiſt. n. ſolubilium, utpotè,

Coralliorum rub. unciam unam,

Perlarum oriental. unciam ſemis,

Matris perlarum unciam unam,

His ſolutis ſuperadde

Sacchari Canar. albiſs. libras tres,

Ac

Ac ſolâ ejus diſſolutione, ſine ulla ebullitione Syrupus conficiatur, *Cor, vitales ſpiritus ac animales inſigniter roborans & recreans.*

SYRUPUS GEMMATUS CORDIALIS REFRIGERANS.

℞. Succi Granatorum acidorum recenter expreſſi,
Succi pomorum redolent. recenter quoque expreſſi,
Succi Citri ſeu Limonior. jam etiam expreſſi ana uncias octo,
In his ſuccis digerantur
Cort. Citri ſeu Limon. recent. ext. unciæ duæ,
Arant. recent. & extim. uncia una,
Flor. Tunicæ recent. rubr. uncia una ſemis,
Bugloſſi recent. uncia ſemis,
Granor. Kermes legitim. integr. non contuſor. drachmæ duæ,

Et factâ digeſtione die una vel altera in calore leni, vitro opt. clauſo, coletur, in colatis & benè clarificatis ſuccis diſſolve
Magiſt. n. ſolubil. Coralliorum unciam unam,
Perlarum oriental. unciam ſemis,
Matris perlar. unciam unam,
His ſolutis ſuperadde
Sacchari Canar. albi libras tres,

Ac ſolâ ſacchari diſſolutione ſine coctione fiat Syrupus cordialis efficaciſſimus, *qui in Febribus ardentibus, malignis, peſtilentialibus, imò in peſte ipſa ſummè ſalutaris eſt, Cordisque palpitationi reſiſtit; exhibendus per ſe, ob gratiam ſui ſaporis, ſive in vehiculis appropriatis, ab uncia ſemis ad unciam unam.*

SYRUPUS DE CORTICIBUS CITRI.

QUantumvis & hujus Syrupi dexterrima præparatio in *Appendice* n. ad *Animadverſiones* in *Pharm. Auguſtanam pag. 6.* ſit perſpicuè deſcripta: Verùm cùm in morbis calidis & malignis, ubi uſus ejus frequens & ſalutaris eſt, ob *Vinum* in dictâ deſcriptione addendum & mihi ipſi ſuſpectus ſit, idcircò aliam hic addo ejusdem Syrupi deſcriptionem, non minus elegantem, *ſolo dempto vino*, quæ talis.

℞. Cort. Citri recent. & extim. libram unam,
Quibus conſciſſis & Cucurbitæ vitreæ immiſſis ſuperaffunde
Aquæ Cort. Citri vel Limon. libram unam ſemis,
Roſar. fragrantiſſ. ſine additione ſtill. libram ſemis,

Et factâ brevi maceratione deſtillétur per baln. n. vaporoſum ad ſiccitatem Corticum; Liquori egreſſo odorifero injiciantur
Eorundem Corticum Citri ſeu Limon. recent. & extim. unciæ ſex,
Granorum Kermes legit. drachmæ tres,

Ac poſt brevem digeſtionem liquor ab iis colaturâ ſeparetur, quô interim aſſervatô, accipe Cortices ab infuſione reſiduos, eosque ſ. q. aquæ ſimplicis affuſâ, parumper coque, decoctum cola, clarifica, & cum
Sacchari Canar. albi libris tribus ſemis,
ad conſiſtentiam quaſi tabulati percoque, cui tandem adde
Superioris aſſervati fragrantis liquoris libras duas circiter

Ac ſolâ ſacchari diſſolutione confice Syrupum præſtantem. *Qui non ſolum Cor & Ventriculum roborat, verùm etiam malignis ac peſtilentialibus morbis reſiſtit, & palpitationem Cordis avertit; ſumptus ab uncia ſemis ad unciam unam, in vehiculis morboſis affectibus congruis.*

SYRUPUS CYDONIORUM.

PAretur juxta modum in *Pharmacopœiâ Auguſtana* præſcriptum, nimirum ſumendo
Succi Cydoniorum recent. expreſſi & depurati libras quatuor,
Sacchari albi Canar. libras duas,

Ac ſola coctione in vaſe terreo, fiat Syrupus debitæ conſiſtentiæ; Cujus vires in prædicta *Pharmacopœia* ſufficienter adſcriptæ ſunt.

SYRUPUS CONTRA DYSENTERIAM.

℞. Rad. Biſtortæ,
Tormentillæ ana unciam unam,
Cichorii ſylveſtr. unciam unam ſemis,
Pimpinellæ,
Scorzoneræ,
Saniculæ,
Ireos Flor.
Liquiritiæ ana unciam unam,
Galangæ drachmas ſex,
Herb. recent. Couſol. Saracenicæ,
Millefolii,
Sangviſorbæ,
Pyrolæ,
Hederæ terreſtris ana uncias duas,
Flor. roſarum rub. ſiccat. unciam unam ſemis,
Balauſt.
Papav. errat. ana unciam unam,
Fruct. Acaciæ unciam unam ſemis,
Capit. Papav. albi cum ſeminibus num. vj.
Baccar. Myrti unciam unam,
Santali rubri drachmas ſex,
Cort. Arantiorum,
Citri ana unciam unam,
Nuc. Moſchat. expreſſarum, ab Oleo relictarum drachmas ſex,

Inciſa & contuſa coquantur in ſ. q. aquæ ſimpl. repetitis vicibus affuſæ, quouſque tota ſpecierum virtus extracta ſit, colaturæ omnes alb. ovorum probè clarificatæ ad remanentiam circiter librarum duarum evaporent, quibus additis

Succi ſeu vini Cydoniorum librâ unâ ſemis,
Sacchari Canarii albi libris tribus,

Coquantur denuò ad conſiſtentiam Syrupi. Servetur. *Abſtergit & adſtringit leniter, inteſtina exulcerata conglutinat, malignitati, quæ utplurimum Dyſenteriis conjuncta eſt, reſiſtit: Roborat Ventriculum & Hepar: In omnibus porrò vulneribus internis & profundis, tanquam vulnerarium medicamentum præſtat, propinatus cum Cremore hordei, ſero Lactis caprino, aut aquis coctis appropriatis, ad unam vel alteram unciam, bis terve de die.*

SYRUPUS DE ENDIVIA.

Conficiatur Syrupus hic in modum planè Syrupi de Cichorio ſimplicis, paulò ante propoſiti, qui *iisdem* etiam *affectibus* medetur.

SYRUPUS DE FARFARA.

Paretur & hic Syrupus (*qui calidis pectoris affectibus catharroſis, Phthiſi potiſſimum dicatus eſt*) juxta normam Syrupi de Cichorio ſimplicis legitimè deſcripti, & paulò ante traditi.

SYRUPUS DE FUMARIA.

Neque hic Syrupus quoad præparandi modum variat à Syrupo de Centaurio min. juxta illius igitur ductum is conficiatur. *Ejus uſus potiſſimum eſt in expellendis Morbillis, & Variolis, nec non in febribus malignis, ad ſudorem proliciendum. Doſ. uncia ſemis ad unciam unam.*

SYRUPUS DE FRAGIS.

Hujus, uti aliorum ex ſuccis ſimpliciter parandorum Syruporum, una eademque eſt conficiendi ratio: proinde ne diu in his moremur, ejus præparatio ex Syr. de Berberis, aut Cydoniis confectione petatur.

Convenit in Febribus calidis & æſtuantibus: Urinas movet, ac renum arenulas expellit.

SYRUPUS GRANATORUM.

Parandus ad normam aliorum Syruporum acidorum ſimplicium. *Refrigerat & humectat; nauſeam & vomitum bilioſum reprimit, febribusque bilioſis auxiliatur.*

Nota: Obſervetur cautelâ de *ſucco Granatorum* exprimendo in *Appendice ad Animadverſiones Pharmacopœia Auguſtana pag. 6.* inculcata.

SYRUPUS DE GLYCYRRIZA PECTORALIS.

℞. Rad. Liquiritiæ raſæ uncias duas,
Tuſſilaginis recentis,
Enulæ Campanæ,
Ireos Florent. ana unciam unam ſemis,

Herb.

Herb. recent. Hyſſopi,
Hederæ terreſtris,
Millefolii,
Scabioſæ,
Veronicæ,
Pulmon. maculoſæ ana
uncias duas,
Flor. Papav. errat. recent. unciam u-
nam ſemis,
Dactylorum num. xv,
Jujubarum num. xxv,
Quæ cuncta inciſa & contuſa coquantur in ſ. q. aquæ ſimpl. repetitis vicibus affuſæ, ad omnem virtutum prolectionem, colaturæ junctim clarificatæ, & ad libras duas circiter coquendo abſtractæ, additiſque
Sacchari albiſſ. Can. libris tribus, vel loco hujus ſi lubet,
Mellis opt. puriſſimi libris quatuor,
(quia majorem vim abſtergendi mel obtinet, adeoque in exulcerationibus pectoris, ſive Vomica pulmonum, ſive Phthiſi ipſa ſit, mel pro ſacchare eligendum foret.)
Coquantur porrò ad debitam Syrupi conſiſtentiam, cui
Eſſent. vel ſpiritus Aniſi uncia una vel altera admiſcenda,
Præſtat in affectibus pectoris, ſive ex Catarrho, ſive exulceratione aliqua ortum duxerint, adeoq; in Phthiſi ipſa, Vomica pulmonum, Tuſſi, ſputo etiam cruento. cum emolumento adhibeatur.

SYR. DE HEDERA TERRESTRI.

℞. Aquæ Hederæ terreſtris ſine additione ex baln. n. vaporoſo ſtill. libras duas,
Huic immerge
Herb. recent. Hederæ terreſt. conſciſſæ minutim uncias octo vel decem,
Peractâ digeſtione duarum dierum circiter fiat colatura cum expreſſione, expreſſum probè clarificetur, interimque aſſervetur. Conduceret tamen ut hæ Eſſentiæ aut Aquæ eſſentificatæ ſimiles Syrupis deſtinandæ, in alembico vitreo clarificentur, appoſito capitello, quò id, quod ſummè ſpirituoſum eſt, & levi ignis pulſu præprimis exhalat, excipiatur, licet verò paucis pro clarificatione cum album. ovorum opus ſit ebullitionibus, nihilominus ne quicquam virtutis inaniter ad auras pellatur, huic labori non erit parcendum.
Jam verò.
℞. Succi Hederæ terreſtris recenter expreſſi & depurati libras duas,
Sacchari albiſſ. Canar. libras tres,
Coquantur ad conſiſtentiam quaſi tabulati, addendo tandem
Eſſentiæ ſuperius aſſervatæ q. ſ.
Pro Syrupi conſiſtentia adipiſcenda debita, ſolâ veluti ſacchari diſſolutione, aut unica ſaltem ebullitione.
Commendatur ad affectus pectoris, cruenta & ſanioſa ſputa, Phthiſin & apoſtemata puralenta, menſes & Urinas movet, ſive per ſe ſumptus ſive in juſculis gratis & appropriatis, ab uncia una ad unam ſemis.

SYR. DE HYSSOPO SIMPLEX.

Pareturad normam Syrupi præcedentis de Hedera terreſtri, cujus virtutes etiam æmulatur, adeoque *in affectibus pectoris, ex frigida cauſa, viſcida & craſſa materia enatis utiliter exhibetur.*

SYR. HYDRAGOGUS.

℞. Succi rad. Iridis noſtr. cærul. depurati libras quatuor,
Decocti fortis Radicum Sambuci libram unam ſemis,
Quibus mixtis immerge ſequentia inciſa & contuſa, nimirum
Rad. recent. Ebuli uncias quatuor,
Enulæ uncias duas,
Calami aromat. unciam unam ſemis,
Cort. medii Sambuci recent. unc. duas,
Medullæ Sambuci unciam unam,
Bacc. Juniperi unciam unam ſemis,
Alkekengi,
Sem. Bardanæ maj.
Naſturtii,
Urticæ ana unciam unam,
Factâ digeſtione brevi, coquantur ad remanentiam libræ unius ſemis, coletur, & exprimantur ſpecies, colaturæ clarificatæ adde:
Sacchari albiſſimi libras tres,

Et denuò coquendo ad juſtam conſiſtentiam Syrupus efficiatur. *Qui præſtans eſt in Hydropica diſpoſitione & Cachexia, educit ſeroſam humiditatem per urinam, ut & quandoque per alvum, ſumptus ab uncia una, ad uncias duas.*

SYRUPUS HYDRAGOGUS ALIUS HEPATICUS.

℞. Succ. Abſinthii noſtrat. libram unam,
Epaticæ nobilis,
Agrimoniæ ana uncias decem,
Iridis noſtr. cærul. libram unam,
Quibus ſuccis commixtis immerge ſequentia, inciſa & contuſa, utpotè,
Rad. recent. Ebuli uncias ſex,
Calami aromat. unciam unam ſemis,
Galangæ unciam unam,
Medullæ Sambuci drachmas ſex,
Roſarum rub. recent. uncias tres,
Santali rubri unciam ſemis,
Bacc. Juniperi unciam unam,
Factaque maceratione die una, coquantur ad conſumptionem libræ unius ſemis, colaturæ expreſſæ & alb. ovorum clarificatæ adde
Sacchari albi Can. libras duas,
Et denuò ad Syrupi conſiſtentiam decoquantur, addendo ultimo pro aromatiſatione
Elæoſacchari Cinamomi,
Garyophill. ana unciam ſemis,
Fiat Syrupus.
Cachecticis & Hydropicis emolumento eſt, Hepar roborat inſigniter ut & Lienem, uncia una vel altera pro doſi frequenter exhibita.

SYRUPUS MASTICHINUS STOMACHALIS.

℞. Aquæ Maſtichinæ ſtomachicæ noſtr. in Claſſe xv. deſcriptæ libram unam, cui adde
Sacchari albi Can. uncias viginti,
Ac ſolâ ejuſdem diſſolutione, leniſſimo in calore fiat Syrupus gratiſſimus, *Ventriculo ut & Cerebro roborando in affectibus eorum frigidis efficax. Doſis uncia ſemis ad unciam unam ſemis.*

SYRUPUS DE MELISSA.

Et hic Syrupus ad normam præcedentium Syruporum de Hedera terreſtri, & de Hyſſopò, parandus venit, quemadmodum Planta hæc odore fragranti, adeoque ſpiritu ſubtili ſulphureo quoque prædita, coctionem diuturnam ferre nequit, nî ſubtiliores ejus partes vaporetenus coctione in auras pellere velimus, terreſtrioribus ſaltem nos ſaturaturi: Igitur diligentia in ſimilium Syruporum præparationibus adhibenda eſt. *Inſervit autem Syrupus hic ad vires Cordis reſtaurandas, Uteri inſuper affectibus opitulatur, menſes mulierum promovet, & malignitatibus, febribusque exinde ſubortis adverſatur. Doſis uncia una ad unam ſemis.*

SYRUPUS DE MENTHA STOMACHALIS.

Ad præcedentium Syruporum conficiendi modum, & hic pariter parandus ſimpliciter, nimirùm ex aqua ejus ſine additione deſtillata & eſſentificata, ſucco porrò cum ſaccharô ad conſiſtentiam quaſi tabulati coctô &c. Verum cum fortè non nemo illum magis ſtomachalem deſideret, en! ſequentem præparationem ſubdo.
℞. Menthæ recentis odorif. libras quatuor vel quinque,
Cinamomi acuti unciam unâ ſemis,
Nuc. Moſchatar. drachmas ſex,
Macis drachmas duas,
Deſtillentur ſine ulla alia additione, aut liquoris cujuſdam affuſione, in baln. n. vaporoſo, ad omnem humiditatis prolectionem, ſiccitatemque ſpecierum; Liquori egreſſo denuò immerge ſequentia ſaltem inciſa, utpotè,
Cinamomi acuti unciam unam,
Nucum Moſchatarum unciam ſemis,
Galangæ,
Calami aromatici ana drach. tres,
Maſtichis electæ drachmas duas,
Triduana maceratione circiter peractâ, fiat colatura, Eſſentia colata purificetur vel per filtrum, aut clarificatione in alembico inſtitutâ, quâ Eſſentia interim aſſervatâ accipe.

Sacch-

Sacchari albi libras tres,
ſolvatur cum
Succi Menthæ recenter expreſſi & depurati libra una ſemis,
Coquantur ad conſiſtentiam fere tabulati, cui junge
Aquam ſuperiorem eſſentificatam fragrantem in quantitate competenti reſpectu Sacchari,
Ac ſolâ diſſolutione veluti Sacchari conficiatur juſtæ conſiſtentiæ Syrupus. *Qui præſtans eſt, in roborando ſtomacho, Nauſeam Vomitusque ſpontaneos compeſcit, aliisq. morbis Ventriculi, à cauſa frigida natis medetur, porrectus in vehiculis convenientibus, utpotè Vino Cydoniorum vel Granatorum, ab uncia una, ad unam ſemis.*

SYRUPUS NEPHRITICUS AUT CONTRA CALCULUM PRIMUS.

℞. Rad. recent. Apii unciam unam,
Petroſel. uncias tres,
Ononidis,
Pimpinellæ ana unciam unam ſemis,
Calami aromat.
Liquirit. ana unciam unam,
Bulb. Aſparagi recent. uncias quatuor,
Herb. recent. Naſturtii hortenſ.
Petroſelini,
Rutæ murariæ,
ana uncias tres,
Bacc. Juniperi unciam unam ſemis,
Alkekengi unciam unam,
Sem. Naſturtii,
Urticæ ana unciam ſemis,
Saxifragiæ,
Dauci,
Thlaſpios,
Carui, ana drachmas ſex,
Inciſa & contuſa coquantur in ſ. q. Aquæ ſimplicis, (vel in Aqua Betulæ, ſi haberi poſſit, ſcil. quæ tempore Veris ex arbore Betulæ ſauciata ſpontè effluxit) ad remanentiam librarum duarum, colatura cum expreſſione facta probè clarificetur, cui adde
Succi Raphani hortenſis, radulâ comminuti, recenter expr. & depurati libram unam,
Sacchari Canarii albi libras tres,
Et ad conſiſtentiam debitam Syrupi denuo coquantur. *Vires habet eximias in ciendâ Urina, exturbando Calculo & ſabulo, cùm renum, tùm etiam veſicæ, Renes, meatus urinarios, tùm etiam veſicam mundificat, Calculi propagines, ipſas arenulas exturbando, velut in herba ſeminium præcidit, ſuppoſito quod ejus uſus continuato vigeat, exhibendo pro doſi unciam unam, ad unam ſemis, in decocto Cicerum & Petroſelini.*

SYRUPUS NEPHRITICUS ALTER.

℞. Limon. pomorum recent. ſucculentorum minutim conſciſſorum cum toto, exceptis ſeminibus Num. xij.
Raphanorũ hortenſ. & hyemal. grand. ad inſtar raparum radula comminutor. libras duas ſemis,
Cæparum recent. contuſarum libram unam.
Ex his omnibus mixtis & contuſis in mortario lapideo, ac per biduum maceratis, exprimatur tandem ſuccus, qui probè depurandus & quocunque modo clarificandus ſine violenta coctura. Hujus ſucci accipe circiter libras duas, cui adde
Sacchari albi Can. libras tres ſemis,
Ac unicâ ſaltem ebullitione conſice Syrupum debitæ conſiſtentiæ. *Qui eaſdem cum priori Syrupo, imò potentiores in remorante Urina cienda, ac pellendo ſabulo virtutes obtinet; Conterit proprietate ſubſtantiæ ſuæ Calculos in renibus, eosq. extrudit, ſi ejus uſus frequens ſit. Eodem quoque modò, quo prior Syrupus in decoctis Cicerum & Petroſelini, eorum juſculis, & aquis ſequentibus deſtillatis Nephriticis commodè propinandus, ab uncia ſemis ad unam.*

SYRUPUS NEPHRITICUS TERTIUS.

℞. Succi Chærefolii recenter expreſſi & depurati libram unam,
Rhaphani hortenſis maj. hyemalis recenter expr. & purificati libram ſemis,
Vini albi Rhenani libram ſemis,
in quo autem prius
Bacc. Juniperi conquaſſat. uncia una maceratæ fuerint.
In his Succis & Vino unitis ſolvatur,

Magiſt. n. ſolubilis Ocul. Cancrorum cum Spir. Veneris par. unc. una ſemis

Omnibus porrò probè filtratis adde

Sacchari albi Can. q. ſ.

Nimirum ad libram unam liquoris uncias circiter viginti Sacchari, ut ſola ejus diſſolutione leni calore, & in vaſe terreo, Syrupi durabilis conſiſtentia emergat, qui aromatizandus

Elæoſacchari Cinamomi uncia una vel altera.

Fiat Syrupus.

Cujus virtutes ex ſuperioribus eluceſcunt; Hydropicis Aſcite & Anaſarca laborantibus ſalutaris eſt, pro doſi uncia ſemis ad unciam unam ſumptus.

SYRUPUS DE NYMPHÆA.

DEſtilletur ex floribus Nymphææ albis aqua ſine ulla additione, in baln. n. vaporoſo.

Hujus aquæ ſtillatæ libris duabus ſemis, immerge

Florum recentium Nymphææ libram ſemis,

Factâ digeſtione per biduum, aqua à floribus colaturâ ſeparetur, ac probè clarificetur, quâ interim aſſervatâ, fiat è

Florum Nymphææ recent. librâ unâ, &

Aquæ communis ferventis libris quatuor,

Infuſio, ac unius diei circiter maceratio, quâ peractâ, colatura etiam & florum expreſſio. Huic porrò aquæ fervefactæ prius denuò immergatur

Florum Nymphææ recent. libra ſemis, vel una,

Peractâq; digeſtione denuò brevi, aqua iterum à floribus per expreſſionem ſeparetur, ac alb. ovorum optime clarificetur, cui adde

Sacchari albi Can. libras quatuor,

Coquantur ad omnem ferè aquoſitatis exhalationem & ad tabulati ferè conſiſtentiam, cui tandem jungantur,

Superioris aquæ deſtillatæ & impprægnatæ libræ duæ ſemis,

Et unicâ ſaltem ebullitione conficiatur Syrupus debitæ conſiſtentiæ. *Qui inſignes obtinet virtutes refrigerandi & humectandi, Viſcerum æſtus mitigat, ſitim temperat, ac ardores febrium compeſcit, ſomnum conciliat, atque dolores omnes lenit, Doſis uncia ſemis ad unciam unam.*

Nota: Si priori Aquæ Nymphææ deſtillationi, nonnihil de *Roſis recentibus* adderetur, pro grato odore conciliando, haud inconſultum illud fore arbitror.

SYRUPUS DE PAPAVERE ERRAT.

AD eundem planè, quò præcedens Syrupus de Nymphæa modum, & hic de Papavere erratico artificioſè parandus eſt: *Qui ſuas ita dexsrè paratus, inſignes obsinet virtutes, ad ardentium febrium vehementes æſtus extinguendos; Dolores mitigat, ſomnum conciliat, præ cæteris autem omnibus pectoris malis, & acrioribus à capite deſtillationibus, faucium inflammationibus, Pleuritidi, Peripneumoniæ, & Empyematibus ſalutaris exiſtit; dandus ab uncia ſemis, ad unciam unam ſemis, in vehiculis ac Julapiis gratis.*

SYRUPUS DE PAPAVERE SIMPLEX.

PRæſtat hunc Syrupum ſolâ coctura paraſſe, id unicè cavendo, ne mucilagineum evadat decoctum, quale papaveris capita etiam præbere ſolent, ſi diu nimis coquantur: accipias igitur

Capitum Papav. albi & nigri ana recent. unà cum ſeminibus uncias octo,

Conſciſſa capita, ſemina autem parum conquaſſata coquantur in ſ. q. aq. ſimplicis, ad remanentiam trium circiter librarum, decoctum colatum, & debitè alb. ovorum clarificatum, additis

Sacchari albiſſ. libris duabus,

Coquantur ad competentem Syrupi conſiſtentiam. *Hic ſomnum conciliat, præſertim Infantibus, Caloris febrilis incendium mitigat, humectat & refrigerat, defluxiones à capite tenues & acres ad pectus & aſperam arteriam ruentes ſiſtit, à drachma una, duabus vel uncia ſemis Infantibus & Pueris, adultioribus verò ad unciam unam datus.*

SYRUPUS DE PÆONIA.

DEſtillentur ex recentibus floribus Pæoniæ per baln. n. vaporoſum, ſine ulla alia additione, Aquæ libræ duæ

Huic Aquæ deſtillatæ immergantur

Dictorum florum Pæoniæ recentium unciæ ſex vel octo,

Rad.

Rad. Pœoniæ recent. conſciſs. teſſelatim uncia una ſemis,

Digerantur in calore per diem unum atq; alterum, in vaſe clauſo, fiat poſt colatura & lenis expreſſio, eſſentiâ interim clarificatâ & aſſervatâ, fiat ex

Florum eorundẽ recent. librâ unâ ſemis,
Radicum etiam Pœoniæ mar. recent. ſiccat. uncia una ſemis cum ſuffic. quant.
Aquæ ſimplicis ferventis,

Infuſio per biduum, & demum colatura & expreſſio, colatura alb. ovorum probè clarificata, additis

Sacchari Canarii albi libris tribus,

Coquantur ad omnem fere humiditatis exhalationem, & conſiſtentiam quaſi tabulati, addendo ultimò

Aquæ ſuperioris deſtillatæ ex recentibus floribus eſſentificatæ ſuff. quant. (libras circiter duas)

Fiatque unâ aut paucis ebullitionibus Syrupus antepilepticus, *qui Comitialibus morbis, ac Uterinis affectibus opitulatur, ab uncia ſemis ad unciam unam.*

SYRUPUS DE POMIS CORDIALIS.

℞. Gran. Kermes legitim. drachmas duas,
Cort. Arant. recent. extimor.
Citri recent. & extim. ana unciam unam,
Flor. Tunicæ recent. rub. unciam unam ſemis,
Quæ cuncta immergantur, in
Succi Pomorum redolent. recenter expreſſi & depurati libram unam,

Et peractâ digeſtione biduanâ; fiat colatura, ſpeciebus verò reſiduis adhuc affunde

Succi pomorum acidodulc. & redolent. recenter expr. libram ſemis

Reiterataq; digeſtione aliquali, fiat denuò colatura, quæ ambæ colaturæ depurandæ & clarificandæ, addendo tandem

Sacchari Can. albi libras duas,

Fiat unâ vel alterâ ſaltem ebullitione, terreo in vaſe, Syrupus debitæ conſiſtentiæ. *Is in roborando Corde, viribusq; deperditis reſtaurando eſt eximius: Refrigerat, humectat, & malignitati reſiſtit, adeoque in febribus ardentibus, malignis cum fructu exhiberi poteſt, ab uncia ſemis ad unciam unam.*

SYRUPUS ANTIPHTHISICUS ET VULNERARIUS.

℞. Aquæ oculorum populi arboris, Aquæ Sumitat. Abietis ſeu Laricis arboris (vulgò Fichtene Gipffel) ana tempore veris ſine additione ullius rei, ex Balneo n. vapor. deſtillat. libras duas,

In his mixtis aquis macerentur ſequentia ſaltem inciſa, utpote

Rad. recent. Enulæ camp.
Saniculæ ana uncia una ſemis,
Tormentillæ uncia una,
Cichorii ſylv. unciæ duæ,
Pimpinellæ uncia una,
Symphyti maj. drach. ſex,
Herb. recent. Veronicæ unciæ tres,
Hederæ terreſtr.
Millefolii,
Conſolidæ Sarac.
Flor. recent. Papav. errat.
Roſarum rub. ana unciæ duæ,

Maceratione ſufficienti peractâ, in vaſe bene clauſo, & moderato calore, fiat colatura cum forti expreſſione, expreſſum alb. ovorum in alembico vitreo, ſuo capitello munito, probè clarificetur, interimque aſſervetur. Jam verò

℞. Species ab infuſione relictas, quibus porrò adde,
Rad. recent. Enulæ Camp. unciam unam ſemis,
Saniculæ,
Cichorii Sylv. ana uncias duas,
Pimpinellæ,
Symphyti maj.
Tormentillæ ana unciam unam,
Herb. recent. Veronicæ,
Hederæ terreſtr.
Millefolii,
Pulmonar. maculoſæ,
Conſol. Saracen.
Flor. recent. Papav. errat.
Roſarum rub. an. unc. tres,

Inciſa coquãtur in ſ. q. aq. ſimpl. repetitis vicibus, quousq; omnis virtus extracta ſit, colaturæ omnes junctim clarificatæ, additis

Sacchari Can. albi libris ſex,

 Ad

Ad conſiſtentiam quaſi tabulati denuò coquantur, addendo tandem

Aquam ſuperius aſſervatam & eſſentificatam in tanta quantitate,

Ut una vel altera ebullitione Syrupi conſiſtentia emergat. Fiatque Syrupus. Qui, *In omnibus exulcerationibus internis, Phthiſi, Vomica pulmonum, Empiematibus, Vulneribus profundis præſertim pectoris ſalutariter exhibendus, ſive per ſe ſive in vehiculis appropriatis, utpote Aquis Vulnerariis, ſero Lactis caprini, imò in Lacte caprino ipſo, ab uncia una ad unam ſemis.*

Nota: Summo vere deſtillentur *ſupradictæ aquæ ex oculis populi,* & *ſummitat. Abietis*, aſſerventurque donec *reliquæ herbæ, flores & radices recentes* iis infundendæ erumpant, ſic minus difficilis Syrupi hujus erit præparatio.

SYRUPUS DE RIBES.

PAretur juxta modum aliorum Syruporum acidorum ex ſuccis confectorum: *Qui iiſdem ferè cum illis viribus gaudet, humectandi refrigerandi, ſitimque febrilem extinguendi, nec non Cor roborandi.*

SYRUPUS ROSATUS SIMPLEX.

℞. Aquæ Roſarum ſine ulla additione ex baln. n. vaporoſo ſtill. libras duas,

Cui Aquæ fragr. immergantur,

Roſarum rub. recentium uncias octo, ſuper inſpergendo

Spiritus Vitrioli drachmam ſemis,

Fiat per biduum circiter digeſtio in vitro bene clauſo, quâ peractâ digeſtione fiat colatura & roſarum expreſſio; expreſſa & colata aqua per filtrum probè clarificetur, interimque aſſervetur. Tum accipe

Roſarum rub. recentium uncias octo

Eaq. leniter coquantur in ſ. q. Aquæ ſimplicis ad remanentiam circiter librarum duarum, factâ poſt colaturâ cum forti expreſſione roſarum, clarificetur decoctum alb. ovorum, cui adde

Sacchari albi Can. libras tres ſemis,

Denuò coquantur ad totam ferè decocti exhalationem, & conſiſtentiam quaſi tabulati, cui tandem

Aquæ ſuperius aſſervatæ odoriferæ eſſentificatæ & ſubacidæ libræ duæ circiter

addantur, ac una ſaltem ebullitione factâ (ſed cuncta in vaſe terreo vitreato peragenda) Syrupus efficietur gratus & efficax, *In Hepate & Ventriculo roborando; Refrigerat inſuper, humectat, caloremque febrilem extinguit, quo cum etiam ex tempore Tinctura Roſarum, aquis appropriatis, vel etiam ſimplicibus, aut decoctis commixtus, confici poteſt: Hoc autem denuò obſervetur, ut in terreis, vitreisque vaſis ejus præparatio inſtituatur.*

SYRUPUS DE ROSIS SICCIS.

COnficiatur hic Syrupus ad modum in *Pharmacopœia Auguſtana* expreſſum, cùm ſola virtus ſtiptica in ea expetatur, videantur ibidem ejuſdem virtutes.

SYRUPUS DE RUBO IDÆO.

AD normam pariter aliorum Syruporum ex ſuccis acidis confectorum & hujus inſtituatur præparatio, accipiendo nimirum

Succi de Rubo Idæo ſponte per pannum effluxi libras quatuor,

Sacchari albi libras duas,

Et coquendo in vaſe terreo vitreato fiat Syrupus. *Qui defectionibus Cordis & Lipothymiis ſuccurrit, æſtus febrium contemperat, Corroborat, Urinamque movet, ab uncia ſemis ad unciam unam vel per ſe vel cum Julapiis propinandus.*

SYRUPUS ANTISCORBUTICUS.

℞. Herb. recent. Beccabungæ,
Cochleariæ,
Naſturtii hort.
Naſturtii aquat.
ana q. ſ.

Ex his mixtis herbis conciſis, deſtilletur ſine alia additione ex baln. n. vaporoſo Aqua præſtans.

Hujus aquæ deſtillatæ libris duabus, immergantur ſequentia minutim inciſa, nimirùm.

Herb.

Herb. recent. Cochleariæ,
Naſturtii aquat.
Naſturtii hortenſ. ana unciæ quatuor,

Peractâ aliquali digeſtione in vitro bene clauſo fiat colatura cum expreſſione leni, quâ interim aſſervatâ aquâ, accipe porrò.

Succorum recenter expreſſorum & depurat. utpotè
Cochleariæ,
Naſturtii hortenſ.
Naſturtii aquat. ana libram unam, & additis
Sacchari albi Can. libris tribus ſemis,

Coquantur ad omnem ferè humiditatis, ſuccorum exhalationem, & tabulati quaſi conſiſtentiam, cui tandem jungantur

Aquæ ſuperius deſtillatæ & impragnatæ libræ duæ circiter,

Ac una vel altera ebullitione in terreo vaſe fiat Syrupus *præſtans in Scorbuto. Lienis & Meſenterii obſtructiones aperit, ac eroſionibus Oris & Gingivarum, ſanguinem continuo fundentibus, admixto modico Cremoris Tartari, mirifice prodeſt: In aquis appropriatis ab uncia ſemis ad unciam unam porrigendus.*

SYRUPUS DE SCORDIO SIMPLEX.

SImiliter & hic Syrupus juxta modum in Syrupi de Betonica, vel Hederæ terreſtris dextra deſcriptione indigitatum, conficiendus eſt: Idcircò eorundem præparationes ſtudioſè obſerventur, ut ſecundum illarum ductum & hujus præparatio dextrè inſtituatur. *Præſens cæterum eſt medicamentum hic Syrupus in morbis malignis, & febribus peſtilentialibus, reſiſtit internæ putredini, & proprietate ſubſtantiæ ſuæ Peſti & malignitati cuicunque adverſatur: Lumbricos etiam enecare ac menſes ciere perhibetur.*

SYRUPUS DE SCORDIO COMPOSITUS ANTIPESTILENTIALIS.

℞. Herb. recent. Scordii noſtrat. libras ſex,
Rutæ hortenſ. libras tres,
Cortic. Arantiorum,
Citri ana recent. & extim. uncias tres vel quatuor.

Mixta & inciſa minutim deſtillentur per ſe ſine ulla additione ex balneo n. vaporoſo ad ſiccitatem herbarum & Corticum.

Aquæ hujus prolectæ libris duabus ſem. immergantur,
Herb. recent. Scordii noſtr. unc. quatuor,
Rutæ hortenſis unciæ duæ,
Sem. Citri conquaſſati uncia ſemis,

Et factâ digeſtione ſpatio unius alteriusve diei, fiat colatura cum expreſſione, quâ interim aſſervatâ Eſſentiâ prius clarificatâ, accipe

Species ab extractione relictas,

Quas coque cum ſ. q. Aquæ ſimpl. ad remanent. circiter libræ unius, colaturæ expreſſæ & clarificatæ adde

Succi Scordii recenter expreſſi & probè depurati libras duas,
Sacchari albiſs. libras quatuor,

Coquantur ad exhalationem humiditatis, & tabulati ferè conſiſtentiam, addendo demùm

Aquæ ſuperius aſſervatæ & imprægnatæ libras duas ſemis circiter,

Ac unâ ſaltem ebullitione factâ conficeSyrupum debitæ conſiſtentiæ. *Qui efficax eſt in Febribus malignis & peſte ipſa expellenda: Roborat inſuper Cor & vitales ſpiritus, materiam malignam ad ambitum corporis per ſudorem propellens, datus ab uncia ſemis, ad unam & unam ſemis.*

SYRUPUS SPLENETICUS.

℞. Oculorum Cancrorum in pulverem ſaltem redactorum uncias tres,
Cremoris Tartari ſubtiliter triti uncias duas,

His mixtis ſuperaffundantur in alembico vitreo

Vini albi Rhenani libræ duæ,
Spiritus ſalis veri drachmæ duæ,

Bulliant parum in alembico vitreo, ſuo capitello munito juncturisq; benè clauſis, ut id quod bulliendo tranſit, excipi, & reſiduo, cum refrixerit, reaffundi poſſit; fiat pòſt omnibus refrigeratis colatura, quâ interim aſſervatâ porrò accipe

Rad. recent. Apii,
Cichorii ſylv.
Fœniculi,
Pimpinellæ,
Petroſelini ana unc. duas,
Calami arumat.
Galangæ ana drachmas ſex,
Herb. recent. Scolopendrii,
Chæreſolii,
Cochleariæ,
Naſturtii hort.
Aſplenii,
Matriſylvæ ana nncias duas
Sem. Urticæ,
Naſturtii ana unciam unam,
Apii unciam ſemis,
Bacc. Juniperi drachmas ſex,

Inciſa & conquaſſata, coquantur in ſ. q. Aquæ ſimplicis ad remanentiam circiter librarum trium, colaturæ expreſſæ & probè prius clarificatæ adde

Sacchari Canarii albi libras tres ſemis, Ac porrò ad humiditatis ſuperfluæ exhalatione, ſeu tabulati ferè conſiſtentiam coquantur, addendo tandem

Vini ſuperius parati & aſſervati ſuffic. quantitatem, ſeu libras duas circiter, Et una vel altera ebullitione, in terreo vaſe vitreato, fiat Syrupus. *Qui ad Obſtructiones Lienis & Meſenterii referendas, ac menſtrua mulierum pellenda efficaciter concurrit. Doſis uncia una ad unam ſemis.*

Nota: Quod *Oculi Cancrorum reſidui*, nondumque totaliter diſſoluti, aliis uſibus adaptari poſſint.

SYRUPUS FLOR. TUNICÆ.

NObilis Syrupi de Floribus Tunicæ præparatio inſtituatur juxta normam præparandi Syrupum florum arantiorum; *ita enim efficax exiſtet in virtutibus ipſi tributis, in roborando nimirùm Corde, tollenda Lipothymia & Syncope, adeoq; in omnibus infirmitatibus, ubi Cor & facultas vitalis patitur, imò in Peſte ipſa & Febribus malignis opem præſtabit.*

SYRUPUS EX SUCCO TUSSILAGINIS.

NOn variat à præparatione Syrupi de Cichorio Sylveſtri, coquendo nimirum radices cum proprio ſucco, & addito Saccharo, ad conſiſtentiam Syrupi. *Præſtat in affectibus Pectoris calidis, Tuſſi ſicca, Peripneumonia, Pleuritide, & aliis catarrhoſis acribus & ſalſis defluxionibus, qua in pectus ruunt, ſalutaris eſt.*

SYRUPUS VIOLARUM MARTIALIUM.

℞. Florum Violarum Martialium recent. à virid. calicul. repurgatorum & excerptorum libram unam,
Cui ſuperaffunde
Aquæ ferventis libras duas, vel duas ſemis,

Cooperiatur infuſio (quæ commodè fieri poteſt in vaſe ſtanneo,) relinquaturque in calore leni per aliquot horas, fiat poſt colatura & fortis florum expreſſio. Expreſſæ & colatæ infuſioni de novo adde aliquot uncias florum dictorum Violarum in mortario contuſorum, reponantur in locum tepidum aliquot horis, iterumque exprimantur. Expreſſo hoc ſucco purpureo adde

Sacchari ſubtiliter triti q. ſ. nimirùm ad uncias quindecim ſucci vel infuſionis circiter, admiſcendo Sacchari libras duas,

Ac ſolâ diſſolutione Sacchari in patina ſtannea, ſupra ahenum, aquâ fervente repletum, collocata, fiat Syrupus elegantiſſimus purpureo violaceus durabilis.

Ex floribus à bina infuſione ſuperius adhuc reſiduis, utpotè qui multum adhuc tincturæ & virtutis in ſe continent; altera porrò fiat infuſio, cum aqua ferventi, ex colatura demùm cum Saccharo ad ſufficientiam addito, fiat ſine coctione vel ebullitione Syrupus uti ſuperius per M. B. minus quidem elegans & efficax, qui vel pauperibus leviori pretio divendi, vel pro Julapio proſtare poteſt. Aliàs etiam Syrupus hic Violarum unica ebullitione parabilis eſt, & quidem ſequenti modò

℞. Infuſi Violarum purpurei uncias quindecim circiter,
Sacchari albi Can. contuſi libras duas,
Et in aheno ſtanno obducto, igne ardenti vel recenti carbonum, confeſtim una vel altera fiat ebullitio, poſtea ab igne remotis,

tis, ac ſupernatante ſpumâ cochleari perforato remotâ, Syrupum per ſetaceum cola & uſui ſerva.

Abſolvimus alterantes Syrupos; nunc veluti manuducimur ad præparationes *diverſorum mellium* auſpicandas: Verum deflectimus in ipſo ſtatim veſtibulo à communi, tritâ & erroneâ veterum methodo ac viâ, juxta quam violentis & intempeſtivis coctionibus & elixationibus ſuis, vires, naturam & energiam *Florum, Herbarum, & Radicum* hebetant ac peſſundant, partes ſpirituoſas fugant & exhalare faciunt, nihilq; quibusdam mellibus conſignant, niſi terreum quoddam craſſamentum, effœtum & exſuccum coagulum. Nos è contrà oculos & aciem illùc defigimus, ut teneriores, aëreas & ſpirituoſas partes ſartas & inviolatas tueamur, quibus tandem efficaciſſima quæq; ad nos Compoſita, & Mel redundet. Quanquam hoc noſtrum dogma aperuerimus, dum *Animadverſiones* ſuper *Mel Anthoſatum* meditaremur, ubi ſimplicem & naturæ per omnia conſimilem *Renodæi*, *Rondeletii & aliorum ſimplicitate gaudentium Authorum* præparationes commendavimus, quæ citra artem artificioſiſſimæ, ſuperciliofis Pharmacopœorum quorundam inventis plerunque anteponendæ. De præſenti autem conſultum ac neceſſarium duxi, enucleatiùs & differtè magis ſuper hæc commentari, ut Medicos principiantes, Pharmacopœos ambiguos & devios, Ariadnæâ quâdam regulâ & filo è labyrintheis plexibus in regiam viam & libertatem vindicarem; jacto fundamento de *Mellis* natura uſu & accidentibus.

Obvium eſt ipſis etiam ruriculis, quânam ratione Mellis favos irrequietæ apiculæ ſerenâ æſtate congregant, & inter ſuſurros, velut totidem feſtivos ſibilos, non ſibi ſed nobis mellificent. Provida ſane in omnibus natura, brevi velut Epitome in viliſſimis hiſce inſectis & animalculis Apibus, Monarchias Regnorum, aut Reſpublicas ſi mavis, ideali quodam compendio delineavit, quibus *Sacra pag na* improbi laboris luculentum dant teſtimonium, ut potè ad quos veluti pædagogos, pigres & deſides ablegant: *Magnus* tamen *Ariſtoteles*, & *oculatus Plinius*, Monarchiæ jus ac regimen tribuunt, dum eos Regem eligere inter ſe aſſerunt, hamo ſeu aculeo deſtitutum, ſolâ Majeſtate armatum. Ut ut ſit. Conficit interim laborioſa & circumſpecta mater Apis, inter alveolos ex delectu optimorum florum ac vegetabilium primo vere & ſuccedente æſtate, quintam veluti Eſſentiam, ſuccum perdulcem, & debitæ ac durabilis conſiſtentiæ, eumq; in alveario recondit, diſpoſitis ad eum (mirè Architectonicæ gnaræ) totidem Capſulis, in quibus Mel digerit, elaborat, heterogenea (quæ & ipſa inutilia non ſunt) ſeparat, hæc propolis, Germanis Wifft/ appellantur. Nectar hoc & Ambroſia, balſamicam tenacitatem & naturalem quandam incorruptibilitatem obtinet, ut in multos annos perdurare poſſit, ob inſignes inſuper dotes, quibus nutrit, laxat, abſtergit, confortat, conſolidat, ac reliqua (ſive eſculenta, ſive ſint medicinalia aut bellaria) à corruptione & interitu vindicat ac tuetur, ſumme nobis deſiderabile: quas tamen virtutes jam dicto modo tantò efficaciùs & cum energiâ exeret, quantò exactiùs legeartis ab heterogeneis (Cerâ nimirùm & propoli) liberabitur. Subintravit tamen hactenùs maleſana conſvetudo, quam neſcio, an craſſior ignorantia, an turpis lucri cupiditas fulciat, ut dum Agricolæ aut Mulſarii favos Mellis apiculis ſubtrahunt, nullo habito rerũ diſcrimine, ipſis animalibus & apibus ſtupidiores, ea, quæ naturæ ductu hæc inſecta ſuis ſcriniis & alveolis diſtingvunt, Mel ſcilicet, Ceram & propolim, re, uſu, & viribus diſtincta, in unum tamen conjiciunt cumulum, confundunt utilia cum fæcibus, liquant, fermentare faciunt, affuſo inſuper liquore diluunt, unum efficiendo Chaos: adeò quidem, ut nulla poſt ſuperſit ars ac dexteritas, quæ ſimilia confuſa verè ac integrè ſeparare poſſit: interim Mellis natura ac virtus obtunditur, tot obruta heterogeneis, nec amplius ſibi conſtans, arrepto fermento in aliud veluti ens tranſit, alterius dein efficaciæ ac informe coagulum. Subintrant tamen alii emunctioris genii, quibus commune ac tritum eſt, talia in prima veluti principia denuò redigere & ſubdividere, coquunt aucto gradu ignis Mel & hoc

hoc Chaos deſpumant iteratò, aſt quô conſilio? partes æthereas & volatiles mellis ſublimant & exhalare faciunt, craſſa terreſtria & heterogenea melli admixta inſpiſſant ampliùs, nobisque pro Mannâ & Melle, vapposa liquamina divendunt & relinquunt, liquatâ nimirum Cerâ & propoli unitâ per minima: ut proindè mirari amplius non ſubeat animum, cur nos prærogativas & dotes Mellis, nequaquam in Melle deprehendamus, quas ad nos citra allegorias fida ac Veneranda Antiquitas tranſcripſit: hæc eſt infida magiſtrorum noſtrorum traditio, & Erronum maleſana doctrina, qui polthabitis majorum ſacris traditionibus, propria exoſculantes, violentas cocturas in pharmacopolia invehunt, quas prætextato nomine, & novato etymo, deſpumationem vocant, ac nobis imponunt, dum nobis effætâ liquamina tradunt, ſubſtantia rei in bullas evaneſcente. Hos lubens mecum ad culinas & laboratoria abriperem, ut totis diebus deſpumationibus Mellis intenti, ſi non viderent, palparent ſaltem, totam Mellis ſubſtantiam in bullas & nihilum tandem abire poſſe, præcipuè ſuperinfuſâ ſæpius aquâ, ſi immoderatè & ſæpius decoquatur. Et ratio hoc ſvadet: nam exhalatâ potiore parte ſpirituum Mellis in violenta illa ignis torturâ & cocturâ, ſi qui maneant reliqui, ii non ſufficiunt, majorem relictæ partis molem craſſiorem & terreſtriorem regere & coercere, unde bullarum inſtar in ſpumam abeunt partes Mellis craſſiores, ſufficiente ſpiritu & æthere orbatæ. Et ſic ſe res habet, gaudet enim Mel non minùs ac alia quamplurima vegetabilia partibus volatilibus, quæ velut fermentatæ violentiore coctione efferuntur, relictis partibus craſſioribus & terreſtrioribus in forma ſpumæ, quæ ſub dominio relictorum ſpirituum, Mellis videlicet remanentis coerceri nequeunt, à compage & unione naturali penitus ſolutæ. Graphice hæc deſcripſimus in Appendice de Aquis in genere deſtillandis, ubi ſpirituoſa non coctioni apertæ, ſed deſtillationi ſolum ſubjecimus, experientiâ docti, in iis quæ balſamicæ & ſpirituoſæ ſubſtantiæ ſunt, nihil inter decoquendum ſupereſſe, quàm morticinia, ex ſuccas & craſſas remanentias: Quid ni & in Melle hoc eveniat, quod Magiſterii inſtar & qu intæ Eſſentiæ, ſublimes atomos & partes ſubtiles florum continet? Proinde ſi luci, quam accendo, & rationibus non obſequeris, lingua ac guſtus litem dirimat, queîs deprehêdes, aliter longè ſapere Mel purum & genuinum, aliter mixtum, adulteratum, ſeu propoli & Cerâ confuſum, ac decies deſpumatum: Ut proindè apud viros doctos & ſapientes nullum ſuperſit dubium, Mel virtutibus ſuis conſtans, ſimplex, legitimè ac dextrè ſine magno calore, & intimâ confuſione partium heterogenearum Cerâ & propoli, ſeparatum, adeoque nec ſemel etiam deſpumatum, ſed viribus detergentibus, conſolidantibus, laxantibus, abſtergentibus & nutritivis adhuc integrè gaudens, quale denique in ſubſequentibus docebimus, effœto illi & totidem coctionibus ac deſpumationibus caſtrato Melli, eſſe longè præhabendum.

Qua ratione verò, quoque artificio Mel de Cera aliisque partibus terreſtrioribus heterogeneis legitimè & dextre ſit ſeparandum, (neque tamen partibus ſuis tenuioribus caſtrandum) ut illa quæ natura ipſa ſeparata voluit non confundamus, & confuſum Chaos, idque inſeparabile efficiamus, en! modum ſequentem ſuppedito.

Accipe favos cum Melle in ipſis contento, quamprimum ex alveario exciſſi, & à partibus craſſioribus prius ſeparati fuerint, vaſi cuidam vel Ollæ intruſos, in locum moderatiſſimè calidum colloca; dico in locum moderatè calidum, etenim à leni etiam calore Mel liquidius efficitur, ut ita per colatorium vel ſaccum linteum tranſeat, ac effluat; Quamobrem ab intenſiore calore cavendum, ne & adhærens Cera colliqueſcat, atque adeò hoc pacto adjuncta heterogenea, ſcil. Cera & propolis Melli intimius permiſceantur, nunquam poſt à Melle amplius ex toto ſeparabilia, quin impuritas maxima ingratusque ſapor & odor, Melli impreſſa maneant tenaciter, decies licet clarificetur. Proindè quamprimum Mel paulatim & retro fornacem veluti, leniter calefactum fuerit, illud ſacco linteo in caſpidem deſinente inſtar manicæ Hippocr. infundito, ac in

illo ipſo loco moderatè calido, alligato ſacco, tamdiu relinquito, donec Mel ferè omne, & quidem puriſſimum per ſaccum vel manicam in ſubtus collocatum vas permearit, & tranſcolatum fuerit, quod ſine omni deſpumatione, aut ulteriori coctione, ſuo meſſe naturali durabile, propriis, eximiiſque virtutibus prægnans, nec partibus ſuis ſubtilioribus caſtratum, aſſervandum eſt. Relicta in manica vel ſacco à Melle tranſcolato, Cerâ & propoli, quibus de Melle nonnihil adhuc adhæret, illa ab invicem demum ſeparanda ſunt, aquâ ſimplici affuſâ: Hoc verò Mel ultimò elotum, ac coquendo ad debitam conſiſtentiam redactum, ſeparatim, tanquam priori longè inferius, ad uſus culinarios cedat. Præmiſſa hac de Melle neceſſaria informatione, tranſitum paro ad ſingulares Mellium Medicinalium præparationes, quæ ordine ſequentur.

MEL ANTHOSATUM SEU RORISMARINI.

℞. Mellis puriſſimi tranſlucidi, juxta modum præmiſſum ab heterogeneis partibus probè ſeparati libras duas,
Cui immergantur
Florum recent. Roriſmarini conſciſſorum minutim uncia una ſemis,
Folior. Roriſmarini recent. & conſciſſorum unciæ quatuor,

Immiſſa alembico, vel alicui alii vitro, cerâ & veſicâ probè clauſo, relinquantur diu in digeſtione, loco tamen moderatè calido, tandem adhuc calente Melle fiat colatura cum forti expreſſione. Mel colatum uſui aſſervetur. Cui tamen, ſi volupe fuerit, idem pondus uti ſuprà florum & foliorum Roriſmarini recent. infundi, digeri, & tandem ab ipſis colatum Mel, reponi poteſt. Verum nec quicquam deperditum eat, ac præfatum Mel præſtantius efficiatur, virtutibuſque Roriſmarini amplius imprægnetur, accipe reſiduum ab infuſionibus expreſſum Roſmarinum, illumque affuſâ aq. ſimplicis ſuffic. q. coque, decoctum colatum leniter evaporare finito ad ipſam Mellis ſpiſſitudinem, quod priori colato Melli Roriſmarini junctum, illud præſtantius in virtutibus, quamvis paulò terreſtrioribus, haud tamen inutilibus, efficiet. *Hoc nativis Roriſmarini virtutibus imbutum Mel, præſtans eſt, Cerebro, Cordi & Ventriculo roborando, flatuſque diſcutiendo, Colicos pariter ac Uterinos dolores, gutturi inferiori cum enematibus immiſſum, mitigando.*

MEL MENTHÆ.

℞. Aquæ Menthæ odoriferæ ſine additione ex balneo n. vaporoſo ſtill. libram unam,
cui denuò
Menthæ recentis odoratæ libra unâ additâ
Ex balneo n. vaporoſo aqua deſtillando proliciatur, quâ interim aſſervatâ odoriferâ & ſpirituoſâ aquâ accipe
Mellis puriſſimi ſatis craſſi, & legitime uti ſupra edoctum extracti libras quatuor,
Cui immergantur
Menthæ recentis minutim conſciſſæ unciæ decem, vel libra una,

Factâque maceratione loco calido, vaſe probè clauſo, ſeptimana una circiter, fiat colatura cum forti expreſſione Mel expreſſum interim aſſervetur.

Jam verò
Ex reſidua Mentha expreſſa additis adhuc
Menthæ recentis librâ unâ
&
Succi Menthæ recenter expreſſi & depurati libra una ſemis,

Fiat cum ſuffic. q. aquæ ſimplicis affuſâ, decoctum forte, quod colatum & purificatum leniter evaporet, ad conſiſtentiam & ſpiſſitudinem ſatis craſſam, inſtar Electuarii. Hoc porrò cum ſuperioris aquæ ſpirituoſæ ſuffic. quant. nonnihil diluatur, ac ſuperiori Melli Menthæ, quantum ad debitam ſuam conſiſtentiam ſufficere videbitur, jungatur.

Efficax eſt in affectibus Ventriculi & Inteſtinorum, doloribus Colicis & Hyſtericis, tùm per os aſſumptum, tùm etiam gutturi inferiori immiſſum opitulatur.

MEL MERCURIALE.

℞. Mellis ſimplicis libras quatuor,
Herb. Mercurialis minutim conſciſſæ libras duas,
Succi Mercurialis libras tres,
Coquantur aliquandiu, poſtea colaturâ factâ, evaporent leniter ad conſiſtentiam Mellis. *Abſtergit, alvum laxat, Clyſteribus immixtum.*

MEL ROSATUM.

℞. Aquæ Roſarum fragrantiſſimæ ſine additione ex baln. n. vaporoſo ſtill. libras quatuor,
Quæ ipſa aqua, denuo à libris quatuor Roſarum recentium pallidarum, deſtillando abſtrahatur. Aquæ huic prolectæ fraganti immergantur
Roſarum rubearum recent: libræ duæ,
Factaque maceratione per triduum in vitro probè clauſo, fiat colatura cum forti Roſarum expreſſione; quâ interim aſſervatâ eſſentiâ ſeu aquâ eſſentificatâ, accipe porrò
Mellis puriſſimi legitimè depurati uti ſupra edoctum libras duodecim vel ſedecim,
cui immergantur
Roſarum rubearum recent. libræ duæ,
Digerantur in calore leni per triduum, poſt, Melle adhuc calente, colentur, exprimanturque Roſæ: Melli colato porrò immerge, ſervatis interim Roſis prioribus expreſſis,
Earundem Roſarum rubearum recentium libras duas,
Et porrò in calore per triduum circiter relictis, fiat iterum colatura cum expreſſione, calente adhuc Melle. Jam verò accipe
Roſas à tribus præmiſſis infuſionibus relictas, ſcil. ab infuſione prima cum aqua roſarum, & duabus infuſionibus cum Melle.
Eæque ſuffic. quant. Aquæ affuſâ, coquantur ad remanentiam ſex vel octo librarum, factâ pòſt colaturâ cum expreſſione Roſarum, Decoctum prius clarificatum ad ſpiſſitudinem Mellis craſſi, ſeu Electuarii formam, leniter evaporet, quod in ſpiſſatum decoctum roſarum, cum ſuperiori aſſervata ſpirituoſa, Roſisq; rubris impraegnata aqua dilutum, Melli roſato ſuperiori per ſolam & binam infuſionē parato, jungatur, & deſuper de dicta imprægnata aqua Roſarum tantum addatur, quantum pro debita ac durabili Mellis Roſati conſiſtentia, experto Pharmacopœo ſufficere videbitur, ut vel ſine ulla, aut unica tantum ebullitione Mel præſtans Roſarum uſui reponi & aſſervari poterit. *Virtutes Mellis Roſati peculiari loco in Animadverſionibus deſcriptas, ſupervacaneum arbitror prolixis verbis hic inſerere; illud ſolum addo, ac B. L. ſolor, quod plus virium & energiæ in Syrupi hujus aut Mellis uncia una ſibi accedere viſurus ſit, quàm in pluribus aliis vulgata methodo decoctis Mellibus.*

Nota: Si qui *Mel Roſatum Citratum* deſiderent, ut opus hoc magis coarctem, nec ſcripta levi de cauſa reſcribam, hi adeant *Animadverſiones* noſtras in Pharmac. Auguſt. ſuper illud idem *Mel Roſatum Citratum* adjectas, & juxta illarū ductum illud conficiant: aut in hac dextra Mellis Roſati deſcripta præparatione, ſingulis deſtillationibus & infuſionibus, Cortices Citri vel Limoniorum recentes, in competenti quantitate addant.

Tandem etiam ponat ſibi Lector Benevolus ob oculos, & ſagaciore mentis trutinâ ponderet tritum illud & ſæpius in *Animadverſionibus* n. proclamatum axioma: Quod omne recipiens recipiat ſaltem ad modum ſuæ receptivitatis, non ultra, nec juxta totalem energiam imprimentis; quamobrem ubi, quod pluribus in locis erit obvium, incideris in literas ſ.q. id eſt, ſuffic. quantitate v.gr. coquatur hoc vel illud ſimplex, aut infundatur vel extrahatur, memineris opus eſſe peritiâ Pharmacopœi, ut qui novit Aquam v.gr. aut Vini Spiritum habere ſe in decoctione, extractione & infuſione, velut Menſtruum extrahens & ſolvens; norit etiam quantæ ſint vires in re coquenda, ſolvenda, aut infundenda, & probè dignoſcat, an una coctione vel infuſione, vires rei ſolvendæ vel extrahendæ elici queant; an alterâ & tertiâ, reiterato ſcilicet opere totaliter demum eliciantur: Nullum namq; Menſtruū ſolvens & extrahens infinitam habet ſolvendi & extrahendi latitudinem, ſed limitatam poteſtatem, inque ſphæra ſuæ receptivitatis circumſcriptam: Quis enim libra una aquæ Regiæ, ſolvat Auri mediam? aut quis Spiritus vini uncia extrahat reſinam ex media uncia

Gialap-

Gialappæ? ſimili prorſus modo parva aquæ ſeu crudæ ſeu deſtillatæ quantitas, nequit virtutem omnem rei extrahendæ in ſe recipere ex magna ejus mole, ſed reiteratâ ſufficienteque quantitate aquæ opus eſt, dum omnimodam virium prolectionem ex concreto ſolvendo conſequâris, ne ipſum majore ſuarum facultatum & dotis medicæ parte refertum, tanquam effœtum eſſet cadaver, abjiciatur, cum damno non tàm Pharmacopœi, quàm ægri, qui quod inutiliter abjicitur, non rarò, cogitur lucroſo precio redimere & veluti luere, ſed ut integra vis medica ex re ſolvenda aut decoquenda exhauriatur, & in menſtruum ſeu liquorem ſolventem aut extrahentem transferatur.

MEL VIOLATUM.

Fiat ad normam præcedentis Mellis Roſati, & nanciſceris Mel præſtantiſſimum Violatum, ſuis propriis virtutibus uberrimè prægnans, cujus utendi modus etiam notiſſimus.

OXYMEL SIMPLEX.

℞. Mellis puriſſimi ſatis craſſi, ad mentem noſtram extracti, & vetuſti libras duas,
Aceti vini optimi, ſi lubet aliqua re gratâ & congruâ, utpotè Roſis, Floribus Tunicæ &c. imbuti libras duas,
Paucis ebullitionibus fiat Mellis conſiſtentia paulò liquidior, ne illud diu coquere opus ſit, cum illud facilè in liquidiore conſiſtentia conſervetur diu. *Hujus vires, annexis cautelis, uberrimè deſcribuntur à D. D. Auguſtanis, quas in eorum Pharmacopœia conſule.*

OXYMEL DIURETICUM.

℞. Rad. recent. Apii,
Petroſelini,
Pimpinellæ,
Raphani hortenſis,
Reſtæ bovis ana uncias duas,
Herb. recent. Cochleariæ,
Naſturtii hortenſis,
Chærefolii,
Rutæ murariæ,
Cymar. Aſparagi recent. ana uncias duas ſemis,
Seminum Naſturtii,
Fœniculi,
Thlaſpios,
Urticæ ana unciam unam,
Radices & herbæ inciſæ, ſemina verò conquaſſata immittantur vitro, quibus ſuperaffundantur
Aceti vini deſtillati libræ tres,
Serventur in digeſtione loco calido per triduum circiter, factâ pôſt colaturâ cum forti expreſſione, acetum expreſſum filtratione clarificetur, interimque aſſervetur, Jam verò accipe
Species ab extractione relictas,
Quas affuſâ ſ. q. aquæ ſ. repetitâ vice coque, decoctum colatum & probè clarificatum (cuncta in vaſe terreo peragenda) evaporet ad conſiſtentiam extracti, ſeu Mellis ſpiſſioris, quod denuò cum ſuperiori aceto aſſervato & impregnato diluatur, &
Mellis puriſſimi craſſioris conſiſtentiæ & vetuſti, dextrè ex favis ſuis, uti ſupra edoctum, extracti, libris quatuor addatur,
Ac unâ vel alterâ ebullitione fiat Syrupus ſeu Mel diureticum, quod aromatizetur,
Elæoſacchari Cinamomi unciâ unâ,
Movet hoc Oxymel Urinam impeditam potenter, renumq́, Calculos & veſicæ atterit, menſesq́, mulierum propellit: ab uncia ad unam ſemis, pro doſi exhibendum.

OXYMEL SCILLITICUM.

℞. Aceti Scillitici cum aceto deſtillato parati libras duas,
Mellis craſſiſſimi antiqui ſolidioris libras duas ſemis,
Paucis ebullitionibus conficiatur Mel debitæ conſiſtentiæ.
In Affectibus Pectoris, & Aſthmaticis à craſſa pituita, & viſcoſa humiditate provenientibus, Ventriculo etiam tali humore obſeſſo, maximè conducibilis eſt: Hydropicos nec non Anaſarca laborantes juvat: unum vel duo cochlearia pro doſi ſumenda.

OXYSACCHARUM SIMPLEX.

℞. Succi Granatorum acidorum recenter expreſſi libram ſemis,
Aceti Vini Roſati vel Violati unc. octo,
Sacchari albiſs. Can. libram unâ ſemis,

Coquantur in vaſe terreo ad conſiſtentiam Syrupi, cui pro grato odore & ſapore conciliando adde

Eſſent. Citri Saccharinæ ex recentibus
Cort. paratæ unciam unam ſemis,
Fiat Oxyſaccharum.

Refrigerat & humectat, craſſos humores incidit, ſiti ſedandæ, nec non Viſcerum inflammationi mitigandæ conducibile eſt. ab uncia ſemis ad unciam unam, in aquis vel vehiculis convenientibus.

JULAPIUM ROSATUM.

℞. Aquæ Roſarum ſine additione ex baln. n. vaporoſo deſtillatæ libras duas ſemis, cui adde
Roſarum recentium, vel ſale conditarum libras duas,

Ac porrò ex balneo n. vaporoſo libræ duæ ſemis Aquæ deſtillando proliciantur, quibus adde,
Sacchari albi Can. libras quatuor,

Ac ſolâ ejusdem diſſolutione paretur Julapium, *pro Cordialibus & refrigerantibus Julapiis dilutioribus conficiendis, aptum.*

JULAPIUM EX VINO.

Quamvis dexterrima hujus Julapii præparatio in *Animadverſionibus* n. ſuper ipſum factis luculenter deſcripta, ac juxta ejus normam etiam Julapium hoc paratu facillimum ſit, nihilominus aliam illi addam deſcriptionem compendioſiorem, magisque cordialem & roborantem, ut utra arrideat, L.B. deligere habeat. Itaq;

℞. Vini Malvatici, vel
Si illud propter valorem non arrideat,
Vini albi Rhenani libras quatuor, cui immergantur
Roſarum recent. ſale condit. unciæ quatuor,
Flor. Tunicæ recent. unciæ duæ,
Cort. Arantiorum
Citri ana recent. extim. unc. una,
Cinamomi acuti uncia una ſemis,

Factâ brevi maceratione, abſtrahantur in balneo n. vaporoſo deſtillando libræ tres. Liquori huic ſpirituoſo & fragranti, abjectis ſpeciebus cum vini vappa quæ in reſiduo remanſit, porrò adde

Vini Malvatici, vel
Vini albi potentis libras duas,
Roſarum recent. ſale condit. uncias quatuor,
Flor. Tunicæ recent. uncias duas,
Cort. Arantiorum,
Citri ana recentium,
Cinamomi acuti ana unciam unam,

Ac porrò brevi factâ maceratione, abſtrahantur deſtillando in eodem baln. vapor. libræ duæ ſemis, vel tres, quibus adde
Sacchari Can. albiſs. libras quatuor

Et ſolâ ejusdem diſſolutione ſine ulla coctione aut ebullitione paretur Julapium *multis encomiis extollendum, ob ejus virtutes cordiales & roborantes quas habet in morbis frigidis, Apoplexia, Epilepſia, Lethargo, Comate Vigili, Paralyſi & Hydrope, Senum peculiare eſt reſtaurativum, ſpiritus eorum vitales excitando, roborando: aſſumendum in vino quod gratiſſimum reddit, vel etiam alio in vehiculo grato.*

Nota: *Aqua ſpirituoſa* bina vice *à Roſis aliisvè ſpeciebus ſuperius* abſtracta, in virtutibus ſuis magis intendi poſſet, ſi in eâdem *Corticum Arantiorum & Citri ana recent. & extim. uncia una, Cinamomi tantundem, Ligni Aloes drachma duæ,* nec non *Ambræ ac Moſchi, pro ditioribus, ana grana aliquot,* aliquandiu ſaltem macerentur. *Roſæ* verò quandoq; planè omitti poſſent, propter odorem fœmineo ſexui adverſantem.

MIVA CYDONIORUM.

℞. Succi Cydoniorum maturorum recenter expreſſi, & per reſidentiam depurati libras duodecim,
Muſti Vini clari recentis libras ſex,

Coquantur leniter terreo in vaſe ad remanentiam circiter librarum quinque, quibus adde,
Sacchari albiſſimi libras ſex,

Ac porrò ad conſiſtentiam Mivæ ſeu Syrupi paulò craſſioris percoque.

Gratiſſimus Syrupus eſt adverſus alvi profluvia, confortat Ventriculum & vomitiones ſpontaneas ſedat, ſumptus ab uncia una, ad unam ſemis.

Nota: Cùm non in omnibus Regionibus, præſertim Septentrionalibus plagis, *Vini aut Uvarum* ſit proventus, ideoque & *Muſtum Vini* ibidem locorum haberi nequeat;

queat; proinde ſvaſor ſum, ut dicto *Vini muſto*, *Succus Cydoniorum* eodem pondere atque menſura ſubſtituatur. Ob quas prægnantes verò cauſas, *Vinum album potens*, antiquitùs addi ſolitum, rejecerim, id *Animadverſiones* n. in Julapium de Vino, & Mivam Cydoniorum ſcriptæ, lectu ni fallor dignæ, luculenter commonſtrant, quas conſulat Lector amicus.

MIVA CYDONIORUM AROMATICA.

℞. Succi Cydoniorum recentis depurati libras duodecim,
Muſti Vini clari recent. libras ſex,
(Obſerventur autem quæ de Muſti defectu in præcedente Miva Cydoniorum ſimplici admonui)
Coquantur vel evaporent per ſe leniter in vaſe terreo, ad conſiſtentiam Syrupi craſſioris. Jam verò
℞. Cinamomi acuti uncias duas,
Caryophyllorum drachmas quinque,
Cardamomi min. drachmas ſex,
Macis,
Nucum Moſchatarum,
Calami aromat. ana unciam ſemis,
Maſtichis el. drachmas duas,
Quibus inciſis & conquaſſatis, cucurbitæque vitreæ immiſſis ſuperaffundantur
Vini albi veteris generoſi, vel
Vini Hiſpanici libræ tres,
Et poſt brevem digeſtionem, fiat dicto in alembico, calore arenæ, una atque altera ebullitio; verum appoſito capitello vitreo, juncturiſque clauſis, ut id quod ebullitione qualicunque tranſit, reſiduo tandem vino reaffundi poſſit; cum autem omnia refrixerint, fiat colatura, & ſpecierum levis expreſſio, Vinum verò colatum & aromaticum filtro clarificetur, cui addantur
Sacchari Can. albi libræ ſex,
Et ſola ejus, ſcil. Sacchari, diſſolutione leni calore fiat Syrupus, adjiciendo tandem
Succum Cydoniorum unà cum Muſto inſpiſſatum & ſuperius aſſervatum,
Fiat Miva Cydoniorum aromatica præſtantiſſima. *Quæ Ventriculum frigidum & humidum roborat, vomitiones ſpontaneas compeſcit, Lienteriam cohibet, & facultatem concoctricem juvat, ab uncia ſemis ad unciam unam ſumendo ſæpius.*

ROB DE BERBERIS.
CERASORUM.
DE CORNIS.
CYDONIORUM.
CYNOSBATI.
DE RIBES.
DIAMORON.
EBULINUM.
NUCUM.
SAMBUCINUM.
JUNIPERINUM.

HÆc omnia admodum trita ſunt, & paratu facillima, ut vel quælibet anicula & ruſtica, dexteriori modo illa conficere norit, quàm olim deſcripta fuerint: Revolvantur ſuper ea *Animadverſiones* n. præſertim ſuper Rob de Cornis & Juniperi, è quibus non ſolum antiquorum errores, verùm etiam dexteriores eorundem præparationes eluceſcent, idcircò non abs re illis in præſens ſuperſedeo, ne crambem biſcoctam apponam, ſed brevitati ſtudeam.

ROB DE SPINA CERVINA.

℞. Baccarum Spinæ Cervinæ q. ſ.
Immittantur ollæ vitreatæ, quibus ſuperaffundatur Vini boni q. ſ.
ad ſupereminentiam unius vel duorum digitorum transverſorum, facta maceratione die una vel altera, coquantur parum, & per linteum tandem exprimantur. Succi hujus expreſſi libris tribus vel quatuor adde
Sacchari albi libram unam
Et junctim ad conſiſtentiam Electuarii, ſive Rob decoquantur, adjungendo ultimò
Pul. Cinamomi unciam ſemis,
Caryophyllorum drach. duas,
Zinziberis drachm. tres.
Fiat Rob debitæ conſiſtentiæ, *præſens in Hydrope Aſcite & Anaſarca remedium.*

Cæterum, traditâ & ad calcem perducta Syruporum alterantium, Mellium, & hujus Claſſis medicamentorum Theoriâ, ad dexteram purgantium Syruporum diſpenſationem iter paro: Humanitatem autem Tuam Lector benevole exoratam volo, ut, ſicut ad hoc medica menti genus penitius deſcribendum, dexterius conficien-

ciendum & integrius conſervandum, multas & majores ferè, quam circa alias Compoſitiones reſtant exantlandæ vires, multam operam & vigilias promptus aliorum juvandorum ſtudio contuli, quatenus nimirum proſtent, & tanquam ex pharmaceutico condo depromi poſſint medicamenta conſiſtentiæ ſyrupalis, contra quasvis humani corporis affectiones valitura, tempore præſertim verno & æſtivo ex recentibus Vegetabilibus, juxta genuinam, atque ex ipſa rerum natura petitam præparandi methodum conficienda, ægris aſſumptu jucunda, Medentibus honorem & gratiam conciliatura, & omnino talia quæ Regiæ Pharmacopœiæ honoris augmenta creare valent; ita dum hæc legis, non gravatus ad labores, paulò accuratiore impaſſionatæ mentis trutina perpendere, quem intentioni meæ ſcopum præfixerim, ad multorum commodum directæ: Totius enim mei propoſiti cardo in hoc verſatur, ut conjungerem homogenea conſonis, conformia non diſſonis ſociarem, nec confusâ ſimplicium viribus & materiâ ab invicem diſſentientium coacervatione harmonicum medicamenti concentum perturbarem, ſed omninò ſarta, tecta, & integritate ſui accepta conſervarem; tùm etiam ut vires in magna liquoris mole palentes & diſperſas in multo minorem quantitatem concentrarem, atque uti Veteranus Belli Dux, omni, etiam minimæ occaſioni intentior, nihil omittit eorum, quæ quovis modo ad victoriam cum honore & emolumento conſequendam faciunt, ita & ego non recens è ſcholis ad praxin deſcendens, ſed plurium hactenus annorum absque veri jactantia, practicus, poſui mihi ante oculos morbos hinc inde in vitas hominum intempeſtivâ morte extinguendas graſſabundos, non minus, quàm vitæ arces & propugnacula, membra principalia corporis intelligo, cõſideravi, ut juſtum cuique auxilium, ſubſidium aptum, & tanquam ex armamentario inculpatæ defenſionis arma laborantibus porrigerem & conferrem; ſic feci, ſic, ut feciliter eveniant, exoptavi. Quod ſi verò prædicta ſyrupalis conſiſtentiæ medicamenta, numero haud quaquam abſoluta, nec viribus ſuffectura, contra tot ac tantas hoſtilitatis morboſæ machinationes accuſaveris, differ paulum congrediendi cum inimica morborum phalange animum, donec novo ſequentium Claſſium & medicamentorum robore, mox ſubſidio auctus, fortior in hoſtem movere valeas, ad quod ſanè permultum etiam facere poſſunt *Animadverſiones* n. cum *Appendice*, ut tandem viribus & numeris omnibus abſoluto & inſtructo, liceat in campo Medico comparere.

PHAR-

PHARMACOPOEIÆ REGIÆ

SEU

DISPENSATORII NOVI LOCUPLETATI

CLASSIS SECUNDA, SYRUPORUM PURGANTIUM,

Structuram complectens.

Quamvis minus difficilè mihi fores plurimas Syruporum purgantium Compoſitiones heic apponere, quia tamen Syrupi purgantes rarò absq; commixtione rerum aliarum liquidarum adhibentur, & Cathartica propter diuturnam coctionem, quam in Syruporum confectionibus ferre debent, in viribus ſuis haud parum diminuantur; Igitur longè conſultius eſſe arbitror, ad exemplum Infuſi purgantis (quod hodierno die plurimi Clariſſimorum Medicorum Viennenſium in uſu habent) Magnifici & Excellentiſſimi D. D. Mannagetta, Medici Cæſarei, ex iisdem infuſa parare; dicti autem infuſi purgantis, ſeu Aquæ laxativæ formula ita ſe habet.

℞. Fol. Senæ el. unciam unam,
Paſſularum min. drachmas ſex,
Coriandri drachmas duas,
Cremoris Tartari drach. duas ſemis,
Inciſa & in petia ſeu ſacculo ligata ſuperfundantur, Aquæ fontanæ ferventis unciis ſedecim,
Factâ maceratione per noctem, mane fiat colatura & expreſſio, colato adde
Mannæ el. Calabr. uncias quinque,
Cremoris Tartari drachmas tres,
Et cum alb. ovorum junctim clarificentur, factâ unicâ tantum ebullitione. Servetur uſui. *Cujus unciæ tres vel quatuor dentur pro doſi.*

Ex hoc jam manifeſtum fit, quod toties antea inculcavimus, aquam ſimplicem, vel aliam quamcunque, aut quodvis aliud menſtruum ultra modum ſuæ receptivitàtis recipere non poſſe: Etenim ex hac Infuſione, cui de Catharticis tantum *uncia una Folior. Senæ, & aliquot unciæ Mannæ, cum unciis ſedecim aquæ ſimplicis* infundendæ deſtinantur, quatuor ad minimum potiones purgantes efficiuntur, quæ nunquam non cum felici ſucceſſu exhibentur, cum econ-

Digitized by Google

è contra (aſt haud bene) vel *uncia una cum dimidia dictorum foliorum*, cum diverſis *aliis purgantibus*, *Rhabarbaro*, *Gialappa*, *Agaricò &c.* pro unica potione nonnunquam à quibusdam præſcribantur, qui tamen vix eundem effectum aſſequuntur. Non minus prudenter huic Infuſioni *ſpecies Cathartica multum reſinoſæ* adjectæ non ſunt, utpotè quorum vis purgatrix in reſinoſa ſubſtantia conſiſtens *ab aqua ſimplici* extrahi nequit, ſed pro ejusdem extractione *ſpiritu aliquo ardenti* opus eſt. Ex horum numero ſunt *Jalappa*, *Mechoacanna*, *Turbith*, *Agaricus &c.* Quæ cum ſcitu neceſſaria ſint, perquam raro autem in præſcriptionibus Medicamentorum obſerventur, non potui, quin datâ occaſione paucis hæc attingerem. Proindè ad normam prædictæ Aquæ laxativæ, alia compluríma Infuſa loco Syruporum purgantium, ex tempore efformari poſſent, ne tot tamque inutilibus ex tanta omnis generis tùm Catharticarùm, tùm alterantium & confortantium (quæ non ſolum ſuperfluè, ſed inſuper etiam perperàm planè purgantibus adduntur, & nil amplius præſtare poſſunt, quàm quod prohibeant, quò minus rerum Catharticarum virtus debito modo extrahi queat) ſpecierum farragine conglomeratis compoſitionibus Officinæ gravarentur. Si nihilominus plures & diverſi Syrupi purgantes à nonnullis deſiderentur, & hi fortè quos huic Claſſi inſerui non ſufficerent illis, idcircò ad Syrupos purgantes præcedentis Pharmacopœiæ plurimos recurrant, obſervatis n. *Animadverſionibus*, juxta quas inſtituant ipſorum præparationes, omiſſis tamen rebus illis plurimis non purgantibus, aliisque quæ impedimento ſunt, quò minus reliqua Cathartica vim ſuam in affuſum menſtruum exactè deponere queant, aut ſubſequentes conſulat formulas.

SYRUPUS DOMESTICUS SEU DE SPINA CERVINA.

℞. Succi baccarum fruticis illius quam Spinam Cervinam appellant, circa finem Septembris, vel initium Octobris collecti, & probè depurati libras octo,

Huic ſucco immergantur

Rad. Ebuli unciæ duæ ſemis, vel tres,
Ireos noſtrat. recent. unciæ quatuor,

Semin. Ebuli uncia una ſemis,
Zinziberis drachmæ duæ
Maſtichis elect. drachma una,

Maceratione factâ per biduum coquantur ad conſumptionem medietatis, coletur pòſt, exprimanturque ſpecies, expreſſum decoctum alb. ovorum probè clarificatum, addițis

Sacchari Canar. albi libris tribus, vel quatuor,

Coquantur denuò donec Syrupi conſiſtentia debita acquiratur, adjiciendo in fine

Elæoſacchari Cinamomi vel Caryophill. drachmas ſex,

Fiat Syrupus, domeſticus olim dictus, verùm cum valde invalidus ſit ex ſolo ſucco paratus, idcircò quædam ſtimulantia Cathartica, ejusdem cum hoc ſucco naturæ, & virtutis, quæ tamen ſine evidenti ſapore & odore ſunt, addidi, quò major vis & efficacia in Syrupum redundet, qui ſanè priori & vulgariter parato præſtantior erit *in educenda pituita, & ſeroſis humoribus: Unde præcipuè in Cachexia, Hydrope, ac Arthritide emolumento erit, ab uncia una ad uncias duas ſumptus.*

SYRUPUS EMETICUS CORRECTUS.

℞. Pul. n. Antimonii correcti in Mantiſſa edocti unciam unam,

Extrahatur ejus Eſſentia ſeu vis emetica cum Vini albi boni ferventis librâ unâ ſemis,

Nam aqua ſimplex, ſive etiam deſtillata per ſe vim emeticam ex hoc pulvere nequaquam elicit, filtratione pòſt, aut reſidentiâ potius Vino à pulvere ſeparato, adde

Sacchari albi libram unam,

Et in Syrupum liquidioris conſiſtentiæ decoque, cui, pro odore & ſapore grato ipſi conciliando, porrò adde

Elæoſacchari Cinamomi uncias duas,
Fiat Syrupus.

Doſis

Doſis uncia una, vel uncia dua adultis hominibus; at Junioribus, pueris & Infantibus drachma ſemis, drachma una ad drachmas tres, pro ratione ætatis ſecurè propinari poſſunt.

Nota: Si qui *Pulvere hoc Antimonii correcto* deſtituti, *Flores Antimonii albos* ritè paratos ſubſtituere vellent, ii conficiant Syrupum hunc emeticum ad modum ſequentem.

SYRUPUS EMETICUS ALIUS.

℞. Vini Malvatici libras duas,
cui immergantur,
Florum Antimonii ritè parat.
aut etiam
Mercurii vitæ dextrè parati uncia una ſemis,
(vel etiam loco horum
Vitri Antimonii dextre ſine additione parati & ſubtiliter triti uncia una accipiatur)
Cremoris Tartari drachmæ ſex,

Factâ maceratione loco benè calente per triduum circiter, factâ poſt colaturâ, vino colato adde

Sacchari albiſſimi libras tres,

Ac ſola ejus diſſolutione fiat Syrupus, addendo pro grato ſapore & odore conciliando

Elæoſacchari Cinamomi,
Eſſent. Citri Sacchar. ana unciam unam,

Fiat Syrupus gratus.

Medicamentum efficax eſt in ſuis operationibus, proindè non niſi fortioribus naturâ hominibus propinandum, ad expellendos bilioſos, atros Melancholicos & quoscunque abundantes humores excrementitios, profundè radicatos & impactos; Igitur in febribus quartanis aliisque diuturnis & Chronicis auxilio eſt. Doſis drachma dua, uncia ſemis, ad unciam unam.

Nota: Pro abſtemiis qui *Vinum* abhorrent, Syrupus dictus *ex ſucco vel Vino Cydoniorum*, quod æquè ac *Vinum* vim emeticam ex *pulveribus dictis Antimoniatis* elicit, parari poterit, qui guſtui magis gratus, licet vel nullis *Elæoſaccharis* aromatizetur.

SYRUPUS EMETICUS PURGANS EX VEGETABILIBUS.

℞. Radicum Aſari recent. uncias tres,
Eſulæ Cortic. uncias duas,
Hellebori nigri uncias duas ſemis,

Conſcindantur & contundantur parùm, quibus ſuperaffundatur

Aceti deſtillati & Roſati libra ſemis,

Aciterum in Vitreo vaſe exſiccentur, poſt coquantur in vaſe etiam terreo, vel ſaltem ſartagine ferreâ, cum aquæ ſimplicis ſ. q. repetitis vicibus affuſæ, quousque tota virtus extrahatur, colaturæ omnes alb. ovorum probè clarificatæ, additâ

Sacchari albiſſ. libra una ſemis,

Denuò coquendo ad Syrupi conſiſtentiam redigantur, cui pro ſapore & odore grato conciliando,

Elæoſacchari Cinamomi uncia ſemis,
vel uncia una,
admiſceri poteſt.

VEL FIAT MODO SEQUENTI.

℞. Supradictas Radices aceto præparatas,

E quibus cum ſuffic. quant. ſpiritus Vini, repetitis vicibus affuſi extrahatur eſſentia, quousque tota virtus extracta ſit, Extractiones omnes in alembicum vitreum ſuo capitello munitum ponantur, à quibus ſuperfluus ſpiritus ad Extracti liquidioris conſiſtentiam, ſcil. Mellis, abſtrahatur: Hoc Extractum denuò diſſolve cum ſucci Cydoniorum ſimplicis recentis, vel etiam Pomorum redolent. libris duabus, & addita

Sacchari Can. albi libra una ſemis,

Coquantur ad Syrupi conſiſtentiam. *Qui æquè ac Antimoniati Syrupi, humores excrementitios ex corpore potenter educunt, & ſic habebunt ii, qui nauſeunt Antimonium, quò confugere poſſint.*

SYRUPUS EX HELLEBORO.

℞. Fol. Hellebori nigri recent. ſ. q.

Ex quibus inciſis & contuſis deſtilletur aqua per baln. n. vaporoſum, ſine additione ulla.

Hujus Aquæ prolectæ libris duabus
immerge ulterius
Folior. recent. Helleb. nigri inciſor. & contuſorum libras duas,
Atque iterum peractâ prius maceratione per quatriduum circiter, aquoſitas per baln. n. vaporoſum penitus penituſque ad ſiccitatem foliorum proliciatur.
Aquæ hujus deſtillatæ libris duabus ſem. denuò immerge
Fol. recent. Hellebori nigri conſciſſor. libram unam,
Macerentur per biduum circiter, poſt fiat colatura cum forti expreſſione, colaturæ probè clarificatæ aut filtratæ adde
Sacchari albiſſimi libras tres,
Ac una vel altera ebullitione confice Syrupum.

De viribus *Hellebori*, non tantum Botanici eximii, ſed etiam Viri in Medica palæſtra exercitati, multa ſanè & egregia aſſignant encomia. *Hippocrates* divini Vir ingenii & aliquot adeptorum particeps ablegat ad Anticyras Helleboro purgandos. *Paracelſus* deprædicat Eſſentiam ejus Vino parandam. *Helmontius* ad amentias ex ſordibus in Hypochondrio dementificis oriundas valere & capiti peculiariter ſic prodeſſe admittit. *Sala ex Dioſcoride* nodulum peſſi inſtar, ad affectus graviores è ſuppreſſione menſtrui muliebris adhibitum, licet cum mirabili totius contractura, ſine tamen noxa agat, ſummè proficuum aſſerit. *Alii* ad abſumptionem omnis cauſæ occaſionalis ſeu materialis morborum plurium internæ, impetum in vitalē œconomiam noxium facturæ, atque ita ad vitam in ſanitate perplures & longos annos conſervandam, valere ſtatuunt. *Alii* alia addunt, ſive vera, ſive hyperbolica, inter quæ probè notandum, alibi Helleborum vehementer & cum convulſione, alibi non fortius Rhabarbaro, imò alicubi omninò nihil purgare: non tamen niſi in contumaci materia, & benè correctum eſſe exhibendum. Cernimus certè exſurgere nunc temporis nova morborum monſtra, ad præcepta veteris methodi medendi ne quicquam auſcultantia, & non rarò ſtupemus ad complicationem affectuum ſub mitis febriculæ & cordolii larvâ ferociter in vitam debacchantium, ut propter hanc rem conſultum ſit, nova indagare præſidia, & revolvere Venerandæ Antiquitatis monumenta, quorum ope prævaleat Medicus morbo, & indubiam ægro victoriam polliceri auſit: ſed deſidiâ partim, partim quod omnia jam dicta eſſe, nec reſtare nobis aliquid indagandum, putemus, impunè graſſantur morbi; atque etiam viduas faciunt & pupillos intempeſtiva enectione Parentum. *Paracelſi* quidem eſſentia cum vino ad literam præparata durabilis non eſt, adeò ut Syrupus hic attactus meritò præſtet; ſed cum *Paracelſus*, an pravo an juſto conſilio, non determinem ego, ſalem ſuum circulatum, quô medicamenta ipſius præparata faciunt, quod promittunt, in plerisq; locis ſupprimat, vel nunc vinum, nunc originem ſaltem, nunc Spiritum Vini, ſaponem, lixivium, aquam ſolventem, & multis aliis larvis occultando nominet, fit ut medicamenta ad literam ex *Paracelſo*, elaborata, nil præſtet eorum, ad quæ præparata ſunt, undè meritò à pure *Galenicis* contemnantur. Aliorum experientias ſicut propter vus non exſibilo, imò intra modeſti præconii cancellos limitatas amplector, ita hyperbolicas laudes aliorum potius quàm meâ experientiâ cognoſcere præſto ſum. Nunc non niſi quomodo durabilia & toto anno in promptu, ſeu ex Helleboro ſeu ex Aſaro, Gratiola, Soldanella, & ſimilibus Catharticis conſtruenda ſint medicamina ſollicitus vivo, majora & hyperbolica quæ iis aſſignantur non recenſurus.

Nota: Si efficaciorem deſideres ex *Helleboro* Syrupum, conſequeris id haud dubiè additis *radicibus ejuſdem*, ſcil. ut præſcriptam præparationem ex *foliis Hellebori foliis*, cum *toto Helleboro*, ſcil. *foliis & radicibus ſimul* inſtituas, perficiaſque. Sed ut Tibi experientiam haud exiguam, in commodum ægri Chriſtiani communicē, adverte; quantumvis *pleraq; vegetabilia* in cineres legitimè per ignem redacta, *ſalem lixivialem* præbeant ſaltem *fixum*, ſunt tamen quædam, quæ *Spiritu ſalino* ſunt referta, quædam etiam *ſale nitroſo*: Sic *Guajacum*, *China Radix*, *Sarſaparilla* parū *ſalis fixi* præbent, verū *nitroſum*, quod ipſum tamen verè volatile non pronunciandum; Noſter autē *hic Helleborus niger*, tametſi integrum

tegrum ejus plauſtrum comburas, vix *unciam* acquires *ejus Salis fixi*; cum enim aqua ab ipſo deſtillatione abſtracta acredinem linguæ veluti mordacem impertiat, ſigno eſt manifeſto, in hac acredine *ſpiritum Salinum Hellebori*, ita virium bonam partem ſubjectam eſſe & latere, quare conſulto integras *Melampodii* vires in hoc Syrupo conſervare adnixus ſum, ut examinanti ad oculum patebit, id quod nemo ex ſimplici decocto ſibi polliceri auſit, aut ſperare. At deſiderabis etiam *correctionem Hellebori?* Cautè ſanè circa *Hellebori* exhibitionem extitêre Hippocratici veteres; quia non rarò violenter purgat, vomitum excitat: aſt ſatis ipſâ præparatione corrigitur, ſi de *ſucco vel Vino Cydoniorum* ipſi nonnihil adjiciatur, & ſic in ipſa exhibitione *Helleborati medicamenti; Cydoniis* namque cicurari, minuſque nocere venenatam vim *Hellebori*, imò innoxium reddi medicamentum, pluries animadverſum eſt. Age verò, quiſquis, manibus non poſt terga revinctis, ſed ad impigros labores expanſis, meo labori ob artem longam, brevem vitam, ob multitudinem rerum in ſcrinio Naturæ abditarum, & plurima impedimenta, ut minimè uni homini detur cognoſcere omnia, experiri non valenti, geſtis animosè ſuccedere, juſta veſtigia, reſpice exemplum prælucentis & facem præferentis, & certè tandem in ſecretiores Naturæ thalamos penetrabis, ut artium difficillimam Medicinam ampliorem, quàm ab ipſis Hippocratis & Galeni temporibus præſtitum ſit, inde feſſo paucorum annorum ſtudio, unâ cum pharmaceuticæ cognitionis theſauro ampliſſimo tibi feliciter obtigiſſe, gaudere poſſis & gratulari.

SYRUPUS HYDRAGOGUS.

℞. Rad. Leviſtici recent. unc. duas ſemis,
Mechoacæ albæ,
Jalappæ,
Ebuli recentis ana uncias duas,
Turbith albi,
Hermodact. ana unciam unam,
Cort. med. Sambuci unciam unam,
Medullæ Sambuci unciam ſemis,
Gummi Gamandræ pulveriſ. & in petia ligati drachm. unam,
Cremoris Tartari unciam ſemis,
Tartari Vitriolati drachmas tres,
Ol. Tartari per deliq. drachmas duas,
Inciſis & conquaſſatis craſſiuſculè ſuperaffundantur
Vini, ad dimidias, ex generoſi deſtillati, libræ tres ſemis,
(ſumendo nimirum vini albi generoſi libras ſeptem, & libras tres ſemis ab illo deſtillando abſtrahatur, vappâ vini reſiduâ abjectâ.)

Locentur in digeſtionem loco calido, & vaſe probe clauſo, per quatriduum, poſt fiat colatura cum forti expreſſione, quâ colaturâ probè clarificatâ, & interim aſſervatâ, accipe

Species ab infuſione relictas,
quibus porrò adde,
Rad. rec. Leviſtici uncias tres ſemis,
Cichorii ſylv.
Apii,
Vicetoxici,
Petroſelini ana recent. uncias tres,
Cimarum aſparagi recent. uncias quatuor,
Herb. Hepat. nobilis,
Scolopendrii,
Cichorii ſylv.
Agrimoniæ,
Naſturtii hort. ana recent. uncias duas,
Sem. Naſturtii,
Urticæ ana drachmas ſex,
Ebuli unciam unam ſemis,

Inciſa coquantur cum ſ. q. Aquæ ſimplicis repetitis vicibus, quouſque virtus omnis extracta ſit, colaturæ omnes cum expreſſione factæ junctim clarificentur, & ad libram unam circiter evaporent, addendo tandem

Superiorem aſſervatam infuſionem catharticam, &
Sacchari Can. albi libras quatuor,

Ac leni unâ vel alterâ ebullitione factâ, fiat Syrupus debitæ conſiſtentiæ, qui aromatizandus

Elæoſacchari Cinamomi
Caryophill. ana uncia ſemis,

Ejus uſus præcipuè eſt in Affectibus Cachecticis & Hydropicis, cum non ſolum ſeroſam humidi-

tatem in corpore fluctuantem per alvum & urinam evacuet, verum etiam per ſudorem & inſenſibilem tranſpirationem. Obſtructiones præterea viſcerum naturalium reſerat, illaque roborat. Doſis uncia una, ad unam ſemis & duas.

SYRUPUS MAGISTRALIS PRIMUS.

℞. Foliorum Senæ elect. uncias tres,
Rhabarbari opt. unciam unam ſemis,
Rhapontici veri unciam unam,
Mechoacæ albæ uncias duas,
Hermodactylor. unciam unam,
Agarici Trochiſcati unciâ unam ſemis,
Cremoris Tartari drachmas ſex,
Tartari Vitriolati drachmas tres,
Ol. Tartari per deliq. drachm. unam,
Inciſis incidendis ſuperaffundantur
Aquæ ferventis libræ tres ſemis,
vel
Si Medico cuipiam placuerit, ſimpl. aquæ
Vinum album ſubſtituat.

Et factâ maceratione per biduum vel triduum circiter fiat colatura cum forti expreſſione, quâ interim clarificatâ eſſentia & aſſervata, accipe
Species ab expreſſione reſiduas, quæ additis ſequentibus, utpotè,
Rad. recent. Cichorii ſylv.
Pimpinellæ,
Petroſelini,
Fœniculi,
Aſparagi ana unciis duab.,
Herb. recent. Hepaticæ nobilis,
Scolopendrii,
Agrimoniæ,
Endiviæ,
Cichorii ſylv.
Naſturtii ana unciâ unâ ſemis,
Sem. Naſturtii,
Urticæ ana drachmis ſex,
Ebuli unciam unam,
Cremoris Tartari drachmis tribus,

Coquantur, inciſa prius, cum ſ. q. aquæ ſimplicis repetitis vicibus, quouſque tota virtus extracta ſit, colaturæ omnes cum expreſſione factæ, probè prius clarificatæ leniter evaporent, ad remanentiam libræ unius circiter, vel uncias octo, & additis ulterius,
Superiore Eſſentiâ Catharticâ aſſervatâ, &
Sacchari Can. albi libris tribus ſemis,

Denuò perpaucis ebullitionibus redigantur ad conſiſtentiam Syrupi durabilis, qui aromatizandus
Eſſentiæ n. liquidæ Citri unciis tribus.

Utrique ſexui in educendis humoribus bilioſis viſcoſis pituitoſis, ut & Hypochondriacis, conducibilis eſt, quapropter in morbis chronicis, Hypochondriorum obſtructionibus, Menſium ſuppreſſionibus cum ſucceſſu adhibetur, ab uncia una ad uncias duas, & tres.

SYRUPUS MAGISTRALIS SECUNDUS.

℞. Rhabarbari opt. uncias tres,
Rhapontici veri uncias duas,
Myrobalan. Chebulorum,
Belliric. ana unciam unam,
Cremoris Tartari drachmas duas,

Inciſis ſaltem ſuperfundantur libræ tres Aquæ ferventis, & relinquantur in digeſtione per biduum, factâ poſt colaturâ cum expreſſione, Eſſentia colata clarificetur, interimque aſſervetur.
Jam verò accipe
Species ab infuſione ex expreſſione relictas,
& his adde
Rad. Cichorii ſylveſtr. recent.
Fœniculi recent.
Rubiæ tinctorú ana uncias duas,
Ireos Flor.
Liquiritiæ ana unciam ſemis,
Herb. Cichorii,
Endiviæ,
Hepat. nobilis ana unciam unam ſemis,
Maſtichis electæ drachm. unam ſemis,

Coquantur inciſa cum ſ. q. Aquæ ſimplicis repetitis vicibus, novâ ſemper affuſâ aquâ, quouſque omnis color & virtus extracta ſit, colaturæ poſtea omnes cum expreſſione factæ, junctim clarificentur, & ad remanentiam circiter libræ unius leniter evaporent, cui addantur
Superior aſſervata Eſſentia qualiſcunq; Cathartica, &
Sacchari albi libræ tres,

Quæ

Quæ leni ebullitione ad conſiſtentiam Syrupi debitam redigantur.

Præſtat in morbis bilioſis, & ut aliqui volunt in Dyſenteriis, & Diarrhæis immoderatis, ubi cum virtute Cathartica & abſterſiva, vim adſtrictivam ſecum trahere ſibi perſvaſum habent: Cæteroquin roborat hepar, & reliqua viſcera naturalia, inteſtina ab humoribus acrioribus liberat, eorumq; dolores mitigat. Doſis uncia una, ad uncias duas & tres.

SYRUPUS MAGISTRALIS PRO INFANTIBUS ET pueris, vermibusque expellendis.

℞. Rhabarbari opt. uncias duas ſemis,
Rad. Apii,
Graminis,
Vincetoxici ana recent. unciam unam ſemis,
Cardopatiæ unciam ſemis,
Liquiritiæ drachm. ſex,
Fol. Senæ ſine ſtipit. uncias duas ſemis, vel uncias tres,
Herb. Abrotani,
Centaurii min.
Tanaceti ana recent. unciam unam ſemis,
Corallinæ veræ uncias duas,
Semin. Cynæ unciam unam ſemis,
Urticæ,
Thlaſpios ana unciam ſemis,

Inciſa & conquaſſata coquantur in ſ. q. aquæ ſimplicis repetitis vicibus, novâ ſemper affuſâ aquâ, quousque tota virtus extracta ſit, quod ex colore & ſapore decocti clari ultimò percipitur, colaturæ omnes albumin. ovorum clarificatæ ad libras duas circiter evaporent, tunc demum adde

Sacchari albiſſimi libras tres,

Et ad Syrupi debitam conſiſtentiam denuò coquantur, addendo ſub finem,
Mannæ el. Calabr. uncias octo, ſolutæ cum
Aq. Cinamomi
Ceraſor. nigr.
Roſarum opt. fragr. ana unciis duabus,

Servetur ad uſus puerorum & Infantium enecat enim vermes, eorumve ſentinam atq; alios etiam vitioſos humores extrudit, juxta ætatem dari poteſt, à drachmis duabus, ad unciam unam.

SYRUPUS MAGISTRALIS CHALYBEATUS ANTICACHECTICUS.

℞. Rad. Rhabarb. ſelecti uncias duas,
Aſari unciam unam,
Hermodactyl.
Mechoacæ alb. ana unciam unam ſemis,
Fol. Senæ elect. uncias duas ſemis,
Cremoris Tartari drachmas ſex,
Tartari Vitriolati drachmas duas,

His inciſis ſaltem, quæ incidenda ſunt ſuperfundantur,
Vini albi boni libræ tres,

Relinquantur in digeſtione per triduum, factâ poſt colaturâ cum expreſſione, clarificetur Eſſentia Cathartica interimque aſſervetur.

Jam verò accipe
Species ab infuſione & expreſſione reſiduas,
quibus adde
Rad. Aſparagi,
Apii,
Cichorii ſylv.
Petroſelini,
Pimpinellæ ana recent. uncias duas,
Liquiritiæ drachmas ſex,
Herb. Arthemiſiæ,
Chærefolii,
Meliſſæ,
Naſturtii hort.
Roriſmar. ana recent. uncias duas,
Sem. Urticæ,
Naſturtii,
Thlaſpios ana drachmas ſex,
Cremoris Tartari unciam unam,

Inciſa quæ incidenda ſunt, ſeminibus conquaſſatis coquantur in ſ. q. Aquæ ſimpl. Chalybeatæ, repetitis vicibus, quousque omnis virtus & efficacia extracta ſit, colaturæ omnes & junctim album. ovorum probè clarificentur, cui clarificato decocto adde

Spiritus Vitrioli q. ſ. pro bona aciditate.

Quo facto in hoc ipſo decocto acidulo extinguatur,
Chalybis integri in fruſtula ſaltem confracti & candefacti libra una,
Quatuor vicibus circiter, poſt leniter ad libram unam coquendo, decoctum hoc evaporet, cui tandem addantur
Superior aſſervata Eſſentia Cathartica cum vino facta, &
Sacchari albi Can. libræ tres ſemis,
Quæ juncta, paucis ebullitionibus ad conſiſtentiam Syrupi competentem reducantur, qui aromatizandus
Elæoſacchari Cinamomi uncia una, vel uncia una ſemis,

Efficax eſt in morbis chronicis, Cachexia, Obſtructionibus menſium muliebr. pellit inſuper urinam, & viſcera naturalia roborat. Doſis uncia una ad duas & tres.

SYRUPUS MERCURIALIS PURGANS.

℞. Succi herbæ Mercurialis recenter expreſſi & depurati libras quatuor,
Cui immerge ſequentia craſſiuſculè inciſa & contuſa, utpote
Fol. Senæ ſine ſtipit. uncias quatuor,
Rad. Aſari unciam unam ſemis,
Peractâ maceratione ſuffic. coquantur ad dimidias, colaturæ dein clarificatæ adde
Sacchari libras duas,
Ac denuò coquendo ad Syrupi conſiſtentiam redigantur, cui pro aromatiſatione adde
Elæoſacchari Cinamomi vel Caryophyll. unciam unam,
Fiat Syrupus.

SYRUPUS MERCURIALIS ALIUS.

℞. Succi herbæ Mercurialis recenter expreſſi & depurati libras quatuor,
cui immergantur
Rad. Aſari recent. conſciſſ. uncias tres,
Hellebori nigri præparat. aceto roſaceo unciam unam ſemis,
Factâ brevi maceratione coquantur ad dimidias, colaturæ dein clarificatæ adde
Sacchari Can. albi libras duas,
Et ad Syrupi conſiſtentiam coquendo redigantur; cui odoris & ſaporis gratia addatur
Elæoſacchari Caryophillorum uncia una,
Fiat Syrupus gratus.

Purgat leniter ſumptus ab uncia una ad duas, Clyſteribus pariter haud ineptè admiſcetur, propterea non inconſultum etiam foret, ſi Saccharo Mel ſimplex & purum ſubſtitueretur.

SYRUPUS FLORUM PERSICORUM.

Confici poteſt ad normam in *Pharmacopœa Auguſtana* monſtratam, trina vel quaterna infuſione & coctione cum Saccharo ad Syrupi conſiſtentiam, vix enim & odor & virtus Cathartica ſalva ſimul in ejusdem præparatione conſervari poterunt. Uſus ejus qui per ſe notus ibidem patet.

SYRUPUS DE RHABARBARO.

℞. Rhabarbari electi uncias ſex,
Tartari albi Ven. puri drach. ſex,
Tartari Vitriolati drachmas duas,
Cui minutim inciſo Rhabarbaro Tartaro mixto ſuperaffundantur,
Aquæ ſimplicis ferventis libræ duæ ſemis,
Et peractâ unius diei maceratione fiat colatura, cum expreſſione, colatum opt. per filtrum clarificetur, quô interim aſſervatô, accipe
Rhabarbarum ab infuſione & expreſſione relictum, quod
Coquatur cum ſ. q. aquæ ſimplicis, repetitis vicibus, quousque tota virtus prolecta ſit, colaturæ omnes & junctim optimè clarificentur alb. ovor. & ad uncias novem vel decem circiter evaporent, cui relicto adde
Superiorem aſſervatam eſſentiam vel infuſionem Rhabarbari
&
Sacchari Canar. albi libras tres ſemis,
Quæ pauciſſimis ebullitionibus redigantur in Syrupum debitæ conſiſtentiæ.

Præſtans eſt in morbis Cholericis, educendo bilem, pellit menſtrua mulierum ſuppreſſa, & ubicunq;

ubicunque eductione humoris bilioſi opus eſt, non ſine ſucceſſu exhibetur.

SYRUPUS ROSATUS SOLUTIVUS EX MUCHARO.

QUæ de frequentibus & ſæpius juſtô repetitis *Roſarum infuſionibus*, ne dicam profuſionibus, in n. *Animadverſionibus* ſuper ipſum factis inculcavimus, ea omnia huc referenda eſſe cenſeo, non immemor triti axiomatis, quod omne recipiens recipiat ſaltem ad modum ſuæ receptivitatis, non imprimentis, ita etiam Aqua ter quaterve virtutibus Roſarum per infuſionem ſufficienter imprægnata, juxta mentem Meſuæ, vix plures à Roſis quæ deſuper illi infundentur, vires extrahere potis erit : Quapropter ut laboribus pariter ac ſumptibus parceremus inutilib., præſtaret juxta deſcriptionem *Syrupi Roſati ſimplicis Pharmacopœia Auguſtana*, & quidem primæ Claſſis, vel ad modum infra mox deſcribendum, Muchari & Syrupi Roſati ſolutivi præparationem inſtituere. Qui Syrupus eâ ratione paratus, eaſdem laxandi virtutes obtinebit, ac ſi tot & tantis repetitis infuſionibus & Roſarum profuſionibus confectus eſſet : Eſto tamen cuiq; ſuum hac ſuper re ſalvum arbitrium, dummodo Roſæ ſint verè laxativæ.

Nota : Quod infuſio Roſarum rubearum, ad inſtar Muchari facta, in pertinaci illa & truculenta Colica, quam Auſtriacam vocant, præſens extet remedium : Non igitur præter rem fore judico, ſi juſſu Medicorum in Officinis Pharmacevticis proſtaret, verum ſufficerent quatuor circiter infuſiones : Exempli gratia accipiendo

℞. Aquæ ſimplicis ferventis libras quindecim,
Quibus prima vice immergendæ
Roſarum rub. recentiû libræ quinq;.

Peractâ digeſtione per biduum circiter, fiat colatura cum forti expreſſione Roſarum infuſarum, beneficio torcularis facta: Liquori expreſſo denuò
Roſarum rubearum recent. libræ quatuor,
Infundendæ, ac poſt ſufficientem in loco calido macerationem, Roſæ porrò fortiter exprimendæ, quæ infuſio tertia & quarta vice repetenda, cum libris quatuor, vel ſaltem tribus Roſarum recentium rubearum, tandemque colatum & per reſidentiam depuratum Mucharum, aut per ſe in vitris ſtrictioris orificii aſſervandum Oleo Amygdalino ſuperaffuſo, quò minus aër penetret, & Mucharum corrumpat. Vel ex eo confeſtim Syrupus durabilis conſiſtentiæ conficiendus, ſumendo
Muchari dicti Roſarum libras quatuor
&
Sacchari albi Canar. libras duas,
Coctione leni in Syrupum redigantur, qui ad uſus præfatos aſſervandus. *Cujus doſis uncia dua ad uncias tres & quatuor.*

Nota : Quod, etiamſi *libra una Aqua*, æquè *libram integram Roſarum recentium* ſufficienter extrahere nequeat, defectum tamen nonnihil ſuppleturam, fortem illam expreſſionem repetitam beneficio torcularis vel preli factam, quâ etiam *ſuccus proprius Roſarum* unà exprimitur. Quæque *Roſa* adhuc remanent, & quidquid virtutis in iis reſiduum, id ad *Spiritum Roſarum* conficiendum, conferendum eſt, ne quicquam inutiliter deperdatur, neque cautela ſæpius inculcatâ velut culpa in me retorqueatur.

SYRUPUS DE FOLIIS SENÆ.

℞. Folior. Senæ elect. uncias octo vel decem,
Tartari albiſs. Veneti unciam unam,
Ol. Tartari per deliq. drachmas duas,
Inciſis Foliis ac Tartaro mixtis ſuperaffundantur Aquæ ſimplicis ferventis libræ tres, factaque maceratione loco calido vel tepido per biduum circiter, fiat dein colatura cum forti foliorum expreſſione, colatura probè clarificata interim aſſervetur. Porrò accipe
Folia Senæ ab infuſione & expreſſione relicta,
Quæ coquantur cum ſ. q. aquæ ſimplicis, repetitis vicibus, quouſque omnis virtus Cathartica extracta ſit : Colaturæ & expreſſiones junctim clarificatæ, ad remanentiam libræ unius, vel ſaltem unciarum novem

novem leniter evaporent, in vaſe quidem terreo, & additis

Superiore Eſſentiâ aſſervatâ,
nec non
Sacchari Can. albi libris quatuor,

paucis vel ſaltem unicâ ebullitione fiat Syrupus, qui

Elæoſacchari Cinamomi uncia una aromatizandus.

Celebre Catharticum eſt, in morbis ubicunque purgatione opus; educit pituitam craſſam, bilem flavam & atram, ab uncia una ad uncias duas pro doſi exhibendo.

SYRUPUS DE TRIBUS SOLUTIVIS.

℞. Fol. Senæ electorum uncias ſex,
Rhabarbari opt. uncias tres,
Agarici trochiſcati uncias duas,
Tartari albi Ven. ſubtil. triti unciam unam,
Ol. Tartari per deliq. drach. duas,

Inciſis ſaltem incidendis ſuperanffundantur libræ quatuor Aquæ ſ. ferventis, factaque maceratione loco tepido per biduum circiter, fiat dein colatura cum expreſſione, expreſſum probè clarificetur, interimque aſſervetur, Species verò expreſſæ & relictæ, affusâ ſ. q. aquæ ſimpl. repetitè coquantur, quouſque omnes virtutes Catharticæ extractæ ſint, colaturæ & expreſſiones junctim alb. ovorum clarificentur, & ad libram unam leniter in vaſe terreo evaporent, cui tandem jungatur

Superior aſſervata infuſio, & additis
nec non
Sacchari albi Can. libris tribus ſemis,

Paucis denuò ebullitionibus redigantur ad debitam Syrupi conſiſtentiam, qui

Eſſentiæ Citri liquidæ n. unciis duabus, aromatizetur.

Et in omnibus morbis ubi purgatione opus eſt, fructuosè adhibetur, ab uncia una ad duas.

CLARETUM LAXATIVUM.

℞. Vini albi boni libras quinque,
cui immergantur,
Cinamomi opt. uncia una,
Caryophillorum drachmæ tres,
Nuc. Moſchatarum uncia ſemis,
Fœniculi drachmæ duæ,

Deſtillentur ex alembico vitreo, vel per baln. n. vaporoſum ad prolectionem librarum duarum ſemis, aquæ prolectæ odoriferæ & ſpirituoſæ porrò infundantur

Rad. Mechoacæ albæ uncia una ſemis,
Galappæ,
Turbith ana uncia una,
Cremoris Tartari drachmæ tres,
Cort. Arantiorum
Citri ana recent. extim. drachmæ duæ

Factâ extractione & digeſtione per biduum circiter locô tepidô, vitro autem probè clauſo, fiat colatura cum expreſſione, quæ filtranda, ut fiat eſſentia clara, ac tandem

Sacchari Can. albi unciis tribus

edulcoranda, uſuique aſſervanda eſt, *tanquam Claretum ſeu Vinum Hippocraticum laxativum. Cujus doſis uncia una, ad uncias duas.*

Pro abſtemiis etiam Claretum hoc facere poteſt, ob ſaporem ac odorem gratum, non redolens purgantia, quemadmodum ejus ingredientia Cathartica prorſus inodora ſunt, proindè delicatioribus Medicinam cæteroquin omnem averſantibus, offerendum.

Nota: Præſcripto modo ex diverſis *Catharticis* Clareta confici poſſunt, utpote *è Rhabarbaro, Foliis Senæ, Gummi Gamandræ, atque ſimilibus*, & quidem ſine ulla coctione violenta, vel alio calore magno digeſtionis, quemadmodum multoties expertus ſum, *Cathartica* plurima haud parum de virtutibus, vi & energiâ ſuâ perdere, coctionibus violentioribus commiſſa, fierique inſuper & odore & ſapore ingrata, prout alibi etiam in noſtris *Animadverſionibus* edoctum eſt. Licet porrò *harum ſpecierum* vis tota Cathartica, una tantum ſimili extractione vel affuſione Menſtrui, quodcunque etiam illud fuerit, non prolicíatur, poſſunt tamen, ne quidquam pereat, *reſidua à prima extractione ſpecies Catharticæ* ulterioribus extractionibus aut coctionibus ſubjici, atque pro vilioris conditionis hominibus medicinam non averſantibus, purgantia Medicamenta ex iisdem

dem parari. Quo modo verò & ſubtiliores, & paulò craſſiores partes *rerum Catharticarum* omnes uni eidemque Medicamento imprimendæ, & coarctandæ ſint, in plurimis jam præmiſſis Syruporum Compoſitionibus, annexiſque earum præparationibus luculenter commonſtratum eſt.

Notetur præterea: Quod non abs re *Vinum deſtillatum ad dimidias* pro extractione *harum ſpecierum Catharticarum* contulerim, ſed factum eſt, ob reſinoſam earum ſubſtantiam, in quâ tota ferè eorum vis purgatrix conſiſtit, & proin ſpirituoſa & homogenea deſiderat Menſtrua pro ſui extractione aut diſſolutione, aquoſa verò reſpuit. Qui verò è *vino crudo & claro*, clareta ſimilia laxativa conficere intenderint, ii æquè minus imprudenter ſibi conſuluerint, ut è ſequêtibus videre eſt.

CLARETUM HYDRAGOGUM.

℞. Vini albi boni Menſ. duas Viennenſes, ſeu libras octo.

Cui immergantur

Cinamomi acuti uncia una ſemis,
Caryophillorum uncia ſemis,
Maceris,
Nuc. Moſchatarum,
Cardamomi cum ſuis capſulis ana uncia ſemis,
Cort. Arantiorum,
Citri ana recent. extim. drachm. ſex

Et brevi factâ maceratione abſtrahantur in alembico vitreo, vel in balneo n. vaporoſo libræ tres,

Huic Vino deſtillato infundantur

Rad. Mechoacæ albæ,
Galappæ ana uncia una ſemis,
Sem. Ebuli recent. drachmæ decem,
Medullæ Sambuci Ligni uncia ſemis, vel uncia una,
Gummi Gamandræ in petia ligati & triti drachmæ duæ,
Cortic. Arantiorum,
Citri ana recent. ext. unc. ſemis,
Cremoris Tartari drachmæ ſex,
Tartari Vitriolati uncia ſemis,

Factâ porrò maceratione per biduum, fiat colatura cum expreſſione, quæ clarificanda, & addatis

Sacchari albi Can. unciis quinque,

Pro edulcoratione, fiat Claretum, *quod in affectibus Hydropicis & Cachecticis non ſine emolumento exhibetur, educit ſerum ſuperfluum ex Univerſo corpore, Obſtructionesq; reſerat. Doſis uncia una, duæ, ad tres.*

VINUM HIPPOCRATICUM LAXATIVUM.

℞. Vini albi boni libras quatuor, Collocetur in olla terrea ſupra ignem carbonum, ollâ nonnihil tectâ, quamprimum autem incipit fervefieri injiciantur ſequentia ſaltem inciſa, utpote

Rad. Mechoacæ albæ,
Galappæ ana uncia una,
Rhabarb. opt. drachmæ ſex,
Aſari uncia ſemis,
Cinamomi acuti drachmæ ſex,
Cardamomi min. drachma una ſemis,
Caryophill, drachma ſemis,
Cort. Arantiorum
Citri ana recent. extim. drachmâ una ſemis,
Cremoris Tartari uncia ſemis,

His omnibus Vino ferventi immerſis, ſtatim deſuper etiam ſuperinfundantur

Sacchari Can. albi unciæ quinque
&
Album. ovorum numero ij. conquaſſatorum ſcopulâ deſpumatoria, additâ nec nô particula aquæ Cinamomi.

Atq; unicâ ebullitione factâ, ſtatim removeantur ab igne, & manicæ Hippocratis, ſacculo ſcil. in cuſpidem deſinente, infundantur, & vinum hoc ſæpius trajiciatur, donec clarificatum & purum defluat, ad inſtar Vini Hippocratici boni ſaporis & odoris, *delicatulis propinandum, repetitis vicibus, quibus per Epicraſin materia morbifica educenda. Doſis unciæ duæ ad uncias tres.*

AQUA LAXATIVA PRO USU QUOTIDIANO.

℞. Aquæ ferventis libras quatuor, Cui, dum jam ebullire aut ferveſcere incipit, injiciantur,

Fol. Senæ electorum & parum ſaltem inciſorum unciæ tres ſemis,
Cinamomi opt. acuti uncia ſemis,
Cort. Arantiorum
Citri ana recent. extim. drachmæ duæ,

 Poſt-

Poſthæc in ordine jam dum mixta adſint ſubſequentia, ſcilicet,

Mannæ el. Calabr. unciæ octo,

Album. ovorum num. iij. conquaſſatorum ſcopulâ deſpumatoriâ, additâ particulâ aquæ Cinamomi,

Cremoris Tartari drachmæ ſex,

Et protinus etiam ſuperinfundantur, factâ ſic junctim poſt unicâ vel ad ſummum duabus ebullitionibus, removeantur ſtatim ab igne, & per manicam Hippocratis dum adhuc calet tranſcoletur aqua laxativa, donec clara & limpida fiat, boni odoris, nec ingrati ſaporis, *quæ in omnibus morbis, ubi purgatione opus, exhiberi, & tanquam familiare Medicamentum in Officinis Pharmaceuticis pro uſu quotidiano ſemper in promptu aſſervari poſſet. Cujus doſis uncia duæ, tres ad quatuor.*

Si forſan nonnemo etiam Infuſum aliquod Catharticum expeteret, quod in minori doſi efficaciter operetur, en! addo ſequens.

INFUSUM PURGANS SEU AQUA LAXATIVA EFFICAX.

℞. Fol. Senæ electorum uncias ſex,

Rhabarbari opt. uncias duas,

Agarici trochiſcati unciam unâ ſemis,

Cremoris Tartari unciam ſemis,

Tartari Vitriolati drachmas duas,

Cinamomi unciam ſemis,

Quibus inciſis & contuſis ſuperaffundantur

Aquæ ſimplicis ferventis libræ tres,

Relinquantur in digeſtione loco calido per noctem, fiat poſt colatura cum expreſſione, quæ interim aſſervanda. Jam vero

℞. Species Catharticæ reſiduæ & expreſſæ,

Porrò affuſâ ſ. q. aquæ ſimplicis coquantur, & quidem repetitis vicibus, quoad omnis virtus Cathartica extracta ſit, Colaturæ & expreſſiones omnes, alb. ovorum probè prius clarificatæ ad remanentiam libræ unius evaporent, quæ remanens libra ſuperiori infuſioni aſſervatæ juncta additiſque præterea ſequentibus, nimirum

Mannæ el. Calabr. unciis octo,

Album. ovorum num. iij. cum particula aquæ Cinamomi vel Roſarum conquaſſatorum, item

Cremoris Tartari drachmæ ſex,

Et ſic junctim, unicâ ſaltem ebullitione factâ, clarificentur, per manicam Hippocratis tranſcolando.

Purgat leniter & ſine moleſtia vitioſos quoſcunq; humores extrudendo, ab uncia una ad uncias duas propinatum.

Atque hactenus in Claſſem Syruporum purgantium ſatis dictum ſit: prima enim acie conſtituti ſunt Syrupi tùm ſimplices, tùm Magiſtrales ex Catharticis benignioribus, atque toti Scholæ Medicæ familiaribus, longoque uſu ubique terrarum receptis, compoſiti, ut quandocunque affectus humanæ vitæ hoſtilis ſæva ſymptomatum à cauſa occaſionali ſeu à materia, ſive vitio, ſive errore digeſtionis depravata oriundorum tyrannide in provinciam aut œconomiam vitalem irrumpere audent, Tibi illi mox in ſubſidium præſto eſſe valeant. Succedunt Infuſa purgantia, Aquæ laxativæ, Vina, & Clareta ſolutiva, juſtis omnia armis, id eſt, dextris illiſque genuinæ præparationis deſcriptionibus inſtructa, ut cuique medenti in aciem contra hoſtilitatem morborum prodituro ſat eſſe queant. At forſan deſideras Mella, Oxymella & Syrupos Violatos ſolutivos? Verum ſicut ſæpè copia militum, Ducem belli impedit, & victoria non tàm à multitudine, quàm alacritate Veteranorum dependet, ita prædictis verè ubique ſuffecturis, plura addere, eſſet potius ſuperfluitatis quàm neceſſitatis; qualia nihilominus ſi ita fuerit ad lubitum, licebit evocare ex prægreſſa *Pharmacopœia* & n. *Animadverſionibus*, ſecundum quarum informationem præparationes Mellium & Oxymellium purgantium inſtitui poſſunt, & concinnari.

PHAR-

PHARMACOPOEIÆ REGIÆ

SEU

DISPENSATORII NOVI LOCUPLETATI

CLASSIS TERTIA.

ELECTUARIORUM LENIENTIUM, PARANDI NORMAM EXPONENS.

ABſolutis duabus Claſſibus le Syrupis alterantibus & purgantibus, ordine inſtituto ducimur ad Electuariorum Compoſitiones & præparationes, quod Medicamenti genus neceſſariò etiam in officinis Pharmaceuticis proſtare debet, ſuas pariter habens ſpecies, quarum aliæ Lenientes, aliæ Purgantes, aliæ verò Opiatæ, Antidotales & Confortantes ſunt.

Tertia hæc Claſſis quam aggredimur de Lenientibus agit Electuariis, quæ cum aliis Electuariorum ſpeciebus parem, non planè ſolidam vel ſiccam, nec etiam fluidam, uti Syrupi, ſed mediam inter utrumque ad modum pulmenti conſiſtentiam requirunt. Inventum eſt, tùm pro diuturniore rerum ſimplicium conſervatione, tùm etiam ut ægrotantibus, quibus hæc Medicamentorum forma magis arridet, proſpiceretur. Duplex autem eſt Electuarium, Unum ſimplex, quale eſt, quod ex unica duntaxat re, utpotè Caſſia, Tamarindis, Paſſulis, Prunis, &c. conſtat, & Pulpæ nomine venit: Alterum Compoſitum, quod ex pluribus ſpeciebus, iiſque vel reſolventibus, purgantibus, alexipharmacis &c. conſtat & confectum eſt: Nunc non ſolum ſimpliciora, quæ ex unico veluti fructu, ſed & Compoſita quædam quæ è diverſis conſtant rebus, ut plurimum Catharticis, deſcribenda in me ſuſcipiam, aſt brevioribus quàm in Syruporum confectionibus, quæ vix paucioribus abſolvi poterant, factum eſt. Etenim ſicuti in ſecunda ſtatim Claſſe Syruporum purgantium brevior fui in multiplicibus eorum Compoſitionibus & præparationibus deſcribendis, ſimiliter in binis ſequentibus Claſſibus, expediam me paucioribus: Cui enim utilitati eſſet, tot & tam multiplices purgantium medicamentorum Compoſitiones heic adſtruere, quæ unam eandemq; redoleant proſapiam. Nam non cuilibet membro aut viſceri principaliori, neque morbo cuivis peculiare deſtinatur purgans, ſed ad quatuor

tantum humores excrementitios ſive ſuper-turbandos utplurimum pharmaca dirigantur: Licet non diffitear antiquam eſſe doctrinam, quâ Sena & Agaricus magis Capiti, Rhabarbarum Epati, Helleborus Spleni addicitur, quod tamen contingit non tam ratione viſcerum, quam humorum præternaturalium in ipſis viſceribus, ſive præſentiâ ſive conſenſu peccantium. Quemadmodum igitur in Syruporum purgantium Claſſe, particulariter aquè ac Univerſaliter Purgantia pharmaca, Syrupi nimirum Magiſtrales & ſimplices ſunt ritè depicta, quibus Medici omnibus ſuis Indicationibus in affectibus morboſis ubi exturbatione humorum excrementitiorum opus eſt, ſatisfacere poſſunt, ita nec minus etiam in his duabus ſubſequentibus Claſſibus eandem Obſervaturus Methodum, nihil quod defectum quendam redolere poſſit, obſervatâ tamen brevitate, relinquam intactum.

FLOS SEU PULPA CASSIÆ.

HÆc legitimè paratur juxta normam in *Pharmacopœia Auguſtana* oſtenſam, annexo ſimiliter utendi illa modo quæ Lector Benevolus revolvat. Ex hac perfectè Extracta Caſſia ulterius diverſa Electuaria compoſita tùm lenientia tùm ſolutiva confici poſſunt, vel in forma boli adhibenda, vel etiam potiunculis commiſcenda, utpote.

CASSIA SOLUTIVA PRIMA.

℞. Fol. Senæ elect. unciam unam ſemis,
Rad. Mechoacæ albæ,
Rhabarbari opt. ana unciâ unam,
Aſari unciam ſemis,
Cremoris Tartari drachmas quinque,

Inciſis incidendis ſuperfundantur libræ quatuor Aquæ ferventis, & factâ maceratione brevi coquantur parum, decoctum colatur & exprimantur ſpecies, quæ denuo novâ aquâ affuſâ, & quidem repetitis vicibus, quouſquè omnis tinctura ſeu virtus Carthartica extracta ſit, coquendæ ſunt: Poſt omnes decoctiones ſimul junctæ albuminibus ovorum clarificentur, & ad ſpiſſitudinem Mellis in diplomate ſeu vaſe duplici abſtrahantur, cui Extracto tandem junge

Florum ſeu Pulpæ Caſſiæ ritè paratæ libram unam ſemis,
Sacchari Can. albi uncias ſex,
Eſſent. Citri Sacchar. n. ex recentibus Corticibus uncias duas,
Cremoris Tartari unciam ſemis,

Miſceantur exactè fiat Electuarium ſeu Caſſia ſolutiva, *quæ leniter operabitur in morbis calidioribus, & calida hepatis conſtitutione. Doſis uncia ſemis ad drachmas ſex.*

CASSIA LAXATIVA ALIA SEU SECUNDA.

℞. Rhapontici veri uncias duas,
Rhabarbari optimi unciam unam,
Myrobalan. Chebulorum,
Belliricorum,
Indorum ana unciâ ſemis,

Inciſis & conquaſſatis ſuperaffundantur aquæ ſimplicis ferventis libræ quatuor, & factâ digeſtione brevi coquantur parum, decoctum coletur, ſpecies denuò novâ affuſâ aquâ, repetitis vicibus ad omnem virtutis & Tincturæ extractionem coquantur; Decoctiones dein omnes & junctim album ovorum clarificatæ ad Mellis ſpiſſitudinem leniter evaporent. Cui Extracto liquido tandem junge

Florum ſeu Pulpæ Caſſiæ legit. extractæ libram unam ſemis,
Sacchari Canarii albi uncias ſex,
Eſſent. Citri Sacchar. n. unciam unam,
Fiat Electuarium.

Præſtat in fluxibus alvi bilioſis, Lienteriâ, Diarrhæâ Dyſenteriâ, & diuturnâ Gonorrhæâ, ubi virtute laxativâ adſtrictoriâ pariter opus eſt. Doſis uncia ſemis ad unciam unam.

DIACASSIA CUM MANNA.

℞. Fol. Senæ ſine ſtipit. unciam unâ ſemis,
Rhabarb. opt.
Mechoacæ albæ,
Hermodactyl. ana unciam unam,
Rad. Aſari unciam ſemis,
Cichorii ſylv. recent.
Petroſel. recent. ana uncias duas,
Semin. Ebuli drachmas ſex,

Cremoris Tartari unciam ſemis,
Tartari Vitriolati drach. duas,

Inciſa & conquaſſata coquantur in ſ. q. aquæ ſimpl. repetitis vicibus, quoad omnes vires extractæ ſint, colaturæ omnes conjunctæ, & alb. ovorum clarificatæ ad ſpiſſitudinem Mellis leniter in diplomate evaporent, Cui Extracto liquidiori tandem junge

Florum ſeu Pulpæ Caſſiæ libram unam ſemis,
Mannæ colatæ prius uncias ſex,
Sacchari Canar. albi uncias tres,
Citrati n. unciam unam,

Miſceantur & vel unicâ ebullitione in vaſe terreo factâ, fiat Electuarium debitæ conſiſtentiæ. *Eſt Medicamentum ſuaviter purgans, aquoſas præſertim & ſeroſas educit humiditates, proinde in Hydrope Anaſarca & Aſcite cum emolumento propinari poteſt, ab uncia ſemis ad drachmas ſex.*

DIACASSIA REFRIGERANS ET ANODYNA.

℞. Infuſionis fortis Florum Papaveris errat. recent. factæ libram unam,
Sacchari Can. albi uncias ſex

Coquantur leni calore ad conſiſtentiam ferè tabulati, cui adde

Pulpæ ſeu Florum Caſſiæ recenter extractæ uncias octo,
Sem. Papav. albi unciam ſemis,
quatuor frigid. majorum excort. ana drachmas tres,

ad pultis formam in mortario contuſorũ & per cribrum ſetaceum transmiſſorum, additâ ſ. q. Muchari Roſarũ rub. item

Eſſent. Citri Sacchar. n. ex recent. Cort. unciam unam ſemis,
Fiatque Electuarium anodynum.

Præſtat in Dyſenteria, Diarrhœa diuturna, Ulceribus Inteſtinorum & Meſenterii, Colica paſſione, & Gonorrhœa maligna inveterata, lenit, refrigerat, & inſuper abſtergit. Doſis uncia ſemis ad unciam unam.

CASSIA EXTRACTA PRO CLYSTERIBUS.

℞. Rad. Aſari,
Cyclaminis,
Rad. Bryoniæ,
Liliorum alb. ana unciam unam ſemis,
Ireos Flor.
Liquiritiæ ana unciam unam,
Herb. Malvæ,
Anethi,
Origani,
Parietariæ,
Mercurialis,
Menthæ ana recent. Manip. duos,
Flor. Chamomillæ,
Roſarum pallidarum,
Violarum ana Manip. duos ſemis,

Inciſa coquantur in ſ. q. aquæ ſimpl. ad reman. librarum quatuor vel quinque, hâc colaturâ cum expreſſione factâ & clarificatâ, additâ nec non

Succi herbæ Mercurialis depurati librâ unâ,

Extrahatur ex Caſſiæ fiſtulis, Pulpæ ejus libra una ſemis,

Huic Caſſiæ extractæ & ad competentem conſiſtentiã redactæ porrò adde
Sacchari Thomæi libram unam, vel etiam loco ſacchari
Mellis ſimplicis boni libram unam ſemis

Ac paucis ebullitionibus fiat Electuarium debitæ conſiſtentiæ, *Clyſteribus ſolutivis & lenientibus, ac etiam Carminativis, admiſcendum, ab uncia ſemis ad unciam unam.*

CASSIA EXTRACTA LAXATIVA.

℞. Fol. Senæ ſine ſtipit. unciam unam ſemis,
Rad. Mechoacæ albæ,
Hermodactyl. ana unciam unam,
Rhabarb. electi drachmas ſex,
Aſari unciam ſemis,
Petroſelini,
Cichorii ana unciam unam,
Agarici trochiſcati unciam ſemis,
Cremoris Tartari drachmas ſex,

Ex his ſpeciebus inciſis & conquaſſatis, fiat repetitâ coctione cum aqua ſimplici, virtutum omnium extractio; decoctorum verò colatorum & expreſſorum clarificatio, ac ad ſpiſſitudinem extra ctiſeu

Mellis, tandem lenis in diplomate exhalatio. Huic extracto adde

Caſſiæ recenter extractæ ſimpliciter libram unam ſemis,
Sacchari albi Can. uncias octo,
Mannæ el. Calabr. colatæ prius uncias quinque,
Elæoſacchari Aniſi unciam unam,

Fiat leni calore pro diſſolutione Sacchari & Mannæ Electuarium debitæ conſiſtentiæ.

Cum ſuperioribus Electuariis ex Pulpa Caſſia paratis quoad vires ejus coincidit. Purgat bilem flavam, pituitam, & fæculentum melancholicum humorem; quapropter in omnibus infirmitatibus ubi purgatione opus, viſcerumque calida intemperies conjuncta eſt, utiliter exhibetur, ab uncia ſemis ad drachmas ſex.

ELECTUARIUM LENITIVUM PRO CLYSTERIBUS ANODYNIS ET CARMINATIVIS.

℞. Summit. Anethi
Abſinthii
Menthæ
Origani
Parietariæ
Florum Chamomillæ
Verbaſci ana recent. Manip. duos,
Rad. Liliorum alborum,
Bryoniæ ana unciam unam,
Liquiritiæ,
Ireos Flor. ana unciam ſemis,
Sem. Staphiſagriæ
Dauci,
Fœniculi
Carui ana drachmas tres,
Baccar. Lauri drachmas ſex,

Inciſa & contuſa coquantur in ſ. q. aquæ ſimplicis ad remanentiam librarum quatuor circiter, colaturæ adde

Pulpæ prunorum libram unam ſemis,
Mellis ſimplicis uncias decem,
Sacchari Thomæi uncias ſex,

Ac denuò ad Pulpæ ſeu Electuarii conſiſtentiam decoquantur, ſuperaddendo

Pul. Baccarum Lauri unciam unam,
Sem. Carui
Cumini
Aniſi ana unciam ſemis,
Opii Thebaici per exhalationem narcotici ſui Spiritus parati & nonnihil ſoluti ad pultis formam drachmas duas vel tres,
Gummi Sagapeni in Vino ad pultis formam ſoluti drachmas decem,
Olei Anethi deſtill. drachmam unam

Miſcendo exactè fiat Electuarium, *quod uſui ſervetur pro Clyſteribus anodynis & carminativis.*

PULPA PRUNORUM.

PUlpa hæc communi modo extrahitur, coctione Prunorum cum aqua ſimplici ad mollitiem, & tranſmiſſione per cribrum ſetaceum, quæ præparatio vulgo, diſcipuliſque Pharmacopœorum notiſſima, quippe quæ etiam in *Pharmacopœia Auguſtana* ſat clare deſcripta eſt. Atqui cum Pulpa hæc Prunorum ita ſimpliciter extracta & confecta, valde inefficax ſit in purgando corpore, niſi quod in largâ etiam quantitate aſſumpta, vix alvum ſemel moveat, & æquè benè vel ſingulis horis in culinis conficiatur, ex ordinatione Medicorum à Mulierculis, cum nauſea quoque longè minori ab infirmis ſimilia, quæ domi fiunt alimenta aſſumuntur, quàm quæ ex Officinis pharmacevticis, ad quorum nomen ſolùm miſeri infirmi exhorreſcunt, allata ſunt alimenta medicamentoſa, neceſſarium vix judico, Pulpam Prunorum Officinis proſtare debere. Si verò nihilominus ad lubitum ſit, ut hæc pulpa in Officinis pharmacevticis proſtet, præſtat illam ita conficere, ut in operando aut ſubducendâ alvo, minori in doſi aſſumpta efficacior exiſtat, idcircò addo ſequentem modum.

℞. Radic. Cyclaminis uncias duas,
Hermodactyl. unciam unam,
Mechoacæ albæ unciam unam ſemis,
Aſari unciam unam,
Cremor. Tartari drachmas ſex,

Inciſa coquantur in ſ. q. aquæ ſimpl. ad rema-

remanentiam librarum trium circiter, coletur, in colaturâ hâc clarificatâ, additâ porrò

Succi herbæ Mercurialis depurati librâ unâ

coquantur

Prunorum Hungaricorum exemptis nucleis libræ duæ,

ad mollitiem & conſumptionem ferè decocti & ſucci, cogatur dein pulpa per ſetaceum, cui addenda

Sacchari albi libra una,

Quæ cuncta leni ebullitione ad conſiſtentiam Electuarii redigantur, addendo ultimò

Elæoſacchari Aniſi unciam unam,

Fiat Electuarium ſeu Pulpa.

Valet in ſubducenda alvo, vel per os aſſumpta, vel unà cum Clyſteribus gutturi inferiorì injecta. Internè verò ſi aſſumenda, conducet unciam unam vel amplius, pulticula prunorum inculina paratæ, admiſcere, ad fallendos infirmos, qui à Medicamentis ex Officina allatis abhorrent.

PULPA TAMARINDORUM.

Communiter extrahitur uti pulpa Caſſiæ vel Prunorum, quæ & ipſa cum lenientibus aut fortioribus Catharticis commiſceri & in virtutibus exaltari poteſt, prout in præcedenti Pulpa Caſſiæ adductum eſt; Ne quis autem hæreat, en! modum ſubdo talem.

PULPA TAMARINDORUM PURGANS.

℞. Fol. Senæ elect. uncias duas,

Rad. Mechoacæ albæ unciam unam,

Rhabarb. opt. drachmas ſex,

Aſari,

Hermodactyl. ana unciam unam,

Fœniculi,

Petroſelini ana recent. unciam unam ſemis,

Crem. Tartari drachmas ſex,

Craſſiuſculè inciſis ſuperaffundantur libræ quatuor aquæ ferventis, & facta breviſſima maceratione coquantur parùm, decoctum coletur, exprimantùrque ſpecies, quæ denuò novâ aquâ affuſâ, & repetitis vicibus, quoad tota virtus Cathartica extracta ſit, coquendæ ſunt: Decoctiones dein omnes conjunctim albuminibus ovorum clarificatæ, ad ſpiſſitudinem Extracti ſeu Mellis evaporent leniter. Huic Extracto adde

Pulpæ Tamarindorum ſimpliciter extractæ libram unam ſemis,

Cremoris Tartari unciam unam,

Magiſterii Galappæ Amygdalis probè ſubacti drachmas tres,

Sacchari Canar. albi libram unam,

Elæoſacchari Cinamomi unciá unam,

Et leniſſimo calore fiat Electuarium ſeu Pulpa debitæ conſiſtentiæ.

Eſt Medicamentum præcedentibus ſimile Catharticum & purgans univerſale, præcipuè in affectibus calidis bilioſis, quibus Viſcerum φλογωσις conjuncta eſt, utiliter exhibetur, ab uncia ſemis ad drachmas ſex.

Nota: Obſervetur cautela ſæpius inculcata, nimirùm hæc & ſimilia acida in terreis vaſis eſſe paranda, omniaque vaſa ex ære & aurichalco facta abarcenda.

PASSULÆ LAXATIVÆ.

℞. Folior. Senæ elect. uncias duas,

Rad. Mechoac. albæ unciam unam ſemis,

Aſari drachmas ſex,

Cremoris Tartari unciam ſemis,

Inciſa coquantur in ſ. q. Aquæ ſimpl. repetitis vicibus affuſæ, ad omnem virtutum Catharticarum extractionem, decoctiones omnes album. ovorum clarificatæ additis

Sacchari albiſſimi unciis octo

Redigantur coquendo ad conſiſtentiam ferè Tabulati, cui, dum adhuc fervet, injiciatur

Paſſularum min. opt. repurgat. & in particula aquæ Cinamomi atque Roſarum fragrant. per diem unum macerat. libra una,

Factaque adhuc unâ vel altera ebullitione, Paſſulæ ita dextrè conditæ aſſervandæ ſunt, addendo tamen pro aromatiſatione ſi lubet

Elæoſacchari Caryophillorum unciam unam,

Adſtri-

Adſtrictam leniunt alvum, dantur ut plurimum pueriles, & qui Medicinas purgantes averſantur, à drachmis duabus ad unciam ſemis, & unciam unam.

Ad eundem modum & Zibebæ, exemptis prius acinis, & Pruna etiam laxativa parari poſſunt.

PASSULÆ PURGANTES SICCÆ.

℞. Paſſularum probè repurgat. libram unam ſemis,

Macerentur unâ alterave die in Aqua Cinamomi, vel Roſarum fragr. unciis quatuor circiter, quò totam abſorbeant aquam, propterea ſæpiùs commovendæ, poſtquam verò leniſſimo in calore parumper ſiccatæ fuerint, conſpergantur pulvere ſequenti, utpotè

Diagridii Sulphurati, amygdalis dulcibus probè ſubacti, unciâ unâ ſemis,
Cremoris Tartari drachmis ſex,
Sacchari Roſati vel Citrati n. unciis tribus,

His mixtis pulveribus Paſſulæ obvolutæ & conſperſæ leniter & ferè totaliter exſiccentur, ſerventurque uſui.

Validè operantur hæ Paſſulæ, neque ingratæ ſunt palato, cavendum tamen, ne iis in affectibus adhibeantur quibus Diagridium vel Scammonium obeſſe & tormina excitare poteſt. Doſis uncia ſemis ad drachmas ſex.

PASSULÆ PURGANTES ALIÆ.

℞. Fol. Senæ elect. uncias duas,
Rad. Mechoacæ albæ unciam unam ſemis,
Rhabarbari electi,
Turbith opt. ana unciam unam,
Aſari unciam ſemis
Cremoris Tartari drachmas quinque,

Conciſis omnibus cum ſ. q. aquæ ſimpl. vicibus repetitis affuſæ fiat decoctio: Decoctiones autem album. ovorum clarificatæ ad remanentiam circiter libræ unius evaporent, cui reſiduo adde,

Sacchari albiſſimi uncias ſex,

Ac ad Syrupi conſiſtentiam competentem coquantur, cui Syrupo tandem admiſceantur, in calore

Paſſularum min. mundat. unciæ octo,

Et denuò junctim ad debitam redigantur conſiſtentiam, adjiciendo ultimo ſine ulteriore ebullitione

Elæoſacchari Cinamomi unciam ſemis,

Fiant Paſſulæ laxativæ ſeu purgantes, *quarum Doſis drachmæ duæ, uncia ſemis ad unciam unam.*

PASSULÆ ALIÆ PURGANTES.

℞. Sacchari albiſſimi uncias ſex,
ſolvantur in
Aquæ ſimplicis unciis octo,
quibus adde
Paſſularum min. probè mundat. uncias ſex

Coquantur junctim ad ſatis craſſam ſacchari conſiſtentiam, antequam autem ab igne removeantur, ſuperinfundantur

Magiſt. Galappæ,
Scammonii ana drachmæ duæ ſemis,
ſolut. autem prius
Spiritus Vini rectificatiſſimi unciis duabus vel tribus,

Quibus infuſis, removeantur illicò ab igne, nam Spiritus Vini rectificatus protinus aëra petit, & relinquit Magiſteria Paſſulis per minima immixta: quæ additâ tandem

Elæoſacchari Aniſi unciâ unâ

aromatizandæ. *Earum doſis erunt drachmæ duæ ad unciam ſemis.*

ELECTUARIUM PASSULATUM.

℞. Foliorum Senæ uncias tres ſemis,
Rhabarbari electi unciam unam,
Aſari Radicum drachmas ſex,
Crem. Tartari unciam ſemis,

Inciſa & conquaſſata coquantur in ſ. q. aquæ ſimpl. ad remanentiam librarum quatuor, decoctum coletur & clarificetur, in quo ebulliant

Paſſular. min. mundat. libræ duæ

Fiat ex iis Pulpa per ſetaceum tranſmittenda, cui adde

Sacchari albi libram unam,

Et ad

Et ad conſiſtentiam Electuarii coquendo redigantur, adjiciendo ultimò

Magiſt. Scammonii vel

Galappæ amygdalis probè ſubacti unciam unam

Pul. Aniſi

Nuc. Moſchatar. ana drachmas duas,

Fiat Electuarium purgans.

Atque ita pro hâc etiam Claſſe ſatis, numero pauca, efficaciâ verò ſufficientia, dicta ſunto; Sufficit inquam non deſore quibus intentioni Medici ſatisdetur, inutile verò tanta Electuariorum in unam ferè & conſimilem operationem conſpirantium diverſitate & multitudine pharmacopolia aggravare: Nam utut excuſetur, ea oportere proſtare ne quid elegantiarum & æſtimationis videatur deeſſe, quia tamen verè contingit, ut dum per biennium aut triennium ex dolio cujusdam Electuarii vix uncia præſcribatur, tota maſſa vetuſtate corrumpatur; inutile inquam eſt materialia deperdi, noxiasque impenſas fieri. Si quis tamen deſideret plura ejusdem virtutis & conſiſtentiæ Electuaria, is adeat *Animadverſiones* n. in *Pharmacopœiam Auguſtanam*, ubi quæ in ſuam rem facere arbitrabitur inveniet, & quod vult ex pluribus ſeligere valebit.

PHARMACOPOEIÆ REGIÆ
SEU
DISPENSATORII NOVI LOCUPLETATI
CLASSIS QUARTA.
ELECTUARIORUM SOLUTIVORUM

Mollium ſtructuram complectens.

Quartam Claſſem duos auſpicor, Amice Lector, quæ Catharticis & propriè Compoſitis Electuariis deſtinata eſt, conſultum duxi in ipſo limine demonſtrare, quàm importunæ farragines Electuariorum permultis Diſpenſatoriis inſerta hactenus fuerint, non niſi numerum præpoſterè multiplicantia, aut ſi qua tamen nonnihil à ſe diſcrepant, in concinnâ tamen atque inutili ingredientium forma in tantum deformia ſunt, ut potius ejuſmodi quiſquiliis ſanitati deroges, quàm deploratos ægros fulcias, doſin ac quantitatem adaugeas, ac peculium emulgeas, adeò quidem ut ſi virtutes ſimplicium multorum Compoſitorum probè ſcruteris, toto cælo à propoſito ſcopo & etymo aberrare deprehendes. Quid etenim obſecro præſtat ſemen Pſyllii Electuario de Pſyllio? Quid prunum Diaprunis Nicolai? Quid Sebeſten Diaſebeſten Montagnanæ? niſi quod numerum augeat, vim verò Catharticam non intendat, neque malignitatem corrigat, ingratum ac nauſea plenum nobis relinquat, imò prout in Animadverſionibus declaratum eſt, quæ ſuperſunt vires Catharticæ, viſcoſitate ſua obruat ac præpediat, ut proinde quàm avidè atq; libenter ad ejuſmodi pulmenta devoranda ægroti inclinent atque raptantur; arbiter Medicus eſſe poterit, qui indies moleſtis Patientum querimoniis auſcultare cogitur, quantitate nimirum & doſi medicaminum eos obrui lamentantium, adeò ut ſi ipſe veritati parentare in hoc puncto velim, aliud fateri non poſſum, quam quod talia perſæpè ſint maximo ære & precio ægris oblata, quæ non hominibus, ſed ſaginandis porcis deſtinanda fuiſſent, è quibus non tam æger, quam Pharmacopæorum loculi melius habuêre. Ne proindè in eandem nauſſam recidam, ſed inutilem hanc Compoſitionum

tionum farraginem devitem, ac detracto cortice nucleum ſolummodo exhibeam; ſolutiva talia & Electuaria Cathartica de præſenti proponam, quæ numero ingredientium non terreant, Pharmacopolas & ægros non aggravent, indicationes & circumſtantias morborum reſpiciant, grata & amica ſint patientibus, ac omnibus expetenda, uno abſolvam diverbio; pauca, aſt bona: Sit igitur primum

ELECTUARIUM MAGISTRALE PURGANS.

℞. Rad. Polypodii q.
Cichorii ſylv.
Fœniculi,
Petroſelini ana recent. unciam unam ſemis,
Aſari,
Hermodactyl.
Hellebori nigri ana unciã unam,
Mechoacæ albæ uncias duas,
Rhabarbari el.
Turbith albi ana unciam unam,
Agarici Trochiſcati drachm. ſex,
Fol. Senæ elect. uncias duas ſemis,
Sem. Ebuli conquaſſati unciam ſemis,
Cremoris Tartari drachmas ſex,
Inciſa & contuſa coquantur in ſ. q. Aquæ ſimplicis repetitis vicibus, quoad omnis virtus extracta ſit, decoctiones omnes colatæ, & album. ovorum clarificatæ, in diplomate leniter evaporent ad conſiſtentiam Mellis, ſeu Extracti liquidioris, quod per linteum denuò colatum & expreſſum, additis
Eſſent. Citri Sacchar. n.
Elæoſacchari Cinamomi ana unc. una,
Interim aſſervetur. Jam verò accipe,
Succi de Rubo Idæo recenter expreſſi prælo, & non ſpontè per colatorium effluxi libras duas,
Sacchari Can. albi tantundem,
Coquantur leniter ad conſiſtentiam ſatis craſſam ad inſtar veluti gelatinæ ſeu Rob, cui ſub finè dum adhuc parum valet, adde
Superius aſſervatum Extractum,
nec non
Magiſt. ſeu Reſinæ Galappæ drach. ſex,
cum
Amygd. dulcium decortic. drachmis quatuor vel quinque, probè ſubactæ,
Fiatque Electuarium juſtæ conſiſtentiæ, reſolubile in omnibus liquoribus. *Quod ipſum vices ſupplebit multorum Electuariorum Catharticorum, quæ immenſis extolluntur laudibus; purgabit leniter exturbando omnes excrementitios humores, ſanguinem idcircò purificat, adeoque à multis morbis hominem liberat ac præſervat. Promptè diſſolvi poteſt, & verè miſceri cum quibuscunque liquoribus aquoſis & Syrupis, ut nec quicquam de illo fundum petat, quo ſumentibus nauſea concitetur, uti fieri ſolet ab Electuariis, quibus plurimi pulveres, protinus fundum petentes, immixti ſunt. Doſis ſunt drachmæ duæ ad unciam ſemis.*

Nota: Quod *ſuccus de Rubo Idæo* ſi protinus prælo exprimatur, & non ſpontè, uti in pharmacopoliis fieri ſolet, per colatorium effluxerit, in coctione *cum ſaccharo* gelatinam veluti præbeat, proindè in craſſiorem quàm Syrupi conſiſtentiam, hic ſummoperè neceſſariam, facilè redigibilis, conſtantem tamen, ut ſitum nempè nec contrahat, neque in cryſtallos ſaccharinos tandem concreſcat, quod Syrupis aliàs ultra ordinariam conſiſtentiam coctis commune eſt, & accidit; Eapropter *ſuccum protinus prælo expreſſum è fructu recenti de Rubo Idæo* ad hoc Electuarium pro baſi ponendum præcepi, ut juſta ſimul ac durabilis Electuarii conſiſtentia emergat. Porrò notetur, quod ſi forte alio tempore anni, quàm vere & æſtate Electuarium hoc foret parandum, quo *ſuccus prædictus recenter expreſſus* in promptu eſſe nequeat, hujus in locum ſurrogari poſſit, *ſuccus pomorum redolent. recenter quoque expreſſus*, qui ipſe *cum ſaccharo* coctus, æqualem præbet conſiſtentiam craſſam ſeu gelatinam, ad Electuariorum conſimilium baſin conducibilem: Verum majorem ſaporis gratiam *Succus de Rubo Idæo* Electuario huic conciliabit; idcircò ſi vel ſæpius ex hoc, et non alio ſucco, dictum foret parandum Electuarium, author ſum, ut *Rob ſive Gelatina de Rubo Idæo* (prout in Officinis appellare conſvevêre) tempore veris conſueto ſufficienti quantitate paretur, & ad poſteros uſus aſſervetur, quo proſtante, ſæpedictum Electuarium quovis anni tempore eſt parabile.

ELECTUARIUM HYDRAGOGUM PRIMUM, EX EBULO.

℞. Rad. recent. Leviſtici uncias tres,
Apii,
Cichorii ſylv.
Chelidoniæ,
Cucumeris aſinini,
Petroſelini,
Pimpinellæ ana uncias duas,
Ebuli uncias tres,
Aſari unciam unam,
Cort. recent. Med. Sambuci unciam unam ſemis,
Medullæ ligni Sambuci unciam unam,
Herb. Gratiolæ,
Soldanellæ,
Hepat. nobilis ana unc. unā ſemis,
Roſarum rub. recent. uncias duas,
Sem. Ebuli unciam unam ſemis,
Naſturtii,
Urticæ ana drachmas ſex,
Cremoris Tartari unciam unam,
Ol. Tartari per deliquium facti drach. duas,

Inciſa & contuſa coquātur in ſuffic. quantitate Aquæ ſimplicis, repetitis vicibus, quoad virtutes omnes extractæ ſint: Colaturæ omnes junctim alb. ovorum clarificentur, & ad remanentiam libræ circiter unius leniter evaporent, cui reſiduo adde

Succi baccarum Ebuli recenter expreſſi libras duas ſemis,
Sacchari Canar. albi libras duas,

Denuò leni coctione redigantur ad conſiſtentiam Rob ſeu Electuarii, addendo dum adhuc parum calet,

Magiſt. Gialap. drachmas ſex, prius cum
Amygd. dulc. decortic. uncia ſemis, probè ſubacti
Eſſent. Citri ſaccharinæ n. unciā unam,
Elæoſacch. Caryophill. drachmas ſex,
Fiat Electuarium.

Præſtat in Cachexia & Hydrope, ubi evacuatione humoris aqueſi & pituitoſi opus eſt, quos feliciter tùm per Inferiora, tùm etiam per vias urinarias educit: Dandum ab uncia ſemis ad drachmas ſex.

ELECTUARIUM HYDRAGOGUM SECUNDUM, DE SPINA CERVINA.

℞. Rad. recent. Leviſtici uncias tres,
Fœniculi,
Cichori ſylv.
Chelidoniæ,
Pimpinellæ,
Petroſelini ana unc. duas,
Aſari unciam unam ſemis,
Ebuli uncias tres,
Mechoacæ albæ,
Hermodactyl. an. unciam unam,
Herb. recent. Gratiolæ,
Hepaticæ nobil. ana unc. duas ſemis,
Flor. roſar. recent. rubr. uncias duas,
Sem. Ebuli unciam unam ſemis,
Naſturtii,
Urticæ ana drachmas ſex,
Cortic. recent. Arantiorū unciā ſemis,
Cremoris Tartari drachmas ſex,
Ol. Tartari per deliquium facti drach. duas.

Inciſis & contuſis ſuperaffunde libras quatuor vini albi, ſeu quod melius, muſti vini clari; factaque maceratione per diem, ac unâ vel alterâ ebullitione prægreſsâ, fiat Colatura cum expreſſione: ſpecies expreſſæ porrò cum ſ. q. aquæ ſimpl. repetitâ vice coquantur; Colaturæ tandem omnes alb. ovor. probè clarificatæ ad remanentiam libræ unius leniter in vaſe terreo exhalent: Cui reſiduo liquori denuò adde

Succi de Spina Cervina recenter expreſſi libras tres,
Sacchari Canarii albi libras duas,

Et ad conſiſtentiam Electuarii ſeu Rob leni coctione redigantur, addendo ſub finem, dum adhuc parùm calet

Magiſt. Gialapp. drachmas quinque prius cum
Amygd. dulc. decortic. uncia ſemis probè ſubacti,
Elæoſacchari Aniſi uncias duas,
Fiat Electuarium.

In virtutibus & doſi cum priori ſimile.

ELECTUARIUM LENITIVUM ET MITIGATIVUM.

℞. Rad. Rhapontici veri,
Rhabarb. optimi, ana unc. duas,
Mechoac. alb. unciam unam,
Acetoſæ unciam unam ſemis,

Rad.

Rad. Cichorii ſylv. uncias duas,
Fœniculi unciam unam,
Herb. recent. Hepaticæ nobilis.
Hederæ terreſtr. ana unciam unam ſemis,
Flor. roſar. rubr. recent. uncias duas,
Myrobal. Chebulorum,
Citrinorum an. unciâ unam,
Cortic. Arantiorum recent.
Citri ana extim. unciam ſemis,
Cremoris Tartari unciam ſemis.
Inciſa coquantur cum ſ. q. aq. ſimpl. repetitis vicibus affuſæ, colatæ & expreſſæ, ad omnem tincturam & virium extractionem: Colaturæ omnes junctim alb. ovorum clarificatæ ad remanentiam libræ unius circiter evaporent; Cui reſiduo liquori adde
Infuſionis ſeu Mucchari Roſarum ex roſis rubris parati, libram unam ſemis,
Succi pomorum dulcium recenter expreſſi, libram unam,
Sacchari Canarii albi, libras duas.
Denuò coquendo leni igne redigantur ad conſiſtentiam Rob, ſeu Gelatinæ; cui tandem jungantur,
Sem. quatuor frigid. major. excorticat. ana uncia ſemis;
Papaver. alb. drach. ſex contuſor. ad pultis formam & per cribrum ſetaceum transmiſſorû inſtar pulpæ addita particula
Aqua Florum Arantior.
Eſſent. Citri,
Arantior. ana ex recent. Cortic. parat. uncia unâ,
Fiat Electuarium.

Quod in diuturna Diarrhæa, Dyſenteria, fluxu hepatico, ſimilibusq; affectibus cum fructu adhibetur: lenit, leniterque abſtergit, quod laſum, medica adſtrictione refarcit; dolores mitigat, & calorem viſcerum ac Inteſtinorum contemperat. Doſis uncia ſemis ad unciã unam.

EXTRACTUM PANCHYMAGOGUM.

℞. Rad. Hellebor. nigr. unciam unã ſemis,
Polypodii uncias tres,
Rhabarbari optimi,
Aſari,
Turbith, ana unciam unã ſemis,
Cortic. rad. Eſulæ unciam unam,
Agaric. Trochiſcati unciam unã ſemis,
Fol. Senæ electæ ſine ſtipitibus uncias duas ſemis,
Cremoris Tartari unciam unam,
Cortic. Arant. recent. ext. unciã ſemis,
Inciſa & contuſa coquātur in ſ. q. aq. ſimpl. repetitis vicibus affuſæ & colatæ usq; dum omnis ſit extracta virtus. Decoctiones colatæ conjunctim album. ovorum probè clarificentur, & in diplomate leniter ad remanentiam unius circiter libræ evaporent. Huic liquori vel extracto liquido adde
Succi pomorum dulc. recent. expreſſi libram unam,
Sacchari albiſſimi libras tres,
Coquantur denuò ad conſiſtentiam Gelatinæ ſeu Electuarii, cui parum refrigerato adde.
Magiſterii ſ. Reſinæ Galapp.
Magiſter. ſ. Reſinæ Scammon. ana unciam unam,
priùs cum
Amygdal. dulcibus decortic. uncia una probè ſubactorum, [ſemis,
Elæoſacchari Aniſi vel Cinamomi uncia una ſemis,
Fiat Electuarium.

Quod omnia ea præſtabit quæ cuncta Holagoga, Panchymagoga, Cholagoga &c. qualibuscunq; etiam aliis & quibus ingredientibus ſint ornata, & quot pretioſis unquam gemmis atq; lapidibus, Moſcho item & Ambra ditata ſint. Doſis drachma duæ ad tres, & unciam ſemis.

ELECTUARIUM ROSATUM PURGANS.

℞. Mucchari Roſarum recenter parati & nondum depurati libras tres,
Succi pomorum dulcium recent. expreſſi libram unam,
quibus immergantur
Conſerv. roſar. rubr. recent.
violar. recent an. unc. quatuor,
Factâ maceratione loco calido per biduum, coletur cum expreſſione, liquori colato adde
Sacchari Canarii albiſs. libras duas,
Coquantur ad conſiſtentiam Gelatinæ ſeu Electuarii, cui adhuc parum calenti immiſceantur
Magiſterii ſeu Reſinæ Scammoneæ uncia una ſemis,
priùs cùm
Amygd. dulc. decortic. unciâ unâ probè ſubacti: item
Extracti Rhabarbari uncia una,
Folior. Senæ uncia una ſemis,

Hellebori nigri uncia una,
Elæoſacchari Roſati vel ex
Oleo Roſarum vero, vel
Ligni Rhodii parati unciæ duæ.
Fiat Electuarium.

Catharticum pariter hoc eſt Electuarium & ad omnes humores excrementitios tam bilioſos quàm pituitoſos, atros itidem & melancholicos educendos remedium præſtans: Contemperans quoque Calorem viſcerum potius, quàm quod ab acrimonia rerum Catharticarum, quam retundit, inflammari poſſint. Doſis drachmæ tres ad unciam ſemis.

ROB RIBIUM PURGANS.

℞. Rad. Galapp.
Mechoacannæ ana uncias ſex,
Turbith gummoſi, unc. quatuor,
Aſari uncias duas,
Fol. Senæ elect. uncias ſex.

Ex omnibus inciſis atq; cõtuſis extrahatur cum ſ.q. Spirit, vini, rectificati repetitis vicibus affuſi, omnis tinctura & efficacia, quousq; Spiritus vini tingatur; Colaturæ aut depletiones omnes in M. B. ad libras duas circiter abſtrahantur, (qui ſpiritus abſtractus ad alios ſimiles uſus aſſervandus eſt,) reſiduo vero liquori in Alembico ſeu extracto liquido reſina innatabit, quæ ſtudioſè ſeparanda & in ſcutella vitrea leni calore exſiccanda, ut in pulverem redigi poſſit. Extractum verò reſiduum liquidum adhuc ad Extracti ſpiſſitudinem leniter in diplomate evaporet. Quod Extractum inſpiſſatum (ut cò melius Rob Ribium poſt addendo uniri poſſit) cum particula Aniſi ſpiritus diluatur & per colatorium linteum cogatur; ac

Rob Ribium cum ſ.q. Sacchari ad durabilem conſiſtentiá parati libris tribus, in leni calore uniatur, quibus benè unitis jungatur etiam

Reſina ſupra dicta exſiccata & in pulverem redacta, prius a. cum
Amygd. dulc. excortic. uncia una vel uncia una ſemis probè ſubacta,
item addantur
Elæoſacchari Aniſi, vel Cinamomi uncia una, vel uncia una ſemis,
Fiat Electuarium juſtæ conſiſtentiæ.

Egregium atq; præſtans hoc Electuarium Catharticum eſt, quod non ſolum omnes humores ſuperfluos pituitoſos, Melancholicos & putridos educit: verùm & febribus compoſitis & Chronicis conducibile. Doſis drachmæ duæ ad unciam ſemis.

ROB CERASORUM PURGANS.

℞. Rob Ceraſorum cum ſ. q. ſacchari parati libram unam,
cui adhuc calenti adde
Magiſter. Galapp. vel Scammoneæ drach. ſex,
ſoluti a. in ſpir. vini rectificatiſſimi unciis duabus vel tribus.

Et factâ adhuc vix unicâ ebullitione pro Spiritus vini ſaltem exhalatione, qui protinus leni calore aëra petit, fiat Electuariũ ſive Rob, quod nulla aromatizatione indiget, cum ceraſa per ſe grati ſunt ſaporis, ſi nuclei eorum ante expreſſioné ſucci probè fuerint conquaſſati: cùm proprio itaq; ſapore grato contenti, labores ideò, aliaque impenſa ulteriora ad alios reſervare volumus uſus.

Nota: Eandem ob rationem, ſaporis nimirum gratitudiné, in præparatione præcedentis Rob Ribium purgantis, *Ceraſorũ Rob ſimplex* illo *Ribium* ſurrogari commodè poteſt. Quod autem *Reſinam* quam in antea dicta Rob Ribium compoſitione *Mechoacanna, Galappa, Turbith*, copioſè præbent extrahendo illa cum *Spiritu vini* à reliquo extracto ſeparare, exſiccare, atque in pulverem redigere, ac tandem *Amygdalis dulc. ſubigere* juſſerim, ideò factum eſt, quia *Amygdala utpote oleaginoſa* omnes *Reſinas* cum illis ſubactas quaſi diſſolvant, earumque acrimoniam contemperent, ut eò facilius poſtea in *liquoribus aquoſis* dilui poſſint, ne denuò, prout aliàs ſolent, in ſuam *reſinoſam ſubſtantiam* redeant, ac intra corpus ſumptæ vel parum aut nihil operétur. Verùm (quod peſſimum) Ventriculo ipſis quoq; Inteſtinis *tenacitate ſua reſinoſa*, præſertim ſi parum frigida ſuperbibantur, præcipitatæ adhæreant; atq; inde Tormina, Paſſiones colicas, ipſam etiam diarrhœam, imò lethalem quandoque hypercatharſin cauſent atque inducant. Etenim nullam hucusque fide digniorem cauſam invenire potui, quæ ſimiles immoderatos alvi fluxus, Tormina atque lethales hypercatharſes aliaq; incommoda poſt ſumpta purgantia, ſi frigida præcipuè ſuperbibantur, induxerit, *quàm Scammoneata iſta Medicamenta,*

dicamenta, vel Reſinæ ſimiles, ſive Scammonea, ſive Galappa, Turbith, aut alterius purgantis ſint, eùm, prout ſæpè dictum, ſi non legitimè & dextrè diſſolutæ & vel ſaltem unctuoſitate Amygdalarum contemperatæ ſint, intra corpus ſumptæ, facilè contingere poſſit ut ſi frigida & aquoſa ſuperbibantur, intra ventriculum & Inteſtina veluti coagulentur, & præcipitentur, illiſque tenacitate ſua reſinoſa poſt adhærentes ammoniaque ac venenatâ qualitate ſuâ, ea hinc irritantes, totum nervoſum genus in cōſenſum trahere, ac infinita mala inducere valeant. Non enim memini unquam, ab alio quàm *Scammoneato, aut ſimili reſinoſo medicamento*, ſi frigida aqua ſuperbibita fuerit, ſimiles immoderatos fluxus fuiſſe excitatos. Sint igitur hæc Experimenta de Medicamentis reſinoſis purgantibus pro cautela impoſterùm, quæ lubenti animo Lectori Benevolo communicare volui.

ELECTUARIUM COMMUNE.

℞. Radic. Aſari,
Hellebori nigri,
Ebuli,
Polypodii ana unciā unā ſemis,
Cichorii uncias duas,
Chelidonii unciam unā ſemis,
Fol. Senæ elect. uncias duas,
Herb. Gratiolæ,
Hepaticæ nobil. ana unciam unam ſemis,
Sem. Ebuli unciam unam,
Inciſa coquantur in ſ. q. aquæ ſimplic. ad remanentiam librarum circiter quatuor; colaturæ expreſſæ & clarificatæ adde
Succi Mercurialis herb. depurati libram unam ſemis,
Pomorum dulc. recenter expreſſ. libram unam;
Sacchari albiſſimi libras duas,
Coquantur ulterius ad conſiſtentiam craſſam Electuarii ſeu Gelatinæ, cui dum adhuc parum calet, adjiciantur
Pulv. Diagridii Sulphurati uncia una ſemis,
prius cum
Amygd. dulc. excortic. uncia ſemis probè ſubacti. Item
Pulv. Rad. Galapp. uncia una,
Mechoacæ drachm. ſex,
Cremoris Tartari uncia una,
Nuc. Moſchatar. uncia ſemis,
Caryophill. drachmæ duæ,
Fiat Electuarium.

Et hoc egregium quoque eſt Electuarium Catharticum, omnes in corpore humano latentes humores putridos expellens. Commune licèt appelletur, nihilominus tamen nulli Antiquorum Electuariorum Catharticorum ſecundum eſt. Doſis, drachma dua ad unciam ſemis.

Nota: Quod ad quorundam Electuariorum confectionem *ſuccum pomorum dulcium* accipiam, ſi petis rationem, en hinc & ſatis commodam adfero; quoniam *ſuccus hic recenter expreſſus*, & cum *ſacchero* coctus, exoptatam conficiendis Electuariis accommodat Gelatinæ inſtar conſiſtentiam non tantum, ſed etiam non parvam vim habeat retundendi purgantis medicamenti acrimoniam, & nihilominus virtutem hujus Cathartici promovendi, & temperandi caloris exceſſum poſſidet.

Cæterùm omiſſis Infuſionibus & Decoctionibus Catharticis huic Claſſi à *D.D. Auguſtanis* aliàs annexis, quæ & ipſæ ſuum tandem locum competentem invenient, pro hac Claſſe, perpauca licet Electuaria, etiam ſufficiant, ob rationes crebrò allatas. Poſſent equidem quædam ex illis fortaſsè ſuperflua videri, verùm, cùm quot capita, tot quoque ſenſus reperiantur, idcircò ut quiſque eligere habeat, quod in rem ſuam facere viſum fuerit, illorum numerum nonnihil adauxi. E contrà verò, ſi qui ſint, qui pluralitate gaudeant; illis liberum erit *Pharmacopœiam Auguſtanam* ipſam, ejuſque adire *Animadverſiones*, ubi procul dubio voti reddentur compotes. Mihi difficilè quidem non eſſet, & his locis alias, imò plurimas Electuariorum ordinare compoſitiones, ſed cui, quæſo, commodo? Nulli certò alii, niſi quod numerus ſaltem fuiſſet auctus, & Pharmacopolia, uti olim, nimiopere gravata. Idcircò ad alia progredi ſatius eſſe duxi.

PHARMACOPOEIÆ REGIÆ
SEU
DISPENSATORII NOVI LOCUPLETATI
CLASSIS QUINTA.
CONFECTIONUM SOLUTIVARUM
ſolidâ in formâ parandi modum proponens.

Confectiones Solutivas in forma ſolida tractaturus, conducit earum præmittere definitionem, videlicet, quod & quale Medicamenti Genus ſit Confectio ſolida, quemq; in uſum aut finem ſit inventum, atque excogitatum.

Confectio ſolida à Medicis dicitur Medicamentum ſiccum ex ſaccharo, in forma orbiculari, quæ Rotulæ aut Tabulæ; vel oblonga aut quadrata, quæ Morſelli nomine inſigniuntur; Vulgariter autem vel communi more loquendo, eſt Confectio ſolida omnis res ſaccharo obducta, ſive ea Cinamomum ſit, ſive Cortices Citri, ſive Aniſum, Fœniculum, Coriandrum &c.

Confectiones ſolidæ Medicæ conficiuntur ex ſaccharo, prius aliquo liquore convenienter diſſoluto, iterumque ad omnimodam aquoſitatis ſive liquoris exhalationem, priſtinamque veluti conſiſtentiam ejus cocto; cui demum dum adhuc liquidum ex calore saccharum, aut anteq. priſtinam ſuam duritiem (quod fit ſaccharo per totum refrigerato) prorſus adipiſcetur, ſpecies ſive purgantes, ſive Aromaticæ, vel etiam conſerva, condita, fructus, vel olea deſtillata, Confectiones aut aliæ res in debita convenientiq; quantitate aut pondere commiſceantur.

Confectiones verò Vulgares communes pariter ex ſaccharo & rebus variis ſupradictis ſcil. Cinamomo Aniſo &c. ſed longè aliô modo, quàm ſupradicta Rotulæ aut Morſelli, conficiuntur: nimirum ſaccharum ad Confectiones illas conficiendas deſtinatum, probè prius aqua ſimplici, & albumine ovorum clarificatum, ad conſiſtentiam ſaltem Syrupi, paulò tamen craſſiorem, coquendo redigitur. His factis, ſpecies vel res conficiendæ, aut ſaccharo obducendæ, ſive ſit Cinamomum, Amygdala, Aniſum, &c. aheno largo ſed planiori, non profundo, ex cupro, immittantur, quæ, aheno ſuper igne leniſſimo ſuſpenſo, ac modicè cum re illi inhærente (ſcil. è ſupradictis) calefacta, de ſaccharo liquido prædicto, calido nonnihil, pro modica ſaltem humectatione rei immiſſæ inſpergitur, atque hinc inde ſubito commovendo & concutiendo, manibus fricando, artificioſâ jectigatione aheni, ne conglomerentur ſemina, vel quidquid ſit: Denuò totaliter exſiccantur; (leni, uti dictum, calore carbonum infra ahenum collocato) quô factô ulterius ſacchari liquidi

tantum

tantum inſpergitur rei conficiendæ; ut iterum madefiat modicè, & uti prius continuâ jectigatione, commotione, & fricatione manibus factâ, exſiccatur; quod toties repetendum, humectando & exſiccando, usq; dum res conficiendæ ſufficienter ſaccharo obducta ſit.

Et hîc eſt conficiendi modus ex puro ſaccharo, ſine adulteratione aut dolo factus, qui multum laboris faceſſit confectariis; me teſte experto, quùm ipſe multas centenas libras harum Confectionum propriis manibus, dum adhuc operam Pharmaceuticæ arti navarem, confecerim. Verùm ne minori cum difficultate & labore Confectiones parari, nec non viliori pretio, majore tum lucro à Confectariis divendi poſſint, quàm maximè Confectiones illæ adulterantur; additione ſcil. Amyli pulveris (vulgò Stärckmehl) *quem unà cum ſaccharo liquido quando res conficiendæ in aheno, uti dictum, ſaccharo humectantur, largiter aſpergunt, ſic unde facilius dictis rebus ſaccharo obducendum & madefactum exſiccant, necnon mox ad ſufficientem quantitatem perducunt. Et hîc eſt modus conficiendi Confectiones ſimplices ſaccharinas, quem quidem haud præter rem ad amuſſim deſcribendum eſſe operæ pretium duxi, quùm illum ad ſubſequentes Confectiones Medicas deſcribendas neceſſarium fore experierer. Inventæ autem ſunt & primò quidem Medicæ illæ Confectiones ſuprà dictæ, ut beneficio ſacchari ſpecies, quæcunque demum illæ ſint, ad tempus diuturnum integris viribus conſervari poſſint, & ut variæ Pharmacorum formæ ad cujuscunque delectum & guſtum accommodatæ in Pharmacopolis proſtent. Hæ verò ſcilicet vulgares Confectiones ſaccharinæ ad delicias hominum convivales unicè parantur: quibus igitur præmiſſis, tranſco nunc ad ſpeciales Confectionum præparationes.*

CONFECTIO ANISI
Solutiva ſolida.

℞. Sem. Aniſi benè mundati à ſuis ſtipitibus libram ſemis,

Immittatur aheno Confectorio ſupra ignem collocato (prout jamjam præmiſſa huic Claſſi Prolegomena ſatis edocuere,) humectetur poſt ſaccharo clarificato & ad conſiſtentiam Syrupi paulò craſſiorem cocto, cui ſtatim ſuper inſpergatur nonnihil de pulvere ſequente jam deſcribendo (loco quaſi Amyli pulveris, quo uti ſuperius innui Confectarii ſuas Confectiones adulterare ſolent,) utpotè

℞. Pulv. Diagridii Sulphurati & Amygdalis dulc. probè ſubacti unciam unam ſemis,
Galapp. ſubtiliſs. uncias duas,
Mechoacæ albæ unciā unā ſemis,
Cremoris Tartari unciam unam,
Cinamomi opt. acuti, unciā ſemis
Nuc. Moſchatarum drachm. tres,
Fiat omnium Pulvis ſubtiliſſimus.

Hæ igitur operationes, ſcilicet humectando ſemina Aniſi cum dicto ſaccharo liquido, & inſpergendo de pulvere jam præſcripto, exſiccandoque denuò, toties fiant, quousque totus pulvis præſcriptus ſemini Aniſi conficiendo vel ſaccharo obducendo, agglutinatus fuerit. Et ſic corpus hujus Confectionis (prout Confectarii loquuntur) erit confectum. Hoc peracto, denuò cum puro & ſolo ſaccharo clarificato liquido hoc corpus Aniſi ſolutivi aliquoties humectandum, & exſiccandum, usque dum competentem magnitudinem albedinemq; à ſaccharo ſolo & puro, ſine aſperſione pulveris amplius, nacta fuerit, (obliterato nimirum corpore cineritio, è pulvere facto.) Quæ Confectio vel glabra relinquenda, prout loquuntur, vel criſpanda eſt, ut termino Confectariorum denuo utar. Et ſic probè ac dextrè erit parata Confectio Aniſi ſolutiva, quâ ipſa multi, præſertim Infantes, ob gratitudinem ejus ſaporis, & alii, qui à Pharmacis omnibus abhorrēt, decipi veluti poſſint, loco Confectionis puræ delicatulis iſtis porrigenda.

Doſin quod attinet, illa tàm exactè determinari nequit, donec ex pondere hujus Confectionis jam paratæ computum inſtituimus, quantum ſacchari ad prædictam dimidiam libram ſeminis Aniſi & pulveris Cathartici aſperſi, agglutinatum fuerit: verbi gratiâ, ſint totius paratæ Confectionis libræ quatuor (nam minus non poterit eſſe in pondere) erit legitima doſis uncia ſemis pro homine ætatis conſiſtentis. Pharmacum certè non aſpernandum in diverſis morborum ſpeciebus, ubi purgatione opus eſt, utpotè in febribus putridis, diuturnis & intermittentibus. Aquam Hydropicorum educit, Podagricis nec non, frequentius ſumpta, ſalutaris eſt.

Porrò ſicuti ſunt *Pharmacopæi* hujus Artis, Confectoriæ ſcil. gnari, præſertim in Germania & Saxonia inferiore; ita qui exercitio aut arte huc non pertigerunt, poſſunt, me Conſule, (ſi tamen alienâ fide ſtandum eſt.) pulveres juxta intentionem Medici præparare, & Confectariis dein probis concredere, ut elaborentur Confecta, non palato magis, quàm ægro juvando, cum gratia tamen palati, propter quod parantur accommoda; præcavendo ſumma diligentia & attentione, ne Amyli admiſtione puritas ſacchari confuſionem patiatur, quod adſtando ſuâ præſentiâ evitari poteſt, quâ etiam præſentes horum laborum arbitri efficiant, ut Confecta fiant minima quantitate ſacchari, quam ars indulget, ne doſis Medicamenti aſſumenti, auctâ quantitate nauſeam pariat, cum Pharmacum potiſſimum ad ſubſidium ægrorum (habito tamen reſpectu Methodi ac legitimæ curationis) qui prudenti dolo circumveniri exoptant, non verò oſtentationem bellariorum adinventum ſit.

Nota: Juxta hanc præmonſtratam normam, & Cinamomum, Coriandrum, Cortices Arantiorũ vel Citri, aut aliæ res aptæ, item Rhabarbarum ipſum minutim, craſſiuſculè tamen, ad magnitudinem lentiũ cultro conſciſſum, confici facile eſt, ſecundum appetitum nimirùm cujusvis, & Medicorum ordinationes. Imò ſi quispiam ſimiles Confectiones Emetica virtute imprægnare voluerit, hoc ipſum additione pulveris cujusdam Emetici aut Vomitorii de facili aſſequetur. Ut autem ſit modus, aut norma certa quam ſequi poſſis, en! ſequentem ſuggero.

CONFECTIO ANISI SOLUTIVA EMETICA.

℞. Sacchari albiſſimi libras duas,
ſolvantur cum ſ. quant.
Aquæ Roſarum fragrantis,
ad conſiſtentiam Syrupi craſſiorem, interea paretur pulvis Catharticus, utpote
℞. Pulv. Rad. Mechoacæ albæ unc. unam,
Aſari drachmas quinque,
Cremoris Tartari unciam unam,
Cinamomi unciam ſemis,
Nuc. Moſchat. drachmas duas,
Mercurii Vitæ ritè & dextrè parati drachmas tres vel unciã ſemis,
Miſceantur, fiat Pulvis, ſervetur, jam verò:
℞. Sem. Aniſi ſelecti & à ſtipitibus probè liberati libram ſemis,

Immittatur aheno cupreo ſuper igne leni collocato, ſuſpenſo, & cum ſupradicto ſaccharo humectetur, inſperſoq; pulvere Cathartico ſupraſcripto iterum exſiccetur, (prout ſuperius ad amuſſim omnia edocta ſunt.) Et hoc (videlicet ſaccharum affundendo & pulverem inſpergendo totumq; ſemper exſiccando) toties & tamdiu faciendum, donec ſupradictum ſaccharũ, nec non Pulvis Catharticus & Emeticus deſcriptus Aniſo juncta, in unum corpus coaluerint. Huic porro corpori Aniſi Cathartico, tantum ſacchari liquidi roſati, repetitis vicibus affundito, & ſemper exſiccato, quoad Confectio competentem magnitudinem & candorem acquiſiverit; ſervetur tandè uſui, *cujus doſis erit uncia ſemis, vel drachma quinq; ſi integræ confectionis compoſitum in pondere quatuor libras non exceſſerit.*

Eſt Medicamentum & Confectio Cathartico-Emetica, pro hominibus robuſtis; è quibus per Emeſin ſaburra vitioſorum humorum exturbanda videtur; Unde in Morbis Chronicis, Febre quartana, Tertianis Intermittentibus, Melancholia Hypochondriaca, Ikteritia, ac ubicunq; humor bilioſus & Melancholicus infixus prædominatur, auxilio eſt.

ANISUM SOLUTIVUM SOLIDUM.

℞. Sacchari Canar. albi uncias octo,
Solvatur & coquatur cum aq. Aniſi ſ. q. ad conſiſtentiam Tabulati, cui dum parumper refrixerit, adde
Pulv. Sem. Aniſi unciam ſemis,
Nuc. Moſchatæ drachmas duas,
Diagridii Sulphurati Amygdalis probè ſubacti unciam ſemis,
Galapp. Radic. drachmas quinque,
Cremoris Tartari drachmas duas.
Fiat Confectio in Morſellis vel Tabulis.
In operationibus coincidunt hæ Rotula vel Morſelli cum ſuperiore Confectione Aniſi ſolutiva. Doſis ſunt drachmæ duæ ad unciam ſemis.

DIACITRUM SOLIDUM SOLUTIVUM.

℞. Sacchari albiſſ. pulveriſati librã ſemis,
Solvatur

Solvatur ſ. a. in ſ. q. Succi Citri recenter & jamjam expreſſi, ſine ebullitione tamen in patella ferreâ; cui ab igne remoto & à nimio fervore nonnihil remiſſo, adde

Magiſterii Galap. Amygdalis dulcibus decort. probè ſubacti drachmas tres vel unciam unam ſemis.

priùs autem cum

Cortic. Citri recent. extimorum, & in mortario lapideo ſubtiliter contuſorum ad formam pultis drachmis tribus, vel uncia ſemis. item

Eſſentiæ Citri n. ſaccharinæ uncia ſemis, vel una, permixti.

Fiat l. a. Confectio ſolida, ſive in forma Rotularum ſive Morſellorum delicatiſſima. *Doſis drachma tres ad unciam ſemis.*

CONFECTIO EMETICA CITRATA.

℞. Sacchari albi pulveriſati uncias quatuor

Solvatur ſ. a. in ſ. q. Succi Citri recenter & jamjam expreſſi, ſine ebullitione in patellâ ferreâ, igne tamen carbonum recenti; Cui adde ab igne prius remoto, & nonnihil à fervore remiſſo

Corticum Citri recenter extimorum & ſubtiliſſimè contuſorum ad pultis formam unciam ſemis.

Tartari mei purgantis Antimoniati in prægreſſa *Appendice Animadverſionum* edocti drachmas ſex.

Fiat l. a. Confectio, ſive in forma Rotularum, ſive Morſellorum: *Doſis drachma tres ad unciam ſemis.*

CONFECTIO ADVERSUS LUMBRICOS.

℞. Semin. Cynæ probè mundati & à ſtipitibus liberati uncias tres.

Obducantur ſaccharo juxta artem Confectoriam, inſperſo paulatim, & per vices, quotiescunque ſemen inter initia ſaccharo humectatur, uti moris, pulvere ſubſequente, donec totus is ſemini cum ſaccharo ſenſim & per vices agglutinatus ſit: tandem pulvere omni inſperſo, & ſemini Cynæ juncto, ſolo ſaccharo puro ad competentem magnitudinem & candorem Confectio reducatur, uti ſuperius ſatis clarè in Confectione Aniſi ſolutivi omnes manipulationes oſtenſæ ſunt. *Erit Confectio non injucunda adverſus Lumbricos efficax, data à drachmis duabus ad unciam ſemis.*

PULVIS PRO DICTA CONFECTIONE INSPERGENda ſit talis.

℞. Turbith albi gummoſi unciam unam ſemis,

Mechoacæ albæ unciam unam,

Corallinæ unciam unam,

Cinamomi optimi unciam ſemis,

Mercurii dulcis ritè parati & bis aq. calidâ loti, drachmas ſex.

Fiat Pulvis omnium ſubtiliſſimus.

Nota: Quòd Mercurius dulcis eo quo diximus modo lotus, nemini obeſſe, quin potius ad hunc affectum vel Infantibus etiam exhibitus prodeſſe poſſit. Qui tamen hanc Confectionem ſine Mercurio dulci proſtare voluerit, is ſuo fruatur genio.

ROTULÆ CONTRA VERMES SEU LUMBRICOS.

℞. Sacchari Canarii albi in aq. Roſarum ſoluti, ac denuo ad conſiſtentiam Tabulati cocti uncias quatuor,

cui ab igne remoto adde

Pulv. ſemin. Cynæ drachmas tres,

Turbith albi drachm. duas ſemis,

Corallinæ drachmas duas,

Cinamomi optim. drachmam unam ſemis,

Mercurii dulcis ritè parati, drachmas duas,

Fiant Morſelli vel Rotulæ.

Efficaciſſima ad Vermes enecandos & expellendos, tum Infantibus, tùm adultis exhibenda. Doſis drachma dua ad unciam ſemis.

ROTULÆ ADVERSUS LUMBRICOS ALIÆ.

℞. Sacchari albiſs. aq. Roſarum ſoluti, ac denuò ad conſiſtentiam Tabulati cocti uncias quatuor.

Cui, ab igne remoto, & nonnihil refrigerato adde:

℞. Pul. Mercurii dulcis dextrè juxta & l. a. parati, ac ſemel tantum aq. calida lοti, drachmas tres vel unciam ſemis.
Mechoacæ albæ unciam ſemis.

Fiant ſ. a. Rotulæ albiſſimæ ad formam Man. Chriſti, ſerventur uſui, *ad expellendos Vermes; non minus Adultorum quam Infantium; nec non ad alios humores excrementitios exturbandos; præſertim in Febribus diuturnis, Podagra, Lue item Venereâ, efficaciſſima, & citra omne faſtidium aſſumenda; à drachma una ad unciam ſemis.*

ROTULÆ ALIÆ PURGANTES ET EMETICÆ.

℞. Sacchar. albiſs. in aq. Roſar. ſoluti ac denuò ad conſiſtentiam Tabulati cocti uncias tres.

Cui, ab igne remoto & nonnihil refrigerato adde:

Mercurii vitæ ritè dextrève parati & probè edulcorati drachmam unam,
Pulv. Mechoacæ albæ drachmas tres,
Ireos Flor. Radic. drachm. unam,

Fiant ſ. a. Rotulæ albæ boni ſaporis, bonique odoris.

Qui per ſuperiora craſſorum ac vitioſorum humorum ſaburram exturbare nititur, in corporibus robuſtis, præſtans hic habetur remedium, modo in doſi non nimium excedat. In morbis diuturnis, Chronicis, Febre quartana Melancholia Hypochondriaca præſens ſunt remedium. Doſis à drachmâ unâ ad drachmas duas ad ſummum.

ROTULÆ EX MERCURIO VITÆ CORRECTO.

℞. Mercurii Vitæ ritè & dextrè parati drachmas duas.
Salis communis unciam unam,
Nitri puriſſimi drachmas ſex,

Mixta hæc conterantur & levigentur diu, multumque (horis circiter quatuor) ſuper porphyrite lapide; poſt aquâ calidâ abluantur ſalia, ut Mercurius Vitæ liber ab illis tandem remaneat: & tali pacto demitur ipſi vis violenta Emetica, mitiorque evadit ut potius per inferiora operetur. Jam verò

℞. Sacchari albiſſimi uncias tres,

Solvatur in ſ. q. aquæ Roſarum, ac ad conſiſtentiam Tabulati coquatur, cui ab igne remoto ac nonnihil refrigerato, adde

Mercurii Vitæ correcti drachm. unam ſemis,

Fiant ſ. a. Rotulæ *purgantes per inferiora, & nonnihil per ſuperiora omnes humores excrementitios. Doſis drachma una ad duas.*

DIACYDONIUM SOLUTIVUM.

℞. Rhabarbari electi unciam unam ſemis,
Rad. Mechoacæ albæ uncias duas,
Fol. Senæ ſine ſtipitib. uncias tres,

Inciſa conquantur in ſ. q. aq. ſimplicis, repetitis vicibus, ad omnem virtutum prolectionem; Colaturæ omnes junctim alb. ovorum probè clarificentur: In hoc clarificato decocto Cathartico bulliant terreo in vaſe

Cydoniorum maturorum & in fruſtula diſſectorum, abjectis ſeminibus libræ quatuor,

ad mollitiem; factâ poſtea colaturâ cum expreſſione, abjectis Cydoniis, adde colaturæ mucilagineæ

Sacchari Canarii albi libras tres,

Porrò coquantur in vaſe terreo ad conſiſtentiam Gelatinæ, cui demum dum adhuc calet, ſuperadde

Magiſterii Scammoneæ,
Galappæ ana drachmas ſex,
priùs autem ſolutorum in
Spiritus Vini rectificatiſſimi ſ. q. unciis tribus vel quatuor circiter;

Fiat adhuc leni tantummodò exhalatione Spiritus Vini Diacydonium purgans inſtar Gelatinæ ſeu Electuarii, addendo ſub finem, ubi quaſi refrixerit, odoris ſaporiſvè gratiâ

Elæoſacchari Cinamomi unciâ unâ ſemis,
Caryophillorum unciâ unâ,

Eſt Gelatina ſeu Electuarium veluti ſolidum Catharticum præſtans, quod in omnibus etiam infirmitatibus cum ſimilibus aliis Catharticis, quibus humorum excrementitiorum extruſione opus, utiliter adhiberi poteſt; Ut igitur nemo non ubertatem habeat, juxta ac varietatem Cathartcorum in quâvis conſiſtentia formâq. promptam, quæ vel excogitare poſſit. Doſis drachma duæ, ad unciam ſemis.

DIACYDONIUM PELLUCIDUM PURGANS.

℞. Cydoniorum maturorum & mundatorum & in aliquot fruſta majuſcula conſciſſorum num. xxx. vel xl.

Coquantur cum aq. ſimpl. ſ. q. in vaſe terreo, vel alio ſtanno obducto, quouſque nonnihil mucilaginoſum aſt clarum reddatur decoctum, cui colato & aliquantulum expreſſo adde, nimirum libris quatuor hujus mucilaginoſi decocti

Sacchari Canarii albiſs. libras duas,

& ad conſiſtentiam Gelatinæ percoque: Huic, jam ab igne remoto admiſce

Reſinæ Scammoneæ &
Galappæ ana in ſpiritu vini rectificatiſſimo prius ſolutorum unciam unam drach. duas.

Et poſtquam probè mixta fuerint, ſpiritusque Vini maximâ ex parte vel totaliter exhalârit, effunde Gelatinam in exſculptas figuras plumbeas, prius nonnihil madefactas: & ex his deinde immitte in ſcatulas oleo quodam grato fragranti inunctas.

Educit Bilem & Pituitam, pro delicatis, & iis, qui Pharmaca averſantur & reſpuunt, concinnatum. Doſis drachma duæ ad unciam dimidiam.

Nota: Quod ſi *Spiritus Vini* non ſit purus, ſed vulgari modo *ex facibus vini*, licet cum pauciſſimo empyrevmate factus, imò etiam ſine aduſtione, ſi, ut ſæpe ſolet, odore non omninò grato præditus ſit, fit, ut, dum evaporat *ex Gelatina*, relinquat odorem vappoſum, non tàm naribus quàm ſtomacho & utero ingratum, tantoperè, ut ex levi & parvâ hujus Diacydonii Doſi obſervaverim, & non ægros, ægrasque fœminas concitari ad Hyſteralgiam, exſolutiones Animi, & Stomachicas; quæ contrà omnia, ſi *purus ſit Spiritus Vini*, evitantur, & ſic Medicamentum efficitur gratum ac praxi modernæ aptiſſimum.

PASSULÆ MAJORES SEU ZIBEBÆ VEL PRUNELLI PURGANTES.

℞. Succi Pomorum recenter expreſſi libras quatuor,

In hoc ſucco macerentur ſequentia, inciſa ſaltem, non contuſa, utpotè

℞. Rad. Mechoacæ albæ uncia una ſemis,
Galapp. uncia una,
Aſari drachmæ ſex,
Hellebori nigri uncia ſemis,
Tornæ Solis rubicundiſs. drachmæ duæ vel tres.

Factâ maceratione per diem, ac unâ vel alterâ ebullitione prægreſſâ, coletur ſuccus cum expreſſione, in quo denuò macerentur per biduum

Paſſularum majorum ab arillis purgatar. libra una,
vel harum loco,
Zibebæ aut Prunelli accipiantur.

Peractâ bidui maceratione, fiat etiam una atque altera ebullitio; hinc Paſſulæ ſeparentur à ſucco, ac juxta fornacem, vel alio loco tepido leniter exſiccentur; Succo vero reſiduo adde

Sacchari albiſſimi libram unam ſemis,

Coquantur leniter ad conſiſtentiam Gelatinæ ſatis craſſam, inſtar Diacydonii Lucidi, cui ultimò adde:

Pulv. Syrii ſeu Reſinæ Scammonii, in ſ. q. Spiritus Vini rectificati ſine omni phlegmate ſoluti unciam unam ſemis,
item:

Paſſulas ſupradictas in ſucco jam tùm maceratas & coctas,

Ac poſtquàm benè unita, Spiritusque Vini maximâ ex parte exhalarit, additis etiam

Elæoſacchari Cinamomi,
Caryophillorum ana unciâ unâ,

effundantur & immittantur ſcatulis rotundis & largis pro uſu.

Viribus affines ſunt aliis Catharticis quamplurimis: evacuant enim bilem & pituitam, atque aquâ Intercute laborantibus conducunt. Doſis uncia ſemis ad drachmas ſex, unà cum Gelatina ſumpta.

MORSELLI DE RHABARBARO PURGANTES.

℞. Sacchari Canarii albi in aq. Cinamom. particula ſoluti, ac denuò ad conſiſtentiam Tabulati coĉti uncias ſex,

Cui ab igne remoto, adde pulverem ſubſequentem mixtum, utpote

Pulv. Rhabarb. opt. drachmas ſex,
Mechoacæ albæ.
Galapp. an. drachmas duas,
Pulv. Syrii, ſeu Reſinæ aut Magiſterii Galap. Amygd. prius probè ſubaĉti drachmam unam ſemis,
Pulv. Cinamomi Elæoſacchari,
Eſſent. Arantiorum ſacchar. n. ana drachm. duas,
Cremoris Tartari drachmas tres,
Croci optimi ſcrupulum unum.

Fiant ſ. a. Morſelli purgantes, uſui ſervandi. *Evacuant flavam bilem atque pituitam; ſic & vermes enecant, eosq; expellunt: Doſis drachma dua ad unciam ſemis.*

His non exiguis neque perpaucis huic etiam Claſſi finem impono, in quâ pulcherrima Cathartica continentur, forma æque atquè ſapore odorevè grata, jucundaquè, ut, qui latentis Cathartici inſcius, illa pro Confeĉtionibus potius ad delicias epulasvè faĉtis, quam Pharmacis habebit, quocircà & hæc Benevolus Leĉtor boni conſulat.

PHAR-

PHARMACOPOEIÆ REGIÆ

SEU

DISPENSATORII NOVI LOCUPLETATI

CLASSIS SEXTA.

PILULARUM COMPOSITIONES EXHIBENS.

Catapotia ſeu Pilulæ à parva pila ſimilitudine dictæ; ſunt Medicamenta in formam globulorum redacta, ex diverſis ſimplicibus, utplurimum verò Catharticis, nonnunquam Anodynis, Narcoticis aut etiam Alexipharmacis compoſita & efformata; tum præcipuè ob finem inventa, ut inſuavitas & amaritudo ſaporis quorundam ſimplicium (Aloës præſertim, quæ tanquam corpus & baſis omnium ferè exiſtit Pilularum Purgantium) minus guſtu percipiatur, & ut plurima ſimplicia ad diuturnum tempus, propter Aloën illis admixtam seu verum à putredine præſervativum, ſub hâc formâ, ſcilicet Pilularum, vel earundem maſſa commodè aſſervari poſſint. Innumeræ verò adſunt Pilularum in plurimis Diſpenſatoriis Deſcriptiones vel Compoſitiones, quas tamen, ſi quis exactius paulò perluſtret, inutilia ingredientia reſecet, impertinentia dimittat, & abjiciat diſſona, mehercle reperiet is mecum, omnes illas compoſitiones ad ſex forſan reduci poſſe: Quid enim Chaos ex tot impertinentium, diſſonorum, ſuperfluorum ne dicam noxiorum ingredientium farragine confuſa, non ratione ſed opinionibus conflatum & congeſtum, proderet, tùm ægro, tùm Pharmacopolæ, multis ſæpè annis in pyxide ſepultum antequàm ſemel in uſum aſſumatur: præſtaret reverà ſcripſiſſe: Accipe de omnibus aliquid. Unde in deſcribendis Pilularum Compoſitionibus cum modum tenebo, ut in ſuperfluis haudquaquam abundans ſim, nec tamen in neceſſariis deficiam: Qui plura deſiderat, adeat, quod facilè conceſſero, alia Diſpenſatoria, in quorum vero defectu ſufficiat Auguſtanum Animadverſionibus illuſtratum, & quæ ſibi ipſi commoda, utiliaque videntur ſeligat.

PILULÆ ALOEPHANGINÆ
Capitales & Stomachales.

Pilularum harum exacta præparatio duplici modo ſuperius in *Pharmacopœia Auguſtana* & ipſarummet harum Pilularum

rum *Animadverſionibus* edocta & exhibita eſt, quæ & ibidem videri poterit. Si quis etiam Maſſam harum Pilularum Cathartico aliquo validiore, ſive Galappæ Magiſterio, aut Scammoneæ, vel etiam decocto quodam ex Helleboro, Rhabarbaro, Foliis Sennæ (quo Aloës prius imbuenda iterumque exſiccanda eſſet) vellet acuere, Pilulas efficeret, quæ loco multarum eſſe poſſent: utpote

℞. Rad. Hellebori nigri uncias tres,

Fiat, affuſâ ſ. q. aq. ſimpl. repetitis vicibus decoctum, quo in diſſolve

Aloës ſuccotrinæ libram unam.

Colata cum decocto Aloe, poſtea leniter iterum exſiccetur. Cui adde poſtmodum cætera harum Pilularum ingredientia, Myrrham ſcil. Maſtichen; Olea item deſtillata, aut horum loco etiam Aromatum partem dimidiam; prout in ſecunda præparatione earundem ſuperius tradidi: fiatque Maſſa, *Capitis & Hypochondriorum Affectibus proficua.*

PILULÆ DE ALOE ROSATA.

℞. Aloës ſuccotrinæ libram unam,

Solvatur in libris tribus Muchari ſeu Infuſionis Roſarum ſolutivi, factâ poſtea colaturâ per cribrum ſetaceum, leni calore cinerum exſiccando ad competentem Maſſæ Pilularum conſiſtentiam reducantur, addendo ſub finem

Diagridii Sulphurati unciam unam
vel hujus loco
Reſinæ Scammoneæ Amygdal. dulc. probè ſubactæ drachmas ſex:
Item
Olei Roſarum veri ſcrupulum unum,
vel ſi hoc deſit
Olei Ligni Rhodii drachmam unam ſemis,

Fiatque Maſſa Pilularum.

Leniter purgant, Hepar roborant, adſtrictam alvum in parva etiam quantitate ſumpta, ſolvunt, ac humorum putredinem arcent; Loco Pilularum Angelicarum meritò eſſe poſſunt. Doſis ſcrupulus ſemis usq. ad ſcrupulum unum.

PILULÆ DE ALOE VIOLATA.

℞. Aloës ſuccotrinæ, vel ſi mavis ut validius operentur
Aloës hepaticæ libram unam,
ſolvatur in
Infuſionis violarum ſolut. libris tribus,

Colaturâ factâ per cribrum ſetaceum leniter calore cinerum exſiccetur, & ad conſiſtentiam maſſæ Pilularum reducatur, addendo ultimò

Reſinæ Scammoneæ Amygd. dulc. probè ſubactæ drachmas ſex,
vel loco hujus
Diagridii Sulphurati unciam unam,
item odoris gratiâ:
Olei Fœniculi drachmam unam,

Fiat Maſſa Pilularum.

Blandiſſimam promovent evacuationem, & viſcera naturalia corroborant; Data à granis octo ad ſcrupulum ſemis.

PILULÆ CORDIALES ET CEPHALICÆ.

℞. Ambræ Gryſ. opt. drachmam unam,
ſolvatur in
Olei Cinamomi ſcrupulo uno,
Caryophillorum ſcrupulo ſemis,
Nuc. Moſchat. expr. drach. una;

Quibus invicem benè mixtis adde

Pulv. Cardamomi,
Nuc. Moſchatar. an. drachm. tres,
Croci Auſtriac. drachmam unam ſemis,
Sem. Carui,
Aniſi an. drachmam unam ſemis,
Extracti Ligni Aloës n.
Reſinæ Storacis calam. an. drach. duas,

Miſceantur exactè ac cum ſ. q. Mellis noſtri citrati, vel Anthos, fiat Maſſa, ex qua Pilulæ efformandæ, vel in alia aliqua Medicamenti forma propinanda. *Caput, Cerebrum, ſenſusque omnes; Ventriculum inſuper & totum corpus roborans, Anhelitum putridum & fœtidum emendas, ſpiritusque Animales & Vitales recreat.*

PILU-

PILULÆ DE CYNOGLOSSO ANODINÆ.

℞. Radicum, Herbarum & Florum
Cynogloſſi uncias decem, vel libram unam,
Flor. Papaveris erratici recent. uncias ſeptem vel octo,
Nymphææ albæ recent. uncias ſex vel ſeptem,

Fiat ex illis affuſâ ſ. q. aquæ ſimplicis repetitis vicibus decoctum, quod optimè clarificetur, & cum illo diſſolvantur

Opii per evaporationem Sulphuris Narcotici, præparati ut ſuo loco monitum eſt, unciæ tres.

Factâ ſolutione, coletur per cribrum anguſtum ſetaceum; colatura iterum leni calore cinerum ad conſiſtentiam craſſam extracti inſpiſſetur vel evaporet, cui tantummodo adde

Reſinæ Storacis Calamitæ, unciâ unâ,
Balſami Indici de Peru drachm. quinq;
Ol. Nucis Moſchat. expreſſi unciâ ſem.
Stillatit. ligni Rhodii drach. unam,
Pulv. Gummi Ladani opt.
Animæ,
Olibani an. drachm. ſex,
Succini albi unc. unam,
Corallorum rubrorum, præparat.
Oculorum Cancror. præparat.
Matris perlar. præp. an. drach. ſex,
Croci Auſtriac. unciam ſemis,

Fiat maſſa competens ad pilulas efformandas.

Eſt Medicamentum præſtantiſſimum ad omnes Catharrhos tenues ſiſtendos; deſtillationibus quoque & defluxionibus confert; ſomnum conciliat, ac omnis generis dolores placat: Dyſenteriam, diuturnas Diarrhœas, & immoderatum Menſium fluxum ſedat. Doſis grana viij. Scrupulus ſemis ad ſcrupulum unum, & drachmam ſemis.

Nota: Hæc præſtantiſſima Pilularum maſſa merito ſuo *vices Laudani cujuscunq;* ſupplere poteſt, ne dicam ſuperare, eâ enim in quantitate ac pondere competenti *reliqua, præter opium, Ingredientia* addita ſunt, quæ & ipſa virtutes ſuas, *Cor, Cerebrũ, atq; Ventriculum roborandi, confortandi, Hæmorrhagias, defluxionesq; alias ſiſtendi, læſa inteſtina conglutinandi, venularum eroſiones adſtringendi, exſerere valeant*, quibus utplurimum ac omnia ferè Laudana, quotquot etiam proſtent, deſtituta ſunt, quùm *præter opium vix ulla ingredientia* illis adjecta repeѕriantur, propter pondus illorum exiguum & minus proportionatum, *reſpectu ſcil. Opii*, quæ effectû aliquem edere, aut quicquam operari poſſint. De cætero quod *Caſtoreum* huic maſſæ (aliàs ferè omnibus Laudanis ordinariû Ingrediens) non adjunxerim, id minimè ſine prægnanti ratione factû eſſe putes. Non enim unius, aut Hyſtericorum duntaxat, ſed multo plurium aliorum quibus *Caſtoreum* adverſatur Affectuum gratia, *fluoris nempè immoderati & diuturni Mulierum, ut et Dyſenteriarum &c.* hanc maſſam conſtruximus, utpote quibus Affectibus & ægrotis adverſum potius eſt *Caſtoreũ*, quàm ut auxilium illis afferre poſſit. Nam ipſa teſtatur Experientia, quod *Caſtoreum* odoretenus quidem Hyſtericis proſit Mulieribus, at intra corpus ſumptum illud magis ſit nocumento: *Moſchus vero ipſiſſimus* in periculo etiam ſuffocationis *Hyſtericis Mulieribus* intro propinatus (ne tamen nares illarum feriat, ſed ſubitò deglutitus) ſummo eſt emolumento. Ratio in promptu eſt: Quemadmodum Caſtoreum intra corpus ſumptũ, vi loco movendi, deprimendi vero aut rectius fugandi Matricem odoretenus, tantummodo perceptum præditum eſt virtute: Ergò contrarium morbo moliuntur ii, qui *Caſtoreum Hyſtericis Mulieribus* infundunt, aut etiam infernè ſeu partibus Inferioribus femoribus ſcilicet alligunt, cujus facinoris felicem ſucceſſum videre mihi nondum licuit.

PILULÆ HEPATICÆ DE EUPATORIO.

℞. Succorum Eupatorii Meſuæ,
Agrimoniæ,
Hepatic. nobilis,
Abſinthii,
Cichorii ſylveſtris,
Endiviæ ana depuratorum libram unam,

Quibus cum ſolvatur
Aloës ſuccotrinæ libra una,

Quæ iterum leniter cum ipſis, factâ prius colatura per ſetaceum, mediante calore cinerum evaporet; Cui, antequam prorſus ad conſiſtentiam maſſæ redacta ſit, adde

Pulv. Rhabarb. opt. unciam unam ſemis,
Rhapontici veri, unciam unam,

Gummi Ammoniaci cum Vino ad cõſiſtentiam pultis ſoluti unc. unam,
Croci Orient. ſeu Auſtriac. unc. ſemis,
Salis Armoniaci cum Chalybe ſublimati drachmas ſex,
Extracti Hellebori nigri n. m. parati unciam unam ſemis,
Fiatq; maſſa pilularũ juſtæ conſiſtentiæ. *Hac maſſa Affectibus Hepaticis & Hypochondriacis dicata, non exiguis pollet virtutibus, modò in rectâ doſi adhibeatur: In Cachexia, Hydrope, Obſtructionibus Meſenterii & Hypochondriorum conducibilis eſt; è quâ Maſſa pilulæ magnitudine piſorum formandæ, quaque repetitis vicibus bihorio poſt Cœnam uſurpandæ. Doſis ſcrupulus unus ad drachmam ſemis.*

PILULÆ HYDRAGOGÆ.

Earum deſcriptio petatur ex *Appendice* n. ad *Animadverſiones* in *Pharmacopœia Auguſtana pag.* 13. cum annexa doſi & virtutibus, quas quidem Titulus prodit.

PILULÆ HYSTERICÆ SEU MATRICALES.

℞. Rad. Valerianæ,
Imperatoriæ an. unciam unam,
Herbar. recent. Artemiſiæ,
Matricariæ,
Meliſſæ,
Mentæ criſpæ,
Roriſmarini,
Salviæ,
Cortic. Arantiorum recent. & extim. an. unciam unam ſemis,
Opii per exhalationem ſpiritus Narcotici parati drachmas ſex,
Croci Auſtriaci unciam unam,
Inciſa & contuſa craſſiuſcule, ac Cucurbitæ vitreæ immiſſa, extrahantur cum ſ. q. Spiritus Vini, repetitis vicibus affuſi, quouſque Spiritus non amplius tingatur; Spiritus tincti omnes in B. M. ad extracti conſiſtentiam abſtrahantur: Cui extracto reſiduo ſpiſſo adde
Olei ſtillatit. Succini,
Salviæ,
Roriſmarini,
Menthæ criſpæ,
Cortic. Arantior. ex recent.
Cort. ſtill. ana drach. ſemis,
Coriandri ſcrupul. ſemis.
Pulv. Succini alb. præp. drachmas ſex,
Rad. Valerianæ,
Doronici veri,
Pulv. Cortic. Arantiorum ext. rec. ſiccat.
Myrrhæ rubræ,
Nuc. Moſchat. an. unciam ſemis,
Macis drachm. unam ſemis,
Mixtis omnibus fiat maſſa Pilularum, *in Affectibus Hyſtericis & Uterinis, à ſcrupulo ſemis ad ſcrupulum unum porrigenda.*

PILULÆ ANTI-HYPOCHONDRIACÆ FAMILIARES.

℞. Pulv. Maſtichis electæ,
Myrrhæ tranſlucidæ,
Olibani in granis,
Succini albi ana drachmas duas,
Croci opt. drachm. unam ſemis,
Rhabarbari unciam ſemis,
Agarici Trochiſcati drach. duas,
Magiſterii Gialap. Amygd. dulc. probè ſubacti unciam ſemis.
Miſceantur exactè, ſingulis tamen ſeparatim in pulverem priùs redactis: poſtea ſolvantur in mortario lapideo calido, ad pultis formam
Pulv. Aloës ſuccotrin. unciæ quatuor. cum ſuffic. quantit.
Elixyr. Proprietatis Paracelſi, addendo ſtatim
Extracti Hellebori nigri n. m. parati unciam unam ſemis,
&
Pulveres ſuperiores, item
Ol. ſtill. Ligni Rhodii ſcrupul. duos.
Fiat ſ. a. Maſſa Pilularum, *ex quâ formentur Pilulæ mediocres, piſorum inſtar, quarum quatuor vel quinq; bihorium à Cœnâ ſumendæ: In Obſtructionibus Hypochondriorum dolore Capitis, aliisq; Affectibus, quibus evacuationè opus eſt, quoties quoties in ſexu utroq; feliciſſimè operantur.*

PILULÆ ANTI-HYPOCHONDRIACÆ ALIÆ.

℞. Radic. Hellebori nigri uncias quatuor,
Aſari unciam unam ſemis,
Hermodactylor. unciam unam,
Roſarum rubrar. unciam ſemis,
Cremoris Tartari drachmas ſex,
Inciſa & contuſa coquantur in aq. ſimpl. ſ. q. repetitis vicibus affuſæ, quouſq; virtus dictarum rerum totaliter prolecta ſit; decoctum colatum probè clarificetur, & ad libram unam ſemis circiter, in vaſe terreo leniter evaporet, quo cum reſiduo ſolvatur.
Aloës ſuccotrinæ libra ſemis,

Quæ

Quæ ſi impura ſit, per cribrum ſetaceum coletur, ac iterum leniter leni calore cinerum exſiccetur, aliquali tamen mollitie ſervatâ, cui adde,

Pulv. Maſtichis elect.
Myrrhæ,
Olibani,
Succini albi ana drachmas tres,
Gummi Ammoniaci in modico
Vini ad pultis formam ſoluti
drachmas ſex,
Salis Armeniaci cum Chalyb. ſublimati,
Vitrioli Martis cum Spir.
Vitrioli facti ana unciam ſemis,

Fiat Maſſa Pilularum quæ aromatizetur
Ol. Stillat. Ligni Rho iii,
Macis ana drachm. una.

Uſus, ut horis duabus vel tribus à Cœna aſſumantur, ſed in parva quantitate, ut alvum ſaltem die ſequente bis vel ter laxent, ac inſuper etiam Obſtructiones reſerent, à granis xv, *ad ſcrupul. unum.*

PILULÆ MAGISTRALES SEU PANCHYMAGOGÆ.

℞. Agarici albiſſimi,
Rhabarbari ſelecti an. unciam unam
ſemis,
Radic. Hellebori nigri uncias duas,
Aſari unciam unam,
Mechoacæ albæ,
Hermodactylor. an. unciam
unam ſemis,
Fol. Senæ el. ſine ſtipit. uncias tres,
Pulpæ Colocynthid. unciam unam,
Sem. Ebuli unciam unam ſemis,

Inciſa & contuſa coquantur in aq. ſimpl. ſ. q. ad totalem dictarum rerum virtutum extractionem, ter quaterque aquam recentem affundendo; Decoctiones colatæ & expreſſæ album. ovorum clarificentur, & ad libras duas circiter evaporent, cui adde, & in eo reſiduo diſſolve calidè

Aloes Hepaticæ libram unam,

Facta colaturâ per cribrum ſetaceum, reducantur leni calore cinerum ad Extracti ſpiſſioris conſiſtentiam, in fine ſuperaddendo

Magiſterii Gialappæ,
Scammoneæ ana Amygdal.
dulcibus probè ſubactor.
unciam ſemis,
Pulv. Maſtich. electæ drachmas ſex,
Ol. Nuc. Moſchat. expr. drachm. unam
ſemis,

Fiat Maſſa Pilularum, *è qua Pilulæ paratæ omnes humores purgant; Vertigini, Hemicrania, ac Capitis dolori ſuccurrunt; pro univerſali igitur Cathartico meritò habendæ, doſis ſcrupulus ſemis, ſcrupulus unus, ad drachmam ſemis.*

PILULÆ MASTICHINÆ.

℞. Agarici albiſſimi uncias duas,
Radic. Aſari unciam unam,

Infunde in Vini opt. & ſpirituoſi libram unam, per diem & noctem; factâ poſteà colaturâ & expreſſione ſed calidè adde expreſſo Vino etiam adhuc calenti

Aloes ſuccotrinæ uncias tres,

Iterumque leniter evaporare ſine, ad formam Extracti ſpiſſioris, cui admiſce dum adhuc calet

Maſtichis electæ pulveriſatæ unciam
unam,

Fiatque leniter exſiccando Maſſa *in affectibus Ventriculi & Capitis utiliſſima. Doſis ſcrupulus unus, drachma ſemis, ad ſcrupul. duos.*

PILULÆ ODONTALGICÆ.

℞. Opii Thebaici per exhalationem lenem Sulphuris Narcotici parati
drachmas duas,
ſolvatur in
Spiritus n. Veneris drachmis ſex,

Et per cribrum ſaltem ſetaceum cogatur, cui adde

Pulv. Rad. Pyrethri,
Mandragoræ ana drachm.
unam ſemis,
Sem. Hyoſciami,
Staphiſagriæ,
Urticæ minoris,
Coriandri an. drachm. ſem.
Caryophillor. drachmam unam,
Reſinæ Abietis drachmas tres,
Gummi Animæ drachmas duas,
Camphoræ drachmam unam,

Miſceantur, fiatque Maſſa, *ex qua poſtea formentur pilulæ oblongæ, alterutra ſui parte in acumen nonnihil deſinentes, cavernis dentium imponendæ.*

PILULÆ ANTIPESTILENTIALES.

℞. Radic. Angelicæ,
Contrajervæ,
Zedoariæ ana unciam unam ſemis,
Herbar. recent. Scordii noſtr. uncias quatuor,
Rutæ hort. unc. tres,
Baccarum juniperi uncias duas,
Cortic. recent. Citri extim. unciam unam ſemis,

Inciſa & contuſa coquantur in aq. ſimplici, ſæpius affuſa, quouſque omnis prædictorum vis ſit extracta: Decoctiones album. ovorum junctim clarificatæ ad libram unam ſemis circiter evaporent, cui reſiduo adde

Succi Scordii noſtr. recent. expreſſi & depurati uncias octo,
in his ſolvatur
Aloës ſuccotrinæ uncia una,

Factâ ſolutione & colaturâ per ſetaceum leni calore cinerum redigantur ad conſiſtentiam Extracti ſpiſſioris, ſuperaddendo

Pulv. Myrrhæ opt. uncias tres,
Croci Or. ſ. Auſtriaci unc. unam.
cum modico Vini parumper diluta ad pultis formam,

Quæ, ubi jam debitam Maſſæ conſiſtentiam acquiſiverint, admiſce vel inſtilla

Ol. ſtillatit. Juniperi,
Rutæ,
Succini, an. drachm. unam,

Et malaxando fiat Maſſa *ad præſervationem Peſtis utiliſſima, à ſcrupulo ſemis ad ſcrupulum unum, in formam Pilularum redacta.*

PILULÆ DE RHABARBARO.

℞. Rhabarbari electi uncias duas,
Rhapontici veri unciam unam ſemis,
Rad. Cichorii ſylveſtr. recent. unc. duas,
Apii,
Fœniculi an. recent. unc. unam,
Myrobalan. Chebulorum,
Citrinorum, an. unc. ſemis,
Cremoris Tartari drachmas quinque,
Inciſa & contuſa coquantur in aq. ſimpl. ſ. q. repetitis vicibus, ad omnimodam virtutum extractionem. Decoctiones colatæ, expreſſæ & album. ovorum probè clarificatæ, ad libram unam circiter evaporent, cui reſiduo addantur

Succi Abſinthii noſtr.
Agrimoniæ,
Endiviæ,
Hepat. nobil.
Cichor. ſylveſtr. an. depurat. unciæ tres,
In his mixtis ſolvantur
Aloës ſuccotrinæ optim. unciæ ſex,

Factâ ſolutione & colaturâ per ſetaceum, in calore leni evaporent, & exſiccentur ad conſiſtentiam Extracto ſpiſſiorem, ultimò ſuperinjiciendo

Pulv. Maſtichis electæ drachmas ſex,
Croci optim. drachmas tres,
Olei Ligni Rhodii drachmam unam,
Fiatque Maſſa Pilularum Epatica.

In Diarrhæis diuturnis, Lienteriis, Fluxibus Hepaticis cruentis perquàm utilis. Doſis ſcrupulus unus ad drachmam ſemis.

PILULÆ SPLENETICÆ.

℞. Succorum Cichorii ſylveſtr.
Endiviæ,
Cochleariæ,
Naſturtii,
Abſinthii an. depurat. uncias ſex,
Decocti ex recenti Scolopendrio uncias octo,
In his macerentur per biduum.
Agarici Trochiſcati,
Rhabarbari ſelecti,
Rhapontici veri ana uncia una ſemis,
Radic. Hellebor. nigri unciæ quatuor,

Factâ pòſt unâ atque alterâ ebullitione, fiat colatura cum expreſſione, in colato hoc liquore diſſolve

Aloës ſuccotrinæ uncias octo,

Quâ ſolutâ & per cribrum ſetaceum colatâ, leni calore cinerum, aquoſitates ad conſiſtentiam ſpiſſioris Extracti evaporent, addendo tandem

Pulv.

Pulv. Gummi Ammoniaci in modico Vini ad pultis formam ſoluti unciam unam,
Guttæ Gamandr. unciam ſemis,
Myrrhæ translucid. drachm. ſex,
Vitrioli Martis ritè parati cum Spiritu Vitrioli unciam ſemis.

Miſceantur: fiat leni calore Maſſa Pilularum debitæ conſiſtentiæ, quæ

Olei ſtillatitii Aniſi drachma unâ ſemis aromatizanda.

Præſtans in morbis Hypochondriacis, Spleneticis, Obſtructionibus Meſenterii ac Pancreatis Remedium exiſtit, & ſuppreſſa menſtrua ſolvit. Doſis ſcrupulus unus ad drachmam ſemis, in forma Pilularum.

PILULÆ STOMACHICÆ.

℞. Pulv. Aloës Epaticæ uncias ſex,
Solvatur in mortario calido ad pultis formam cum ſ. q.

Elixyr. Proprietatis cum Spir. Sulphur. ritè parati,
His adde
Succi inſpiſſati Abſinthii,
Extract. Centaurii min. ana drach. ſex,
Hellebori nigri unciam unam ſemis,
Pulv. Diagridii Sulphurati unciam unam ſemis,
Myrrhæ rubræ,
Olibani,
Maſtichis electi,
Succini albi præp.
Baccarum Lauri ana drach. duas,
Croci Or. vel Auſtr. drachm. unam ſemis,

Fiat ſ. a. Maſſa Pilularum juſtæ conſiſtentiæ, ex qua formentur Pilulæ piſorum magnitudine, quarum quinque vel ſeptem pro doſi ſumendæ, bihorio poſt cœnam ante ſomnum, vel etiam horis matutinis.

Ventriculum vitioſis humoribus aggravatum expurgant, ac conſecutione quadam, repetitis vicibus ſumptæ, à Capite & Hypochondriis humores ſuperfluos excrementitios trahunt, atq; exturbant.

PILULÆ BALSAMICÆ ET STOMACHICÆ.

℞. Pulv. Succin. albi præp. drachm. unam,
Olibani,
Maſtichis,
Myrrhæ,
Gummi Animæ,
Ligni Aloës pond.
Nucis Moſchat. an. Scrup. duos,
Croci Auſtr. drachmam ſemis,
Rad. Doronici veri drachmam unam ſemis,
Reſinæ Storacis Calamitæ, drachmam unam,
Balſami Indici de Peru,
Olei Nuc. Moſchat. expreſſi an. ſcrup. duos,
Opobalſami veri Oriental. q. ſ. pro maſſa juſtæ conſiſtentiæ efformanda, addendo ultimò
Ol. ſtillat. Cinamomi ſcrupulũ unum,
Fiat Maſſa.

Eſt ſaluberrimum Medicamentum Confortativum Cerebri atq; Ventriculi: In Diarrhœa, Lienteria, Fluxu Hepatico, Gonorrhœa virulenta, Fluore albo muliebri, Colica paſſione, & Nephritico dolore emolumento eſt. Doſis, quinque vel ſex Pilulæ juſtæ magnitudinis, ad inſtar piſorum ante vel poſt cœnam ſumendæ.

PILULÆ STOMACHICÆ ALIÆ REGIÆ.

℞. Ambræ gryſeæ drachmam unam, ſolvatur in
Ol. ſtillat. Cinamomi,
Caryophillorum an. ſcrup. uno.
Nucis Moſcat. expr. drachma una.
His adde:
Reſinæ Storacis Calam. drachm. duas,
Extracti Ligni Aloës n. reſin. drachm. duas ſemis,
Pulv. Maſtichis electæ,
Olibani,
Gummi Animæ,
Succini albi an. drachmas duas,
Macis drachmam unam ſemis,
Radic. Doronic. veri drachmas duas ſemis,
Croci Auſtriac. drachmas duas,

 Miſcean-

Miſceantur ac cum Melle Roriſmarini efficiatur Maſſa, è qua Pilulæ, quotiescunque uſus poſtulat, formandæ: *Ventriculum, Cerebrum, & totum Nervoſum genus inſigniter roborantes.*

PILULÆ DE TEREBINTHINA AD GONORRHOEAM VIRULENTAM.

℞. Pulv. Antimonii Diaphoretici ritè ac recenter jamjam parati unciam ſemis,
Cinnabaris Nativi rubicundi,
Terræ Sigillatæ Sileſ.
Rad. Liquiritiæ raſæ,
Ircos Flor.
Succini albi an. drachmas tres,
Oculorum Cancrorum præparat. unciam ſemis,
Maſtichis electæ,
Olibani,
Myrrhæ rubræ,
Croci Auſtriaci ana drachmas duas.

Miſceantur, ac cum ſ. q. Terebinthinæ claræ, efficiatur Maſſa, *ex qua Pilulæ mediocres efformandæ, quarum quatuor, quinque, vel plures pro doſi una exhibeantur.*

Habes hîc Amice Lector & in hâc Medicamenti formâ locupletiſſimam penum, è quâ fidiſſima remedia ad quoscunque Languores, ac Morbos depromere valeas, tuo idipſum ſignaturus teſtimonio, dum vel ipſe verecundè conticeſco. Serviant igitur noſtri labores Tibi inſtar Cornu Copiæ, rèpudiatis tot inconcinnis & finiſtris Pilularum inventis, de quibus meritò ambigas, plurane contineant Ingredientia, an vitia, verba an ſophiſmata; ut meritò quisque demirari poſſit, quò inſaniæ aliqui proceſſerint, ut ſe proſtituto adeò modo riſui & oſtentui omnibus expoſuerint, dum ejusmodi abortivas compoſitiones meditarentur ſine ſole & ſale. Quod, ut factis demonſtrem, unicam adjiciam Pilularum compoſitionem, quæ ſecreti loco ad nos directa olim fuerat; ex qua omnibus pronum erit deducere, vel iis, qui primis, ut ajunt, labris ſcientiæ fontes prælibarunt, taceo Viros in Arte conſummatos, quàm indecentia & ridicula in unam Maſſam conflata ſint. Ut nulla ſit abſurditas aut error, qui huc citatus non commigrarit, quot verba tot errata. Eſt igitur talis deſcriptio quam formalibus ac nudis verbis prout primitus conſignata fuit, delineo.

COMPOSITIO IPSA ET PRÆPARATIO HARUM Pilularum unverſalium hæc eſt.

℞. *Herbar. Agrimoniæ,*
Centaurii min.
Hyſſopi,
Cardui bened.
Scolopendrii,
Fragariæ,
Veronicæ,
Meliſſophilli,
Salviæ,
Abſinthii,
Lupuli ana Man. unum,
Ceraſorum nigror. exſiccator,
Baccarum juniperi ana uncias quatuor.
Raſura Ligni Sancti uncias duas,

M: omnia groſſo modo inciſa, ſignentur Herbæ pro deſtillatione.

A.

℞. *Rad. Tormentillæ,*
Pimpinellæ,
Fœniculi,
Apii,
Caryophillatæ,
Enulæ,
Cichorii, ana drachmas duas,
Zedoariæ unciam unam,
Herb. Majoranæ,
Chamæpithyos,
Fumariæ,
Epaticæ,
Serpilli an. Man. ſemis.
Flor. Bugloſſi,
Borraginis,
Betonicæ,
Anthos,
Liliorum Convallium ana Pug. duos,
Semin. Coriandri præpar.
Napi,

Aniſi,

Aniſi,
Pœoniæ,
Baſilicon an. drachmam unam,
Rhabarbari optimi, uncias duas,
Agarici Trochiſcati unciam ſemis,
Corticum exterior. Citri,
Arantiorum,
Fraxini,
Guajaci,
Cinamomi ana drachmas duas,
Croci Oriental drachm. tres,
Ligni Aloës veri drachm. duas,
Incidantur & contundantur. Signentur

Pro Infuſione. B.

℞. *Aloës ſuccotrinæ uncias octo,*
Succi Roſarum uncias tredecim,
Limoniorum uncias decem,
Cydoniorum uncias ſex,
Miſceantur. Signentur Succi

C.

℞. *Myrrhæ electæ unciam ſemis,*
Ammoniaci,
Thymiamatis an. unciam unam,
Miſceantur. Signentur
Gummi in aceto diſſolv.

D.

℞. *Radic. Vincetoxici,*
Biſtortæ,
Carlinæ,
Diptamni albi,
Angelicæ,
Tormentillæ,
Scorzoneræ,
Gentianæ,
Petaſitid. an. drachmas duas,
Herbar. Scordii,
Rutæ ana Man. unum,
Hederæ terreſtris,
Acetoſellæ,
Chelidonii,
Scabioſæ,
Bardanæ ana Man. ſemis,
Flor. Calendulæ,
Quatuor Cordialium,
Centaurii,
Geniſtæ,
Hypericon. ana Pug. duos,
Semin. Plantaginis,
Leviſtici,
Chermes,
Acetoſæ,
Aquilegiæ ana drachmam unam,
Raſuræ Corn. Cervi crudi,
Eboris. an drachm. duas,
Terræ Sigillatæ,
Boli Armenæ ana unc. ſemis,
Succini albi drachmas tres,
Camphoræ ſcrup. quatuor,
Corallorum rubeorum,
alborum ana drachm. unam ſemis,
Miſceantur. Signentur
Medicamenta pro Aceto Bezoardico.

E.

℞. *Aceti Vini puriſſimi libram unam ſemis,*
Rubi Idæi,
Sambuci,
Florum Tunicæ,
Scillitici ana uncias quatuor,
Miſceantur. Signentur,
Acetum pro Aceto Bezoardico.

F.

Jam verò.

Litera *A. notatæ Herbæ*, in *Aqua pluviali deſtillatâ*, vel *ſero Lactis deſtill.* biduum macerentur, deinde deſtillentur, & rectificentur.

Litera *B. ſignata*, aſpergantur *aqua deſtillata litera A.* & tandem in loco calido macerentur, donec omnis virtus extracta ſit, & poſtmodum extractio coletur & exprimatur.

Litera *C. ſucci nominati*, cum ſupra dicta *B extractione* permiſceantur.

Gummi Litera D. in ſ. q. *Aceti Bezoartici* diſſolvantur & colentur, & cum *ſuccis C.* miſceantur.

Materiæ hæ conjunctæ indantur vitro, ita ut mediam partem impleant, cooperiatur

tur vitrum vitro alio impoſito, ac octo diebus ac noctibus in cineribus vel M. B. digerantur, interim tamen crebrius agitentur, probeque confundantur; tum demum ut reſideat, permittendum; Quod clarum eſt, ſenſim decantetur, & ſervetur. *Fæcibus relictis Aq. litera A.* affundantur, & fiat digeſtio ut prius, donec omnis vis extracta ſit, tum omnia conjungantur & bene clauſa in B. M. lento calore digerantur; Purum & clarum decantetur, & in M. B. ad dimidiam partem abſtrahatur; poſtea, abjectó Alembico ad Syrupi conſiſtentiam evaporet, & lento tandem igne ad Extracti formam coquatur.

Omnes remanentia calcinentur, ſal cum aqua ſtillata extrahatur, & cum Extracto permiſceatur.

Deſtillatum efficax eſt ſudoriferum ad unciam datum. (ſed ſi credere fas eſt.) Ex drachma una Extracti fiant pilulæ xxx. doſis tres ad ſeptem, pro ratione ægri & Morbi ante Cœnam.

Hæc eſt pro Coronide hujus Claſſis ſpecioſa, tanto autem Viro Authore indigna Pilularum Compoſitio, annexaque ejus præparatio. Ambæ vix caſſa nuce dignæ, quas quilibet qui vel hirquis emiſſitiis illas inſpexerit, primo intuitu abſurditates utrobique deprehendet.

PHAR-

PHARMACOPOEIÆ REGIÆ
SEU
DISPENSATORII NOVI LOCUPLETATI
CLASSIS SEPTIMA.
EXTRACTORUM GENUINUM CONFICIENDI MODUM TRADENS.

DE Extractis in hac Claſſe ex profeſſo acturus, opera pretium eſt, de illis univerſaliter nonnulla præmiſiſſe, è quibus tamen omnium Extractorum dextrè componendorum parandorumq́ue ratio & modus facilè patebit.

Nomen quod attinet, Extracti in Medicina, ea res ſubtilis quæ ex craſſo & ſimplici aliquo corpore, ſive ex iisdem plurimis mixtis, beneficio cujusdam Menſtrui vel liquoris extrahentis prolecta eſt, meretur: in qua verò tota virtus vel eſſentia rei, ſive rerum extractarum reſideat, mortuo quaſi vel inefficaci corpore craſſo in reſiduo remanente.

Diſtinguitur Extractum ab Eſſentia, ſolâ ferè conſiſtentiâ ſuâ craſsâ, quùm Eſſentiæ verè propriè q; liquidæ ſint Extracta. Conſiſtentia vero Extracti propriè & medicè ſumpti, ſemper quidem craſſa, non tamen una eademq; eſt: quandoq; enim Mellis inſtar ſeu liquidi Electuarii eſſe convenit pro Potionibus; vel etiam Bolis conficiendis; aliquando magis craſſa inſtar maſſæ cujusdam, ut Pilulæ protinus ex illa efformari queant.

Sunt inventa & excogitata Extracta à Medicis, ut non ſolum in minori quantitate & pondere, quam res ipſæ è quibus elicita ſint, intra corpus ſumptæ, operentur; verùm etiam, ut propter ſubtilitatem & ſeparationem puri ab impuro benignius & ſine moleſtia vires ſuas operationesve exſerant, penitius penetrent, in liquoribus ſolubilia ſint, & ob id minus nauſeabunda, ac liquoribus ſoluta, haud uti pulveres atq; res craſſæ fundum petant, tædiumve concilient aſſumenti. Menſtrua vel liquores quibus mediantibus Extracta proliciendâ, varia exiſtunt; quæ & ipſa pro diverſitate rerum extrahendarum variari debent, ut unicuique ſubjecto extrahendo, ſuæ naturæ congruum homogeneumvé Menſtruum vel liquor extrahens adaptetur, quo cum aptè atq; debitè tum è Mineralibus, tùm Vegetabilibus inter ſe maximè diſcrepantibus & ipſis etiam Animalibus, Eſſentiæ, Virtutes aut quocunque nomine appellare libet, elici poſſint, relictis inutilibus ac viribus exhauſtis terreſtribus reliquiis. Et quidem pro Extractione Vegetabilium, cum quibus nobis præcipuè in hac Claſſe res eſt, apta dantur Menſtrua; Inprimis Spiritus Vini pro reſinoſis omnibus, ſpiritus ipſorummet Vegetabilium aliorum ardentes, Acetum deſtillatum & crudum, nec non aqua etiam deſtillata ipſaq; ſimplex aqua. E quibus jam pro cujusvis intentione eligi poſſunt, quæ maximè propoſito inſervire videbuntur, nec minus Menſtrua cuiq; accommodata parari.

De cætero ſcitu ſummoperè neceſſarium eſt; Non omnes res ſive Vegetabilia, indiſcriminatim Extractionibus eſſe idonea, ut Extracta ex illis conſiſtentiâ craſſâ conficiantur; ſed ea ſaltem, quæ Spiritu Sulphureâ, facilè in auras avolante non ſunt prædita, ſecus enim ſpirituoſiores & ſubtiliores earundem partes in abſtractione ad debitam conſiſtentiam æthera peterent, relictis partibus craſſioribus, ſive Extracto potioribus deſtituto viribus.

Exemplum in hoc genere ſit nobis Lignum Aloës, odoriferum & reſinoſum ſubjectum, ex quo frequenter Extractum elicere ſtudent, ſed non admodum benè. Nam, quamvis Lignum Aloës ejusmodi ſubjectum ſit, cujus eſſentia reſinoſaq́; ſubſtantia de facili cum Spiritu Vini eliciatur, nihilominus ſi illa extracta eſſentia ad ſpiſſitudinem Mellis (quæ nonniſi Reſinæ erie) abſtrahenda eſt, reverà potiores ſubtilioresq́; ac magis odoriferæ earum partes, unà cum ſpiritu ſuo vel Menſtruo abſtrahente evalabunt, reſinâ poſt ſe relicta, fragranti ſuo odore potiori privata. Idem de aliis dicendum multò notioribus, ut patet Cinamomo, Caryophillis Aniſo &c. è quibus & aliis ſimilibus Aromatibus & ſubjectis, etiam Celeberrimi aliàs Viri Extracta conficere præceperint, quod quàm indignum autem, ne dicam abſurdum conamen hoc ſit, vix eſt effatu poſſibile.

Quæ porrò de Gummatibus atq́; aliis ſubjectis extrahendis, in ſpecie præmittenda forent, ea fusè, ac perſpicuè ſatis ni fallor, in Appendice noſtra ſuper Claſſem de Extractis pag. 16. 17. 18. nec non in Animadverſionibus noſtris ſuper Balſamum Aloës factis, præfati ſumus, & ducuſſimus, adjectis legitimis quibusdam modis extrahendi, quodq́; Menſtruum rebus Catharticis extrahendis aptiſſimum ſit, oſtenſo; ſententiis inſuper contrariis diſcuſſis, quorſum L. B. ablego, ad ſpeciales Extractorum compoſitiones præparationesq́; pragreſſurus. Non autem apus erit tantâ prolixitate, aut tot, & tàm diverſas Extractorum compoſitiones efformare, titulisq́; peregrinis exornare; Hoc unicum monendum duxi, ut Extracta ſimplicia dextrè & legitimè conficiantur, videlicet de Agarico, Aſaro, Rhabarbaro, Gialappa Mechoacanna, Foliis Senæ, Helleboro, Colocynthide &c. E quorum competenti mixtura, ſi tantoperè compoſita expetantur, Cholagoga, Phlegmagoga, Melanagoga, Panchymagoga &c. ex tempore pàrari poſſunt.

EXTRACTUM AGARICI.

Quâ ratione Extractum hoc ritè parandum ſit, *Animadverſiones* noſtræ in præcedente *Pharmacopœia Auguſtana* luculenter docent, ubi etiam ratione ſui Menſtrui pulchra quædam, ſcituq́; neceſſaria addita ſunt, quæ L. B. conſulat.

EXTRACTUM RAD. ASARI.

Quamvis Radix hæc reſinoſa non ſit, adeoq́; cum quodam liquore vel menſtruo aquoſo, aut ſimplici etiam aqua extrahi poſſit, repetita ſaltem coctione, nihilominus cum Spiritus Vini eſſentiam rerum Catharticarũ ſubtilius eliciat, partibus craſſioribus relictis, & quia Aſarum primâ in aqua ebullitione ex Emetico in Diureticũ tranſit, non ita vero in Vino ac in aqua radix incocta miteſcit, ſuaſor ſum, ut hujus radicis Extractio cum Spiritu Vini peragatur, quæ ſimpliciter ſequenti modo inſtituenda.

℞. Rad. Aſari mundat. libram unam, Ex quibus groſſo modo contuſis ac vitro Alembico immiſſis, affuſa ſuffic. quantit. Spiritus Vini ſimplicis, repetitis vicibus (ſemper ad ſupereminentiam ſex vel octo digitorum transverſorum) extrahe eſſentiam, quousq́; ſpiritus affuſus non amplius tingatur: Tincturæ ſeu eſſentiæ aut Extractiones omnes junctim filtratę in Alembico appoſito capitello, leniter ad libram unam circiter abſtrahantur: Reſiduus tandem liquor in vaſe duplici terreo, diplomate dicto, ad ſpiſſitudinem vel craſſitiem pultis ſeu Electuarii leniter tandem evaporet, cui pro aromatiſatione adde

Olei ſtillatitii Ligni Rhodii,
Nucis Moſchat. expreſſi an. drach. ſemis,
prius cum
Pulv. Sacchari albiſſ. uncia una permiſtorum.

Fiatque Extractum.

Evacuat Pituitam, ut & flavam Bilem, conſecutione quadam ex capite ſuperfluas easq́; viſcoſas allicit humiditates, quodſi in paulò largiori quantitate vel doſi aſſumatur, per Vomitum viſcidos craſſosq́; humores, Febrium cauſam exturbat; in minori autem quantitate uſurpatum, per inferiora tantum operatur. Doſis ſcrupulus ſemis, ad ſcrupulum unum & drachmam ſemis.

EX-

EXTRACTUM COLOCYNTHIDOS.

Pro hac violenti hujus Cathartici extractione hoc antea monendum, quòd, quamvis rarò Extractum hoc in uſum veniat, Medicum intellige per ſe ſolum, nihilominus tamen non planè carebit uſu, præſertim ſi accuratè paratum, correctumque fuerit, multis paraſangis Trochiſcos Alhandal antecellet, ut, qui è cruda prorſus Colocynthide confecti, haud exiguam naturæ vim, uberiori aliquanto doſi exhibiti, inferunt; quam ob rem ſuaderem, ut ex hoc Extracto demum Trochiſci conficerentur, addito corpore quodam congruo, quod & facilius & citius in effectum deduci poteſt, quam de cruda Colocynthide Trochiſcos confeciſſe: Nam tantâ cum difficultate in pulverem redigenda Colocynthis, (quod tamen neceſſarium eſt, ſi Trochiſcos ex illa conficere animus ſit) ut propemodum impoſſibile videatur, dum vim piſtilli omnem reſpuat, niſi Mucilagine Tragacanthi, vel Gummi Arabici permixta & denuò exſiccata fuerit. Sit itaque extracti hujus præparatio talis:

℞. Pulpæ Colocynthidos à ſeminibus liberatæ libram unam,

Coquatur in aq. ſimplici repetitis vicibus affuſa & colata uſque dum omnis efficacia & virtus Cathartica extracta ſit, Colaturæ omnes leniter evaporent ad conſiſtentiam vel ſpiſſitudinem Mellis: Quod Extractum vel ita crudè aſſervandum, vel ex eo, addito pane triticeo, in dupla vel minore quantitate Trochiſci ſunt efformandi, qui aromatizandi, pro odore duntaxat grato conciliando, olei Nuciſtæ expreſſi particulâ. Si vero idipſum Extractum mitius in operando, & penetrantius eſſe velis, extrahatur hoc craſſum & ſimpliciter cum aqua ſimplici factum Extractum, denuò cum ſuffic. quantitate Vini Spiritus boni, & videbis magnam prioris Extracti partem, ab hac ſecunda extractione intactam relinqui, & in reſiduo manere, quâ craſſitie abjectâ, ſpiritus cohatus leniter per Alembicum abſtrahendus, quoad Extractum juſtam conſiſtentiam fuerit nactum, quod aſſervandum.

In virtute haud dubiè cruda Colocynthidi, vel ex ea confectis Trochiſcis præferendum, & præcipuè maſſis Pilularum acuendis Extractum hoc aptiſſimum erit. Doſis gr. v. vel vj.

Nota: Verùm & inſuper ſciendum, quod *Colocynthis*, licet res ſit ſicciſſima, in extractione tamen cum *Spiritu Vini* peracta, *Reſinam* quandam præbeat, uti *Galappa Mechoacanna &c.* Igitur ne & illam perditum eamus, & Spiritui Vini parcere quis nolit, poterit equidem ex illa *Colocynthide* Extractum cum Spiritu Vini conficere, ad normam Extracti Galappæ, quod legitimè etiam paratum ad uſus debitè accommodandum eſt.

EXTRACTUM HELLEBORI NIGRI.

Radicis hujus Extractum dexterius conficiendum *Animadverſionibus* noſtris quidè inſeruimus, annexis ſimul notis nonnullis; Verùm ut luculentius pateat, non parcam operæ, quin præparationem ejus denuò hic annectam.

℞. Radic. Hellebori nigri mundatæ. libras duas,

Conquaſſatæ coquantur cum ſ. q. aquæ ſimplicis, repetitis vicibus affuſæ & colatæ (verùm in terreo, aut etiam ferreo, non autem cupreo, vaſe) uſque dum vires omnes ſint evocatæ: Colaturæ omnes pòſt leniter in terreo vaſe evaporent ad Mellis vel Electuarii ſpiſſitudinem: Quo facto, ut præſtantius & ſubtilius efficiatur, illud de novo cum ſ. q. Spiritus Vini boni extrahatur, quouſq; Spiritus Vini affuſus colore rubeo tingatur; proinde repetita etiam ſpiritus affuſione opus eſt; videbis enim magnam prioris Extracti partem fœculentam à Spiritu Vini intactam relinqui; quâ ergo abjectâ, ſpiritus tincti omnes in B. M. abſtrahendo redigantur ad conſiſtentiam Extracti juſtæ conſiſtentiæ.

Nota: Accurata autem opus eſt luſtratione atque inſpectione in coemptione Radicum Hellebori nigri, ne Aconitum, germanicè Wolffswurtz/ quod ſummù eſt deleterium, pro Hellebori radice, (cum hæ duæ radices quoad externam formam ſi folia ſint detracta, à ſe invicem vix dignoſci queant,) emendo apprehendas, quod jam binis vicibus contigiſſe memini.

Deinde ulterius notandum, quòd prædictum Extractum modo oſtenſo dextrè paratum, mitiſſimum & haud violentum ſit pharmacum, nec multum purgando per Inferiora, minus per ſuperiora operetur; Idcircò hanc apprehendi ſententiam, quod, cum radices hæ in coctione, aquâ affuſa, vel potius in deſtillatione, aquam præbeant, acrimoniâ manifeſtâ imbutam (cujus uſus quidem me adhuc latet) illam fortè vim potiorem Vomitoriam & purgantem, forti coctura aut deſtillatione ſecum rapuiſſe, quæ in ſpiritu quodam volatili ſalino atque acri conſiſtere debet, eò quod ſalis fixi exiguam Helleborus præbeat particulam, ſi, uti alia ferè omnia Vegetabilia, per ignem in Cineres redigatur. Nec tamen negandum prius cum aqua ſimplici, ſimplici coctura paratum Extractum multò potentius & violentius operari, ſed & craſſius illo cum Spiritu Vini denuò parato Extractô exiſtere.

Et quæ ſuperius in ſæpius citatis n. *Animaďverſionibus* de Radicum harú eſſentia monuimus, ea curioſa mente & diligenter penſitentur. Inſuper & hoc eſt ſcitu neceſſarium, differentiam quandam inter has radices eſſe ratione loci, ubi effoſſæ ſunt, & illam quidem quoad Vires Catharticas; nam illæ quæ ex Styria apportantur, virtutibus ſuis reliquas antecellunt.

Cæterum inter Vegetabilia Melampodiũ præ aliis mirâ trahendi vi præditũ eſt, de quo Sala: at hoc Extractum Hellebori nigri præſertim cum Spiritu Vini Tartariſato, per ſalem Tartari eſſentificatum, præparatum, laudatur in iis Dementiæ & Melancholiæ Hypochondriacæ ſpeciebus, quæ non ſimpliciter ab interna Imaginationis thimoſi inceperunt, ſed vel à ſordibus Hypochondriacis ortum ducunt, vel humoribus corporis transmutatione erroneâ vitia imprimunt; unde Amentiæ Hypochondriacæ exonerato Liene & Febres Chronicæ ſuperantur & miteſcunt.

EXTRACTUM CASTOREI.

℞. Caſtorei ab omnibus Membranis pinguedineque ſeparati, non vetuſti, uncias quaatuor vel q. pl.

Cui ſubtiliſſimè inciſo & Cucurbitæ vitreæ immiſſo ſuperaffunde

Spiritus Ceraſorum ardentis uncias duas,

Factâ maceratione unius diei, abſtrahatur fortiter deſtillando, per M. B. totus ſpiritus affuſus, ad ſiccitatem Caſtorei: Spiritus abſtractus ſtudioſe aſſervetur. E reſiduo in Alembico Caſtoreo, affuſâ ſ. q. Spiritus Vini, repetitis vicibus, extrahatur eſſentia, quousque ſpiritus affuſus colore inficiatur; tandem ſpiritus tincti omnes filtrati in Alembico vitreo leni balnei calore abſtrahantur ad conſiſtentiam ferè Syrupi vel liquidiorem, reſiduum ex cucurbita effuſum in fictile ſeu potius in vitream patinam aquæ diplomatis debitè immerſam; adhuc evaporet ulterius, ad ſatis denſam Extracti conſiſtentiam & ſpiſſitudinem, cui demum jungatur & reſtituatur deſtillatus ab eo ſpiritus ſuprà aſſervatus, additâque

Eſſentiæ Arantiorum ſaccharinæ ex recent. Cortic. paratæ uncia ſemis;

Fiat Extractum juſtæ conſiſtentiæ,

Ad Affectus Cerebri, Apoplexiam, Epilepſiam, Lethargum nec non ad Variolas expellendas, aliaque Exanthemata protrudenda, proficuum: Utrum vero in Affectibus etiam Uterinis ſalubre eſſe poſſit, cuilibet opinionem ſuam liberam relinquimus; Mihi quidem res ob rationes paulo ante apud Pilulas de Cynogloſſo allatas, ſuſpecta videtur. Doſis erunt paucula grana.

EXTRACTUM CROCI.

AD eundem plane modum præcedentis Extracti de Caſtoreo etiam hoc legitimè parari poteſt: Quamvis etiã cum Aqua aliqua Cordiali Extractio, tanquam è re non reſinoſa, quæque in quemlibet liquorem aquoſam ſuam liberè deponit Eſſentiam atque Tincturam, facili negotio perfici poſſit. *Eſt Cordiale Medicamentum, mitigativum, affectibus quoq; Cerebri, Uterinis, item Epilepticis atq; Hyſtericis proficuum. Lætitiam excitat, Cordiq; robur confert. Doſis aliquot grana in vehiculo convenienti ſunto.*

EXTRACTUM ANTIFEBRILE.

℞. Corticis Chinæ Chinæ paucis ab hinc annis ex India Orientali ad nos translatæ uncias duas,

Rad.

Rad. Calami Aromatici unciam unam,
Gentianæ,
Flor. Centaurii minoris an. uncias duas,

Ex inciſis & craſſiuſculè contuſis, eliciatur cum ſuff. quant. Spiritus Vini repetitis vicibus affuſi, virtus tota, quouſque Spiritus Vini colore rubro inficiatur: Spiritus tincti omnes filtrati in Alembico vitreo per M. B. ad Extracti ſpiſſioris conſiſtentiam deſtillando leniter abſtrahantur. Servetur Extractum reſiduum ad uſum: *quod præſentaneum eſt remedium in Febribus Tertianis & Quartanis, cum Intermittentibus tùm Continuis, inſtante Paroxyſmo, vel hora una aut altera antea exhibitum. Doſis ſcrupulus unus aut drachma ſemis, ſive in forma Pilularum, ſive in liquore appropriato ſolutum.*

Nota: Ex ſolâ coctione Chinæ Chinæ (quæ Romæ & Venetiis venalis proſtat) Extractum ſimpliciter confectum, eaſdem obtinet virtutes, *Paroxyſmos, fermentumque febrile extinguendi, & diſſipandi, quò certè præſentius Remedium aut Febrifugum hucuſque non ſit inventum, vel rarò vel nunquam fallens Medicum aut ægrum modò debito tempore, opportunè ac præmiſſis præmittendis exhibeatur.*

EXTRACTUM HYDRAGOGUM.

℞. Radic. Aſari,
Ebuli ana uncias tres,
Calami Aromatici,
Enulæ ana unciam unam,
Gialappæ,
Mechoacannæ,
Vincetoxici ana uncias quatuor,
Rhabarb. optimi unciam unam ſemis,
Herbar. Soldanellæ,
Gratiolæ,
Scolopendr. an. uncias duas,
Agrimon. uncias duas ſemis,
Semin. Apii,
Bardanæ majoris,
Naſturtii,
Ebuli,
Urticæ,
Thlaſpios noſtr. ana unciam unam,

Inciſa & contuſa immittantur Cucurbitæ Vitreæ, ac cum ſ. q. Spiritus Vini, repetitis vicibus affuſi, extrahantur virtutes omnes, quouſque nimirum Spiritus Vini tingatur; Extractiones omnes in Alembico Vitreo ad libram unam circiter abſtrahantur; Reſina, quæ reſiduo liquori innatabit ſtudioſè ſeparetur, exſiccetur que leniter, &, ut ſæpius monui, vel Amygdal. dulc. benè ſubacta, & in pulverem converſa, vel Spiritu Vini recenti rectificatiſſimo denuò ſoluta; ultimò tandem Extracto jam ſufficienter & ad conſiſtentiam debitam abſtracto admiſceatur.

Porrò

℞. Succor. depurat. Rad. Bryoniæ,
Iridis noſtr. an. unc. dec.
Hepat. nobilis,
Matriſylv.
Mercurial. ana unc. octo,

Ac cum ſuperiori jam Extracto liquido, à quo innatans ſua reſina ſeparata eſt, in leni calore, vel ſupra lenem ignem in vaſe duplici, ad competentem Extracti conſiſtentiam unita evaporent, cui Extracto ultimò jungantur,

Superior ſeparata & aſſervata Reſina, Amygdalis probè ſubacta, vel Spiritus Vini particulâ denuò ſoluta,
item
Magiſterii ſeu Reſinæ Scammoneæ Amygdalis pariter probè ſubacti drachmæ duæ,
Extracti Gummi Guttæ uncia ſemis,

Et uſui reponatur. *Hydropicis proficuum. Doſis drachma ſemis ad drachmam unam in vehiculo convenienti.*

EXTRACTUM MECHOACÆ.

Harum Radicum reſinoſarum extractiones in *Appendice noſtra ad Animadverſiones* in *Pharmacop. Auguſt. pag. 18. & 19.* non obſcurè indigitatæ, nec non earum Magiſteria dextrè conficienda, in *Animadverſionibus* iiſdem pag. 448. expoſita reperies. Verumenimverò, ne quidquam mancum opuſculo videatur, ſequentes ſuperpondii loco addo præparationes.

℞. Radic. Mechoacæ albæ
vel
Rad. Gialapp. libram unam,

Quamcunque harum volueris; ex his inciſis & contuſis, nec non cucurbitæ vitreæ immiſſis, extrahatur cum ſufficiente quantitate *Spiritus Vini rectificati*, repetitis vicibus affuſi; & depleti, tota earum eſſentia, virtus ac reſinoſa ſubſtantia, uſq; dum *Spiritus* non amplius colore imbuatur; *Spiritus tincti omnes* prius filtrati per Alembicum deſtillando leniter abſtrahantur, ad pauci liquoris remanentiam (libræ unius circiter) *reſiduo in Alembico liquori* aliquot unciæ *Aquæ Roſarum* affundantur, pro exactiori *reſinæ* præcipitatione, relicto à deſtillatione liquori innatantis, quam deinceps à liquore reſtante exactè ſeparatum, & *Aqua Roſarum fragrante* ſæpius lotam, in ſcutellâ leniter retrò fornacem, vel in cineribus; & quidem ſi ex *Galappa* fuerit, totaliter exſicca, ut in pulverem queat redigi, & *Gialappæ Magiſterii ſeu Reſinæ* nomen mereatur. Sin verò à *Mechoacanna* extracta fuerit *Reſina*, eandem non ad ſiccitatem totaliter, ſed ad ſolidam ſatis, nec tamen planè *ſiccam Reſinam*, mediante leni calore ſimiliter redige, idque in ſcutellâ pariter vitreâ vel terreâ. Jam verò *reſiduum liquorem ſeu liquidum Extractum*, à quo *Reſina* ſeparata fuit, in diplomate, vaſe nimirum duplicato, ad conſiſtentiam Extracti ſpiſſiorem, ſive Electuarii, evaporare ſine, cui Extracto ſpiſſo dum adhuc calet, uniatur jam legitimè *ſua reſina ſuperius ab eo ſeparata & exſiccata*, ut ſolubile Extractum ex ambobus efficiatur. Sed cùm hæ Radices, ſcil. *Galappæ & Mechoacæ*, copioſam in extractione præbeant *Reſinam*, pauxillum verò Extracti in aqua ſolubilis (prout hîc loci Extractum accipimus) idcircò ambæ totaliter, quemadmodum extractæ ſunt, uniri verè nequeunt, ita ut in quolibet liquore poſteà ſint ſolubilia, & veri Extracti nomen mereri poſſint; Neceſſum igitur eſt, ut unio ſive mixtura horum duorum, abſtracti videlicet Extracti & Reſinæ, competenti quantitate ac pondere hujus atque alterius inſtituatur. Verbi gratia ſint

Extracti abſtracti unciæ quatuor,
vel Gialapp. vel Mechoacæ,

admiſceantur vel adunantur his quatuor unciis,

Reſinæ vel Gialapp. vel
Mechoacæ unciæ duæ,

ſequenti modo: nimirum,

Pro Extracto *Gialappæ*, ejus *Reſinam* totaliter exſiccatam, & in pulverem redactam ſubtilem, pondere ſupradicto, prius cum

Amygdal. dulc. decort. unciâ unâ vel unâ ſemis;

probè ſubactam, Extracto, jam tùm ad juſtam conſiſtentiam abſtracto, ſtudioſè commiſce, addita necnon

Eſſentiæ Arantiorum ſaccharinæ è recent.
Cortic parat. unciâ una,

Fiat Extractum Gialappæ.

Pro Extracto verò Mechoacæ albæ hunc ſequere modum videlicet.

Reſinæ Mechoacæ aliqualiter & quantum fieri poteſt ſiccatæ unciæ duæ,

ſolvantur denuò in

Spiritus Vini rectificatiſſimi, ut ſine omni phlegmate aquoſo ſit, unciis tribus vel quatuor,

ac tandem

Extracti ad ſatis craſſam ſpiſſitudinem abſtracti unciis quatuor,

commiſce.

Fiatque Extractum Mechoacæ albæ.

De *Spiritu* nonnihil leni calore exhalando, cum promptè leni caloris pulſu æthera petat, ut juſta Extracti conſiſtentia emergat, addatur ultimò

Eſſent. Arantiorum ſaccharinæ ex recent.
Cort. uncia una.

Hæc dextrè deſcripta Extracta ferè unius ejusdemque ſunt virtutis, quamvis *Gialappæ Extractum* quodammodo efficacius ſit altero: *ambo evacuant aquoſas ac ſuperfluas totius corporis humiditates, unà cum flava bile. In Cachexia, Hydrope Aſcite & Anaſarca aliiſque Morbis, in quibus purgatione opus, feliciter adhibentur, à ſcrupulo ſemis, ſcrupulo uno, & drachma ſemis, prius quidem Syrupis ſolvenda, tandem etiam liquoribus permiſcenda.*

EXTRA-

EXTRACTUM RHABARBARI, ET EXTRACTUM FOLIORUM SENÆ.

HÆc Extracta ut debitè conficiantur, præcedentes modi ſimplicium Extractorum obſervandi & imitandi ſunt: Et cum *Rhabarbarum* Radix ſit, cujus eſſentia cum aqua aliqua ſimpliciter deſtillata elici quoque poſſit, poterit illa, ſi *Spiritus Vini* ſuſpectus, & nimis calidum exinde futurum Extractum quiſpiam præſumeret, cum *Aqua Cichorii vel Endiviæ* extrahi, & uſui ſuo accommodari.

Par ratio eſt & idem modus in extractione *Foliorum Senæ* obſervandus: hoc tamen certò certius quod extractiones cum *Spiritu Vini* peractæ, multò ſubtiliores & penetrantiores ſint, quam illæ quæ cum aquis peraguntur. Exemplo nobis ſint præmiſſa *Hellebori atque Aſari Extracta:* quarum *Radicum Eſſentia & Tinctura* etſi primum cum *Aq. ſimplici* prolectæ & evocatæ ſint coquendo, poſteà tamen cum *Spiritu Vini* inſtitutâ repetitâque extractione, apparet craſſities prioris fœculenti extracti *cum Aqua* facti: Sic, ſi mihi res tota committeretur, hæc duo Extracta duplici modo parata in Pharmacopoliis proſtare præciperem, *cum Aqua* ſcilicet ſimpliciter parata, & *cum Spiritu Vini*; quorum illa nonnihil efficaciora, hæc verò blandiora in operationibus futura.

Et ſi Pharmacopœi, laboribus, tempori, ut & *Spiritui Vini* parcere vellent, cujus non exigua copia deſideratur, præſertim *ad Folia Senæ* extrahenda, præſtaret modum imitari in extractione *Radicum Hellebori nigri* edoctum, ita faciliori negotio, minoreve pretio hæc ipſa Extracta conficerent. Quorum uſus & doſes patent: ſuperfluũ igitur eſſet multa de his addere.

EXTRACTUM PANCHYMAGOGUM, SEU MAGISTRALE, AD POTIONES.

℞ Rhabarbari optimi uncias duas,
Radic. Gialappæ uncias tres,
Hermo dactylorum,
Hellebori nigri,
Turbith albi Gum. an. unc. duas,
Fol. Senæ elect. ſine ſtipitibus uncias tres,
Sem. Ebuli, unciam unam ſemis,

Inciſa & contuſa extrahantur cum *Spiritu Vini*, repetitis vicibus affuſo, quousq; tota vis Cathartica extracta ſit; Extractiones autem filtratæ omnes in Cucurbita vitrea per B. M. abſtrahantur ad remanentiam libræ unius circiter, poſteà à liquore ſive extracto liquido *innatans reſina* ſeparetur; quo facto, liquor dictus leniter in diplomate ad conſiſtentiam Extracti debitam, evaporet, cui demum admiſceatur *Reſina ab ipſo ſeparata*, prius *rectificatiſſimi Vini Spiritus ſ. q.* ſoluta, fiatque Extractum debitæ conſiſtentiæ.

Eſt univerſale purgans, omnes humores excrementitios educens; ideoq́, ubicunque purgatione opus, Extractum hoc loco plurimorum aliorum ſervire poteſt. Doſis ſcrupulus unus ad drachmam ſemis vel ſcrupulos duos.

EXTRACTUM PANCHYMAGOGUM SEU MAGISTRALE PRO PILULIS.

℞ Rhabarbari optimi unciam unam,
Agarici albi uncias duas,
Gialappæ uncias tres,
Turbith gummoſi uncias duas,
Colocynthid. unciam unam ſemis,
Hellebori nigri uncias duas,
Fol. Senæ electæ uncias quatuor,
Sem. Ebuli,
Scammonii electi ana unciam unam,

Inciſa & contuſa extrahantur cum *ſ. q. Spiritus Vini*, quousque tota vis Cathartica ſit extracta. Colaturæ & extractiones omnes in M. B. ad reman. libræ unius circiter abſtrahantur, à quo reſiduo liquore *innatans Reſina* ſeparetur, & interim aſſervetur: Liquor verò ſive Extractum liquidum fundatur ſuper

Aloës Roſatæ uncias ſex,

Et in calore leni ſimul exſiccentur, admiſcendo ultimò *Reſinam ſeparatam & recentis Spiritus Vini rectificati ſ. q.* ſolutam: atque ita fiat Extractum ſatis ſpiſſum, in forma Maſſæ Pilularum.

Hoc Extractum ob ſaporis amaritudinem utplurimum Pilulis deſtinandum: Purgat cæterum

terum omnes humores excrementitios, in univerſum ex corpore. Ad univerſalem igitur Purgationem, ſi hàc nimirum opus, conferet hoc Extractum; Cujus doſis ſcrupulus ſemis ad ſcrupulum unum eſſe poterit.

EXTRACTUM MAGISTRALE LENITIVUM.

℞. Rhabarbari electi uncias tres,
Rhapontici veri uncias duas,
Myrobalan. Chebulorum
Citrinorum ana drach. ſex.
Flor. Roſar. rubrar.
Santali rubri ana unciam ſemis,
Radic. Acetoſæ,
Cichorii ſylveſtr. an. drachm. ſex,
Cortic. Arantiorum recent. unciam unam,

Ex inciſis & contuſis fiat cum ſ. q. Spiritus Vini, repetitis vicibus affuſi, colati, filtrati, & ejusdem denuò leni in balnei abſtractione, Extractum juſtæ conſiſtentiæ.

Mitiſſimum eſt Laxativum in plurimis Affectibus Hepatis, Lienis & Meſenterii, fluxu Alvi diuturno ac cruento, ſalutariter exhibendum à drachma una, ad unam ſemis.

EXTRACTUM ANTEPILEPTICUM.

℞. Radic. Pœoniæ debito temp. coll.
Doronici veri ana uncias duas,
Zedoariæ unciam unam,
Ligni Viſci Quercini, unciam unam ſemis,
Aloës ponderoſi,
Rhodii,
Santali citrini an. unciã unam.
Croci Auſtriaci unciam ſemis,
Flor. Paralyſeos,
Pœoniæ,
Tiliæ an. drachmas ſex,
Sem. Pœoniæ, unciam unam,
Bardanæ major. unciam ſemis,
Citri drachmas ſex,
Succini albi unciam unam,
Cortic. Arantiorum extim.
Raſuræ Ungulæ alcis ana unciã ſemis,
Cranii Humani unc. unam,

Inciſa craſſiuſculè & contuſa immittantur Cucurbitæ vitreæ, ſuper quæ fundatur *Spiritus Vini rectificati libra ſemis*, ut ſpecies parum ſaltem humectentur: Factâ autem maceratione per diem unum atque alterum, abſtrahantur deſtillando in balneo *unciæ tres circiter, ſpiritus fragrantis*: quo interim curiosè aſſervato in vitro ſatis clauſo, fiat *ſpecierum reſiduarum cum ſ. q. Spiritus vini rectificati* extractio & quidem repetitis vicibus, ad virtutum earum plenariam extractionem; *Colaturæ ſeu ſpiritus omnes tincti & filtrati* in M. B. abſtrahátur, ad remanétiam circiter libræ unius, vel unciarum decem. Hic liquor cui pauxillum *Reſinæ* inhærebit, coletur per linteum. *Reſina in colatoria reſidua* leni calore nonnihil exſiccetur, quâ interim ſervatâ, *liquor colatus* in diplomate ſeu vaſe duplicato ad conſiſtentiam ſpiſſam Extracti evaporet, cui Extracto tandem jungatur *ſua Reſina*, cum *ſuperiori primitus deſtillato & aſſervato ſpiritu* ſoluta, additisque porrò ſubſequentibus, utpote

Ol. Nuc. Moſchat expreſſi drachma ſemis,
Stillat. Cinamomi,
Ligni Rhodii ana ſcrupulo uno,
Lavendulæ,
Coriandri,
Succini ana ſcrupulo ſemis,
prius cum
Pulv. Sacchari albiſſimi uncia una ſemis, in Elæoſaccharum converſorum.
Item
Magiſt. ſolub. Matris perlarum cum Spiritu n. Veneris parat. drachm. tribus,
Magiſter. ſolub. Carpion. lapid. ſublunar. itidem cum Spir. Veneris parat. drachmis duabus,

Fiat Extractum juſtæ conſiſtentiæ. *Præſtans eſt in Affectibus Cerebri remedium; ut ſunt Apoplexia, Epilepſia; item in Morbis Uterinis & Hyſtericis, Vertigine, maximè ſi hi ſint complicati Morbi, fructuosè uſurpabitur; à ſcrupulo uno ad drachmam ſemis. Caſtoreum ab hoc Extracto ſtudiosè abeſſe volui, ne forte fœmineo ſexui intra corpus ſumptum plus*

plus obſit quam proſit, quemadmodum in Pilulis de Cynogloſſo monui: Cui tamen libuerit, Caſtorei Extractum huic jungere, ejus intentioni facilè indulgeo, eo ipſo enim nomine iſtud ſeparatim juxta leges Artis conficere docui, ut per ſe in Pharmacopoliis proſtet, & in promptu ſit.

EXTRACTUM ANTIPESTILENTIALE.

℞. Rad. Zedoariæ,
Contrajervæ ana uncias duas,
Angelicæ,
Imperatoriæ,
Succiſæ, ana uncias duas ſemis,
Herb. Scordii noſtrat. uncias tres,
Rutæ hortenſis uncias duas,
Baccar. Juniper. uncias duas ſemis,
Cortic. Arantior. recent. unciam unam,
Citri recent. extim. uncias duas,
Croci optimi drachmas ſex,
Sem. Citri unciam unam,
Aquilegiæ,
Napi ana drachm. ſex,
Myrrhæ rubræ electæ uncias duas,
Succini albi unciam unam ſemis,

Inciſa & contuſa immittantur Cucurbitæ Vitreæ, quibus ſuperaffundantur
Spiritus Vini rectificati unciæ ſex, vel octo,
ut ſaltem nonnihil ſpecies humectentur: Factâ maceratione unius diei, abſtrahantur in M. B. unciæ tres circiter *ſpiritus affuſi*, quo interim aſſervato, *ſpecies prænominatæ* cum ſ. q. *Spiritus Vini* extrahantur, & quidem repetitis affuſionibus & decantationibus ad totalem virtutum prolectionem. Colaturæ poſtea omnes filtratæ deſtillando in M. B. abſtrahantur, ad libram unam circiter: *Qui liquor*, cui nonnihil *Reſinæ* inhærebit, coletur per linteum, & in diplomate vel vaſe duplicato ad Extracti ſpiſſitudinem evaporet, huic tandem *ſuperior ſeparata Reſina*, parumper prius in vitro largo exſiccata & denuò *cum ſuperiori primitus abſtracto ſpiritu à ſpeciebus* ſoluta, adjungatur & probè commiſceatur, ſuperadditis quoque ſequentibus: utpote
Ol. Stillat. Rutæ,
Baccar. Juniperi ana drachma ſemis,
Cinamomi,
Citri ex recent. Cort. an. ſcrupulo uno,
Nuc. Moſchat. expr. drachm. una, prius cum
Pulv. Sacchari Citrati unciis duabus permiſtor.
Fiatq; Extractum juſtæ conſiſtentiæ.

Præſtans in Peſte & Febribus malignis, ad ſudores proliciendos, malignitatemq. ſuperandam; Cor roborat, ac à vaporibus malignis præſervat; Doſis ſcrupul. ad drachmam ſemis.

EXTRACTUM ANTIPESTILENTIALE ALIUD.

℞. Rad. Angelicæ,
Contrajervæ,
Enulæ Campanæ,
Imperatoriæ,
Leviſtici,
Morſus diaboli,
Scorzoneræ,
Zedoariæ ana uncias duas,
Herb. Scordii noſtrat.
Rutæ hort. ana recent. uncias tres,
Flor. Calendulæ,
Croci. Auſtriaci an. unciam unam,
Cortic. Citri recent. extim. unc. duas,
Baccar. Juniperi uncias tres,
Herbæ Paridis, unciam unam,
Semin. Citri,
Rutæ, ana unciam ſemis,
Myrrhæ rubræ unciam unam ſemis,

Inciſa & contuſa craſſiuſculè ac Cucurbitæ Vitreæ immiſſa, extrahantur *cum ſ. q. Spiritus Vini*, repetitis vicibus affuſi, quousque omnes virtutes evocatæ ſint, *nec Spiritus Vini* Tincturam amplius eliciat: Extractiones omnes filtratæ per Alembicum, ad Extracti conſiſtentiam deſtillando abſtrahantur: cui adde
Olei ſtillat. Rutæ hortens.
Succini an. drachm. unam, prius cum
Sacchari Citrati unciis duabus permixtor.
Fiatq; Extractum, uſui aſſervandum.

 Nota;

Nota: *Reſinoſa ſubſtantia* uti in aliis ſuperioribus Extractis, ſtudioſè ſeparanda, nonnihil exſiccanda, *cum particula Spiritus Vini* primitus abſtracti, denuò ſolvenda, & jam ſpiſſo Extracto dextrè uniendaeſt.

Uſus & doſis cum ſuperiori coincidit, exindeq; patet.

LAUDANUM OPIATUM.

℞. Extracti Opii priùs correcti per exhalationem ſui Narcotici Sulphuris unciam unam,
Extracti Croci drachmas ſex,
Sulphuris Vitrioli Narcotici rubicundi per præcipitationem, edulcorationem & calcinationem dextrè parati unciam unam,
Pulv. Succini albi præpar.
Ligni Aloës ponder. an. drach. ſex,
Sem. Citri excortic. drach. duas,
Magiſt. ſolub. Perlarum Orientalium,
Matris Perlarum,
Coralliorum rubrorum,
ana drachm. tres,
Ol. Nuc. Moſchat. expreſſi drachmam unam ſemis,
Stillatit. Cinamomi,
Ligni Rhodii an. ſcrup. unũ,
prius cum
Eſſentia Citri Sacchar. n. unciâ una permixtor.

Miſceantur & cum modico Mellis Anthoſati redigantur in maſſam bonæ conſiſtentiæ; Cui, ſi placuerit, Ambra & Moſchus admiſceri poſſunt.

Eſt ſingulare Remediorum Genus in mitigandis doloribus acutiſſimis totius corporis Microcoſmici: Cor roborat, Cerebrum confortat, & ſudorem promovet. Doſis ſcrupulus ſemis in forma Pilularum vel cum liquore quodam ſolutum.

Nota: Hyoſciamus tanquam violentiſſimum Narcoticum mihi ſemper fuit ſuſpectus, ob peſſimos, quos in uſu ejus animadverti effectus; quâ de re Laudanum hoc, Hyoſciamo carere conſultũ eſſe duxi.

LAUDANUM CÆSAREUM SINE OPIO.

℞. Auri ſclopetici ritè per præcipitationem parati, vel ejus loco
Croci noſtri Solis uncia ſemis,
Cui Curcurbitæ parvæ immiſſo ſuperaffundatur,
Tincturæ n. Antimonii in *Appendice* n. ad *Animadverſiones pag. 60.* edoctæ uncia una,

Fiat Digeſtio aliquot dierum ſpatio in cineribus, ac tandem fixatio humiditate appoſito capitello parvo leniter prius abſtracta: reſiduo pulveri porrò tantundem
Tincturæ Antimonii
ſuperaffundatur & uti antea in cineribus digerendo, & tandem humiditatem leniter abſtrahendo, nonnihil figatur.

Huic Auro eſſentificato
inſtilla
Olei Cinamomi optimi & non adulterati drachmas duas.

Diù multumque in mortario vitreo ſubigendo & terendo, anteq. reliqua adjiciantur & immiſceantur ingredientia, utpote

Extracti Ligni Aloës ſeu Reſinæ ejus juxta n. deſcript. parati uncia ſemis,
prius cum
Sem. Citri excortic. drachmis tribus,
probè ſubacti,
Extracti Croci Auſtriaci drachmæ duæ,
Ambræ gryſeæ opt. drachma una ſemis, vel duæ,
prius cum
Sem. Citri etiam excort. drachm. ſemis,
probè ſubactæ
Moſch. opt. Oriental. drachm. ſemis
cum ſuff. q.
Aquæ Flor. Arantiorum ad pultis formam ſoluti &
Eſſentiæ Citri Sacchar. n. uncia una,
permiſtorum,
Ol. Nucis Moſchat. expreſſi, drachm. una ſemis,
cum
Eſſentia Arantiorũ Sacch. n. drach. ſex,
etiam permiſti.
Magiſt. ſolub. n. Perlarum Oriental.
Coralliorum ana
drachm. tres,
Mellis noſtr. Citrati quant. ſuffic. pro Maſſa efformanda.

Fiatq;

Fiatque Laudanum non ſatis laudandum : nec diffido, quin omnes qui arte componendi ac præparandi Medicamenta imbuti, ſuum huic Medicamento ſint contributuri calculum. *In omnibus Infirmitatibus Cordis & Cerebri, ubi confortationis neceſſitas id poſtulat longè ſaluberrimum.*

Nota : Si quis particulam Laudani hujus opiatam reddere voluerit, addito nempè *Opii Extracto* pondere proportionevè competente, illi liberum erit. Ego quidem *ſine Opio* iſtud proſtare conſultius eſſe duxi, ut & in iis, utplurimum ſoporiferis Affectibus, quibus *Opium* inimicum, & adhiberi, uſuique eſſe poſſit. Similem ferè huic Laudano noſtro Medicinam Regiam in *Appendice* ad *Pharmacopœiam Regiam* priorem appoſui, quæ, licet non multum discrepet ab hoc præmiſſo Laudano Cæſareo, nihilo tamen minus, ne legitima ejus eaq; pulcherrima deſcriptio unà cum illa *Appendice*, quæ majori ſui parte huic *Pharmacopœiæ Regiæ* locupletatæ inſerta eſt, peſſum eat & pereat, hic loci denuò adſcribere haud piguit.

ESSENTIA OPII LIQUIDA ANODYNA.

℞. Opii Thebaici opt. unciam unam,
Quod teſſelatim conſciſſum ſolvatur in calore leni
Aquæ Cinamom. cum Vino ſtillat. librâ unâ ſemis,
Solutio filtretur per Chartam, & cum
Salis Tartari albi unciâ unâ,
pedetentim injectâ præcipitetur, ac die unâ vel alterâ poſt digerantur, & porrò filtrentur, Eſſentiæ filtratæ denuò adde
Salis Armen. cum Chalybe ſublimati drachmas duas ſemis,
Extracti Croci opt. drachmam ſemis,
Eſſentiæ liquid. Cortic. Arantiorum,
Citri ana unciam ſemis,
Digerantur in vitro benè clauſo leniſſimo calore, per triduum, filtretur denuò eſſentia, & uſui ſervetur.

Hanc Opii Eſſentiam Anodynam & Antifebrilem inter ſecretiora habui. Nullam enim reperies exactiorem hucusque Opii præparationem, aut correctionem, quâ narcoſis Opii violenta & maligna verè temperetur, ut exinde benignum & celebre evadat medicamen, plurimis morbis ſecurè opponendum, quod occaſione præmiſſorũ Laudanorum heîc pro Coronide hujus Claſſis, Tibi L. B. ſincerè communicare volui, quo fruere, & ad ſanitatem proximi Tui adhibe, cum ſummâ tamen ſemper prudentiâ, quemadmodum expertum decet Medicum, omni temeritate liberum.

Præſtat in Febribus Tertianis & Quartanis horâ una vel altera ante Paroxyſmum propinanda : Item in Epilepſia tùm Infantium tùm adultorum, doloribus Colicis, Dyſenteria & fluxibus alvi immoderatis, cum emolumento exhibetur, à drachma una ad drachmas duas & tres, in vehiculis convenientibus.

Cæterum, plura addere huic Claſſi Extracta ſuperfluum exiſtimavi : Accepiſti enim L. B. hîc profectò ea, quibus ni fallor abundè Tibi ſatisfactum ipſemet confiteberis : ſi tamen ex ſimplicium ordine adhuc neceſſaria quædam putes, eorum præparationes ex præmiſſis facillimum erit colligere, quam ob rem huic quoque Septimæ Claſſi manum imponens ultimam, ad ipſam octavam cum Deo progredior.

PHARMACOPOEIÆ REGIÆ

SEU

DISPENSATORII NOVI LOCUPLETATI

CLASSIS OCTAVA.

DECOCTORUM STRUCTURAM EXPONENS.

DEcocta in Pharmacopoliis, & Praxi Medica in frequenti ſunt uſu: eò autem nomine in hac Claſſe varia occurrunt: Et primò quidem ſpecies diverſa groſſo modo inciſa Decocta appellantur, ex Radicibus, Herbis, Floribus, Fructibus &c. quæ ſpecies jam tum parata ad Decoctiones futuras in promtu proſtare ſolent, è quibus ex tempore illa parari queant. Deinde Decocta propriè, ex præfatis ſpeciebus, cum Aqua, Vino, Sero Lactis &c. jam tum parata: Item Apozemata, Infuſiones, Vina Medicata, Clareta & ſimila ſub hoc titulo comprehenduntur, quæ ſola vel per ſe, uſui Medico inſerviunt, vel ſaltem vehiculi loco ad pharmaca alia dextrè diſſolvenda & propinanda adſunt. Quòd autem locum in Medicina & Officinis Pharmaceuticis invenerint, id ideò factum eſt, ut virtutes & ipſæ quaſi Eſſentia è rebus crudis atq; craſſis per Menſtrua extrahentia, ſive Aqua ſimplex, aut deſtillata, ſive Vinum, ſive Serum Lactis ſit, vel aliqui aliis Liquores, eliciantur & evocentur, ne cruda planè infirmis infundantur ſimplicia, in largâ inſuper doſi, ingrata, ac tarda prorſus in Operationibus ſuis Ventriculum potius aggravent, quam ut ſubigi facilè vel in actum ipſa deduci poſſint: per Decoctiones verò illa veluti extracta ac præparata, tandemq; debiliori ſtomacho immiſſa, faciliùs ſubigi, & ad effectum promoveri poſſunt. Quod autem compoſitiones eorum ac præparationes concernit, in iis, etiamſi paratu facillima videantur, obſervandum tamen eſt, atq; ſedulò curandum, ut ea ſaltem ſimplicia Decoctionibus ejusmodi deſtinentur, quæ ſine virium ſuarum jacturâ aut exhalatione, coctionem ſuſtinere valeant, aut paulò artificioſiori quam communi modo (in Alembico ſcilicet vitreo ſuo capitello munito, ut ſpirituoſum illud, quod ebulliendo tranſit, excipi, reſiduoq; tandem affundi, & reduntri poſſit:) Decoctiones nonnullas aggrediantur, tritumq; illud Axioma pro norma ſemper ſit; non quodlibet ex quolibet fieri; adeoq; nec quævis ſimplicia ſimplici Decoctioni apta eſſe. Quare pro majori dilucidatione

datione

datione hâc, facient ea, quæ in Animadverſionibus n. ad Decoctum Carminativum & ſuper alia adhuc ſtudioſè annotavimus; unde, quæ hic fuſius exponenda eſſent, ex illis ſatis clarè eluceſcent. De reliquo plura in ipſis ſubſequentium Decoctionum compoſitionibus & preparationibus ſtudioſus Lector animadvertet, quorum deſcribendorum copiam in me ſuſcipiam, eo, qui ſequitur, ordine.

DECOCTUM APERITIVUM
Tempore Verno & Aeſtivo.

℞. Olei Tartari per deliquium facti libras duas,
à quo deſtillando abſtrahantur
Vini albi boni libræ ſex : vel ejus loco
(ſi vinum ob phlogoſin Viſcerum ſuſpectum foret)
Aquæ Cherefolii ſine addit. ſtillat tantundem.

Ad totalem ſiccitatem Salis Tartari (quod Sal Tartari denuò calcinandum & ad alios uſus aptandum eſt) liquori vero prolecto immergantur

Radic. recent. Apii uncia ſemis,
Cichorii ſylv. unc. duæ,
Acetoſæ,
Fœniculi,
Pimpinellæ ana uncia una ſemis,
Rubiæ Tinctor. unc. una,
Herbar. recent. Hepaticæ nobilis,
Agrimoniæ,
Chamædryos,
Cichorii ſylveſtr.
Endiviæ,
Scolopendrii
Naſturtii hort.
Cherefolii an. unc. una ſemis,
Flor. Roſarum rubr. recent. unciæ duæ,
Sem. Naſturtii,
Urticæ,
Fœniculi, an. uncia ſemis,
Cremoris Tartari, uncia una,
Santali rubri,
Cinamomi optimi acuti an. unc. ſemis,

Factâ maceratione brevi, fiat in Alembico vitreo, ſuo capitello munito, (ut id, quod bulliendo tranſit, licet tantillum ſit, liquori colato reaffundi poſſit) una vel altera ebullitio, dùm refrixerint, colentur, exprimanturque ſpecies fortiter; Decoctum hoc colatum additis

Sacchari Canarii albi unciis ſex,

cum alb. ovorum probè clarificetur, ſuper addendo

Spiritus Vitrioli vel Salis q. ſ. pro grato ſapore,

Fiatque Decoctum & potus jucundus, *ad Hepatis, aliorumque Viſcerum obſtructorum reſerationem efficax : Doſis unciæ tres vel quatuor, bis, terve de die ſumenda.*

SPECIES PRO DECOCTO APERITIVO HEPATICO ET SPLENETICO
Tempore Hyemali.

℞. Radic. Apii unciam unam ſemis,
Acetoſæ unciam unam,
Cichorii ſylv. uncias duas,
Fœniculi,
Rubiæ Tinctorum,
Pimpinellæ,
Caryophillatæ ana unciam unam ſemis,
Aſari drachmas ſex, vel unciam unam

Herb. Agrimoniæ,
Cichorii ſylveſtr.
Cherefolii,
Hederæ terreſtris
Scolopendr.
Ceterach,
Naſturt. hort. ana unc. unam,
Flor. Roſarum rub. unc. unam ſemis,
Santali rubri,
Sem. Naſturtii,
Fœniculi ana drachm. ſex,
Cremoris Tartari, ſeu Tartari albi Veneti, unc. unam ſemis,

Inciſa & contuſa craſſiuſculè uſui reponantur, è quibus tempore hyberno, urgente neceſſitate Decoctiones parandæ, ſaccharo edulcorandæ, nec non Spiritibus Salis vel Vitrioli acuendæ ſunt. Vires & doſis ex ſuperiori patet.

DECOCTUM SEU GALREDA AUT GELATINA CAPONIS, pro Phthiſicis & Maraſmo conſumptis.

℞. Caponem recentem more ſolito mactatum, (non crudeliter, ne, juxta Scripturam, creaturæ innocentes hominum crudelitatem gemebundè deteſtari neceſſum habeant: Exiſtimo enim, majores virtutes ab animali innocente ſimpliciter & repente mactato ſperari poſſe, quàm in iram & odium ac quaſi in rabiem prius concitato) quem à plumis & interaneis repurgatum & eviſceratum conſcinde in fruſtula minutiſſima, oſſiculis omnibus etiam conquaſſatis, cui poſtmodum adde

Cancros fluviatiles recent. conquaſſatos Numero xx.
Pulmonis vituli recenter mactati dimidiam partem,
item,
Perdicem etiam recenter mactatam & in fruſtula parva diſſectam & conquaſſatam, unam.

Cuncta hæc immittantur in lagenâ ſtanneam amplam, ut tertia vel dimidia pars vacua maneat. Hiſce autem carnibus dictis ſtratum veluti ſuperſtratum immiſceantur ſequentia non minus conciſa, ſcilicet

Radic. Ireos Florent. drachmæ ſex,
Enulæ campanæ recentis,
Symphyti majoris recent. ana unciâ una ſemis,
Maceris drachmæ tres,
Croc. opt. Orient. vel Auſtr. drachm. una,

Porrò his omnibus, lagenæ immiſſis, ſuperinfundantur,

Succi Tuſſilaginis recenter expreſſi & depurati unciæ octo,

vel ſi conſultius videtur, loco *ſucci Tuſſilaginis, ſuccus Sempervivi, Hyſſopi, Veronicæ, vel alius aliquis conveniens liquor;* aut *Vinum Cydoniorum* ſubſtituatur; claudatur poſteà lagena proprio ſuo operculo cochleato, ac inſuper etiam veſicâ, deinde immergatur illa ultra medietatem ſui in Balneum Mariæ, vel aquam, coquendo continuò ad horas ſex; abſolutâ Decoctione, aperiatur lagena, contentaque excutiantnr, ad ſacculum linteum, & prælo ſubjiciantur; *expreſſus liquor ſale* nonnihil condiendus, & in frigidum collocetur locum, qui, *in gelatinam concretus delicatiſſimam ægrotantibus Phthiſicis ſummo cum ſucceſſu propinari poteſt, in juſculis hordeaceis, Panatellis, Pulpis Amygdalinis, aliiſq; ſimilibus ferculis.* Hæc *Gelatina* majores ſanè habebit virtutes, quàm *Aqua Caponis*, vel etiam *Aqua ex hepate & pulmonibus Vituli deſtillata*, cùm virtutes omnes illorum in reſiduo maneant, ac parum, quod operæ pretium eſſet aſſervare vaporetenus, deſtillando illa per Alembicum tranſeat. Conſulantur *Animadverſiones* noſtræ ſuper *Aquam Caponis & Balſamum Embryonum*, ubi plura hâc de re reperientur.

SPECIES DECOCTI CARMINATIVI.

℞. Radic. Liquiritiæ raſæ unciam unam,
Cichorii ſylv. unciam unam ſemis,
Enulæ Campanæ,
Calami aromatici ana drachm. ſex,
Galangæ,
Ireos Florent. an. unciam ſemis,
Herb. Meliſſæ,
Menthæ,
Roſmariniana manip. duos,
Flor. Chamomillæ Romanæ manip. duos ſemis,
Geniſtæ manipulum unum,
Sem. Aniſi,
Fœniculi,
Dauci,
Carui,
Coriandri,
Anethi ana unciam ſemis,
Baccarum Lauri unciam unam,
Cortic. Arantiorum,
Citri ana recent. ſiccat. drach. ſex,

Craſſiuſculè contuſa & conſciſſa, reponantur uſui, tùm pro interno, Decoctiones ex iis conficiendo, easque ultimò aromatizando Cinamomo, Aniſo, Fœniculo, ac Syrupo quodam appropriato; vel Saccharo

charo Citrato edulcorando, tùm pro Clyſteribus Gutturi inferiori injiciendis.

Porrò, in quemcunque finem ex hiſce ſpeciebus Decoctiones ſint conficiendæ, ſuadeo, ne in aperto fiant vaſe, niſi velis virtutes earum Carminativas inter initia ſtatim Coctionis in auras inutiliter pellere, relictis partibus terreſtrioribus virtute carminativa maximâ ex parte deſtitutis: quare vel in Alembico vitreo & arena, aut balneo n. vaporoſo inſtituantur, ut ea, quæ paucis etiam ebullitionibus ſursùm petit aquoſitas, virtute carminativa ſpecierum uberrimè imbuta Alembico & præpoſito recipiente vitro excepta, reſiduo decocto reſtitui poſſit. Quod ſi verò juſcula Carminativa ex iis conficere animus ſit, illa ſimiliter non ſunt coquenda, ſed ſpecies dictæ illis ſaltem per noctem infundendæ. Vires & doſis cuicunque Medico experto patebunt.

DECOCTUM VEL VINUM CARMINATIVUM CONTRA FLATUS.

℞. Vini albi boni libras ſex,

Ferveſiat in olla benè cooperta, cui quamprimum incipit bullire injiciantur

Cortic. Arantiorum recent. & extim. duorum vel trium pomorum,
Limon. recent. & extim. unius pomi,
Rad. Cichor. Sylveſtr. uncias tres,
Cinamomi opt. ſaltem inciſi drachm. ſex,

Factâ unicâ ebullitione ſuperinjiciantur etiam

Sacchari Canarii albi unciæ quatuor vel quinque,

Et ſtatim removeantur ab igne, cùm verò refrixerint, vaſe probè tecto & clauſo, coletur vinum per linteolum aut pannum purum, alieno odore vel ſapore non infectum. *Fiatq; potus jucundus. Cujus uſus eſt, ut ii, qui flatibus torquentur, tum in prandio, tùm etiam in cœna primum de illo hauſtum accipiant: Confortat nimirum Ventriculum & Hepar, Inteſtina ita roborat, ut ſeipſa juvare flatusq; expellere queant.*

DECOCTUM CONTRA CALCULUM NEPHRITICUM.

℞. Ligni Nephritici unciam ſemis,
Rad. Petroſelini recent. cum toto uncias tres vel quatuor,
Cicerum rubeorum parùm confractorum uncias tres,
Granorum Alkekengi unciam ſemis,
Tartari albi Veneti, vel Cremoris Tartari unciam ſemis,

Inciſa nonnihil quæ incidenda ſunt, coquantur terreo in vaſe cum Aq. ſimpl. libris ſeptem, ad remanentiam librarum ſex, ſub finem decoctionis injiciendo

Cinamomi acuti unciam ſemis,
Sacchari Canarii albi uncias quatuor,
Succi Limoniorum quatuor pomorum recenter expreſſi,

Ab igne protinus remoto, cum refrixerit, coletur ſæpius, fiatque potus jucundus, *in expellendo ſabulo & calculo præſtans.*

SPECIES DECOCTI CONTRA CALCULUM.

℞. Radic. Liquiritiæ raſæ,
Ireos Flor. an. unc. unam ſemis,
Aſparagi,
Apii ana unciam unam,
Ononidis uncias duas,
Petroſelini uncias tres,
Herb. Rutæ murariæ manip. tres,
Anethi manip. unum.
Baccar. Juniperi uncias duas,
Alkekengi unc. unam ſemis,
Semin. Dauci,
Naſturtii,
Thlaſpios,
Urticæ,
Fœniculi ana unciam unam,
Milii Solis drachm. ſex,
Cicerum rubeor. confract. unc. tres,
Ligni Nephritici unciam unam,
Tartari albi Venet. ſeu Cremoris Tartari unciam unam ſemis.

Inciſa & contuſa craſſiuſculè ſerventur pro uſu. Ex illis vel Decocta, ſaccharo ultimò edulcoranda & aromatizanda, vel juſcula veluti alterantia ex tempore confici poſſunt. *Pellunt calculum & ſabuloſam materiam*

materiam in renibus & veſica contentam; Menſes retentos promovent, & multa heterogenea unà cum urina educunt.

DECOCTUM CONTRA DYSENTERIAM.

℞. Conſerv. Roſar. rubr. antiquæ unc. tres,
Papaveris errat. uncias duas,
Santali rubri,
Rad. Tormentillæ ana unciam ſemis,
Cortic. Arantiorum recent. extim.
Limonior. recent. & extim. ana drachmas tres,
Granorum Maſtichis drachm. ſemis,

His inciſis quæ incidenda ſunt, ac ollæ vitreatæ immiſſis, ſuperaffundantur

Aq. ferventis & bullientis libræ octo,

Vaſe benè cooperto refrigerari permittito, fiat poſt colatura ſæpius repetita pro Potu. *In Dyſenteria, Diarrhœa immoderata, Lienteria, Fluxu hepatico & ſimilibus Affectibus ſummo cum fructu offerendo.*

SPECIES DECOCTI AD DYSENTERIAM.

℞. Rad. Liquiritiæ unciam unam,
Ireos Flor. unciam unam ſemis,
Cichor. Sylveſtr. uncias duas,
Tormentillæ,
Biſtortæ ana drachm. ſex,
Acori unciam unam,
Flor. Roſar. rubear. unciam unã ſemis,
Balauſtior. unciam unam,
Papaver erratic. unciam unam ſemis,
Capit. Papav. albi cum ſeminib. num. v.
Baccarum Myrtillorum uncias duas,
Santali rubri unciam unam ſemis,
Ligni Saſſafras unciam unam,
Cortic. recent. Arantiorum extim.
Citri recent. & extim. an. drach. ſex,
Nuc. Moſchat. unciam unam,

Inciſa & contuſa craſſiuſculè ſerventur ad uſum. *Præſtantes in Affectibus ſupradictis Dyſentericis, Fluxu hepatico, Diarrhœa immoderata, ex quibus vel decocta vel juſcula parari poſſunt, infirmisq; ſalutariter propinari.*

DECOCTUM HEPATICUM.

℞. Seri lactis caprini recenter facti & depurati libras quatuor vel quinque,
cui immergantur,
Tamarindor. recent.
Radic. recent. Cichor. ſylveſtr.
Herb. recent. Cichor. ſylveſtr.
Endiviæ,
Hepaticæ nobil. ana uncia una,
Flor. Roſar. recent. uncia una ſemis,
Santali rubri drachm. tres,
Cremoris Tartari uncia ſemis.

Factâ maceratione horis aliquot, ac unica ſaltem ebullitione (omnia tamen in vaſe terreo) fiat Colatura cum expreſſione, expreſſum probè clarificetur, ſuperaddendo

Syrup. de Papav. errat. uncias quatuor,
Spirit. Vitrioli q. ſ. pro gratiſſimo ſapore,
Eſſent. Citri Sacchar. ex recent. Cortic. paratæ drachm. ſex,

Fiat Decoctum aut Tinctura hepatica rubicunda & jucunda ſapore ac odore: *Quæ inſignes obtinet vires Hepar calidum refrigerandi, obſtructum reſerandi, & debilitatum confortandi, ſingulis matutinis ac veſpertinis horis, unciæ tres vel quatuor ſumendæ.*

Nota: Quòd eum tempore Autumnali & Hyemali *recentes Herbæ & Radices* in promptu haberi nequeant, idcircò aliud Decoctum hepaticum quocunque tempore paratu facile addo, nimirum:

℞. Seri lactis caprini recenter facti & depurati libras quatuor vel quinque.
cui immergantur, dum adhuc fervet
Tamarindorum recent. unc. una ſemis,
Conſ. Roſar. rubr. recent. unciæ tres,
Cichorii ſylveſtris,
Hepaticæ nobilis,
Acredinis Citri,
Papaveris Erratici an. unciæ duæ, vel ſaltem uncia una ſemis,

Factâ digeſtione per diem vel noctem loco calido, coletur: Colaturæ filtratæ adde

Spir. Vitrioli q. ſ. pro grato ſapore,

Fiat

Fiat potus gratus & præſtans *pro Hepate refrigerando & confortando.*

SPECIES PRO DECOCTO FORESTI CORRECTÆ.

℞. Radic. Liquiritiæ unciã unam ſemis,
Petroſelini,
Fœniculi ana uncias duas,
Ireos Florent. unciam unam ſemis,
Florum Malvæ,
Biſmalvæ ana drachmas ſex,
Semin. quatuor frigid. majorum excortic. an. drachm. quinque.
Fœniculi,
Saxifragiæ an. drachm. ſex,
Cicerum rubr. confractor. unc. ſex,
Sebeſten,
Ficuum ana Num. xxx.
Hordei mund. & prius loti unc. tres,

Inciſa & contuſa craſſiuſculè ſerventur pro uſu, *ad dolores ex Calculo leniendos; decocta ex iis paranda, quæ abſtergunt, leniunt, calculumque pellunt, ac urinam promovent.*

SPECIES DECOCTI FLORUM ET FRUCTUUM PECTORALIS.

℞. Radic. Liquiritiæ unciã unam ſemis,
Enulæ Campanæ,
Ireos Florent.
Pimpinellæ ana uncias duas,
Symphyti major. unciã unam,
Herbar. Hyſſopi,
Hederæ terreſtris,
Conſolid. Saracen.
Veronicæ,
Pulmonariæ maculoſæ ana manip. duos,
Flor. Roſar. rubrar.
Papaveris erratici,
Borraginis,
Bugloſſæ,
Violarum Martial. an. manip. unum ſemis,
Dactylorum,
Ficuum pigu. ana numero xx.
Jujubarum num. xxx.
Paſſular. major. exacinat. uncias quatuor,
Siliquarum dulcium uncias tres,
Sem. Aniſi,
Fœniculi ana unciam unam,

Craſſiuſculè inciſa & contuſa ſerventur pro uſu, è quibus vel Decocta vel juſcula pectoralia confici poſſunt.

DECOCTUM HYDRAGOGUM.

℞. Olei Tartari per deliquium facti libras duas,
Vini albi generoſi libras quatuor,

Abſtrahatur deſtillando in Alembico vitreo tota humiditas ad ſiccitatem Salis Tartari proboſcidi Alembici immiſſis
Cinamomi acuti,
Cortic. Arantiorum recent. ana unciã ſemis,

Huic vino jam deſtillato lixiviali immergantur
Rad. recent. Leviſtici in taleolos conſciſſarum unciæ octo,
Cichorii ſylveſtr. unciã una ſemis,

Factâ maceratione in Alembico vitreo capitello ſuo munito per diem unum, deinde ebulliant ad horam circiter mediam, excipiendo humiditatem, quæ bulliendo tranſit, in vitrum præpoſitum recipiens, ut tandem reſiduo colato reaffundi poſſit; refrigeratis poſtea omnibus, fiat colatura & filtratio, filtrato adde
Eſſent. Arantiorum Sacchar.
Citri Sacchar. ana ex recent.
Corticib. paratæ unc. duas,
Fiat potus gratus.

Præſtantiſſimus in omnibus Hydropis ſpeciebus, præſertim in Tympanite, de quo infirmus, præmiſſis tamen præmittendis, ſingulis diebus ter quaterve uncias duas circiter bibat.

SPECIES DECOCTI, AD MENS. MULIEBR. OBSTRUCTIONES.

℞. Radic. Aſparagi,
Apii,
Graminis,
Pimpinellæ ana uncias duas,
Calami aromat.

Rad. Ononidis,
Liquiritiæ ana unc. unam ſemis,
Petroſelini uncias duas,
Raphani ſylveſtr. unc. unam,
Herb. Roriſmarini
Artemiſiæ,
Meliſſæ,
Pulegii,
Sabinæ, ana manip. duos.
Flor. Malvæ hortenſ. rub. manip. duos ſemis,
Boleti Cervini unciam unam,
Flavedinis ex Liliis albis, anthoræ dictæ drachm. ſex,
Caſſiæ ligneæ veræ unc. duas ſem.
Cinamomi acuti uncias duas,
Maceris unciam unam,
Croci optimi drachmas duas,
Borracis Venetæ unciam unam ſemis,

Inciſa & contuſa craſſiuſculè reponantur pro uſu. Ex his ſpeciebus juſcula vel vina reſolventia ſolâ infuſione in vaſe benè tecto conficere præſtat; ſi verò illa per coctionem conficere animus ſit, illa in Alembico vitreo ſuo capitello munito paretur, ut ea quæ bulliendo tranſit magis ſpirituoſa humiditas, relicto reaffundi poſſit.

Præſtantes cæterum ſunt ſpecies in referandis Menſibus retentis, pellendo fœtu, urina & calculo.

DECOCTUM ANTI-PHTHISICUM.

℞. Rad. recent. Cichorii ſylv. uncias duas,
Enulæ unciá unam ſemis,
Symphyt. major. unciam unam,
Pimpinellæ,
Saniculæ an. unciá unam ſemis,
Ireos Flor.
Liquiritiæ ana unc. unam,
Herb. recent. Conſolidæ Sarac.
Veronicæ,
Hederæ terreſtr.
Millefolii,
Naſturtii aquat.
Farfaræ,
Pulmonar. macul. ana manip. unum ſemis,
Flor. recent. Papaveris erratic.
Roſar. rub. an. manip. duos.

Inciſa coquantur in libris decem Seri Lactis Caprini, vel Vaccini, recenter facti, & probè depurati, ad remanentiam librarum octo, fiat pòſt colatura cum forti expreſſione, colatum cum alb. ovi optimè clarificetur: clarificato vero Decocto adhuc ferventi injiciantur
Conſerv. Roſarum rubr.
Papaveris erratic. ana unciæ duæ,
Violarum Martialium unciæ quatuor,
Cum refrixerint, denuò colentur, addanturque
Mellis puri virginei nunq. cocti libra una,
Spiritus Sulphuris ſcrup. ſemis,
M. Fiat Potus gratus.

In affectibus Pectoris, Exulcerationibus Pulmonum, eorumq; Vulneribus & Vomica, nec non in Sputo ſanguinis ſalutare remedium eſt; Cujus ſingulis horis matutinis & veſpertinis unciæ ſex calidè & interdiu tantundem potandæ.

DECOCTUM ALIUD ANTIPHTHISICUM.

℞. Seri Lactis Caprini depurati libras tres, in hoc ebulliant parum
Limacum recent. ſale benè lotor. & parumper confractor. num. xx.
Radic. Enulæ,
Ireos Flor. ana unciam unam,
Herbar. recent. Roriſmar. manip. duos,
Factâ unâ atque alterâ ebullitione fiat colatura, cui adhuc ferventi injiciantur
Conſ. Roſar. rubrarum,
Papaveris erratici,
Veronicæ,
Farfaræ,
Violar. Martial. ana unc. duæ,
Factâ digeſtione per noctem, coletur & clarificetur, addanturq; aliquot guttulæ ſaltem Spiritus Sulphuris. Fiatq; Decoctû Pectorale & Anti-Phthiſicum præſtans.

ALIUD AD IDEM.

℞. Aquæ Oculorum Populi arboris
Summitat. Abietis arboris ana tempore veris ex balneo n. vaporoſo ſine addit. ſtill. libras duas,
Quibus immergantur

Conſerv.

Conſerv. Roſar. rub.
Veronicæ,
Farfaræ,
Violar. Martial.
Papav. erratic. an. uncias tres.
Factâ maceratione calido in loco per diē, fiat colatura repetita, ut fiat liquor clarus rubicundus, ad uſus ſupradictos efficax.

DECOCTUM SPLENETICUM ET ANTISCORBUTICUM.

℞. Seri Lactis caprini recenter facti & probè depur. libras quinque,
Cui immergantur
Rad. Cichorii ſylveſtr. recent. unciæ duæ,
Pimpinellæ recent. uncia una ſemis,
Herb. recent. Cochleariæ,
Naſturtii hortenſis,
Chærefolii, ana unciæ duæ,
Capparum aceto conditor. unciæ duæ ſemis,
Tamarindor. recent. uncia una,
Cremoris Tartari drachmæ duæ,
Factâ digeſtione & unicâ ebullitione fiat colatura & clarificatio, addendo
Sacchari albiſſimi Canarii uncias quatuor,
Spir. Salis Armen. acidi Chalybeati q. ſ. pro grato ſapore
Fiat Decoctum clarum.

Quod in Affectibus Hypochondriacis & Scorbuticis emolumento eſt: reſerat obſtructiones Lienis, & Scorbuto medetur.

DECOCTUM CONTRA SPUTUM SANGUINIS.

℞. Radic. Acetoſæ,
Bardanæ maj.
Papaver. erratic.
Pentaphylli
Plantagin. min.
Tormentillæ ana unciā unam,
Cichorii ſylveſtr. unciam unam ſemis.
Herbar. Hederæ terreſtris,
Equiſeti,
Plantaginis min.
Portulacæ,
Sanguiſorbæ,
Virgæ aureæ ana manip. unum ſemis,
Flor. Roſarum rubearum,
Verbaſci ana manip. unum,
Papaveris erratici manip. unum ſemis,
Baccar. Myrtillorum, unciam ſemis,
Capit. Papav. alb. cum ſeminibus numero V.
Ligni Santali rubri drachm. ſex,
Maſtichis el.
Olibani ana drachmas duas,
Inciſa & contuſa craſſiuſcule coquantur in Aq. ſimpl. ſ. q. ad remanentiam librarum ſex; Colaturæ clarificatæ dum adhuc fervet injiciantur
Conſerv. Roſar. rubr. unciæ tres,
Papav. erratic. unciæ duæ,
Flor. Cichorii uncia una,
Spiritus Vitrioli gutt. xv. vel xx.
Factaque digeſtione horis aliquot, demùm coletur, colaturæ adde
Syr. Corallini noſtr. uncias duas vel tres,
Miſceantur pro Potu *ſanguinem Sputentibus & Dyſenteria laborantibus.*

EPITHEMA AD ERYSIPELATA ET ALIAS INFLAMMATIONES.

℞. Florum Sambuci recenter ſiccatorum,
Roſar. albar. ana manip. tres,
Fol. Tuſſilaginis, manip. duos,
Pul. Lithargyri,
Ceruſſæ ana uncias quatuor,
Olibani,
Maſtichis ana ſubtiliſs. trit. drachmas ſex,
Coquantur in Vini albi & Aceti ex Vino ana libris duabus, Aquæ ſimplicis libra una, ad conſumptionem quartæ partis, coletur per linteum rarum, ut potior pars pulverum transfluat, fiatque inſtar Lactis virginis.

Eſt Epithema egregium, cunctis Inflammationibus externis, ad Gangrænam etiam inclinantibus, proficuum, quod linteolis duplicatis

vel triplicatis in eo calidè madefactis ſæpius citò, tutò & ſecurè applicari poteſt.

SERUM LACTIS LAXATIVUM

℞. Seri Lactis recenter facti & depurati libras quatuor,

Huic ferventi adhuc immergantur

Fol. Senæ elect. uncia una,
Rhabarbari electi drachmæ ſex,
ambobus parùm conſciſſis & in ſacculo ligatis.
Tamarindorum recent. unc. una ſemis,
Roſarum rubearum drachmæ duæ,
Santali rubri drachma una ſemis,
Cinamomi optimi, drachmæ tres,
Cremoris Tartari ſeu Tartari Veneti albi uncia ſemis.

Factâ maceratione per noctem loco moderatè calido, manè, fiat colatura & filtratio, addendo

Sacchari Canarii albi uncias duas, vel uncias tres,
Aq. Flor. Arantiorum drachmas ſex,
Fiat Serum Laxativum gratum.

Cujus uncia tres pro doſi leniter alvum laxant, Phlogoſin Hepatis ac Dyſcraſian viſcerum contemperant ac corrigunt.

TINCTURA ROSARUM.

℞. Seri lactis recenter facti & depurati libras ſex,

huic ferventi & quaſi bullienti immergantur

Flor. Roſar. rubr. drachmæ ſex,
Tamarindor. recent. uncia una ſemis,
Spiritus Vitrioli ſcrupulus unus,

His, dum parumper à fervore remiſerint, adhuc tamen calida ſint, ſuperinjiciantur:

Conſerv. Roſar. rubr. recent. unciæ tres;
Papaveris erratic.
Violarũ Mart. unc. una ſemis,

Factâ maceratione in loco calido per aliquot horas, & cum refrixerint coletur, & filtretur ſuperaddendo

Aq. Roſar. fragr. ſine addit. ſtill. uncias tres,

Fiatque Serum gratum & rubicundum; *In Inflammationibus internis, Hepatis intemperie corrigenda, & Pleuritide ſiſtenda perutile.*

Nota, Quod Tinctura hæc & ſine *Sero Lactis*, cum *Aqua ſimpl. vel deſtillata appropriata* confici poſſit: *Tamarindi* pariter juxta ægrotantis vel ſumentis conſtitutionem & intentionem Medici, aut addi aut omitti poſſunt.

HYDROMEL PURGANS.

℞. Fol. Senæ el. & ſine ſtipitib. unciam unam ſemis,
in petia ligatorum vel ſacculo incluſorum,
Tartari albi puri Venet. unc. ſemis,
Rad. Aſari drachmas duas,
Caryophillorum ſcrup. unum,
Cinamomi opt. & acuti drachm. duas,
Coriandri drachm. ſemis.

Inciſa infundantur cum

Hydromellis ferventis libra una ſemis, addendo

Liquoris ſeu olei Tartari per deliquium drachma una ſemis,

Fiat digeſtio per diem, ſacculum cum foliis Senæ quandoque exprimendo, poſtea coletur ſaltem ſæpius, aut filtretur, & ſervetur uſui. *Ejus Doſis uncia tres circiter ſunto.*

VINUM HIPPOCRATICUM.

℞. Cinamomi acuti unciam unam,
Cardamomi min. drachmas duas,
Caryophillorum drachmam unam,
Santali rubri drachmas duas.

His craſſiuſculè ſaltem conſciſſis, quibusdam parumper conquaſſatis, atque interea aſſervatis, accipe

Vini albi libras decem,
Sacchari Canarii albi uncias xij.
Item album. ovorum num. ij.
Conquaſſata cum particula
Aquæ Cinamomi.

Collo-

Collocentur ſuper ignem Carbonum recentem, in vaſe terreo, vel ſartagine ſtanno obducta, & quamprimum incipit fervefieri, injiciantur ſpecies ſuperiores Aromaticæ; factâque unicâ ebullitione tantum, ſtatim removeantur ab igne, & per Manicam Hippocratis aliquoties coletur Vinum.

CLARETUM SEU VINUM HIPPOCRATICUM ALIUD.

℞. Cinamomi acuti unciam unam ſemis,
Nuc. Moſchatar. drachm. duas ſemis,
Caryophillorum drachm. unam ſemis,
Cardamomi min. drachmas duas,
Galangæ drachmam unam ſemis,
Cortic. Arantiorum,
Citri ana recent. extimorumq; drachmas duas,

His inciſis & conquaſſatis interimque aſſervatis, accipe
Vini albi boni libras decem,
Sacchari albi libram unam vel uncias xv.
Album. Ovorum cum pauca Aq. Roſarum conquaſſat. num. duo.

Collocentur in ſartagine ſtanno obducta ſupra ignem recentem carbonum, ne diu ſuper illo hæreant, & quamprimum incipit fervefieri, ſuperinjiciantur

Species ſuperiores Aromaticæ,

Factaque protinus unâ atque altera ebullitione, ſtatim removeantur ab igne, & per Manicam Hippocratis puram, alieno odore non infectam, ſæpius colentur, ut fiat Vinum clarum, tam guſtu quàm odore gratum. *Hæc vina Ventriculum (moderate ſumpta) pariter ac Cerebrum confortant, facultates vitales fulciunt, & debiis concoctioni opem ferunt.*

CLARETA ET POTUS HIPPOCRATICI PURGANTES præſcripti ſunt in Claſſe ſecunda, Syruporum Purgantium, quorſum ideoque Lectorem Benevolum ablego atque remitto, & finem huic quoq; Claſſi impono.

PHARMACOPOEIÆ REGIÆ

SEU

DISPENSATORII NOVI LOCUPLETATI

CLASSIS NONA.

PULVERUM MEDICATORUM

Compoſitiones exhibens.

Claſſem de Pulveribus meritò quædam ad dilucidandam eorum Theoriam præcedere dignum & æquum foret, non ſolum præcautionis loco, ne tanta rerum farrago ad pulverum compoſitionem admitteretur, ſed etiam ut animo ſibi ſoli reddito & attento, talia in unam Compoſitionem unirentur; quæ homogenea ac ſymbolica virtute ad unum eundemq; ſcopum ac Indicationem collimarent, cujus contrarium magnam in Medicina Aphoniam ſuſcitat. Verum cum hæc, quoad eorum componendi modum nimirum, ſæpius inculcata ſint, peritus vero Pharmacopæus in præparatione aut trituratione illorum, me etiam neq; Duce, nec Conſule facilè diſpicere poſſit, quid expediat, an ſimùl, an ſeorſim ingredientia comminuenda ſint; Vulgaria ac nota non tracto ſed propria ſolertia committo: ſi quæ tamen forent abdita, illa notis illuſtrabo.

PULVIS SENÆ SOLUTIVUS GROSSUS.

℞. Fol. Senæ el. ſine ſtipit. unciam unam,
Conſcindantur ſaltem forcipe craſſiuſcule, quibus addantur
Cremoris Tartari drachmæ duæ ſemis
Pulv. Rad. Bryoniæ, drachm. duæ,
Maceris groſſo modo conquaſſ. drach. una,
Miſceantur, fiat pulvis groſſus.

Hic Pulvis in ſubſtantia cum juſculo vel panatella aſſumi, aut quotieſcunque volueris cum Vino ſive Aqua infundi poteſt, Infuſum poſtmodum colatum uſurpari in plurimis infirmitatibus, quibus purgatione aut ſaltem alvi apertione opus: ſufficiet a. pro doſi ſcrupulus unus in ſubſtantia ſumptus, vel drachma ſemis; pro Infuſione verò, drachma una, drachma una ſemis, vel drachma dua, ſi uncias tres vel quatuor Vini vel Aquæ, additis

non-

nonnullis guttulis Olei ſeu liquoris Tartari, affuderis.

PULVIS SOLUTIVUS TARTARISATUS.

℞. Tartari Vitriolati Cryſtallizati unciam unam,
Cremoris Tartari unciam ſemis,
Magiſterii Gialappæ Amygdalis probè ſubacti ſcrupul. quatuor,
Pulv. Gialappæ Rad. unciam ſemis,
Maceris drachmam unam.

Miſceantur. Fiat Pulvis omnium ſubtilis ſervetur.

Eſt Catharticum celebre ad omnes ferè humores excrementitios expellendos, præſertim bilioſos, pituitoſos aut aquoſos, à quorum copia hypochondria & univerſum nonnunquam corpus gravatum eſt; viſcerum Obſtructiones pariter ſolvit. Mirum cæterum, quàm parva doſi operetur, cum Catharticorum minima huic pulveri inſit quantitas; nihilominus in pondere pro una doſi, vix ultra drachmam ſemis vel ſcrupulos duos aſcendere liceat. Hoc tamen etiam expertus ſum, quòd recenter paratus, ſive mixtus, multò validius operetur, quàm ſi diutius aſſervetur. Qui igitur hoc pulvere uti voluerit, doſin quamlibet ſeparatim commiſceri curet, qua ſequens eſſe poteſt.

℞. Tartari Vitriolati ſcrupul. unum,
Cremoris Tartari ſcrupul. ſemis,
Magiſter. Gialapp. Amygd. probè ſubacti gr. tria vel quatuor,
Pulv. R. Gialapp. grana octo,
Maceris gr. tria vel quatuor.

PULVIS SOLUTIVUS DE TRIBUS.

℞. Fol. Senæ el. ſine ſtipit. unciam unam,
Rhabarb. optimi
Radic. Gialapp. ana unciam ſemis,
Maceris drachmam unam ſemis,
Cremoris Tartari drachm. tres,
Fiat omnium Pulvis.

Purgat pariter pituitam & bilem; ſuccumque Melancholicum, à drachma ſemis ad drachmam unam.

PULVIS ALIUS DE TRIBUS.

℞. Rhabarb. el. drachmas ſex,
Mechoacæ albæ,
Turbith gummoſi ana unciã ſemis,
Cremoris Tartari drach. tres,
Macis drachmam unam ſemis,
Fiat omnium Pulvis purgans.

PULVIS SOLUTIVUS MAGISTRALIS.

℞. Rhabarb. el. drachmas ſex,
Rad. Mechoacæ albæ,
Gialappæ,
Aſari,
Turbith, ana unciam ſemis,
Cremoris Tartari drach. ſex,
Cinamomi acuti,
Macis ana drachm. unam ſemis,
Fiat Pulvis ſubtilis.

Aduſtos & retorridos humores cum ſeroſa eorum colluvie expurgat, à drachma ſemis ad drachmam unam exhibitus. Poterit tamen qualibet doſis, ſi volupe fuerit, nonnihil acui; accipiendo v.g. hujus Pulveris drachma ſemis, Tartari Vitriolati gr. vj. & Magiſterii Gialapp. gr. iij, vel loco hujus Mag. Gummi de Peru.

PULVIS HYDRAGOGUS.

℞. Cremoris Tartari unciam unam,
Mechoacæ albæ,
Gialapp. ana drachmas ſex,
Sem. Ebuli unciam ſemis,
Gummi Gamandræ drachm. unam ſemis,
Nucis Moſchat. drachm. duas,
Fiat omnium Pulvis.

Hydropicis ac Veteri Ictero fœdatis opitulatur; namque Pituitam, bilem & aquoſas educit humiditates à drachm. ſemis, ad drachmam unam.

PULVIS HYDRAGOGUS ALIUS.

℞. Radic. Aſari,
Mechoacæ albæ,
Gialappæ,

Gialappæ,
Hermodactyl.
Calami aromatic. ana drachm. duas,
Herb. Gratiolæ,
Soldanellæ ana drachm. duas ſem
Sem. Ebuli unciam ſemis,
Elaterii ſcrupulos duos,
Diagridii Roſati n. ſeu ſcammon. Roſati n. drachm. unam ſemis.
Millepedum n. m. præparat. drachm. unam ſemis,
Gummi Gamandræ drachm. unam,
Caryophillorum,
Macis ana drachmam unam ſemis,

Fiat ex omnibus pulvis ſubtiliſſimus, *cujus doſis drachma ſemis ad drachmam unam, ſingulis quaternis diebus in Hydrope exhibendus.*

PULVIS COMITIS DE WARVICH,

ſeu Cornachinus dictus.

HUjus pulveris præparationem ſuperius in *Pharmacopœia Auguſtana pag. 155.* ejusdemque *Animadverſiones pag. 165.* reperies. In cujus præparatione porrò de Antimonio *præparato notandum*, quod præparatio ejusdem non ſolum ritè & dextrè inſtituenda, ſed & *præparatum ac Diaphoreticum Antimonium* non ad longum tempus ſit aſſervandum: Tametſi enim per repetitam *Nitri* admixtionem & detonationem, uti loquuntur Chymici, *Antimonii Sulphur crudum & Emeticum violentum* potiori ex parte figatur, aut expellatur, redit tamen *Antimonium hoc* ad Genium ac feroces magis induit qualitates ubi aëri commiſſum & expoſitum fuerit, aut diu aſſervatum: adeò quidem, ut parvâ doſi exhibitum, pro diaphoreſi concilianda Cor potius afficiat, Cardialgias, Vomitus exceſſivos ac immites accerſet, præſertim in malignis Febribus propinatum, quorum non paucæ extant Tragœdiæ & funeſta Cataſtrophe, me vel arbitro vel nonnunquam ſpectatore. Hortor proinde omnes, quibus Medicinam facere indultum eſt, ut, cum eis talia diſpenſare proprio Marte conceſſum non ſit, ſimiles tamen eligant Magiſtros, quos ſcientia & conſcientia inſtituit, ne ſibi maculam & infamiam inurant, Artem verò, quæ omnium telis expoſita eſt, proſtituant, cum nemo ſit, qui Chymicos impetere non ſtudeat, nihil tam inviſum multis, quam audire Spagyros.

Quod ſi tamen L. B. Pulveres alios hunc Cornachinum æmulantes magis tamen quoad componendi rationem concinnos, exoptares, (cum Diagridium in illo ipſo pulvere Cornachino ſuperet duo reliqua Ingredientia in pondere, adeoque etiam in virtute operandi, ut omnes ejusdem operationes Diagridio, nequaquam vero Antimonio adſcribendæ aut Tartaro) en! Tibi communico ſequentes.

PULVIS CATHARTICUS ANTIMONIALIS

primus.

℞. Scammonii Sulphurati & poſtea cum Tinctura Roſarum per Spir. Vini & Spirit. Sulphuris parati, aliquoties inſuccati ſeu impręgnati, tandemque Amygdalis dulcibus probè ſubacti uncias duas,
Antimonii per trinam detonationem, cum tertia ſemper parte Nitri parati, & non edulcorati uncias tres,
Cremoris Tartari, cum Decocto Rad. Mechoacæ alb. ultimò ſoluti & cryſtalliſati unciam unam ſemis,

Miſce fiat Pulvis *Catharticus præſtans in operationibus. Cujus Doſis ſcrupulus unus, drachma ſemis, ad ſcrupul. duos.*

PULVIS CATHARTICUS ANTIMONIALIS

ſecundus.

℞. Tartari Antimoniati & Vitriolati in Mantiſſa Spagyrica edocti unciam unam,
Magiſterii Scammonii Amygd. probè ſubacti unciam ſemis,
Cremoris Tartari drachmas ſex,

Miſceantur in pulverem: *Cujus Doſis ſcrupulus ſemis, unus, ad drachmam ſemis, pro ſaburra humorum vitioſorum etiam per ſuperiora exturbanda.*

PUL-

PULVIS CONTRA VERMES SEU LUMBRICOS.

℞. Sem. Sancti ſeu Cynæ unciam unam,
Corallinæ,
Mechoacæ albæ ana drachm. duas,
Mercurii dulcis ritè & dextrè parati drachmas duas ſemis,
Magiſterii Galappæ Amygdalis probè ſubacti drachmam unam,
Sem. Aniſi drachmam unam ſemis,
Sacchari albiſſimi unciam ſemis,
Fiat ex omnibus Pulvis,

In Vermibus & Lumbricis expellendis tùm puerorum tùm adultorum efficax, mediante doſi ſcrupuli unius, drachma ſemis, ad drachmam unam, in Lacte vel Mulſo exhibendus.

PULVIS ALIUS CONTRA VERMES.

℞. Sem. Cynæ unciam unam,
Corallinæ unciam ſemis,
Myrrhæ rubræ drachm. unam,
Mercurii dulcis legitimè parati unciã ſemis,
Raſuræ Cornu Cervi,
Turbith albi ana drachmas duas,
Sacchari albi unciam unam,
Macis drachmam unam,
Fiat Pulvis,

Cujus doſis drachma ſemis ad drachmã unam, in vermibus expellendis.

PULVIS AD SUPPOSITORIA.

℞. Trochiſcorum Alhandal. drach. duas,
Aloes Epaticæ drachm. tres,
Salis Gemmæ unciam ſemis vel drach. ſex,
Ol. Ceræ ſtillat. drachmam ſemis,
Miſce, Fiat Pulvis.

ALIUS SINE ALOE.

℞. Fellis Tauri exſiccati drachm. ſex,
Trochiſcor. Alhandal. drachm. tres,
Croci Metallorum drachmas duas,
Salis Gemmæ unciam unam,
Fiat omnium Pulvis.

Ex hoc pulvere, additis Farinæ hordei uncia circiter una, vitell. ovor. num. ij. & Fellis Tauri recentis q. ſ. ac Ol. ſtill. Ceræ drachma unâ, Suppoſitoria ſicca formari poſſunt ſ. a.

Finitis Purgantibus & Catharticis Pulveribus, ſequuntur hos pulveres etiam Bezoardici, cum aliis ad diverſas & varias humani corporis Affectiones morboſas directis; Et ſunt tales:

PULVIS CONTRA ABORTUM.

℞. Granorum Kermes legitim. unciam ſemis,
Margaritar. Orient. drachmas duas,
Coralliorum rubr. præpar.
Lapid. Corneoli præpar. ana drachm. tres,
Ligni Aloës gum. unciam ſemis,
Nucis Moſchatæ drachmas ſex,
Santali rubri,
Radic. Tormentillæ, ana drachm. tres,
Ireos Florent.
Cyperi rotundi,
Succini albi præpar. ana drachm. duas,
Eſſentiæ Citri Saccharinæ
Arantior. ſacchar. ana ex recentibus Cortic. par. unciam unam,
Ol. Nuc. Moſchat. expreſſ. drachmam unam,
Fiat omnium Pulvis.

Datur gravidis ſæpius, ubi Abortus timendus, in juſculo horis matutinis & veſpertinis à drachma ſemis ad drachmam unam.

PULVIS ALEXIPHARMACUS SEU ANTIPESTILENTIALIS.

℞. Rad. Contrajervæ drachmas ſex,
Zedoariæ unciam unam,
Doronici veri drachm. ſex,
Sem. Citri excorticati,
Rutæ,
Aquilegiæ ana drachm. duas,
Cortic. Arantiorum,
Citri ana extim. & recenter ſiccat. unciam ſemis,
Myrrhæ transluсidæ,
Succini albi ana drachm. tres,
Croci Auſtriaci drachm. duas,
Maceris drachm. unam ſemis,

Fiat omnium Pulvis ſubtilis: *adverſus peſtiferæ luis inſultus efficax, & contagioſis quibuslibet morbis adverſatur. Doſis drachma ſemis ad drachmam unam.*

PULVIS ALEXIPHARMACUS SECUNDUS.

℞. Sulphuris crudi ſed puri unciam unam,
Nitri cum ſucco Scordii ſoluti, & denuò cryſtalliſati unciam unam ſemis,
Terræ Sigillatæ vel boli Armenæ n. m. paratæ unciam unam ſemis,
Myrrhæ rubræ tranſlucidæ,
Succini albi præpar. ana unciam ſemis,
Croci Auſtriaci drachmas duas,
Nuc. Moſchatar. unciam ſemis.

Miſceantur, fiatque pulvis omnium ſubtilis: *in Febribus malignis & peſte ipſa validus; à drachma ſemis ad drachmam unam, pro ſudore eliciendo.*

PULVIS ALEXIPHARMACUS TERTIUS, Communis.

℞. Rad. Angelicæ,
Imperatoriæ,
Contrajervæ,
Zedoariæ ana unciam ſemis,
Sem. Citri excorticati,
Aquilegiæ ana drachmas duas,
Myrrhæ rubræ drachmas tres,
Terræ ſigillatæ n. m. paratæ,
Nitri cum ſucco Scordii ſoluti ac denuò cryſtallizati ana unciam ſemis,
Croci optim. drachm. unam ſemis,
Nucis Moſchatæ drachmas duas,

Fiat ex his omnibus Pulvis ſubtilis, cui imprimatur ſuccus oleaginoſus Corticum trium pomorum Limoniorum: ſervetur uſui.

Non minoribus cæteris hic pulvis pollet virtutibus Alexipharmacis. Febribus enim malignis, peſtiferis & contagioſis reſiſtit, earumq; inſultus reprimit.

PULVIS ASTHMATICUS.

℞. Rad. Aaronis cum vino exſiccat, & n. m. præparat. unciam unam ſemis,
Cremoris Tartari unciam ſemis,
Eſſentiæ Arantiorum ſaccharinæ ex recent. Corticib. parat. drachmas ſex,

Fiat ex omnibus pulvis, pro uſu quotidiano.

PULVIS BEZOARDICUS PRIMUS.

℞. Bezoar Occidental. drachmas tres,
Unicornu veri Marini,
Unicornu foſſilis albiſs. ana drach. ſex,
Boli Armeni ſeu Terræ Sigill. n. m. par. unciam unam,
Croci Auſtriaci drachmas duas,
Sem. Citri excorticati drachm. unam ſemis,
Nuc. Moſchatar. drachmas duas,

His omnibus mixtis & in Pulverem redactis imprimatur ſuccus oleaginoſus quatuor Pomorum Limoniorum Corticum; & denuò per ſe in aëre exſiccentur: fiatque Pulvis Bezoardicus *præſtans in Febribus malignis & peſtilentialibus, à drachma ſemis, ad drachmam unam.*

PULVIS BEZOARDICUS SECUNDUS SOLARIS ET CORDIALIS.

℞. Croci noſtri Solis in Mantiſſa edocti drachm. duas,
Bezoardici mineralis n. m. legitimè & recenter parati unciam unam,

His mixtis & leniter invicem ſub tegula (vulgo Muffel) per horam unam calcinatis & ſpatula continuò commotis, adde, cùm refrixerint,

Ol. Stillat. Cinamomi drachm. ſemis,

Levigentur denuò hora una ſuper porphyrite lapide, tandem ſuperadde

Boli Armenæ n. m. parat. drachm. ſex,
Croci opt. Auſtriaci drach. unam ſemis,

Quibus omnibus probè mixtis imprimatur ſuccus oleaginoſus Corticum trium vel quatuor pomorum Limoniorum, & leniter tandem ſiccata ſerventur pro uſu in vitro probè clauſo, *tanq. ſaluberrimum Alexipharmacum & Cordiale Medicamentum, cujus doſis ſcrupulus unus ad drachm. ſemis, pro ſudore eliciendo.*

PULVIS BEZOARDICUS AUREUS.

Primò paretur Bezoardicum ſolare hoc pacto:

℞. Auri

℞. Auri puri per Antimonium purgati unciam ſemis,
ſolvatur in
Spiritus ſalis optimi vel aq. Regis ſ. q.
porrò accipe
Butyri Antimonii unciam unam ſemis,
cui ſuperaffundatur in Alembico
parvo
Spiritus Nitri legit. deſtill. q. ſ.

pro diſſolutione, quouſque nimirum nulla ebullitio vel ſtrepitus amplius percipiatur; quo facto, conjungantur & commiſceantur hæ duæ ſolutiones Auri & Butyri Antimonii, ac in arena igne leni abſtrahantur ſpiritus ad ſiccitatem: Materia flava in fundo Cucurbitæ relicta excipiatur, inque mortario vitreo teratur, cui porrò cucurbitulæ vitreæ immiſſæ

Recentis Spiritus Nitri unciæ tres, vel quatuor,

ſuperaffundantur, factaq; aliquali digeſtione, rurſus per arenam fortiter abſtrahantur. Hæc operatio, nimirùm recentis Spiritus Nitri affuſio, ejuſdemque abſtractio bis terve repetatur, materia relicta calcinetur leniter ad horas duas ſub tegula (unter der Muffel) uſuique reponatur.

Jam
℞. Bezoardici hujus aurei,
Unicornu foſſilis albiſſimi,
Bezoar occidental. ana unciâ ſemis,

Fiat que omnium pulvis ſubtiliſſimus, *cujus doſis drachma ſemis in peſte, morbisq; contagioſis.*

Nota: Plures pulveres Bezoardici præſtantes deſcripti ſunt in *Animadverſionibus* n. ſuper *Cornu Cervi philoſophicum pag.* 463. Item pulveres Alexipharmaci Viperarum ſimplices & compoſiti pag. 212. & 213. *Animadverſ.* quæ cuncta huc referri poſſunt.

PULVIS CACHECTICUS.

℞. Vitrioli Martis ſeu Chalybis dextrè parati cum Spiritu Sulphuris & nonnihil ſupra fornacem ad albedinem calcinati unciam unam ſemis,
Magiſt. non ſolubil. Coralliorum rubr.
Matris perlarum,
Oculorum Cancror. an. unc. ſem.
Cremoris Tartari unciam unam ſemis,
Elæoſacchari Cinamomi unciâ unam,
Croci Auſtriaci drachmâ unam ſemis,
Fiat omnium Pulvis in vitro cuſtodiendus.

In reſeratione Hypochondriorum Obſtructorum, in curanda Cachexia & depravatorum humorum colluvie præparanda, præſens eſt remedium; Leucophlegmatiam & morbum virgineum curat, pallorem & vitioſum colorem tollit; ſumendus in vehiculis appropriatis à drachma ſemis ad ſcrupulos duos.

PULVIS CONTRA CALCULUM.

℞. Rad. Liquiritiæ raſæ,
Doronici veri ana drachm. ſex,
Sem. Dauci,
Naſturtii,
Petroſelini,
Thlaſpios,
Urticæ,
Fœniculi ana drachm. duas,
Succini albi præparati,
Oculor. Cancror. præpar. an. drachm. ſex,
Ligni Nephritici drachmas duas,

His omnibus mixtis, & in pulverem redactis imprimatur ſuccus oleaginoſus Corticum trium pomorum Arantiorum; ſervetur uſui.

Nephriticis & Calculoſis ad renum arenulas exturbandas præſtat, à drachma ſemis ad drachm. unam.

PULVIS ALIUS AD CALCULUM.

℞. Oculor. Cancror. præparatorum,
Succini albi præparati,
Cremoris Tartari an. unciam ſemis,
Lapid. Nephritici præp. drachm. tres,
Millepedum præpar. drachm. unam ſemis,
Nucum Moſchatar. drachm. duas,
Fiat omnium pulvis.

Calculum tum Renum, tum Veſicæ unica ſua proprietate atterit, & propellit, urinam movet, ac Ventriculi nauſeam compeſcit. Doſis ſcrupulus, drachma ſemis, ad ſcrupulos duos.

PULVIS ALIUS CONTRA CALCULUM.

℞. Oculor. Cancror. præparat.
Matris perlarum præparat. ana unciam ſemis,
Clauſularum Limacum drachm. duas,
Millepedum præparat. drachm. unam,
Salis ſuccini volatilis drachmam unam ſemis,

Nuc. Moſchat. drachmas duas.

Fiat pulvis ex omnibus: *cujus Virtutes ex ſuperioribus elucescunt; Hydropicis inſuper in educendo ſero per urinam, & Mulieribus, in pellendis Menſtruis ſalutaris eſt. Doſis drachma ſemis ad ſcrupulos duos.*

PULVIS CEPHALICUS SEU ANTAPOPLECTICUS.

℞. Rad. Doronici veri recent. coll. & ſiccat. unciam unam,
Coſti dulcis,
Ligni Aloës ponder.
Cardamom. min. ana drachmas tres,
Cubebarum,
Coriandri,
Aniſi ana drachmas duas,
Nucis Moſchatæ,
Succini albi ana unciam ſemis,
Caryophyllorum drachm. unã ſemis,
Ambræ gryſeæ drachm. ſemis,
prius cum
Semin. Citri excort. ſcrupulo uno ſubactæ,
Ol. Stillatit. Cinamom. ſcrup. unum,
Fiat ex omnibus pulvis.

Mira ejus eſt in Affectibus Cerebri & Capitis efficacia; Intemperiem enim ejus humidam corrigit, ideoque Apoplecticis, Epilepticis & Vertiginoſis eſt emolumento. Detur à ſcrupulo uno ad drachm. ſemis & ſcrupul. duos.

PULVIS CEPHALICUS ALIUS PRETIOSUS CONTRA VERTIGINEM.

℞. Ambræ gryſeæ opt. drachm. unam,
ſubigatur opt. cum
Sem. Pœoniæ excort. drachma una,
Citri excort. drachma ſemis,
Moſchi optimi Oriental. ſcrup. unum,
cum
Spirit. Roſar. particula ad pultis formam, contundendo in mortario, redacti:
His adde
Pulv. Ligni Aloës ponderoſi unciam ſemis,
Radic. Doronici veri unc. unam,
Cardamomi min.
Nuc. Moſchat. ana unciam ſemis,
Eſſent. Roſar. ſaccharinæ n. uncias tres,
cui inſtillentur prius
Ol. Stillatit. Cinamom. drachm. ſemis,
Caryophyll. ſcrup. ſemis.
Majoranæ,
Ligni Rhodii an. ſcrupulus unus.

Fiat pulvis præſtantiſſimus, imò Regius, *ſalutaris ad omnes frigidas Cerebri affectiones, Vertiginem præcipuè, Apoplexiam, & Epilepſiam juvans; Doſis à ſcrupulo uno ad drachmam ſemis.*

PULVIS AD CASUM.

℞. Sanguinis Draconis opt. unciam ſemis,
Sanguinis Hirci modo ſupra edocto parati,
Oculorum Cancrorum præparat.
Terræ ſigillatæ ſeu Boli Armenæ ana drachmas ſex,
Myrrhæ rubræ unciam ſemis,
Nuc. Moſchatæ. drachmas tres,
Fiat Pulvis.

Prodeſt præcipitatis ab alto, & quibus ſanguis in corpore coagulatus hæret; ruptis item, contuſis, fractis: vel in vino, vel juſculo aut aqua Cherefolii vel Card. Mariæ propinatus. Doſis, drachma ſemis ad drachmam unam.

PULVIS CYPRIUS PRETIOSUS.

℞. Muſci vel Uſneæ quercinæ, electæ & ab omnibus impuritatibus lignoſis mundatæ libras duas,

Immittatur ſacculo & per horæ quadrantem baculo diſcutiatur, ut ab omni pulvere & ſordibus adhærentibus penitus liberetur: Hinc ollæ immittatur, ſæpius aquâ ſimpli-

ſimplici ſuperfuſa lavetur, per duos dies, donec aqua limpida & pura, prout affuſa fuit, effundatur; ſiccetur deinde in Sole ſupra linteum collocata, ut eo magis ſuo colore, odore & ſapore, vi nimirum attractrice, Solis privetur. Porrò hæc eadem uſnea ſuo colore viridi & omni odore jam privata, ac probè ſiccata, cum floribus Roſarum & Jaſmini (vel floribus Arantiorum & Citri, ubi illorum eſt proventus) recentibus & integris ſexies vel octies ſtratificetur, & junctim pondere aliquo in cribro comprimantur, ſingulis diebus floribus ab uſnea ſeparatis, & recentibus ſubſtitutis, donec fragrantiſſimo imbuatur odore. Poſt, leniter exſiccata uſnea, & in pulverem ſubtiliſſimum redacta, denuò, (ſi fortè odorem in leni exſiccatione, quæ tamen nunc in ſole fieri non debet, ſed alio in loco tepido) linteo ſubtili vel ſacculo largo impoſita, infra ſupraque floribus ſupradictis recentibus conſpergatur, ac pondere aliquo in cribro nonnihil aggravetur. Huic pulveri tandem fragrantiſſimo pro quavis libra una adde

Moſchi ſcrupulum vel drachmâ ſemis,
 ſoluti in
Spirit. Roſar. fragr. ſ. q. ad pulticulæ
 formam,
Ambræ gryſeæ itidem drachmâ ſemis,
 ſolutæ in
Ol. Stillat. Roſar. veri ſcrupulo; vel in
Ol. Jaſmini aut Arantiorum, prout ex
 Italia affertur, drachm. ſemis,
 item, ſi lubet,
Pulv. Rad. Ireos Flor. albiſſ. unciam
 unam ſemis,
 Cyperi rotund. unciam unam
 ſemis,

Fiat Pulvis fragrantiſſimus Regius, *qui quando capiti inſpergitur, odore ſuo grato inſigniter illud roborat, ſuaq; adſtrictione, ſiccitate atque vi attractrice omnes ejus ſordes exſiccat: & cum nulla viſcoſitate polleat, nec cuti, neque capillis firmiter adhæreat, facilè à capite & ejus capillis avelli poterit.*

PULVIS AD DENTIFRICIA.

℞. Cremoris Tartari ſ. Tartari albiſſimi
 Veneti uncias duas,
Rad. Ireos Florent. unciam ſemis,
Alumin. uſti,
Nuc. Moſchat. ana drachmas duas,

Fiat omnium Pulvis non admodum ſubtilis, Cui adde

Moſchi opt. ſcrupulum unum, cum
Spiritu Roſarum vel Aq. Arantiorum
 nonnihil ſoluti.
Servetur Pulvis ad uſum.

Dentes mucoſos & Tartaro veluti obductos à ſordibus purgat, cosq; dealbat, mundificat, & gingivas adſtringit, & ſic vacillantes firmos reddit.

Nota: Quod Dentifricia è *Lapidibus duris & aſperis*, utpote *ſilicibus*, *pumice & Corallis* aliisque parari ſolita, uti etiam eſt farina Virginea Mynſichto laudata, dentes quidem abſtergant, ſordibusve liberent, verùm quia unà gingivas cum dentibus abradunt & quam maximè ſuâ aſperitate afficiunt, carneque quaſi denudant, vim è contra nullam habent dentes roborandi, carnem augendi, aut vacillantes firmandi; Tartarus verò utrumque præſtare eſt aptus, eò quod non ſolum adhærentem ac agglutinatum tenaciter mucorem induratum abſtergat ſed ſua etiam acrimonia & vi adſtringente vacillantes dentes firmet, gingivas roboret, confortet, & augeat: ſit hactenus, ut *Tartaro* præſtantius nihil ad hos pulveres accommodari poſſit.

PULVIS DYSENTERICUS.

℞. Flor. ferri præparat. unciam unam,
Oculorum Cancror. præpar.
Nuc. Moſchatar.
Radic. Tormentill. ana unciam ſemis,
Flor. Roſar. rubr.
 Balauſtior.
Croci Auſtriaci ana drachm. duas,
 Fiat omnium Pulvis.

Ad omnes Alviſluxus immoderatos, Diarrhœam, Lienteriam, præcipue vero Dyſenteriam, ſiſtendos, præſentaneum eſt remedium, atque virtutis efficaciſſimæ. Doſis, drachma ſemis ad drachmam unam.

ALIUS AD IDEM.

℞. Boli Armenæ n. m. præparat. drachm. ſex,
Lapid. Bezoar. occid. drachm. duas,
Rad. Tormentillæ, drachmas ſex,
Contrajervæ,
Nuc. Moſchatar. ana drachm. tres,
Croci Auſtriaci drachm. duas,
Cortic. Arantiorum,
Citri ana extim. & recenter ſiccat. drachm. duas,
Fiat Pulvis ex omnibus.

Uſus ejus eſt in Dyſenteriis & Diarrhœis malignis, uti ſuperioris.

PULVIS ANTEPILEPTICUS.

℞. Pulv. ex Typhis Cervi ritè juxta n. deſcriptionem in *Animadverſ. pag. 463. parati* unciam ſemis,
Unicornu veri marini,
Cranii hominis ſuſpenſi raſpati,
Bezoar. occidental.
Lapid. Carpion. ſublunar. ſupra eorum oculos repertibil. an. drachm. duas,
Vermicul. in Spongiis Cynosbat. inventorum drachm. ſemis,
Ol. Stillat. Cinamom. ſcrup. unum,
Caryophyllor. ſcr. ſemis,
Magiſter. ſolub. Matris perlarum unciam ſemis,
Fiat omnium pulvis ſubtilis.

Prodeſt Epilepticis & Apoplecticis. Doſis ſcrupulus unus, ad drachm. ſemis.

PULVIS ANTEPILEPTICUS ALIUS.

℞. Nucl. Ceraſorum nigror. unciam ſemis,
Sem. Pœoniæ excort. drachmas duas,
Citri excort.
Bardanæ ana drachm. unâ ſemis,
Contundantur ſubtiliſſimè in mortario addita ſemper particula Aquæ flor. Arantiorum, ad pultis formam, ut per ſetaceum transmitti poſſit: Cui adde parum etiam conquaſſata ſequentia, nempe
Rad. Pœniæ d. t. collect.
Doronici veri an. drachm. tres,
Viſci Quercini,
Nuc. Moſchar.
Cardamom. min.
Croci Auſtriac. ana drachmas duas,
Succini albi præparat. drach. tres,
Magiſt. ſolub. Corallior. rub. drachm. duas,
Cranii humani raſpati drachm. tres,
Ol. Stillatit. Cinamomi ſcr. unum,
Ligni Rhodii ſcrupulum unum.
Fiat omnium Pulvis ſubtilis.

Efficax in Epilepſia & aliis Cerebri affectibus. Datur à drachmâ ſemis ad ſcrupulos duos.

PULVIS ALIUS EPILEPTICUS AUREUS SEU SOLARIS.

℞. Croci Auri cum Tinctura Antimonii fermentati drachm. duas,
Unicornu foſſilis albiſſimi,
Unicornu Marini ſcil: quod pro verò Unicornu habitum fuit, nunc verò levi pretio venale proſtat tanquam Maris ſoboles, an. unciam ſemis,
Cranii hominis ſtrangulati raſpati drachm. duas,
Pulv. ex Typhis vel ſaltem junioribus lanuginoſis & mollibus adhuc Cervorum Cornubus, n. m. edocto parati unciam ſemis,
Magiſter. ſolub. n. Perlarum Oriental.
Matris perlarum,
Corallior. rubr. ana drach. unâ ſemis,
Nuc. Moſchatar. unciam ſemis,
Ol. Cinamomi ſtillat. ſcrupul. unum vel drachmam ſemis,
Fiat omnium pulv. ſubtilis.

Remedium contra Inſultus Epilepticos præſtans eſt, reſiſtit enim Malignitati & Cor inſigniter roborat. Doſis ſcrupulus ad drachmam ſemis & ſcrupulos duos.

Plures invenies præſtantes Pulveres Antepilepticos in *Animadverſionibus* n. p. 464. & ibi delectum Elegantiſſimarum Deſcriptionum quoq; habebis.

PULVIS GROSSUS AD SACCULOS PRO EPITHEMATE CORDIS, ET PULSIBUS.

℞. Herbar. recent. Roriſmarini,
Majoranæ,
Baſilici,
Meliſſæ citratæ ana unciam unam,
Flor. recent. Arantiorum,
Roſar. pallid. ana unc. unam ſemis,
Cheiri,
Tunicæ an. unc. unā,
Lavendulæ unciam unam ſemis,
Cortic. recent. Arantiorum,
Citri ana extim. flav. unciā unam ſemis,
Croci Auſtriaci vel Or. drachm. ſex,
Cinamomi optimi unciam unā ſemis,
Macis,
Nuc. Moſchatar. ana unciam unam,
Ligni Rhodii,
Aloës ana unciam ſemis,

Omnia ac ſingula probè commixta, tàm herbæ recentes, Flores, ac Cortices, quàm deſiccata Aromata & Ligna (quæ tamen prius incidi ſeparatim ſuaſerim) minutim inciſa, exſiccentur in umbra cum cautelâ & charta deſuperoperta: *Ex quibus ſic paratis ſpeciebus ſacculi poterunt formari, formâ ac magnitudine competenti, ac filo ſerico interſui; qui poſtmodum Cordis regioni ac pulſibus ſuperligantur, prius tamen aquâ Cordiali, quæ arriſerit illi humectandi: idq; toties repetendum, quoties etiam calor exæſtuans eos exſiccaverit.* Perelegans ſanè atque efficax modus hic eſt Cor & tuendi, & Spiritus vitales inſtaurandi. Namque, dum ſpeciebus ſiccis, flores recentes, & fragrantiſſimos addimus, ſupinos quaſi ac latentes ſiccorum ſpiritus excitamus, acceſſione novæ fragrantiæ intendimus, & multò efficacius temperamentum ac compoſitum ſuſcitamus, cum alioquin pronum eſſet, leviſſima exſiccatione etiam ſolutas haſce Atomos ſpiritu & odore turgidas exhalare. Ulterius ſacculi ex Zendalo conſuti, groſſioribus hiſce ſpeciebus oppleti ac cordiali quodam liquore imbuti inſigne robur Cardiacum addere poſſunt, cum hic virtus unita fortior, ſpecies etiam proximius cordi adſtent, viresque earum diutius perdurent, neque protinus, uti aliàs pulveres vel ſpecies Cordiales aquâ aliquâ dilutæ ſolent, diffluant & diſſipentur, ſed diutius viribus collectis conſerventur & integris, ſæpius etiam, ſi deficcentur, madefactis ſacculis. Unde demirari ſatis non poſſum Amethodum eorum, qui regioni cordis & pulſificis partibus, lapides & gemmas, Corallia & Margaritas, ut ab his naturæ ſubſidiū feratur, ridicule applicant; an ignorent, quod ejusmodi ad Cordis & Corporis penetralia & abdita nequaquam admittantur, niſi ab acidulo noſtrate fermento actuentur & veluti ſolvantur: quid deforis amabo præſtabunt, dura & cruda, inodora, & omnibus oſſibus aridiora.

PULVIS CONTRA HÆMORRHAGIAM, ET SPUTUM CRUENTUM.

℞. Radic. Tormentill. drachm. ſex,
Papaveris erratici,
Terræ ſigillatæ ſeu Boli Armen.
Lapidis Ætitis nuclei interioris,
Hæmatitis præpar.
Corneoli præparati,
Magiſt. ſolub. Coralliorum,
Nuc. Moſchat. ana drachm. duas,
Sangv. Draconis,
Olibani in granis an. drachmas tres,
Nitri puriſſimi cryſtall. drachm. ſex,
Fiat Pulvis.

Valet ad Sputum cruentum & fluxus ſanguinis Narium ſiſtendos, & ad Menſtruorum Mulierum ſuperfluum, Fluxum, Dyſenteriā, Diarrhœam, Alvi ac Uteri profluvia alba & cruenta curanda ſingularis eſt efficacia.

PULVIS HEPATICUS RUBEUS.

℞. Cremoris Tartari uncias duas,
Tartari Vitriolati ſed cryſtalliſati, ne in humido liqueſiat, unciam unam ſemis,
Fæculæ ſeu ſalis eſſentialis acetoſellæ unciam unam,

Hæc

Hæc mixta & in pulverem redacta humectentur ter quaterve cum Tinctura ex roſis ſiccis rubris & ſantalo rubro, beneficio aquæ Roſarum & Spiritus Vitrioli parata, & toties leni in calore exſiccentur. Quibus tandem in pulverem denuò converſis ſuperadde

Sacchari n. Citrati unciã unam ſemis,

Fiat Pulvis: ſervetur in Vitro benè clauſo.

SIMPLICIORI MODO SIC PARARI POTERIT:

℞. Cremoris Tartari uncias duas,
Tartari Vitriolati cryſtalliſati unciam unam ſemis,
Fæculæ ſeu ſalis eſſentialis Acetoſellæ unciam unam,
Pulv. Roſar. rubrar. unciam ſemis,
Santali rubri drachmas duas,
Sacchari citrati n. unciam unam,
Me. Fiat Pulvis.

In calida Hepatis Intemperie ejuſdemque obſtructione & labefactatione perutile eſt remedium.

PULVIS HYSTERICUS.

℞. Rad. Pœoniæ l. decr. collectæ unciam ſemis,
Doronici veri,
Zedoariæ ana drachm. duas,
Cardopatiæ drachm. una ſemis,
Antophyllorum,
Croc. Auſtr. vel Oriental.
Cortic. Arantiorum,
Citri ana extim. recent.
Sem. Citri excortic. ana drach. duas,
Salis Jovis ſeu Stanni Anglici unciam ſemis,
Magiſt. ſolub. Coralliorum,
Matris Perlarum, ana drachm. duas,
Ol. Stillat. Cinamomi,
Meliſſæ an. ſcrup. ſemis,
Fiat Pulvis.

Placat hic pulvis dolores uterinos, atque vapores ab utero aſcendentes reprimit, imò Matris ſuffocationem abigit. Doſis drachma ſemis ad ſcrupul. duos.

PULVIS AD GENERANDUM LAC.

℞. Carnis Uberis Vaccæ juvenculæ uncias ſex,
Rad. recent. Rapunculorum,
Cardui lactei,
Barbæ hirci ana unciam unam,
Ireos Florent. unciam unã ſemis,
Liquiritiæ drachmas ſex,
Semin. Lactucæ,
Pœoniæ excort. ana drach. ſex,
Lapid. Lactei præparati, (eſt lapis mollis inſtar Saponis tactu,) unciam unam ſemis,
Corallior. alb. præpar.
Oculor. Cancror. præpar. ana drachm. ſex,
Magiſt. ſolub. Matris Perlarum unciam ſemis,

Caro mammillarum, radices etiam recentes conſcindantur teſſelatim, ac cum reliquis pulveribus & præparatis conſperſa, immittantur Alembico vitreo, quibus ſuperaffundantur

Succi Cydoniorum recenter expreſſi unciæ quatuor,

ac illicò in M. B. totaliter exſiccentur, (baculo quandoque illa in Alembico commovendo) ut in pulverem ſubtilem redigi poſſint, cui pulveri adde

Pulv. Sem. Erucæ,
Fœniculi ana drachm. ſex,
Cardamomi min.
Macis ana unciam ſemis,
Piperis longi unciam unam,

Miſceantur exactè, fiatque Pulvis ſubtiliſſimus. *Hujus detur pro doſi drachma una vel duæ in juſculo Gallinæ, ſæpius in die.*

PULVIS AD NASALIA.

Videatur in prægreſſa *Pharmacopœia Auguſtana.*

PULVIS PARTUM PROVOCANS.

℞. Pulv. Glaciei Mariæ fixæ, quæ eſt ſpecies Talci, uncia ſemis,

Pulv.

Pulv. Caſſiæ ligneæ veræ,
Boracis Venetæ ana drachmas duas,
Croci Auſtriaci,
Pilæ capræ ſylv.
Macis ana drachm. unam,
Ol. Cinamom. gutt. xij.
Fiat Pulvis.

Item Jecur & fel anguillæ ſiccata & pulveriſata expertum remedium eſt, nec fallit, niſi pingvedo quadam vel fruſtum carnis aut Mola, experientia teſte, impedimento exituro fœtui fuerit.

Cæterum pulvis hic ad partum facilitandum, ut & fœtum mortuum excludendum, ſalubriter exhibetur; pellit nec non potenter ſecundinas, à drachma ſemis ad drachmam unam & unam ſemis.

PULVIS PLEVRITICUS.

℞. Sanguinis Hirci juxta mod. edoct. parati unciam unam,
Raſuræ dentium Apri unciam ſemis,
Oculorum Cancror. præp. drach. duas,
Rad. Papav. errat. drachm. unã ſemis,
Croci Auſtriac. vel Oriental. drachm. unam,
Fiat omnium Pulvis.

Confert omnibus laterum puncturis atque doloribus, adeoq; Pleuritidi tàm veræ & legitimæ, quàm ſpuriæ & nothæ medetur. Doſis drachma ſemis ad drachmam unam.

PULVIS STERNUTATORIUS CEPHALICUS.

℞. Radic. Doronici veri,
Pyrethri,
Hellebori alb. ana drach. unã,
Herb. Majoranæ,
Thymi,
Roriſmarini,
Flor. Liliorum convalliũ, ana drach. unam ſemis,
Sem. Aniſi,
Coriandri,
Nigellæ,
Cardamomi,
Macis ana drachm. ſemis,
Caryophyll. ſcrupul. unum,
Ambræ gryſeæ ſcrup. ſemis,
Moſchi Oriental. grana octo,
Ol. Ligni Rhodii ſcrup. unum,
Fiat ex omnibus Pulvis ſubtilis.

PULVIS CONTRA TUSSIM SEU CATARRHALIS.

℞. Sem. Papaveris albi unciam unam,
Melonum excortic. unciã ſemis,
Pœoniæ excort. drachmas duas,
Pinearum mundatarum,
Piſtach. decortic. ana unciam ſemis,
Benzoes pulveriſ. drachm. ſemis,
Contundantur probè in mortario ad pultis formam, cum ſ. q. aquæ Roſarum. Huic pulpæ adde
Pul. Rad. Ireos Florent. unciam unam ſemis,
Pœoniæ unciam ſemis,
Croci Oriental. vel Auſtriaci drach. duas,
Florum Sulphuris drachm. unam ſemis,
Sacchari penidii uncias ſex,
Exſiccentur in leni calore, fiatq; omnium denuò Pulvis ſubtilis: adde
Olei ſtill. Aniſi drachm. unã vel drachm. unam ſemis,

Præſtans in Tuſſi & Defluxionibus à capite ad pectus tenuioribus incraſſandis & maturandis remedium, ſæpius lambendo uſitatum.

PULVIS ALIUS CATARRHALIS ANTIPHTHISICUS.

℞. Sulphuris vivi translucidi & ſplendidi vel, ſi hoc deſit,
Florum Sulphuris unciam unam,
Sacchari Saturni reſolubilis ex Minio vel ipſo Plumbo facti drachmas ſex,
Croci Auſtriaci drachm. duas,
Radic. Ireos Florent.
Liquiritiæ,
Fungorum arbori ſalicis adnaſcentium ana drachmas ſex,
Thuris in granis,
Gummi Animæ ana unciam ſemis,
Sacchari Canarii albi uncias duas.

Fiat ſ. a. Pulvis ſubtilis, *in Decocto quodam pectorali, vel in ovo ſorbili, manè & veſperi à drachma ſemis ad drachmam unam propinandus.*

PULVIS STOMACHALIS.

℞. Radic. Calami Aromatici,
Galangæ,
Pimpinellæ,
Liquiritiæ,
Zinziberis,
Piperis longi,
Caryophyllorum ana unciam ſemis,
Radic. Doronici veri unc. unam,
Nuc. Moſchatarum,
Cardamom. min. ana drachm. ſex,
Macis drachmas duas,
Sem. Aniſi,
Carui,
Fœniculi, ana unc. ſemis,
Cortic. Arantiorum,
Citri ana extim. & recent. ſiccat. drachm. tres,
Ol. Cinamomi ſtill. drachm. ſemis,
Sacchari Canarii albi ad pondus omniũ.
M. Fiat Pulvis.

Præſtans ad varia Stomachi & Cerebri vitia emendanda, Vomitum, Nauſeam, Cardialgiam & Concoctionem læſam; Ventriculo item refrigerato cum emolumento exhibetur.

PULVIS AD STRUMAS.

Videatur ejus Compoſitio in Pharmacopœia Auguſtana.

PULVERES VIPERARUM SIMPLICES ET COMPOSITI.

Eorum Confectiones legitimas, unà cum uſu & doſibus, Animadverſiones noſtræ ſuper Claſſem de Trochiſcis factæ luculenter edocent pag. 212. & ſeq. quas Lector Benevolus evulvat.

PULVIS VULNERARIUS.

℞. Maſtichis electæ,
Myrrhæ,
Olibani,
Sangv. Draconis,
Oculor. Cancror. præparat.
Nuc. Moſchatar. ana drachmas duas,
Boli Armenæ n. m. darat.
Radic. Tormentill. ana unciam ſemis,
Croci Auſtriaci drachmã unam ſemis,

Fiat omnium Pulvis.

In Vulneribus Internis & Externis, nervorum, præcipuè ubi Meliceria (vulgò das Glied-waſſer*) è vulneribus ſtillat, opem præſtat, à drachma ſemis ad drachmam unam.*

Vides, Amice Lector, quam amplam & divitem penum Medicatorum Pulverũ & Specierum longa ſerie in hac Claſſe in Tui ſolius emolumentum ſolertiſſimo ſtudio adduxerim, adeò, ut vix morbi cujusdam ſpecies ac Typus ſuperſit, cui non objicias Medicamentum quodpiam dextera parandi ratione, viribus & efficacia elegantiſſimum ac unicè expetendum, queîs feliciter utere, Tuo & Proximorum ſubſidio.

PHAR-

PHARMACOPOEIÆ REGIÆ
SEU
DISPENSATORII NOVI LOCUPLETATI
CLASSIS DECIMA
ECLEGMATUM, DIACODIORUM, ET LOHOCH FORMULAS
comprehendens.

BArbaro ac peregrino etymo hæc proferuntur, mutuato à Græcis & Arabibus Idiomate, quo varia notantur medicamina, unius tamen conſiſtentia, Electuarii formam propemodum æmulantia, paulò tamen liquidiora, craſſiora & viſcida magis ipſis Syrupis; quanquam nonnunquam accidat, ut ſolidam formam naniſcantur, id vel uſu, ægrorum affectu, & gratiâ, quâ patientibus illicio ſint, nos hortante. Parantur utplurimum ex Decoctis, Succis nonnihil mucilaginoſis, ex inſtituto, ut materiam peccantem, quæ de conſueto acris, ſalſa, cum impetu aſperam arteriam, pectus ac pulmones feriens, nonnihil inhibeant, ſolident, condenſent, ac ad expectorandum faciliùs diſponant. Ex quorum cenſu ſequentia habeto:

DIACODION SIMPLEX GALENI.

PAretur ad normam, ac juxta exactam n. deſcriptionem in *Appendice ad Animadverſiones pag. 20.* propoſitam. *Uſus ejus eſt in deſtillationibus tenuibus è capite in aſperam arteriam labentibus, abſtergit potenter, & ſomnum moderatè conciliat; cavendum tamen, ne, lambendo de illo ſæpius totáq; die ſomnus nimiopere, præſertim Infantibus, concilietur.*

DIACODION JO. BAPTISTÆ MONTANI.

PAretur & illud juxta normam in *Appendice* n. ad *Animadverſiones* præſcriptam. *Utuntur illo in tenuibus & acribus rheumatiſmis, pulmones & aſperam arteriam fluxione tentantibus, & continua tuſſi ſomnum prohibentibus.*

DIACODIUM ASTHMATICUM CONTRA TUSSIM DIUTURNAM.

℞. Rad. Aronis,
Helenii,
Glycyrrhizæ,
Ireos Flor.
Pimpinellæ ana recent. unciam unam,
Herb. Hyſſopi,
Hederæ terreſt.
Veronicæ,
Porr. ſeu Cæparum cann. vulgò ſauch. ana recent. unciam unam ſemis,
Scillæ præparatæ drachmas ſex,

Inciſa coquantur in ſ. q. Aquæ ſimpl. repetitis vicibus affuſæ, ad omnium virtutum prolectionem; colaturæ omnes clarificatæ ad libram unam ſemis circiter evaporent, in vaſe terreo vitreato, interimque aſſervetur.

Jam verò

℞. Sem. Erucæ,
Naſturtii,
Urticæ ana drachmas ſex,
Gummi Ammoniaci,
Animæ ana drachmam unam ſemis,
Maſtichis drachmas duas,
Camphoræ drachmam ſemis,
Amygdalarum dulcium,
amararum ana drachmas ſex,

Contundantur probè in mortario, affuſâ portiunculâ Aquæ Flor. Arantiorum, ad formam pultis mollioris, quæ per ſetaceum tranſmiſſa, quantum fieri poteſt, interim etiam ſervetur.

Porrò

℞. Superius aſſervatum & abſtractum decoctum,
additaque
Sacchari Canarii albi librâ una ſemis,

Redigantur leniter coquendo in Syrupi craſſam ſeu mucilaginoſam conſiſtentiam, cui ſtatim immittatur,
Aſſervata Pulpa ex ſeminibus ſuperius & Gum. facta.
item
Pul. Cardamomi min.
Pul. Nuc. Moſchatarum ana drachmas tres,
Macis drachmam unam,
Sem. Aniſi unciam ſemis,
Croci opt. drachm. unam ſemis,
ElæoſacchariCinamomi unciam ſemis,
Fœniculi unciâ ſemis,

Fiatq; omnibus exactè mixtis Diacodion. *In Aſthmate & difficili reſpiratione cum ſucceſſu exhibentur.*

DIACODION ACTUARII CORRECTUM.

PArari poterit & illud, juxta præſcriptam normam in *Appendice ad Animadverſiones pag. 21. Et egregiis pollebit virtutibus in Hæmorrhagia quacunque, & Dyſenteriis ſiſtendis. Cujus doſis uncia ſemis, ad unam.*

DIACODION DYSENTERICUM.

℞. Rad. Tormentillæ unciam unam,
Biſtortæ unciam ſemis,
Flor. Roſarum rub. ſiccat. drachm. ſex,
Balauſtiorum unciam ſemis,
Succi Hypocyſtid. drachmas duas,

Coquantur in ſ. q. Aquæ ſimplicis ad duarum librarum remanentiam; Decoctum colatum & probè clarificatum interim aſſervetur. Tum

℞. Sem. Papaveris albi unciam unâ ſem.
Melonum,
Cucurbitæ,
Amygd. dulcium ana decorticat. unciam unam.

Contundantur diu multumque in mortario; additâ pedetentim portiunculâ ſuperioris aſſervati Decocti, ad formam pulticulæ, ut per ſetaceum trajici poſſit, quæ interim aſſervetur.

Jam verò accipe
Decoctum ſuperius aſſervatum,
& additâ
Sacchari Canar. albi librâ unâ ſemis,

Percoquantur ad Conſiſtentiam ferè tabulati, cui ab igne remoto addantur

Emul-

Emulſio ſuperius facta & aſſervata, deinde

Reliqui ſubſequentes Pulveres, utpotè,
Croci Auſtriaci drachma una ſemis,
Oculorum Cancror. præparat.
Corall. rub. præparat.
Rad. Liquiritiæ raſæ,
Ireos Florent.
Nucum Moſchatarum ana unc. ſemis,
M. Fiat Diacodion.

In Dyſenteriis & Diarrhæis, Exulcerationibus inteſtinorum & Meſenterii utiliter exhibentur.

DIACODION SEU ECLEGMA PECTORALE PAPAVERINUM.

℞. Siliquarum dulcium uncias tres,
Glycyrrhizæ raſæ unciam unam,
Capitum Papav. albi cum ſemin. num. v.

Inciſa coquantur in ſ. q. Aquæ ſimplicis ad remanentiam librarum duarum: Decoctum clarificetur & interim aſſervetur. Poſtea

℞. Hujus Decocti jam facti libram ſemis, & cum
Sem. Papav. albi unciis duabus,
Melonum,
Cucurbitæ,
Amygd. dulc. decortic. ana uncia una,

Diu in mortario contuſorum fiat Emulſio craſſa, per pannum linteum rarum colanda & exprimenda: Hac pariter & pauliſper aſſervatâ, accipiatur

Reliqua aſſervati decocti libra una ſem. & additis
Sacchari Can. albi unciis xx.

Coquantur ad conſiſtentiam quaſi tabulati, cui junge Emulſionem craſſam ſuperius factam, & ſine ulteriore coctione repone.

Valet in Tuſſi diuturna, ubi humores tenues & acres à capite ad pectus & aſperam arteriam delabentes, periculum læſionis & eroſionis venularum cauſare poſſent; Somnum inſuper conciliat, & pectus lenit.

DIRCODION PECTORALE SOLIDUM.

℞. Rad. Ireos Florent. drachmas ſex,
Tuſſilaginis unciam ſemis,

Inciſa coquantur in ſ. q. Aquæ ſimpl. ad libræ unius remanentiam, decoctum coletur & debitè clarificetur, quò interim ſervato, accipe

Sem. Papav. albi,
Melon. excort. ana drachm. ſex,
Pœoniæ excort. drachmas duas,
Pinearum mundat. drachmas ſex,

Contundantur minutiſſimè in mortario ad formam pultis, additâ portiunculâ Aquæ Roſarum fragr. & per cribrum ſetaceum trajiciantur, quâ interim etiam aſſervatâ, ſolvatur in ſuperiori decocto radicum

Sacchari Canarii albi libra una,

Coquanturque ad conſiſtentiam Tabulati paulò ſolidiorem, addendo, ab igne remotis

Pulpam ſuperiorem Seminum & Pinearum,
item
Pulv. Rad. Ireos Flor. drachmas ſex,
Amyli albi unciam unam,
Et, ſi lubet, pro roborando Cor le Margarit. Oriental. præpar. vel loco harum,
Matris perlarum præp. drach. duas,

Fiat Diacodion ſolidum, in forma Rotularum aut Morſellorum.

Valet in omnibus pectoris affectibus morboſis, Tuſſi diuturnâ & recenti, aſthmate, difficili reſpiratione, & Phthiſi ipſa; in Pleuritide pro expectoratione præſens eſt remedium.

DIACODION CONTRA SPUTUM SANGVINIS.

℞. Rad. recent. Acetoſæ unciam unam,
Cichorii ſylv. unciam unam ſemis,
Lapathi acuti,
Papav. erratici,
Pentaphylli,
Plantag. min.
Tormentillæ ana unciam unam,

Herb. recent. Auriculæ muris,
Burſæ paſtoris,
Cichorii ſylveſtris,
Equiſeti,
Plantag. min.
Virgæ aureæ,
Vincæ pervincæ, ana manip. duos,

Flor. recent. Roſarum rub. unc. duas,
Papav. errat. unciam unam ſemis,

Santali rubri drachmas ſex,

Inciſa coquantur in ſ. q. Aq. ſimplicis, repetitis vicibus affuſæ, quoad tota eorum virtus extracta ſit, colaturæ omnes album. ovorum clarificatæ ad librã unam circiter evaporent, &c, additis ſuccis ſequentibus, utpotè,

Succor. Cichorii ſylv.
Millefolii,
Plantag. minoris,
Sempervivi majoris, ana depurator. unciis ſex,

Interim aſſerventur. Tum

℞. Sem. Papav. albi,
Melonum excort. ana unciam unam,
Pœoniæ excort.
Portulacæ ana unciam ſemis,

Contundantur minutiſſimè in mortario ad formam pulticulæ, additâ portiuncula ſuperioris Decocti, vel Aquæ Roſarum, & per ſetaceum tranſmittantur ad inſtar pulpæ, quâ interim etiam ſervatâ, accipe Decoctum ſuperius cum ſuccis expreſſis, aſſervatum, ac cum

Sacchari Canar. albi libris duabus,

ad Syrupi conſiſtentiam, paulo tamen craſſiorem, percoque, cui Syrupo tandem immiſce,

Pulpam ſeminum ſuperius aſſervatam,
item

Pulv. Boli Armen. præp.
Corall. rub. præp.
Lapid. Hæmatit.
Sangvin. Draconis,
Olibani ana unciam ſemis,

Pulv. Lapid. Corneol. præpar. drachm. duas,
Croci opt. Auſtr. drachm. unam ſemis,
Elæoſacch. Nucum Moſchat. cum Ol. expr. facti uncias duas,

Fiat omnibus probè mixtis ſ. a. Diacodion, *præſtans in Sputo ſanguinis, à quacunque cauſa ortum auxerit, abſtergit, conglutinat, & oſcula venarum claudit. Doſis drachma dua ad unciam ſemis.*

LOHOCH PECTORALE.

℞. Rad. Ireos Florent. unciam unam ſemis,
Liquiritiæ unciam unam,
Paſſularum majorum uncias duas,
Dactylorum num. xij.
Jujubarum num. xxx.
Siliquarum dulc. uncias duas,

Coquantur minutim inciſa in ſ. q. Aquæ ſimplicis ad remanentiam librarum duarum: Decoctum coletur & probe clarificetur; cujus accipe libram ſemis,
Item
Nucleor. Pinear. mundat.
Amygd. dulc. decort. ana unciam unam ſemis,
Semin. Melon. excortic.
Papav. albi ana drachmas ſex,

Fiat ex iis ſ. a. Emulſio craſſiſſima per cribrum ſetaceum cogenda & tranſmittenda, quâ interim ſervatâ, accipiatur reſiduum decoctum, & cum

Sacchari Can. albi libra una ſemis,

Coquantur ad conſiſtentiam ferè tabulati, cui tandem ab igne remoto adde

Emulſionem ſuperius factam,
item
Pulv. Rad. Ireos unciam unam ſemis,
Liquiritiæ unciam ſemis,
Amyli drachmas ſex,
Fiatque Lohoch.

Salubre Medicamentum eſt in Tuſſi recenti & antiqua, nec minus etiam in Phthiſi fructuosè exhibendum.

LOHOCH

LOHOCH DE PULMONE VULPIS.

℞. Rad. Liquiritiæ,
Ireos Florent. ana drachmas ſex,
Herb. Capill. Veneris,
Pulmon. maculoſæ ana manip. duos,

Coquantur inciſa in Aquæ ſimpl. ſuffic. quantitate ad remanentiam circiter duarum librarum: Decoctum coletur & clarificetur, additaque

Sacchari Can. albi librâ unâ,

porrò ad Syrupi conſiſtentiam coquantur, addendo tandem

Pulv. Pulmon Vulpis ſiccat. & n. m. præparat. unciam unam ſemis,
Rad. Ireos Flor. unciam unam,
Liquiritiæ,
Sem. Aniſi,
Fœniculi ana unciam ſemis,

Miſce fiat Lohoch.

Ad easdem pectoris affectiones catharroſas, & Phthiſin ipſam, longo uſu receptum Medicamentum.

LOHOCH SANUM ET EXPERTUM.

℞. Rad. Ireos Florent. unciam unam,
Liquiritiæ raſæ,
Tuſſilaginis ana unciam ſemis,
Herb. Hyſſopi,
Millefolii,
Hederæ terreſt.
Pulmonar. macul.
Tuſſilaginis,
Veronicæ ana recent. manip. duos,
Paſſularum majorum,
Dactylorum,
Ficuum ana unciam unam ſemis,
Jujubarum num. xx.

Conſcindantur & coquantur in ſ. q. Aquæ ſimplicis ad remanentiam librarum duarum circiter: Decoctum coletur, ac album. ovorum probè clarificetur. Hinc ex

Pinearum mundat. unciis duabus,
Amygd. dulc. decort. unciâ unâ,
Sem. Melonum,
Cucurb. ana excort. unciâ ſemis,

In mortario ſubtiliſſimè contuſorum, affuſâ paulatim ſ. q. aquæ Roſarum fragr. confice pulpam, per cribrum ſetaceum transmittendam, quâ factâ & interim pauliſper aſſervatâ, cum ſuperiori & reſiduo Decocto clarificato, diſſolve

Sacchari albiſſimi libram unam ſemis,

Et ad ſpiſſitudinem Mellis craſſioris coque, cui, dum adhuc calet, commiſceantur.

Pulpa Seminum, Amygd. & Pinearum ſuperius parata & aſſervata:

Item

Pulveres ſubſequentes, nimirum
Liquiritiæ raſæ uncia ſemis,
Ireos Florent. drachmæ ſex,
Amyli albiſs. uncia una ſemis,
Elæoſacchari Aniſi,
Fœniculi ana drach. ſex,
Cinamomi uncia ſemis,

Fiat Eclegma præſtans.

Pectorale Medicamentum eſt, ſalubre in affectibus etiam pectoris Catarrhoſis, Tuſſi, Sputo purulento, & Pleuritide.

Nota: Aliud & ſimile Lohoch ſanum, deſcriptum eſt in *Appendice n. ad Animadverſiones pag. 22* unà cum notis neceſſariis, quæ revolvendæ.

LOHOCH DE SCILLA.

℞. Scillæ præparatæ unciam unam ſemis,
Cæparum noſtr. recent. unciam unam,

Hæc immergantur in

Aceti florum Tunicæ,
Sambuci ana uncias quatuor,

Factâ per biduum maceratione colentur: colaturæ adde

Sacchari albi Can. libram unam ſemis,

Ac unicâ ebullitione confice Syrupum ſpiſſioris conſiſtentiæ, addendo

Mellis puriſſimi nunquam cocti aut deſpumati uncias tres,
Elæoſacchari Cinamomi unciâ unam,

Fiat Lohoch.

Incidit

Incidit & attenuat materiam cr iſſam, qua in thorace atq; pulmonibus continetur, aſthmaticis ac difficulter ſpirantibus, magnaq; puris & lenta pituita copia excernenda emolumento eſt.

Cæterùm cum hæc Claſſis utplurimum Pectoralia tantum contineat Medicamenta, in eorundem autem Compoſitionibus reliquorum viſcerum principaliorum habita quoque fuerit ratio, eapropter ſuperfluum arbitrati ſumus, plura, eaque tam numeroſa addere hujus farinæ & conſiſtentiæ Compoſita, quippe quod præcedentium & ſubſequentium Claſſium præſcripta Medicamina abundè ſufficiant, quibus non ſolùm cunctis morbis, ſigillatim verò internis viſceribus, quocunque affectu morboſo obſeſſa ſint, conſuli queat.

Tandem, ne Officinas noſtras Pharmaceuticas, adaucto in infinitum propemodum numero Compoſitorum medicaminum, velut inutili ſarcinâ gravarem, expenſas & peculium in apparandis ejusmodi emulgerem, quæ labentibus annis effæta & pervetuſta, aliud nobis intereſſe non pendant, quàm ut foras mittantur, pedibus viatorum atterenda: Quamobrem eò hactenus cogitatús & mentem intendi, ut talem eorum parandi & dexterè diſpenſandi Methodum dictarem, quæ omni tempore anni, neceſſitate expoſtulante, nullo habito diſcrimine, vernum æſtas, inſtet, in uſum & praxin duci poſſet: Et hæç apprimè neceſſaria commonenda duxi.

PHAR-

PHARMACOPOEIÆ REGIÆ

SEU

DISPENSATORII NOVI LOCUPLETATI

CLASSIS UNDECIMA.

SPECIERUM SEU PULVERUM AROMATICORUM DEXTRAM CONFICIENDI NORMAM DEMONSTRANS.

Quantumvis in ſuperiori Claſſe nona, ubi de Pulveribus medicatis actum eſt, contra plurimos humani corporis affectus, non pauci Pulveres Compoſite traditi ſint, ut tantoperè neceſſum non foret, plures Pulveres, ſive Species Aromaticas compoſitas addere, nihilominus paucas adjiciam Compoſitiones, ſed ſelectiores, quas abundè ſufficere exiſtimo : Conſulantur tamen Animadverſiones noſtræ ſuper eandem citatam Claſſem, in quibus veritatis partes ſtrenuè tuitus ſum, ac multarum Compoſitionum ineptias in ſcenam dedi, & , his deinceps reprobatis, ſequentes, ceu illis in operando efficaciores, guſtu & effectu ſuperiores commendavi. At verò non ſolas Species, ſeu Pulveres aromaticos hæc Claſſis proponit, ſed & quamplurima alia formâ & conſiſtentiâ diſparia, ut puta ; Morſellos oblongâ partim, partim quadratâ figurâ, Rotulas aut Tabulas in orbem ductas, quæ omnia & ſingula multo & crebro uſu familiaria & domeſtica nobis facta, guſtum ægrotantiũ & appetitum mirè demulcent, quoniam Species ſic ſaccharo incorporare manu ducunt, ut ex omnibus ſpeciebus, ſeu pulveribus, adjecto ſaccharo in convenienti quantitate (libra videlicet Sacchari una, ad uncias duas, vel plures dictarum ſpecierum) confici poſſint : Uti etiam Electuaria, ſi Mellis, vel ſacchari ad debitam Syrupi conſiſtentiam appropriatâ quapiam aquâ cocti, proportione duplum vel triplum addas : Paſtas præterea Regias, Paſtillos, Species inciſas tantum & groſſas, Trageas ſcilicet aromaticas, ac ultimò demum Confectiones propriè dictas, Seminum, Fructuum, Radicum, Corticum, ac Aromatum, ſaccharo obductas, quæ alio fine adinventa non ſunt, quàm ut proſtratam ægrorum appetentiam hoc velut illicio revocantes, factâ tam Medico quàm Patientibus copiâ, quidvis eorum pro arbitrio & guſtu deligendi, morbo detentis paremus.

SPECIES CONTRA APOPLEXIAM.

℞. Rad. Doronici veri unciam unam,
Pœoniæ mund. Mar. deb. t. coll. drachmas ſex,
Cyperi rotundi unciam ſemis,
Coſti veri drachmas duas,
Florum Paralyſeos,
Tiliæ,
Tunicæ ana recent. (ſi tempore verno parentur) drachm. ſex,
Piperis longi drachmas duas,
Sem. Erucæ,
Sileris montani ana unciá ſemis,
Craſſiuſculè inciſa & conquaſſata coquantur in ſ. q. Aquæ ſimplicis ad remanentiam circiter unciarum ſex, decoctum coletur & alb. ovi probè clarificetur, quo cum ſolvantur
Sacchari Canarii unciæ tres,
Iterum ad conſiſtentiam tabulati leniter coquantur, ac retro fornacem tandem, chartæ incluſum, leni calore penitus hoc ſaccharum exſiccetur, ut in pulverem redigi queat, Huic in pulverem redacto adde
Ambræ gryſeæ drachmam ſemis, vel unam,
prius cum,
Sem. Citri excort. drachmâ ſemis,
probè ſubactæ,
Pul. Bezoard. Cervini, ſeu Pulveris ex Typhis Cervi pag. 465. *Animadv. n.* edocti drachmas ſex,
Ligni Aloes opt. ponder.
Rad. Doronici veri,
Cardamomi minoris ana unciam ſemis,
Sem. Coriandri,
Pœoniæ excort. ana drachmas duas,
Caryophyllorum drachmas tres,
Nucum Moſchatarum,
Succini albi pręparati ana unciam ſemis,
Ol. Still. Cinamomi,
Ligni Rhodii, ana ſcrupulum unum,
Miſceantur exactè, fiatque Pulvis ſubtiliſſimus in vitro cuſtodiendus.

Præſtans in Apoplexia & Hæmiplexia, diuturnis capitis affectibus aliis frigidis opitulatur, Spiritus vitales & animales reficit, Apoplecticos & Epilepticos Paroxyſmos autevertit. Doſis drachma ſemis, ad unam.

SPECIES CONTRA APOPLEXIAM ALIÆ SIMPLICIORES.

℞. Rad. Doronici veri unciam ſemis,
Pœoniæ Mar. d. t. coll. drachmas duas,
Coſti veri dulcis,
Flor. Anthos ſeu Roriſmarini,
Lavendulæ ana drachmam unam ſemis,
Sem. Sileris montani,
Ocymi Caryophillati ana drach. unam,
Pœoniæ excort.
Aniſi,
Coriandri ana drachmam unam ſemis,
Cardamomi min.
Cinamomi acuti,
Nuc. Moſchatarum ana drachm. duas,
Caryophyllorum,
Cubebarum,
Ligni Aloës pond. opt. ana drachmam unam ſemiſ,
Succini albi præpar. drachmas duas,
Ol. Still. Ligni Rhodii ſcrupulú unum,
Fiat omnium Pulvis ſubtilis.

Qui cum prioribus ſpeciebus antapoplecticis in effectu & operationibus coincidit, adeoque omnibus Cerebri affectibus frigidis opitulatur. Doſis drachma ſemis ad unam.

SPECIES CARMINATIVÆ.

℞. Rad. Pimpinellæ,
Enulæ Camp.
Zedoariæ ana drachmam unam ſemis,
Galangæ drachmam unam,
Cort. Arantiorum,
Citri ana extim. & recenter ſiccat. drachm. unam ſemis,
Florum Chamomillæ Rom.
Cinamomi acuti ana drachm. duas,

Caryo-

Caryophyllorum,
Macis,
Croci Auſtriaci ana drachmam unam,
Nuc. Moſchatarum,
Cardamomi minoris,
Sem. Aniſi,
Apii,
Carvi,
Fœniculi,
Cumini ana drachmam unam ſemis,

Fiant Species ſeu Pulvis ſubtilis.

Ventriculi inflationi, ructibus acidis, flatibus & inflationibus auxiliatur, concoctionemque promovet. Doſis drachma ſemis, ad unam.

SPECIES CEPHALICÆ.

℞. Ambræ gryſeæ drachmam unam, ſubigatur probè cum
Sem. Citri excortic.
Pœoniæ excort. ana drachmâ ſemis,
Moſchi opt. Orient. ſcrupulum unum, ſoluti ad pulticulam cum
Aquæ florum Arantiorum particula, in mortario ſubigendo,
Ol. Still. Cinamomi ſcrupul. unum,
Caryophyll. ſcrupul. ſemis,
Ligni Rhodii ſcrupul. unum, prius cum
Sacchari albiſs. pulv. unciâ unâ commixtorum,
Pul. Ligni Aloes opt. gum.
Rad. Doronici veri,
Nuc. Moſcharum,
Cardamomi min.
Succini albi præpar. ana unciam ſemis,

Fiat Pulvis ſubtilis, in vitro probè clauſo cuſtodiendus.

In virtute & doſi cum aliis ſpeciebus Apoplecticis & Cephalicis coincidit.

SPECIES CORDIALES TEMPERATÆ PRETIOSÆ.

℞. Sacchari albi Canar. uncias duas, ſolvantur ſuper igne leni cum ſ.q.
Succi ex Corticibus Citri extimis radulâ comminutis expreſſi, ſine ebullitione, ac ſi tabulæ ex ſuccis acidis confici deberent; cui ab igne remoto adde, ut in eo liqueſcant,
Ambræ gryſeæ drachmam ſemis vel unam, prius cum
Seminis Citri excort. drachma ſemis probè ſubactam,
Reſinæ Storacis calamitæ drachmam ſemis,

Et cum nonnihil refrixerint, ſequentes pulveres ſuperaddantur, utpotè
Pulv. Ligni Aloes gum. uncia ſemis,
Rad. Doronici veri,
Croci Auſtriaci ana drachmæ duæ,
Nuc. Moſchatarum,
Macis ana drachma una ſemis,
Sem. Chermes legitim. drachmæ duæ,
Magiſt. ſolub. Perlarum Orient. drachma ſemis,
Corallorum rub.
Matris perlarum an. ſcrupula duo,
Ol. Still. Cinamomi ſcrupulus unus,
Roſarum veri gutt. xij, prius cum
Eſſentiæ Citri Sacchar. n. uncia ſemis permixtorum.

Fiat Pulvis ſubtilis in vitro probè clauſo cuſtodiendus.

Præſtantes ſunt Species, ad omnes corporis imbecillitates, Spiritus cùm vitales tùm animales adaugent, recreant, concoctionem adjuvant, & vertiginem abolent, ſalubre ſenibus medicamentum. Doſis ſcrupulus unus ad drachmam ſemis.

SPECIES CORDIALES SOLARES, ET ALEXIPHARMACÆ.

℞. Bezoardici aurei noſtri, ſupra *in Claſſe de Pulveribus* trad. unciam ſemis,
Lapid. Bezoar Orient. veri non factitii,
Occident. an. drach. duas,
Unicornu mineralis ſeu foſſilis,
Unicornu veri Marini,
Cort. Arantiorum,
Citri ana extim. & recenter ſiccatorum drachmas duas,

Ligni Aloës gum. drachmas tres,
Granorum Chermes legitim.
Cinamomi acuti ana drachmas duas,
Croci Auſtriaci drachm. unam ſemis,
Sem. Citri excorticat. drachm. duas,
Magiſt. ſolub. Margarit. Oriental.
Corall. rub. ana drachm. unam ſemis,
His omnibus in pulverem redactis & probè mixtis imprimatur manibus ſaltem
Succus Oleaginoſus fragrans & ſubtilis Corticum quatuor pomorum Limoniorum.
Servetur pòſt uſui in Vitro arcte clauſo.

Sunt Species præſtantiſſimæ in Peſte & Febribus malignis, Cor inſigniter roborantes, ſpirituſq; vitales in omnibus infirmitatibus egregie reficientes. Doſis ſcrupulus ad drachm. ſemis.

SPECIES ANTEPILEPTICÆ.

℞. Sem. Pœoniæ excorticat. unciam ſemis
Bardanæ drachmas duas,
Contundantur minutiſſimè in mortario ad pultis formam, additâ ſ.q. Aquæ florum & radicum Pœoniæ ſine addit. ſtillatæ, ac per cribrum ſetaceum cogantur: Huic Pulpæ adde
Bezoard. n. Cervini ſimpl. *pag. 463. Animadverſion. n. deſcr.* unciam ſemis,
Rad. Pœoniæ d. t. coll.
Doronici veri,
Nucum Moſchatarum ana drach. duas,
Cranii humani ſubtiliter raſpati,
Succini albi præpar. ana drachm. tres,
Margaritar. præpar. drachm. unâ ſemis,
Viſci quercini,
Cardamomi ana drachmas duas,
Quæ omnia leni calore denuò exſiccentur, & in Pulverem tandem ſubtilem redigantur: *Qui ad inſultus Epilepticos inhibendos efficax eſt, à ſcrupulo uno ad drachmam ſemis.*

SPECIES ANTEPILEPTICÆ ALIÆ.

℞. Bezoard. Cervini ſimpl. ſeu Pulv. ex Typhis Cervi *pag. 463. Animadv. n.* deſcripti drachmas ſex,
Cranii humani ſubtiliter raſpati unciam ſemis,
Raſuræ Ungulæ Alcis drachm. duas,
Rad. Pœoniæ Mar. d. t. coll.
Doronici veri ana unciâ ſemis,
Sem. Pœoniæ excort.
Bardanæ,
Nuc. Moſchat. ana drachmas duas,
Magiſt. ſolub. Margarit. Orient.
Corall. rub. ana drach. unam,
Fiat ex omnibus Pulvis ſubtilis,
Ad ſupra dictos inſultus Epilepticos inhibendos efficax. Doſis ſcrupulus unus, ad drachmam ſemis.

Nota: Quod huic intentioni, aut contra hunc affectum, diverſæ Compoſitiones, vel Pulveres antepileptici, ex rebus, quas Authores paſſim commendant, concinnari poſſent; Utpotè, ex Cinnabari nativa, vel Antimonii; Magiſterio & Bezoardico Lunari; Jecinoribus Ranarum viridium paluſtrium; Secundinis exſiccatis mulieris primiparæ filium enixæ; Item ex Mercurio dulci, ſi Vermium ſuſpicio ſubeſſet: Verùm hæc ſunt penes arbitrium cujusque Medici Practici. Si quem verò amica rerum & naturæ unitas alliciat, ut ſolam quampiam ex appropriatis, ac jam recenſitis Compoſitis rebus deligat; hujus conatum probo & ſuffragabor.

Sub titulo Cornu Cervi Philoſophici *in fine Mantiſſæ præcedentis Pharmacopœiæ reform.* plura Antepileptica Medicamenta extant, quæ huc referenda.

SPECIES DE GEMMIS CALIDÆ ALEXIPHARMACÆ.

℞. Bezoar Orient. veri non factitii Luſitanici drachm. unam.
Occident. drachmas duas,
Boli Armenæ cum ſucco Scordii n. modo præpar. & ſæpius inſuccatæ unciam ſemis,
Unicornu foſſilis albiſs.
veri Marini,
Rad. Contrayervæ,
Zedoariæ,

Cort.

Cort. Limon. extim. recenter ſiccatorum,
Nucum Moſchatarum,
Cinamomi acuti ana drachmas duas,
Croci Auſtr. vel Oriental. drachm. unam ſemis,
Magiſt. ſolub. n. Margarit. Or.
Corall. rub. ana drach. ſemis,
Fiant, omnibus dextrè commixtis, quibusdam per ſe, nonnullis verò junctim pulveriſatis, Species Compoſitæ pretioſæ & confortantes: *quæ Epidemicis & Contagioſis morbis, Cor præcipuè à labe venenata tuendo, opitulantur. In doſi harum & ſimilium ſpecierum error facilè non committitur, etiamſi à drachma ſemis, ad drachmas duas, tempore neceſſitatis, doſis extendatur.*

SPECIES DE GEMMIS FRIGIDÆ, ALEXIPHARMACÆ USUALES.

℞. Pulv. ex Typhis Cervi ritè parati unciam unam,
Bezoar Occidentalis,
Unicornu veri Marini,
foſſilis albiſs. ana unciam ſemis,
Cort. Citri extim. & recenter ſiccatorum unciam unam,
Rad. Contrayervæ drachmas ſex,
Sem. Citri excorticat.
Aquilegiæ,
Raparum alb. ana drachm. duas,
Croci Auſtriaci vel Orient. drachmam unam ſemis,
Macis drachmas duas,
Magiſt. ſolub. n. Margarit. orient. drach. unam ſemis,
Coral. rub. drach. duas,
Nitri cryſtallini puriſs. unciam unam.
Cuncta in pulverem redacta miſceantur exactè, fiantq; Species pretioſæ, *Febribus malignis, Variolis, Morbillis, & Exanthematibus aliis expellendis, efficaciſſimæ. Doſis ſcrupulus unus, ad drachmam ſemis & ſcrup. duos.*

SPECIES DE GEMMIS FRIGIDÆ, ALEXIPHARMACÆ VILIORES.

℞. Margaritarum Orient. præpar. drachmas duas,
Corall. rub. præpar. drachmas tres,
Bezoar Occident. drachmas duas,
Rad. Contrayervæ,
Zedoariæ,
Scorzoneræ,
Sem. Citri excortic.
Aquilegiæ ana drach. duas ſemis,
Cort. Limon. extim. recenter ſiccatorũ,
Pulv. ex Typhis Cervi ana unciã ſemis,
Fiat pulvis ſubtilis.
Præſtans eſt in ſubstaneis alterationibus Infantum & Senum, Febribus porrò Malignis, Exanthematibus, Variolis & Morbillis expellendis non minus efficax. Doſis ſcrupulus ad drachmam ſemis.

SPECIES HEPATICÆ.

℞. Succorum concretorũ ſeu inſpiſſatorũ
Agrimoniæ,
Cichorii ſylv. ex toto,
Hepaticæ nobilis,
Abſinthii noſtr. ana drachm. tres,
His ſuccis concretis imprægnentur & commiſceantur,
Pul. Roſarum rub. uncia una ſemis,
Croci Auſtriaci drachmæ duæ,
Rad. Pimpinellæ uncia ſemis,
Calami Aromat.
Doronici veri,
Galangæ ana drachm. duæ,
Ligni Aloës opt.
Santali citrini,
Santali rubri ana drachmæ duæ ſemis,
Nuc. Moſchatarum,
Cinamomi ana uncia ſemis,
Exſiccentur leni calore, chartæ incluſa, ac denuò in pulverem ſubtilem conterendo redigantur, quibus adde
Fœculæ Acetoſellæ, ſeu Salis eſſentialis, prout appellare malueris, drachmas tres,
Cremoris Tartari unciam ſemis:
Fiat ex omnibus Pulvis ſubtiliſſimus, uſui aſſervandus.

Hepar & Ventriculum roborat: proindè in Cachexia, Hydrope, Icteritia ſalutariter exhibetur, à ſcrupulo uno, drachmâ ſemis, ad unam.

SPECIES IMPERATORIS GROSSÆ.

℞. Cinamomi acuti unciam unam ſemis,
Caryophyllorum,
Zinziberis,
Nuc. Moſchat. ana drachmas ſex,
Macis,
Galangæ ana drachmas tres,

Conſcindantur ſingula ſeorſum craſſiuſculè & quadratè, pro Morſellis Stomachicis & Cephalicis conficiendis; quibus tamē Amygdalæ, Pineæ, Piſtaciæ, & Nuces Indicæ, conditæ, pariter quadrato vel oblongo modo inciſæ, addi poſſunt.

SPECIES DIAIREOS.

℞. Rad. Ireos Florent. drachmas ſex,
Liquiritiæ raſæ drachm. duas,

Inciſæ parum coquantur in ſ.q. Aquæ ſimplicis, decoctum colatum & probè clarificatum ad uncias duas circiter evaporet: Cum decocti hujus ſuffic. quantitate, &

Sem. Melonum,
Cucurbitæ ana excort. unc. ſemis,
Papav. albi drachmis quinque,
Pœoniæ excort. drachmis duabus,
Pinearum mundat. drachmis ſex,

Fiat, probè contundendo in mortario, Pulpa, per ſetaceum cogenda & transmittenda; cui pulticulæ adde

Pulv. Sacchari Canar. alb. uncias tres,

Exſiccentur leni calore, chartæ incluſa, quibus exſiccatis & in pulverē denuò converſis ſequentia ſuperinjiciantur, utpotè

Pul. Rad. Ireos Flor. albiſſ. unciæ duæ,
Amyli albi uncia una ſemis,
Liquiritiæ raſæ uncia una,
Camphoræ ſcrupulus unus,
Ol. Fœniculi ſtill. drachma ſemis,

Fiant Species, & Pulvis ſubtilis.

Præſtant in deſtillationibus ad fauces & aſperam arteriam ruentibus, expectorationem promovent, nec non acrimoniam humorum contemperant.

SPECIS ANTIPESTILENTIALES.

Licet plurimæ Compoſitiones Pulverum Alexipharmacorum in hoc Opere præmiſſæ ſint, *In fine* item *Mantiſſa prægreſſa Pharmacopœia* ubi de Cornu Cervi Philoſophico, nec non in *Animadverſionibus Claſſis duodecima* Trochiſcorum, ubi de Viperis, & medicamentis ex iis parandis, actum eſt, Pulveres egregios alexipharmacos & antipeſtilentiales adſtruxerim; addam nihilominus Auctarii loco unicam Compoſitionem haud ſpernendam, quæ talis:

℞. Succi Scordii recenter expreſſi, depurati, & ad conſiſtentiam Mellis inſpiſſati, drachm. ſex,
Decocti ex partibus æqual.
Rad. Angelicæ,
Morſus Diaboli,
Scorzoneræ,
Imperatoriæ, parati, atque ad Extracti ſpiſſitudinem leniter exhalando abſtracti, drachmas ſex,
His mixtis imprægnentur ſequentes Pulveres, nimirum,
Pulv. Boli Armenæ cum ſucco Scordii paratæ uncia una,
ex Typhis Cervi ritè parati,
Rad. Contrayervæ,
Zedoariæ ana uncia ſemis,
Bezoar Occidentalis,
Croci Auſtriaci vel Orient.
Sem. Citri excorticat.
Rutæ hortenſ. ana drachmæ duæ ſemis,
Cort. Citri recenter ſiccator. & ext.
Nuc. Moſchatarum,
Myrrhæ rubræ translucidæ ana uncia ſemis,

Et leniſſimo calore, chartæ incluſa, exſiccentur, ut in Pulverem ſubtiliſſimum denuò conteri queant; qui aſſervetur.

Præſtant hæ Species in Febribus malignis, contagioſis, ipſaq. Peſte, & à Peſtilentiæ luis contagione præſervant. Doſis drachma ſemis, ad unam.

SPECIES DEOPPILATIVÆ SPLENETICÆ.

℞. Gum. Ammoniaci in granis,
Myrrhæ rubræ translucidæ,

Rad.

Rad. Pimpinellæ,
Enulæ,
Galangæ,
Cinamomi acuti,
Nuc. Moſchatarum ana drach. duas,
Sem. Apii,
Fœniculi,
Naſturtii,
Petroſelini,
Urticæ ana drachm. unam ſemis,
Crem. Tartari,
Tartari Vitrioliati cryſtalliſati,
Salis eſſentialis Naſturtii ex ſucco rite parati,
Magiſt. n. ſolub. Ocul. Cancrorum ana drachm. duas ſemis,

Fiant Species, ſ. Pulvis ſubtilis.

Valent ad Lienis affectiones morboſas: in hypochondriaca igitur affectione diuturna, Obſtructionibus Hypochondriorum & Meſenterii emolumento ſunt, Menſesq; Mulierum retentos promovent. Doſis drachma ſemis, ad unam.

SPECIES STOMACHICÆ.

℞. Cremoris Tartari unciam unam,
Salis Acetoſellæ eſſentialis acidi, quem fœculam appellant, rite in terreis ſeu vitreatis vaſis parati unciam ſemis,
Nucum Moſchatarum,
Cinamomi acuti ana drach. quinque,
Cardamomi min.
Caryophyllorum,
Calami Aromatici,
Galangæ,
Zedoariæ ana drachmas duas,
Piperis longi drachmam unam,

Mixta & in pulverem redacta reponantur uſui.

Valent hæ Species in Ventriculi debilitatibus, depravatam ejus concoctionem emendant, crudos viſcoſosq; humores incidendo, attenuando, & robur illi addendo, efficaces ſunt. Doſis ſcrupulus unus ad drachmam ſemis, & ultra.

Nota: In Medicamentis ſtomachalibus, calidioribus nonnihil, diſpenſandis & conficiendis, Regiones, Plagæ & Climata vel maximè ſunt obſervanda, ut in Aquilonaribus plus de calidioribus aromatibus, utpote *Pipere, Zinzibere & Caryophillis* illis adſtruatur, quàm in Auſtralibus: Quod Medicorum prudentiæ & obſervationi committimus.

SACCHARUM CITRATUM SEU ESSENTIA CITRI SACCHARINA.

EX Corticibus Citriorum ſeu Limoniorum extimis, radulâ comminutis, exprimatur ſuccus prælo; cum hoc ſucco ſolvatur ſuper igne leni

Pul. Sacchari Canar. albiſs. libra una,

ac ſi tabulæ ſine ebullitione (cum ſucco alias acido ſolitæ,) fieri deberent, & totaliter iterum exſiccetur, chartâ incluſum: Hoc exſiccatum ſaccharû, cum illo priori ſucco expreſſo denuò humectetur aut ſaltem irroretur, atque iterum charta incluſum exſiccetur: Tandem eidem Saccharo citrato, ex decem vel duodecim pomorum Limoniorum Corticibus recentibus, imprimatur ſuccus eorum Oleaginoſus, digitis ſaltem, & efficietur fragrantiſſimum odore, & virtute efficaciſſimum Saccharum Citratum, quod in vitro probe clauſo uſui aſſervandum.

Cordiale & Alexipharmacum eſt nobile, plurimis aliis medicamentis, pro odore & ſapore grato conciliando, admiſcendum.

ESSENTIA ARANTIORUM SACCHARINA.

PAretur ad eandem normam, quâ præcedens Saccharû Citratum, ſeu Eſſentia Citri Saccharina dextre deſcripta eſt: Serveturque in vitro etiam clauſo.

Cordiale pariter eſt & Carminativum, variis uſibus celebre & aptum medicamentum.

SACCHARUM ROSATUM SEU ESSENTIA ROSATA SACCHARINA.

AQua Roſarum fragrantiſſima, ſine additione, ex balneo n. vaporoſo deſtillata, denuò bis, terve, à Roſis recentibus

tibus rectificetur, vel abſtrahatur: Huic Aquæ fragranti ſpirituoſæ Roſæ recentes rubræ largiter immergantur, & in ea aliquandiu macerentur, vaſe vel vitro per quamopt. clauſo, factâ pôſt colaturâ cum expreſſione Roſarum, ſolvatur hâc ipsâ Roſarum aquâ ſpirituoſâ & eſſentificatâ

Sacchari Canarii albi libra una,

ſine ebullitione, ac ſi tabulæ ex ſuccis acidis confici deberent, ab igne pôſt protinus remotum Saccharũ totaliter iterum exſiccetur, chartâ incluſum, leniſſimo, ac tepido calore: Hoc ſemel exſiccatum Saccharum porrò bis, ter, quaterve, cum eâdem aquâ Roſarum eſſentificata & tinctâ nonnihil irroretur, ac toties chartâ albâ incluſum leni in calore exſiccetur. Servetur in vitro probè clauſo, tanquam ſummè Cordiale & fragrantiſſimum Saccharum, variis uſibus accommodandum. Quod ſi verò Oleum Roſarum verum deſtillatum in promptu foret, poſſet ejuſdem ſcrupulus, vel drachma ſemis, eidem Saccharo Roſato adhuc immiſceri, quò multô præſtantius efficeretur.

SACCHARUM CITRATUM TABULATUM.

℞. Sacchari Can. albi uncias ſex.
Solvantur in ſ.q. ſucci Citri ſeu Limon. recenter expreſſi (cui tamen Cortices Citri vel Limon. recentes & extimi prius infuſi aliquandiu fuerint) ſine ebullitione, in patellâ ferreâ vel terrea, cui ab igne remoto adde

Corticum Citri ſeu Limon. recent. & extimorum radula prius comminutorum, ac ſubtiliſſimè in lapideo mortario contuſorum unciam unam, vel unam ſemis,

item

Eſſentiæ Citri Saccharinæ paulò ante edoctæ unciam unam.

Fiant lege artis Tabulæ vel Morſelli, *Cor & vitales ſpiritus inſigniter roborantes.*

Nota: Quòd ſi fortè nonnemo *Eſſentia Citri ſaccharinæ, ſuperius edoctæ, Elaoſaccharum Citri*, ex *recentium horum Corticum Oleo ſtillato* paratum, ſurrogari vellet, cum eodem non pugnabo, ſed neceſſum eſt, hoc, de eodem *Oleo ſtillato Citri* notatu ac ſcitu dignum, obſervet. Nimirum, ſi illud ex *recentiſſimis, & nullo modo, nec unicâ die, putrefactis aut fermentatis Corticibus*, ſolâ aquâ affuſâ, illicò deſtillatum fuerit, illud odore ſummè fragranti & naturali Citrio gaudere, neque, in multos annos aſſervatum, rancorem aut viſcoſitatem contrahere, verùm incorruptum proſtare ſemper. Si verò id ipſum ex *fermentatis & vel leviter putrefactis Corticibus* deſtilletur, odorem ingratum, â Citrio naturali planè alienum, contrahere, nec non tractu temporis ad inſtar Therebinthinæ vel ſpiritus Therebinthinæ olere, quandoque etiam viſcidum craſſumque evadere, certiſſimum ac experientiâ confirmatum eſt. Hinc Pharmacopolis ſvadeo, ut potius pauco Oleo, eoque fragranti & odore naturali Citrio gaudente, contenti ſint, quàm ejus paulò largiori quantitate, odorem verò ingratũ & Therebinthinatũ ſpirante, eò magis ſi illud in longum tempus aſſervandum ſit. Etenim guttula una, noſtro ſvaſu ex recentiſſimis Corticibus legitimè ſtillati Olei Citri tantum efficiet, cùm odore tùm operatione naturali, quàm plures ejuſdem guttulæ ex fermentatis aut putrefactis Corticibus deſtillatæ, cujus Olei quô plus medicamento cuidam immiſceas, eò ingratiore & magis Therebinthinato odore illud inquinatur: proindè non abs re, quotieſcunque *Oleum Citri* præſcribo, illud quod *ex recentibus eorundem Corticibus*, ſine prægreſſa fermentatione aut putrefactione, deſtillatum fuerit, ſurrogandum eſſe præcipio, quamvis ſurdis, quia levia hæc habent, & nauci pendunt has admonitiones, fabulam narrare videar. Non equidem me latet, quod uberius *prædictum Oleum ex Corticibus fermentatis & putrefactis* proliciatur, quàm ex *recentibus illicò, ſine præmiſſa fermentatione*, deſtillationi commiſſis, verùm præſtantia Olei illius legitimè ſtillati, effectu propriô & naturali Citriô omnia inſigniter compenſabit. Etenim ſicuti ex *fermentatis quibusdam, frigidioribus naturâ ſuâ, Plantis, & vegetabilibus*, utporè *Roſis, Liliis convallium &c. Spiritus* eliciuntur *ardentes*, qui reverà non refrigerante Roſarum, vel adſtringente aut laxante virtute, ſed potius calefaciente & inflammante pollent, â natura

tura roſarum primæva alieni; pari ratione & hoc *Oleum Citri*, de quo nobis in præſentia ſermo eſt, ſi ex *fermentatis aut putrefactis Citriorum Corticibus* deſtillatum fuerit, longè alias & peregrinas fortè edet operationes, ac ſi ex *recentibus, ſine pregreſſa fermentatione aut putrefactione*, prolectum ſit; quippe quod odor & ſapor, qualitatum primarum & ſecundarum Ideæ confirmant. Indies proindè magis perſpicio, quàm arduum ſit, Medicinam facere illi, qui inſignes medicaminum differentias & virtutes, ſolâ ſæpius ſiniſtra & differenti præparatione emergentes, non perſpexerit, ſed cuncta fidei alienæ & peregrinæ committere neceſſum habet.

Notetur præterea: Quod ex *Corticibus Citriorum recentibus præſtantiſſimum Oleum, odore & virtute Citrio naturali ac proprio* efficaciſſimum, per balneum noſtrum vaporoſum, *in Claſſe xv. de Aquis deſtillandis æri inciſâ figurâ* expreſſum, deſtillando, ſine ulla liquoris aut aquæ ſ. affuſione, elici poſſit, exiguâ licet in copiâ, quam tamen effectus & præſtantia, prout ſuperius dictum, inſigniter ſupplebit. Cum enim hoc *Oleum nullo Corticibus affuſo liquore*, ſed per ſe, absque ullo additamento, deſtillatum ſit, procul dubio etiam majoribus præ reliquis, ſimpliciter largâ copia aquæ ſimplicis affuſâ, *deſtillatis Oleis*, virtutibus pollebit, ſiquidem *Aqua, quâ Citrii aut Limoniorum Cortices* ad veterum normam & inſtitutum prius macerati, deſtillantur, magnam virum portionem, fragrantiæ pariter & energiæ partem *Oleo Citri deſtillatione* parando ut ſubtrahat, neceſſum eſt. Niſi enim ſic uſu veniret, unde ſuam fragrantiam, & Citrium odorem, quò pollet, hæc larga aquæ deſtillatæ copia mutuaret, niſi ſulphureo ac ſubtiliſſimo Citri Spiritui, qui per minima illi uniri poteſt, ſociata, eique indiſſolubili nexu colligata, ſecum arriperet, *ac Oleo* eundem ſuffuraretur? Quippe quod manifeſtè, repetita ſimilium *Oleorum eſſentialium* deſtillatione, aut rectificatione, beneficio *novæ aquæ* affuſione peragendæ, comprobari poteſt, ubi patebit, quod vix dimidia pars *Olei rectificandi, in Oleaginoſa ſua ſubſtantia vel forma* tranſitura ſit, reliqua verò pars dimidia, *aqua*, cum qua deſtillatur, in rapinam cedat; quam etiam odore & fragrantia imbuit. Notent hanc quam fideliſſimè ſuggero Theorematis loco cautelam Pharmacopœi, ac juxta hanc normam & Idæam alia quædam ex recentibus rebus deſtillent Olea, præſertim Terebinthinæ, cujus Spiritus Oleaginoſus efficaciſſimus & æthereus futurus, ſi nullam affundant aquam, ſed ſolâ & leni deſtillatione per alembicum, absque ullo additamento, propellant. Cum enim aqua per deſtillationem exſtillans, Terebinthinam odore & fragrantiâ per omnia æmuletur, conſentaneum eſt, illam à ſpirituali portione & ſubtiliore Terebinthinæ indole imbui ac imprægnari, facto notabili diſpendio Oleaginoſitatis.

SACCHARUM ROSATUM TABULATUM.

℞. Pul. Florum Roſarum rubicundiſs. uncias duas vel amplius
quibus ſuperaffundatur
Succi Citri vel Berberum q. ſ. ut fiat inſtar pulmenti.
Jam
℞. Sacchari Can. albi pulveriſati libram unam,

Quod in patella ſupra ignem cum prædicti Roſarum pulmenti ſuffic. quant. liquefac & diſſolve, in modum, ac ſi Tabulæ ex ſucco aliquo acido efformari animus eſſet; remoto poſt ab igne, nullâ factâ ebullitione aut coctione, fiant Morſuli vel Rotulæ; cavendo tamen ne, nimium ſucci Citri Pulveri Roſarum affundatur, quo ambæ unciæ Roſarum Saccharo deſtinato imprimi queant: pro odore tamen grato eidem Saccharo conciliando, præſtaret; nonnihil de Eſſentia Roſata Saccharina, *paulò ante edocta*, ultimò ipſi ante fuſionem adjeciſſe.

MANUS CHRISTI, SIVE TABULÆ PERLATÆ CONFORTANTES.

℞. Magiſt. Perlarum n. ſolub. Oriental. & ſi lubet etiam,
Magiſt. ſolub. n. Coralliorum rub. & Matris Perlarum ana drachm. duas,

Diſſolvantur cum ſuffic. quant. Succi Citri recenter & jam jam expreſſi ad formam pulticulæ, quâ pulticulâ porrò

Sacchari Can. alb pul. libra una ſolvatur in patella ferrea, ut moris eſt in confectione tabularum cum ſuccis acidis parandarum, ſine ebullitione nimirum, addendo

Eſſentiæ Citri ſaccharinæ paulò ſupra edoctæ unciam unam,

vel, ſi odor Roſarum magis delectet,

Eſſentiæ Roſarum ſupra etiam edoctæ tantundem ſubſtituatur.

Fiant Rotulæ Perlatæ præſtantes, *in omnibus animi defectionibus ſalutariter exhibenda.*

Nota: In defectu *Succi Citri aut Limoniorum* recenter expreſſi, *ſuccus Berberum aut Ribium* ſurrogatur.

SACCHARUM GEMMATUM SEU PERLATUM.

℞. Magiſt. n. ſolubil. Perlarum Oriental. drachmas duas,
Coralliorum,
Matris perlarum,
Oculorum Cancrorú ana drach. tres,
Solvantur in
Succi Citri aut Limon. recenter & jam jam expreſſi unciis circiter tribus:
porrò cum hac ſolutione
Sacchari Can. albi pulv. unciæ octo

liquefiant ſuper igne recenti carbon. in patella ferrea, ſine ebullitione, aut coctione ſ. a. cui ultimo adde

Eſſentiæ Citri Saccharinæ unciam unam ſemis,

Fiantque l. a. Morſelli vel Tabulæ, leniter exſiccandæ.

MORSELLI CEPHALICI REGII.

℞. Sacchari Canar. albi libram ſemis vel uncias octo:

ſolvantur in portiuncula aquæ Cinamomi vel Arantiorum florum, & ad conſiſtentiam tabulati coquatur, in quo ab igne remoto liqueſac

Ambræ gryſeæ drachmam ſemis, vel, pro ditioribus, drachmam unam,
prius tamen cum
Sem. Citri excort. drachma ſemis probè ſubactæ:
ſuperaddendo ſtatim
Moſchi Orientalis opt. ſcrupulú unum, cum
Aquæ Florum Arantiorum exigua port. in pultem redacti,
Nucum Indicarum condit. & craſſiuſcule inciſarum unciam unam,
Conſ. Florum Arantiorum,
Tunicæ ana drachm. ſex,
Piſtach. decort. & conciſorum unciam unam,
Elæoſacchari Cinamomi drachm. ſex, ſumendo drachmam ſemis Olei pro uncia una Sacchari,
Eſſentiæ Roſatæ Saccharinæ antea edoctæ unciam unam.

Fiant Morſelli confortantes & Cephalici, Caput, Cerebrum, ac univerſum Nervoſum genus inſigniter roborantes.

MORSELLI CEPHALICI ALII.

℞. Sacchari albi Can. libram unam, ſolvatur in portiuncula Aquæ Cinamomi, vel Florum Arantiorum, & ad conſiſtentiam Tabulati denuò, coquendo parum, redigatur, cui ab igne remoto adde, ac in eo liqueſac

Ambræ gryſeæ drachmam ſemis,
prius cum
Sem. Citri excort. ſcrupulo uno probè ſubactæ,
Reſinæ Storacis Calam. drachm. unam,
Extr. Ligni Aloës n. m. dextrè parati drachm. unam ſemis,
ſuperaddendo ſtatim his liquefactis
Nuc. Indicarum condit. & conſciſſar. unciam unam,
Conſ. Flor. Anthos,
Betonicæ,
Tunicæ ana n. m. paratarum, ex anatica nimirum portione Florum & Sacchari, drachmas ſex,
Piſtach,

Piſtach. decort. & craſs. inciſorum unciam unam,
Pul. Rad. Doronici veri,
Cardamomi min.
Nucum Moſchat. ana unam ſemis,
Elæoſacchari Cinamomi unciá unam,
Eſſentiæ Roſarum Saccharinæ drach. ſex.

Fiant Morſelli præſtantiſſimi: *Cerebrum ac univerſum nervoſum genus, ut & Ventriculum frigidum inſigniter roborantes.*

MORSELLI CONFORTANTES VIRILES.

℞. Sacchari Can. alb. libram unam, ſolvatur in ſ. q. Aquæ Cinamomi, in qua Radices Satyrionis aliquandiu maceratæ fuerint, & denuò ad Tabulati conſiſtentiam percoquatur, in quo ab igne remoto diſſolvatur

Ambræ gryſeæ drachma una, vel drachma ſemis, plùs minusvè pro fortuna & conditione Patientis. addendo ſtatim
Rad. Satyrionis condit. & conſciſs. unciam unam ſemis,
Nuc. Indic. cond. drachmas ſex,
Zinziberis Indici cond. unciam unam,
Cort. Arantiorum cond. unciam ſemis,
Carnis Scinci Marini,
Veratri Cervi raſpati ana drachm. tres,
Piſtach. decortic.
Pinearum mund. ana inciſ. drach. ſex,
Cardamomi min.
Sem. Erucæ,
Lingvæ avis,
Macis,
Piperis longi ana drachmas tres,
Ol. Cinamomi opt. ſtill. ſcrup. unum,
Caryophyll. ſcrup. ſemis,
prius cum
Eſſentiæ Citri Saccharinæ uncia una permixtorum.

Fiant Morſelli *egregiè confortantes, ac ſemen inſuper augentes.*

MORSELLI CONFORTANTES.

℞. Sacchari albi Can. in aq. Roſarum ſoluti libram unam,
Percoque ad conſiſtentiam Tabulati, in quo ab igne remoto, & nonnihil à fervore remittente, diſſolve

Ambræ gryſeæ ſcrupulum unum vel drachm. ſemis,
Reſinæ Ladani ſcrupul. ſemis, ſuperaddendo
Piſtach. excorticat.
Pinearum mundat.
Amygd. dulc. excort. ana drachm. ſex,
Nuc. Indicarum cond. unciam unam ſemis,
Ol. Cinamomi ſcrupulum unum ſemis,
Caryophyll. ſcrup. ſem.
Nuc. Moſchatar. expr. drachmam ſemis,
prius cum
Eſſentiæ Citri vel Roſarum Saccharinæ uncia una ſemis permixtorum.

Fiant l. a. Morſelli.

VEL.

℞. Sacchari Can. alb. libram unam;

Quam ſubtiliſſime tritam cum ſuffic. quant. Succi Citri aut Limoniorum acidi, recenter & jam expreſſi, ſupra ignem recentem ſine coctura, in patella ferrea, ſolve ſ. a. Huic adde craſſiuſculè inciſa ſequentia:

Pinearum mundat.
Piſtachior.
Amygd. dulc. ana decort. unciá unam,
Nuc. Indic. condit. unciam uná ſemis, item, ſi lubet,
Ambræ gryſeæ ſcrupul. vel drach. ſemis,
Olei ſtill. Cinamomi ſcrupul. unum,
Caryophyll. ſcrupul. ſemis,
Nucum Moſchat. expr. ſcrupul. unum,
prius tamen
Eſſentiæ Citri vel Roſarum Saccharinæ uncia una ſemis immixtorum.

Fiant Morſelli pretioſi & confortantes.

MORSELLI HEPATICI.

℞. Rad. Cichorii ſylv. recent. unciastres,
Flor. Roſarum rub. recent. unciam unam,
Ligni Santali rubri drachmas duas,

Fiat cum ſufficic. quantit. Aquæ ſimplicis decoctio ad uncias decem circiter : cum decocto hoc colato & probè clarificato diſſolve

Sacchari Can. albi libram unam,
ac denuò coquendo ad conſiſtentiam Tabulati redigatur, cui ab igne remoto adde
Conſ. Roſarum rub. ex anatica quantitate Roſarum & Sacchari paratæ uncias duas,
Hepat. nobil. itidem ex anatica quant. Florum & Sacch. factæ unciam unam ſemis,
Flor. Tunicæ n. uti ſupra unciam unam,
Cort. Arantiorum,
Citri ana recent. & radulâ ſubtiliſs. comminut. unciam ſemis,
Nuc. Moſchat. conſciſs. unciam ſemis,
Magiſt. n. ſolub. Corall. rub. drachm. tres,
Fiant Morſelli ſ. a.

Valent ad Hepar roborandum, ejuſdemque obſtructionibus reſerandis, Cachecticis, & Hydropicis ſuccurrunt.

MORSELLI ALII HEPATICI.

℞. Succi Limon. recenter expreſſi uncias circiter quinque,
in quo macerentur
Rad. recent. Cichorii ſylv. unciâ una ſemis,
Flor. Roſarum rub. recent. uncia una, vel ſiccat. uncia ſemis,
Factâ maceratione per diem & noctem, fiat colatura cum expreſſione forti : Hoc ſuccô expreſsô diſſolve,
Sacchari Can. albi triti libram unam,
ſupra ignem recentem, ſine coctura ſ. a. cui ab igne remoto adde
Conſ. Roſarum rub. recent. ex quantitate æquali Roſarum & Sacch. paratæ uncias duas,
Hepat. nobil. n. uti ſupra unciam unam ſemis,
Flor. Tunicæ n. unciam unam,
Nuc. Indicar. cond. & conſciſs. drachm. ſex,
Cort. Arantiorum,
Citri ana recent. radulâ comminut. & inciſor. drach. duas,
Eſſentiæ Citri, vel potius Roſarum Saccharinæ unciam unã, vel unam ſemis,
Fiant l. a. Morſelli, *Hepati & Ventriculo debilitato ſuccurrentes.*

Oedipus non ſum : Nonnullos tamen Pharmacopœos futuros auguror, qui hos Morſellos ac conſimiles Confectiones, (paratu quidem faciles, plus tamen artis requirentes) dexterè conficere ignorent: Hi mihi nequaquam ſuccenſeant, quod communem Stylum ac Methodum declinans, quæ unciam unam ſpecierum, vel ad ſummum unciam unam ſemis, libræ uni Sacchari, pro Morſellis vel Rotulis conficiendis deſignat, aliud amplexer dogma, ſed propriam potius ſuggillent imperitiã, hoc ſibi firmiſſimè perſvadentes, me talia longa arte, annis & Methodo tractaſſe, ac apprimè noſſe, quid Ratio & Experientia conſulat, quid inhibeat. Non enim rationi contrariatur, cum non ſacchari gratiâ hæ & ſimiles Confectiones diſpenſentur, ægriſque porrigantur, ſed intuitu ſpecierum quas ſaccharo inveſtimus, quæ ſolæ medicatæ ſunt, & opem languentibus ferunt : Saccharum interim familiare tantum ægris vehiculum eſt, aut, ſi mavis, baſis ac materia, è qua in hoc vel illud Medicamenti genus ac formam, velut durabile corpus, hæ ſpecies coaleſcunt, ægriſq; propinantur, ut proindè quo plures Species aut medicatos Pulveres, Condita, Conſervas, aliaſque Confectiones beneficio Sacchari, quod unionis ac glutinis inſtar ſe habet, in unum corpus colligaveris, conſiſtentiæ interim debitæ, ac guſtui nil derogando, tantò conformius rationi & experientiæ operaberis, ſenſatus Medicus audies, ægriſq; cõſulturus: Quod ſi verò contrarium ſeceris, non niſi diſpendium æris & ſanitatis exindè præſtoleris. Neq; hæc etiam ipſi Experientiæ refragantur, me arbitro, & aliis peritioribus Pharmacopœis, qui multoties hanc ſpartam ſubivimus, difficiliores haſce Rotulas & Morſellos præparando. Etenim Conſervæ, Fructus, Condita, Cortices recentes contuſi, Saccharum ad conſiſtentiam Tabulati coctum, amplius non exſiccant, ſed potius humiditatem conciliant, quô facilius deindè ſicciores Species Saccharo dicto uniri & permiſceri valeant. Proindè haben-

habenda ratio cumprimis ſpecierum ſaccharo miſcendarum, & non pondus ſolum reſpiciendo, ſed conſiſtentiam, qualitates, ſiccitatem & humiditatem potius ſpecierum plerumque contemplando: quibus exploratis, conſiſtentiam, quam competere videbis, ſolidiorem aut liquidiorem, ſaccharo coquendo attribues, & errorem nunquam committes.

MORSELLI VEL ROTULÆ PECTORALES.

℞. Sacchari albi Can. libram unam,
ſolvatur vel in
Succi ſempervivi majoris depurati libra ſemis,
in quo prius
Rad. Enulæ inciſæ uncia ſemis,
Ireos Florent. drachmæ duæ,
parum ebullierint,
vel etiam in
Aquæ Roſarum fragrant. ſine ad. ſtill. libra ſemis,
in qua prius
Rad. Enulæ uncia ſemis,
Ireos Florent. drachmæ tres,
aliquandiu tantum infuſæ & maceratæ fuerint,
Coquantur ad conſiſtentiam Tabulati, cui ab igne remoto injice
Reſinæ Storacis calam. drachm. duas,
Specier. Diajreos n. ſuperius paulò deſcriptarum unciam unam ſemis,
Pul. Rad. Enulæ drachmas duas,
& ſi lubet
Pul. Croci opt. drachmam unam,
Eſſentiæ Roſatæ Saccharinæ,
Elæoſacchari Aniſi ana unciam ſemis,
Fiant ſ.a. Rotulæ vel Morſelli, *in affectibus Pectoris Catarrhoſis, Tuſſi diuturna, Pleuritide & Phthiſi ipſa perutiles.*

MORSELLI STOMACHICI.

℞. Rad. Acori,
Calami Aromat.
Galangæ ana drachmas tres,
Zinziberis drachm. unâ ſemis,
Inciſæ coquantur parum in ſ.q. Aquæ ſimplicis ad libram ſemis circiter: cum colatura ſolvatur
Sacchari albi Can. libra una,
ac denuò ad conſiſtentiam Tabulati coquendo redigatur, cui remoto ab igne adde
Nuc Indic. condit. & conſciſſ. unciam unam ſemis,
Zinziberis Indici cond. & conſciſſi unciam unam,
Calami Aromatici condit.
Cort. Arantiorum,
Citri ana cond. & conſciſſ. unciam ſemis,
Amygd. dulc. decorticat.
Piſtach. decort. ana inciſorum unciam unam,
Nuc. Moſchat. conquaſſ. unciam ſemis,
Cardamomi minoris drachmas tres,
Macis,
Piperis longi,
Caryophyllorum ana drachm. unam ſemis,
Cinamomi acuti inciſi unciam ſemis,
Fiant, ſ.a. *qui* Morſelli, *Stomachum & reliquâ viſcera infrigidata confortant, appetitumq; excitant, & flatus comprimunt.*

PASTA PRO PLACENTULIS STOMACHALIBUS.

℞. Amygd. dulc. decort. uncias duas,
Piſtach. decort. unciam unam ſemis,
Contundantur probè & minutiſſimè in mortario ad pultis formam, affundendo paulatim portiunculam aquæ Roſarum fragrantiſſ. vel Cinamomi, poſt adde
Sacchari pulv. albi uncias octo,
Cort. Arantiorum,
Citri ana cond. unciam unam,
Farinæ triticeæ uncias tres,
Pulv. Cinamomi acuti drachmas ſex,
Caryophyllorum,
Nuc. Moſchat. ana unciam ſemis,
Piperis longi,
Zinziberis ana drachmas tres,
Fiat paſta ex qua formentur Placentulæ parvæ ad lubitum, & in fornace vel ſartagine occluſâ, moderato calore pinſentur.

CINAMOMUM COCTUM.

℞. Amygd. dulc. decort. uncias tres,
Piſtach. decort. unciam ſemis,
Contundantur minutiſſimè in mortario ad pultis formam, addita paulatim ſ.q. aq. Cinamomi opt. quibus adde

Sacchari Can. albi pulv. uncias octo,
Pulv. Cinamomi acuti uncias tres,
Boli Armenæ Orient. præparat. drachm. ſex vel unc. unam,
Cardamomi,
Piperis longi,
Zinziberis ana drachmas duas,
Ol. Still. Cinamomi ſcrupulum unum, vel drachmam ſemis.

Cum ſuffic. quant. Mucilag. Tragacanthi, aquâ Cinamomi extracti, fiat Maſſa, ex qua formentur Cannulæ inſtar Cinamomi, ſiccentur leniter.

ALIUD.

℞. Pulv. Cinamomi acuti uncias duas,
Zinziberis albi unciam ſemis,
Caryophyllorum,
Nuc. Moſchat. ana drachm. duas ſemis,
Boli Armenæ drachmas ſex,
Ol. Cinamomi ſtill. ſcrupulum unum, vel drachm. ſemis,
Sacchari Can. albi libram unam:

E quibus mixtis, inque pulverem redactis, additâ ſ. q. Mucilaginis Tragacanthi, aquâ Cinamomi extracti fiat Paſta, è qua formentur Cannulæ inſtar Cinamomi convolutæ.

Roborant Ventriculum & Cerebrum, facultatem concoctricem labefactatam confortant, & anhelitum gratum efficiunt.

TRAGEA AROMATICA COMMUNIS.

℞. Pulv. Cinamomi acutiſſimi unciam unam ſemis,
Nuc. Moſchatarum drachm. ſex,
Macis drachmas duas,
Galangæ,
Caryophyllorum ana drach. tres,
Piperis longi,
Zinziberis ana drachmas duas,
Semin. Carvi unciam ſemis,
Sacchari albiſſimi libras duas,

Miſc. fiat Tragea *pro roborando Ventriculo infrigidato.*

TRAGEA GROSSA CEPHALICA PRETIOSA.

℞. Flor. recent. Anthos,
Betonicæ,
Flor. recent. Tunicæ rub. ana unciam unam,
Arantiorum drachm. ſex,

Incidantur prius, contundantúrque dein in mortario lapideo minutiſſimè, quibus adde

Pulv. Rad. Doronici veri drachm. ſex,
Nuc. Moſchat. unciam unam,
Macis,
Cardamomi,
Caryophyllorum ana unc. ſemis,
Cubebarum drachmas duas,
Ligni Aloës gum. unciam ſemis,
Ambræ gryſeæ drachmam unam, ſolutæ in
Ol. Cinamomi drachma ſemis, vel ſcrupul. duobus,
Moſchi Orientalis ſcrupulum unum, ſoluti in
Aquæ Flor. Arantiorum portiuncula,
Pul. Sacchari Can. albi libram unam.

Miſceantur exactè, & additâ ſuffic. quant. Mucilaginis Tragacanthi aquâ Roſarum extractæ fiat, contundendo in mortario Maſſa tenax, ex qua formêtur Globuli parvi, ad inſtar pilularum Francofurt. ac in leniſſimo calore exſiccentur. Hi Globuli ut gratiores guſtui, & Confectioni cuidam Coriandri vel Cubebarum ſimiles appareant, ſaccharo albiſſimo clarificato, & ad debitam Syrupi craſſioris conſiſtentiam cocto (Confectariis notam) obducantur, ut artis eſt. Si verè Regia efficietur Confectio, æque uſui ac guſtui grata & efficax.

Pro iis, qui *Ambram & Moſchum* ferre nequeunt, vel æri parcere volunt, ſine his conficiatur.

TRAGEA GROSSA CEPHALICA VILIOR.

℞. Pul. Cardamomi min.
Cinamomi acuti ana unciâ unam,
Nuc. Moſchatarum unciâ unam ſemis,
Macis drachmas ſex,
Caryophyllorum unciam ſemis,
Cubebarum,
Aniſi,
Fœniculi,

Pul.

Pul. Carvi,
Coriandri ana unciam ſemis,
Rad Doronici veri drachm. ſex,
Reſinæ Storacis drachmas tres,
Ladani drachm. unam ſemis,
Conterenda in pulverem redigantur, & additâ

Sacchari albi & triti librâ unâ efficiatur cum ſ. q. Mucilaginis Tragacanthi Paſta, ex qua formentur Globuli ad inſtar pilularum parvarum, Sacharo porrò candido, vel criſpaturâ ſaccharinâ apud Confectarios (ſi Pharmacopœi in Confectionibus ſimilibus parandis verſati non ſint) obducendi.

TRAGEA GROSSA COMMUNIS.

℞. Cinamomi acutiſs. unciâ unam ſemis,
Nucum Moſchat. drachmas ſex,
Caryophyllorum,
Cardamomi,
Galangæ,
Calami Aromatici ana unciam ſemis,
Fiat omnium Pulvis, & addita

Sacchari albi Can. pulv. librâ unâ, efficiatur Maſſa tenax cum ſ. q. Mucilaginis Tragacanthi, ex qua formentur Globuli parvi, qui leviter prius exſiccati, obducantur Saccharo, prout in præcedentibus monſtratum, quibus tandem jungantur

Confect. Aniſi,
Fœniculi,
Carvi,
Coriandri ana legit. & ſine farina parat. unciæ tres.
Fiat Tragea groſſa, *Ventriculo & Capiti proficua.*

TRAGEA GROSSA ALIA STOMACHALIS.

℞. Pul. Cinamomi acutiſſimi unc. unam,
Cardamomi min. ſemis,
Pul. Nucum Moſchatarum ana unciam unam,
Calami Aromatici,
Caryophyllorum,
Macis,
Galangæ ana drachmas quinque,
Piperis longi,
Zinziberis ana drachmas duas,
Sem. Erucæ drachmas ſex,
Granor. Maſtichis unciam ſemis,
Reſinæ Storacis Calam. drachmas ſex,
Miſceantur exactè, & additâ

Pul. Sacchari Can. albi librâ unâ ſemis,

fiat cum ſuffic. q. Mucilag. Tragacanthi Paſta tenax, ex qua formentur Globuli parvi, qui porrò, prius leniter ſiccati, Sacharo ſupradicto modo obducantur, & efficietur Confectio *præſtans, Ventriculo refrigerato & debilitato proficua.*

Hiſce, & huic Claſſi, quæ præſtantes Medicatos Pulveres ac Species, nec non plurimarum Confectionum Typum ac Idæas expreſſit, ad morborum Centurias expugnandas, Coronidem impono: Neque enim artis & induſtriæ fore autumo, ad multorum æmulationem, ingrata prolixitate ſine fine & numero diverſas Specierũ formas & Compoſitiones coacervare, ut merito dubi, aut anxius hæreas, quo nam noto etymo ejusmodi Compoſitorum farragines diſcrimines. Verum cum exercitatiſſimi Medici non numero ſed delectu Medicamenta appretient, illis me conformare volui, ac inutilem medicamentorum turbam, quâ reliqua Diſpenſatoria invisa ſunt, non re aut ingredientibus diverſa, peregrino ſolum nomine inſignita, ab hac Claſſe noſtrâ arcere. Boni conſulat L. B. amicâ brevitate ſelectiſſimas, arte & energia plenas ſibi concreditas in hac Claſſe Species. Fruſtra enim citra neceſſitatem entia multiplicantur.

PHAR-

PHARMACOPOEIÆ REGIÆ, *ſeu* DISPENSATORII NOVI LOCUPLETATI

CLASSIS DUODECIMA TROCHISCORUM RITE PARANDORUM RATIONEM VERAM indicans.

DE *Trochiſcis in hac Claſſe acturus, velim ut huc pariter referantur, quæ ſuperius in* Animadverſionibus ſuper propriá ipſorum Claſſem *diſſeruimus, nimirùm quale Medicamenti genus ſint, & quã inutilia quædam illorum Medicamentá, inhabilia planè, quæ in ſua propria forma uſui Medico inſervire queant, ſed opus habeant, ut in pulverem denuò redigantur: hoc autem aptè fieri non poſſe, neq; etiam conſultum eſſe*, ibidem *demonſtravimus. Ne tamen Officinæ pharmaceuticæ Trochiſcis omninò deſtituantur, addam aliquot formulas, congruasque Compoſitiones, Medico in diverſis morborum generibus profligandis, ſuâ propriâ formâ, abundè ſufficientes; juxta quorum normam & alia Medicamenta conformari poſſunt.*

AGARICUS TROCHISCATUS.

AGaricus, qui leviſſimus fungorum eſt, ac proindè in propria ſubſtantia volatilis, ac trituræ ineptus, quod in floccos facilè abeat, ac operantem Pharmacopœum remoretur, novam veluti ut induat formam, neceſſe habet: Quâ autem dexteritate id præſtari poſſit, ſuperius *in Animadverſionibus* dictæ *Claſſis de Trochiſcis*, pag. 216. aperui. quo B. L. directum cupio.

TROCHISCI ALHANDALI.

PRopter eandem cauſam, ob quam Agaricus, ſummam nimirum levitatem, & difficillimam triturationem, etiam Colocynthis in Trochiſcos cogitur, qui Alhandal dicuntur, quorum præparatio pariter

riter

riter ex ſuperioribus noſtris *Animadverſionibus Claſſis propriæ pag. 216.* patebit.

TROCHISCI ALIPTÆ MOSCHATÆ.

Horum Trochiſcorum legitimæ præparationes, cùm interno uſui, tùm ſuffumigiis deſtinatorum, videantur pariter *in Animadverſionibus n. ſuper propriam Trochiſcorum Claſſem factis pag. 216.* quas Amicus Lector adeat.

TROCHISCI BECHICI ALBI.

℞. Semin. quatuor frig. major. excort. unciam unam ſemis,
Papaveris albi,
Pinearum mundat. ana unciâ unam,
Contundantur minutiſſimè ad formam pultis, affuſâ paulatim Aquæ Roſarum ſuff. quant. ut per cribrum ſetaceum anguſtum ferè totaliter transmitti queant, quâ aſſervatâ pulticulâ, accipe
Pul. Sacchari Can. albi unc. ſedecim,
Rad. Ireos Flor. albiſſimæ,
Amyli ana uncias tres,
Et cum ſuperiori ſeminum pulpâ (ſi verò illa non ſufficerit, Mucilaginis Tragacanthi ſ. q. additâ) fiat Maſſa tenax, addendo, ſi libet, aliquid Olei Aniſi, aut etiam Moſchi, formenturq; ex illa Trochiſci *Pectori dicati, ad Tuſſim, & Catarrhos tenues incraſſandos proficui.*

TROCHISCI BECHICI NIGRI.

℞. Semin. quatuor frig. maj. excort. uncias duas,
Papav. albi unciam unam,
Ex his minutiſſimè contuſis, affuſâ paulatim ſ. q. Succi Liquiritiæ in Aqua Roſarum diluti, efficiatur pulpa, per cribrum ſetaceum anguſtum transmittenda, quâ interim ſervatâ, diſſolve ſeorſim
Succi Liquiritiæ nigri concreti uncias quatuor vel quinque,
in ſuffic. quant.
Aquæ Roſarum fragrantis,
ad pultis formam,
Quibus pulpis, in mortario commixtis, adde
Reſinæ Storacis Calam. unciam unam,
Pul. Rad. Ireos Flor. uncias tres,
Aniſi,
Fœniculi ana unciam unam,
Sacchari Canarii albi libras duas ſemis,
Et fiat (ſi ſuperiores Pulpæ non ſuffecerint) additâ ſuff. quant. Mucilag. Tragacanthi, Maſſa ſeu Paſta, ex quâ formentur Trochiſci pectorales, *Tuſſientibus & Catarrhoſis dicati.*

TROCHISCI BECHICI RUBRI, ANTIPLEVRITICI ET PECTORALES.

℞. Species omnes Trochiſc. Bechic. albos ingredientes,
quibus adde
Extracti Flor. Papav. errat. vel Rhæad. uncias duas,
Rad. Enulæ drachmas duas,
Pul. Boli Armenæ præp. unciam unam ſemis,
Croci optimi drachmas duas,
Ex omnib, probè unitis fiat, beneficio Mucilaginis Tragacanthi (ſi Pulpæ Seminum & Pinearum non ſuffecerint) cum infuſione Flor. Papav. Rhæad. factæ Maſſa ſeu Paſta ſ. a. ex qua formentur Trochiſci: *Qui in omnibus Pectoris affectibus, Tuſſi antiqua, Pleuritide, Sputo cruento, imò in Phthiſi ipſa, cum emolumento exhibentur.*

TROCHISCI DE BENZOE AD USUM INTERNUM.

℞. Sacchari Can. albi libram unam, ſolutum in ſ. q. Aquæ Roſarum fragr. ad conſiſtentiam Tabulati coquendo redigatur, in quo ab igne remoto diſſolve,
Reſinæ Storacis Calam. per expreſſionem factæ unciam unam,
item ubi parum refrixerint,
Pul. Benzoes elect. in granis drach. ſex,
Ligni Aloes opt. gum. unciâ ſemis,
Rad. Ireos Flor. unciam unam,
Moſchi Orient. in nonnullis guttulis Aq. Roſarum ad pultic. ſoluti, ſcrupulum unum,
et ſi in promptu ſit,
Olei Benzoes ſtillati fragrantis drachm. unam.

E quibus omnibus mixtis, addita ſuff. quant. Mucilaginis Tragacanthi, cum Aq. Flor. Arant. facti, efformetur Paſta, ex quâ tandem formentur Trochiſci laudatiſſimi *pro uſu interno, in affectibus Pectoris & Aſthmaticis utiliter adhibendi.*

TROCHISCI DE BENZOE AD SUFFITUS PRETIOSOS.

℞. Reſinæ Storacis Calam. per expreſſionem factæ, ſupra edoctæ, unciam unam,
Liquefiat leniter in patella, cui impaſtentur ſequentia
Pul. Benzoes electæ unciæ tres,
Moſchi ſcrupulus unus, et, ſi lubet,
Ambræ gryſeæ ſcrupulus unus,
Pul. Carbonum Tiliæ q. ſ.
Pro Maſſa duriſſima calore leni efficienda, ex qua vel Trochiſci vel Paſtilli inſtar Ceræ Hiſpanicæ formentur, qui omni jure pro paſtillis Hiſpanicis habendi, & præponendi.

TROCHISCI CEPHALICI SEU CAPITALES.

℞. Sacchari Canar. albi uncias ſex, ſolvatur in ſ. q. Aq. Roſarum ac denuò ad conſiſtentiam Tabulati parum coquatur, in quo ab igne remoto diſſolve
Ambræ gryſeæ ſcrupulum unum, vel drachmam ſemis,
prius tamen cum
Sem. Citri excort. ſcrupulo uno probè ſubactæ,
Reſinæ Storacis Calam. drachm. unam.
His benè mixtis & diſſolutis ſuperadde ſtatim
Conſ. Flor. Betonicæ,
Arantiorum ana ex anatica quantit. Flor. & Sacch. parat. unciam unam,
Pul. Rad. Doronici veri,
Ligni Aloës ana drachmas duas ſemis,
Nuc. Moſchatarum drachm. duas,
Macis,
Cardamomi,
Cubebarum ana drachmam unam ſemis,
Elæoſacchari Cinamomi drachm. ſex,
Caryophyll. unciâ ſemis,
ſumendo drachmam ſemis Oleorum, pro unciâ unâ pul. Sacchari,
Sacchari roſati ſuperius edocti unciam unam,
Et cum ſuffic. quantit. Mucilag. Tragacanthi, cum Aq. Roſarum fragr. extractæ fiat Paſta ſeu Maſſa tenax, ex qua Trochiſci formandi, *Cerebrum & totum Caput, ut & Ventriculum, inſigniter roborantes.*

TROCHISCI CORDIALES REGII.

℞. Sacchari Can. Albi uncias ſex,
Cui in pulverem redacto adde
Ambræ gryſeæ drachmam ſemis, prius cum
Sem. Citri excort. ſcrupulo uno probè ſubactæ:
item
Moſchi Orientalis opt. ſcrupulû unum, cum
nonnullis guttulis Aq. Flor. Arantiorum in pulticulam redacti,
Cort. Arantiorum,
Citri ana recent. extim. & radulâ comminutor. & contuſorum ſubtiliter drachmas ſex,
Magiſt. ſolub. n. Margarit. Oriental. drachm. ſemis,
Coralliorum rub.
Matris perlarum ana drachmas duas,
Elæoſacchari Cinamomi unciâ unam,
Sacchari Roſati ſupra edocti unciam unam,
Miſceantur exactè, ac cum ſuff. quant. Tragacanthi in Aqua Roſarum ſoluti fiat Paſta, ex qua Trochiſci efformandi.
Qui Vires collapſas reficiunt, Spiritus vitales & animales recreant, & gratum Anhelitum efficiunt.

TROCHISCI HEPATICI REFRIGERANTES.

℞. Cremoris Tartari unciam unam,
Fœculæ ſeu potius Salis Eſſentialis Acetoſellæ unciam ſemis,
Nitri

Nitri cryſtallini cum Papav. errat. vel potius cum Roſis, eſſentificati drachmas duas,
Eſſent. Citri Saccharinæ,
Roſatæ Saccharinæ ana unciâ unam,
Pulv. Sacchari Can. albi uncias duas,
Roſarum rub. unciam ſemis,
Santali rubri drachmas duas.

Ex his omnibus probè mixtis, additâ ſ. q. Mucilaginis Tragacanthi, cum Tinctura Roſarum extractæ, fiat Paſta, ex qua formentur Trochiſci, qui cuſtodiantur. *Refrigerant & humectant, viſcerum intemperiem calidam contemperant, & ſitim inexhauſtam extinguunt.*

TROCHISCI AMBRATI ET MOSCHATI, SIVE DE GALLIA MOSCHATA.

Hi Trochiſci, juxta Authoris Meſuæ deſcriptionem parati, in ſua forma & conſiſtentia uſurpari nequeunt, & ferè nulli uſui ſunt, niſi denuò in pulverem redigantur: proinde ſvaſor ſum, ut modo ſequenti cum Saccharo conficiantur, qui tandem in forma non ſolum Trochiſcali pro Magnatibus proſtabunt, verum etiam cunctis aliis medicamentis commodè admiſceri poterunt, utpotè

℞. Ambræ gryſeæ drachmas duas,
ſubigantur in mortario cum
Sem. Citri excort. vel Amygd. dulc. decort. drachma una ſemis,
& cum
Sacchari n. Citrati unciis duabus permiſceantur.
porrò:
℞. Moſchi Orient. opt. drachmâ unam, ſolve in portiuncula Aq. roſar. ad pultic. atq; cum
Eſſentiæ Citri ſeu Sacchari Roſati uncia una ſemis
permiſce.
Hiſque ſuperadde
Pulv. Ligni Aloes ponderoſi unciam unam.

Ex omnibus exactè mixtis, additâ ſ. q. Mucilaginis Tragacanthi, aquâ Roſarum extractæ, fiat Paſta, ex quâ formentur Trochiſci.

Præſtantiſſimi ſunt in Cerebro & Corde roborando, ut & totam naturam reſtaurando, proindè Senibus valdè proficui. Sacchari tamen pondus nonnunquam ad lubitum augeri poteſt.

PASTILLI PECTORALES ANTIPHTHISICI.

℞. Rad. Enulæ Camp drachmas ſex,
Ireos Florent. unciam unam,
Liquiritiæ drachmas ſex,
Flor. Papav. errat.
Violar. Martial. ana unciam ſemis.

Inciſa coquantur in Aquæ ſimpl. ſuff. quantit. ad remanentiam circiter libræ unius: coletur decoctum, & ad uncias quatuor evaporet, quod interim aſſervetur. Jam verò

℞. Sem. Melonum,
Cucurbitæ ana excort. drach. ſex,
Papav. albi,
Amygd. dulc. decort. ana unciam unam,
Benzoes opt. unciam ſemis,

Contundantur junctim in mortario ad Pultis formam cum ſuperioris Decocti aſſervati ſuff. quant. ac per ſetaceum tranſmittantur: huic pulpæ adde

Pulv. Sacchari Can. albi uncias octo,
Croci Auſtriaci drachmas tres,
Ireos Florent. unciam unam,
Florum Sulphuris drachmas ſex,
Liquiritiæ unciam ſemis,
Elæoſacchari Aniſi unciam unam,

Et contundendo in mortario lapideo efficiatur Paſta, ex qua formentur Paſtilli oblongi, vel etiam Trochiſci.

PASTILLI PECTORALES ALII.

℞. Specier. n. Diajreos ſimpl. ſuperius edoct. uncias tres,

Pulv. Liquiritiæ raſæ drachmas tres,
Ireos albiſs. unciam ſemis,
Eſſentiæ n. Roſatæ Sacchar. uncias duas,
Pul. Sacchari Canar. uncias quatuor,
Moſchi Orientalis opt. ſcrupulum ſemis, vel unum,

Ex omnibus mixtis, additâ ſuffic. quantit. Mucilaginis Tragacanthi, Aqua Roſarum extractæ fiat Maſſa, ex quâ formentur Paſtilli, vel, ſi magis arrideant, Trochiſci, qui ipſi etiam ſine Moſcho confici poſſunt.

Præſtant in Affectibus Pectoris Catharrhoſis, Tuſſi antiqua, & ipſa Phthiſi, ac inſuper Anhelitum gratum efficiunt.

TROCHISCI ANTIPESTILENTIALES ET SUBLINGVALES.

℞. Sacchari albiſs. libram ſemis, vel uncias ſex,
ſolvantur in
Succi Scordii recenter expreſſi & depurati unciis circiter quatuor,

Et ad conſiſtentiam Tabulati ſatis ſolidam coquendo redigatur, in quo ab igne remoto diſſolve

Extr. Zedoariæ,
Succi Scordii inſpiſſati ana drachmas duas,
Cort. Citri recent. extim. radulâ prius comminut. & ſubtiliſs. contuſorum drachm. ſex,
Ambræ gryſeæ ſcrupulum unum,
prius cum
Sem. Citri excort. ſcrupulo uno
probè ſubactæ,
Moſchi Orient. ſcrupulum ſemis,
Ol. Still. Cinamomi,
Rutæ ana ſcrupulum unum,
Nuc. Moſch. expr. drachm. ſemis.

Quæ omnia ac ſingula l. a. probè adunita, ſuperaddita ſufficiente quant. Mucilaginis Tragacanthi, redigantur in Maſſam, è qua formentur Trochiſci.

Hi in Peſte, deſævientibus morbis malignis, ac contagio, cum emolumento adhibentur, ſingulis auroris aliquot eorum aſſumendo, & ſi penetralia aut domos arcano contagio ſuſpectas inviſas, ſub lingua nonnullos occultando.

Nota: Quod ſi tempore hyberno, deficiente *ſucco Scordii recenti*, Trochiſci hi forent parandi, conducet loco *ſucci Scordii*, *Syrupum Scordii* præfato *Sacchare* addidiſſe, quæ ambo etiam, additâ portiunculâ Aquæ Roſarum, ad prædictam Tabulati conſiſtentiam concoquenda.

TROCHISCI SUBLINGUALES ANTIPESTILENTIALES VILIORES.

℞. Sacchari Can. albi uncias ſex,
ſolvantur in
Succi Rutæ recenter expr. & depurati unciis tribus,

Et ad conſiſtentiam Tabulati coquantur, in quo ab igne remoto diſſolve

Extr. Zedoariæ,
Angelicæ,
Enulæ ana drachmam unam ſemis,
addendo porrò,
Pulv. Succini albi præp. drachm. tres,
Myrrhæ rubræ drachmas duas,
Ol. Still. Rutæ ſcrupulum unum,
Nuc. Moſchat. expreſſi ſcrupulum unum ſemis,

Ex omnibus probè unitis efformentur Trochiſci ſ. a. *Qui in Contagioſis & Peſtilentialibus morbis proſunt, cum horis matutinis manducati, tum etiam ſub lingva detenti, ſi loca ſuſpecta, & contagio infecta, viſitanda veniant.*

TROCHISCI SUBLINGVALES ALII CITRATI.

℞. Cortic. Limoniorum recent. & extimorum, radulâ prius comminut. & ſubtiliſs. in mortario lapideo contuſorum unciam unam ſemis,

Cort. Arantiorum itidem extim. recent. & uti ſupra contuſ. unciam ſemis,
Eſſent. Citri Saccharinæ ex recentibus Citri Cort. uti ſupra, paratæ unciam unam ſemis,
Ambræ gryſeæ ſcrupulum unum, prius cum
Sem. Citri excort. drachma ſemis probè ſubactæ,
Moſchi Oriental. ſcrupulum ſemis,
Pulv. Sacchari albiſs. uncias tres,

Fiat ex omnibus mixtis, ſuffic. quant. Mucilaginis Tragacâthi additâ, Paſta ſeu Maſſa tenax, ex qua formentur Trochiſci ſublinguales parvi, *pro delicatioribus, qui ingrata medicamenta averſantur.*

TROCHISCI DE VIPERIS VEL SERPENTIBUS.

℞. Pulveris Viperarum fideliter & dextrè juxta modum n. *in Animadverſionibus præmiſſis, pag. 212.* edoctum, parati libram unam,
Panis è farina tritici, cum ſucco Scordii vel Rutæ (loco Aquæ ſimplicis) facti, piſti & biſcocti, ut in pulverem conteri queat, uncias quatuor vel quinque,
Ol. Caryophyll. ſtill. drachmam ſemis vel ſcrupulos duos,
Succi Oleaginoſi ex recentibus Limoniorum Corticibus radulâ comminutis expreſſi uncias unam ſemis, vel duas,

Et ſuffic. quant. Decocti cum Corticum Limoniorum fiat contundendo in mortario Paſta ſeu Maſſa tenax, ex quâ formentur Trochiſci, figura Viperarum aut ſerpentum ſignandi: Sigillum verò ſæpius Oleo Nuciſtæ expreſſo inungatur, ne Paſta illi adhæreat.

Nota: Horum Trochiſcorum non minùs legitimam quàm elegantem ſtructuram, ſi quis accuratioris rationis trutinâ perpendere dignabitur, facere non poterit, quin hanc ipſam reliquis illis antiquo, ac illegitimo prorſus modo, paratis Trochiſcis præferat, adeoque album experientiæ noſtræ adjiciat Calculum. Revolvantur, quæ in *Animadverſionibus* n. locis diverſis, de Viperis, earum Naturâ, Veneno & Præparatione, quæque de adulterina Trochiſcorum videlicet ex illis confectione, imò de fraude & impoſtura revelavimus; è contra verò in parando ex illis verò Pulvere fundamentaliter atque ad oculum fideliter oſtendimus. Lugendi proindè ſunt ii, ne dicam deteſtandi, qui eò veſaniæ & pertinaciæ procedunt, ut potius livore ac invidiæ tabe conſumi ſe ſinant, propria ſectantes ac cum turba & grege aberrantes, quàm ut noſtro & paucorum melioris notæ Authorum nutu ad meliora ſe ſinant manuduci. Præclari ſanè naturæ æmulatores, ſibi ultrò, quæ aliis revelare tenentur peplum & tenebras, pervicaciter inducentes, qui, licet, convicti, meliora probent, ſequi tamen detrectant, quod vel maximè in Theriaces Diſpenſatione elucet, cujus licet elegans & maximè energiæ ac virium proliſæ Compoſitio, ſuperciliosè tamen negligunt, veterem cantilenam ac tonum reſonantes. Quanquam (cæteris, qui langvent & periclitantur, ex animo condoleo) optandum ſit, ut, dum ipſi morbo ſuccumbunt, hanc ſibi etiam, cum meliorem cæteris invideant, cramben apparent. Tandem hiſce Trochiſcis de Viperis, quæ velut agmen claudunt, huic quoque Claſſi finem facio: palam interim confiteor, quod ipſi hi Trochiſci in veteri hac formâ ac conſiſtentiâ ad integrandam Theriacam, ſive quibuſcunque uſibus deſtinentur planè inepti ſint, niſi repetito labore denuò in pulverem terantur: nihilominus tamen, cum uſus Trochiſcorum de Viperis ad apparandam Theriacam in tantum prævaluerit, ut potius clavam Herculi manu extorqueas, quàm ut animo eximas inviolabile eorum judicium & fiduciam, quam dura ejuſmodi ingenia ſancivere: facere tamen, quod probi viri eſt, volui, & nova methodo genuinum Trochiſcorum de Viperis, uti & reliquorum, parandi modum edocere, cum, inſiſtendo veterum modo, citra dolos & mille frau-

des diſpenſari aut præparari nequeant. Faxint ſuperi; ut in nocte hâc denſa, & Ægyptiacâ caligine, facem iis præferam, qui olim ad meridianum, tetra caligine detenti, oberrarunt, ut ſaniora dogmata ſectantes, legitimè ac cum ægrorum proventu Viperinos hoſce Trochiſcos apparent. Priuſquam tamen Claſſem hanc abſolvam, hoc Te L. B. denuò monere volui, quod (uti in *Animadverſionibus* etiam aſſertum) Pulveris Viperini Trochiſcatio ad Theriacæ Confectionem ſtrictè adeò neceſſaria non ſit, quin Pulvis Viperinus, noſtro nutu paratus, legitimè ſuccedere poſſit. Nam Panis biscoctus, quem etiam ipſe pro Maſſa faciliùs cum pulvere Viperino efformanda, è qua deinde Trochiſci parandi, non ſimpliciter, nec magna quantitate ſuperaddidi, aliam Viperino pulveri naturam, aut virtutem, non tribuit, nec corrigit, niſi quod inſtar baſis aut corporis pro Maſſa acquirenda ſubſternatur, verum non ſimpliciter, ſed virtute alexiteria prius imbutus; quod ſuccus Rutæ præſtat, & ſuccus Cort. Citri oleaginoſus cum eorundem Decocto: quæ omnia ac ſingula ut æquo judicio tractes, amicè pervelim.

PHAR-

PHARMACOPOEIÆ REGIÆ,

SEU

DISPENSATORII NOVI LOCUPLETATI

CLASSIS DECIMA TERTIA

PASTARUM ODORATARUM ET SUFFITUUM PARANDI MODOS EDOCENS.

D*Iverſa forma atq; ſpeciei Medicamenta, ſed uſui externo tantummodo deſtinata, hac Claſſe continentur: E quorum fideli accurataq; deſcriptione omnia ac ſingula patebunt, omiſſis planè Collyriis ſive Sieff Arabibus dictis, cum prorſus inutilia ſint medicamina, aquè ac non pauci Trochiſcorum, quos Pharmacopœia reformata ſuperior exhibet, quorum etiam uſus propemodum omnis jam evaluit, quantumvis adhuc in officinis proſtět. Fit enim ad apparatum id potiùs, quàm ipſam utilitatem; Itaque ad ultiora & neceſſaria magis delineanda nos ultra progrediamur.*

CANDELÆ PRO SUFFITU PRETIOSÆ.

℞. Reſinæ Storacis Calam. expreſſæ uncias tres,
cui imprimantur, & addantur,
Pulv. Benzoes unciæ quinque,
Olibani unciæ duæ,
Ladani opt. uncia una ſemis,
Carbonum Tiliæ libra una vel unciæ quind.
& additâ porrò ſ. q.
Mucilag. Tragacanthi cum Aq. Roſarum factæ,

Fiat Maſſa, ex qua formentur Candelæ. Notetur: Qui has Candelas fragrantiores deſiderat, præfatæ Compoſitioni admiſceat Ambræ gryſeæ vel etiam nigræ drachmam unam, & Gummi Roſarum noviter ex India allati q. pl. Verum ſaltem in Magnatum gratiam.

CANDELÆ PRO SUFFITU VILIORES.

℞. Pul. Aſæ dulcis ſeu Benzoi,
Styracis Calam. ana unc. quatuor,
Pul.

Digitized by Google

Pul. Olibani albi uncias decem,
Ladani opt. uncias ſex ,
Ligni Juniperi ex radicibus ſubtiliter raſpati uncias quinque,
Carbonum Tiliæ libras duas ſemis,

Ex his pulveribus mixtis, addita ſuffic. quantit. Mucilaginis Tragacanthi, fiat contundendo in mortario Maſſa ſeu Paſta, ex qua formentur Candelæ, *quæ omni tempore & loco Suffitus vice fragrantis, ut & contra morbos cum Contagio graſſantes fructuosè accenduntur.*

PASTILLI PRETIOSI AD SUFFITUM.

℞. Reſinæ Styracis Calam. expreſſæ uncias duas

Cui imprægnentur ſequentia :
Pulv. Benzoes ſeu Aſæ dulcis unciæ duæ ſemis
Gummi Roſarum uncia una,
Ambræ gryſeæ drachma una,
ſolutæ prius cum
Ol. Cinamomi,
Caryophyllor.
Ligni Rhodii ana ſtill. ſcrupulo ſemis vel gr. xv,
item,
Moſchi Orient. ſcrupulos duos,
ſolut. ad pultis formam cum port. aquæ Roſarum,
Pul. Carbonum Tiliæ q. ſ. pro

Maſſa in calido mortario efformanda, ut, ſi refrixerit, duriſſima fiat, ad inſtar Ceræ Hiſpanicæ. Circa eorum uſum tamen hoc obſervandum, quod igni ſeu prunis immediatè non injiciendi ſint, ſed ſupra laminam argenteam, ferream, aut cupream, vel ipſum vitrum, ſubſtratis vivis carbonibus, collocari oporteat.

POMUM AMBRÆ PRETIOSUM.

℞. Reſinæ Styracis Calam. expreſſæ
Ladani in præpar. Theriacæ prægreſſæ Pharm. edoctæ ana unciam unam,
Quibus parumper in mortario calido liquatis admiſce, & in iis diſſolve,
Ambræ gryſeæ drachmam unam ſemis vel duas,
ſupperaddendo
Moſchi Orientalis drachmam unam ſemis vel duas,
in partiuncula Aq. Roſarum ſoluti,
Zibethi opt. drachmam unam,
Ol. Still. Cinamomi,
Caryophyllorum,
Ligni Rhodii ana drachmam ſemis,
Pulv. Ligni Aloës opt.
Rhodii ana unciam ſemis,
Cinamomi,
Caryophyllorum ana drachmas quinque,
Miſceantur exactè, & fiat Pomum Ambræ ſeu Paſta odorata & fragrantiſſima, *ad Bullas rependas, pro ditioribus & Magnatibus.*

PASTA ODORATA VILIOR PRO SEXU FOEMINEO ABSQUE AMBRA ET MOSCHO.

℞. Reſinæ Ladani,
Styracis Calam. ana drachm. ſex,
Quibus in mortario calido nonnihil liquatis adde
Pul. Gum. Benzoes,
Animæ ana unciam ſemis,
Pulv. Caryophyllorum drachmas ſex,
Macis,
Nuc. Moſchat. ana unciam ſemis,
Ligni Aloës opt. odor.
Cinamomi,
Rad. Ireos Flor. ana drachm. tres,
Ol. Still. Cinamomi,
Caryophyl. ana drach. ſemis,
Nuc. Moſchat. expreſſi drachmam unam,
Miſceantur exactè fiatque Paſta odorata, bullis replendis.

PASTA ODORATA TEMPORE PESTIS.

℞. Cort. Arantiorum recent. & extim. radulâ comminut. unciam unam,
Cort.

Cort. Citri recent. & extim. radulâ pariter comminut. unc. unam ſemis,
Rutæ recentis herbæ,
Bacc. Juniperi,
Ligni ſeu Radic. Juniperi ſubtiliter raſpati. ana unciam unam,

Conſcindantur & contundantur minutiſſimè in mortario ad pultis formam; quibus porrò adde

Reſinæ Styracis Calam.
Ladani ana unciam unam,
Balſ. Indici de Peru drachmas tres,
Camphoræ drachmas duas,
Ol. Still. Rutæ drachmam ſemis,
Caryophyll. ſcrup. duos,
Ligni Rhodii,
Succini albi ana drachmam ſemis,
Nuc. Moſchat. expreſſi drachmam unam ſemis,
Pulv. Aſæ dulcis unciam ſemis,
Ligni Cupreſſi,
Aloës,
Rhodii,
Santali Citrini ana drachmas duas,

Miſceantur in mortario calido, & contundendo fiat Paſta odoris grati.

PASTA ODORATA ANTILOIMICA VILIOR.

℞. Camphoræ unciam ſemis,
ſolvatur in
Ol. Still. Angelicæ,
Rutæ,
Succini,
Caryophyllorum ana drachma una,
addendo
Pul. Benzoes,
Ladani,
Ligni Juniperi raſpati,
Cupreſſi,
Rhodii ana drachm. tres,
Salis Urinæ volatilis drachm. quinq;,

Miſceantur, & fiat Paſta ſeu Pomum Antipeſtilentiale odoriferum.

Nota: Cum veriſſimè Peſtilens contagium ac virus, cùm exhalationis fracedine, quæ Symbolum continet maligni fermenti ac miaſmatis, tùm etiam animatis effluviis ac atomis virulentis, cuilibet naturali corpori (uno excempto Sulphure) ipſi proinde Moſcho & Ambræ, cæteriſque multum fragrantibus, ac pro pomo Ambræ vulgò uſitatis, viſcoſitate ſua adhærere ac commigrare ſoleat, adeò, ut, unde ſibi panacæas homines compromittant, arcanas inſidias ac deleterium virus experiantur; conſultum judico ejuſmodi amuleta, non tam genio & odoris illecebris gratia deligere, quàm ſecurioribus, minus licet arridentibus qualitatibus dotata, certo vitæ adminiculo procurare. Hinc Nodulum tornatilem è Juniperino ligno, requiſitis per circuitum foraminulis affabrè paratum geſtent, cujus una pars goſſypium ſeu ſpongiam ſale urinæ imbutum capiat, toties renovandam, quoties odorem ſpirare deſierit. Tale quid exhalant Cloacæ, quando ſtatis temporibus ad motum aëris, acutiſſimum Salis volatilis urinæ reddunt odorem; Altera verò parte recludatur, ſpongiæ aceto alexiterio imbutæ particulâ, naribus iterato admovenda, ſive domo egredi opus habeas, ſive domeſtica munia obire velis, adeò ut, ſi mane ſimul aſſumatur cochlear Aceti boni alexipharmaci, plus inde ſubſidii ac præſervandi vires præſtolari pateris, quàm ex Moſchatis, Ambratis, delicatioribus inventis, non niſi ſpecioſos titulos alexipharmacos mentientibus, plus palato, quadris aut bellariis, quàm cordi in malignis tuendo, uti cætera antiloimica aſſolent, dedicata. Et ſanè diſpar longè ratio eſt, odoris fragrantia & rebus balſamicis, vitales ſpiritus demulcere, aliud verò, peſtilens miaſma è corpore proſcribere, aut arcere. Odor bonus Spiritus allicit, atque reficit; Peſtilens autem Contagium, & virulenta effluvia, ſive aporrheæ, quæ vel in peſtiferis corporibus, aut corruptiſſimis exhalationibus animantur, adeò ut inſtar minimarum atomorum in vitam ſuſcitatæ, infinito propemodum numero undique obcerrent, inſpiratione hauriuntur, poros penetrant, noſque inficiunt ac contaminant, licet ſub ſenſus & viſum non cadant, ſicut olim Platonis Ideæ, niſi ſmicroſcopio utaris, quod objecta centies & ultra auget,

auget, tunc in aciem incurrunt millena vermiculorum corpuſcula, ac virulentæ atomi; hæc inquam effluvia odoris fragrātiâ allicere opus non habemus, nolentibus ac ſponte ingruunt, ſed potius appropriatis ac ſpecificis odoribus fugare ac interimere competit.

SUFFITUS CEPHALICUS.

in forma Pulveris groſſi.

℞. Aſæ dulcis ſeu Benzoes,
Styracis Calam. puræ,
Olibani ana uncias tres,
Gummi Animæ unciam unam,
Ligni Juniperi odorati è radicibus craſs. raſpati unciam unam ſemis,

Miſceantur, fiat Pulvis groſſus.

SUFFITUS ALIUS COMMUNIS.

℞. Olibani uncias ſex,
Maſtichis,
Styracis Calam. ana uncias tres,
Ladani opt. uncias duas,
Ligni Juniperi odorati ex radicibus uncias quinque,

Fiat ex omnibus Pulvis groſſus.

SUFFITUS ANTIPESTILENTIALIS.

℞. Succini Citrini uncias quatuor,
Styracis calamitæ,
Olibani ana uncias duas,
Myrrhæ rubræ uncias tres,
Ligni Juniperi odorati ex radicibus ſubtil. tornati uncias quatuor,

Miſceantur, fiat Pulvis groſſus. Qui verò Sulphur huic pulveri addere voluerit, illi liberum erit: conducibilius tamen videtur, ſolo ſulphure ſæpius accenſo loca ſuſpecta ſuffumigare.

SAPO ODORATUS.

℞. Saponis Veneti libras duas ſemis,

Conſcindatur aut radatur ſubtiliter, ſolique exponatur, ſæpius tamen illum Aquâ Roſarum vel Florum Arantiorum humectando, donec albeſcat, ultimò autem benè exſiccetur. Huic ſaponi albicanti adde

Amygd. dulc. decort. & ad pultis ſubtil. formam, additâ ſ. q. Aquæ Flor. Arantior. contuſ. & per ſetaceum transmiſſarum uncias ſex,
Pul. Gum. Aſæ dulcis ſeu Benzoes drachmas ſex,
Magiſt. Marcaſitæ, per aquam fortem & præcipitationem parati uncias duas,

Contundantur junctim diu multumque in mortario, donec per intima & minima commixta ſint, addendo

Pul. Rad. Ireos Flor. uncias tres,
Moſchi Orient. drachmam ſemis,
Zibethi opt. drachmam ſemis,
Ol. Ligni Rhodii ſcrupul. duos,
Olei ſeu Liquoris Tartari per deliq. facti unciam unam ſemis,
vel ejus loco
Salis Tartari unciam unam,

Miſceantur exactè, formenturque Globuli fragrantes, *qui, præter odorem & fragrantiam, hoc virtutis habent, ut aſperitatem cutis leniant, glabram, ſubtilem & albicantem illam reddant.*

Cum in hac Claſſe circa externa, eaque Odorata deſcribenda ſimus occupati, præſtat & alias Species odoratas, præſertim contra graſſantes morbos contagioſos, adſtruere, è quibus Sacculi cordiales de collo ſuſpendendi, ut et pulſibus alligandi, efformari poſſint, & ſint tales:

SACCULI CORDIALES PRETIOSI.

R. Styracis Calam.
Aſæ dulcis ana drachmas ſex,
Ladani opt. uniam ſemis,
Ligni Aloës opt.
Rhodii,
Cupreſſi ana drachmas quinq;,
Cort. Arantior. recent.
Citri recent. extim. ana unciam unam ſemis,
Florum Arantiorum recent.
Roſarum pallid. recent.
Lavendulæ,
Tunicæ rub. ana recent. unciam unam,

Caryo-

Caryophyllorum drachmas ſex,
Cinamomi opt. unciam unam ſemis,
Nuc. Moſchatarum unciam unam,
Croci Auſtr. drachmas ſex,
MoſchiOrient. ſi lubet, ſcrupulum unū vel drachm. ſemis,

Incidantur & contundantur minutim, fiantque Species groſſæ, *quibus repleantur Sacculi Cordis figura, ex Zendalo rubro, & nonnihil interpaſſentur, quippe qui vel collo ſuſpendi ad regionem cordis, vel cum aqua aliqua cordiali, aut cum aceto alexipharmaco ſæpius humectati, cordi admoveri poſſunt, ut & pulſibus, vitales ſpiritus egregiè roborantes. Convenit pariter easdem Species groſſas Nodulu includere ad magnitudinem nucis juglandis, qui Aceto Roſarum aut alio madefacti, naribus infirmorum in Lipothymiis, aliisq; cordis defectionibus admovendi; verum pro Epilepticis, Apoplecticis & Hyſtericis nonnihil de Caſtoreo, dempto Moſcho, admiſceatur.*

Nota: Quod *recentes Arantiorum & Citri Cortices, Flores item recentes,* facillimè cum *reliquis ſpeciebus ſiccioribus* commixti, exſiccentur, & mutuo fragrantiam ſuam ſibi invicem communicent, ut adeò peculiari exſiccatione opus non ſit, quâ fragrantia eorum ſpiritusque ſubtiles & ſulphurei magis exhalarent. Huc pariter referantur Species ſeu Pulvis groſſus pro roborando corde, ſimili forma Sacculis pro corde & pulſibus includendus, & in *Claſſe præcedenti de Pulveribus* præſcriptus.

SPECIES GROSSÆ PRO SACCULIS CONTRA PESTEM.

℞. Rad. Leviſtici,
Angelicæ,
Zedoariæ ana unciam unam,
Herb. Baſilicon,
Majoranæ,
Meliſſæ,
Roriſmarini,
Rutæ ana drachmas ſex,
Cort. Arantiorum,
Citri ana recent. extim. unciam unam ſemis,
Myrrhæ rubræ,
Caryophyllorum,
Nuc. Moſchatar.
Granorum Juniperi ana drachm. ſex,
Camphoræ unciam ſemis,
Ol. Still. Ligni Rhodii drachm. unam,
Rutæ ſcrupulum unum,
et ſi lubet,
Salis volatilis urinæ unciam ſemis,

Incidantur contundanturque craſſiuſculè, fiant Sacculi de Zendalo rubro, collo appendendi.

Numerantur inter externa Medicamenta & Peſſi uterini: ut ergò formulæ quædam adſint, ſequentes ſubdo.

PESSI UTERINI AD CIENDA MENSTRUA.

℞. Pul. Myrrhæ rubræ,
Gum. Ammoniaci ana unciam ſemis,
ſolvantur in ſ. q. Vini albi ad pulticulam, cui adde,
Camphoræ drachmam unam ſemis,
Pul. Rad. Helleb. nigri,
Pyrethri,
Galangæ,
Herb. Majoranæ,
Sem. Cæparum,
Urticæ ana drachmas duas,

Fiat ſ. a. Maſſa, è qua formentur Peſſi, Zendalo rubro obducendi.

ALII.

℞. Pul. Helleb. nigri,
Calami aromatici,
Galangæ ana drachmas duas,
Pyrethri drachmam unam,
Herb. Majoranæ drachm. duas,
Cantharidum ſcrupulos duos,
Camphoræ drachmam unam,

Fiat ex omnibus Pulvis, ex quo cum Zendalo rubro fiant Peſſaria competentis magnitudinis.

Solvunt Menſtrua mulierum obſtructa, extrahendo è matrice humores ac ſemen corruptū, & quicquid vapores ſurſum elevare poteſt.

Nota: Helleborus niger apud Salam mirabili præ aliis Vegetabilibus trahendi virtute pollet, adeò ut, ſi linteolo, vel ſacculo acuminato, peſſi inſtar, ejus pulvis imponatur, propendente ad retractionem filo, & locis muliebribus intrudatur, primò quidem miram faciat artuum veluti contracturam, paulò poſt vero retentum menſtruum, aliasque uteri impuritates, cum alleviatione & conferentia protrahat.

PESSARIA AD HÆMORRAGIAM UTERI.

Parantur ex Pulvere Stercoris aſinini exſiccati & Pulvere Burſæ paſtoris &c. Zendalo rubro excepti.

AMULETA CONTRA PESTEM.

℞. Pul. Buſonum exſiccatorum unc. duas,
Serpentum drachmas ſex,
Succini Citrini,
Ladani ana unciam ſemis,
Pulpæ panis tritici ciunciá unam ſemis,
Moſchi Orientalis,
Zibethi ana ſcrupulum unum,

Miſceantur & cum ſuffic. quant. Aquæ Roſarum fiat Paſta, ex qua formentur Placentulæ ad magnitudinem unius aurei, vel medii etiam Imperialis, quibus imprimatur ſignum Scorpii & Viperæ, obducantur Zendalo rubro, *de collo ad regionem Cordis appendendi, præſervationis gratia: attrahunt enim advenientia ab extra Venena, tanquam Veneni animalis receptaculum proprium; cum in ſymbolum habentibus facilis ſit tranſitus.*

Nota: Si Bufones ad mentem ſubtiliſſimi Philoſophi Helmontii ad hæc Zenexta ſive Amuleta dextrè diſpenſanda pararentur, præſtantióra multò inde efficerentur. Legantur ſuper hac re quæ præfatus Doctiſſimus Helmontius in ſuo Tumulo de Peſte ſcripta nobis reliquit. Hujus etenim rei veritatem comprobat Doctiſſimus ac Celeberrimus Medicus & Philoſophus D. Joannes Chryſoſtomus Irmbler, Statuum Moraviæ Marchionatus Prothomedicus, his verbis ad me ſcribens: Et revera paravi Ego Anno M DC LV, quo tempore inter Infectos verſabar quotidie, Trochiſcos Buſonios, eoſque ut cætera Helmontii indefeſſi veritatis indagandæ & ex puteo opinionum Veterum noſtram credulitatem excæcantium eruendæ nati Philoſophi, experimenta ſuas laudes ſuſtinere comperi: Inter viginti autem Bufones vix unum quidem jucundo ſanè ſpectaculo vidi vermiculos per nares & oculos egreſſuros manu repellere quamdiu poterat, donec elangverit Bufo: ſed Trochiſcos ex vermiculis unà cum pulvere emortui buſonis & materia per anum (nondum vidi per vomitum) ſcilicet alis, pedibus, capitibus, ventribus Scarabæorum viridibus, auratisve & nigris, quos bufo cum terra in eſcam venatur, ejecta, cereâ patinâ exceptis, cum Tragacantho roſato formatos, pluribus perſonis ſuper anthraces apponi feci, atque nullum eorum mortuum eſſe dicere poſſum, ſed & meorum domeſticorum, ut & aliorum, quibus dedi, amicorum nullus, quod ſcio, infectus eſt. Sic comperi non tantum hiſce Trochiſcis enervari virus peſtilens in Carbunculo jam admiſſum, ut dein vulgaribus chirurgicis remediis ulcus facili negotio fuerit curatum, ſed etiam ad ſiniſtram mammam ligatos mihi meiſque accurſui & occurſui infectorum expoſitis, animoſitatem quandam indicibiem conſerre, atque ita miaſmata & effluvia peſtilentialia abarcere. *Hucusque Excell. Medicus Moraviæ.*

Verum liceat mihi pace tua L. B. laxatis nonnihil diſcurſui habenis, ad arcanam illam totius Phyſices quæſtionem digredi, quâ nam actione ejusmodi amuleta, (Paracelſo & Helmontio Zenexton dicta) Venenis adverſentur, ſeu quid actio illa ſit, quam à tota ſubſtantia, occultiſque qualitatibus tàm Venena, quàm alexiteria & pentacula utrinque exercent. Manifeſtum ſiquidem eſt, majores noſtros uti & venerandam Antiquitatem, Zenexto ac amuletis è collo geſtatis, uti ipſis Veniés *τῦ θείυ* dictis, multum tribuiſſe, & divini quidpiam ſubeſſe ſuſpicatos; ita habet Paracelſus, Helmontius de Tum. Peſt. item de Spir. vitæ, Libavius, Quercetanus in Terra: Athanaſius Kircherus lib. de Peſte, & Mund. ſubterr. Hartmannus, quos ut recentiores allego, ſubticendo Fracaſtor: Veronenſem, Fernelium, Sennertum, Cornel: Gemmam, Levin: Lemniú, & compluréis doctiſſimos commentatores, adeò quidem, ut ſicut humani fert lubricitas ingenii, & inconſtans velut Euripi ſemper refluí indoles, ab ejusmodi pentaculis ac Zenextis, ad incantamenta & uti perhibebant, medicatas voces & ſonos ſuperſtitioſá levitate proceſſum ſit. Sic Horatius amico, morbo devicto, aggratulatur: Ah Ah ſolutus ambulat Veneficæ ſcien-

ſcientioris Carmine. Sic ſe Carminibus fugaſſe Cretenſem peſtem, ſibi Thales arrogat: Homerus ſanguinis profluvium, Serenus Hemitrit: M. Varro Podigram, ac Iſchiadicos ſuo murmure Paracelſus, forſan ad normam divini Pſaltis, ſono reſtituentem Saulem, qui 1. Reg. 16. levius habuit à ſpiritu præſente citharædo, aut ut nunc aſſolet à morſu Tarantulæ (Phalangii genus eſt in Apuliâ) cujus venenum reprimit harmonicus & ſonus aſſymbolus, teſte Amato Luſitano, & Kirchero in Muſurg. Quæramus nos, quid juxta probam Philoſophiam ſit hæc actio totius ſubſtantiæ, ſeu occultarum qualitatum? Communis omnium conſenſus eſt, quod ſit qualitas vehemēter activa, quæ ſub ſenſum non cadit, ſed ſolo effectu innoteſcit: verum conſideranti patebit rigoroſè qualitates has non definiri, ſed deſcriptivè ſolùm, cum hæc ratio ipſis etiam potentiis vitalibus, quæ ſub ſenſum non cadunt, aut qualitatibus, quas habitus vocamus, à primis qualitatibus diſtinctis competat. Fortunatus Plempius; ex varia commixtione & combinatione qualitatum primarum, ac nonnullarum ſecundarum, ut debitas tali temperamento, ait reſultare; ac ubi acrius eum impugnaveris: quod occultæ qualitates toto cœlo differant à maniſeſtis ac ipſo tali temperamēto, quas nec formaliter, nec eminenter continet, reſpōdet; non produci qualitates has à temperamento niſi inſtrumentaliter, efficienter autē ab agente principali, quod forma dicitur. Forſan cum Sennerto lib. 6. prax. concurrēs, qui occulta qualitates à formis ſubordinatis dependere reſultoriè, tenet, quod improbabile teneo, formas partiales omnino negando. Helmontius acris ingenii Vir, titulo: Natur. contrar. neſc. à proprietate ſpecifica formæ oriri talia, uti periapta, amuleta, Zenexton Paracelſi perhibet, arguens ibidem Theophraſtum & aſſeclas, qui talia in Salem Sulphur & Mercurium rejiciunt: & tit. de Spir. Vitæ, qualitates has, Spiritum Vital. Æthereum, Lumen ſpecificum ac individuans, quod nec urit, nec inflammat, ſuis tamen concentratis radiis, conſpicuum, quod ab ultima Salium materiâ mutuatus eſt. Helmontius. tit. de actione Regiminis: qualitates poteſtativas vocat, habentes dotes in naturâ agentes ſolo nutu poteſtativo, inſtituto, directione, ac deſtinatione à Deo in natura, ad id quod juſſæ ſunt, vi tamen efficaciori quàm influentiali: pulchrè & argutè, ut aſſolet Helmontius. Vicinior ævo noſtro Athanaſius Kircherus Societ. Presbyter, ſympathiâ & antipathiâ, conſenſu & diſſenſu, lite & amicitia, (cui è diametro Helmontius diſſentit. tit. natur. contrar. neſc.) omnes qualitates occultas abſolvit. Lib. enim de Mund. ſubterr. 9. Natura, ait, mundi hujus univerſitatem variis diſſidiorum generibus quaſi ſeminibus conſperſit; & fuſius multis ibidem: nec ſuo contentus theoremate, aſſignat radicem ſimilitudinis & diſſimilitudinis, ac continuo per qualitates duellantis naturæ cujus actio actiones fundat, primo in communi diſſidio, in effluviis, & ſubtili vapore à corporibus inſenſibiliter emanante, à diſſimilitudine & ſimilitud. formæ ac ſubſtantiæ, in varietate Climatum, & Zonarum, in ſpiritu phantaſtico & imaginativâ, in ſono variè reflexo, pororum diſpari conditione, in corradiatione denique & acti nobiliſſimo corporum, quæ cum ſe immediatione ſuppoſiti complecti ſemper nequeant, his quaſi arcanis manibus & radiis fœderantur. Neque ſatis fuit Helmontium in multis expreſſiſſe, ad Paracelſi dogma delabitur, venena & horum qualitates occultas à quadruplici Salium combinatione reſultare ſatagit, præmiſſis tamen oblongis hypotheſibus; dari ſcil. in naturâ & ſubterraneis viſceribus πανσπερμίαν ſeu univerſalem matricem omnium mixtorum, & ſupereſſe quoque ignem ſubterraneum, naturæ Archeum παντωρήον, nova metamorphoſi omnia transmutantem. Denique: quod tota ſubſtantia quædam nobis familiaria uti alimenta, quædam quod tota ſubſtantia infenſa ſint, hæc totam rerum antipathiam & ſympathiam fundant, quæ tamen nec eſt temperamenti, nec materiarum, ſed vel formarum duntaxat, vel horum certè omnium, quam totius ſubſtantiæ appellamus. Sed paralogiſmus eſt, & adhuc inquirimus modum ac nexum amborum, quo pacto ſcilicet ac medio effectus à cauſa procedat. Hæc difficultas quem non hactenus exercuit

Philoſophum? Quæ tamen hactenùs à viris exercitatis in cenſum hâc ſuper re devenere, jam à nobis ſunt recenſita. Judico ego qualitates occultas, actiones venenorum & alexiteriorum, ut Zenexti & pentaculorum ſic eſſe intelligenda, ſalvo meliori judicio in rebus abditis atque cauſis: actio veneni eſt qualitas, dependens à tota ſimul ſubſtantiâ in eſſe, produci, & conſervari, vitalitati ex toto adverſans: actio autem qua alexiteria ac amuleta agunt, eſt qualitas à totâ ſimul ſubſtantia in eſſe, produci & conſervari dependens, ex intrinſecis principiis vitalitati relativa. Unde venenum eſt ens ſubſtantiale ab intrinſeco connotans vitalitati adverſari, vice verſâ uti alexiterium ens tale, quod in eſſe ſuo totum ad vitalitatem refertur. Hinc ſequitur ultimum gradum malignitatis, uti & activitatis in alexiteriis, adæquate dependere à toto concreto maximæ proindè eſt energyæ & reconditi effectûs. Sic explicamus ea quæ in cauſis abdita videntur, & per effectus ſuos innoteſcunt, ac à tota ſubſtantia agere paſſim in ſcholis perhibentur. Minor autem eſt difficultas de iis, quæ uti mineralia, alterando primas ac ſecundas in temperamento qualitates, erodendo, corrumpendo, unitatem ſolvendo, ac diſtemperando agunt, quorum actio & effectus manifeſtior eſt, in natura: quid autem ſit vitalitas, ac in quonam ratio formalis vitæ fundetur, an ſit qualitas à nullo ente niſi à ſpiritibus producibilis, mediante qua materia, forma ac unio perdurant, litem non dirimo, ſit problema, temporis brevitate præventus. Modum autem & influxum omnium venenorum & alexiteriorum penſiculatius & univocâ ratione definire, impoſſibile mihi videtur, cum ſint agentia quæ influunt in genere cauſæ æquivoce, ac omne venenum requirat aliud alexiterium: impoſſibile proindè judico, unum amuletum omnibus venenis ita adverſari, ut rigorosâ contrarietate diſtet, juxta illud Philoſophi, unum uni contrariorum eſt; alioquin omnia venena & alexiteria, periapta & amuleta in particulari ac individuo definire opus haberem, ac ſic in infinitum. Sit nobis idea ac prototypon ſolus homo, an non in amentia hypochondriaca venenú furioſum emicat, in ſyncope anodynum, in vertigine rotans, in cantharide exulcerans, & inflammans, in opio narcoticum, in cicuta gelans, in apii eſu convellens ac ad riſum ſollicitans, in morſu phalangii rotans, ac in gyrum circumagens, & ſic de innumeris? ut taceam ea quæ ſub larva & blanditiis enecant, nihil hoſtilitatis minitantia, uti in maligniſſimis conſtat, ubi appropriatis ſuccurrere quandoque non licet, niſi actâ jam tragædia innoteſcant: Plura iterum hic non attingo, quâ nam ratione ſcilicet venena in ipſis animalibus taxicoſis vitalitati eorum non adverſentur, cur uni venenum alimentum, alteri virus: an actio à tota ſubſtantia ſit potentia realiter diſtincta à forma ſubſtantiali, an amuleta, alexiteria, venena relatione, ſeu nexu quodam intrinſeco ac reſpectu ad invicem ferantur, an amuleta, alexipharmaca utplurimum roborando vitales ſpiritus, eos concentrando, generando, poros adaptando, ut venenata miaſmata peſtiferi ſeminarii, quæ funeſta μεταςάσει & translatione ad principalia viſcera deferuntur, ad ignobiliora, & ambitum corporis exturbantur, num verò determinatè producta cauſalitate id accidat, hæc pertranſeo, ac Theoricis relinquo ſpeculanda, qui excurſionis loco ad hæc devolutus ſum: vela contraho proindè, ne in immenſum excreſcat opus, hoc ſolum aſſero: materiam hanc, eſſe illud veterum τὸ θεῖον, argumentum paucis tractandum, quo olim Cabaliſtæ, Angelos potius ac ſuperas lationes ſubaudiêre, à quibus arcanos hoſce morbos fieri cenſebant, non qualitatibus perfici, & Hippocrat. lib. prænot. plus ſpeculari ac ſcrutari perhibuit, quam limitato ingenio comprehendi.

Notandum tamen, quod dictis Amuletis magna agyrtarum impoſtura vigeat, quæ temeritas ſuos quandoque magni nominis patronos & authores numerat, qui conficere docent Amuleta ex Arſenico, Auripigmento, Mercurio, additis cordialibus, vegetabilibus, alexipharmacis, ac ſic parata eſſe genuina ac ſpecifica contra peſtis introitum obſtacula. Verum magis à vero hæc ſibi diſtant, quam Lupinus à Lupulo, præterquam enim quod indies experimur, gallinas, columbas, canes, ac non-

nonnulla alia animantia, exhibito arſenico, realgari, ſublimato intoxicata, nequaquam in vitam reſtaurari propinato Bezoar, Unicornu, Orvietano, Theriaca &c. quin decedant; experimur præterea, Gallinas venari araneas, easque devorare impunè, licet homini ſint exitio; unum proindè venenum huic ſpeciei eſſe alimentum, alteri deleterium; Similia etiam curari ſimilibus, ut Scorpii ictum, ipſo ſuper vulnus attrito ſcorpio, veſpam veſpâ, viperam viperâ, rabidi morſum, ejusdem exuviis & pilis, muſtelæ deniqùe virulentum halitum ac morſum, muſtelæ pelliculis perſanari: nunquam tamen compeṙimus, venenum minerale ab alexiterio vegetabili per ſe ſuperari; cum toto genere diſtent, nec ſuæ activitatis excedant orbitas. Quod ſi enim accidat, ut cor & vitales ſpiritus, facto ſibi per cardiaca vegetabilia ſubſidio, ſtationem ſuam retineat, venenum arceat, peregrinum hoſpitem ac deleterium characterem ſibi imprimi non patiatur; non hoc fit ſpecificâ quadam oppoſitione & dualitate, quâ vegetabile alexipharmacum minerali virulentiæ reſiſtit, ſed quod in hoc ſubjecto & homine Spiritus enormonticus ſuâ ſubſtantiâ ſuperior, nonnihil virium etiam à cordiali vegetantę participans, eludat applicationem veneni mineralis; cum viceverſa in ſubjecto debiliori, venenum pariter ſpreto & poſthabito agente vegetabili, rabiem ſuam cum pernicie & certo interitu exerceat: nam nulla eſt proportio aut analogia veneni mineralis, ad alexiterium vegetabile: Nam quocunque modo ſibi opponerentur, aut antipathia excogitabili, nulla tamen inter illa fieret actio, ſuppoſito, quod prophylacticè iis utamur, niſi calor innatus hominis actuet vim alterius. Mineralis veneni vim ſentit quidè, verum quia hoc eſt potentius, ſuccumbit ſpiritus vitalis, nec remedium invenit in cordiali vegetabili, quia contrariorum eadem eſt ratio, ut eodem genere concludantur. At verò veneni mineralis, longè alia eſt indoles, prout funeſta experientia multos docuit. non enim agit qualitate ad ſpiritualem referendâ, ſed corroſivâ, manifeſtâ, acri ac cauſticâ, quam vim utpotè eſcharoticam ac Tyrannidem, cum compages noſtra corporis, ferendo non ſit, quin ſolutio continui ac unionis ſubſequatur, quare reſolutis organis, quid mirum, ſi vitalis ſpiritus velut everſo habitaculo transmigret, & mors ingruat, cujus ratio in eo fundatur, quod alexipharmacum vegetabile ſpiritus & vitalia directè reſpiciat, minerale autem venenum non tam ſpiritum in corpore inquilinum, quam organa & ejus immediatum ſubjectum, quo everſo, ex conſequenti ſpiritus diſſipantur, compages ſolvitur, cum nulla denique ſit proportio inter vegetabilem antidotum & virus minerale. Nam ut hominem arſenico aut ſpiritu aquæ fortis incuriè epoto à veneno redimas, quid agas? Si adminiſtrato emetico hauſtu, ſubſtantia veneni aſſumpti revomatur, ceſſat quidem ejus actio, ita etiam ſi vim veneni ſumpti, quod abdita corporis in tantum jam penetravit, ut revocare nequeas, aquâ tamen multa diluas, prout acrimonia ſalis, affuſo copioſo liquore diffluit, ut commodè in uſum veniat, ſi oleo, lacte, butyro liquato (talia Agyrtæ ſuper abacos & theatra venena ſe aſſumere oſtentantes, magna prius copia exhauriunt) vim mineralis corroſivam obtundas, ſi hordeo, orizâ coctâ, & multo butyro diffluâ ac oleata minerale virus demulceas ac velut emplaſtices; hoc ſanè non eſt venenum contrariis & alexipharmacis aggredi aut expugnare, quaſi talia ſibi antipathicè diſſenſu adverſentur, aut per ſympathiam ac ſymbolum vegetabilis, attrahere & allicere virus minerale, nos objicem tantum ponimus, ne virulenta hæc cauſtica ad intima corporis ſe inſinuent; ſed fluctuando in corpore reſtagnent, donec natura ea poſſit ſegregare. His poſitis; cum venenum peſtilens alterius ſit naturæ, alterius etiam minerale, ac proindè hoc ab illo diſſymbolum attrahi & recipi nequeat, diſſident enim inter ſe hæ Monarchiæ, & hactenus quamdiu Peſtilentis Contagii naturam ac indolem non penetramus, nulla ſalus ſupereſt, in ſpecificâ antidoto decernendâ, quare periculoſum opus, erroneum ac temerarium eſt, venena mineralia, utpotè amuleta, cordi applicare. Conceſſerim ultrò, non dari nec extare de præſenti ullum venenum, cui ſuum non oppoſuerit Herculem

lem monſtro, aut ſpecificum & antipathicum remedium inexhauſta Dei miſericordia, ſed hic hallucinamur ac in ſicco navigamus, quod horum omnium ſcientiam nobis arrogemus, quæ fato & injuriâ temporum, devaſtatis Salomonis poſthumis ſcriptis & naturæ Apocalypſi, deſiit. Cui dubium, quod arcana naturæ, plebs, agricolæ, venatores & ejusmodi, facta ſibi per traditionem à Majoribus copiâ, ad Medicorum invidiam, ne dicam ruborem, poſſideant, ut cum Auguſtino illud exclamare liceat! Surgunt indocti, & non tam cœlum quam ſapientiam rapiunt, & nos ubi volutamur in cæno, & effœtis remediis? Quorum quidem ratio eſt, quod ſpiritus ſcientiæ & ſapientiæ à ſupercilioſo Philoſopho aut Medico remigret, ac ſuper humilem & pauperem requieſcat, qui licet à privato homine talia & genuina remedia poſſideat, contemnit, caſtrat, naturam mancam arguit, propria addit, contrariis præpedit, donec ſe riſui ac oſtentui exponat, illud audiens: ne ultra crepidam, Amice. E contra alii quod non capiunt carpunt, ad Cabalam, Nigromantiam, & pactum implicitum Cacodæmonis detorquent, quibus tamen majores noſtri minimè deterriti, in Deum, Sanctos, & religionem avitam æquè atque Catholicam religioſiſſimi. Quare ut ad noſtra revertar, unde digreſſus ſum, ad dicta nimirum amuleta & Zenexton, quæ ratione Symboli, venenum virulentis effluviis, quæ plerumque aëri adunitis, contagioſis expirationibus, contactu & ſimilibus nobis contagioſum, ad ſe allicere & attrahere debent, neceſſum eſt ut talibus conſtent, quæ veneno ſint veluti analoga, & homogenea, minimè verò ejusmodi contineant, quæ contraria qualitate conſtent, vel impediendo vel removendo, vel impugnando, aut ſi hoc non, ſint abſolutè talia, quæ venenum ſolum antipathiâ quadam propellant, minimè alliciant aut trahant, quod vel maximè Sacculi noſtri hac Claſſe delineati in Peſte præſtabunt. Plura ejusmodi amuleta afferre poſſem, ſed abundè actum puto, cum fuſius theoriam dederim, qua ad plura talia adſtruenda, quemvis poſſe manuduci, arbitror.

PHAR-

PHARMACOPOEIÆ REGIÆ, SEU DISPENSATORII NOVI LOCUPLETATI

CLASSIS DECIMA QUARTA.

CONFECTIONUM ANTIDOTALIUM, NARCOTICARUM, SEU OPIATARUM, Cordialium, & conſimilium, dexterrimas Compoſitiones, ſtudiosè deſcriptas, continens.

DEcimam quartam nunc aggreſſur, Claſſem, tanquam maximè conſiderandam, ob præſtantiſſima Medicamenta Compoſita in eâ contenta, præſertim Theriacâ, quam omnium Medicamentorum Reginam ſemper dixêre, expedit, ut non ſolùm in Antidotorum Medicamentorum & Confectionum Cordialium Compoſitionibus accuratè deſcribendis aſſidui ſimus, verùm etiam, nulli Magiſtro mancipati; Theriacam ipſam penſiculatius examinemus. At Miſantropus multis dicar, & cum Timæo Philoſopho æquori & fluctubus objectus, ad ultimam relegandus Thulem, quod effero & immiti planè genio in laudatiſſimam hanc omnibus ſæculis Panacæam & θεῶν χεῖρας dictam, quæ una & ſola hactenùs ſecreta toxicorum antidotus viſa ſemper fuit, ſeveriori cenſurâ animadvertam. Sed leve quid mihi viſum fuit, ab humano die judicari, memor vetuſtiſſimæ illius parœmiæ: Timidos nunquam ſtatuiſſe trophæa; & itenditem quod ulceroſum hoc ſæculum noſtrum plenis buccis reſonat: Placere nequit, qui aſſentiri ac vitia palpare neſcit. At verò (ſuus tamen ſit honos & gloria Majoribus noſtris, qui Magiſtrale hoc alexipharmacum ad nos tranſcripsêre,) quis non deprehendit, quod Theriaca noſtra hactenus uſitata, ſuo diſpar etymo, nil minus agat, quàm ut cor roboret, deleterias

 quali-

qualitates oppugnet, venena propellat; ſacra denique ſit nobis anchora & antidotus, ut potius quieti cogamur, nos ab illâ in morbis ſæpe deludi, deſtitui, & diffidentibus tot inter ſe qualitatibus in unam Theriacam concentratis, clanculum impugnari. Hoc ut graphicè & demonſtrativè pateat, repetantur ea priùs, ne remoram patiamur, quæ de Theriaca (cujus deſcriptio & ingredientia in Auguſt. Diſpenſ. ad literam habentur) *in præmiſſis Animadverſionibus noſtris*, & ultra *in annexâ earum Appendice pag. 24.* præfacti ſumus, quæ hic repetere animus non eſt. Nunc ſingula hujus Compoſitionis ingredientia ordine analytico perſcrutabor.

Primum, quod Theriacam conſtituit, reperio *Trochiſcos Scilliticos*, qui reliquis ingredientibus facilè, uti ſtationem, ſic palmam etiam, quoad pondus, præripiunt; de quorum præparatione, uſu, & materia, *loco citato* ubertim egeram, iteratò demonſtrando, quam inconveniens & abſonum ſit, tot ſibi diſtantia in unam cogere antidotum. Quia tamen doctrina numeris Platonicis obſcurior nonnullis viſa ſit, nec facilè credant, quod manibus non contrectant, idcircò hanc eis *Trochiſcorum Scilliticorum* exactiſſimam anatomen & reſolutionem ad ultima proponam. Inprimis notandum venit, neminem hactenus Scriptorum, qui de re Herbaria benè meriti fuère, unquam extitiſſe, (niſi eos excipias, qui, obſequendo tempori, & aſſentando veterum erroribus, poſtpoſitâ verioris rationis & experientiæ parte, nnn tam Claſſici quàm Apocryphi habendi) qui, inquam, ſimpliciter *Scillæ* virtutes cardiacas & alexipharmacas attribuerint, & finxerint; quin palàm fateantur; *Scillas minimè tutè uſibus internis* deſtinari, quoniam *mordaces, acres, inflammatoriæ, ſtrangulantes, deleteriæ denique & virulentæ* iis quibus intrà corpus obveniunt, dum cardialgias, peripneumoniam, viſcerum lethales inflammationes ſuſcitant; & vel deforis manibus contritæ epidermida uſtulent, ut proindè nulli exhibeant, niſi in clibano ſæpè multumque torreant ac enervent, ſic venena cicurantes. Communis interim de *Scillâ* doctrina datur, quod pituitam naturâ & indole craſſiorem & viſcidam incidat, attenuet, obſtructiones hepatis reſerat, cachecticis & hydropicis ſuppetias ferat, ſi nimirùm dicto jam modo, pani ſcilicet incluſa, in clibano exaſſetur: cruda verò & ſibi relicta, acris, mordax, & effera eſt, nudis manibus tractata, easdem veſicans, metalla, ac præcipuè armorum genera, ſqualido humore tingens, quæ tam pravis qualitatibus imbuit, ut ſi quem cultro, aut enſe, *ſucco ſcillitico* illito ſauciari contingat, vulnus ferè immedicabile efficiat, quale olim Telephi Myſorum Regis ſuperſtitioſa antiquitas fuiſſe credit; quod ut præcaveant, & *Scillæ* malignantes indoles & acrimoniã tollant, ignis torturæ providiſſimi naturæ Myſtæ, in clibano ſubjiciunt. Nec refert, quod ipſe Galenus ex *crudâ Scillâ ejusque Succo* medicamina quædam diſpenſârit; ſuſpicor tamen, cum fundamento in re, eum *Scillam montanam* ſubaudiiſſe, quæ mitioris naturæ ac indolis eſt, quam illæ marinæ, quæ de conſvetudine ad nos deferuntur, ac ob dictam acrimoniam ignis examini ſubjiciuntur & caſtrantur. Mihi quaſi evidens ac certum videtur, quod, ſi *Scilla* deforis, ut cruda ac ſibi reddita eſt, peſtifero cuidam buboni, cum pane incorporata, applicetur, magnos præſtituram effectus, attrahendo ſcilicet venenum ad corporis ambitum, malumque à centro ad peripheriam exturbando; quod Practicanti innoteſcet; ſicut è contra alteram contradictionis partem infero & demonſtro, *Scillam* intra corpus aſſumptam, venenum à circumferentiâ ad centrum & cordis regionem validiſſimè revocare, cum contrariorum ſit eadem ratio, minimè vero per διαφόρησιν propulſare. Sed dato, & non conceſſo, quod *Scilla* eximium ſit Cardiacum, & Venenatas qualitates ſubigat, uti nobis perhibere videtur auctior ejus doſis & quantitas, quâ veluti Theriacæ baſis & fundamentum addenda venit; nihilominus tamen jam dicta Theriaca virtutibus *Scillæ* plane privatur, ob rationes in n. *Animadverſionibus* recenſitas, dum de Trochiſcis ſcilliticis commentati ſumus, ac omnibus experiri licebit, qui crudam *Scillam* exſiccârint penitus, ut in pulverem redigi valeat, dum nihil reliquum à deſiccatione reperient, quam *effætas ac ex ſuccas quaſdam membranulas*

Digitized by Google

nulas, à virtute *Scillæ* degeneres; aut ſi, *pulveribus Orobi*, vel *dictamni albi*, additis, in Trochiſcos efformaverint, poſt eorum exſiccationem, præter pondus, naturam & vires dictorum pulverum, ne *Scillæ* veſtigium ferè, præter amaritudinem, apparebit: quod invanum non jactito; ipſi hoc mecum melioris notę & experientię Pharmacopœi aſſerent, ac deinceps dicturi ſunt, dum, in præparatione horum Trochiſcorum, pondus Scillæ ac jam dictorum pulverum exactiùs inveſtigârint. Neque obſtat Quercetani, de præparandâ, corrigendâ, & in paſtillos efformandâ *Scillâ*, prolixior theoria, quæ cùm rationum pondere & momentis, nec non experientiæ fulcris, deſtituatur, levis ac ridicula habenda, ac tanto viro indigna.

His veluti firmiſſimis jactis fundamentis, ſuam quisque, cui mens æqua, & ſana ratio eſt, proferat ſententiam & calculum, an non deinceps *Scillam* à ſpecioſa Theriaces compoſitione arcere competat; minimè verò, erroribus aut faſcinis incuriæ Antiquitatis irretiti, ſine hac Theriacam conſiſtere aut valere non poſſe, decidamus, & credamus: quanquam indubitatum ſit, ſi *Scilla* viribus ſuis non mutila & effæta Theriacæ ſubſtitueretur, eam illi virtutem & qualitates conſignaturam, quâ juxta craſim & naturam ſuam pollet, adiophoro modo, ſive bona & conferens illa ſit toti, ſive detrimento; nunc, viceverſa, nullum ferè Theriacæ effectum aut virtutes *Scilla* communicabit, tot, inter clibani anguſtias, torturis expoſita, *& pulveribus Orobi ac Diptamni* in paſtillos efformata, cùm, peractâ illa *Scillæ* deſiccatione, aliud virtutis & energiæ nihil deprehendes, quam, ſub prioris radicum ponderis quantitate, extraneum quendam amarorem, diſparentibus acrimoniâ & mordacitate *Scillæ*, quæ illam de ordinario, tanquam proprietas in quarto modo, concomitari ſolent, & in quibus veluti veſtigiis *ſpiritum & ſalem volatilem ſcillæ* inveſtigare ſolemus; ut proindè eadem ratio foret, pro *Trochiſcis ſcilliticis*, ipſum *Dictamni vel Orobi pulverem* ſubſtituere; cum omne cæparum genus, & hoc marinum, antonomaſticè volatile & aquoſum ſit, per indebitas autem deſiccationes in totum exhalet & enervetur, nullâ ipſi reliquâ virtute, & primigeniis qualitatibus, niſi retorridas quasdam, & exſuccas pelliculas & exuvias in cenſum adducas. His dictis *de Scillâ*, primo & ampliſſimo Theriaces conſtitutivo, ad reliqua digredior.

Subſequuntur jam ordine *Trochiſci Viperini*; de quibus, undè ſuum ducant ortum, materiam ex quâ, præparandi modum & circumſtantias (& quod pro potiori parte ex *biscocto pane* reſultent) quod indigni ſint hac Compoſitione, ac adulterini; quæ, aut qualia, his eliminatis, ſubſtituere ratio ſvadeat, omnia ac ſingula dextrè & concinne deſcripta ſunt in *præcedaneis n. Animadverſionibus ſuper Aug. à pag. 209. usque ad pag. 216* quò L. B. directum cupio: quanquam, huic labori meo nil derogando, *in præmiſſâ Claſſe de Trochiſcis*, multum deſudarim, ut genuinam, facilem, & perſpicuam methodum edocerem, *Trochiſcos è viperis* efformandi; cum viderim, hanc Trochiſcorum formam omnibus decantatam & propriam eſſe; quanquam exoptarem, ut non tam ſuis deſideriis & fallaci judicio ſeſe mancipatent, quàm rectæ rationi & experientiæ conformarent, ſeri nepotes.

Sed hîc loci non inutilis quæſtio tractanda venit, num *Trochiſci Viperini*, pro completanda Theriacâ, juxta Galeni mentem, ex *ſolis viperis iisque famellis, carne illarum* ſolummodo ad id aſſumptâ, *Oſſibus, Cordibus, ac hepatibus* rejectis; num æquè etiam ex *maſculis, carne, Oſſibus & ſupradictis interaneis, hepatibus nimirum & cordibus*, diſpenſari debeant? Vel an ipſi etiam *Serpentes in montanis, maximè ad Orientalem plagam, nati & enutriti*, pari effectu & energiâ Theriacam aut Trochiſcos conſtituere valeant? Nobis enim non ſatisfacit nuda & anguſtior Galeni authoritas, qui impar tanto oneri ferendo, quale totius Medicinæ ſyſtema & amplitudo eſt, ſuis & ipſe præpeditus tædiis, limitatus terminis, viribus & ætate attritus, morte denique præventus, priusquam artem, quæ longiſſima, brevi & præproperâ vitâ commenſuraſſet: Non, inquam, fas erat, Galeno (cujus manibus, tanquam Medicorum Principi, poſthumas laudes & elogium minimè invideo) inter anguſtos vitæ

terminos circumſcripto, pro Medicæ rei dignitate & exigentiâ, exactas omnium rationes ſpeculari, naturas & complexiones, ſympathias & contrarietates, abditas denique, ac in ipsâ naturæ abyſſo demerſas rerum cauſas definire & rimari, ipsâ denique praxi & experientiâ firmare, quin multa noſtræ culturæ, ſtudio, & laboribus, ſuccedentibus, & labentibus annis commiſerit, quæ nos Poſteris veluti per traducem transſcribemus. Nobis igitur hæc Provincia aut Sparta demandata eſt, ut talentum, & ſcientiam Medicam, nobis concreditam, pro viribus ampliemus: quod & felici augurio hactenùs præſtitum eſſe, illi ſoli patebit, qui inexcultum Coi & Galeni Medicum ſæculum, cum ſapientiſſimo ævo noſtro æquiparârit: ut meritò, Pergamenſis ætate, ſua habuerit medicina incunabula, quæ poſterorum conatibus felici metamorphoſi in virum nunc adolevit. Quis igitur ambigat, & hanc Medicinæ partem, quæ genuinas medicaminum Diſpenſationes edocet, ſua habuiſſe incrementa; cum diem dies, caſum caſus, obſervatio experientiam erudiat, ad perfectum usque ſapientiæ diem: ut proindè nos multa debeamus Veterû laudabili inventioni, ſed plura illi conatibus noſtris, & artis incremento.

Ut autem ad propoſitam quæſtionem recurram, unde digreſſus ſum; num ſcilicet *ſola famella è Viperarum ac Serpentum genere* deligenda ſint ad *Trochiſcorum* confectionem; non tam curioſa hæc quæſtio & problema dicenda, quam rudis, & parum ſapiens; cum & vulgus non ignoret, in omni genere animantum plus virium & vigoris maſculis ineſſe; quidni & in viperarum & ſerpentum ſpecie? vel maximè *ſi famellæ Viperæ*, primo vere, & quidem maturè, non capiantur, illicò oviparæ ſunt, & plura à conceptu excrementa in ſe abdunt & concludunt. Teneo igitur, quod ad efformandos *Trochiſcos Viperinos, tàm maſculi, quàm fæminæ, ex Viperis* aſſumi poſſint, illud probè attendendo, ne ex locis paludibus, mineralibus ac metallicis exhalationibus infeſtis, à quibus Viperæ & Serpentes pravas qualitates derivare poſſent, ſed è montanis, optimis & ſelectis vegetabilibus luxuriantibus, repetantur; & (quod magis notandum) ne exercitati Pharmacopœi exceſſu nimio *panis biscocti* vires *Viperarum* obtundant, & inefficaces Trochiſcos nobis diſpenſent.

Quæritur ſecundo: num *ſola Caro Viperina*, repudiatis *Oſſibus, ſpinis dorſi, & reliquis ſupradictis interaneis*, ad efformandos Trochiſcos deligenda ſit? Pro parte Affirmativa ſtat Galenus: Ego verò Negativè reſpondeo, & judico, Viperam cum toto (ſcil. *carne, oſſibus, hepate, & corde*) ſalubrius nobis præbere medicamentum; quod probatur: *Oſſa* ſunt partes ſimilares, ſpermaticæ, ex pingviore ſeminis parte, à facultate formatrice, quæ idæa quædam ac ſimulacrum generantis eſt, producta, teſte magno Stagiritâ, qui materiam primam oſſium σπερματικὸν περίττωμα, hoc eſt, ſeminale craſſamentum, definit; ergò ex primigenio & ſubſtantifico humido & pingvedine multum illis ineſt. Non ergo ſunt rejicienda. Confirmatur primo. Deducto ad maraſmum, & extremam maciem, animali, juxta tritum adagium (ut vix Oſſibus hæreat) reliquis omnibus diſſipatis, adhuc Oſſium ſubſtantia, vigor, & oleaginoſa portio perdurat, ab hac convaleſcentes reſtaurari incipiunt, hoc vivifico rore vires reaſſumunt, hic quaſi efficienter concurrit ad regenerandam muſculoſam ſubſtantiam, carnes, & laudabilem corporis habitum recuperandum; quæ prærogativa in viventibus nulli alteri parti tribuitur. Hoc enim nec ſanguis, nec caro, nec ſpirituû familia præſtare poterit, ut in genere cauſæ materialis concurrant. Confirmatur ſecundo ſequentibus inſtantiis: caro ſine *Oſſibus* elixata, inſipida & ſine ſubſtantia plerumq; juſcula præbet; juncta verò *Oſſibus*, non parum roboris juri communicat; ergò ſubſtantificû quid *poris Oſſium* (quod cum communiori Philoſophia teneo) ineſt, quod in liquorem poſſint imprimere. Patet hoc ulterius in Gelatina Caponum, quæ ingratiſſima, & planè inefficax, niſi *Oſſa*, diu ac multum cum carnibus ad minutias conquaſſata, cocta fuerint, ut efficaciam ſuam illis communicent: quod ipſum natura brutis animantibus, & ſpecialiter canibus, impreſſit, quos æquè, imò magis, ad *Oſſa* comminuenda, quàm carnes devorandas,

Digitized by Google

randas, inſtigavit; adeò, ut & ipſi homines ad id deſcendant, cum in multis partibus ſpectabilis magnitudinis Oſſa ex animantibus recondunt, ut belli aut famis tempore ea elixare poſſint, ac aliquam indè ſubſtantiam præſtolari. Demum ipſa natura nos inſtituit, quæ *Oſſibus* largiorem medullam undique pro alimento ſubſtituit, ſubſtantiam pingvem, ac minus diſſlabilem per calorem, ut unctuoſo humido maciem ac maraſmos perſanet, ipſam denique ſenectutem fuget, quæ, juxta Philoſophum, in ſumma ſiccitate peragitur. Quod ſi jam dictæ rationes ad ſalivam cuidam non ſint, mecum ad Pyrotechniam confugiat, mediante quâ vera rerum analyſis haberi poteſt, ac manifeſte deprehendi, quod *Oſſa* majorem *Salis volatilis, ac Olei* (è quibus animalia conſtant, inſimul cum aquâ fœtidâ) copiam exſudent, quàm ipſa caro & ſangvis, quippè quæ majore ſui parte in aquam quaſi elementarem, principio deſtillationis, reſolvuntur, exigui prorſus emolumenti, donec humiditas nimia prolecta, ac caro deſiccata fuerit: tunc quoq;, adaucto igne, *Sal volatilis* ac *Oleum* elicitur; aſt minore quantitate, quàm ex ipſis *Oſſibus*, modo antè dicto. Ergò falſum eſt, quod *Oſſa Viperarũ* Trochiſcis ejuſdem vires non conferant, & venenata aut inefficacia ſint: quod erat demõſtrandum.

His ita deciſis, rationes illæ eventilandæ ſunt, ob quas *Viperarum Corda*, in quibus operationum functiones, in animalibus, vel maximè emicant, *Jecinora* αἱματώσεως Officinæ, non tantum à Trochiſcis prohibentur, ſed etiam deleteriæ qualitatis arguuntur; cum hoc naturæ, rationi & experientiæ contrarietur, nec ulli parti inſit virtus alexipharmaca potior, quàm hiſce partibus, utpotè quę generandis ſpiritibus, aut recipiendis, à natura deſtinatæ ſunt, vitali ſemper robore vigentes; adeò quidem, ut multi Viri Principes ac Magnates (à quibus ſub Roſâ hæc ſum mutuatus) *corda viva, è Serpentibus recenter enectis excerpta*, devoraverint, ut ſubſequente vitæ tempore venenorum eſſent certa antidotus, philtrorum quoque & incantamenti, & quicquid faſcini Orcus habet, expertiſſimum amuletum: quod nec ipſe reprobo, dum aquas pretioſas, quę è vivis animalibus, deſtillationis beneficio eliciuntur, mecum rumino, utpotè quæ ſpiritu & energia pleniſſimæ ſunt, magnæque efficaciæ. Manet igitur certum, non ſolùm *Carneam Viperarum* ſubſtantiam, ſed *& Oſſa*, ac reliqua in eis contenta, *Hepar & Cor* nimirum, apta nata eſſe, ut Trochiſcos Viperinos conſtituant, virtute alexiteriâ eminentes.

Sed requiret alius, quid de Serpentibus aliis, quas Italia, Germania, Pannoniæ montes, alunt, ſit concludendum? Reſpondeo breviter, & dico, rationi & experientię nos conformando, haud longè à Viperarum Carnibus abeſſe, modò in locis montanis, aëri ſalubriori perviis, non verò cloacis, & paludoſis regionibus enaſcantur. Sola illa cavenda ſunt Inſecta, quæ, nimio æſtu retorrida, nigricant; ſicut illa ſeligenda, quæ de nigro & albo variegata, aut viride, cum cineritio maculoſa, repreſentant. Probationis loco hûc ea referantur, quæ de virulentiâ Viperarum, ac Serpentum, in *præmiſſis noſtris Animadverſionibus*, adduximus, cauſam ac rationem reddentes, cur morſus Viperarum reliquis pernicioſior ſit ſerpentibus, non ex ratione, & quantitate aut qualitate veneni, quod virulento fomite tranſplantatur, ſed in ſolâ imagine *iræ*, ex qua venenum, quod dentibus longioribus, quàm in reliquis ſerpentibus, ſigillant ac imprimunt, conſiſtit, quod mediantibus venis & arteriis ad habitum corporis, ipſamque cordis ſubſtantiam, rapitur, ſuam ibidem ludens cataſtrophen. Cæterum nullas differentias reperire licuit, quibus *Serpentes noſtri à Viperis* diſſideant, licet primas ac ſecundas eorum qualitates, modum ac rationem agendi, curioſus indagârim. Roborant enim æquè naturam, Veneri ac impotentibus ſubſidio ſunt, turgentes ac luxuriantes in corporibus humores deſiccant, malignos corrigunt, leprâ contaminatos mundant, virtutem denique alexiteriam ſibi vendicant. Quoad medicamenta ex illis apparanda, æquè proviſi ſumus, ac ex ipſiſmet Viperis. *Pulveres* enim elegantes & durabiles, *Trochiſci*, *Sal volatilis*, & quid quid in cenſum medicum venire poteſt, ex Serpentibus confici ac diſpenſari poteſt. Ea enim eſt incomprehenſibilis DEI benignitas & clementia, ut ſeſe à creaturis partici-

pari ſinat, totus in omnibus, & admirabilis in operibus ſuis, qui terminos mari poſuit, abyſſo repagula, totum denique in menſurâ & pondere libravit univerſum. Hic, inquam, cui de paſſeribus cura, qui lilia ad Salomonis invidiam exornat; orbem in populos ac gentes diſpergens. Sic unicuique Regioni ac Climati proviſum voluit, ut, dum Epidemicis calamitatibus premeret, domeſticis interim auxiliis refocillaret. Quis igitur ambigat, Germaniæ quoque ſua innaſci alexiteria, nec opus eſſe ad extera confugere remedia, quæ in medio noſtrûm Altiſſimus collocavit. Ipsâ ego Praxi rem ulteriùs confirmare poſſum, qui eo planè modo, quo *Viperis Capones* ſaginari ſolent, *Serpentibus ſubſtitutis ſalubrioribus*, id feliciter præſtiti, ad multorum invidiam, Virorum autem Principum ac Magnatum ſatisfactionem; quorum ſeniles artus fovebam, langventem virilitatem expergefeci, adeò quidem, ut non tantum iis in fercula deſignârim *Capones* ſaginatos, ſed etiam *Pulveres, Eſſentias*, & *Salem ex Serpentibus* diverſimodè paratum, imò etiam *Vina* ipſa, virtutibus eorum artificiosè imbuta, felici ſucceſſu epotanda præbuerim; cujus tibi ſchema, & exemplar (niſi ingratus accidam, L. B.) *Vini* ſcilicet ex *Serpentibus* infuſis, ſubjungam: Accipiebam xx. *aut complures Serpentes, reſectis capitibus, caudis, & inutilibus*, quos, priùs mundatos, jungendo *corda & jecinora*, vivos adhuc immergebam *Vini menſuris* x. circiter, ac in eo ſinebam emori; factâ poſtmodum unâ ebullitione, aut diariâ infuſione, in vaſe vitreo, *colatum & filtratum Vinum*, in *urnam alteram Vini boni* infundebam; de quo ſingulis quibusvis paſtibus cyathum unum ebibere licuit, magno emolumento. Et hæc de *Viperis* affatim dicta velim, illud iteratò inculcans; ſatiùs eſſe, ad diſpenſandam ritè Theriacam, *Trochiſcos* n. *modo parare*, aut ipſos, *ex Serpentibus dextrè confectos, pulveres* ſubſtituere, quàm peregrinos illos *Trochiſcos*, fuco ac fraudibus plenos, *Biſcoctum* potiùs, quàm *Viperarum* ſubſtantiam, redolentes, magnis expenſis allicere. Nobis, cum gratia Dei, ampla eſt penus in Germania, & Pane abundamus; ſuum ſibi *Biſcoctum* vendicent illi, quos in triremibus fames exercet. Multas oblarvant fraudes emendicata diplomata, quibus hos Trochiſcos ad nos amandant.

Tertium ingrediens eſt, *Piper longū*, quod & ipſum eventilandum. Fateor: complures Authores conſului, neminem ſane hactenùs offendere licuit, qui *Piper longum* virtute cardiacâ & alexiteriâ reliquis eminere dixerit: nec ullius Medici exemplar videre contigit, qui in morbis naturæ malignantis, quales febres Purpuratæ, Ungaricæ & Malignæ, quæ corpora colliquant, ac Catalepſes inducunt, deniq; iis, qui virulento ſomite in plures tranſplantantur & Epidemici ſunt, *Piper longum* vel ordinaſſet, vel cum ἰυφορία propinaſſet. Sint, qui Theriacam (quam omnes tres Piperis ſpecies in larga quantitate ingrediuntur) cuidam maligno morbo laboranti præſcripſerint; hoc tamen raro contingere videbis, & exiguâ ſaltem doſi, raro ad drachmam unam, idque, ut mea quidem fert opinio, haud abs re, non ſolum propter *Piper*, *tanquam calidiſſimum exurensq; ingrediens*, ſed etiam ob alia incongrua ſimplicia Theriacam conſtituentia, quæ tantum abeſt, ut profligandis morbis malignis & peſtilentibus ullo modo apta ſint, ut obſint potius atque noceant. Conſulat L. B. de re Herbaria multum conſpicuos & meritos Authores, Dioſcor. Matthiol. Tabernemont. Quercet. Renodæum, Schröderum, & alios compluresʼ, & ne unum reperiet, qui *Piper* alexipharmacâ qualitate dotatum aſſerere auſit; ad Theriacam opplendam, velut inutilis ſarcina, ab aliis ſvaderi, memorant, nihil interim decidētes, quo nam id modo ac ordine accidat, præpoſterè ne, an verò rationi conſentaneo, piaculum, aut grande nefas ſibi ducentes, pro veritate litare, mundoq; Veterū errores revelare. At verò delinqvunt jam dicti Authores, ſacræ Antiquitati quidvis derogari, aut nos illi injurios eſſe, dum illis inventionem, nobis autem elaborationem vendicamus: & ſi Majores noſtri hoc velū ac triſte ſyrma prius removiſſent, perſpicaciores fuiſſent in ampliando talento Medico, remediis exaltandis, Pyrotechniâ excolenda. Cùm nobis igitur, velut ex aſſe hæredibus, quaſi per teſtamentum legitima obvenerit induſtria & labor, ne,

quæſo

quæſo, ſtertam, in Muſæis deſides, nè vereamur veritatis partes agere, nec eamus, quâ itum, & à Majoribus aberratum, regiam teneamus ſemitam, medico honeſtati pallio & lauro, virtutes ſapientis æmulemur. Nam publicæ rapinæ genus eſt, eorum geſtate inſignia, quorum geſta factis non expreſſeris. At replicabis, minimè requiri ut omnia conſtitutiva Theriaces alexiteria ſint, quædam etiam deſiderari, quæ cor ac reliquas partes principes reſtaurent ac confortent, & tale quid eſſe *omnia piperum genera:* ad quod reſpondeo illud, quod in Moralibus communiter adſtrui ſolet: non oportet facere mala, ut eveniant bona. Roborantia talia ſint, quæ ſpiritus non accendant, nec inflammationem augeant, aut periculoſas phlegmonas ſuſcitent; apyrexias, cordis exæſtuationes, & deliria non accerſent, humores non exagitent, nè peſtilentis contagii ſemina commota, citato gradu in penitiores aditus rapiantur, ſuam impunè luſura tragædiam. Elenchus hic eſt, ac vitium Myſochymicorum, turmatim omnia congerere in unam antidotum, nullo habito delectu, profit nè, num v. obſit: an non ſtupenda eſt *Piperum quantitas*, quâ, veluti baſis, Theriacam conſtituunt; cum acrimoniâ ſuâ reliqua omnia conſtitutiva ſuperent, lingvam & palatum feriant, ac veluti inflamment. Ex quo fonte indicationum calidiſſimis morbis *Pipera* medicantur? Tædioſum mihi eſt tam abſona ulterius refellere. Concedam, tibi, & reliquis Theriacariis, quod toti Europæ ex theatris & abaco millies decantata & promulgata Theriaca non ſolum alexiterium, ſed omnes corporis affectiones quaſi Chironis Myrothecium, ac Panacæa, deturbans amuletum ſit, quemadmodum longâ ſerie inſcripti tituli & encomia id teſtantur; quô ergò errore ac inſaniâ actú eſt, quod, cum Theriaca adverſus venena, venenatosque morbos omnes, unicè & præcipuè commendetur, nihilominus tamen ejusmodi ſimplex ingrediens, quod nullâ virtute alexipharmacâ pollet, pro fundamento & baſi veluti molis tantæ, tantæque rei conſtitutú ſit? Cum de congruo & per bonas regulas, ejusmodi remedia alexiteria iis maxime conſtare debeant, ad quod naturâ & arte juſſa ſunt & ordinata: cum interim *Piper, cujuscunque generis* ſit, nihil eorum præſtare aptum ſit, ad quod aſſumptum eſſe perhibetur; adeò quidem, ut tantum abſit, quod venenis contrarietur, malignis reſiſtat morbis; ut etiã contrariis qualitatibus ſuis inviſum ſit, & conſcientioſo Medico ſuſpectum, ut in quotidianos uſus ſibi deligat. Si quid igitur mea poteſt ſententia ac ſuffragium, firmis rationibus fulcitum, judico vel hoc ipſo, *prædicta tria piperum genera* in ſuperabundanti nimis doſi & pondere Theriacæ adjecta eſſe, quibus prohibetur, quò minus, in contagioſis morbis calidis, ſecurè liceat uti ipsâ, præſertim eâ doſi, eoque pondere & quantitate, quâ par eſſet, diris & ferocibus iſtiusmodi morbis opponere remedia, ſpe victoriæ, & ſuperioritatis, qua hoſtem ſuum debellatura.

Tranſeo *ad Opium*, quartum ingrediens, de cujus naturâ, craſi, & proprietatibus, uti magna humani ingenii fert lubricitas, in diſſentanea abitum eſt judicia, adeò quidem, ut, ſi unquam Poeta ad rem cecinit; *Mille hominum ſenſus, capitum diſcrimine mille*; illud in noſtram huc poſſit detorqueri ſententiam. Nonnulli enim in ſicco piſcantes, ad menſuram limitati ingenii ſui, in puris & materialibus qualitatibus, velut limo, defixi, totam Philoſophiam, diſcurſum & demonſtrationem ſuam arbitrio externorum ſenſuum, guſtus & palati, definivère, dum *Meconium* aut ſi mavis, *Opium* (in binas diverſi ſectas) amaritudinem ejus conſulentes, ſulphureum calidumque dixère, alii frigidioris genii, & cerebri, conſiderantes ſtuporem, difficultatem anhelandi, ac nonnunquam ſuffocationes, quas, ſpiritûs denſando, invehit; *Opium in ſummo gradu frigidum* cenſuère, ad hoc placitum inducti ſpecioſâ illâ mutuæ actionis & reactionis analogia, quòd quaſi *noxius Opii ſpiritus* inſito noſtro ſpiritui commiſſus, duellent, ac impetum faciant, & ex mutuâ illâ ſpirituum colliſione & diſpendio frigus tale, parum à morte diſſidens, ſuâ ſponte inducatur. Hoc placitum & dogma mordicus ſancivit & tuitus eſt Riolanus, *in ſua contra Quercetanum invectiva*, ubi ideo inter Narcotica *Opium* locavit, quod quaſi

quaſi cum Cicutâ ſymmetriam habere crediderit, ob ſtuporem,& animalis facultatis omnimodam interceptionem. Docuit, ſubſtantiæ infrigidantis eſſe *Opium*, Pereira, *Method. 14.* quem Doctiſſimus Hiſpanorum Petrus Michael de Heredia *in Syntagmate ſuo, quod Anno 1665. edidit, Comment. in Avicennam cap. 67. de Quintana*, acerrimè impugnavit : *decipitur, inquit, putans, Opium frigidum eſſe, & frigore ſomnum conciliare ; quod falſum eſt. Eſt enim virtus narcotica a frigore diverſiſſima, quæ virtus unica cauſa eſt, ob quam paroxyſmos abigit, quia ſenſum moleſtia ex pultricis obtundit:* hæc de Heredia. Verum pace tantorum Virorum, ſive qui frigoris, ſeu qui caloris qualitatum *in Opio* partes tutantur, ad ſecreta & naturæ penetralia, abditaſque rerum cauſas, proximius accedendum. Non enim exoticus hic influendi modus, agendi & deleterie ſæviendi rabies, inermibus,& purè materialitèr concurrentibus qualitatibus imputanda venit. Sunt actiones à totâ ſubſtantiâ emanantes, à formis reſultoriè determinatæ, quibus exindè vel nulla, vel ſera, & imbecillis cura & antidotus proſtat; quod ſubſtantiis contrarium nihil ſit, & remedia à tota ſubſtantia reſiſtentia, & deleterias cauſalitates infringentia, aut ignoremus, aut careamus. Hoc principium operativum, formas ſequens, à quibus dimanat, ſeu modum à tota ſubſtantiâ agendi, in ænigmate prævidit & hariolatus eſt noſter Galenus variis in locis, uti *lib. 5. ſimpl. cap. 1. cap. 17. & cap. 18. lib. 6. de Abrotano, In Epid. Sect. 6. Comm. 5.* Et Avenzoar *1. Theiſ. cap. 1. de Theriacâ.* A Galeno vicinioribus nobis temporibus feliciter hoc expediêre Fracaſtorius, Cornelius Gemma, Tholoſanus. Fernelius, Sennertus, Trophimus, Sorier, & recentiſſimè Bravo & de Herediâ, Hiſpanicæ ſubtilitatis Prototypon, quos conſulere L. B. ſvaſerim. Mihi hæc, per tranſennam dicta, excurſionis loco ſufficiunt. Illud ſolum exinde eruo; ſive *Opium* calidiſſimum ſive frigidiſſimum eſſe, evincas, multa te manent abſurda ſolvenda, dum tibi ab exemplo plura in calore & frigore *Opio* æquipollentia ſiſtemus; ſtrangulare tamen, narcoſin inducere, & Morphei Tragædiam ludere non deprehendemus, ut proindè ad ignorantiæ aſylum, qualitates nimirum occultas, aut ad formas à tota ſubſtantia, & per ſe, operantes, de quibus ex profeſſo *in Claſſe XII. titulo de Zenexto* egimus, (quæ altioris ſcrutinii eſt) neceſſe erit confugere. Et verò hinc illud indiscriminatum Chaos, & tenebræ plus quam Cimmeriæ in Medicinam invectæ ſunt, quod ea ſaltem, quæ palpavimus, & ſenſibus tractavimus, nudas ac materiales qualitates nimirùm, rudi Minerva, aut ut canis ad Nilum, contemplati ſimus, guſtui ac ſalivæ noſtræ myſteria naturæ revelanda & decernenda credamus, unde mille errores, ſophiſmi & fraudes pullulârunt. Præceſsêre Majores noſtri; eos aberrantes nos ad præcipitia comitati ſumus, humilia & inefficacia pharmaca tractantes, ſolas ſenſibiles qualitates aſpectantes : cum tamen & alia poſſimus terere veſtigia, queîs non multi ex venerandâ Antiquitate quoque anteceſsêre, qui non ſemper calida frigidis, humida ſiccis &c. ſed calida calidis quandoque medicati ſunt, ibi ſcilicet, ubi malignitatem, cauſam à totâ ſubſtantiâ agentem, ſubodorati ſunt, optimè callentes, quod calida calidis reſiſtant, non ut calida ſunt, & reduplicativè ſumpta, ſed ut à tota ſubſtantiâ reagunt. Alexiteria ſunt altioris ordinis, quam puræ efſætæ qualitates, & accidentia purè materialia, calor & frigus &c. Quanquam, ſi ſcholis ſine gloſsâ auſcultemus, contraria eſſent contrariis curanda : contra quod diſertiſſimè (omnibus ad æmulationem) vir rari talenti (niſi defodiſſet) Helmontius, multus acriter diſſeruit; ſed ſpe interim lactatos nos, velut piſces in ſicco dereliquit, multa percontatus, pauca revelavit, forſan mærore abſorptus, quod lagenam (ut ait *tractatu de Poteſtate medicaminum*) ſemel poſſeſſam amiſerit, Deo tamen id adſcribens, qui, ut ait ipſe: novit cur capræ caudam tam brevem dederit, & talenti ſui cohæredes non inſtituerit. Enimverò ad hæreſes iſtas qualitatum & ſaporum, ex quibus rerum naturas, ſubſtantiam & activitates colligere, hactenus aberratum eſt, multorum Botanicorum rudis ſpeculatio & vitioſus palatus induxit. Hi enim Plantam, quam amaram, ponti-

ponticam, ac linguam ferire, ſensêre, ſuis aſſignatis gradibus & ſtatione, calidam dixere: Si quam inodoram, ſuccoſam, acidam, uti lactuca, ſempervivum, acetoſa, hanc frigidis accenſebant: in aliis verò, ubi ratio ejus vel deficiebat, vel arguebat, verbis nos paſcebant, terminis ludentes, & quædam, non formaliter, ſed virtualitèr vel eminenter calere, frigere, & agere perhibentes, ut: ajunt; *Piper gradus multos caloris eminenter habet, calefacit virtualiter, uſtulat non formaliter.* Hæc illi. Colores porrò, & qualitates etiam aſpectabiles, eis anſam, hariolandi multa, dedère. Sic nix Camphoræ & albedo frigiditatē eis depingit; cum tamē inflammabilis ſit, inter undas exardeſcat, & veterum Naphtam æmuletur. Hæc, velut Ideas, propoſui, ut eluceſcat divini Senis ſtabilis diſſertatio, quando nos non tam calida, frigida, humida, ſicca, quam acida, ſalſa, pontica, amara, ſubſtantias & concreta vult contemplari; in iis enim latent rerum ſemina & formæ; ex his qualitates, ſympathiæ, & contrarietates emanant, nobiſque lumen communicant, ut citò tutò ac jucundè, ſpecificis auxiliis morbos profligemus, & deleteriis inſultibus, agentia ex tota ſubſtantia opponamus. Cur autem hactenus præſtitum non ſit, communis error, & primarum qualitatum nudus aſpectus, nos avocavit. *Opium* igitur, ſi penitius contempleris narcoſin ejus, & virus, quo animali facultati inſidiatur; non à qualitatibus primis, quæ calore aut frigore aſpectabiles, & notæ fiunt, non ab amaro etiam ſulphureoque miaſmate, quod exhalat, illud ſortiri deprehendes, ſed à ſeminali virtute, à formâ ſubſtantiam induta, ejuſque influxu, ad quem à Patre luminum juſſa fuit, ut ſic ageret, ut ſic noceret volentib9, juxta illud ſacri textûs: *Germinet terra herbam virentem, facientem ſemen juxta genus & ſpeciem ſuam.* Sed hæc ad Theoriam magis conformantur.

Quæramus nunc in praxi: num *Opium*, inter reliquas ſuas ſpecificas dotes, præditum ſit virtute alexiteria? Si aliorum placita, & ſanctiones, meis præferam, reperio ex Dioſcoride, *nullam* ei *virtutem alexipharmacam* ineſſe, qui pro ſe Diagoram, Eraſiſtratum, Andream Mneſidemum allegat, qui & ipſi pariter ſuffragantur: imò *uſum Opii* in genere vetat, &, exitioſum eſſe, decidit. Sequutus Tabernæmontanus ait: *Opium à Diagorâ repudiatum eſſe, quod apertum venenum ſit*, in ſuam authoritatem Fernelii locum, *lib. 6 Method. Med. c. 1.* trahens, quo ait: *ſi in corpus aſſumatur, (opium) enecare hominem &c. & quoquo modo in uſum trahatur, membrorum ſenſum tollere, extingere calidum innatum ac influens, hominemq; dormientem vitâ privare.* Hæc ille ex Fernelio. Quam ob rem, *nunquam exhibendum Opium*, ſvadet Tabernæmontanus, *niſi in ſumma neceſſitate, utpotè perpetuis vigiliis, doloribus acutiſſimis, ac ubi reliqua medicina inefficaces deprehenduntur; & quidē tunc, cum grano, ut ajunt, ſalis, moderatè, ac cum cautela, in uſum eſſe vocandum.* Cumque veteres Medici, uti Meſues, Aëtius, Ægineta, Oribaſius, imò Galenus ipſe, temerè ſatis, in Compoſitionibus ſuis, quaſi placenta foret, abuſi ſint *Opio*, hortatur Poſteritatem, *ne audacius eorum Compoſita & Electuaria ægris ingerant, ea vel maximè, quæ Meconio* (quod cum *Opio* confunditur, illoq; deterius eſt, ſi quis tamen inter rabidos mitior) *conſtiterint.*

Matthiolus, *lib. 4. Herb. c. 64. Cum formidine Opium eſſe tractandum*, præcipit, *tanquam inimicum vitæ inſidiantem.* Interim ejus *uſum* vel *nullum*, vel *cum ſummâ vigilantiâ, ac minima doſi*, ſvadet, *niſi deſperata id urgeat neceſſitas; tum demum adhiberi poſſe: ſed tamen ſingulari iterum cum prudentia & ſalis grano; aliud videlicet pharmacum Opio addendum, vel ipſummet corrigendum; cæteroquin iſtud calorem naturalem enecare, ſenſum omnem tollere, & hominem interimere dormientem.*

Ruellius, *de Natura Stirpium, lib. 3. c. 105. Audivimus*, inquit, *quoſdam, cùm valetudo impatibilis odium vitæ feciſſet, hoc papaveris ſcilicet ſucco ſibi mortem conſciviſſe.*

Rhodius, vir ævi noſtri rari talenti, *in Analeptis ſuper Ludovici Septalii cautiones Med. in lib. 3. Opium non præbendum, niſi vires conſtent*, è Gvainer. Tr. 14. c. 8. notavit. Idem Rhodius, *extremè periculoſum eſſe, in* Zacut. Hiſt. Med. lib. 1. teſtimonium reperit.

Renodæus, *de Materiâ Medicâ, lib. ſect X.*

U *Opium*

Opium mixta caliditati annumerat, *ſed hanc leviorem & fugacem, frigiditatem è contra validiorem & contumaciorem*, judicat. Obſervavit pariter, *ſi indiſcriminatim exhibeatur, tremorem & paralyſin non tantum inducere, ſed prorſus ad perpetuum ſomnum, ac vitæ interitum, dedu ducere.*

Schroderus, *in Pharmacopœiâ ſuâ, lib 4. Claſſ 2. p. 394. Malignitatem quoque Opio* attribuit; *præterquam enim, quòd urinam ſupprimat, alvum claudat; inducit livorem artuum, frigidos ſudores elicit, reſpirationes parvas, ac ipſam mentis alienationem, accerſit;* quod ipſo Scribonii teſtimonio comprobare videtur. Obſervavit Idem, quod de qualitatibus Opii, calidumnè, an verò frigidum ſit, lis ſub judice ſit, & ab Authoribus controvertatur. *Nil enim incommodi metuendum* cenſet *ex Opio, cujuscunque facultatis ſit, in Theriaca, cum in pauca copia uſurpetur. Calidum tamen potius, quàm frigidum, eſſe*, philoſophatur, *vim autem ejus narcoticam*, ait, *non à frigiditate, ſed ab occultâ qualitate reſultare; hâc perſvaſus ratione, quòd ſimilem narcoſim obſervare liceat, in nonnullis peſte correptis, febribusq; malignis & ardentibus.*

Quercetanus, *Pharmacop. Phytol. cap. XI. adeò ſulphureum* ſtatuit *Opium, ut à ſulphure ſuo facilè flammam concipiat ipſum, & ardeat, odoremq; narcoticum retineat, etiam poſt ignis examen integrum Hinc fieri non poſſe, niſi interveniente alia præparatione*, (meliore videlicet, quàm vulgaris illa ſit, quâ ſuam vult intellectam) *quin cerebro mirum in modũ infenſum ſit, & pernicioſa lethiferaq; inducat ſymptomata; qualia ipſi rectè tribuit* Scribonius, *de Compoſitione Medic. cap. 48* juxta cujus ſententiam *Opium gravedinem, gelationem, & livorem artuum, frigidosq; ſudores manare facit, ſpirationem præpedit, mentem ſopit, ſenſusq; abalienat: ſed corrigi illud, ſi ſulphur ejus abominobile arte penitus ſecernatur; quo facto utiliſſimum evadere medicamentum. Cap. eodem XI.* amplius cenſet, *idem (Opium) ante ſui uſum, in quintam eſſentiam redigendum, atq; ita eò redactum, longè aliam, eamq; meliorem præparationem quàm in Theriaca, obtinere; ſolum enim Opium in cauſa eſſe, quoniã crudum incorrectumq;, & ſine ulla præparatione, Theriacæ miſceatur, quod hæc ad fermentationem ſui aliquot menſes, imò annos, requirat, priusquam evadat tuta. Nam ipſum prius fermentare debere, coqui & depurari, & noxio ſuo ſulphure ſpoliari; ad quod negotium XII. menſes requirantur utplurimum: deplorandum inſuper errorem eſſe* (pergit Quercetanus) *quod trium unciarum doſi tantum venenum* (putà Opium) *addatur*, (ſcilicet Theriacæ) *quod tamen paucorum granorum pondere, vitæ ſpiritum ſuffocet, & perpetuum ſomnum inducat.*

Bauhinus, *part. 2. Hiſt. Plant. lib. 30 pag. 395.* negat, *Quercetani deſcriptam novam Opii correctionem, antiquâ veriorem eſſe, & primò venenatam qualitatem malignitatemq; ineſſe Opio*, affirmat, *quæ per digeſtiones nequaquam minuatur, aut ſuperetur, nec acceſſione aliorum medicamentorum tollatur, ſed tantùm corrigatur:* deinde cenſet in ſpecie: *per Hyacinthos, Corallia, Terram Sigillatam, Pul. Bez: & Unicornu, nihil minus Officinarum Opii malignam iſtam qualitatem.*

Ex his adductis Authoribus collegeris, L. B. quàm ſit concors tot Scriptorum philoſophandi ratio, in deſignandâ *Opii* naturâ, qualitatibus, & virulenta indole, ut vix ulium reperias, qui inter illos ſæpè dicto *Opio* virtutem alexiteriam, ac benignum in nos influxum, accenſeat; quin potius omnibus viribus repudient, ab ejus conſvetudine & uſu dehortentur; peſtilens, narcoticum, & inviſum ægris, claris terminis pronuncient. Quorum Anteſignanus fuit *Schröderus* noſter, qui ipſe contagioſis & deleteriis morbis, febribusque pernicioſis, tale, aut homogeneum, virus, naturâ ſuâ ineſſe, palâm confitetur, neque tamen à Theriaca illud arcere audet, eò, quòd in parva doſi eam conſtituat. Sed hallucinatur optimus *Schröderus*, cùm jam dictum *Opium* ſit inter prima Theriaces conſtitutiva, ad uncias tres eidem decretum; quæ quidem quantitas haud exigua eſt, præſertim, ſi crudum, atque incorrectum, mihi quidem, ac D. D. Quercetano ſatis ſuſpectum, noxium, & in jam dictis malignis affectibus planè exitioſum. Nam venena pleraq; ſic à naturâ comparata ſunt, ut, ſimul ac in corporum noſtrorum penetralia admittuntur, & caloris noſtri beneficio actuantur; â vinculis, quibus hactenus compedita videbantur, expedita, virus ſuum aperto Marte in nos

derivent

derivent aut jaculétur, vitale robur adoriantur, ſensús hebetent, ſpiritús omnium facultatum diſſipent, calorem inſitum ſupprimant, &, expugnato Corde, vitæ habitaculo, certam nobis mortem, pro veneni qualitate & pondere, ſine induciis, quandoque accelerent. Pernicioſi etiam morbi ac peſtilentes, conſimilem nobiscum ludunt Tragœdiam ac Cataſtrophen: Cor primariò expugnare attentant, debilitant, anguſtias accerſunt, exæſtuantes facultatum ſpiritus rotant & circumagunt, ſensús ligant & ſopiunt, ſpirituales virtutes dementant, præviam phantaſiam & ſenſationes perturbant; totam denique noſtram corporis œconomiam pesſundant, virusque ſuum virulento fomite dilatant, ac totam ſanguineam maſſam malignis ichoribus fermentant intimius penetrantia, donec penitus de vita conclamatum ſit, niſi præmaturius ſuccurreris. His igitur peſtibus, & generis humani ſicariis, ut maturo conſilio obviam eatur, nihil cunctando & hærendo, remedia certè paria, illisque proportionata, deſiderantur, talia nimirum, quæ alexiteria ſint, quæ à tota ſubſtantia agant, nobis rivalia, cordi dicata, vivifico noſtro humido & ſubſtantiæ amica, virus diſſipantia, cor denique validiſſimè propugnantia; quod plerunque diaphoreſi abſolvunt, ſangvinem rarefaciendo, mundando, & reſtituendo. Nunc in *Opio* noſtro hæc omnia ad amuſſim delineata ſunt, velut potius contrariâ qualitate & craſi nobis inviſum ſit, inteſtinus hoſtis, præclarus, ut ajunt, *cuſtos ovium, lupus*. Quis enim non videt, ſive intra corpus admittatur maleſanus hoſpes, in contagioſis & virulentis affectibus, quòd eadē ſemper bellua in nos ſæviat; utut corrigas, redit ad genium & indolem, vitalia lædit, quatenus ſensús noſtros ligat, torporem inducit, cerebrum narcotico miaſmate ac Mephyti exhalante opplet, ſpiritús influos ac refluos præpedit, quorum functiones intercipit, omnia denique pervertit & turbat, etiam in parva doſi, trium aut quatuor granorum, adminiſtratum. Præterea nullas habet à natura qualitates venenis reſiſtendi, cor tuendi, virus propellendi, hominem à tam ſævo hoſte vindicandi. Accedit his, quod in morbis malignis, febribus Hungaricis, *Opii & Opiatorum* medela, vel in parva doſi lethalis ſit; cujus rei teſtis & arbiter, qui talia vidi ſpectacula, ſæpè fui. Quare ab horum uſu ſibi temperent Medentes in iis, qui ſimilibus morbis tentantur, author ſum, ne ſibi maculam inurant, ægris verò certam necem ac perniciem accerſant; cùm benigniora remedia proſtent, quæ ſomnum in his morbis fugatum reducant, aut, ſi tuti eſſe volunt, ſua ſponte revertentem longanimiter præſtolentur.

Ne tamen arbitrêre, me velle omnem *Opiatorum* uſum abrogare, ac eo interdicere, quod tantum abeſt, ut potius eximias dotes ac prærogativas eis accenſeam, & ob illud ipſum *Opium* Theriacæ attribuam, diverſis in affectibus, multas dotes, utpotè in doloribus non malignantibus, & ubi ſuſpicio deeſt affectûs ſuporiferi; in coercendis fluxibus, ſive ſpontaneis aut ſymptomaticis, ſive hypercatharſi & ſuperpurgatione excitatis; id eſt, in fluxu Synthetico, Dyſenteriâ, Lienteriâ, nimio & prolixo fluxu Muliebri, Hæmorrhagiâ Uteri &c. in quibus, atque ſimilibus caſibus *Opium*, ac Theriaca, magno ſucceſſu porriguntur, adeò, ut *Opium* habeat Typum Romphææ, aut enſis bifidi, quem ſi incauta, furioſa, aut delirantis manus tractaverit, jugulum petit, herumque confodit: viceverſa; qui dextrè eum verſare noverit, huic amicum ſubſidium, certa defenſio, ac patrocinium futurus. Sic *Opium* improvidè propinatum vitæ & necis ſolet eſſe libamen. Sed replicabunt alii, in mixtis, & adunitis pluribus ingredientibus, & compoſitis, non remanere craſim, & dotes, miſcibilium rerum, ſed reſultare tertiam quandam formam, quam, cum Philoſopho, *formam mixti* appellant, quæ beneficio fermentationis ex omnibus partibus emergat ac producatur, & differat à quovis ingrediente ſeorſim ſumpto. Unde Theriacæ recenter diſpenſatæ vires anodynas & ſoporiferas adſcribunt; antiquam verò ab his im-

munem eſſe, contra omnem & manifeſtam experientiam aſſerunt. Sed reverà nihil hic myſterii latet, aut efficaciæ in propoſito argumento, cui irrefragabilis veritas, & experientia contrariatur; cùm indies nos experiamur, quòd Theriaca vetus, annorum etiam decem, vel ultra, æquè vires anodynas aut ſomniferas habeat, ac recentiſſima; & viceverſa. Quod ſi tamen, labentibus annis, Theriaca exoleſcat, non ſolæ virtutes aut vires *Opii* labaſcunt, ſed totum Compoſitum, & Therica, juxta omnes qualitates, fatiſcit & enervatur; prout omnibus Compoſitis accidit, quorum vis & energia vetuſtate temporum atteritur: è quorum cenſu ſunt omnia Electuaria, ſicut & Theriaca, quæ præ reliquis Compoſitis nullam habet, ab interitu, prærogativam. Ut proindè non ſatis mirari quandoque licuerit, quo faſcino & philtro alienati nonnulli fuerint, quòd, cùm, de more & lege Collegii Medici, in conſvetis Officinarum noſtrarum Inventariis, aut Viſitationibus, ſemper cura habeatur, ut talia extent Compoſita, quæ ex recentibus nuper confecta, vetuſtis, tanquam inefficacibus, repudiatis; ſolam tamen, & unam Theriacam, à vetuſtate & annis commendant. Neque enim mihi perſvadeo, quòd longævitas illa, & incorruptio Theriacæ, à fermentatione peractâ dimanet; cùm hoc jure reliqua etiam Electuaria, quæ Melle, diſparatis Succis, Liquoribus, Pulviſculis conſtant, à corruptela ſervari & eximi deberent; refragante tamen experientiâ. Neque ab *Opio* hoc illi accedit (prout Quercetanus ſomniavit,) ſed potius à Succis concretis, ac acidis, Gummatibus, Chalcitide, & Terrâ Lemniâ, vino diſſolutis oritur. Quippè dicta ſibi invicem permixta, ſola, haud leve fermentum cônceptura eſſent, quantò magis Melli juncta; quibus nimirum diſſolutis Gummatibus, Terrâ Lemniâ, uti & Croco, Succiſque concretis, Vino dilutis, Mel liquidius, quàm par eſt, in præparatione Theriacæ efficitur; ex quo potiſſimum illa fermentatio excitatur; quandoquidem etiam Mel ſimplex, affuſione tantùm aquæ ſimplicis, à conſiſtentia ſua craſsâ & naturali nonnihil declinans, protinus fermentari ſolet; quantò evidentius è tot diverſiſſimis concretis Succis, Gummatibus, Vino etiam diſſolutis, aliiſque Pulveribus, acribus nec non ſuperingeſtis, utpotè Chalcitide, fermentabitur: quod ſi verò accidat, ut Mel nimium fermentetur, illud revera è dulci liquore degenerat in acerrimum & corroſivum ſtagma, aceto ferè ſymbolum, & homogeneum. Quocirca incumbit omnibus illis, qui Electuaria, Antidotos, Theriacam, & Opiata diſpenſant, ut Mel craſſioris formæ & conſiſtentiæ adoptent, neque largiùs humores, ac liquida, rebus dictis ſolvendis affundant & diluant; prout in præparatione Theriacæ perperam ſæpius fieri aſſolet; ne fermentatio illa ultra modum excitetur, quâ revera toti Compoſito nihil virium accedit, modò non quandoque minuatur; uti ex dictis ſuperioribus rationibus patet. Necullo pacto habet illa fermentatio, ex natura rei, ut compoſitum efficacius reddat, quàm ipſæ partes conſtitutivæ ſunt, deſumpta paritate & exemplo ab ipſomet *Opio*. Nam ſi exacta computatio totius Compoſiti inſtituatur, quantum de uno aut altero ingrediente dimidiæ unciæ Theriacæ inſit, reperietur, quòd dimidiam unciam *tria, vel quatuor, grana Opii* (modo debitum & proportionatum pondus Mellis, quod, reſpectu aliarum ſpecierum conſtituentium omnium, triplum eſſe debet, non verò quadruplum fraudulenter adjiciatur) ingrediantur. Sed quam manifeſtè, præ reliquis omnibus ingredientibus, vis anodyna in unâ drachmâ Theriacæ, ad ſedandos colicos dolores, ſiſtendos alvi fluxûs &c. inſit, propatulum eſt, ac omnibus tritum; ut proindè in ejusmodi affectibus idem ſit Theriacæ drachma una vel altera, ac aliquot *Opii*, ſeu *Laudani* cujusdam, grana exhibita; non obſtante, quòd *Opium*, licet cum reliquis in Theriacâ mixtis plurimis, fermentationem ſuſtinuerit, viribus nihilominus conſtans, priſtinum agendi modum & efficaciam non amiſit. Quod ipſum meâ & pro-

propriâ experientiâ conſignare volo, qui ſæpius Theriacam in largiori quantitate ipſemet ſumpſi, ſemper expertus, quòd *Opium* idem in Theriacâ conficeret, quod per ſe *Laudana opiata* deglutita præſtitura eſſent: ipſoque ſenſu expertus ſum, quòd placidiſſimam mihi quietem ambo, tùm Theriaca, tùm Laudana, cauſaverint, ſine ſomno profundo tamen, (quem quidem effectum in me omnia & *Opiata* & *Laudana* ſemper præſtant) animo ſibi relicto ſatis tranquillò, ac tantùm nō omnibus curis ſoluto, ſed tamen ſemivigilante me, ſomniiſque dulciſſimis, aſt breviſſimis, variatim refecto. At inter hæc non ſolùm vim anodynam *Opii* in Theriaca obſervavi, ſed ſenſi pariter, ab aſſumpta dicta Theriaca, iteratò, hypochondriorum murmura, recurrentia tædia, ſine dolore tamen, aliquali nihilominus ſenſu, & ad vomitum proclivitate, irritó licet conatu: quæ omnia ac ſingula purgantibus annexis Theriacæ, è quorum cenſu *Rheubarbarum*, *& Agaricus*, *mitiora*; *Chalcitis virulenta*, *immitis*, *& effera*, ſunt tribuenda: quæ quidem ſuum motum & effectum conficerent, ſi reliquis ingredientibus numero & pondere æquipollerent; *Opioq;* doſi paria vires catharticas, & emeſin (chalcitis) exererent: quod cùm non ſit, ventriculum, & alvum, quam ſolvere nequeunt, turbant & confundunt. Hæc autem, quæ in præſenti commemoro, non ſolùm in Theriacâ novâ ac recenti, ſed veteri etiam, per decem annos, & ultra, edidici. Ex quibus, velut per tranſennam & nebulam, perſpicere licet, primò: Galenum Theorematis ſui immemorem eſſe, *lib. de Theriaca ad Piſonem*, ubi inter reliquas Theriacæ dotes conſpicuas, & hanc annumerat, quòd purgationem & alvum ſiſtat, ſumpta poſt catharticum, ob vim, quam habet, alexiteriam, & omnibus venenis ſuperiorem; interim tamen *Rheubarbarum*, *Agaricum*, *&*, *violenta natura*, *Chalcitidem* accerſit, quæ corporis noſtri œconomiam ſusq; deq; vi purgante & emetica, everterent, niſi in minori paulò doſi adjicerentur, parum illam refrenante virtute alexipharmacâ, quæ in Theriacâ deliteſcit; ut citra omne propoſitum, & artem proindè Cathartica & Emetica Theriacæ ſint adſcripta. Secundò: non ineſſe Theriacæ omnium & ſingularum partiū veram fermentationem, probatur, ſed aliquarum ſolùm, & præcipuè Mellis, affuſo nimio liquore diſſolvendis reliquis ingredientib,, cùm paucus deſideretur; quæ deinde ſupereminens humiditas primaria cauſa eſſe ſolet fermētationis in Melle, cōcurrentibus nonnullis aliis ſuccis accidis. Proindè licet Mel fermentet, cum pauculis aliis, non tamen fermentatio illa habenda eſt pro genuina & generica ac totius Compoſiti trāsmutatione; cùm multa cōtineantur ad fermentandum poſitivè inepta, & vel maximè *Opium*, quod etiam ſpatio decem annorum viribus ſuis conſtat, nihil roboris aut energiæ deperdens, nullius qualitatis factâ alteratione: ex quo proindè nulla in Theriacâ Metamorphoſis & nova geneſis ſpectari poteſt; cùm magis & minùs non ſuſcipiat, confuſum ſemper durando Chaos. Tertiò: ad præpepiendam fermentationem Mellis, ne dulcedinis ac virium diſpendium ſubeat inter fermentandum, deligatur Mel craſſius pro confectione Theriaces, & reliqua ingredientia, quæ vino diſſolvenda & diluenda ſunt, pauco liquore diluantur: ubi enim paucus liquor affluit, ibi fermentationes tardantur. Quartò: cum in Theriacâ non ſit genuina fermentatio, qualis ex Farinâ & Aquâ reſultat, cujus maſſæ minima portio per totum corpus tota diffluit, adeò, ut, niſi illicò piſtrinam & furnos ſubiret, tota Maſſa panis homogeneum fieret fermentum. Nam actio fermenti eſt corruptio prioris Compoſiti, & generatio novi, viribus & accidentibus utplurimum à priori diſtinctis. Quæ enim fermentantur, fiunt ſpirituoſa, intumeſcunt, & pro natura fermenti alterantur: &, prout Doctiſſimus Riplæus ait: *vera fermentatio eſt anima cum corpore* (materiam cum forma ſubaudiens) *incorporatio, reſtaurans innaturalem odorem, ſaporem, & calorem, per naturalem inſpiſſationem rerum ſeparatarum, debitâ redintegratione; unde corpus à ſpiritu accipit impreſſionem, ut unumquodq; poſſit juvare alterum, ad conciliandam perfectionem.* Talis autem digeſtio & fermentatio in Theriaca non extat, annos etiam decem aſſervatâ; cùm eoſdem effectûs poſt decem annos producat, quos

primo confectionis die: quod vel maximè *Opium* ex Theriacâ ſenſibiliter præſtat. Et, licet fermentum verum non mutet ſubſtantiæ maſſam, mutat tamen qualitates, dum maſſam in tumorem attollit, ſpiritibus quaſi per reſolutivam quandam digeſtionem turgentibus & excitatis, dum aceſcunt humores, ſpiritûs reſolvuntur, & novum ens qualitativum reſultat; quod in Theriaca nõ experimur. § Hæc operâ tumultuariâ attigimus de *Fermentatione*, de qua innumera, rara, curioſa, & inacceſſa aliis Authoribus, afferre poſſemus; de natura & ſpecie ſcilicet *Fermentorum*, quâ ratione transmutationibus præſint, digeſtiones, guſtus, ſympathias, & antipathias rerum gubernent, quâ ratione inſtar ſeminii feraciſſimi in infinitum quaſi participabilia ſint, & augeantur, ſemper ex determinatione ſui plurima ſecundum ſpeciem producendo, ut ſint quaſi totum in toto, in ſimul etiam undiq; diffluа, & totum in partibus ſingulis: quæ tamen hîc tractare, locorum & temporis anguſtia prohibet. Ad *Agaricum* proindè tranſeo.

Poſt *Opium* igitur, cujus vivam Anatomen analyticâ & reſolutoriâ methodo tradidi, prægraves errores & amethodos, quibus noſtra Theriaca ſcatet, pro conſcientiæ & obligationis vinculo detegens, ſequitur *Agaricus*, de cujus temperie, naturâ, & indole, tum Veteres, tum Recentiores diſſident. Dioſcorid. *lib.3.c.1. adſtringendi, calefaciendiq́; naturam habere, alvum ſolvere, & venenis repugnare*, perhibuit. *Meſue*, ſub titulo *medicinarum laborioſè ſolventiũ, in quibus ſit venenoſitas, ponit hunc fungum quoq́;* idq; *capitulo 3.* in quo iſtum *ordine primo calidum* ſtatuit, *ſiccum ſecundo, dupliciq́; conſtare ſubſtantiâ, aërea & terreſtriori ſtipticâ, ſed tenui, ob prædominium igneа ſubſtantia, quibus incidat, attenuet, detergat, obſtructa reſeret, flatûs diſſipet, purget alvum, utramq́; ciendo bilem*, pro confirmatione Galeni aſſenſum adducens. Deinde ſubjungit, quod *urinam & menſtrua proliciat, uterum perpurget, lumbricos enecet: &c. multam interim virtutem alexiteriã* Agarico tribuit.

Sylvius, *in Annot. ſuper Meſuæ deſcriptionem Agarici*, ait: *Iſtum eſſe naturâ ſolutivum, carminativum, & aperitivum omnium oppilationum. Imprimere morboſum characterem viſceribus, qua debilitet, ſupinum ac vecordem eſſe in operando, citra virtutis alexipharmacæ teſtimonium.*

Manardus, hanc, ſuper Agarici deſcriptionem Meſues, commendans: *ad ferarum morſus, qui infrigidando accidant, valere*, ſententiæ Galenicæ ſectator, quam & pro ſe adducit, tradidit.

Ruellius, atq; Matthiolus, è Meſuæ, Sylvio, & Manardo, aſſignant *vim purgantem & renovantem* Agarico: ſubjungunt tamẽ, non niſi è Manardo, *reſiſtere venenoſis accidentibus, in vino hauſtum.*

Tabernæmontan *part 2. lib.3 cap 3* inter *medicamenta phlegmagoga* præcipuè numerat Agaricum; & citat Fallopium, qui, *in Tractatu de medicamentis purgantibus*, Agaricum *lædere inteſtina, ſegniter ac modicè operari*, &, in fine, mutatis è Matthiolo formalibus, ſequentia, lingvâ vernaculâ, addit: Das *Agaricum* widerſtehet auch allen gifftigen Unrath. Sed *ſub titulo*, von den Lerchenſchwam̃ Pilulen/ è Manardo adjicit: Das *Agaricum* wird auch aufgelegt Pflaſterweiß/ wider die Biſſe und Stiche der gifftigen kalten Thieren.

Nec Renodæus, *lib. 3. de Mater medica, cap.8. Vires alexipharmacas* dat Agarico; licet Dioſcoridi, in reliquis omnibus, hoc excepto, ſit conſentaneus.

Clariſs. D. Schröderus *hoc apoſtema, & ſcabiem, vetuſtate putreſcentium arborum, nequaquam* commendat, aut *antitodum* credit: *lib.4. pharm. ſuæ, cap. 3.* ubi *purgantibus* primariò annumerat.

Quercet. *Tom.2. Pharmacop. Phytol. cap.29.* eundem Agaricum *inter pituitam purgantia* refert, *vim ejus itendidem imbecillem* aſſerit, *& ventriculum offendentem, cap 319.* Hinc *in Compoſitione Theriaces nullum digniorem locum aptioremq́;, unà cum chalcidite, ipſi deſignavit, quàm* qui præ foribus patet, *pag 460. Pharm. General. ſive dogmat.*

Ex his in medium deductis Clariſſimorum Virorum ſententiis colliget B. L. quòd Dioſcorides, & Manardus, ſoli (qui & ipſi è Galeno mutuati ſunt, uti & reliqui omnes) Agarico *vim Alexiteriam*, ſtylo & verbis frivolis adſcripſerint, venenis ac morſibus letiferis remedentem; reliqui verò

omnes

omnes vim *pituitam purgantem:* imò non deſuerunt, qui ei *virulenti*, neſcio quid, ineſſe perhiberent & minimè dignum, qui catholicam hanc antidotum, & nobilem Theriacam, conſtitueret; uti reipſa inſanum judico, medicamentis alexipharmacis, cor tuentibus, virulentias profligantibus, ejusmodi nocua purgantia coacervare, quæ totâ ſudſtantiâ differunt, imò contrariantur. Enimverò hi, qui *Agaricum* definiunt, eſſe *alexiterium*, Regula & Canon nobis eſſe non poſſunt; cum ratio illos convincat & disſvadeat, & ipſa tutior Magiſtra Experientia in contrarium hortetur; ut proindè, præter inania verba & ſonos, aliquid ſolidi non reperias. Taceo doctiſſima commenta recentiſſimorum Authorum, ſuper *Agaricum*; uti Clariſſimi & Acutiſſimi Hiſpanorum Scriptoris Nunez, qui uſum *Agarici* vituperat, quod *vomitum moveat, & ad partes affectas humores fluidos inclinet*, *minimè* docens, quod *virus repellat*. Vide, in terminis, Cardanum, qui Agaricum *humanæ naturæ inimicum, ad vomitûs ſollicitantem, ventriculum ſubvertentem*, *moleſtas cardialgias inducentem*, ait, & reprobat; *cujus ſubſtantia*, inquit, *putrida eſt, malignis fungis & tuberibus conſimilis: putreſiunt enim citiſſimè, & malignè:* hæc eorum geneſis. Lege Petrum de Heredia, *in Febre Amphemerina*, & reperies, quales virtutes *Agarico* tribuat, cordiales autem & alexipharmacas neutiquam. Helmontius Agaricum nigrum *præfocandi & ſtrangulandi virus habere*, ait, *eò quod fungoſæ indolis*, *ac in ipſo enaſcens trunco contaminetur; vide ſis, nè & albicanti huic fungo paria inſcribenda elogia*, *qui cum Agarico nigro paria habet cunabula & geneſin.* Hinc proindè, cum Clariſs. & Doctiſſimo Quercetano, & reliquis magnæ notæ viris, *Agaricum* indignum & reprobandum cenſeo, qui Theriacæ adnumeretur, cùm, inſtar remoræ, cætera alexiteria ſiſtat, retardet, infringat, naturæ, & vel maximè ventriculo, inimicâ qualitate hoſtilis, præpoſteros effectûs procuret. Neque hic ſubticere poſſum experientiam, quâ comperi, *Agaricum habere vim exurendi*, ad inſtar Euphorbii, adeò, ut, ſi per inſpirationem ad nares alliciatur, & pectus occupet, cerebrum inflammet, pectus conſtringat; quod vel maximè tunc obſervandum venit, quando ad diſpenſandos Trochiſcos atteritur, & radulâ comminuitur; in quibus circumſtantiis, ſi ab his inſultibus liber & immunis eſſe cupias, caput & nares, ac oculos, linteis obmunias, neceſſe eſt, niſi has moleſtias experiri velis, & continuâ ſternutatione, intercepto anhelitu & reſpiratione, moleſtâ denique ophtalmiâ exerceri. Et ſanè palam confiteor, quòd nunquam à tot elapſis annis, quibus Medicæ profeſſioni præſum, ullum viderim aut legerim, qui in morbo contagioſo & maligno, ad expugnandam deleteriam qualitatem, *Agaricum* in ſubſidium vocarit, niſi Agyrtas quosdam, & pſeudo-practicos; qui impunè & licentiosè in humana corpora ſæviunt, in febribus malignis paſsim & indiſcriminatim, nullos obſervantes morborum gradûs & dies, cum certâ patientum pernicie, Cathartica propinant; ut proindè ſatis mirari animum non ſubeat, quânam ἐκστάσει abalienati fuerint tot conſpicui, artem profeſſi Medici, ut ſuam contaminantes famam, *Agaricum* Theriacæ aſſignarint, aut non ſubtraxerint. Nunc tranſeo ad *Rheubarbarum*.

Parallela hæc ſibi ſunt, *Agaricus* & *Rheubarbarum*, in Theriacâ, utraque alvum movent, humores agitant, virtute alexiteriâ deſtituta, ut proindè, cum viris graviſſimis, aſſeram, *Rheubarbarum* citra rationem Theriacæ ſuperingeſtum fuiſſe, cujus activitas & operatio non eſt à centro ad peripheriam, à corde ad cutem & poros; ſed uti omnia cathartica, è quorum utique cenſu *Rheubarbarum*, contrario operatur motu. Verùm hæc fuſius ratione & authoritate confutemus.

Dioſcorides, *lib. 2. c. 3.* *Vim ſummam adſtringendi, cum aliquali calore*, ei tribuit, ac ſolus ferè reperitur, qui *contra venenatorum morsûs auxilio fore*, perhibet. Reliqui enim, & præclaræ notæ, Authores, quos ſubjungo, de virtute alexipharmaca, frivolè ac falsô attributâ, altum ſilent. Nam poſtquam Meſues, *cap. 5. de ſimplic. calidæ & ſiccæ temperaturæ*, *in gradu ſecundo*, eſſe definiverat, Rhabarbarum, ſubjungit, *purgare bilem*, *evacuare pituitam*, *Icterum*, *Hydropem*, *Splenis tumorem*, *Febres putri-*

das

das &c. tollere, præcipuè verò multas dotes medicamento purganti expetitas, (formalia Meſuę refero) *complectit, nullas alexipharmacas* in Rha iſto Pontico deprehendens.

Matthiolus, *lib. 3. Herb.* poſtquam illud *igneum & terreum potius, quàm aqueum & aereum, prædicaſſet, contra dyſenteriam & menſtrua excedentia prævalere, lumbricos enecare*, decidit, *virtutem* autem *alexiteriam minimè* attribuit.

Tabernæmontanus, *vim expurgandi bilem & pituitam* Rheubarbaro aſſignat, uti è Fallopio transſcripſit, *nihilq; à partibus hepati remotioribus vacuare, neq; pituitam craſſam exturbare*. Referente eodem Tabernæmontano, Fernelius, atque Fallopius, de doſi & quantitate *Rhabarbari* litigant. Nemo eſt, qui illi *vires alexipharmacas* tribuat, ſolum *Ruellium* ſi excipias, qui, poſtquam ſupra memoratas *Rheubarbari* vires complexus eſſet, *contra ſerpentum venenata jacula, lib. 3. cap. 2. de Natura Stirpium, valere* meminit; idque ſe unius aut alterius Authoris exemplo & ſenſu decidiſſe, conteſtatur.

Renodæus, in deſignandis viribus *alexiteriis Rheubarbari*, protinus obmuteſcit

Quercetanus *vim* tantùm *Catharticam* ei attribuit, *non adſtringentem*; ad normam Meſuæ, & aliorum: *Pharm. ſua cap. 25*

Schröderus, *lib. 4 cap. 431* coincidit, & *virtutem cholagogam ac phlegmagogam, nec non adſtringentem, in omnibus morbis, agnoſcit*.

Bauhinus, *lib. 25. Hiſt. Plant. Nihil virtutis alexit.* apud tot Authores, quos conſuluerit, (fuére autem omnes ſuprà memorari) reperiſſe ſe, pro *Rheubarbaro* meminit.

Ex quibus omnibus ac ſingulis liquet, neminem Scriptorum (ſi unicum eximas Dioſcoridem) *Rheubarbaro* virtutem alexipharmacam, cardiacam, & roborantem attribuiſſe, omnes autem & ſingulos in hoc puncto ac centro concurriſſe; quòd choleram purget & pituitam. Quod ſi enim *Rheubarbarum* efficaciam quandam & potentiam adverſus toxica & virulentias haberet, pridem à tot ſæculis fama percrebuiſſet, & cum reliquis alexipharmacis à Medicis in uſum veniſſet. Verùm cum tam Veteres, quàm Recentiores, ratione & praxi deprehendiſſent, quòd in malignis & peſtiferis affectibus purgantia certa eſſent pernicie, hanc ob cauſam *Rheubarbarum*, cujus vis laxativa & purgans neminem latet, tanquam virus notorium, in malignis devitarunt: quare & nos *Rheubarbarum* relegemus, ſubſtituente Deo, Authore naturæ, ſaniora & rutiſſima pharmaca, ad deleterios morbos expugnandos. Quare cum Doctiſſimo Quercetano, aliiſque præcellentis doctrinæ viris, quibus indiſcriminata hæc rerum farrago, Theriacæ nimirum, ſuſpecta ſemper fuit, concludo: *Rheubarbarum* præpoſterà methodo & ſenſu Theriacæ admiſceri, & in eâ contineri. Ex his ad *Chalcitidem* deſcendo.

Chalcitis, quotquot evolvo Authores aut Scriptores, nihil aliud eſt, quàm *ſpecies Vitrioli nativi*, quam *Glebam naturalem* dicunt, quæ, in Inſula Cypri, è metallicis cupreis fodinis eruitur, inter medios lapides ac mineras, quaſi medulla & butyrum, ſi conſiſtentiam ſpectes. Hanc ſpeciem & Glebam argenti fodinæ Pannoniæ largiter proferunt, quanquam magis albicantem, viſcoſam, mollem, & ungvento conſimilem: de quâ materia, tanquam univerſali metallorum ſemine, nonnulli multum gloriantur, ſperant & jactitant; cùm tamen reipſa aliud nihil ſit, quàm *naturale Vitriolum* aut *Calchantum*, non parum quidem de Metallis participans: quam & ipſe pro materiâ metallorum proximâ teneo, è qua, accedente ſulphure metallico, beneficio Solis, & caloris terreſtris, metalla tandem progignuntur, juxta ſpeciem & qualitates ſulphuris, aut potius ſeminalis virtutis determinatæ, in ipſis terræ viſceribus. Illam jam dictam Glebam, dum, ante viginti circiter annos, & quod ſupereſt, legitimam Theriaces Confectionem inſtituebam in Collegiis Chymicis & Pharmaceuticis, Patavii à me habitis, arbitris ac præſentibus quamplurimis Excellentiſſimis & Doctiſſimis Viris, diverſarum Nationum, præſertim Excellentiſſimo Veſlingio (cujus piis manibus æternam requiem deprecamur) hanc, inquam, *Glebam* apud Mercatores venalem proſtare deprehendi: guſtu eam primò exploravi,

ravi, & reperi eam pleniſſimam nauſeâ, cuperoſam, tetrum quid exhalare, & redolere, lingvam & fauces in tantum ferire, ut impreſſam ejus ideam, & olidú virus totis diebus è faucibus redoleas; &, meo calculo, exitioſum eſt toxicum, adeò, ut corroſivis ſuis ſpiritibus, & æruginosâ qualitate, ipſum Mercurium ſublimatum adæquet, ſi non exſuperet, &, ſi meæ forct electionis & arbitrii, aliquot grana Arſenici, aut Mercurii ſublimati, devoranda eligerem, quàm jam *dictæ Chalcitidis*; & tamen, his nihil officientibus, Theriacam noſtram efficaciter nobilitat & conſtituit, (ſcilicet). Ego tunc temporis, ne Theriacæ quid detraherem, rem cum Excellentiſſimis viris maturo conſilio conferens, unanimi calculo firmavi, & *Chalcitidi*, non quidem *Vitriolum Romanum ad flavedinem calcinatum*, æquè emeticum, ſed *Vitriolum Martis, ſeu Chalybis, cum Spiritu Vitrioli è Marte paratum*, atque nonnihil ad phlegmatis exhalationem & flavedinem, cineritiumque colorem calcinatum, ſubſtitui, quippè quod viribus ſuis benignum ac mite, vires præſtat aperiendi, laxandi, viſcera noſtra corroborandi, omnibus malignis qualitatibus exutum, quibus *Vitriolum vel Romanum, cæruleum Veneris, ſeu cuproſum*, infame eſt & deteſtandum; quæ tamen *Vitriola* nonnulli ſubſtituunt in Theriaces præparatione, ad mentem D.D. Auguſtanorum, parum calcinata: at æquè violenta ſunt emetica, humoresque magnâ tyrannide per ſuperiora agitant inſimul & inferiora. Nam *Vitrioli albi aut albificati* doſis, etſi, quando ſtatim cereviſia ſuperbibitur, vix vomitum excitet, attamen toties alvum commovet, ut vix credi posſit, tantum liquaminis intra hominis unius anguſtias & corpus latitare, quantum evacuat. Hoc idem cùm pari violentiâ in ſano homine operetur, etſi non cadaveroſum quid & corruptum, ſicut à ſumptâ Colocynthyntide, Scammonio, & Helleboratis, fætcat; habendum tamen eſt pro rudimentis maſſæ ſangvineæ, & cruoris, intra meſcraicas, vi & qualitate malignâ Vitriolatâ depravatis & mortificatis, quibus ſubtractis, neceſſe eſt, hominem enervari, muſculos faciei contrahi aut convelli, lypothymiis & anguſtiis tentari, pro veneni denique pravâ naturâ & indole excarnificari, tanto virium & vivifici nectaris facto diſpendio: ut proindè in Scyllam incidant, qui, excludendo *Chalcitidem veram*, à Theriaces confectione, non verò mitiora, ſed jam *dicta Vitriola*, ſubſtituendo, volunt vitare Charybdim; cùm tamen alexipharmaca, vel ſaltem ſtomachica, undique proſtent, cum emolumento ſubroganda. Et licet exiguâ planè doſi *Chalcitis* Theriacæ immiſceatur, uncia ſemis nimirum toti Compoſito, cujus (Theriacæ ſcilicet) drachmæ duæ continebunt ſaltem tertiam partem unius grani ejusdem Chalcitidis, quod ſanè perparum eſt; nihilominus tamen & reliqua præſtantia alexipharmaca, confortantia, & ſtomachica, in parva quantitate doſin Theriaces nobilitant: ut proinde, factâ proportione ad preciosa & congrua, *Chalcitis*, cum reliquis multis perperàm & leviter adjectis, è quorum cenſu etiam ſunt *Rheubarbarum*, *Agaricus &c.* multum obeſſe poſſint, cùm pravam cauſalitatem & actiones producendo, tum utilium in Theriacâ contentorum laudabiles effectûs remorando; quales ſunt virtutes alexiteriæ & roborantes. Ut proindè, me judice, Theriaca noſtra præcellentis naturæ & effectûs foret, ſi ſaltem hæc tria jam dicta (ſimul etiam diminuto pondere *Opii*, aut penitus eliminato; cùm, ſi ferat neceſſitas, in Dyſenteriâ, Colicâ, Stomachi langvoribus &c. vel in ſubſtantia *Opium colatum* ſaltem, aut, majori cautelâ, in extracti formam ſubſtitui poſſet,) à Theriaca exularent. Cæterùm, quæ *de Chalcitide* Claſſici Authores ad nos transſcripſère, perpauca ſunt, nec ſcientiæ ardorem, & veritatis hauriendæ deſideria, explere poſſunt. Videamus tamen, quid opus *Pandectarum, Venetiis 1524. impreſſum*, nobis revelet: *cap. 716.* hæc leguntur: *Calcitis dicitur Zeg, Zegara, vel Chachira, Græcè Chalcitis, vel Colcothar, vel Zegi Calcadis, Latinè Vitriolum. Seraca Zeg. auct. Galen. Vidi*, inquit, *in mineris tres venas extenſas, unam ſuper aliam, per longum ſpatium. Et vena inferior erat Zeg nigrum, & vocatur Marcaſita: & ſecunda, quæ erat ſupra eam, eſt Calcata & Chalcitis: & tertia. quæ erat ſuperior, eſt Zeg viride, & eſt Vitriolum*,

vel Calcantum, & hoc, quod eſt Zeg nigrum, convertitur & fit Colcotar, Zeg viride, id eſt Vitriolum; virtus iſtorum omnium eſt aduſtiva, comburens carnem, & faciens eſcharam duram, & eſt ſtiptica.

Idem Author *Dioſ.* ait: *Zeg aliud eſſe Babylonicum, aliud Cyprenſe; Babylonicum eſſe magis durum, quod, cùm frangatur, habet intertius maculas albas, & virtus ejus ſit ſicut Chalcitis.* Pergit Idem *Dioſ. Vitriolum & Chalcantum eſſe ſtipticum, conſtrictivum, aduſtivum.* Ante hæc verò, *cap.* videlicet *22.* ita inquit, ex aliis Authoribus: *Chalcitis eſt ſpecies Vitrioli, tenens medium inter Chalcitin & Vitriolum, de quo Dioſc. cap. 1. Chalcitis dicit, quòd ſit Gleba naturalis, quæ in Cypri Inſula in metallis inveniatur, colore ſubauroſo, fragilis, intus habens venas diffuſas, ut alumen ſciſſum, in modum ſtellatum fulgenter, & aqualiter fragilis. Virtus ejus eſt ſtiptica, travmatica, ſarcotica, &c.* Hucusque verba Authoris hujus pervetuſti Pandectarum.

Clariſs. Schröderus *hanc Glebam* alio nomine, vel encomio, vult inſignire, neſcio unde derivato etymo, *quòd Myſi ſit & Sory, Pharmacop. ſua Medico-Chym. lib. 3. cap. 15.* forſan è ſyntagmate Libavii, de Extractis, & Eſſentiis cap. 41. transſcripſit, unde & revera mutuatus eſt, ubi Libavius inter *Chalcanthum* & χαλκῦ ἄνθ@· (quòd flos æris ſonat) magnam facit disparitatem; jamque dictum Schröderi *Myſi, aureo, Sory, rubro colore, cum nauſeabunda graveolentia, conſtare* docet, quale noſtrum fuit, quod ſupra deſcripſimus: ubi & Melanterium addit, colore cinericio, vel ſulphureo, *Vitrioli genera*: quanquam hæc Metallurgis ſinamus. Quod ſi tamen barbara plura & peregrina vocabula, ut famam, ac eruditionis cujusdam gloriolam venêris, deſideras: lege *Metallica* Agricolæ: Baccium, *lib. 5. de Thermis*, ubi *de Chalcanto Hiſpanico*: Cæſalpinum, *de Metallicis* acutè gloſſantem: Penotum, *in Chymicis*: necnon, *de Vitriolo*, Quercetanum, *in Tetrade*: Crollium, *in Baſilica* ſua baſilicè diſſertantem. Fateor, digreſſus non nihil ſum, & Theriacæ limites exceſſi: verùm hanc *Vitrioli* anatomen ac analyſim ideò in me ſuſcepi, ut omnibus palam facerem, dictam *Chalcitidem* nullas vires alexiterias, roborantes aut cardiacas, obtinere, quin contrariâ & deleteriâ indole, & qualitatibus, nos opprimere, & fæderatis cum venenis viribus, vitæ & facultatibus noſtris inſidiari; dignam proinde, ut è cenſu reliquorum Theriacæ membrorum ac partium proſcribatur; ſuffragante nobis Libavio, qui *pertinacis & indomitæ naturæ Calcanthum* eſſe, perhibuit. Et ſi forſan quempiam à Chalcitide mutuata nigredo & atramentum procabatur, quo eleganter Theriaca tingeretur & nigricaret; is ſibi perſvadeat, Theriacam ſpecioſius oſtrum ac fucum ſibi vendicare *à Croco, & Roſarum purpura*, quæ duo ſola in causâ ſunt, ut, ultimatim infusâ *Chalcitide*, prout mos fert, Theriaca atro pulloq; colore ſqualeat; eò, quòd omne *Vitriolum*, junctum roſeo & aureo Croci colori, naturali quodam arcano, in diſſymbolo & antipathiâ quadam radicato, nigerrimum colorem efficiat, inſtar Sepiæ; cùm, viceversâ, *Spiritus Vitrioli* (qui & ipſe *Chalcitidis* ſoboles, & *Chalcanthi* ſpiritus dici poſſet, etymologiâ nominis, cum in virtute ſymbolizet) Roſas rubeas, & Crocum, melius coloret & intendat (ſi nimirum, affusâ aquâ, eorum Tinctura extrahatur) non autem jam à primis coloribus & forma tinctas in atrum degenerare faciat, prout *Vitriolum crudum, Chalcantum & Chalcitis* aſſolet. Et ſanè rationi magis conſonum foret, ſi, in vicem *Chalcitidis crudæ, Spiritus Vitrioli*, in competenti pondere, ſubſtitueretur; *Chalcitis* verò *cruda* ignis examini ſubjiceretur priùs, ut ex illa ſpiritus eliciatur, cùm cruda nobis exitioſa ſit, nec unquam digna, quæ ad Confectionem Theriacæ adhibeatur. Et hæc de *Chalcitide*.

Nunc rerum ordo ac ſeries poſtularet, & reliqua Theriacâ conſtituentia examinare, ac diſquirere, num conformiter rationi & naturæ, toti orbi ſpectabilem Antidotû & Panaceam, Theriacâ integrent & conſtituant; cùm luce meridianâ clarius, ſit, multa adhuc latere ingredientia, quæ nec umbrâ aut veſtigiû alexiteriæ cujusdâ indolis ac naturæ præ ſe ferunt; ad quod tamen eſſentialiter & ex naturâ rei juſſa & inſtituta ſunt; interim, veluti inutiles ſarcinæ, pond, Theriacæ augêt, preciû & vires adulterant, & numerû multiplicant; ac, ſi

graphicè

graphicè rem deſcribere & definire velis, aliud non agunt, niſi quòd influxum & modum operandi turbent, virtutes ejus incidant, & humores exagitent. Verùm, cùm horum exceſſivus ſit numerus, & aſſumptum noſtrum, de Theriaca, argumentum in Codices ac Volumina excurreret, ſi ad ſingula deſcendere animus foret; ut contrà brevitati conſulamus, uno hoc Laconiſmo, & brevi Theoremate, ſingula edocebo; prudenti nimirum judicio Philiatri illa concredens, qui æquo judicio & lance, nulli Magiſtro ſe mancipans, vel aſſentando conjungens, & facili & perſpicuâ methodo reliqua diſcernet, ac, quàm præpoſterè ac ſiniſtrè, in artis & Medicinæ ludibrium, Medentium riſum ac contemptum, tam diſſona in unam corraſa ſint Theriacam, videbit; ex qua non niſi aphoniam & diſcordantias præſtolari poſſis: & vel maximè id præſtabit, cùm jam, perruptâ glacie, parum laboris reſtet, ut ſcilicet ex legitimis præmiſſis, facilè & naturâ ſua influentem ſequelam inferat, & ab univerſalibus ad particularia deflectat. Ego interim, pro tempore, ſuffragium & calculum meum, de his cenſurandis, ſuſpenderim; cùm neque de Claſſe & Ordine virulentorum ſint, neq; mordacitate ſuâ, exurendi, inflammandi, purgandique vi ægris periculum accerſant, aut narcoſi ſuâ, & deleteriâ qualitate, toto ente, ac naturâ, contrarientur: quanquam, ſi ſuo ſe conforment etymo præfixo, ſingula cardiaca, alexiteria, roborantia, antidotalia denique ut ſint, expetatur.

Felix, ſimplicibus novit qui tollere morbos;
Pro quovis morbo eſt una vel herba ſatis.
Cui tamen ex uno multorum noſcere vires
Conceſſum medicas; Ille beatus homo eſt.

Loquor de uno, ſive numericè, ſive effectivè, ut, licet concretum ſit, & ex pluribus conſtet, unum tamen ſit, virtute & effectu, debitum in natura concentum, harmoniam, & ſubordinationem conſtituens. Ut proindè deteſtandus ſit lapſus, & ſocordia ævi noſtri, quo immenſa Dei benignitas, & increata ſapientia, magis à creaturis ſuis participari voluerit, de abyſſo reconditæ ſcientiæ ſuæ, theſauros ampliſſimos diſpenſans, arcana naturæ reſerando, ſecretiſſima nobis remedia, viribus integerrima, effectu admiranda, revelavit; his tamen non appretiatis, vel non intellectis, dona Dei & ſecreta negligens, adinventionibus ſuis delectatur, &, cùm tam ſalubria, rara, & ſecuriſſima proſtent remedia, in unâ tamen defigitur Theriacâ, quæ ex tot diſſitis ſibi repugnantibus, acribus, mordacibus, deleteriis, narcoticis, purgantibus, emeticis, ſtipticis, cordialibus, virulentis, ſpleneticis, hepaticis, ſtomachicis, nauſeoſis, & apepticis, velut antipharmacum, & univerſale ſecretum, ex omnibus conflatum, ex toto autem nihil poſſidet. Habeant ſibi Panacæam hanc, qui univerſalibus ſimilibus delectantur medicamentis, quæ an dentur in Chymia, & de quibus multi hyperbolicè glorientur, judicium meum differo; & eſto problema. Interim tamen non inficias ivero, dari quædam compoſita medicamenta, uti & ipſam Theriacam, in pluribus affectibus magni uſus & energiæ; quod ſuperius notavi: imò in plurimis morbis ſalubriter experti, utpotè in doloribus Colicis, à frigidis cauſis exortis, Dyſenteriis, Lienteriis, Alvi fluxibus immoderatis à medicamento acri violento, in Uteri Hæmorrhagiis &c. idq; ratione *Opii* liberaliter adjecti, & paucorum reliquorum ex roborantibus & ſtomachicis. Sic pariter medicamenta Stomachica, Cephalica, aut Hepatica &c. plurimis aliis morbis ex accidenti poſſunt mederi, quatenus ſcilicet à ventriculo debili, cerebro humido, hepate obſtructo, & imbecilli &c. tanquam à ſcaturigine, & primâ venâ, ſuam derivant originem; unde quoque alia morborum genera fluunt, quorum ablatâ cauſâ tollitur effectus. Et ſanè apud quoſdam res miraculo ac myſterio plena videtur, unum idemque catharticum morbos re & ſpecie differentes extirpare; quando ſcilicet morbus, qui primâ fronte tot diverſorum ſymptomatum recurſu ac ſyndrome varius eſſe creditur, tamen in eſſe ſui, ac conſervari, à materiâ occaſionali, intra ventriculi

ſphæram, inteſtinorum & meſaraicarum anguſtias, quò facilè vis purgatrix penetrare poteſt, dependet ac ſtabulatur; quæ deinde commota à natura, & ipſa purgantis ſtimulo excita, cum reliquis impertinentibus, & ſaburra peccante, ejicitur, ut quaſi miraculo morbus receſſiſſe putetur: quod & in *Opio* dextrè ac fideliter parato quotidie experimur. Hoc ſolum impugno, & hactenus expugnavi, abſurdum nimirum eſſe, & viro ſapientiam profeſſo indignum, ex tot ſibi appoſitis & nocuis partibus homogeneam diſpenſare antidotum, omnibus morbis ſalutarem. Etenim, ſi paulò largiori doſi *Agaricus, Rheubarbarum & Chalcitis* huic Theriaces compoſitioni adjecta fuiſſent, æquali videlicet reliquorum præcipuorum ingredientium, *Opii* putà, pondere, totum certè compoſitum magis nocuum reddidiſſent, & ad ſupradictos morboſos affectus planè etiã inutile; cùm, quàm parvâ etiam doſi Theriacæ illa adjiciantur, virtutum tamen ſuarum operationes manifeſtè gliſcere ſinant, ut, Theriacâ paulò largiori doſi ſumptâ, eorum vis purgatrix & malignitas manifeſtè deprehendatur, &, niſi *Opium* obſtaret, magis perſpicuè operationes & tyrannidem ſuam exercerent. Ut proinde Theriaca multò efficacior & expetibilis foret, ſi ſaltem ſupradicta tria deeſſent, & plurima alia ſapienter addita non præpedirent. Nam ſi labori parcere nolis, & calculum ſubducere, quantum de uno quoque ingrediente ſalubri & congruo doſin unam Theriacæ conſtituat, pro impugnando determinato affectu quodam; liquidò tibi patebit, quantoperè in ſe mutuò reagant, determinatas operationes & fines impediant, retardent, & effectum debitum fruſtrentur; &, ſi de his etiam queri nolimus, experimur tamen, in uſu hujus Antidoti arctis limitibus nos circumſcribi, ut pro affectu, & urgentis neceſſitatis circumſtantiis, talem doſi debitâ ordinare, piaculo ſit, ob multorum, quæ perperàm congeſta ſunt, repugnantiam, & violentam operationem. Rem exemplo illuſtremus. Expetatur doſis una Theriacæ ad dyſenteriam, vel pro hypercatharſi præpedienda, diarrhæam, aut immoderatas vomitiones, &c. ad quas lege Methodi Theriaca multum expetibilis: exhibeantur pro doſi drachmæ binæ Theriacæ; gaudebit itaque iſta doſis, videlicet duæ illæ drachmæ, de ſtomachalibus, balſamicis, &, ad fluxûs hos ſiſtendos, præcipuis rebus, uti in ſpecie ſequuntur: nimirum, de *Piperis ſpeciebus omnibus, granis tribus: de Opio, granis duobus: de Roſis ſiccis rubris, grano uno: de Opobalſamo verò, ſeu ejus ſuccedaneo, Oleo Nucum Moſchat. expreſſo, grano uno: de Cinamomo, grano uno: Myrrha, Coſto, Croco, Terebinthinâ, Zinziberе, ana grano dimidio: Styrace calam. Calamo aromatico, Aniſo, Fœniculo, Cardamomo, Terra Lemnia, ſucco Hypocyſt. ſucco Acaciæ, Caſtoreo, ana tertia parte unius grani; Macere, Caryophyllis, ana ſexta parte unius grani:* et ſic fortè de nonnullis aliis. Reliqua verò omnia Theriacæ ingredientia, quoad prædictos affectus ſanandos, gratis adjecta ſunt, pretium & doſin ſaltem adaugendo, (unicum *Mel* ſi excipias:) *Opium* verò ſolummodò in cauſa eſt, quò minùs doſis Theriaces intendi poſſit, aut ultra drachmas duas excedi. Itaque ſi fas eſſet, demere illa, quæ ſuperflua ſunt, & è Theriacâ proſcribere, viceversâ eorum numerum multiplicare, quæ conducunt, & ſpecifica habentur, ſolo excepto *Opio* (quod unicum ſufficit, utpotè quod intensè agit, & vires narcoticas ſufficientes imprimit) & *de roſis ſiccis, Opobalſamo vero, Cinamomo, ana circiter grana ſex, vel ſcrupulum ſemis: Myrrhâ, Coſto, Croco, Thure, Styrace calam. Terrâ Lemniâ, Succo Hypoc. & Acaciæ, ana grana aliquot* etiam adjicere, ſupplendo locum inutilium, nimirum *Trochiſcorum de Scilla, & Hedychroi, Rhabarbari, Agarici, Chalcitidis, rad. Ireos, Gummi Arabici, & plurimorum aliorum;* proh! quàm ſalutaris medicina exinde emergeret? Electuarium nempè in recenſitis affectibus efficaciſſimum, ipſam hanc communem Theriacam multis paraſangis antecellens & exſuperans. Ulteriùs exigatur doſis una Theriacæ adverſus venena, morbos venenatos, contagioſos, peſtem, febres malignas, purpuratas, Hungaricas &c. quibus Theriaca deſtinata antidotus & ſacra anchora, ſed falsò, perhibetur; & ſtatuamus etiam binas drachmas pro unâ doſi, (cùm tamen etiam vix ultra drach-

drachmam unam aſcendant) nunc diſquiramus, quot, & quantum, de ingredientibus alexiteriis, cordialibus, roborantibus, & quæ ſpecifica qualitate, aut à tota ſubſtantia deleteriis hiſce inſultibus obviant, dictis drachmis duabus Theriacæ inſuit: & ſequentia reperies; utporè *Trochiſc de Viperis grana duo: Sem. Napi agreſt. Comarum Scordii, Opobalſami, Cinamomi, ana granum unum: Myrrha, Coſti, ſeu Zedoaria, Croci, fol. Dictamni Cret. ana granum dimidium: Mu, ſeu Angelica, Amomi, aut potius ſeminis Citri, Terra Lemnia, Valeriana, Gentianæ, Centaurii min. ana tertiam partem unius grani.* Reliqua verò cuncta Theriacam conſtituentia, paucis exceptis, adverſa potius ſunt, & repugnantia, in morbis contagioſis; adeoque hujus Compoſiti inutilia pondera, & ſarcina.

Nunc, *Lector Ben.* ſoli & uni Tibi redditus, ac omnibus æqvus, tecum maturiùs perpende, utrum illa ſuperius ad longum recenſita ingredientia alexipharmaca, cardiaca, & roborantia, in tam reſtricta doſi (demus etiam, quòd illa non in ſenſu diviſo, ſed compoſito, & collectivo, prodeſſe dicas, effugii loco) quid, inquam, ejusmodi in peſte, cujus acutiſſima & ſubtiliſſima ſunt malignitatis ſeminaria, & quæ analogiam habet ad ſpiritus, & ſpiritualia, adeoque celerrimè interficit perpaucis horulis, præſtabit effectûs? cùm illa non tantùm numero & viribus ſint exigua, ſed ab aliis plurimis venenatis, narcoticis, purgantibus, contagioſis morbis nimirum planè noxiis ingredientibus, impediantur & retardentur; quod nemo inficias ire poterit. Duplicavi inſuper, uti dictum, doſin, computando nimirum duas drachmas, pro una doſi, cum tamen ultra drachmam unam (propter *Opium*) vix audeant aſcendere. An non ſatius foret, ſi acciperes *Troch. de Viperis legit. tamen paratorum, aut Pulv. Viperarum. ſcrupulum unum, Comarum Scordii, Opobalſami, Myrrhæ, Zedoariæ, Angelicæ, Sem. Citri excorticati, Terræ Lemniæ, ana grana quinque, Croci, Maceris, ana grana duo vel tria*, atque illa omnia in pulverem redacta & vel per ſe, in forma Pulveris, vel cum *Melle, aut Syrupo Scordii*, in formam Electuarii redacta, peſte correptis, vel aliis, morbis malignis proſtratis, porrigeres? an non præſtantius multò haberes Alexiterium medicamentum, ipsâ Theriacâ? Quid enim *granum unum*, vel *duo*, de *Trochiſcis Viperarum, di Scordio, Sem. Napi, Opobalſamo, Cinamomo, ana granū unum, de Myrrha, Zedoariâ, Croco, Thure, ana granum dimidium, de Angelica, Sem. Citri, Terra Lemnia, Valeriana, Gentiana, & Centaurio minore, ana tertia pars unius grani*, atque ſic omnium in univerſum computatorum alexipharmacorum, & quidem in duplicata doſi, *grana circiter undecim*, in ſimplici verò doſi, *grana quinq; ſemis*, in tam exitioſa lue præſtare poterunt? quibus inſuper frænum injicitur à tot inter ſe diſcrepantibus & præpoſteris ingredientibus? Contemplare præterea, L. B. ſepoſito humano motivo (agitur enim de cauſa, quam in integrum reſtituere nequis, de vitæ termino, de momentis ſæpè Regum & Regnorum; de quibus tamen jocari ac ludere videntur ii, qui omnem fiduciam in hoc præſidio collocant, quidquid contagii & peſtilentis ſemini eſt, illud exterminare credunt, pro aris denique ac focis mordicus defendunt) quænam proportio, concordantia, & rerum, in Theriaca, harmonia, quoad vires nimirum, & efficaciam illorum, in conſtruenda Theriaca obſervata ſit. Etenim *Opii grana duo, vel tria*, tantæ ſunt, in demulcendo ſenſorio primo, & narcoſi inducendâ, efficaciæ, quantæ vix ſexaginta grana, vel drachma integra, reliquorum precioſorum alexipharmacorum, Theriacam commendantium; de quorum cenſu ſunt *Trochiſci de Viperis, Scordium, Myrrha, Zedoaria, Terra Lemnia, Angelica, Gentiana &c.* quorum unum quodvis drachmâ unâ pro doſi exhiberi poſſet, in morbis malignis. De *Calcitidis* prava indole, malignis ac deleteriis qualitatibus, altum ſubticeo, & acta agere nolo, cujus paucula grana, tria, vel quatuor, totam hominis œconomiam, & humorum ſymmetriam, evertere & deturbare poſſunt. Et hæc duo ſigna reliquis præferunt, & malignitate exſuperant reliqua cuncta Theriacam conſtituentia, præſertim verò *Opium*, profusâ & largâ quantitate compoſitioni ſuperadditum: quod licet, quoad pondus, reliquis ingredientibus præcipuis,

 quæ

quæ veluti Baſin conſtituunt, æquale ſit, virulentiâ tamen ſuâ, & pernicioſâ ſubſtantia (ſicut & *Chalcitis*) reliqua omnia longiſſimè præcellit. Unde in Compoſitionibus dextrè conſtruendis, non tam ad pondus, quàm ad vires, naturam, & craſim ſimplicium, advertendum, ex quibus tota conſonantia, tenor, & harmonia compoſiti reſultat, & viceversâ ab his rerum dualitates, diſcordiæ, & pravæ diſpoſitiones emergunt. Verùm, cùm hactenus circa hæc, præſertim in hujus Antidoti conſtructione, quam maximè aberratum ſit, neceſſe tandem eſt, tam denſam caliginem, & faſcinum, à nobis removeamus, regiam veræ ſcientiæ & praxeos viam, ineuntes, ac deinceps non quà itum, ſed quà eundum, deproperantes. Neque enim venerandam Antiquitatem proſtituemus, ſi, cognitâ ejus imbecillitate, ſaniora dogmata ſectemur, inventis addamus, neglecta redintegremus; cùm & nos hæc maneat ſors: ſicque futurum, in ipsâ causâ hariolamur effectum. Sic enim pro immensâ Dei ſtamus potentiâ & attributis, cui proprium eſt, in immenſum ſemper à creaturis participari, qui ſemper nova parturit, & meliora ſubſtituit. Magnus ille *Cous*, qui, diviniores auræ particulam hauſiſſe, ævo ſuo credebatur, & ſolertiſſimus *Galenus*, individuus naturæ ſcrutator, cujus abdita, & ſæculis ſuis inacceſſa feliciter penetravit, immortalem lauream, etiam poſt fata ſuperſtitem, mercati ſunt, quòd primi Medicinæ fundamenta jecerint, multaque præclara inventa medicinæ extruxerint. Sed an non & Nos manſerit locus, ad perdifficilem hanc ſpartam, & remediorum debitam compoſitionem (in quâ perquirendâ unius hominis ætas non ſufficit,) ultrò ſuſcipiendam? Non enim anteacta ſæcula omnem exhauſerunt ſapientiæ fontem, ut nos in ſicco collocaſſent; qui tamen divino afflamur ſpiritu, Antiquitatis ſucceſſores, & quidem ſpiritu illo, qui jam olim ferebatur ſuper aquas, & nos demulcet ac erudit ad fluenta gratiarum. Magna ſunt conceſſa Antiquis, majora ſunt reſervata nobis Succeſſoribus, & maxima reſtant penetranda, modò non deſimus, oſcitantes. Fateor, magno labore & ſudore hæc comparantur, & in præruptis & inacceſſis montibus habitat donum ſapientiæ, quò nemo appropinquat, niſi ſolertiſſimus: quod quidem iter à multis annis ingreſſus, conſtantique labore & curſu proſecutus ſum; donec ea poſſiderem, quæ Tibi ultrò jam conſecravi: non quod gloriari velim, (abſit hæc à me iniquitas), ſed ut ad pares & ſimiles auſus te concitarem; cùm plura inventa & Tibi addenda reliquerim, quàm literato orbi pateſeci.

Sed hæc ſub parentheſis limitibus dicta ſunto; reſtant adhuc paucula, in Theriacâ noſtrâ eliminanda, & exturbanda, quæ Theriacam plus dedecorant, quàm exornant, obtruſa potius, quàm ſelecta; & ſunt illa reliqua, quæ nunc hoc ordine partimur: utpote; *Coma Hyperici*, *Gummi Arabicum*, *Galbanum*, *Succus Liquiritia*, *Rad. Iridis*, *Marrubium*, *Stæchas Arabica*, *Semen Petroſelini*, *Calamintha montana*, *Terebinthina*, *Pentaphyllon*, *Chamæpytis*, *Nardus Indica*, *Schœnanthum*, *Nardus Celtica*, *Chamædrys*, *Seſeleos ſemen*, *Succus Acaciæ*, *Hypocyſtid.* *Sem. Thlaſpios*, *Ammeos*, *Dauci*, *Opopanacum*, *Sagapenum*, *Polium Creticū*, *&c.* Ex his itaq; ſi fides habēda Claſſicis Authoribus, & præclariſſimis Practicis, horum ac præterlapſorum ſeculorū, quos diligenter, prædictorum ſimplicium causâ, conſului, nullum ferè eſt, quod virtute alexipharmacâ, aut cordiali, emineat; ſed quædam ex iis *Vulneraria* ſunt, quædam *Pectoralia*, alia *Splenetica*, *Hepatica*, *Dyſenterica*, *Arthritica*, *Nephritica alia*, alia *Hydragoga &c.* Quæ ſigillatim, & per ſe ſumpta, (intellige unum quodlibet ſolùm ad determinatum aliquem affectum) in competenti tamen doſi, haud parum præſtare poſſunt in denominatis affectibus; at verò, factâ rerum confuſione, ut vix granum unum, imò vel tertia, aut ſexta pars unius grani, doſin unam Theriacæ conſtituat, quod ſpecificè ad affectum ex natura ſua ordinatum ſit, an non exclamandum: Vah muſcam in Apuliam dimiſimus! aut cum Comico: Sorex Leonem territat! Cùm ſexaginta, & plura, grana horum denominatorum ſimplicium in ſubſtantia, ac quidem iteratò, propinata, ut morbum aliquem determinatum, contra quem ex naturâ ſuâ

aliàs

aliàs valent, eradicent, vix ſufficiant. Quare ut conſultius, & rationi conformiùs operemur, ſimiles medicamentorum atomos, & ridiculas doſes, penitus è Theriacâ proſcribere ſuadeo, & locum eorum præſtantioribus alexiteriis, & Theriacam aliàs conſtitutivis, (pondus & quantitatem eorum ſaltem augendo) adimplere; è quibus certum deinde ſubſidium tam langventes, quàm Medici, in declamatis, & malignis affectibus, tanquam vero alexiterio, præſtolari poſſint: antidotò nimirum ad unitatem & ſimplicitatem magis redactâ. Sic magnum illum Coum feciſſe reperies, pro quo Senatus populusque Coorum vitam profundere volentes, repulſam magno Perſarum Regi, Artaxerxi, magnanimes dedêre. Hic, inquam, non tam Æſculapius, quàm Deaſtrum ſuis, ob prodigia, quæ in profligandâ peſte operabatur, habitus, quàm ſimplicia huic veneno objecit, quàm non luſit, aut illuſit ſuis compoſitorum varietatibus? ut, niſi ea magnus Scriptor, Helmontius, *in Tumulo peſtis* (quem conſule) revelaret, manifeſtam hyperbolem crederes, tam ſimplici pharmaco eò Medicum pertigiſſe.

His omnibus breviter quidem, non tamen ſine ſolido talo, expeditis (ne me ullus falſi, aut ignorantiæ, vel etiam vanæ gloriolæ arguere ac ſuggillare habeat, quaſi ultra captum ſapere, & citra prægnantem cauſam Antiquorum placita inventaque, tanquam Magnificat, nimis rigoroſè corrigere præſumpſerim,) nunc unicè optarem, ut ipſam Theriaces Confectionem, quemadmodum antiquitùs deſcripta extat, ingredientibus ſuis nihil mutatam, ſic inſtituere poſſem, ut majori impoſterum ſaluti humano generi cederet. Verùm conamini huic obſtant ingredientium quorundam malignæ & deleteriæ qualitates, in præmiſſis ſufficienter præmonſtratæ, quò minus ex tot diſſitis & heterogeneis ſimplicibus, quæ in unam farraginem denuò coaleſcere opus eſſet, præſtans remedium ac antidotus diſpenſari queat. Nolui proinde, Poſteritati injurius, Majoribus aſſentando, abblandiri: feci, quod cordati Philoſophi erat, & juxta præmiſſas ſequelam ordinavi: feci, inquam, quod ſenſati Medici munus exigit, meliora probavi, inutilia relegavi, quò tantò citiùs & jucundius langventibus ſuccurrerem: feci denique, quod Chriſtiani erat, charitate aliis fulgebam, memetipſum conſumens, nihilque intentatum permiſi, quo afflictæ mortalitati ſuccurrerem, & ejus langvores fulcirem. Prævideo interim jacula, aut procellas, quæ mitius ingruent, quoniam à me vel in causâ prævisæ, quibus aliquando me ferient illi, qui agitato capite, & ad ſubſannandum compoſito vultu, noſtras mirabuntur, aut ridebunt, lucubrationes, Majoribus & Antiquitati addictiſſimi (quos ſanè & ego reveritus ſemper hactenus fui) quæcunque noviter prælum ſubeunt, averſantes; quibus tamen cordialiter & ipſis hos meos labores & ſubſidia dedico: forſan & illi palinodiam aliquando cantabunt, in lucem aceiti. Igitur, ſi quis utilem hanc Theriacam, pro viribus tamen veteres æmulando, conficere velit, is, mutato & aucto pondere ſalubriorum, hanc Antidotum ingredientium, alexiteriorum, prætermittat quædam noxia & deleteria, ut puta: *Chalcitidem, Opium, ſpecierum Piperis copiam, Trochiſcos de Scilla, Rheubarbarum, Agaricum, & nonnulla alia:* Eorum vero vices agant præſtantiora & vera alexiteria, ut ſunt: *Trochiſci de Viperis, Zedoaria, Myrrha, Opobalſamum, Crocus, Citri ſemen, Angelica &c.* aucto, uti dixi, pondere, quantum nempè prædictis inutilibus ſpeciebus detractum ponderis fuit: quod ut per exempla, quæ inſtitutione potiora ſunt, & feliciùs animos nanciſcuntur, demonſtrem, En! tibi Ideam quandam propono:

THERIACA ANDROMACHI CORRECTA, SINE OPIO.

℞. Trochiſc. de Viperis n.m. dextrè paratorum, vel, eorum loco,
Pulv. Viperarum, uncias duodecim:
id eſt,
Ratione prioris ponderis, antiquæ Compoſitionis, uncias tres: loco Trochiſc. de Scilla, uncias ſex: & loco Piperis longi, uncias tres, tanquam baſin hujus Antidoti.

Roſarum

Roſarum rubearum exſiccat. unciam unam,

Sem. Napi agreſtis uncias tres; id eſt,

Ratione prioris ponderis, antiquæ Compoſitionis, unciam unam ſemis; & loco Agarici, unciam unam ſemis.

Comarum Scordii Cretici, vel Noſtrat: uncias quinq; : id eſt,

Ratione prioris ponderis, antiquæ Compoſitionis, unciam unam ſemis; loco Opii uncias tres; & loco Roſarum rubearum, unciam ſemis; quia ponderis Roſarum etiam uncia ſemis detracta eſt.

Opobalſami veri Orientalis,
ſeu, ejus loco,
Ol. Nucum Moſchat. expreſſi, uncias tres; id eſt,

Ratione prioris ponderis, antiq Compoſ. unciam unam ſemis; & loco Succi Glycyrrhiza, unciam unam ſemis.

Cinamomi acuti unciam unam ſemis,
Myrrhæ translucidæ uncias quatuor; id eſt,

Ratione prioris pond. antiq. Compoſ. unciam unam; & loco Trochiſcorum Hedychroi, uncias tres.

Coſti odorati, ſeu potius Zedoariæ, uncias tres: id eſt,

Ratione prioris ponderis, antiq. Compoſ. drachmas ſex; loco Rad. Iridis unciam unam ſemis; & loco Piperis nigri, drachmas ſex.

Croci Auſtriaci opt. unciam unam ſemis: id eſt,

Ratione prioris pond. antiq. Compoſit. drachm. ſex; & loco Piperis albi, drachmas ſex.

Caſſiæ ligneæ veræ,
Nardi Indicæ,
Schænanthi,
Thuris albi,
Fol. Dictamni Cret.
Stœchad. Arab.
Semin. Petroſel. Maced.
Nepethæ, ſeu Calam. mont.
Terebinth. Chiæ,
Rad. Pentaphylli, ana drachm. ſex.

De his decem Ingredientibus, in pondere non mutatis, ſub finem hujus Compoſitionis, ſingularis annexa eſt Nota, quam L. B. conſulat.

Reſinæ Styracis Calam. unciam unam ſemis: id eſt,

Ratione prioris ponderis, antiquæ Compoſition. unciam ſemis; & loco Marrubii, drachmas ſex.

Meu, ſeu Angelicæ, uncias duas: id eſt,

Ratione prioris pond. antiq. Compoſit unciam ſemis: loco Rhabarbari, & Zinziberis, ana drachmas ſex.

Amomi, ſeu potius ſeminis Citri excorticati, uncias duas; id eſt,

Ratione prioris pond. antiq. Comp. unciam ſemis: & loco Chalcitidis, Gummi Arabici & Nardi Celticæ, ana unciam ſemis.

Acori, ſeu Calami Aromatici, unciam unam: id eſt,

Ratione prioris pond. antiq. Comp. unciam ſemis: & loco Chamæpithyos, unciam ſemis.

Terræ Lemniæ veræ uncias duas; id eſt,

Ratione prior. pond antiq. Comp. unciam ſemis: & loco Comarum Hyperici, Succi Hypociſt. & Succi Acaciæ, ana unciam ſemis.

Phu Pontici, ſeu Valerianæ, unciam unam; id eſt.

Ratione prior. pond. antiq. Compoſ. unciam ſemis; & loco Chamædr. unciam ſemis.

Macis, & Caryophyll. ana unciam ſemis; id eſt,

Ratione prior. pond antiq. Compoſ unciam ſemis; & loco Malobatri, & Polii Cretici, ana drachmas duas.

Rad. Gentianæ unciam unam; id eſt,

Ratione pr. pond. antiq. Compoſ. unciam ſemis; & loco ſemin. Seſeleos, unciam ſemis.

Aniſi,
Cubebarum,
Fœniculi,
Cardamomi min.
Thlaſpios,
Ammeos,
Sagapeni, ana unciam ſemis.

Tranſeant & hæc ſeptem Simplicia, inſuo antiquo pondere, majori eorum parte pro aromatiſatione, & odoris grati gratiâ, relictâ.

Caſtorei recent. unciam ſemis; id eſt,

Ratione prior. pond. antiq. Compoſ. drachmas duas; & loco Semin. Dauci, drachmas duas.

Ariſtoloch. longæ unciam ſemis: id eſt,

Rat-

Ratione prior. pond. antiq. Compoſ. drachmas duas; & loco Bituminis Judaici, drachm. duas.
Comarum Centaurii min. drach. ſex: id eſt,
Ratione prioris pond antiq. Compoſit. drachm. duas; & loco Opopanacis, & Galbani, ana drachm. duas.
Mellis puriſſimi, juxta n. deſcriptionem, & informat. ſine violento calore, à ſuis rebus heterogeneis ſeparati, libras quindecim, ſeu quatuordecim tantum, & unc. ſex.

Paretur *Antidotus*, uti paulò pòſt ſequetur.

Ne error fortè contingat in diſpenſanda correcta hac Compoſitione, propter ingredientium, eorumque ponderum, commutationem & circumſcriptionem; itaque, juxta ordinem ponderum, ſtructura hujus Compoſitionis talis eſto:

℞. Troch. de Viperis ritè parat. juxta n. deſcriptionem: vel
Pulv. Viperarum, uncias duodecim,
Comarum Scordii noſtrat. unc. quinq;,
Myrrhæ tranſlucidæ uncias quatuor,
Sem. Napi agreſtis,
Opobalſami veri,
Coſti odorati, ſeu Zedoariæ, ana uncias tres,
Meu, ſeu Angelicæ,
Amomi, ſeu ſem. Citri excort.
Terræ Lemniæ, ana uncias duas,
Cinamomi acuti,
Croci Auſtriaci,
Reſinæ Styracis Calam. ana unciam unam ſemis,
Roſarum rubearum,
Phu Pont. ſeu Valerianæ,
Rad. Gentianæ, ana unciam unam,
Caſſiæ ligneæ veræ,
Nardi Indicæ,
Schænanthi,
Thuris Maſculi,
Fol. Dictamni Cretici,
Stœchad. Arabicæ,
Sem. Petroſelini Maced.
Nepethæ, ſeu Calam. mont.
Terebinth. Chiæ,
Rad. Penthaphylli,
Centaurii minoris, ana drachmas ſex,
Macis,
Caryophyllorum,
Aniſi,
Cubebarum,
Sem. Fœniculi,
Cardamomi min.
Sem. Thlaſpios,
Ammeos,
Sagapeni,
Caſtorei,
Ariſtoloch. longæ, ana unciam ſemis,
Mellis puriſſimi legitimè extracti, & nunquam cocti, triplum, ſeu libras quatuordecim, & uncias ſex

His ſimplicibus ſpeciebus, ſeu ingredientibus, probè ſelectis, & in ordinem redactis, terantur in pulverem, quæ aptitudinem habent ad terendum; oleoſa tamen ſemper ſiccioris indolis ingredientibus adjungendo: utpote, *Semen Citri excorticatum* teratur cum *Cinamomo, Roſis rubris, Scordio, Caſſiâ ligneâ, & foliis Dictamni Cretici: Semen verò Napi* cum *Coſto, ſeu Zedoariâ, Stœchad. Arabica, Calamintha mont. & Rad. Pentaphylli: Sem. Aniſi, Fœnicult. Ammeos, Thlaſpios, & Cubeba*, cum *Cardamomo, Gentiana, & Calamo Aromatico: Macis, Caryophylli, & ſemen Petroſelini*, cum *Valeriana, Angelica, Caſtoreo, Ariſtolochia longa, & Centaurio minore.* Quædam verò per ſe, ſola, ſine aliorum aggregatione, in pulverem terantur: utpote, *Trochiſci de Viperis, Myrrha, Crocus, Thus, & Terra Lemnia. Nardus Indica, & Schænanthus*, difficillimæ tritutarionis ſunt; uti in præmiſſis *Animadverſionibus* innui. Idcircò, ut hæc duo ſimplicia (quæ parum emolumenti conferent, ac iis *Radices Contrayervæ* aptè ſubordinari poſſent) in pulverem ſubtilem redigi queant, neceſſe eſt, illa priùs mucilagine quadam imbuere & humectare, denuoque reſiccare. Verùm conſultum magis foret, meo judicio, ſi illa *Aqua Corticum Citri, per Baln. n. vaporoſum, ſine ulla additione deſtillata*, aliquamdiu immergerentur, & in illa macerarentur, pro virium earū extractione; quibus ſufficienter extractis, & à dicta aqua ſeparatis, *impregnata hac aqua Citri*, diluendo *Croco*, ad formam pulticulæ tenuioris, & *Terrâ etiam Lemniâ*, præſtò eſſe poteſt, tanquam præſtantiſſima Aqua Cardiaca, virtute alexipharmacâ dorata; quæ & ipſa huic Antidoto, ſive Theriacæ, non leves virtures alexi-

alexiterias, & adverſus deleterios inſultus prærogativas, communicabit. *Myrrha* verò, & *Sagapenum*, diluantur, & veluti ſolvantur, in *Vini Malvatici* competenti quantitate, ad pultis formam; *cui autem vino* priùs (in pulveris Viperarum, aut Trochiſcorum earum præparatione, quando ſcilicet Viperæ aut Serpentes recenter mactantur) *corda Viperarum recentia, ad quinquaginta circiter, viva adhuc excerpta*, & immerſa, cumque eo aliquandiu digeſta, ac denuò ab eo ſegregata fuerint: (quam Eſſentiam Viperarum *in Animadverſionibus Claſſis duodecimæ, ſuper Trochiſcos de Viperis*, edocui) *à qua Eſſentia, aut Vino Eſſentificato*, magnæ notæ virtutes alexipharmacæ in Theriacam redundabunt. Quò ſanè elogio meritò hanc Antidotum condecoro.

His ita dextrè apparatis ac diſcriminatis, nimirum *Pulveribus unitis, Croco, & Terrâ Lemniâ, dilutis* cum *Aqua Citri, in qua Nardus Indica, & Schænanthus, macerata fuerint: Myrrhâ item, & Sagapeno, ſolutis in Vino Eſſentificato & Viperino: Opobalſamo, Reſina Styracis Calamitæ, & Terebinthinâ, unà liquatis & commiſſis benigno calore*, in determinatâ ad id propriâ ſartagine; ſubſequatur mixtura omnium Ingredientium facillimâ hâc methodo:

Primò, adſit *ahenum capax & largum*, pro quantitate Theriacæ diſpenſandæ proportionatum, cui infundatur *libra una, vel una ſemis, aut etiam duæ, plus minúſq; Mellis*, ad Theriacam apparandam deſtinati, ſuper igne leniſſimo modicum incaleſcant; *huic Melli* illicò inſtilletur nonnihil de *Opobalſamo vero, Reſina Styracis, & Terebinthina*, jam priùs ſimul commiſſis, & leni calore, in propriâ ſartagine, diſpoſitis & liquatis, ſubſequantur mox de *Pulveribus adunitis* aliquot cochlearia, per cribrum ſetaceum inſpergenda, continuò piſtillo ligneo agitando: porrò de *Gummis ſolutis, Myrrhâ, & Sagapeno*, nonnihil adjungatur; ſuccedant *iterum Pulveres* inſpergendi; uti & his *Opobalſamum, cum reliquis, reſinâ ſctl. Styr. & Terebinthinâ: Mel* etiam ſucceſſivè & pedetentim inſtilletur, cum continuâ agitatione ac leni calore, donec omnia in unum commiſſa & unita fuerint; quibus etiam *Crocus & Terra Lemnia* ſucceſſivè incorporentur.

Quibus omnibus debitè adminiſtratis, ſuam adepta eſt perfectionem nobilis hæc Antidotus, & Regia confectio, cujus virtutes, eximiæque dotes, in morbis malignantis naturæ vel maximè reſplendeſcent, cùm curativè, tùm præſervativè concurrendo. Ut proindè genuinum ſit Pharmacum antipeſtilentiale, Cardiacum, & Alexiterium, citráque figuram, aut hyperbolem, Theriaca dici promereatur, cui ſe proſtrati, & malignis morbis tentati, ægri, hiſque ſubveniens Medicus, ſecuriſſimè poſſit concredere, fidiſſimum inde habituri ſubſidium, quod in Theriacâ, ritu & inſtituto Veterum diſpenſatâ, nequaquam auſim compromittere; utpotè quæ plurima involvat noxia, inconvenientia, curationem remorantia, &, quod maximum eſt, manûs & artem Medici eludentia, quò minùs debitâ doſi ac quantitate, prout præſens calamitas & peſtilens contagium exigit, deploratis mortalibus liceat propinare. Cùm interim hæc, quam feliciter conſtruximus, citra noxam auctâ doſi poſſit exhiberi, etiam ad unciam unam aſcendendo; ſi ſic indomita veneni rabies, & morbi genus, expoſtulet: quamquam, ſi quis periculum facere, ac experiri voluerit, verum ſit, quòd unica drachma dictæ Antidoti plus in ſe roboris & energiæ malignis relegandis qualitatibus, & adverſandi contineat, quàm uncia completa Theriacæ Veterum; prout ex præmiſſis hanc formare ſequelam, omnibus eſt pronum. Cùm proindè, in tractando hoccè argumento, prolixior eſſe nolim, hoc ſolum ſubjungo; quòd ſi Theriaca Veterum magnarum virium hactenus fuit, in coërcendis malignis morbis; ſanè hæc noſtra Antidotus, & caſtigata Theriaca, decuplo plus operabitur & præſtabit, plurimiſque gradibus priorem antecellet; quod cuique deſumere pronum erit, dum ipſe conſiceſco. Doſis hujus Antidoti *à drachmâ unâ, drachmis duabus, ad unciam ſemis*; quæ etiam, pro circumſtantia ægrorum, & affectûs, augeri poterit.

Nota:

Nota: Siquis in locum *Chalcitidis, Spiritûs Vitrioli, præſertim Vitrioli Martis, drachmam ſemis circiter, vel drach. unam integram*, huic Antidoto addere voluerit, is *Crocum dilutum aquâ Citri*, veluti ſupra dictum, item *pulverem Roſarum rubearũ, ſeparatim tritarũ, eâdem etiam aquâ Citri dilutum*, illo *ſpiritu* irrorare poterit, & Theriacam, quoad colorem rubeum, in fuſcum tendentem, magis intendere.

Quæ de *Trochiſcis Hedychroi*, in *præmiſſis Animadverſionibus*, præfati ſumus, ea B.L. hûc inſerat, ut ei ratio & motivum noſtrum conſtet, ob quod nulla penitus eorum memoria, ac mentio facta in præſentiarum; utpotè quorum locum ſuccedaneum præſtantius occupat, quod illis ſurrogavimus.

Notandum cæterùm; quòd *nonnulla adhuc Ingredientia Veteris Theriacæ* deſcriptionis, priorem ſtationem & pondus ſuum obtinuerunt; factum eſt ideò, quòd in eis ratio alicujus nocivæ aut malignæ qualitatis deprehenſa non fuerit, neque illa vires reliquorum ingredientium evertant, & morentur; licet, ſi de rigore loqui velimus, *inutilia etiam Theriaces pondera, & moleſtiſſima ſint appendices*, numerum & molem, non verò virtutes, Antidoti multiplicaturæ; quorſum proinde reſpiciendum, cùm etiam illorum cauſâ, *& Mellis triplum* addi neceſſum ſit; ex quo doſes ejusdem (Theriacæ) augendæ veniunt, ſi effectum debitum & proportionatum morbo & malignitati præſtolari velis, ſudores elicere, & peſtilens contagium evertere. Ea autem, de quibus nunc ſermo eſt, ſunt, in ſpecie, ſequentia, utpotè; *Caſſia lignea, Nardus Indica, Schænanthum, Folia Dictamni Cret. Stœchas Arabica, ſem. Petroſelini Macedon Calamintha montana, Terebinthina, rad. Pentaphylli*: quæ ipſa digna etiam æſtimo, quæ à Compoſitione hac eliminentur & proſcribantur; eorum verò loco, præſtantiora alexiteria, qualia ſunt, *radices Contrayervæ, Anthoræ, & Impteratoria*, aut illa in Compoſitione jam notata obvia alexipharmaca (*uti Zedoaria, Myrrha, Crocus, Angelica, ſem. Citri, Terra Lemnia*) adaucto pondere ſubſtituantur. Hâc ratione enim futurum, ut Antidotus, & Compoſitio, ad unitatem magis redacta, fiat homogenea, talibus conſtans partibus, quæ, univocum producere effectum, nata & apta ſunt. Quod ſi tamen & illæ *novarum rerum, aut Radicum ſupradictarum*, additiones, & variationes ingredientium, in locum minùs utilium & efficacium, aut *ponderis antedictorum alexiteriorum, Theriacam aliàs conſiſtentium adauctio*, non arriderent; author ſum, ut, *nullâ rerum aliarum additione, aut ponderis reliquorum alexiteriorum immutatione*, illa ſuperiùs recenſita ſuperflua, & *inutilia ingredientia*, è compoſitione, unà cum *tripla ſui quantitate Mellis*, nimirum *unciarum viginti duarum cum dimidia*, quod eſt triplum Mellis, reſpectu *unciarum ſeptem, cum dimidia*, quæ ſunt pondus ſpecierum inutilium ſimul computatarũ, penitus eradicentur: quo præſtito, intenſæ magis alexiteriæ virtutes Compoſito accedent, adeò, ut, quæcunque ex tribus illis conditionibus deligatur, quælibet doſis hujus Antidoti, (computando tantùm drachmas binas pro una doſi) granis circiter octo, è cenſu realium & efficaciſſimorum cordialium, & alexipharmacorum, præter alia, intenſior ſit; quod ſummè neceſſarium & deſiderabile eſſe, quivis in arte excellenter Profeſſus Medicus judicabit, cui tædioſum non fuerit, computare, quantum *drachmis duabus, pro doſi aſſignatis*, vel etiam *unciæ dimidia, ſpecierum realium alexipharmacarum inſit*, &, in particulari, *quot grana, de quovis ingredientium individuo*, huic doſi accedant. Deprehendet enim, quòd, quamvis pondus *multorum præſtantiorũ alexipharmacorum* multum auxerim, quamplurima, citra propoſitum annexa, eliminando, hoc tamen non obſtante, *unciæ ſemis hujus Antidoti, ſaltem grana tredecim Trochiſcorum de Viperis, grana quinque Scordii, grana tria, cum tertia parte grani ſeminis Napi, totidem quoque Opobalſami, grana quatuor ſemis Myrrha, grana tria, cum tertia parte grani Zedoariæ, granum unum ſemis, & paulò plus, Croci, grana duo ſemis ſeminis Citri, totidem Angelicæ, & Terra Lemnia totidem*, adeoq; horum alexipharmacorum principum, in univerſum computatorum, *grana XLI*, continet; quippè quæ *primaria ſunt conſtitutiva alexipharmaca* hujus Antidoti: &

tamen vix ac ne vix quidem ejus erunt efficaciæ, ut in deleteriis, & peſtiferis affectibus, hâc etiam multum auctâ doſi, ſudorem prolicere poſſent.

Hæc à nobis ſic tradita & demonſtrata, an non ampliſſimum lumen & Theoriam dictabunt exercitatis Medicis, cujus indolis, valoris, ac pretii, ſit veterum Theriaca, quæ omnes ferè Antiquitatis Scriptores Panegyricos & Encomiaſtes habuit? Cui igitur non diſſonum, & minùs rationabile, videbitur, cùm *triplum pondus Mellis*, reſpectu *aliarum Specierum ingredientium omnium*, Theriaca, pro corpore & fundamento, quaſi materiâ primâ, habet, ac, per conſequens, *uncia ejus dimidia* (Theriacæ) non plus etiam *de ingredientibus Speciebus, & Pulveribus, cum congruis, tùm pro majori inutilibus, & non congruis, imò planè noxiis, atque contrariantibus*, obtinuit, quam *drachmam unam* (nonnunquam vix ſcrupulos duos, ob quadruplum pondus Mellis, fraudulenter quandoque adjectum) quid, inquam, *drachma una ejusdem Theriaca veterum, quæ XV. vel XII. tantùm grana, cùm utilium, tùm, pro majori parte, inutilium, & planè oppoſitarum Specierum & Pulverum* in ſe habet, quos effectus, quæ portenta inde videbimus, in morbis à tota ſubſtantia deleteriis, quales Peſtis, & febres Pannoniam infeſtantes, Purpuratæ & Colliquantes? an non id, quod fortè una drachma Theriacæ antiquæ effecerit, potiori parte ab *Opio*, dementando, compeſcendoque dolores, ac ſudorem per accidens excitando, *tegumentorum ope*, præſtitum fuerit? Quâ de re tam exilis & parva doſis, *drachma videlicet unica*, neque in hac reformata Theriaca multum operari poſſet, niſi longè exactior harmonia & concordantia *rerum ingredientium*, cùm in pondere, tùm quoad virtutes eorum trutinandas, obſervata & ordinata foret; cùm ſingula ſic in unum effectum jam conſpirent, ut hâc ratione nullum etiam obſtet ingrediens, (veluti in antiqua Theriaca, *Opium, Chalcitis, Rheubarbarum, Agaricus, Piper &c.* maximè refragabantur) quò minus hæc Theriaca noſtra Reformata, in doſi adaugeri, & vel *ad unciam unam*, ſic poſtulante morborum feritate, & nocuâ cauſarum ſyndrome, extendi poſſit. Veruntamen illam (Theriacam antiquitus edoctam) ultra *drachmam, aut duas*, exceſſive nefas erit, propinare, ratione *Opii, & nonnullorum aliorum* ſuperiùs iteratò recenſitorum, ac à nobis *repudiatorum ingredientium*: in qua autem tam minuta doſi modicum etiam continetur, quod deleteriis qualitatibus adverſetur (*grana ſcilicet quinque* in univerſum, prout accuratè calculavimus) eoque minus, quod & *illa paucula grana*, præſente quaſi faſcino, *ab Opio & reliquis*, in operando avocentur & ligentur. Quare circumſpecti deinceps vivamus, & quænam, quamque ſelecta, tela in pharetrâ noſtra circumferamus, indies prælio accincti, indagemus, neque ſpecioſis irretiti titulis, & ementito cramate deluſi, magniloquis hiſce Veterum inventis ſubſcribamus, quibuscum ægros immolamus, famæ & fortunarum naufragi.

Tandem, ut me convertam, unde deſii, ad Theriaces nimirum concinniorem ſtructuram, tutam magis & verè alexiteriam, relictis ſupradictis minùs congruis ingredientibus; ejusdem verò dexteram Compoſitionem ac deſcriptioné tradendam; multiplicabo ſaltem conſveta ingredientia alexipharmaca, vices inutilium jam dictorum agentia, adjiciendo ſcilicet, in pondere, *Trochiſcis de Viperis, ſeu Pulv. ejusdem, uncias duas, Zedoaria, & Terra Lemnia, ana unciam unam ſemis, Angelica, & ſemin. Citri, ana drachmas ſex.* Eritque Compoſitio talis, juxta ſeriem ponderum quidem inſtituta:

THERIACA ANDROMACHI MAGIS RESTRICTA ET CORRECTA.

℞. Trochiſc. de Viperis ritè parat. vel, horum loco,
Pulv. Viperarum n. m. parati, uncias quatuordecim,
Comar. Scordii noſtri uncias quinq;,
Zedoariæ, ſeu Coſti veri, uncias quatuor ſemis,
Myrrhæ translucidæ uncias quatuor,
Meu, ſeu Angelicæ, uncias quatuor, drachm. duas,
Terræ Lemniæ uncias tres ſemis,

Amomi,

Amomi, ſeu ſeminis Citri excort. uncias tres, & drachmas duas,
Sem. Napi Sylveſtris,
Opobalſami veri, ana uncias tres,
Cinamomi opt.
Croci Auſtriaci,
Reſinæ Styracis Calam. ana unciam unam ſemis,
Rad. Gentianæ
Valerianæ, ſeu Phu Pont.
Roſarum rubearum ſiccat.
Acori, ſeu Calami Aromat.
Centaurii minoris, ana unciam unam,
Macis,
Caryophyllorum,
Aniſi,
Cubebarum,
Fœniculi,
Cardamomi min.
Thlaſpios,
Ammeos,
Sagapeni,
Caſtorei,
Ariſtoloch. longæ, ana unciam ſemis,
Mellis puri ritè extracti, & nunquam cocti, triplum, id eſt, libras quatuordecim, & uncias ſex, vel libras quindecim.

Inſtituatur mixtura ſecundum artem, planè ad modum, in præmiſſa Compoſitione indigitatum, contundendo *Oleaginoſa ſimul cum naturâ ſuâ ſiccioribus*, ſeparatim autem, *quæ per ſe teri ſe ſinunt*, & cum *Aqua Citri, & Eſſentia Viperina*, diſſolvenda & diluenda veniunt; omnia ſuperiùs edocta. Fiatque ſic *Antidotus*, ſeu *Theriaca*, debitæ conſiſtentiæ, viribus alexipharmacis præſtantiſſima; quod ipſum palam facient ii, quibus naturæ arcana, vires, & effectus, ſcrutari, deſuper eſt indultum.

Cæterùm, cùm nec Antiquorum Theriaca, cum *Opio* parata, ſuis careat virtutibus, idcircò, ut adverſus ſuperiùs deſcriptos morbos, putà *Diarrhæam, Dyſenterias malignas, immoderatum Fluxum Muliebrem, Hæmorrhagiam Uteri, & aſſumpta violenta Cathartica*, valida ſit Antidotus, conſultum fore, duxi, ſpecialiter, pro *his affectibus*, Theriacam, cum *Opio, aliiſq; potioribus ingredientibus, ſed congruis antiqua deſcriptioni*, mutatis tamen mutandis, diſpenſare; quæ ſanè, in *præfatis infirmitatibus, & his affinibus febribus diuturnis*, magnam navabit operam: ſit igitur Compoſitio ſequens:

THERIACA ANDROMACHI CORRECTA, CUM OPIO.

℞. Trochiſcorum de Viperis n. m. parat. aut,
Pulveris Viperarum legit. parati, uncias ſex:
id eſt,
Ratione prioris ponderis, antiqua Compoſitionis, uncias tres, &, loco Troch. Hedychroi, uncias tres.
Opii priùs correcti, cum ſpiritu vini legitimè extracti, & ad debitam ſpiſſitudinem redacti, uncias tres ſemis,
Piperis longi uncias duas ſemis,
Roſarum rubearum uncias tres:
id eſt,
Ratione prior. pond. antiq. Comp unciam unam ſemis, &, loco Trochiſc. Scillitic. unciam unam ſemis.
Iridis Illyricæ, aut Florent.
Succi Liquiritiæ probè colati,
Sem. Napi agreſtis,
Comarum Scordii noſtr. ana unciam unam ſemis,
Opobalſami veri, ſeu Olei Nuc. Moſchat. expreſſi, uncias duas ſemis,
id eſt,
Ratione prioris pond. antiq. Compoſ. unciam unam ſemis, &, loco Trochiſc. Scilliticorum, unciam unam.
Cinamomi acuti uncias tres: id eſt,
Ratione prioris pond. antiq Compoſ. unciam unam ſemis, &, loco Trochiſc. Scillit. unciam unam ſemis.
Myrrhæ translucidæ unciã unã ſemis:
id eſt,
Ratione prior. pond. antiq. Compoſit. drachm. ſex, &, loco Troch. de Scilla, drachm. ſex,
Coſti odorati, ſeu Zedoariæ, unc. duas:
id eſt,
Ratione prioris pond. antiq Compoſ drachmas ſex, &, loco Trochiſc. de Scilla drachm decem.
Croci Auſtriaci opt unciam unã ſemis:
id eſt,
Rat. prior. pond antiq. Compoſit. drachm. ſex, &, loco Piperis nigri, drachmas ſex.

Caſſiæ ligneæ veræ,
Nardi Indicæ, ana drachmas ſex,
Thuris Maſculi pellucid[illegible] unciam unam ſemis:
id eſt,
Ratione prior. pond. antiq. Compoſit. drachm. ſex, &, loco Marrubii, drachmas ſex.
Fol. Dictamni Cretici,
Stæchad. Arabicæ,
Nepethæ, ſeu Calaminthæ mont.
Terebinthinæ Chiæ,
Zinziberis,
Rad. Pentahylli, ana drachmas ſex,
Reſinæ Styracis Calam. uncias duas:
id eſt,
Ratione prior. pond. antiq. Compoſ. unciam ſemis, &, loco Piperis albi, drachmas ſex, item, loco Agarici, drachmas ſex.
Meu, ſeu Angelicæ, unciam unam:
id eſt,
Ratione prioris pond. antiq. Compoſ. unciam ſemis, &, loco Nardi Celticæ, unciam ſemis.
Amomi racemoſi, ſeu potiùs ſeminis Citri excorticati, unciam unam ſemis: id eſt,
Ratione prior pond antiq. Compoſ. unciam ſemis, &, loco Rhabarbari, drachmas ſex.
Acori, ſeu Calami Aromatici, unciam unam ſemis: id eſt,
Ratione prior. pond. antiq. Comp. unciam ſemis, loco Chalcitidis, & Polii Cret. ana unciam ſemis,
Terræ Lemniæ uncias duas, cum drachmis duabus:
id eſt,
Ratione prioris pond. antiq. Compoſ. unciam ſemis, loco verò Agarici, drachmas ſex, & loco Chamadryos, & Chamæpithyos, ana unciam ſemis.
Phu Pontici, ſeu Valerian. unciã ſemis,
Macis drachmas ſex: id eſt,
Ratione prioris pond. antiq. Compoſ. drachmas duas, & loco Gummi Arabici, unciam ſemis.
Caryophyllorum drachmas ſex:
id eſt,
Rat. prior. pond antiq. Compoſ. drachm. duas, & loco Comarum Hyperici, unciam ſemis.
Rad. Gentianæ uncias duas: id eſt,
Ratione prior. pond. antiq. Compoſ. unciam ſemis, loco ſemin. Petroſel. Maced. & Schænanthi, ana drachmas ſex.

Aniſi,
Fœniculi,
Succi Hypocyſtidis,
Carpobalſami, ſeu Cubebarum,
Cardamomi minoris,
Sem. Seſeleos frag. Maſſ.
Succi Acaciæ,
Thlaſpios,
Ammeos,
Sagapeni, ana unciam ſemis,
Caſtorei recent. unciam ſemis: id eſt,
Rat. prior. pond antiq. Compoſ. drachm duas, &, loco Bituminis Judaici, drachmas duas.
Ariſtoloch. longæ unciam ſemis:
id eſt,
Ratione prior. pond. antiq. Compoſit. drachmas duas, &, loco ſem. Dauci, drachm. duas.
Centaurii min. ſummit: unciam ſemis:
id eſt,
Ratione prior. pond. antiq. Compoſ drachmas duas, &, loco Opopanacis, drachmas duas.
Galbani drachmas duas,
Mellis puriſſimi, non cocti, ſed ritè, juxta ſuper. informationem, extracti, triplum, id eſt, libras quatuordecim, cum unciis ſex.
Fiat *Antidotus*, ſeu *Theriaca.*

Pro faciliori etiam diſpenſatione, ne in illa aberrent Pharmacopœi, hanc ipſam præmiſſam Theriaces correctam Compoſitionem, juxta ordinem ponderum, hìc annectere quoque libet; quæ talis eſt:

℞. Trochiſc. de Viperis, dextrè & legitimè, juxtà n. deſcript. paratorum, ſeu
Pulveris earundem, uncias ſex,
Opii priùs correcti, cum ſpiritu vini legitimè extracti, & ad debitam ſpiſſitudinem iterum redacti, uncias tres ſemis,
Piperis longi uncias duas ſemis,
Roſarum rub. ſiccat.
Cinamomi opt. ana uncias tres,
Opobalſami veri, ſeu Ol. Nucum Moſchat. expreſſi,
Terræ Lemniæ veræ, ana uncias duas ſemis,
Coſti odorati, ſeu Zedoariæ,
Rad. Gentianæ,
Reſinæ Styracis Calam. ana unc. duas,
Iridis

Iridis Illyr. ſ. Florenr.
Succi Liquiritiæ colati,
Sem. Napi agreſtis,
Comarum Scordii,
Myrrhæ tranſlucidæ,
Croci Auſtriaci,
Thuris Maſculi,
Amomi, ſeu ſem. Citri excort.
Acori, ſeu Calami Aromat. ana unciam unam ſemis,
Meu, ſeu Angelicæ, unciam unam,
Caſſiæ ligneæ veræ,
Nardi Indicæ,
Fol. Dictamni Cretici,
Stæchad. Arabicæ,
Nepethæ, ſeu Calam. montan.
Terebinthinæ Chiæ,
Zinziberis,
Rad. Pentaphylli,
Macis,
Caryophyllorum, ana drachmas ſex,
Phu Pontici, ſeu Valerianæ,
Succi Hypocyſtidis,
Acaciæ,
Sem. Aniſi,
Fœniculi,
Seſeleos fragilis,
Thlaſpios,
Ammeos,
Cardamomi min.
Carpobalſami, ſeu Cubebarum,
Sagapeni,
Caſtorei,
Ariſtoloch. longæ,
Centaurii minoris, ana unciam ſemis,
Galbani drachmas duas,
Mellis puriſſimi, & clari, legitimo modo, juxtra n. præſcript. ſine coctione extracti, triplum, ſeu libras quatuordecim, & uncias ſex.

Hujus Compoſitionis, ſeu Theriacæ anodynæ, conficiendi modus, & mixtura, cum præparatione ſuperioris Theriacæ primæ coincidit; ita, ut, in omnibus rebus, mixtim, & ſeparatim, contundendis; quibusdam diluendis *cum aqua Citri, è Corticibus, ſine additione, ſtillata;* nonnullis verò diſſolvendis *cum Vino Cretico, in quo Scilla præparata prius macerata fuerit*, loco *Eſſentiæ Viperinæ*, idem modus & norma ſit obſervanda. Supervacaneum igitur foret, me hîc prolixiorem eſſe; cùm ſapienti pauca ſufficiant, qui uni Ideæ reliqua novit conformare.

Virtutes hujus Antitodi, ſeu Theriacæ, correctæ, anodynæ, quod concernit, eas revelavimus ſuperiùs, ubi Theriacam Veterum, cum omnibus contentis, ventilavimus. Nam infero, ab inductione: Si Veterum Theriaca vires aliquas habet, & quidem ſub ratione univerſalis cujusdam remedii & antipharmaci; à fortiori concludo, quòd noſtra hæc emendatior Compoſitio, & Theriaca, *miſſis inutilibus, auctis & accitis præſtantioribus & alexiteriis*, majores virtutes Cardiacas, Alexipharmacas, Stomachicas, Roborantes &c. ſibi meritò vendicet. Et licet, juſto judicio, hanc ipſam correctam Theriacam, in morbis virulentis, & peſtilentialibus, tantoperè extollere nolim, præſertim curativè adhibendam: (veritus, ne *Opii narcoticum virus*, & *Piperis longi exurens qualitas*, multis officiat) attamen volui doſin *alexiteriorum ingredientium* adaugere, ut vel plurimùm *Dyſenteriæ, DiarrhϾ, aliisq; morbis affinibus Contagioſis, & Epidemiis*, prout etiam *Hyſtericis paſſionibus, ab occulto & abdito quodam veneno, ex ſemine corrupto ſuam trahente geneſim*, contra quas, utpotè malignas, affectiones *alexipharmaca multum poſſunt*; aliis autem morbis, qui mitioris naturę & indolis, nihil derogant, & obſunt, ſubvenirent. Latet ergò cura, & medela, in hac correcta Theriaca, non ſolùm in *Malignis, Epidemiis, & Contagioſis, Dyſenteriis, Diarrhæis, Catarrhis; verùm etiam Lienteriis, nimirùm fluidis Menſtruis, Colicâ Hyſtericaq; paſſione, quibuscunq; Doloribus, Febribus Quartanis, Hypercatharſi, multisq; aliis:* prout omnes ſubſcripturi ſunt, qui ſoli ſe mancipaverint veritati. Cæterùm, neminem ſuâ ſtatione & ſententiâ amotum volo, qui aſſentiri Veterum dogmatibus, & gregem aberrantem inſequi voluerit, oſor meliorum, & recentiorum, quæ proſtant, inventorum. Sordeant illis noſtra; diſplicent nobis, cum ratione, vetera, & utinam non officerent, in mortem usq; expianda; prout tot myriadum deplorandorum hominum firmat Cataſtrophe. Sed obſtinatis nihil ad ſalutem vaticinamur, donec inſtet juſta aliquando nemeſis, ac vindex à tergo DEUS, in Spiritu

Spiritu Eliæ detonaturus. *Doſin* hujus Theriacæ *à drachmâ unâ*, ad *duas*, & *unciam ſemis*, licet extendere.

THERIACA SIMPLEX.

℞. Rad. Angelicæ,
Imperatoriæ,
Morſus Diaboli,
Scorzoneræ, ana uncias quatuor,
Enulæ,
Valerianæ, ana uncias duas,
Herb. Scordii noſtrat. recent. unc. ſex,
Rutæ hort. recentis uncias tres,
Bacc. Juniperi uncias quatuor.

Inciſa & contuſa coquantur in ſ. q. *Aquæ ſimpl.* repetitis vicibus, quouſque tota eorum vis extracta ſit. Decoctiones omnes, & expreſſiones, junctim, cum *album. ovorum*, clarificentur, &, *in terreo vaſe*, ad Extracti, ſeu Mellis, ſpiſſitudinem evaporent; cui *Extracto*, ſeu *Decocto inſpiſſato*, adde

Mellis puriſſimi virginei, clari, nunquam cocti, libras octo:

His mixtis porrò *Pulveres ſubſequentes*, minutiſſimè triti, ſub continua agitatione, leni in calore, inſpergantur, & quidem per *cribrum ſetaceum anguſtum*, utpotè:

Pulv. Rad. Zedoariæ unciæ tres,
Angelicæ,
Succiſæ ſeu Morſus Diaboli, ana unciæ duæ,
Gentianæ,
Dictamni albi, ana uncia una ſemis,
Herb. Scordii noſtr. unciæ tres,
Sem. Citri excorticat.
Rutæ hortenſis,
Napi ſylveſtris,
Bacc. Juniperi,
Lauri ana uncia una ſemis,
Croci opt. uncia una, cum Vino Citrato, ad pultis formam, diluti,
Myrrhæ electæ, cum eodem Vino Citrato, ad formam pultis ſolutæ, unciæ duæ,
Cinamomi opt. acuti,
Nucum Moſchatarum, ana uncia una,

Ultimò verò inſpergantur

Ol. Still. Juniperi drachmæ duæ,
Rutæ drachma una ſemis.

Miſceantur exactè; Fiatque *Electuarium* juſtæ conſiſtentiæ, præſtans alexipharmacum contra morbos contagioſos & peſtilentiales, febres malignas, quartanas, ad diaphoreſin & ſudores eliciendos, Theriacâ Andromachi neutiquàm inferius. Doſis *drachma una, duæ, tres, ad unciam ſemis*, in vehiculo appropriato.

ANTIDOTUS THERIACALIS.

℞. Rad. Angelicæ,
Imperatoriæ,
Pimpinellæ,
Contrayervæ,
Enulæ Campanæ,
Succiſæ,
Valerianæ, ana uncias tres,
Gentianæ uncias duas,
Herb. Scordii noſt. recent. uncias ſex,
Rutæ recentis uncias quatuor,
Cort. Limon. recent. & extim. uncias duas,
Arantior. recent. & extim. unciam unam ſemis,
Bacc. Lauri uncias duas.

Hæc cuncta recentia, ſi fieri poſſit, aut ad minimum recenter ſiccata, incidantur & contundantur craſſiuſculè, & cum ſ. q. *aquæ ſimpl.* repetitis vicibus affuſæ, coquantur ad totalem virtutum extractionem. Decoctiones album. ovorum clarificatæ, ad conſiſtentiam *Extracti*, ſeu *Mellis*, in vaſe terreo vitreato leniter evaporent; cui inſpiſſato decocto adde

Mellis puriſſimi legitimè juxta n. informationem extracti, libras ſex,
Rob Juniperi, dextrè ac diligenter parati, libram unam ſemis:

Huic *Melli* affatim alexipharmacâ virtute jam imprægnato porrò adde, & pedetentim per cribrum anguſtum, ſub continuâ agitatione, & leni in calore, inſperge *Pulv. ſequentes*, utpotè:

Pulv. Viperarum, vel Serpentum, ſalubriorum n. m. parati, uncias ſex,
Pul. ex Typhis Cervinis, in *Animadverſionibus* n. edocti, uncias tres,
Pulv.

Pulv. Rad. Contrayervæ uncias duas,
Anthoræ unciam unam,
Zedoariæ uncias tres,
Croci Auſtriaci unciam unam,
diluti priùs ad pulticulam,
cum
ſucco ex Corticibus Limon. recentibus expreſſo, vel cum *Vino* in quod *Cortices Limonum largâ quantitate infuſi fuerint.*
Myrrhæ translucidæ uncias duas,
eodem modo, cum ſ. q.
Vini Citrati ad pulticulam ſoluti,
Cinamomi acuti unciam unam,
Sem. Citri excortic.
Napi ſylveſtris,
Rutæ hortenſis,ana unciam unam ſemis,
Nucum Moſchat. unciam unam;
ultimò inſtillando
Ol. Still. Rutæ drachmam unam,
Juniperi drachmas tres.

Fiat, omnibus ſic exactè mixtis, *Antidotus* ſive *Electuarium*, juſtæ conſiſtentiæ; in omnibus ac ſingulis morbis contagioſis, peſtilentibus, & deleteriis, præſtantiſſimum. Cujus doſis *drachma una, ad tres, & unciam ſemis.*

Nota: Quùm non temerè huic Antidoto tam celebre inſcribam elogium ac titulum, lege, quæ ad me literis ſuis expreſſit Vir Doctiſſimus, & Celeberrimus Medicus, Dn. Joannes Chryſoſtomus Irmbler, his formalibus: *Huic Electuario additi Pulveris Sulphuris vivi, ſolâ liquatione, in fictili tripode, leni igne, à terreſtreitate ſeparati, uncias duas, & exhibui drachm. unam, & drachmas duas, cum aceto Alexipharmaco, & aquâ Alexipharmacâ; &, inter Compoſita ordinaria, nullum, pro Peſte infectis, efficacius reperi. Dedi etiam, à ſumpto veneno, mirabili convulſione à lecto ad trabes usque ſubitò diſtentis, tanquam per feneſtram evolaturis, eodem modo; & benè profecit, ſine ordinatione aliorum.* Hæc ille.

ANTIDOTUS THERIACALIS SECUNDA:

Dysenteriis malignis accommodata.

℞. Rad. Acori,
Petaſitidis,
Scorzoneræ,
Rad. Succiſæ,
Tormentillæ, ana uncias quatuor,
Cichorii ſylveſtris,
Pimpinellæ, ana uncias tres,
Herb. Scordii noſtrat.
Millefolii,
Plantag. min.
Equiſeti,
Pyrolæ, ana recent. uncias tres,
Flor. Calendulæ,
Papav. errat. ana unciam unam ſemis,
Roſarum rub. uncias duas ſemis.

Inciſa & contuſa coquantur cum ſ.q. *Aquæ ſimplicis*, reiteratâ affuſione, colaturâ, & expreſſione, quouſque tota eorum vis & efficacia extracta ſit: Decoctiones & expreſſiones junctim album. ovorum probè clarificatæ ad ſpiſſitudinem *Extracti*, vel *Mellis*, in vaſe terreo vitreato, leniter coquendo, evaporent: cui decocto inſpiſſato addantur

Mellis opt. puri n. m. legitimè extracti libræ decem:
Jam verò

Huic *Melli*, rerum dictarum virtutibus imprægnato, ſequentia, ſubtiliſſimè trita, lege artis, incorporentur, ad normam ſuperiùs, in præparatione Theriaces, edoctam: nempe

Pulv. ex Typhis Cervi, ſeu Bezoardici Cervini ſimpl. *in Animadv n. ad Mantiſſam, pag. 463.* edocti, unciæ quatuor,
Rad. Acori, ſeu Gladioli lutei,
Angelicæ,
Contrayervæ, ana uncia una ſemis,
Dictamni albi,
Tormentillæ,
Zedoariæ, ana unciæ duæ,
Biſtortæ,
Calami Aromatici,
Doronici veri, ana unc. una,
Herb. Scordii noſtr. uncia una ſemis,
Flor. Roſarum rub. unciæ duæ,
Croci opt. Auſtriaci,
Baccarum Lauri,
Sem. Napi agreſtis,
Citri excorticat.
Rutæ hortenſ. ana unc. una.

Nuc. Moſchatarũ unc. una ſemis,
Terræ Sigill. Sileſ. unciæ duæ,
Myrrhæ translucidæ,
Olibani in granis,
Cort. Citri, ſeu Limon. extim.
Arant. recent. & extim. ſiccat. ana uncia una ſemis,
Reſinæ Styracis Calam.
Terebinthinæ de Cypro, ana uncia una ſemis,
Ol. Nuc. Moſchat. expreſſi uncia una,
Opii correcti, cum Spiritu Vini extracti, ac ad juſtam Mellis conſiſtentiam redacti, unciæ duæ.

Conficiatur ex omnibus, lege artis commixtis, ad normam Theriaces correctæ, *Electuarium*, ſeu *Antidotus*, diluendo *Crocum* ad formã pultis, cum ſ. q. *Vini citrati, in quo nimirum Cortices Citri recentes infuſi fuerint*, pariter & *Myrrham, eodem vino citrato*, ad formam pulticulæ, diſſolvendo.

Præſtat hæc Antidotus in Dyſenteriis, ac Diarrhæis malignis contagioſis, Sputo Sangvinis, Lienteriâ, Fluxu Hepatico, & Colicâ paſſione: hæmorrhagias ſiſtit, & quidquid ab aſſumpto violento pharmaco, irritatâ facultate expultrice, profuſas & ſymptomaticas evacuationes minitatur, compeſcit. Doſis eſt *à drachma una, ad unciam ſemis.*

CONFECTIO ALEXIPHARMACA REGIA.

℞. Rad. Angelicæ,
Contrayervæ,
Morſûs Diaboli,
Zedoariæ,
Doronici veri, ana uncias duas,
Herb. Scordii noſtr. recentis uncias quatuor,
Rutæ hort. recent. uncias tres,
Croci Auſtriaci opt. drachmas ſex,
Cort. Limon. extim. recent. unc. duas,
Arant. recent. & extim. unciam unam ſemis,
Bacc. Juniperi uncias duas,
Lauri unciam ſemis.

Conſcindantur & contundantur craſſiuſculè, ac cum ſ. q. *Spiritûs Vini*, repetitis vicibus affuſi, extrahatur eorum *Eſſentia* tota, quousque *Spiritus* non amplius tingatur: extractiones omnes ad conſiſtentiam Mellis evaporent, deſtillando per M. B. Huic *Extracto* adde

Eſſentiæ Citri ſaccharinæ, ex recentibus Corticibus paratæ, & ſuperiùs edoctæ, uncias quatuor,
Arantiorum ſaccharinæ, ex recentibus etiam Corticibus paratæ, uncias tres,
Pulv. ex Typhis Cervi *in Animadverſ. n.* edocti, unciam unam ſemis,
Lapid. Bezoar veri, non adulterati, nec factitii, unciam ſemis,
Bezoar Occident. unciam unam,
Bezoardici aurei, n. m. parati, unciam unam,
Pulv. Unicornu foſſilis albiſſ.
Boli Armen. n. m. parat. ana uncias duas,
Sem. Citri excorticati drachmas ſex,
Nucum Moſchat. unciam unam,
Ol. Still. Cinamomi opt. drach. ſemis,
Mellis Roſati Citrati, ad noſtram informationem, ſuperiùs, legitimè parati, libras duas.

Fiatque ſ. a. *Electuarium* juſtæ conſiſtentiæ, & *Confectio Alexipharmaca Regia.*

Eminent virtutes hujus Antidoti nobilis & Regiæ, in omnibus *affectibus, quibus malignitas dominatur*, è quorum cenſu omnes *febres pernicioſæ* ſunt, & ipſa *Peſtis: dupli formalitate expetibilis, cùm* curativè, *tùm* prophylacticè. *Curativè* exhibeatur *à drachmâ unâ, ad duas, & duas ſemis: præſervativè* verò tantum, *quantum mucrone cultri* apprehenderis.

Nota, *quòd Mel Roſatum Citratum, actu quodam reflexo Regiæ huic Confectioni Alexipharmacæ aſſociârim; quoniam Mel durabilem Electuariis & Antidotis largitur conſiſtentiam: Syrupi verò, vel etiam Saccharum, ad debitam conſiſtentiam coctum, elabentibus annis, aut etiam menſibus, ſuâ ſponte incruſtantur, & cryſtalliſantur, ſaccharum arte candiſatum referendo. Et hinc Electuaria, abſque Melle, cum ſolo ſaccharo confecta, brevi indureſcunt, & vel penitus*

penitus exſiccantur. Hoc ut evitetur in hac Compoſitione alexipharm. Mel dictum Roſatum, & Citratum, quod & per ſe Cordiales & Alexiterias obtinet facultates, præ aliis Syrupis elegi & ſubſtitui.

DIACORUM STOMACHICUM.

℞. Rad. Acori, ſeu Gladioli recent. uncias ſex,
Calami Aromat.
Eryngii,
Cichorii, ana recent. uncias tres,
Pimpinellæ uncias duas.

Mundatæ optimè, calloſâ, vel lignoſâ parte ſeparatâ, quæ in *Eryngio*, *Cichorio*, & *Pimpinella* deprehenditur, incidantur radices craſſiori modo, & quadratè; coquantur deinde in vaſe terreo, cum

Succi Cydoniorum recenter expreſſi, vel in cella debitè aſſervati, ſ. q. (libris ſex circiter)

quouſque molleſcant, ad normam, quaſi condiri deberent. Radicibus pro neceſſitate coctis, ac interim aſſervatis, nec non à ſucco, in quo coctæ fuerint, ſeparatis colaturâ, & nonnihil ſupra telam & cribrum exſiccatis, ſumito

Succum Cydoniorum à coctione relictum, &c, additis
Sacchari albiſſimi libris tribus,

coquantur ad craſſam Syrupi conſiſtentiam, immittendo ſub finem *ſuperiores, ad mollitiem decoctas, & conſciſſas radices*, quas parum adhuc decoque, donec brodium, ſive Syrupus hic debitam conſiſtentiam nactus fuerit; tandem ſuperaddito

Amygd. dulc. excort.
Piſtach. decort.
Pinearum mundat. ana craſſiuſculè & in quadraturas, ſicut radices, inciſarum uncias duas,
Nuc. Moſchat. Indic. condit. ad normam ſuperiùs edoctam inciſarum, uncias tres,
Macis conſciſſi,
Cardamomi conquaſſat.
Cort. Citri,
Arantiorum àna n. modo cond. & ſuperiùs dictâ formâ conſciſs. unciam unam ſemis,
Zinziberis Indici cond. inciſi unciam unam ſemis,
Olei ſtill. Cinamomi drachm. unam, priùs cum
Eſſentiæ Citri ſacchar. n. m. paratæ, unciis duabus permiſti

Fiat ſecundum artem *Electuarium Stomachicum* gratiſſimum & confortativum; roborat ventriculum, & cerebrum, & totam naturam reſtaurat. Senibus, maraſmo ac diuturnitate morbi attritis, quàm validè ſuccurit: cujus uſus frequentior de die commendatur, manè ſcilicet, veſperi, prævio prandio, ac cæna; verbo denique, pro voto & voluntate.

Nota: *Si cui arrideret, Electuarium hoc præſtantius & efficacius efficere, Nobilitati, & Magnatibus deſtinare, hic libræ uni Electuarii, Ambræ gryſeæ ſcrupulum unum, vel drachmam ſemis, & Moſchi ſcrupulum ſemis, ſuperaddere poſſet, Ambram priùs cum ſ. q. amygdal decort: Moſchum verò cum particula Aq. Roſar. vel Flor. Arantiorum, ad pulticulam ſubigendo. Sic Regibus dignum effeceris condimentum.*

CONFECTIO ALKERMES.

Veterum inſiſtendo veſtigiis, nè purpuram, oſtrum, & roſeum decorem, huic detrahamus Confectioni, ſimul etiam circumſpecto, ut magnarum virium & energiæ evadat, primus labor ſit, conficere *Magiſterium granorum Kermes* (cùm ſucco vero & recenti in noſtris regionibus deſtituamur) ſequenti dexteritate:

℞. Granorum Chermes, aut fructûs Kermes, uncias duas;

quæ integra, non contuſa, parum coquantur *in aq ſimpl.* ſ. q. & quidem repetitis vicibus, inſtillatis ſemper aliquot guttulis *Olei Tartari per deliquium facti*, quouſque aqua colore rubro imbuatur. Huic aquæ tinctæ colatæ guttatim, & per vices, infundatur *aqua Aluminis*; (aqua communis ſcilicet, in qua nonnihil aluminis tantùm ſolutum ſit) & præcipitabitur Magiſterium, & vel tota ſubſtantia Granorum Chermes ſoluta, eaque rubicundiſſima, inſtillando tamen ſæpiùs, & alternatim, *Oleum Tartari*, & *Aquam aluminis*, quoad

 ſolutio,

ſolutio, ſeu aqua tincta â granis, iterum alba & limpida fermè evadat, totaque granorum Tinctura, ſeu Eſſentia & nobilior ſubſtantia præcipitata ſit; quæ per filtrationem ab aquâ ſeparanda, & affusâ ſæpius *aquâ recenti pura* tamdiu edulcoranda eſt, quouſque nulla veſtigia ſuperſint *aluminis, & Olei Tartari*. Relicta Eſſentia, ſeu Magiſterium, in chartâ bibulâ aut filtro, leniſſimo in calore nonnihil exſiccetur, ad inſtar cujuſdam pulpæ, interimque aſſervetur.

Jam verò

℞. Succi pomorum redol. recenter expreſſi, ſine diuturnâ depuratione, libras octo,

Cui immergantur

Sem. ſeu Granor. Chermes integr. non contuſ. drachm. ſex,

Cort. Limon. recent. & extim. unciæ duæ ſemis,

Arantiorum recent. extim. uncia una ſemis:

Factâ maceratione in loco tepido, vel moderatè calente, per diem, colentur: pòſt Succo colato adde

Sacchari Canar. albi libras quatuor:

Coquantur leniter ad conſiſtentiam Syrupi paulò craſſioris; cui, dum adhuc parum calet, adde

Ambræ gryſeæ opt. unciam ſemis, priùs cum

Sem. Citri excortic. unciâ ſemis quam optimè ſubactæ,

Moſchi Orient. drachm. unam, cum partic.

Aq. flor. Arantiorum ad pulticulam ſoluti,

Pulv. Ligni Aloës opt. & gum. uncias duas ſemis,

Cinamomi acuti

Margarit. Orient. præpar.

Corall. rub. præpar.

Lapid. Lazuli præpar. cærulei, vel Magiſt. ejuſdem, *in Animadverſionibus n.* edocti, ana unciam unam ſemis,

Magiſt. Gran. Kermes, ſupra deſcripti, nonnihil adhuc humidi, uncias tres:

Miſceantur exactè, fiatque *Confectio nobiliſſima*; cui ad ſaturandos oculos vulgi

Auri folia centum, vel plura, artificioſè uniantur.

Hoc pacto efficitur præſtans illa *Confectio Alkermes*, quæ primariò Cordi & Vitalitati conſecrata eſt, cujus affectibus, & maximè Lipothymiis, apprimè ſuccurrit. Cerebro quoque, & facultati Animali, vires ſubminiſtrat: proindè illam Melancholicis & Hypochondriacis ſvaſerim. Pro doſi *drachma ſemis, ad unam, plus minus*, adhiberi poteſt.

Nota: quòd, ſi *Succus Granorum Kermes* legitimus haberi poſſit, ipſe tibi conſilium ſubminiſtro, ut eum ad Confectionem hanc ſeligas, juxta mentem *D. D. Monſpelienſium*. Verùm, cùm turpis quæſtus omnia ferè noſtrâ hâc tempeſtate adulteret, ac nobis illudat, qui peregrina & exotica adoramus, meliora ruri domiq; excolentes; quare ſatius fuerit, *Magiſterio* tibi notiſſimo inniti, quàm exoticis fallaciter circumagi.

Nota ſecundò: ratione *ſucci pomorum redolentium*, quem *recenter expreſſum, ſine praviâ diuturnâ fermentatione, aut depuratione*, (quemadmodum etiam difficillimè depuratur) accipiendum eſſe præcepi; quod & ipſum non ſine ratione ſonticâ factum ſit. Nam *Succus cujusvis fructûs*, ſive *Pomorum*, ſive *Cydoniorum*, ſive, *Fragorum, &c. probè depuratus & clarus*, additâ ſ. q. *Sacchari*, in elegantem quidem Syrupi conſiſtentiam fluidam & permanentem reduci poteſt; verùm ſi *Syrupos ejuſmodi ad paulò craſſiorem conſiſtentiam*, quæ quidem non ſolùm ad hanc, ſed etiam ad omnes alias Confectiones ſimiles parandas neceſſaria eſt, coxeris; *omnes illi ultra neceſſariam & conſvetam conſiſtentiam decocti Syrupi, in lapillos tandem abeunt, & pro parte cryſtallizantur*. Proindè, nè deinceps Electuaria, aut Confectiones, propter *ejuſmodi craſſioris conſiſtentiæ Syrupos*, tanquam corpora & baſis eorum, tam exiguo temporis intervallo areſcant, & condenſentur, ſed debitæ ſint durationis; author ſum, ut accipiantur *ſucci recenter prælo expreſſi*, qui, cum *Saccharo* cocti, *mucilagineam contrahunt conſiſtentiam, difficulter, aut nunquam, in cryſtallos, aut lapillos, ſaccharinos degenerantes*; unde ad has, & ſimiles confectiones, hi *ſucci cum ſaccharo cocti* aptiſſimi

aptiſſimi ſunt, & durabiles: ex quibus ſimiles confectiones parandæ.

CONFECTIO ANACARDINA CEPHALICA.

℞. Aquar. Majoranæ,
Flor. Arantiorum,
Tunicæ, ana ſine additione aq. ſimpl. ex Baln. n. vaporoſo ſtill. unc. ſex,
Quibus, Cucurbitæ vitreæ infuſis, immergantur
Anacardiorum n. m. præparat. unciæ tres.
Factâ maceratione in vitro probè clauſo, horis circiter xxiv, fiat colatura; in colaturâ hâc diſſolve
Sacchari Canarii libras duas;
ac ſolâ ejuſdem diſſolutione in Syrupum debitæ conſiſtentiæ redige; cui demum admiſceantur, adhuc calente Syrupo, ut in ipſo veluti liquefiant,
Ambræ gryſeæ drachma una,
prius cum
Sem. Citri excort. drachmâ una probè ſubactæ,
Reſinæ Styracis drachmæ duæ,
Ladani drachma una.
His liquatis, etiam reliqua, quæ ſequuntur, adjiciantur; nimirum,
Pul. Anacardiorum præp. uncia una,
Rad. Doronici veri uncia una ſemis,
Ligni Aloës gummoſi uncia una,
Cardamomi min.
Cubebarum,
Coriandr. ana drachmæ duæ,
Nuc. Moſchatar. uncia ſemis,
Macis drachmæ tres,
Caryophyllorum drachmæ duæ,
Nuc. Moſchat. Indic. conditarum, ac ſubtiliſſimè ad formam pulpæ contuſarum, unciæ tres,
Ol. Cinamomi ſtill. ſcrupul. unus,
priùs cum
Sacchari n. Roſati uncia ſemis permiſti.
Miſceantur exactè, fiatque *Electuarium* precioſum & excellens, in refrigeratâ, eaque debili, facultate Animali, & Cerebro, confortando Ventriculo, arcendis Apoplexiis, Epilepſiis, ſenio refocillando, Memoriæ laborantis defectibus, & quidquid demum vitii Cerebro & Ventriculo accidit, ſupplendis, à cauſa frigida derivatis, utiliſſimum. *Doſis drachma dua, ad unciam ſemis.*

ELECTUARIUM DE BACCIS LAURI, CARMINATIVUM.

℞. Mellis Menthæ n. m. legitimè parati libras duas;
In quo, dum benè calet, liquefac
Reſinæ Styracis Calam. drachm. duas,
Ladani drachmâ unam ſemis,
ſuperaddendo
Pulv. Bacc. Lauri uncias duas,
Caſtorei drachmas tres,
Calami Aromatici drachm. ſex,
Sem. Carui,
Cumini,
Coriandri,
Aniſi,
Fœniculi,
Rutæ,
Macis, ana unciam ſemis,
Caryophyllorum drachmas tres,
Croci Auſtriaci drachmas duas.
Miſceantur, & fiat *Electuarium*, præſtans ad Colicam & Iliacam paſſionem, ſicut & Inteſtinorum quaſcunque torturas, ſive à flatibus intercurrentibus, ſive à cauſa frigida deriventur. Admiſceri etiam conſultò poterit Enematibus, ad flatus diſſipandos.

ELECTUARIUM CHALYBEATUM.

Paretur hoc *Electuarium* juxta modum in *Pharmacopœia Auguſtanâ & noſtr. Animadverſionibus* ſuper idem factis, expoſitum; & optimo ſucceſſu operabitur.

CONFECTIO CORDIALIS REGIA.

℞. Cort. Citri recent. & extimorum, radula comminut. uncias octo,
Arant. recent. & ext. radulâ etiam comminut. uncias quatuor,

 Nuc.

Nuc. Indic. Moſch. condit. uncias ſex,
Florum Arantiorum recent. unciam unam ſemis,
ſeu, quod melius,
Fructuum Arantiorum immaturorum & minutiſſimorum, adhuc viridium, ſummâ fragrantiâ & virtute eminentium, uncias duas,
Nuc. Moſchatarum unciam unam,
Eſſentiæ Citri ſaccharinæ n. ſupra edoctæ,
Sacchari Roſati n. ſupra edocti, ana uncias quatuor:

Contundantur ſimul juncta debitè ac diu in mortario lapideo, ad pultis ſubtiliſſimam formam, ut per ſetaceum transmitti poſſint: adde pòſt

Pulv. Croci Auſtriaci ſubtiliſs. triti unciam ſemis,
Ligni Aloës gum. unciam unam ſemis,
Ambræ gryſeæ drachmas tres, priùs cum
Sem. Citri excort. drach. duabus probè ſubactæ,
Moſchi Orientalis drachmam unam, ſoluti in ſ. q.
Aq. flor. Arant. ad pulticulam,
Magiſt. n. ſolub. Coralliorum rub.
Perlar. Oriental. ana unciam unam,
Gran. Chermes, humidi adhuc, paulò ſupra edocti, uncias tres,
Ol. ſtill. Cinamomi drachmas duas,
Caryophyllorum drachmam unam,
Roſarum veri drachm. ſemis, priùs cum
Sacchari n. Roſati, ſuperiùs edocti, unciis quinque,
in Elæoſaccharum converſis,
Syr. de Corticibus Citri, ſuperiùs, *in Claſſe primâ*, deſcripti, q. ſ. ad *Electuarii* juſtam conſiſtentiam.

Miſceantur omnia exactè in *vaſe terreo*, vel *mortario lapideo*, & ſerventur in vitro benè clauſo, tanquam *Regia Confectio*; quæ ſanè longiſſimè Confectionem Alkermes antevertit, ſuis proindè digna encomiis in Epilepſiâ, Apoplexiâ, Lipothymiâ, Syncope, Senio atterente, Peſte, & quidquid è malignis pullulat: ſpirituoſo generi amica, ad quos reſtaurante & conſervante actione influit, multùm expetibilis. *Doſis drachma ſemis*, vel, ad lubitum, *quantum mucrone cultri apprehenderis*; ſæpè asſumendo.

CONFECTIO CORDIALIS ALIA.

℞. Granorum Chermes legitimorũ drach. ſex,
Cort. Limon. recent. & extimor. uncias duas.

Coquantur integra, & non conquaſſata, in libris duabus, vel tribus, circiter, *Succi Pomorum redolent.* recenter expreſſi, ad remanentiam libræ unius cum dimidia: in colatura diſſolve

Sacchari Canarii albi libras tres,

ac ad conſiſtentiam mucilagineam, ad inſtar Gelatinæ, leni coctura redigantur; cui, dum adhuc calet, injiciantur ſubſequentia ſubtiſſimè priùs inciſa, & contuſa ad pulpæ ſubtiliſſimæ formam, ut per ſetaceum transmitti poſſint, in *mortario tamen lapideo*: videlicet,

Flor. recent. Arantiorum,
Limon. ſeu Citri,
Tunicæ rub.
Roſarum rub. ana unciæ duæ,
Fruct. ſeu pomell. Arant. immaturorum recent. & fragrantiſs. unciæ tres,
Limon. immatorũ recent. & fragran.
Cort. Citri recent. & extimor.
Arant. recent. & extim. ana radulâ priùs comminut. unciæ duæ.
Item
Ambræ gryſeæ drachm. duæ, vel tres, priùs cum
Sem. Citri excort. drachma una probè ſubactæ,
Moſchi Orient. drachma ſemis, vel una,
ſoluti priùs in ſ. q.
Aquæ Cinamomi ad pulticulam,
Magiſt.

Magiſt. n. ſolubil. Corall. rub.
Margarit. Orient.
Matris Perlarum.ana
uncia ſemis,
Gran. Chermes, humidi adhuc,
ſuprà edocti, unciæ duæ,
vel tres,
Pulv. Ligni Aloës opt. uncia una,
Croci Auſtriaci uncia ſemis,
Ol. Still. Cinamomi opt. drachm. una
ſemis,
Caryophyllorum drach. ſem.
Roſarum veri ſcrupulus unus,
Nuc. Moſchatar. expreſſi drachmæ
duæ,

priùs quidem cuncta hæc Olea cum
Sacchari roſati n. ſuperiùs oſtenſi,
unciis quatuor
permiſcendo:

Syr. de Cortic. Citri n. ſuperiùs, *in Claſſe prima*, deſcripti unciæ ſex.

Fiat, lege artis, *Confectio Cordialis* nobilis & præſtantiſſima, guſtu ac odore grato: cujus virtutes, uſus, & doſis, ex ſuperiore confectione patent.

Nota, *quod ſi quis has Confectiones efficaciores a c altioris ordinis efficere cupiat, additione Auri, is* Croci n. Aureopurpurei, *in* Animadverſionibus *expoſiti*, vel Bezoard. n. aurei, *aut* Auri noſtri cum Tinctura Antimonii fermentati *drachmas tres, vel unciam ſemis, plus minusvè, addat.*

ELECTUARIUM CONTRA DYSENTERIAM.

℞. Rad. Scorzoneræ,
Tormentillæ ana unciam unam
ſemis,
Biſtortæ unciam unam,
Herb. Equiſeti,
Scordii noſtr.
Millefolii, ana unciam unam,
Flor. Roſarum rub. unciam unā ſemis,
Papav. errat.
Tunicæ, ana ſicc. unciam unam,
Balauſt. unciam ſemis.

Inciſa & conquaſſata coquantur in ſ. q. *Aqua ſimpl.* frequentiùs recentem affundendo, & decoctiones exprimendo, quousque tota vis ſit extracta: decoctiones expreſſæ & colatæ, conjunctim cum *albuminibus ovorum* optimè clarificentur, &, additis

Sacchari Canar. albiſs. libris duabus,

redigantur, coquendo, ad conſiſtentiam Syrupi, conſvetâ paulò ſpiſſiorem; cui ſequentia lege artis immiſce: videlicet

Pulv. ex Typhis Cervi ritè parati unciam unam ſemis,
Terræ Sigillatæ Sileſiacæ uncias duas,
Flor. ferri præparat.
Ocul. Cancror. præparat.
Corall. rub præparat. ana unciam unam
ſemis,
Nuc. Moſchatarum unciam unam ſemis, vel duas,
Pulv. Roſarum rubear. unciam unam,
Balauſtiorum unciam ſemis,
Olibani in granis drachmas ſex,
Sem. quatuor frig. major. excort. ana
drachmas duas,
Papav. albi unciam ſemis,
Citri excort. drachmas duas,
Amygd. dulc. decort. unciam unam;

quæ Semina & Amygdalæ cum ſ. q. *ſuperioris, ad id aſſervandi, decocti* ad pulpæ formam contundendo redigantur, & per cribrum ſetaceum anguſtum transmittantur:

Opii n. m. præpar. ſeu correcti, & extracti, drachmas duas.

Fiat, lege artis, *Electuarium* præſtans in Dyſenteriâ, Diarrhæâ, Lienteriâ, Fluxu Hepatico, & Hæmorrhagiâ uteri. *Doſis drachma duæ, ad unciam ſemis.*

CONFECTIO HEPATICA CALIDA.

℞. Rad. recent. Pimpinellæ,
Apii, ana uncias quatuor,
Enulæ,
Cichorii ſylv. ana uncias
tres;

Mundentur, & conſcindantur craſſiuſculè in quadraturas, *parte calloſa* ſeparatâ; decoquantur mox in

Succ. Agrimoniæ,
Chamædryos,
Hepat. nobilis,

Succ

Succ. Abſinthii, ana depurat. librâ unâ,
Pomorum redolent. libris duabus,
quouſque molleſcant, quaſi condiri deberent: quibus ſufficienter coctis, & aſſervatis interim, ſumito
Succos reſiduos à decoctione Radicum, &, additis
Sacchari albi Canar. libris tribus,

porrò coquantur ad Syrupi craſſiorem conſiſtentiam, aduniendo ſub finem *ſuperiores decoctas & inciſas Radices*, ut parum adhuc junctim ebulliant, ad debitam & craſſiorem ſyrupalem conſiſtentiam; quibus ſuperadde

Nuc. Moſchat. condit. & craſs. conſciſſar. uncias tres,
Zinziberis Ind. cond. conſciſſi uncias duas,
Cort. Arantiorum,
Citri, ana cond. & conciſ. unciam unam,
Conſ. Abſynthii Rom.
Hepat. nobil. ana uncias duas,
Roſarum rub. uncias tres,
Flor. Cichorii,
Naſturtii hortenſ. ana uncias duas,
Pulv. Cardamomi min.
Nuc. Moſchat. ana unciâ unam,
Sem. Naſturtii drachmas ſex,
Magiſt. n. ſolub. Corall rub.
Ocul. Cancror. ana uncias ſemis,
Olei Cinamomi ſtill. drachmam ſemis, priùs cum
Eſſentiæ Citri ſacchar. n. uncia una permiſti,
Spiritûs Salis rectificati drachm. unam.

Miſceantur omnia probè, & fiat *Electuarium* juſtæ conſiſtentiæ, quod Cachecticis, & ad Hydropem declinantibus, præſentaneum eſt remedium: Viſcerum obſtructiones reſerat, Scorbuticis ſubvenit, Urinamque propellit. *Doſis manè & veſperi uncia ſemis, ad unam.*

CONFECTIO HEPATICA REFRIGERANS.

℞. Rad. recent. Cichorii ſylv. uncias octo,
Pimpinellæ uncias tres;

Mundentur optimè, rejectis *calloſis partibus interioribus*; ſcindantur craſſiuſculè in quadratum; coquantur deinde, in vaſe terreo vitreato, cum

Succi Endiviæ,
Acetoſæ,
Acetoſellæ,
Cichorii ſylv. ana depurat. & recent. expr. librâ unâ,
Pomorum redolent.
Infuſi Roſarum rub. fortis, ana unciis quindecim,
quouſque molleſcant, quaſi condiri deberent: Radicibus autem ſatis coctis, ac interim aſſervatis, accipe
Succos à decoctione Radicum reſiduos, &, additis
Sacchari Canarii albi libris tribus,

denuò ad conſiſtentiam Syrupi craſſioris decoquantur, immittendo poſtremò *ſuperiores decoctas & inciſas radices*; quæ adhuc modicum ebulliant, ad debitam conſiſtentiam, & exhalationem ſuperfluæ humiditatis, coctis radicibus adhuc adhærentis; quibus porrò ſuperinjiciantur

Lactucæ Hiſpan. cond. & inciſæ, unciæ quatuor;
Cort. Citri n. m. condit. & conſciſs. unciæ duæ,
Conſervæ Roſarum rub. ex æqua parte Roſar. & Sacch. paratæ, unciæ ſex,
Flor. Cichorij,
Tunicæ,
Hepat. nobil. ana ex æqua parte flor. & ſacch. parat. unciæ duæ,
Fœculæ, ſeu Salis eſſentialis, Acetoſellæ puræ drachmæ ſex,
Spiritûs Vitrioli Martis drachma ſemis, vel una.

Miſceantur exactè in terreo, lapideo, aut vitreo vaſe, fiatque *Conditum Hepaticum* refrigerans præſtans, quod hepatis & præcordiorum æſtus mitigat, ac reliqua naturalia viſcera corroborat; Febricitantibus plurimum conducens. *Doſis eſt quantitas Caſtaneæ*, ſæpiùs ſumpta, & repetita.

ELECTUA-

ELECTUARIUM MITIGATIVUM, SEU ANODYNUM.

℞. Sem. quatuor frig. major. excort. ana drachmas ſex,
Papav. albi unciâ unam ſemis,
Citri excort. unciam ſemis.
Contundantur probè in mortario, additâ, per vices, *Aquæ papav. errat. ſive addit ſtillata, particulâ*, ad formam pulpæ, ut ferè totaliter per cribrum ſetaceum cogi queant: quibus addito
Eſſent. Citri ſacchar. ſuperiùs edoctæ, uncias quatuor,
Conſervæ Roſarum rubear.
Flor. Papav. errat. ana uncias tres,
Pulv. Croci Auſtriaci,
Opii n. m. parati & extracti, ana drachmas duas,
Ol. Nuc. Moſchat. expreſſi drachmas duas ſemis,
priùs cum
Sacchari Roſati, vel Citrati n. unciâ unâ
permiſti:
Syr. de Papav. Rhæad. uncias tres,
vel q. ſ. pro debitâ *Electuarii* conſiſtentiâ.
Miſceantur exactè; ſervetur uſui. Mitigat & lenit Dolores quoscunque, valet in Dyſenteriâ, Diarrhæa, Fluxu Hepatico, Colicâ paſſione. *Doſis drachma duæ, ad unciam ſemis.*

CONFECTIO, SEU CONDITUM PECTORALE ANTIPHTHISICUM.

℞. Rad. recent. Enulæ Camp.
Cichorii ſylv. ana uncias quinque,
Pimpinellæ uncias tres.
Radices omnes mundatæ, & *Cichorii, & Pimpinellæ, à calloſâ & durâ internâ parte* ſeparatæ, coquantur in
Succi Hederæ terreſtris,
Millefolii,
Plantag. min.
Veronicæ,
Infuſionis fortis flor. Papav. errat. ana opt. depurat. librâ una,
donec emolleſcant, ac ſi condiri deberent; quibus ſufficienter coctis, & à *ſuccis reſiduis* ſeparatis, addantur
Rad. Symphyti majoris recent. ſeparatim ad mollitiem in aqua ſimplici coctarum, unciæ quinque:
Incidantur & contundantur in mortario lapideo, ad formam pultis, *quâ interim aſſervatâ pulpâ*, accipito
Succos à coctione Radicum reſiduos, &, additâ
Sacchari Canar. albi librâ unâ,
Coquantur ad conſiſtentiam ſatis craſſam, immittendo ultimò
Superiores coctas & inciſas Radices; ac denuò adhuc parum ebulliant ad ſyrupi conſiſtentiam; quibus porrò adde
Mellis puriſſimi virginei, nunquam cocti, ſed legitimè n. m. extracti, libras duas,
Conſ. Roſarum rubear.
pallidarum, ana n. m. cum æqua port. ſacchari & flor. paratar. uncias ſex,
Violarum Martial.
Hederæ terreſtr.
Veronicæ,
Papav. Rhæad, ana n. m. uti ſupra, parat. uncias quatuor,
Pulv. Croci opt. unciam ſemis,
Olibani unciam unam,
Nuc. Moſchatarum
Flor. Sulphuris, ana unciâ unam ſemis,
Sacchari Saturni reſolubilis, ex Minio, vel ipſo Plumbo, facti drach. tres,
Spiritûs Sulphuris, per Campan. ſtillati, ſcrupulum unû, vel drach. ſemis.
Miſceantur debitè in *Conditum*: quod internis Exulcerationibus, maximè Pulmonum, apprimè medetur, iteratò exhibitum. *Doſis* ſit *uncia ſemis*, plus minus, quoties libuerit.

CONDIT. DIASATYRIUM.

℞. Rad. Satyr. recent. & mund. uncias octo,
Eryngii,
Pimpinellæ, ana recent. mund. & à parte calloſa ſepar. uncias tres.
Incidantur minutim, coquanturque in ſuffic. quant. Succi Cydonioru recent.

ad ipſarum mollitiem, pari modo, ac ſi condiri deberent; quibus è ſucco exemptis, ac contuſis minutim, interimque ſervatis, addantur *reſiduo liquori, ſeu ſucco, in quo radices ad mollitiem coctæ ſunt*,

Sacchari Canar. albi libræ duæ ſemis;
Coquantur denuò ad Syrupi craſſioris conſiſtentiam, in fine adjiciendo *prædictas antea coctas Radices*, quò etiam illarum attracta humiditas unâ vel altera ebullitione evaporet; &, poſtquam refrixerint, ſuperaddantur

Nuc. Indicarum conditarum,
Zinzib. Indici condit. ana craſſiuſculè inciſ. unciæ quatuor,
Pinearum mundat.
Piſtach. decorticat. ana inciſ. unciæ duæ,
Pulv. Caryophyllorum drachmæ tres,
Cardamomi min.
Nuc. Moſchat. ana uncia una,
Piperis longi drachmæ tres,
Boleti Cervini,
Veratri Cervi raſpati,
Sem. Lingvæ avis,
Erucæ,
Urticæ, ana uncia ſemis,
Ambræ gryſeæ drachma una, priùs cum
Sem. Citri excort. drachma una ſubactæ:
ſin minùs arrideat Ambra, omittatur.
Ol. Still. Cinamomi ſcrupuli duo, priùs cum
Eſſentiæ Citri ſaccharinæ n. unciâ unâ permiſti.

Fiat *Electuarium*, & *Conditum* nobile, quod conſumptos, & quaſi refrigeratos, reficit, ſemen auget, & ad Venerem ſtimulat. *Doſis uncia ſemis, plus minusvè*, ſæpiùs aſſumpta.

CONFECTIO SPLENETICA.

℞. Rad. recent. Pimpinellæ unc. quatuor,
Apii,
Fœniculi,
Enulæ, ana uncias duas.
Mundentur, demptâ parte calloſa prius, incidantur craſſiuſculè quadratè, &, ſuperaffuſis

Succ. Matriſylviæ,
Naſturtii hortenſ.
Verbenæ,
Hederæ terreſtr.
Pomorum redolent. ana libr. unâ,
Decocti fortis Cort. Tamariſci,
Rad. Capparum, ana librâ ſemis,
coquantur ad mollitiem: quibus interim ſervatis radicibus, ſucci, jam à decoctione Radicum ſuperſtites, additis

Sacchari albi Can. libris duabus ſemis,
coquantur denuò ad craſſiorem Syrupi conſiſtentiam, immittendo ultimò *ſuperiùs decoctas & inciſas Radices*, & adhuc parum ebulliant ad debitam, & ſatis craſſam, conſiſtentiam, ſuperaddendo

Conſ. Cochleariæ,
Naſturtii hortenſis,
Flor. Cichorii, ana n. m. paratar. uncias quatuor,
Magiſt. n. ſolub. Ocul. Cancr. unciam unam,
Pulv. Nuc. Moſchatarum
Cardamomi,
Sem. Naſturtii,
Cinamomi acuti,
Rad. Doronici veri, ana drachm. ſex,
Sem. Fœniculi unciam ſemis,
Caryophyllorum drachmas tres,
Spiritûs Salis ammon. acidi chalybeati drachmam unam ſemis.

Miſceantur exactè in *vaſe terreo vitreato*, vel *lapideo*, pro *Condito* Splenetico; quod obſtructiones Lienis reſerat, Scirrhos ac Tumores reſolvit, ac ipſum viſcus confortat. *Doſis mane & veſperi uncia ſemis, vel una.*

SOTIRELLA, SEU MASSA AD DENTES.

℞. Ol. Nuc. Moſchat. expreſſi drach. duas,
Fuliginis deſtillati drachm. ſemis,
Opii correcti ſcrupulos duos,
Sem. Hyoſcyami,
Extracti Croci, ana gr. xv.
Camphoræ ſcrupulum unum,
Fuliginis ſplendidi drachmam ſemis:
M. fiat Maſſa duriuſcula, cavernis dentium morbidis imponenda.

DIACYDONITES SIMPLEX.

℞. Cydoniorum maturorum num. xx. vel quantum placet.

Mundata dividantur in taleolas, *ſeminibus remotis*, coquantur in ſ. q. *Aquæ ſimplicis*, (precium ei addideris, ſi cum *proprio ſucco Cydoniorum expreſſo*, tanquam ſymbolo, coxeris) ad mollitiem, in vaſe terreo; mollia deinde *Cydonia* per cribrum ſetaceum cogantur, ut fiat pulpa; quâ interim aſſervatâ, accipe *aquam à decoctione Cydoniorum reſiduam*, vel *ſuccum Cydoniorum*, ſi illum pro decoctione Cydoniorum ſumpſeris, &c, additis, pro *qualibet librâ unâ Pulpæ*,

Sacchari Canar. albi unciis octo, vel librâ unâ,

coquantur denuò in vaſe terreo l. a. ad juſtam conſiſtentiam *Paſtæ*, ut poſſit recondi ad *Scatulas*.

DIACYDONITES AROMATICUM.

Diacydonitidi juxta modũ ſuperiùs traditum dextrè parato, & ad juſtam *Paſtæ* conſiſtentiam cocto, ſub finem, ab igne priùs remoto, adde, & quidem, pro *ſingulis unciis*,

Nuc. Indicarum condit. & inciſarum drachmas ſex,
Zinziberis Cond. Indici & inciſ. unciam ſemis,
Cort. Arantiorum,
Citri, ana n. m. cond. & inciſ. unciam ſemis,
Nucum Moſchatarum,
Cinamomi acuti, ana craſſiuſculè inciſ. drachmas duas,
Caryophyll. inciſ. drachmam unam:

Miſceantur exactè, & fundantur ad *Scatulas*.

DIACYDONIUM PELLUCIDUM.

℞. Cydoniorum maturorum & mundat. in aliquot fruſtula majora conciſorum, abjectis ſeminibus, num. xxx. circiter:

Coquantur cum *Aq. ſimplicis* ſuff. q. in. vaſe terreo, vel cupreo, ſtanno obducto, quouſque nonnihil mucilaginoſum, aſt clarum reddatur decoctum; cui colato, & aliquantum è Cydoniis expreſſo, adde, & quidem pro *ſingulis libris duabus hujus decocti mucilaginoſi*,

Sacchari Canar. albi libram unam,

et ad conſiſtentiam *Gelatinæ* percoquito; cui ab igne remotæ adde, ſi lubet, pro *divitibus*,

Ol. Still. Cinamomi ſcrupulum unum,
Caryophyllorum ſcrup. ſemis, priùs cum
Eſſent. Sacchar. Citri n. drach. ſex permiſtorum:
Et, ſi ſic arrideat, pro *Magnatibus*,
Ambræ gryſeæ ſcrupulum unum, priùs cum
Amygdalis dulcibus probè ſubactæ,
Moſchi Oriental. opt. ſcrup. ſemis, priùs cum partic.
Aq. flor. Arantiorum, vel Roſarum, ad pulticulam ſoluti, & tandem amborum cum
Eſſent. Citri n. ſaccharinæ unc. ſemis permiſtorum.

Fiatque *Gelatina* præſtans, effundatur in exſculptas *Figuras Plumbeas* aut *Stanneas*, nonnihil humectatas *Aquâ Roſarum*, & ex his transferatur in *Scatulas Oleo Cinamomi & Caryophyllorum* parum imbutas.

Omnia hæc, & ſingula, è Cydoniis diſpenſata *Electuaria*, ac *Gelatinæ*, roborando & diſponendo Ventriculo dedicata ſunt: Digniſſima quoque, quæ, inter *Bellaria*, Magnatum epulas adornent, deliciæ ſimul & medicamina futura. *Doſin* cujuſque arbitrio relinquimus.

DE CONDITIS: ET CONSERVIS.

Condita quâ ratione ac dexteritate paranda ſint, ne à ſua degenerent indole, & effæta in viribus ſuis reddantur, ſed efficacia, genuini ſaporis, energiæ, & propriarum qualitatum, ne ſcilicet omnis *rerum condiendarum* virtus per coctionem veluti eluatur, excoquatur, & profunda-

tur, id *Animadverſiones n ſuper ea ipſa condita* factæ, *pag 267.* luculenter demonſtrant; quas B. L. recolat ac conſulat. Proindè vel maximè Pharmacopœis intimandum, ne in *Radicum quarundam conditurâ*, ſicut & *Fructuum*, *Corticum &c.* utpotè *Radicum Cichorii*, *Pimpinellæ*, *Enulæ*, *Eryngii*, *Acori*, *Cydoniorum*, *& Perſicorum malorum*, *Pyrorum Moſchatell. Lactuca Hiſpan. Cortic. Arantiorum & Citri &c. Aquas*, *in quibus ad mollitiem illa decoqvuntur*, tanquam inutiles & effætæ forent, abjiciant aut effundant; quin potiùs cautè reſervent: ſiquidem *mediantibus illis*, *ſaccharum pro conditura illarum rerum*, diſſolvendum, ſimul clarificandum, & ad debitam conſiſtentiam redigendum; ut hâc arte & praxi virtutes *rerum condiendarum*, quæ *hiſce aquis* maximâ ex parte concreditæ ſunt, in *proprium ſubjectum* iterum transmigrent, illudque denuò nobilitent: quoniam in *talibus decoctis* potiores rerum virtutes & dotes latitant, *Radicum nimirum*, *Fructuum & Corticum decoctorum*; vel ipſo nos ad hoc manuducente guſtu, & ſapore, quem ex talibus percipimus; adeò, ut, ſi *mala Cydonia*, aut *Citri Cortices*, frigidè etiam infundimus in *aquam*, genuinum ſaporem rerum in aqua perſentiamus, qui ſapor ſive amarus ſit, (à *radicibus ſcil. Cichorii*, *Corticibus Arantiorum*, *& Citri*) ſive dulcis, (*à Cydoniis*, *Pyris*, *malis Perſicis &c.*) aut nonnihil acris, (*à radicibus Pimpinellæ*, *Enulæ &c.*) aut adſtringens (*ab Acoro vulgari.*) certè ipſa ſubſtantia ſolubilis, & portio magis ſubtilis illa eſt, in qua rerum proprietas, virtus, & efficacia deliteſcit. Hanc igitur *Aquam*, *eſſentiâ rerum turgidam*, ac beneficio extractionis aut coctionis imbutam, temerè adeò, & incuriè, peſſumdare, uti multis non ſine gravi notâ hactenus uſitatum fuit, ſanè nec prudentis, nec exercitati Pharmacopœi eſt, ſed rudis cerebri, & imbecillis muliérculæ. Et quanquam hoc noſtrum Theorema & aſſertum tam evidens ſit, & demonſtrativè vel ipſo ſenſu guſtûs verificetur, nihilominus tamen vix nonnullis perſvaſerim, qui, quo ſemel eſt imbuta recens, & immobilis opinio, irrefragabili planè conſtantiâ, ſuum potius propugnant errorem, virtutes rerum eluunt, & macerando caſtrant, decocta, ſubtili & præpotente virtùte ac vi ipſorum vegetabilium imprægnata, diffundunt, ac dilapidant; magnum quid, in arte ſe præſtitiſſe, autumantes, ſi condita jucunda ſaltem, dulcia, grata, ſaccharina tùm ægris tùm ſanis, proponant, magis utilia & grata, *ſapores nimirum amariuſculos*, *ſubacidos &c.* crebris infuſionibus aut coctionibus elicitos, tanquam ineptum quid (ut illi inſulsè philoſophantur, cùm tota ferè rerum craſis & eſſentia in his lateat) ſegregantes, ac nihil aliud diſpenſantes, quàm terreſtres & exſuccas partes, condita *Sacchare*, *& Aromatum fragrantiâ* adulterata, ut apertè conſtat in *conditis Nucibus Juglandis*, *& Carne Citri*; cùm tamen ejusmodi condita minimè fiant, ut palatum ſaltem demulceant, & ſint deliciarum & effæminatæ ſenſualitatis illecebræ, ſed ut virtutes earum hâc formâ & ſubſtantia ſartas tectas ac intactas tuemur; in quem ſcopum *Saccharum*, *& Aromata*, addimus, ut ab interitu, ſitu, & corruptione vindicemus, ægris etiam plerumque nauſeabundis hoc dulci aſtu & frangrantiâ conſulentes.

Conſervas vèrò quod attinet, unicum occurrit, quod in earum præparationibus correctione quâdam indiget, nimirùm *dupla ſacchari quantitas*, quæ, reſpectu *Florum & Herbarum*, imperatur. Etenim, ut jam paulò ſuprà reſolvi, acceſſorium ſequitur principale; &, ut ait Philoſopus: propter quod unumquodque tale, illud magis eſt tale. *Flores*, *Herbæ*, *earumq; eſſentia & vigor*, ſunt ratio & cauſa principalis, cur diſpenſamus Conſervas; non verò *Sacchari & Aromatum deliciæ*, quæ acceſſoria ſunt, & conditio, ſine qua ejusmodi durabilia non ſunt. Quare nimia eſt *Sacchari quantitas*, ſed ſufficit in ſiccioribus *æquale pondus Sacchari*; in *ſuccoſis verò*, *& mucilaginoſis*, *herbis & floribus*, *libra una*, *cum dimidia*, *Sacchari*, *ad libram unam Florum aut Herbarum*: ne profuſa *Sacchari quantitas* precium, doſim, & nauſeam, augeat, imò, ut multi Authorum volunt, ventriculo inimico ſuo fermento, (quod vel à calce vivâ, aut figulorum argillâ, inter clarificandum arripuit) ex toto hoſtile digeſtio-

nibus

nibus efficiatur, remediorum vires ac virtutem retundat, & infirmet, multaq; incommoda accerſat.

Plura, quæ de *Conſervis* agenda forent, quâ ſcilicet arte parandæ, ut ſuo colore perſeverent, præſertim *Conſerva Roſarum, Violarum*: Item; qui *Flores* priùs ſubtiliſſimè incidendi ſint, priusquam in mortario lapideo contundantur, utpotè *Roſa rubra, Flores Anthos &c.* ſi dextrè & pereleganter efficere velis earum Conſervas: &, an *Saccharum pulveriſatum*, an verò *diſſolutum, ac iterato ad conſiſtentiam Tabulati coctum* addendum veniat; ea omnia exercitatis Pharmacopæis trita ac decantata ſunt. Quare ſuperſedeo, finemque huic Claſſi impono, in qua multa Chriſtiano candore abdita revelavi, albo digniſſima calculo.

Habes igitur, Amice Lector, precioſam medicamentorum penum, perfacilem ac dilucidam methodum, ad ſcientiæ Pharmacevticæ Encyclopædiam addiſcendam, ſtylo humili, citra verborum lenocinia, aut hyperboliſmos, non tàm ad clamoſas Peripateticorum porticûs vociferando, quàm amico Muſis ſilentio, & verborum modeſtiâ, tibi revelatam. Habes, inquam, quidquid auxilii humana fragilitas à te ſollicitat, quo tàm Cordi, & Cerebro, tanquam principibus, quàm Ventriculo, Lieni & Hepati, vicariis & ſubalternantibus viſceribus, citò, tutò, ac jucundè ſubvenire poſſis. Et, quod maximum, tene: habes in malignis & deleteriis affectibus (quos ſolos noſtra ſaginare cæmiteria, tradidit Helmontius,) utpote à tota ſubſtantiá nobis hoſtilibus, in quibus confidas, remedia, ac minimè anceps auxilium experiaris. Quòd ſi tamen, (quod minimè confiderim) & Tibi, & auxiliis, effectum ac concurſum ſubtrahi quandoque, videris, ſcias, velim; multas eſſe in Natura abditas cauſas, & Deum abyſſum multam.

PHARMACOPOEIÆ REGIÆ, *SEU* DISPENSATORII NOVI LOCUPLETATI

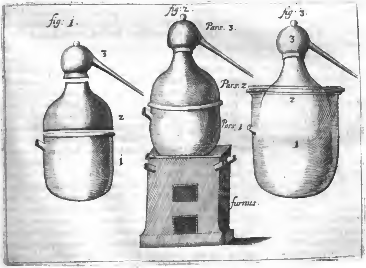
CLASSIS DECIMA QUINTA:

AQUARUM COMPOSITARUM, INFUSIONUM, ET ESSENTIARUM, ABSOlutiſſimam Præparationem exhibens.

DUce Philoſophiâ, & exactâ rerum naturalium cognitione, opus habet, quiſquis dextrè Aquas Compoſitas diſpenſare velit: quas, ut ad amuſſim & concinnè componas, regula & gnomon tibi erunt, L.B. *præmiſſa Animadverſiones noſtra, ad Auguſtanam Pharmacopœiam, titulô de Aquis Compoſitis, de deſtillatione* item *Aquarum Simplicium in genere, à pag. 308 incluſivè, ad pag. 313.* uti et *Appendix Animadverſionibus noſtris ſuperaddita.* Ex quibus omnibus & ſingulis genuinus artis Zelotes & æmulator compendiariâ brevitate ediſcet, quàm abdita hactenus fuerit ars deſtillatoria; quàm obſcura & inacceſſa, ne dicam incognita, Galenicorum & Chymicorum noſtri ſeculi evulgatis libris; quàm denique ſpuria ſit, quæ paſſim venditur, lippis nota & tonſoribus. Patitur ſanè difficultates ſuas, easque prægraves, nec paucas, *Aquarum Compoſitarum genuina deſtillatio*; ut proindè demirari ſatis non poſſim Scriptores ævi noſtri, quòd mancam adeò, & rudi Minervâ, principem hanc Chymiæ & Pharmaciæ partem ad nos tranſcripſerint, & tractârint: quanquam indulgerem nonnihil imbecillitati eorum, niſi à rectô tramite deviantes, citra rerum naturalium delectum, præpoſterâ methodo, *fixa* pariter & *volatilia*, *Mineralia* cum *vegetabilibus* & *animalibus*, quin ipſa *perfectiſſima Metalla*, eidem committerent deſtillationi, informe Chaos producendo. An ad Meridianum cæcutiunt, quòd non deprehendunt, hanc eſſe amethodum; *Mineralia & fixiſſima quaque, acutiſſimo ignis gradui etiam reſiſtentia*, leni elixatione, aut deſtillatione, in minimas Atomos velle reſolvere, *fixiſſima*, affuſo liquore, beneficio Alembici, volatilizare, ut, noſtræ auſcultantes torturæ

turæ, parte, quâ pollent, ſpirituoſâ, & volatili, ſuppoſitos atque affuſos liquores imprægnent? Ampliſſimus nobis pateret campus, pluribus ſuper hâc re commentandi: ne tamen actum agamus, B. L. *ad Animadverſiones noſtras*, & *Appendicem*, directum volumus, tempus vindicantes, omnem inde habiturum ſatisfactionem. Impræſentiarum ſolummodò eas tractabo *Aquarum Compoſitiones*, quæ homogeneâ magis Ingredientium ſimilitudine, & analogiâ, rationi & uſui deſerviunt. Quanquàm, ut ingenuè fatear, quòd ſentio, plus virium & emolumenti tribuam *Eſſentiis rerum*, & *Infuſionibus l. a. elicitis*, quàm ejusmodi *Aquis Compoſitis deſtillatis*; eò, quòd *earum virtus concentrata* feliciorem longè & celerem ſortiatur effectum. Unde decurſu temporis de ejusmodi *Eſſentiis*, & *Liquoribus*, Canonem & formulas interpolabo.

Et, cùm, *in præmiſſis Animadverſionibus noſtris, ſuper Aquas ſimplices, pag. 313.* modos indigitarim, ex vegetabilibus recentibus aquas dextrè eliciendi, *nullô peregrino liquore, nec aquâ etiam ſimplici, affuſâ* conſervatâ individuali perfectione, vi, & virtute, quâ imprægnatæ ſunt & gaudent res deſtillandæ, *quarumq; uncia una plus energiæ & roboris habeat*, quàm *libra una*, *ad normam Officinarum elicitarum*: prædicti verò deſtillandi modi difficultates quasdam involvant, ut, qui non continuò attentis oculis, deſtillationibus illis præſit, ignemq; moderatiſſimè regere ſciat, facilè *res deſtillandas* comburat; unde pòſt *Aquæ* Empyrevma ſpirant, atque ingratæ fiunt; idcircò, nè & hoc impoſterùm contingat, ac quisvis, penès alios ſuos labores, pauciſſimorum carbonum conſumptione, exiguoq; labore, hanc deſtillationem peragere poſſit; en, L. Benevole! *Inſtrumentum deſtillatorium*, ſeu *Balneum vaporoſum, nuper à me inventum, æri inciſum, typoq; hîc expreſſum*, in gratiam Tui communico; quod ex cupro, vel terrâ figulinâ, parari poteſt.

Conſtat autem partibus tribus: *Infernâ* ſcilicet, *cui aqua ſimplex infunditur*, parvô roſtro, à latere pervia, per quod, deficiente aquâ calidâ, in deſtillatione, nova reaffunditur; ſuperiùs verò planè apertâ, ut medium vas & pars arctè ſuperimponi, & ſuis

ſuis commiſſuris adaptari poſſit. *Secunda regio figuram Alembici repræſentat*, fundum habens planum; &, ut Capitellum tantò preſſius aptari poſſit, in conum aſſurgit; unde pars hæc ſtanno probè obducenda ad intrò. Hæc enim regio ea ſuſcipit, quæ *ex vegetabilibus*, ſeu *Radicibus, Herbis, Floribus, Succis, Fructibus, Seminibus, Corticibus, Aquis etiam compoſitis*, deſtillationi inſerviunt. *Succedit deniq́; ipſum Capitellum, Tertia pars balnei*, prout manu Calcographi dextrè delineatum vides.

Balneum hoc vaporoſum paucis ſumptibus, exiguô, & ferè nullô, labore *deſtillationibus omnis generis, liquoribus ſimplicibus aquè, & compoſitis*, ſubſerviet; diſpari tamen ratione, ac reliqua *Balnei*; eò, quòd *in noſtro* rerum integræ Eſſentiæ, primogeneæ qualitates, virtutesq́ue balſamicæ ſerventur ac perdurent; uti vel maximè in *Oleis Eſſentialibus ſtillatis Corticum Arantiorum & Citri* obſervandum venit; quorum *nativa fragrantia, vires & virtus*, multis paraſangis *reliqua olea* antevertunt, quæ *largiori aquâ affuſâ* eliciuntur. Et in promptu hujus ratio eſt, quòd *per aquas*, quas addunt, *ſpiritus volatilis, oleaginoſus & ſulphureus* (in quô rerum virtus deliteſcit) in deſtillatione fugetur & ſolvatur; quod graphicè demonſtro in *rectificatione dictorũ Oleorum Eſſentialiũ*, quæ ſi affuſione *aquæ communis* rectificaveris, dimidiam partem haud nanciſceris: quorſum ergò abſorbta? num in auras, & Lunæ concavum, evolavit? an in *aqua ſimplici*, quâ cum rectificaſti *Olea prædicta*, deliteſcit? Verùm hoc ſic eſſe, docebunt communia, cum *oleis*, accidentia, *odor* ſcilicet, & *fragrantia* ac *ſapor*, quæ poſt rectificationem in *aqua* perdurant. *Olea Eſſentialia Citri*, & *Corticum Arantiorum*, quæ citra additionem *aquæ ſimplicis* eliciuntur, totô ente differunt ab iis, quibus aquas affundunt: in iis enim *odor genuinus* perſeverat, & *conſiſtentiâ ſuâ* ad annos plures durant; cùm ex oppoſitô illa, quæ *cum aqua* deſtillaveris, peregrinum quid oleant, ac *Terebinthinam* ſpirent; vel maximè, ſi fermentatio præceſſerit, incraſſantur temporis ſucceſſu, ac *Terebinthinam* tenacitate ſuâ æmulantur, nihil minùs, quàm primævam *Arantiorum* aut *Citri fragrantiam* referentia. Verùm oppones, hanc meam aſſertionem contradictorium involvere, cùm in præmiſſis docuerim, quòd, quó remiſſiori ignis gradu vegetabilia deſtillantur, *eò ſubtiliores ſaltem eorum partes* aſcendant, atq́; per Alembicum tranſeant, deſideratis aliquantò *partibus terreſtribus, & fixioribus*, non contemnendæ virtutis, in reſiduo: hoc verò locô aliô aſſeram, quòd, quò *intenſiori ignis gradu* (ſubintellige proportionatum huic generi deſtillationum) vegetabilia per Alembicum deſtillentur, eò plùs de virtutibus paulò terreſtrioribus tranſmittant. Sed *Balneum Vaporoſum* leniſſimum vulgò deſtillandi genus eſt, ergò per illud *partes tantùm ſpirituoſæ & volatiles* elicientur, remanentibus aliquantò *terreſtrioribus*. Ad quod notandum, improbabilem eſſe eorum ſententiam, ne dicam minùs veram, qui hoc adſtruunt, *Balneum ſcilicet Vaporoſum* leviſſimum eſſe deſtillandi genus. Conceſſerim, quòd vapor aquæ calidæ, non præfervidæ, qualis in digeſtionibus & circulationibus Chymicorum familiariſſimus, ſit *leniſſimus ignis gradus*, ad res digerendas putrefaciendasq́; aptus; ineptus tamen eſt ad quamlibet fixationem. Verùm vapor *aquæ fortiter bullientis ferventisq́;*, & quidem incluſus, licet actualiter non comburat, & incineret (obſtante humiditate, & deficiente ſiccitate, quæ proprium ignis eſt in quartô modo) eâ tamen *urendi virtute* pollet, ut *gradum caloris arenæ*, quem ſimile deſtillationum genus alioquin ferre poteſt, non parum exſuperet. Cujus rei periculum facere, liberum cuique eſto, digitum ad movendo *vapori aquæ bullientis*, à cujus momentaneâ actione & uſtione experietur, quàm *penetrativus* hic ſit *calor*, quàm aptus ad partes *aquè terreſtriores* & *paulò fixiores*, quàm *ſpirituoſas & volatiles* per Alembicum ducendas; quæ nec per *arenam* quandoque elevantur. Quæcunque enim in *hôc Balneo* deſtillantur, *humiditas* eorum & *odor* per minima abſtrahitur, citrà ullius empyrevmatis veſtigia, quin imò craſis ipſius vegetabilis, odor, & reliqua accidentia (ſuppoſito, quod deſtillationi huic aptum fuerit, naturæque ſulphureæ) per omnia conſervantur; quod in vulgata deſtillationum norma haud reperies.

Author

Author proinde ſum omnibus præclaræ notæ Pharmacopœis, ut *hujus Inſtrumenti*, *& Balnei Vaporoſi*, ſibi copiam faciant, *eſſentiales deinceps Aquas*, *ſpiritu & virtute propriâ plenas* deſtillent; ad quas Medicus æquè, ac Æger, tanquam ad ſacram anchoram, tutò confugere poſſit.

Adhiberi etiam poteſt ſæpè dictum *Balneum* ad ea, quæ deſiccatione opus habent; è quorum claſſe ſunt *Viperæ*, aut *Serpentes*, *partes Animalium*, *Typhi Cervorum*, *ad Pulveres legitimè ex ipſis conficiendos*. Servit & ad deſtillationem *aquarum ex vivis Animalibus*, *Catellis*, *Hirundinibus &c.* eò emolumentò, quod ignis vel ab ipſo puero, adſcendendo & deſcendendo per gradus, pro *rei deſtillandæ naturâ* & *exigentia*, gubernari ſe patiatur. Hoc tamen notandum venit; quòd ad intendendum *caloris gradum hujus Balnei*, inter deſtillandum, *prima pars Deſtillatorii*, quæ infimum aheni eſt, præſertim ſi ex cupro conſtet, dextrè adeò conficienda ſit, ut *ſecunda*, ſeu *media pars Balnei* (quæ inſtar Alembici eſt plani in fundo) *ab illo primo aheno ad medium uſq;* excipiatur & comprehendatur; ut & ſuperiùs operculô benè muniatur, ad normâ reliquorum balneorum, ne vapori ferviddiſſimo pateat exitus, quin potius *mediam Deſtillatorii partem*, *ſive Alembicum illum planum*, ambiat undique, prout *figura ſecunda* delineat. Hôc pactô deſtillationes Tuas abſolves intensô caloris gradu, utiliſſimo *ad Olea eſſentialia*, *& quæ fixa aut terreſtria paulò ſunt*, impellenda. Hæc de *Aquis ſimplicibus*, & *compoſitis*, deſtillandis præmittenda duxi. Nunc ad *Aquas Compoſitas*, obſervatô legitimô ordine, convertar.

AQUA ANTAPOPLECTICA.

℞. Vini Malvatici, vel Hiſpanici, lib. ſex,
Spir. Vini Aniſat. puri, non phlegmatici, libras octo,
Ceraſorum nigr. ardent. libras duas,
Aq. Lilior. Convall. ſine addit. ex Baln. n. Vaporoſo ſtill. libram unam;
quibus immergantur ſucceſſivè, & quidem tempore Veris, ſubſequentia:

Rad. recent. Pœoniæ unciæ duæ,
Doron. veri unciæ duæ ſemis,
Cyperi rotundi uncia una,
Zedoariæ uncia una ſemis,
Herb. recent. Baſilici,
Betonicæ,
Hormini, ſeu Salv. ſylv.
Majoranæ,
Menthæ odoratæ,
Pulegii,
Calaminthæ mont.
Roriſmarini,
Salviæ,
Serpilli,
Thymi, ana floreſc. unciæ quatuor,
Flor. recent. Acaciæ,
Lilior. convall.
Cheyri,
Lavendulæ,
Paralyſeos,
Pœoniæ,
Tiliæ,
Tunicæ, ana unciæ tres,
Sem. Coriandri uncia una ſemis,
Cardamomi min. in capſulis unc. duæ,
Cubebar. uncia una ſemis,
Cinamomi optimi unciæ ſex,
Caryophyllorum unciæ duæ,
Nucum Moſchatar. unciæ tres,
Baccar. Lauri,
Juniperi, ana unciæ duæ,
Ligni Rhodii,
Santali Citrin. ana uncia una ſemis,
Aloës opt. odorif. uncia una,
Cortic. Arantiorum recent. extim.
Citri recent. extim. ana uncia una ſemis.

Omnia debitô tempore collecta & infuſa deſtillentur tandem in Balneo n. vaporoſo ad ſiccitatem ferè ſpecierum, capitello, vel ejus roſtro, immiſſis

Ligni Aloës opt. inciſ. craſſ. drach. unâ,
&, ſi lubet,
Ambræ gryſeæ drachmâ ſemis,
Moſchi opt Oriental. ſcrupulô unô.

Abſolutâ deſtillatione, *Aqua* ului aſſervanda, cui, ſi ita arriſerit,
Julapii noſtri de Vino libra una, vel plus,

 pro

pro conciliandâ gratiâ, addi poteſt. *Aqua* hæc roborando Cerebro, & univerſo Nervorum generi, dicata eſt; ad roborandam Memoriam, arcendam Apoplexiam, & Paralyſin, præſtantiſſima.

Nota: *Cùm ſexus Muliebris Moſchum & Ambram, pro potiori parte, abominetur, dimidia tantùm hujus Aquæ pars illis compleri poteſt.*

AQUA APOPLECTICA ALIA.

℞. Aquæ Cinamomi, cum vino ſtillat.
Vini Malvatici, ana libras quatuor;
Hiſce mixtis immergantur
Cinamomi acuti unciæ octo,
Caryophyllorum uncia una,
Nucum Moſchat. unciæ duæ,
Macis uncia una,
Rad. recent. Pœoniæ unciæ una ſemis,
Doronici veri uncia una,
Cyperi rotundi uncia una ſemis,
Sem. Coriandri uncia una,
Aniſi uncia una ſemis,
Baccar. Lauri uncia una,
Cardamomi min. uncia una ſemis,
Cubebar. uncia una;

Factâ maceratione deſtillentur per *Balneum n. vaporoſum*, ad ſiccitatem ferè ſpecierum, roſtro capitelli in petia ligatis immiſſis
Ligni Aloës, craſs. inciſ. drachmâ unâ, &, ſi lubet,
Ambræ gryſeæ drachmâ ſemis.

Præſtans hæc *Aqua deſtillata* ſervetur uſui ſuperiùs edocto.

AQUA ANTAPOPLECTICA MINERALIS.

℞. Cremoris Tartari libram unam,
Mineræ Antimonii lib. unam ſemis.

Deſtilletur ex iis per *Retortam*, igne moderatô, *Spiritus acidus*, qui rectificetur. Hinc

℞. Illius Spiritûs uncias ſex;
cui adde
Spiritûs Veneris ex viridi æris unc. tres,
Saturni ardentis, ex ſaccharo ſtillat. unciam unam ſemis,
Vitrioli volatilis ſulphurei, ab acido ſuo ſpiritu rectificati, uncias quatuor:
Miſceantur ad uſum.

Eſt *Aqua*, ſeu *Spiritus ſubacidus*, præſtans; in affectibus Apoplecticis, Epilepticis, Soporoſis, ſummè expetendus. Reſerat meatus Cerebri, ſecundæ regionis & medii ventris, ut influentibus ſpiritibus vitalibus & animalibus liber pateat aditus, quò uberius partes contentas irradient. In *Epilepſia Infantum* ſecuriſſimè adhibetur, *à drachma unâ, ad drachmas duas, in grato aliquô vehiculo.*

AQUA ARTHRITICA.

℞. Rad. Cyperi rotundi,
Pœoniæ recent.
Cardopatiæ,
Pyrethri, ana unciam unâ ſemis,
Herb. recent. Chamæpyth.
Calaminthæ mont.
Majoranæ,
Roriſmarin.
Salviæ hortens.
Saturejæ,
Serpilli,
Flor. recent. Lavendulæ,
Spicæ, ana uncias tres,
Summitat. Abietis arbor. recent.
Oculor. populi arbor. recent. ana uncias ſex,
Cinamomi acuti,
Coriandri, ana uncias duas,
Caryophyllor. unciam unam ſemis,
Cardamomi,
Cubebarum,
Macis, ana unciam unam,
Baccar. Lauri uncias tres,
Juniperi recent. virid. uncias quatuor.

Cuncta inciſa & contuſa immergantur in *Spiritûs Vini rectificati libras octo*: Factâque maceratione in vaſe probè clauſò, deſtillentur per *Balneum n. vaporoſ.* ad totalem ſpecierum ſiccitatem. *Liquor exſtillatus* ſervetur ad uſum.

Frigidis Articulorum affectibus opitulatur, Nervos corroborat, lentos viſcoſosque humores, partibus muſculoſis & juncturis impactos, quique profundius deliteſcunt, allicit, attenuat, & ad διαφόρησιν diſponit. Uſus ejus ab extrà nimirùm; unde & Paralyticis, imò Paraplecticis etiam, ſolatio eſt.

AQUA

AQUA ALEXIPHARMACA.

℞. Rad. recent. Angelicæ,
Leviſtici,
Enulæ, ana uncias tres,
Zedoariæ,
Oſtrutii,
Contrajervæ, ana unciam unam ſemis,
Herb. recent. Rutæ hortens.
Scordii noſtr. ana uncias octo,
Meliſſæ citrat. unc. ſex,
Sem. Rutæ recent. collect. unciâ unam,
Bacc. Juniperi uncias quinque,
Lauri uncias duas,
Cortic. Arantiorum recent. unc. tres,
Citri recent. & ext. unc. quatuor,
Cinamomi optimi uncias duas,
Macis unciam unam,
Caryophyllorum unciam ſemis.
Inciſa & contuſa immittantur in cucurbitam vitreatam, ſuperaffundo
Vini albi boni libras ſex:
Factâ digeſtione, fiat deſtillatio per *Arenam*, aut per *Balneum n. vaporoſum*, ad ſiccitatem ferè ſpecierum, immiſſis proboſcidi Alembici
Croci Auſtriaci, vel Orient.
Myrrhæ electæ, ana drachmâ unâ,
Camphoræ drachmâ ſemis:

Aqua prolecta cum cautelâ aſſervetur. Quæ cùm in uſum petetur, *Syrupo de Scordio ſimplici*, vel *compoſito*, aut *de Corticibus Citri*, edulcorari poterit. *E reſiduis* autem *ſpeciebus*, beneficiò *aquæ*, *ſeu ſpiritus vini*, *Extractum* parari poteſt; cùm ad prophylaxin, tùm etiam curationem. Quòd ſi efficacius Extractum velis, guſtuiq; conſulere, additis *Elæoſacchari Rutæ*, *Citri*, *& Angelicæ*, *ana unciâ unâ*, *vel drachmis ſex*, hoc ipſum præſtabis. Cæterùm, *Aqua* hæc *Alexipharmaca* in omnibus morbis, qui Malignantis naturæ ſunt, quin in ipſa Peſte, cùm præſervativè, tùm curativè, in uſum vocanda. Suaſerim etiam, deficiente alio vehiculo, ut in prædicta *Aqua Species Alexipharmaca*, *Pulveres*, *Electuaria*, *Confectiones Antidotales* diluantur, & ægris propinentur. *Doſis unciâ una*, *vel una ſemis*, pro *ſudore eliciendo*.

AQUA AD AUDITUM.

Ejus accurata Deſcriptio, Utendi modus, & Prærogativæ, annexis inſuper cautionibus, ex *Appendice ad Animadverſiones*, *pag. 28. 29. & 30.* repetantur; quò B. L. directum volumus.

AQUA ASTHMATICA.

℞. Spiritûs Vini Aniſati, & rectificati, libras tres,
Vini Malvatici libras duas:
His mixtis immergantur
Rad. recent. Enulæ unciæ duæ, ad quatuor,
Calami Aromat. unciæ duæ,
Pimpinellæ unciæ tres,
Herb. recent. Anethi,
Calaminthæ mont.
Hyſſopi,
Meliſſæ,
Roriſmarini,
Salviæ hortenſ. ana unciæ duæ,
Sem. Anethi,
Aniſi,
Carui,
Naſturtii, ana uncia una,
Cinamomi acuti unciæ duæ,
Macis uncia una,
Benzoes,
Styracis Calam. ana drachmæ ſex,
Croci opt. Orient. vel Auſtriaci, drachmæ tres, vel uncia ſemis,
Bacc. Lauri uncia una,
Juniperi uncia una ſemis:

Factâ maceratione ſufficiente, donec nimirùm omnia infuſa & collecta ſint, deſtillentur ex *Balneô noſtro vaporoſo*, ad ſiccitatem ferè ſpecierum, proboſcidi alembici priùs immittendo
Croci optimi drachmam ſemis.

Aqua exinde deſtillata ſervetur uſui; in quem ubi, neceſſitate adurgente, vocanda, *Syrupo noſtrô Aſthmatico*, vel *Syrupô de Enulâ*, edulcorari poteſt. Solatio eſt iis, qui cum ſtertore phlegmata ſecernunt, & quibus citatior anhelitus, aſthmate prævocatis, ſenibus catarrho frigido detentis; Pulmonibus deniq; dicata.

Nota: *Ad pleniorem deſtillandi cognitionem ea revocentur, quæ* in Animadverſionibus ſuper hanc Aquam, pag. 233. in Appendice ad Animadverſiones, pag. 31. 32. 33. *præmiſimus, ſcitu digniſſima, quin & apprimè neceſſaria.*

AQUA ANTISCORBUTICA.

℞. Aq. Beccabungiæ,
Cochleariæ,
Naſturtii hortenſ.
Chærefolii,
Chamædryos, ana ſine addit. ex *Baln. n. vaporoſo* ſtillat. libram unam,
Ceraſorum nigror. itidem ſine addit. ſtillat. libram unam ſemis.

His Aquis mixtis immergantur
Rad. recent. Raphani ſylveſtr. unc. ſex,
Apii cum toto,
Enulæ,
Calami Aromat.
Pimpinellæ, ana unciæ quatuor,
Baccar. Lauri,
Juniperi virid. ana uncia ſemis,
Sem. Naſturtii,
Urticæ,
Fœniculi,
Coriandri, ana uncia una,
Cinamomi optimi unciæ tres,
Nucum Moſchat. uncia una ſemis,
Macis uncia una:

Factâ brevi maceratione, poſtquàm ſingula collecta fuerint, deſtillentur ex *Baln. n. vaporoſo*; ſerveturque uſui. Præſentaneum remedium eſt Scorbuticis, (qui Æquinoctiali lineæ Endemius) Hypochondriacis, & quibus Lien globatus in molem; quod roborando, attenuandoq; humores, perficit. Ea tamen in conſiderationem trahi hîc velim, quæ, *in Appendice n. pag. 31.* vel *32. de Aqua Anti-Scorbutica D.D. Auguſtanorum* præfati ſumus.

Nota: *Quanquam dictarum Radicum & craſis & temperamentum ad ſiccum tendat, nec earum virtus tota beneficiô deſtillationis elici poſſit, ne tamen perperam hanc deſtillationem præceptam fuiſſe arbitreris. Pro potiori enim parte virtutem communicant; quod ex odore harum percipies, maximè ſi recentes ſint. Unde & pondus earum haud parùm auxi; cùm tolerabili pretio undiq; venales proſtent.*

AQUA, SEU BALSAMUM EMBRYONUM.

Tametſi ſuperius, *in Appendice ad Animadverſiones, pag. 33 & 34.* elegantem, ac numeris omnibus abſolutam, hujus, ut vocant, *Balſami*, & *Aquæ*, deſcriptionem præmiſerim: parem illi tamen hîc Lectori ſiſto: *ſolis ſaltem Roſis, earumq; Spiritu, dimiſſis*; quarum fragrantia ſexui fœmineo utplurimùm adverſatur. Ea tamen, quæ, *ibidem*, commentati ſumus, Lector in memoriam revocet. Hanc ergo Aquæ, aut Balſami, præparationem nunc aggredior.

Primo Vere, & ſuccedente Æſtate, hæc colligantur:

Flor. recent. Lilior. convall. libra una ſemis,
Paralyſeos,
Violar. Martial.
Tiliæ,
Tunicæ, ana unciæ octo,
Arantiorum unciæ ſex,
Lavendulæ,
Anthos cum fol.
Borraginis,
Buglosſæ ana unciæ quatuor, vel quinque,
Fol. Menthæ recent.
Salviæ cum flor. recent.
Majoranæ recent. ana unciæ quatuor,
Rad. recent. Pœoniæ unciæ duæ,
Cort. Arantiorum
Citri, ſeu Limon. ana recent. & extim. unciæ quatuor, vel quinque,
Cinamomi optimi unciæ octo,
Nuc. Moſchatar. unciæ duæ,
Macis uncia una ſemis,
Cardamomi,
Cubebarum,
Caryphyllor. ana uncia una,
Croci Auſtriaci drachmæ ſex,
Sem. Carui,

Fœni-

Sem. Fœniculi, ana unciā ſemis,
Coriandri uncia una:
Horum quædam inciſa & contuſa, nonnulla etiam integra, utpote *Flores Liliorum conuall. Arantiorum, Tunicæ* (propter tetrum odorem, quem concipiunt, ſi contundantur) immergantur in

Vini Malvatici boni libras decem,
Spirit. Ceraſor. ardent.
Fragorum ardent. ana libram unam ſemis,
Aq. Pœoniæ florum,
Meliſſæ citratæ,
Baſilici,
Menthæ, ana ſine addit. per Baln. n. vaporoſ. ſtillat. libram unam:

Recondantur in locô ſubterraneô, ad plenam omnium collectionem & infuſionem factam; tùm deſtillentur per *Arenam*, vel potius per *Baln. n. vaporoſum*, ad ſpecierum ferè ſiccitatem: quæ ubi peracta, ſervetur *Aqua* ad deſtinatos ipſi uſus, *Syrupo n. de Cinamomô*, vel *de Corticib. Citri*, aut *Julapio noſtrô Gemmato*, edulcorata propinanda.

Vires habet maximas facultatem Vitalem reſtaurandi. Præcipuè autem Fœtui adhuc inter uteri anguſtias deprehenſo, quin & Matri dicata eſt. Adhiberi etiam poteſt in quocunque languore utriusque ſexus; *internè ab unciâ ſemis, ad drachmas ſex: externè*, immerſis in illam petiolis, & umbilico gravidarum, regioni cordis, & pulſuum, applicatis: habitâ tamen ſemper conſideratione, ne morbus quispiam exæſtuans contraindicet.

Nota; *quòd ſi fortè, in quibusdam Pharmacopoliis, dicti Ceraſorum, & Fragorum, Spiritùs ardentes non proſtarent: (licet paratu faciles ſint, ſi Pharmacopæi conſiderarent; quoniam Dii laboribus omnia vendunt) ſubſtituatur Spiritus Vini, à Ceraſis ſiccis conquaſſatis, & à Fragis recentibus, ſemel atq; iterùm abſtractus.*

AQUA CORDIALIS CALIDA.

℞. Cortic. Arantiorum,
Citri, ſeu Limon. ana recent. & extim. uncias quatuor,
Roſar. recent. ſeu ſale condit. libr. unam,
Flor. Tunicæ recent.
Arantior. recent. ana uncias tres,
Herb. recent. Baſiliconis,
Meliſſæ citratæ, ana uncias quatuor,
Cinamomi opt. acuti uncias quatuor ſemis,
Macis,
Nucum Moſchat. ana unciam unam ſemis,
Caryophyllor. unciam unam,
Croci Auſtriaci, ſeu Orient. drachmas ſex;

quibus inciſis & contuſis, nec non cucurbitæ vitreæ immiſſis, ſuperinfundantur

Vini Malvati, ſeu Hiſpanici, libræ quinque,
Aq. Fragorum,
de Rubo Idæo,
Lilior. convall. ana ſine addit. ſtillat. libra una:

Factâ digeſtione, deſtillentur, immiſſis Alembici roſtro, in petiâ ligatis

Ambræ gryſeæ,
Moſchi Orient. ana ſcrupulo unô,
Croci Auſtriac. drachmâ ſemis.

Aqua pretioſa & fragrans ſervetur uſui. Animi deliquia & Lipothymias arcet, morbis chronicis & inveteratis detentos ſolatur. Internè (ubi ægri non nimiùm ferveant) & externè, madefactis eâ linteolis, Cordi & Pulſibus adhibetur.

AQUA CORDIALIS FRIGIDA.

℞. Aq. Flor. Arantiorum ſine addit. ſtillat. uncias ſex,
Liliorum convallium,
Meliſſæ citratæ,
de Rubo Idæo, ana ſine addit. ſtillat. libras duas,
Roſar. pariter ſine addit. aquar. ſed per baln. n. vaporoſ. ſtillat. libras tres:
His immergantur
Herb. recent. Baſilici,
Meliſſæ citratæ, ana unciæ ſex,
Majoranæ unc. quatuor,
Flor.

Flor. recent. Arantior. unciæ tres,
Anthos cum foliis,
Bugloſſæ,
Tunicæ,
Violar. Martial. ana unciæ quatuor,
Lavendulæ unciæ tres,
Cort. Arantiorum,
Citri recent. & extim. ana unciæ tres, vel quatuor,
Cinamomi unciæ duæ,
Macis uncia ſemis,
Nuc. Moſchatæ, uncia una,
Croci opt. Orient drachmæ ſex;

Factâ pòſt maceratione brevi, deſtillentur ex *Baln. n. vaporoſo*, roſtro capitelli, ſi lubet, immiſſis

Croci optimi Auſtriaci drachmâ ſemis,
Ambræ gryſeæ,
Moſchi Oriental. opt. ana ſcrupul. unô,

Fiat *Aqua cordialis* pretioſa. Vires cum ſuperiori communicat. In morbis calidioribus eſt tutior, quòd minùs calidis conſtet.

AQUA CORDIALIS FRIGIDA ALIA.

℞. Aq. Fragorum,
de Rubo Idæo,
Meliſſæ citratæ,
Borraginis ex floribus,
Buglosſæ ex floribus,
Violar. Martial.
Flor. Tunicæ,
Lilior. conval. ana ſine addit. aq. ſimpl. in baln n. vaporoſo ſtillat. libram unam:
His Aquis immergantur
Roſar. recent. pallidar. libræ duæ,
Flor. Tunicæ recent. unciæ octo,
Cort. ſeu Flaved. Arantiorum,
Citri, ſeu Limonum, ana unciæ quatuor,
Cinamomi optimi unciæ quatuor ſem.
Nucum Moſch. uncia una,
Croci opt. Orient. drachmæ ſex.

Factâ brevi maceratione, deſtilletur per *Balneum n. vaporoſum*, ad ſiccitatem ferè ſpecierum. Servetur *Aqua*: vires ejus *ex ſuperioribus* patent.

AQUA CARMINATIVA.

℞. Aq. flor. Chamomill. ſine addit. ſtillat. libras ſex,
Anethi ex ſummit, cum vino generoſo ſtillat. libras quinq;
His Aquis mixtis immergantur
Flor. Chamomill. Rom. recent. unciæ ſex,
Herb. recent. Meliſſæ,
Origani,
Thymi, ana unciæ tres, vel quatuor,
Sem. Anethi,
Aniſi,
Fœniculi,
Carui, ana uncia una ſemis,
Cumini uncia una,
Flaved. ſeu Cort. Arantiorum,
Citri, ana recent. unciæ duæ,
Baccar. Lauri,
Juniperi, ana uncia una ſemis,
Cinamomi acuti unciæ duæ,
Macis uncia una;

Factâ maceratione brevi, deſtillentur in *Baln. n. vaporoſo*, ad ſiccitarem ſpecierum. *Aqua* ſervetur uſui. Carminativa eſt, adeoque iis, qui Colicâ flatulentâ, torminibus ventris, & crebris eructationibus nidoroſis excruciantur, utiliſſima: roborat Caput & Ventriculum, digeſtiones vitiatas corrigit. *Doſis uncia una*, vel *una ſemis*.

AQUA PRO EPITHEMATE CORDIS.

Hujus Aquæ deſcriptio petatur *ex Animadverſionibus n. Pharm. Auguſt. ſuper Aquam pro Epithemate Cordis factu, pag. 296.* & juxta illas præſtantiſſima *Aqua* ad uſus externos, *pro Epithematibus*, deſtilletur & aſſervetur.

AQUA ANTEPILEPTICA ET CEPHALICA.

℞. Aq. Lilior. convall. ſine addit. ſtillat. libras duas,
Betonicæ,
Flor. Tiliæ,
Pœoniæ,

Aq.

Aq. Ceraſorum nigrorum, ana ſine addit. aq. ſimpl. ſtillat. libras duas ſemis,
Roſarum ſine addit. ſtillat. & bis à Roſis recent. cohobat. libras duas,
Vini Hiſpanici libras quatuor.

His mixtis ſucceſſivè immergantur

Flor. recent. Acaciæ,
Cheyri,
Paralyſeos,
Tunicæ, ana unciæ quinque,
Lavendulæ,
Anthos cum ſoliis, ana unciæ tres ſemis,

Herb. recent. Baſiliconis,
Majoranæ,
Thymi, ana unciæ quatuor,

Rad. recent. Pœoniæ unciæ tres,
Cinamomi acuti opt. unciæ quatuor,
Nucum Moſchatar. unciæ duæ,
Macis uncia una ſemis,
Cardamomi minoris,
Cubebarum,
Sem. Aniſi, ana uncia una,
Coriandri uncia ſemis:

Factâ brevi maceratione, ingredientibus omnibus collectis, deſtillentur per *Arenam*, vel *Baln. n. vaporoſum*, roſtro capitelli immiſſis

Rad. Doronici veri drachmis duabus,
Ligni Aloës drachmâ ſemis:

Aqua deſtillatione proleĉta ſervetur uſui. Virtus ejus Epilepſiam, Vertiginem, hisq; affines Capitis affectus reſpicit; quam Præſervationis locò omni tempore, proximè quadram Lunæ antecedente, adhibeas: Curativè autem ipsò inſultu Epileptico & Paroxyſmo inſtante, externè applicetur, &, ſi vires ferant, intùs aſſumatur, vel infundatur.

AQUA ANTEPILEPTICA ALIA, SEU HIRUNDINUM COMPOSITA.

℞. Aq. Flor. Lilior. convall.
Pœoniæ,
Tiliæ,
Betonicæ, ana ſine addit. aq. ſ. deſtillat. libras duas:

His Aquis mixtis, ſucceſſu temporis, immergantur

Flor. recent. Anthos cum ſoliis,
Cheyri,
Paralyſeos,
Tunicæ,

Flor. recent. Majoranæ,
Rutæ,
Thymi, ana unciæ tres vel quatuor,

Radic. recent. Pœoniæ unciæ tres,
Cardamomi, in capſulis adhuc, uncia una ſemis,
Cinamomi optimi unciæ duæ,
Nuc. Moſchat. uncia una ſemis,
Macis,
Cubebarum,
Coriandri, ana uncia una,
Caſtorei drachmæ ſex:

Collectis omnibus, & infuſis, fiat deſtillatio in *Balneo n. vaporoſo*, ad ſiccitatem ferè ſpecierum. *Aqua* in vitro benè clauſo aſſervetur.

Jam verò accipe

Pullorum Hirundinum vivorum, non verò crudeliter diſcerptorum, num. xxx.

Immittantur *vivi adhuc* Balneo n. vaporoſo, vel Alembico vitreo, & ſtatim appoſito agglutinatoque Capitello vitreo, ac præpoſito Recipiente, qui *ſuprà deſtillatam Aquam* adhuc contineat, fiat *Deſtillatio* ad omnimodam *pullorum hirundinum exſiccationem* (qui à rarefacto nimium vapore, & calore, citra magnum doloris ſenſum, illicò præfocantur.) Sic enim *Spiritus vivificus*, unà cum *elementari aqua Hirundinum*, *ſuperiori aquæ* unitus, conſortii jure efficaciſſimum reddit liquorem, virtuteque ſuâ impraegnat (quique aliàs, ex quibuscunque animalibus eum deſtilles, nullô pactò ſe figi ſinit, quin brevì æthera petat, ſolo elementari, effœto, & vappæ conſimili liquore relicto) arctiſſimà copulâ ſtabilitur & perdurat; quod quidem tantò magis accidet, ſi *primæ Aquæ ſtillatæ compoſitæ* non nihil *de ſale quôdam fixo* ſuperaddatur, priusquàm *ſpiritus*, *vitam & ſymbolum animalis referens*, *ſuperiori aquæ*, beneficiò alembici, uniatur. Contingit

tingit hæc unio inter *Salia hæc fixa & volatilia*, ob ſymbolum, & naturale ſigillum, quo ad ſe mutuò referuntur. Proindè non inconſultum foret, ſi *ex Speciebus omnibus ac ſingulis* (quarum non paucæ ſunt) *à deſtillatione primæ aquæ reſiduis*, inque cineres redactis, beneficio *Aquæ pluvialis*, *Sal* eliceretur; & ſæpè dictæ *Aquæ ſtillatæ* incorporaretur. Hâc enim ratione hæc *Aqua* Cephalica, Epileptica, Hyſterica, ſimul & Uterina, virtute ſuâ efficeretur, interno externoque uſui dicata. In *doſi* aſſignanda haud error committi poteſt, cùm in qualitatibus ſuis temperata ſit; à *duobus* ergò, ad *tria cochlearia* tutò propinare licebit.

Nota: Qui *Aquam Hirundinum ſimplicem*, ex *ſolis* nimirum *Hirundinum pullis*, ad eliciendum *vivificum earum Spiritum*, ſine additione *aliarum rerum*, deſtillare ſatagit, huic Author ſum, ut probè obſervatâ noſtrâ, ſuprà datâ, traditione, illicò *Salem fixum* quendam ſeu *Alkali*, aquæ exſtillatæ jungat, cui *ſpiritus ille vivificus* perpetuo nexu ſeſe unire, & conſtans perſiſtere poſſit: ſecus ſi operatus fueris, nullis limitibus *hos ſpiritus* continebis, utut vitrum munias, quin evaneſcant. Ut autem Tibi, L. B. omnia ad amuſſim & clariſſimè demonſtrem, quâ ratione *ex animalibus virtus nativa & eſſentia tota* ſit elicienda, ut beneficio deſtillationis aquis ſtillatis compoſitis pleniſſimè communicetur, ſequentem habeto Canonem: Accipe *Pullos Hirundinum ſiccos & aridos*, è quibus, beneficio Alembici, *ſpiritus vivificus*, & *aqua elementaris*, exſtillavit, ad normam ſuperiùs traditæ *Aquæ Hirundinum*: *Hos contuſos & deplumatos*, quantum fieri poteſt, Retortæ vitreæ committito, & in arenâ, vel igne etiam aperto, collocato, præpoſitoque Recipiente deſtillato, augendo ignem per gradus, ad totalem *radicalis humiditatis* expulſionem, & hirundinum combuſtionem; quoad Retorta ultimatè candeat. Prodibit *ſpiritus naturæ ſalinæ*, unà cum *ſale volatili*, paſſim collo retortæ, & recipientis lateribus adhærente, ac urinoſum quid olente, cum *oleo fœtido ac craſſo rubicante*: quæ tria ad invicem commixta, ac ex collo retortæ, quin & lateribus recipientis, ſtudioſè collecta, immittantur Alembico ſatis alto, vitreo, præpoſito Recipiente probè munito; fiatque deſtillatio, vel ſublimatio, ex arena (nam in B. M. *ſalia volatilia* non æquè, ac in arenâ, ſublimantur; quod animadverſione dignum) quouſque videris *ſalem volatilem* elevari ad capitellum, aut ſupernam regionem alembici aut phiolæ; continueturignis ad omnimodam dicti *ſalis volatilis* ſublimationem, donec etiam aliquid de humido, aut ſpiritu, ſubſequatur; & remanebit in fundo *oleum fœtidum*, cum potiore parte *aquoſitatis*, ſale ſuo volatili ambo ſpoliata: *aquoſitas illa in fundo* effœta eſt, & ſe habet per modum *aquæ elementaris, empyreumaq́; ſpirat*; igitur abjicienda: *Oleum verò craſſum & fœtidum*, licet illud omni virtute deſtitutum nô cenſeam, præſertim ſi *ſale ſuo*, quô per ſublimationem privatum, conſtaret; attamen ex duplici motivo aquis ſuis uniri nequit: primò propter empyreuma & fœtorem; ſecundò, quod *inter aquas, & olea, nexus & unio adæquata intercedere nequeat*: quare, ſi quis Hyſtericis, aut Epilepticis, propinare fortè velit, ſeparatim aſſervandum. Exiſtimem tamen, cùm, ut ſupra commemoravimus, potioribus virtutibus, & *ſale ſuo volatili*, exutum ſit, nos *Olei hujus fœtidi* jacturam leviter ferre, vel uſui externo ſaltem deſtinare poſſe. Hæc tamen fuſiùs, analytico & reſolutorio modo, deducere placuit, ut viva animalium pateret anatome, quâve ratione, beneficiò deſtillationis, earum virtus, & naturæ balſamus, integrè, ac inviolatè, elici & conſervari poſſit, luculenter demonſtrarem.

Nunc eò revertar, unde paulùm digreſſus ſum: *Sal volatilis ſuperiùs ſublimatus, unà cum paucâ humiditate, quæ cum ſale ſuo volatili foris tranſiit, illumq́, vel totum, vel ex parte, diſſolvit*, Aquæ hirundinum ſuperiùs deſtillatæ uniatur; & poſſidebimus *Aquam* virtutes & ideas ſingularum partium, quibus conſtat, perfectiſſimè referentem: pro majori tamen parte *Hirundinum ſpiritûs vivificos, & radicales eſſentias*, (quas meritò ipſam animalis eſſentiam dicimus) uberrimè continentem. Tota enim animalium virtus, craſis & energia, in ipſo *ſale volatili* deliteſcit, quem, ut ſubjectos ſibi liquores, & ſpiritus vivificos, im-

imprægnare poſſit, juxta canones artis e-licere, hîc edocueram. Et ſic ex genuina hâc Philoſophiâ, & diſſertatione, luculenter perſpicies, quantoperè hallucinentur Authores, & quidem, inter hos, *Clariſſimus* Quercetanus, *in ſuâ Pharmacopœia, ſeu Arte Medicâ Dogmatico-Hermeticâ*; Mynſichtius, *in ſuo Armamentario Medico-Chymico*; item *Clariſſimus* Schrôderus, *in ſuâ Pharmacopœia Medico-Chymica*: apud quos præpoſterus hic uſus jam invaluit, ut *Animalium morticinia*, aut illa in partes diſcerpta, affuſo quopiam liquore, & *præmiſsâ ſufficienti elixatione, donec ab oſſibus carnes avellantur*, junctis pluribus aliis *mineralibus, terris, &c.* in M. B. immittant, ſicque aquas ſuas compoſitas deſtillent; quod quàm perperàm, ne dicam, inconvenienter, & contra artis regulas, prædicti Authores imperent, nemo eſt, qui non perſpiciat, etiam qui Chymicos labores vel à limine ſalutavit, nedum in Philoſophiâ & ſeverioribus diſciplinis rude donatus.

Plura de his, in fine hujus Claſſis, vel ad oculum demonſtrabo, ubi Aurhorum aliquot Aquas Compoſitas ad rectæ rationis tribunal citabo, veritatis partes acturus. Interim cuperem, ut B. L. huc inſereret ea, quæ, occaſione hujus Aquæ hirundinum, *in Appendice ad Animadverſ. à pag. 37. ad pag. 43.* non tantùm de hâc Aquâ hirundinum, verùm etiam de aliis, cachinno dignis, aquarum Compoſitionibus, & pluribus, quæ ad artem deſtillatoriam accuratè tractandam perneceſſaria ſunt, præfatus ſum; additis ibidem pluribus Corollariis, artem concernentibus, quorum jugem memoriam Lectori apprimè commendo.

AQUA ANTEPILEPTICA ALIA, E VOLUCRUM SPECIE DIFFERENTIUM PULLIS.

℞. Pullor. Hirundin. num. xv.
Picarum num. vi. vel viii.
Turturum num. ix. vel x.
Cornicum num. iix.
Ciconiarum num. iii. vel iv.

Hi Pulli vivi adhuc immergantur *Balneo M. vaporoſo*, &, protinus aptato Capitello, ſeu Alembico, deſtillentur in vas Recipiens capitello arctè unitum, ad *pullorum omnimodam ſiccitatem*; quod quidem brevi accidit. Aquæ ſtillatæ, & egreſſæ, adde, ac in eâ diſſolve, & quidem pro quâvis ejus librâ,

Boracis Venetæ drachmas duas,

atque in vitro, cerâ & veſicâ benè clauſô, ſtudioſè interim aſſerva. Jam verò accipe *pullos aridos à deſtillatione relictos, eoſq; deplumatos & conquaſſatos, ac retortæ vitreæ immiſſos*, deſtilla gradatim, igne aperto, vel arenæ, ultimò violentiſſimo igne, ut retorta candeat, in vas vitreum recipiens, uſque ad *pullorum combuſtionem*, humiditatiſque radicalis expulſionem. Peractâ deſtillatione, *liquor egreſſus*, unà cum *ſale volatili*, & *oleo fœtido*, calore arenæ, non balnei, per alembicum vitreum, ſat altum, aut longum, ſuô capitello munitum, rectificetur, (verùm ſaltem ad dimidias, vel paulò plùs, quodque in reſiduo maner, Oleum fœtidum, & liquor, rejiciatur.) *Hic liquor rectificatus*, cui *ſal volatile pullerum hirundinum &c.* totum inhæret, additis

Spiritûs Ceraſorum nigr. ardent. librâ ſemis,
Aquæ flor. Arantiorum unciis octo,
Nucleor. Perſic. ad pultis formâ, partic. aquæ affuſâ, contuſ. unciâ unâ ſemis,
Nucleor. Ceraſor. nigr. cum partic. aquę contuſ. unciâ unâ,
Cinamomi opt. unciâ unâ ſemis,
Nucum Moſchatar.
Macis, ana unciâ unâ,

denuò per alembicum vitreum, igne arenæ, deſtilletur ad ſiccitatem *ſpecierum additarum*, & quidem *in præmiſſam antè à pullis deſtillatam, & Borace impragnatam Aquam*; quæ ſic unitæ *Aqua* ſpirituoſæ in vitro arctè clauſo, cum cautelâ, aſſerventur, omnibus inſultibus Epilepticis & Hyſtericis Antidotus, *à drachma una ad duas, vel tres*, in gratô aliquô vehiculo propinandæ.

Nota primò, *quòd ex unâ & ſolâ ſpecie dictarum Volucrum, & Pullorum, juxta indigitatum modum, aqua efficaciſſima deſtillari poſſit, ad ſuprà deſcriptos affectûs. Quæ enim magis unitate gaudent, propiùs ad naturæ arcana accedunt. Delectum tantùm ſimilium Volucrum proponere volui, ut, quam ſeligeres, pro deſtillatione aquæ Epilepticæ, liberum foret.* Interim, dum hæc egi, ſecretum Tibi revelaſſe noveris.

Cc Nota

Nota ſecundò, *quòd, ſi dictarum volucrum, unò eôdemq́; tempore, copia ad manum non ſit, partitis vicibus, & ſucceſſivè, unius atq́; alterius deſtillatio ſuccedere poſſit; quæ, ubi ſeorſim ſtillarint, mox in unum confundi poterunt, & ſecundâ deſtillatione plentus uniri; pullis ſiccis ſimul aſſervatis, pro ſale extrahendo.*

AQUA ANTEPILEPTICA ET ANTIPODAGRICA.

CUm hîc loci circa *Animalium deſtillationem* occupemur, anſam arripio, L. B. conſimilem adhuc Aquam, magnæ prærogativæ ac virium, *ex vivis Animalibus* parandam, Tibi revelandi; quæ non tantùm in Epilepſiâ, tàm Infantum, quàm Adultorum, verùm etiam in doloribus Arthriticis, intus foriſque adhibita, maximi futura eſt effectûs. Hujus præparatio ſic ſe habet:

℞. Catellos, ſex, vel octo dies natos, num. v. vel vi.

Eoſque diligenter repurgatos immitte in *Baln. n. vaporoſ.* appoſitoque capitello, & juncturis undique lutô benè clauſis, appoſitoque vitro recipiente, deſtillentur ſtatim, ad *omnimodam humiditatis conſumptionem, ſpiritûs vivifici expulſionem, & Catellorum exſiccationem;* roſtro tamen Capitelli priùs in petialigatis immiſſis

Borac. Venetæ drach. duabus, vel tribus,
Croci Auſtr. vel Orient. drach. unâ ſem.

Aqua prolecta, *vivifico ſpiritu* turgens, ſtudioſè interim in vitro, cerâ & veſicâ benè clauſo, aſſervetur; dein accipe *catellos ſiccatos & aridos*, quos retortæ vitreæ immiſſos, prępoſitoq; Recipiente, deſtilla in arenâ, vel igne aperto, ad *omnimodam radicalis humoris expulſionem, & manifeſtam Catellorum combuſtionem. Aqua* ſeu *ſpiritus* ſtillatus, unà cum *Sale volatili*, & *Oleo fœtido*, in cucurbitâ vitreâ rectificetur ad dimidias ſaltem, relictâ parte alterâ mediâ, cum oleo fœtido, in fundo: *Spiritus enim ſalinus*, ad levem ignis gradum, illicò in excipulum tranſit; quod autem reliquum eſt, *craſſus* ſcilicet *oleoſusq́; liquor*, & *oleum*, citra ſpiritûs & ſalis volatilis veſtigia, rejiciatur. Jam verò *Liquor ſalinus hic* & *ſpirituoſus*, cui *ſal volatile* totum inhæret, additis

Spiritûs Ceraſor. nigror. unciis ſex,
Aq. flor. Papav. erratici, ſine addit. ſtillat. unciis quatuor,
Arantiorum unciis duabus,
Summit. Abietis arboris recent.
Oculor. Populi arboris recent. ana unciis quatuor,
Roriſmarini recentis unciis tribus,
Nucum Moſchatar. unciâ unâ,

denuò in cucurbitâ vitreâ, igne arenæ, deſtilletur, ad ſpecierum usque ſiccitatem, (cavendum tamen, ne ſpecies adurantur, & aqua Empyreuma ſpiret) & quidem *in aquam jam antè à Catellis deſtillatam*, roſtro capitelli immiſſis

Boracis Venetæ drachmis duabus,
Croci Auſtriaci, vel Oriental. drachm. unâ.

Quæ ſic unitæ *Aquæ* ſpirituoſæ, optimè munitæ aſſerventur. Probatur hæc *Aqua* in omnibus Epilepticis & Hyſtericis affectibus, in doloribus Colicis, & Arthriticis, intus adhibita; externè verò in Chiragrâ, & Podagrâ, quarum licet characterem non tollat, dolorem tamen, ac earum fervorem, reprimit, fermentum acidum podagricum ſalſedine ſuâ purâ immutando, viqùe adaperiente ad diaphoreſin diſponendo.

AQUA MASTICHINA STOMACHICA.

℞. Maſtich. elect. uncias quatuor,
Styracis Calamitæ uncias duas ſemis,
Cinamomi optimi uncias duas,
Macis,
Nucum Moſchatar. ana unciam unam ſemis,
Caryophyllorum unciam unam:
quæ minutim cõtuſa immergantur in Vini Malvatici libras quatuor.

Factâ maceratione per aliquot dies, per *Baln. n. vaporoſ.* ad ſpecierum ferè ſiccitatem deſtillentur. *Aqua* prolecta *Stomachica*, & *Cephalica*, in vitro clausô benè cuſtodiatur, quæ per ſe, in Ventriculi & Cerebri frigidis affectibus, à craſſâ ac vitrea pituita ortum ducentibus, ſummo emolumento cedit, propinata à *drachmis duabus* ad *unciam ſemis* pro *doſi*, ſæpiùs, *vel ſaccharô, vel Syrupô aliquô conveniente* edulcorata. Ex illa *Syrupus*

Syrupus pariter efficax confici poteſt, *ſolâ ſacchari ſ.q.* additâ, ut ſine ullâ coctione aut ebullitione Syrupi acquiratur conſiſtentia: ſumatur nempè *Aquæ hujus libra una*, & *ſacchari libra una ſemis*, ſolaque *ſacchari* in calore leni diſſolutione conſiciatur *Syrupus* juſtæ conſiſtentiæ, qui iisdem, quibus *Aqua*, gaudet virtutibus; medicamentis multis ſtomachicis & cephalicis utiliſſimè admiſcendus.

Nota: Cùm verò *ſpecies à deſtillatione relictæ* quippiam virtutis, præcipuè roborantis, ſibi reſervarint, ſolis *ſpirituoſis & eſſentialibus partibus* per alembicum transfuſis; quod præſertim *in Maſtiche & Styrace* evenit: quapropter è re erit, *illas* iteratò deſtillationi, & quidem paulò violentiori, committere, *ſicca nimirum, & non affuſo liquore*, per retortam, in arena, vel ſabulo, inſtituendæ, obſervatis diligenter ignis gradibus, ut levi, per initia, ignis impulſu, *oleum* eliciatur *præſtans & fragrantiſſimum, aurei coloris*, quod amovendum, priusquam ignis adaugeatur; hoc ſubſequetur *rubicundum magis oleum, empyreuma nonnihil ſpirans*, æquè, ac prius, in tempore ſeponendum ac cuſtodiendum; *tertium verò, craſſum & fœtidum oleum*, violentiſſimo igne propulſum, ad ſuos quoque usûs, tanq. *Balſamum Vulnerarium*, eſt conſervandum.

Primum illud, *coloris aurati, oleum*, cùm ad internos, tùm externos usûs, verticem capitis, nucham, tempora, nares, ventriculum, cordis regionem, eôdem *inungendum*, vel etiam *balſamis commiſcendum*, vel etiam, additâ *olei Nuciſtæ* ſ. q. *Balſamum* ex eô conficiendum, præ dictarum partium imbecillitati primariò dicatum.

Secundum verò, *magis rubeſcens, oleum*, unguentis pariter, & balſamis ſtomachicis, cum fructu admiſceri poteſt, nullô virtutis, aut ſubſtantiæ ingredientium factô diſpendio: quô feliciter fruere.

AQUA, SEU MIXTURA MERCURIALIS ALOETICA.

Ejus deſcriptio, & præparatio, uti & applicandi modus, petantur ex *Animadverſ. noſtris in Pharmacop. Auguſt. factis, in Aquam Mercurialem, pag. 301.*

AQUA HYSTERICA.

℞. Aquar. Meliſſæ Citratæ,
Matricariæ floreſc.
Roriſmarini,
Ceraſor. nigr. ana ſine addit. aq. ſ. per Baln. n. vaporoſ. ſtillat. libram unâ ſemis,
Vini Malvatici boni libras duas:
his mixtis immergantur ſucceſſivè
Rad. Cyperi rotund.
Zedoariæ, ana uncia una ſemis,
Pœoniæ recent. d. t. coll. unc. duæ,
Herb. recent. Baſilici,
Calaminthæ mont.
Menthæ criſpæ,
Pulegii,
Thymi, ana unciæ tres,
Summit. Anethi unciæ duæ,
Flor. recent. Betonicæ,
Salviæ hortenſis,
Cheyri, ana uncia una ſemis,
Cortic. Arant. recent. extim. unc. duæ,
Sem. Carui,
Fœniculi, ana uncia una ſemis,
Coriandri,
Bacc. Lauri, ana uncia una,
Nuc. Moſchat. uncia una ſemis,
Cinamomi opt. unciæ tres,
Macis,
Antophyllorum, ana uncia una,
Croci Oriental.
Caſtorei, ana drachmæ ſex.

Factâ maceratione brevi, poſtquàm omnia collecta ſunt, deſtillentur per *Baln. n. vaporoſum*, roſtro alembici immiſsâ

Croci Oriental. drachmâ ſemis.

Aqua prolecta ſervetur in vitro benè clauſo; efficaciter ſervit Melancholicis, Hyſtericis, & Utero præfocatis. *Doſis à Cochl. i. ad 3. plus minus.*

AQUA NEPHRITICA.

℞. Nucl. Ceraſor. nigr. uncias duas,
Perſicorum uncias ſex,
Amygdalar. amar. uncias quatuor:

Contundantur optimè in mortario, ad pultis minutiſſimam formam, affuſâ particula vini Malvatici, vel Rhenani.

Sem. Apii,
Thlaſpios,
Milii Solis,
Petroſelini, ana uncias duas:

Pari modô ad pultis formam ſubtiliſſimè, additâ etiam ſ. q. vini Malvatici, vel Rhenani, contundantur. His duabus pultibus adde prætereà

Bacc. Halicacabi unciam unam ſemis,
Juniperi virid. uncias quatuor,
Allii recent. uncias duas,
Cæparum recent. uncias ſex,
Porri recent. (quod ſpecies Cæparum eſt) uncias quatuor,
Rad. recent. Pimpinellæ unc. tres,
Raphani Hyemal. hortenſ. uncias octo,
Calam. Aromat. unc. tres,
Herb. recent. Rutæ murariæ uncias quatuor,
Cinamomi optimi uncias tres,
Macis,
Nucum Moſchatar. ana unciam unam.

Immergantur cuncta in
Vini Rhenani opt. diuretici libras ſex, vel octo,
Spirit. Ceraſor. ard. libram ſemis,
Aq. Ceraſ. nigr.
Petroſel. ex toto, benè conquaſſatis, ana ſine addit. aq. ſtillat. libram unam.

Factâ maceratione brevi, poſtquam omnia collecta, & liquoribus immerſa fuerint, deſtillentur ex *Baln. noſtro vaporoſo*, vel *per arenam*, lentô igne. *Aqua* ſtillata prolecta ad uſum, in vitro benè clauſo, asſervetur. Renum parenchymati ſolatio eſt, mundando, detergendo, arenulas & grumos tenuiores ex renibus proſcribendo & atterendo; (unicum calculum jam confirmatum excipias) omnibus Veſicæ affectibus ſummè conducibilis. *Doſis ab uncia una ad duas, in vehiculô gratô*, aut *jure alteratô ex radice Petroſel.* vel *Ciceribus &c.*

AQUA OPHTHALMICA, SEU AD OCULORUM INFLAMMATIONEM.

℞. Herb. recent. Chelidonii,
Evphraſiæ,
Fœniculi, ana libras duas,
Flor. recent. Roſarum libr. duas ſemis,
Cyani,
Papaveris erratici, ana lib. unam ſemis,
Croci opt. Orient. unciam ſemis.

Subtiliter inciſa & contuſa deſtillentur ex *Balneo n. vaporoſo*, ad ſiccitatem totalem herbarum & florum; ſerveturq; *Aqua* in vitro benè clauſo; cujus, ſi placuerit, ſingulis libris

Sacchari Saturni reſolubilis ex Minio, vel ipſo Plumbo, facti drachm. duæ ſemis

addi, ac in ea diſſolvi poſſunt; denuò filtrari & cuſtodiri. Pretioſa eſt in omnibus Oculorum Inflammationibus, Lippitudine, acri Lachryma ſtillantibus Suffuſione & Cataractâ præcipiti laborantibus. Diſſipat viſcoſos eorum & excrementitios humores, tunicas roborat, à Gutta ſerena præſervat, puſtulas abſumit; extremitate ſubtili penicilli Pictorum, in eâ madente, ad oculorum canthum externum, *guttâ unâ alterâve* inſtillatâ, abſtergendo.

AQUA ODORIFERA.

℞. Aq. Flor. Arantiorum,
Roſar. fragrantiſs. ana ſine addit. ſtillat. libras duas.

His mixtis aquis, ac vitro largo & amplo (qualia ſunt, in quibus Conſervæ reconduntur) immiſſis, ſuperinſpergantur leviter, ne fundum petant, ſed aquæ innatent,

Flor. Jaſmin. q. s. ut deſuper ſaltem aqua tegatur.

Claudatur deinde vitrum ſupernè chartâ cereaceâ, & veſicâ, ne vitrum, aut aqua in eô contenta, cum ſupernè adſperſis floribus, multùm commoveantur, & flores fundum petant: relinquantur hoc ſitu per diem ac noctem; *flores deinde priores* removeantur, *novis ſubſtitutis*: idque toties reiteretur, donec *ſubjectus liquor* odore fragrantiſſimo imbuatur; quem deinde rectifica, & uſui reſerva, in vitro arctiſſimè clauſo: proboſcidi autem vitri immittantur

Ambræ gryſeæ,
Moſchi optimi Oriental, ana ſcrupulus unus.

Fiatque

Fiatque *Aqua* fragrantiſſimi odoris, reficiendis ſpiritibus, tàm vitalibus, quàm animalibus, aptiſſima; ab intrà vel extrà uſurpanda.

Nota: *Nos in deſtillanda hâc Aquâ Ideam & prototypon reliquarum aquarum hic Tibi propoſuiſſe, cenſeas; quânam ſcilicet ratione è floribus Liliorum convallium, Violis Martialibus, Tunica, Liliorum alborum &c. quorum odor, & ſpiritualis portio, nimium volatilis & fugax eſt, beneficio Balnei n. vaporoſi, odoratiſſima Aqua elici poſſit; quæ deinde, inſperſis priùs aliquoties floribus ejusdem ſpeciei, rectificanda, prout ſuprà edocuimus.*

AQUA ODORIFERA PRO EPITHEMATIBUS CORDIS ET PULSUUM.

℞. Aq. Flor. Arantior. libram ſemis,
Baſilici,
Majoranæ,
Lavendulæ,
Roſar. ana ſine addit. ſtillat. libram unam ſemis,
Acet. Flor. Lavendulæ,
Tunicæ,
Roſar. ana n. modô parat. libram unam.

His liquoribus mixtis immergantur
Rad. Cyperi rotundi,
Ireos Florent. ana uncia una,
Herb. Thymi Cretici recent.
Flor. Arantior. recent. ana unciæ duæ,
Ligni Rhodii raſpati uncia una ſemis,
Cinamomi optimi unciæ duæ ſemis,
Caryophyllorum uncia una,
Nucum Moſchat. uncia una ſemis,
Cortic. ſeu flav. Arantiorum,
Citri, ana recent. & extim. uncia una ſemis,
Aſæ dulcis, ſeu Benzoes,
Styracis Calamitæ, ana uncia una ſemis,
Gummi Ladani uncia una.

Factâ brevi maceratione, deſtillentur ex *Balneo n. vaporoſo*, ad ſiccitatem ferè ſpecierum, Alembici roſtro immiſſis, ſi lubet,
Moſchi optimi Oriental. ſcrupulo uno,
Ambræ gryſeæ ſcrupulo ſemis,
in petia ligatis.

Aqua prolecta fragrans, odoris perfectiſſimi, ſervetur in vitro benè clauſo. Cardiaca eſt, viribus cum ſuperiori participatis; intus foriſque applicanda.

Nota: *Qui imbecillitati ſexûs Fœminei nonnihil conſulere ſtudet, Moſchum & Ambram, Acetum & Aq. Roſarum, omittat, tanquam fœminarum offendiculum.*

AQUA PHYSOGONA.

℞. Rad. Calam. Aromat. recent. unciam unam ſemis,
Galangæ unciam ſemis,
Fl. Chamomill. Rom. unciam unam ſemis,
Arantiorum recent. unciam unam,
Cort. Arantiorum,
Citri, ana recent. & extim. unc. duas,
Sem. Apii,
Aniſi,
Fœniculi,
Carui,
Coriandri, ana unciam unam ſemis,
Cumini unciam unam,
Cinamomi optimi uncias duas,
Nucum Moſchatar. unciam unam ſemis,
Macis unciam unam,
Caryophyllorum drachmas ſex.

Inciſa & contuſa craſſiuſculè immergantur in
Vini Malvatici, ſeu Hiſpan. libras duas;
Spiritûs vini rectificati libras quatuor,
Aquæ Cinamomi, cum vino ſtillat. libram unam ſemis.

Factâque maceratione brevi, deſtillentur ex *Baln. n. vaporoſo*, vel *cucurbita vitrea*, in *B.M.* *Aqua* deſtillata ſervetur uſui; antè exhibitionem gratô aliquô *Syrupo* edulcoranda. *Aqua vitæ Carminativa* dici meretur; humores elevatos, ac in flatus attenuatos, beneficio rarefactionis, mirè diſſipans ac propellens.

AQUA

AQUA PURGANS.

℞. Aq. ex granis Sambuci,
Ebuli, ana recent. & ſine addit. ſtill. libram unam ſemis,
Aq. Aſari ex toto ſine addit. tempore vernali ſtillat. libras duas,
Eſulæ,
Hellebori, ana ex toto, pariter ſine addit. ſtillat. libram unam,
Mercurialis, etiam ſine addit. ſtillat. libras duas.

His Aquis, ſuô tempore collectis & deſtillatis, mixtis adde

Flor. Roſar. Damaſcen. libram ſemis,
Tanaceti recent.
Aloës hepaticæ, ana uncias quatuor,
Scammonii uncias tres,
Colocynthid.
Olei Tartari per deliquium facti, ana unciam unam ſemis;

macerentur per Menſem unum, additis poſtea

Cinamomi acuti opt. unciâ una ſemis,
Semin. Fœniculi,
Aniſi, ana unciâ unâ,

deſtillentur ex *Baln. n. vaporoſo*, ad ſiccitatem ſpecierum, ſemel atque iterum cohobando. Laxat alvum, humores peccantes promiſcuè & ſuaviter educit. *Doſis ab uncia ſemis, ad unam, duas, ad usq; tres.*

Nota: *Aſſerui*, in præmiſſis meis Animadverſionibus, *Cathartica vegetabilia ſimplici deſtillatione, liquoribus inſuper illis affuſis, ſuas non addere deſtillando virtutes Catharticas, ſed eas in fundo alembici, aut reſiduo, manere. Hîc tamen illud accidit, artificioſiori nimirùm deſtillatione, cohobatione, & fermentatione, quarum ope, ſi non omnes, ex parte ſaltem, ſuas præbent virtutes ſubtiliores deſtillato iſta vegetabilia. Hanc igitur compoſitionem huic operi inſerere, conſultum duxi.*

AQUA HYPNOTICA, SEU ANODYNA, AUT SOMNIFERA.

℞. Aq. Flor. Nymphææ albæ,
Aq. Flor. Papaveris erratici,
Solani hortens.
Sempervivi major.
Hyoſcyami,
Capitum papav. recent. & matureſcent. ana ſuo tempore collect. & ſine addit. ex *Baln. n. vaporoſo* ſtillat. libras duas,
Vini Malvatici libras duas ſemis.

His mixtis immergantur

Sem. Papaveris Albi,
Nigri,
Hyoſcyami,
Lolii, ana unciæ duæ ſemis,

priùs in mortario probè & minutiſſimè inciſa & contuſa, ad pultis formam, additâ ſ. q. Aquarum prædictarum, ſeu vini Malvatici: porrò adde

Pomorum Mandragoræ rec. num. xv.
Opii Thebaici uncias tres:

Factâque maceratione & fermentatione per dies ferè xv. additisque poſtmodum

Croci optimi Orient. unciâ unâ,
Cinamomi acuti,
Nuc. Moſch. ana uncia una ſemis,
Caryophyllor. uncia ſemis,

deſtillentur ex *Baln. n. vaporoſo*, ad ſiccitatem ſpecierum, binis vicibus cohobando. *Aqua* prolecta ſervetur. Vires ejus Anodynæ ſunt, & in omnibus vigiliis diuturnis, ac quibuscunque doloribus, uti & morbis ardentibus, (peſte & malignis febribus exceptis) auxilio cedit. Refrigerat inſuper ac humectat, ſumpta *ab unciâ unâ, plus minusve;* habitâ tamen ratione & morbi, & ætatis.

AQUA PERLARUM CONFORTATIVA.

℞. Aq. Meliſſæ Citratæ,
Ceraſorum nigr.
de Rubo Idæo, ſine addit. ſtillat. uncias ſex,
Cinamomi ſine vino,
Roſar. ſine addit. ſtill. ana uncias quatuor.

In his mixtis Aquis ſolvantur

Magiſt. Perlar. Oriental.
Corallior. rubr.
Matris Perlar. ana ſolubil. n. drachm. una ſemis,
adden-

addendo

Syr. de Corticibus Citri n. ſeu
Acetoſitatis Citri n. m. parati, unc. tres,
Eſſent. Citri ſacch. n. ex recent. cort.
parat. unciam ſemis vel unciam
unam:

Miſceantur exactè, fiatque *Aqua Perlata* clara & efficax in omnibus Animi defectionibus & Lipothymiis, *ab unciâ ſemis* ad *unam*, vel *ultrà*.

Nota primò: *Hanc Aquam ſi quis volet reddere gratiorem, id præſtatum iri ſamillimè Spiritûs Vitrioli, aut ſucci recentis Limonum ſ. q. additâ.* Secundò: *Hanc Aquam in magna quantitate ſimul non eſſe diſpenſandam atque aſſervandam, propter Syrupos, & ſaccharum illi admixtum; quæ ſucceſſu temporis fermentationem & aciditatem quandam inducere poſſent.*

TINCTURA ROSARUM.

℞. Flor. Roſar. rubr. ſiccat. unciam unam,
Tunicæ ſicc. rub. drachm. duas;
Hi ſaffundantur in vaſe terreo
Aq. fontan. ferventis libræ quatuor,
in quâ priùs
Tamarind. recent. uncia una
parùm, vel ſemel tantùm, ebullierit in vaſe pariter terreô, neutiquam in æneô, aut aurichalc. ne quid æruginoſum aut amarum ſapiat: hisq; ulteriùs adde
Spiritûs Vitrioli Martis gut. xv. vel xx.
eùm autem refrixerint, colentur & filtrentur, ſupperaddendo
Aq. Roſar. fragrantiſs. ſine addit. ſtillat.
uncias quatuor,
Syr. Violarum Martialium,
de Papav. errat. ana uncias duas.

Fiatque *Potus* præſtans, in prædominio caloris, & febribus ardentibus; quod refrigerando & humectando præſtat. Corroborat inſuper hepar, ac ventriculi digeſtionem promovet.

Nota, *quòd, ſi hæc Tinctura in Dyſenteriâ, & Diarrhæâ immoderata foret propinanda, Tamarindos omittere, &, eorum locô, Galangam, Maſtichen, rad. China, Cydonia, & his affinia, cum ebullitione in aquâ præmiſſa, ſubſtituere, conſulerem.*

ELIXIR VITÆ CEPHALICUM, ET STOMACHICUM.

℞. Spirit. Vini optimè rectific. libras xii.
His immergantur ſucceſſivè inciſ. & contuſ.
Rad. rec. Calami Aromat. unc. una ſem.
Cyperi rotundi,
Doronici veri,
Galangæ, ana uncia una,
Herb. recent. Meliſſæ Citr.
Roriſmarini cum flor.
Baſilici floreſc.
Majoranæ, ana uncia una ſemis,
Flor. recent. Arantiorum,
Betonicæ,
Tunicæ, ana uncia una
ſemis,
Roſarum unciæ quatuor,
Lavendulæ uncia una,
Sem. Aniſi,
Carui,
Coriandri, ana uncia una,
Cinamomi optimi acuti unc. quatuor,
Nucum Moſchatar. uncia una ſemis,
Caryophyllorum,
Macis,
Cardamomi min.
Baccar. Lauri, ana uncia una,
Cubebarum drachmæ ſex,
Cortic. ſeu flaved. Arantiorum,
Citri, ana recent. &
extim. uncia una,
Ligni Aloës raſpati optimi unc. ſemis,
Rhodii raſpati optimi uncia una:
Factâ brevi maceratione, poſtquam ſucceſſivè collecta ſunt, deſtillentur ex *Balneo n. vaporoſo*, ad ſiccitatem ferè ſpecierum, roſtro Alembici immiſſis
Ambræ gryſeæ ſcrupulo unô, vel drach.
ſemis,
Moſchi optimi Orient. ſcrupulô unô,
&, ſi lubet,
Aſæ dulcis, ſeu Benzoës, &
Styrac. Calam. ana drachm. unâ ſemis,
cunctis invicem in petiâ ligatis.

Spiritus prolectus (cui ea, quæ roſtro Alembici impoſita fuêre, aliquandiu, pro meliori extractione, immergi poſſunt). dulcoretur cum libra unâ & dimidiâ
Julapii Roſarum, vel

Julapii

Julapii ex Vino n. m. parat.

Eritque *Elixir* præſtans in omnibus Affectibus frigidis Cerebri & Ventriculi; Epilepticis & Apoplecticis auxilio eſt: internè *cum Syrupo, vel Julapiis*; deforis autem, *ſinebis*, effectui datum.

ELIXIR, SEU AQUA VITÆ ANTIPESTILENTIALIS.

℞. Rad. Angelicæ recent.
Enulæ recent.
Imperatoriæ,
Zedoariæ,
Herb. recent. Scordii noſtr.
Rutæ hortenſ. ana uncias duas,
Flor. recent. Calendulæ,
Arantiorum, &
Citri, ſi haberi poſſint,
Sambuci,
Tunicæ, ana unciam unâ ſemis,
Granorum Juniperi uncias tres,
Cortic. Arantiorum recent. & extim.
Citri recent. & extim.
Cinamomi optimi, ana unciam unam ſemis,
Sem. Aniſi,
Coriandri,
Myrrhæ rubræ,
Caryophyllorum,
Nuc. Moſchatar. ana unciam unam,
Spirit. Vini rectificati libr. xiv.

Factâ maceratione, donec omnia ſucceſſivè collecta ſint, deſtillentur ex *Baln. n. vaporoſo*, roſtro capitelli immiſſis
Succini drachmis duabus,
Croci opt. drachmâ unâ ſemis,
Camphoræ drachmâ ſemis, vel drachmâ unâ.
Aqua vitæ elicita dulcoretur cum
Syr. de Cort. Citr. n. libra una, vel una ſem.
ſervetur uſui.

Eſt *Aqua vitæ*, peſte graſſante, præſervativè aſſumenda.

ELIXIR ALLIATUM ANTIPESTILENTIALE.

℞. Alli recent. uncias duas,
Cinamomi optimi unciâ unam ſemis,
Nucum Moſchatar. unciam unam,
Spirit. Juniperi ex Baccis libras quatuor.

Deſtillentur ex *Baln. n. vaporoſo* ad ſiccitatem, roſtro capitelli immiſſis
Succini albi drachmis duabus,
Camphoræ drachmâ ſemis:
Spiritus egreſſus dulcoretur cum
Syr. de Cortic. Citri, vel
de Scordio noſt. unciis octo.

Servetur ad uſum futurum, tanquam *Aqua vitæ*, pro Plebe, tempore Peſtis, ad præſervationem offerenda.

LIQUOR, SEU ESSENTIA ALEXIPHARMACA.

℞. Aq. Scordii,
Rutæ, ana ſine addit. aq. ſimpl. ſtillat. libras duas,
Cortic. Citri,
Flor. Arantiorum, ana libr. ſemis;
His Aquis immergantur
Rad. Angelicæ,
Enulæ,
Imperatoriæ,
Zedoariæ, ana uncia una ſemis,
Flor. Calendulæ,
Sambuci,
Tunicæ, ana recent. uncia una ſemis,
Gran. Juniperi unciæ tres,
Sem. Angelicæ,
Aniſi,
Myrrhæ rubræ, ana uncia una,
Nucum Moſchatar.
Macis,
Cinamomi optimi, ana drachmæ ſex.

Factâ maceratione brevi, deſtillentur ex *Baln. n. vaporoſo*, ad ſiccitatem ſpecierum, roſtro capitelli immiſſis
Camphoræ ſcrupulô unô,
Succini albi drachmis duabus.

Liquori egreſſo denuò immergantur
Rad. Zedoariæ,
Contrajervæ,
Cort. Citri recent. extim. ana unc. una ſemis,
Arantior. recent. uncia una,

Myrrhæ rubræ uncia ſemis,
Croci opt. Oriental. drachmæ duæ.

Digerantur per aliquot dies, in locô ſaltem frigido, vel tepido, colentur, pôſt & filtrentur; *Eſſentiaq́* ſervetur. In omnibus morbis naturæ malignantis, ut febribus Petechialibus, Caſtrenſibus, Hungaricis, vera Antidotus, *à drachmis duabus, ad unciam ſemis, unciam unam, duas, pro ſudore eliciendo.*

Nota, *quòd ejuſmodi Eſſentiæ ultrà dimidium anni durabiles haud ſint, eò, quòd careant ſpiritibus ardentibus. Proindè ſedulè Pharmacopœi ſtrenuè adlaborabunt, ut ſuprà dictas Aquas deſtillatas in promptu habeant; utpotè quæ ætatem ferunt: è quibus Eſſentiæ illicò parari poterunt.*

Notandum prætereà, *inconſultum eſſe, prædictas Eſſentias, antequàm in uſum actu vocentur, Syrupô aliquô appropriato alterare; perfacilè enim à ſaccharo aceſcunt: quòd ſi verò neceſſitas earum uſum imperet, ſumito Eſſentiæ, ante dictæ unciam unam, Syrupi de Scordio noſtro, aut de Corticibus Citri n. unciam ſemis, (uter eorum arriſerit magis,) & pro doſi exhibeto.*

Ulteriùs advertendum, *quòd in Regionibus ad Aquilonem ſitis, copia Florum Citri & Arantiorum, Malorum Citrinorum, tanta non extet, quanta pro deſtillandis ex iisdem aquis deſideratur. Proindè conſilium ſuggero Pharmacopœis, ut vel ex Auſtrinis partibus ſibi ferant ſuppetias; aut Aquam Scorzoneræ, ſimilemq́ appropriatam, ſubſtituant.*

ESSENTIÆ ANTIDOTALES ALEXIPHARMACÆ.

Latiſſimum campum & meſſem, ut ajunt, Tibi adaperui, L.B. *in Appendice n. ad Animadverſiones n. pag. 30. & 31.* Quô ex loco diſpares earum diſpoſitiones & inventa petito. Virtutem autem, & vires ſuas, primariò exerunt, malignas qualitates, in corpore humano reſtagnantes, acriter oppugnando. Quare, temporecontagionis ſævientis à *Cochleari unô, ad duo*, horis matutinis, ante egreſſum domûs, per modum prophylaxeos exhiberi poterunt: in curatione autem *drachma una, aut altera*, cum reliquis Alexipharmacis, præſcribi poterit.

LIQUOR ALEXIPHARMACUS.

℞. Cortic. Citri, aut Limon. recent. & extim. drachmas ſex,
Sem. Citri drachmas tres,
Cardui benedicti,
Rutæ, ana drachmas duas,
Myrrhę rubrę drachmam unam ſemis,
Amygd. dulc. decortic. pro exactiori diſſolut. myrrhæ, drachmas tres.

Contundantur benè in Mortario, cum
Aq. Scordii,
Scorzoneræ,
Rutæ, ana unciis tribus:

Fiat Emulſio, quæ colanda, & Colaturæ addendæ
Syr. de Scord. n. ſimpl. drachmæ ſex,
de Cortic. Citri n. uncia una:

Miſceantur pro *tribus* circiter *doſibus*.

Hic *Liquor*, ſeu *Emulſio* extemporanea, (nam ejus ſubſtantia ætatem & tempus non fert,) inter pretioſa quæque Cardiaca meritò notanda. In morbis, quorum curatio à centro ad circumferentiam uti Morbillis, Variolis, Petechiis, ipſaque Peſte, tutius tutô exhibetur.

LIQUOR CORDIALIS TEMPERATUS.

℞. Rad. Cyperi rotundi,
Ireos Florent. ana unciam unam,
Flor. recent. Borraginis,
Buglоſſæ,
Roriſmarini cum foliis,
Tunicæ, ana unciā unam ſemis,
Roſar. uncias ſex,
Cort. Arant.
Citri, ana recent. & ext. unc. duas,
Cinamomi optimi uncias duas ſemis,
Ligni Rhodii raſpat.
Nuc. Moſchatar.
Macis, ana unciam unam,
Croci Oriental. unciam ſemis.

Inciſa & contuſa, quæ requirunt, immergantur in
Vini Malvatici libr. ſex, vel octo:

Factâ maceratione, deſtillentur ex *Balneo n. vaporoſo*, ad librar. v. vel vi. exſtillationem: *Aquæ* ſpirituoſæ exgreſſæ porrò immergantur

Cortic. Arantiorum,
Citri, ana recent. & extim. unciа una,
Granor. Chermes uncia ſemis,
Ligni Aloës opt. gum. drachmæ duæ,
Croci Auſtriaci drachma una,
Ambræ gryſeæ,
Moſchi Oriental. opt. ana ſcrupulus unus:

Factâ maceratione, duobus circiter diebus, in locô tepidiori, poſt coletur & filtretur *Eſſentia:* in quâ tandem diſſolve

Magiſt. ſolubil. Perlar. Or. drachmam unam,
Corallior. rubr.
Matris Perlarum, ana drachm. duas.

Porrò filtretur, & ſervetur *Eſſentia* in vitrô optimè munitô; quæ, ſi ſic neceſſitas ferat, *Syrupô de Cinamomo*, aut *Julapiô Roſarum*, edulcorari poteſt. Nam hâc ratione, ſine *Saccharo & Syrupis*, Eſſentias à fermentatione, ſitu, & corruptelâ, diu munitas aſſervabis.

Cardiacum eſt, magnæ virtutis, ad Syncopas, Tremores, Animi defectiones & Languores expetendum: à Malignis & Peſtiferis præſervat morbis. *Doſis aliquot Cochlearia.*

LIQUOR CORDIALIS REFRIGERANS, EXTEMPORANEUS.

℞. Cortic. Arantior. recent. & extim. unciam ſemis,
Citri recent. & extim. unc. unâ,
Granorum Chermes drachm. unam,
Ambræ gryſeæ grana v.
Sem. Citri excortic. ſcrupulum unum, vel drachmam ſemis,
Sacchari Canarii albiſſ. uncias duas.

Contundantur optimè & diu in Mortario, ad pultis formam; poſt diluantur

Aq. Meliſſæ,
Lilior. convallium,
Roſar. fragrant.
de Rubo Idæo, ana ſine addit. aq. ſimpl. ſtillat. unciis ſex,
Flor. Arantiorum unciis duabus;

Et colentur: filtreturque Colatura; cui ſuperaddito

Magiſt. n. ſolubil. Perlar. Orient. ſcrupulum unum,
Corallior. rubr.
Matris Perlar. ana drachm. ſemis,
Succi Limonum,
Granatorum, ana recenter & jamjam expreſſor. unciam unam ſemis,
Syr. Granatorum uncias duas.

Miſceantur pro *Potu* Cordiali, & refrigerante; *cujus uncia duæ, tres, vel amplius*, æſtuantibus, laſſiſque ægris, iteratò propinari poterunt. *Ambra* autem, propter hos, quibus contrariatur, omitti poteſt; pari ratione *Aqua Roſarum*, quarum vices ſubeat *Aqua florum Tunicæ*.

LIQUOR LITHONTRIPTICUS.

℞. Nuclcor. Perſicor. uncias duas,
Ceraſor. drachmas ſex,
Rad. rec. Apii,
Liquiritiæ,
Petroſelini,
Pimpinellæ, ana unciam unam ſemis,
Raphani hortenſ. acrioris uncias quatuor,
Herb. rec. Rutæ murar. unciam unam ſemis,
Sem. Naſturtii,
Apii,
Thlaſpios,
Urticæ, ana unciam unam,
Bacc. Juniperi unciam unam ſemis,
Alkekengi,
Ligni Nephritici, ana drachm. ſex,
Cinamomi acuti unciam unam,
Macis unciam ſemis,
Borac. Venetæ drachmas duas.

Nuclei Perſicorum & *Ceraſorum, ſemina* item, *Baccæ* quoque *Juniperi* & *Alkekengi*, contundantur probè ac minutim in Mortario, additâ ſ.q. *Aquæ Cinamomi*, ad pultis formâ. His addantur *Radices recentes*, nonnullis radulâ comminutis, reliquis inciſis & contuſis: quibus omnibus mixtis, atque cucurbitæ vitreæ injectis, ſuperaffundantur

Spir. Juniperi rectif. è baccis libræ duæ,
Ceraſorum libra ſemis,
Vini Rhenani optimi albi libr. quatuor:

Factâ

Factâ digeſtione, diebus aliquot, in tepido ſaltem locô, vitro probè clauſo, fiat colatura cum forti expreſſione ſpecierum; filtrata mox *Eſſentia* ſervetur in vitro benè clauſo: quæ, quotieſcunque trahenda in uſum, *Syrupis appropriatis*, utpotè *Acetoſitatis Citri*, *Fragorum*, aut conſimili, additis *guttis aliquot Spiritûs Vitrioli*, poterit alterari. Reſpicit *Eſſentia* hæc Renum affectiones; celebris proindè eſt in calculoſis diſpoſitionibus, in Δυσυρίᾳ, Tartaro, & ſabulo renum exorbitante; auxilio quoque eſt Muliebri utero, cujus menſtruum profluvium potenter excitat, abſterſis craſſioribus humoribus, ejusque ſinûs dilatando. *Doſis uncia una*, ad *unam ſemis*, vel *cochlearia duo*, ad *tria*.

LIQUOR, SEU ESSENTIA NEPHRITICA ALIA.

℞. Succi Raphani hyemal. hortenſ. recent. expreſs. libram unam ſemis,
Petroſelini ex totô,
Naſturtii hortenſis,
Chærofolii, ana recent. expreſs. uncias decem,
Vini albi Rhenani libras tres,
Spiritûs Juniperi ex baccis libr. unam:
His immergantur
Nucleor. Perſicor. unciæ tres,
Ceraſorum uncia una ſemis, ad pultis formam priùs contuſor.
Cæparum recent. unciæ ſex,
Porrorum (quod genus Cæparum eſt,)
Herbar. Urtic. min.
Rutæ murariæ, ana recent. unciæ tres,
Cinamomi optimi uncia una ſemis,
Macis uncia una,
Terebinth. odorat. unciæ quatuor:

Factâ digeſtione per biduum, deſtillentur ad ſiccitatem ferè ſpecierum, ex *Baln. n. vaporoſô*. *Aqua* huic per deſtillationem elicitæ denuò immergatur

Ligni Nephritici inciſ. uncia una ſemis:

Stent in locô frigido per ſeptimanam, filtrentur; addaturque

Oculor. Cancror. uncia ſemis,
ſolutorum priùs in
Spir. n. Veneris rectificat. ſ. q.

Hâc ſolutione adjunctâ, denuò filtretur *Eſſentia*, ac uſui aſſervetur. Quam ſi exhibueris, ad quamvis *libram* ejus jungito *Syrupi Acetoſitatis Citri uncias duas*. Vires cum ſuperiori pares habet, niſi quòd Scorbuticis & Lienoſis apprimè conducat. *Datur ab uncia una*, *ad uncias duas*.

LIQUOR HEPATICUS, ET SPLENETICUS, APERITIVUS, ET ANTISCORBUTICUS.

℞. Olei Tartari per deliquium facti libras tres:

Ab hoc liquore abſtrahatur, deſtillando per Retortam vitream, in arenâ, tota humiditas, ad ſiccitatem *Salis Tartari*, *in reſiduô manentis*; quâ interim aſſervatâ, ſumito

Vini albi Rhenani libras quinque;
cui immergantur
Rad. recent. Apii,
Pimpinellæ,
Enulæ,
Leviſtici, ana unciæ duæ,
Herb. recent. Naſturtii hortenſ.
Cochleariæ,
Chærofolii, ana unciæ quatuor,
Roriſmarini,
Verbenæ, ana uncia una ſemis,
Flor. recent. Roſar. rubr. unciæ tres,
Sem. Fœniculi,
Apii, ana uncia una,
Bacc. Juniperi uncia una ſemis,
Lauri uncia ſemis,
Cinamomi optimi uncia una ſemis:

Factâ brevi maceratione, abſtrahantur deſtillando libræ tres: *Aqua egreſſa ſpirituoſa cum ſuperiore liquore aſſervato*, *à Sale Tartari ſtillato*, commiſceatur; quibus dein immergantur ſequentia minutim inciſa; utpote,

Rad. recent. Pimpinellæ,
Cichorii ſylveſtr.
Apii, ana uncia una,

Herb. recent. Agrimoniæ,
Abſinthii noſtr.
Naſturtii hortenſ.
Cochleariæ, ana uncia una ſemis,
Flor. Roſar. rubr. recent. unciæ duæ,
Cichorii recent. uncia una,
Sem. Naſturtii,
Urticæ, ana drachmæ duæ,
Santali rubri uncia ſemis,
Cremoris Tartari uncia una:

Factâ denuò digeſtione, in locô frigido, aut cellâ, donec, aliquot dierum ſpatio, omnia ſint collecta, fiat deindè colatura cum forti expreſſione, quæ filtranda, & uſui aſſervanda, in loco frigido, ſine *Sacchari* aut *Syrupi* alicujus additione; ad evitandâ fermentationem, quam ſaccharata in aquoſis illicò ſuſcitant. Poterit autem, urgente neceſſitate, hæc *Eſſentia Syrupis appropriatis* in inſtanti condiri, ad lubitum & gratiam.

Efficax & magnum auxilium hinc ſibi polliceantur Lienoſi, Scorbutici, & cujuscunque ſpeciei Hydropici; eò quòd *Eſſentia* hæc Hepatis, Lienis, Meſenterii, Pancreatis anguſtias & obſtructiones feliciter reſeret, & tollat. *Doſis ab uncia una, ad unam ſemis.*

LIQUOR AD GONORRHÆAM VIRULENTAM ET DIUTURNAM.

℞. Vini albi Rhenani libras ſex;
huic immergantur inciſæ & contuſæ
Rad. Ireos Florent. uncia una ſemis,
Cyperi rotundi uncia una,
Herb. recent. Menthæ criſpæ,
Hyperici floreſc.
Rutæ,
Scordii,
Roriſmarin.
Flor. recent. Nymphææ,
Roſarum,
Papav. errat.
Verbaſci, ana unc. duæ,
Sem. Fœniculi,
Agni Caſti, ana unc. una ſemis,
Macis uncia ſemis,
Terebinthinæ claræ unciæ quatuor:

Factâ brevi digeſtione, deſtillentur in *Balneo n. vaporoſo.* Evocentur autem ſaltem *Aquæ libræ quatuor ſemis* circiter, (*nam phlegma vini*, quod per deſtillationem ultimatè ſuccedit, plenum nauſeâ, ſaporis & odoris ingratiſſimi, ad extrahendas Eſſentias ineptum) & pauliſper aſſerventur. *Liquori* igitur huic, nonnihil ſpirituoſo, egreſſo, *Oleo Terebinthinæ* in ſuperficie ab eo ſeparato (quod eidem affectui etiam ſolum remedio eſt,) porrò immergantur inciſæ & contuſæ; nimirùm,

Rad. Cyperi rotundi,
Ireos Florentinæ,
Cynogloſſæ,
Biſtortæ,
Tormentillæ, ana uncia ſemis,
Flor. recent. Nymphææ,
Papav. erratici,
Roſar. rubr. ana uncia una ſemis,
Sem. Agni Caſti uncia una,
Lactucæ,
Cannabis,
Papaver. albi,
Rutæ, ana contuſ. cum modicô aquæ, drachmæ ſex,
Croci optimi drachma una,
Sacchari Saturni reſolub. drachma una ſemis:

Digeſtione factâ per dies aliquot, in locô tepido, fiat colatura cum forti expreſſione; quæ diligenter filtranda per chartam, & uſui aſſervanda, in loco frigido. Efficaciter ſubſervit hæc *Eſſentia* iis, quos virulenta & diuturnior Gonorrhæa peſſundedit. Sanat Renum & Paraſtaticarum glandularum ulcera, ad *aliquot Cochlearia* iteratò exhibita; præmiſſis *purgantibus*, iiſque *à Mercurio* mutuatis, & *injectionibus* conſimilibus.

ACETUM ANTIPESTILENTIALE.

℞. Rad. Angelicæ,
Leviſtici, ana uncias tres,
Herb. recent. Meliſſæ,
Rutæ hortenſ.
Scordii noſtr. ana uncias quatuor,
Roſar. recenc. uncias tres,

Granor.

Granor. Juniperi uncias quatuor,
Cortic. Citri recent. extim. unciam unam ſemis:

Hæc, inciſa & contuſa, immergantur in *Aceti Vini boni libris* XII. Factâ aliquali digeſtione, abſtrahatur *Acetum*, deſtillando in Alembico vitreo ad ſiccitatem; *Aceto* huic abſtracto denuò immitte

Rad. Angelicæ,
Contrajervæ,
Enulæ recent.
Morſus Diaboli,
Zedoariæ, ana unciam unam ſemis,
Herb. recent. Rutæ,
Scordii noſtr. ana uncias duas,
Croci opt. Oriental. drachmas duas,
Cortic. Citri recent. extim. unciam unam ſemis,
Granorum Juniperi,
Myrrhæ rubræ, ana unciam unam:

Stent in infuſione, locô calido, vitrô benè clauſo, per ſeptimanam; colentur poſtea, atque filtrentur: filtrato *Aceto* adde, dum in uſum venire debet, pro *qualibet librâ unâ*

Mellis Citrati n. m. parati uncias duas vel tres.

Efficax eſt in Peſte & Malignis febribus, cùm pro præſervatione, ante egreſſum, matutinis horis, *unum* aut *duo cochlearia* ſumendo; tùm curativè, Potiunculis ſudoriferis immiſcendo, à *drachmis duabus*, ad *unciam ſemis*.

ACETORUM MEDICINALIUM

vera præparatio ſub formulâ ſequentis *Aceti Roſacei* adumbratur:

℞. Roſ. recent. Damaſcen. pallid. & contuſar. libras duas; immergantur in
Aceti Vini boni libras octo:

Factâque digeſtione brevi, deſtilletur, ſive abſtrahatur *Acetum* per cucurbitam, vel alembicum vitreum, ad ſiccitatem ferè Roſarum: deſtillato *Aceto* denuò injiciantur

Flor. Roſ. rubr. recent. unciæ octo, tempore vernô; vel
Roſar. ſiccar. rubr. unciæ quatuor, tempore hybernô.

Stent in infuſione diebus aliquot, colentur pòſt, filtrentur, ac reponantur uſui. Juxta hunc modum *omnia Herbar. Florum, & Fructuum; utpotè Fragorum, & de Rubo Idæo, Aceta* legitimè & dextrè parari poſſunt.

LIQUOR, SEU EPITHEMA HEPATICUM APERIENS.

℞. Olei Tartari per deliquium facti libras duas,
Vini albi boni libras quatuor,
Camphoræ drachmas tres;

Fiat in alembico vitreo, calore arenæ, *aquoſitatis vinoſæ* abſtractio ad ſiccitatē *Salis Tartari*; quod ad alios uſùs, in priſtinum liquorem, per deliquium converſum, reponatur. *Aqua* verò ſtillatæ immergantur ſequentia inciſa & contuſa:

Rad. recent. Bryoniæ,
Enulæ,
Pimpinellæ,
Apii, ana unc. una ſemis,
Herb. recent. Abſinthii,
Agrimoniæ,
Naſturtii hort.
Chærefolii,
Perſicariæ, ana unciæ duæ,
Roſar. rubr. recent. unciæ duæ,
Baccar. Juniperi virid. uncia una,
Gummi Ammoniaci pulv. drachm. ſex,
Ol. Tartari per deliquium facti unciæ duæ:

Factâ maceratione horis XXIV. fiat Colatura, cum expreſſione; filtretur per chartam bibulam, uſuique ſtatim applicetur. Nam ad diuturnum tempus aſſervari nequit; quamvis ad aliquot ſeptimanas durabile ſit.

Eſt *Liquor*, ſeu *Epithema* obſtructiones reſerans, Hepatis regioni, intinctis in eô petiis quadruplicatis, deforis impoſitum. Fovet & roborat inſitum hujus viſceris calorem, ac in deobſtruendo palmam præripit *Emplaſtris*, *reſinis calidioribus & unctuoſis*

ctuoſis conſtantibus. Illud tamen in applicatione hujus Remedii obſervandum, ut *petia*, *madentes hôc liquore*, *chartâ inceratâ* deforis muniantur; totam alioquin liquorem linteaminibus & interulis abſorpturis.

LIQUOR, SEU EPITHEMA SPLENETICUM APERIENS.

℞. Ol. Tartari per deliquium facti libras duas,
Vini albi boni libras quatuor,
Camphoræ unciam ſemis:

Fiat per alembicum vitreum, in arenâ, abſtractio totius humiditatis, ad ſiccitatem *Salis Tartari*. *Liquori* egreſſo injiciantur

Rad. recent. Apii,
Bryoniæ,
Pimpinellæ,
Fœniculi,
Raphani hort. ana conſciſs. & conquaſs. uncia una ſemis,
Herb. recent. Cochleariæ,
Nicotianæ,
Naſturtii hortenſ.
Verbenæ,
Perſicariæ, ana conſciſs. & conquaſs. unc. duæ,
Sem. Naſturtii,
Urticæ, ana uncia ſemis,
Baccar. Juniperi virid. uncia una ſemis,
Pulv. Gummi Ammoniaci uncia ſemis, vel drachmæ ſex,
Salis Ammoniaci uncia ſemis;

Factâ maceratione horis circiter xxiv. fiat colatura cum forti expreſſione. Expreſſum, ſi libet, filtretur; quamvis non ſit opus filtratione; citra quam intenſius agit. *Empithema* hoc eaſdem vires & effectûs Lieni communicat, quas, ſuprà deſcriptũ, Hepati. Quare indè omnis informatio & notæ repetantur.

His ſic ad calcem perductis, habes, L.B. Eſſentiarum, & Liquorum, ad arcendos quoſvis è corporibus morbos, utiliſſimum compendium: quam difficilem ſpartam hôc unô ductus motivo ſubii, ut Tibi in nocte denſiſſima facem accenderem, ac luce clariùs demonſtrarem, *non è quovis ligno*, ut ajunt, *fieri Mercurium*; nec *quodvis è quolibet*, citra rationis & genuinæ Philoſophiæ leges, in actum duci: quin, ad exprimendos ejuſmodi medicatos Liquores, è quibus congenitæ vires, velut totidem radii, integre reſplendent, magnum *Vegetabilium*, *Radicum*, *Herbarumq;* requiri delectum; cùm, pro maxima ſui parte, ejuſmodi vegetabilia *Decoctionibus*, & parandis *Extractis* aptiora ſint, quàm *Deſtillationi*: & ſive *Decoctioni*, ſive *Extractioni*, ſubjiciantur; ſemper tamen vires earum in abſtractione reſiduæ manent, nequaquam verò pro voto per Alembicum funduntur. Et ſi quis in hujuſmodi laboribus rem vigili oculô obſervaverit, deprehendet maniſeſtè, *modum extrahendi* & *decoquendi vegetabilia*, è diametrô opponi *modo deſtillandi*. Quæ enim extrahi, aut decoqui, à natura apta nata, ſic comparata ſint, oportet, ut inviolatæ eorum vires, natura, & craſis, in Extractorum abſtractione (quæ abſtractio genuina deſtillatio dicenda,) ad multarum librarum quandoque exhalationem, in reſiduo tamen perdurent: viceversâ, quæ in receptaculum, beneficio Alembici, vires ſuas exſudare coguntur, ſive in ſimpliciũ, ſive compoſitarum aquarũ deſtillatione id accidat, quidquid virtutis, energiæ, & vivifici Nectaris, poſſident, vaporetenus, & virtute rarefactionis, in liquorem converſa, præſtant, relictô craſsô, effœtô, ac exſuccô craſſamentô, nullius frugis, quàm ut forâs projiciatur. Quod ſi neutrâ ex parte accidat; neque decocta, & extracta; neque deſtillata, & liquores, ſimplicium vires, & Idæas referent. Quid enim (ex Te requiro) emolumenti, & virium, à *decocto*, aut *extracto quôpiam* expectaveris, cujus *virtus*, *& ſpirituoſa portio*, *vaporetenus elevata*, exhalavit? Quam efficaciam habituri ſunt *liquores*, *& aquæ ſtillatæ*, quarum ſimplicia, è quibus deſtillantur, exanrlata intenſi caloris etiam torturâ, *vires tamen ſuas ad fundum*, *velut ſentinam*, demergent, & ſervabũt? Patet igitur, duce Philoſophiâ (quod ipſum in Procemio innui) opus habere, quiſquis dextrè artem deſtillandi exercere cupit; nec cujvis homini contingere,

gere, adire Corinthum. Manifeſtè igitur ſeſe proſtituunt, qui, nullô habitô diſcrimine, *omnis Claſſis Vegetabilia, Radices, Herbas, Flores, Semina, Ligna, Cortices &c. Animalia, & Mineralia, fixa* quæque, uni eidemque deſtillationi ſubjiciunt; nullô præmiſſo diſcurſu, & factâ rerum analyſi, an *partes, quibus conſtant, volatiles, an fixæ; ſulphureæ, an terreſtres ſint:* num verò *tertiô ſe habeant modô.*

Et verò, indulgendum eſſet aliquid, hâc ex parte, imbecillitati Tyronum, niſi in eâdem navi, magnæ cæteroquin famæ Practici, & Conſummatiſſimi (judicio vulgi) Chymici, turpiter naufragi remigarent; adeò quidem, ut ab ipſis quandoq; Lixis meliorem, & culinariam Philoſophiam experiri poſſent, ſedulò obſervando, quòd ejuſmodi farinæ homines *vegetabilia quæcunq; eſculenta, animalia, & horum partes*, diu multumque exlixent, igne apertô torreant, ac aſſent, citra virium & ſubſtantiæ jacturam; quæ in noſtrum mox ce iunt alimentum, quadris & conviviis aptiſſima; eoſque, huic quotidianæ experientiæ minimè contradicturos, ſpero; niſi *vaporibus, & rerum Atomis*, ſaturari malint, quæ inter elixationes evaporant, relictis nobis pro pignore obſoniis. E contrariò, hoc ævo noſtro irrequietæ Mulierculæ *ex frumento Spiritum adustum, ſed præmiſſâ fermentatione*; ut & *ex faecibus vini, & vinô ipsô* ſimpliciter, ſine *prægreſſa fermentatione, Spiritûs ardentes* elicere noverunt, ad glorioſam invidiam, ne dicam æmulationem, ejuſmodi Chymicis, qui *ſpirituoſa, ſulphurea, & balſamica naturâ ſuâ exiſtentiâ, vel arte, ac fermentatione, quandoq; talia facta*, violentis ac diuturnis *coctionibus, & ebullitionibus* deſtinant; pro eſſentiis rerum, *inſipidam vappam, craſſum terreumq; ſedimentum*, exhalante *parte ſpirituoſâ*, cum riſu reportantes. Hoc quotidianâ Experientiâ confirmant prædicti Chymici, dùm *Vinum*, dùm *Aquas ſpirituoſas fragrantes*, ad ſuas *decoctiones* deſtinant, & usque *ad medias, vel plus*, exhalare ſinere præcipiunt: quanquam, admiſſo unô abſurdô, plura ſequi, neceſſe ſit. Niſi enim id aganr, debitam, quam præcipiunt, conſiſtentiam eorum medicamenta, hoc modo ab iis indigitata, non naneiſcuntur.

Decumanis hiſce erroribus ut maturiùs ſubvenirem, jam dudum, in *præmiſſis meis Animadverſionibus ſuper Aquas deſtillandas ſimplices* annotavi; *Tria eſſe Genera, vel Claſſes, Vegetabilium interſe diſcrepantium.* Quædam n. illorum *naturæ balſamicæ ſunt*, ac inter deſtillandum (ſimplici ſcilicet deſtillatione, affusô aliquô eis liquore) *vires ſuas integrè & plenariè* reddunt; quod *odor & ſapor* manifeſtum facit: quorum ex numero ſunt, *Cinamomum, Caryophylli, Aniſum, Fœniculum, Caruum &c.* Alia *mediô ſe habent modô*, & ſolum *odorem* communicant, relictô *ſapore acri, dulci, amarô, &c. virtuteq; roborante*, in ſubſidentiâ, uti ſunt, *Abſinthium, Roſæ, Tanacetum, Citria poma, & innumera dulcia, amara.* Reliqua *nec odorem, nec ſaporem, aut utile quid*, aquis ſuis, inter deſtillandum, imprimunt, ſed *virtutes integras* in reſiduo detinent; niſi exiguum aliquem *odorem graminoſum, & aquam elementarem*, in cenſum voces. Tantus adeò, de *vegetabilium differentiâ*, ſeſe diſcurrendi campus reſerat, ut nullum ferè ſit vegetabile, quod ſuam non exigat Regulam, quâ ratione, inter deſtillandum, à Chymico & Medico ſit tractandum. Aſt humeris noſtris impar labor, atque tractatus vaſtiſſimô Volumine haud comprehenſibilis. Pro circumſtantia igitur temporis, & noſtræ conditionis, in *tres Claſſes* illas ſubdiviſi, ut brevior, per exempla, fieret doctrina; veritaſque emineret, quàm præpoſterè ineptiſſima quæque deſtillationibus committant ævi noſtri Scriptores, ut citiùs quandoque è pumice aquam, quàm ex deſtillandis ejuſmodi *vegetabilibus, mineralibus, & animalibus, Liquorem, ſpiritu & virtute impregnatum*, elicias. At verò habet & hæc iniquiſſima cauſa ſuum Mecænatem, ac quærunt hoc ſibi diverticulum, & ignorantiæ aſylum, ſæpè dicti Authores, ut inter deſtillandum terreſtria hæc, *ſalem aliquem volatilem, unà cum liquore & humiditate*, in receptaculum tranſire, ac rapi, ſomnient ac fingant; non advertentes, quod *Vegetabilia paucô, aut nullô, ſale volatili* conſtent, ac per conſequens nec in illum reſolvi poſſint:

ſint: juxta illud tritum, per ignem inaugurati Philoſophi: *ex iis res quapiam conſtat, in qua per artem denuò reſolvi poteſt.* At demus habenas Diſputationi: dato, non conceſſo, quòd *ſal aliquis volatilis impropriè dictus inſit* ejusmodi terreſtriorib, naturâ ſuâ ſimplicibus; neceſſariò ejus veſtigia *ſapore, odore*, prout in *Aromaticis, Balſamicis, & Scorbuticis aquis* perciperentur: ſed nihil horum in illis, præterquàm aqua elementaris, inſipida ac inodora, quæ ab iisdem deſtillando prodit, ſeſe manifeſtat. Quare verô verius comprobatum manet, nullum *ſubſtantiale exiſtens ſal volatile ex Vegetabilibus*, uti *ex animalibus* indies accidit, arte elici poſſe, niſi *ſalem fixum*, & hoc ipſum non, niſi *præmiſſa incineratione: Salem verò nitroſum*, perpauca quædam reddere; quod ipſum tamen *ſali volatili huic Idaali* æquiparari non poteſt; cùm per alembicum neque adſcendat, nec viribus Aquas deſtillatas nobilitet. Quod ſi neq; his argumentis tenebræ plùs quàm Cimmeriæ eos dimittant, ut vel per rimam veritatis radius eos feriat, manum tabulæ admoveant, Pyrotechniam, Carbones & Furnos tractent, futuri exinde veritatis Canditati. Interim deponant muliebres queſtûs & ſuſpiria, quòd *Medicamenta, Compoſitiones, & Panacea eorum pro voto effectûs ſuos non ſortiantur*, probè conſiderantes, aliud ſequi non poſſe, poſt tot *vegetabilium caſtrationes*, quàm virium & virtutis diſpendia; quin ſatiùs aliquantò ſe feciſſe, ſi ipſa *vegetabilia crudiſſima* propinasſent, quàm *effætas has Aquas deſtillatas, Decocta, & Extracta*, velut totidem Medicinæ probra.

Supereſt nunc, ut & huic Quæſtioni ſatisfaciamus, quando diximus, quòd, uti *non quodvis è quolibet fit*; ita non *omnia Vegetabilia ad deſtillandum apta ſint*; (ſecus enim *nullum vegetabile vel extractioni, vel coctioni, aut aſſationi* utiliter committi poſſet, quin protinus ejus virtutes, primâ ſtatim coctione, avolarent, & nos non, niſi amurcâ inutili, à decoctis reſiduâ, ſaturaremur) nec è contra *omnia Vegetabilia Extractionibus & Decoctionibus* indiſcriminatim ſeſe ſubjiciant. Quâ ratione igitur aſſequemur, ut ea, quæ *deſtillationi apta non ſunt*, nec aquas præſtantes & ſpirituoſas reddunt, in *Eſſentias*, aquis deſtillatis præſtantiores, redigamus? Pariter etiam, cùm *modus Deſtillandi opponatur Decoctionis & Extrahendi modo*, doceamus viam, quâ *ejusmodi Extracta* dextrè conficienda ſint, ne & illa, in *abſtractione, vires ſuas* omnimodè deperdant, quin perfectiſſimè contineant. Hoc ut paucis abſolvam, ponamus pro normâ *tria dicta Genera, & Claſſes, Vegetabilium, ex naturâ ad Decoctiones & Extractiones, & Deſtillationes differentium.* Quô habito fundamento, ſtatuitur primùm; *quod illa*, quæ *prima Claſſis ſunt*, ad *deſtillationem apta ac nata ſint*, viresque ſuas pro arbitrio noſtro communicent, ſæpè etiam, nullô affusô peregrino liquore; ad *Decoctiones* verô, *& Extracta ex illis parandi, ineptiſſima*; cùm ea, quæ inter anguſtias & limites Alembici clauſa, ad receptaculum, per deſtillationem rareſacta, deferrentur; violenter verò & ſimpliciter in aprico per ebullitionem decocta, ut potè *ſulphurea & aerea*, illicò avolarent, ſuperſtite craſſamento, (utut munias vaſa, in quibus decoctiones iſtę violentæ celebrantur, in vanum agis; uti jam ſuperiùs demonſtravi.) Similiter in *abſtractionibus eorundem Extractorum*, unà cum menſtruo abſtrahendo, prodirent *partes tenuiores & eſſentiales*, relicto exſucco, inodoro, inſipido, & craſſamento inutili. Talia ſunt, uti jam retuli: *Cinamomum, Caryophylli, Aniſum &c.* Quare mirum eſt, quòd Clariſſimus ipſe Schröderus, *in Pharmacôpœia ſua Medico-Chymica*, ex *Aromatibus, & Sulphureis naturâ ſuâ vegetabilibus*, efficaciſſima Extracta parare vult; cùm hoc in Terminis implicatorium ſit.

Ex priori doctrina deducimus ſequentem: Cùm *Contrariorum eadem* ſit *ratio*, & *Vegetabilia Tertia Claſſis* diametraliter opponantur *Vegetabilibus Claſſis prima*, nihil ſcilicet virium & energiæ per Alembicum, utut deſtilles, communicantibus; quod priora tamen præſtant efficaciſſimè: ſequitur legitimâ formâ; *Vegetabilia Claſſis tertia ad Extractiones & Decoctiones* ſaltem, velut eſculenta, accomodanda eſſe, neutiquam verò *ad Deſtillationes*; niſi operam & oleum deperdere velis. Talia ſunt,

Cicho-

Cichorium, Acetoſa, Endivia, Taraxacon, Species Betæ, & Braſſica, Fructûs plurimi acidi, dulces, amari &c. Reſtant *ſecundæ Claſſis Vegetabilia, mediô ſe modô habentia;* quam ob rem ſeveriori indagine perſcrutanda: quâ ratione nimirùm ex illis & *Aquæ, ſimplicium virtutibus prægnantes*, deſtillari, & *Decoctiones*, aut *Extracta*, vires & characterem rerum extractarum referentia, parari debeant. Verùm, cùm ſe mediô quôdammodò habeant, partim *naturâ ſuâ balſamica, & partium tenuiũ;* partim verò *terreſtrium & craſſarum:* neutrum ex illis perfectè communi viâ elici poterit. Sive enim *deſtillaveris*, ſive *decoctionibus & extractioni deſtinaveris*; utrinque ad ſcopulum alliſeris. Rem hanc exemplô *folius Abſinthii* illuſtremus; *Aqua* etenim *Abſinthii ſimplici deſtillatione ſtillata, odorem vegetabilis ſui, & ſpiritum*, manifeſtè & ubertim deſignat; *ſaporem v. amariſſimũ*, & *Ponticum*, nec adumbrat quidem; ſequitur proindè, quòd *virtute roborante ventriculum, hepar, ac reliqua viſcera*, exuta ſit aqua hæc ſtillatitia; quod nemo ſani judicii inficias ibit. *Virtus ergò illa corroborans antè dicta viſcera*, in reſiduo latitat, ſolâ ſuperſtite, in aquâ, parte ſpirituoſâ penetrante. E contrario, ſi *Decoctiones, aut Extracta, ex eôdem Abſinthio* apparare velis, eadem te manet Charybdis. Nam ſubtiliſſimas, & æthereas, partes penetrantes, in exhalatione menſtrui ad juſtam conſiſtentiam, ibis deperditum. Ut proindè, in alto fluctuanti, manum Tibi extendam, modumque revelem, quô modo ex ſimilibus remedia apta, viribus ſimplicium plenè dotata, obtineas; ſic procedito:

Accipe *Abſinthii recentis bonam quantitatem*, quam conciſſam, ac *Baln. n. vaporoſo* immiſſam, deſtilla, ad totalem ſiccitatem; aquam odore & ſpiritu Abſinthii turgidam eliciendo, in reſiduo v. manente *Abſinthio ſicco, ſapore ipſius* intacto, ac per conſequens ad *Extracta, & Decoctiones, aquè idoneo*, ac ſi *Abſinthium* per ſeipſum & induſtriâ deſiccatum, pro conficiendis *Extractis*, in futurum deſtinaſſes, aptum pariter ad *ſalem elixiviandum*, præmiſsâ, ſub aprico, incineratione; æquè, ac ſi in ſubſtantiâ *Abſinthium* ſimpliciter exſiccatum eſſet. Nunc ulterius procedendum, ut nimirùm, quod *aqua ſtillata, ex ſapore & viribus roborantibus*, decedit, aliundè ſuppleamus, veramq; *Eſſentiam* ex illa aquâ comparando, omnia in unum reducamus. Quòd, ut conſequamur, paretur ex *reſiduo, à deſtillatione, Abſinthio*, (vel aliô recenter deſiccato) beneficio *Spiritûs Vini, vel alterius menſtrui* appropriati, *Extractum juſtæ conſiſtentiæ*; cujus præparandi dexteritas bonæ notæ Pharmacopœis cognita eſt. Ulteriùs non tantùm ex ipſo *à deſtillatione relicto, ſed novo adjecto Abſinthio*, præmiſsâ, in aprico, incineratione eliciatur *Sal fixus, probè depuratus.* Hæc tria legitimè ac dextrè parata, (quæ meritò principia principiantia, & realia, dici merentur.) *Aqua* nimirum *deſtillata, Extractum*, & *Sal fixus Abſinthii*, denuò conjungantur, ut una, ex omnibus, *Eſſentia*, validumque remedium, integras vegetabilis ſui vires referens, emergat; ſic procedendo:

℞. Aq. Abſinthii legimè, uti ſupra ſ. ord. ſtillat. libras duas;
In hâc ſolvantur
Salis Abſinthii drachmæ tres, vel uncia ſemis;
hocq; ſolutô, in eâ ipſâ aquâ diluantur
Extracti Abſinthii drachmæ ſex.

Et ſine ulteriori digeſtione, quæ ſupervacanea eſt, filtrentur; & uſui ſervetur *Eſſentia*, in locô frigido. At verò, cùm hæc, & conſimiles Eſſentiæ, cæteroquin efficaciſſimæ, ſine ſitu, quem contrahunt, in longum non perdurent; in pauca quantitate ſunt diſpenſandæ; cùm hæc Mixtura, præhabitis, & in ordinem redactis, principiis, de quibus ſuprà actum, in Inſtanti parari poſſit. Vel, in locum *Eſſentiæ liquidæ, Extractum Eſſentiale conficiatur*, in multos annos durabile, viribus non impar, ne dicam, ſuperius, jam dictæ *Eſſentiæ liquidæ*. Quô ipſo janua Tibi unà patefit, per quam, ad genuinam ejusmodi Extractorum parandorum methodum, nullô obſtaculo addiſcendam, gradiaris. Paretur ſequenti ordine:

℞. Extract. Abſinth. legitimè parati, & ad juſtam conſiſtentiam redacti, uncias duas:

cui adde
Salis Abſinthii ritè præparati drachmas tres, vel quatuor,
Ol. Stillat. Abſinth. drachmam unam, ſed priùs cum
Sacch. Candi albiſs. pulv. unciâ unâ in Elæoſaccharum redacti.

Fiatque perfecta *Mixtura*, ſeu *Extractum Eſſentiale*, conſtans & permanens, diu aſſervandum; quod, quando in uſum vocandum, *propriâ aquâ* dilui, vel cum aliis vehiculis propinari poteſt.

ALIA ESSENTIA LIQUIDA ſequenti modo parari poteſt.

℞. Salis Abſinthii ritè parati & purific. unciam unam;
cui inſtillentur
Olei Abſinthii Still. drachmæ duæ;

digerantur in phiolâ benè clausâ, ſeptimanâ unâ; cui *Mixturæ* tandem ſuperaffundantur

Aq. Abſinthii, ſine ullâ addit. per *Baln. v. vaporoſ.* ſtillat. libræ duæ ſemis,
Spirit. Abſinthii ardent. libra ſemis:

Circulentur adhuc diebus aliquot, tandem filtrentur. Fiatq; ſic *Eſſentia* etiam nobiliſſima *Abſinthii*, uſui aſſervanda.

Ex his, Lector Amice, concinnam atq; compendiariam habes Methodum ac Idæam, *ex omnibus iſtiusmodi vegetabilibus arcana formandi medicamina*; ita, ut id, quod ex unâ parte tuam eludit operam, ac in præſtans converti nequit medicamen, ſub *aliâ formâ, & conſiſtentia*, feliciori Metamorphoſi auſcultet: adeò quidem, ut, ſi quis ea, quæ per diſcurſum *hujus Claſſis*, præclarâ methodò, ac magni ponderis rationibus, ac ſententiis, deciſa legerit, fateri (niſi iniquus ſit,) & ultrò adſtipulari neceſſe habeat, talia eſſe, & quidem è ſimplici omnibusque obvio vegetabili enata, quæ etiam *famoſis Panaceis*, & ſeſquipedalibus verbis notatis *arcanis*, incomparabilis famæ Authorum, palmam feliciſſimè ſunt præreptura. Arduum enim eſt, & non, niſi ex rariſſimis contingentibus, *quòd tot, tamq; heterogenea, re & ſpecie differentia, vegetabilia* (taceo Mineralia, Ligna, Cortices &c.) ſub unam cadant præparationem, primogeneas retineant virtutes, ac ſibi non contrarientur. Quod manifeſtè elucet, in vulgatis Authorum deſtillationibus *Aquarum Compoſitarum*, in quibus quandoque tot numerabis errores, quot partes totam Compoſitionem ingrediuntur. Nec hæc dixero, quòd primus extiterim, qui omnes ſuas Compoſitiones ad limam, ut ajunt, ita elaboravit, quin juxta eas operantib, nonnihil adhuc virium, ab hôc aut illô vegetabili, in reſiduo quandoque videre contingat: hoc ſolùm aſſero, me pro virili certaſſe, ut, ſi quid virium in deſtillatione, etiam nolentibus nobis, decedit; tum aucto pondere, multiplicatis ejusdem rationis ingredientibus, dexteriori deſtillatione, jacturam hanc feliciter reſarcirem, maximo ægrotantium emolumento.

Diſcurſum igitur hunc, de *genuina Aquarum, tàm ſimplicium, quàm compoſitarum, deſtillatione*, amicâ brevitate concludam. Ex quibus maturè conſideratis, nec non iis, quæ *præmiſſa Animadverſiones, & Appendix, locis citatis*, præcipiunt, multùm ruminatis, æquiſſimus Lector inferet: Ergo artis eſt, & exercitati Philoſohi, in tot diſſitis à ſe *Vegetabilibus, Animalibus, Mineralibus &c.* deſtillandis & diſpenſandis, ſuam cuique notare ſtationem, ne *heterogenea homogeneis, volatilia fixis, aptis ineptiſſima*, uni deſtillationi committant; &, quod vulgi parœmiâ fertur; *appingant Aprum undis, Delphinum ſylvis, aut paleam Cani, dent Aſinaoſſa*; ſibimet contradictorii. Talia autem quotidianô uſu accidere, ut fuſiùs, juxta ſuperiùs promiſſa, demonſtrem, ac contraria contrariis oppoſita magis eluceſcant; *unam alteramvè Compoſitionem* examini ſubjiciam: non, ut vanam inde gloriolam aucuper, omniumq; vultûs & ora in me convertam; (abſit procul hæc labes, ac turpis macula, abſit!) ſed ut iis, qui etiamnum Medicinæ Tyrocinium agunt, ſaniora dogmata, genuinæ Philoſophiæ theoremata, velut cum lacte inſtillem, charitatis plena ubera, ne dicam, viſcera, erga illos geſtans; tùm etiam, ut in Medica palæſtra nondum exercitatis Practicis, & initiantibus, verâ analyſi ejusmodi *famoſas Compoſitiones* (quibus nec Ju-

piter

piter contraire auſit) dextrè reſolvam, ac, quàm multum ſit in rebus inane, palàm faciam. Injuriâ enim temporum hæc accidunt, ut, quæ olim oderis; ipſa asſvetudine probes; velut per traducem in nos derivatis erroribus. Spero tamen, quod genuini Medicinæ filii ſeſe ablactari ſinét, ac, toto cœlo errantes, regium tenebunt iter, maturè, ſecum deliberando; tutius eſſe, redire ſeriùs, quàm currere perperàm; meliora deinceps æmulando chariſmata.

Agmen igitur ducant ex Quercetano Redivivo *petitæ Compoſitiones*, & quidem, *è Tomo ſecunda Pharmacopœiæ ejus*, *pag. 256.* hujus, quæ ſequitur, inſcriptionis, de verbo ad verbum:

AQUA HIRUNDINUM ANTEPILEPTICA QUERCETANI.

℞. *Hirundinum adhuc in nido exiſtentium octo, vel decem parva,*
Flor. Lilii convall. pugill. ij.
Caryophyllorum,
Macis, ana unciam ſemis.

Coquantur omnia in duabus, tribusve heminis vini albi optimi, dein exprimantur fortiter, & deſtillentur. Hujus Aquæ Cochlearia duo, hoc morbo correptis, exhibeantur. Promptè enim à præſenti paroxyſmo liberat, futurumq́ꝫ prohibet.

Hanc me primùm docuit D. Rondeletius, Medicus celeberrimus Monſpelienſis, & Præceptor meus, quam tamen pro magno, & non revelando, ſecreto celabat. Eidem Hirundinum Aquæ paucula, quæ ſequuntur, adjeci; cujus etiam felices & mirandas vidi experientias.

ALIA AQUA HIRUNDINUM QUERCETANI.

Accipe ſex, vel ſeptem, vel plures, ſi velis, ſuô tempore, Hirundinum nidos, cùm ipſi lanugine cooperiri incipiunt. Hos integros in alembicum proprium conjice, deſtilla, & aquam inde effluentem aſſerva; deindè faces, adhuc in fundo ſubſidentes reſiduas, in cinerem, quâ decet, arte, redige; ex quo ſume libram ſemis,

Cinerum Cranii humani, &, ſi fieri poteſt, non humati, ℥iij.
Caſtorei ʒiß.
Pulv. Viſci quercini ℥j.
Succi radic. & fol. Pæoniæ ℥vj.
Aq. Flor. Hyſſopi,
Tiliæ arboris,
Lilii convallium, ana ℔j.
Aceti ſcillitic. ℔ſ. *quibus infunde aquam omnem, quam ex Hirundinibus elicuiſti; macerentur omnia per aliquot dies, per ignem Balnei; dein per cineres, aut ſaltem per balneum vaporoſum, ad integram ſiccitatem deſtillentur. Eâ enim ratione aqua* ἐμπύρευμα *non redolebit, ſed cum omnibus ſuis qualitatibus, integris & requiſitis, effluet. Hæc aqua per ſe ſola, ſale ſuo imbuta, (præmiſſis tamen, per menſem, generalibus remediis convenientibus) ad medium cochleare ſumpta, mirabiles effectûs prodit.* Hucusque Quercetanus.

Ex ſuccinctis hiſce *Compoſitionibus*, L. B. ſequentes licet obſervare errores: Primò *Coctionem Hirundinum juniarum, Flor. Lilii convallium, Caryophyllorum,* & *Macis. Hirundines* quod ſpectat, illæ, ſicut & *reliqua animalia perfectiora, earumq́ꝫ carnes*, diu multumque coqui poſſunt, ſine virium ſuarum diſpendio. Sola enim, quæ iis affunditur, *aquoſitas*, inter coquendum & ebullitionem, exhalat, prout magis vel minus diu coquuntur, *hirundinibus integris viribus* in reſiduo manentibus; ſicut & reliquæ *omnes carnes*, poſt violentam elixationem, virtute ſuâ nutritiva, & qualitatibus cæteris, integrè gaudent; nec tàm delitioſi genii, ac guſtûs, ullum hactenus offendere licuit, qui, repudiatis *carnium ſubſtantiis*, in ſublimè *evolantes elixandarum atomas*, pro cibo, veluti *muſcas in aurâ venaretur.* Num enim, præceptâ hâc *Hirundinum coctura*, ad nutum Authoris, illæ ſenſim volatizari debent, ut demùm, priùs benè elixatæ, ſuas tandem vires deſtillando communicent? Aſt hoc inconveniens eſt; neq; Philoſophum ſapit, eò perſuaderi. Hôc enim ſuppoſito, deberet ultimum temporis inſtans determinari, quàdo *per cocturam volatizari* incipiant, ut, huic erepti, ſtatim *deſtillationi* comittantur. Hæc autem facilè ex præſcriptis ſuprà *Aquis meis Antepilepticis, ex Hirundinibus & omni Volucrum genere, parandis,* diluentur; ubi fuſiùs methodum tradidi, juxta quam

Animalia deſtillanda tractari, aquis nativa virtus & ſignatura imprimi ac conſervari debeat; longè diſpari modò, ac hîc præceptum ab Authore conſpicis: nempè, ut non *Coctura violentiori* comittantur, per quam *vivificus earum ſpiritus* illicò exhalat; ſed beneficio *Deſtillationis*, in principio ſtatim, colligatur, tanquam *prima Hirundinum Virtus & Eſſentia*.

Præterea, ſive *Hirundinum Carnes* aſſando, ſive coquendo ad omnimodam etiam ariditatem deducas; tamen earum radicalis humiditas (ſpiritu vivifico jam dum evanido) quæ in Medicina unicè expetenda, firmiter adhuc perdurat; uti fuſiùs, in *præmiſſis Animadverſionibus*, ſæpè inculcavi, donec violentiori deſtillatione per Retortam, igne apertô, ad totalem earum combuſtionem, *ſal volatile* expellatur cum *ſpiritu empyrevma olente*, ſimulque *oleo fœtido* prodeunte: quæ ipſa, quâ ratione à ſe invicem ſeparanda ſint, ac *ſal volatile*, cui potiores virtutes inſunt, *priori Hirundinum vivifico ſpiritui* adjungendum, locô citato fideliſſimè patefecimus. Vides, L.B. quàm notabilis error in *primô hoc ingrediente*, *ceu baſi totius Compoſiti*, à quo etiam nominari meruit, irrepſerit; ut, præter inane nomen, exiguam in ſe claudat hæc Aqua efficaciam.

Verùm, pace magnorum virorum, Authorum, & ſequacium, hæc dixero: non hæc mea eſt cenſura, aut Scholion; dogma magni Galeni eſt, qui *Viperas, earumq́; carnes*, tamdiu jubet elixare, donec earum carnes in tantum emollitæ ſint, ut *ab oſſibus* decidant, ac tandem, *pane biscocto commixtæ carnes*, in formam *Trochiſcorum* redactæ, dextrè ſiccari poſſint. Quidni *mumia*, *caro humana*, *aut reliquæ animalium partes*, ad ariditatem & pulverem usq́; deſiccatæ, viribus tamen ſuis integrè gaudeant? Hoc tota Medicorum clamat Schola, & dictam, de *Trochiſcis Viperarum*, doctrinam genuinam agnoſcit. Ergò nullâ coctione, aut deſtillatione, *virtus animaliũ* ſublimatur, ſed, diſperſis inter initia vivificis ſpiritibus, in reſiduô, quod virium eſt, ſubſidit. Hoc ipſum in terminis docet Clariſſimus Schröderus, *pag. 148. Pharmacopœiæ ſuæ Medico-Chymicæ*, *in Nota ad Aquam Picarum compoſitam*, his verbis:

N. *Sunt, qui Picas in Aq. Liliorum* ℔ jß. *ad conſumptionem medietatis, anteà coquunt, infuſioniq́; poſtmodum addunt; verùm, quia coctione volatilis illa pars prorſus evaneſcit, quid poſtmodum elevetur, non video.* Hucusque ille.

Hæc, de *coctione & deſtillatione* planè incongruâ *Pullorum Hirundinum*, dicta ſufficiant.

Nunc ad ſecundum, ordine hujus Compoſitionis, Ingrediens propero; ſuntq́; *Flores Lilii convallium*, qui & ipſi *Elixationi* committũtur; hi verò, præterquàm, quòd, citra proportionem ac commenſurationem, ad compoſitum, perpauci addantur, (pugilli ſcilicet ſolùm duo.) ſi quid *Spiritûs*, *Eſſentiæ*, *ac energiæ* contineant, id totum *à ſpiritu vini*, quando vinum exhalare cogunt, ad ſuperna diripitur, nedum tentatâ deſtillatione; maximè ſi flores ſint recentiores. Verùm, ingredientis hujus, à quô hæc Aqua parùm fœcundabitur, vilis conditio prolixiorem non meretur diſcurſum.

Quare ad *Caryophyllos*, *& Macerem*, transgredior; quæ & ipſa (ambo in unum cogendo) nullatenus coctionem ſuſtinent, eò quod (ut jam ad ravim innui) *partes eorum Balſamicæ*, leviſſimâ coctione rarefactæ, in ſublime ſtatim ferantur, relicto terreo craſſamento, veluti morticinio, ad ulteriorem deſtillationem, ex natura rei, inepto. Quare & ab his, inconſultè decoctis, nihil virium & prærogativæ huic accedet Compoſitioni.

Ultimum quod concernit, ipſum ſcillicet *Vinum*, quod affundi, præcipit: num illud coctionis diſpendium ferre poſſit, in quæſtionem non cadit. Problema hoc diſputandum *Spiritus Vini deſtillatoribus* relinquatur, qui ſuam ultrò obtrudent experientiam, quòd ſcilicet, in deſtillatione *Spiritus Vini*, primum, quod in ſublime fertur, ſit *pars volatilis*, *eſſentia*, *& ſpiritus Vini*, relictô in fundo phlegmate nauſeoſô, ipſis porcis, qui eô ſaginantur, ſtomachum vertente. Pari planè paſſu in *decoctione Vini* proceditur; imò potiori jure *decoctio* prohibenda; cùm *deſtillatione* violentior ſit, & *ardentem vini ſpiritum* præproperè ſublimet, evaporare cogat, ac virtutes ejus quaſi in nihilum redigat. Ergò nec *à vino Spiritus*,

ritus, ac virtus, huic Aquæ communicatur, & illa fœcundatur. Annon, L. Amice, poſt tàm ampla & magnifica promiſſa, *parturiunt montes, naſcitur ridiculus mus?* Annon ſpecioſa hæc compoſitio toti Medicorum familiæ, ipſiſq; Patientibus, grandi Hyperbole imponit? Hæc tuo committo ſuffragio.

Ad ſequentem verò *Aquam Hirundinum* perpauca annotanda veniunt. Collaudo imprimis Authoris propoſitum, & inſtitutum, quòd *Hirundines vivas, & integras*, in proprium Alembicum conjicere, ac deſtillare dextrè, præcepit. (Hôc enim pacto *nativæ virtutes, & ſpiritus vivificus, unà cum elementari aquâ*, in excipulum derivantur, ſtillatque *Aqua hirundinum, ſpiritu & energiâ plena.*) Fæces verò reſiduas, h. e. *Hirundines ſiccas, in cineres* redigere, ſicut & *Cranium humanum*, ac exinde *Salia elicere, propriâ aquâ Hirundinum ſtillatâ*, non eſt ſolertis Philoſophi & Spagyri; ne dicam, in terminis implicat. Ipſa enim refragatur experientia, & ratio convincit, quòd *animalia, eorumq; partes*, utpotè *oſſa*, in veros *cineres* nunquàm abeant. Patet hoc in Jumentis, quæ potentiſſimis incendiis conflagrarunt, aut cùm *Cornua Cervorum, & Oſſa*, in furno figulino, aut lateritio, cremantur; quod candida, & priori formâ intacta, ſuis autem partibus eſſentialibus, *ſale* ſcilicet *volatili, ſpiritu*, & *oleo*, deſtituta, ac tantùm non verè mortua, extrahantur, in quibus nec *mica ſalis* amplius reperitu eſt. Quare *animalium incineratio* inutilis, & amethodica eſt; cùm ſimplici calcinatione in *veros cineres* non abeant, uti *vegetabilia* aſſolent; *nec ſal fixus* exinde elixivietur, prout multis, ſuper hâc re, in *Animadverſionibus* actum, & præmiſſum eſt. Sed tranſeat hæc propoſitio, *Animalia* in veros cineres, ſicut & *Cranium humanum*, ac *Hirundines*, in favillam cremari, concedamus; majora etiam tranſire in *Alkalia*, ac *Sal* ex illis elici poſſe; (quod tamen paradoxon eſt) nihilominus *ſal ille fixiſſimus eſſet*, aut in *cineribus* non latitaret, ignis torturâ pridem omni, quod volatile, ſublimato & expulſo: quod ſi autem *fixus eſt*, uti reverà eſſe debet quo pactô, *affusâ ſpecifica Hirundinum Aquâ*, leni balnei vaporoſi impulſu, in ſublime efferetur, qui, aucto priùs ignis gradu violentiſſimo, volatizari non potuit. Non hæc, profectò, nutui noſtro, & præconceptis Idæis, auſcultant: alia longè eſt *ſalium fixorum* & *Alkalium* geneſis, indoles & natura; ab igne non repatiuntur, etiam violentiſſimo; intenſum flammæ reverberium, in tigillo, citra virium jacturam, velut Salamandra, diu ſuſtinent, nec atomus ex illis ſublimatur. Leve igitur hoc præceptum, *de calcinatione Hirundinum, ac Cranio humano in Cineres* vertendo, admirari potiùs, quàm æmulari, utpotè tanto Authore indignum, volumus & ſuademus.

Reliqua hujus Compoſitionis conſtitutiva & *ſimplicia* non impugno, niſi fortè inſinuarem, & per tranſennam quaſi, *Viſcum quercinũ* aptius *decoctioni*, aut *extractioni*, quàm *deſtillationi* committi, vel in *formâ pulveris* crudè propinari.

Acetum Scilliticum, ex ſiccâ, & præparatâ in Officinis *Scillâ* diſpenſatum, nihil de *Scillæ virtutibus* huic Aquæ imprimet: perindè ergò feceris, ſi *ſimplex Acetum* ſubſtitueris.

Aquæ Stillatitiæ, ſi, affuſâ ſimplici aquâ, non fuerint adulteratæ, & deſtillatæ è recentiſſimis floribus, ſicque huic compoſito unitæ, magnas vires huic *Aquæ Hirundinum* conciliabunt; adeò, ut, non obſtantibus ſuprà manifeſtatis erroribus, ratione *Hirundinum Aquæ, primitus è vivis pullis ſtillatæ*, item propter *Caſtoreum, ſuccum Radic. & Flor. Pæoniæ*, & *Aquas ritè ſtillatas*, hanc ipſam *Aquam* utiliſſimam, nec tanto Authore indignam, cenſeam.

Eôdem Charactere nigerrimæ, & plenæ erroribus, ſubſequentes Quercetani *Aquarum Hirundinum Compoſitiones*, locô ſuprà citato, ſignantur: quas tamen, ex jactis hactenus fundamentis, caſtigare, & reducere poteris, vel ipſis umbris ad Solis radios diſparentibus. Me profectò tædium ſubit, ac temporis diſpendium ſollicitat, toties eandem crambem non recoquere. Laconica ergò brevitate multum concludo. Vix ullam, ſcilicet, reperio, hujus Libri, *Aquarum Compoſitionem*, quæ, ob decumanos errores, non ſit abominabilis. Hujus farinæ & factionis ſunt, *Aqua Picarum, Aqua ad Sanguinis ſputum, ad Phthiſin, Antipleuritica, Aqua Caponis, abſur-*

diſſima, ad Curationem Peſtis, ad Cordis Affectiones, Theriacales quaſi omnes & ſingulæ, Scorbutica, & Hydropica, contra Febres, Dyſenterica, Antinephritica complures, & non pauca ſubſequentes, quæ agmen claudunt. Volumen deberetur hiſce notandis erroribus, nec ævum ſufficeret huic Augiæ ſtabulo repurgando. *Unam* duntaxat adhuc *Compoſitionem* in ſcenam dabo, & elarvabo; ut clariùs adhuc appareat, *quænam ſimplicia vegetabilia, inter deſtillandum, vires communicent; quæ verò in reſiduo deponant*: & ſit, ex prædictorum numero,

AQUA DYSENTERICA QUERCETANI.

℞. *Radic. Acetoſæ,*
Pentaphylli,
Tormentillæ,
Biſtortæ,
Burſæ Paſtoris,
Symphyti utriusq̃, ana unciam unam ſemis,
Cortic. Citri ſicc. ℥j.
Ligni Aloës,
Rhodii,
Myrobalan. omnium, ana ℥ß.
Sem. Melonum,
Cucumeris,
Acetoſæ,
Citri,
Portulacæ,
Endiviæ,
Papav. alb.
Pſyllii,
Cydoniorum,
Coriandri præpar. &
Granorum Myrthi, ana ʒvj.
Flor. Thapſi barbati,
Malvæ arboreſc.
Chamomillæ,
Roſar. rubr. ana p. ij.
Macis,
Nucis Moſchat. ana ʒiij.
Cornu Cervi præpar.
Trochiſc. de Spodio,
de Terra ſigillata,
Lapid. hæmatit. præparati, ana ʒijß.
Acacia ℥j.

Contundenda contundantur, & pulveriſanda pulveriſentur, ac macerentur per dies VI. ad ignem M. B. in
Aqua Pirorum agreſt.
Sorborum,
Plantag. &
Tormentillæ, ana ℔ij.
Flor. Malvæ arboreſc.
Chamomillæ, &
Verbaſci, ana ℔j.
Dein colentur, & quàm optimè exprimantur. Huic expreſſioni adde
Opii Thebaici præparati (i. e. ſuô ſulphure narcotico, quod ſuaviſſimi ſomni locô, veternum inducit, per levem ignem prius ſpoliati) ʒiß.
Extracti Dyſenteriei n deſcriptionis,
Croci Martis, ana ʒij,
Croci Orientalis ʒj.
Spec. ♃ *Diatragacanthi frigidi* ʒvj.

Dein ex artis præſcripto deſtillentur, ut fiat Aqua. Hæc non tantum mirabilis eſt in Dyſenteria communi vel peſtilenti, ſed & in alvi fluore, omniq̃, hæmorrhagia ſanguinis, à quacunq̃, parte defluat aut ſuboriatur. Hucusq; Quercetanus.

Dum hanc, longô agmine *procedentium ſimplicium, & compoſitorum ingredientium*, farraginem obſervo, ultrò confiteor, omnia & ſingula ad unum ſubordinari effectum, & collimare metam; dicere volo, ad eradicandum determinatum affectum, ab Authore inventa eſſe; vel enim *adſtringente*, & *roborante*, vel *demulcente*, & *abſtergente*, vel *conglutinante*, & *ſolidante*, aut *carminante qualitate* gaudent, unam & ſolam *Dyſenteriam* reſpiciunt, ejusq; magna ſunt Antidotus, cui efficaciòr vix ſubſtituetur. Verùm, aliud eſt *Sceptrum*, *aliud Plectrum*, *alia res eſt inventio; alia elaboratio*. Illa ſolertem Botanicum; hæc conſummatiſſimum Philoſophum, & per ignem Spagyrū, provocat. *Appropriata Dyſenteriæ remedia* ſunt, ſed in ipsâ præparatione hallucinantur. Nam, ut ſuprà præfatus ſum, *non omnia ex omnibus fiunt*: magnô delectu op, eſt; quædam enim ſunt *deſtillanda*; quædam *decoquenda*, & *extrahenda*: aliud ſibi *Pilulæ*, aliud *Pulveres*, vendicant. Secundò, non juxta arbitrium noſtrum ſublunaria hæc reguntur, ut, quę jam in furno figuli, aut lateritio, magnam ignis torturam, qualiter *Spodiū*, & *Cornu Cervinum*, experta; quæ prolixâ decoctione, & miſſis ſpirituoſis corpuſculis, vaporetenus condēſata; qualia ſunt *Opium*, & *Acaciæ ſucci adſtringentes*: quæ deſtillatione abſtra-

abſtracta, *utpotè extracta*, quæ flammis & intenſiſſimo ignis gradui reſiſtunt; qualia ſunt *omnia terreſtria, Lapis hæmatites, Terra ſigillata*, quæ in primâ ſuâ geneſi & exordio ignis reverberii parit, ut *Crocus Martis*: quæ inter vegetabilia gaudent virtute *vel adſtringente, roborante*, vel *conſolidante, ſapore* item *auſtero, Pontico, dulci, acido*; quæ omnia non ſulphureæ, ſed terreſtrioris eſſe naturæ, velut ex ſigno, rem deprehendes: hujus Claſſis ſunt *Radices, Herbæ, Fructûs, Semina & quæ plurima ſæpiùs citata* in compoſitione nobis illudunt: pro præſenti verò ex inſtituto eventilanda. Ea, inquam, omnia jam recenſita, noſtra eludunt tentamina, & irritos reddunt conatûs, quibus eis mille formas & metamorphoſes, velut Proteo cuidam, affingimus; ut, cùm *ſint fixiſſima*, per Alembicum tamen volatiſentur; quæ *arida & exſicca* ſunt, roris inſtar, in excipulum depluant. Verbô denique, *volatilia ſint fixa, & fixata ut ſint volatilia*, nullâ habitâ proportione Activorum ad Paſſiva. Proindè, his motus næniis, & ludicris Authorum proceſſibus, ad nauſeam usque inculcaveram, quòd nota diſtinctiva, & character, genuini Philoſophi, & Chymici ſit, præſuppoſitâ naturalium rerum analyſi, & naturæ earum cognitione, ea ad deſtillandum, elixandum, extrahendum, tantùm diſponere, quæ ad ſimilia apta, nata, & inchoatam potentiam habent; non verò, ad impoſſibiles effectûs reddendos, quaſi per potentiam obedientialem velle elevare, quod ſoli DEO, Authori naturæ, competit, minimè Chymico, & Creaturæ, quæ eſt limitatæ potentiæ.

Quapropter, cùm animadvertam, quòd prædicta *Compoſitio*, & *Aqua Dyſenterica Quercetani*, in plerisque jam dictis rea ſit, ac delinquat; eam in principia ſua, & partes integrantes reſolvam, ſicque, partitis vicibus, omnia ac ſingula ingredientia examinabo, ut juxta artis Regulas cuncta magis eluceſcant, & dilucidentur, ac utilior *Aqua Dyſenterica* impoſterum diſpenſetur.

Primùm ergò, quod *Radices* concernit, utpotè *Acetoſæ, Pentaphylli, Tormentillæ, Biſtortæ, Symphyti utriusq;*; præſupponendum, quod omnes, & ſingulæ, ſint *terreſtrioris indolis ac genii*, ex natura ſua *adſtringant, conſolident, & agglutinent*, nihilque ſubſtantiæ aut accidentium per Alembicum communicent: proindè, cùm ea deſtillaveris, *nec ſaporem, nec odorem, nec ſpiritum, & eſſentiam horum vegetabilium* præſtoleris; ſed pura puta *aqua inſipida*, & *liquor Elementaris*, Tibi ex deſtillatione accedet, totâ interim earum *ſubſtantiâ, & qualitatibus*, in fundo, & reſiduo latitantibus. Proindè ad alios uſus *radices hæ* ſunt convertendæ, ad *decoctiones, extractiones, infuſiones nimirùm*; ſic earum ferente craſi, & naturâ. Quòd autem cum emolumento, & dextrè, ſe ſinant *decoqui*, & *extrahi*, patet ex ipſius Authoris compoſitionibus, qui *has ipſas radices pro Extractis, & Decoctis*, earum paſſim adhibet. Si ergò *Decoctis*, & *Extractis* parandis ſunt aptæ, meritò à *deſtillatione* removentur; cùm in prægreſſis manifeſtè convicerim, *decoctiones*, & *deſtillationes, ex natura rei ſibi contrariari*, quatenus nimirùm ea, *quæ deſtillanda*, juxta Authores, *vires ſuas integras, cum univerſis accidentibus*, ſurſum mittere, ac per Alembicum fundere, nequaquam in fundo, & ſubſidentiâ, recondere; & è contra, *quæ extrahenda*, & *decoquenda* ſunt, ea quoque *virtutes ſuas in reſiduo ſervare*, neutiquam v. *vaporetenus exhalare* debent, reſiduô terreô & exſuccô craſſamento. Secus enim ſi fieret, *eſſet* nonnullorum *deſtillatio, & non eſſet*, quia per Alembicum nihil virtutis transſcenderet, parte præcipuâ ſubſidente: & *eſſet Extractum quorundam* prout theſis eorum fert, *& ſimul non eſſet*, quia jam omnia ſulphureæ & volatilis naturæ contenta, *violentâ decoctione, abſtractione, aut deſtillatione*, exſpiraſſent. Verùm, duo ſimul contraria de eôdem ſubjectô, eôdem modo ſumpta, non verificantur; eò, quòd implicet contradictionem.

Sequuntur jam in ordinc *Cortices Citri ſicci*, qui, ſi *recentes* forent, *aptiores ſiccis*, pro *deſtillatione* haberentur. Nam potior eorum *virtus carminativa* & *antiloimica, ſapor item amarus*, in reſiduo, à deſtillatione, actu remanent; adeoque ſaltem in *Pulverem redacti*, vel eorum *De·octum*, ſive etiam *Extractum*, ſed ad normam *noſtri Extracti Abſinthii, ſuperius paulò edocti*, paratum, in Dyſentericis affectibus efficacius

ciùs, operabuntur quàm *Aqua à Corticibus ſiccis exſtillata.*

Accedo ad *Lignum Aloës, & Lignum Rhodium*, quæ utraq; *odorifera, & balſamica, ex parte*, ſunt; partim verò *tenacioris, & reſinoſa ſubſtantia.* Hæc, deſtillationi commiſſa, juxta *ſubtiliſſimas, rariores, & fragrantiſſimas partes*, aquis ſeſe communicant; ſubſidit autem *pars eorum reſinoſa, balſamica ſimul, & emplaſtica*, juxta quam *adſtringunt, roborãt & conſolidant*, per Alembicum verò nunquam transeunt. Quòd autem hæc doctrina ſibi conſtet, confirmo obvio illo *Extracto Ligni Aloës*, quod, in Officinis debitè inſtructis, ubique proſtat, plenum reſinâ, & odore, ſi prunis candentibus injiciatur. Unde in *ſuperioribus meis Animadverſionibus, de Extracto Ligni Aloës educendo*, ad quas B.L. directum volo, hoc ipſum innui; in ſubſequentibus verò, *de Aquis deſtillandis*, quotiescunque *Lignum Aloës ſpirituoſis Aquis* adjunxi, in parvâ ſolùm quantitate, ad conciliandum ſaltem odorem, roſtro Alembici imponi juſſi: ut, prodeuntibus reliquis ſpiritibus, pars ſpirituoſa & ſulphurea, ratione ſymboli, quin & *reſinoſa, & corroborans, tota deniq; fragrantiſſimi hujus ligni eſſentia*, influis ſpiritibus uniretur, & aquas impregnaret. Parum quidem, & modicum *hujus Ligni* roſtro Alembici imponi, crebrò præcepi, ne major quantitas aquas, inter deſtillandum, turbidas redderet; quod benè obſervandum. Patet nunc etiam, quàm nihil roboris, & energiæ, ab his, jam *examinatis, ingredientibus, vel lignis*, huic aquæ impreſſum ſit, ad edomandam Dyſenteriam; quin omnem virtutem in reſiduo latitare.

Nunc *Myrobalani*, quæ *fructûs ſunt dulces, ſubacidi tamen nonnihil ſaporis, & adſtringentes, roborantes, & laxantes*, ubi recentes fuerint, ſubſequuntur. De his pauca profero, cùm earum quoque ſubſtantia, & vis, in limo & profundo hæſitet, nihilque transmittat per Alembicum: & quò ſunt ſicciores, tantò minus communicant. Quòd ſi cum *Myrobalanis* velis ſubvenire Dyſentericis, eas vel in ſubſtantiâ *Pulveriſatas*, vel in *Extracta* & *Decocta redacta*, propinato, deſtillatione earum ſuperſedendo; vel ipſomet Authore, *in ſuis Extractarum & Decoctorum compoſitionibus*, conſentiente.

Convertor ad quàm plurima *Semina* ut *Melonum, Cucumeris, Acetoſa, Citri, Portulaca, Endivia, Papav. albi, Pſylli, Cydoniorum, Coriandri*, & *Grana Myrti.* Sed quid obſecrô obſonii ex hâc *ſeminum* farragine decoquemus? an pulmentaria, aut lenticulam? Quis non videt, quòd jam notata *ſemina*, juxta qualitates ſuas, *frigida, & natura terreſtrioris* ſint; ſi unicum *Coriandrum* eximas. Quid per *deſtillationem* virium ab eis eliciemus? forſan *Olei* cujusdam particulam, aquæ elementari innatantem? Nec hoc exiſtimo; cùm ex integrâ libra horum *ſeminum*, ſi etiam plus acceperis, vix ſcrupulum ſemis, ad unum usque ſcrupulum, deſtillati olei reperturus ſis, licet ex inſtituto ad eliciendum oleum deſtillaveris. Quare (demptô ſemine *Coriandri*) nec unum eſt, quod aptum ſit deſtillationi, defectu partium ſulphurearum & aërearum, quæ ſolæ elevantur, ſubſidentibus è contra terreſtribus, frigidis, & mucilaginoſis particulis. Annon Methodus ſuaderet, potiùs *ex his ſeminibus*, Dyſenteriam reſpicientibus, *Emulſionem* conficere, adjectis *Aquis appropriatis*, quæ hanc quoque compoſitionem ingrediuntur; & ſic ægris cum fructu propinare? Quanquam & illæ *Emulſiones* nauſeam conciliaturæ ſint, niſi probè advertas, ne *ſemina Pſylli* & *Cydoniorum* (quæ vel penitùs omittenda, vel doſis eorum minuenda) illas ut plurimum reddant mucilaginoſas.

Semen Coriandri, ex parte, non ſine ratione huic *deſtillationi* commiſſum fuit; dabit enim odorem gratum carminativum; licet etiam virtus ejus adſtrictiva nullò pactô eliciatur.

Prætereà de *Floribus Thapſi barbati, Malva arboreſcentis, Chamameli, & Roſar. rubrarum*, ut, quod ſentio, afferam, fateor ingenuè, quòd de *virtutibus eorum adſtringentibus, roborantibus, & carminativis*, Dyſenteriæ appropriatis qualitatibus, deſtillato parum, vel nihil, impertiantur. Nam hæ in reſiduo ſtabulantur, & fundo; maximè ubi jam *reſiccata deſtillationi* applicantur: quod ſi verò *recentes* ſint, conceſſerim, quòd in *deſtillatione*, maximè per

Baln.

Baln. n. vaporoſum, odoris ac fragrantiæ, præſertim *Roſæ*, & *flores Chamameli*, aliquid contribuant; cæterùm nihil de qualitatibus ad Dyſenteriam requiſitis. Satius proindè eſſet, talia *in formâ Decocti*, aut *Infuſiones*, præbere, aut in *Pulveres*, maximè *Roſarum flores*, redigere, cum, vel ſine, alterius ingredientis additamento, præbendos.

Transgredior ad duo illa Aromata, *Macerem*, *& Nucem Moſchatam*. Hæc, utpotè naturæ balſamicæ, & odoris fragrantiſſimi, qualitates ſuas ex parte facilè diffundunt, & iisdem aquas imbuunt. Attamen, cùm naturæ & ſubſtantiæ ſimul oleaginoſæ ſint, diſſymbolos reſpuunt liquores, quibus ſe facilè non uniunt; ſed oleaginoſa eorum ſubſtantia ſupernatat, ſi aquoſi ſint. Requirunt ergò *ſpirituoſos* & *ſulphureos liquores*, quales ſunt *diverſi ſpiritûs ardentes*, & *Vini*, cum quibus perfectè transeunt, uniuntur ac perdurant: in *aquoſo autem humore*, ut ut ſubegeris, conquaſſaveris; ſuperficiem petunt ſemper, ſubigi nolunt, operamque ludunt. Adeoque *Balſamica hac, & Aromatica*, potiùs liberaliori doſi, *Aquis ſpirituoſis* & *calidis*, ut ſunt *Apoplectica*, *Epileptica*, *Cardiaca*, *Stomachica*, *Carminantes*, adjungenda; non item *Dyſentericis*, quarum virtus ad curationem in qualitate roborante & adſtringente conſiſtit: ſed hæ in reſiduô depoſitantur, non verò in excipulum deſtillant. Verùm, non hæc dixero, quaſi manifeſti erroris Authorem convincere vellem, quòd in parvâ hâc quantitate *Aromata Aqua Dyſenterica* aſſignarit. Si enim non *effectum* dant calculo dignum, *gratum* tamen *odorem* conciliabunt, & nauſeam arcebunt. Hoc ſolùm per occaſionem confirmare volui, vi deſtillationis *hac Aromata* eos effectûs, & cauſalitates, non exercere; quemadmodum *Aqua* hujus *intitulatio*, & *Dyſenteria*, efflagitat. Dico proindè, *Nucem Moſchatam*, in genere, Eſſe, & ſubſtantiâ ſuâ, ad perſanandas Dyſenterias, Lienterias, & Diarrhæas, ſpectando qualitates roborantes, confortantes, & adſtringentes, plus præſtare, quàm *Aquam ex eâdem elicitam*: cùm antedictæ qualitates non eleventur, & exſtillent, ſed imum petant. Hoc ad Solem clariſſimè exponam, *exemplo Olei ipſius Nucis Moſchata expreſſi, & Maceris etiam, genuini*, non verò *adulterati*, ut noſtra fert ætas, & Mercatorum fraudulenta induſtria. *His Oleis* ſi debitam quantitatem aquæ affuderis, & deſtillaveris, vix quartam, ne dicam, ſextam partem *Olei deſtillati* colliges, reſiduô in fundo remanente; adeò, ut vix *ſexta pars olei*, habitâ proportione *ad oleum expreſſum*, transeat, dum reliquum in reſiduo, peractâ deſtillatione, aquæ innatans, remanet: quod *reſiduum*, *putà Oleum*, *virtute ſuâ adſtringente*, & *conſiſtentiâ priori magis ſolidum*, multò efficacius experimur in Dyſenteria, quàm illud, quod cum aqua exſtillarat. Hoc, Tibi pro ſecreto dictum, obſervato. *Duriuſculum* inſuper *hoc oleum*, ob ſiccam ſoliditatem, baſis, fundamentum, & *corpus aptiſſimum* eſt, pro conficiendis *omnis generis Balſamis*, lege artis inſtillatis *oleis eſſentialibus*, pro ſpecie balſami diſpenſandi. Cum hoc *Balſama* debitam recipiunt *Conſiſtentiam*, nec rancida aut unctuoſa evadunt, ſicut illa, quibus *ſevum omentorum animalium*, vel *adeps è renibus vitulorum*, aut *Cera*, receptaculum, ac materia prima obtigit. Taceo, quòd intra corpus commodè, & citra nauſeam, *Balſama hac* aſſumi poſſunt, non ſine prærogativa ad reliqua. Hæc de *Macere, & Nuce Moſchata*, dicenda occurrère.

Nunc examinandum ſe offert *Cornu Cervi praparatum*, quod præſuppono *Uſtum*. Nam hoc ubique locorum *praparati Cornu Cervi* nomine circumfertur; quod priùs *uſtum*, ſuper porphyrite dein levigatum, prout & reliqua, utpotè: *Perla*, *Corallia*, *Oculi Cancrorum*, *Lapides pretioſi &c.* ſuper porphyritem, cum aqua aliqua tantùm levigata, *praparatum* dicitur. Cui non, L. B. hoc artis præceptum, ut olim Phidiæ ſignum, illicò placeat & arrideat? Num cadere hoc in prudentem, ne dicam, Philoſophum potuit, opprobrium hoc Medicinæ ſequacibus dictare? Annon infatuati hoc eſt, velle nos dementare aut perſuadere, quòd *Oſſa*, è quibus pridem, intenſô ignis gradu tortore & ſatellite (quod in furno figuli, aut lateritio, contingit) *omnis benefica humiditas*, *pars ſpirituoſa*, *& volatilis*, *unctuoſa*, *& radicalis eſſentia*, longiſſimè proſcripta fuit, ad deſtillationes nihilominùs

Ff

nis proportionata, ac dyſentericis, virtutibus adſtringentibus, & roborantibus exſtillatis, remedio ſint? Credat, qui volet, amens? Interim ego ad oculum demonſtro, quòd ejusmodi *calcinata oſſa*, omni virtute caſtrata, ac in inſulſa & mortua corpora redacta, aliud nihil ſint, quàm *exſucca terra*, *inutilis gleba*, *& opprobrium Medentium*. Nam, cui libitum eſt, deſtillet, affuſo liquore, hæc *Oſſa*; aut citra liquorem, & ſicca, per retortam, violentiſſimo etiam igne reverberii, per integrum anni Circulum, & nec *guttam liquoris*, nec *oleum*, nec *ſpiritum*, nec *ſalem volatilem*, eliciet: &, quod amplius eſt, affuſo etiam liquore, & ſumpto in magna quoque quantitate *Cornu Cervi*, utut ignis gradum intendas, & illud diu multumque coquas, attamen *ſaporis*, *odoris*, ac *cæterorum accidentium*, ne veſtigium quidem deprehendes in decocto. Quid igitur ex *ſesquidualibus drachmis Cornu Cervi* præſtoleris in *Aqua* hâc *Dyſenterica* deſtillanda? Annon eſt hoc, vigilem ſomniare? Verùm ejusmodi abſurditates jam pridem dilui, in *prægreſſis meis Animadverſionibus*, in quibus clarè, & in terminis, docui, quòd *ex Oſſibus* & *Cornubus calcinatis*, neque *volatilem*, neque *fixum ſalem*, unò verbo, planè nihil proliciamus; rotemur deniquè circa nihilum, ſi ex ejusmodi *effætis aſſibis*, pro humanis affectibus, Panacæas meditamur. Hoc ipſum confirmare poſſem ex Mechanicâ. Experimur enim, quòd *ſteriles ejusmodi terra*, *& exſucca oſſa*, ad conſtruendas, *omni ſale carentes*, *Capellas Probatorias*, unà cum *cineribus*, *è quibus etiam omnis ſal priùs elixiviatus*, indies adhibeantur. Verùm, ſurdo fabulam narro, aut lavo Maurum; dum illi, ingratam mihi recoquentes Crambem, tritum iſtud occinunt: ſic Majores noſtri ſoliti ſunt: hoc ſacrum dogma eſt venerabilis Antiquitatis; non obſervantes interim, quòd ſatius ſit, ſeriùs redire, quàm ſemper currere perperàm. Majores enim noſtri, & Antennates, pro ævi ſui, & temporum, injuriâ, non, quæ debebant, ſed quæ poterant, è penu Medica ad nos transſcripſerunt; dum interim noſtro ſeculo ſemper itum ad majora, & inventis meliora addita ſunt, ad ſacram etiam invidiam magni Hipprocratis, & Galeni. Cui enim Veterum nota fuit Animalium vera Anatome? Sublunarium, & Vegetabilium, craſis, & natura? Mineralium geneſis, & ſoboles? quæ Archetypus, Deus, in gremio terræ concluſit, ut, maturato ſemine ſuo, nobis fœnora reddant? Taceo innumeras rerum viciſſitudines, & naturæ portenta, à qualitatibus & principiis Sympathicis, & Antipaticis, ſymbolo, aut Magnetiſmo, emanantia? Arcana hæc erant priſco ſeculo, &, velut inducto peplo, oculis mentis abſcondita. Quid mirum etiam, hîc, in planô, eos ceſpitaſſe, ignorantes, quòd in *univerſum animalia nihil in ſe fixi* concludant, quàm *terram emortuam*, *ſterilem*, *& exſuccam*, in quam aliquando, inevitabili decreto, & lugubri Metamorphoſi, ſiut reverſura; reliqua verò *fugacia ſint*, *& volatilia*, igni pervia, & calori, veluti totidem putredinis primordia, diſpoſitiones, & principia: non ſic *Vegetabilia*, quæ tàm facilè putredinis corruptelam, & corruptionis ſemina, non admittunt; idq; *ob ſalem fixum*, qui illis ineſt, eaque tutatur. *Mineralia verò* omnis, è contra, corruptionis ferè inſcia ſunt, *ſi cum animalibus & vegetalibus* comparentur; & fixa magis, imò quædam fixiſſima, dici merentur. Verùm, me Paradoxa dixiſſe, multis videbitur, illud in me retorquentibus, quòd, *inter vegetabilia*, *Fructûs Horarii* manifeſta principia corruptionis in ſe concludant: factâq; comparatione ad *carnes animalium*, & eorum *partes*, *fructûs hos putredini magis obnoxios eſſe*, *quàm carnes*, unicè contendent; unde, tanquàm alimēta minimè ſalubria, à Medicis quibusdā reprobētur, deſumpto argumēto è fonte & parte diætetica; carnibus interim adminiſtratis. Quam tamē objectionē perfacilè diluam, argumentis ex Phyſica petitis, & ab Inductione. Quis enim non experitur, quòd *carnes*, & *animalia*, æſtivo tempore occiſa, ſi unò, aut alterò die eorum cadavera perdurent, putredinem protinùs, & vermiculos, concipiant, peſtilens *μίασμα*, & mephitim exhalent, quin ipſa viventia, omnisque generis animalia, quibus vel in alimentum ceſſêre, aut vaporetenus contagium & virus ſuum impreſſerunt, vel planè interimant, vel malignos & exitioſos morbos eis ſuperinducant,

ac

ac ſemina peſtis divulgent; morbos Epidemios ſuſcitando: idque ratione ſymboli, & quâdam analogiâ, juxta receptum illud Axioma: *In ſymbolum habentibus facilis eſt tranſitus.* E contrà verò *Vegetabilia*, &, inter hæc, *Horarii fructûs*, utpotè; *Ceraſa*, *Poma*, *Pyra*, *Pruna &c.* licet, à ſtirpe ſua avulſa, ad corruptionem inclinent, multò tamen tempore perdurant, & qualitatibus ſuis homini adulantur; vel maximè, ſi ſolis radii eos non feriant. Quod ſi etiam corrumpantur, an tetrum quid, cadaveroſum, & exitiale, ut cætera, exhalant? An nauſeam, & contagium inducunt? An in manifeſtam peſtem exſurgunt? Neutiquam! quin, citra periculum, *cocti*, & *ſale conditi*, animalibus in eſcam cedere poſſunt. *Reliqua* verò *Vegetabilia*, ac *Cerealia*, *Frumentum*, *Oryza*, *Hordeum*, *Milium*, *Triticum*, *Amygdalæ*, *Pineæ*, *Piſtacia*, *& his ſynonyma*, in longum perdurant, citra putredinis veſtigia; niſi & ipſa, ut ſuam purpura tineam, & quercus cariem, ſibi exitioſum generent vermiculum; qui, ſolutâ eorum compage, ad interitum illa deducat: ut conſtet, quàm fragilis ſit Creaturæ conditio, quæ, ex ſe, prima corruptionis ſemina concipit, & usque in mortem fovet. Hinc non probo quorundam Medicorum inſtitutum, qui ægris, & languentibus, maximè periculosè febrientibus, omnem *Horariorum Fructuum*, etiam decoctorum, uſum interdicunt, *carnium* verò, & *animalium*, *eſum* liberè indulgent; ignorantes, quod, turbatâ in corporibus œconomiâ, languente vivifico calore, vitiato fermento, digeſtionum præſide, adaucto calore extraneo, *ejusmodi ingeſta*, & *carnes*, intra etiam corpus degenerent, facilè putreſcant, malignitatem & corruptionem induant, & inevitabilem ægrotantium perniciem ac mortem accelerent, dum *adollas carnium* (ejusmodi Medicis lugubrè ſpectantibus) *fatiſcunt*. At longè diſpari eventu in *reliquis obſoniis* accidit, quæ non rarò lapſam naturam, arcanis ad ea deſideriis, & appetitu, ſtimulatam, in vitam & ſanitatem erexère. Hiſce ſententiam meam, de *Cornu Cervi uſto*, finio, quod, citra artis & rationis leges, huic Aquæ Dyſentericæ, ab Authore conſtitutum.

Superioribus adjungam *reliqua tria ingredientia*, & *conſtitutiva* hujus Aquæ, *Trochiſcos* ſcilicet *de Spodio*, *de Terra ſigillata*, ac *ſpecies Diatragacanthi frigidæ*: de quibus quid ſentiam, ex ſequentibus palàm fiet. Et primò quidem, ſicut, in Philoſophia laudabili, Elenchus, & decumanus error eſt, docere, duas formas adæquatas non ſubordinatas, eandem materiam, & ſubjectum, naturaliter poſſe informare; &, quod apud Logicos eſt vitioſus Circulus, hoc apud Medicos peritos, & Chymicos, eſt, compoſita cumulare compoſitis, farragines rerum, citra delectum, aggregare, informe Chaos, ut ſuperiùs annotatum eſt, producendo. Secundò, ſiquis dictorum *compoſitorum ingredientia*, quæ nondum, in ſuperioribus *Aquæ Dyſentericæ* conſtitutivis, numerata ſunt, plenè perſpiciat, videbit, & multa, & obvia quæque, deſtillationi ineptiſſimè commiti, & *Aquæ Dyſentericæ* nihil virium ex iis accedere. Sunt autem, præter jam aſſignata ingredientia, è quibus *Aquæ* hujus *Dyſentericæ* compoſitio conflata eſt, etiam ſequentia, quæ *Trochiſcos de Spodio*, *de Terra ſigillata*, *& ſpecies Diatragacanthi*, conſtituunt, nimirum: *Spodium*, *Semen Sumach*, *Amylum uſtum*, *Balauſtia*, *Berberes*, *Gummi Arabicum aſſatum*, *Succus Agreſtæ*, *Sanguis Draconis*, *Succus Hypociſt. concretus*, *Bolus Armena*, *Margarita præparata*, *Terra ſigillata*, *Corallia rubra*, *Charabe*, *Tragacanthum*, *Semen Roſarum*, *Portulaca*, *Thus maſculum*, *Coni cupreſſi*, *Crocus*, *Glycyrrhiza*, *Saccharum Penidium*, *Camphora*, *& Trochiſci Ramich*, *qui Trochiſcos de Terra ſigillata iterum ingrediuntur*: in *Trochiſcis de Ramich* autem, præter reliqua, denuò ſunt *Succus Acetoſæ*, *Gallæ recentes*, *Santalum citrinum*, *Lignum Aloës*, *Caryophylla*. Ex quibus omnibus ſimplicibus, has *Compoſitiones* ingredientibus, ſi *Camphoram* excipias, & *Caryophyllos*, ne tantillum quidem virtutis deſtillatione elicies. Me, fateor, jam tædium fatigat, ſingula delineare: quàm apta enim, aut inepta ſint ad deſtillationes, & aquas virtute impregnandas, ex dictis patet, & ex dicendis clariùs adhuc manifeſtabitur. Videtur mihi Muſica quæpiam hæc *Compoſitio*, ex diſſonis & ingratiſſimis vocibus accumulata, ex quib, non harmoniâ, aut concentum,

centum, ſed aphoniam expectes. Sic hæc ingredientia ad hunc affectum, illa ad alium, ordinantur: & *univerſaliter inepta ſunt omnia* ad deſtillandum, præter paucula dicta, *binario numero* circumſcripta; &, in rigore, illa ipſa duo, primariò, curandam Dyſenteriam non reſpiciunt, imò contrarias affectui qualitates præ ſe ferunt; niſi aromatiſationis gratiâ adjuncta ſint. Dein Quercetanus non eſt aſſecutus Authorum mentem, qui *ejuſmodi Compoſitiones* & *Trochiſcos* evulgarunt. Non enim *aliis denuò Compoſitis inferendos, aut deſtillandos* præceperunt, ſed ut in *propoſita formâ, & ſubſtantiâ ſuâ, in Pulverem, & Alkohol, redacti*, Dyſenterias, Diarrhæas, Cruenta Sputa, Hæmorrhagias, & Pectoris internas affectiones, perſanarent: ſin cui libitum foret, *Rotulas cum ſaccharo* ex iis conficiendo, quemadmodum *ex ſpeciebus Diatragacanthi frigidi* conſvetum eſt, ægros ſublevare; hoc minimè improbandum foret.

De cætero, ſi, his omnibus jam examinatis, calculum quoque ſubducere placeret, de prædictis *Compoſitis*, & *eorum* etiam *ingredientibus*, quantum ſcilicet, *de unô aut alterô ingrediente*, hanc compoſitionem *Aquæ Dyſentericæ* ditaret, & quantum poſt *quamlibet doſin*, hanc eandem *Aquam Dyſentericam*, de *hoc vel illo prædictorum compoſitorum ſimplici, intraret*, diviſiones eſſent nunquam tot, quin plures, uti in infinito ſincategorematico fieri ſolet, & myriades atomorum ſubdiviſionem caderent; nec minus riſu dignus futurus calculator, quàm olim Plato, cum ſuo Deorum principio, aut, cum Pantamorphe, noſter Avicennas. Aliquod tamen ſpecimen per tranſennam ſpectandum dabo.

Totam compoſitionem *Trochiſcorum de Ramich* ingreditur *Ligni Aloës uncia ſemis*: Cùm *integra* hæc *Compoſitio Ramich* (prout *Diſpenſat. D.D. Auguſtanor.* inſerta eſt,) pendeat *uncias novendecim*. Continet igitur *drachma una Trochiſcorum* horum *Ramich*, *Ligni Aloës granum unum & dimidium, circiter*. Ergò, cùm ſæpè dictorum *Trochiſcorum de Ramich*, *drachma una tantùm* totam compoſitionem *Trochiſchorum de Terra ſigillata* denuò ſubintret; conſequenter *de Ligno Aloës, cum his Trochiſcis Ramich*, tota compoſitio *Trochiſcorum de Terra ſigillata* *granum unum & dimidium* acquirit. Ultrà nunc, integra *Trochiſcorum de Terra ſigillata* compoſitio, quam, uti dixi, *granum unum cum dimidio circiter Ligni Aloës* ingreditur, pendet *uncias tres, cum dimidia*. Continent igitur (quod benè notandum venit,) *drachmæ duæ, cum dimidia, horum Trochiſcorum de Terra ſigillata*, (nam tantum ſubintrat; de his *Trochiſc. de terra ſigillata*, hanc *Aquam Dyſentericam*, quam nunc eventilamus,) de dicto *Ligno Aloës, unam & dimidiam partem, dimidiæ ſextantis partis, unius grani*: ſi ita loqui licet; nam alia non ſuppetunt verba, quibus rem extricemus. Jam porrò neceſſum eſt, ut ulterius progrediamur hâc ſubdiviſione, ſi doſin eruere velimus, quantum ſcilicet *doſis una Aquæ hujus noſtræ Dyſentericæ* recipiat virtutis (cui immediatè immediatione virtutis, non ſuppoſiti, ineſt) è dictis *atomis, & minutiis Ligni Aloës*. Eſto igitur, quòd extent totius hujus *Aquæ Dyſentericæ libræ decem*, & propinentur, aut conſtituantur, *unciæ tres*, ſive etiam *quatuor, ad unam doſin*; quæ erit *trigeſima ſexta pars* ipſius *Aquæ Dyſentericæ*: quantum, quæſo, conſtituet hanc *trigeſimam ſextam partem*, tanquàm *unam doſin* hujus ſæpè dictæ *Aquæ Dyſentericæ, de una & dimidia parte, decima ſextantis partis unius grani, Ligni Aloës?* (Tantum enim atomorum, non plus, univerſa compoſitio, i. e. *decem libræ* hujus *Aquæ Dyſentericæ*, & quidem virtualiter ſaltem, comprehendit, modo ſupra dicto.) Verùm hæc rudi Minervâ, & ſuperficietenus, à me in cenſum ſunt adducta; cætera enucleanda relinquo iis, quibus felicior Suada, & eloquentia obtigit; cùm nec Oedipus ſim, qui pro Myſterii dignitate ænigma reſolvam. Habet tamen curioſa hæc reflexio, & metaphyſica ſpeculatio, & ipſas ſuas utilitates. Eruet hinc ſenſatus Medicus, quàm procul extra forum Naturæ aberrent ejuſmodi Authores, dum languida, & infida ſua remedia, & compoſitiones, ſpecioſô titulô, magnificiſque promiſſis, velut infami Ilybio, adulterant, incautos Medicos alliciunt, & procantur; donec aliquando piſcator ictus ſapiat, & Medentes infamia notentur, dum Ægri, inter lachrymas orphanorum, præmaturiùs obeunt, luctuoſâ ſæpè cataſtrophe.

Hoc emendato errore, quo ſcilicet *Compoſita Compoſitus* tavtologicè addi ſolent; ad *Lapidem Hæmatitidem* cincto calamo procedo. Omnibus in propatulo eſt, quod *Lapis Hæmatitis* medicamentum ſit aptum, proportionatum, ac fidum, ad curandas Hæmorrhagias, Fluxus Alvi cruentos, & Dyſenterias, ſive in ſubſtantia ſuâ, ſive in eſſentiâ debitè parata, exhibeatur. At nemo tàm eſt hebes, aut Philoſophaſter, qui aſſerat, *hunc Lapidem* idoneum eſſe ad ſuſtinendas ſimplices deſtillationes, & *liquores ex eodem eliciendos*, propriâ ſuâ virtute præditos. Omnes quidem in hac ſententia erunt, tantum liquoris & humiditatis ex eo profuſum iri, quantum ex pumicibus deſtillatis. Error hic, in genere, moris eſt, peccat, & excedit, in ſpe, & fiducia. Credunt enim ejusmodi Authores, quòd, ſicut in Cataſtam acti, ad inſolita revelanda ducuntur, ſic *Mineralia, Lapides*, & *fixi ſſima quæq;*, ſub noſtra tortura, ad effectus Thaumaturgicos, ad ſudandum liquores, qui regulariter illis non inſunt, ad *volatiſationem*, compellantur; negligentes interim, obſervare, quòd *ejusmodi fixa* etiam *ignem reverberii* conſtanter ſuſtineant: quidni in Alembico repugnatura? Ergò nihil virtutis, vi deſtillationis, elicitur *ex Lapide Hæmatitide*, qui de naturâ *Chalybis* eſt, ac proinde Dyſentericis, Fluxu cruento, &c. laborantibus, aſylum, & ſacra anchora futurus, ubi *in ſubſtantia* propinabitur. Suadeo igitur, hoc in paſſu, Quercetanum, magnæ alioquin famæ, virum, demirari potius, quàm æmulari.

Venit ſub torcular, & noſtrum examen, *Succus Acaciæ: qui, inſpiſſatus, de Claſſe Vegetabilium*, & quidem *maximè terreſtrium*, eſt. Vires ejus ſunt adſtringentes, qui, ſi habuiſſet *partes tenues, ſubtiles*, & *exhalabiles*, illæ jam dudum in inſpiſſatione ejus exhalaſſent; quæ verò reliquæ, ab inſpiſſatione, manſère, utpotè *partes craſſiores, terreſtriores, adſtringentes*, nunquàm commovebuntur, licet in infinitum, per B. M. affuſô liquore deſtillentur: quod, præter rationem, ipſa experientia evincit, & ipſe Quercetanus confirmat, qui compoſitionibus ſuis *decoctorum*, & *extractorum*, quibus hunc *ſuccum Acaciæ inſpiſſatum* crebrò adjunxit, (non obſtante, quòd modo deſtillandi opponantur) teſtis luculentiſſimus ſatisfacit.

Sequuntur *Aquæ deſtillatæ*, ad hanc quoque *Compoſitionem* derivatæ. Harum qualitates ex ante dictis notæ ſunt, ubi demonſtravimus, quòd *ejusmodi Aquæ nullas virtutes adſtringentes, aut ſapores acidos*, contineant, remanentibus hiſce qualitatibus in reſiduo, maximè, ſi largâ affuſione aquæ ſint deſtillatæ. Nihilominùs tamen *quædam ex his Aquis per Baln. vaporoſum, & ſine additione deſtillata, v. g. Chamameli, Verbaſci, & Plantagin.* vi ſuâ carminante, refrigerante, & conſolidante, iisdem affectibus deſtinari poſſunt, quibus hæc noſtra *Dyſenterica*, vel ipsâ rerum magiſtrâ Experientiâ. Nunc

Præcipit Author, ut *ſingu'a præmiſſorum Ingredientium ſtudioſè infundantur & exprimantur, ante eorum deſtillationem.* Ad vitandam autem hanc inutilem operam, repetantur dicta, *in Animadverſionibus noſtris ſuper Aquas deſtillatas, in genere:* ubi declaravi, quòd omnia, quæcunque deſtillanda, ipſum etiam *Cinamomum, Aniſum, & quæ partium tenuium ſunt, ſimplicia vegetabilia*, plus de proprio odore, & ſapore, fundant, ſi unà cum *affuſis liquoribus ſuis* deſtillentur, quàm ſi *prædictus liquor, à rebus* per colaturam, & expreſſionem, ſeparatus deſtilletur. Docui præterea, quòd *Aquæ ex radicibus, herbis, floribus* (ſubintellige, deſtillationi aptis) *deſtillatæ*, longè antecedant illas, quæ *ex ſuccis earum expreſſis* eliciuntur; quare hìc eadem denuò inculco. Cæterùm, ſive *ſpecies, unà cum ſuis aquis affuſis*, ſive *aqua ſaltem, ſpeciebus affuſa*, & *denuò ab illis, per colaturam, & expreſſionem, ſeparata*, deſtillationi committantur; nihil tamen virtutis huic *Aquæ Dyſentericæ* communicabunt: prout ex dictis ſuperiùs latiſſimè patet.

Opium quoque hanc *Compoſitionem* conſtituit, quod, ex mente Authoris, *narcotico Sulphure ſuo* veternum inducit, ideoque, antequam compoſito uniatur, à *deleteriâ & narcoticâ qualitate*, ignis beneficiô, caſtrandum eſt. Hoc ipſum *Opium* *ſi ſuccus inſpiſſatus, aliquantò reſinoſus, partibus ſuis tenuioribus privatus*; quando per ignè, & inſpiſſationem, ejus qualitates tenuiores

res attenuatæ, exhalârunt; quæ ſolæ per Alembicum transire debebant. Quod ſi verò, ad *eliminandam narcoticum ſulphur reſiduum*, (quod tamen non ſemper veternum inducit, obſervatâ competenti doſi) igni leviori ſubjicias denuô, quid, pro levi hâc deſtillatione, virium eliciendarum ſuperſit, neſcio. Imò *crudiſſimum Opium*, per ſe, adjectis liquoribus deſtillatum, nihil virium ferè narcoticarum tribuit, ſimplici hâc deſtillatione: taceo, *exſuccum*. Servat enim, ſicut reliqui *ſucci concreti*, vires ſuas. Igitur & *Opium* in hâc deſtillatione inefficax eſt.

Venio ad *Extractum Dyſentericum* examinandum. Id ex quibus ſimplicibus conficiendum ſit, facili conjecturâ aſſequor; quanquam ejus *Compoſitio*, inter *reliqua Extracta hujus libri*, non compareat. Utut ſit, interim nominis, & Extracti, ſeu etymi, ratio, forma, & modus parandi, denotat, cùm, more aliorum Extractorum, parandum, quòd ad ulteriores deſtillationes planè ineptum ſit. Quâ enim ratione id, *quod ſemel deſtillatum*, vel *abſtractum*, in fundo tamen Alembici vires ſuas integras, à deſtillatione, retinuit, quomodo, *in ſecunda deſtillatione*, vires ſuas, quæ ſunt *adſtringentes, roborantes, conſolidantes*, communicabit? cùm omnes *res adſtringentes* vires ſuas, inter deſtillandum, reſervent, etſi decies repetatur ejusmodi deſtillatio ſimplex. Ergo & *hoc Extractum* citra propoſitum huic *Aquæ* ab Authore deſignatur.

Subſequitur *Crocus Martis*; ex naturâ ſuâ inſigne Dyſentericum, quem, puto, intellexiſſe Authorem, qui *ſit Adſtringens*, non verò, quem vocant, *Aperientem*. Uter horum ſit, ſemper tamen *adſtrictivus* in Dyſenteria primas tenet; neuter tamen horum, citra manifeſtum errorem, unquam deſtillationi commiſſus fuit. Ut iterum atque iterum tantum Authorem demirer, quônam pactô tantas in Medicina hæreſes docuerit, alienas à ſenſibus, & ratione. Verbis hîc parcô, quibus hunc errorem convellam; Tyronibus hæc nota ſunt, quibus notis fixa, à volatilibus, deſtillationes ſimplices, à calcinatione, & reverberatione, differant: vel ex ipſis Mechanicis evidens eſt, quòd *Metalla ex naturâ ſuâ duriſſima, fixa*, ut liquentur, intenſiſſimum ignis gradum, & follis ſubſidium, requirant; & ut *in Crocum* abeant, tanquam *in corpus, omnibus ſuis qualitatibus fixiſſimum*, ignem reverberii (quô nihil efficacius) efflagitent. Quí ergò per deſtillationem, affuſo tantùm liquore ſimplici, in altum deduci poterunt, ac inauditâ metamorphoſi, cùm *fixiſſima* ſint, inſtantaneâ actione *in volatilia* transibunt, ut inſtar aquæ, per Alembicum ducantur? Implicatorium ſanè eſt, niſi quis, ſine fronte, & veritate, retorqueat abſurdum illud; nimirùm, *manent etiam in fixis virtutes volatilium*. Cui quidem, pro dementiâ ſuâ, Helleborum ſuaderem potiùs, quàm literatè reſponderem. Quæro tamen, num ignis reverberii remiſſioris gradus ſit, quàm deſtillatorius; quod ad oculum falſiſſimum eſt. Si ergò in igne reverberii volatizari non potuit, aut, ſi potuit, quod volatile fuit, evanuit: quomodo ergò per deſtillationem volatiliſabitur? Dices; contingit hoc beneficiô vehiculi, quod, Dædaleâ ope, Icaro ſuo extemporaneas affigit pennas, & eum volatizat. Verùm indignum eſt hoc Philoſopho dogma: experiuntur longè alia exercitati Chymicorum actûs; quibus notiſſimum eſt, quòd *fixa virtute ſuâ leges fixorum* teneant, & *volatilia volatilium*, & fixa præſtent volatilibus. Novêrunt etiam Adepti, non cuivis Unguentario à Patre Luminum datum, ut, remotô ab oculis peplo, ac velamine, in luce ambulent, ac cognoſcant, quàm arduum ſit, *fixa volatiſare*, & *volatilia fixare*; idque non accidere, niſi vocatis in auxilium principalibus Chymicorum auxiliis, quibus *volatilia per diuturnum & ſiccum calorem*, fixantur, & *fixa*, beneficio *diuturnæ putrefactionis*, volatiſantur. Hæc non Rhetorem, ſed Chymicum conſummatiſſimum exigunt. Verùm hîc Rhodus; hîc ſalta. Sanè, me pœniteret operæ locatæ, ſudoris & laborum, tàm tædioſum tractare argumentum & ſurdaſtro fabulam canere, niſi Medicinæ Tyronibus, velut cum lacte, per discurſum, genuina Chymiæ & Pharmaciæ principia, & theoremata, ſimul inſtillarem; queîs inſtructi, indignas Authorum nænias, & aniles fabellas, declinent; ne

dein-

deinceps ejusmodi mendoſa dogmata, in manifeſtâ Ægrorum, & Medentiû, perniciem, virulento fomite, transplantentur.

Penultimum hujus *Compoſitionis* ingrediens *Crocus* eſt *Orientalis Vegetabilis* : quô pertranſito, & examinato, *Compoſitioni* huic colophonem impoſiturus ſum. *Aroma* ſanè *preeioſum* eſt, & à nonnullis, per antonomaſiam *Philoſophorum Aroma* dicitur *Crocus* , virtute gaudens anodyna , ſomnû adfert, pectoris affectiones reſpicit, cor tutatur, ac vitales ejusdem demulcet ſpiritûs: prælertim verò vis ejus anodyna elucet ; unde iteratò eum variorum Authorum *Compoſitionibus* ſubſtitutum videmus . quô & motivò fortè ductus Quercetanus, eum *Aquæ Dyſentericæ* inſeruit. Quæri igitur poteſt , nûm *Crocus* , juxta artis , & naturæ, leges magis in *formâ Extracti* ;, an ſub *Deſtillationis* , *& Liquoris eliciti* , *formâ* præparari debeat? In formâ *Extracti* ubique in Officinis proſtat ; in *Liquore* & *deſtillatus* , nullibi locorum reperitur. Ad hoc quæſitum cum fundamento reſpondeo , ſi rigorosè loqui velimus, nec ſub *Deſtillationum* , nec *Extractorum* , formâ *virtutes* , *&* *Balſamicas Croci partes* , perfectè contineri ; plus tamen *ejusdem Extracto* virium correſponderè, quàm *Aquæ ex eodem ſtillatæ*. Satiùs ergò foret , ſi citrà nauſeam ægrorum accidat , *Crocum in ſubſtantiâ ſuâ* , non violatum , medicamentis addere ; aut *Eſſentiam* ex eô parare. Cuicunque enim *menſtruo aquoſo* , vel *ſpirituoſo* , committatur , virtutes ſuas illi concredit. Nam, ſive cum *Spiritu Vini* , ſive *Aquâ* , eum extrahas ; fieri non poteſt , quin , in *menſtrui illius abſtractione* , ad legitimam *Extracti conſiſtentiam* , plurimæ partes ſpirituoſæ & volatiles avolent : quam jacturam reſarcire non poteris , more à nobis ſuperiùs edoctô , in *Extracto Abſinthii*. ſcilicet *per additionem Olei Eſſentialis Croci* , quod nullibi extare legimus , nec vidimus. Ut autem ex *Croco ſal eliciatur* , caro conſtaret, & falſum foret , ne dicam , in ſulſum. Nôn enim ex *uncia una* , *aut altera* (prout multi ſuperſtitiosè credunt , quando , ſtupido auſu , è reſiduis quandoque , à deſtillatione , paucis ſpeciebus *ſalem fixum* educere præcipiunt) *ſal in copiâ* elici poteſt ; ſed libræ aliquot quandoq; , vegetabilium quorundam , non ſufficiunt pro eliciedâ *unâ* , *vel alterâ* , *drachmâ ſalis* , præ greſsâ legitimâ incineratione. Quod ſi Scioli quidam obſervarent , non temere adeò præciperet , ex *paucis vegetabilibus* , in magna quantitate , *ſalem fixum* extrahere. Cùm ergò *partes illæ ſpirituoſæ Croci* exhalent , neq; conſervari , nec redintegrari poſſint *in Extractis* , deficiente *O eo* . *& ſale Croci* ; ſequitur , quòd *Extractum Croci* in multis ejusdem virtutibus deficiat. In deſtillatione idem nodus Gordius ſolvendus eſt. Nam quod in *abſtractione Extracti Croci* , *de partibus tenuioribus æthereis* perit , vel unà cum menſtruó , per deſtillationem abſtracto , ut juſtam *conſiſtentiam Extracti* poſſideas , evaneſcit ; idipſum , vel easdem planè *partes tenuiores Croci* , *in deſtillatione aquarum conſervamus* , ne evaneſcant : interim tamen *partes potiores* , *roborantes* , *terreſtriores* , *maximi effectûs* , in deſtillatione ſubſidunt ; quibus aquæ , ab eodem deſtillatæ , penitùs viduatæ ſunt. Neq; etiam illud , quod *à Croco* , *in deſtillatione* , *reſidui manet* , cum commodo aquis reſtitui poteſt ; quò minus aquæ nauſeoſæ exindè evadant: quod ut quàm maximè caverem , omnem movi lapidem , in *præfatis meis Aquarum Compoſitionibus* , adeò , ut , ubi *Crocum* , ad aquas deſtillãdas , v.g. Cordiales , Alexipharmacas , Hyſtericas &c. deſtinavi , ſemper *Croci proportionatum pondus reliquis ſpeciebus* addiderim , quò aquis deſtillandis *tenuiores partes ſuas* communicare poſſet : ipſi deinde roſtro Alembici *particulam Croci* indidi , ut partes inſimul roborantes , tanquam copioſiores , ejusdem transeuntibus ſpirituoſis aquis imprimerentur & conſignarẽtur. Ex his inferes , L.B. Atuhorem hunc ſolùm deliquiſſe in *proportione ipſius Croci* , huic *Compoſitioni* additi , cujus *unam* ſaltem aſſignavit *drachmam*: quaſi verò *drachma unica* vires copioſas anodynas adſtringentes , & roborantes , poſſideat , & aquæ communicatura ſit. Satiùs igitur , me judice , egiſſet , ſi *Crocum roſtro capitelli* immiſiſſet , præſertim in exiguâ quntitate hâc , ut , communicatis partibus tenuioribus , & roborantibus , etiam craſſioribus , refluos liquores , & *Aquam Dyſentericam* , velut *Eſſentiam* , exaltaſſet ; cùm non ſit *remediû in Dyſenteria ferè præſentius* , *Eſſentiâ* , *aut Extracto* , *Croci* ; quæ omnem Aquam , *è Croco* ſtillatam , longè exſuperant ; quantumvis in magna copia deſtillationi commiſſus fuiſſet *Crocus*.

Quòd

Quòd ſi verò, L. B. expetas Regulam, & Modum, quô medicamentum efficax parari poſſit, Eſſentiam, & vires ſingulas, *Croci* plenè referens; ſubſequentem obſervato Methodum:

℞. Croci Auſtriaci, ſeu Orientalis, uncias tres.

Huic, Alembico vitreo immiſſo, ſuperaffunde

Spiritûs Vini rectific. atque duabus vicibus à recent. flor. Lilior. conval. ſ. q. abſtracti,

Aq. Flor. Arantiorum, per *Baln. n vaporoſ.* ſtillat. ana libram unam.

Factâ pòſt maceratione, diebus aliquot, in leni calore, evocetur, deſtillando in B. M. vel vaporoſo, *totus affuſus Spiritus, & Aqua*: quâ ſervatâ, intereà temporis *Crocus, in fundo Alembici relictus*, extrahatur cum *ſ. q. Spiritus Vini, repetitis vicibus affuſi*, usque dum omnis *Tinctura Croci* extracta ſit. *Extractiones* pòſt, ſeu tincti *Spiritûs* omnes filtrati, in Alembico vitreo, per Baln. Mariæ abſtrahantur, ad *Extracti* conſiſtentiam. Hoc *Extractum* nunc ſolvatur cum *priori Aqua ſpirituoſa, à Croco abſtracta*, filtretur, & diligenter cuſtodiatur, tanquàm excellentiſſima *Croci Eſſentia*, in frigidis æquè, ac calidis, affectibus proficua. Nam etſi illam libenter cum *deſtillatis* tantùm *aquis*, nullô adjectô *Spiritu Vini*, conficere præcepiſſem; obſtitit tamen hoc, quòd eſſentia, iſtô modô parata, ſubſiſtere ad tempus nequaquam poſſit; quin ſitum protinus contrahat, ad breviſſimum tempus vix duratura.

Et ſic, cum *Croco*, examen, & cenſuram, in has tres *Aquarum deſtillandarum* Quercetani *Compoſitiones* erroneas, concludimus; in quibus non parvos, nec leves, defectûs Soli habes expoſitos, rationibus Phyſicis, ſolidis, Experientiâ ipſâ, & vel ipſius Authoris teſtimonio, dilutos.

Habes nec non, L. B. Regulam, & normam, aut, ſi mavis Lydium lapidem, ad quem reliquas, hujus Authoris, *Compoſitas Aquas* probes, & explores: quæ ſanè tot ſcatent erroribus, quot conſtant ingredientibus; ut meritò tantò virò indignas cenſeas, & Apocryphas dixeris.

Hoc autem grave laboris opus in Tui, L. B. favorem & commodum ſuſcepi; ut deinceps, tot adductis rationibus Phyſicis, & Practicis operationibus, confoſſo propriis argumentorum telis Authore, videas, quânam viâ impoſterùm incedas, mediâ tutiſſimus. Hanc ego Tibi, ſpinis & ſentibus antehac infamem, ac horridam, meo candore tritam, ac regiam effeci, &, velut digito innuens, manu Te duxi, ad ſacram invidiam, utinam æmulationem, cæteris Scriptorib., qui ſecreta, & talentum ſuum, intra ſe ſuffocant, ac novercali odio retrò agendæ Poſteritati injurii, defodiunt, & tumulant.

Transeo à Quercetano ad quasdam *Aquarum deſtillandarum Compoſitiones, ex Armamentario Mynſichtii*, depromptas; quas pariter æquâ lance libraturus, explorabo; num illud, quod hæ *Aquæ*, & aliorum *Medicamentorum Compoſitiones*, gloriæ ac famæ pondus præ ſe ferunt, à parte rei contineant. Sit ergò, quæ agmen ducat,

AQUA ANTIPHTHISICA MYNSICHTII;

quæ ſic ſe habet:

℞. *Conſ. Radic. Conſolid. major.*
Roſar. rubrar. ana lib. j.
Micæ panis tritic. ℥iiij.
Pinearum mundat.
Piſtach. virid. ana ℥iij.
Rad. Chinæ ℥ij.
Flor. Epat. albæ,
Roriſmarini,
Medull. nuc. Indic. an. ℥j.
Macis ℨß.

Confractis & contuſis affunde, in mortario capaci,

Aq. Pulmon. vituli,
Plantaginis,
Caponis, an. lib. j.
Cinamomi, bugloſſ.
Veronicæ,
Scabioſæ, ana lib ſ.

Stent in infuſione per octiduum, aliquoties in die movendo; poſtea adde

Succi Tuſſilaginis expreſſi,
Lactis caprini, ana lib. j ſ.
Sanguin. Porcelli unius,

Lima-

Limacum è ſuis teſtis extract. & contuſ. ℥jß.
Hepat. Gallinarum num. tria,
Croci Oriental ℨj.
Denuò miſcè, & B. M. per Alembicum deſtilla.

Affinis *hac Compoſitio* eſt *Aqua Dyſenterica Quercetani*, pauca, vel nulla, ingredientia numerans, quæ apta deſtillationi, aut liquorem deſtillatum fœcundent. Sterilem hîc habemus meſſem; paleas nihilominùs eventilabimus, ut illam horreo aptemus, quam conſervandis & relevandis Ægris aptam judicaverimus; ſervatô ordine, quem ſuprà obſervavi.

Primum obtinet locum, *Conſerva Rad. Conſolidæ major.* Cujus *radicis* Craſin quod attinet, *natura terreſtrioris eſt, omnis odoris expers, perpaucô ſapore prædita.* Si cum *Aqua* coquatur, vires ejus intactæ manent in *decoctô*, quod mucilaginoſum & viſcidum reddit; adeò, ut exindè nonnulli ſuſpicati fuerint, *Radices* has tantâ vi glutinante, & conſolidante (obſervatâ etymologiâ nominis) pollere, ut, ſi carnibus fruſtillatim ſectis, in lebete coquendis, uniantur, novam inter eas unionem producant, & unum quantitativû conſtituant. *Hæc Radix vulnerariis potionibus & decoctis* principaliter dicatur: (illud tamen obſervando, ne modus in *decoctione*, quæ levis eſſe debet, excedatur, quòd mucilaginoſum aliàs datura ſit liquorem,) quare adverſus ulcera, virtute conſolidante, & nonnihil adſtringente, foris, & intùs, vulneratis adhibita, multum conducit: quòd ſi verò diutius *coquere* contingat, ad mucilaginem usque, ſanandis herniis, & glutinandis, deforis, lege artis, cum reliquis adhibita, aut in forma *Cataplaſmatis* extenſa, inſervit. Ut ut autem procedas, ſive *Cataplaſma*, ſive *Decoctum*, ex illâ appares, *quidquid virtutis conſolidantis & glutinantis* in ſe continet, omne illis communicatur, nec minimâ parte ejusdem per ſuperiora exhalante. In his circumſtantiis, quid efficaciæ, beneficiô *deſtillationis*, *ab hâc radice expectemus?* An non *Decoctio*, & *Elixatio*, violentior eſt *Deſtillatione*, affusô liquore, factâ in M. B. aut vaporoſo? At ſi *in decoctione vires ejus non elevantur* ad ſuperiora, ſed *in decocto* latent; quî fiet, ut per *Alembicum* ducantur? Ut adeò hæc *Aqua Antiphthiſica* nihil minùs, quàm *virtutes Conſolidæ*, referat. At, concedamus, poſſe fortè ex *Radice, recentiſſimè effoſſâ*, beneficiô Balnei noſtri vaporoſi, ſine addit. deſtillatâ, aliquid virtutis, unà cum humiditate elementari, exhalare: ſed, quæſo, ad quid perditio hæc, quòd ejus locô, *Conſerva ejusdem, propter ſacchari admixtionem*, ad deſtillationem ineptiſſima, ſubſtituitur: cùm *Conſerva hujus libra una*, pro tertiâ ſaltem ſui parte, *unciis quatuor ſcil. è Radice* conſtet; reliquæ duæ partes, *unciæ ſcilicet octo, ex Saccharo* ſint, pretiumque Conſervæ pretium Radicum decuplo adæquet, aut ſuperet. Quid, quæſo, *ex Saccharo* deſtillando eliciet prudês Medicus, aut Chymicus, quod pridem tot *torturis, coctionibus, clarificationibus, in primâ ſua confectione*, ad debitam & ſolidam conſiſtentiam redactum eſt, antequam ex peregrinis regionibus, quaſi ultimâ Thule, ad nos defertur? An enim deſtillationi ſubjiciet? An *Conſerva*, ſeu *Radici deſtillandæ*, per Alembicum, & Balneum vaporoſum, *Saccharum* humiditatem conferet? Lixes, quantum voles, coque, recoquito, aut deſtillato, *Conſervam* hanc, diebus & noctibus; firma & fixa, cum omni virtute ſuâ, in reſiduo durabit, ne vel atomo virtutis in Alembicum ſtillante, aut elevatâ. Num imbecillis juventus hîc ab Authore inſtituenda venit, quæ nucibus & bellariis in obſequium trahitur; an ad Medicos ei ſermo eſt, dum futilia ejusmodi documenta proponit? Annon ſatius eſſet, *ipſam Conſervam, ſub formâ Ægris gratiſſima*, iteratò ſuadere, & ſic Phthiſicis conſulere, quàm ſaccharum prodigè immolare?

Succedit & altera *Conſerva*, ex *Roſis* parata, eandem cum priori induta larvam; quanquam ab eâ nonnihil diſcrepet; quòd *Conſerva Roſarum* aliqualem *fragrantiam, vires, facultatesq́, Cordiales, Cephalicas, & refrigerantes*, inter deſtillandum, communicet; nihilominùs tamen *reſiduas dotes, ac vires, Roſarum magis roborantes, mediocriter adſtringentes*, hepati ac pulmonibus dicatas, ac ſummè deſideratas, unà cum *ſapore ſuô amaruſculô*, inter deſtillandum, in reſiduô depoſitet. Unde Praxis nos docet, quòd *Conſerva Roſarum*, iteratò Phthi-

ſicis exhibita, plurimum conducat; non item *Aqua Roſarum*. Verùm, profuſio hæc *Roſarum*, *unciæ* ſcilicet *quatuor*, tanti non eſſet ponderis, quin ſimulare poſſemus, niſi & *dupla ſacchari quantitas*, *unciæ nimirum octo*, quibus *una libra Conſervæ Roſarum* paratur, maleſanâ prodigalitate peſſum irent: quod ex dictis liquet. Pretium igitur huic *Aquæ Antiphthiſicæ*, non à præſtantibus *Roſis in Conſerva*; ſed à pretio, & ſumptibus *ſacchari*, Ægro luendis, accedit; quatenus *ſaccharum*, ad aquâs ſtillandas, auctiori doſi imperatur; cum ſine hoc, præſtaret, deſtillare.

Nunc de *Panis Mica* ſermo mihi habendus eſt; quam cùm primâ fronte huic *Compoſitioni* inſerta m legerem, facetum illud mihi mens ſuggeſſit, quòd hîc Author Medicinam pauperum, aut ollam in ſubſidium egenrium proponere voluerit. Quis nō ſubrideat, hæc ſecum altius ruminans, quòd *Aqua, ex Micis Panis deſtillata*, Phthiſicos curare debeat, quos nec *unciæ aliquot Panis*, in ſubſtantia, indies per ſe, aut in Panatellis devoratæ, à Phthiſi liberare valent? Si Phthiſici ex *deſtillatis Micis Panis* illicò nutriri poſſunt, cur non *Panis & Mica*, in Eſſe ſuô, & ſubſtantiâ, exhibentur? Ego in hâc ſententia ſum, quòd *uncia una Panis, in ſubſtantiâ exhibita*, plus enutriat, quàm *omnis Aqua, ſimul & ſemel exhauſta*, quæ è decem libris Panis exſtillârit. Et verò quid, per deſtillationem, *à Micis Panis* exprimes virtutis? Unô verbo dicam; *Nihil! Aqua prodibit elementaris, virtute nutritivâ intactâ, ſed ad reſiduas ſubſidente*, ut, qui, licet per integrum diem coctus fuerit, Panis, nihil tamen deperdat de partibus ſuis nutritivis. Nam (Philoſophum conſulo,) ſi *partes aliquæ volatiles*, aptæ natæ, ad deſtillandum, *Micis Panis* ineſſent, annon violentâ illâ Panis coctione, quæ in piſtrinâ indies accidit, quicquid *ſpirituoſum, & exhalabile*, *Panis* contineat, volatizatum evaneſceret? Et, rebus ſic conſtitutis, *Pane veſceremur, ad nutriendum inidoneô*, omni ſubſtantiâ in furno, & igne, exutô. Sanè indignitas rei, & argumenti, ad ulteriora me progredi cogit.

Pinea, & Piſtachia virides, huic *Compoſitioni* cur inſerantur, haud ſatis aſſequor. *Bellaria* ſunt, *Fructûs nutritivi*, culinis, ac quadris, quàm Officinis noſtris, pro deſtillatione, aptiores; ex quibus pariter, etſi ſæpiùs deſtillationibus adhibeas, nihil utile elicies, *fructibus decoctis, cum omni ſuâ ſubſtantiâ*, in reſiduo manentibus; quos ſi, etiam à decoctione diuturnâ, iterum debitè ſiccares, *Oleum proprium*, & *genuinum*, exprimere poſſes. Quid ergò in deſtillatione virium dabunt, qui in alimentum, aut condimenrum, potiùs nati ſunt? Ut ex iis variè noſtri *Cibi condiantur*, vel contuſi *Emulſionibus* adhibeantur; & ſic, in ſubſtantiâ exhibiti, nutriant, humectēt, impinguent, Phthiſicos; minimè verò deſtillentur. Igitur & hæc duo planè inutilia, *Aquæ* hujus ingredientia, dimittimus; cùm nihil frugis in deſtillatione fundere habeant.

Succedit *Chinæ Radix*. En! *Cantherius in Portâ*. Quis non (Deum immortalem!) tàm inſulſa præcepta, tàm inconcinnam hanc deſtillandorum legem, & ametriam, nauſeet, & abominetur? Cui unquam adeò *pro Cerebro palea obtigit*, ut *Chinæ Radicem*, nullô ſapore, niſi ſubadſtringente, præditam, inodoram, minimè aromaticam, deſtillationi committere velit; quam tamen totus Medicorum populus coqui, recoqui, jubet, & ordinat, ut ejus vires, & indoles, inter decoquendum extrahatur, & ægris propinetur? Indignitas rei (pace tuâ, L.B.) hoc mihi verbum extorquet: Trabes impoſterum, & paleas, deſtillabimus, & convincemus Majores noſtros, quòd falſum ſit, quin ex quòvis trunco fiat Mercurius. Tu interim, L. B. *Chinam*, mecum, *Extractis*, & *Decoctis*, deſtina; ſenſatus futurus Medicus.

Pedem moveo ad *Flores Epaticæ albæ*, & *Roriſmarini*, vel ipſum *Roremmarinū*, quos ſuccinctô examine dimittâ. *Flores hi Balſamici*, fragrantes, & aromatici ſunt, præcipuè *Flores Rriſmarini*: quare in confeſſo eſt, quòd, inter deſtillandum, communicatis partib, ſpirituoſis & rarefactis, *Aquas* ſuas imprægnent. Illud ſolùm deſiderem, quod non *auctiori doſi*, aut *pondere*, hanc *Compoſitionem* ſpectando, ordinati fuēre; unde multū viriū accederet huic antiPhthiſico Liquori. Ego, pro eâ, quâ ducor, ratione, potiùs *Conſervam Florū Anthos*, & *Hepaticæ albæ*, unà cū Conſervis ſuprà evētilatis, Ægris ejuſmodi exhiberé, ſervatâ, doſi & tēpore. Ex quibus,

quin

quin plus levaminis, & virium, quàm ex deſtillata hâc *Aquâ*, ſenſuri eſſent Phthiſici tabeſcentes, nullus dubito.

Ordo tangit jam *Medull. Nuc. Indic.* Poſſet autem quis in hoc nominis etymo dubius hærere, quid per *Medullam* hîc Author intellectum velit. Non agnoſco aliam *Medullam Nuc. Indicarum*, quàm *ipſas Nuces Moſchatas*; quia hæ ſunt verà *Medulla Nucum Indicarum*, incluſæ priùs cortici duro; qui cortex iterum obductus eſt tenuiori involucro, eôque flaveſcente rubeo, ſeu *Floribus Macis* dictis; quæ contenta omnia, exteriùs, putamine, ſeu carne ſatis craſſâ, aut pulpâ, rurſum teguntur; hæcque per maturitatem dehiſcit, ut in Juglandibus; ad quarum æmulationem & formam hæ producuntur. Non igitur perſuaſerim mihi, Authorem hanc *Carnem à Nuce Indica conditâ totâ*, neq; *hujus Nucis nucleum* integrum, qui verè *Medulla Nucis hujus conditæ* dici meretur, intellectum voluiſſe, (recens enim, vel cruda, Nux Indica hîc terrarum non reperitur) ſed potiùs *Nuces Moſchatas ipſas*. Ambiguum nihilominùs me, & alios, reddere poteſt, abbreviatio, vel non integra expreſſio, Caſus, & Numeri. Si enim per abbreviationem, & contractionem, ſcripta hôc modô legas; ſcilicet, *Medull. Nuc. Indic.* tàm in Singulari, utpotè *Medullæ Nucis Indicæ*; quàm in Plurali Numero, nimirum *Medullarum Nucum Indicarum*, intelligi propoſitio poteſt. Si in Numero ſingulari accipimus, utique *Carnem* intellexit, *à Nuce Indica conditâ*; quia unica ejusmodi Nux, Carnis, quam vocant, quæ exterior Nucis cortex eſt, pulpoſus & carnoſus, *unciam unam, ſi magna*, continere poteſt: non autem *veram*, *& unicam*, *ejus Medullam*, quæ ipſa *Nux Moſchata* eſt, & *drachmam unam*, *vel alteram*, vix pendet, etſi grandiuſcula ſit. Si verò pro Numero Plurali ſumamus, *Nuces Moſchatas communes* eundem intellexiſſe, & vulgares, credendum, (nolim enim ego Authorem hujus erroris arguere, quaſi *de Nucibus his conditis Medullam quoq; conditam* ſumere præcepiſſet) quia pluribus haud opus fuiſſet *Nucibus conditis*, quàm unâ, vel unâ cum dimidia, pro uncia una carnis, vel pulpæ, ab ea deſumenda. Ego pro parte Authoris hujus litabo, &, quantum hariolari licet, arbitror, illum intellexiſſe *Nuces Moſchatas vulgares*; non earum Carnem, quam Pulpam Nucum Indicarum conditarum vocant; neque harum *conditarum Nucum Medullam veram*, *intimè incluſum Nucleum*, etiam conditum, (quòd erroris & diſpendii res plena foret, quia *Nuces Moſchatæ communes* idem, & plus, hîc præſtare poſſent; cum idem ſint, & multò leviori pretio habendæ.) Etenim à *carne hâc conditâ Nucum Indicarum*, tanquam multum jam coctâ priùs, in ejus conditurâ, Aqua deſtillanda ferè nullas vires mutuare poſſet, partibus nimirû tenuioribus, in earû coctura & conditura expulſis: & ſatiùs foret, hanc *Carnem conditam* Phthiſicis, aut Maraſmo conſumptis, in ſuô Eſſe propinare & exhibere, quàm Aquam, ab eâ deſtillatione elicitam, in uſum vocare. Stemus ergò in hâc concluſione, quod Author intellexerit *Nuces Moſchatas vulgares*; & ceſſat omnis impugnatio. Nam illæ ad deſtillatas Aquas ſtomachicas, roborantes, & ſimiles intentiones, utiliſſimæ ſunt; quamvis in ſuo Eſſe, ad aromatiſanda fercula, Dyſentericis magis idonea arbitrer, tanquam condimentum nulli non amabile.

Hanc doctrinam & ad *Macerem* ſubſequentem extendi velim, potiore ſiquidem jure, ad *condienda fercula* Dyſentericorum, quàm *Deſtillationes* ſimiles, expetendam. Plura igitur de illa non commentor.

Subſequuntur hæc Aromata *Aquæ deſtillatæ*: inter quas *Pulmonum Vituli, & Caponis*, *ejusdem Authoris* præcipuæ extant; earumque *Compoſitiones* huic *Aquæ anti-Phthiſicæ, in Armamentario ſuo*, ſtatim poſtpoſuit, non citra magnorum errorum ludibrium. Quam ob rem, è re fore, duxi, ut *Compoſitiones* has, per parentheſin quandam, datâ hâc occaſione, quàm breviſſimè examinem. Verùm, ut L. Amicus perſpicatiſſimè videat, quàm multis abſurditatibus hæ *Compoſitiones* contaminatæ ſint; ruminet ea, quæ, de *deſtillationibus Hirundinum*, *& Animalium*, *priùs decoquendorum*, cum fundamento in re, docuimus: ex quibus clarè eliciet, quòd in his *Compoſitionibus* (*Aquarum* ſcilicet *Caponis*, & *Pulmonum vituli*) aliud non lateat, quàm ementiti colores, & Meretricium ſtybium, quô

eas defucant; Poma ſodomitica, quæ intus cinerem nutriunt; ſpecioſi tituli, & magnificæ pollicitationes, quibus toti mundo illudunt atque imponunt. Nam, ſi *interiora vituli*, *Cor* ſcilicet, *Pulmones* & *Hepar*, item *Capo*, cum adjectis inſuper *Radicibus*, *Herbis*, & *Fructibus* pluribus, ſpirituoſi quippiam, & partium tenuium, abditum tenuiſſent, quod mediante deſtillatione elici poſſet; illud utique *in pravia ſufficiente, ac longiſſima decoctione*, quam præcepit, exhalante vapore, utut vas clauſum fuiſſet, (quemadmodum in arctè clauſo vaſe nihil coqui valet; ſicuti albi demonſtravimus) jam tùm perſpiraſſet. Sed quis unquam Medentium hoc novatum dogma ſecutus eſt, ac Ægris *vapores, à delicatis carnibus*, ut *Caponibus*, & *Gallinis*, *inter decoquendum adſcendentes*, artificioſè concentratos, in ſubſidium virtutis nutriendæ, & corroborandæ, exhibuit? Annon præferendæ *ipſæ Carnes?* cùm vapor ille, inter coquendum à Carnibus exhalans, propriè aquæ elementari poſſit æqui parari, quæ, inter deſtillandum, (quod, remiſſius decoquere, appello) ſuperiùs, in ſummo capitelli, in aquam ſe reſolvit, ac ſenſim in receptaculum exſtillat. Et abſurda eſt, profectò, *illa Animalium, eorumq́, partium, ac plurimarum rerum aliarum, inculcata decoctio prava*, ante earum deſtillationem. Deberent enim exactiſſimum temporis punctum definire, quàm diu illa coctio continuanda fit, ne quicquam laudabile, ſi fortè intenſiùs, ac nimis diu, coquerentur, vaporetenus exhalaret: & conſequenter, quò oculi ictu vapor efficax, enutriens, corroborans, reficiens, ac alimentans, incipiat avolare, & exhalare, ad clepſydram, aut rotatile horologium, dimetiendum foret; quod ſanè ridiculum & phanaticum. Ratio hujus eſt, quoniam *omnia Vegetabilia*, ſubintellige, quæ deſtillationi apta, aut aptanda ſunt, nec non *Animalia*, quoad *Spiritûs* ſuos *vivificos* eliciendos, (uti ſuperius tradidi, in ſimili deſtillatione) ſtatim, inter ſumma initia, *efficaciores ſuas partes* reddunt; *& Aqua, quæ ultimò & noviſſimè exſtillat*, habitâ proportione *ad primam*, nullius ferè, aut ſaltem inferioris conditionis, & efficaciæ eſt; experientiâ id ipſum atteſtante; quod quidem nec Tyronibus in Pharmacevticis ignotum manet; & manifeſtè, in ipſâ deſtillatione *Aquæ Cinamomi*, vel alterius, demonſtrari poteſt. Si quis igitur in transverſum agi, & rotari ſe ſinit, ut credat, quòd promiſcuè, *omnium rerum Vegetabilium, Animalium, & Mineralium virtutes*, in conſimili ac uniformi deſtillatione, per Alembicum elici ac transire poſſint (quod vi proceſſûs, & præceptorum, quæ in innumeris Authorum *Compoſitionibus* extant, ſequitur) neceſſariò inferendum eſt, *illas partes tenuiores, & rerum virtutes*, in primâ ſtatim deſtillatione transire: quod Natura ipſa, in omnibus aliis deſtillationibus Vegetabilium, aptorum ad deſtillandum, uti dictum, obſervat; notumque eſt iis, qui Pyrotechniam tractant, ipſorumque diſcipulis. Quòd ſi hoc verum, uti certiſſimum, quidni, *in præmiſſâ validâ coctura*, ab Authoribus ſedulò præcepta, non *craſſiores, ſed rariores, & ſubtiliores partes* inprimis, uti connaturaliter fit, vaporetenus exhalabunt; *minùs verò efficaces, & terreſtris genii, ac effœminatæ*, in fine ſubſequentur, aut à coctura in reſiduo manebunt? Si cui difficilè ſit, huic aſſentiri, periculum is faciat cum *Cinamomo, Caryophyll. Aniſo, Roſis*, quæ decoquat, affuſo priùs liquore, prout *Capo, interiora Vituli, & permulta Vegetabilia*, cocturæ ſubjici jubentur, donec nimirum, uti volunt, carnes ab oſſibus decidant; *illa deinde, ſatis ſuperq́, cocta*, deſtillet: &, mehercle, deprehendet, *omnem efficaciam & eſſentiam, odorem & ſaporem*, ab illis receſſiſſe, & inter coquendum, ſi non in totum, ſaltem maximâ ex parte, exhalaſſe. Vice versâ, ſine præcedaneà illâ cocturâ, quæ deſtillantur, vires integras, ſpiritum, & eſſentias, aquis ſuis imprimunt, easque iis nobilitant. Quid igitur hæſitas, quin firmiter aſſentiaris, hoc ipſum evenire in præſenti caſu, ubi importunæ adeò deſtructivæ rerum cocturæ ſuadentur, & docentur? Num natura ſibi habenas, & camum injici patietur, ut, retrogrado curſu, noſtris auſcultans fabellis, & irritis conatibus, aut in transverſum agatur, aut, velut œſtro percita, hærens, *fructuoſas animalium partes, Eſſentiam, Craſin, & virtutem Caponis, interiorū Vituli, Radicū, Herbarum, &c.* in

edo-

edocta decoctione, velut clauſtro, (noſtro imperio) detineat, donec mitiori judicio, imperatâ à nobis deſtillatione, vinculis libera, quà data porta, demum erumpant? An neſciunt hi Authores, quòd excentrici naturæ motus, & exotici partus, aliud nil ſint, quàm monſtra Univerſi? Nemo igitur perſuadeat ſibi, id fieri, & practicari poſſe. Et hæc, de *perperam ſuſcepta coctura*, ſat dicta ſunto.

Jam verò, ſi ipſa *Animalia, & eorum Partes, Radices, Fructus omnes, & Vegetabilia plurima*, pauciſſimis exceptis, quæ *duabus hiſce Compoſitionibus, Aquarum* nimirùm *Pulmonum Vituli, & Caponis*, inſerta ſunt, penitius conſideremus; illa, licet, ſibi relicta, non conquantur, nihil tamen de genuinis viribus ſuis, & qualitatibus nutritivis, confortantibus, reficientibus, conſolidantibus, conglutinantibus, per deſtillationem fundunt; ſed *dictæ virtutes omnes* in reſiduo manent. eò, quòd *illa Vegetabilia omnia terreſtrioris* genii ſint, *decoctionibus* potiùs, & *extractionibus*, apta, nequaquam verò *deſtillationibus*. *Animalia*, pariter, aliam *deſtillandi* rationem & dexteritatem expoſcunt, ſi quis eorum *vires*, & *ſubſtantiam* elicere velit; prout videre eſt in doctrinâ, ſuper *Aquas Hirundinum* deſtillandarum, à nobis ſuperius tradita. Aliàs naturâ ſic comparata ſunt *Animalia*, eorumque *Carnes*, ut vires ſuas nutritivas, reſtaurantes, licet diutiſſimè coquantur, nihilominùs integras ſibi reſervent; quibus deinceps nobis in alimentum cedunt, nutriunt nos, & reſtaurant. Quod ſpectat deinceps alia quædam, *has binas Compoſitiones, Aquarum Pulmonum Vituli*, & *Caponis*, ingredientia, *ſpecies*, putà, *Diamargarit. frigid. Sem. quatuor frigida majora, Micam Panis, Conſervam Roſarum, Polytrichi*, & *Borraginis*; quàm perfunctorie, & malè, hæc ad deſtillandum decreta ſint, ex ſuperioribus, efficaciter, & demonſtrativâ methodo, adductis, clarè apparet. Adeô, ut *hæ binæ Compoſitiones*, præter paucula, puta, *Cinamomum, Macerem, Aniſi ſemen, Hyſſopum, Salviam, Aq. roſarum*, utile nihil contineant, à quô hæ binæ *Aquæ* eximias vires derivare poſſint: ac, velut *Aqua noſtra Antiphthiſica*, (quâ de præſenti ſub cenſura habemus) vel potiùs *Compoſitio* ejus, mendoſa, & *Aqua* effœta ac ſterilis eſt; ſic & *hæ binæ Aquæ*, cum illa *Antiphthiſica*, unum monſtrum producentes, haud ſpecioſius promereantur encomium.

Reſtant nonnullæ *Aquæ ſimplices deſtillatæ, hanc aquam noſtram Antiphthiſicam conſtituentes*, examinandæ. Sunt autem *Aqua Plantaginis, Cinamomi bugloſſata, Veronicæ, Scabioſæ*: inter quas *ſola Aqua Cinamomi, virtute* & *Spiritu turgens, odore* ac *ſapore* eminet; reliquæ verò, *ex Herbis, naturæ terreſtrioris*, effætæ, ac inefficaces, languent, niſi legitimè, citra ullius peregrini liquoris additionem, in *Balneo noſtro vaporoſo* deſtillatæ; aliquid fortaſſis præſtiterint; omninò tamê *decocta* eorundem, *Extracta, Succi expreſſi, & Syrupi, ex iiſdem confecti*, majorem conciliabunt utilitatem.

Nec alium meretur Calculum *Lac Caprillum*; quod, recenter mulctum, & propinatum, ad Phthiſi emaciatos, omnium ferè Medicorum ſuffragio, multas in ſe continet prærogativas: conſideratis tamen conſiderandis. Id ipſum tamen iidem Medici, ob *partes Butyraceas*, & *Caſeoſas*, nonnunquam repudiant, ſubſtituto ejuſdem *Sero*; quod refrigerante, humectante, & abſtergente qualitate dotatum ſibi figunt. Sed quid *ex deſtillato Lacte* nanciſcemur? forſan, cum Paracelſo, *Lactis Sulphur*; quô etymo *Flores*, & *Coloſtrum*, appellat? An *Butyrum* ſublimabitur; quod Fernelius *Spumam agitati Coloſtri* intitulat? Dicam, quod veritatis eſt; *Aquam purè elementarem, in Alembicum decurrentem*, virtute integrâ ſalvâ, ſub grumi lactis formâ, in reſiduo manente habebimus. Quàm felices eſſemus, & quàm ſalubre remedium, non ſolùm in Phthiſi, ſed in aliis quàm plurimis morbis, *Lac deſtillatum* foret, ſi vires ejuſdem deſtillando prolicerentur; quòd autem hæc minus fiant, & non, niſi *Aqua inſipida, omni lactis virtute deſtituta*, per Alembicum ab eo tranſeat, id Medicis ſenſatis non ſolùm, ſed Lippis & Tonſoribus notum eſt.

Porcelli unius Sanguinem huic deſtillationi ſuperaddit Author: qui ipſe *elementarem aquam, ſero non abſimilem*, in deſtillatione hac profundit; etſi ad ſiccitatem usque deſtilletur. Ex *ſiccato* verò *ſanguine*,

fortiori & aperto igne, per Retortam, *Sal volatilis, Spiritus*, & *Oleum*, propellitur. Eſt enim *ſanguis Porcelli* ejuſdem naturæ, & craſis, ac *Hirci, & reliquorum Animantium ſanguis;* quem in noſtros uſus, tanquam nobis homogeneum, & mumialem, deſiccari jubent, ac propinant: non curato *Liquore, in deſiccatione ab eò exhalante*, tanquam inutili. Eaſdem igitur vires *à ſanguine Porcelli Aqua hac Antiphthiſica* mutuabit, quas à lardo & farciminibus deſtillatis.

Tandem ad *Limaces, & Gallinarum* ſcrutanda *Jecinora*, ab Authore ſuperioribus aſſociata, deſcendo. Conſtat autem ex dictis, quòd neque illa diverſum, ac melius quippiam, nobis, ab ordine naturæ, polliceantur. *Limaces* quippè, *ſolidioris ſubſtantia, coctionis & digeſtionis duriuſcula*, utut decoquantur, mucilaginem, in qua virtus earum nutritiva, glutinans, & humectans, ſtabulatur, in juſculum deponunt; quemadmodum & *Animalium Hepata*, ſive *Gallinarum*, ſive *Boum*, ea ſint, ſuas ſibi ſervant vires, ſive cocta, ſive aſſata fuerint; imò per integrum exſiccata, non, niſi *aquam elementarem*, eructant, omnis virtutis propriæ expertem. Igitur & *hac duo ingredientia futilia Aqua* huic *Antiphthiſica* ne atomum quidem virium conferent.

Concludit tandem dicta ipſe *Crocus Orientalis;* qui vel condimenti locò, inſulſæ huic *Compoſitioni*, vel, ut fucum addat, *Aqua* huic *Antiphthiſica*, nihil præter ſpecioſa verba, & promiſſa continenti, ſuperadditus fuit. Hunc in ſuperioribus ſufficienter examinavimus; illius igitur præconia, utilitates, & tractandi methodum, ex dictis L. B. commendavero.

Exiſtimo nunc, L. B. me diſertè ſatis, & graphicè, ſpecioſam hanc, & fucatam *Aquam Antiphthiſicam* deſcripſiſſe; quæ certè (me nonnunquam arbitro) præclaros ſæpè Viros, Magnalia de ea loquentes, ſpe & effectu fruſtravit: condoleo verò magis amicè iis, quàm ut eos reprehendam. Impoſterum ſaltem viri Eximii larvam & pallium ejuſmodi Panacæis detrahant, utantur analyſi, ac in partes ſuas reſolvant; ne tàm notabili ſe ſubjiciant impoſturæ. Satius interim fuiſſet, *ſingulas hujus Compoſitionis partes*, illi, quem natura præfixit, deſtinare uſui; *eſculenta* ad noſtrum alimentum, & fercula, præparando; *Vegetabilia* alia *Decoctionibus*, alia *Extractis*, deſtinando; *nonnulla* ad *deſtillandas Aquas, Eſſentias, & Olea* elicienda, accommodando; deniquè *Emplaſtra*, & *Unguenta* ex aliis conficiendo; habito ſemper vigili oculo ad tritum noſtrum Axioma: *Non quodvis ex quolibet fieri:* duce Philoſophiâ, & ratione, opus eſſe. Neq; Naturam noſtro imperio ſubjicere tentemus, ſed ejus curſum, operationes, & productionis modos, obſervantes, ſeduli Naturæ ſimus imitatores, quædam admirantes, quædam æmulantes, &, in quibus limitata potentia noſtra dehiſcit, ejus cognitionem ab Authore Naturæ, & Patre Luminum, fiducialiter petentes.

Ut autem afflictis, & Phthiſi emaciatis, cordiali affectu, per exempla, oſtendam, quânam viâ ac methodo, *ex prædictis, hanc Aquam Antiphthiſicam ingredientibus*, efficacia & ſalutaria remedia, ſeu medicamenta alimentoſa, Antiphthiſica, ſapore & odore jucunda, paranda ſint; ad legitimos ſcopos, & morbi circumſtantias, omnia & ſingula ordinando, & circumſtantes indicationes adæquando, ſequentia, ſub diverſâ forma & conſiſtentia, medicamenta Tibi ſiſto. Indignum enim eſt, *Eſculenta quævis, è Vegetabilibus & Animalibus deſumpta*, ſimili deſtillationi committere, quæ tamen, majori cum emolumento, recenter, & benè cocta, cuivis infirmo, Phthiſi emaciato, & vel ad extremum redacto, ſingulis diebus in eſcam cedere poſſunt; & quidem ſine nauſea, auctâ doſi, & quantitate. Sunt autem è cenſu eorum, quæ Ægris arrident, *Emulſiones, Gelatina, Electuaria, Contuſa, Conſummata*, & plura his affinia, in magna quantitate, ad palatum ab Ægris aſſumenda: cum, è contra, Author *unum, vel duo ſolùm cochlearia Aqua ſua Antiphthiſica* (quæ vix quantitatem unciæ dimidiæ attigerit) nullo effectu propinet.

Sit igitur primum Medicamentum alimentoſum reficiens, & reſtaurans pariter, ac conglutinans, ſequens *Gelatina:*

℞. Capo-

℞. Caponem num. unum, communiter mactatum, eviſceratum, conſciſſum in particulas minutas, & oſſibus omnibus conquaſſatis,
Hepatis, Cordis, Pulmonum, Vituli, ana dimidiam partem, pariter minutim conſciſſam,
Limacum recentium, ſale & aquâ ſæpiùs à ſuâ immunditie purgatarum, numero viginti,
Hepatum Gallinarum conſciſſorum num. iiij.
Cancrorum fluviatilium conquaſſat. num. xx.

[*Et hos quidem locô ſanguinis Porcelli; quia inferiùs aliudquoddam remedium, ex Porculo parandum, monſtrabo.*]

Rad. recent. Conſolid. major. in taleolas conſciſſæ, unciam unam ſemis,
Herbar. recent. Scabioſæ,
Veronicæ,
Plantag. ana inciſ. unciam unam,
Flor. recent. Roſ. rubr. unciam unam ſemis,
Hepaticæ,
Roriſmarini, ana drachmas duas,
Succi Tuſſilag. recent. expreſſi,
Seri lactis Caprini depurati, ana uncias ſex,
Cinamomi,
Nucum Moſchat. ana drachmas duas,
Macis,
Croci optimi, ana drachmam unam,
Radic. Chinæ elect. in taleolas conſciſſæ, unciam unam ſemis.

Hæc omnia, conſciſſa & mixta, immittantur Lagenæ ſtanneæ, quæ claudatur ſuâ clauſurâ, aut operculo, & inſuper veſicâ, nè nimium expirare poſſit vapor, & contenta fortè exſiccari. Coquatur poſtea in duplici vaſe, ſcilicet aquæ immerſâ lagenâ in aliam ollam, horis quinque vel ſex. Peractâ coctione, & pauliſper à fervore remittente, aperiatur Lagena, & omnia fortiter exprimantur per linteum novum: *expreſſum condiatur modicô ſale, macere, & cinamomo;* ſi fortè in coctura adjectorum aromatum fragrantia nonnihil expirarit. Cùm refrixerint, in patina ſtannea vel terrea, congelabitur: & fiet *Gelatina, accepti ſaporis, odorisq́ue, coloris rubicundi,* ac inſuper validiſſima, ad omnes exulcerationes & læſiones internas, præcipuè Pectoris, & Pulmonum, quæ omnibus Juſculis, Panatellis, Cremori hordei, Oryzæ, atque ſimilibus ferculis, etiam cùm *Lacte Caprino* confectis, ac coctis, immiſceri, & uſui ſervire poteſt, quoties, & quantum, de die libuerit; damnum neutiquam allatura, modò non ultra limites naturæ ſumpta, nec ad ſatietatem usq;.

Verùm, cùm *huic Gelatinæ cuncta, hanc Compoſitionem ingredientia,* non aptè admiſceri potuerint; alia nonnulla ſubjungo Medicamenta, ex *illis ipſis ingredientibus* conficienda: quorum primum eſt *Electuarium* ſequenti modo parabile:

ELECTUARIUM ANTI-PHTHISICUM.

℞. Conſerv. Flor. Roſar. rubr.
Rad. Conſolid. maj. ana uncias quatuor,
Nuc. Indic. condit. uncias duas,
Pinear. mundat.
Piſtachior. decortic. ana unciam unam ſemis,
ad pultis formam contuſ. addita ſ.q.
Aq. Cinamomi, vel Roſar. vel, ſi mavis, craſſiuſc. ſaltem inciſor.
Pulv. Croci optimi drachmam ſemis,
Syr. ex Succo Tuſſilag. uncias duas, vel tres.

Miſceantur: Fiat Electuarium, gratiſſimi ſaporis, nutriens, confortans, reficiens & conglutinans. *Doſis manè, meridie, & veſperi, à cochleari uno, ad duo,* vel *per ſe,* vel unà cum *Juſculis,* & ſuperiori *Gelatina,* ſumptum.

DECOCTUM ANTI-PHTHISICUM.

℞. Rad. recent. Symphyti maj. unciam unam ſemis,
Chinæ opt. & electæ unc. unam,
Herb. recent. Veronicæ,
Hepaticæ nobilis,
Tuſſilaginis,
Plantag. min.

Herb.

Herb. recent. Scabioſæ, ana unc. duas,
Roriſmar. drachmas ſex.
Inciſa ſaltem coquantur in
Seri lactis Caprini recent. mulcti ac depurati libris ſex, vel ſeptem,

ad remanentiam librarum quatuor: fiat pòſt colatura cum expreſſione; colatum optimè clarificandum, cui, dum adhuc fervet quaſi, injiciantur

Conſerv. Roſar. rubrar. recent. unciæ novem,
Cinamomi optimi inciſ. minut. ſaltem drachmæ duæ, vel tres:

Cùm refrixerit, de novo coletur & filtretur. Remedium, præſtantiâ, in Pectoris, atque Pulmonum vitiis, conſpicuum, & experientiâ ſæpè comprobatum: *doſi ab unciis tribus, ad uncias ſex, manè, ac veſperi, calidè bibendum.*

LAC CAPRINUM PRÆSTANS, IN PHTHISI.

℞. Lact. Caprini recent. mulcti libras quatuor:
cui immergantur
Limac. recent. ſale & aquâ optimè repurg. & parùm ſaltem conquaſſ. ut lac penetrare illos valeat, num. xxx.
Roriſmarin.
&, ſi placet,
Tuſſilag.
Rutæ murariæ, ana recent. manip. unus.

Coquantur leniter in olla terrea, ad caſum libræ unius: coletur, & fervetur uſui. Bibat Patiens de hoc ſingulis horis matutinis, ac veſpertinis, *uncias quatuor*, vel *quinque*, ad *ſex, calidè*, unà cum

Conſerv. Roſar. rubr. unciâ unâ,
vel, locô hujus, quod gratius ſaltem,
Sacchari candi albi drachm. ſex:
Miſce.

EMULSIO ANTIPHTHISICA.

℞. Pinear. mundatar.
Piſtachior. decorticat. ana unciam unam ſemis:

Contundantur optimè in mortario, & diluantur cum

Seri lactis caprini depurati, & clarific. in quo Limac. recent. probè mundat. num. VI. parùm ebullierint, libris duabus ſemis:

Fiatque *Emulſio*, quæ colanda. Colaturæ addantur

Syr. ex ſucco Tuſſilag. unciæ duæ.

Miſceantur: de qua Patiens bibat ad lubitum. In Catharrhoſis, Pectoris difficultatibus, & Exulcerationibus ejus, abſtergit, refrigerat, humectat, nutrit, reficit.

PINGUEDO ANTIPHTHISICA, ex PORCELLO, vel PORCULO.

℞. Porcellum, aut Porculum, ſatis pinguem, num. unum;

quem communi modo macta, externè à ſetis purga, & exentera, *pinguedine ab inteſtinis aliisq; viſceribus ſtudioſè detractâ*, ut iterum, cum aliis ſequentibus ſpeciebus mixta, *ventri Porcelli eviſcerato* injici poſſit. Huic nunc ventri, *inteſtinis abjectis*, immitte, ut ab omni parte impleatur,

Cor, Hepar, & Pulmones ejusdem Porcelli, cum Adipe ab inteſtinis ante ſegregatâ; item
Rad. Symphyti major. recent. uncias duas,
Tuſſilaginis recent. unciam unâ ſemis,
Chinæ elect. unciam unam,
Herb. recent. Veronicæ,
Scabioſæ,
Plantaginis,
Hepaticæ nobilis,
Roriſmar. ana unciam unam ſemis,
Flor. Roſar. rubr. recent. unciam unam,
Limac. recent. è teſtis except. & ſale ac aquâ optimè purgat. & conſciſſ. num. xv.

His omnibus minutim conciſſis, & Ventri Porcelli immiſſis, conſuatur Venter arctè, benè ac accuratè, ne quid excidat: poſteà in veru, igne moderatô, & debitè, aſſetur, ſuppoſitâ, *pro pinguedine exſtillante*, ſartagine; aſſetur in veru tamdiu, donec omnis *ferè Humiditas & Pinguedo à Porcello* exſtillàrit, ad ſiccitatem usque Por-

Porcelli. Quam *Pinguedinem, ab humiditate* (ſeorſim quoq;, pro hoc uſu, tenendâ) *ſeparatam*, uſui ſerva, ad fercula condienda, Phthiſi laborantibus. Et ſumant de hâc Pinguedine Ægri, *ſingulis horis matutinis, & veſpertinis, cochlear unum plenum, in juſculo Caponis*, vel alio vehiculo. Remedium gratum, à quô nemo mortalium abhorrebit.

Quòd ſi quem nauſea non abſterreret, Porcello Caniculum ſaginatum, & caſtratum, ſubſtituere poſſet; omnibus, ut ſuprà edoctum, ritè obſervatis: cujus certè Pinguedo quamplurimùm dicti Porcelli Pinguedinem antevertit.

Nota ſecundò; quòd, in concinnandis hiſce remediis præſcriptis, *illa tantummodò Ingredientia, quæ Aquam Antiphthiſicam conſtituunt*, obſervaverim, excluſis reliquis omnibus, quæ eandē, aut majorem, fortaſsè ſpirant efficaciam. Qui igitur meliora exoptat, ſuo innixus genio, ac methodo, pro Indicationum circumſtantiis, ea variet & diſpenſet.

Demonſtravi igitur in præfatis, quâ dexteritate omnia & ſingula, hanc *Aquam Antiphthiſicā* conſtitutentia, tractanda ſint, ut, juxta Conditoris, & naturæ, leges, ad deſtinatos uſus, viribus & eſſentiâ ſuâ integris, adhiberi poſſint; diſpari ſanè modô, ac prædictus Author, in effœta ſua *Aqua Antiphthiſicâ*, nomine indignâ, fabulabatur. Volupe quidem mihi foret, plures ejusmodi inconcinnas, Authoris hujus, *Compoſitiones*, ad dicendam cauſam citare: ſed tempori, (cujus irreparabilis jactura) mihiq; conſulo. Carptim tamen, & breviter, nonnulla attingam, quorum caſtigatio magno Medentibus conſtabit emolumento; liquidumq; fiet, quâ ratione ea ſint tractanda, quæ deſtillationi, & cui, idonea, aut minùs talia ſunt; qualitèrve, ad perfectam medicamentorum adſtruendam *Compoſitionem*, ſit operandum. Excerpo autem, & ſeligo quædam, *ex tribus Mynſichtii Compoſitionibus, binis ſc. Aquis contra Vermes*, & *ex Aquâ Coſmedica, p. mihi in 8.292. & 194.* quas hîc ſubſequens ordo referet: ſuntq;, *Raſura Cornu Cervi, Mercurius vivus. ſale & aceto purgatus, Tartarus crudus, Nitrum præparatum, Hydromel, Theriaca Veneta, Cornu Cervi Spagyricè calcinatum, Cornu Alcis eôdem modô calcinatum, Borax Veneta, Sal Tartari album, Ebur uſtum.* Quòd ſi verò Lectori Mynſichtii Armamentarium ad manus fortè nō eſſet, aut tempus ad evolvendum eum deficeret, pro capiendo, de hâc *Aquâ*, & *reliquis*, pleniore judicio; analyſi meæ, & correctioni, ipſas, in terminis, *Aquas* huc tranſcribam: & ſunt,

AQUA CONTRA VERMES HADRIANI à MYNSICHT:

℞. *Raſuræ Cornu Cervi*, ℥iiij.
Mercurii vivi, ſale & aceto opt. purg. ʒij.
Fol. Senæ Alexandr. elect.
Semin. Cinæ, &
Citri,
Corallinæ veræ, ana ℥iß.
Nucleor. Perſicorum,
Rhab. elect.
Agarici optimi,
Myrrhæ rubr. ana ʒj.
Rad. Diptamn. albi, exemptâ medullâ,
Ariſtoloch. rotund.
Zedoariæ, ana ʒvj.
Tartari albi,
Nitri præparati,
Croci Oriental. ana ʒß.
Summit. Centaur. min.
Tanaceti,
Fol. Perſicorum,
Scob. ligni Coryli, ana ʒiij.
Omnia inciſa & contuſa infundantur in Hydromellis libr iiij digerantur in infuſione per octo dies: poſtcà adde
Aq. Abſinth. Pontic.
Abrotani, ana lib. iß.
Card bened.
Gramin.
Scordii, ana ℔j.
M. & in M. B. per Alembicum deſtillentur.

AQUA THERIACALIS, itidem CONTRA VERMES.

℞. *Theriac. Venetæ* ℥viij.
Terræ Sigillatæ ℥ij.
Rad. Angelic. hortenſ.
Tormentillæ,
Enulæ campanæ, ana ʒiß.
Cornu Cervi ſpagyricè calcin.
Alcis eōdem modō calcinat.

Ligni Saſſafras,
Baccar. Juniperi,
Corticis Citri, *ana* ℥j.
Boleti Cervini,
Myrrha rubra, *ana* ʒvj.
Antimonii diaphoretici,
Croci Oriental. ana ʒiij.
Pulveriſata & mixta infundantur in Vini Malvatici ℔viij. *& macerentur per octiduum, vel quatuordecim dies: poſteà igne lentiſſimo, in B. M. deſtillentur.*

AQUA COSMETICA, EJUSDEM.

℞. *Lactis Caprini* ℔iiij.
Aq. Radic. Aaronis,
Fl. Fabarum,
Roſar. alb.
Lilior. alb.
Sigill. Salomon. ana ℔j.
Mellis virginei albi ℥iiij.
Sacchari candi albi,
Thur. alb. ana ℥ij.
Hermodactyl. alb.
Ireos Florentin.
Boracis Veneta, *ana* ℥j.
Sal. Tartari albi,
Eboris uſti,
Camphora, *ana* ʒß.
Flor. Narciſſ. alb.
Malv. min. alb.
Nenuphar. alb. ana ʒij.
Miſc. & B. M. inſerendo, pro ditioribus, roſtro Alembici Gallia Moſchat. ℈j. *bombace involuta, deſtillentur.*

Quod igitur jam *Raſuram Cornu Cervi* ſpectat, ex illa, diu multumq; coquendo, ſ.q. aq.ſimpl. affuſâ, *Gelatina* confici poteſt, transluсida & elegans; quæ, ſi *ſaccharo* edulcorata fuerit, & condita *macere*, *& corticibus Citri recentibus*, præſtans erit remedium in morbis malignis, cordis debilitatibus, ac virium diſpendio: nutrit inſuper, ac reficit. *Eadem* autem *Raſura*, cum *aquis affuſis* deſtillata, non reddit *aliam Aquam, quàm qua affuſa fuit, nullis viribus Cornu Cervi* dotata. Nam dicta repeto; quî fieri poteſt, ut ea, quæ diu multumq;, ſine virium defectu, coqui ſe ſinunt, ſtatim, nutui noſtro auſcultando, naturam ac indolem mutent, viresq; ſuas, curſu heteroclito, & violento, in ſublime efferant?

Oſtendi autem, demonſtratione uſus, in prægreſſis meis notandis, quòd *omnia animalia, eorumq; partes*, vi deſtillationis hujus ſimplicis, aliud non reddant, quàm *aquam quandam elementarem*, ac inefficacẽ; aliumque deſtillandi modum ſibi vindicare: prout inductione, & ab exemplo *Aqua Hirundinum compoſita*, declaravi. Ad decoctionem igitur *Raſura Cornu Cervi* aptanda; cui ſocium eſt, eiq; adjungendum.

De *Cornu Cervi Spagyricè*, ut & *Alcis Cornu*, *ſimiliter Spagyricè calcinatis*, quid inferendum ſit, *in præmiſſis Animadverſionibus ſuper ipſum Cornu Cervi Spagyricè calcinatum*, *pag. 463.* aperui. Peragitur nempè illa calcinatio in capirello cujusdam deſtillatorii, (aut in alio ſimili, & majori inſtrumento, pro cornubus integris calcinandis,) ab aſcendente vapore aquæ, in veſica cuprea, vel alembico, bullientis; cui capitello immittitur *Cornu*, ſive *Cervi*, ſive *Alcis*, *in fruſtula diſſectum*; & diebus aliquot continuatur deſtillatio aquæ ſimplicis, vel alterius cujusdam deſtillatæ Aquæ; ita, ut vapor, continuò ab aquâ bulliente elevatus, *Cornuum fruſta*, *capitello immiſſa*, intimè penetret, ac veluti decoquat, ſeu humidè calcinet, ut ſiccata tandem friabilia fiant, triturationi apta, ſimulq; albicantia. In illa autẽ deſtillatione *potiores Cornuum virtutes*, *unà cum mucilaginoſa eorum ſubſtantia*, eluuntur, & cum aquâ, ab illis ſtillante, è capitello prodeunt, quatenus nimirùm vaporetenus aqua, in deſtillatione aſcendens, *illa fruſtula Cornuum* immediatè tangit, non aliter, ac, ſi in illô ipſo capitello, ab aqueô vapore cocta eſſent: atq; ita ejus virtutes, unà cum dicta *Cornuum mucilaginoſa ſubſtantia*, ſtatim ex capitello effluunt. Sed diſpari modô res ageretur, ſi in alembici fundum *fruſta Cornu Cervi* collocarentur. Illorum enim *virtus*, *& efficacia*, *in mucilaginoſa dictâ ſubſtantia abdita*, nullô modo, ſeu coquendo, ſeu deſtillando, ſublime peteret, & exſtillaret, ſed in fundo alembici, cum *Cornubus*, remaneret. Capitello verò *Cornubus* immiſſis, & ab aſcendente vapore bullientis aquæ, immediatè veluti, coctis, *Aqua*, uti ſuprà dictum, *virtute*, *eſſentiâ*, *atq; ſubſtantiâ ipſâ Cornuum plena* ab illis effluit, proditque. Et, licet *hac ipſa Aqua*, *qua à*

Cornu Cervi, vel *Alcis*, *è capitello effluxit*, poſtmodum in olla, vel ſartagine, exhalet & evaporet; *illa tamen ſubſtantia*, in capitello, alluente aqueô vapore, *è Cornubus* elicita, minimè adſcendet, & evaporabit; ſed, ad modum *Gelatinæ*, fundum petet, & in reſiduo manebit: adeò, ut ſit ibi repertibilis *tota illa ſubſtantia*, quam *à Cornubus* aqueus vapor in capitello eluit, & mutavit. Si ulterius deinde reſiduum illud, ſub ſpecie Gelatinæ, totaliter ſiccetur, & denuò per retortam, igne aperto, & valido, deſtilletur, prodibit *Sal volatilis*, *Spiritus*, & *Oleum*; prout *è recentibus Cornubus* deſtillari ſolent. Clariùs hæc Tibi, L. B. definire nequeo, niſi, cum Cynico illo, & doliari Philoſopho, ad meridianum ipſum facem, aut lucernam, præferam, parvam maximæ luci allaturus. Conſequentiam Tibi nunc formandam relinquo, L. B. quàm incongruè hîc Author *Cornu Cervi* deſtillationi commiſerit; ſicut & *Alcis ungulam*: præpoſterè omnia invertendo, miſcens quadrata rotundis.

Succedit *Mercurius vivus*; *ſale & aceto mundatus*. Quô viſo portento, obſtupui ſanè, quâ ratione hic Vir, cæteroquin eruditus, & Chymicis clarus, ſiniſtrum adeò, & fallax judicium, ac calculum, de deſtillando *Mercurio vivo* dederit, ut illum, ſale & aceto lotum, B. M. incarceraverit. Dubito ſanè, num *Mynſichtius* noſter *Mercurium* in Chymica palæſtra exercitaverit, aut à *Mercurio* deluſus unquam fuerit; cujus naturam & indolem minimè penetravit. Etenim *Mercurius*, ſemper ſibi conſtans, indiviſſibilis, in Ignis tormento ita conſtans, ut vel totus in ſublime evolet, vel totus in igne perſeveret, omnibus individuus comes; non ad aras tamen: verbo, denique, Proteus eſt, mille indutus formas & metamorphoſes. Hunc igitur *Mercurium*, qui Fugitivi Servi nomine circumfertur, fallax Illuſor, Impoſtor Chymicorum; Aqua non madefaciens manûs dicitur, nunquam, ut video, tractavit Author; expertus cæteroquin, reſipuiſſet, quòd *Mercurius*, qui, inſtar elementi, ſimpliciſſimus, ut aqua, limpidiſſimus, ex ſimpliciſſimo Mercurii ſemine, & pura elementari aqua coaleſcens, omnem in ſe reſpuat dualitatem & heterogeneitatem; conſequenter, non ſit obnoxius noſtris ſtatim legibus; minus ſe dividi, taceo, ſimpliciter deſtillari patiatur, noſtram eludens operam. Aquæformis eſt *Mercurius*, non verò aqua madefaciens manus, quæ per deſtillationem efferatur. Petit ſublime *Mercurius*, ſed non noſtro nutu, ad deſtillationis hujus impulſum. Quid igitur hic *Mercurii-Maſtix* ex hoc ſimpliciſſimo ente, deſtillando, eliciet? Forſan Sulphur illud, quod, inſtar labis originalis, & inquinamenti, ab ipſo ortu Mercurio affigitur? aut inquinamenta Mercurii; quibus velut ſepia notatus, deſtillationis beneficio eluet? Apocalypticus Angelus hîc deſideratur, qui ſigillum hoc ſolvat, & claudat. Oedipum deſideramus, qui ænigma pandat; nec eſt cujusvis Unguentarii, abdita Mercurii in *Mercurio*, qui ignis nec urens, nec conſumens eſt, & ſimpliciſſima ſubſtantia, penetrare. Vita defecerit Mynſichtium (annos etiam Mathuſalem tribuerim) priusquàm *Mercurium* in hydromelite, aut aliô liquore, coctum, recoctum, deſtillatum, & cribratum, in ſublime ducat, ut virtutes ſuas, ignem, & radios (quaſi aliquid auræ divinioris) tribuat, & aquas ſignet, per alembicum exſtillantes. Revelabo tamen Authoris hujus discurſus, & primum offendiculi lapidem, quô ſuper Mercurium ceſpitavit. Viderit, legeritque, Mercurium, in largâ quantitate, ſale & aceto nondum lotum, in aqua, vel vini ſpiritu, beneficio vitri, oblongi colli, diù agitatum, aquam, aut vini ſpiritum, atrô quodam putamine, & recremento tingere; qui deinde liquores pueris, & adultis propinati, vermes mortificent, & è corpore deturbent. Intulit igitur ex veris præmiſſis falſiſſimam ſequelam: Ergò (à majori ad minus argumentando) vires, & ſubſtantiam ſuam, deſtillationis hujus beneficio, efficacius tribuet Mercurius, quàm ſimplici agitatione. Qui quàm evidens ſit error, à fugitivo hoc ſervo ediſcet. Plura de his Mynſichtio pandet Theophraſtus, *libr. de vexamine Chymicorum*, *& in Archidoxis de Metall.* Verùm abdita hæc Mercurii noſtri penetralia, ſecretiores deſiderant claves; quas hîc conſignare, nec locus, nec animus eſt. Propterea transeo ad ...

Tartarum tractandum; qui nec ipſe per alembicum virtutes ſuas communicabit, aut virtualiter transmittet; utut diutius decoquatur. Et quamvis nos experientia doceat, quòd *Aqua, in quâ Tartarus Vini, pro cryſtallis, & ejus cremore parando*, diutius coquitur, aciditatem quandam notabilem participet; illa tamen aciditas, ac ſapor, vi deſtillationis nunquàm habetur, nec, diutiſſimè coctus Tartarus, in ſublime fertur: reſiduum, ac fundũ potiùs petens; prout omnibus Pharmacopœis obviũ eſt. Cæterùm, *ipſius Tartari ſpecialem hiſteriam*, vires, & uſum, modumq; tractandi, peculiari ediſſeram loco.

Coincidit cum ipſo Tartaro *Nitrum præparatum*: Eſt hoc tale, pro deſtillatione, ſubjectum, atque Sal terræ; quod longè aliam deſtillationis ſpeciem ſibi vendicat, ſi, beneficio alembici, in ſpiritum, aut liquorem aqueum, ſit vertendum, quàm ſimplex hæc, per M.B. eſſe ſolet. Noverit autem Author, & B. L. quòd *Nitrum ſimplex*, ſi crucibulo immittatur, & debito temporis intervallo, in flamma ignis liquatum detineatur, ſulphure fruſtillatim injecto purificetur; donec denuò, debitè purificatum, integris viribus, & validius effundatur. Quod ſi ergò tàm conſtanter ignis torturam ſuſtinet, citrà virtutis diſpendiũ; quis, conſtantis judicii, aſſerat, illud, inter deſtillandum, benignioris caloris ſtimulo, & liquoris affuſi illicio, qualitates ſuas, difficilè mobiles, per alembicum diſſipare, & profundere? Quot, & quanta, ſubit examina, *coctiones & probationes, donec præparetur, clarificetur, cryſtalliſetur Nitrum?* Nemo tamen hactenus queſtus, vel auditus unquam, qui non integerrimas *Nitri* vires in ſubſidentia, & fundo, repererit: nec quippiam reperitur, quod ejus conſtantiam labefactet, quàm ſulphur, juxta ſuas qualitates, ei ex toto contrarias. Quare alia deſtillatio, quàm in M. B. & quidem per Retortam, (ſubſtituto corpore, quod ejus liquationem impediat, ſuos alioquin non communicaturi ſpiritus) excogitanda. Et licet nonnulli Practicorum Pharmacopœis ſuis injungant, ut *Nitrum, interventu aquæ ſimplicis*, deſtillent, eximias vires refrigerantes exindè ſibi promittentes, quam & *Aquam Regiam* vocant: reverâ tamen, ſimplici hâc deſtillatione, *parum, vel nihil, de virtutibus Nitri, aquæ impreſſum* reperies: ex oppoſito autem deprehendes, quòd Aqua illa ſimpliciſſimas aquæ deſtillatæ vires æmuletur. Conſuetum erat olim Majoribus noſtris, *Nitrum, Veſicæ bovinæ incluſum, aquæ tepidæ immergere*, quousque quaſi ſuâ ſponte (illorum judicio) in veſica liquaretur; *quem Liquorem Nitroſum* mox deſtillabant, ac prædictas vires ab eo *expectabant*. Sed & illi, meo judicio, exorbitabant; cùm illa reſolutio in veſica non ſit ſpontanea, ſed *ſolutio Nitri in aqua, perindè, ac ſi, extra veſicam*, cum *aqua, fuiſſet ſolutum*. At verò, ſi quis *Nitrum ſuâ ſponte, in loco humido reſolvi* permiſerit, & in liquorem verti, idque in retorta, calore arenæ, vel cinerum, deſtillationis beneficio, abſtraxerit, ad *priſtinam Nitri ſiccitatem, Nitrum deinde relictum & ſiccum*, ut anteà, per ſe liquaverit in aere humido, & demum humiditatem, ex aere attractam, abſtraxerit, prout antea, in deſtillatione per retortam, in arena factum, hocq; *Nitrum* toties liquando, aut ſponte reſolvendo, abſtrahendoque iteraverit, donec *Nitrum* ferè totum in liquorem abierit; is gloriari poterit, de *liquore Nitri volatili reſolvente*, & morbis radicatis, obſtructionibusque aperiendis, accommodatiſſimo. Veruntamen, cùm hic liquor præſtans equidem, ſed longiſſimi laboris ſit, ac proindè ejus pretium accreſcat, ut proindè libram unam & alteram ſimul ordinare non liceat; ejus nihilominus copia deſideretur: author Tibi ſum, *ut Nitrum, æſtivâ tempeſtate, aſtris priùs pluviis, deniq; cum ingenti tonitru & fragore decidentibus aquis*, exponas, in patina, vel vaſe largiore quopiam, ut ab illis reſolvatur. Quod ita *impregnatum, & reſolutum Nitrum*, tandem deſtillandum eſt, in humili alembico, calore quidem arenæ. Quô modô obſervato, plus *de Nitro volatiſabitur*, utpotè ab aqua pluviali, & ſale illo univerſali aëris, & macrocoſmi, ingravidato; & nonnihil per alembicum, unà cum illa aquâ, tranſibit. Et hæc *de Nitro*. Plura de eo ſub titulo ipſius proprio.

Cæterùm, quid *Hydromel* huic deſtillationi contulerit? Dulcedinem fortaſſis

toti

toti conciliare compoſito, putat Author? At rem non benè perpendit; cùm contraria qualitas, uti ex deſtillato *Melle* accidit, acidus nimirùm liquor, exſtillet, relictâ *dulcedine Melleâ* in reſiduo. Ut ergò, præter inane nomen, ſolatii etiam aliquid Ægris afferat hæc *Compoſitio*, ſuaſerim, ut *ſingula hæc ingredientia*, ad *Aquam contra Vermes* deſtillandam, in *ipſo Hydromelite* ſaltem decoquantur, majoris energiæ futura.

Jam *Theriaca Veneta* diſcutienda venit: de qua quid tenendum ſit, habito reſpectu ad *Aquas*, ex eâ deſtillandas, *præmiſſæ Animadverſiones* oſtendent. Cùm autem in cenſum multarum Aquarum *Compoſitionum*, apud Authores paſſim veniat, datâ operâ, & ſtudio, demonſtrare conabor, quàm inconſultè, ne dicam, inſulsè, *hæc Theriaca reliquis Compoſitionibus*, inſtar centonis variegati, aſſuatur. Primò obſervemus, *Theriacam tribus conſtare partibus* (quoad pondus) *Mellis clarificati, & unâ ſolum parte reliquarum Specierum omnium*, in univerſum computatarum. *Mel verò, aliquoties in clarificatione ſuâ coctum, adeoque ſpiritibus ſuis ſubtilioribus, violentò hôc impulſu, privatum* (quia alii is Mel in deſtillatione, per ſè, haud efficacem reddit Aquam) deſtillationibus iſtis ſine mente adjicitur. Accedit; quod, ob *portionem Mellis excedentem*, ex qua *Theriaca* conſtat, hujusdem *ſpecies*, conſequenter, exiguâ nimis quantitate, in comparatione *Mellis*, Aquis deſtillandis hôc pacto combinentur, à quibus tamen (*ejus ſpeciebus*) virtutes, non verò à *Melle*, his Aquis accedere debent: quarum Specierum cauſâ, non verò Mellis gratiâ, *Theriaca Aquis deſtillandis* ſociatur. Conſideremus ſecundò, continere *Theriacam ingredientia, ſive ſimplicia, quàmplurima*, quæ vel ad hunc, vel illum, affectum morboſum curandum, quibus hæ diverſæ Aquarum Compoſitiones, quas *Theriaca* ingreditur; deſtinantur, inutilia planè ſunt. Tertiò, *inſunt Theriacæ plurima ingredientia*, quæ nullâ virtute alexipharmacâ, neque vermes propellendi, prædita ſunt; imò malignis & deleteriis morbis potiùs patrocinantur, quin ipſa venena: prout in *Ejus examine* ſatis demonſtratum habes. Quartò, *conſtat Theriaca* è potioribus, &, pro maxima ſui parte, talibus ingredientibus, quæ coctionem, & deſtillationem prolixam, citra manifeſtum virium diſpendium, ferre poſſunt, dum omninò nihil virium, per alembicum, deſtillando fundunt. E quorum numero multa quoque reperiuntur, quæ jamdiu, dum cocta ſunt, virtutes ſuas retinuére, & ſemper retentura ſunt. Quintò, *inſunt quoq; Theriacæ non pauca*, quæ maximo veniunt pretio, ob quæ *Compoſitiones* harum Aquarum, quas *Theriaca* ingreditur, majoris expenſæ fiunt; cùm tamen nihil ab iis virtutis & efficaciæ Aquis deſtillandis accedat; eò, quòd deſtillationibus ſimilibus planè inepta ſunt. Quæ omnia, ſi accuratè penſemus, iniqui ſanè eſſemus, in proximum, ſi talia proprio motu, libidine, & injuriâ, ſcientes volentes perpetraremus. Quod enim *ad primum attinet argumentum*, quæro: cur non *Species ſolum vel Ingredientia Theriaces*, quarum cauſa hæc aliis *Compoſitionibus* adjicitur, *omiſſo Melle*, tanquam inutili ad deſtillationem, magis congruâ ratione, *Compoſitionibus* annumerantur? Reſpondebis, (præſumo) id fieri propter *Theriacam, Melle & Speciebus ſuis fermentatam, ac in unam qualitatem, ab omnibus ſuis ingredientibus diſcrepantem, beneficio fermentationis, transmutatam.* Verùm, hoc in contrarium allatum argumentum ſufficienter dilutum fuit, in *præterita Claſſe decima quarta*, quando dictum, quid de *Theriaces fermentatione*, & fictâ, eaq; diverſa, ab ingredientibus ejus, qualitate ſentiendum ſit. Quam ob cauſam, multò ſatius ab omni parte eſſet, (modò Compoſita compoſitis cumulare, ignavi non foret, nec tàm manifeſti errores ex analyſi, earumq; doſium computatione, emergerent) ſi *ſpecies ſaltem Theriacam ingredientes* Aquarum Compoſitionibus ſociarentur. Et ſic, *ſecundò*, eligere poſſemus illa ſolummodò *Theriaces ingredientia, ſive ſimplicia*, quæ huic, vel illi, morbo, cui hæc, vel illa, Aqua, quam conſtituere debet, deſtinatur, appropriata magis ſunt, repudiatis inutilibus, & diſſonis reliquis omnibus, ne tanta fiat jactura *rerum pretioſarum*: & minimè utile pretiû, cùm damno ſenſibiliter emergente, Aquis compoſitis accreſcat. Et, quid obſtat, *tertiò*, quò minus ad *Alexipharmacas Aquas* deſtillandas, quibus crebertimè *Theriaca* adjicitur,

Alexiteria tantùm, *ex inutilibus plurimis Theriacæ ſpeciebus*, *haud alexipharmacis*, eligimus & adjicimus, & reliqua inutilia, noxia, & deleteria ipſa in morbis malignis, repudiamus? *Deinde*, *& quartò*, quid juvat, & cui bono fit, quòd ejuſmodi onera Aquis deſtillandis imponuntur, & quidem plurimarum rerum, (quarum magna copia inter Theriacæ ingredientia proſtat) quæ non ſolùm coctionem, diuturnamq; deſtillationem, ſine ulla tamen virium ſuarum, per Alembicum, transmiſſione, ſuſtinere poſſunt, ſed quorum & quædam jam tùm multoties cocta ſunt, & tamen integra viribus ſuis congenitis perſeverarunt, ac toties, quoties adhuc ulterius coquerentur, ſive deſtillarentur, virtutes tamen ſuas inviolatè retentura eſſent; quæque neque ipſâ *fermentatione Theriaces*, falsò perſuaſâ, neq; verâ, ac legitimâ, eò redigi poſſunt, ut ad talem deſtillationem volatiſentur, ac per alembicum gradiantur. Et cur non, *quintò*, vellemus etiam illis proſpicere, quibus *res anguſta domi* eſt, & *curta ſupellex*, ſubtrahendo ea, quæ inutilia, ac nullius frugis ſunt, ad nihil proficua, quàm ut expenſas, pretiumque multiplicent: iis ſolùm, è contra, admiſſis, quæ ad deſtillationes, morboſque determinatos diriguntur? Et verè tolerabilius hoc foret, niſi egenus, & qui *pauper ubiq; jacet*, talium errorum piacula luere cogeretur, ob adauctas impenſas, è ſanitatis aſylo proſcriptas. Quare, ſi hæc, & complura alia, quæ percurro, juxta artis, rationis, & conſcientiæ libellam ponderemus, quàm prodigè nimirum, ineptè, & inconſultè, *dicta Theriaca* Aquarum deſtillandarum *Compoſitionibus* obtrudatur; pauci, mehercle, aut nullus futurus, qui caſtigatiore ſtylo ſuas, ut ajunt, medicaminum Formulas, & Receptas, non ordinet, citra authoritatis, charitatis, & conſcientiæ offendiculum. Et hæc *de Theriaca*. Sequitur, ut etiam

Boracem Venetam tentemus. Hæc *ſal Alkali fixus, & duplicatus eſt*, in igne quodammodo cum Salamandra conſtans, in deſtillatione nihil profundens; Auri, & reliquorum Metallorum, quæ magno labore funduntur, liquationem multùm promovens, dum ipſi flammæ, aut in actu fuſionis, ſupervenit. Proinde, cùm *Borax* ſit *natura ſalina*, & *fixioris*, atque Metallis, in flamma fundendis, inſperſa, non tam citò volatiſetur, aut ſubitò conſumatur, quin cum iiſdem aliquandiu perduret, eaque mundificet: quid de eâ, in balneo aqueo deſtillandâ, nobis compromittere poſſumus? Num ſudores balnei hujus exantlare poterit, quæ plus, quàm reverberii furnos, experta, & perpeſſa? Induamus, quæſo, Philoſophi mentem, & talia in ſubſtantia propinemus, quorum nondum perrupimus corticem, & quis lateat nucleus, ſcrutati ſumus.

Obviat mihi nunc *ſal Tartari album*, quod & ipſum huic profectò admirando Lixivio aggregari debet. Ridicula magis ſomnia mihi nemo facilè obtruſerit, quàm *Sal Tartari debere*, *aut fuiſſe*, *per B.M. deſtillatum*. Scrutemur enim ejus geneſin, & cunabula prima Chymica. Annon *Tartarum violentiſſimâ calcinatione*, *in furno figuli*, *& flamma reverberii*, *opus habet*? Ex quo, ſic ad albedinem *calcinato*, *Tartaro*, vel aquâ ſtatim affuſâ, *ſal ejus fixus* elixiviatur, vel *ipſum Tartarum calcinatum*, in cella collocatum, per ſe, in humido liquefieri permittitur. Utrum horum accidat, ſive liquorem, ſponte in cella attractum, ſive aquam affuſam, vaporetenus coquendo, usque ad ſalis ſiccitatem abſtraxeris, *ſal demum efficietur Tartari albus*, *& fixus*, in igne utique diu perdurans; in quo quantò diutius detinetur, liquatus nempè, (uti cum Metallis accidit in crucibulo,) eò magis excandeſcit, acerrimusque evadit. Cùm ergo *Tartarum*, *& ejusdem Sal*, tàm atrocem Vulcanum, & prolixam fuſionem, ad normam metallorum, ſibi depoſcat, nec in elixiviatione, aut etiam evaporatione, quidquam deperdat, virtutibus ejus, & ſalinâ naturâ ſemper ſuperſtite: anne futurum, Amice Lector, ut illa hiſce mollibus igniculis, & quaſi blandimentis, vi deſtillationis Balnei, qualitates ſuas ſalinas, balſami inſtar, per alembicum communicent? Minimè gentium! Poſt multas, & operoſas deſtillationes, reſiduum, & fundum alembici ſcrutare, ibique Theſaurum, & Tartari univerſam ſubſtantiam deſoſſam reperies; prout *in Tartari* coctione evenire ſolet. Alia igitur via

via tenenda nobis eſt, quando *Tartarus volatiſari*, & per alembicum duci opus habet; & eſt ſequens: *Tartarum calcinatum*, & in cella collocatum, ſponte ſuâ, in liquorem limpidum, ponderoſum, & ſalinum reſolvendum, vel liquandum eſt, (quem liquorem *Olei Tartari* inſigniunt nomine,) qui (*liquor*) in retorta, ſive alembico vitreo humili, ſuper ignem arenæ, non balnei, officio deſtillationis abſtrahatur, ad ſiccitatem ſalis, in reſiduo manentis. Relictus *hic ſal*, porrò in cella collocatus, nonnunquam aëtris etiam expoſitus, ab humiditate aëreâ attractâ liquetur, quæ denuò in arena, ut factum anteà, abſtrahatur; eoque liquore abſtracto, ſemper asſervato, ſalem in cella, & aere denuò, per ſe, liquefieri facito, & deſtillato; quod toties, donec *omnis ſal Tartari*, hoc modo, à volatili illo attracto univerſali ſale aëris volatiſatus, tranſierit per alembicum, repetendum. Et hâc demùm ratione certior eſſe poteris, L. B. virtutes *ſalis Tartari* per alembicum tranſiiſſe, Teque accepiſſe, ſuccincto ſermone, ſecretum magnum, Tuæ, & Proximi ſaluti deſtinatum; quò felix utere. Idque Tibi, hoc ductus motivo, revelo, ne, ad æmulationem multorum ævi noſtri Scriptorum, invidiæ mancipium evadam, qui magnifica, & divitia remedia, ore & calamo, jactitant: ubi autem diutiſſimè, figurâ ſuſpenſionis, ab ore & ſermone eorum detinemur, & aliquod Oraculum ab ejusmodi Deaſtris præſtolamur; nos tandem deceptos videmus. Et, qui in Theoria ſua *Cicadis vocaliores* erant, *Seripheis ranis*, ipſisque *piſcibus, magis muti* fiunt, orique impoſito digitô, conticeſcunt; non ſine juſtâ Lectoris indignatione, qui ſe, velut illicio tractum, turpiter deluſum deprehendit. Inter quos Doctiſſimus ac Celeberrimus, re & famâ, Philoſophus, ac Medicus, *Helmontius*, cenſendus eſt, vir acris ingenii, & præcellentis literaturæ. Sed ſua nihilominùs deliquia, & eclipſes, ſuſtinuit hoc Sidus, quod ſuper candelabrum quidem conſtitutum, ut arderet, & luceret; ſcientiæ tamen radios Poſteritati ſubtraxit, &, præpoſterâ charitate, ſub modio occultavit. Ut proindè meritò poſthuma ejus ſcripta, ad quæ, veluti feliciſſimi ominis Cynoſuram, literatorum animi confugere debebant, tanquam funeſti ominis ſidus, crinitum ac portentoſum Cometam effugiunt, qui inter umbras & tenebras, triſti lumine emicat. Quàm enim hic, bonæ memoriæ, Vir, multa & præclara, *de Sale volatili ipſius Tartari*, adducit; ejus tamen modum, & parandi dexteritatem, occultavit, duro, ac novercali, in Poſteritatem, animo; quam, velut orphanos, inter ſuſpiria & lachrymas deſolatam, defoſſo in terram talento, vitâ excedens, dereliquit. O verè obſtinatam cordis duritiem! Quæ gratis à Patre Luminum accepit, publici non feciſſe juris, nec ſanè Chriſtianum Philoſophum, ac ſenſatum Medicum, decebat. Quàm iniquum, quem omnes, velut Deaſtrorum quempiam, & familiare Numen, recolunt, privato quorundam delicto, & ingratorum vitiis, in tranſverſum agi, innocuæ Poſteritati concreditos ſibi theſauros defodere, fontes denique ſcientiæ & ſapientiæ occludere; quos tamen increata Dei Sapientia jugiter manare facit, derivatis, ex bonitatis ſuæ abyſſo, aquis, usque in ævum Eliæ Artiſtæ, & conſummationem ſeculi! Convertant oculos, & aciem, lividiſſimi mortalium, in Authorem Fidei, qui Solem ſuum oriri facit ſuper juſtos & injuſtos; apud quem non eſt acceptatio perſonarum, cujus proprium eſt, ſemper miſereri, & parcere; qui, intuitu meritorum, decem etiam juſtorum, decumanum illud Pentapolis incendium, quo non urbes, ſed orbis conflagrare viſus, ſuſpendere voluit. Et tu, non Homo, ſed Vermis, diſcinctas adeò volvis cogitationes; ſuperbis, terra, & cinis, & omni Scythâ barbarior: quem nec Orphanorum gemitus, nec Viduarum planctus; non ſanguineæ Conjugum lachrymæ, nec inviolati thori, caſtique connubii, divortium ad pietatem flectit: quin eos violenter divelli, vitæ mortem dominari finis, & tumulos pro thalamo erigis, dum incircumciſo corde, & immiti Genio, ſalutis medelam, Panaceas denique tuas, celas, & defodis, & piaculum cenſes, orbi

orbi revelare, donec aliquando, nec longiore dignus vitâ, cum iniquiſſimo illo talentorum veſpillone, & Paraphraſtico ſervo, in tenebras exteriores, pluſquàm Cimmerias, ejiciâre. Induamus igitur viſcera miſericordiæ, & collata nobis deſuper chariſmata concredamus Poſteritati; ſic ea Domino cum fœnore reſtituentes: nec nos turpis illa avaritia ſorditet, aut frigidum illud verbum: *Meum, & Tuum*, interturbet; quin nos totos Proximo, Patriæ, & Poſteritati mancipemus. Præivit ſanè, glorioſo exemplo, adhuc ſuum agens Tyrocinium tenebrarum, nondum ad lucem Chriſtianam initiata Antiquitas; apud quam Ars Medica, piâ religione exculta, inter prima adhuc incunabula, firmiſſima jecit fundamenta; adeò quidem, ut, ſi quis graviori morbo conflictatus, priſtinam ſanitatem receperat, rem veluti ab Ovo recenſuerint, genus morbi, ſanationis hiſtoriam, medicamenti ſpeciem, genuinâ veritate, & candore, deſcripſerint; ut, ſi fors quempiam eadem laceſſeret hydra, ipſa ſuum reperiret Herculem & domitorem: donec, ſuccedentibus annis, res in immenſum Volumen excreſcens, non in Bibliotheca, aut quopiam ſecretiſſimo Archivo, centum ſeris & repagulis munito, ſed publico Æſculapii Delubro, aſſervari cœperit; ſuccedente interim, & inſtante, Magni illius Coi feliciſſima Aurorâ, quâ hic Medicorum Sol toti illuxit orbi, ad noviſſima uſque tempora perennaturus. Nunc verò (ô Tempora! ô Mores! ô ferrea & duriſſima Secula!) in tantum refrixit mortalium charitas, ut, ſi quem divina bonitas ad ſcientiæ ſuæ fluenta, & gratiarum fontes, manu duxit, arcano quodam remedio, & Panacea, dignatus; non in publico ſuſpendat delubro, velut divinæ largitatis trophæum; non ſuper roſtra, pulpita, aut tecta, proclamet, ut ſequacibus profit: imò inter anguſtias pectoris abſcondit, proximum defraudat, vix ſpirantem & anhelantem, ne dicam, agoniſantem fratrem auxilio deſtituit, & (anteambulonem illum Levitam in Jericho deſignans) ſuperciliosò vultu oberrat; canem potius, quàm hominem, ſalutaturus. Portant ſanè tales homines myſteria, indigni, quibus miſericordia aliquando eveniat; homines, non homines. Sed heu! venient, & ingruent aliquando tempora, & opera eorum ſequentur eos; ubi rigidum immiſericordibus judicium, & certa damnatio. *Hucusq; Parentheſis.*

Tandem, *de Ebore uſto*, non eſt, quod multisediſſeram; cùm per omnia Cornu Cervi uſtum æmuletur, in quô, peractâ ejus calcinatione, reliquum nihil eſt, quod deſtillationi deſerviat. Nam omnia à violentiâ ignis expulſa ſunt, oſſibus meris mortuis remanentibus. Cedat igitur *Ebur uſtum* in alios uſûs, &, fors, Pictorios; è quô calcinato, album ſimul, ac nigrum, colorem eruunt. *Albiſſimum* enim evadit *Ebur*, ſi in aprico, non verò concluſo vaſe, calcinetur; *nigerrimum* interim colorem contrahit, vaſe per calcinationem probè clauſo. Verùm, ſive nigro, ſive albo, colore ſpectabile ſit, effœtus cinis veluti, & terra ſterilis eſt; *neq; ſale* quidem *fixo* (multorum judicio) in gremio ejus contento.

Atque hæc ſunt, quæ in his *Compoſitionibus*, magni alioquin Viri, Mynſichtii, cenſuram petebant; ad cujus normam & reliquæ *Compoſitiones*, eôdem quaſi Collyrio, reſtitui poſſunt; ſive Aquæ ſint Deſtillatæ, Syrupi, Extracta; aut ipſæ deniq; Decoctiones.

De reliquo agam, ut & è *Pharmacopœia Medico-Chymica Dn. D. Schröderi*, duce ratione, manuali operatione, & praxi, aſſeclis, aliquot *Compoſitiones* luſtremus. Omnes enim ac ſingulas ſpecialiter inveſtigare, immenſus labor eſſet, & opus plenum tædio. Uno alterôve *deſtillandarum Aquarum* exemplo, velut Ideâ, contentus, eam ſaltem ſcrutabor. Et cùm in præmiſſis, ſpectabilis Dn. D. Quercetani, & Dn. D. Mynſichtii, ventilatis Compoſitionibus, pleraque diſcuſſa ſint, & amputata, quæ in his diverſis Compoſitionibus repullulant, utpotè *in Aquis: Aperitiva, Aſthmatica F. F. Cephalica, Cordiali frigida, reſtaurante, Coſmeticâ Myrrhata, Anti-Dyſenterica, Febrifuga, Anti-hectica, Pectorali prima, Theriacali &c:* eſto idem de iis judicium. In præſentiarum autem *Aquam* duntaxat *Carbunculi*, & *binas Coſmeticas*, in me ſuſcipiam, movendas. In illis autem ea unicè attingam, quæ in ſuperioribus exami-

examinatis *Compoſitionibus* nondum illuxêre; unde nec disquiſitio eorum haberi potuit. Sunt autem *Compoſitiones* ex dicta *Pharmacopœia-Medico-Chymica*, pag 136. 140. 141. mutuatæ, ſequenti ordine comprehenſæ:

AQUA CARBUNCULI SCHRÖDERI.

℞. *Flor. Roriſmarini, ſ Anthos,*
Lilior. convall.
Violarum,
Borraginis, ana ℥vj.
Herb. Majorana,
Salvia min.
Lavendula,
Endivia,
Spica, ana ℥j.
Nuc. Moſchat.
Zinziberis,
Macis,
Caryophyllorum,
Cinamomi,
Cardamomi,
Granorum Paradiſi,
Cubebarum,
Galanga,
Viſci Quercini,
Avellanar.
Sem. Pæonia,
Raſ. Cornu Cervi, ana ℥j.
Incidantur & infundatur in
Vini Malvatici,
Aq. Lavendula,
Spica,
Roſarum,
Fragorum, ana ℔iij.
Vini albi generoſi ℔ij.
Poſteà adde
Auri foliati,
Margaritarum,
Oſſium de Corde Cervi,
Lapid. Percarum, ana ʒß.
Moſchi gr. v.
F. ſ. a. Deſtillatio in M. B.

N. Solem, Margaritas, &c. minùs rectè ſubjici deſtillationi; rectiùs deſtillato admiſceri.

AQUA COSMETICA SCHRÖDERI.

℞. *Ceruſſa alba* ℔j.
Succi Limon. ℥j.
Limacum ℥iij.
Album. Ovor. num. xv.
Camphora,
Boracis, ana ʒiß.
Myrrha ℥ij.
Thuris,
Maſtichis, ana ʒß.
Infundantur horis XXIIII. in
Aqua Tilia ℔iij.
Sambuci ℔iß.
Poſteà deſtillentur.

AQUA COSMETICA PRETIOSA, EJUSDEM.

℞. *Lilior. albor.* ʒvj.
Ireos Florent.
Fabarum,
Cicerum,
Lupinorum, ana ʒß.
Flor. Fabar. recent. M. ß.
Tragacanthi,
Ceruſſa alb.
Sacchari albi, ana ʒß.
Medull. Panis alb. in lacte madefacta, unc. j.
Olibani,
Gum Arab. ana ʒiij.
Boracis,
Alum. plumoſi, ana ʒij.
Album. ovi ℥j.
Camphora ʒiß.

In ſ. q. Aq. Roſarum, & Flor. Fabarum, ana infundantur ♂ ♃ 3. *deinde deſtillentur.*

Quod ſpectat præprimis *Aquam Carbunculi*, laudo in illa Compoſitione, & approbo *cuncta ingredientia, qua ſulphurea natura ſunt; Cephalica, Cordialia, Flores, Herbas, & Aromata*: quæ omnia deſtillationibus ſunt aptiſſima, virtutesque ſuas deſtillando per alembicum uberrimè transfundunt. Excipio autem *Viſcum Quercinum, Avellanas, Raſuram Cornu Cervi, Aurum foliatum, Margaritas, Oſſa de Corde Cervi, & lapides Percarum.*

Digitized by Google

Viſcum igitur *Quercinum* quod attinet, quoad Eſſe ſuum, *Lignum inodorũ eſt*, nullô fragranti ſpiritu ſulphureo præditum, *terreſtrioris indolis*, ad *Extractiones*, *Decoctiones*, *Pulveres*, *& Eſſentias* ex eo comparandas, aptiſſimum; ſed quod, deſtillatum in Alembico, B. M. cum affuſo ſibi liquore, parcius eſt, quàm ut minimum virtutum ſibi congenitarum, per alembicum elargiatur. Deprehendimus enim illum in reſiduo, ſalvâ omni virtute, ſuperſtitem, repetitis etiam crebrò deſtillationibus. Quare multum prodeſſe, credo, ſi caſu, quô Aquis deſtillandis Epilepticis, & Cephalicis, aduniri debet, ſubtiliter tantùm conciſſum, alembici roſtro tradatur, (*vel penitùs, quia aliàs gratis adjicitur, removeatur,*) quò ab adſcendente ſpirituoſa aqua, in ipſo capitello, ejus eſſentia ſimul extrahatur, & proliciatur. Si enim ſecus accidat, Aquæ cum eo, vel ab illo, deſtillatæ, nihil virium participabunt; ſed ille gratis accumulabitur.

Huic Viſco ſuccedunt *Avellanar.* num *Viſcum*, num verò *Nuces*, dicam, hæreo. Utrum enim hæ, ſcilicet *Nuces*, an verò illud, in arbore Avellanæ repertum, viſcum ſit intelligendum, ſub judice lis eſt: dum ſub *Viſco Quercino* nulla areola, à parte ante, infrà vocem, *Viſc.* (quemadmodum ſolent Medici Species Receptarum, ut vocant, ſub, & ſupra, ordinatim ponere,) ſit relicta vacua; ſed ſub eôdem ſubſtantivo *Viſc.* in rectâ linea, *Avellanar.* vox ſubſtet. Ego tamen in ea omninò ſum conjectura, Authorem *Viſcum Avellanæ arboris*, vel *Avellanarum*, ſubaudiendum innuiſſe. Utut tamen ſit, ſive *Nuces Avellanas*, ſive *Viſcum potius Avellanæ*, Aquæ huic deſtillandæ addideris; eâdem difficultate laborabis: cùm neque de uno, neque de altero, quippiam illi communicetur. *Avellanæ* enim *Nuces* fructûs ſunt, Nucleum Amygdalarum ſignantes; à quibus fructibus nullam peculiarem prærogativam, & ſubſidium, ſortimur, quod pro Aquis, ex iiſdem perperàm deſtillandis, militaret. Unde illi, qui hanc Aquam paraturus eſt, Pharmacopœo, non ſolùm *Viſcum Avellanæ præferat Nucibus Avellanæ*, ſed & *Viſcum hunc*, minutim inciſum, unà cum *Viſco Quercino*, capitello, & roſtro capitelli (niſi nimia fuerit, propter hæc duo ligna, quantitas; quæ tamen non iniquè diminui poſſet, cùm drachma una, vel altera, eorundem, capitelli roſtro immiſſa, plus deſtillandæ aquæ communicatura ſit de viribus ſuis, quàm eorundem aliquot unciæ, deſtillationi ſubmiſſæ) immittat, ſuadeo; Maurum cæteroquin loturo.

De *Raſura Cornu Cervi* jam antè fundamentaliter actum eſt, evictumq́;, illam *Deſtillationi* penitus ineptam eſſe. Quare, hâc in ſequeſtro relictâ, nunc ad

Aurum foliatum deſcendo: de quo Clariſſimus Schróderus ipſe notam annectit, dicens; *Aurum, & Margaritas, &c. minus rectè deſtillationibus ſubjici, rectiùs illa deſtillato admiſceri.* Hæc Ille. Verùm, num hoc Marginale & Nota, difficultatem ex integro ſolvat, an ſolùm effugiat, disquiſitione opus habet.

Præprimis verò pro Clariſſimo Schrödero milito; *Aurum* nimirum *Deſtillationibus non eſſe committendum*: cujus ea eſt ſoliditas, & reſiſtentia, in Probatoria & Separatoria Fornace, ut, ſi diu multumq́ue etiam in illa detineatur, nil quicquam tamen, neq; de ſubſtantia, neq; de virtutibus ſuis, deperdat. Igitur ridiculum eſt, *Auri*, ſimplici deſtillationi commiſſi, vim & energiam arcanâ torturâ velle elicere. Nihilominùs de *una vel altera Auri additione*, ſi penitiùs examinetur, certum eſt, quòd, licet *prior additio Auri*, ad ea, quæ deſtillanda obveniunt, planè ſupervacanea & inutilis ſit; non ſit tamen Ægris æquè adverſa, & pernicioſa, quàm illa, juxta Clariſs. Schröder. *Auri foliati in deſtillatas Aquas immerſio*, & uſus.

Et ratio præ foribus ſtat. Nam ſi *Aurum* addendum eſſet ipſi deſtillationi, illô quidem non foret opus, quoad exactiſſimo labore in minutias, ſeu folia, diductum eſt: ſed ſatis ageretur, ſi eſſet in tenues laminas malleatum, vel ſi, uti nonnulli aſſolent, catena Aurea multarum unciarum, aut nummi Aurei injicerentur, ita, ut, peractâ deſtillatione, à fæcibus reſiduis Aurum, ab omni parte ſalvum & integrum, ſpectando pondus, energiam,

giam, & valorem, denuò erui poſſet. Et demus, tantâ ſimplicitate quempiam circumveniri, ut *Aurum foliatum* deſtillationi committat, juxta compoſitionis mentem: perfacilè nihilominùs foret, *idem Aurum* è fæcibus (ſcilicet reſiduis à deſtillatione ſpeciebus) arte recuperare; prædictas nimirum fæces, à deſtillatione reliquas, comburendo: è quarum cineribus *Aurum*, additione quorundam ſalium, ſeu Mineralium, citra magnum laborē, liquari & ſuſcitari poteſt, præter ullam *Auri* jacturā, & pretii augmentum: ut hæc Aqua deinceps, egenis pariter, & divitibus, venalis extet. Quòd ſi verò *deſtillata* jam tunc *Aquæ Carbunculi*, *uncia dimidia Auri Foliati* admiſceri debeat; plusquàm Indorum Ganges hæc Aqua aurifera foret: utpotè, in cujus ſuperficie aliud non refulgeret, quàm ſplendidiſſimæ atomi, & *irradians Aurum*. Quàm autem Ægris grata futura ſit, prudenti cuivis judicio committo, ſimulque riſui deſtino, conſiderando, quòd hoc modo Aurea Majorum ſecula ad nos refluerent, quibus theſauri adeò vileſcunt, ut ipſa Ægrorum inteſtina, œſophagus & labia, mentum, & barbæ obriſo incruſtentur auro. Tacerem fortè, & repetitam hanc inſaniam, ſeu prodigalitatem, diſſimularem; niſi Ægri quoque magno incommodo inde tentarentur, dum ſcilicet actio chylificationis, ſuctio, & tranſitus chyli, per lacteas ex inteſtinis, ejusmodi Aureis corpuſculis intervenientibus, turbaretur. Nam quædam venarum oſculis, in meſenterio & inteſtinis ſitis, ſe inſinuarent; quædam, citra alterationem, cruda, ut ingeſta, per alvum, cum excrementis inauratis, ſecederent; reliqua verò corporis œconomiam turbarent. Quod ipſi *D. D. Auguſtani*, jam olim, aureo ſuo aſſerto, confirmarunt, quando ſcripſere; quòd *Aurum ſic crudè foliatum, Compoſitionibus medicamentorum unicè, ad ſaturandum oculos vulgi, addatur*, & indè nullius fructûs ſit. Verùm dum fallaci hoc *Auri fulgore* plebis oculos demulcere volumus, ſaltem ea ratione id præſtemus, ne ſumptuum, & crumenæ, pauperum immemores, illis fortunas ſimul, & ſanitatem, inſanâ hâc noſtrâ prodigalitate eripiamus. *Aurum* enim, *fixiſſimum Metallorum*, à debili calore, & fermento ventriculi inſito, actuari nequit. Altioris illud eſt indaginis, quâ ratione, & quo menſtruo, ſolvi Aurum poſſit, ut à noſtro calore deinceps ſe ſubigi patiatur; de quo hîc plura non addo. Interim *Mantiſſa* mea ſuper hâc re conſulatur; ex qua ſuam quisque hauriet ſatisfactionem.

Margaritas perperam deſtillari, vel *deſtillato* etiam *ſuperaddi*, ipſe notavit Author. Deſtillatæ enim nihil prorſus communicant, virtute ſalvâ, & intactâ ſubſidente. Nam etſi *Vinum*, *aciditate ſuâ*, *ſplendorem Margaritarum* retundat, ſeu obſcuret; ex integro tamen non ſolvit: licet in ſubtiliſſimū etiam pollinem eæ reducantur. Et ſi etiam diſſolveret Vinum, huic compoſitioni adjectum, *Perlas*, nequaquam tamen illæ vaporetenus aſcenderent, ſed inſtar *ſolutionis*, & *ſalis*, uti vocant, in fundo reſiderent, ad normam, quâ aliàs *Margaritæ aceto ſolvi* conſuevêre: à quibus ſi *acetum* ſolvens deſtillando abſtrahitur, non ſolùm *Perla ſoluta* in fundo, reſiduoque ſuperſunt, ſed etiam *aciditas omnis aceti Perlis*, in quibus vim ſuam exercuit, inſeparabiliter adhæret, actione & reactione in aliud, ac tertium, Ens mutata; à quibus (aciditas illa aceti) ſeparari ampliùs non poteſt, niſi vi ignis fortè, & quidem ex parte tantùm, ſed cum interitu, & *Perlarum exuſtione*. Cùm itaque, uti ſatis declaratum, *Margarita* inconvenienter *Deſtillationibus* ſubjiciantur, ſive per ſe, ſive aliis *Compoſitionibus* fuerint antè commixtæ; quod crebrò accidit, compoſitiones compoſitis cumulando, quas ipſæ *Margarita* etiam ingrediuntur: hortor proindè, ut *Perla prædicta*, ſed legitimè *ſoluta*, atq; adeò non crudæ, *Aquis* jam tùm *deſtillatis* immiſceantur. Nam ſi *ſimpliciter trita*, *& præparata Perla*, uti Author vult, *Aquis deſtillatis* immiſceantur; intimè cum eis nunquàm uniuntur, ſubſidentibus ſuâ ſpontè ſemper *Perlis*: quæ proindè, denuò commotæ, Aquarum claritatem deturbant, ut cremorem quendam, aut lacteum liquorem, illæ potiùs repræſentent. Huic inconvenienti, ut maturè obviam eamus, & *Margarita* inſeparabiliter *Aquis* permixtæ maneant, eæque ſolutæ, claritate *Aqua* nihil mutatâ; præſtat, ut n. m. *Perla*, ſeu

Margarita, *in Spiritu noſtro Veneris Antepileptico* ſolvantur, & in *Magiſterium ſolubile*, & laudabile, prout *in Appendice n.* edoctum, redactæ, eidem *Aqua* tandem legitimè permiſceantur. Atque hòc modo *Aqua* talis, ſubſtantiâ & virtute *Margaritarum* dotata, multò erit præſtantior: ſi verò ſecus agatur; aut nanciſcemur *Aquam* omni virtute, & Perlarum viribus, deſtitutam; aut inelegantem, & minùs efficacem. Hæc *de Margaritis* dicta, ſufficiant ad ſcopum noſtrum præfixum: quòd ſcilicet *Margarita* contra leges Artis, & Naturæ, deſtillationibus committantur; non item deſtillatis; ſuppoſitò, ſi legitimè ſint ſolutæ.

Sequuntur Margaritas *Oſſa de Corde Cervi*, & *Lapides Percarum*; quæ ambo, quum eandem, huic *deſtillationi* commiſſa, proſapiam oleant, uni ſubjiciam cenſuræ. Eſt autem horum ingredientium ea indoles, & natura, ut omnem *deſtillationem*, affuſo illis liquore, excludant; præſertim *Oſſium de Corde Cervi*, quippe, quæ nec *deſtillatis Aquis* ſunt permiſcibilia, niſi per retortam ex iis, ac ignis vi, ad eum planèmodum, quo ex *aliis Animalium partibus*, *Sal volatilis*, *Spiritus*, & *Oleum*, juxta noſtrum ſuperius, in *Aqua Hirundinum*, indigitatum exemplar, propelleretur, & *Aqua* huic *Sal volatilis* juſtè admiſceretur. Verùm hoc, propter *exiguum eorum Oſſium pondus*, *ac magnum pretium*, hoc locô, in Praxin deduci nequit. Quamobrem inani labore his *Compoſitionibus* annexa ſunt, & perperàm *Deſtillationibus* commiſſa, ſumptus & expenſas ſaltem multiplicatura.

Lapides verò *Percarum*, tametſi & ipſi, ex toto, ad *Deſtillationes* ſint inhabiles; poſſunt tamen conformiter, ad traditum *ſuperius Canonem*, *pro Margaritis*, in *Magiſterium ſolubile* converti, & *deſtillata Aqua* legitimè uniri. *Oſſa* autem *de Corde Cervi* in ſimilia *Magiſteria* reduci nequeunt, propter lentorem, & viſciditatem, quam de natura ſua continent: neq; etiam *Cornua*, ſive *Cervi*, ſive *Alcis*. Illa enim *Magiſteria*, quæ ex *his dictis oſſibus cornubusq́; omnibus*, communi modo, in officinis Pharmaceuticis confici ſolent, nullius ſunt valoris, & calx mortua, nullâ arte, aut ſpiritu, tametſi ſummè corroſivo, impoſterum ſolubilis; adeò, ut nec ignis vehementiâ aliquid ex ipſis poſſit extorqueri; prout fuſiùs, *in Animadverſionibus n. ſuper hæc Magiſteria*, tractatum eſt. Ut denuò illud verificetur, *non omnia ex omnibus fieri*, *ſed determinata ex determinatis*, duce Philoſophiâ, & Experientiâ.

In *Moſcho* huic *Aqua*, & *Compoſitioni*, adſcito, hoc unicè ſuadendum, ut, ſi illum ad *Deſtillationes* tractum velis, *roſtro alembici*, *vel capitelli*, *in petia ligatum*, potiùs immittas.

Et hæc ſunt, quæ circa *ingredientia quædam Aqua Carbunculi* ſpecialiter advertenda erant. Sequuntur ea, quæ, in duabus aliis, ſupra delineatis, *Aquarum Coſmeticarum Compoſitionibus* obvia ſunt caſtiganda. Hiſce autem ferè terminis notantur, utpotè: *Ceruſſa alba*, *Succus Limonum*, *Limaces*, *Albumen ovi*, *Borax*, *Myrrha*, *Thus*, *Maſtiche*, *Tragacanthum*, *Sacchar. album*, *Faba*, *Ciceres*, *Lupini*, *Medulla Panis albi in Lacte madefacta*, *Gummi Arabicum*, *Alumen plumoſum*.

Quod attinet *Ceruſſam albam*, illa *Plumbi*, *Metalli*, *ſoboles*, calcinatione, partim extractione, è Plumbo conficitur; ex illa, beneficio *Aceti deſtillati*, *Saccharum*, ſeu *Sal Saturni* (veriùs, *Vitriolum Saturni* nuncupandum foret) elicitur, extractione, & ſolutione nimirùm, ac menſtrui, ſcilicet *Aceti* (quod tamen à ſua aciditate, mediantibus actione & reactione, in liquorem inſipidum degeneravit) abſtractione, ſeu evaporatione; in qua verò abſtractione, ſeu evaporatione Menſtrui, ad *ſiccitatem Salis usq́;*, etiamſi decies fieret cohobatio, reaffuſione nimirum abſtracti Menſtrui, vel etiam recentis Aceti, *idem* tamen *Sal*, ſeu *Saccharum Saturni*, nec quicquam volatile redditum, aut à ſtatu ſuo mutatum, in fundo, & reſiduo Alembici, eſſet permanſurus. Hoc ſi verum, uti veriſſimum, ac cuilibet Pharmacopœo, aut Chymico, notiſſimum; quid, obſecro, *Ceruſſa*, in deſtillatione hâc, cum *Aquis Tilia* & *Sambuci* celebranda, nobis præbere poterit? quum *Aqua* prædictæ, illam neq; extrahere, neq; diſſolvere, multò minùs à gravedine & pondere, cum Plumbo genialem habenre, eximere, ſeu volatiſare, & per alembicum raptare poſſint. *Mineralia* enim, *Metalla*, & illa quidem *calcinata*, quæ vim,

&

& torturam ignis, longo intervallo, perpeſſa, irrita ſunt tentamina, & inſulſæ cantilenæ, velle deſtillationibus committere: nec aliud eſt, ſimiles nænias tradere, quàm Scholas, & Diſpenſatoria noſtra, apud Poſteros proſtituere, riſumque pro plauſu reportare. Vulgato enim etymo, *Medicus Naturæ miniſter* dicitur, quâ, velut Anteambulone, aut Præficâ, noſtros diſcurſus, & mentis greſſus, firmemus; illius nutui & inclinationi auſcultantes : non verò ſomnia noſtra, & quandoque deliria, ſectantes; queis aliquando, phanaticorum more, per avia & devia naturæ erramus, Chimæras fingimus, & naturam violentâ manu raptamus, per omnia ὕστερον πρότερον facientes. Ratio Chymicum præveniat, & comitetur pediſſequa; quâ duce, & comite, ad ſobrietatem philoſophabitur, naturæ arcana myſteria, diſparatas rerum geneſes, exoticos effectus, in rerum Sympathia, & Antipathia fundatos, ediſcet : quæ reliquos, de plebe, viros, etiamnum ſub velamine latent.

Ceruſſam ſequitur *Limoniorum ſuccus*; qui etiam, haud dubiè, vim ſuam, quantum licet, in *Ceruſſam* exeret, ac de illa tantum ſolvet, quantum acidi liquoris, ſive ſucci hujus, ſive aceti, tantillum, ſi eſſet uncia nimirùm una, in libram unam Ceruſſæ, agere, & ab illa ſolvere poteſt. Sed cui frugi? Tametſi *ſex*, vel *octo*, *libras dicti ſucci*, vel etiam *aceti vini*, *uni libræ Ceruſſæ* affunderes, & ſolveres *Ceruſſam*, aut extraheres ejus *Saccharum*, vel *Sal Saturni*; tranſiret nè illud protinus per alembicum, deſtillando, una cum affuſo *ſuo ſucco ſolvente Limonum*? Nequaquam: ne hilum, aut granum, dulcedinis, aut ſalis, aut alterius, *de virtutibus Ceruſſæ*, quin potius *ipſe ſuccus*, *aliàs acidus* in ſuo Eſſe, *à Ceruſſa* transmutatus, in aliud Ens veluti transmigrans, inſipidus, inſtar aquæ elementaris, deſtillando tranſiret & proliceretur, omnis virtutis refrigerantis, & abſtergentis, efficaciæque Coſmeticæ, expers.

Cæterùm *de Limacibus* (in antecedentibus quoque examinatis) quæſtione factâ; quantum, rogo, virtutis, & Aquæ abſterſivæ, ex illis hâc deſtillatione eliciemus; cùm illi magis abſterſione, dealbatione, & lotione opus habeant, utpotè animalia, & inſecta viſcoſa, terreſtria, difficilis coctionis, & quæ, licet ſatis ſuperque coquantur, nihil tamen inter elixandum exhalant, præter aquam, conſimilis naturæ, elementaris, & noſtratis aquæ? Quis enim ſibi perſuadeat, deſtillationis balnei vim tantam eſſe, ut *naturam Limacum*, actione quâdam inſtantanea, pervertat, quò ſuccus eorum viſcoſus (dealbans nimirùm, ipſis Limacibus nigerrimis ſtybio egentibus) in ſublimè feratur, & per alembicum exſtillet? Sed ad alia, & ſeria magis, properemus.

Albumina Ovorum, quæ à tergo ſunt Limacum, ſimilem, cum Limacibus, atque æqualem, commendationem merentur. Si *Ovum* ſpectes, id tanquàm ſimulachrum eſt univerſi, analogiâ quâdam, quaternarium Elementorum numerum deſignans. Adeſt enim *Concavitas quadam Aëre plena; Albumen elementum Aquæum; Vitellus Ignis Sphæram*, & *Cortex Terram* repræſentat. Hominem primum ex *Ovo* natum, aut excluſum, ſuperſtitioſa finxit Gentilitas. Duplex in *Ovo* viget virtus: una, quæ Pulli fabricam & corpus effingit; altera, quæ alimenta miniſtrat. *Albumen* (cui *particula albicans, duriuſcula* magis, innatat, *ſemen Galli* ſupplens) primum dat Pullo nutrimentum, ſemen, aut ejus ideam, referens; poſtremò verò Vitellus, ſolidioris & nutritivæ magis virtutis. Imò, excluſo jam Pullô, reliquiæ aliquæ, *de Vitello*, ſuperſunt, quò unô alteróve die, nullius cæteroquin indigus cibi, fœtus, victitare poſſit: ſuâ velut è penu talia producente providâ in omnibus Naturâ. Si nunc de *Albumine Ovi* ſolùm ſermo ſit, *miſſis reliquis Ovi partibus*, illud, licet aquæ viſcoſæ ſymmetriam referat, externa ſolum ſunt accidentia, non re ipſâ talis ſubſtantia. Hæc ſimplex, & elementaris aqua, in deſtillatione, & coctione, penitus exhalat, nullô ſui relictô veſtigiô, niſi pauxillo terræ, Sale Nitri, aut conſimili aliquô alio ſale, à loci illius terra, ejusmodi re imbuta, quo ſcaturit, ſibi aſſumpto. *Illa verò viſcoſa Ovi aqua* (analogicè illam ſic compello) longè aliter ſe habet. Nam *ſive coxeris, ſive lixaveris, aut aſſaveris Albumen Ovi, intra, vel extra Corticem*, nihil exhalabit, referens idem ſemper pondus, præ-

miſsâ etiam prolixâ coctûrâ: ut adeò, nec deſtillando, quicquam virtutis eliciatur, quàm exilis admodum particula, & guttulæ aquæ cujuſdam elementaris; contrà *Albumine à Calore protinus in corpus album ſolidum coagulato*, nullâ arte, nullâque opera, ad priſtinum Eſſe reducibili. Qui itaq; *Albumine Ovi* uti voluerit, pro refrigeratione, abſterſione, nitore corporis, interno, & externo uſui deſtinato, ille *Albumen Ovi recens fluidum, minimè coctum*, adhibeat; quemadmodum & ex illo indifferenter fieri omnia nequeunt, neque utilis liquor deſtillatione prolici.

Borax in ſuperioribus paulò examinata eſt; quare ejus ulteriori diſquiſitione hoc loco ſuperſedeo. Sufficit, ex dictis noviſſe, illam eſſe *Sal Alkali*, ad deſtillationes illius generis planè impertinens.

Tranſeo ad *Myrrham*, & *Thus*, & *Maſtichen*. Hæc *Gummata reſinoſa*, (etſi *Myrrha* nonnihil de *mucilaginea ſubſtantia* participet) ac partim in *Spiritu Vini*, partim in *Oleis*, *reſolubilia* ſunt. Solutio enim illa, quæ cum *Vino*, & *Aceto*, fit, *in Gummatibus reſinoſis*, violenta eſt; in *Aquis* verò nunquam ſolvuntur: quantumvis diu multumque coquantur, reſident nihilominus intacta, peractâ coctura, ſaltem odoris, & partium quarundam aërearum, paſſa aliqualem jacturam: unde, licet ſi deſtillationi aptentur, nonnihil odoris, & ſpirituoſæ ſubſtantiæ, *Aquis* imprimant; potior tamen eorum pars, & virtus, fundum petit. Quâ de cauſâ minus dextrè ejusmodi *humidis Deſtillationibus* committuntur; cùm potiùs *ſicca Deſtillatione*, & *per Retortam*, egeant, pro *Oleis eorum eſſentialibus* eliciendis; moderato tamen igne, cum, & ſine additione. Et *illa Olea* virtutis & ſubſtantiæ vicariæ ſunt *ipſorum Gummatum*, nulla lege, cum effœtis ab iis *deſtillatis Aquis*, conferenda.

Cadunt præterea *Tragacanthum*, & *Gummi Arabicum*, ſub unam Cenſuram. Nam ambo *mera mucilaginoſa Gummata* ſunt, nihil *reſinoſi* continentia. Solvuntur in puris aquis tantummodò, aut aliis aquoſis liquoribus; at Oleis, & ſpiritui vini, non parent. Nullô *ſpiritu ſulphureo* ditata ſunt, terreſtrioris duntaxat indolis, & deſtillationibus planè inutilia; cùm, vi deſtillationis humidæ, ab eis nihil transeat, ſed eadem mucilago, longâ morâ multumq; deſtillata, vel ſiccata tandem Gummata (ſi nimirùm ad ſiccitatem, cum aqua illis affuſa, denuò abſtracta fuerint) uti antè erant, quoad vires omninò immutata, in reſiduo manent; & conſequenter *Aqua*, ab eis ſtillata, nihil ſaporis, nihil odoris, virtutis nihil, accepit, quod illis gratiam addere poſſet. Vides ergò, & hæc, eâdem injuria, *deſtillationibus* obtruſa fuiſſe.

Dum ad finem decurro, *in Saccharum* incido. Hoc, unà cum *Panis Medulla*, quàm impertinenter ad *Aquarum deſtillandarum* negotium evocetur, in ſuperiori examine *Aquæ Antiphthiſicæ Mynſichtii*, ex fundamento erutum eſt, & ad Solem expoſitum. Unde, ne crambem bis coctam apponam, *ad Fructûs*: *Ciceres*, *Lupinos*, & *Fabas*, feſtino; quos *tres Fructûs ſeminales*, ſub unâ quoque luſtratione expedire competit, quia unius ferè naturæ ſunt *eſculenti Fructûs*, difficilioris & coctionis & concoctionis: à quibus tamen nihil fructuoſi exhalat, utut diu coctione, ad pultem usque, torreantur; ſed, æmulando cætera enarrata, virtutem ſuam in reſiduo deponunt totam. Eandem igitur ſententiam, & reprobationem, tulimus, prout ſuperius, de Fructibus, ſoliti ſumus.

Coronidis locò *Alumen plumoſum* adjungimus, huic quoque *Aquæ Cosmeticæ* adjunctum. *Minerale illud eſt*, *naturâ ſuâ fixiſſimum*, adeò quidem, ut omnem etiam Reverberii ignem eludat, in quô perfectius redditur. De hôc pariter, ſed *in Animadverſionibus n. ad Aquas deſtillandas*, actum eſt, quò L. B. remitto. Raptìm interim aliquid inſinuaturus, dico, quòd, licet hoc *Minerale*, *cum affuſo liquore aqueo*, per menſem, continò agitatu, deſtillares: certè tamen ab hoc ipſo, per alembicum, nihil proficeres, ne vel virtutis minimæ veſtigium experturus; æquè fixum, & integrum, poſt iteratas deſtillationes, ac in ſuo principio, futurum eſt. Quare demirari ſatis non poſſum, nullo præmiſſo diſcurſu, & indagine, *fixa ſimul*, & *duriſſima*, *Mineralia*, *atq; Metalla*, *omnisq; generis Animantia*, unà cum *Vegetabilibus*, uni eidemque deſtillationi committere Authores, non obſtante, quòd quodvis, in individuo, deter-

determinatam, & ſpecialem, deſtillandi & regendi, dexteritatem ſibi vendicet; in naturam noſtram injurios aut petulantes, quam noſtræ libidini, &, quodvis audendi, temeritati, propriiſque limitibus, circumſcribere attentant.

Et hæc ſunt, quæ circa paucas haſce *Compoſitiones, è Pharmacopœia Clariſſimi Schröderi* depromptas, eventilanda ſuſcepi. Ex quibus, pronum eſt, intelligere, non tantùm in *hoc Capite Aquarum deſtillandarum*, ſed & in *aliis, alterius formæ, & conſiſtentiæ, medicamentis, diverſorum capitum*, plura repertum iri, quæ ſpongiâ, & limâ, maximè ſunt opus habitura: ubi etiam ad oculum patebit, quòd non ad *quosvis Affectus, vel Morbos, cujuslibet conſiſtentiæ, aut formæ, medicamina*, nec *ex quibuslibet qualibet, dextrè & ſalubriter ſint parabilia.*

In qua Arte Deſtillatoriâ Antiquorum ſimplicitas in propatulum elnicat. Propterea Antiſtes noſter, ipſe Galenus, qui ne Roſarum quidem Aquam, aut aliam ſimplicem, ævo ſuo, fertur, artificiosè deſtillaſſe, pallio interim ſimplicitatis ſuæ protectus, tacere maluit, quàm id docere, quod nondum didicerat, more gentis noſtræ, & ſeculi noſtri. Quod utinam injurioſo hôc tempore non accideret, noſtrique Authores procaces adeò non eſſent, ut aliena venditarent, tanquàm è propria penu relata: cùm interim ex auditis, non verò experientiâ propriâ firmatis, juxta tritum adagium *; Veritas multum cespitet.* Suo proindè id vitio accidiſſe, credant, ſi alienis ſubtractis pennis, vilis cornicula in Theatrum ducatur, ad ſacrum Poſteris horrorem, & terriculamentum. Deinceps ergò *Manum de tabula*, & calamum à conſpurcandis, ſeu ſcriptitandis, ejuſcemodi libris abſtineant; ne retrò agendis ſeculis ſeſe proſtituant, aut poſthumos noſtros, & hæredes, ulteriùs ſeducant.

Et hi ſunt, uti dixi, trium Clariſſimorum, & illuſtris famæ, Doctorum errores, & lapſus; qui erant reducendi. Hiique vel ad primum occurſum unicuique patent, non ſolùm in *Aquis deſtillandis*, cùm *ſimplicibus*, tùm *compoſitis, in genere* & *in ſpecie*: ſed &, ſi quis, juxta hanc, demonſtratam à nobis, Cynoſuram, navigare velit, ac reliquas quoque eorum, (ſcilicet Authorum) diverſæ ſpeciei, *Præparationes* examinare, & explorare; pares errores in *Syruporum, Decoctorum, Electuariorum, Extractorum, & alterius conſiſtentiæ, formæq;, Medicamentorum compoſitionibus* iterato recurrentes, luce clariùs deprehendet: quos quidem fideli, & amicâ manu, ac calamo, intra modeſtiæ limites, omni ſarcaſmo abſtinens, emendare ſtudui, adductis ubique firmis demonſtrationibus, & experimentis; nullum quidem ſecretum celando. Et quanquam curioſum quorundam ingenium, & inquieta indoles, ſiniſtro oculo has meas cēſuras proſecutura eſt, non me alio, ad hæc, inductum motivo, quàm ut muſcas, vanos honores, & gloriolam, aucuper, dictitans; huic meam oppono conſcientiam, & æquitatem, ſub qua, velut umbone, protectus conquieſco. Placuit interim, dictos Authorum errores, in hac, *de deſtillandis Aquis, Claſſe* revellere; qui licet in reliquis quoque pateant, in hac ſaltem adeò palpabiles ſunt, ut nulla demonſtratione, aut ſyllogiſmo, ſed potius Mechanicâ egeant. Æmulatus autem ſum hocce meo ſtylo, & diſcurſu, luciddiſſimum ſpeculum, quod, inter plureis prærogativas, hoc ſibi vendicat, quod idem omnibus eſt, & cunctis fidum. Sic & ego me conformare ſtudui, ut nulli palparem, convitiiſque neminem tentarem, veritatem interim nudiſſimam, absque omni adulatione, ſub modeſtiæ velo, in ſcenam darem. Utile interim Tibi, B.L. dicavi. Nam non Nobis, ſed Poſteritati, ſamulamur. Confido interim, Apes Te æmulaturum, ut ex his dulciſſimis veritatis floſculis mel & mannam exſugas. Nam non deerunt toxicoſi aranei, qui ex iiſdem venulis, non dulcedinem, ſed internecinum virus, elicient, quin &, virulento fomite, in alios tranſplantabunt; ſuo tamen hoc, malignantis naturæ, & fermenti, vitio accidiſſe, manifeſtè prodituri. Solantur me interim genuini, doctiſſimi Viri, & Medici conſcientioſi, qui, irretorto oculo, lumen veritatis intuentur, & mihi, in tanti momenti re, vitam & ſanitatem multorum myriadum concernente, album adjiciunt calculum. Facem ego præ-

prætuli, & ſemitas trivi; ſequantur me, his veſtigiis inſiſtentes, Poſteri: ſic mox errores longè proſcribentur, nitidior Reſpublica Medica brevî futura, ac, ſuppreſſis erroribus, majus indies incrementum captura eſt. Interim, L. B. liberum Tibi ſit, volvere, ac revolvere, Claſſicos omnes Authores, qui *de Compoſitione & præparatione Medicamentorũ* ſcripſere: certè iis, quorũ Te hiſce participem facio, Axiomata veriora, magisq; ſecundũ veras Artis leges conſcripta, ac exemplis & compoſitionibus elegantiſſimis illuſtrata, nullibi facilè reperies. Citra arrogantiam, & faſtum, liberè hæc profero. Soli enim mihi notum eſt, quæ Tibi ſecreta aperuerim; quâ ſolertia & vigiliis, inter diſparia nihilominùs ſtudia, hæc ad Te transſcripſerim: Tibiq; patebit, æquo & ſolerti ſtudio hæc lectitanti, ac practicanti, gravibus de cauſis, ac ſummè neceſſariis, hanc ipſam Compoſitionum quarundam cenſuram à me inſtitutam, & (laus Deo!) exantlatam eſſe. Nam Circe non ſum, qui Te ad meridianum, & diem, faſcinem, & veluti peplo oculos Tibi obſcurem. Facem Tibi in omnibus prætuli, rationis lumen accendi, demonſtrationibus uſus ſum, ad quarum ſplendorem & evidentiam, inevitabilem ubique ſequelam inferre potes, & decumanos ipſe Authorum errores ad cenſuram revocare; ſubſtitutâ ubique verâ Medicamentorum componendorum, & parandorum, Methodo: quam feliciter conſectaberis, ſi per omnia naturæ æmulus, & miniſter, abditos in natura, & conſtitutione Mundi, theſauros ſcrutatus fueris, virtutes & uſus obſervaveris, ejuſque regimen exploraveris; ſedulò, quâ formâ & modo, cruda, & alterata, hâc vel illâ lege parata, in uſum ducenda, quæ homogenea nobis ſint, quæ vitæ media, quæ deleteria, & antipathica, obſervando.

Ad Te nunc convertor, Tyro Medice. Oculos mentis, & animum erige, contemplare, quantâ ſolertiâ, ſtudio, & experientiâ, opus habeas, ſi quid aptè, & dextrè, in Palæſtra Medica operari ac remedia, & morborum Antidotos, diſpenſare velis. Veternus ſanè hinc abſit, oportet, ut & ebrietas, & reliquorum vitiorum plauſtra. Ad Cleontis lucernam vigilandum eſt, ſi Proximo, Conſcientiæ reatui, Deo inſuper, quondam vindici, & ultori à tergo, ex aſſe velis ſatisfacere. Interim reſpice ad bravium, & coronam, quæ Te manet. Et, licet in terris, cum ſuperſtitioſa Gentilitate, Deaſtrum aliquod ex te non fingamus, Tibique ſtatuas & obeliſcos erigamus; ſatis hoc Tibi ſit, quòd humanæ calamitatis aſylum ſis, præſes, & vicarius, in terris, vitæ & ſanitatis, charitate & obſequio in proximum fulgidiſſimus, quìs cum aliquando, ſicut ſtella, emicabis in perpetuas æternitates.

PHAR-

PHARMACOPOEIÆ REGIÆ, *SEU* DISPENSATORII NOVI LOCUPLETATI, CLASSIS DECIMA SEXTA:

OLEORUM COCTORUM, ET EXPRESSORUM, SERIEM COMPLECTENS.

Claſſem hanc & tractatum de *Oleis Coctis*, *&* *Expreſſis*, auſpicando, Methodus, & artis leges, expetunt, ſuccinctis verbis, in ipsô limine, præfari, quid ejusmodi *Olea* ſint; ac quibus uſibus deſtinata. Continent autem ejusmodi *Olea parees* plerumque *Balſamicas*, *tennes*, *ſulphureas*, *ac fragrantes*, *Herbarum*, *Florum*, *&* *Vegetabilium*, in quibus rerum poteſtas, ſigillum, & energia plerumque concentratur. Et quanquam *Olea Cocta* potiſſimum uſui externo deſtinentur, atque ex illis *Clyſteres*, *Unguenta*, *Emplaſtra*, *Cataplaſmata*, *Cerata*, *&c.* diſpenſentur: magni tamen, in curando, ſunt effectûs & poteſtatis, ob fragrantiam, & odores rerum, & vegetabilium, ſibi impreſſos, qui ſymbolum ſunt fermentorum, &, analogiâ quâdam, ſpirituum noſtrorum fulcrum, & allevamentum: adeò, ut magnus ille Philoſophus, Helmontius, licet quamplurimùm aliàs Galeni Antagoniſta, & Cenſor, nihilominus tamen, repudiatis cæteris auxiliis, multum prærogativæ *Unguentis & Oleis*, quibus fragrantia & genuinus vegetabiliũ odor impreſſus, attribuat. Sic enim, ille, titulo: *Imago fermenti &c. à num. 16.* ait: *Rerum vires, ac robur maſculum ex odoribus eſt. Imò, ſi penieiùs res ipſa ſpectetur, etiam interna pharmaca tàm ſolutiva, quàm correctiva, ſolô odoretenus agunt. Vidi enim ſæpius, Quartanam, Uteri exundationes, Melancholiam, dolores Colicos, &c. ſolis unguentis ſuperata. Videntur enim odores, etiam ſpiritûs abſtractos attingere.* Hæc ille. Vide etiam celebrem ejus locum, *num 22.* ubi *quendam, gravi ventriculi dolore exſolutum, adeò, ut ſtomachi Carcinoma crederetur fragranti emplaſtro unius palmæ paucis horis curatum vidit.* Quibus maturè deliberatis, omni conatu adlaboravi, ut pleraque *Olea fragrantia*, aut *ſimplicium ſuorum craſes*, *ac vires*, *redolentia*, uſibus internis deſtinarem.

narem. Sunt autem dicta *Olea duplicis Claſſis*: quædam *Simpliciſſima*; eaque *oleo* ſolò *Olivarum*, & *vegetabili* quôpiam, vel *animali*, conſtant: alia *Compoſita*; quoniam, præter *Olivarum Oleum*, quàm plurima recipiunt Ingredientia, unius ſcopi ac Indicationis. Nunc, eorum dextram præparationem afferre, rerum ordo ſibi depoſcit: quam priusquàm aggrediar, ac ſuô loco debitis notis illuſtrem, A. L. Author ſum, ut *n. Animadverſiones*, hâc ſuper re divulgatas, nec non ejusdem Thematis *Appendicem, pag. 43.* conſulas, magnum exinde habiturus lumen ac compendium, ad dextram jam dictorum *Oleorum* diſpenſationem. Quare, ut tempori ſerviam, prolixis abſtineo prolegomenis, & ad dextram eorum deſcriptionem me converto.

Expreſſa verò *Olea* quod attinet, cùm illa unicâ materiâ, ac ſolâ, v. g. *Semine*, aut *Fructu*, conſtent: multas ambages, notas, ac animadverſiones, non exigunt; præterquam, quod abundè B. L. ſatisfiat in *prægreſſis n. Animadverſionibus*, in quibus vel maximè hoc notandum ſuaſi, ne dicta *Olea expreſſa* alienæ fidei Inſtitoribus, & mercimoniis intentis, concredantur: utpote, qui illiberaliter ea adulterât, ac rebus peregrinis obfuſcant, & enervant; prout, dum hæc ſcribo, è quôdam inaudio, qui propriâ confeſſione retulit, ſe *conſuetò Oleô Nucis Moſchatæ expreſſô* dimidium *axungiæ porcinæ* adjungere, ut plebi tantò magis tractabile, & unctuoſum væneat; cum illud genuinum, & ſyncerum, ſpiſſum ac ſolidum nimis Ægris videatur. Quare, ne ejusmodi fraudes ſubrepant, Author ſum, ut Dn. Pharmacopœi talia propriô Marte elaborent ac exprimant, Ægris ac Sibi conſulturi. Accedo nunc ad ſpeciales *Oleorum deſcriptiones*, quas inter nonnullas *Oleorum Compoſitorum expreſſorum* ideas B. L. reperiet, ac æqui boniquè conſulet.

OLEUM ABSINTHII.

℞. Olei Olivarum recentis libras duas:
huic immergantur
Summitat. ſeu Comarum Abſinthii noſtratis & recentis, minutim inciſ. unciæ octo.

Factâ maceratione, locô calido, in vitro probè clauſo, die unâ, fiat pòſt colatura cum expreſſione forti. Oleo expreſſo denuò

Comarum Abſinthii recent. minutim conſciſſarum unciæ octo

infundantur, & digerantur in calore, die unô atque alterô, factâ iteratâ colatura, & forti expreſſione. Repetatur tertiò eadem *recentis Abſinthii* infuſio, ac maceratio. Quibus peractis, coletur, & exprimatur fortiter oleum; reſideant deinde omnia in vitro probè munitô, ut, ſi quæ impuritas, liquor, & humiditas ſuperſit, (quanquam modicum reſidebit) per inclinationem, aut decantationem, ſegregari poſſit, *Oleumq;* defæcatum, atque purum, uſui deſtinari.

Hoc *Oleum* frigidis affectibus Ventriculi conducit, Hepati auxiliatur, repetitâ inunctione adhibitum: Lumbricos enecat, & arcet, ad umbilici regionem illitum: Carminativum eſt, ac Colicos dolores demulcet, quos frigidior cauſa fovet, ubi Clyſteribus immiſcueris. Quòd ſi tamen quis jam dictæ macerationi *Abſinthii coctionem* præferat, ac, ejus beneficio, majores virtutes dicto *Oleo* accedere, autumet; huic non reſiſto, aut ſuccenſeo. Veruntamen neceſſe eſt, ut decoctiones trinæ infuſionis, in alembico vitreo, vel etiam balneo noſtro vaporoſo, appoſitô capitellô, celebrentur, ne virtutis Balſamicæ, & partium ſpirituoſarum, (quæ pronæ ſunt ad exhalationem,) fiat diſpendium, ſed eæ in capitello concentratæ, ibidemque humiditatem indutæ, ac reſolutæ, in prappoſitum vas Recipiens transcolentur: quæ dein humiditas reſiduo oleo, ex poſtfactò, addenda, ac, poſt debitam digeſtionem, iteratò ſegreganda. Neque hîc tàm ſtrictam, & longam decoctionem præcipimus, quâ omnis humiditas exhalet, ut ejus pauculæ guttæ, igni commiſſæ, illicò flammam concipiant, & ſtrepitum non edant; (hoc enim de conſueto ſignum eſt maximæ deſiccationis, omnemque humiditatem emigraſſe) ſed ſufficit, & abundè quidem, una vel altera ebullitio. Quò maturius enim hæ infuſiones, & dictæ ebullitiones, celebrantur in Alembico; tantò efficacius oleum nanciſceris, nullum ſitum,

tum, rancorem, aut fœtorem contrahens. Enimverò ex prolixa maceratione, & infolatione *Olea* plerumq; rancida & ingrata evadunt. Proindè macerando, ac extrahendo, *Oleum Abſinthii*, per Alembicum, ſpatiò unius diei, per compendium, idem præſtabit, ac ſi per octiduum (per menſem etiam, dixero,) maceratum fuiſſet, aut plurimùm coctum. *Oleum* demum *hoc*, à trina illa manipulatione nimirum, *infuſionibus*, *ebullitionibus*, & *expreſſionibus* reſiduum, reaffuſo *liquore*, *per Alembicum exſtillato*, ne ei quid virium decedat, reſidere pariter ſinito, donec, ſpatio dierum aliquot, dictum *Oleum* à fæcibus, & humido ſedimento, (quæ ambo in fundo ſubſidunt,) per inclinationem, & decantationem, liberè poſſit depurari, ſuamque nanciſci perfectionem. Nam hoc Tibi, L.B. tanquam infallibile principium, ac theorema, perſvadeas velim, omnia ac ſingula *Olea cocta*, à quibus dextrè omnem humorem, pro viribus, non ſegregaveris, ſitum, rancoremque brevì inducere, neque durabilia futura; concurrente, juxta mentem Ariſtotelis, ad corruptionem & ſui deſitionem, humiditate, & calore, à quibus omnis putredo, & corruptela, originatur: quæ in *Oleis coctis* utplurimum reperiuntur. Quòd ſi tamen hæc dicta humiditatis ſeparatio, per inclinationem & decantationem, forſan negotium faceſſat, aut ardua videatur; aliam tibi ſuggeram Methodum: & ſic procedito: Paretur charta bibula ſeu Emporetica, pro filtro, ut artis eſt, ac ad formam infundibuli, quod in conum deſinat, humectetur filtrum *aquâ communi*; cui dein affundatur etiam *Oleum*, cui adhuc *humiditas aquoſa* forſan conjuncta eſt. Sic dictum filtrum omnem *humiditatem Oleo junctam* alliciet, *Oleumq; purum* in filtro, ac reſiduo, perdurabit, omnis humiditatis expers; quod poſtmodùm effundendum & aſſervandum. Quòd ſi verò filtrum hoc chartaceum priùs *Oleo* imbuatur, quàm *aquâ* madeat, *Oleum* per filtrum præcedet, maximè, ac citius, ſi deſtillatum fuerit, reſiduâ in filtro humiditate. Si verò *Oleum* hoc *Abſinthii* viribus intenſius, ac exaltatum voles, ſuperadde ſingulis libris *Olei cocti Abſinthii*, drachmam unam, vel mediam, *Olei proprii deſtillati*; à quo multum virium & efficaciæ, odoris pariter genuini, ac reliquorum accidentium, quæ vegetabile comitabantur, ei accedet. Quæ de *Oleo Abſinthii cocto* attuli, de reliquis *Oleis decoctis*, in genere, ſubaudiri cupio, quæ è *floribus*, *herbis*, *ac balſamicis vegetabilibus*, diſpenſantur; quorum *Olea deſtillata* in promptu ſunt, ac Officinis noſtris conſueta. E quorum cenſu numeranda puta, *Oleum Anethi*, *Chamomillæ*, *Menthæ*, *Rutæ*, *Sampſuchinum*, ſeu *Majoranæ*, & alia plura.

Quæ de *humiditatis aquoſæ* ſeparatione, ac incommodis, recenter attulimus, applicari poſſunt ad quantitatem *Vini*, aut *Succorum* etiam, quam, pro diuturnâ *Oleorum* cocturâ, *Antiquiora Diſpenſatoria* ſedulò præcepêre. Obeſt enim dicta *Vini*, & *Succorum*, affuſio, & eorum prolixa lixatio, donec exhalent, ex duplici capite: Primò, quò diutiùs *Olea* coquuntur, quibus infuſa ſunt ſpirituoſa, balſamica, & aërea vegetabilia; tantò plùs virium, energiæ, ac virtutis, diſſipant, ac deperdunt; rarefactis ſulphureis particulis, & in ſublime delatis: unde conſectaneum eſt, *Oleum effœtum*, ac nullius virtutis, in reſiduó ſupereſſe. Edocebit etiam magiſtra rerum, Experientia, aſſiduos Pharmacopœos, quâ obſervabunt, quòd dum, liberalior *Vini*, aut *Succorum*, quantitas *Oleis decoquendis* jungitur, tum *Vinum* vices menſtrui ſubeat, ac ex herbis, & vegetabilibus reliquis, *Eſſentias* eorum proliciat. Quæ *Eſſentia* elicita neuquaquam naturæ homogeneæ cum *Oleis* eſt, ſed humidæ potiùs, quàm oleaginoſæ: unde etiam, per coctionis decurſum, nequaquam *Oleo* unitur, aut communicatur, ſed, ſeparatum, remanet (ſuppoſito, quòd more Veterum uſitato, *Olea* ad humiditatis conſumptionem decoquenda) in reſiduo, ad inſtar picis, & nigricantis reſinæ, nunquam *Oleis* commiſcibilis. Rei hujus evidentiam clariùs deprehendes, additis *Succis propriis*, vel *Vinô*, cum quô vegetabilia ſola decocta, ac extracta fuêre. Hæc ubi cum *Oleis*, ad conſiſtentiam, (nimirùm ad exhalationem humiditatum, ac liquorum,) deſtinantur coquenda:

da: illa materia, picem æmulans, fundo, ac lateribus, ſartaginis firmiter adhæret; neutiquam *Oleis* unita. Et dictat hoc ratio, ſvadetque Philoſophia, nimirùm, aqueum elementum, ſeu quamcunque humiditatem, quæ ad id accedit, ſeu *Succus vegetabilis*, *Vinumvè* ſit, nunquam ſe *Oleis* (aereum nactis temperamentum & levitatem) unire, ac communicare poſſe, quin qualitatem aliquam ac contrarietatem, invicem oſtentare ac exercere, quò minus coaleſcant, ac unum efficiant, ſed ſeparata diſſidere; adeò quidem, ut *affuſus liquor aqueus* quiſpiam potiùs vires aliquas *ex Oleo* eliciat, idque ſale terræ nitroſo privet, ac defraudet. Neque verò ſalvamus incommoda, aut difficultatem ſolvimus, quæ affuſam Vini, aut Succorum, largam quantitatem ad Olea cocta, ſubſequuntur, ſi à prolixâ decoctione nobis caveamus, ſolaque inſolatione, additâ tamen *Vini quantitate*, rem peragamus: vel inſtituamus etiam decoctionem in Alembico vitreo, propriô capitello ritè munito, ac ſuppoſitô excipulo; ne quid ſpirituoſæ humiditatis, ac humidæ vegetabilium eſſentiæ, præterlabatur, procurantes. Nihilominùs enim pernecesſarium foret, dicto *Oleo exſtillatam humiditatem*, fragrantiâ & viribus imbutam, ſuperaddere, & poſtliminiò, per inclinationem, & decantationem, ſegregare; cùm nimia *humiditas* ſit, neque *Oleo* uniri poſſit. Quidquid horum acciderit; notabile ſecum advecturum eſt detrimentum. Nam quò prolixior *Inſolatio* concedatur, tantò efficacius *Liquor*, & *Vinum*, copioſius affuſum, *vegetabilium eſſentiam*, tanquam appropriatum menſtruum (licet unâ alterâque die, quantum ſatis eſt, extrahat,) eliciet; quod *Oleum* non præſtabit: (docui enim *in Animadverſ. meis*, quòd *Oleum Olivarum* vices *menſtrui* aptè ſubire non poſſit, ad extrahendas *vegetabilium* humidas, aquoſas præſertim, eſſentias; benè autem eorum, quæ multum *reſinoſa*, *oleaginoſa*, ac *quaſi homogenea*,) dictus autem liquor, *Vinum*, aut *Succus*, largiter affuſus, ſi vaporetenus non exhalaret, neceſſariò per reſidentiam, & ſeparationem, decantando *ab Oleo*, foret ſegregandus. Hoc ubi accidat, pronum ac manifeſtum eſt, virtutes quoque ac eſſentiam, à dictis *menſtruis*, ac *Vino*, elicitam, *Oleis* ſubtrahi. Eadem ratio foret, ſi, quod coctione in Alembico tranſiit, *Liquor* ſcilicet *fragrans ac ſpirituoſus*, (ſuppoſito, quòd *copioſus Liquor*, ac *Vinum*, affuſum fuerit,) *Oleo reſiduo* adderetur. Nam & ipſe ab *Oleo* jam dicto decantari, ac per inclinationem ſeparari, neceſſe haberet: quô factò, multum virium, ac efficaciæ, peſſum iret ac elaberetur. Quare longò conſultius eſt, Praxique conformius, *Vino*, aut etiam *proprio Succo*, ad decoquenda *Olea*, cum herbis recentibus, ſive in Alembico, ſive in aprico, omninò abſtinuiſſe: imò immergantur potiùs *recentes herbæ*, *flores*, & *vegetabilia*, *Oleis* ſolùm, macerenter, aut coquantur etiam breviſſimè cum illis in Alembico. Nihil enim officit, vel detrahit, *perpauca illa humiditas* quæ à ſolis floribus & herbis recentibus, nullô additô peregrinô, aut heterogeneô, liquore, Oleis jungitur, ac per decantationem, & reſidentiam, vel filtrum, aquâ humectatum, modò ſuperiùs indigitato, ſeparari debet, (quôcunq; tandem modô, ſive per præviam macerationem, ſive brevisſimam ebullitionem, in Alembico *Oleum* paratum fuerit, nihil variat.) Tàm enim modica eſt illa *humiditas*, ut vix in cenſum venire mereatur, nedum *Olei virtutes*, ac *efficaciam*, infringat. Hoc pactò operantes, magnam energiam *Oleis* conciliamus; cùm, pro viribus, omnia concentramus, ac tuemur: præſertim cùm, factâ ebullitione in Alembico, ſi quid *ſulphurei*, *odoriferi*, aut etiam *oleoſi*, ſimul pertranſiit, *Oleis*, in ejuſdem reaffuſione, id ſtatim denuò, ob ſymbolum, reddatur, ac firmiter unitum perſeveret, pauculâ humiditate fatiſcente. Et hanc, de *Oleis coquendis*, Theoriam, ac fundatam ratione, & praxi, methodum tractandam, tàm neceſſariam arbitrabar, ut, eam præterire, nefas eſſe, duxerim. Manifeſtè enim, & perſpicuè, Tyrones Medicinæ colligere poſ-

poſſunt, nihil in arte tàm vile, ac ignobile reperiri, quin ſuas habeat cautelas & momenta; quibus neglectis, vel non cognitis, abſurdi quique errores in Medentes redundant, magnâ Artis infamiâ & ludibrio; quos tamen facilè, noſtris obſecundantes monitis, evitare poterunt, aut emendare. Ex quô præterea manifeſtum fit, quàm longè à ſcopo & veritate oberrent ii, qui medicamentorum Ordinationes (vulgò Receptas dictas) leve quid, & cuique obvium, in Medicina autumant; cum interim auſim dicere, ac palàm decidere; hanc unam eſſe notam diſtinctivam, & characterem, ſenſati Medici, cui uni & ſoli competit: genuini Artis Filii honos & prærogativa.

Nunc rei ſeries, ac ordo, expoſcerent, ut reliquorum *Oleorum coctorum*, atque *ſimplicium*, præparationes his ſubjungerem. Verùm, cùm omnia, & ſingula, unam eandemque methodum, ac præparationem, reſpiciant, nihilque, quoad diſpenſandi normam, varient; omnia, ac ſingula, juxta, ſuperiùs, in *Oleo Abſinthii*, adumbratam ideam decoqui poterunt. Quod ſi efficaciora reddere ea velis, noſtrum pariter æmulare modum, quô *Olea* eorum *deſtillata*, ſi in uſu, ac promptu ſint, debitô pondere adjunximus; magno virium incremento.

Ut autem *Oleorum coctorum*, quæ in præparatione minimè diſcrepant, virtutes, ac prærogativas, in Medicina ediſcas, ordine ſequenti eorum delineationem auſpicor:

OLEUM ANETHINUM.

DEfluxionibus à Capite, ad partes inferiores, conducibile eſt: roborat nervos, reſolvit, attenuat, craſſos, viſcidoſque nervis impactos humores, calefacit moderatè, & emollit, Colicos dolores ſedat, cùm externè umbilico inunctum, tùm Clyſteribus quoque admixtum. Et hæc omnia potentiùs præſtat, quando *Oleo* huic *ſimplici coctò Oleum* ejus *deſtillatum* admiſcetur.

OLEUM CHAMÆMELI.

OLeum eſt Carminativum, flatûs diſcutit, & reſolvit; ideoque Colicis, & Capitis doloribus, ſalubre, ac hypochondriorum tenſionibus perutile eſt; externè nempè inunctum, Clyſteribusque admixtum: cui etiam, ſi lubet, *deſtillatum proprium Oleum* addere convenit.

OLEUM CHEYRINUM, SEU KEIRINUM.

OLeum eſt Cephalicum, & capiti dicatum, doloribus ejus auxiliatur, ventris torminibus ſuccurrit, nervorum inſuper, & juncturarum, dolores levat, & pectori confert; partum etiam facilitare, & lumbricos interimere, creditur. Hujus *Oleum deſtillatum* cùm non proſtet, illi admiſceri nequit.

OLEUM LILIORUM ALBORUM.

VUlnerarium audit *Oleum*; quod & inflammationes ſedat; gravidis, tempore partûs, auxilio eſt, præſertim ſi & *flava ſtamina in floribus*, qualia in *Roſis Anthera* dicuntur, in præparatione ejus fuerint adjecta; Menſes mulierum promovet, dolores Ventriculi, Coli inteſtini, Uteri, Renum, Veſicæ, ac Nervoſarum partium, compeſcit; ideoque etiam Colicis doloribus opitulatur.

OLEUM MAJORANÆ.

CEphalicum *Oleum* eſt, & Anodynum, adeoque frigidis Cerebri & Nervorum vitiis prodeſt; ſpinæ dorſi inunctum, Paralyticis auxilio eſt; ad uteri præcluſiones & everſiones utile: menſes & ſecundinas pellit, ac aliis etiam affectionibus Colicis & Hyſtericis prodeſt: & quidem multò potentius, ſi ejus *Oleum proprium deſtillatum* illi *coctò* admixtum fuerit; tùm & internè, & externè, uſui eſſe poteſt.

OLEUM MENTHÆ.

HOc *Oleum* Ventriculo dicatum eſt, quem roborat, atque matricem moderatè calefacit; necnon vomitûs ſpontaneos, Colicosque dolores ſiſtit, appetentiam excitat, & juvat concoctionem; præſertim, ſi *Oleum* ejus *deſtillatum* fuerit admixtum.

OLEUM POPULINUM.

FIt ex *Oculis Populi*, cum *Oleo Olivarum*: &, ſi dextrè, *juxta n ſuperiorem informationem*, ſine coctura, paratum fuerit, præſtans *Oleum* eſt Nervinum, in omnibus contracturis, & debilitatibus membrorum, & nervorum: Cerebro etiam, & Ventriculo, cedit emolumento, & externè inunctum, & internè aſſumptum: dolores levat Colicos, & roborat matricem; hoc ſolùm obſervando, ut in Alembico vitreo, ſuô capitellô munito, ejus præparatio peragatur.

OLEUM ROSARUM.

VIm tenet hoc *Oleum* familiariſſimum refrigerandi, inflammationes extinguendi, repellendi, mitigandi, roborandi, & modicè conſtringendi; humectat, refrigerat, atque dolores ſedat; externè utplurimum uſurpatum. Ejus *Oleum deſtillatum* caro nimis venit pretio: idcircò per ſe, diligenter, & legitimè paratum, uſui & commodo eſſe poteſt externè.

OLEUM RUTÆ.

ANtiloimicum & Alexipharmacum *Oleum* eſt, cordis regioni, pulſibus, volis manuum, & plantis pedum, inunctum: Clyſteribus admixtum, & externè Ventri, atque umbilico, inunctum, aut linteolis, in eô madefactis applicatum, dolores Colicos compeſcit, laterum, renum, ac veſicæ, dolores placat, flatûs diſſipans: interno etiam uſui, in prædictis affectibus, non exiguo fructui eſſe poteſt; idque eò magis, ſi quando *Oleum deſtillatum* quoque illi fuerit adjunctum.

OLEUM SAMBUCINUM.

PAratur è *Floribus Sambuci recentibus*; vim refrigerandi obtinet, & inflammationes, & eryſipelata ſiſtendi; lenit, abſtergit: Hepati confert, Nervorum & Articulorum doloribus utile; Vermibusq; necandis, internè receptum.

Plura qui deſideraverit *Olea ſimplicia*, & *cocta*, exempli gratia,

ANAGALLIDIS:
CYDONIORUM:
MYRTINUM:
NARDINUM:
ex SALVIA:
SPICA:
NYMPHÆÆ:
HYPERICI:
VERBASCI:
VIOLARUM MARTIAL.

is ſingula illa, *juxta ſuperiùs præſcriptum exemplar*, apparatu facillimô, ſibi comparare poterit. Quorum vires pariter, ac modus utendi, in vulgus nota ſunt, atque è *Pharmacopœia Auguſtana*, cum ubertate depromi poſſunt.

Sequuntur hæc pauca quædam *Olea ſimplicia*, *è Gummatibus* deſcribenda; utpotè,

OLEUM MASTICHINUM.

℞. Olei Majoranæ dextrè parati libram unam,

Maſtichis el. unciastres:

Solâque diſſolutione Maſtichis, in leniſſimo calore, ſine ullâ ebullitione, paretur præſtans *Oleum*; quod colandum, & ita aſſervandum.

In affectibus Ventriculi, & Inteſtinorum, certè, præſtantiſſimum; quòd calefacit, ventriculi vim concoctricem, retentricemque firmat, in Lienteriâ & Cœliacô tormento, quàm ſalutare extans; neque minus tale in Dyſenteriâ, & Diarrhæâ, cùm internè, tùm externè adhibitum, admixtumque Clyſteribus.

Nota;

Nota: *Non ſolùm hoc, ſed & alia ſimplicia Olea, quæ vocant, cocta, cum Oleo Amygdalarum dulcium expreſſo, vel cum Oleo Nucum, itidem expreſſo; & quædam, quæ Cerebro, Capiti, & Calculo pellendo, dicata ſunt, cum Oleo Amygdalarum amararum rectè parari poſſunt; & quidem omnium maximè illa, quæ uſui interno ordinata ſunt. Verùm, in parvâ quantitate illa parari, convenit, ne, temporis longô tractu, rancida & fœtida evadant. Recenter enim parata, palato gratiora, efficacioraq́; erunt.*

OLEUM EX STYRACE.

℞. Olei Olivarum recent. vel, ejus vice, Olei Amygdalar. amararum, uncias quatuor.

In hôc diſſolve, leni calore, ſine ullâ coctione, aut ebullitione,

Styracis Calamitæ unc. unam ſemis,
Gummi Tacamahacæ drachmas ſex:

Factâ diſſolutione ſolâ, colentur; colatum aſſervetur.

Oleum præſtans, in roborando Ventriculo, & Cerebro, internè ac externè uſurpatum: calefacit; catarrhos à capite delabentes ſiſtit, vertici illitum; doloribus Colicis, & uterinis ſiſtendis ſalutare.

Nota, *quòd loco Olei Olivarum, vel etiam Olei Amygdalar. amarar. Oleum Roſatum, aut Anethinum, vel Keirinum, pro baſi hujus Olei ſubſtitui queat: & ſic major efficacia illud commendabit.*

OLEUM DE EUPHORBIO.

℞. Olei Keirini, vel Majoranæ, uncias tres;

in hoc ſolvatur,

Gummi Euphorbii uncia ſemis, vel drachmæ ſex:

Factâ diſſolutione, calore leni, fiat colatura, *Oleumq́;* aſſervetur. Hujus virtutes ex *Pharmacopœia Auguſtana*, longâ ſerie, peti poſſunt.

Nota, *Cur horum Gummatum Olea ſine ulla coctione, ſolâ Gummatum diſſolutione, parare præceperim, cauſa in Animadverſionibus noſtris, ſuper Olea Cocta factis, pag. 332. item in Appendice pag. 43. & 44. addita ſunt; quæ huc revocanda.*

OLEA EX ANIMALIBUS:

utpotè,

OLEUM LUMBRICORUM: RANARUM: SCORPIONUM: VULPINUM:

Hæc cuncta *Olea* etiam tritiſſima, paratuque facillima ſunt: præſertim, ſi juxta cautelam, *in Appendice n.* injunctam, *pag. 43.* eorum præparationes dextrè inſtituantur, virtutibus ſuis vigentia proſtabunt; quorum vires, & modus utendi, ex encomiis à *Dn. Dn. Auguſtanis*, cuilibet eorum ſigillatim adjectis, quoque peti poſſunt.

OLEA COMPOSITA.

OLEUM ANTAPOPLECTICUM CEPHALICUM.

℞. Olei ex Styrace, cum Oleo Majoranæ, ſuperiùs edoctô modo, parati unciam unam,

Olei ſtillati Succini albi drachmam unam ſemis,

Coriandri,
Lavendulæ,
Majoranæ,
Roriſmarini,
Salviæ,
Nuc. Moſch. ana drachmam unam:

Miſceantur pro uſu.

Eſt *Oleum* Cephalicum efficaciſſimum, roborat Cerebrum, & principium Nervorum, vertici capitis, temporibus, nuchæ, & ſpinæ dorſi, ad os ſacrum usque, inunctum: ſedat & compeſcit defluxiones à capite ad partes inferiores. Quare in catarrhis ſuffocativis ſalutare exiſtit; ut et membris paralyticis, contractis, doloribus Colicis, à frigida causâ exortis ventoſitatibus, & uteri debilitatibus, auxilio eſt.

BALSA-

BALSAMUM VULNERARIUM.

℞. Ol. Terebinthinæ flavi & rubicundi, videlicet, quod per retortam, (ſpiritu oleoſò albicante priùs, deſtillando, prolecto) dextrè deſtillatum eſt, libram unam: huic immerge

Pulv. Gummi Animæ,
Elemi,
Maſtichis,
Olibani,
Myrrhæ, ana drach. ſex,
Hederæ unciam ſemis,

Balſami Indici Peruviani unciâ unam,
Oculorum Populi arboris recent. unc. unam ſemis,
Decocti inſpiſſati, ex ſummitatibus Hyperici recent. & florent. parati,
Succi Millefolii inſpiſſati, ana unciam ſemis.

Digerantur in calore leni, vitro probè clauſo, ad diſſolutionem, pro majori parte, *Gummatum*, ſæpiùs commovendo. Poſteà colentur calidè per linum & qualum, atque ad uſum aſſerventur; quibus, ſi lubet, nonnihil de *Camphora* adjiciatur.

Vulnerarium eſt præſtantiſſimum, cùm in recentibus, modòque inflictis, tùm in antiquis, Vulneribus; præſertim in partib, nervoſis, ubi unctuoſa, ex oleis expreſſis, locum non habent. Singulare eſt remedium, filamentis in eô madefactis, ipſis impoſitum.

BALSAMUM ALIUD VULNERARIUM MARTIALE.

℞. Olei Terebinthinæ flavi, per retortam, uti ſuprà, deſtillati,
Olei Abietis odoriferi, & clari deſtillati, ana uncias ſex.

His mixtis *Oleis* adde, immergendo
Oculorum Populi arbor. recent. & conquaſſat. temp. vernali, uncias tres, vel quatuor:

Factâ maceratione, duobus circiter diebus, in calore leni, vitrò benè occluſo, eoque alto, fiat pôſt colatura, cum forti expreſſione. Huic *Oleo expreſſo*, iterum in vitrum altum, ſive alembicum capacem infuſo, ulteriùs immerge

Limaturæ Chalybis puri, & accuratè limati, uncias tres, vel quatuor:

et deſuper guttatim, pedetentim, & per vices, inſtillentur

Spiritûs Nitri opt. vel, locô hujus,
Spir. Vitrioli, unciæ duæ, vel plus;

ita tamen, ut, ſpatio duodecim horarum circiter, totus *ſpiritus* guttatim affuſus fuerit, ſpatulâ ligneâ ſæpiùs *Limaturam* hinc indè movendo, ne fundo vaſis adhæreat & indureſcat. Sic enim ſolvitur *Limatura ferri*, & ſuam eſſentiam, ſeu animam, *affuſo Oleo* communicat, idque imbuit, & rubicundiſſimo colore tingit. Solutione hâc peractâ, digerantur ſimul in vitro largo, & probè clauſo, per duos circiter dies. Tandem ſeparetur *Oleum*, ſive *Balſamum rubicundiſſimum*, ſanguinis inſtar, à *Limaturâ*, & omni humiditate: quod uſui aſſervandum.

Non minoris, quin imò majoris efficaciæ exiſtimem hoc fore *Balſamum*, quàm illud ſuperius, non ſolum externè Vulneribus impoſitum, ſed & ad intrà aſſumptum: quia nullô modô corroſivum eſt. *Spiritus* enim *Nitri*, vel *Vitrioli*, *corroſivus*, non in *Oleum*, ſed in *Chalybem limatum* agit, & vim ſuam exercet, illumque ſolvit; & ipſe ſolvendo in aliud ens veluti transmutatur & edulcoratur.

Nota: *Si quiſpiam aliô modô Balſamum iſtud conficere voluerit, per me licet; nimirùm, ut Limaturæ Chalybis priùs Spiritum Nitri, abſentibus Oleis ſupradictis, inſtillet: modò & hoc pedetentim, guttatim, & per vices, ſpatulâ indeſinenter Chalybem agitando, fiat. Abſolutâ deinde ſolutione, ſeu affuſione Spirit. Nitri, tandem Olea ſupradicta affundat Limaturæ ſolutæ ex parte, digeratque per biduum circiter. Hoc pactô pariter rubedo extrahetur, ad ſanguinis ſimilitudinem, rubicundiſſima, & efficietur Balſamum Vulnerarium eximiis virtutibus, ac nobile, non minus interno, quàm externo, uſui deſtinatum.*

BALSAMUM ALIUD VULNERARIUM EX SULPHURE.

℞. Sulphuris crudi & boni uncias ſex.

Hoc

Hoc liquefiat in ollâ, ſeu patellâ terreâ vitreatâ, ſuper leni igne, ne accendatur illud, aut flammam concipiat. Liquefacto *Sulphuri* immiſceantur probè, adhuc ſuper igne,

Salis Tartari puri unc. tres, vel quatuor:

Factâ hâc mixturâ, ſpatulâ benè commotâ, auferatur ab igne; & fiet *Hepar Sulphuris* dictum; quod, in pulverem redactum, immittatur alembico parvo, cui ſuperaffundantur

Olei Terebinthinæ flavi per retort. uti ſupradict. deſtillati,
Abietis recenter deſtillati, ana unciæ tres, vel quatuor, aut plus.

Digerantur in leniſſimo calore, ſine ullâ coctione aut ebullitione: & protinùs extrahetur Tinctura rubicundiſſima, ſanguinis æmula. Separetur hoc *Balſamum*, ſive *Oleum* rubicundiſſimum, per decantationem, ſive filtrum, & cuſtodiatur in vitro, externo & interno uſui deſtinatum: ſummè proficuum in ulcerationibus Pectoris & Pulmonum; viribus *Balſamum Sulphuris vulgare*, ſine dubio, ſuperans.

OLEUM DE CAPPARIBUS, HEPATICUM ET SPLENETICUM.

℞. Capparum recent. aut, ſi tales deſint, ſale condit. uncias quinque,
Cort. Radicum Capparum, cum Vino humectatorum, unciam unam,
Herb. rec. Tamariſci, cum cortic.
Verbenæ floreſcent ana uncias duas ſemis,
Ceterach unciā unam ſem.
Fol. recent. Nicotianæ uncias duas,
Flor. Roſar. rubr. recent. uncias duas ſemis,
Salis Ammoniaci, ſublimati cum chalybe, unciam ſemis.

Hæc omnia, inciſis, quæ incidenda ſunt, infundantur, vel immergantur, in

Olei Olivarum recent. & puri libras duas.

Digerantur aliquandiu; poſteà coquantur leniter, ad humiditatis exhalationē, (quia nihil ſpirituoſi, aut ſulphurei, ineſt, præter pauciſſimum quid, à Roſis, quarum tamen hìc virtus roborativa, non odor, deſideratur.) Fiat pòſt colatura, cum forti expreſſione: *Oleo* verò *expreſſo* porrò adde

Pulv. Gum. Ammoniaci unciam unam ſemis,
Camphoræ unciam ſemis.

Factâ denuò brevi digeſtione, tandem coletur *Oleum*, & uſui aſſervetur. Obſtructionibus Hypochondriorum, externâ ejus inunctione, perquàm utile eſt: Hepatis & Lienis duritiem reſolvit, & flatûs diſcutit.

OLEUM CARMINATIVUM ANTI-COLICUM.

℞. Olei Olivarum recent. libras duas; cui immergantur ſequentia, craſſiuſculè inciſa, & contuſa: utpotè,

Herb recent. Anethi, cum ſummit.
Roriſmarini,
Menthæ criſpæ,
Pulegii floreſcent. anâ unciæ duæ ſemis,
Flor. Chamomillæ recent. unciæ quatuor,
Cortic. Arantior. recent. & extim. uncia una ſemis,
Baccar. Lauri recent.
Juniperi virid. ana uncia una,
Sem. Carui,
Coriandri,
Aniſi, ana drachmæ ſex,
Opii Thebaici drachmæ duæ.

Stent infuſione die unâ, factâque pòſt unâ atque alterâ ebullitione, in alembico vitreo, ſuô capitellô munitô, ut id, quod ebulliendo tranſit, reaffundi poſſit, colentur dùm adhuc parùm calent, & exprimantur ſpecies fortiter: *Oleo expreſſo* adde, & in eo liqueſac, leniſſimô calore,

Camphoræ drachmas ſex,
Ol. ſtill. Carui,
Fœniculi, ana drachmas duas.

Miſceantur, & ſerventur pro internò æ-

 què,

què, ac externô uſu. Verum Anodynum, & Carminativum *Oleum*; Colicis & Hyſtericis affectibus perquàm ſalutare eſt.

OLEUM DE CASTOREO.

℞. Olei puri & recentis Olivarum libras duas;
huic immergantur ſequentia inciſa & contuſa:
Caſtorei pinguis recent. uncia una,
Rad. Pyrethri uncia ſemis,
Herb. recent. Roriſmarini,
Sabinæ,
Salviæ, ana uncia una ſemis,
Cubebarum,
Piperis longi, ana drachmæ ſex,
Caryophyllorum uncia ſemis,
Croci opt. drachmæ duæ,
Styracis Calam. uncia una,
Opopanacis,
Galbani, ana uncia ſemis:

Factâ maceratione breviſſimâ, die circiter unâ, additaque duntaxat *Vini albi unciâ unâ, vel duabus*, fiat, in alembico vitreo, ſuô capitellô munitô, una atque altera ebullitio: id autem, quod ebulliendo tranſit, reaffundatur *Oleo*; coletur, dùm omnia pauliſper refrixerint, & exigua humiditas adjuncta, prægreſsâ aliquali digeſtione, per reſidentiam tandem, decantationem, aut filtrum, uti ſuprà notatum, ſeparetur; addendo ultimò
Olei Lavendulæ ſtill. drachmam unam ſemis.

Servetur uſui hoc præſtans *Oleum*, ad omnes Nervorum & Cerebri frigidos affectûs, Convulſiones, Tetanum, Tremorem & Paralyſin: contra Atrophiam, & Maraſmum, perquàm utile accidit.

OLEUM HYPNOTICUM, SEU ANODYNUM.

℞. Olei Nymphææ, juxta n. modum ſuper. facti, uncias tres,
Sem. Papaveris expreſſi unciam unam ſemis,
Hyoſcyami expreſſi unciâ ſemis:

His mixtis *Oleis* immergantur ſequentia inciſa & contuſa: utpote,
Croci Auſtriaci drachmæ duæ,
Majoranæ recent. uncia una ſemis,
Ladani optimi drachmæ duæ,
Opii Thebaici drachma una ſemis,
Vini albi boni uncia una:

Factâ maceratione brevi, fiat, in alembico, ſuô capitellô munitô, una ſaltem atque altera ebullitio: ea, quæ tranſit, paucula humiditas, reaffundatur, cùm omnia refrixerint: fiat pòſt colatura, cum forti expreſſione; expreſſum à pauxilla humiditate, prægreſsâ aliquali maceratione, per reſidentiam ſeparetur: cui ultimò adde, & in eô liquefac
Olei Nucum Moſchat. expreſſi unciam ſemis,
Ligni Rhodii ſtill. drachmam unam ſemis:

Reponatur uſui in vaſe benè clauſo. Præſtans eſt *Oleum* ad Somnum conciliandum, fronti, temporibus, ac naribus illitum; inflammationibus Capitis, & Podagricis doloribus ſedandis, perquàm ſalutare eſt. Doloribus etiam Colicis, Dyſenteriæ, Lienteriæ, cùm externè inunctum, tùm Clyſteribus immixtum, cum ſummo emolumento ſubvenit.

OLEUM LACERTARUM CONTRA HERNIAS.

℞. Olei Nucum Jugland. recenter expreſſi libras tres;
cui immergantur
Lacertarum viridium num. xxv.
& in eô ſuffocari & emori permittantur.
Digerantur in vaſe vitreô, per diem integrum; coquantur deinde in alembico vitreo, appoſitô capitellô, affuſâ humiditate, quæ pertranſiit, ubi omnia refrixerint. Fiat dein colatura, abjectis *Lacertis*: *Oleum* ſervetur, ad curandas Hernias præſtantiſſimum: ſecretum, ſanè, non, niſi Magnorum Principum; quì cur id multâ annorum ſerie latere voluerint, ignoro. Inungitur eô locus affectus, ubi inteſtinorum irruptio ac provolutio deprehenditur, prius repoſitis inteſtinis, ſuperimpoſitâ dein *particulâ Omenti cujuscunq; animalis*, hoc *Oleo* illitâ,

illatâ, ac, inſperſis *Pulviſculis adſtringentibus*, fit ligatura apto cingulo, ad prohibendam ulteriorem inteſtinorum irruptionem. Et verò, licet (prout ſecreta hujus *Olei* deſcriptio fert,) *Lacertarum maceratio*, uno menſe inſolando, peragi deberet, ad conciliandam, ipſâ morâ, infuſo efficaciam; eam tamen non approbo. Tantò enim tempore *Lacertæ*, quæ à primâ, quâ deſcendunt, geneſi, corruptioni vel maximè obnoxiæ ſunt, (utpote è putri generatæ) cooperante cùm Solis, tùm Olei, calore, & fluidâ omnium ſubſtantiâ, ad ſummum putredinis gradum, & cadaveris peſtilens miaſma, deducerentur: ut, unde remedium, & ſecretum, præſtolaremur; arcano nos toxico, & peſtilenti tracedine, periclitari deprehenderemus. Accedit, quòd *ſpiritus vitæ, ſeminalis*, aut *Lacertarum* tàm diuturnâ maceratione fatiſcat, & diſpereat: cùm tamen (me ita philoſophante) ejus præſentia, ad effectum talem producendum, unicè deſideretur. Hæc enim conſolidatio, & cura, nequaquam ſenſibili, materiali, aut conſpicuâ, actione perficitur; ſed influxu purè ſpirituali, ac actione ſympathetica; quatenùs activitas *terroris alieni*, & *ſpiritus Mumialis Lacertarum*, per ejuſmodi imagines, ac phaſmata, ſpiritus vitales microcoſmi, vel ipſas partes operativas viſcerum, & partium, determinant, ut, juxta connaturalem, ac propriam ſibi impreſſionem, ſe contrahant, & claudant, ac peregrinum ſpiritum arceant: unde naturaliter dein ſolidatio partis, & optata ſanitas exoritur: quod non contingeret, ſi *ſpiritus hic Lacertarum*, præviâ animalis corruptelâ, migraret, aut formæ cadavereitatis ſuccumberet. Quare, ut hæc Peritonæi conſtrictio, ac Herniarum cura, felicius ſuccedat, brevem *Lacertarum* macerationem ſuaſerim. Sufficiat, Te ſpiritum, ſuffocatò in Oleo inſectò, ſuperſtitem, compendioſò labore nactum; nec ſalubrius quid à cadaveroſò miaſmate præſtolère. Et licet *Scorpius* (qui tamen ſolidior *Lacertis* eſt, & non facilè putreſcit) diu in *Oleo*, uti & *Scarabæi*, ſupereſſe videantur; ſuadet tamen ratio, & eos maturius eximere, ut tantò *purius Oleum* nanciſcaris, vitam, & ſpiritûs, ipſius animalis poſſidens.

OLEUM MOSCHELINUM.

℞. Olei puri recent. libram unam ſemis; cui immergantur ſequentia, craſſiuſculè inciſa, & contuſa: utpote,

Herb. Majoranæ,
Roriſmarini,
Thymi, ana recent. uncia una ſemis,
Flor. Lavendulæ,
Spicæ,
Tunicæ rubr. ana recent. drachmæ ſex,
Caryophyllorum,
Cinamomi opt.
Cubebarum,
Cardamomi,
Macis,
Nuc. Moſchat. ana uncia ſemis,
Calami Aromat. uncia una ſemis,
Croci opt. drachmæ duæ,
Styracis Calamitæ uncia una ſemis,
Vini albi boni uncia una, vel duæ.

Fiat maceratio, per unius atque alterius diei intervallum; & deinde, in alembico vitreô, capitellô ſuô munitô, una & altera ebullitio: humiditas, quæ tranſit, ultimò reaffundatur; cùm refrixerit pauliſper, fiat colatura, cum forti expreſſione ſpecierum: in expreſſo *Oleo* amplius diſſolve

Maſtichis electæ unciam unam ſemis,
Ol. Nucum Moſchat. expreſſi unciam ſemis:

Miſceantur exactè, &, ſeparatâ pauculâ humiditate, per reſidentiam, *Oleum* cuſtodiatur in vitro, vel vaſe benè obſirmatò. Quòd ſi verò aliquis *Oleo communi Olivarum*, *Oleum Amygdalarum expreſſum*, vel etiam *Oleum de Been*, ſubſtituere vellet, longè præſtantius illud *Oleum Moſchel.* efficeret, virtute & fragrantiâ, ſeu odore gratô.

Eſt *Oleum* præſtantiſſimum in frigidis affectibus Ventriculi, quem roborat, & calefacit; Colicis, ac Nervorum vitiis confert, Cerebrum inſuper roborat, & ab

Epilepſiâ & Apoplexiâ præſervat. Interne, juxta ac externè, adhiberi poteſt.

OLEUM NERVINUM.

℞. Olei Olivarum recent. non rancidi, libras tres:

cui immergantur, ſucceſſu temporis, inciſa & contuſa ſequentia:

Gemmar. Populi arbor. recent. unciæ ſex,
Summitat. Abietis, vel Laricis arb. (vulgò **Fehrene Gipfel**) unciæ tres, vel quatuor,
Herbar. recent. Calaminth. mont.
Majoranæ,
Meliſſæ,
Ivæ Artheticæ,
Origani,
Salviæ min.
Thymi,
Flor. recent. Chamomillæ,
Lavendulæ,
Spicæ, ana unciæ duæ,
Baccarum Lauri,
Juniperi virid. ana unciæ duæ ſemis.

Macerentur ſeptimanâ unâ, vel alterâ, donec omnia collecta, & immerſa ſunt. Poſtmodùm ebulliant parùm, in alembico vitreo, capitellô ſuo munitô, ut particula, quæ prodit, humiditatis reaffundi queat. Tùm fiat colatura, & fortis herbarum expreſſio; *Oleo* autem *expreſſo* ulteriùs adde

Lumbricorum terreſtrium vivorum, & lotorum, uncias octo:

Et, factâ adhuc unicâ ebullitione, in alembico, uti anteà, ſuô capitellô appoſitô; deinde denuò coletur: colato verò *Oleo* ſuperadde

Ol. ſtill. Majoranæ,
Salviæ, ana drachmas duas:

Fiat *Oleum Nervinum* efficaciſſimum.

Si ipſa hujus *Olei Nervini*, ut & aliorum præcedentium, & ſubſequentium Oleorum, Ingredientia, & Præparationes, inſpiciantur, & accuratè conſiderentur, ſuſpenſâ hederâ reverà opus non fuerit; quamobrem, in encomiis recenſendis, non eſt, ut longus ſim. Sufficit hîc, dixiſſe, quòd hoc *Oleum* ſit præſtantiſſimum in omnibus Nervorum affectibus frigidis: quod tamen, tantum abeſt, ut nimiopere calefaciat, ut potiùs virtute roborante, confortante, & penetrante, egregiè polleat.

OLEUM PURGANS.

℞. Olei Lini recenter expreſſi libram unam ſemis;

huic immergantur ſequentia minutim inciſa & contuſa:

Rad. recent. Bryoniæ,
Aſari,
Cucum. Aſinini, ana uncia una ſemis,
Hermodact.
Ireos noſtrat.
Eſulæ, ana uncia una,
Herb. recent. Anethi,
Gratiolæ,
Malvæ,
Mercurialis,
Tanaceti, ana unc. duæ,
Corallinæ drachmæ ſex,
Flor. recent. Roſar. pallidar.
Myrrhæ rubræ,
Aloes hepaticæ, ana uncia una,
Pulpæ Colocynthid.
Sem. Cynæ,
Cataputiæ,
Ebuli, ana drachmæ ſex.

Factâ maceratione, die unâ vel alterâ, bulliant leniter, ad conſumptionem ferè humiditatis; colentur poſteà, exprimanturq; ſpecies fortiter: ſeparetur *Oleum purum*, per reſidentiam: quod ad uſum ſeponatur; addendo tamen ultimò

Camphoræ drachmas duas ſemis.

Solvit alvum, umbilico inunctum, vel petiâ in eô intinctâ, & umbilico, aut toti ventri, ſuperappoſitâ: enecat vermes, eosq; expellit. Delicatis, purgantia interna abominantibus, puellulis, à ſymptomatibus vermium quaſi inſenſibilibus, aut medicamenta intrinſeca reſpuentibus, proficuum.

OLEUM

OLEUM ALIUD PURGANS.

Conficitur & aliud *Oleum purgans, per expreſſionem*, ſumendo nimirum

Semin. Cataputiæ uncias duas,
Carthami,
Cucumeris Aſinini, ana uncias tres,
Ebuli uncias quatuor,
Lini uncias quatuor, vel quinq;.

Ex his ſimul conquaſſatis, & contuſis, exprimatur, modò uſitatò, *Oleum*, per prelum, fortiter; quod pro uſu ſervetur. Potenter alvum movet, umbilico illitum: educit vermes Infantum, ſi cum linteolis, in eò madefactis, ventri imponatur.

OLEUM SCORPIONUM ALEXIPHARMACUM.

℞. Olei Olivarum recentis & puri libras tres,
vel, loco hujus,
Olei Amygdalarum dulcium, ſed ex tribus partibus Amygdalarum, & unâ parte ſemin. Rutæ expreſſi, tantundem ſubſtituatur.

Cui immergantur ſequentia, minutim inciſa atque contuſa:

Rad. Angelicæ,
Contrajervæ,
Imperatoriæ,
Zedoariæ, ana unc. una,
Herb. recent. Scordii noſtr. unc. duæ,
Rutæ hortenſ. uncia una,
Flor. recent. Hyperici unciæ tres,
Centaurii uncia una,
Sem. Citri drachmæ ſex,
Croci Auſtr. opt. drachmæ duæ,
Myrrhæ electæ uncia una,
Vini albi uncia una, vel duæ:

digerantur per dies aliquot; poſteà bulliant, in alembico, parum, ad prolectionem *exigua humiditatis*. Cùm refrixerint, *Oleum per expreſſionem* à ſpeciebus liberandum, & ſimilibus *recentibus Speciebus*, unà cum, à prima deſtillatione, aut coctione, prolectâ exiguâ quantitate humiditatis, reaffundendum; digeſtio per aliquot dies reiteranda, & humiditas, quemadmodum anteà, coquendo, per alembicum prolicienda eſt: *Oleum* deinde iterum exprimatur; &, ſi lubet, (quamvis mihi non neceſſarium videatur,) labor hic, cum *recentibus Speciebus* infundendo, deſtillando, & exprimendo, etiam tertiâ vice repetatur. Tandem injice in *Oleum hoc expreſſum*, & ab omni humiditate, per reſidentiam, ſeparatum,

Scorpiones vivos, diebus Canicularibus collectos, num. CC.

qui in iſto *Oleo* ſuffocentur, &, poſt brevem digeſtionem, aut unicam, in alembico, ebullitionem, ac reaffuſionem pauxillæ iſtius humiditatis prolectæ, ſeparentur, ab *Oleo* quidem, colaturâ; ab humiditate autem, per reſidentiam: addanturque

Olei ſtillat. Rutæ,
Cortic. Citri, ana drachma una,
Juniperi drachmæ duæ:

Fiatq; *Oleum Alexipharmacum* præſtans. Efficax eſt in morbis Contagioſis Peſtilentibus, Febribus Malignis Petechialibus, pulſibus, regioni cordis, & ſpinæ dorſi inunctum, repetitis vicibus. Venenatorum animalium morſibus Medicina eſt, Venenis oretenus aſſumptis adverſatur: aliquot guttularum doſi propinatum.

OLEUM STOMACHICUM.

℞. Olei Olivarum recent. & clari libras duas:

cui immerge ſequentia, minutim conciſa contuſaque, ſcil.

Herb. recent. Abſinth. noſtr.
Menthæ criſpæ,
Roriſmarini,
Salviæ, ana unc. tres,
Rad. recent. Calami Aromat. unc. duas,
Baccar. Juniperi virid.
Lauri,
Styracis Calamitæ, ana unciam unam ſemis:
Cinamomi opt. unciam unam,
Caryophyllorum drachmas ſex:

Factâ digeſtione brevi, ebulliant parùm, in alembico vitreo, ſuô capitellô munitô,

ut pauca, quæ tranſit, humiditas reaſſundi queat reſiduo: Coletur tandem *Oleum*, dùm adhuc parumper calent, *Speciesq;* exprimantur: expreſſo, colato, & à reſidentia, poſtquàm aliquandiu quiete ſteterit, ſeparato, vel decantato *Oleo* adde, ac in eô liquefac,

Maſtichis electæ uncias duas,

Ol. Nuc. Moſchatar. expreſſi unciam ſemis, vel unam integram:

Miſceantur exactè, leni in calore; fiat *Oleum Stomachicum* nobile, cùm externo, tùm interno uſui deſtinatum. Confortat enim Ventriculum, concoctionem adjuvat, & flatus pellit, atque diſcutit.

OLEA EXPRESSA.

QUô modô, & quâ ratione, illa *exprimantur*, cuilibet experto Pharmacopœio notum accidit; ac in uſitatiorũ numero, quæ in Officinis habentur, meritò proſtare debent. Sunt autem ſequentia:

OLEUM AMYGDALARUM DULCIUM:
AMYGDALARUM AMARARUM:
de BEEN:
HYOSCYAMI SEM.
LAURINUM:
SEM. LINI:
NUCUM MOSCHAT.
SEM. PAPAV. ALBI:
NASTURTII:
OVORUM EX VITELLIS.

QUibus hæc uſibus deſtinentur, ac viribus polleant, *Pharmacopœia noſtrâ Auguſtana, Animadverſionibus locupletata*, uberrimè demonſtrat. Quare ulteriori explanationi non inſiſtô, nec dicta atq; ſcripta, tædioſô Auditorum labore, recolam. Sed libet nonnulla *Compoſita Olea*, ô paucis tamen rebus expreſſa, *Fructibus* nimirùm, & *Seminibus*, hîc ſuperaddere; quæ, licet hucusq; ignota ferè fuerint, ſuis tamen virtutibus eximiis nôn ſunt deſtituta; imò multis morbis, tàm intra, quàm extra corpus, exhibita, levamen non minimum afferre poſſunt; & ſunt ſequentia:

OLEUM AD CALCULUM, EXPRESSUM.

℞. Amygdalar. Amararum,

Nucleor. Perſicorum, ana ſiccat. & excorticat. libram unam,

Sem. Cæparum,

Naſturtii,

Thlaſpios,

Urticæ, ana uncias quatuor:

E contuſis omnibus exprimatur, lege artis, leni calore, *Oleum*, quod pellendo calculô, illique comminuendo, ac proprietate ſubſtantiæ reſiſtendo, non parvæ operationis eſt. *Doſis drachma ſemis, ad drachmam unam, & duas.*

OLEUM CARMINATIVUM EXPRESSUM.

℞. Amygdalar. Amararum excortic. librã unam,

Sem. Carui ſiccati uncias quinque,

Fœniculi unciam unam ſemis,

Coriandri unciam unam,

&, ſi libuerit,

Macis drachmas ſex, vel unciam.

Ex mixtis & contuſis omnibus exprimatur, ſ. a. *Oleum* præſtans, ad flatus diſcutiendos, tollendos, ſedandos, vel internè, ad drachmam unam, in vehiculo convenienti exhibitum; vel externè, linteolis eô irroratis, & regioni ſtomachi, ac unà umbilici, applicatum.

OLEUM ANTEPILEPTICUM EXPRESSUM.

℞. Nucleor. Perſicorum excort. libram ſemis,

Cera ſorum unc. duas ſemis,

Sem. Pœoniæ excort. uncias duas,

Bardanæ majoris,

Baſilici, ana unciam unam,

Cubebarum,

Caryophyllorum, ana drachmas ſex:

Ex contuſis & mixtis invicem exprimatur *Oleum*, ſ. a. quod præſtat in affectibus Cerebri frigidis, Epilepſiâ, Apoplexiâ, Lethargo; non ſolùm externâ inunctione temporum, verticis, & nuchæ; verùm etiam ab intra receptum, & ori immiſſum,

OLEUM

OLEUM PURGANS, ET CONTRA VERMES, EXPRESSUM.

℞. Sem. Lini recent. libram unam,
Ebuli,
Cucumeris Aſinini,
Catapuriæ,
Cynæ, ana uncias tres:

hæc mixta ſemina contunde, contuſa in loco tepido, per unum atq; alterum diem, relinque, quò ſe invicem amplectantur: tandem ex omnibus ſimul exprime *Oleum*. Hoc externè, umbilico inunctum, alvum movet, & vermes expellit.

OLEUM STOMACHALE EXPRESSUM.

℞. Amygdalar. Amarar. decorticat. libram unam,
Sem. Carui uncias tres,
Macis,
Nuc. Moſcharar.
Caryophyllorum, ana uncias duas:

exprimatur ex omnibus, mixtis & contuſis, *Oleum*; quod præſtat in affectibus Ventriculi frigidis; quem roborat, digeſtionem promovens, & nauſeam, cum vomitibus ſpontaneis, compeſcens.

Quibus paucis, ac recens inventis, etiam huic *Claſſi* Colophonem impono: in quâ certè non exigua, ſed eximiis virtutibus prædita, *Balſama*, & *Olea*, omnis generis, contra, & adverſus diverſorum morborum genera, exhibui; dexterrimis, paratuque facillimis præparationibus annexis; ut quodlibet ſuis virtutibus prægnans, neutiquam mutilatum, aut caſtratum, in promptu habeatur; quæ ob id quoque, ad ſubſequentis *Claſſis Unguenta* præſtantiora conficienda, multum conferre poſſunt. Ut ergò boni æquique conſulantur, tanquam proximo in reliquis ſaluberrima, pervelim.

PHAR-

Digitized by Google

PHARMACOPOEIÆ REGIÆ, *ſeu* DISPENSATORII NOVI LOCUPLETATI, CLASSIS DECIMA SEPTIMA:

UNGUENTORUM STRUCTURAM STUDIOSE DESCRIBENS.

V*Nguenta inter externa remediorum genera collocantur, & ex variis rebus, utplurimùm unctuoſis, Oleis videlicet Simplicibus, & Coctis, nonnunquàm & Deſtillatis, Axungiis identidem, Pinguedinibus, Cerâ, Reſinâ, Gummat. Terebinthinâ (quæ veluti corpora Unguentorum ſunt,) aliisq́; rebus quàm plurimis, partim Vegetabilibus, partim Animalibus, partim Mineralibus, prædictis unctuoſis, pro re natâ, commiſcendis, diverſimodè parantur. Horum hæc Claſſis plures eſt exhibitura Compoſitiones; quas dextrè & ordinatè deſcribendas in me ſuſcepi.*

Pro majori tamen dilucidatione, quænam, in dexterioribus Unguentorum præparationibus factu, obſervatuq́; neceſſaria ſint; ea non ſolùm in Animadverſ. n. ad quamlibet ferè Unguentorum Compoſitionem, *ſigillatim factis; verùm maximè, & fundamentaliter,* in Appendice n. ſuper prædictas Animadverſ. pag. 44. & 45. *(licet carptim) præmiſſa ſunt. Quæ cùm ſint digna, ut legantur, ad majora, quæ ad genuinam medicamentorum compoſitionem & præparationem pertinent, inveſtiganda Lectorem incitabunt. Benev. Lector non gravetur ea conſideratè perlegere: haud enim operæ Lectionis pœnitebit.*

UNGUENTUM ÆGYPTIACUM.

℞. Mellis, cum ſucco Plantaginis, & Millefolii, deſpumati, & cocti, libram unam,
Pulv. Cryſtall. æruginis, ſ. viridis æris, cum aceto parat. uncias duas,
Aceti Sambucini, vel Roſacei, unciam unam ſemis,
Succi Millefolii,
Plantaginis, ana recent. expreſs. & depurat. unciam unam:
Coquan-

Coquantur igne paulò validiore, ad conſiſtentiam Mellis, & *Unguenti* liquidioris, ulceribus malignis, & ſordidis detergendis valdè proficui.

UNGUENTUM ALABASTRINUM, vel de ALABASTRO.

Ejus dexterrima Compoſitio, & præparatio, petatur *ex Append. n. ad Animadverſ. & ipſam Claſſem hanc Unguentorum, pag. 45.* quò locò quoque plura obſervationem merentia, *de Unguentorum præparationibus*, annexa ſunt.

Eſt *Unguentum* Cephalicum præſtans, cuivis dolori Capitis conferens. In Febribus tertianis, calidis, ardentibus, ſummè ſalutare eſt, ſi ſpina dorſi, tempora, frons, & plantæ pedum, illo inungantur.

UNGUENTUM ALBUM.

℞. Ceruſſæ Venet. cribratæ libras duas,
Olei Sambuci ex floribus,
Aceti Sambuci n.m. parati, ana libram unam ſemis:

Coquantur in ſartagine, igne leniſſimô, ſpatulâ continuò agitando, ad conſiſtentiam *Unguenti*, in quô liquefac

Ceræ albæ uncias quatuor (ſi opus fuerit,)
&, ubi penitùs refrixerint,
Albuminum ovorum conquaſſatorum, & in aquam denuò reſolutor. num. v. diu multùmq; agitando miſceantur: item,
Pulv. Olibani albiſſ. & ſubtiliſſ. triti, uncias tres:

Fiatque *Unguentum*; ad ſedandas inflammationes, eryſipelata, & combuſtiones, efficaciſſimum.

UNGUENTUM ALBUM CAMPHORATUM.

Ex præcedenti *Unguento* parari poterit: admiſcendo illi ultimò, ubi planè refrixerit,

Camphoræ unciam unam,
in
Olei Roſarum ſ. q. ſolutam;

et evadet, ad præfatos effectûs, adhuc efficacius.

UNGUENTUM DE ALTHÆA SIMPLEX.

℞. Rad. Althææ recent. libram unam,
Sem. Fœnigræci,
Lini, ana libram ſemis:

Coquantur cum ſufficiente q. Aquæ ſimplicis, ad mucilaginem: mucilaginis poſt colatæ, & expreſſæ, accipe libras tres; cui adde,

Axungiæ Suillæ caſtratæ,
vel
Butyri recentis, libras ſex,
Pulv. Rad. Curcumæ unciam unam.

Coquantur leni igne, ſpatulâ continuò agitando, ad conſumptionem mucilaginis, quodque reſidet à mucilagine, craſſamentum, picis inſtar indiſſolubile, colaturâ, per linum & qualum, ſeparando: deindè adde

Ceræ flavæ uncias ſex,
Terebinthinæ uncias tres,
Reſinæ albæ puræ uncias quatuor,
Pulv. Rad. Curcumæ q. ſ. pro colore flavo.

Omnibus invicem liquatis, leni igne, ſine ulteriori coctione, colentur adhuc ſemel per linum atque qualum; quemadmodum ſuprà: ſerveturque uſui.

Eſt *Unguentum* ſimplex, ſed ſatis familiare. Emollit & humectat; pectoris dolorem à frigore contractum abolet; laterum doloribus & puncturis feliciter, & cum ſucceſſu, medetur: in contracturâ, & exſiccatione nervorum, externæ quoq; inunctionis mediô perquàm utile.

UNGUENTUM APOSTOLORUM.

℞. Terebinthinæ claræ & liquidæ uncias quatuor:
in quâ liquefac
Pulv. Gummi Ammoniaci unciam unam ſemis,
Opopanacis,
Galbani, ana unciam ſemis,
Maſtichis drachm. ſex;

 quibus

quibus leniter liquefactis adde paulatim ſequentia tria, pariter jam tùm, in aliâ ſartagine, colliquata, & per linum qualumque colata: utpote,

Reſinæ albæ bonæ,
Ceræ flavæ odoratæ, ana uncias tres,
Olei Terebinthinæ rubri, deſtillati per retortam, (quod benè obſervetur) unciam unam ſemis;
nec non ultimò,
Pulv. Ariſtoloch. longæ,
Thuris albi,
Myrrhæ, ana ſubtiliſs. trit. drachmas ſex,
Sacchari Saturni reſolubilis unciam ſemis,
Cryſtall. æruginis, ſeu viridis æris, cum aceto deſtill. parat. drach. decem:

Fiatq; *Unguentum* Vulnerarium, hôc modô, præſtans & laudabile, omnis generis nervorum, & oſſium, Vulneribus, quibus unctuoſa & oleaginoſa contraria ſunt, atq; nociva, accommodatiſſimum, & ſalutare. Quamobrem quilibet Pharmacopœus *Oleum Terebinthinæ flavum & rubrum deſtillatum*, paratu facile, & levis pretii, ſibi procurare, & parare debet, ut id, tanquam, per ſe, *validiſſimum Vulnerarium Oleum*, in promptu ſemper habeat.

UNGUENTUM AD AMBUSTA.

℞. Butyri recentis, non ſaliti libras duas,
Olei Olivarum recentis,
vel, hujus locô,
Olei Sambuci, aut Roſarum, libram unam;
quibus immergantur
Granorum Juniperi viridium immaturorum conquaſſator. libra una,
Flor. recent. Sambuci unciæ ſex,
Roſar. recent. pallid. vel alb. unciæ quatuor:

Factâ maceratione, diebus aliquot, tandem, paucis ebullitionibus peractis, coletur: colato adde

Album. Ovorum uncias quinque.

Miſceantur, conquaſſando ſedulò, ut fiat *Unguentum*, ſeu *Linimentum*, album, præſentiſſimum remedium ad Ambuſta omnia. Singularis autem requiritur modus utendi. Patienti ergò ſæpiùs, & multoties, de die, & nocte, locus ambuſtus, hôc *Unguento*, plumâ, vel pennâ gallinæ inungatur; non adhibitis ligaturis: ſed linteolo rarô pars ambuſta leniter contegatur, donec cruſtæ ſponte decidant, & ita illa ad ſanitatem reducatur.

ALIUD, AD EADEM.

℞. Baccarum Juniperi viridium libram unam,
Cremoris Lactis (vulgò Milchramb) recentis, non acidi, ſed in recenter emulſo lacte in ſuperficie facti, libras duas, vel plus.

Coquantur ſimul leni igne, baccis priùs conquaſſatis, in *Unguenti* mollis formam, nec nimium, ne comburatur: coletur poſtmodùm, & efficiatur *Unguentum*; quô locus ambuſtus, primâ die, ſingulis propemodum horis, ſecundâ die, ſingulis alternis, & tertiâ, ternis ſingulis, vel quaternis horis, leniter inungatur, pennulâ gallinæ; partes ambuſtæ non obvolvantur multùm faſciis, ſed ſaltem linteolo, foraminulis pervio, obtegantur, ut ſemper ſpatium exhalandi habeat calor. In eô enim multi impingunt Chirurgi, quòd ambuſta, & inflammata Vulnera, ipſaſque inflammationes, quacunque parte fuerint, à pulvere Pyrio, oleo, vel aquâ, fervidis, factas, nimioperè, ſuis ligaturis, emplaſtris, & unguentis, etiam naturâ ſuâ & actu calidis, occludunt, quò minus calor exhalare, & inductô, ab uſtionibus, empyrevmate, tranſpirare fuligines queant; quæ ſic, obſtrictis poris, coërcitæ, facilè calorem partis ultæ naturalem afficiunt, moxque ſubigunt & extinguunt: unde periculoſa, ſi non lethalis, gangræna exoritur; quod non ſemel contigit obſervare, & videre.

UNGUENTUM ANODYNUM.

℞. Olei Nymphææ alb. flor.
Roſarum,
Lilior. alborum,
Chamæmeli, ana juxta n. m. parat. uncias duas,
Papav. alb. expreſſi unciam unam ſemis,
Olei

Olei Hyoſcyami expreſs. drachm. ſex,
Pinguedinis Anatis,
Gallinæ, ana recent. unciam unam ſemis,
Ceræ flavæ uncias tres:
Miſceantur leniſſimò igne, ut tantùm liquefiant; quibus immergantur
Flor. Nymphææ alb.
Sambuci, ana recent. unciæ duæ,
Herb. recent. Solani unciæ tres,
Croci opt. drachmæ duæ:
Factâ maceratione, brevi aliquot dierum ſpatiô, donec nimirum omnia recentia collecta & immerſa ſint, bulliant parùm, in alembico vitreo, ſuô capitellô firmatô, ut, quæ omnium primò tranſit, humiditas, Unguento pòſt confecto, vel colato, reaffundi poſſit. Et cùm parùm à fervore, in alembico, remiſerint, adhuc calidè fiat colatura cum expreſſione, immiſceaturque, quæ *primitus, bulliendo in alembico, humiditatis uncia una ſemis, circiter*, exſtillavit; & agitando fiat *Unguentum*: quod dolores mitigat, in quacunque parte corporis; unde & nomen ſuum ſortitur.

UNGUENTUM DE ARTHANITA PURGANS.

℞. Butyri Majalis recent. non ſaliti libras duas,
Olei Lini recenter expreſſi libram ſemis:
His mixtis immergantur ſucceſſivè, inciſa & contuſa ſequentia:
Rad. recent. Cucumeris Aſinini unciæ tres,
Cyclaminis,
Ireos noſtrat.
Bryoniæ, ana unciæ duæ,
Aſari uncia una ſemis,
Herb. recent. Mercurialis unciæ tres,
Anethi,
Pulpæ Colocynthidis, ana uncia una ſemis,
Sem. Cataputiæ,
Ebuli,
Myrrhæ el. rub. ana uncia una,
Fellis Tauri liquid. recent. unciæ tres:
Factâ maceratione, donec omnia ſucceſſivè, & recenter, collecta ſint, coquantur leniter, ad humiditatis propè exhalationem, ut tamen aliquid ſaltem de humido remaneat: factaque pòſt colaturâ, cum forti expreſſione ſpecierum infuſarum, expreſſo *Unguento*, adhuc liquido, calenti adde, & ineò liquefac
Ceræ flavæ novæ uncias tres:
pòſt pulveres ſequentes, ſub continuâ agitatione, inſpergantur:
Pulv. Aloës hepaticæ,
Salis Gemmæ, ana uncia una,
Colocynthidis,
Scammonii,
Turbith,
Caryophyllorum, ana drachmæ ſex,
Ol. Ligni Rhodii, pro odore gratô, drachma una:
Miſceantur, fiat *Unguentum* purgans, quod, ſtomacho illitum, uti fertur, per ſuperiora, vi vomitûs, purgat; umbilico verò, vel hypogaſtrio, inunctum, alvum dejicit. Ut ut ſit, movet alvum, putamini juglandis inditum, & umbilico alligatum; ſimulque vermes enecat & exturbat. Non autem ab intrò, ſed ſaltem deforis, iis, qui purgantia medicamenta ſumere nequeunt, adhibendum eſt.

UNGUENTUM AUREUM VULNERARIUM.

℞. Ceræ Citrinæ novæ odoratæ uncias tres,
Olei Terebinthinæ rubri, vel flavi, per retortam deſtillati, uncias octo,
Terebinthinæ claræ uncias duas,
Reſinæ albæ uncias duas ſemis,
Maſtichis electæ unciam unam,
Colophoniæ unciam unam ſemis.
His omnibus liquatis, ac per linum & qualum colatis, ſuperinſperge, dùm adhuc parùm calent,
Pulv. Thuris albi in granis ſubtiliſſimi unciam unam ſemis,
Myrrhæ rubræ tranſlucidæ & ſubtil. unciam unam,
Croci optimi drachmas duas, vel tres.
Confice, ſecundum artem, *Unguentum*; quod, ſi in uſum jam trahi debet, *Vitellô ovorum* permiſceri poteſt, ad formam *Unguenti digeſtivi*.

Aureum Unguentum eſt, colore, & re, ſeu virtute. Omnia enim Vulnera tutò, & ſalubriter ſanat; præcipuè, quæ partibus nervoſis, ubi unctuoſa, ſeu oleaginoſa, obſunt, infligi contingat.

UNGUENTUM CARMINATIVUM.

℞. Axungiæ Porcinæ recentis libras duas,
Olei Chamæmeli n. m. parati libram unam,
Ceræ flavæ odoratæ uncias tres, vel quatuor:

quibus invicem leniter liquatis immergantur, ſucceſſu temporis, & per vices, ſequentia:

Summitat. recent. Anethi,
Majoranæ,
Roriſmarini,
Pulegii, ana unciæ duæ,
Flor. recent. Chamæmeli Rom. unciæ tres,
Sambuci unciæ duæ,
Lavendulæ,
Semin. Anethi,
Aniſi,
Carui,
Coriandri,
Cumini,
Fœniculi, ana uncia una,
Macis,
Nuc. Moſchatar. ana drachmæ ſex,
Styracis Calamit. uncia una ſemis:

Stent in infuſione, ſeptimanâ unâ vel alterâ; factâque pòſt unâ alterâve ebullitione, colentur, & exprimantur Species: expreſſo adde

Camphoræ unciam unam,
Ol. ſtill. Aniſi,
Carui,
Chamæmeli,
Fœniculi, ana drachmas duas,
Majoranæ drachm. unam.

Fiat *Unguentum* nobile, tàm clamoſos Infantium abdominis, quàm Adultorum colicos, & hyſtericos dolores inſigniter compeſcens; cùm intra corpus ſumptum, tùm externè, regioni umbilici, non attingendo ventriculum, inunctum; vel etiam gutturi inferiori immiſſum.

UNGUENTUM CEPHALICUM.

℞. Axungiæ Porcinæ recent. libras duas; cui, ſucceſſu temporis, immergantur ſequentia, inciſa & contuſa:

Gemmar. Populi arbor. recentium unciæ tres,
Herb. recent. Betonicæ,
Baſilici,
Majoranæ,
Menthæ aquat.
Roriſmarini,
Rutæ, ana unc. una ſemis,
Fol. recent. Nucis Juglandis,
Flor. recent. Acaciæ,
Keiri,
Lavendulæ,
Perſicorum,
Roſar. Damaſcen.
Sambuci,
Tunicæ, ana unciæ duæ,
Croci Auſtr. vel Orient. uncia ſemis.

Stent in infuſione, in cellariô, donec omnia collecta & immerſa ſint: factâ pòſt aliquali ebullitione; non verò ad totalem humiditatis exhalationem, in alembico quidem vitreo, ſuô capitellô munitô, ut id, quod tranſit, ſequenti pulti parandæ inſervire poſſit, colentur, & exprimantur Species: expreſſo adde pulpam ſequentem:

℞. Nucleorum Perſicorũ unc. duas ſemis,
Ceraſorum unciã unam ſemis,
Camphoræ unciam ſemis;

Contundantur optimè in mortario, cum ſuff. q. Aquæ ſuperiùs, in ebullitione & coctione per alembicum, aſſervatæ, ad pultis ſubtiliſſ. formam; quæ per ſetaceum cogatur, ac ſuperiori *Unguento* expreſſo viridi, & odorifero, ſub continuâ agitatione, uniatur, addendo adhuc

Olei ſtill. Majoranæ drachmas duas,
Nuc. Moſch. expreſſi unc. unam,
Lapid. Alabaſtri præpar. uncias duas, vel tres.

Fiat *Unguentum* nobile, Capitale ſeu Cephalicum, fronti, temporibus, & occipiti, applicandum. In doloribus Capitis continuis, Cephalæâ, Hemicraniâ, Febribus continuis, Tertianis, & Ardentibus, utiliter adhibetur.

UN-

UNGUENTUM CLYSMATICUM.

℞. Butyri Majalis recentis libras quatuor; cui immergantur inciſa & contuſa ſequentia:

Rad. recent. Liliorum albor.
Bryoniæ,
Cucumeris Aſinini,
Cyclaminis,
Ireos noſtrat. ana unciæ tres,
Herb. recent. Mercurialis,
Meliloti,
Anethi,
Tanaceti,
Flor. recent. Chamæmeli,
Roſar. pallid. ana unciæ tres ſemis,
Sem. Ebuli recent. uncia una ſemis,
Carthami uncia una,
Anethi drachmæ ſex:

Factâ maceratione, donec omnia & ſingula collecta, atque butyro immerſa ſint, coquantur leniter, usque dum humiditas, pro maxima ſui parte, exhalârit: colentur, & exprimantur ſpecies fortiter. Fiatque hoc pactô *Unguentum* Lenitivum & emolliens. Adhibetur ad Enemata; aut externè, ad ventrem illô illinendum: quomodo alvum blandè movet ac ſubducit; præduraſque emolliendo fæces, eandem lubricam reddit.

UNGUENTUM COMITISSÆ ADSTRINGENS.

℞. Rad. Tormentillæ,
Biſtortæ,
Cyperi rotundi,
Cynogloſſi, ana unciam unam ſemis,
Saniculæ unciam unam,
Herb. Equiſeti,
Millefolii floreſcentis,
Perfoliatæ,
Pyrolæ,
Hyperici,
Fol. Quercûs,
Pruneoli ſylv.
Hederæ arboreæ, ana unciam unam ſemis,
Nucum Cupreſſi,
Baccarum Myrti,
Gallarum Turcicarum, ana unciam unam,
Glandium Quercûs unciâ unam ſemis,
Calicum Glandium unciam unam,
Cort. med. Caſtan. aſſat. drachm. ſex,
Quercûs arb. unciam unâ,
Prunorum ſylveſtr. ſiccat.
Sorborum immaturor. ſiccat. ana uncias duas:

Inciſa & contuſa coquantur in Aq. ſimpl. libris ſex, ad medietatis conſumptionem; colentur, & decoctum interim aſſervetur: ſpecies relictæ à decoctione, & à colatura, immergantur in

Axungiæ Porci,
Ol. Myrtillorum, ana librâ unâ ſemis,
Ceræ flavæ unciis octo,

priùs invicem liquatis, & leniſſimo calore permixtis: factaque pòſt maceratione, per aliquot dies, & addito tandem decocto ſuperiùs aſſervato, coquantur leniter, ad conſumptionem propemodùm totalem humiditatis; quò expeditô, inſtituatur colatura, cum forti ſpecierum expreſſione: Expreſſo huic *Unguento* porrò adde, immiſcendo,

Succor. Acaciæ,
Hypociſthidis, ana drach. ſex, ſolutorum ad pulticulam priùs, in particulâ ſuperioris decocti, ad ſolutionem hanc ſtudio aſſervati:

Item

Pulv. Maſtichis,
Olibani,
Succini albi, ana unc. unam ſemis,
Tormentillæ,
Biſtortæ,
Sanguin. dracon. ana unc. unam,
Cort. med. Caſtan. drachm. ſex:

Fiatq; *Unguentum* debitæ conſiſtentiæ.

Hoc valet ad Menſtrua ſuperflua ſupprimenda, & Abortum prohibendum; Hæmorrhoidum ſuperfluum fluxum, Dyſenteriam, Lienteriam, & Diarrhæam immoderatam, ſiſtit atque compeſcit. In Herniis ſanandis, efficaciæ permagnæ cenſetur, ab extra ſaltem applicatum.

UNGUENTUM CORDIALE.

℞. Axungiæ Porcinæ recent. libram unam ſemis;
cui immergantur, ſucceſſu temporis, ſubſequentia, minutim priùs inciſa, & contuſa: nempe,

Herb. recent. Meliſſæ citratæ,
Baſilici,
Roriſmarini,
Majoranæ,
Flor. recent. Borraginis,
Buglоſſæ,
Arantiorum,
Lavendulæ,
Tunicæ, ana uncia una ſemis,
Roſar. fragr. unciæ tres,
Violarum Martialium uncia una,
Cortic. Arant.
Citri, ana recent. & extim. drachmæ ſex,
Croci Auſtr. vel Or. drachmæ duæ,
Cinamomi optimi acuti,
Caryophyllorum,
Macis,
Nucum Moſchat. ana uncia ſemis,
Ligni Aloës gum. drachmæ duæ.

Peractâ maceratione brevi, & poſtquàm omnia collecta fuerint, coquantur parùm in alembico vitreo, capitellô ſuô munitô, & recipiente præpoſitô, non ad totalem, ſed aliqualem, humiditatis exhalationem vel prolectionem; quæ ipſa tamen exſtillata humiditas Unguento ultimò colato addi poteſt. Ulterius fiat colatura cum forti expreſſione ſpecierum; inq; expreſſo & colato ſolve

Reſinæ Styracis calamitæ,
Pulv. Benzoes opt. ana drachm. ſex.
His ſolutis porrò adde
Ol. Nucum Moſch. expreſſi drach. ſex,
Ligni Rhodii ſtill.
Extracti Croci opt. ana drachm. duas.

Ex omnibus benè mixtis fiat *Unguentum* Cordiale, præſtans, cui & *Ambra*, & *Moſchus*, pro placito adjungi queunt. tàm recreandorum, per odores acceptabiles, ſpirituum gratiâ; quàm pro ditiorum exigentia.

Præſtantius etenim, & excellentius, *Unguentum* Cordiale, hôc, vix reperies ullum; quod ita in omnibus debilitatibus Cordis, Lipothymiis, Animi defectionibus, Morbis malignis, & calidis, Peſtilentibus ipſis, utroq; ſexui, excellentiſſimè medetur: eoque non ſolùm Cordis regio, ſed & Pulſus, & vola Manus, ſpina Dorſi, & Tempora bina, inungi ſæpius debent.

UNGUENTUM HEPATICUM.

℞. Axungiæ Porcinæ recent. libras duas ſemis;
cui immergantur ſequentia, inciſa atque contuſa, ſucceſſu temporis; utpotè,

Rad. Apii recent.
Enulæ,
Fœniculi,
Calami Aromat.
Pimpinellæ,
Cichorii,
Rubiæ tinctor. ana recent. uncia una,
Herb. Abſinthii,
Agrimoniæ,
Chamædryos,
Betonicæ,
Hepat. nobilis,
Naſturtii hortenſ. ana recent. uncia una ſemis,
Flor. recent. Roſar. rubr. unciæ tres,
Papav. errat. uncia una ſemis,
Baccarum Lauri,
Juniperi virid. ana uncia una,
Myrrhæ rubræ,
Sem. Naſturtii, ana drachmæ ſex,
Fœniculi,
Santali rubri raſpati, ana uncia ſemis.

Peractâ maceratione, poſtquàm omnia collecta fuerint, coquantur ad aliqualem humiditatis exhalationem, &, ſi lubet, in alembico vitreo, capitellô ſuô munitô; uti ſæpiùs monui: fiatque pòſt colatura & expreſſio; colato & expreſſo adde

Pulv. Gum. Ammoniac. uncias duas, ſoluti cum ſ. q.
Vini albi, ad pultis formam;

item

item

Camphoræ unciam unam,

Ol. Ligni Rhodii ſtill. drachmas duas.

Et fiat ex omnibus, legitimè mixtis, *Unguentum* Hepaticum, aperiens & roborans. Aperit obſtructiones Hepatis, & Lienis, conſtatque virtute confortandi dicta viſcera, ab extrà applicatum: multò præſtantius eſt *Unguento*, aut *Emplaſtro Santalino*; quemadmodum ingredientia ipſa, ejusque legitima præparatio, demonſtrant.

UNGUENTUM AD HÆMORRHOIDES.

℞. Radic. Tormentillæ,
Cyperi rot.
Ireos Flor. ana unciam unam,
Liquiritiæ unciam ſemis,
Herb. Plantaginis,
Millefolii,
Equiſeti,
Hyperici,
Pyrolæ, ana recent. unc. duas,
Linariæ recentis uncias tres,
Flor. Roſar. rubr. unciam unam ſemis,
Verbaſci,
Papav. errat.
Sambuci, ana unciam unam,
Croci optimi drachmam unam ſemis, vel duas,
Succi Acaciæ unciam ſemis,
Opii Thebaici drachmas duas.

Inciſa & contuſa coquantur in ſ. q. Aquæ Chalybeatæ, ſeu Fabrorum, ad reman. libræ unius ſemis; coletur: colaturæ adde

Mellis roſati ſimplicis libram unam ſemis.

Coquantur porrò ad exhalationem decocti, & ad priſtinam Mellis conſiſtentiam; cui tandem adde, & immiſce

Vitell. ovorum num. III.
Olei ovorum, è vitellis expreſſi, unciam unam ſemis,
Pulv. Olibani,
Sangv. Draconis,
Succini albi, ana ſubtiliſs. trit. drachmas tres,
Flor. Verbaſci,
Sambuci ſubtiliſſ. ana unciâ ſemis,
Roſarum ſubtiliſſ. drachm. ſex,
Croci Martis adſtringentis,
Croci Auſtr. opt.
Sacchari Saturni, ana drachmas duas:

Fiat, omnibus l. a. mixtis, veluti *Opiatum*, ſeu *Unguentum* præſtans, ad acerbiſſimos Hæmorrhoidum dolores placandos, eorum inflammationes retundendas, fluxumque nimium ſiſtendum.

UNGUENTUM ALIUD HÆMORRHOIDALE, DE LINARIA DICTUM.

℞. Butyr. rec. Majalis libras duas;
cui immergantur
Herb. Linariæ (veræ, non lacteſcentis, ad differentiam Eſulæ) recentis, & contuſæ, unciæ octo:

Factâ maceratione, diebus aliquot, fiat, ebullutione unâ atque alterâ prægreſsâ, colatura, cum forti expreſſione, calidè. Expreſſo Butyro porrò

Linariæ recentis conſciſſæ, & contuſæ, unciæ octo

immergantur, digerantur leniter, coquanturque paucis ebullitionibus, & iterum exprimantur: quæ Infuſio cum

Linariæ recentis conciſſæ, & conquasſatæ, unciis octo

tertiâ vice repetatur. Hinc, maceratione peractâ, coquantur leniter, pro potiori, non tamen totali, humiditatis exhalatione. Colaturâ tandem factâ, cum forti expreſſione, ſervetur *Unguentum* hoc viride, per ſe, ſine additione aliâ, donec in uſum trahatur; cujus demùm *ſingulis circiter duabus unciis*, *vitellus ovi unius*, *Pulv. Olibani ſubtiliſſ. drachma una ſemis*, *Pulv. Roſar.* & *Sambuci*, *item Pulv Croci*, *ana drachma una* circiter admiſceri poſſunt. Quod præſtat in doloribus, & tumoribus, venarum Sedis ſedandis, repetitâ applicatione.

UNGUEN-

UNGUENTUM ALIUD HÆMORRHOIDALE.

℞. Rad. recent. Tormentillæ,
Biſtortæ,
Saniculæ,
Symphyti maj.
Liquirit. ana unc. unam,
Herb. recent. Millefolii,
Plantag. min.
Hepatic. nobil.
Pyrolæ,
Achimillæ, ana Mij.
Flor. Roſar. rubr. drachm. ſex.
Verbaſci,
Sambuci,
Balauſt. ana unciam ſemis,
Antimonii crudi pulv. & in petia ligati, uncias quatuor.

Fiat cum ſ. q. aq. ſimpl. repetitis vicibus affuſæ, decoctio, ad totalem virtutum extractionem: decoctiones junctim clarificentur, & ad ſpiſſitudinem Mellis, ſeu Extracti, leniter, in patella ferrea, vel in diplomate, evaporent.

Huic decocto inſpiſſato, ſi fuerint unciæ quatuor, adde
Mellis Virginei albi craſſi, & nunq. cocti, ſed legitimè, uti ſuperiùs, ex alveolis extracti, unc. octo, vel decem,
Terebinthinæ claræ uncias duas, ſ. tres; in qua ſolutæ ſint
Gummi Elemi,
Maſtichis, ana unc. ſemis,
Balſami Vulnerarii Martial. ſuperiùs deſcripti, uncia una ſemis;

Quibus omnibus exactè mixtis ſuper inſpergantur ſequentes Pulveres: utpotè,
Pulv. Olibani ſubtiliſſ. uncia una,
Flor. Sambuci,
Verbaſci,
Roſar. rubr. ana drachm. tres,
Lapid. Calaminar. cum ſucco Millefolii præparat.
Tutiæ, cum ſucco Plantaginis præparatæ, ana drachm. ſex,
Sacchari Saturni ex Minio parat. drachmæ tres.

Miſceantur omnia exactè; fiatque *Unguentum* præſtans; cujus virtutes ex ſuperiori patent.

UNGUENTUM INFRIGIDANS, SEU REFRIGERANS GALENI.

℞. Olei Roſacei ritè parati libram unam,
Ceræ albæ uncias tres:
his liquatis immergantur
Flor. Roſar. recent. alb. contuſ. unciæ quatuor, vel quinque,
Sambuci recent. uncia una ſemis:

Factâ maceratione, fiat, in alembico vitreo, ſuô capitellô munitô, una atque altera ebullitio. Id autem, quod bulliendo tranſiit, *Unguento* in fine reaffundatur. Coletur tandem, & exprimantur flores: expreſſum, cum refrixerit, agitetur diu multumque, in ſartagine, donec parumper albeſcat; addendo tamen, ſub continuâ agitatione illa,

Aceti Roſacei quantum ſufficit, vel imprimi poteſt:
Fiat *Unguentum*.

Vel, ſi lubet, paretur ſimpliciter, in modum ſequentem:

℞. Olei Roſati ritè parati libram unam,
Ceræ albæ uncias tres:

Liquentur leni calore, &, cum refrixerint, agitentur tandem diu multumque, in ſartagine, affundendo, durante indeſinenter agitatione,

Aq. Roſar. alb. ſine addit. ex Baln. n. vaporoſo ſtillatæ,
Aceti Roſacei opt. ana q. ſ. vel quantum ſub continuâ agitatione imprimi poteſt; fiatque *Unguentum* refrigerans atque humectans.

Renum & Ingvinum doloribus opem fert, ſi à cauſâ calidâ, vel calculo, originem trahant. In Febribus calidis ardentibus, ſpina dorſi eô inungenda eſt.

UNGUENTUM JOVIS, REFRIGERANS ALIUD.

℞. Butyri Majalis recent. libram unam ſemis;
cui impaſtentur, conquaſſata priùs, & contuſa, ſucceſſu temporis, ſequentia: utpotè,
Herb.

Herb. recent. Hyoſcyami,
Verbenæ,
Parietariæ,
Cicutæ,
Sempervivi,
Solani,
Flor. recent. Sambuci,
Papav. errat. ana uncia una ſemis,
Roſar. albar. vel Damaſcen. unciæ tres,
Sem. Papav. albi minutiſs. contuſi, ad pultis formam, additâ portiunculâ aquæ Roſar. uncia una ſemis,
Rad. Liquiritiæ recentis unciæ duæ.

Et, poſtquàm omnia immerſa fuerint, ac parùm macerata, coquantur leniter, ad humiditatis exhalationem: Colentur, cum expreſſione herbarum, vel ſpecierum, cùm refrixerint, agitentur in ſartagine benè, addendo, ſub continuâ agitatione,

Aq. Roſar. fragr. ſine addit. ſtill. uncias duas ſemis;
in quâ tamen priùs
Nitri puriſs. cryſtall. uncia una ſemis ſoluta ſit:

Fiatque *Unguentum*, refrigerans potenter; externâ inunctione ſpinæ dorſi, in Febribus ardentibus, ac incendiis magnis, opem fert.

UNGUENTUM AD HERNIAS.

℞. Butyri Majalis recentis, non loti, libras duas;
Axungiæ Taxi uncias octo;
Hominis uncias ſex;
his mixtis immergantur ſequentia, ſubtiliter inciſa & contuſa:
Rad. recent. Tormentillæ,
Biſtortæ, ana uncia una ſemis,
Symphyti maj. unciæ tres,
Saniculæ,
Bardan. maj. ana unciæ duæ,
Herb. recent. Perfoliatæ,
Hyperici,
Herb. recent. Conſolid. Sarracen.
Pyrolæ,
Millefolii,
Fol. recent. Quercûs,
Hederæ arbor. ana uncia una ſemis;
Glandul. ſeu Nuc. arboris Laricis, ſive Abietis (vulgò weiſſe Tannzapffen von Fyhren Bäumen) unciæ tres, affuſis
Vini boni rubri unciis ſex:

Factâ maceratione, donec omnia ac ſingula collecta ſint, coquantur leni igne, in ſartagine ferreâ, ad humiditatis totalem ferè exhalationem; colentur: pòſt exprimantur ſpecies fortiter; fiatque ſic *Unguentum*: ſervetur uſui.

Certum remedium eſt, pro ſanandis Herniis, quò inungendæ partes affectæ; ſive in inguine ruptum ſit peritoneum, aut aliquò aliò in locò abdominis, inteſtinis prolabentibus, ſive peritonei proceſſus, qui ad ſcrotum tendit, dilatatus ſit, per quem inteſtina in ſcrotum etiam prolabuntur, perindè erit; modò inunctio ſemper verſus ſuperiora fiat; inteſtinis tamen priùs repoſitis, & cingulò appoſitò, ſive ligaturâ adhibitâ, paucarum ſeptimanarum ſpatio cura abſolvetur. Hoc tamen inſuper notandum, quòd, ſi hoc *Unguento* partes anteriores inungantur, retrò, in dorſo, cum *Axungia Urſi*, tanquàm ex oppoſito, inunctio quoque peragenda ſit.

UNGUENTUM DE LIQUIRITIA.

℞. Butyri Majalis recentis libram unam ſemis;
huic impaſtentur
Rad. Liquiritiæ conſciſs. recent. unciæ tres,
Herb. recent. Solani unciæ duæ:

Factâ maceratione diebus aliquot, coquantur leniter in ſartagine, ad humiditatis ferè exhalationem; colentur pòſt, & exprimantur ſpecies immerſæ: expreſſo verò denuò immerge

Rad. Liquiritiæ recent. conſciſſ. uncias tres,
Herb. recent. Solani uncias duas;

ac, uti antea, præmiſſa maceratione, leni coctione, in ſartagine, ad humiditatis exhalationem, colentur, & exprimantur ſpecies: idque novâ ſpecierum infuſione, maceratione, coctione leni, & expreſſione, tertiâ vice repetendum. Tandem *Butyro* huic ſic præparato adde, ſub continuâ agitatione,

Ceruſſæ albæ uncias quatuor,
priùs cum
Aceti Roſacei,
Sambuci, ana n.m. parati, unc. ſex,
coctæ leniter in patellâ terreâ, & ad priſtinam ſiccitatem redactæ,
Pulv. Pompholygis unciam unam,
Olibani ſubtil. triti. drachm. ſex,
Camphoræ drachmas duas,
Album. ovorum conquaſſat. unciam unam ſemis:

Fiat ſ. a. *Unguentum*.

Refrigerat, & hoc ipſum potenter, ſiſtit inflammationes, eryſipelata, ſacros ignes, puſtulas calidas perſanat, & dolorificis ulceribus egregriè conducit.

UNGUENTUM DE LITHARGYRIO, SEU SATURNINUM.

℞. Aceti Sambucini fortis, ex Aceto deſtillato, & flor. Sambuci, ritè parati,
Aceti Roſati, itidem ex Aceto deſtillato, & flor. Roſ. rubr. parati, ana juxta n.m libram unam ſemis,
Lithargyrii ſubtiliſſ. pulveriſati, ſeu, quod melius,
Minii opt. uncias xv. vel xvi.

Coquantur in vaſe terreô vitreatô, ad conſumptioné tertiæ partis circiter, Litharg. ſive Minium, continuò ſpatulâ agitando. Reliquæ duæ libræ Aceti à Minio colaturâ ſeparentur, & ad libram circiter dimidiam, in vaſe etiam terreo, pòſt evaporent: cui reſiduo liquori adde, ſub continuâ agitatione,

Oleor. Sambuci ex floribus,
Roſati, ana per trinam infuſioné, macerationem, & expreſſionem, uti ſuprà edoctum, diligenter paratorum, quantum ad Unguenti albi cóſiſtentiam ſufficere videbitur; quæ ipſa præparatio dictabit:

adjiciendo, poſtremò, ad quamlibet libram unam ſemis Unguenti

Pulv. ſubtiliſſ. Olibani, ſeu Thuris albi,
Maſtichis,
Pompholygis, an. drach. ſex,
Lapid. Calam. cum ſucco Millefolii levigati & ſiccati, unc. unam,
Camphoræ drachmas duas:

Fiatq; *Unguentum* nobile refrigerans; quod omnibus inflammationibus, ulceribus ſordidis ac pertinacibus, ut et ambuſtionibus, & eryſipelati, medetur.

UNGUENTUM MERCURIALE.

Hujus *Unguenti* legitima præparatio, cum iis, quæ notatu digna, & circa ejus modum parandi, ingredientia, virtuteſque conſideranda ſunt, *in prævüs n. Animadverſ. ad illud Unguentum Mercuriale ſcriptis ſigillatim*, fundamentaliter dicta & præmiſſa ſunt; quæ L. B. húc revocare poteſt.

UNGUENTUM NERVINUM.

℞. Axungiæ Porcinæ recent. libras tres ſemis,
Canis recentis, non rancidę, libram ſemis, vel unam,
Humanæ recent. uncias quatuor:

quibus commixtis, immergantur ſequentia, per vices, & ſucceſſu temporis; ſingula tamen inciſa & contuſa: utpotè,

Gemmar. Populi arbor. recent. unciæ quatuor,
Summitat. Abietis, vel Laricis arboris recent. (vulgò Schreine Gipfel) tempore Veris, unciæ tres, vel quatuor,
Herb. recent. Roriſmarini,
Salviæ minoris, ana unciæ quatuor,
Chamæpithyos,
Majoranæ,
Calaminthæ mont.
Origani bulb.
Thymi floreſc. ana unciæ duæ,

Herb.

Herb. recent. Serpilli floreſcent.
Pulegii,
Flor. recent. Chamomillæ Rom.
Lavendulæ,
Spicæ, ana unc. una ſemis,
Baccar. Lauri,
Juniperi virid. ana unciæ duæ:

Factâ maceratione ſuffic. in cellâ, donec nimirum omnia collecta ſint, ebulliant parùm, in alembico vitreo, capitellò ſuò munitò, & recipiente præpoſitò, pro receptione particulæ humiditatis, quæ tranſit. Deinde, dùm adhuc parùm calent, fiat colatura, cum forti expreſſione ſpecierum infuſarum: expreſſo autem ſtatim immergantur

Lumbricorum terreſtrium benè purgat. unciæ ſex,

ac in eò emori ac ſuffocari permittantur; factâque adhuc unicâ ebullitione, vel ſaltem digeſtione, in alembico vitreò, denuò coletur *Unguentum*, & à *Lumbricis* ſeparetur, ſuperaddendo *particulam humiditatis, vel aquæ odoriferæ, per alembicum coquendo prolectæ*, uti ſuperiùs juſſi; item

Olei ſtill. Majoranæ,
Coriandri, ana drachmam unam ſemis,
odoris grati gratiâ.

Et fiat *Unguentum* nobile *Nervinum*: cui ſi quis *Balſamum Indicum de Peru* addere voluerit, *Unguentum* nobilius reddet, ut meritò *Nervinum* dici mereatur; quòd frigidos Nervorum affectùs tollat, eorundemque doloribus opituletur.

UNGUENTUM NIHILI AD OCULOS.

℞. Unguenti Roſati ſimplicis, ex trinâ infuſione Roſarum albarum, cum Axungia Porcina recent. parati, uncias ſex;
cui immiſceantur
Camphoræ opt. ſcrupulus unus, vel drachma ſemis,
Sacchari Saturni reſolub. ex Minio facti, drachmæ duæ,
Pulv. Tutiæ præpar.
Nihili albi, ana uncia ſemis,
Matris Perlarum præpar. drachmæ tres,
M. Fiat *Unguentum*.

Calidas defluxiones ad oculos demulcet; eorundem rubedinem & inflammationem aufert, & dolores ſiſtit.

UNGUENTUM PECTORALE.

℞. Axungiæ Porcinæ recent. libram unam,
Caponis,
Anſeris, ana uncias tres,
Butyri Majalis recentis libram unam.

His mixtis, & leniter liquatis, immerge ſequentia ſucceſſivè, minutim inciſa, & contuſa,

Rad. recent. Enulæ uncias duas,
Pimpinellæ,
Ireos Florent. ana unciam unam ſemis,
Herb. recent. Hyſſopi,
Chærefolii,
Hederæ terreſtr.
Betæ rubræ,
Roriſmarini,
Salviæ,
Summitat. recent. Anethi,
Flor. recent. Chamomillæ,
Lavendulæ, ana unc. duas,
Semin. Aniſi,
Olibani in granis,
Styracis Calam. ana unciam unam,
Croci opt. drachmas quinque:

Factâ maceratione, donec omnia collecta ſint, fiat, in alembico vitreo pòſt, ſuo capitellô appoſitô, levis ebullitio & coctio, ad aliqualem ſaltem *Liquoris odoriferi* prolectionem; qui aſſervandus, ac ultimò *Unguento*, dum adhuc parùm calet, colato, & ſpeciebus opt. expreſſis, reſtituendus, cum agitatione aliquandiu continuatâ, addendo deſuper

Pulv. Benzoes ſubtiliſſimi,
Rad. Ireos Florentin. ana unciam unam,
Croci optimi unciam ſemis,
Ol. ſtill. Fœniculi,
Coriandri, ana drachmam unam ſemis:

Miſceantur exactè in calore leniſſimo: fiat *Unguentum* pectorale, nobile & præſtans; laterum ac pectoris dolores mitigans. Tuſſim maturat, expectorationem juvat, craſſos & viſcidos humores digerit, atque attenuat.

UNGUENTUM PEDICULORUM.

IGnobilis hujus, ac gregarii *Unguenti* præparatio, ex *præcedaneis Pharmacopœia Auguſtana* repeti poteſt; cujus notæ ibidem extant: &, licet, ob contemptiſſimum etymon, ac humile nomen, (quòd plerumque Mendicabulis, aut deſidiâ torpentibus, in uſu ſit) magnæ famæ non ſit; ſuam tamen cupit dexteritatem, non cuique obviam: cujus etiam diſpenſatio, ad majora rimanda, Lectorem manuducet.

UNGUENTUM POMATUM.

℞. Axungiæ Porcinæ recent. libras duas ſemis;

huic impaſtentur ſequentia inciſa & conquaſſata:

Pomorum odoriferorum, in fruſtula ſaltem conſciſſorum, cum ſuis corticibus, abjectis tamen ſeminibus, num. x.

Rad. Ireos Florent. albiſs. uncia una ſemis,

Roſarum albarũ recent. unciæ decem,

Flor. Arantiorum recent. unciæ tres,

Cortic. & flavedin. Arantior. Citri, ana uncia una ſemis,

Pulv. Benzoes, ſeu Aſæ dulcis drachmæ ſex:

Factâ maceratione diebus aliquot, fiat, in alembico vitreo, ſuô capitellô munitô, levis ebullitio, ad excipiendam *humiditatem odoriferam*, quæ bulliendo tranſit in præpoſitum vitrum; cujus autem *prior*, *magis odorifera*, *particula*, *& aqua*, ſeorſim, ſeparatim etiam, quæ ſubſequitur, ſigillatim aſſervanda eſt: non tamen diu coquendum; quod obſervetur, ne aduratur *Unguentum*, & nigrum ac fœtidum evadat, empyreuma ſpirans: idque è *colore albicante*, *& fragrantiâ*, probatur. Factâ igitur ebullitione leni, dumque hâc per actâ, à calore, aut fervore, parùm remiſerint, fiat colatura cum forti expreſſione; in colato diſſolve, ſi lubet, & *Unguentum* paulò ſolidius, & duriuſculum deſideretur,

Ceræ albæ non rancidæ, ſed novæ, uncias duas, vel tres.

Agitentur poſt, cùm refrixerint, diu multumque piſtillo ligneô, in ſartagine, donec albeſcat *Unguentum*, adjiciendo paulatim *particulam priorem aquæ odoriferæ*, quæ in ebullitione ſuâ per alembicum tranſiit, item ſubſequentia:

Reſinæ Styracis Calamitæ expreſſæ unciam ſemis,

Olei ſtill. Cinamomi,

Caryophyllorum, ana ſcrupulum unum,

Ligni Rhodii drachm. unam,

Nuc. Moſchat. drachm. ſemis.

Miſceantur; fiat *Unguentum* ſic nobile & fragrans, quod, ad oris fiſſuras, & decorem cuti conciliandum, utiliter adhibetur.

Nota, quòd in coctionibus & ebullitionibus hujus, & aliorum *Unguentorum*, in alembico vitreô peragendis, diſcretione & diligentiâ, ac peritiâ, repetitâque inſpectione Pharmacopœi, opus ſit; ne diu nimis illa coqui vel ebullire in alembico ſinat, ad copioſiorem aquæ, vel humiditatis, prolectionem, quàm rebus recentibus adjectis, ſcilicet, *hic*, *floribus Arantiorum*, & *Roſarum recentibus*, ac *Pomis*, de humido aquoſo ineſt; quod peritus Pharmacopœus conjecturâ facilè aſſequi poteſt, ſi in laboribus, & judicio, expertus ſit. (&, ut eò ſecuriùs perficiat, *in Balneo noſtro vaporoſo* inſtituat ſimilium *Unguentorum*, ac *Oleorum* etiam, ebullitiones) Quapropter, in prioribus *Unguentis*, hoc ſæpiſſimè & clarè monui, ut parùm illa in alembico coquantur, vel ebulliant ad aliqualem ſaltem, non ad totalem, humiditatis exhalationem, & prolectionem; ut nimirum aliquantulum humiditatis remaneat cum *Unguentis*; quæ & ipſa non exiguis viribus prædita eſt, atq; unà cum *Unguentis*, ſi non nimia, conſtare, iiſque immixta manere poteſt. Secus in *Oleis præ-*

præteritæ Claſſis ſe res habet; à quibus omnis humiditas, ſive per decoctionem, ſive per reſidentiam, & decantationem, ſeparanda eſt: quippe quòd illa *Oleis* neutiquam pexmixta maneat, quàm exigua etiam illa ſit, ſed neceſſariò ſeparari debeat. Oleis enim nullum, cum aqua, commercium, nec combinatio, neque verá miſtio, aut unio intercedit. Quare non eſt, ut me carpent Naſutuli quidam, qui ſine arte, abſque ſcientiâ, & conſcientiâ, ſuas inſtituunt medicamentorum præparationes, hoc pro ratô & firmô habentes, ſe nil, quod artis legibus contrarium, aut impoſſibile ſit, ſtatuiſſe, aut ſcripſiſſe. Sed ſibi, ſuæque inſcitiæ, incuriæ, atque inadvertentiæ, ſocordiæque imputent, ſi quandoque impingant. Sedulum enim, atque peritum, requirunt meæ Præſcriptiones Pharmacopœum, ut ut quæque ad amuſſim, adjectis omnibus Manipulationibus, deſcripta ſint, & ferè minima quæque. Cæterùm, nil difficultatis habent, neque in pretio excedunt, (de quô etiam nonnulli, ſed, reverâ, falsò conqueruntur) paratuque ſunt facilia.

UNGUENTUM POPULEON.

℞. Axungiæ Porcinæ recentis libras decem;
huic immergantur & impaſtentur, ſucceſſivè, tempore Veris, ſequentia, inciſa & contuſa:

Oculorum Populi arboris recentium libræ duæ,
Herb. recent. Hyoſcyami,
Solani,
Sempervivi min. ſeu Vermicularis,
Violarum, cum Floribus Martialibus,
Chærefolii,
Anethi,
Plantag. minoris,
Millefolii,
Hederæ terreſtris,
Flor. recent. Bardanæ, ana unciæ quatuor, vel quinque,
Flor. Roſarum pallidarum unciæ ſex,
Papaveris, cum foliis, unciæ tres.

Macerentur, poſtquàm omnia collecta ſunt, per tres circiter ſeptimanas; coquantur poſteà leniter, ad humiditatis ferè totalem conſumptionem; fiatque pòſt colatura, cum forti expreſſione: expreſſum agitetur parùm, ac uſui aſſervetur.

Unguentum hoc refrigerat & humectat, ſomnum conciliat, fronti, temporibus, & pulſibus illitum: in Febribus ardentibus, & aliis incendiis, opem fert; verumque *Anodynum* eſt *Unguentum*.

UNGUENTUM POTABILE RUBRUM.

℞. Butyri Majalis recentis ſine ſale libras duas;
huic impaſtentur
Rad. Alkannæ unciæ tres,
Rubiæ Tinctor. unciæ duæ,
Tormentillæ uncia una ſemis,
Enulæ uncia una,
Ireos uncia ſemis,
Caſtorei pingv. drachmæ ſex,
Croci opt. drachmæ duæ,
Vini rubri unciæ quatuor.

Macerentur per aliquot dies, in locô frigido: bulliant poſteà leniter, ad vini conſumptionem; colentur, & exprimantur ſpecies. Colato *Unguento*, dùm adhuccalet, adde, & in eô diſſolve,

Spermat. Ceti rec. non rancidi drachmas ſex.

Fiat *Unguentum*, interno & externo uſui deſtinatû. Internè aſſumitur contra concretum aut coagulatum, & extravaſatum ſanguinem: quamobrem præcipitatis, & contuſis ab alto, auxilio eſt.

ALIUD UNGUENTUM, SEU BUTYRUM POTABILE.

℞. Butyri Majalis recentis ſine ſale libras duas,
Cancrorum fluviatilium recent. & conquaſſat. num. LX.
Rad. Symphyti major. recent. uncias duas ſemis,
Enulæ recent. unciâ unâ ſemis,
Ireos Florent. unciam unam,
Croci Auſtriaci drachmam unam,

Flor. recent. Papav. errat.
Roſar. rubr. ana unciam unam ſemis, vel duas.

Coquantur leniter, in patellâ terreâ vitreatâ, igne leni carbonum, ad humiditatis exhalationem; cavendo tamen, ne comburantur. Coletur pòſt, & exprimantur ſpecies fortiter: *Butyrum* expreſſum *rubrum* aſſervetur uſui: quod præſtans eſt in affectibus pectoris, tuſſi antiqua, ſputo purulento, & phthiſi ipſa. Ulcera pectoris conglutinat atque ſanat.

UNGUENTUM ROSATUM: de MINIO: ad SCABIEM:

Conficiantur juxta *Animadverſiones ſuper ipſa, in pragreſſa Pharmacopœiâ* ſigillatim factas; quas Lector Amicus haud gravatim revolvere dignetur.

UNGUENTUM AD SCABIEM ALIUD.

℞. Rad. recent. Helenii ra ſpat. uncias ſex,
Lapathi uncias quatuor,
Scrophulariæ unc. duas,
Axungiæ Porcinæ libram unam ſemis, vel duas.

Coquantur aliquandiu leniter, præmiſsâ tamen maceratione, per unam alteramvè ſeptimanam: fiat colatura pòſt, cum expreſſione forti; expreſſóque admiſce

Pulv. Sulphuris vivi ſubtiliſs. unciam unam ſemis, vel duas,
priùs cum
Olei vitellor. ovor. unciâ unâ
probè ſubacti,
item
Olei Laurini uncias tres.
. M. Fiat *Unguentum.*

Illinitur loco calido, præſertim à balneo ſudatorio, aut veſperi; & ſequenti die abluitur cum *decocto Lapathi*, aut *Scrophulariæ*, &c. aliquoties repetendo.

UNGUENTUM SPLENETICUM.

℞. Axungiæ Porcinæ recentis libras tres; cui immergantur ſequentia inciſa & contuſa: utpotè,

Rad. recent. Apii,
Bryoniæ,
Helenii,
Pimpinellæ, ana unciæ duæ,
Valerianæ uncia una,
Herb. recent. Naſturtii hortens.
aquatici,
Matri ſylvæ,
Verbenæ,
Rorismarini,
Abrotani, ana unciæ tres,
Plantag. min. unciæ duæ,
Cortic. Tamariſci recent. uncia una,
Capparum recent. ſale condit. unciæ duæ ſemis,
Baccar. Juniperi virid. unciæ duæ,
Lauri excort. drachmæ ſex,
Sem. Naſturtii opt. conquaſſati unciæ duæ:

Factâ maceratione, ſeptimanâ unâ vel alterâ, coquantur parùm; pòſt colentur & exprimantur ſpecies fortiter: expreſſo *Unguento* adde

Pulv. Gummi Ammoniaci unciam unam ſemis,
Sagapeni unciam unam,
ſolutorum cum
Vini albi boni ſ. q. ad pultis formam.

Verùm non multum ea coquantur, ne *ſubtiliores & penetrantiores Gummatum partes* in coctura exhalent. Propterea *Pulveres prædictorum Gummatum* non abs re ſumendos præcipio; quia faciliùs diſſolvi, vel dilui poſſunt, & ſine colatura (ob quam liquidiora effici gummata, & denuò, ac neceſſariò, coquendo, ad competentem conſiſtentiam pultis inſpiſſari deberent,) *Unguento* dextrè commiſceri.

Item adde

Camphoræ unciam unam, vel unam ſemis,
ſolutæ pariter priùs ad pultis formam, cum
Olei de Capparibus ſuff. quant.

Fiatque *Unguentum Spleneticum*, omnibus exactè mixtis; cui, ſi libitum eſſet, *Olea*

Olea Coriandri, *Lavendulæ*, vel *Majoranæ*, propter gratum odorem, addi poſſent.

Eſt *Unguentum* præſtans, & efficax, in obſtructionibus Lienis; cujus duritiem reſolvit, emollit, & egregiè roborat, externâ, & ſæpiùs repetitâ, inunctione.

UNGUENTUM, SEU BALSAMUM STOMACHICUM REGIUM.

℞. Ol. Nuc. Moſchat. expreſſi, uncias duas ſemis,
Pulv. Gummi Maſtichis elect. unciam ſemis,
Tacamahacæ,
Animæ, ana drachmas tres.

His omnibus, leniſſimô in calore, liquefactis, & ſimul colatis, ſuperadde

Ol. ſtill. Menthæ,
Majoranæ,
Caryophyllorum, ana drach. unam,
Cinamomi,
Abſinthii,
Calam. Aromat.
Carui, ana drachmam ſemis;
&, cùm omnia veluti refrixerint,
Balſami Indici de Peru drachm. ſex admiſceantur; item
Extr. Croci drachm. una, vel una ſemis.

Fiat *Balſamum* nobile Stomachicum, cùm interno, tùm externo uſui deſtinatum, & accommodandum.

Eſt verè Regium Stomachale *Balſamum*. Roborat inſuper Cor, & vitalem facultatem: non ſolùm externâ ſui inunctione, ſed & intrà corpus ſumptum, cum *ovo ſorbili*, egregiam præſtabit operam.

UNGUENTUM AD VERMES, ET UNGUENTUM VIRIDE REGINÆ.

Conficiantur juxta *Animadverſiones n. ad ipſa in præmiſſâ Pharmacopœia* ſigillatim factas; quas L. B. haud gravatim adeat.

Nota Epilogica. Quantumvis, L. A. quædam ex his præſtantiſſimis, *Unguentis* & verè Regiis, ritè ac dextrè, quoad Compoſitiones ſuas, deſcriptis, apparenter ſaltem magnos labores, difficiles præparationes, & graves impenſas poſtulare videantur; reverà tamen, ſi exactius inſpiciantur, paratu facillima ſunt omnia, & paucis inſuper expenſis parabilia; cùm ſingula eorum ingredientia levi pretio haberi queant. Unicè diligentem, & ſedulum requirunt Pharmacopœum, qui indefeſſus ſit in laboribus, atque expertus, Latini nec non gnarus Idiomatis. Unde, profectò, me falsò accuſant nonnulli Pharmacopœi, & Medici; quorum alii difficilem Compoſitorum medicamentorum præparationem arguunt; iterum alii pretium excedens, in comparandis Ingredientibus carioribus: plurimi verò, nimis apertam, & cuivis indigno Lippo, Tonſori, vel Ano ſagaciori, obviam eorum deſcriptionem: qui, quando non habent, quod carpant, hoc quærunt prætexere. Sed ex his contrariis, & iniquis judiciis palàm fit, ne unum, ex prædictis Zoilis, ſcripta mea integra, & ſtudioſè, perlegiſſe, aut vera ea intellexiſſe, nec etiamnum capere; idque ob Latini Idiomatis ignorantiam: ſed omnes, Momorum ſaltem more, cuncta ſuggillare inſtituiſſe, nihil, niſi quod ipſi faciunt, rectum putantes. Nam illi, qui difficilem horum medicamentorum præparationem culpant, his, qui, eandem nimium manifeſtè expoſitam atq; detectam eſſe, clamant, è diametro contrarii ſunt. Unde ultrò eorum inſulſa, & nullo veritatis fundamento innixa, judicia per ſe ipſa ruunt, atque, in contemptum eorum, nota fiunt. Quod igitur dexterrimas has, & claras medicamentorum Compoſitorum deſcriptiones concernit; fateor, & certum eſt, omnia tàm accuratè, juxta tenorem & leges artis, eſſe tradita, ut nullus Pharmacopœorum, ab experientia eruditus, vel in uno anceps hærere poſſit, quô modô, vel quali ratione, hoc vel illud artificioſè parandum, & aggrediendum ſit. Veruntamen nil minus fieri poteſt, quàm ut qualibet anus, etiam ſagaciſſima, vel alius ex vulgo, ea ſtatim imitari, & Simiam Pharmacopœorum

rum peritorum agere valeat, quin potius, modò illo artificioſiori manifeſtato, penes Pharmacopœos peritos & doctiores hæc magis Dædala Medicamentorum præparatio manſura ſit, atque adeò ars Nobiliſſima, periſſima itura aliàs, ab interitu vindicetur, priſtinæque dignitati ſuæ reſtituatur. Quod idem mecum ſentient doctiores, in Theoria pariter, ac Praxi, exercitati Medici, & Pharmacopœi; qui ipſi plurimorum ſuorum Miniſtrorum levitatem in arte, tùm & ſegnitiem, & ignorantiam (de quâ etiam Dn. Fridericus Muller, Peritiſſimus æquè, ac Doctus Viennenſium & Statuum Auſtriæ Provinciæ Pharmacopœus, *in ſua, ſuper Lexicon Medicum, Præfatione*, ſummoperè conqueritur,) deteſtantur. E contra verò, qui difficiles has ipſas præſcriptionum mearum præparationes quaſi in jus vocare inſtituunt, illi, è diametro contrarii prioribus, à veritate etiam planè aberrant, nec rationem, quâ me, qui omnia juxta Legum Pharmacevticarum harmoniam ordinavi, de jure culpent, dum ſe ipſos, tanquàm inexpertos, & leviter arte ſuâ tinctos, reprehendere, ſatis habent. Etenim non pauci illorum ſunt, qui hoc ſibi firmiter perſuaſum tenent, modò Syrupum aliquem ſimplicem, (licet haud debitè,) conficere didicerint, aut Aquam deſtillare ſimplicem; tùm ſe ſolidè doctos, & Magiſtros artis protinus eſſe; cùm tamen vix à limine hanc nobiliſſimam æquè, ac difficillimam artem ſalutarint. Tandem, precium grande quando nonnulli taxant, itidem & ipſi rem haud penetrant, aut intelligunt, vel lucri ſunt nimis cupidi. Illud dico, quia aliàs cernerent perfacilè, me primariò quidem Divitibus, atque Magnatibus; (ob id enim Regiæ titulo inſignitur hæc Pharmacopœia, quòd verè Regia Medicamentorum genera in ea tradita contineantur,) nec tamen minus quoque Pauperibus, ut qui tenuioris fortunæ ſunt, ſua quibuslibet ordinaſſe & deſtinaſſe; quorum potiora tàm levi ære veneunt, ut meritò hi, qui de intenſo conqueruntur precio, heluones, & avari, meritò dicendi ſint, gratis omnia volentes, nihilque ferè Præparationibus medicamentorum ſanioribus impendere, in animo habentes. Perpendant illi mecum, qui rem exactius, & æquiori animi lance, trutinant, quanta, olim, rerum precioſarum, ſimplicium, utilium, & innumerabilium, facta ſit inutilis profuſio, in quibusdam, & quidem plurimis, Antiquorum præſcriptis medicamentorum Compoſitionibus omnis generis; quorum ſpecimina haud pauca, in *duobus prioribus Claſſibus XIV. & XV.* aliquot ſaltem Compoſitiones limæ ſani judicii ſubjiciendo, manifeſta feci, nec ſine fundamento detexi. Eſto, quòd quandoque, in his meis legitimè delineatis medicamentorum Compoſitionibus, & Præparationibus, quæ præſtant, reverâ, Antiquis, quædam, in quantitate majori, huic, vel illi, adjiciantur medicamento Compoſito, ſimplicia; ſint & ea paulò ſumptuoſiora: (quod tamen raròcontingit,) hoc tamen, quoad precium, tanto damno Pharmacopœis non cedit, quàm ſi potiora Compoſitionum Veterum ingredientia inutiliter agglomerentur, aut annumerentur; à quibus non ſolùm hoc, vel illud, determinatum medicamentum nullas Virtutes mutuare habet, ſed quæ aut obſunt magis, aut reliqua, in Virtutibus ſuis, remorantur contenta, eſſentialiter adjecta: quippè, quod ex fundamento, & radice rei, non ſemel demonſtravi. Quæro ergò, annon majuſcula illa copia Ingredientium, pauloque dexterior ac artificioſior medicamentorum præparatio, propter quæ illa præſtantiora & validiora efficiuntur in operationibus ac virtutibus ſuis, non ſint præferenda invalidis & effœtis quibusdam Antiquorum medicamentis Compoſitis? Ubi, ſi recta inſtituatur computatio, certè graviori multò veneunt precio Antiquorum nonnulla, quàm illa edocumatiùs elaborata; quæ ſunt, ut dictum, Virtutibus ſuis longè efficaciora, idque propter, in minori quoque Doſi infirmis propinari poſſunt: ex quo & Medicus ipſe, ut ſine ſuo potitus, Exiſtimationem, & Laudem; Pharmacopœus, haud exigui momenti, Lucrum; Infirmus deniq; ipſe, Sanitatem priſtinam celeriùs conſequi valet. Itaque

non

non moror Ego Zoilorum inſulſa & iniquâ judicia, quæ, tantum abeſt, ut inſtituto meo impedimento ſint, ut potiùs calcar acrius ad perſequendum, & majora mihi, melioraque, in lucem proferendi aſſint, hoc pro ſolatio habenti, quòd ne Jupiter quidem omnibus placeat. Quomodo ergò hæc omnium nutui conformia eſſe poterunt? præſertim quæ, quot capita ſunt; tot ſenſus, & opiniones, abundantes inveniunt.

Et hæc ſunt etiam illa, quæ, circa *Unguentorum*, tanquam Externorum Medicamentorum, præparationem & compoſitionem, annotare volui: è quibus pateſcit, quòd & in hâc, horum, licet externo aſpectu viliorum, juſtè deſcribendi & præparandi ratione, non levi opus ſit dexteritate atque prudentiâ. Hoc igitur labore noſtro, intuitu Tui ſuſcepto, L. B. fruere.

Ego verò ad alia progredior.

PHARMACOPOEIÆ REGIÆ,

ſeu

DISPENSATORII NOVI LOCUPLETATI,

CLASSIS DECIMA OCTAVA:

EMPLASTRORUM DEBITE PARANDORUM FORMULAS EXPLANANS.

EMplaſtra, & Cerata, *quæ duabus hiſce Claſſibus continentur, non, niſi conſiſtentiâ, Inter ſe differunt:* Emplaſtra *paulò ſolidiora* ſunt; *molliora nonnihibil* Cerata. *Suntq́, Medicamenta externa, Vulneribus, Ulceribus, Rupturis; debilitatis, refrigeratis, & inflammatis Membris, &c. accommodata, liquabilia utplurimum, uti* Cera, Reſina, Pix &c. *ob id ſolida, in frigore; liquida, in calore paulò fortiori. Componuntur ex omni genere* Mineralium, Vegetabilium, & Animalium, *pro intentione Medici, & diverſitate affectuum. Specierum ipſa Ingredientium, utpotè,* Ceræ, Reſinæ, Terebinthinæ, Gummatum, Oleorum, Pulverum, &c. *proportio, & exacta quantitas, univerſaliter determinari nequit. Non equidem me latet, quòd communiter,* ad unciam unam Oleorum, *(præſertim in Ceratis)* unciæ tres Ceræ, Reſinæ uncia una, Pulverum drachma una, drachma una ſemis, & drachmæ duæ, *deſtinentur. Aſt hæ vana ſunt aſſertiones. Quàm diverſam enim producat coctio* Oleorum, *cum nonnullis* Pulveribus, *imprimis* Mineralibus, *conſiſtentiam, palàm eſt. Ex ſolo enim* Oleo, *& quocunq́,* Metallo, plurimisque Mineralibus, *quibusdam ſolutis, nonnullis autem indiſſolutis,* Unguenta, Cerata, (*quoad conſiſtentiam*) *&* Emplaſtra *fieri poſſunt. Variant itidem pondus exquiſitum,* Terebinthina, Reſina, Gummata, &c. *quæ modò liquidiora, molliora; modò ſolidiora, & craſſa, deprehenduntur. Omnium deniq́, maximè diſcrepant* Pulveres; *quorum alii aridiores ſunt, alii oleaginoſi; nonnulli graves, ponderoſi, uti* Metallorũ *&* Mineraliũ, *qui proindè, Emplaſtris commixti, eandem duritiem, & ſolidam*

non

non producunt conſiſtentiam, quam arida quædam vegetabilia levia, poroſa. *Quin etiam Anni tempora; nec non mucilagines viſcoſæ, Emplaſtris addendæ, pondus ingredientium reliquorum non parùm variant. Cùm itaq; univerſaliter proportio determinari nequeat, neceſſum eſt, ut, qui ſimiles Compoſitiones conſtruere velit, rerum Medicarum, immaniter variantium, exactam habeat notitiam. Dictas autem rerum varietates, diverſa Emplaſtrorum & Ceratorum Compoſitiones, & Præparationes ſequentes manifeſtabunt.*

Velim autem, B. L. ut ad hanc, & ſequentem, Claſſem referas ea, quæ, in Animadverſionibus plurimorum Emplaſtrorum, præcedentis Pharmacopœiæ Auguſtanæ *non ſemel inculcata ſunt; quæq; ulterius*, in Appendice n. circa hanc Claſſem, *non temerè, nec gratis, admonuimus: quæ ſingula ſi ſtudiosè perlegeris, & obſervaveris accuratè, res haud protriti momenti eſſe, comperies, ſcitu tàm dignas, quàm neceſſarias; quæ & Medicum cautum reddere, & Pharmacopœum non leviter erudire poſſunt; quemadmodum utrumq; hæc decent, & exornant.*

EMPLASTRUM ALBUM COCTUM.

℞. Olei Sambuci ex floribus, per trinam infuſionem, macerationem, & expreſſionem, exactè parati, vel, quod melius foret,
Axungiæ Porcinæ recent. caſtr. itidem ſemel atq; iterum, cum floribus recentibus Sambuci, vel etiam cum Roſis recentibus, infuſæ, maceratæ, & per expreſſionem denuò ſeparatæ, libras duas,
Ceruſſæ Venet. pulveriſatæ libram unam ſemis.

Miſta coquantur leniſſimo igne, continuò infundendo aliquid *Aceti Sambucini*, prò exactiori diſſolutione Ceruſſæ, (quousque propemodùm *libra una ſemis Aceti* dicti affuſa fit) donec *Emplaſtri* mollis, & non nimis ſpiſſam, conſiſtentiam nacta fuerint, ſpatulâ, vel rudiculâ, ſine intermiſſione agitando: cui, ab igne remoto, addantur ſtatim, ut in eo liquefiant,
Ceræ albæ unciæ quatuor,
& ſubſequentes Pulveres:
Pulv. Maſtichis elect.
Thuris albiſſ.
Lapidis Calaminaris, cum ſpermate Ranarum, in aquam reſoluto, præparati & levigati, ana uncia una ſemis,
Pompholygis uncia una,
&, ſi lubet,
Camphoræ uncia ſemis, vel drach. ſex, cum particula
Ol. Roſarum cocti ad pultis formam ſolutæ.

Fiat *Emplaſtrum* laudabile, ad omnes inflammationes, & ulcera ſordida, antiqua & cancroſa, &c. præſtans.

EMPLASTRUM DE BACCIS LAURI STOMACHALE.

℞. Terebinthinæ claræ & liquidæ uncias tres;
in quibus liquefac
Pulv. Maſtichis uncias duas,
Thuris albi unciã unam ſemis,
Tacamahacæ unciam ſemis.

Quibus benè mixtis, & leniſſimo calore liquatis, adde paulatim, & alternatim, de ſequentibus Pulveribus, & Melle. nempè,
Mellis Menthæ n. m. parati, uncias tres,
Pulv. Baccarum Lauri,
Nuc Moſchatar. ana unciam unam ſemis,
Caryophyllorum unciam unam,
Calami Aromatici,
Zedoariæ, ana drachmas ſex,
Macis unciam ſemis.
Fiat *Emplaſtrum Stomachicum* efficax.

Ventriculi, & inteſtinorum, dolorem à flatibus, aut frigida intemperie, ortum ſanat, & concoctionem promovet, externè ventriculo appoſitum.

EMPLASTRUM BASILICUM ET VULNERARIUM.

℞. Terebinthinæ claræ & odoratæ uncias duas;
in qua liquefac
Pulv. Maſtichis elect.
Sagapeni, ana unciam unam;

Colophoniæ tranſlucidæ unc. quatuor:
his liquatis paulatim adde
Pulv. Myrrhæ tranſpar.
Olibani albiſſ.
Succini albi præpar. ana unciam unam,
Croci optimi unciam ſemis.

Fiat *Emplaſtrum*, aliquandiu in calore, leniter ſaltem liquatum, & agitandum, ut ingredientia ſe invicem exactè amplectantur.

Hoc præſtans eſt in omnibus Vulneribus recentibus & antiquis, Nervorum, Oſſium, Capitis &c. Membris etiam & Nervis conquaſſatis opitulatur.

EMPLASTRUM CEPHALICUM REGIUM.

℞. Reſinæ Styracis, per expreſſionem factæ, uncias duas,
Ladani, per extract. paratæ, unciam unam,
Ol. Nuc. Moſchat. expreſſi uncias tres.

In his liquatis leniſſimo calore ſolvantur ſequentia: utpotè,
Pul. Gum. Tacamahacæ,
Animæ, ana drach. decem,
Olibani in granis unc. una;
quibus porrò inſtillentur
Ol. ſtill. Ligni Rhodii drachmæ duæ,
Majoranæ,
Lavendulæ, ana drachma una,
Coriandri drachma ſemis.

His probè unitis, & interim aſſervatis, immiſceantur, ſucceſſu temporis, ſequentes Herbæ, & Flores recentes, ſubtiliſſimè incis. ac contuſ. ad pultis formam; nec non Pulveres, qui infrà ſequuntur,
Herb. recent. Betonicæ, cum floribus,
Majoranæ,
Roriſmarini, cum flor.
Gemmar. Populi arbor. recentium, ana uncia una,
Flor. recent. Keiri,
Tunicæ,
Arantiorum, ana uncia ſemis,
Pulv. Succini albi præpar. drachm. ſex,
Ligni Aloës gummoſi unc. ſemis,
Croci opt. Orient. drachm. duæ,
Nucleorum Perſicorum excorticat.
Ceraſorum excorticat. ana uncia ſemis,
contuſorum omnium ad pultis formam, cum Aqua Roſarum fragr. ſ. q. & per ſetaceum tranſmiſſorum.

Miſceantur exactè, in diplomate, calore leni; fiatq; *Emplaſtrum* juſtæ conſiſtentiæ.

Præſtat ad Capitis fluxiones ſiſtendas, & exſiccandos humores varios Cerebri; Cephalæam, Cephalalgiam, aliasque capitis affectiones præter naturam juvat. Eſtq; *Emplaſtrum* verè Regium.

EMPLASTRUM DE LAPIDE CALAMINARI, AD ULCERA FLUIDA ANTIQUA.

℞. Terebinthinæ bonæ odoratæ uncias tres;
in qua liquefac
Maſtichis elect. unciam unam,
Colophoniæ,
Ceræ flavæ novæ, ana uncias duas;
ſuperaddendo
Pulv. Lapid. Calaminaris, præparati cum ſucco Plantag. & Millefolii, ac denuò exſiccati, uncias duas, vel tres,
Tutiæ præparatæ unciam unam ſemis,
Olibani ſubtiliſſ. triti unciam unam,
Lithargyrii ſubtiliſſ. pulveriſati unc. unam ſemis,
priùs tamen cum
Aceti Sambucini aliquot unciis cocti, & iterum exſiccati.

Fiat *Emplaſtrum* juſtæ conſiſtentiæ; ulceribus manantibus & fluidis exſiccandis proficuum.

EMPLASTRUM CATAGMATICUM, ſeu AD FRACTURAS OSSIUM.

℞. Terebinthinæ claræ odoratæ,
Ceræ

Ceræ flavæ odoratæ novæ, ana libram unam ſemis,
Reſinæ albæ Pini libras duas.

His liquatis, ac per linum & qualum colatis, immiſceantur ſequentia, ſubtiliſſimè priùs inciſa, & contuſa: utpote,

Rad. Conſolid. majoris rec. unciæ tres,
Saniculæ rubr.
Barbæ hirci,
Tormentillæ,
Herb. Conſolidæ Saracenicæ,
Alchimillæ,
Pyrolæ,
Millefolii,
Hyperici ſummit. floreſc.
Fol. Quercus, ana recent. unciæ duæ,
Oculor. Populi arbor. recentium unciæ tres,
Summitat. Laricis, vel Abietis arboris, recent. unciæ duæ:

quibus probè unitis ſuperaddantur Pulveres ſequentes:

Pulv. Olibani,
Maſtichis,
Myrrhæ,
Sanguinis Draconis,
Succini præpar. ana uncia una ſemis,
Lapidis Oſteocollæ,
Calaminaris, ana cum ſucco Millefolii parat. unciæ duæ,
Roſarum rubear.
Balauſt. ana uncia una.

Miſceantur exactè in diplomate; fiatque *Emplaſtrum* debitæ conſiſtentiæ.

Vires habet hoc *Emplaſtrum* inſignes, in ſanandis Oſſium fracturis; fovet nativum partis calorem, ſiſtit fluxiones humorum, & egregiè nervos roborat, & Vulnera ac Oſſa in coalitione juvat; in Herniis quoq; ſanandis non minùs efficax.

EMPLASTRUM CITRINUM VULGARE.

℞. Terebinthinæ claræ libram ſemis,
Reſinæ albæ Laricis,
Sevi Cervini, ana libram unam,
Ceræ Citrinæ novæ odoratæ libram unam ſemis.

Liquentur calore leni, & per linum atque qualum colentur, ſuperaddendo
Pulv. Rad. Curcumæ uncias duas.

Fiat *Emplaſtrum*, cujus uſus notiſſimus eſt.

EMPLASTRUM DEFENSIVUM.

℞. Lithargyr. ſubtiliſſ. pulv.
Ceruſſæ pulv. ana uncias XVI.
Ol. Sambucini ex flor.
de Spermate Ranarum, ana libram unam,
Unguenti Popul. uncias quatuor, vel ſex,
Aceti Sambucini,
Roſacei, ana uncias octo,
Succi Plantaginis depur. uncias decem.

Coquantur in ſartagine amplâ, igne leniſſimo, ad *Emplaſtri* conſiſtentiam molliorem, ſpatulâ, ſive rudiculâ, continuò agitando: cui, ab igne remoto, addè

Ceræ flavæ & novæ odor. unc. quatuor,
Pulv. Olibani uncias duas,
Maſtichis,
Roſar. rub.
Lapid. Calamin. cum ſucco Plantag parati & exſicc.
Rad. Ireos Flor. ana unciam unam ſemis,
Liquiritiæ,
Myrrhæ, ana unciam unam,
Croci opt. unciam ſemis.

Fiat, omnibus probè mixtis, in calore, *Emplaſtrum* nobile *Defenſivum*; quod omnia ſymptomata irruentia, ac vulnera concomitantia, inflammationes, & defluxiones ad partes affectas, præcavet, parteſque roborat.

EMPLASTRUM DIACHYLON SIMPLEX.

℞. Mucilag. Sem. Fœnigræci,
Lini,
Rad. Altheæ; ana cum lixivio forti, ſed claro, extract. libram unam,
Litharg. ſubtiliſſ. triti libras tres,
Axungiæ Porcinæ recentis libras quatuor.

 Coquan-

Coquantur leniſſimo igne, in ſartagine amplâ, ſpatulâ continuò agitando, ad *Emplaſtri* conſiſtentiam & craſſitiem; agitetur ultimò diu, donec refrigeſcat, & dealbetur. Videantur etiam *Animadverſiones ſuper ipſum facta*, pro majori dilucidatione, ubi ejusdem quoq; Virtutes à *D.D. Auguſtan.* uberrimè deſcriptæ ſunt.

EMPLASTRUM DIACHYLON CUM GUMMI.

Conficiatur modô *in Animadverſion n. præcedentis Pharmacopœiæ* edocto, vel etiam

℞. Diachyli ſimpl. ſuperioris libram unam;

cui immiſceantur pedetentim, ſub continuâ agitatione, in leni pariter calore, ſequentia:

Gummi Ammoniaci,
Opopanacis,
Galbani,
Sagapeni, ana uncia ſemis,
ſoluta prius in ſufficiente quantitate Aceti, vel Vini, ad pultis formam: item,
Pulv. Olibani,
Maſtichis, ana drachm. ſex.

Fiat *Emplaſtrum* ſ. a. quod emollit, concoquit, maturat, digerit atque reſolvit.

EMPLASTRUM DIAPHORETICUM.

℞. Gummi Ammoniaci uncias duas,
Elemi unciam unam ſemis,
Sagapeni unciam unam.

Solvantur in ſ.q. Aceti, ad pultis formam: cui adde pedetentim, & quaſi guttatim,

Ceræ flavæ odoratæ libram unam,
Terebinthinæ claræ uncias tres,
Colophoniæ, ſeu Picis Græcæ, uncias quatuor:

liquata invicem leni igne, in ſartagine, ſeparatim, & non nimis calidè, *ſuperioribus Gummatibus* ſenſim, & alternatim, uti dictum, ſub continuâ agitatione, infuſa; hinc alternatim etiam inſpergantur ſucceſſivè hi Pulveres: utpote,

Pulv. Gummi Bdellii unciæ quatuor,
Succini Citrini unciæ tres,
Olibani,
Maſtichis, ana uncia una,
Sandaracæ drachmæ ſex;

poſt agitentur, donec omnia commixta, atque dextrè unita ſint, per horam integram, in diplomate, vaſe ſcilicet duplici, calore leni: fiatque *Emplaſtrum*, tumoribus œdematoſis, fracturis oſſium, luxationibus, & contuſionibus, maximè conducens. Eſt ex *Mynſichtio* depromptum, correctum, & in artis formam, ſeu ordinem, redactum.

EMPLASTRUM DE FULIGINE.

℞. Terebinthinæ claræ uncias tres,
Saponis Veneti ſubtiliſſ. raſpat. uncias quinque.

Liquefiant ſuper igne lento, in ſartagine; quibus ſtatim adde ſequentia:

Fermenti acris Panis uncias duas,
Pulv. Croci opt.
Axungiæ Serpentum, ana unciam unâ, vel, hujus locô,
Axungiæ Porcinæ unciam unam ſemis.

Piſtentur & agitentur benè, donec omnia exactè conjuncta atq; unita ſint: tùm ſuperadde

Fuliginis Camini ſplendidi pulveriſati ſubt. uncias duas,
Antidoti Theriacalis n. uncias duas ſemis.

Piſtentur iterùm probè, donec omnia dextrè unita fuerint; tandem, remiſsô calore intenſo, cùm quaſi refrixerint, admiſce

Vitell. ovorum num. iiij.
Salis Theriacalis noſt. *tertiæ deſcript. pag. Animadv. 278.* edocti, unciam unam.

Fiat *Emplaſtrum*; cui, ſi competentem non haberet conſiſtentiam, *Ceræ Citrinæ uncia una*, vel *altera*, addi poſſet.

Magnarum virium eſt, ſi legitimè ſit confectum, in Peſte, ad extrahendum venenum, maturandos bubones, atque anthraces, & mitigandos exinde ortos dolores.

Nota.

Nota. *Bufonum, aut etiam Serpentum, Pulvis non inepte forſè huic* Emplaſtro, *pro majori peſtiferi veneni extractione, adderetur.*

EMPLASTRUM HEPATICUM.

℞. Terebinthinæ claræ & odor. uncias ſex; in qua liquefiant
Pulv. Gumm. Ammoniaci,
Myrrhæ ſubtiliſs. pulv. ana uncia una ſemis,
Elemi,
Sagapeni, ana unc. una; his liquatis adde
Ceræ flavæ novæ & odoratæ uncias quatuor;
et, dum adhuc liquata in diplomate hærent, ſuperinjiciantur ſequentes Radices, & Herbæ, ſubtiliſſimô modô inciſæ atque contuſæ ad pultis formam: utpotè,
Rad. recent. Apii,
Enulæ,
Pimpinellæ,
Cichorii ſylv. ana uncia una,
Herb. recent. Agrimoniæ,
Abſinthii,
Naſturtii hort. ana uncia una ſemis,
Flor. Roſar. rubr. recent. unciæ duæ,
Camphoræ drachmæ ſex,
ſolutæ in
Olei Seminis Naſturtii expreſſi uncia una:
item ſuperinſpergantur
Pulv. Santali rubri,
Baccarum Lauri,
Olibani, ana uncia una,
Succi Abſinthii,
Chamædryos, ana inſpiſſat. ad formam Extracti, drachm. ſex.
Fiat *Emplaſtrum* debitæ conſiſtentiæ.
Efficax eſt, in Hepate & Liene obſtructo; cujus duritiem emollit, reſolvit, & egregiè roborat.

EMPLASTRUM ALIUD HEPATICUM.

℞. Pulv. Roſar. rubrar. unciam ſemis,
Santali rubri drachm. duas ſemis,
Baccar. Lauri drachm. duas,
Raſuræ Eboris,
Olibani,
Sem. Naſturtii, ana drach. unam ſemis.
Coquantur in ſ. q. Decocti fortis Radic. Pimpinell. & herb. Abſinth. ad *Cataplaſmatu* ſolidiorem conſiſtentiam, ne cuti adhæreat; quod interim aſſervetur. Jam verò accipe
Terebinth. claræ unciam unam ſemis; in qua liquefac
Pulv. Gumm. Elemi,
Sagapeni, ana drach. tres,
Myrrh. rubr. drach. duas ſemis;
his liquatis ſuperadde
Ceræ odoratæ nov. flav. unciam unam ſemis,
Gummi Ammoniaci pulv. & ad pultis ſpiſſioris formam, in ſ. q. Vini albi ſoluti, unciam ſemis,
Succi inſpiſſati Abſinthii craſſi drachm. unam ſemis:
Item ſequentia, minutiſſimè inciſa, &, ad pultis formam, in mortario, contuſa adjiciantur: utpotè,
Rad. recent. Cichor. ſylv.
Pimpinellæ, ana drachmæ duæ ſemis;
Apii,
Enulæ ana drachm. duæ,
Herb. recent. Abſinthii,
Cichorii ſylv. ana drach. duæ ſemis.
Ultimò tandem immiſceatur ſuperiùs aſſervatum *Cataplaſma*, &
Camphoræ drachm. una,
Ol. Ligni Rhodii drachm. una ſemis:
Fiatque *Emplaſtrum Hepaticum*; cujus unciæ duæ ſemis circiter extendantur ſuper alutam, & obducatur ſyndone rubro.

EMPL. AD HYDROPEM:
ISCHIADICUM:
MAGNETIC. ANTIP.
ANGELI SALE:
de MELILOTO:
MINIC:

Hæc omnia ac ſingula commodiſſimè parari poſſunt, juxta *Animadverſiones n. ad*

n. ad quodlibet Emplaſtrorum horum, ſeorſim, in prægreſſa Pharmacopœia Auguſtana, ad, e-ctas, in quibus genuinæ & dextræ eorum præparationes deſcriptæ ſunt, ſecundum quas commodè poſſunt inſtitui. Hoc tamen, quoad *Emplaſtrum Iſchiadicum*, monendum, *ut pondus Euphorbii, Semin. Erucæ & Caparum*, nonnihil augeatur, nec aliud, quàm *Oleum Saponis*, locô *Olei Lini*, recipiatur. Eorum virtutes inſuper ibidem loci patebunt.

EMPLASTRUM NERVINUM.

℞. Terebinthinæ claræ odoratæ libram unam;
in qua liquefacito
Gummi Carannæ puriſſimi unc. duas,
Pulv. Gummi Elemi,
Animæ,
Sagapeni, ana unc. tres,
Tacamahacæ unc. quatuor,
Maſtichis elect. uncias quinque.

His leniter liquatis, &, ſi opus, per linum & qualum colatis, adde ſequentia commixta, & liquefacta ſimul, in aliâ jam tùm patellâ: utpotè,

Ceræ flavæ odoratæ uncias xx.
Axungiæ Canis recent. uncias ſex,
Humanæ uncias quatuor:

et, dum adhuc liquefacta in diplomate hærent, ſuperinjiciantur ſequentia ſubtiliſſimè inciſa, & contuſa, ad pulvis minutiſſ. formam: nimirum,

Gemmar. ſeu Oculor. Populi recentium unciæ decem,
Summitat. Abietis, vel Laricis (vulgò Fehrene Gipffel) repurgat. ab externâ lanugine, unciæ quatuor,
Baccar. Juniperi virid. & recent. unciæ duæ,
Herb. recent. Calaminthæ montanæ,
Chamæpithyos,
Majoranæ, ana unciæ duæ ſemis,
Roriſmarini,
Salviæ hortenſ. ana unciæ quatuor,
Pulv. Croci opt. unciæ tres,
diluti ad formam pultis, cum
Vini albi ſuffic. quantitate,
in quô
Lumbricorum terreſtrium unciæ quatuor
priùs ebullierint:
Pulv. Baccar. Lauri,
Olibani,
Myrrhæ, ana unciæ quinque;
& in fine, quando quaſi refrixerunt, immiſceantur
Balſami Indici de Peru unciæ duæ,
Olei ſtill. Salviæ drachmæ duæ,
Majoranæ drachma una.

Miſceantur exactè, diu in calore leni agitando, ut probè uniantur. Fiat ſ. a. *Emplaſtrum*, quod præſtantiſſimum & utiliſſimum eſt, non ſolùm ad roborandos Nervos, Membra contracta, contuſa & conquaſſata, ſed & ad Ventriculum & Uterum confortandum; quod ipſum ſexcenties expertus ſum: egregiam etiam præſtat operam, dum ſimul compeſcit paſſiones Hyſtericas, roborat, & retinet Fœtum in gravidis, atque ad conceptionem Uterum diſponit: in duritie inſuper Hypochondriorum, debilitate Hepatis, & Lienis, non minùs ſalutare exiſtit.

EMPLASTRUM ALIUD NERVINUM ANTIPODAGRICUM.

℞. Terebinthinæ claræ uncias ſex;
in qua liquefacito,
Gummi Carannæ puriſſ. unciâ unam,
Pulv. Gummi Ammoniaci,
Elemi,
Tacamahacæ,
Animæ, ana unciam unam ſemis;

quibus exactè unitis adde ſequentia, inter ſe invicem leni calore liquata:

Ceræ flavæ novæ & odoratæ uncias ſex,
Saponis Veneti uncias quatuor,
Colophoniæ claræ uncias tres:

Ultimò denique ſequentes Pulveres, & Olea, inſpergantur: utpotè,

Pulv. Olibani albi,
Maſtichis,
Sandaracæ,

Pulv.

Pulv. Succini, ana uncia una ſemis,
Uſneæ fruticis Acaciæ uncia una,
Croci opt. drachmæ ſex,
diluti ad pultis formam cum
Succo Chelidoniæ,
Camphoræ uncia ſemis, ſolutæ in
Olei Saponis Veneti, cum ſilicibus ſtill.
drachmis ſex, vel unciâ unâ,
Salis Tartari uncia una ſemis.

Miſceantur exactè omnia, & erit *Emplaſtrum* excellens Nervinum atque Arthriticum: roborat artus, extrahit & allicit humores acres, diſſipat acidum fermentum; adeoque in Podagricis affectibus efficax.

EMPLASTRUM OPPODELDOCH.

HUjus *Emplaſtri* præparatio debita ac legitima, cum aliis, ad confectionem, ſeu præparationem quorundam ingredientium neceſſariis, notatuque dignis, *in Animadverſionibus n. ſuper iſtud Emplaſtrum* factis, luculenter expoſita ſunt; quas L.B. haud gravatim revolvat.

EMPLASTRUM OXYCROCEUM.

℞. Terebinthinæ claræ odoratæ uncias octo;
in qua liquefac
Pul. Gummi Ammoniaci,
Maſtichis el.
Galbani puriſs. ana uncias tres;

quibus invicem benè & leniter liquatis, &, ſi neceſſitas poſtulet, per linum & qualum colatis, adde ſequentia, ſeparatim priùs in ſartagine, alia inter ſe invicem etiam, liquata leniter: utpotè,

Ceræ flavæ odoratæ,
Colophoniæ,
Picis Græcæ, ana uncias novem, vel decem.

Ultimò verò inſperge ſequentes
Pulveres:
Pulv. Thuris electi,
Myrrhæ, ana uncias duas ſemis,
Croci, in vino parùm diluti,
ad pultis formam; unciam unam ſemis.

Fiat, omnibus exactè mixtis, debitæ conſiſtentiæ *Emplaſtrum*, aliquandiu in calore diplomatis (hoc eſt, in duplici vaſe, prout ſuperiùs, *in Animadverſ. ſuper hoc Emplaſtrum* factis, explicui) agitandum, ut ſpecies eò meliùs inter ſe coeant, & intimè uniantur, nec etiam ſpirituoſiores ejus partes evaneſcant: & ita evadet ad affectus à *D.D. Auguſtanis* conſignatos, efficax. Trahantur cæterùm huc, quæ, *de ratione Gummatum, eorumq; legitimâ diſſolutione, in iiſdem Animadverſionibus*, ſuperiùs annotata ſunt.

EMPLASTRUM DIAPALMA.

℞. Axungiæ Porcinæ recentis libras tres;
huic impaſtentur
Ramorum Palmæ minutim inſciſorum recent. libra una,
(*vel, ſi hi deſint*,
Foliorum Quercûs recent. unciæ decem,
Hederæ arbor. recent. unciæ quatuor:)

Factâ maceratione, per aliquot dies, coquantur parùm, additâ *Aceti Sambucini librâ dimidiâ, circiter*: fiat poſt colaturā, cum forti expreſſione Ramorum, aut Foliorum. Expreſſæ verò Axungiæ adde

Lithargyrii ſubtiliſs. triti libras duas ſemis,
Vitrioli albi purificati uncias quatuor,
vel quinque,
ſoluti priùs in
Aceti Sambucini,
Roſacei, ana libra ſemis.

Coquantur leniſſimo igne, in ſartagine ſufficienter amplâ, ſpatulâ ligneâ, *ex ramo Palmæ* vel *Quercûs*, recenter confectâ, continuò agitando, ad *Emplaſtri* conſiſtentiam, addendoque ultimò, ſi libet, cùm parùm refrixerit,

Camphoræ in
Olei Sambuci particulâ ſolutæ ad
pulticulam, drachmas ſex:
item
Olibani ſubtiliſs. triti unciam unam ſemis.

Fiat *Emplaſtrum*, efficax in doloribus Articulorum. Extrahit enim & reſolvit, atq; calorem contemperat.

EMPLASTRUM ANTIPODAGRICUM.

℞. Terebinthinæ claræ bonæ uncias ſex; in qua liquefacito
Gummi Carannæ puriſſ. unciam unā,
Pulv. Gummi Animæ,
Elemi,
Ladani,
Tacamahacæ, ana unciam unam ſemis:

His exactè, leniſſimo in calore, unitis & ſolutis, immiſceantur ſequentia, paulatim, per vices, ſeparatim, in alio vaſe, jam tùm leniter inſimul liquata: utpotè,
Ceræ novæ odoratæ unciæ octo,
Saponis Veneti unciæ quinque,
Olei Saponis Veneti, cum Silicibus ſtill. & ſuprà edocti, unciæ tres,
Maſtichis elect. unciæ duæ.

His omnibus legitimè mixtis, & in diplomate liquatis, ſtatim ſuperinjiciantur ſequentia, minutiſſimè & ſubtiliſſimè inciſa, atque contuſa, ad formam pultis: nempè,
Uſneæ fruticis Acaciæ ſelectæ & puræ recentis,
Fol. Hederæ arb. recent.
Rad. Chelidon. recent. ana unciæ duæ,
Oculor. Populi arbor. recent. unciæ tres,
Flor. recent. Roſarum rūb.
Sambuci,
Verbaſci, ana unciæ tres ſemis,
Pulv. Croci opt. Orient. uncia una ſemis,
diluti ad pultis formam
cum
Lixivii ex Cineribus Vitis facti ſ.q.
Pulv. Olibani albi,
Sandaracæ,
Succini albi, ana unciæ duæ,
Salis Tartari albi unciæ tres, vel quatuor,
Camphoræ uncia una, in
Olei Sambuci, vel
Ovorum particulâ ſolutæ.

Miſceantur exactiſſimè in dicto diplomate, & fiat *Emplaſtrum* Anodynum nobile; quod, partibus dolentibus Arthriticis applicatum, materiam peccantem partìm extrahit, ejusque acorem deſtruit, dolores lenit, partes inſuper, & articulos, inſigniter roborat, & à Podagra præſervat.

EMPLASTRUM ANTIPODAGRICUM ALIUD ANODYNUM

℞. Olei Hyoſcyami ex ſem. expreſſi,
Papav. ex ſeminibus expreſſi,
Lini recenter etiam expreſſi, ana uncias quatuor,
Minii ſubtiliter triti uncias xv.
Aceti flor. Sambuci, n.m. parati, libram unam.

Coquantur igne leni, ſpatulâ, vel rudiculâ, continuò agitando, ad conſiſtentiam *Emplaſtri*: poſteà adde
Ceræ Citrinæ odoratæ,
Terebinthinæ odoratæ, ana uncias duas,
Saponis Veneti uncias duas ſemis:
Item
Pulv. Olibani unciam unam ſemis,
Maſtichis,
Tacamahacæ, ana drachm. ſex,
Roſar. rubrarum,
Sem. Hyoſcyami, ana unciam unam.

Miſceantur accuratè, fiatque *Emplaſtrum Anodynum*; quod multum præſtat in doloribus Arthriticis, atque Podagricis, tenuiter ſuper linteum extenſum, & partibus dolentibus applicatum.

EMPLASTRUM DE PLUMBO.

℞. Ceræ Citrinæ novæ uncias ſex,
Terebinthinæ claræ uncias tres,
Balſami n. Vulnerarii Sulphurei, ſuperiùs, *in Claſſe de Oleis*, edocti, uncias duas:
his mixtis, & leni calore liquatis, adde
Pulv. Plumbi uſti, ſeu calcinati more figulorum, uncias tres,
Ceruſſæ cribratæ uncias duas,
priùs cum Aceti Sambuci unciis quatuor ad ſiccitatem iterum coctæ,
Lapidis Calaminaris, cum ſucco Plantaginis præparati, unciam unam ſemis,
Tutiæ,

Tutiæ, præparatæ cum ſucco Plantaginis, unciam unam,
Pulv. Pompholygis,
Myrrhæ rubræ,
Olibani,
Maſtichis,
Aloës hepat. ana drachmas ſex,
Nitri puri unciam ſemis,
Camporæ drachmas duas,
ſolutæ in
Balſami Sulphuris ſ. q. ad formam pultis.

Fiat *Emplaſtrum* exſiccans; ad Ulcera antiqua, fœtida, corrodentia, fluida, Fiſtulas, Lupum, Cancrum & Noli me tangere, maximè proficuum. Ex *Mynſichtio* deſcriptum, & correctum, atque efficacius redditum.

EMPLASTRUM DE RANIS, CUM MERCURIO.

Ejus vera, tàm legitima, quàm artificioſa, præparatio, ſuperiùs, *in Animadverſionibus ſuper illud* factis, tradita eſt; quam L. B. tanquàm notatu dignam, ob varia, quæ in ipſa occurrunt, revolvat.

EMPLASTRUM DE SPERMATE RANARUM.

Ut *Emplaſtrum* dextrè paretur, conficiatur priùs *Oleum per infuſionem repetitam, macerationem, & coctionem* (non tamen ad totalem humiditatis exhalationem,) *è ſpermate Ranarum aquatilium*, additis *Cancris fluviatilibus*, ſi lubet. Hinc

℞. Hujus Olei, cum adjuncta adhuc ejus ſubſidente humiditate, libras quatuor,
Ceruſſæ cribratæ libras tres.

Coquantur leni igne, rudiculâ continuò agitando; in ipſâ autem coctura ſucceſſive admiſce

Vitrioli albi, &
Aluminis crudi, ana uncias tres,
ſolutorum in
Spermatis Ranarum reſoluti, & per linteum ſaccum ſponte tranſmiſſi, ſ. q.

et, poſtquàm, per lenem cocturam, ad debitam *Emplaſtri* conſiſtentiam redacta fuerint, adde

Ceræ albæ uncias ſex;
remotiſque ab igne
Pulv. Maſtichis el. albiſſ.
Thuris opt. albi, ana unciam unam ſemis;

tandem, quàndo propemodùm refrixerit *Emplaſtrum*, immiſce

Camphoræ unciam unam ſemis,
priùs ſolutæ ad pultis formam in
Olei Roſarum ſuffic. quantit.

Et fiat *Emplaſtrum* debitæ conſiſtentiæ; Vulneribus omnibus, & Inflammationibus coercendis, ſalutare.

Nota, *quòd fortè felicius ſucceſſura ſit hujus Emplaſtri coctura & confectio, efficacius illud evaſurum, ſi Axungia Suilla recens eódem modô, quô Oleum Olivarum, cum Spermate Ranarum, tribus vicibus, infuſa, cocta, ac ad ipſum hoc Emplaſtrum, locô Olei de Spermate Ranarum, deniq; adaptaretur.*

EMPLASTRUM AD RUPTURAS, SEU HERNIAS.

℞. Pulv. Rad. Cyperi rotundi,
Tormentillæ,
Biſtortæ,
Saniculæ, ana unciá ſemis,
Symphyti maj. unciá unam ſemis,
Herb. recent. Perfoliatæ,
Pyrolæ,
Hyperici floreſc.
Conſolidæ Sarraceni.
Fol. recent. Quercûs, ana ſubtiliſſimè conſciſſ. & contuſorum ad pultis formam, unciam unam ſemis,
Pulv. flor. Roſarum rubr.
Balauſtiorum,
Sem. Perfoliatæ,
Nuc. Cupreſſi,
Calicum gland. Quercûs,
Olibani,
Sarcocollæ,
Sanguinis Draconis,
Aluminis uſti, ana unciam ſemis,
Lapid. Hæmatit. drachm. ſex,

Coquantur cum ſ. q. *Decocti fortiſſimi Glandium arboris Laricis, ſive Abietis* (vulgò weiſſe Dannzapffen / oder Cronſähren) cum *Vino rubro* facti, ad Cataplaſmatis ſat ſolidam conſiſtentiam, ne manibus adhæreat; cui, ab igne remotô, adde ſequentia invicem jam tùm liquefacta: utpotè,

Ceræ novæ odoratæ uncias xv.
Terebinthinæ claræ uncias quatuor,
Gummi Maſtichis uncias tres,
Elemi,
Tacamahacæ, ana uncias duas,
Balſami'n. Martialis Vulnerarii, cum Ol. Terebinth. rubro parati, & ſuperiùs, *in Claſſe de Oleis coctis*, edocti, unciam unam ſemis.

Fiat *Emplaſtrum* mollioris nonnihil conſiſtentiæ, ad inſtar Cataplaſmatis durioris, veſicæ incluſum aſſervandum.

Præſtans *Emplaſtrum*, ad Hernias ſanandas, ſive Enterocele, ſive Bubonocele ſit, ſingulis diebus recenter applicandum; repoſitis priùs inteſtinis, & cingulo apto, ligaturâ factâ, ne inteſtina prolabi poſſint.

EMPLASTRUM SPLENETICUM.

℞. Terebinthinæ liquidæ uncias ſex; in qua liquefacito
Pulv. Gummi Ammoniaci,
Elemi,
Sagapeni, ana unciam unam ſemis,
Maſtichis unciam unâ:

his, leniter in diplomate liquatis, adde
Ceræ flavæ odorat. uncias octo,
Ol. Sem. Naſturtii expreſſi unciam unam ſemis,
Succini ſtill. unciam ſemis:

& cùm liquata adhuc in diplomate calent, inſuper ſequentia, ſubtiliſſimè inſciſa & contuſa ad pultis formam, adjice: utpotè

Herb. recent. Naſturtii,
Perſicariæ,
Roriſmarini,
Verbenæ, ana uncias tres:
item
Succi Verbenæ
Succi, vel decocti Scolopendrii, ana inſpiſſator. ad formam extracti, unciam ſemis,
Extracti Tabaci infumati drachmas quinque;

tandem ſuperinſpergantur ſubſequentia:
Pulv. Olibani,
Myrrhæ, ana uncia una ſemis,
Tabaci infumati, ſeu Nicotian.
Sem. Naſturtii, ana drachm. ſex,
Camphoræ uncia una, ſolutæ cum
Ol. Succini ſtill. drachmis duabus,
Majoran. ſtill. drachmâ unâ,
Coriandri drachmâ ſemis,
in mortario ſubigendo,

fiat, omnibus exactè mixtis, *Emplaſtrum Spleneticum* excellens.

Valet ad obſtructiones & duritiem Lienis ſimul, atque Hepatis. Igitur in Febre Quartanâ, Cachexiâ, & Melancholiâ Hypochondriacâ, cum emolumento adhibetur.

EMPLASTRUM STOMACHICUM.

℞. Gum. Tacamahacæ unciam unam,
Animæ,
Benzoës, ana unciam ſemis,
Maſtichis uncias duas,
Terebinthinæ claræ uncias tres,
Reſinæ Styracis expreſs. unciam unam.

His invicem, vel ſimul diſſolutis, leniſſimo calore, &, ſi opus eſt, per linum & qualum colatis, ſuperadde

Olei Nucum Moſchat. expreſſi,
Pulv. Olibani,
Myrrhæ,
Nuc. Moſchat.
Baccar. Lauri, ana unciam unam,
Caryophyll. drachmas ſex;

quibus ultimò, quaſi refrigerato *Emplaſtro*, adde

Balſami Indici Peruviani unciam ſemis, vel drachm. ſex.

Fiat *Emplaſtrum* nobile, ad *Stomachum* confortandum maximè faciens: quemadmodum ex ipsâ inſpectione rerum ingredientium manifeſtum eſt.

EM-

EMPLASTRUM ALIUD STOMACHICUM.

℞. Gum. Tacamahacæ,
Ladani opt. ana unciam unam ſemis,
Styracis Calam. uncias duas,
Maſtichis uncias tres.

Hæc juncta liquefiant leniter in
Terebinthinæ bonæ, vel Cypriacæ, unciis octo;
quibus mixtis & liquatis in diplomate, colatisque per linum & qualum, ſicuti neceſſitas poſtulaverit, ſuperadde, dùm adhuc calent, ſequentia, ſubtiliſſimè inciſa & contuſa ad pultis formam: videlicet
Herb. recent. Abſinthii,
Menthæ,
Majoranæ,
Rorismarini, ana uncias tres:
item
Ceræ flavæ odoratæ uncias quatuor,
Ol. Nucum Moſchat. expreſſi unciam unam,
Maſtichis n. uncias duas,
liquata invicem;
nec non
Pulv. Baccar. Lauri unciâ unam ſemis,
Olibani unciam unam,
Myrrhæ drachmas ſex,
Calami Aromatici,
Caryophyllorum, ana unciam ſemis,
Croci opt. drachmas duas:
atque ultimò, cùm parùm refrixerint, porrò, ſub continuâ agitatione, inſpergantur
Balſami Indici de Peru drachmæ ſex, vel uncia una.

Miſceantur exactè, fiatq; *Emplaſtrum Stomachale* efficaciſſimum.

EMPLASTRUM STOMACHICUM REGIUM.

℞. Reſinæ Styracis Calamitæ,
Ol. Nuc. Moſchat. expreſſi, ana unciam unam ſemis.
In his liquatis, & mixtis, ſolvantur
Maſtichis electæ & pulver. uncia una ſemis,
Ol. ſtill. Caryophyll. drachma una,
Menthæ,
Majoranæ,
Cinamomi,
Abſinthii, ana drachma ſemis.
His mixtis impaſtentur ſequentia, leni calore agitando:
Herb. recent. Majoranæ,
Roriſmarini,
Thymi, ana ſubtiliſſimè inciſar. & ad pultis formá contuſar. unc. una,
Pulv. Benzoës opt.
Olibani,
Baccar. Lauri, ana uncia ſemis, vel drachmæ ſex;
ac, cùm nonnihil refrixerint, ſuperadde
Balſami Indici de Peru unciam ſemis, vel drachmas ſex.

Fiat *Emplaſtrum*, ad *Stomachum* roborandum validiſſimum, verè *Regium*.

EMPLASTRUM DE SYMPHYTO AD HERNIAS.

℞. Ceræ flavæ & odoratæ,
Reſinæ Pini, ana uncias quatuor,
Balſami n. Vulnerarii Martialis, *ſuprà* edocti, uncias tres.
His, leni calore mixtis, adde ſequentia ſubtiliſſimè & minutiſſimè inciſa, & contuſa ad formam pultis: utpotè,
Rad. Symphyti maj. recent. unc. quatuor, vel quinque,
Herb. Perfoliatæ
Pyrolæ
Flor. Hyperici, ana recent. unciam unam ſemis.
Ultimò ſequentes Pulveres inſpergantur:
Pulv. Sangv. Draconis,
Lapid. Hæmatit.
Olibani, ana uncia ſemis.

Fiat *Emplaſtrum*, ad *Hernias* ſanandas efficax.

EMPLASTRUM TRIAPHARMACUM.

℞. Minii ſubtiliſſ. triti
Aceti Roſacei, ana libram unam ſemis,
Olei Roſarum cocti, vel, uti *ſuprà*, per Infuſiones parati, libras duas.

Coquantur in ſartagine amplâ, ſpatulâ continuò agitando, ad debitam *Emplaſtri* conſiſtentiam; cui, ab igne remoto, & nonnihil refrigerato, adde, ſub continuâ agitatione,

Camphoræ unciam unam ſemis,
ſolutæ priùs ad pultis formam, ſubigendo ſaltem, & contundendo in mortario, cum
Olei Roſarum ſuffic. quantit.

Fiat *Emplaſtrum*, quod nonnullis *Univerſale* dicitur, & *Noribergenſe*, ad varias affectiones externas proficuum: de cujus virtutibus integer Tractatus impreſſus extat; quem tamen circumſpectè legere, eique cautè credere, convenit, ne hyperbolicis encomiis decipiatur ignarus virtutis ingredientium, non ritè examinatorum, fallatque ſe, & alios.

EMPLASTRUM ANTIVENEREUM, SEU MERCURIALE.

℞. Mercurii, ſeu Argenti vivi, uncias quatuor;
ſolvatur in
Aquæ fortis, ſeu Spiritûs Nitri, ſuffic. quant.
Solutioni adde
Axungiæ Porcinæ recent. uncias octò; & in vaſe terreô vitreatô, patellâ nimirùm, coquantur ad conſiſtentiam *Emplaſtri*, ſed leniſſimô igne, ne nigreſcat, ſpatulâ, vel rudiculâ ligneâ, indeſinenter agitando; cui adde
Ceræ flavæ & odor. uncias duas, vel tres,
Pulv. Maſtichis,
Olibani, ana unciam unam.

Fiat *Emplaſtrum* nobile & præſtans, ad invidiam contradicentis; quod omnia Ulcera Gallica perſanat, & cruſtas, ſine doloris ſenſu, quôcunque etiam locô ſecretò hæreant, veluti miraculosè abſumit.

EMPLASTRUM VESICATORIUM.

℞. Pulv. Cantharidum drachmas quinq;,
Myrrhæ,
Maſtichis, ana drachmam unam ſemis,
Camphoræ drachmam ſemis,
Fermenti acerrimi Piſtor. ſolidi, non nimiùm mollis, uncias duas,
Terebinthinæ claræ,
Ceræ flavæ, ana inſimul liquatorum, unciam unam ſemis,
Pulpæ Scillæ recentis unciam ſemis,
Aceti Scillitici fortis drachmas duas, vel unciam ſemis.

Fiat *Emplaſtrum*; cujus vires notæ ſunt.

EMPLASTRUM VULNERARIUM, ET PECTORALE.

℞. Terebinthinæ claræ uncias octo;
in quâ ſolvantur & liquefiant
Gummi Tacamahacæ uncia una ſemis,
Elemi unciæ tres:

his ſolutis, atque per linum & qualum colatis, adde

Ceræ flavæ & ordorat. Virgin. uncias duodecim,
Axungiæ Anſeris,
Caponis, ana uncias duas;

his probè conjunctis immiſceantur ulterius ſequentia, ſubtiliſſimô modô inciſa & contuſa, ad formam pultis: utpotè

Rad. Symphyti majoris recent. unciæ duæ,
Enulæ,
Althææ, ana recent. uncia una,
Herb. recent. Hyſſopi,
Betonicæ,
Alchimillæ,
Millefolii,
Hederæ terreſtr.
Flor. Chamæmeli recent. ana uncia una ſemis,
Oculor. Populi arb. recent. unciæ duæ;

tandem ſequentes inſpergantur Pulveres: uti ſunt

Pulv. Olibani,
Myrrhæ,
Maſtichis, ana uncia una ſemis,
Rad. Ireos Flor. uncia una,
Croci drachmæ ſex,
Camphoræ drachmæ duæ, ſolutæ in
Olei ſtill. Aniſi ſ. q. ad pulticulam.

Fiat

Fiat ex omnibus, L. A. *Emplaſtrum*, in diplomate, vaſe nimirùm duplici, leni calore agitandum. In Vulneribus Pectoris internis, Empyematibus, aliiſque Ulceribus ac Apoſtematibus, excellens, toti Pectori externè applicandum.

EMPLASTRUM ALIUD VULNERARIUM, AD RENES EXULCERATOS.

℞. Gummi Animæ,
Elemi, ana unciâ unam ſemis;
hæc liquefiant in
Terebinthinæ claræ unciis quatuor:
quibus porrò adde
Ceræ flavæ odoratæ uncias ſex,
Balſami n. Sulphuris non fœtidi, cum Oleo Terebinth. flavo, vel rubro, parati, unciam unam ſemis.
His exactè mixtis impaſtentur ſequentia, ſubtiliſſimè inciſa & contuſa: quæ ſunt,
Rad. Sigilli Salomon. recent. uncia una,
Symphyti maj. recent. uncia una ſemis,
Herb. Plantaginis minoris,
Millefolii,
Solani,
Conſol. Sarracen.
Flor. Hyperici,
Roſarum, ana recent. uncia una,
Oculor. Populi arbor. recentium uncia una ſemis;
ultimò addantur
Pulv. Croci opt. drachmæ duæ,
Olibani drachmæ ſex,
Camphoræ drachmæ tres, ſolutæ in particula Ungv. Roſati,
ad pulticulam.

Fiatque, diu multumque agitando, intra leniſſimum calorem, in diplomate, *Emplaſtrum*, regioni Renum applicandum.

EMPLASTRUM VULNERARIUM VERUM.

℞. Pulv. Gum. Elemi,
Opopanacis,
Sagapeni,
Maſtichis,
Pulv. Gum. Olibani,
Myrrhæ, ana unciam unam ſemis.
Hæc omnia liquefiant, beneficio caloris leniſſimi, in
Terebinthinæ claræ unciis octo,
Balſami n. Vulnerarii Martialis,
Balſami n. Sulphuris Vulnerarii, ana *ſuperiùs, in Claſſe Oleorum coctorum*, edoct. unciis duabus;
&, dùm in diplomate liquefacta adhuc calent, ſuperaddantur ſequentia ſubtiliſſimè inciſa, & minutiſſimè contuſa: utpotè,
Rad. Symphyti major. recent. uncia una ſemis,
Herb. Alchimillæ,
Conſolid. Sarracen.
Millefolii,
Plantag. min. acuti folii,
Pyrolæ, ana recent. uncia una,
Flor. Hyperici recent. drachm. decem,
Gemmar. Populi arbor. recent. unciæ duæ,
Summit. Laricis, ſeu Abietis, lanugine car. ſeparat. uncia una ſemis;
necnon
Pulv. Sanguinis Draconis,
Lapid. Calamin. cum ſucco Plantaginis parati,
Oſteocollæ, itentidem cum ſucco Plantag. parati,
ana uncia una ſemis,
Sarcocollæ uncia ſemis,
Croci Martis, ex Vitriolo Martis per calcinationem parati,
uncia una ſemis:
ultimò tandem, quando quaſi refrixerunt, admiſceatur
Balſami Indici de Peru uncia una ſemis.

Fiat, omnibus exactè inter ſe invicem copulatis, *Emplaſtrum*, Vulneribus in univerſum omnibus, antiquis æquè, ac recentibus, applicabile: præſervans, & ab omnibus ſymptomatibus defendens Vulnera; quæ perſanat, & conglutinat.

Atque ita, B. L. favente Numine, huic quoque Claſſi ultimam impono manum, in quâ *Emplaſtra*, pretioſum illud, partibus externis dicatum, remedium (de quibus Magnus

Magnus Helmontius, *Tit. de Diſpenſator. Modern. num. 58.* ait: *Quæcunq; balnea agunt in totô, hoc idem calfacta, fota q; unguina, abſolvunt in parte, ſine totius jacturâ)* plurima & præſtantiſſima revelavi; adeò, ut affectus non ſit, cui remedium & auxilium objicere non valeas. Hoc unum ut ſollicitè advertas, Te hortor, quâ dexteritate, methodô, ac circumſpectione, opus ſit, ut dicta *Emplaſtra* ſuam nanciſcantur perfectionem, pretium, ac valorem; quòd non ſit obvium, ac manifeſtum, cuique Tonſori, Lippo, & Circulatori; quia non tractantur hæc in circo Vetularum, & Agyrtarum contuberniis, prout ſibi inquieta nonnunquàm ingenia blandiuntur. Obſerva pariter, et, velut oppoſitô contrariô, veritas Tibi eluceſcet; quantum ſcil. à Majoribus, in Veterum *Emplaſtrorum* deſcriptionibus deviatum ſit; quàm conſpicui errores undiq; oberrent: quod vel maximè experieris, ubi ſeriem noſtrarum Præſcriptionum, legitimam Præparationem, Artem & Methodum ſeveriùs ad calculum revocaveris. Tàm enim perſpicuam, ac inde facilem, per exempla, reperies doctrinam noſtram, ut, inſtar regulæ Ariadneæ, ſecuriſſimè ad faſtigium Artis deducat illos, qui multum hactenus in arte vacillabant; modò filum, & regulam, apprehendant, firmiterque ſtringant, neutram in partem declinantes. Utantur igitur hóc compendio deinceps exercitatiſſimi Viri, neq; obvio cuivis Caloni (Laborantes dicuntur: nam ſæpè mente laborant & crumenâ,) ſuam concredant, & Ægrorum, ſalutem; cum non videam, quâ ratione, juxta tàm erroneas præparationes, & mendis pleniſſima inventa, in Medicum honor, in Ægrum ſolatium, poſſit redundare: è contra verò appareat, quæ, & qualia, concredam, quàm nulli impoſturæ expoſita, quàm magnæ ſpei, ac certæ ſalutis, remedia. Interim, ſi quem varietas delectat, & ampliora ſcrutatur, paſſim Claſſicos reperiet, uti & ipſum Auguſtanum, *noſtris Animadverſionibus* locupletatum Diſpenſatorium; unde, divite penu, domui ſuæ conſulet, ac proſpiciet. Hæc pauca interim, non parva, boni conſule, A. L. ad plura, & ampliora, Magiſtra rerum, Experientia, Te manu ducet.

PHAR-

PHARMACOPOEIÆ REGIÆ,

SEU

DISPENSATORII NOVI LOCUPLETATI,

CLASSIS DECIMA NONA:

CERATORUM, AC CATAPLASMATUM, PARANDORUM MODUM PRÆSCRIBENS.

E*xigua eſt inter* Emplaſtra, *&* Cerata, *differentia. Itaq; ea, quæ ſuperiùs, in genere, de Emplaſtris præfati fuimus, huic quoq; Claſſi in omnibus æquè accommodari poſſunt: cui pariter* Cataplaſmata *nonnulla annexuri ſumus, quæ pari jure ſub hujus* decimæ nonæ Claſſis titulo *non incompetentem locum ſibi vindicaverint; cùm hæc ipſa in nullô alio abludant ab* Emplaſtris, *niſi quoad conſiſtentiam paulò molliorem, & quòd minùs, quàm* Emplaſtra, Cerata *ætatem ferant: idq; propter carentiam, aut ſaltem paucitatem,* rerum unctuoſarum: *intellige*, Gummatum, Axungiarum, Oleorum, *& ipſius* Ceræ, *tanquam corporum magis durabilium, illis adjectam, aut adjiciendam; quæ ſingula tamen ex legitimis illorum deſcriptionibus nota & palàm fiunt.*

CERATUM DE BETONICA, CEPHALICUM.

℞. Reſinæ Styracis, per expreſſionem factæ, uncias duas,
Ladani per extr. par.
Pulv. Gummi Animæ,
Tacamahacæ,
Benzoës,
Maſtichis, ana unciam unam.
Hæc omnia liqueſiant leniter
in
Terebinthinæ Venet. odoratæ unciis quinque:
quibus ſolutis in leni calore, adde
Ceræ flavæ odoratæ uncias ſex,
Ol. Nuc. Moſchat. expreſſi unc. unam,
Still. Coriandri,
Majoranæ,
Lavendulæ, ana drachm. duas,
Succini unciam ſemis.

His omnibus exactè, & leni calore, in diplomate unitis & liquatis, impaſtentur ſucceſſivè, dum adhuc calent, ſequentia, minutiſſimè, & ſubtiliſſimè inciſa atque contuſa: utpotè,

Fol. recent. Betonicæ floreſcent. unciæ tres,
Nuc. Jugland. arb. tenerim.
Rorismarini,
Thymi, vel Majoranæ, ana unciæ duæ,
Flor. recent. Acaciæ,
Arantiorum, aut, loco eorum, Pomulor. immaturorum & minimorũ; quæ omnia verò ſi deſint, Florum Tunicæ, & Keiri, ac Sambuci, ana uncia una,
Gemmar. Populi arboris rec. uncia una ſemis:
item ſuperinſpergantur
Pulv. Ligni Aloës,
Rhodii,
Cupreſſi,
Succini albi,
Olibani, ana uncia ſemis,
Croci opt. drachmæ tres.

Miſceantur exactè in diplomate, & efficiatur *Emplaſtrum*, ſive *Ceratum*, Cephalicum præſtans, vertebris Colli, Temporibus, & Vertici, ut & Fronti, applicandum, ad ſuperfluos Cerebri humores: Cephalæam, Cephalalgiam, Catarrhos, ad partes inferiores delabentes, ſiſtit.

Nota: *Non me latet, quòd* Herbæ, Folia, *&* Flores, *huic* Cerato *deſtinati, non unò eôdemq; tempore floreant, & vireſcant; ſic* Flores Acaciæ, Sambuci, *item* Keiri, Gemmæ *nec non* Populi arboris, *inter ſumma Veris initia proſiliunt; quâ anni parte* folia Betonicæ cum floribus *nondum prorumpunt. Idcircò ſuadeo, & neceſſum eſt, ut in ſuperioribus*, Cerato *huic* deſtinatis, Reſinis, Gummatibus, *&* Oleis, *jam invicem liquatis, & mixtis, ſummò veris initio*, Gemmæ Populi arboris, Flores Acaciæ, Keiri, Arantiorum, Sambuci, Fol. Nucum Jugland. tenerrim. Roriſmarini, *ſubtiliſſimè inciſa & contuſa uniantur, donec reliquum, ſuo temporis articulo, ſuperaddi, &* Ceratum *hoc ex totô, ſecundum dexteritatis normam, perfectionis terminum adipiſci queat.*

CERATUM ALIUD CEPHALICUM de BETONICA, HYBERNO etiam tempore parabile.

℞. Reſinar. Styracis Calam. expr. unciam unam,
Ladani, per extract. cum Spiritu Vini parati, drach. ſex,
Pulv. Gummi Tacamahacæ,
Animæ, ana unciam ſemis,
Terebinthinæ Cypriæ unciam unam ſemis;
quibus leniter liquatis adde
Ceræ flavæ & novæ, etiam leniter liquatæ, uncias duas,
Ol. Nuc. Moſchat. expreſſi unciam ſemis.

His omnibus mixtis inſpergantur ſequentes Pulveres:

Pulv. Herb. & Flor. Betonicæ uncia una,
Majoranæ,
Thymi, ana drachmæ tres,
Olibani,
Succini, ana drachmæ duæ ſemis,
Gummi Benzoës uncia ſemis,
Sandaracæ,
Ligni Aloës opt.
Rhodii,
Sem. Coriandri, ana drachmæ duæ:
ultimò tandem
Ol. ſtill. Lavendulæ,
Majoranæ,
Coriandri, ana drachm. ſemis,
Ligni Rhodii ſcrupuli duo
inſtillentur.

Fiat *Ceratum Cephalicum* precioſum; cujus virtutes ex ſuperiore liquent.

CERATUM AD HERNIAS, SEU RUPTURAS.

℞. Terebinthinæ claræ uncias ſex;
in quâ liquefacito
Pulv. Maſtichis electæ unciam unam,
Ceræ flavæ odoratæ uncias quatuor;
quibus liquatis adde

Succi

Succi Acaciæ,
Hypociſtidis, ana in decocto forti Glandium Laricis, ſeu Abietis, in pultis formam ſolut. unciam unciam,
Pulv. Myrrhæ,
Olibani,
Rad. Symphyti maj. ana unc. unâ,
Sanguinis Draconis,
Aluminis crudi, parumper cum ſuperiori decocto humectati, ana drachmas ſex,
Nucum Cupreſſi,
Lapid. Hæmatit.
Sem. Perfoliatæ,
Vitrioli de Cypro, parùm in Sole, vel poſt fornacem, calcinati, ana unciam ſemis,
Miſceantur exactè: fiat *Ceratum.*

Præſens remedium ad varias Herniæ ſpecies; parti affectæ, inteſtinis, vel omento, priùs in locum ſuum repoſitis, pube ac ſcroto tonſis, appoſitum.

CERATUM ALIUD AD HERNIAS.

℞. Lithargyrii ſubt. triti uncias duas,
Minii cribrati unciam unam.
Coquantur in Aceti Roſacei librâ unâ, ad ſiccitatem Lithargyrii & Minii, & totam Aceti exhalationem: huic Pulveri Aceto cocto porrò adde

Pulv. Gum. Arabici,
Tragacanthi,
Bdellii, ana drachmam unam ſemis,
Aloës hepat. drachm. duas,
Succi Acaciæ,
Hypociſtidos, ana ſolut.
Pulv. Sarcocollæ,
Rad. Ariſtol. rot.
Conſol. maj.
Biſtortæ,
Tormentillæ,
Cort. Granator. ana drachmam unam ſemis,
Nuc. Cupreſſi,
Gallar. Turcicar. ana drachmam unam,
Boli Armenæ,
Sanguinis Draconis, ana unciam ſemis,
Collæ piſcium, diſſol. parùm, drachm. unam ſemis.

Coquantur denuò cum Vini rubri ſ. q. ad *Cataplaſmatis* ſolidam & duriuſculam conſiſtentiam, ne manibus adhæreat, ſ. a. Huic *Cataplaſmati* junge tandem

Terebinthinæ claræ uncias quinque,
Colophoniæ unciam unam ſemis;
in quibus priùs
Pulv. Maſtichis el.
Olibani,
Myrrhæ, ana drachmæ tres,
Opopanacis,
Galbani, ana drachmæ duæ, liquatæ & ſolutæ fuerint.
Fiat *Ceratum*, ad Hernias præſtans.

CERATUM MATRICALE.

℞. Terebinthinæ claræ uncias tres;
in illa liqueſiant
Gum. Galbani puri uncia una,
Animæ,
Sagapeni,
Tacamah. ana uncia ſemis.
Colentur per Linum & qualum; iiſq; adde
Ceræ novæ & flavæ, itidem liquatæ, uncias duas:
his unitis impaſtentur
Herb. rec. Matricariæ,
Menthæ,
Roriſmarini,
Meliſſæ, ana ſubtiliſſimè & minutiſſimè inciſar. & contuſ. ad pultis formam, uncia una,
Pulv. Myrrhæ drachmæ ſex,
Rad. Cardopatiæ,
Sem. Dauci,
Carui,
Anethi,
Olibani, ana uncia ſemis,
Croci opt.
Opii, in partic. aquæ Roriſmarin. ad pulticulam ſoluti,
Camphoræ, ana drachmæ duæ.

Fiat *Ceratum* præſtans, aliquandiu in calore & diptium ite agitandum.

Uterum frigidum calefacit, ejus flatulenti im diſſipat; paſſiones ſedat Hyſtericas, & vapores ab utero aſcendentes coercet, doloremque mitigat.

CERATUM EX PELLE ARIETINA.

Ejus deſcriptio, & legitimus parandi modus, petatur ex *præmiſſis, ſuper ipſum Ceratum, Animadverſionibus præced. Pharmacopœia Auguſtana*, ubi omnia clarè patent; & ad oculum videre eſt, quàm ejus, difficillima aliàs, & intricata, deſcriptio, perſpicua ſimul & facillima reddita ſit.

CERATUM DIAQUERCINUM:

quod in Germania, ubi PALMARUM rarus eſt proventus, DIAPALMÆ vices ſupplere poteſt.

℞. Fol. Quercûs teneriorum recent. & ſucculentorum, libras duas.

Conſcindantur & contundantur opt. impaſtenturque in

Axungiæ Porcinæ libras quatuor.

Factâ maceratione, aliquot dierum ſpatio, coquantur parùm, & exprimantur. *Axungiæ expreſſæ* porrò *recentia conſciſſa & contuſa folia Quercûs*, in ſuprà dicto pondere, immergantur, reiterataque brevi maceratione, leni coctione & expreſſione, uti priùs, huic Axungiæ tandem adde

Lithargyrii ſubtiliſſimè triti libras tres.

Coquantur leniter, ſpatulâ, vel rudiculâ, continuò agitando, ſenſimque, ac per vices, infundendo

Vitrioli albi uncias quatuor, vel quinque,

ſoluti priùs in

Succi, vel Decocti fortis, foliorum Quercûs, librâ una,

ad *Cerati* ſolidioris, ſeu *Emplaſtri* conſiſtentiam; quod non ſolùm prænominatæ *Diapalmæ* vires ſupplere poterit, ſed & virtutibus eam ſuperabit.

Nota, *quòd ei, qui, locò* Axungiæ Porcinæ, Olivarum, *vel aliud* coctum Oleum *ſurrogare voluerit, liberum ſit; ego verò* Axungiam Suillam, *tanquam aptiorem, prætulerim.*

Cæterùm confert hoc *Ceratum* ad Ulcera dyſepulota; Articulorum morbis, Bubonibus, Ambuſtis, Oſſium fracturis, Contuſionibus & Plagis, proficuum; Oedemata exſiccans, & Fonticulis utilitatem adferens.

CERATUM SANTALINUM.

℞. Ceræ Citrinæ odoratæ uncias decem, Olei Roſarum, per trinam infuſionem & macerationem parati, uncias octo;

his leniſſimo calore mixtis impaſtentur

Flor. Roſar. rub. recent. ſubtiliſſimè & minutiſſimè inſciſarum & contuſarum ad pultis formam, unciæ quatuor, vel quinque:

Jam verò

℞. Pulv. Santali rubri unciam unam ſemis,

albi,

citrini, ana drachmas ſex,

Raſuræ Eboris unciam ſemis,

Boli Armenæ unciam unam.

Coquantur cum ſ. q. *Infuſionis Roſarum rubearum*, ad *Cataplaſmatis* ſolidam & duriuſculam conſiſtentiam, ſ. a. ne manibus, attactum, adhæreat, & ſuperioribus tandem dextrè, in calore, impaſtetur. Quæ ſic unita, per horas duas, vel ultrà, ſuper igne leni, commiſcendo agitentur, quò intimè uniantur, & ſe invicem amplectentur: ultimò tandem, cùm refrixerit, ſuperadde

Camphoræ drachmas tres, vel unciam ſemis,

ſolutæ in

Olei Roſarum particulâ.

Fiat ſic nobile *Ceratum*, longè excellentius, quàm vetus illud, ſimpliciter paratum: calidam intemperiem Hepatis, aliarumq; partium, contemperat & emendat.

Animadvertis, B. L. quòd *Ceratum hoc, noſtrâ methodô ac formâ*, quam nunc exhibet, & ſimpliciſſimâ quidem, diſpenſatum,

tum, decuplo plùs efficaciæ ac viriũ compromittat, quàm *Ceratum illud, Veterum ſtylo, ac invento, deſcriptum ac præparatum?* Si enim, juxta Philoſophum, contraria juxta ſe poſita magis eluceſcunt, ac tenebræ Solem, umbræ Corpora, vitia Virtutes commendant ac exaltant; comparatione utamur utriuſque hujus præparationis, ac diſpenſandi modos combinemus; ac, uter laudabilior, meliorque ſit, ſuffragemur. Quid enim, amabò, *exſucca, & effœta Species, cineres potiùs, quàm ſubſtantia* (uti *Spodium*, & *Ebur uſtum*) aridiores (ut *Bolus*, & *Santalorum ligna*) in hoc *Cerato* efficaciæ, virtutis ac energiæ, habebunt ac impriment, ſimpliciſſimè, nudè, ac crudè, *Oleo Roſarum*, & *Ceræ*, commixta? Profectò parùm, vel nihil, maximè iis circumſtantiis, ubi externis uſibus deſtinatur *Ceratum*. Et ſi, quando tunc, in dicto *Cerato*, virtutis alicujus, aut effectûs, particula emicat, nequaquam ea *dictis Speciebus*, ſed ſimpliciter *Oleo Roſato*, *Ceræ*, ac *Camphoræ*, accenſeri debet. Enim verò tàm *Oleum*, quàm *Cera*, ſic naturâ comparata ſunt, ut, ſive unita, ſive non mixta exiſtant, nunquam tamen *dictarum Specierum* vires allicere, ſolvere, extrahere, aut quôcunque modo elicere poſſint & actuare: cùm, è contra, *alio quopiam Liquore* decocta, vires earum, ſive vinctæ, ſive ſopitæ, excitentur ac vigeant, ad debitum effectum ac virtutem producendum. Diſpar longè ratio eſt, cùm intra corpus *dictæ Species* aſſumuntur. Gaudet enim Ventriculus nativâ humiditate, & inſpirato fermento ſuô, cujus beneficio humectari poſſunt *arida*, fermentari, ac ad effectûs debitos producendos actuari, licet ipſa *nullâ peregrina humiditate* madeant ac imbuantur: cùm contrà ſic *arida* & *exſuccæ Species*, *Oleo* & *Ceræ* mixtæ, ac cuti illitæ, ne minimum quidem nobis præſtare poſſint, quod naturæ ac affectui deſerviat. Non ſic ſe res habet in noſtro caſu, ac deſcripto *Cerato*; in quô non ſolùm *recentes, rubræq́;, Roſæ ſiccis* prævalent, ad præfixam intentionem, & ſcopum, Hepatis nimirum φλεγμονὴν & calorem contemperandum; nec non Parenchyma roborandum; ſed etiam ad *Oleum* ac *Ceram*, virtute ſuâ impræganda; utpotè *adhuc humido primigenio gaudentes*: cùm tamen etiam in dictis circumſtantiis, noſtraque præparatione, neque *Oleum*, nec *Cera*, *virtutem ac eſſentiam Roſarum* extrahere poſſint, mutuamque cauſalitatem exercere; licet *à Roſis recentibus Oleum*, *ac Cera*, viribus ac congenitis qualitatibus imbuantur. Nunc à potiori arguo: ſi *Oleum*, ac *Cera*, *Roſarum recentium vires ac eſſentiam* extrahere nequeunt, licet, è contra, *Roſæ illæ* afficiant; quid effectûs tribuent *ariddiſſimæ Roſæ, omni humiditate deſtitutæ*, & vel maximè ab *Oleo Ceraq́;* prohibitæ, quò minùs deſideratum effectum ſortiantur? Quod de *Roſis ſiccis* concluſum, hoc vel maximè valet contra *Species aridiſſimas*, *Spodium* nimirum, & *Ebur*, *Bolum*, ac *Santalorum ligna*, quæ unctuoſis illis oblinita, ac quaſi intercluſis poris, omnem deperdunt vim ac poteſtatem, virtutes ſuas communicandi, ac influendi: ac cuti ſaltem, & corporis ſuperficiei, minutulorum inſtar corpuſculorum, adhærent, perſpirationem retardant ac arcent. Quæ omnia ac ſingula ſi præclaræ notæ Medici perpendant, mecum inferent, veterem, dictum Ceratum Santalinum parandi, normam nullius eſſe frugis ac efficaciæ, ad deſtinatos effectûs. Aliud foret judicium formandum, ſi jam *recenſita Species reſinoſis quibusdam*, *Gummatibus*, *aceto ſolutis*, miſcerentur; ubi forsàn nonnihil ſubſtantiæ ac virtutis adſtrictivæ communicare poſſent: at *meris unctuoſis* ea ſubegiſſe, arentique cuti, & ad corporis ambitum, admoviſſe: ridiculum profectò, ac jocoſum deliramentum eſt: faciliùs forsàn condonandum, ſi vulneribus, ſanguine, aut ulceribus, ſanie diffluentibus applicarentur, ac, manante ibidem humiditate, in actum ducerentur, unctuoſitate non præpeditâ. De *Spodio* quidem non eſt habendus prolixus diſcurſus, aut ſpeculatio, utpotè tam effœto, viribuſque Medicis imbecilli, ac tenui, ut neque interno, nec externo, uſui deſerviat: prout fuſiùs alibi declaravi.

Proindè, in *ſerie Ingredientium* hujus *Cerati*, minimè *uſtum*, *ac exſuccum*, *ſed raſpatum*, *recensq; Ebur*, collocavi, ac, ut omnia actuari, & ad producendum effectum expediri poſſent, adlaboravi: beneficio nimirum *Succi*, vel *Infuſi*, *Roſarum* coquendo in formam Cataplaſmatis; ut ſic unita, mutuò ſibi virtutes ac efficaciam communicare valerent, unum producendo effectum. Hæc fuſiùs deducere placuit; non, quòd forſan hujus *Cerati* dignitas, aut, in parando, difficultas, nos moraretur, ac commoveret; ſed ut locum, & occaſionem arriperem, fuſiùs demonſtrandi, quàm probè cognoſcere debeat rerum omnium naturas, & craſin, primas ſecundasque qualitates, effectum, quem *res unita*, effectum, quem *ſingulæ*, & extra compoſitum, producere aptæ ſint; quid *crudæ*, quid *actuata*, præſtare valeant; & complura his affinia, qui juxta Philoſophiæ, Artisque leges, talia ritè medicamenta diſpenſare ac ordinare velit, tàm Medicus, quàm Pharmacopœus. Niſi enim omnia ac ſingula ita diſponamus, ut plerarumq; rerum & effectuum rationes Phyſicas reddere poſſimus; Spartam noſtram minimè pro debito obivimus. Quæ quidem rationes licet non ſubjungantur ubique; dari tamen à me poſſent, niſi in vaſtiſſimum Volumen opus accreſceret. Quare non immoror ulteriùs, ſed ad deſcribenda *Cataplaſmata* propero.

CATAPLASMA ſeu CERATUM AD TUMORES OEDEMATOSOS, ET DUROS.

℞. Antimonii crudi uncias octo,
Calcis vivæ uncias octodecim;
in pulveres redacta, miſceantur: quibus ſuperaffundantur
Vini rubri libræ quinque, vel ſex:
Factâ digeſtione, duobus circiter diebus, aliquoties primâ ſaltem die commovendo, decantetur, alterâ die prætergreſsâ, quod clarum, per inclinationem. Cum hoc liquore coquantur ſequentia: utpotè,
Pulv. Lapid. Medicamentoſi n. unciæ duæ ſemis,
Sulphuris unciæ duæ,
Olibani,
Pulv. Myrrhæ,
Sang. Draconis,
Succini, ana uncia una ſemis,
Roſar. rub.
Balauſtior. ana uncia una,
ad conſiſtentiam *Cataplaſmatis* ſolidiorem, ne manibus adhæreat. Jam verò ſolvantur in
Terebinthinæ claræ unciis quinque,
Gummi Tacamahacæ,
Elemi,
Pulv. Gum. Maſtichis, ana uncia una,
Ammoniaci uncia una ſemis,
&
Ceræ flavæ novæ unciis tribus.

His inſimul mixtis & liquatis, ſuperius *Cataplaſma* ſenſim immiſceatur; fiatq; ſic *Ceratum*, ſeu *Cataplaſma*, potens, ad ſtrumas, & tumores duros emolliendos, & diſſipandos. Reſolvit enim, & exſiccat humores artubus impactos.

LAPIDIS MEDICAMENTOSI, PRO HOC CERATO, PRÆPARATIO.

℞. Vitrioli albi
viridis Martialis, ana libras duas,
Aluminis crudi,
Ceruſſæ,
Lapidis Calaminaris,
Boli Armenæ, ana uncias novem,
Salis Ammoniaci unciam unam.

Cuncta in pulverem redacta, immittantur *Ollæ vitreatæ*, iisque ſuperaffundatur *Aceti Vini fortis*, ad ſupereminentiam digiti unius. Claudatur *Olla ſuo operculo*, & collocetur ſuper igne Carbonum, lentum tamen; atq; tàm diu in igne relinquatur, quousque ſtrepitus audiatur, & omnis humiditas exhalarit. Refrigeratis omnibus, eximatur *Lapis*, ollâ fractâ, & ſervetur uſui.

Uſus cæterùm hujus *Lapidis* eſt in Scabie, Facie Cuproſâ, Puſtulis putridis, ſordidis Ulceribus, Gingivis exulceratis, Eryſipelatibus, Gangrænâ: item & Cancro, in mammis mulierum inflammatis, & exulceratis, in inflammationibus Oculorum, puſtulis,

puſtulis, maculis, præſtanseſt remedium. Ejus *uncia ſemis, plus minusve*, ſoluta, in *Aquâ ſimplici*, vel *deſtillatâ*, huic, vel illi, affectui appropriatâ, debitè, & Medicè, ab extra applicetur.

CATAPLASMA CEPHALICUM, IN DELIRIIS, extempore parandum.

℞. Nucleorum Perſicorum unciam unam,
Ceraſorum drachm. duas,
Fol. recent. Nucis juglandis,
Herb. recent. Majoranæ,
Menthæ aquaticæ,
Roriſmarini,
Verbenæ, ana unciam ſemis,
Flor. Roſarum recent. vel ſale condit. unciam unam,
Nucum Moſchat. drachmas ſex,
Baccar. Juniperi unciam ſemis,
Limacum recent. è teſtis except. num. XII.
Micæ Panis triticei uncias tres.

Conſcindantur, & contundantur diu in mortario, ad pultis formam, additâ ſ. q. *Aqua Roſarum*, vel *Majornæ*; fiatq; *Cataplaſma Cephalicum*, fronti, temporibus, & vertici ipſi, abraſis capillis, in Deliriis, Febribus ardentibus, & Hungaricis, ut & contra Maniam, applicandum.

CATAPLASMA AD CONTUSIONES, ET LIVOREM FACIEI.

℞. Pulv. Rad. Sigilli Salomonis unciam ſemis,
Ireos Florent.
Roſarum albarum,
Olibani, ana drachmam unam ſemis,
Camphoræ drachmam ſemis,
Pulpæ Panis triticei unciam unam ſemis.

Contundantur probè in mortario, ad pultis formam, additâ ſ. q. *Mucilaginis Tragacanthi, cum Aq. Roſarum extracta*; fiatque *Cataplaſma*, quod, linteolis exceptum, & applicatum, Livorem extrahit, ac priſtinum nativum colorem reſtituit. Quòd ſi verò contuſio oculorum eſſet conjuncta, ſanguineque ſuffuſi oculi, addi poſſent huic *Cataplaſmati duo circiter vitelli ovorum*, item *Pulv Croci drachma ſemis*, &, in locum *Mucilaginis Tragacanthi*, ſurrogari *Lac recenter mulctum*; idque pro *Cataplaſmate* efficiendo.

Vel paretur hoc modo:

℞. Pulpæ Panis triticei unciam unam ſemis,
Pulv. Rad. Sigilli Salomonis unciam ſemis,
Ireos noſtr. drachmas ſex,
Flor. Roſar. alb.
Olibani albi, ana drachmas duas,
Croci opt.
Tragacanthi, ana drachmam ſemis:

cum ſ. q. *Lactis recentis*, fiat, contundendo in Mortario, *Cataplaſma*; adde ultimò

Vitell. ovi unius, vel duorum; in quibus
Camphoræ drachma ſemis ſubacta ſit.

Fiat *Cataplaſma*, quod, linteolis illitum, tepidè applicetur, externè Oculis; nec tamen fortiter ac ſtrictè ligetur: (quod benè notandum,) ne tranſpiratio impediatur.

CATAPLASMA CORDIALE.

℞. Cortic. Citri, vel Limon.
Arantiorum, ana recent. & extim. unciam ſemis,
Herb. recent. Baſilici,
Majoranæ,
Roriſmarini,
Flor. recent. Tunicæ, ana unciã ſemis,
Roſarum, vel Sale condit. unciam unam,
Caryophyllorum drachmas duas,
Macis unciam ſemis,
Croci Auſtr. drachmam unam ſemis,
Pulpæ Panis triticei uncias duas.

Con

Conſcindantur,& contundantur diu multumque, in mortario, ad pultis ſimilitudinem, additâ ſ. q. *Aceti flor. Arantiorum*, aut *Tunicæ*, vel *Roſarum*; fiat *Cataplaſma*, aut *Epithema*, Cordi & Pulſibus, *panno rubro* exceptum, admovendum ſæpiùs. *Cùm* verò ad longū tempus aſſervari nequeant; pro quolibet infirmo,tempore verno,æſtivo,&autumnali,protinùs parari poterunt: ad tempus verò hybernum usque *herbæ pariter*, ac *flores recentes*, *at ſale conditi*, inviolatè cuſtodiri.

CATAPLASMA INSIGNE ad ENTEROCELEN, & ALIAS RUPTURAS, ſeu HERNIAS.

℞. Rad. Conſolidæ major. recent. mundat.& conſciſſ. libram unam,
Herb. Saniculæ rubræ,cum Radicibus, recent. libram ſemis,
Herb. recent. Conſolidæ Sarracen. uncias tres,
Fol. recent. Quercûs,
Pyrolæ,
Perfoliatę,ana uncias duas.

Inciſa omnia coquantur in ſ.q. *Aq. ſimplic.* repetitis vicibus affuſæ, quousque tota virtus & mucilago extracta ſit. Colaturæ omnes unitæ, ad remanentiam circiter librarum duarum, & conſiſtentiam mucilagineam, ſeu Gelatinam, evaporent; cui immiſce

Pulv. Rad. Tormentillæ unciam unam ſemis,
Ariſtoloch. rotundæ,
Flor. Roſarum rub.
Balauſtiorum,
Sem. Perfoliatæ,
Maſtichis,
Myrrhæ,
Olibani,
Sangv. Draconis,
Nuc. Cupreſſi,ana unciam unam,
Sarcocollæ drachmas ſex.

Coquantur denuò, lento igne, parùm, continuò agitando, ad conſiſtentiam *Cataplaſmatis* mucilaginoſi mollioris: quod in olla aſſervandum, & ſingulis diebus bis, & quidem calidè,linteolo raro involutum, regioni partis affectæ, ſeu ruptæ, applicandum eſt; inteſtinis, ſive omento, priùs in ſitum, ſeu locum ſuum, repoſitis,ac impedimento cinguli, ac ligaturæ, præcauto, ne illa ampliùs prorumpant. Quamobrem Patiens quietus, & ſine motione,in lecto, capite paulò ſupinus, recubare, & per unam alteramvè ſeptimanam in illo ſitu ſe detinere debet.

Nota, *quòd quidam ſolâ Mucilagine, ſive, Gelatinâ, ex Radicibus, & Herbis, hujus Cataplaſmatis coctione paratâ, ſuperiùs edoctâ, contenti ſint, absq; aliarum rerum, vel pulverum, adjectione: quâ ipſâ Mucilagine curas Herniarum feliciter abſolvunt. Quod pro meliori informatione appoſui.*

CATAPLASMA SPLENETICUM.

℞. Tabaci infumati uncias tres.

Coquantur cum *Vini albi libris tribus*; decoctum coletur, & ad conſiſtentiam Extracti, ſeu Mellis, craſſam evaporet: cui adde

Pulv. Gum. Ammoniaci, in ſuperioris Vini Tabaci ſ. q. ad pulticulam ſoluti, unciam unam ſemis:
his mixtis adde

Pulv. Seminis Naſturtii q. ſ. ad *Cataplaſmatis* conſiſtentiam, ſine ulteriore coctione efficiendam:

item ſequentia, ſubtiliſſimè ſaltem, & minutiſſimè conciſa atque contuſa: utpotè,

Herb. recent. Roriſmarini,
Verbenæ,
Perſicariæ, ana unciam unam ſemis,
Baccar. Juniperi virid. unciam unam,
Camphoræ drachmas duas.

Fiat *Cataplaſma Spleneticum*, ad Febres pertinaces, Quartanas, ut & duritiem, & obſtructionem, Lienis valdè efficax.

CATAPLASMA AD TUMORES DUROS ARTUUM (vulgo **wider den Gliedſchwam.**)

℞. Pulv. Lapid. n. medicamentoſi, ſuperiùs paulò deſcripti, uncias quatuor,

Pulv. Sulphuris Citrini uncias duas,
Lapidis Calaminaris,
Maſtichis,
Olibani,
Myrrhæ,
Gum. Ammoniaci,
Bacc. Juniperi virid. ana unciam unam,
Rad. Ariſtoloch. rotundæ,
Tormentillæ,
Herb. Roriſmarini,
Salviæ,
Chamæpithyos,
Flor. Roſarum rub.
Balauſt.
Sambuci, ana drachm. ſex;
Pulpæ Panis tritic. uncias quatuor.

Coquantur cum *Aq. calcis vivæ Antimoniata, ſuperiùs, in Cerato ad Tumores duros* quoque edoctæ, ad *Cataplaſmatis* ſat ſolidam conſiſtentiam: quod parti affectæ immediatè, bis terve de die, applicandum. Reſolvit, diſcutit, extrahit & diſſipat, potenterque exſiccat. Unde tumores duriſſimos, & ſtrumas, ſenſim conſumit, ac partes roborat.

Plura *Cataplaſmata* & *Cerata* in hanc quidem Claſſem non recipiam; cùm hæc mihi videantur impræſentiarum ſufficere. Qui tamen numerum eorum auctiorem expetiverit, is ad *præcedentem Pharmacopœiam Auguſtanam* recurrere poterit; ubi haud pauca deprehendet, quæ, juxta *Animadverſiones, unicuiq. Cerato ſigillatim adſtructas*, parata, pro uſûs exigentia obtinere poterit.

Reſtat nunc *Claſſis vigeſima*; quæ, obſervato ordine D. D. Auguſtanorum, (quem ſemper hactenus æmulatus ſum) *de rebus quibusdam ritè parandis* tractat & loquitur. Hæc Claſſis, ejusque contenta, quamplurima utilia, magnique momenti, amplectuntur: unde nec ſicco pede transeunda. Lubens igitur me huic labori accingerem, nullius pertæſus moleſtiæ, *propriamq. Claſſem, de rebus quibusdam Medicinalibus ſimplicibus, ritè præparandis*, fuiſſem meditatus; niſi *huic Parti Diſpenſatorii*, in præcedaneis meis, abundè, & ex aſſe, ſatisfacere ſtuduiſſem, ad *ipſam vigeſimam Claſſem*, factis, in individuo, ac particulari, cuivis ſimplici Annotationibus: prout etiam in *adaucta, ad Animadverſiones, Appendice*; ubi ex fundamento ſingula tractavi, diſcuſſis erroribus; propriaque *cuiq. ſimplici* tradita theoriâ. Cùm igitur nihil ſuperſit, alicujus conſiderationis, momenti, ac ponderis, quod in *prægreſſis Animadverſionibus meis nonnihil auctioribus, & ſuccedaneâ Appendice*, fusè, dilucidè, & abundè tractatum, & agitatum non ſit: eorum cognitionem, ac uſum, his, velim, inſerat ac ſubjungat B. L. quaſi proprio tractarentur loco, & ſtatione.

His igitur, pro temporum circumſtantiis, & ratione, ut amicè conquieſcar, æquique bonique conſulat, quæ liberali affectu, crebris vigiliis, & arduis laboribus, benevolè obtulimus & conſecravimus, hortor & obteſtor. Stimulum enim, & calcar; ad majora audendum & exantlandum, mihi addet Lectoris grata humanitas; dum placuiſſe hæc minima ſenſero, quæ maximo affectu fuêre dedicata.

Digitized by Google

MANTISSÆ SPAGYRICÆ PARS PRIMA.

PROEMIUM ad Lectorem.

LEctor Candide! cùm longâ hactenus ſerie D. D. Auguſtanorum Methodum (quæ præ cæteris ſemper arriſit) conſtanter æmulatus fuerim: ab eâ nec in hâc parte deficio aut recedo, quin Mantiſſam quampiam ſelectorum partim, & extra vulgum poſitorum, remediorum; partim à viris præclara nota, & in praxi Illuſtribus, mihi concreditorum, hic ſubjungam. Hæc autem dum ago, B. L. amicè hortor atque commoneo, ut ea omnia ac ſingula, quæ, in præmiſſis Animadverſionibus ſuper Mantiſſam D. D. Auguſtan. *ſatis prolixè, foliis circiter 25. ſedulò tractavimus; jugi memoriâ teneat, & ad præſentia revoces. Ego interim non defecero induſtriâ ac labore, quin citationes ubiq; genuinas, capita, ac ipſas paginas, deſignem, & per compendium L. B. ad præfata manuducam, tempori ac prolixitati parcens. Neque tamen fumos & gloriam hic me aucupari credat, aut aureos ſibi compromittat montes. Solùm, in præſenti, communico remedia, ſcilicet ſalutaria, ac certa auxilia; quæ ſi ritè diſpenſata fuerint, ad Citò, Tutò, & Jucundè, medendum ultrò evehant & manuducant. Nunc tua peritia, ne dicam, conſcientiæ incumbit, Solertiſſime Lector, cautè & circumſpectè in remediorum apparatu converſari; ut videas, cui fidas, nec obvio cuiq; Thraſoni, magna de ſe ſuiſq; crepanti, hæc diſpenſanda ſubjicias. Unâ enim quandoq; in ollâ vita & mors ebulliunt; ſalus ac interitus languentium. Nam ſolâ Chymici peritiâ ac ſorte hæc variant, & diſtinguuntur. Unde enim illæ lachrymæ? Unde totius orbis publicæ ſubſannationes, ac novercalia odia? dum alius, prolato Chymiæ titulo ac verbo, caput exagitat; diraque quoq; ac maledicta alius eructat; pleriq; deniq; innocuam hanc artem, ejusq; fideliſſimos miniſtros, deteſtantur, rident ac conculcant; niſi quia pauciſſimorum homuncionum & triſurciferorum, Orco potius, quàm Laboratoriis, deſtinandorum nequitia, velut iniquitatis fermentum, inſontes quoq; & integerrimos Viros afficit? Niſi quia Chymiaſtrorum & impoſtorum facinora, funeſtæ Tragœdiæ, horrenda Cataſtrophe, & ſpectata homicidia, toti orbi percrebuêre, dum, pro ſalutaribus remediis, infida, periculo & exitio plena medicamenta, dubiâ quandoq;, aut certâ, neci obtulêre: non alia de cauſa, quàm quòd nequiſſimum, aut imperitum, ſint nacta Diſpenſatorem & Artificem: unde proſtituebantur auxilia, quæ aliis fuêre ſaluti. Quis igitur non paveat: quis non totis artubus contremiſcat, ubi triſte illud, ac lugubre verbum inſonat* CHYMICORUM, *quod ulceroſo hoc ſæculo bonis ac malis, peritis ſimul & imperitis, Magiſtris & Tyronibus, uno tribuitur communiq; ſuffragio? Ubi hâc tempeſtate ſe* Chymicos, *præcone anteambulone, ubiq; promulgant,*

Digitized by Google

mulgant, qui vix dextrè è Tartaro Cremorem elixant; ſuper abacum Collyria è pelvi ſaphirina devendunt, unguina deniq; tractant & axungias. O verè luctuoſa tempora! ô ſortem calamitoſam! quam (proh dolor!) experimur, & indies recrudeſcere deprehendimus. Ea nunc eſt ætas, qua non tantùm pauci reperiuntur, quos ſolida ſcientia, ac jugis doctrina, commendat Pharmacopæos: ſed quâ vix ullum reperias, qui, licet imperitus ſit, tabula raſa, & nuda cucurbita; aliquid tamen experiri non contendat, proficere anhelet, Medico ſimul ac Ægro fideliter adhærere ſtudeat ac collaboret. Sed computreſcunt quaſi in ſordibus ſuis, Sabbatha ſua colunt, de ſocordia ſurgere nolunt, diſcere detrectant; ac ſic impunè in humanum genus deſæviunt. Argus profectò ſum, anxius & circumſpectus, ne tàm hebes mihi contingat Diſpenſator, tàm infidus Collega, Medico ſimul & Ægro futurus exitio. Ad calculum, & rigoroſum quidem, ſingula remedia, quæ Chymica vocant, revoco & luſtro: potiſſimum verò illa, quæ ſuam ex Antimonio, vulgiq; Mercurio, traxère geneſin; anguſtis cæteroquin incunabulis: quæ niſi, propriâ induſtriâ, oculatus diſpenſaverim, aut à tali Pharmacopæo elaborata noverim, quem Chymici nomen re & effectu commendat; vel ab illis penitus abhorreo, vel Ægris interdico. Cauti proinde mecum vivant, & circumſpecti, Medici, Celeberrimi Practici, quiq; ſuam, proximiq; tutantur vitam. Suſpecta habeant dictæ artis Chymica; è quorum cenſu vel maximè Diaphoreticum *vulgi* Antimonium, *quod, niſi conſtet, legitimè elaboratum fuiſſe, repudient potiùs, quàm ordinent; meo cautiores exemplo. Nam dum uterer aliquandò ipſe dicto Diaphoretico, cum morte luctari mihi accidit, ægrè, ac vix eluctari. Diris enim vomitibus, & periculoſis ſymptomatibus, attritus, ferè exſpiravi; neq; culpam in pharmacum, ſed pſeudo-Operatorem & Chymicum conjicere licuit; maximè ſi illud in longum tempus aſſervetur: cùm, vice-verſa, graſſante peſtiferâ lue, Stendalii Marchionum,* Anno 1636. *eadem* Antimonium Diaphoret. *ad drachmam unam (propriis correctum & laboratum manibus) maximo ſucceſſu, peſtifera luis excidio, & ægrorum certâ ſalute, propinaverim, ipſeq; ſæpius ſumpſerim: ut proinde certum ſit, nec non firmiſſimum: eodem remedio vitam tolli poſſe, & prorogari, ſolo Artificum diſcrimine. Concludamus igitur hanc Philoſophiam noſtram, & diſcurſum; ac velut è fundamentis eruamus, quo loco nobis Chymia ſit deinceps habenda: ne ſcilicet generico quodam, & univerſali, anathemate eam feriamus, aut communi odio averſemur; quaſi Chymia illa foret, quæ violentiſſimis emeticis tantùm, malignis ac corroſivis Antimoniatis, infidis Mercurialibus, toti orbi exitium miniſtretur. Minimè gentium: cùm hæc ſit potiùs impoſtorum licentia, & malevolorum impunitas, qui, velut Zizania, in agro Medico latitant, tenebras colunt, antra & latibula, ad pauculos Myſochymicos referenda. Alia longè eſt Majeſtas conſpicua hujus artis, & genuina Chymiæ, utpote quæ dictas umbras fugat, agyrtas dictosq; impoſtores, velut pecus morbidum, à reliquis ſegregat, & revelat, ne, conſortii jure, eodem quandoq; lædantur contagio: noxia & infida deniq; remedia emendat, ſaluciferas Panaceas procreat, individua comes Pharmaciæ, cui perpetuo fœdere juncta, humano generi indefeſsè famulatur. Nolo proinde auguſtam hanc Chymiæ ſpartam pluribus exornare, ſuo utpote ſplendore omnibus conſpicuam, nec peregrino egentem fuco aut calamiſtro. Deprehendes tamen, per operis noſtri decurſum, ejus lineamenta, typum, & veſtigia, in quo pleraq; Chymicè, hoc eſt, dextrè, aſſiduè, & convenienter elaborata, certo ægrorum ſubſidio reperies, & in quo Medicus & languentes feliciter reſpirare ac erigi ſe poſſe, confidant. Hiſce vale, A L. noſtramq; Mantiſſam æquo dignare calculo; ad quam nunc depropero.*

Caput Primum.
DE AURO METALLO, ſeu SOLE.

De *Auro*, coruſco Mineralium *Sole*, ac Metallorum facilè *Principe*, Tractatum auſpicaturus, ejus geneſin, ac, intra terræ viſcera, anguſta incunabula, tacitus prætereo: cùm nemo hactenus Scriptorum extiterit, qui huic Minerali ſpecioſum non fecerit Genethliacon; nec alia ſit noſtri inſtituti ratio, quàm artem, modumq; revelare, quo ex *Auro* ſalubris Medicina paretur.

Præmiſsâ igitur *Auri* definitione; ad documenta Practica deſcendam.

Aurum nimirum eſt corpus Metallicum ſolidiſſimum, omnibus Metallis naturâ & perfectione ſuperius, fixiſſimum, & incorruptibile; nullis Elementorum viciſſitudinibus, nec violentæ ignis etiam torturæ auſcultans.

Eminet colore fulvo, quo nitet ac irradiat; compactum ex principiis, in viſceribus terræ, perfectis, Sulphure, Mercurio & Sale, beneficio Solis terreſtris ſummè coctis, digeſtis & maturatis: omnium Metallorum ponderoſiſſimum, ductile, &, excepto plumbo, molliſſimum; ob prædominantis Mercurii perfecti copiam.

Hieroglyphico ac Myſtico ſenſu, à Majoribus noſtris, ſub Solis, Planetarum Principis, ſchemate figurabatur; an quòd analogiâ quâdam, ſicut *Sol*, *Macrocoſmo* deſtinatus, eum vegetat & ſuſtentat: ſic *Aurum*, *Microcoſmi Phœbus*, influum cordi robur tribuat: dignum Solis ſpecioſo etymo, quin & Regis Metallorum?

Aurum in Medicinâ magnæ eſt notæ ac energiæ; quidquid etiam alii Viri Magni in contrarium aſſeverent. *Habet* inquam, *Aurum vires ac virtutes in Medicina non paucas, nec exiguas. Roborando enim Cordi & vitalibus ſpiritibus, ſanguiniq́ mundificando dicatum eſt.* Verùm, doctiſſimorum Virorum ſententiâ, id non ſimpliciter, & in ſua cruda ſubſtantia facit; cùm hæc multò ſit ſolidior atq; compactior, quàm ut à calido noſtro reſolvi & in actum deduci queat. Licet enim Veteres crudum *Aurum foliatum* multis immiſcuerint medicamentis compoſitis; non tamen id alio factum bono exiſtimant, quàm ut oculos vulgi *Aurum* paſcat. Quemadmodum nunc Clariſſimi Viri, ipſi D. D. *Auguſtani*, in ſua Pharmacopœiâ Auguſtana: Dn. *Schröderus*, in Pharmacop. Medico-Chymica, lib. 3. c. 9. ut & *Quercetanus*, Tom. 2. in ſua arte Medica auxiliatrici & Pharmacevtica, cap. 5. pag. 618. cum ſexcentis aliis, quos illi citant, unanimiter in hoc conſentiunt, & hoc ipſum confitentur. Proinde, ex mente *Theophraſti Paracelſi*, aliorumq; Chymicorum, illud, uti & alia Metalla, in ſua arcana, Olea, Balſama, quintas Eſſentias, Tincturas, Calces, Sales, Vitriola, Crocos, & his ſimilia, priùs redigere, & tum demum uſui Medico ſalutariter accommodare ſuadent.

Verùm quæ, de *foliato Auro*, hîc & alibi diſſeruimus, diſpari planè ratione de *Auri ſcobe*, aut eo in tenuiſſimum *pulverem* redacto, ſub intelligenda eſſe, multis ac prægnantibus de cauſis, nec non graviſſimorum Virorum authoritatibus, ac rationum momentis, perſuaſus ſum; ne contra torrentem niti videar. Nam quid (dic, quæſo,) præſtent decem, aut viginti, folia Auri? Quid, in doſi unâ pulveris medicati, vix dimidium Auri foliolum; cùm ducenta vel trecenta Auri folia vix ſcrupulum dimidium conſtituant? Ad nihil apta ſunt, niſi ut ſe tunicis ventriculi inſinuent, eundem

dem ad nauſeam & *ἀπεψίαν* concitent; ac cruda tandem ſegregentur. Alia de *Auri ſcobe, & pulvere*, ratio militat; cujus, pro doſi unâ, ſcrupulus dimidius, vel integer, propinatur, & à latente ſtomachi fermento & acido ſubigitur, & actuatur, vitioſos humores emendat, cor tuetur, innatam ejus ſymmetriam præſervat, melancholicis auxiliatur, ac ad lætitiam ſollicitat. Non enim hoc meum dogma eſt: multis hoc argumentis, & in Terminis, docet, contra *Muſam, Picum Mirandulanum, Platearum*, & *Bravum*, doctiſſimos Viros, acutiſſimus Luſitanorum Zacutus, *de Medic. Princip. Hiſt. lib. 1. quæſt. 24. pag. 68. & 69.* ubi inquit; *quòd Auri tenuiſſima ſcobes, & ramenta, quæ ex limatura decidunt, præſtans ſint melancholiæ remedium, viſcera roborent, ſanguinem purificent, vires reficiant, palpitationibus medeantur, adverſus Cardiacam paſſionem mirificum auxilium, celebre remedium in malignis, contagioſis morbis, & lue Gallicâ ſint, cùm medendo, tum præſervando*; ubi pro ſe citat *Avicennam, Serapionem, Plateariam, Geberum, Matthiol. Levinum Lemnium, Ficinum, Voſcum Caſt. Scalig. Sylv. Capivacc.* quin ſuam Praxin, lib. 2. de praxi Medica admiranda, obſervat. 136. & innumeros hujus ſententiæ viros: ac poſt paululum ſubjungit; *ceſſent infamare tam nobile Metallum, quod Priſci, & Juniores, in ſubſidium venenorum & melancholiæ, tantis laudum præconiis celebrarunt.* Et infra: *deſinant calumniari præſidium, quod multis fuit ſaluti. Ita enim Aurum naturæ noſtræ amiciſſimum eſt, viresq́ roborat, ut cutem &c.* Et plura ſelecta, citato loco, A. L. deprehendet, ſi *Zacutum* adire & conſulere non gravabitur.

Paria docet Clariſſimus vir, *Malachias Geiger*, Metropolis Monachienſis celebris Practicus, in ſuo Microcoſmo Hypochondriaco, cap. 27. pag. 367. & ait: *Aurum autem duobus modis exhiberi poteſt; vel integrum, aut in folia reductum, & aliàs nihil immutatum: vel arte Chymica reſolutum. Priorem modum quod attinet, hoc modo Aurum exhibitum planè improbant non ſolùm Chymici pleriq́, ſed & Galenici nonnulli; qui, Auri in Medicina uſum nullum eſſe, exiſtimant; & hoc unico ferè id probare conantur, quòd Aurum nimis compactum & durum ſit, & cui etiam, extremo calore, & igne fortiſſimo adhibito, nihil depereat; & proinde à calore noſtro vinci, & in actum deduci non poſſit, ſed integrum rurſum per alvum excernatur, atq́ ita ſumptûs ſaltem inutiliter profundantur, ad ægrum verò nihil commodi & utilitatis inde redundet. Verùm ratio iſta mihi ſatis firma non videtur. Etenim actiones illæ occultæ, & quæ Magneticæ dicuntur, in integris ſeſe exerunt, & à forma totius fluunt, atq́ eâ deſtructâ, vel etiam corpore corrupto & immutato, evaneſcunt. Magnes integer ferrum trahit: quod Oleum ejus, ſi à Chymico in id reſolvatur, non præſtabit. Talia multa in Medicina occurrunt. Lapis Lazuli ſaltem pulveriſatus, purgat; Antimonium, & alia Mineralia, & Metallica, etiam Chymicè non præparata, quæ à calore noſtro nullo modo vinci, quorumq́ compages ab eodem ſolvi non poteſt, nihilominus occulto modo in corpus noſtrum agunt, idq́ variè afficiunt: ut ipſa experientia docet. Ideoq́ ſi Aurum tales occultas qualitates habet, eas etiam integrum, & non reſolutum, exerere poteſt. Tribuerunt eas illi tot docti Viri, tot ſeculis, quibus non facilè refragandum. Chymicè verò reſolutum, & præparatum, quod multas vires habeat; extra dubium eſſe puto: cùm id experientia teſtetur. Verùm etſi plurimis morbis, iisq́ periculoſiſſimis, medeatur; tamen omnes non tollit: adeoq́ Panacea non eſt; neque, quos tollit, ſolum tollit; ſed & aliis medicamentis opus eſt.* Et hæc ille.

Sed quid authoritatibus & peregrinis teſtimoniis immoror, cùm quotidiana nos manuducat, & luculenter erudiat, Praxis & Experientia; quòd nimirum *Auri ramenta*, & *in pulverem minutum redactum Aurum*, plurima, eaque magna, præſtet in deploratis morbis. Præter multos, quos ſubticeo, magnæ notæ Urbis noſtræ Practicos, habet ſibi in uſu, & ſecretis, *Pulverem* quendam *compoſitum* Excellentiſſimus Vir, & Emeritus Practicus, Dominus *Antonius de Pozis*, Auguſtæ Cæſareæ Majeſtatis LEOPOLDI p. t. Perſonæ Medicus digniſſimus; quo multa ſanè præclara dedit ſpecimina, dum ægris profuit: ejusq́ talis eſt deſcriptio:

℞. Raſuræ Eboris unciam ſemis,
Pulv. Epileptic. Marchion. drachmas tres,

Scob. Auri in pollinem ſubtiliſſ. redacti
drachmas duas ſemis,
Bezoar Oriental. veri drachmas duas,
Unicornu marini drachmam unam.
Miſc. Fiat Pulvis.

De quo Pulvere, pro doſi, ſcrupulum, vel etiam drachmam ſemis, exhibet, ac magno ſucceſſu deploratis ſuccurrit. Quæ omnia ſanè analogiâ quâdam Auri ad vitalia noſtra, & cor, Magnetiſmo quodam, & inſitâ occultâ activitate, peragit aurum, dum, Solis inſtar, ſpiritus noſtros irradiat, concentrat, allicit, ac à malignis vindicat & tuetur. Quæ omnia & ſingula dum penitius contemplor, nonnihil ad tantorum Virorum authoritates accedo (eſto, quòd in prægreſſis *Animadvers. m.* divelli nonnihil viſus ſim) ac *Aurum*, in tenuiſſimum *pulverem* redactum, ac competenti doſi, pro ægrorum & morbi ratione, exhibitum, magnas, in medendo, vires adverſus morbos ſupra memoratos obtinere, judico & aſſevero: corrigente nos quotidianâ & luculentâ experientiâ, optimâ rerum Magiſtrâ.

Plura alia de Metallis, *Auro* præcipuè, omnium eorum nobiliſſimo, dicenda, ac ordine analytico tractanda, ſupereſſent. Verùm cùm à Clariſſ. & Doctiſſimis Viris, *Quercetano*, atq; *Schrödero* loc. cit. feliciter expedita, & jamjam ab Adm. Rev. P. *Kirchero*, in ſuo noviſſimè edito Mundo ſubterr. ad unguem explanata fuerint; ratio poſtulat, ſolùm medicamenta Chymica, ex Metallis & Mineralibus, itemq; Regnis, tam Vegetabili, quàm Animali, uſitatiora & ſelectiora, arctis limitibus circumſcribere ac luci publicæ conſecrare. Ideoq; ad ſupra citatos B. L. ablegatum volo Authores: dum me contrà ad ea, quæ re & etymo Pharmacopœiam Regiam erigere digna videbuntur, communicanda convertam. Quorùm primum ex Auro confectorum agmen ducat

BEZOARDICUM SOLARE.

℞. Auri fini, ſeu puri, per Antimon. purgat.
unciam ſemis:
quod ſolvatur in ſuff. quantit.
Aquæ Regiæ, vel Spiritûs Nitri, à ſale
communi deſtillatione abſtracti,

quoad *Aurum* totaliter ſolutum ſit. Hâc interim aſſervatâ ſolutione, porrò accipe
Butyri Antimonii, à ſua Cinnabari
rectificati, uncias duas.

Huic affundatur guttatim, & per vices repetitas, ne nimium effervеſcat, & veluti inflammetur; inq; cucurbitâ ſatis altâ, ſub camino, vel in aprico, collocatâ
Spiritûs Nitri ritè deſtillati ſ. q.
quoad etiam butyrum totum ſit ſolutum in liquorem rubicundum, omniſq; ſtrepitus & effervеſcentia, ſuperaffuſo ſpiritu Nitri, ceſſaverit. Has duas ſolutiones, *Auri* ſcil. & *Butyri Antimonii*, conjungito & commiſceto, atq; in alembico, ſuo capitello munito, igne arenæ deſtillando, omnis humiditas, ad ſiccitatem maſſæ, evocetur. Huic maſſæ in cucurbita reſiduæ flaveſcenti affundantur
Spiritus Nitri recentis unciæ tres
circiter,
ac denuò, per deſtillationem, igne arenæ abſtrahatur; fortiori ultimò ſubſtructo igne, ad totalem ſpirituum corroſivorum expulſionem. Hic labor, recentis videlicet ſpiritus Nitri affuſio, ejuſdemq; abſtractio, & tertiâ repetatur vice. Maſſam, in cucurbitâ reſiduam, à cucurbita fractâ ſtudioſè ſeparatam (ne aculeis vitreis minutiſſimis inquinetur) aquâ ſimplici affuſâ, repetitis vicibus ablue & edulcora; pulverem verò reſiduum, probè priùs ſiccatum ac crucibulo immiſſum, Vulcano, per bihorii ſpatium circiter, committito, ut leniter (continuò tamen candendo) calcinetur. Atque ſic dextrè & legitimè erit confectum hoc *Bezoardicum*, *Solare* nuncupatum. Hoc, ſuper porphyrite probè levigatum, in vitro benè clauſo, quò ab aere libero arceatur, ſtudioſè aſſervãdum.

Sudoriferum & Cordiale admodum præſtans eſt, tempore peſtis, ac in febribus malignis, aliisq; morbis contagioſis, curativè adhibitum: pellit ſudorem, & cor à malignis vaporibus tutatur. Doſis ſcrupulus unus, ad drachmam etiam dimidiam, & ſcrupulos duos: ſi neceſſitas ita poſtulaverit.

Nota; quosdam Auri tenaciores Mydas, ad unciam integram; quin ad duas, & ultra, Butyri Antimonii, Auri tantùm unicam drachmam aggregare. Verùm quæ proportio harum Auri minutiarum ad adauctum

adauctum pondus Butyri Antimonii? An non virtutes Auri incidat, tumulet ac abſorbeat, perpendat ſecum, qui volet, prudens naturæ arbiter. Etenim ſi (ſubducto tecum calculo) *Bezoardici* hujus *Solaris* ſcrupulum unum pro doſi una annumeres, & Auri etiam drachmam unam, Butyri Antimonii unciæ integræ, ad *Solare* hoc *Bezoardicum* apparandum, tribuas; continebit nihilominus doſis prædicta (nimirum ſcrupulus unus) grana duo ſolummodò, aut ne vix tantum, Auri. Ne proindè *Bezoardicum* hoc *Solare* ſuo diſpar ſit etymo, ac verè aureum prædicari poſſit viribus, & nominis impoſitione; eò laborandum, ut & debitum ſibi pondus vendicet; ſicut expoſtulat. Procedatur igitur modò ſuperiùs indigitato. Ita enim *Bezoardici hujus ſcrupulus unus Auri grana circiter quatuor vel quinq;* continebit, ad deſtinatos usus, roborando ſcilicet cordi, & diaphoreſi promovendæ, exquiſitum.

CROCUS ſeu CALX AURI ſive SOLIS.

CRocus Solis diverſimodè parari consuevit; ſive cum ſalibus Aurum ſaltem coquendo; ſive per Aquas Stygias, aut Regias, illud ſolvendo & præcipitando; aut etiam amalgamatione cum Mercurio, & inde ſequenti leni ac repetitâ calcinatione cum Sulphuris floribus, quousque in pollinem ſpongioſam & levem aſſurgat. Tales parandi modos Clariſſimus *Schröderus*, cap. 9. de Metallis, lib. 3. ſuæ Pharmac. Medico-Chymic. non paucos deſcribit: quod & *Quercetanus Redivivus* facit, quando, Tom. 2. cap. 5. plurima de Auro producit; quanquam ut plurimùm ſub velo & ænigmatis umbrâ delineata ſint: quaſi verò piaculum fuiſſet morte eluendum, aut certè à Chriſtiano homine alienum, plena charitatis viſcera pandere, ac ea revelare, quæ ad proximi valetudinem, ac vitam tutandam, nata & apta ſunt. Quanquam ſæpius lateat anguis in herba, & ſub humilitatis palliaſtro immanis faſtus, & turpis philavtia, deliteſcat: quando ejusmodi laudum ſuarum præcones, ſe nolle ſanctum dare canibus, ſed iis tantùm per ſignaturas, & umbroſis verbis, myſteria pandere velle, quibus deſuper indultum eſt à Patre Luminum, artis penetralia inhabitare, cùm non ſit obvii cujusque, adire Corinthum; ſeſquipedalibus verbis intonant: ſubtractâ interim verborum Majeſtate, & terminorum mendaciorum ſtybio, fœda ac ridenda ſuperbia dehiſcit; omnibusque patet, quòd tales hiſtriones inde ſibi admirationem parere voluerint, unde genuinis verbis riſum & cachinnos reportaſſent. Ejusmodi proceſſuum quisquilias ſine numero, & myriades, reperies, indignorum, quibus in Muſæis ſtationem ac aurem præbeas; cùm nugæ & nænia ſint, ſubſtantias diſſipare natæ iis, quos ſui cupidos ac patronos nanciſcuntur. Miſſa igitur faciamus quæſtuoſa ejusmodi philtra ac proceſſus, in Lunæ concavo elaborandos. Nos, qui lucem inhabitamus, ſequentibus inſiſtamus: quæ citra verborum ambages revelo.

CROCUS AURI ſeu SOLIS PURPUREUS.

QUamvis hujus *Croci* parandi modus deſcriptus ſit in *noſtris Animadverſionibus*, ſub titulo: *de Cornu Cervi*; libet nihilominus, illum denuo huic loco, tanquam competenti ſedi, inſerere. Eſtque talis:

℞. Auri finiſſimi, per Antimon. purgati & ſubtiliter laminati, unciam ſemis,
Salis Nitri optimè purificati,
Salis communis, ſeu Gemmæ, ana uncias octo,
Aluminis crudi uncias quinque.

Miſceantur, immittanturque cucurbitæ vitreæ; quibus ſuperaffundatur Aquæ ſimplic. ſ. q. pro diſſolutione dictorum *ſalium*: coquantur pòſt in arena, igne moderatò, ad ſpiſſitudinem vel ſiccitatem *ſalium* priſtinam. *Aurum* totaliter ſolvetur, & *ſalibus* permiſcebitur; quibus denuò Aquæ ſimpl. ſ. q. pro diſſolutione dictorum *ſalium*, & *Auri*, affundatur; filtretur ſolutio Solis flava, aureique coloris; cui guttatim inſtilletur

Olei Tartari per deliquium facti q. ſ.

quousque *Aurum* totaliter fundum petat: quod

quod per filtrum ab aqua ſalſa ſeparandum, &c, aquâ dulci recenti ſæpiùs affuſâ, probè edulcorandum, tandemque exſiccandum, & (ſi lubet) igne lento per horæ quadrantem calcinandum eſt. Erit *Crocus Solis* pulcher aſpectu, purpureo-violacei coloris; ſi benè operatus fueris: *ſudoriferum & cordiale inſigne.*

CROCUS SOLIS ALIUS.

Solvatur *Aurum* cum Aqua Regia, ſeu Spiritu Nitri à ſale communi deſtillando vel rectificando abſtracti. Abſtrahatur ſolutio ad ſiccitatem ferè; reſiduum, in vitriolum veluti Auri concretum, commiſceatur cum particula *Florum ſulphuris* (quartâ circiter parte, reſpectu Auri) & leniter calcinando ſub tegula, vel in aprico, ſub camino, in terreo vaſe, (vulgo Treibſcherben) ſulphur adjectum totaliter, ſub continua tamen commotione & agitatione, conflagret. Hic labor (Aurum nimirum relictum cum recenti ſulphure permiſcendo, & leniter conflagrare ſinendo) toties repetatur, donec *Aurum* ſpongioſum fiat, ſeſeque attollat in pollinem ſubtilem, & *Crocum* purpurei coloris; variis uſibus adaptandum cùm ad ulteriores labores, & extractiones *Auri Eſſentiæ*; tum etiam medicamenti vice, uſui Medico ſtatim applicandum.

Eodem modo *Aurum* cum Mercurio amalgamatum, & per exhalationem Mercurii denuò liberatum, ac veluti in pulverem aureum converſum, cum ſulphure, prædicto modo, aliquoties calcinari, inq; *Crocum* elegantem verti, & ad uſum internum, ut et ad alios labores & extractiones, poterit uſurpari.

Aurum præterea, in Aqua Regia, ſive Spiritu Nitri à ſale communi abſtracto, ſolutum, cum ſale communi præcipitatum, ſimili calcinatione cum ſulphure, in pulverem croceum mutari poteſt. Quibus pulveribus Auri croceis conſimile eſt *Aurum fulminans*, ſive *ſclopeticum*, ſequenti modo parandum:

AURUM FULMINANS, ſeu SCLOPETICUM INFLAMMABILE.

℞. Auri purgati & laminati unciam ſemis, vel q. p.

Solvatur hoc in Aquæ Regiæ ſuff. quantit. Solutioni huic guttatim Oleum Tartari per deliquium factum infundatur, quoad *Aurum* totaliter præcipitatum, & aqua ſolvens clara denuò ac limpida evaſerit. *Aurum* præcipitatum & luteum ab aqua, per chartam emporeticam, & filtrum, aut per decantationem, ſeparetur; aquâ dulci & deſtillatâ, ſæpiùs affuſâ, edulcoretur, quouſque nulla ampliùs acrimonia, ſive ſalſedo, percipiatur; pulvis relictus in umbra, leniſſimo calore, vel ſponte ſuâ, exſiccetur, ac cautiſſimè tractetur, ne flammam concipiat, & detrimentum inferat; quemadmodum promptiſſimè, vel ſolâ trituratione paulò fortiori in mortario, accenditur, deorſum vergens, &, quicquid ſubſtractum, in fruſtula disjiciens, cum adſtantium periculo & læſione. Auferri tamen poteſt, ſi lubeat, vis ejus fulminatoria, affuſâ ſpiritûs ſalis portiunculâ, vel coctione cum aceto deſtillato, per horas aliquot. *Vires hujus Auri fulminantis ſunt Diaphoreticæ & Cordiales. Sudorem item potenter commovet, ſi ejus grana tria, quatuor, vel ſex, ſive per ſe, ſive aliis Pulveribus, Electuariis, Confectionibus, aut Laudanis, permixta propinentur.*

AURI AMALGAMATIO, & ejuſdem PRÆCIPITATIO.

℞. Auri puri & fini, ſubtiliter laminati, unciam unam: quod, calefactum, non tamen totaliter candefactum, injiciatur in Mercurii vivi, ſupra ignem in crucibulo collocati, & pariter calefacti, donec ſtridorem quendam edat, uncias octo.

Agitentur & miſceantur exactè ferreo ſtylo, ac protinus, antequam Mercurius effumet, ab igne removeantur, inq; aquam amalgama profundatur, ac cum ſale & aceto probè ſæpiuſque lavetur, ad omnem nigredinis & impuritatis ablutionem; donec æthereum veluti acquirat colorem. Hæc amalgamatio, an vera & Philoſophica, radicaliſque ſit Auri ſolutio, ſive principium ejus; ego quidem determinare nolim. Interim tamen, licet communis ea ſit &

ſit & videatur, Mechanicis nec non notiſſima; tamen ſpernenda non eſt; quoniam amicabiliter, & ſine ullâ fit violentia, aquâ ſibi connatâ metallicâ non madefaciente manus: et quanquam vi ignis aliquantò violentioris, non ſecus atque alia menſtrua corroſiva, & hæc quoque metallica aqua ab Auro haud difficulter ſegregari queat, non factâ intimâ ſolutione & putrefactione Philoſophicâ; nihilominus, ſi ipſa hæc ſolutio debitè, & ſuff. aquæ hujus metallicæ quantitate, inſtituatur, & legitimè foveatur; haud levia ſub illa latere arcana, credendum eſt: quemadmodum etiam ex alio, quàm hoc fonte, vix ac ne vix quidem ſuum haurient *Mercurium Philoſophorum* ij, qui multum de hoc gloriantur, & longè artificioſiores ſibi fingunt *Auri* ſolutiones. Aſt ne videar aureos polliceri montes; quæ mei nunc ſcopi ratio non eſt; quin potiùs in Praxi rariora ex *Auro* producenda pharmaca conſignare: quare ulterius L. B. manuduco, &, quid ex hoc amalgamate Auri, ordine & artis ſerie eruendum, ſine ambagibus & umbris communico.

Accipe igitur ſupradictum *amalgama*, illudque toties *ſale & aceto* ablue, quouſque omnis ablata nigredo, & colori æthereo ſimillimum evadat; idque iterum atque iterum tam diu ſuper porphyrite, aut in mortario vitreo, tere, donec per linteum totum exprimi atque cogi queat: Hoc jam vitro ſat largo include, ſed quod fundo conſtet planiſſimo, ad orbis duplicati formam, uno quaſi ſupra alterum collocato; cujus figuram, in capite de Mercurio, æri inciſam conſpicies: & ſolo calore arenæ moderato præcipita in pulverem rubicundiſſimum, aliquot ſeptimanarum ſpatio, & nanciſceris *Medicamentum, adverſus multifarias humani corporis infirmitates præſtantiſſimum; Luem præſertim Veneream, & exinde natos affectus alios, vulgò vix curabiles.* Quem præcipitatum aureum ſi ulterius elaborare, augmentare, animare, fermentare, & ad fixitatem deducere animus ſit; rem haud exigui fortaſſis momenti conſequeris: idq; eò feliciùs, ſi, in locum vulgaris Mercurii, Mercurium Antimonii, vel nativum Virgineum, ſubſtitues. In omnibus autem laboribus Naturam imitare, lenteq; feſtina.

AURUM ESSENTIFICATUM cum ANTIMONII TINCTURA.

℞. Croci Auri, quovis modo ſuprà edocto parati, unciam ſemis; cui ſuperaffunde

Tincturæ Antimonii rubicundiſſimæ, cap. de Antimonio edoctæ, unciam unam:

et in phialâ, ſuo tamen parvo capitello agglutinato munitâ, digere per octiduum, leni calore; aucto tandem pauliſper igne, donec totaliter exſiccetur, humiditate pauculâ per alembicum tranſeunte. *Pulveri reſiduo Auri* denuò tantundem *Tincturæ Antimonii* ſuperaffundatur, digeranturque uti antea, & tandem exſiccentur; fiatque *Aurum Eſſentificatum, ad multiplices infirmitates chronicas, malignas, ac diuturnas ſanandas validiſſimum.*

DE AURI ESSENTIA, ſive AURO POTABILI.

NEc Tantalus in undis Stygios latices in tantum procatur, quantum Auri helluones *Aurum*, idque *potabile*, venantur: ut proinde tot extent proceſsûs, quot capita; dixerim, volumina, quæ modum artemque tractent, veram *Solis* ſive *Auri Eſſentiam* eruendi: quæ num genuina, an verò apocrypha ſint, tibi ſcrutandum relinquo, quem melior Chymia inſtituit; & ipſe experièris, quòd maximâ parte falſiſſimi ſint proceſsûs, & abſurdiſſimi. Fateor, anceps, ac in bivio conſtitutus, mecum volvebam; an operæ pretium foret, *Auri* quandam *Eſſentiam* tradere: cùm pronum ſit, ibidem ceſpitare, unde multi præcipites corruêre; ac pauci jactantiæ notam evaſerint: cùm plurimi ſint, qui velut demonſtrationem amplexantur, quòd extra Philoſophicam, hoc eſt, veram ac radicalem *Auri ſolutionem*, genuinum ac reale *Aurum potabile* quærere & invenire nefas ſit. At verò, ne videar in hoc unico deeſſe, & opus ex hoc principio mancum ſit; nemoque cum fundamento refragari poſſit, particulares quoſdam ſupereſſe proceſsûs, qui æquum mereantur

ſectatorem; unam proinde atque alteram *Auri potabilis* conficiendi methodum annectam, commendatæ virtutis & energiæ in deploratis affectibus: licet pro Panacea, aut universali pharmaco, non venditem. Plura hujusmodi per diſcurſum in Mantiſſa hâc proſtant; quibus probè conſideratis, ad naturæ & artis ſignacula & arcana, te velut manduci, deprehendes. Neque abſterreat te imbecillis multorum puſillanimitas, qui præproperè deſperant, in mineralibus ac metallis, primariò autem *Auro*, extractiones tentari poſſe; licet cæteroquin in arte haud parum verſati ſint; ejusmodi tamen conatus Entia rationis dicut; cum interim per Mechanicam compertum ſit, *Tincturam Auri* (aliis *anima*, *ſulphur*, ſeu *quinta eſſentia* dicta) ſeparari poſſe à corpore Mercuriali, Lunæ ſpecie referente, ejusq; proprietates ex integro æmulante. *Mercurius* itaque eſt Magnes, ex ſalibus ſibi ſimilem ſalem Mercurialem adſciſcens, & ſecum in altum elevans: dicunturq; talia ſalia mediæ naturæ (ſcilicet inter fixum & volatilem) quæ, rurſus à Mercurio liberata, fiunt menſtrua Philoſophica; quibus unicâ guttulâ ſpiritûs Nitri inſtillatâ, ſulphur, ſive colorē Solis à corpore Auri ſegregant: quod apparet ex ſpiritu ſalis & vitrioli, in deſtillatione butyri Antimonii, & Mercurii ſublimati: quem ſpiritum Vitrioli Philoſophicum appellare ſolent. Hicque color, ſive tinctura Auri, modo paulò pòſt ſequente, ſpiritui vini vero, ex vino ritè deſtillato, copulanda. Datur etiam ſeparatio ſulphuris Auri à corpore, ſeu Mercurio ſuo, per præcipitationem ſolutionis; ubi corpus reſidet inſtar calcis albæ, nullo ingenio, nullâ arte reducibilis; ſulphure tingente in menſtruo manente.

Eſſentia Auri. Solve igitur *Aurum cum ſpiritu Salis*, à phlegmate tantùm liberato, non totaliter rectificato, ne ſeparetur ſal eſſentialis: ab Auro ſoluto evoca menſtruum per balneum Mariæ: Auri reſiduo affunde recens menſtruum, ſeu ſpiritum ſalis, iterumq; abſtrahe; idque ter quaterve, dum videris Aurum ad latera cucurbitæ elevari: tunc redde reſiduo in cucurbita Auro tantum de deſtilato liquore, ut diſſolvatur, atque commodè transfundi poſſit in cornutam, ſeu parvam retortam; cumque adaptato recipiente, & juncturis luto probè munitis, primò igne arenæ leni, fortiori poſtmodum, urge; dum cum liquore tranſeat, quantum Auri diſſolutum aut volatiliſatum fuerit. Aurum reſiduum à deſtillatione in retorta, rurſus eâdem operâ ſolvatur, & ab eo ſpiritus ſalis recens abſtrahatur, donec totaliter, vel maximâ parte diſcontinuatum tranſierit. Ab hoc liquore aureo, per baln. Mariæ, ſepara de menſtruo id, quod rarius eſt, ut remaneat liquor craſſus: cui inſtillabis ſpiritum vini, ſpiritu ſicco urinæ animatum; & præcipitabitur corpus auri, inſtar calcis albæ. Quando nihil ampliùs cadit, fundumque petit, ſine calcem reſidere, ut per inclinationem liquorem decantare poſſis; ab hocq; ſpiritum vini deſtillatione leni ſepara, & novum ſpiritum animatum liquori inſtilla, ut et reſiduum corpus Auri præcipitetur. Tunc, ſeparatâ calce præcipitatâ, inde liquorem cucurbitæ vitreæ, & calore cinerum, ſeu arenæ, leniſſimo deſtilla, donec ſtriæ ſpiritûs vini ad latera cucurbitæ appareant rubicundæ: nam ſignum eſt, unum alter, ſeu ſpiritum ſulphure, ſecundum appetitum naturæ, eſſe ſatiatum. Sicque Tinctura, ſive Eſſentia Auri in fundo cucurbitæ rubicundiſſima apparebit, magnarum virium: quæ, addito pauxillo ſpiritûs vini, è vitro ſeu cucurbita ſaltem eluenda, ne quicquam de illa pereat, aut lateribus cucurbitæ, in effuſione, inutiliter agglutinatum in reſiduo hærens maneat. *Servetur, tanquam pretioſiſſimum medicamentum, in morbis omnibus deſperatis; ſub doſi trium vel quatuor guttularum, in uno vel altero cochleari vini, vel alio appropriato vehiculo, exhibendum.*

Notandum; quòd, apparentibus ſtriis rubris, ſi in retorta ultima deſtillatio inſtitueretur; tota anima, ſive Sulphur Solis, ſeu Tinctura, verùm pauciſſima in quantitate (aliquot ſaltem guttularum; quæ ipſæ tamen non parum ſpiritûs vini præpoſiti rubicundiſſimo colore imbuerent) transiret, & in ſpiritum vini neceſſariò præponendum ſtillaret. Aſt cùm *Tinctura* hæc ſit pretioſa, atque de eâ lateribus vitri

multum

multum adhæſurum, quod, propter exilem quantitatem ſui, in vas recipiens præpoſitum tranſire vix poſſet; conſultius eſt, ut deſtillatio in alembico inſtituatur, &, apparentibus ſtriis rubris, à deſtillatione ſtatim deſiſtatur; quô reſiduū ſulphur, ſeu anima Solis, rectificatiſſimi ſpiritûs vini particulâ dilui, aut potius elui queat, ac ſine ulteriore deſtillatione uſui aſſervari. Nam *ſulphur*, ſive *Tinctura*, *Solis* per ſe in Medicinam non cederet utiliter, ob ſummam ſui activitatem, niſi proportionato vini ſpiritu ſit unita.

Solvitur præterea *Aurum* totâ ſubſtantiâ in *Magiſterium*, *Aurum Potabile* dictum. Solvitur autem per menſtrua ſicca & humida, per ſpiritus, olea, & ſalia, variis modis: inter quas ſolutiones illæ mihi præſtantiores videntur, quæ ſalibus eſſentialibus & Mercurialibus parantur & perficiuntur. *Criſtalli Salis* dulces, ſive per deſtillationem, inſtillatione aquæ fontanæ ſali fuſo, in retortâ terreâ, per tubulum, facti (uti ſuo loco edocetur) ſive quocunque alio modo parati, etiam ſolvendæ calci Solis, ſeu Auro foliato inſerviunt, cumque eoque, ſub tegula probatoriâ, in Magiſterium non contemnendum tranſeunt. Simili modo ſalia fixa ſecundæ vel tertiæ calcinationis (quando nimirum ab aliquo corpore, v. gr. Vitriolo, caput mortuum elixiviatum denuò in furno calcis probè calcinetur, &, illo tandem prius ab aſtris imprægnato, ſal extrahatur; quod etiam à tertia calcinatione fieri poteſt) à ſulphure ſpecifico vindicata, aurum fuſione penetrant, & calcinant, aptumque reddunt ſolutioni & extractioni per menſtrua homogenea, ex ſpiritu Vini, vel Saturni, parata.

Nobilior tamen, & Philoſophica, ſolutio illa dicitur, quæ aquâ Mercuriali, ſive menſtruo homogeneo, peragitur, quo elementa in auro, per naturam anatizata, ſive concordia facta, diſcordia reddantur (ſcilicet appoſitione aquæ Mercurii, ut Ignis elemento prædominetur, vel Mercurialitas potentiæ ſulphuris) dum elementum aquæ ſit prædominans: quo ingenio harmoniam illam elementorum in Auro diſcordē fieri, corpusq; Solare, mira alias, ob ſummam puritatem, longamque decoctionem, fixitatis & perfectionis, corruere, artique cedere neceſſe eſt. Et hinc variæ manant præparationes, & ipſū, divinâ accedente gratiâ, *ſummum Magiſterium Philoſophorum, à priſcis Sapientibus nomine Lapidis inſignitum, morbis ferè omnibus modum faciens, originem ducit.*

Hoc ſummum antiquorum Philoſophorum arcanum nonniſi variis ænigmatibus, notis, atque figuris hieroglyphicis poſteritati relictum; contraque Deo ſoli, cordium ſcrutatori, revelatio tanti ſecreti vel myſterii commiſſa: quod revera nil aliud eſt, quàm ex Auro nativo, & Mercurio non alterato, tertium quid, utriusque particeps, digeſtione humidâ elicere, illudque, ab heterogeneo ſeparatum, digere, variatione colorum, ad ſummam atq; purpuream perfectionem. Hocque artificio, à mediocriter ingenioſo, omnia obſcura luce clariora capiuntur.

Fiunt præterea *Extractiones* per *Aquas Mercuriales*, quæ per putrefactionem à corroſivo liberatæ, & à fæcibus mundatæ, ſtupendas operationes edunt, ſi ad fixitatem perductæ, & ſpiritu vini ultimò defixatæ fuerint: quod in omnibus fixis ſulphuribus obſervandum eſt, ut ſcilicet, poſt liberationem à ſuis corporibus, & depurationem, volatilizentur, & ſpiritui vini uniantur. Nam hoc ingenio quaſi vegetantur: hoc eſt, à regno Minerali, ſeu naturâ Metallica, in vegetabilem, naturæ humanæ amicam & receptibilem, transferuntur.

Augmentatur quoque *Tinctura Auri* oleis Martis, Veneris, Antimonii, Vitrioli, &c. Sic etiam fit incrementum *Tinctura Auri* per Regulum Antimonii puriſſimum, Soli junctum, digeſtum, & ſpiritu Salis, vel Veneris, extractum: utpote,

℞. Auri puriſſimi unciam ſemis,
Regi Antimonii ſtellati uncias quatuor:

Liquefiant in crucibulo, igne forti; liquefacta effundantur, inque pulverem ſubtilem redacta, eousque in arena calcinentur, donec rubedine perfundantur, vel in pulverem rubrum convertantur. Hoc ex pulvere, menſtruo ſupradicto, ſpiritu nimirum Salis, vel Veneris, *Tinctura* ele-

gans elicitur; quæ tandem, cum ſpiritu vini animato, ita elaboranda eſt, ut cedat in Eſſentiam ſive arcanum præſtantiſſimum. Augmentationes enim *Tinctura Solis*, per ſulphura Solaria, ex Marcaſitis, Antimonio., Marte, Venere, ſunt veluti transplantationes, ſeu inſitiones; non aliter, ac ſi ramus nobilioris arboris, ejusque fructiferæ, ignobiliori trunco, ſeu arbori infœcundo, inferatur. Sic aurificatur ſpiritus Vitrioli Martis, vel Veneris, per ſulphur, ex Marcaſitis Solaribus, communi modo, per aquam Regiam ſaltem, extractum. Si ſpiritus quatuor partes, ſulphuris uni parti affuſæ, horis xxiiij. vel duabus diebus, digerantur; efficiuntur Cryſtalli Rubinis ſimiles; qui, Spiritu vini rectificato porrò extracti, in Panaceam abeunt non aſpernandam.

ALIA ESSENTIÆ AURI DESCRIPTIO.

℞. Auri puriſſ. per Antimon. purgati uncias duas, ſolvatur in

Spiritûs Salis opt. rectificati ſuff. q. quoad totaliter ſolutum ſit. Solutioni huic infunde guttatim

Spiritus Microcoſmi; ſeu ſalis microcoſmi veri, id eſt, Urinæ, debitè parati, quousque ſtrepitus audiatur, isque totaliter ceſſet.

Solutio hæc, unà cum præcipitato Auro, immittatur alembico vitreo, & per M. B. deſtillando abſtrahatur tota humiditas; quæ inſipida erit: quo facto, collocetur cucurbita cum reſiduo ſale & Auro in arenam, deturq; ignis per gradûs, donec ſublimetur tota illa ſalina ſubſtantia, aurum ſecum elevans ad capitellum. Peractâ ſublimatione, aſſervetur ſal iſte ſublimatus; cui potior pars Auri ſoluti eſſentialiter inhæret, in vitro probè clauſo. *Aurum* verò à ſublimatione primâ relictum, ac remanens, novo denuò ſolvatur ſpiritu ſalis, ac pari modo cum ſale, vel ſpiritu ſicco, Urinæ præcipitetur, & evocatâ, deſtillationis medio, humiditate aqueâ, in B. M. reſiduum igne arenæ ſublimetur, & quidem ultimò forti, ut cucurbita inferiùs candeat. Atque hæc ſolutio *Auri*, à ſublimationibus reſidui, eademq; præcipitatio, humiditatisq; abſtractio, & ſalis ſublimatio (evehentis ſecum aurum) toties iteranda eſt vicibus, usque dum integrum ferè *Aurum* volatiliſatum & ſpirituale factú fuerit. Hinc ſublimatus ſal omnis, affusâ ſuff. quant, aquæ ſimplicis ſolvatur, ut aurum denuò ab adjuncto ſale liberetur; pulviſculus verò Solaris, fundum petens, probè edulcoretur. Ex hoc tandem edulcorato pulviſculo Auri, beneficio ſpiritûs vini ad ſummum rectificati, ſale tamen, vel ſpiritu, microcoſmi animati, extrahatur Tinctura iterato, quousq; nil ampliùs de Tinctura conſpiciatur. Tincti ſpiritûs omnes & junctim in M. B. ad oleitatem abſtrahantur, ut liquor rubicundus remaneat pretioſus: qui aſſervandus, ac morbis deploratis opponendus.

Hæc tamen, quæ de *Auro*, ejusq; *Eſſentiis*, *Tincturis*, aliisq; melioris notę parandis arcanis remediis, præmiſimus, & quę univerſaliter, ad mentem antiquorum Philoſophorú, de *vero Auro potabili*, præfati ſumus, ex profeſſo, & acerrimè, impugnat & eliminare nititur, Magnus ille Societatis Scriptor & Presbyter, P. *Athanaſius Kircherus*, vir incomparabilis doctrinæ ac talenti, multisq; ævo noſtro arcanis tomis, luculenter editis, conſpicuus. Hic, inquam, *Mundi ſui ſubterranei Tom. 2. lib. 11. ſect. 2. cap. 1. de Lapide Philoſoph.* Chryſopœiam, Tincturam Philoſophor. ſeu quocunq; compelles etymo, nunquá ulli revelatam, aut cognitam fuiſſe hacten., nec in futurum parabilem eſſe, palàm decidit, apertus Alchymiſtarum antagoniſta. *Nos*, inquit, *mediâ via incedentes, neq; χρυσοποιΐας ἀδυναμίαν, neq; etiam eo modo id fieri, quo Alchymiſta illud producere poſſe exiſtimant, aſſerimus.* Quod quidem placitum ac dogma ſuum adeò nervoſè tutatur, ut eos, qui contrarium ſectati ſunt, uti *Iſaacus Hollandus*, *Paracelſus*, *Villanovanus*, *Rupiciſſa*, & complureis, ludibriis ſannisq; rectè ſentientium Philoſophorum ſe proſtituiſſe, apertiſſimè perhibeat. Cujus viri, utpote Celeberrimi, famâ ac talentis nunquam æquandi, doctiſſimas aſſertiones & argumenta, licet aperto Marte inceſſere, ac adoriri, neq; velim neq; auſim: meá tamen interim non tam opponam, quàm amicè proponam, opinionem; arbitrio cujusvis relictur., utrinam parti aſſenſus jure debeatur. Definitionem magni hujus naturæ arcani nó affero juxta P. Kircherum,

non Entis, Chimæræ, ac non Exiſtentis, ac per conſequens neq; genere & differentia circumſcribendi. Ordior ab eo, quod magno huic viro admirationem peperit, *quod Lapis Philoſoph. omnium penè rerum ſimilitudine deſcriptus ſit*, dum aliis *Cœlum, Chryſoſperma, ſemen Auri, Terra benedicta*; aliis *Aqua viva; Aqua vitæ, Sigillum Salomonis; omnium morborum medicamentum, de quo qui bibet, non morietur*, & ſimilia, ut ait, *partim ridiculè, partim irreligiosè, nuncupatur*. Verùm feſtivâ proſonomaſiâ, allegoriis, & ſenſu tropologico, hæc ab Authoribus dici, quis non videat, venerandam æmulantibus Antiquitatem: quæ non tantùm hieroglyphicâ brevitate, ſubſtitutis ſignis abditis pro rebus, poſteros æquivocando deluſit; verùm etiam barbarâ verborum aphoniâ Phœnicum & Arabum, à divinandis eorum myſteriis, & naturæ arcanis, deterruit, neminem volens Oedipum: Quorum Elenchum ex dedicatoria *Regum* Epiſtola P. *Kircherus* in ſua tranſtulit. Unde & de Chryſopœia tractaturi ſcriptores, ſuis ſeſe latibulis & verborum umbris abdidêre; proprio quisq; abundans ſenſu ac etymo, tanto potiori jure, quòd neminem, ad ſimilia revelanda, charitatis lex ac character obliget, dubitè, annon inhibeat, quamplurimis abuſuris, aut exinde uſurariis futuris. Quòd interim *nulla inter Alchymiſtas harmonia, ac, inſtar canū, efferà mordacitate & ſarcaſmis ſe petunt ac ferviunt; nulla conſequētia eſt, lapidē aurificū, & Philoſophorū, in natura dare non poſſe, aut nunquam extitiſſe*. Avita hæc, ac coæva ſemper magnis artibus fuit calamitas, ut figulus figulum oderit, ſibiq; malignantes ac æmulos inſtare deprehenderit: privata hæc, ac proprio vitio accreſcens, licentia fuit, magno hujus arcani ſplendori nullam inducēs umbram. Inefficax proinde hoc P. *Kircheri* argumentum cenſeo, hoc fonte derivatum. Sed, inquit, *vario diffident Alchymiſtæ conceptu, ſenſu, ac pathemate, in adſtruenda materiâ primâ Chryſopœia, dum alii ad ovorum putamina, bufones, vini ſubſtantiam, ac ignobilioris conditionis ſubſtrata recurrunt, tanquā materiam ex Qua*. Ad quod reſpondeo, quòd nec mihi cum talibus feriæ ſint, nec ulli ſenſato Philoſopho; ſuo hæreant defixi limo; nobis meliora proſtant. Quòd autem aliqui ad *Arſenicum, tanquam cauſam materialem, profugerunt, patrocinium & authoritatem in vaticinio Sybillæ figentes*; id nihil urget: & ultrò aſſero, quòd illo Sybillæ vaticinio nomen Dei myſticum, ac HOMO DEUS, notâ magnis Eccleſiæ luminaribus paraphraſi, ſignatū fuerit; & prout olim, uno ſeptuaginta Interpretum ore, concordia S. Spiritus, & concors Scripturarum veritas, ſancita fuit; ſic tot Sibyllarum Propheticis metris, ac verſibus, *magni Salvatoris Christi adventum, uti & Paſſionis ſacratiſſimæ ſeriem, figuratam fuiſſe*, concedo. Non tamen ex hoc ſequitur Lapidis Philoſophorum implicantia: quicquid etiam à congruo intulerit R. P. *Kircherus*.

Dico I. (ſalvo meliori judicio) poſſibilē eſſe arte purè naturali confectionem *Lapidis Philoſophorum, ſeu Tincturam*, quæ omnia metalla in aurum argentumq; ſubſtantialiter tingat, ac projectione ſua finitè in infinitum multiplicet; quod probo: Nulla poteſt hujus, nec ex parte naturæ, nec ex parte hominis, nec ex parte ſubjecti, ſeu ſeminis aurifici, nec omnium horum reduplicativè ſumptorum, dari implicantia: ergo naturaliter poſſibilis eſt Chryſopœia. II. Multos hoc lapide dotatos fuiſſe, probatur ex infra dicendis, contra P. *Kircherum*, & inſtantiis ibidem afferendis: ergo improbabilis eſt *P. Kircheri* concluſio Negativa. Confirmatur prior concluſio: de facto naturaliter, in viſceribus terræ, aurum ſeminaliter propagatur: ergo ratio hujus propagationis & ſeminii, utpote purè naturalis, â Philoſopho comprehendi poteſt, & arte adæquari; utpote quam multi imitati ſunt: niſi unâ negatione plus derogare velis, quàm centum Philoſophi poſſint affirmare; quod cujusvis obvii eſt. III. Minimè probanda eſt *P. Kircheri* ſententia, quâ ait, *ex quatuor Elementis tria generari principia, Salem, Sulphur, & Mercurium; atq; ex iis ſimul debita proportione junctis metalla generari, arbores produci, &c. ut, ſi quid aliud extra illa quæramus, id veriùs in Utopiâ, quàm in natura imperio quærere cēſeamur*. Sed dico, quod & ſibi objicit P. Kircherus, *dari in natura materiam quandam, à dictis principiis diſtinctam, communem, reſultantem & productā ex diverſâ commixtione, digeſtione, & alteritatibus ſulphuris & hydrargyri; in quibus vis mineralis ad operandū & generandum exiſtat; è quorū mutuis agendi & repatiendi principiis & cauſalitatibus, traducantur à forma*

corporum imperfectorum primò generatorum, in formam aliam, ut tandem perveniant continuatis digeſtionibus & purificationibus, ad ultimam illam & perfectam, quæ eſt forma auri, in quâ eſt ultimus motûs terminus, quem ars etiam conſequi poteſt, ſaltem de poſſibili. Dari autem materiam talem, ſeu *ſulphur ſpermaticum, aut vaporem, ad metalli hujus ſolaris* Geneſin conducentem *primò & per ſe*; ipſe P. *Kircherus* admittit: *Non ignoro autem, tale*, ait, *ſulphur in ſolo Auro & Argento ineſſe puriſſimum: ſed ab Auri incorruptibili & indeſtructibili ſubſtantiâ ſeparare; hic Rhodus; hic ſaltus.* Subſumo ego: Atqui hujus implicantia dari non poteſt naturaliter; quin hujus ſeparationis ars dari poſſit: ergò nihil contra nos infertur. Neque dicat: in definienda materia Chryſopoeiæ ignotum per ignotius, ac idem per idem explicari, vitioſumq; committi circulum: alioquin de jure negaverim R. P. *Kirchero*, ullam dari rigoroſam definitionem in Philoſophia, ſed ubique circulum committi; cùm, niſi aſſignatis in rigore genere & differentiâ, his tanquam ultimò rem determinantibus, ſiſtamus; in infinitum procedere quemvis urgebo. Non enim certatur terminis in Alchymia; ſed rebus, *ἐγχειρήσει*, & operatione manuum opus eſt; in qua non juxta Dialecticam, ſed veram Philoſophiam, omnia deciduntur. Ad cæteras congruentias, quas P. *Kircherus* affert, cur ſcilicet *I. Magnus DEUS non revelaverit Philoſophorum Lapidem ſervis & amicis magnæ ſanctitatis; quibus tamen ſeſe ad ecſtaſes uſq; communicavit*, ac pleno torrente voluptatis etiamnum viatores potavit: reſpondeo, hûc illud P. *Kircheri*, quod Achymiſtis objicit, eſſe detorquendum: *qui divites volunt fieri, incidunt in laqueos Diaboli: juxta Apoſtolum*; &: *quæ conventio Chriſti ad Belial?* Semita virorum Deo dicatorum, eſt continuata tendentia ad perfectionem, per omnimodam ſui abnegationem; ſegregando ſeſe à terrenis ſollicitudinibus, quæ à Deo avocare ſolent, uni & ſoli ſpiritui ſeſe mancipantium. Quæſtuoſæ autem ejusmodi artes, (conſulatur Divus & maximus *Hieronymus*, in Epiſtolis) rectâ diametro huic opponuntur fini. Totos ſibi vendicant animos eorum, quos tyrones ſemel nanciſcuntur, ac à Deo faciunt peregrinari. Unde videmus, plurimos Religioſiſſimos, ac conſummatos Viros turpiter in cogitationibus ſuis evanuiſſe, & discinctè converſatos fuiſſe; dum, in alienam meſſem falcem ſuam mittere volentes, lapidem Offenſionis, non Philoſophorum, Diabolo Alchymiſtam ſe fingente, inquiſivère; cùm extra ſphæram religioſè converſantium ſit, ac alia longè occupatio deſideretur in talibus; uti patet ex *Hieronymo*, ſanctiſſimo Aſcetâ, Epiſtolâ ad *Pamach*; ad *Ruſticum*, ad *Heliod*: ad *Paulinum*; ex *Bernardo*, in Epiſt. ſerm. item 50. ſuper cantica; ex *Caſſiano*, in Collati: Patrum; præcipuè autem *Hugone* de Clauſt. animæ cap. 5. Innumeros producere poſſem, ex probatiſſimis Scriptoribus, aut propriâ etiam experientiâ, qui Clauſtrali obſervantiæ Chymiam, & artes lucro deditas; qualis Alchymia eſt, jungere volentes, malo eventu id practicarunt. Notus ex ſcriptis eſt *Baſilius*, *D. Benedicti Monachus*; à quo *Paracelſus* deſcendit: *Joannes de Rupeſciſſa*, *D. Franciſci Conventualis*: *Valentinus* alter, *Monachus*, *Villanovanus*, & ſine numero numerandis quos apud *Spondanum*, Galliæ Narbonenſis Epiſcopum, & S.R.E. Cardinalem; *Cæſarem Baronium*, Chronographos, reperies; plures etiamnum uſu cognoſces, quos noſtra vidit ætas, totos in laboratoriis demerſos: quos minimè judico; cùm his impar ſim officiis. Econtrà verò participari ſe ſinit Clementiſſimus Deus, ac naturæ receſſûs iis reſerat, qui inter limites vocationis ſuæ, orando & laborando, puſilli & humiles Creatori ſuo adſtant, ac gemitibus inceſſanter plangunt & gemunt, donec exaudiri mereantur: cùm interim inanes dimittat eos, quos ad aram, non verò Alchymiſticas acerras, deſtinavit. His enim non Hermetica Apocalypſis ſcrutanda deſtinatur; ſed ea, quam in Patmo Inſula primus intellexit Joannes: quæ propria eorum eſt, quibus datum eſt deſuper, *ſolvere ſigillum & aperire librum*.

Demiratur P. *Kircherus*, quâ ratione *Spiritus Sapientiæ in animam malevolam migrare potuerit; cùm plurimi fuerint proſtitutæ vitæ, Alchymiſtæ* (quod potiùs privatæ cujusvis libidini & genio, minimè arti innocuæ, accenſendú) & *Theophraſtum Paracelſum*, Alchymicorú Præſidé nigerrimo ſignat

ſignat calculo, figurâ uſus, Græcis Polyſyndethon dicta, notiſſimâ Poëtis; dum eum multiplicatis epithetis *convitiatorem, blaſphemum, rixoſum, ebrioſum, Atheum, ac Magum, & hariolum fuiſſe* arguit, multa contra Virum adducens ex ingrato Paracelſi diſcipulo, *Oporino*; qualem olim & Plato habuit Cuculum. Ego *Theophraſtum* vindicare nolo: adducam tamen pro eo formalia ex ſubtili illo Philoſopho & Medico, *van Helmont*; Titulo: de Magnet. vulner. curat. ubi hæc leguntur: *Novi ſatis contradicentium mores. Cùm enim nil in rem ipſam momenti habent ampliùs, contumelioſiores fiunt, & in hominem impingunt: quocirca dicet fortaſſe aliquis, Magnetiſmum eſſe quid novum, à Paracelſo ſolo inventum: eum autem fuiſſe hominem improbum, & ignarum. Tum quod ſi fuiſſet uſpiam talis virtus naturalis, illam non tot ſæculis occultam ſtetiſſe, & expectaſſe in adventum Paracelſi. Reſpondeo*, inquit Helmontius, *quoad ſcommata, & multorum ſubſannationes, in virum Germaniæ decus inſtillata, ne mute quidem digna eſſe, & aſſerentem eo ipſo roddere indigniorem: utpote qui nedum vivos, ſed & mortuos judicare annititur. Eſt itaque objectio ſuperbia ſua ſterilis, quæ nimirum præter vivos & mortuos, etiam Deum ipſum judicandum aſſumit.* Hæc ille. Legatur contextus ibidem, quem ego hûc transferre nolui. Ad finem autem ſic concludit: *Quæ autem ſint Paracelſi opera, & quàm omni expectatione naturæ & linguarum mordacitate majora, ipſius Epitaphium, ab Illuſtriſſimo & Reverendiſſimo Antiſtite Principe Salisburgenſe, illi benemerito funeri appenſum, ſatis invita invidia declarat. Habetur itaque Salisburgi in Noſocomio apud S. Sebaſtianum, ad templi murum lapidi inciſum Epitaphium adhuc hodie viſendum: Conditur hîc Philippus Theophraſtus, inſignis Medicinæ Doctor, qui dira illa vulnera, Lepram, Podagram, Hydropiſin, aliaq́ inſanabilia corporis contagia, mirificâ arte ſuſtulit; ac bona ſua in pauperes diſtribuenda collocandaq́ honoravit. Anno 1541. die 24. Septembr. Vitam cum morte mutavit.* Hæc de *Paracelſo*, artis Chryſopœiæ inſtauratore, publica monumenta. Quibus ſi P. *Kircherus* fidem negarit, interveniente tanti Præſulis authoritate; neque ipſe demiretur Author, ſi proprios ejus partûs minùs æquo judicemus oculo.

Poſt *Paracelſum*, arguit P. *Kircherus Bernaudum*; ex cujus confutatione ſtructuram Lapidis aurifici demoliri ſtudet, dum ex *Bernaudo*, pag. 263. Cap. de Lapid. Philoſ. adducit; ſed, ſit venia verbo, (imponit huic Authori) quaſi ſenſiſſet, *omnem Tincturam, ex Auri Obrizi unciis duabus, & decuplo Mercurii paratam ſuper Argenti vivi drachmas duas projectum, ejus tantum drachmam unam in aurum commutaſſe*: cùm tamen mens Authoris ſit, *quòd duodecima pars unius grani, de ſuâ deſcriptâ Tincturâ, projecta ſuper duas drachmas Mercurii, ſeu Argenti vivi, tingat ſeu transmutet hujus drachmam unam in aurum perfectum.* Et quivis, qui artem Spagyricam vel à limine ſalutavit, conjicere poterit, ab Auri Obrizi unciis duabus, & decuplo Mercurii, plus Tincturæ, poſt perfectam hujus (Tincturæ ſcilicet) & lapidis elaborationem in reſiduo futurum, quàm duodecimam portionem unius grani, virtute cujus duntaxat unica drachma argenti vivi in Aurum transmutari potuerit. Scrutetur P. *Kircherus*, aut cuicunque vacat, accuratiùs formalia Authoris, ac liquidò deprehendet, quod aſſerui ego; ſcilicet, duodecimam partem unius grani Tincturæ illius, ab ipſo deſcriptæ, tingere 60. grana, id eſt, drachmam unam, argenti vivi, in aurum purum; & ſic conſequenter, Tincturæ ejuſdem granum ſaltem unicum & integrum, duodecim drachmas, id eſt, unciam unam cum dimidia, Argenti vivi: adeoque ultrò calculando, usq; ad drachmam unam Tincturæ, quæ ſunt grana 60. transmutarentur; juxta mentem *Bernaudi*, unicâ drachmâ illâ, lib. viij. circiter, minùs ℥iij. argenti vivi in puriſſimum Aurum. Et poſito jam, de Auri Obrizi unciis duabus, & decuplo Mercurii, ſegregatis omnibus heterogeneis, in præparatione Lapidis Philoſoph. remanere ſaltem dimidium, aut minus etiam: annon magnum exindè commodum accreſceret operanti? Sed non ideò hæc allego, quaſi proceſſum *Bernaudi* per omnia legitimum cenſeam, qui reverà mancus ac mendoſus eſt: ſed solùm, ut remonſtrem, *Bernaudum* à R. P. *Kirchero* indebitè refutatum ac notatum acriùs fuiſſe; cujus mentem ac ſenſum non erat aſſecutus.

Fuiſſ-

Fuiſſe autem quondam viros, qui, citra jactantiam, magnum hoc Lapidis, & Naturæ, myſterium cognoverint; probandum mihi reſtat: uti ſuprà pollicitus ſum. Et verò, poſſediſſe *Theophraſtum Paracelſum Lapidem aurificum*, Orbis clamitat, & ad nos vocem reflectunt Magni Rudolphi Auſtriaci tempora; quibus hoc indubitatum apud omnes percrebuit. Adducam tamen vel unicum, ex *Helmontio*, teſtimonium, quod reperies titulo: *Tartari hiſtoria*: eò directum L. B. volo, nimium aliàs futurus prolixus. Habuit Chryſopœiam *Helmontius*. Ita n. ipſe de ſe, tit. *Vita æterna*: & tit. *Demonſtratur Theſis*, *fol.* 427. *Ego itaque*, ait, *renaſcentiam ſalvandorum contemplor in naturâ ſublunarium & terrena fieri, perinde ac in projectione lapidis Chryſopœiæ. Enimverò vidi illum aliquoties, meisq́ contrectavi manibus. Erat enim coloris qualis Croco in ſuo pulvere, ponderoſus tamen, & micans, inſtar vitri pulverati. Datum mihi ſemel fuit ejus ¼ unius grani. Granum autem voco ſexageſimam partem unius drachmæ. Hunc ego pulverem Cera, ab epiſtola quadam abraſa, involvi, ne, projicendo in crucibulum, per fuligines carbonum diſpergeretur: quem deinde globulum ſuper libram argenti vivi ferventis, & recenter empti, in vas triquetrũ crucibuli projeci &c.* Mox deinde ait: *aucto igne, ſub follibus liquatum eſt metallum, quod, everſo vaſe fuſorio, reperi pendere octo uncias auri puriſſimi. Facto igitur computo, unicum granum iſtius pulveris convertit 19200 grana impuri ac volatilis metalli, per ignem delebilis, in verum Aurum &c.* Plura ibidem. Concludit ergo, Tit. *Vita æterna*, fol. 427. *Inter terrena ergo reperitur præfatus pulvis, quodammodo ſimilis, qui ferè infinitum metallum impurum transmutat in Aurum optimum, ſibiq́ uniendo, ab ærugine, rubigine, carie, & morte defendit, ac velut immortale facit: &c.* Plura ex ipſo fonte legat & hauriat, qui volet. Si igitur tanti viri reverentia apud R. P. *Kircherum* (quem, miror, in hunc locum non incidiſſe) pondus non habeat; incredulus ſim, ſi plures adducam, quos poſſem, & vellem. Tamen, priusquam finem faciam, adjiciam è penu Auſtriaca, aut potiùs glorioſo Ærario, magnum & auguſtũ Chryſopœiæ tributum; quod olim ter felix Cæſarum, FERDINANDUS III. ſanctiſſimæ memoriæ Princeps, perenni gloriâ, & famâ, ad Aram Apollinis ſuſpendit, trophæum: & eſt Numiſma, puriſſimo Auro conflatum, minimè Sophiſtico, quod arte, ex Mercurio vivo, per projectionem unius grani Tincturæ, ipſe FERDINANDUS III. transmutavit. Ejus accuratam delineationem, æri inciſam, ſubjungo, & pluribus rem ediſſero:

IDEA
NUMISMATIS AUREI.

Hoc

Hoc, quod coràm intueris, Numiſma, conſtat ex Auro, quod è vulgari Mercurio tinctum fuit; cujus libras tres integras ipſe FERDINANDUS III. Imperator, glorioſæ memoriæ, manu propriâ, in libras duas & dimidiam Auri puri, beneficio unius grani Tincturæ Philoſophorum, transmutavit. Fuiſſent quidem integræ tres libræ Mercurii transmutatæ, niſi tingenda Mercurii maſſa ſemilibrâ illâ proportionem Tincturæ ſuperaſſet. Neque hic locum habent infidæ forſan multorum retorſiones, fuiſſe magnum hunc Monarcham ab Impoſtore quopiam illicio quodam ineſcatum, ſuppoſititio quopiam auro, ad majora aucupanda. Exulent procul indignæ ejusmodi næniæ viro probroſæ: cadere hoc in Principem tam circumſpectum, & ævi noſtri Salomonem, non potuit; utpote qui technas, ac mille gyros & anfractûs ejusmodi tenebrionum & pſeudo-Alchymicorum ex aſſe perſpectos habuit, quibus obviaret, ut veritatem & naturæ abdita erueret. Quare huic veritati propugnandæ non immoror, ſed L. B. perpendere volo, ac ſubducere calculum, factâ hypotheſi, quòd ſi granum unum libras duas cum dimidia tingat; hæ autem duæ libræ cum dimidia continent grana 16470. quòd tum quoque una pars Tincturæ, totidem, hoc eſt, 16470. Mercurii tingendo transmutet: atque adeò hæc ars transmutatoria ſine lucro non ſit, & abſque fœnore. Addo, confirmationis loco, quòd hæc metamorphoſis, & metallorum transmutatio, jam temporibus Magni Rudolphi, ſæpiùs celebrata fuerit: quod in Germania notiſſimû. Unde FERDINANDUS III. hoc Numiſma in tantum redamavit, ut illud conſveto Aulæ magnifico Theſauro adjungi paſſus non fuerit, ſed ſecretiſſimo, & conclavis ſui ſcriniolo incluſerit, nullo, aut paucis arbitris. Unde accidit, quòd, cùm recentiſſimè Ego, apud ſacratiſſimam Majeſtatem, LEOPOLDUM, per ordinatum & aulicum Theſauriarum Nob. Dn. Joannem Ladner, hujus rariſſimi numiſmatis, ac verè Theſauri, mentionem feciſſem; neque ſacratiſſimus Cæſar, neque Theſaurarius, hujus notitiam ac copiam habere perhibuerint; usque dum, me humillimè inſtante, Clementiſſimus Imperator, in ſecretiſſima arcula, reperit, mihique, ad 14. ferè dierum ſpatium, ut domi meæ æri incidendum cuſtodirem, Clementiſſimè conceſſit. Exhibuit autem hoc granum Tincturæ FERDINANDO III. vir quidam Nobilis, cognomento *Richthauſen*, quem deinde ad Baronis faſtigium evexit, motu propriô, Sacra Majeſtas, & Domini de Chaos titulo inſignivit. Perque hunc & mihi, utpote amicum olim ſingulariſſimum, unius atque alterius unciæ obrizi, & ex Mercurio tincti Auri, copia obtigit: uti de facto tanquam pretioſum theſaurum mihi ſervo atque recondo.

Hæc pro Chryſopœiæ veritate & poſſibilitate adſtruere volui; quibus tamen ſi nihil profecero adverſus obfirmatos quorundam animos, cum magno illo Viro, *Conrado Wechtlero*, FERDINANDI III. & LEOPOLDI I, Invictiſſimorum Cæſarum Archiatro (Medicæ Facultatis Viennenſis Inclytæ membro & columna; qua multi, in Medicina, Viri Principes enutriti, ac etiamnum Clariſſimi Medici degunt) exclamare cogor, lib: 2. Homines Occid. diſput. 3. difficult. 6. contra D. Thomam Ægidium, ac Keckermannû: *Quis credat, ſcientiam hanc Chryſopœiæ hominis non fuiſſe communicatam, quam Eudæmones norunt: quam Angeli eminenter poſſident?* Aut cùm Hugino à Barma Pariſienſe: *Majeſtatem naturæ naturantis nondum adoravit, neq; naturæ naturatæ deceſſit ſatis, qui divini operis Hermetici poſſibilitatem non credit, realitatem ignorat, vel contemnit.* Accedit, quòd multi viri probi eam certiſſimè poſſederint; inter quos *Baſilius*, alter *Valentinus*, eam citra dubium habuit. Taceo innumeros ſacros reditûs, fundationes, pia legata, quibus ſumptuoſa monaſteria erecta fuêre, non alio Mecœnate, quàm Chryſopœiâ. Loquitur de his Gallia, Hiſpania ac Italia, me vel altum ſilente, ut piaculo ſit, tot tamque manifeſta teſtimonia, & luculentam fidem, unâ velle refellere negatione. Occurrit mihi *Hiſtoria, quam, Helmſtadii accidiſſe, compertum habemus: ubi Cornel. Martini, Univerſit. illius tunc temporis Profeſſor. Public. Tractatum quendam, de Lapide Philoſoph. manu Authoris*

T t (Corne-

(Cornelii) *fideliter & induſtriè*, uti exiſtimabat, *elaboratum, & typis propediem mandandum, ut pro diſputatione eventilandum dedit. Intervenit Nobilis quidam vir, moribus ac pietate conſpicuus, Cornelio familiaris, qui, de more, ad diſputandum & argumentandum acceſſitus eſt; cum tamen ſtrictim ut huic intereſſet, re, non ſyllogiſmis tantum Philoſophis. Hic ut ſententiam ſuam ſolidius proferret, carbones ac plumbum ſibi afferri juſſit, & in præſentiâ coram oculis Cornelii Tincturam quandam eliquato metallo injecit, ejusque virtute jam dictum plumbum in Aurum optimum tranſtulit; deque teſtimonium calente, Dom. D. Cornelio particulam notabilem porrigens, hoc ſubjunxit apophthegma: Heus jam tu, mi D. Corneli, ſolve mihi hunc ſyllogiſmum! Sic ex abrupto argumentatus, ſpectatores ſuos multis reflexionibus gravidos dimiſit, ac palam fecit, quid poſſit in natura genuina Philoſophia. Cornelius interim rubore ac verecundia ſuffuſus, palinodiam cecinit, variasque deinceps quæſtiunculas, propter hanc ſe tradidit, futurus per ignem Philoſophus . . orando & laborando.* Hæc, de *Tincturâ Philoſophorum*, quam A. R. P. *Kircherus* categoricè negavit, adſtruendâ ſufficiant: quam, licet perpauci obtineant, è rerum tamen natura proſcribere minimè decet. Habet enim & illa, quemadmodum arbor ſcientiæ boni ac mali Proto-Parentum noſtrorum, ſuum de cœlo genium, qui rhomphæâ bis acuta eam protegat, & cuſtodiat ac indignos arceat: cùm pauci ſint, qui virtutem & divitias affluentes jungere novere. Unde accidit (juſto Dei judicio) ut ii, qui ejus vel jam compotes facti, aut eminus eam proſpiciunt, confuſionem patiantur, eam ex accidenti deperdant, remoram ac obicem Deo opponente, ne: *Aurum & Argentum nundinantes, animæ propriæ patiantur detrimentum.*

PRÆCIPITATUS AUREUS, ſeu ARCANUM CORALLINUM.

℞. Mercurii ſublimati dulcis cryſtallini, ſine Nitro, cum Sale & Vitriolo ſaltem ſublimati, & aliquoties ſublimatione iteratâ purificati, unc. unam,
Croci Solis ſpongioſi, ſupra edocti, per Mercur. & Sulphur. parati, drachmam unam, vel unam ſemis.

Terantur probè in lapide porphyrio, immittanturque ovo Philoſophico Hermeticè claudendo, vel potius phialæ planæ (uti in capite de Mercurio indigitabitur) & in arenæ igne (non admodum leni) debitè præcipitentur, figanturque, uſque dum fiat Præcipitatus rubicundiſſimus. *Habebis ſecretum Præcipitatum haud exigui valoris*, quo fruere.

BALSAMUS SOLIS, ſeu AURI.

AD eandem normam, quâ è ſulphure crudo, item metallis imperfectioribus, utpote Ferro, & Mineralibus, Antimonio &c. per olea deſtillata, ſive ex Junipero, Terebinthina, corticibus Citri, Aniſo &c. Tincturæ elici poſſunt, ob balſamicam ſymbolizationem ac amicitiam, quâ olea deſtillata feruntur ad ſulphura ſimplicia metallorum & mineralium; pariter ex Auro, cum prædictis oleis deſtillatis, quocunque horum demum libuerit, Tinctura elici poteſt. Si nimirum Croco Solis, ſuperiùs edocto, horum oleorum alterum ſuper affundatur, ad ſupereminentiam unius vel duorum digitorum tranſverſorum, deſuper autem de ſpiritu ſalis ritè deſtillato ſuff. q. guttatim infundatur: brevi denique & leni digeſtione peractâ, apparebit *Color & Tinctura Auri* in affuſo oleo; quod filtrandum.

Verùm enim verò *Tinctura* hæc ex oleo difficulter iterum ſeparari poterit, ſive ex Auro, ſive ex alio metallo, aut minerali ſit extracta; proinde neceſſum eſt, ut conjuncta maneant ad inſtar *balſami ſulphuris*. Licet enim ſpiritu vini ſummè rectificato, extractionem ulterius Tincturarum ex oleo, quovis modo tentaveris; experiêris tamen, totum conamen irritum ceſſurum, teque oleum perditurum atque operam. Quapropter ſi cui volupe fuerit, etiam ex *Auro Tincturam* conficere *balſamicam* cum prædictis oleis deſtillatis, is illam ſine ulteriori extractione, deſtillatione, aut quâvis torturâ aliâ, uſui deſtinet Medico; cùm neq; nauſeam cieat, nec corroſiva ſit. Nam cum ſulphuris vulgaris ...

parata

parata *Tinctura*, pariter cum oleis deſtillatis extracta, quæ *Balſami ſulphuris* venit nomine, tanti æſtimetur in Medicina, & non exiguo, in quàm plurimis humani corporis affectibus, ægris auxilio cedat, frequenti teſte experientiâ; quidni & *Balſamus Solis*, ſive *Auri*, aliorumque metallorum & mineralium, ſuis propriis triumphabunt virtutibus. Aſſero itaque, & nullus dubito, quin & hic *Auri balſamus*, juxta diverſitatem olei extrahentis, *non minimas virtutes exerturus ſit in roborando corde, exulcerationibus internis, febribus malignis, & peſte denique ipſâ: in quibus infirmitatibus cùm præſervativè, tum curativè adhiberi poterit: idq; à gutt. vj. ad x.*

Et hæc de *Auro*, medicamentiſque ex illo conficiendis, attuliſſe, ſufficiat. Qui verò ſuperfluitate pluralitateque numeroſa Proceſſuum ſaltem delectatur, is adeat *Quercetanum* atque *Schröderum*; (Oedipus autem ſit; non Davus) & ſatiabitur ibi non ſolùm *Auro potabili*, ſed & aliis modis, diverſæ ſpeciei medicamenta ex Auro conficiendi, ſed titulis atq; nominibus peregrinis involuta, nullis aliis, niſi filiis doctrinæ, uti appellant, revelanda. Inter quos ſanè ego quidem non fuero conſignatus. Me enim latent hyperbolica illa & ænigmatica, pleraque fortaſſis Authoribus ipſis, Patribus filiorum, incognita: imò ea ſibi ſolis ſervent, & hac ſuâ felicitate utantur, & valeant.

Reperientur quidem plures modi, *Aurum* ſolvendi, & medicamenta ſalutaria exinde conficiendi, juxta diverſitatem menſtruorum, aquarum mineralium, aliarumq; rerum, ſive ſublimatorum, cùm ſolventium tum extrahentium *Aurum*, aut cum eo ſeſe unientium; ſed ex iis ea ſemper ſeligenda ſunt, quæ *Auro* magis amica, & ex mineris eidem congenitis originem trahunt; qualia ſunt: Marcaſita aurea, Germanicè Goldkieß; è qua, deſtillando per retortam vitream, igne aperto, per gradùs dato, aqua quaſi inſipida elicitur. Hoc tamen, hâc obſervatâ lege, ut dicta Marcaſita, in pulverem priùs redacta, retortæ planæ vitreæ in fundo, cum collo oblongo & lato, eodemque non multùm contorto, ſed directo, immittatur, & quidem in exiguâ quantitate; haud ultra dimidiam libram ejus ſimul & ſemel deſtillationi committendo: ſecus n. irritus omnis labor fuerit: quandoquidem, ob largam Marcaſitæ copiam, ſi hæc retorta exceſſivè foret repleta, ſpiritus proprii permeare minimè valerent, ſed invicem in & à ſe ipſis conſumerentur, figerentur. Nec aliter contingeret, ſi retortæ collum nimis fuerit anguſtum: eo enim in caſu ſpiritus exſudantes protinus repercuterentur, & repercuſſi in ſuomet corpore figerentur, & cōſumerentur. Quapropter in deſtillatione hujus aquæ mineralis omnia præmonito modo ſtudioſè ſervanda ſunt. Hâc autem aquâ, ſeu ſpiritu minerali Aurum amicabiliter ſolvitur, &, repetitâ ejusdem abſtractione, id ipſum ita ſubtiliſatur, ut facilè poſtmodum cum Mercurio vulgi nativo virgineo, vel etiam Antimonii, in Mercurium duplicatum, REBIS Philoſophorum, converti, ac exinde tandem verum Antiquorum Aurum potabile confici queat. Prætерea ex ipſo nativo & naturali Auro, vel ex India Orientali & Guinea aſportato, vel è fluminibus quibusdam, Danubio præſertim, miniſterio loturæ collecto, & à ſabulo ſegregato, vulgò Waſchgold (quod tamen Vulcani torturam & examen nunquam ſuſtinuit, neque beneficio aut ope Mercurii erutum eſt,) albicans ſiccusq; ſublimatur ſpiritus ad ſupradictum ferè modum: exiguam licet quantitatem & vix ſcrupulum, vel dimidiam drachmam, ex Marcâ, vel libra una, Auri talis adepturus ſis. Hujus tamen ſi tibi copia ſuppeteret, uti quoque haud magnis expenſis, ſi quis præſens eſſet, ubi ſervitio loturæ è fluminibus illud hauritur, aut ex limo, ſive terra pingui, excernitur (ut fit in Guinea) comparari poſſet; (Aurum enim reſiduum à ſublimatione manet Aurum, ſuo ſaltem volatili ſpiritu connato ſibi, qui aliàs in neceſſaria liquatione Auri protinus avolat atque deperditum it) haud protriti momenti arcanum poſſideres, pro vero Auro potabili adipiſcendo, ejusdemque Tinctura conficienda, aptiſſimum.

Similis porrò materia, & ſublimatum Mercuriale albiſſimum, è rubicunda Auri minera, vulgò roth gulden Ertz/ (quæ

tamen potiùs *Argenti minera eſt*; cum è reſiduo ſublimationis, levi negotio & liquatione, argentum purum eliciatur in abundantia; imò vel tota minera reſidua, ſi pura fuerit, purum argentum futurum ſit, paucis refertum ſcoriis) leniſſima ſublimatione, præmiſsâ propemodum hebdomadali fixatione, in arena, elicitur; cujus copiam ipſe penes me habeo, Marte proprio elaboratam: deque hoc ſublimato non pauci, nec negligendi proceſsûs & labores, arcanaque nota ſunt nunc; olim in laboratoriis Regum & Principum ſaltem trita & elaborata; quæ hoc loco publicare, de tempore non eſt, nec negotia admittunt. Qui verò in laboribus Chymicis ſecretioribus exercitatus eſt, is facilè aſſequetur, quorſum hæc, paucis, ſed claris verbis, abſque hyperbole, indigitata colliment. Curioſis enim, & in arte Chymica peritis (quibus pauca, ſed, uti patet, perſpicua) hæc ſcripta eſſe volo. Hanc autem *Auri mineram* rubicundam non eſſe de nihilo, cenſendum eſt; utpote permagni, ſicut olim, ita non minùs adhuc hodie, æſtimatam, cùm à *Paracelſo*, tum ab *Helmontio*; uti ſequentia demonſtrant, nimirum quæ prædictus *Helmontius*, in ſuis Operibus, de illa commemorat, utpote I. *pag. mihi* 574. ait: *Natura produxit in Monarchia ſubterranea minerale quoddam, quod, ob ſui ſingularitatem, vocatur à Paracelſo Metallus primus ſive maſculus*. 2. *pag*. 577. inquit: *Sulphur Glaure Augurelli, quæ Nympha alio nomine proprio hactenus caret*. 3. pag. 604. *Electrum minerale immaturum Paracelſi, collo appenſum, liberat, quos ſpiritus immundus perſequitur & angit*. 4. pag. 790. *Electrum minerale immaturum, è quo Lili tinctura*. Hæc ille. E quibus patet, haud exigua in hac minera latere arcana, ab eo, cujus operibus benedixerit Altiſſimus, fortaſſis impetranda.

Caput Secundum.

DE ARGENTO METALLO, ſeu LUNA.

ARGENTUM nobile Metallum; ignobilius tamen, ac imperfectius *Auro* eſt, at reliquorum ſequentium nobiliſſimum & perfectum, ob ſui in igne conſtantiam: albiſſimum, ſplendens ac ductile: compactum ex principiis (ſcilicet Sale, Sulphure, & Mercurio) in viſceribus terræ non minùs perfectis, quàm puris, beneficio caloris centralis perfectè coctis & maturatis. Dicitur à Chymicis *Luna*, & æquiparatur *Lunæ cœleſti*, eò quòd in *Macrocoſmo Lunam, in Microcoſmo verò Cerebrum* ſympatheticè & analogicè repræſentet: quâ etiam de re *cerebri & capitis robur eſt, ſpiritusq́; animales confortat: unde in plurimis capitis, cerebriq́; affectibus*; uti ſunt, *Apoplexia, Epilepſia, Mania, Melancholia; & morbis ſimilibus curandis, peculiaris efficacia perhibetur*. Videatur *Quercetanus*, cap. 6. de Luna, ſeu Argento, Tom. 2. pag. 636. uti & *Schröderus*, lib. 3. cap. 10. pag. 373.

BEZOARDICUM LUNARE.

℞. Argenti, ſeu Lunæ finæ, unciam unam,
ſolvatur, in laminas tenues priùs deducta, cum
Spiritûs Nitri ritè deſtillati. ſ. q.
porrò ſolvantur
Butyri Antimonii, à ſua cinnabari rectificati, unciæ duæ vel tres,
itidem cum
Spiritûs Nitri ritè deſtillati ſ. q.

ſenſim & guttatim prædicto butyro affundendo, quouſque omnis efferveſcentia & ſtrepitus ſubſideat: quod ſignum eſt perfectæ ſolutionis.

Hæ duæ ſolutiones conjunctæ abſtrahantur, deſtillando in cucurbitâ vitreâ, igne arenæ, ad ſiccitatem maſſæ albæ viridescentis. Huic reſiduæ maſſæ denuò alius

alius *Spiritus Nitri* affundatur & abſtrahatur; idque tertia, vel quarta etiam vice repetendum; ultimò fortiſſimo igne urgendo, ad omnimodam ſpirituum corroſivorum expulſionem; ſingulis tamen vicibus, ante repetitam *Spiritûs Nitri* affuſionem, maſſam ſuper porphyrite conterendo. Maſſa deinde, à ternâ vel quaterna *Spiritûs Nitri* abſtractione reſidua, & ſubtiliſſimè trita, aquâ ſimplici ſæpius affuſâ, ſ. a. edulcoretur, donec omnis acredo à ſpiritibus corroſivis reſiduì ablata ſit. Pulverem tandem *Bezoardicum* bihorii ſpatio circiter, in crucibulo, igne aperto, probè calcinatum uſui reponito.

Valet ad morbos Lunares, cerebri & capitis, Epilepſiam putà, Apoplexiam, Paralyſin, Melancholiam, & Maniam. Eſt quoque Alexipharmacum præſtans. Doſis ſcrupulus, ad drachmam ſemis.

LUNA POTABILIS.

QUàm varii proceſsûs & modi, *Lunam* conficiendi *potabilem*, hinc inde circumferantur, caput X. l. 3. de Argento Clariſſimi *Schröderi*, Pharmac. ſuæ Medico-Chymicæ, pag. 373. & ſeq. ut et cap. VI. Doctiſſimi *Quercetani*, pag. 636. uberrimè demonſtrant. Sed re ipsâ loquente, omnes ejusmodi ferè proceſsûs vel Oedipo opus habent, qui ſecreta occulta in earundem apparatione nobis pandat: vel *meræ ſolutiones* ſunt *Argenti*, nauſeoſæ ac inſalubres, quæ aliàs, expedito negotio, per *ſpiritûs urinæ*, aut *ſalis Armoniaci*, ſalſos, imò vel ſolo aceto deſtillato, è crudo Argento parabiles ſunt, quæq; ſtomachum, vel in minima doſi aſſumptæ, ſubvertere, ac ſurſum deorſumq; commovere valent. Propterea etiam difficile eſt, certi quid hâc de *Tinctura* & *Eſſentia Lunæ* ſtatuere, quâ ratione absque nauſeoſo & inſalubri Vitriolo apparari poſſit; niſi univerſali procedatur ſemitâ, convertendo Lunam per Mercurium in Mercurium, primumque ſuum eſſe, ac diuturnis tandem operationibus Spagyricis ad ſummam fixitatem, albiſſimumque Magiſterium Sophorum. His tamen non obſtantibus, unicum ſaltem modum conficiendi *Lunam potabilem*, qui præ cæteris mihi arridet, & vel ob menſtrua extrahentia virtutibus ſuis non carebit, juris communis faciam, qui talis;

℞. Argenti puriſſimi, per Saturnum legitimè purgati, uncias tres, ſolvatur cum ſ. q.
Spiritûs Nitri ritè deſtillati:

Solutionem abſtrahito in cucurbita vitrea, donec cuticula quædam appareat. Quâ frigefactâ, in *Cryſtallos*, hoc eſt, *Vitriolum Lunæ*, convertatur; in patella vitrea leni calore exſiccetur, inque pulverem albicantem convertatur: cui pulveri poſtmodum admiſceto

Salis Armeniaci ſemel atque iterum ſublimati duplum.

Relinquantur aliquandiu aëri humidiori libero expoſita, quoad colore cœruleo virideſcente imbuantur: hoc facto, immittantur cucurbitæ vitreæ, ſuo capitello munitæ, & in arena ſublimentur; & ſic *ſal Armoniacus animam Lunæ* evehet, quæ, poſt reiteratas ſublimationes, addito recenti ſemper ſale Armoniaco, per elixiviationem cum aq. ſimpl. à ſale dicto ſeparanda eſt: & ex hac tandem *Tinctura* ſeu *Eſſentia Lunæ*, per ſpiritum vini ſummè rectificatum, ſale tamen volatili microcoſmi eſſentificatum, extrahatur, repetitâ recentis ſpiritûs affuſione, quoad omnis Tinctura prolecta ſit. Tincti denique ſpiritûs omnes, ad uncias tres circiter, in M.B. abſtrahantur; &, ſi cœruleus Tincturæ Lunæ color diſparuerit, addatur reſiduæ abſtractæ Eſſentiæ nonnihil ſalis microcoſmi volatilis; quæ, hoc pacto colori ejus cœruleo, ſi is tantoperè deſideretur, reſtituta, ac virtutibus prægnans, pro affectus exigentia, in promptu retinenda eſt.

Non pauci numero ſunt, (quod è ſuperioribus repeto) proceſsûs *Argenti* ſeu *Lunæ potabilis*, qui ab Authoribus traduntur & traducuntur; in quorum numero Clariſſimus quoque *Agricola*, in Tractat. ſuo de Argento, pag. 128. modum quendam non contemnendum publico donavit, *qui ex Argento puro, cum Tartaro Vitriolato illud ſtratificando & cementando, ſive leniter calcinando, Vitriolum Lunæ apparare docet. Ex hoc ſcilicet Vitriolo Lunæ, admixtis ſilicibus, ſpiritum per retortam, more conſue-*

 to,

ro, deſtillare jubet. *Hinc ex alia Luna ſeu Argento, ſpiritu Nitri ſoluto, & in Vitriolum ſ. a. converſo, additâ tripla ſalis Armoniaci quantitate; animam Lunæ per ſublimationem,* (uti ſuperiùs oſtenſum) *in altum elevare & ſegregare* præcipit: *quam poſtea à ſale Armoniaco, edulcorationis labore, affluente aquâ ſimplici, ſeparatam, inq; pulverem converſam, cum ſpiritu ſupradicto proprio, è Vitriolo Lunæ deſtillato, extrahere, donec omnis tinctura prolecta ſit, huncq; porrò ſpiritum tinctum deſtillando abſtrahere, & ex reſiduo tandem legitimo vini ſpiritu Eſſentiam Lunæ elicere, illamq; ultimò ad Oleitatem deſtillando abſtrahere, vel totaliter, præmiſſâ circulatione, & fermentatione, per alembicum, vel retortam parvam, propellere* edocet. Hanc *Eſſentiam* præ cęteris magni æſtimo; quamvis, gravioribus laboribus & expenſis parta, non levi veniat pretio. Obſervare enim decet, hæc, & conſimilia, ex *Auro, Argentoq; ſumptuoſiora remedia & arcana* tenuioris fortunæ hominibus, aut infimæ ſortis, minimè apparari. Nam & his Deus debita ordinavit pharmaca, quibus lapſam naturam erigant ac foveant: dum pretioſa hæc opulentioribus cedunt; qui nullis parcunt theſauris, ut ſanitatem ac vitam tueantur.

Eximias hujus *Tincturæ* dotes prædictus Celebris Chymicus multis extollit, ubi & doſin, ac utendi praxin, edocet; quæ B. L. pro uberiori notitiâ conſulere poterit.

Deinde idem *Author*, in eôdem, de *Luna*, tractatu, pag. 155. *Cryſtallos, ſeu ſingulare Vitriolum ex Luna ſeu Argento, cum Nitro fixato parare* docet; *fidiſſimi ſpe remedii, quod hydropem anaſarcam & aſcitem perſanet.* Cujus ſi libuerit copia; ejus ibidem reperies modum parandi.

CAPUT III.
DE CHALYBE
ſeu
FERRO.

FERRUM, cæteris Metallis ſolidius, conditionis tamen inferioris cùm à vulgo, tum à Chymicis cenſetur. Rem verò ſi exactiùs perpendamus, & veritati ac experientiæ auſcultemus; ultrò fateri cogemur, *Ferrum*, præ reliquis metallis, tam medicinis, quàm reliquis humanis neceſſitatibus ac uſui deſtinari: maximè cùm ex eo pharmaca paucis expenſis & ſolertiâ, reliquis palmam præripientia, apparari valeant.

Quanquam nonnihil derogare videatur huic metallo uberior ejus proventus & frequentia, quâ ubique proſtat; cùm ea ſolùm chara ſint, quæ rara: licet præpoſterò modo; quin potius eluceſcat Divina ex eo in nos providentia, quòd illa multiplicare dignata eſt, quibus feliciùs in vitam ac ſanitatem erigimur.

Compertum autem eſt, *Ferrum* ex iiſdem; quibus reliqua metalla, prognatum eſſe principiis, à Sale videlicet, Sulphure, & Mercurio; inter quæ Sal atque Sulphur dominio ſuperant Mercurium: quamobrem & *ſolidius metallum ferrum eſt*, ac ad liquationem ſui ingenti ignis fulmine opus habet. Eſt præterea aliqua *differentia inter ferrum ac ferrum*, quoad *loci natale ſolum, climata, ac ferri-fodinas*, è quibus eruitur: dum id, quod *præſtantius* eſt, *& purius*, *Chalybs* appellatur; quem tamen naturalem è ſimplici ferro ars æmulari didicit.

Cæterùm *Mars*, ſeu *Metallum* hoc *Ferrum magnas à natura dotes & Medicas prærogativas adeptum eſt.* Quamobrem & Majores noſtri, quorum Anteſignanus, ne dicam Princeps, *Galenus* (quantum inter Medicinæ exordia ac cunabula vacillans ars præſtare potuit) crebrò *Ferrum*, medentes, ordinarunt, tam intùs, quàm deforis adhibendum; adeò quidem, ut, citra

amba-

ambages, ac prolixos artis proceſſus, crudum ac limatum exhibuerint; quâ de re Clariſſimus *Quercetanus*, cap. VII. de Marte, pag. 638. conſuli poteſt. *Laxat*, & *aſtringit*, *juxta diverſas præparationes ejus*, *aperit obſtructiones*, & *ſoluta glutinat*, *pungit* (ut dicitur), & *ungit*, *ſanctus* & *ſanat*. De quibus, juxta vera Chymiæ Theoremata, plura in ſequentibus.

VITRIOLUM MARTIS.

A ſolutione Metallorum analyſin auſpicamur. Niſi enim in principia & elementa Chymica redigantur arte & induſtria, Viri boni remedium non ſunt. Proinde & Martem in Vitriolum, quo conſtat, primo labore reſolvere, ſtat ſententia.

Non obſtante, quòd *Ferrum metalla reliqua ſoliditate ſuperet*, haud difficili tamen negotio, ſolvitur; cujus rei cauſam quidem in ſalem ſui generis, ſeu metallorum conjicimus, quo præ reliquis abundat; tum etiam in ſulphur prædominans, & ſcoriarum multitudinem, à quibus ſummam ſoliditatem nanciſcitur. Quocunque enim corroſivo ſpiritu diſſolutionem ejus attentes; ſcorias reperies in reſiduo ultimas. Reſolvitur autem à *ſpiritibus quibusvis acidis & corroſivis, Vitrioli, Sulphuris, Nitri, Aquâ forti &c.* imò *aceto ipſo*; à nullo verò tam perfectè, quàm à *Vitrioli*, aut *Sulphuris ſpiritu*, ut cujus in *vitriolatam formam viride cryſtallinam* abit. Nam ſi cum Nitri ſimul, atque Vitrioli, ſpiritu ſolutionem *Martis* ſeu *Chalybis* attentaveris, deprehendes, quòd non æquè ſpecioſum naſciturus ſit *Vitriolum*; ſed quatenus volatilitatis ſimilitudine inductum, in abſtractione Menſtrui periturum; exiguâ quantitate corporis ſalini vitriolati relictâ; quemadmodum ex præparatione ſpiritûs Acidularum Spadanarum ſic dict. in *præcedentibus noſtris Animadverſ.* conſpicua, manifeſtum fit. Idem ferè contingit, ſi cum Aquâ forti tentes ſolutionem. Aceto deſtillato ferrum quidem roditur; perfectè tamen non ſolvitur, nec in Vitriolum ejus convertitur; quin potius in Crocum, pulverem flaveſcentem; aut, ſi extractio ſuffic. quantitate aceti affuſa fiat, tum ſubſtantiam ſubdulcem vitriolatam ſalinam, abſtracto aceto, remanentem reperies. *Salia* porrò *acido-ſalſa*, qualis ſal communis eſt, Ferrum, Aurum, atque Argentum aggrediuntur, aſt corrodendo ſolùm & erodendo rubiginem, & crocum è ferro eliciendo. *Salia* è contra, *purè ſalſa*, uti ſal Tartari, cum reliquis lixivialibus, è vegetabilibus petitis, idem non præſtant; in vaſis enim ferreis cocti ejuſmodi ſales, neque ſaporem, neque nigritiem ab iis, ſcilicet ferreis inſtrumentis, contrahunt. Evicit igitur experientia, *Ferrum*, ſeu *Chalybem*, nullo alio menſtruo, quàm *Vitrioli* & *Sulphuris ſpiritu*, *in genuinum Vitriolum verti ac ſolvi poſſe*. Quippe & illa ſolutio Ferri calcinatoria, quæ cum ſulphure crudo peragitur, juxta *Crollium*, quam & ipſam ſuperius jam tum, convenienti loco, ex Indice conſpicuo, tradidimus, perinde à ſpiritu ſulphuris (quem flagrans ac ardens ſulphur eructat, & eructando confeſtim ferrū proximè attingit ſolvitq;) ſolo & unico perficitur. Quapropter & illam ferri ſolutionem in vitriolum, præ omnibus aliis commendatam volo; quoniam pretio & ſumptibus conſulimus; leges artis adimplemus; & melius quidem, quàm ea, quæ prolixis laboribus, velut totidem ambagibus, perficitur. Ne autem Tyrones ambiguos dimittam, ac pro factis verba reddere videar, ipſa Praxi oſtendam, quâ ratione Ferri ſolutio in Vitriolum, quod Martis vocant, per *Vitrioli*, aut *Sulphuris Spiritum* legitimè inſtituatur, & ſit ſequens paradigma:

Accipe *Limaturam ferri*, eique, vitro amplo immiſſæ, ſuperaffunde Spiritûs vitrioli, ſive ſulphuris, duplo vel triplo aquæ ſimplicis prius diluti, quantitatem ſufficientem, uſque dum videris Ferrum ab affuſione caleſcere, & pro maximâ ſui parte ſolutum eſſe; cavendo tamen, ne confeſtim Spiritus affundatur, verùm ſucceſſivè ac pedetentim; ne nimium excaleſcat ſolutio, & ſublime petat, non ſine periculo adſtantis, & rei totius diſpendio. Factâ ſolutione, porrò aquæ ſimplic. copia affundatur, repetitis vicibus, pro exactâ vitrioli extractione; ſolutio filtretur, ac in ſartagine ferreâ leniter exhalet, ad cuticulam apparen-

parentem; tum in frigido concreſcent cryſtalli, qui à reliquo liquore ſeparandi & leniter exſiccandi: reſiduus verò liquor ulteriùs paulìſper exhalet, ut, in frigore collocatus, cryſtallizetur. Id toties repetendum, quouſque totus ferè liquor in Vitriolum ſeu cryſtallos converſus fuerit, ſeparato qualibet vice ſulphure, vel pulvere flavo, fundum petente.

Ex *Vitriolo Martis*, ſive illud reiteratâ ferri calcinatione cum ſulphure, juxta *Crollium*, ſive præfatâ ſolutione cum ſpiritu Vitrioli paratum fuerit, *varia medicamenta, eaq; ſanitati multum conſulentia, confici poſſunt*: utpote *Spiritus ſubdulcis, Crocus aperiens, & etiam adſtringens, Eſſentia, Tinctura, Sulphur anodynum &c.* Per ſe tamen *Vitriolum* hoc non minùs uſui medico favet, *obſtructiones hypochondriorum reſerat, menſtrua ſuppreſſa promovet, ac variis morbis medetur: ſumptum à granis v. vj. vel vij. ſacchare, aut alio vehiculo conveniente, permixtum.*

SPIRITUS VITRIOLI MARTIS.

℞. Vitrioli Martis, ſive per ſpiritum Vitrioli, ſive per calcinationem cum ſulphure parati, libras decem, vel quindecim;

Hoc immittatur *ollæ vitreatæ*, & ſuper igne leni carbonum calcinetur ad cineritium aut flaveſcentem colorem; calcinatione hâc leni peractâ, redigatur denuò in pulverem, atque retortæ vitreæ probè lutatæ immiſſum, igne aperto, præpoſito priùs recipiente amplo, fugis undiquaque, ne quid exſpiret, benè clauſis, gradatim, ac ſecundum artem, deſtilletur; igne ultimò unâ atque altera die aucto, & fortiſſimo reverberii, ad totalem humiditatis radicalis, oleiq; rubri expulſionem, quouſque nebulæ egredientes non ampliùs conſpiciantur: & poſtquam paulìſper refrixerint, vas recipiens cum ſpiritibus protinus auferatur, ne attractione ſicciſſimi capitis mortui, ſpiritus in recipiente commoti retrocedant & diſpereant. Quibus omnibus legitimè peractis, aſſervetur hic *Spiritus* ſaltem filtratus, ſine ulteriore rectificatione, aut phlegmatis abſtractione. *Neutrum enim neceſſarium duco, quoniam abſtrahendo phlegma per deſtillationem, tollitur unà ſpiritus ejus ſulphureus, ſummè tamen expetendus & conſervandus, ob virtutes, quibus pollet, attenuantes & penetrantes; quibus obſtructiones viſcerum reſerat, & ventriculos cerebri permeat; unde & Epilepticis & Apoplecticis deſtinatur.* Per *rectificationem* itidem *tollimus oleum ejus rubrum & fixum, eſſentiâ Martis tinctum*; quod *ventriculo & viſceribus reliquis naturalibus roborandis permagno eſt ſolatio*; hoc autem per rectificationem ſpiritui detrahere, nefas eſſe exiſtimo.

Cæterùm, *ſpiritus hic Vitrioli Martis gratiſſimi ſaporis eſt, cum moderata enim aciditate dulcedinem quandam ſapit; Hepati, Lieni, & Ventriculo roborando; tum etiam obſtructionibus eorundem reſerandis efficax eſt, in vehiculo quibuscunque, Juſculis; Electuariis, Conſervis, Confectionibus & Julapiis, exhibitus.*

CROCUS MARTIS ADSTRINGENS.

R*Eſiduum, à deſtillatione ſpiritûs prædicti Vitrioli Martis, caput mortuum, ſic dictum*, (è quo, uti ſedulò inculcavi, ejus ſpiritus totus, unà cum oleo rubro, totâq; radicali humiditate, urgente extremâ vi ignis biduò continuatâ, expulſus fuerit) *verus ac legitimus Crocus Martis eſt adſtringens, liber ab omni ſalſedine, ſolâ virtute exſiccante & adſtringente gaudens*: quâ de re non ſolùm ſine edulcoratione & humectatione aſſervandus, verùm etiam ab omni aere humido ſtudioſè præſervandus, ne attractione hujus, & aliorum veluti impregnatione, ſuam totam naturam immutet, & deperditâ ſuâ virtute *Adſtringente*, in *Aperientem* tranſmutetur.

Valet ad immoderatos & cruentos alvi fluxûs: hæmorrhagias quaſcunq; ſiſtit, cùm intrò aſſumptus, tùm externè vulneribus ſanguine manantibus inſperſus.

Nota: Aliam *Croci Martis* adſtringentis præparationem, *prævia Animadv. n. pag. 418.* edocent; proinde & ea, quæ de *Colcotharis* edulcoratione, pag. 408. *earundem Animadverſ.* ſtudioſè notavi, & quæ notatu digna ſunt, pro majori *Croco ex* *Martis*,

Digitized by Google

Martis, *cùm Aperientis*, *tum Adſtringentis*, illuſtratione hùc referantur.

CROCUS MARTIS CACHECTICUS.

℞. Nitri puri libram unam:

liquefiat ſuper igne leni, in crucibulo, cui injiciatur

Limaturæ ferri q. ſ.

ad ſiccitatem *Nitri*, paulatim tamen ac ſucceſſivis actibus, quoad nulla ampliùs raſura imprimi queat; quo facto, relinquantur paululum adhuc ſuper igne aliquantum adaucto, donec *Nitrum* ſponte ſuâ accenſum propemodum conflagret. Eximatur deinde maſſa è crucibulo, & affundatur ei aqua calida; quæ ſi tincta fuerit rubicundo colore, decantetur, filtreturque. Hinc ſpatio unius circiter diei & noctis reſidebit Pulvis rubicundus, & fundum petet: quem ab aqua, per filtrum, aut decantationem, ſeparatum, ac probè ſiccatum, ad uſus ſervato.

Præſtans in Cachexia, morboq́, Virgineo & Chloroſi, oblatus à ſcrupulo ſemis ad unum, & drachmam ſemis; vel in quadam Conſerva, aut vehiculo quocunq́, alio, palato grato.

Ex hoc Croco

TINCTURA MARTIS.

℞. Croci Martis Cachectici q. ſ.
cui ſuperaffundatur
Spiritus Veneris ad ſupereminentiam trium vel quatuor digitorum transverſorum:

digerantur calore leni, quouſque ſpiritus affuſus imbuatur rubicundo colore, qui decantandus, ac alius ſpiritus ſuperaffundendus; idque tot vicibus fieri oportet, donec ſpiritus non ampliùs rubedine tingantur. Poſtmodum tincti ſpiritûs omnes in B. M. ad oleitatem abſtrahantur: reſiduus liquor craſſus deinceps cum ſpiritu vini ſummè rectificato extrahatur, & perinde, ad liquoris craſſioris conſiſtentiam, deſtillando abſtrahatur, remanente rubicundo liquore in reſiduo: *qui præſtantior ipſo Pulvere Cachectico, in præfatis affectibus.*

TINCTURA MARTIS ALIA VERA

Egregia *Martis Tinctura* è *Vitriolo Martis*, per *ſpiritum Vitrioli*, aut repetitâ calcinatione cum *ſulphure*, parato beneficio ſalis eſſentialis vini, citò & amicabiliter elicitur, & quidem modo ſequente:

Accipe Salis n. eſſentialis vini, è ſolo vino, lege artis, nullâ prorſus re peregrinâ adjectâ, parati, unc. ſex: liquetur hic in vitro ſuper cineres calidos, vel in patella ferreâ, igne blando ſubſtrato: (inſtar enim ceræ liquabilis eſt) deinde immergantur

Vitrioli Martis legitimè parati unciæ tres vel quatuor.

Facta jam mixtura ſtatim ab igne removeatur, & frigefacta contundatur protinus, relinquaturque nonnihil expanſa in patella vitreâ, aliquot dierum ſpatio, aprico expoſita, ut effloreſcat & rubicundiſſima fiat: è quâ mixturâ poſtmodum, alembico vitreo immiſsâ, cum ſpiritu vini cinamomiſato, vel ſolâ cinamomi aqua ſpirituoſa, intra calorem blandiſſimum, *Tinctura* extrahatur *rubicundiſſima*, *ſanguinis inſtar*; quæ per filtrum à ſedimentis ſuis ſecernenda, ac ſtudioſè aſſervanda eſt.

Efficax hac eſt Tinctura in obſtructionibus Hypochondriorum, Meſenterii, Pancreatis, Menſiumq́, ſuppreſſionibus reſerandis: confortat hepar, cum reliquis viſceribus naturalibus, morboq́, Virgineo & Cachexia medetur. Doſis à drachma una ad duas & tres extendi poteſt, & in juſculis, vino, aut quibuscunq́, vehiculis, natura & morbo gratis, propinari.

Notetur: quòd connubium *Vitrioli Martis*, & *ſalis noſtri Eſſentialis*, abſque liquefactione dicti ſalis, ſolâ amborum triturâ & exacta mixturâ, in mortario vitreo aut lapideo, feliciter ſuccedat: & pauculis etiam horis eorum effloreſcentia apparebit, aſpectu jucunda.

AROPH PARACELSI,

quod

Aroma Philoſophorum

ſonat:

℞. Lapidis Hæmatitis, qui de natura ferri eſt, &
Salis Armoniaci, ana libram unam.

Contundantur ſingula ſeorſim minutiſſimè; commiſceanturque contuſa omnia, & cucurbitæ vitreæ probè lutatæ imponantur, ac in arena ſublimentur, agglutinato quidem capitello, & præmiſſo recipiente, ubi ignis per gradus augendus eſt; ultimò verò per ſex integras horas gradu fortiſſimo, ita, ut fundus cucurbitæ candeat. Sic exſtillabit liquor ſat fortis ab initio, qui *ſpiritus ſalis Armoniaci ſalſus* eſt, peculiaribus uſibus aſſervandus. Illud autem omne, quod in forma ſicca elevatum fuerit, tam ad latera cucurbitæ, quàm ad ipſum capitellum, ſubtiliſſimè tetatur, & cum *Alcohol* vini ad ſummum rectificato, in leniſſimo ſaltem tepore, extrahatur. Extractio hæc in momento contingit: toties autem reiteranda *ſpiritûs recentis* affuſio, donec is (*ſpiritus*) nullâ ampliùs tincturâ ſive flavedine imbuatur. Hinc extractiones omnes conjunctæ per B. M. (cave, ne in arena, vel in cineribus) per deſtillationem in cucurbita vitrea abſtrahantur, ad rutilantis ſalis ſiccitatem; qui ipſe aurei coloris ſal, croci ſpirabit fragrantiam; unde & *Philoſophorum aroma* appellari conſvevit. Hic porrò in cella humida collocatus ſuper porphyrite, reſolvetur in liquorem aureum, jucundi aſpectûs: quem vel ſtatim aſſerva aut, leni denuo calore coagula. Sic *præſtans eſt in calculo remedium; tum obſtructionibus hypochondriacis reſerandis.*

Nota, quòd liquor primitus reſolutus in cella, utpote Tincturâ aureâ dives, ſolus ſit aſſervandus: qui verò ſubſequitur, colore ab aureo diſpare, ſegregandus.

SPIRITUS SALIS ARMONIACI ACIDUS CHALYBEATUS.

ITEM:

FLORES SALIS ARMONIACI CHALYBEATI FLAVI:

EX QUIBUS

SEDATIVUM ARCHEI, ET SULPHUR VITRIOLI ANODYNUM

conficiendum.

℞. Salis Armoniaci triti, &
Raſuræ Martis ſtudio limati & puri,
ana libras duas.

Hæc probè mixta immittantur alembico vitreo, aut terreæ cucurbitæ vitreatæ, luto probè obductæ: ac, apoſito capitello, præmiſſoque recipiente, deſtillentur igne aperto, inter initia leni, gradatim tamen aucto, donec *ſpiritus ſalis Armoniaci* ſalſus & urinoſus provocatus ſit. Poſt hæc augeatur ignis ad fundi cucurbitæ excandeſcentiam, & capitelli nigredinem; & ſublimabuntur *flores ſalis Armoniaci* partim ad capitellum usque, partim verò, & quidem majori copiâ, ad latera alembici; verùm cineritii tantùm, & nigricantis coloris. Peractâ ſublimatione, ac omnibus refrigeratis, maſſa in fundo cucurbitæ relicta & conglobata, additis & reſtitutis ipſi *floribus ſalis Armoniaci* nigricantibus propriis jamjam ſublimatis & probè mixtis, exponantur aeri humidiori libero, ut eo imprægnentur. Hoc pacto paulatim mixtura hæc incipiet eſfloreſcere, ac in altum ſeſe extollere conſpicietur, augeri, mollefieri, humectari, & in colorem cineritio-flavùm mutari: odorem ſpirabit acutum, acrem, vitriolatum, ſapore ſubdulci Martiali variatum. Quibus ſignis apparentibus, aptiſſima hæc cenſeatur maſſa, quæ tum ſpiritui acido chalybeato deſtillando, tum etiam ad *florum Martialium* ſublimationem promoveri queat: idipſum tamen diverſo reſpectu, diſtinctaque operatione & deſtillatione: utpote, ad ſpiritum deſtillandum, ſequenti procedatur modo: nimirum, *Maſſam* prædictam imprægnatam imitte retortæ vitreæ amplæ, colloque ſatis largo donatæ, luto probè munitæ, atque obductæ. Quo facto & in furno retortâ accommodatâ, recipiente præfixo largo, fugisque bene clauſis, gradatim aperto quidem igne deſtilletur, eâ tamen lege, ut ſub initio fiat moderatiſſimè, ad effluxionem usque phlegmatis; aucto pòſt igne paulatim, quoad ſpiritûs in forma nebulæ ſubſequantur. Sicque ſenſim, fortiori ignis gradu deſtillatio continuanda, donec nebuloſi ſpiritûs planè diſpareanr. Hâc abſolutâ deſtillatione, ſpiritus acidus ſalinus, (ſpiritui ſalis ferè ſimilis) coloris aurei, nonnihil dephlegmetur, & in vitro, cerâ & veſicâ ſufficienter occluſo, ſtudioſè cuſtodiatur.

Præſtan-

Præſtantiſſimus eſt in obſtructionibus Hypochondriorum reſerandis, melancholia Hypochondriaca, Febribusq; putridis arcendis, ac Torminibus ventris compeſcendis: Calculum expellit, Stomacho, Hepati ſimul atq; Lieni, eſſentiâ Martis dives, robur confert. Exhibendus eſt in vehiculis quibuslibet morbo congruis, & infirmis gratis, à ſcrupulo ſemis ad unum. Eſt & Menſtruum, pro ſolvendo Auro, peculiare.

Quòd ſi verò *Flores Salis Armoniaci Martiales flavi* appetantur; modum ſequere præſcriptum ſequentem:

Accipe *Maſſam* modo ſupradicto impręgnatam, eique adde, reſpectu maſſæ, dimidium recentis ſalis Armoniaci: ex hisque probè commixtis, & cucurbitæ immiſſis lutatæ, capitello appoſito, ac vitreo recipiente præmiſſo, atque juncturis undique clauſis, confeſtim *Flores* ſublimentur: cujus laboris initio ſpiritus quidam acidulus prolicietur; *Flores* autem protinus ipſum inſequentur, flavedinis aureæ ſpecie, ad corticis Aurantii ſimilitudinem colorati, tam in capitello, quàm lateribus cucurbitæ, agglutinati; adhibito tamen ultimò igne forti, ut fundus cucurbitæ candeat. Peractâ ſublimatione, omnibusque frigefactis, excipiantur *Flores flavi*; qui vel per ſe cuſtodiendi; vel ulterioribus laboribus, (de quibus in ſequentibus) conſecrandi ſunt.

Hi Flores per ſe obſtructionum hypochondriacarum reſolutioni, naturaliumq; viſcerum confortationi, & febribus putridis coërcendis, à ſcrupulo ſemis ad grana XV. in vehiculis appropriatis aſſumpti, deſerviunt.

Nota: Caput Mortuum, ſive à deſtillatione ſpiritûs acidi, ſive à ſublimatione Florum, reſiduum, additis pauxillo ſalis Armoniaci recentis, & Martis limaturæ, ad aërem deinde liberum exponatur, ut ſpatio ſeptimanarum aliquot ſufficienter impręgnetur; quo facto, porrò (quemadmodum ſupra oſtenſum) per retortam deſtilletur, obſervatis gradibus ignis; & ſic elegantem majoremque copiam ſpiritûs acidi nanciſceris, haud curâ vulgari aſſervatu digni. Præterea & hoc, ſecundâ vice relictum à deſtillatione, caput mortuum, eâdem operâ, eâdemque indigitatâ in antecedentibus mixturâ, & impręgnatione, ſecundâ ac tertiâ etiam vice deſtillationi accommodari poteſt. Quam dexteritatem & experimentum ſolertiſſimis ac doctis viris, Dom. Friderico Muller, Senatori Vienn. ac Paulo Saur, genuinis artis filiis, ac p.t. apud Viennenſes Pharmacopœis ac Chymicis præſtantiſſimis in acceptis refero: eo & tu, L. B. cum reliquis arcanis, perfruere grato animo.

SEDATIVUM ARCHÆI: EX SULPHURE SUBLIMATO MARTIALI.

℞. Florum edoctorum Salis Armoniaci Martialium q. pl.
quibus ſuperaffundatur
Spiritus vini roſati, ſcil. à roſis recentibus bis tervè abſtracti deſtillando, & ad ſummam puritatem redacti, quant. ſufficient.

Fiat Extractio *Tincturæ Martis*, relicto ſale Armoniaco in reſiduo, toties ſpiritum prædictû affunden o, quousque *Tinctura* flava conſpiciatur. Flavedine ſpiritûs tincti poſtmodum deſtillando nonnihil abſtrahantur; rubicundus verò liquor reſiduus ſtudioſè aſſervetur: *qui paſſiones Colicas, Inteſtinorum tormina, aliosq; dolores placat: Hepar roborat, nec non Lienis obſtructiones reſerat.*

SULPHUR VITRIOLI ANODYNUM MARTIALE.

℞. Florum prædictorum Salis Armoniaci Martial. flaveſcent q. pl.

Hi, affusâ aquæ ſimplicis ſuffic. quantitate, ab omni ſalſedine, ſive ſale Armoniaco, liberentur, & repetitis vicibus veluti edulcorentur, ut pulviſculus rubicundus, de *Martis* proſapia, ejusque eſſentia, in reſiduo maneat; qui ſiccatus, & paululum (ſi lubet) atque leniſſimè calcinatus, ad uſum ſe ponatur Medicum.

Anodynum eſt, acutis doloribus compeſcendis proficuum; quod aliis Laudanis Opiatis peraptè admiſcetur.

BALSAMUS MARTIALIS.

℞. Olei ſive Spiritûs Terebinthinæ:
vel
Olei ſtill. Juniperi clari:
aut
Olei ſtill. Aniſi, ſeu Fœniculi, (cujuscunque horum libuerit,) uncias circiter tres:
cui immergantur
Limaturæ Martis puræ, ſtudio limatæ, unciæ duæ.
Pòſt inſtilletur guttatim, & per vices,
Spiritûs ſupradicti ſalis Armoniaci acidi chalybeati uncia una ſemis,
vel unciæ duæ:
vel, ſi is deſit, in vices ejus,
Spiritûs Nitri legitimè ſtill. tantundem.

Factâ brevi maceratione, apparebit *Tinctura* in Oleo affuſo *rubicundiſſima*; quod per filtrum à fæcibus ſeparandum, & ad uſum aſſervandum.

Præſens remedium in Calculo, Renibus exulceratis, Colica, paſſione Nephritica, aliisvè cujuscunq; ſpeciei exulcerationibus internis exſanandis efficax. Datur à ſcrupulo dimidio, ad unum.

OLEUM ſeu SPIRITUS SALIS MARTIALIS.

℞. Limaturæ chalybis puræ libras quatuor,
Salis Gemmæ libras duas.

Mixta exactè immittantur retortæ vitreæ, luto obductæ; & in igne aperto per gradus deſtillentur, ad ſpiritûs & olei expulſionem.

Conducit externis affectibus: ſic Podagram lenit, impoſitis linteolis in eo madefactis: ſic Fiſtulas, Cancrum, & Lupum ſanat. Internè verò aſſumptus medetur Hydropi.

Qui copiam plurimorum, ex *Marte* parandorum, medicaminum deſiderat; Clariſſimum *Schröderum*, & *Quercetanum*, adeat. *Svadeo tamen, ut prudens ſit & circumſpectus, ne in potioribus declinet, & circumagatur, ac invanum laboret*, (namque ſuo ſcripsêre more, calamo ac verbis umbroſis.) *Tincturam* cæterùm *Martis adſtringentem*; *Eſſentiam* nec non *Martis aperitivam*; ut & *Eſſentiam Martis Corallinam*, *in præmiſſa Appendice n. ad Animadverſiones* edocuimus; quam L. B. adeat.

CAPUT IV.
DE ÆRE,
ſeu
CUPRO.

C*UPRUM* ex ignobilioribus pariter metallis eſt, *ſolidum & durum*, ferro tamen mollius, magisque ductile. *Conſtat*, uti & reliqua Metalla, *è tribus Mineralium principiis, Sale nim. Sulphure & Mercurio*; ab extra rubeſcit; ſolutum verò, Cyaneum ſeu Cœruleum colorem præſe fert. Comparatur *Veneri cæleſti*, à quâ & nomen in Chymia ſortitum eſt. Cæterùm ſimpliciter de *Cupro*, ſeu *Venere metallicâ* loquendo; *metallum* reverà *inſalubre* eſt, ſive crudè, ſive ſimpliciter tantùm in ſuum Vitriolum reſolutum, ſive extractum ſit, mediante ſimplici aliquo menſtruo. Sive enim acetum, ſive vinum, aut qualiscunque ſuccus alius acidus, vel liquor ſalinus urinoſus, æri affundatur, aut vaſi æneo infundatur; nil aliud, niſi inſalubre vitriolum (ſi ab intra adhibendum, ſubaudi) elicitur, Cyanei coloris, ſapore amaro, æruginoſo & nauſeoſo, ſtomachum ipſum cum inteſtinis ſubvertens, ac legitimi veneni mineralis ſymptomata, effectusque producens. Propterea jam dudum *Pharmacopœos* monui & dehortatus ſum, ne ſua medicamenta, quæ vel minimam quandam acredinem, aut levem aliquam aciditatem ſapiunt, in æneis, ſeu cupreis, aut ex aurichalco paratis, parellis,
mortariis

mortariis, aliiſque inſtrumentis pharmaceuticis perficere tentent: ſed potiùs in ferreis, è metallo omnium ſaluberrimo, aut terreis, lapideis, vitreiſque inſtrumentis, acria aut acida, vel ſaltem vinoſa, medicamenta parent. Non velim tamen, exiſtimes, me fideli hâc admonitione omnem *Cupro* uſum denegare Medicum; qui tantùm crudi, aut ſimpliciter ſoluti æris uſum internum approbare nolim. Artificioſioribus verò, & verè Philoſophicis ex ære ſeparatis & paratis medicamentis ſuas ego nequaquam ſubtraho laudes. Quin imò ſi ſpiritum ſaltem Vitrioli Veneris dextrè apparatum, nec non *ſpiritum Æris viridis* accuratiùs penſiculemus, inficias ire non poſſumus, quin ipſi non ſolùm ab intra fructuosè adhiberi poſſint, dum actu ipſo in variis morbis dotes ſibi conceſſas ſaluberrimas egregiè exſerunt; ſed etiam aliis rebus ſolvendis & extrahendis exiſtant aptiſſimi. Legatur ſuper hoc ſubjectum Novum Lumen Medicum ſolertiſſimi Chymici, & profundi Philoſophi, *Dom. Polemanni*, de ſulphure Philoſophorû; ubi in *Helmont.* commentatus eſt, & ex profeſſo de igne *Veneris* tractat, in quo numeroſas doctrinas, ad veram *Philoſophiam* ſimul ac *Chymiam* manuducentes, contineri, reperies; ut lectu, ſic ſcitu, digniſſimas. Verùm ubi ad rem ipſam deveniendum eſt, Anteſignani ſui & Philoſophi veſtigiis, tacendo (quod maximè dolendum) inſiſtit. Ego ſanè in *Pythagoræ muto Lycéo* minimè educatus ſum Philoſophorû quis, qui rigidiſſimo ſilentio ſibi graves, reliquis injurii, naturæ reſorbent arcana, ſemper taciturni mutique piſces: quin & aliis me natum arbitror, quos ea celare, quæ ad generis humani vitæque cuſtodiam faciunt, grande nefas autumo. Reddo itaque, quod à DEO clementiſſimè accepi, talentum, ac proximo humiliter communico; nulli me ſubtrahens, ne malevolis quidem: dum eis ſaluberrima & arcana tranſcribo remedia, quæ dies ac noctes in ſudore ac vigiliis transigere Authorem coëgere, ad paucorum æmulationem, qui otium ac quietem longè aliis deſtinant curis, toti præſentibus inhiantes; aut, ſi quid doctè commentantur, umbris ac tenebris in tantum obvallant, ut, præter hieroglyphicas & ænigmate plenas voces, nulli etiam enodandas Oedipo, toto nihil reperias volumine, ſed potiùs dubius ac anceps Lector oberres, profunda velut noctè ſubmerſus, incaſſum veritatem indagando. Et, quod iniquitatis complementum eſt, tam ſpecioſo quidam fuco, & ementitâ dulcedine, ampliſque promiſſis, fallacias ſuas adulterant, ut quàm plurimos velut illicio trahant, irrequietos ac laborioſos reddant, ad vitæ ac fortunarum omnium diſpendium, ac funeſtum exterminium. Avertant *Superi* à nobis hanc inſaniam, quâ, velut Oeſtro perciti, in proximum ſæviamus, vitam cum viperis ſortientes, ad perdendum nati. Probroſum itaque, & à Chriſtiano homine alienum eſt, ſalubria poſteritati ſubtrahere, aut non tradere; vel noxia ſub involucris, & mille technis inſtillare; quod vel maximè ſuggerunt ii, qui montes aureos, & Crœſi divitias pollicentur, & interim, ſibi incautè obtemperantes, ad incitas rediguntur, dum ex auro cineres, ex divitiis favillas producunt Thraſones ejusmodi ac impoſtores; de quibus illud *Ennii* verificatur:

Quibus divitias pollicentur, ab his drachmam petunt,
De his divitiis deducant ſibi drachmam, reddant cætera.

Agamus deinceps liberalius cum humano genere, propoſito nobis magnorum Virorum prototypo; quorum tota vita fuit, agenda ſcribere, & ſcribenda agere, charitate DEI, & amore proximi, præfulgidorum. Non ſic illiberalis ille nominis Euclio, vile mancipium ac ſervus Evangelicus, uni talento defodiendo intentus: tenebras proinde meruit exteriores, qui aliis lucere noluit. At verò reſponſum nonnulli mihi cudunt è Paracelſi Officina, & Præfatione ſuper Tractatum; Lux in tenebris lucens: (quæ locutio per hyperbolen pronunciatur, minimè Lux) ubi, præcipuè *decimo Archidoxorum libro*, quem arcanorum Spagyricorum Clavem eſſe voluit, manifeſtè ait: *Velle ſe hæc ſolis in arte filiis revelare: ad exteros verò, & quaſi arte degeneres, hæc non pertinere: ſimul & reliquos hortans Magiſtros, ut ſuis inhæreant*

veſtigiis, neq; Margaritas porcorum gregi objiciant. Verum ex *Theophraſti* Teſtamento, & concreditis arcanis, diſtinguere tam facilè non eſt, quis vernaculus hæres ſit; quis filius ancillæ; ſervus ac ſpurius. Tam abdita enim, invia ac inacceſſa ejus doctrina eſt, verborum amphibologiâ, & obſcuritate horrida, ut magnus mihi dicatur Apollo, qui vel Oedipum, vel Theſeum agat; ac Paracelſi myſteria explanet. Non hæc de me, qui minimus in arte ſum, profero (quanquam ingenuè fateor, me ampliſſimus promiſſis, ac verborum lenociniis, ad *Theophraſti* ſcrutanda ac legenda arcana ſollicitatum fuiſſe, ac die noctéque illis inſudaſſe, ſed ne hilum profeciſſe) ſed eos ſolùm commemoro, qui, dum vix auſpicati ſunt vitam, jam ſe totos *Paracelſo* mancipârunt, ſed, oleo & operâ perditis, rudiores ac magis inanes dimiſſi ſunt, dulciſſimo quaſi philtro dementati, aut fatui cujusdam igniculi ſplendore in tenebris ſeducti. Quanquam, ſi ad meridianum *Paracelſi* ſcripta, rheoremata, ac proceſſus exploremus; tantis ſcatent abſurditatibus & nævis, ut meritò fidem excedat, hæc à *Theophraſto*, tanti nominis & doctrinæ Viro, potuiſſe derivari: quin potiùs à medicaſtris quibusdam & fumivendulis conficta fuiſſe, quibus ſatis eſſe viſum fuit, tanti viri auguſto, eo tempore, nomine exceſſus ac proceſſus ſuos cohoneſtari: prout apertiſſimè doctiſſimus *Helmontius* innuit, effictúmque illud teſtamentum palam aſſerit, quod *Theophraſto Paracelſo* falſiſſimè aſtruitur: cùm longè alia de ſe meruerit *Theophraſtus*, Vir Ampliſſimus; quem & Germaniæ decus cognominat. Quare omnes & ſingulos, qui artem Chymicam profeſſi ſunt, amicè exhortor, ne literali ſenſu, in perſcrutandis quibusdam *Theophraſto* fortè adſcriptis monumentis, in Syrtes ac ſcopulos abripi ſe ſinant, ſed fideliorìs naturæ veſtigiis potiùs inhæreant; cujus manuductione & citius & tutius ad optatum finem perventur ſunt. Sed hæc per transennam, & obiter. Transeo ad alia, ex hoc ſubjecto, ſeu *Cupro*, deſcribenda medicamenta, quæ ſequentia:

VITRIOLI VENERIS.

Ejus præparationem doctiſſimus *Crollius*, in ſua Baſilica Chymica, cum Notis *Hartmanni*, pag. 294. perſpicuè explanat; quæ quidem præparatio difficilis non eſt, nec tamen ſuo caret labore & induſtriâ, ac impigrum requirit hominem: cæterùm parum differt ab illa, quæ *Vitriolo chalybis*, ſeu *Martis* debetur, & quam ſuperiùs (uti ex Indice patebit,) extra Mantiſſam hanc, luculenter tradidimus. Unde præfatus Dn. *Crollius* ambo hæc Vitriola ſub uno titulo & præparatione comprehendit; in hoc ſolummodò differentia, quòd *cupri laminæ* non, perinde ac *chalybs* fruſtulatim candefactus, *ſulphuri* immediatè admoventur, ut inſtar butyri liquefiant ac unà calcinentur; ſed *laminatum cuprum*, in fruſtula conſciſſum, & cum *Sulphure* trito largiter in olla ſtratificari, ac igni poſtmodum admotum, paulatim calcinatur; quò poſtea teri & conteri poſſit. Plura autem, quæ in reiterandis ejus calcinationibus, admixto ſemper novo ſulphure, ut & in eluendo vitriolo è calcinato cupro, atque cryſtalliſatione ejusdem, obſervanda veniunt; ibidem, nimirum in deſcripta a nobis Vitrioli Martis præparatione, clarè patebunt revolventi.

SPIRITUS VITRIOLI VENERIS.

Hic eodem planè modo, quo *Spiritus Vitrioli Martis*, deſtillandus eſt, per rerortam nimirum probè lutatam, igne aperto, ad extremam radicalis humiditaris, oleique rubri expulſionem, continuato igne, & ad ultimum gradum usque adaucto, ſpatio duorum dierum. Obſerventur nec non illa, quæ in *Spiritûs Vitrioli Martis* præparatione fideliter ibidem monuimus.

Virtutes hujus Spiritûs in roborando ſtomacho, ad medendum morbis capitis, febribus extinguendis, hyſtericis ſublevandis, aliisq; morbis curandis; non ſunt exiguæ; de quibus videatur, unà cum annexis cautelis, prædictus D. *Crollius*, loco citato: qui omnia ac ſingula ad amuſſim exponit.

CRO-

CROCUS, ET SAL EX VITRIOLO VENERIS.

RESiduum, à deſtillatione *ſpiritûs Vitrioli Veneris, caput mortuum, legitimus Crocus Veneris eſt, virtute exſiccante & adſtringente pollens: cujus uſus utplurimùm in externis, qualia Emplaſtra, Unguenta, & Pulveres adſtringentes ſunt; frequentiſſimus: eſt inſuper proficuus ad deſiccanda ulcera, quæ copioſo humore madent;* hac tamen lege, ut cœli injuriis, aerisque inclementiæ, ac aſtrorum influxui, quamprimùm, peractâ deſtillatione, è retorta trahitur, non ſubjaceat; ſed illicò vitro exceptum, & debitè munitum, aſſervetur; ne virtus ejus adſtrictiva, aeris & aſtrorum influxu diſpareat. Quemadmodum omne caput mortuum Vitrioli, extremâ ignis violentiâ ſpiritu ſuo ac oleo rubro privatum & exhauſtum, ita comparatum eſt, ut, quaſi mortuum corpus, nullo ſale, protinus à deſtillatione aquâ ſimplici ſuperfusâ, prægnans ſit aut gaudeat. Quòd ſi verò idipſum aeris libertati, ſyderumque concurſui, intercedentibus aliquot ſeptimanis, commiſſum fuerit, præſertim veris tempore; tum ſingulari quodam ſale nitroſo impregnatur, omni vitrioli odore & ſapore exuto & deſtituto: coloretamen eleganti purpureo, ſi ex Veneris cyaneo vitriolo caput mortuum fuerit: candidus verò apparebit ſal ille, ſi ex Martiali vitriolo viridi ejus caput mortuum, ad dictum modum, imprægnatum fuerit, à quo, aquâ ſimplici largiter affusâ, ſal copioſè deinceps extrahi, & facilè elixiviari poteſt. Cujus autem indolis ſit *ſal* hic *nitroſus aëreus*, id equidem hactenus ſufficienter experiri nondum licuit. Hoc interim verum eſt, quòd ex aëre, à ſitibundo ſiccóve capite mortuo, humidum anxiè appetente, Magnetica quâdam virtute attractus ſit. Et ſi quis hunc ipſum ſalem, è quocunque demum capite mortuo extractus fuerit, proprio ſuo ſpiritu deſtillato, in debita ac proportionata quantitate unire velit; eum operæ haud pœnitebit. Præterea: addito huic ſali aëreo *alumine*, ad extremum calcinato, deſtillando per retortam, ad normam *ſpiritûs Salis*, vel *Nitri*, ſingularis ſpiritus, haud protriti momenti, elici poteſt, qui *in morbis & febribus calidis ardentibus, eximias obtinebit virtutes.* Addo, quòd ſingulare menſtruum ſit, ulterioribus laboribus & extractionibus, non ſine fructu & fœnore, accommodabile. Hûc pariter referat B. L. medicamentum, ſeu Panaceam, quam, in *præmiſſa n. Appendice ad Animadverſ. pag. 79 edit. Norica; pag. verò 109. edit. Belg.* ex iisdem *ſpiritibus Vitrioli Martis, & Veneris*, eorundemque *ſalibus aëreis*, jam denuò monſtratis, ac *croco* denique *Auri* concinnatam, publico donavi: præſtantiſſimum, ad diverſos humani corporis affectus perſanandos, medium: de quo conſulatur *Myniſchtius*, in deſcriptâ *Unicornu minerali's* præparatione.

FLORES ÆRIS.

DEſcribuntur *in Append. n. ad Animadverſiones, pag. 52.* ſub Titulo: *Spiritus Veneris.*

SPIRITUS VENERIS ANTEPILEPTICUS.

EXcellentem hunc ſpiritum Medicæ donavi familiæ, in *eadem Append. n. ad Animadverſ. pag. 52.* ubi ipſum unà cum virtutibus ejus, pariter ac modo utendi, luculenter edoctum reperies. Et ne habeant, neſcio qui, quod de laboribus & pretio, in extractione & cryſtalliſatione *æris viridis*, repetitâque *vini ſpiritûs* abſtractione impendendis conquerantur: idcircò adjicio, quòd & ex crudo ſaltem iſthoc *ære viridi*, in pulverem ſaltem redacto, hic deſtillari poſſit ſpiritus, modo ibi edocto; qui poſtmodum, probè rectificatus, parum priori cedet, è *floribus Æris* ſtillato, cùm quoad virtutes ſuas ab egentibus intrò aſſumptus, tum in menſtrui vicem, ad ſolutiones *Perlarum, Coralliorum*, &c. ac extractiones *Tincturarum* quarundam, evocandas. Quo & ipſo ſalutariter utere; quod fiet, ſi illum, juxta *Annotationes præfata Appendicis*, ac ad alios labores, in *hac Mantiſſa* per decurſum exaratos, applicabis.

SPIRI-

SPIRITUS VIRIDIS E VENERE, ſeu CUPRO.

℞. Limaturæ Cupri purgati libram unam: cui admiſce
Mercurii ſublimati libras tres.

Miſceantur exactè in matracio vitreo, & retortæ luto probè obductæ illico immiſſa, in humido loco aliquandiu, tribus circiter diebus præter propter, relinquantur, mediocri poſtmodum igne deſtillentur: & aſſurget *Mercurius vivus currens*; ſpiritûs verò acidi omnes, qui antea juncti erant Mercurio, nunc cupro junguntur, illudque calcinando & ſolvendo acredine ſuâ, in pulverem crocei coloris, fuſibilem transmutant: qui pulvis pòſt ex retorta aëri ac ſyderibus per dies aliquot liberè expoſitus, graminis virorem induet: quo facto, commiſceatur materia illa viridis cum tribus partibus terræ figulinæ (aut potiùs alumine probè uſto & edulcorato) vel terræ ſigillatæ ſiccæ; immittanturque retortæ vitreæ luto obductæ, & deſtillentur: (prout Aqua fortis, vel ſpiritus Nitri, aperti ignis calore, per gradus deſtillari ſolet, præpoſito priùs, ac probè agglutinato recipiente largo) & prodibit primò *liquor albicans*: adaucto tandem ultimò, & continuato igne fortiſſimo, ſubſequetur *viridis*; qui & collo retortæ agglutinatur. Peractâ deſtillatione, amoveatur vas recipiens, cum ſpiritu inhærente, antequam retorta penitus refrigerata fuerit; &, ſi quæ materia viridis in collo retortæ ſublimata, cum proprio ſpiritu eluatur; quò magis afficiatur virore. Porrò *liquorem*, ſive *ſpiritum deſtillatum*, cucurbitæ vitreæ immiſſum, calore leni cinerum à phlegmate, hoc eſt, à ſpiritu albo, deſtillationis ope libera: & viridiſſimus conſpicietur; ulterioribus, & magni momenti laboribus deſtinandus: qui expertum ſequentur.

De *Vitriolo viridi dulci*, *ſpiritu* nec non *Veneris viridi Philoſophico*, multis philoſophatur ſuprà citatus eximius Chymicus *Polemannus*, in Tract. ſuo: Novum lumen Medicum, inſcripto: & videtur ille ad horum confectionem primum indigitare ſpiritum ex partibus potioribus ſalis Armoniaci, ablato nimirum ab eo priùs urinoſo ſalſo ſpiritu, per adjectionem cujusdam Alcali, ſive ſalis Tartari. Quem poſtea ſpiritum, à ſale nimirum Armoniaco nutrito (uti loquitur) deſtillatum, duplicatum & ſaturatum appellat; quo cum Venerem, hoc eſt Cuprum, Philoſophicè ſolvere, & exinde *Vitriolum dulce viride* conficere docet. Sequenti verò capite ejus quinto, rem denuo obſcuriorem reddere videtur, dum alium edocet ſalis Armoniaci ſpiritum acidum, addito hæmatite. Hunc ipſum autem ſpiritum faciliori modo parandum, capite antecedente, de *Marte*, dextrè tradidi, ſubſtitutâ lapidi Hæmatiti *Ferri raſurâ*. Qualem verò horum ſpirituum, pro vitriolo viridi dulci conficiendo, prædictus D. *Polemannus* intellectum velit; mihi experiri nondum licuit, prægnantibus cauſis ac impedimentis variis diſtracto.

FLORES VITRIOLI VENERIS.

℞. Vitrioli Veneris legitimè parati,
Laminarum Veneris, ſeu Limaturæ ejus, ana p. æqual.

His mixtis, & vitro immiſſis, ſuperaffunde phlegmatis Vitrioli, cum ſpiritu proprio parumper acuati, q. ſ. ad quatuor digitorum ſupereminentiam.

Extrahatur *Tinctura cærulea*, quæ, filtrata, præcipitetur cum *Oleo Tartari*, & fundum petent *Flores virorem graminis* referentes; qui, aquâ ſimplici ſæpius affusâ, edulcorandi & exſiccandi. *Purgant per inferiora leniter, & ſunt remedium præſens in Vermibus.*

Pulvis Sympatheticus, *fluorem ſanguinis, ſeu hæmorrhagiam omnem coërcens*, ex *Vitriolo Veneris* fieri conſvevit, ſolâ calcinatione ejusdem, *Sole ſignum Leonis* percurrente, ad albedinem usque, eoque in Pulverem impalpabilem redacto.

Et hæc pauca etiam de *Venere*, ſeu *Cupro*, dictitata ſufficiant. Qui interim plura expetit, adeat Clariſſ. *Schröder*. Ibi enim Proceſſuum copiam reperiet: quos ſi Vulcani examini ſubjicere dignabitur; brevi experietur, quid ſuſtineant, quàmq; ſapiant veritatem.

CAPUT V.

DE STANNO.

STannum Metallum eſt molle; minus tamen ductile reliquis, & veluti aridum; frangibile ſub malleo & incude: album eſt & reſplendens, argento ferè ſimile. Conſtat ex iiſdem, quibus cætera metalla, principiis: Mercurio maximâ ſui parte; ſulphure albo ſicco; & ſale dulci metallico ſui generis. Non multum differt à *Saturno*, ſeu *Plumbo*, niſi duritie & candore, minorique ponderoſitate. Propterea faciliimè hæc duo coëunt metalla, amicabiliter in liquatione commiſcentur, ac fœderis nexu inſeparabiliter uniuntur.

Perpauca ex *Stanno*, pro uſu Medico, conficiuntur medicamenta; quemadmodum & in veteri Medicina ferè nullus ejuſdem erat uſus. *Neoterici*, & quidem Chymiam profeſſi, nonnulla ex eo apparare tentârunt remedia, utpote *Salem*, (qui propriè Vitriolum Jovis, ſeu Stanni; ſicut & ſaccharum Saturni, verum Saturni ſeu Plumbi Vitriolum eſt) *Bezoardicum, Flores, Mercurium, & alia: quorum potiora, adverſus uteri ſuffocationes, intrò ſumenda, unicè commendantur. Extrinſecus verò ulceribus ſordidis, fætidis, manantibus, fiſtulis, & aliis exſiccandis mederi perhibentur.* Pauca idcirco ex hoc ſubjecto, in præſens, afferam medicamenta; quæ erunt ſequentia:

SAL, ſive SACCHARUM STANNI, ſeu JOVIS.

CAlcinetur *Stannum* per ſe, figulorum more, qui plumbum, ſuper igne leni liquatum, in patella terrea, ferreo baculo continuò commovendo & exagitando, donec in pulverem gryſeum converſum ſit, calcinant. Ex *Stanno* igitur pari modo calcinato, & in pulverem redacto (vera enim & perfecta calcinatio non eſt) vel ſaltem granulato, fuſo nimirum per chartam, foraminulis perviam, in aquam frigidam Stanno liquato, extrahatur, ope aceti vini deſtillati acerrimi, dulcedo, ſaccharum, ſal, ſive vitriolum Stanni, uti appellare lubet: ſolutio filtretur, ac, leniter deſtillando in cucurbita, abſtrahatur ad ſiccitatem ſatis, vel, relicto pauculo liquore, cryſtalizetur, ac repetitâ ſolutione aquâ ſimplici, filtratione, & abſtractione purificetur; & ſic pro uſu Medico cuſtodiatur. *Præſtans eſt in affectibus uteri, ejus ſtrangulationi & ſuffocationi medetur.*

BEZOARDICUM JOVIALE.

℞. Stanni ſubtiliter limati uncias quatuor,
Mercurii legitimè ſublimati unc. ſex.
Miſceantur exactè, iiſque retortæ vitreæ immiſſis, deſtilletur ex arena per gradus materia butyroſa, butyri Antimonii inſtar. Hoc butyrum deinde ſolvatur cum ℥. ij. ſpiritus Nitri optimi, guttatim tamen & pedentim inſtillando ſpiritum, donec nullus ſtrepitus ſive ebullitio ampliùs perſentiatur: quo facto, abſtrahatur in alembico prædicta ſolutio ad ſiccitatem maſſæ albicantis: projectâ vel abſtractâ humiditate, tota maſſa, in reſiduo relicta, teratur ſuper porphyrite, ac porrò cucurbitæ vitreæ immiſſa, ſpiritu Nitri recenti ſuperfuſo, deſtillando iterum ab omni ſpiritu & humiditate liberetur, igne ultimò adaucto, ut retorta parum candeat. Maſſa tandem reſidua, trita ſuper porphyrite, ac probè edulcorata aquâ ſimplici, crucibuloque immiſſa, igni admoveatur, ac horâ unâ vel alterâ leniter ad prunitiem calcinetur, ac ad uſum Medicum aſſervetur.

Præſentaneum eſſe perhibetur medicamentum in ſuffocatione matricis: pellit etiam ſudores, & febribus medetur ardentibus, à gr. vj. ad x & xx propinatum.

Butyrum hoc Joviale ſequimus licèt aquâ ſimplici præcipitat, & in pulverem albicantem inſipidum, inſtar Mercurii vitæ, ex butyro Antimonii, edulcorando convertit, non minores aut minùs efficaces, in ſtrangulatu uteri poſſidere vires, aſſir-

mat. Sunt tamen nonnulli, qui originem hujus *Butyri Jovialis*, ſive pulveris ex eo confecti, Mercurio adſcribunt: quorum tamen ratio erronea magis, quàm probabilis, eſſe videtur. Sicuti enim *Mercurius vitæ*, qui ex butyro Antimoniali (quod æquè ex Mercurio ſublimato & Antimonio deſtillatum eſt) paratur, nihil planè participat de *Mercurio*, ſed in re ipſa nil aliud eſt, quàm pars *Antimonii* ſubtilior, ſive *flores*; ita & hoc, quod ex ſtanno & Mercurio ſublimato, junctim deſtillando, apparatur, Butyrum, & conſequenter Pulvis, ex eo præcipitatus, nil quicq. de Mercurio participat, ſed puriores etiam partes ſunt ipſius ſtanni; ipsâ ſubſtantiâ Mercuriali penitus ablatâ. Et hoc exinde convincitur, quòd Mercurius ſublimatus ſpiritibus ſuis corroſivis, in ipsâ deſtillatione cum ſtanno, privetur, ipſique hi ſpiritûs ſtanno communicentur, ut vivus iterum, & currens factus Mercurius in deſtillatione denuò ſe totus prodat, ac priſtinæ libertati reſtitutus conſpiciatur. Quemadmodum quotidiè in Chymicis laboribus obvium eſt, & experientiâ crebrâ comprobari poteſt, quòd; quando corpus aliquod minerale ſive etiam metallicum, cum ſpiritu quodã corroſivo ſolvitur, inque ſolidam compagem reducitur; eidem verò ſoluto corpori res alia, ſeu corpus ſolutu facilius, adjicitur: ſpiritûs corroſivi prius ſolutum corpus, tanquam ſolidius, ac difficiliùs ſolutu, deſerant, & aliud ſibi projectum corpus, tanquam ſolutu facilius, aggrediantur, ac in illud ſuam tyrannidem exerceant.

Plura alia ex *Stanno* conficienda medicamina atque labores deſcribi poſſent; utpote *Oleum ex Gummi Joviali*, *Sulphur ſtanni*, *Sal*, *Cryſtalli*, *& Mercurius currens*: verùm cùm ad amuſſim, ſine fuco ac invidia, à ſolertiſſimo Chymico, *Cloſſæo*, depicta, fideliterque communicata ſint, ac Clariſſimus *Schröderus* jamjam ſuæ Pharmacopœiæ Medico-Chymicæ illa punctatim inſeruerit; ſuperfluum inde fore exiſtimo, ea & heic quoque repetere, ac crambem bis coctam apponere. Utilia tamen cùm hæc ſint, altioriſque indaginis, Lectorem eò ablegare, eaque ei commendare volui. Sic, quæ de *Jove*, ſeu *Stanno*, dictu neceſſaria occurrebant, hiſce finio, & ad alia pergo.

CAPUT VI.

DE PLUMBO
ſeu
SATURNO.

PLUMBUM metallum omnium ferè viliſſimum, ponderoſiſſimum; excepto Auro; molle, ductile, obſcuri ac nigricantis coloris; conſtat ex copioſo Mercurio, ſulphure nigricante fuſibili, & ſale impuro liquabili. Comparatur *Saturno Macrocoſmico*: propterea etiã *microcoſmico Saturno*, *Lieni*, prodeſſe creditur.

Vires habet Plumbum, cùm tradum etiam humano corpori, in forma metallicâ, ſeu ſubſtantiâ ſuâ, admotum; tum etiam in medicamenta præparatum, inſignes refrigerandi, libidinem reprimendi, adſtringendi, ulcera ſordida cancroſa mundificandi, carne replendi, & ab inflammationibus ac humorum affluxionibus præſervandi.

Ceruſſa, & *Minium*, ex hoc Metallo arte parantur: quemadmodùm & *Lithargyrium* non niſi Plumbum ſapit: è quibus omnibus ac ſingulis, *ſaccharum*, *ſal*, ſive *vitriolum* (ſeu quò inſignias nomine) æquè, ac ex ipſo crudo Plumbo, elici poſſunt; puriora tamen ex uno, quàm ex alio. Hujus Metalli igitur *uſus* in Medicina etiam Veterum non minimus fuit; major noſtris temporibus: cùm *non ſolùm pro interno uſu celebria medicamenta ex eo conficiantur*; *verùm etiam ad externa Emplaſtra*, *Cerata*, *Unguenta*, *Collyria*, quorum nonnulla etiam à Plumbo, aut ejuſdem proſapia, Minio ſcilic. Ceruſſâ, & Lithargyrio, denominationem ſortiuntur, frequentiſſimè adhibeantur. Operæ pretium igitur eſſe duxi,

ut

ut in deſcribendis quibuſdam medicamentis ex Plumbo, aut ejuſdem deſcendentibus ſupradictis, de ſolutione primùm Plumbi opus inchoemus, eique operam noſtram applicemus.

SACCHARUM SATURNI.

De hoc medicamento, ſeu *Sacchari Saturni* rectè cognoſcendo, haud pauca diſſerui, & præfatus ſum, in *præmiſſa Appendice n. ad Animadverſiones, pag 69.* ac ſingularem & fundamentalem, de ſalibus, eorundemque generibus ac ſpeciebus, doctrinam, *à pag. 67. usq. ad pag 75* conſtruxi; ubi locorum ſimul & ſequentia Problemata deciſa: *Utrum* nimirum, primò, *Saccharum Saturni verum Plumbi ſal ſit?* Secundò: *an metalla calcinata etiam ſal præbeant?* Tertio, *itidem oſtenſum; Vitriola non eſſe ſalia propriè dicta, ſed ſalia ſui generis, impropriè nuncupata, & verè metalla ſoluta.* Quartò: *Num Saccharum Saturni ſit ſal ex plumbo extractum; aut plumbum ipſum ſolutum?* &c. Hæc, tanquam neceſſaria ad præſens inſtitutum, B.L. revolvat, ne actum agere hîc denuò neceſſum ſit. Quod igitur *Saccharum Saturni* attinet, hoc non ſolùm *ex Plumbo, ſimpliciter*, more figulorum, calcinato, ac in pulverem gryſeum converſo, elici poteſt & ſolvi, ſed etiam *ex laminis plumbi*, aut ſaltem *plumbo granulato*: ſic quoque ex *Ceruſſa, Minio, & Lithargyrio*; purius tamen ex uno, ac faciliori negotio, quàm ex alio dictorum ſubjecto: & hoc beneficio aceti ſimpliciter deſtillati, vel alterius acidi liquoris. Ex prædictis verò & enumeratis, pro legitimo *ſaccharo Saturni* conficiendo, ſubjectis *Plumbum* ipſum meritò eligendum: hâc in electione ſequitur *plumbum* pauliſper, more figulorum, calcinatum. Quamvis verò etiam ex *minera Saturni* haud difficulter *ſaccharum* dictú extrahatur: minimè tamen hoc tentandum eſſe cenſeo; quùm mineræ metallorum rarò puræ è fodinis eruantur, quin aliis mineralibus, & quidem venenatis, utpote Arſenico, Realgare, & Antimonio, aut Vitriolo quandoq; ſint inquinatæ. Maneamus igitur in terminis, vel proximo, eoque ubivis locorum obvio, ſubjecto, Plumbo perfecto: è quo Saccharum Saturni eliciatur modo ſequenti:

℞. Plumbum, q.pl. illudque, in laminas tenues diductum, conſciſſumque in particulas, filo ſuſpendatur ſuper acetum vini deſtillatum, in olla terrea probè vitreata, vel in vitro largo, ne tamen laminæ acetum attingant, ſed proximè ſuper ipſum pendeant: collocentur ſic, vitro, ſeu ollâ veſicâ probè clausâ, retro fornacem, tempore hyberno; vel in locum alium moderate calidum. Hoc facto, vapores ex aceto ſurſum petentes plumbi laminas permeant, & partes ſubtiliores ac puriores ejus ſolvunt, atq; ſubjectú acetú brevi temporis ſpatio ſummâ dulcedine imbuunt: *Laminæ* verò *plumbi* conſpiciuntur albicantes, ceruſsâ obductæ. Aceto dein ſat ſufficienterque dulcedine impregnato, ac ſegregato, alia aceti deſtillati, ad *Animam, vel ſaccharum Saturni* eliciendum, fiat infuſio: idque toties repetendum, quoties libuerit, & in tantum, usque dum *laminæ* maximâ ex parte ſolutæ ac tenues factæ ſint. Hinc omne acetum, Animâ Saturnina, ſeu ſaccharo Saturni ſaturatum colligatur & in cucurbita vitrea abſtrahatur, vel ad ſiccitatem ſalis, vel tantùm ad oleitatem, ſeu liquorem craſſum, quò in frigore reſiduus ille liquor cryſtallizetur. Et hoc modo pulcherrimum adipiſceris *ſaccharum Saturni*: quod verum Saturni vitriolum, ipſumque ſolutum, & quidem purius Plumbum eſt. Hoc ſi aliquoties aquâ ſimplici deſtillatâ ſolvere, per chartam filtrare, ac toties abſtrahere, vel cryſtallizare volueris; multò purius illud efficietur: rebus nimirum heterogeneis omnibus ſegregatis.

OLEUM ſeu LIQUOR SATURNI SIMPLEX.

Vulgo non niſi *Liquor eſt ſacchari Saturni, ad oleitatem abſtracti*, vel Oleum in cella, aut humido in loco, in Liquorem reſolutum.

SPIRITUS SATURNI ARDENS.

℞. Sacchari Saturni dextrè parati q. pl. Ab hoc acetum deſtillatum cohobando aliquoties abſtrahe, affundendo tamen novum ſemper acetum, donec illud eâdem virtute, acrimoniâ ſcil. ſive aciditate, quâ affuſum, deſtillando tranſeat. Hinc etiam ſpiritum vini rectificatum, bis, terve ab eo cohobando abſtrahe.

ſtrahe. Tandem *Saccharum* hoc *Saturni* imprægnatum, addito *alumine* ad extremum calcinato, in proportionatâ quantitate, quâ ejus liquatio impediatur, & vitreæ retortæ immiſſum, deſtilletur gradatim: ſicque prodibit primò *ſpiritus ardens*, absque venulis aut ſtriis, in collo retortæ apparentibus; quem deinde ſequetur *phlegma*, cum areis ſeu ſtriis, in collo retortæ conſpicuis; ſubſequeturque hoc *Oleum*, ſeu *liquor rubicundus*. Quæ omnia ſtudioſè à ſe invicem, per rectificationem leniſſimam, ſeparanda. Quodlibet nimirum ſeorſim, mutato receptaculo præmiſſo, in ipsâ rectificatione ſuſcipiendum eſt, ac uſui aſſervandum.

Virtutes ſpiritûs hujus ardentis in Medicina tantopere decantatæ non ſunt. Quamvis n. nonnulli eximias vires diaphoreticas in Peſte, Febribus ardentibus, Lue venereâ, & Melancholia hypochondriaca, illi annumerare auſi ſint: mihi tamen in morbis ejusmodi calidis ſuſpectus videtur; quemadmodum ſpiritus ille ardens: non quidem à ſpiritu vini per cohobationem abſtracto, (cùm & ſine hâc cohobatione, & affuſione ſpiritus vini, ſaccharum Saturni, ſimpliciter præparatum, ſpiritum præbeat deſtillando ardentē) ſed potiùs ab aceto vini deſtillato, quo ſolutio, ſeu extractio ſacchari Saturni facta: unde ſuam trahere originem, omnino exiſtimo; quatenus nimirum particulæ illæ ſulphureæ, & oleoſæ, ab aceto reſtrictæ & ligatæ fuerint; donec, ſolutis à Saturno vinculis, in priſtinum eſſe redierint, ardentē ſc. ſpiritum. Contraxiſſe tamen ac mutuaſſe haud exiguas à Saturno virtutes, negare nolim; quin id ipſum affirmare mavelim.

Hunc ſpiritum nonnulli extractioni Tincturæ Auri, ex ejusdem nimirum croco, inſervire aſſerunt: Oleum verò *flavum & rubrum Epilepticis, Hyſtericis & Lienoſis opitulatur:* ſiquidem, *externè* etiam *regioni Lienis inunctum, confeſtim penetrat, obſtructiones ejusdem reſerat, duritiemq́; emollit: in ulceribus ſordidis cancroſis abſtergendis, ut & in inflammationibus oculorum, eorumq́; fiſtulis lachrymalibus ſanandis, emolumento eſt.*

Caput mortuum, ab hâc deſtillatione relictum, plumbeis granulis repletum, violentum nimirum ſi ultimò adhibueris ignem, reperies; adeoque magnâ ejus parte in plumbum converſum: præſertim ſi ſaccharum Saturni absque additamento, quod fuſionem ejus impediviſſet, deſtillationi foret traditum.

BALSAMUM SATURNI.

℞. Sacchari Saturni legitimè parati q. pl. cui ſuperaffunde
Spiritûs Terebinthinæ clari, ſeu
Olei Juniperi, vel etiam Aniſi, aut Citri deſt. ad trium vel quatuor digitorum transverſorum ſupereminentiam:

digerantur leni calore cinerum, donec oleum affuſum rubicundo imbuatur colore: quod per filtrum ſeparatum & clarificatum, pro uſu Medico aſſervetur.

Balſamus hic in affectibus Pectoris ejusq; exulcerationibus, Phthiſi nimirum, Vomicâ pulmonum, Empyemate, non leve, ſanando atq; abſtergendo, præſtat auxilium.

Magiſteria Saturni, quorum Clariſſimus *Schröderus, cap. de Plumbo ſuæ Pharmac. Medico-Chymicæ*, mentionem facit, parvi ponderis atq; momenti ſunt; & pro mortuâ quaſi terrâ, veluti calces & pulveres, ex contrarietate ſolventium & præcipitantium liquorum & ſalium tales facti, niſi denuò novâ ſolutione reſuſcitentur, æſtimanda. In his itaque deſcribendis, operæ pretium non eſt, ut tempus ac vires atteramus.

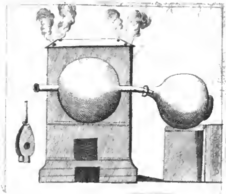
TINCTURA SATURNI.

HUjus *Tincturæ* modos parandi binos, ex communicatione S. Cloſſæi, Clariſſimus Schröderus, *ſuæ Pharmac. lib. 3. pag. 392.* & ſeq. ſub titulo: *Cremor ſaturni S. Cloſſ. & inde Tinct.* Item *Tinct. & Lapis: & Tinctura facilior;* appoſuit: ad quos B. L. ablegare, eosque, cùm de nihilo non ſint, ei commendare volui. Si quis enim à Cloſſ. fideliter communicata apprimè conſiderabit, atque opus *Iſaaci Hollandi* cum illis conferre dignabitur; reperiet, ſi ſenſatus fuerit Philoſophus & Chymicus, non leviuſcula, ſub his paucis, latere arcana.

FLO-

FLORES SATURNI.

CAlcinatur *Plumbum laminatum*, cum ſulphure, ſtratum ſuper ſtratum in olla, quoad friabile fiat, inſtar Antimonii; (vel accipiatur minera Saturni, ſi pro Mercurio eliciendo flores deſtinantur) quod ſubtiliter terendum, ac per cribrum trajiciendum; cui adde ſalis toſti tantundem, & boli Armenæ duplum. Hæc probè mixta immittantur retortæ terreæ, duplici roſtro perviæ, ad formam hîc ære expreſſam, unà cum ſua fornace: fundum retortæ nonnihil planum ſit; nec multum ſimul & ſemel de mixtura ſupra dicta retortæ immittatur; ſed ita, ut vix quarta ejus pars impleatur, tres verò partes vacuæ maneant.

Hinc rebus ſic, ut conſpicis, ordinatis, furnoque ſuperiùs clauſo, relictis tamen tribus vel quatuor foraminibus, vel ſpiraculis; ab una parte retortæ, roſtro vas recipiens amplum agglutinetur, roſtrum verò aliud, ex oppoſito, operculo ſaltem claudatur. Subſtrato dein igne ſublimatorio gradatim, quamprimum nubeculæ in recipiente conſpiciuntur, per aliud roſtrum, recipienti oppoſitum, folliculo paulatim & ſenſim infletur; & conſpicientur flores cum impetu ab alterâ parte ad vas recipiens erumpere. Hoc continuetur, quoad nulli flores ampliùs transeant. Quâ peractâ ſublimatione, flores è recipiente eruantur, quovis modo fieri poſſit, ac, pro ulteriore uſu, ad Mercurium currentem Saturni exinde conficiendum, aſſerventur.

Nota: Ad eandem normam Flores ex Stanno, tum etiam ex Antimonio, commodè ſublimantur: è quibus porrò alia medicamenta conficienda; ut & Mercurius corporum currens, modo, uti ſequetur, comparandus.

MERCURIUS SATURNI.

℞. Salis Tartari fuſi, ac per ſolutionem & filtrationem purificati, & denuò coagulati, uncias ſex,
Salis Armoniaci uncias duas:
Miſceantur exactè in mortario lapideo.
Hinc accipe
Mixturæ hujus, ſeu Salis, libram ſemis,
Florum Saturni ſupra edoctorum,
(vel etiam Stanni, aut Antimonii) tantundem.
Quibus exactè mixtis, & denuò vitro immiſſis, ſuperaffundatur
Olei Tartari per deliquium facti (beneficio calcinationis cum Nitro) ad digiti unius transverſi ſupereminentiam.
Putrificentur in M. B. diebus circiter xx. Hinc tota hæc mixtura impaſtetur cum *ſcoriis Martis tritis* (vel, harum loco, cum *calce viva*, præſertim pro Antimonio) & cineribus, ana part. æqual. immittaturque retortæ vitreæ, luto obductæ, vel retortæ duplo roſtro perviæ, (ſuperiùs, pro flori-

bus conficiendis & ſublimandis expreſſæ) & igne moderato urgeatur, quoad in vas recipiens, aquâ ſemiplenum, erumpat Pulvis, in forma nebularum: qui in aquâ vivificatur, ac in Mercurium currentem transmutatur; ſtudioſè aſſervandum.

Conſulatur hâc de re Clariſſimus *Schröderus, loco & capite ſupra citato, de Saturno, pag.393.* ubi plures modos, ſeu, uti vocant, proceſſus, pro Mercurio Saturni conficiendo, à *Keslero* affert, quem B. L. revolvat.

Caput VII. DE MERCURIO, ſeu ARGENTO VIVO.

Mercurius, ſeu *Argentum vivum*, eſt Liquor Mineralis & Metallicus, aqua non madefaciens, omnibus metallis cognatus, præcipuè Auro; quod præ cæteris avidè amplectitur, protinus cum illo congreditur, amalgamatur, ac amicabiliter unitur, tanquam verum & homogeneum Auri menſtruum. Et licet violentiâ ignis & Vulcani à ſe invicem denuò ſegregentur, ac diſuniantur, benigno tamen caloris & Vulcani fotu, tam arcto fœderis nexu uniuntur & ligantur, ut ex illis unum tandem inſeparabile & perfectum corpus fiat; *verum Aurum Philoſophorum.*

Quæ plura, & meritò, hîc loci de *Mercurii* naturâ, loco natali, differentiis, delectu, purificatione & virtutibus ejus; & quanto in uſu fuerit antiquitus, quidquid etiam Recentiores de illo ſentiant; quibus in morbis ſit emolumento; quantaque demum in exiſtimatione ſit penes Philoſophos per ignem: hæc cuncta ad amuſſim explicant Clariſſimus *Quercetanus*, cap.x. de Argento vivo, pag.643. & ſequentibus. Item Dom. *Schröderus*, lib.3. cap. xv. pag. 397. recentiſſimè verò R. P. *Athanaſius Kircherus*, in Mundo ſuo ſubterraneo: ita, ut plura ſuperaddere nequeam, niſi ſcripta ſcribere vellem. Dixiſſe nobis in præſens ſufficiat; *Mercurium, ſeu Argentum vivum, eſſe natura Proteum, & mineralium, aut ſubterraneæ Monarchiæ Thaumaturgum, prodigioſum dexteræ Dei effectum, ac productum. Eſt liquor ille non madefaciens, Aqua non humectans, mollis & fluxilis, duriſſima tamen reſolvens corpora; verbo deniq;, naturæ miraculum, quod Chymicorum ſcrutinia ferè cuncta eludit; ſemper tamen ſuperſtes, cuicunque etiam corpori uniâs, nova anaſtaſi ſuſcitabilis.* His igitur paucis præmiſſis; & ego quædam, ex hoc ſubjecto, ſalutaria, & noſtris officinis uſualia medicamenta tibi, A. L. communicaturus ſum, certò confidens, & hæc, ut utilia, ita & grata fore atq; accepta. In ordine itaque primo ſit

MERCURIUS SUBLIMATUS.

Hic itaque vulgaris, nimirum *Corroſivus Mercurius ſublimatus*, quamvis ubique locorum obvius ac venalis proſtet; illum tamen perſpectiores & prudentiores Medici, & Chymiam profeſſi, ſuſpectum ſemper habuêre & repudiavêre, ob venenatam qualitatem rerum admixtarum, ac ſummam etiam vim cauſticam, quâ, generi humano totus adverſus, uſui Medico interno repugnet; ideoque viri boni remedium eſſe nequeat. Proinde Doctiſſimi quique Viri ac Medici, vulgari Mercurio corroſivo non contenti, unicè ſuadent, ut, vulgò venali Mercurio ſublimato excluſo, ſpretaque peregrinâ fide, quilibet probus Medicus, Chymicus & Pharmacopœus, ſibimetipſi Mercurium ſublimatum dextrè & legitimè conficiat; quem tandem ad ulteriores labores ſecurè trahere, uſuique Medico interno adaptare poſſit. *Sunt* autem *plures ac varii modi ſublimandi Mercurium corroſivum vulgarem;* quorum

quorum plures collegit ſæpe dictus Clariſſimus *Schrödrus*, *locis ſuprà citatis*: eos B. L. revolvat. D. D. *Auguſtani* itidem, in Pharmacopœia Auguſt. modum quendam deſcripſere, quem ulteriùs, *in m. Animadverſionibus, pag. 460.* elucidavi, eique complementum ſuperaddidi: quippe qui, abſque nocuo corroſivo (ſcilicet) Nitro, unicè Medico uſui deſtinatus, loco multorum, & boni viri remedium eſſe poteſt. Ne tamen & hîc mancus ſim, ac modus quidam innoteſcat, quo Mercurius corroſivus pro vulgo ſublimandus, & externo ac vulgari uſui deſtinandus; en! ſequentes monſtrabo:

℞. Mercurii vivi, cum ſale & aceto loti, & per corium expreſſi, libras duas:
ſolvatur cum
Aq. fortis ſimpliciter ex Vitriolo & Nitro ſtill. ſuffic. quantit.

Factâ ſolutione, abſtrahatur in alembico tota humiditas, ad ſiccitatem Mercurii, in pulverem albicantem converſi: cui porrò admiſce

Vitrioli ad flavedinem calcinati,
Salis communis decrepitati, ana libras duas,
Salis Nitri libram unam:

Quæ probè mixta, & in matracio, piſtillo ligneo aliquandiu agitata, immittantur cucurbitæ ſive terreæ, ſive vitreæ, infra lutatæ, & igne aperto, gradatim aucto, ſublimatio fiat. Verum cucurbita ita in furno accommodetur, ne ignis illam totam lambere aut circumdare poſſit; ſed paulò ſupra, quousque nimirum cucurbita à prædicta mixtura repleta eſt, ignis ſaltem cucurbitam illam circumdare poſſit: ibi igitur furnus undiq; claudendus, ut pars ſuperna cucurbitæ vacua, extra ignem emineat, relictis tamen à latere ſpiraculis, ad regendos gradus ignis: & tali modo feliciter operatio ſeu ſublimatio ſuccedit, breviori tempore, minori labore, igneque ac carbonibus paucioribus: Mercurius verò ad latera cucurbitæ, extra ignem prominentia, unius diei ſpatio elevatur cryſtallinus, ſi gradûs ignis debitè rexeris. Huic porrò ſublimato Mercurio, ſi nondum totus cryſtallinus appareret, prioribus, in fundo cucurbitæ, reliquiis abjectis, denuò ſalis communis decrepitati libræ duæ admiſceantur, & modo præſcripto ſublimentur. Qui ſi cryſtallinus extiterit, aſſervandus; ſin minùs, & tertià vice per ſe tantùm, aut addito pauculo ſale, ſublimationi ſubjiciatur, donec ad placitum ac voluntatem cryſtallinus & purus evaſerit: qui ad alios tandem labores adaptandus, aut externo uſui deſtinandus.

Sublimatur præterea *Mercurius*, abſque ſolutione prægreſſa, cum aqua forti, modo ſequenti:

Accipiantur Mercurii vivi & purgati libræ duæ;

cui, ut citiùs coëat cum reliquis ſpeciebus addendis, & ſublimationi dicatis, admiſceantur ſtatim particula Mercurii antea ſublimati (ſicut moris eſt in ſublimatione & præparatione Mercurii dulcis) ad uncias duas circiter; item

Salis Communis decrepitati,
Salis Nitri puri, ana libra una,
Colcotharis, ſeu cap. mortui Vitrioli parum, &
Vitrioli ad flavedinem calcinati libræ duæ.

Hæc exactè mixta, & in matracio piſtillo ligneo tamdiu agitata, quamdiu Mercurius non ampliùs vivus apparet, cucurbitæ lutatæ, ſuo capitello munitæ (& præmiſſo vitro recipiente, ad excipiendam humiditatem, ſeu aquam fortem, inter initia exſtillantem) immittantur, ac igne aperto, gradatim aucto, furno tamen ſupra mediam circiter cucurbitæ partem clauſo (uti ſupra oſtenſum) ſpatio circiter duorum dierum, ſublimatio abſolvetur. Quâ peractâ, Mercurio huic jam ſemel ſublimato, & à nigredine ſeparato, abjectis in fundo cucurbitæ ſpeciebus, ſeu capite mortuo, porrò addantur

Salis communis decrepitati libra una,
Nitri puri unciæ octo, vel decem,
Vitrioli ad flavedinem calcinati libra una ſemis:

et, uti priùs, probè mixta, trituratione diligenti in matracio, piſtillo ligneo, ac cucurbitæ tandem immiſſa, ſublimentur in cryſtallinam compagem: quod quin ita futurum ſit, modò dextrè operatus fueris,

ris, ac ignem debitè rexeris, dubium nullum relinquitur.

Hic *Mercurius ſublimatus corroſivus*, licet, *intra* corpus ſimpliciter ſumptus, maximè *venenatus*, & ſummè *cauſticus* ſit; abſque tamen emolumento ac uſu in Medicina non eſt, modò non intra corpus, tanquã vi cauſticâ ſuâ nocuus, propinetur: *externè*, verò *adhibitus*, *ſuis non deſtitutus eſt virtutibus*; *in ulceribus præſertim Venereis*, *ſordidis*, *cruſtoſis*, *maximam præſtabit operam*, *aquis mundificantibus injectus*. *In gonorrhœa diuturnâ ac virulentâ curandâ*, *injectionibus ac liquoribus aloëticis modicè immixtus*; *item unguentis & emplaſtris*, *pro excreſcentiis abſumendis*, *ſuas meretur laudes*.

Nec deſunt tamen audaculi, qui & intra corpus, lue Venerea infectis Mercurium corroſivum ſimpliciter ſublimatum propinant, in aqua ſimplici ſimpliciter ſolutum, tanquam magnum foret ſecretum: à quo verò ut quilibet ſibi caveat, fideliter moneo. Quamvis enim & hi Medicaſtri ſpecioſas adducant rationes: experientia tamen ſæpe ſæpius infelices monſtravit ſucceſsús & effectûs; quos propriis uſurpavi oculis. Proinde, ut & intra corpus ſumendus Mercurius ſublimatus vulgi ſalutaris exiſtere poſſit, neceſſum eſt, corroſivos, ac malignos ejus ſpiritûs, in ſublimatione acquiſitos, priùs contemperare, & vel penitus annihilare, & in aliud ens veluti convertere; aut penitus ab eo ſegregare. Quod ut debitè fiat, & ex hoc corroſivo Mercurio multum noxio, dulcis efficiatur, benignus, ac ſalutaris; ſublimatum dulcem experti Chymici ac Medici invenêre: qui quâ ratione, vel modo, legitimè parandus, *Animadverſiones noſtræ*, *pag. 461.* luculenter declarant; quas B. L. conſulat.

Virtutes Mercurii dulcis notiſſimæ ſunt. Non ſolùm enim in Venerea lue, proprietate ſubſtantiæ ſuæ, ſpecificum remedium eſt; verùm etiam in morbis chronicis, catharticis, aut pharmacis aliis admixtus, magna præſtat. Doſis eſt ſcrupulus unus, drachma ſemis, ad drachmam unam.

Ut is tamen magis benignus, omnisque pravitatis expers, ad internos uſus reddatur; abluatur porrò, ſeu edulcoretur, Mercurius hic dulcis, priùs, ſuper porphyrite, in pulverem ſubtilem tritus & levigatus, quaternâ aquæ calidiſſimæ affuſione; ac leniter iterum exſiccetur. Hunc probè *lotum ac edulcoratum Mercurium*, *Mannam Mercurii*, *aut Metallorum*, appellare conſveverunt; quo ſecurè ac tutò utimur, ſine ſalivationis periculo; niſi corpus antea ad ptyaliſmum ac ſalivationem diſpoſitum, & materiæ copioſæ affluxum illam cauſaturus ſit.

Mercurius ſublimatus rubeus dulcis, quem *Arcanum Corallinum* vocant, & *Laudanum Mercuriale metallicum*, deſcribitur à Clariſs. *Schrödero*, lib. 3. pag. 408. duobus modis; qui ibidem videri poſſunt. Sit tamen ex his duobus alter dilucidandus, & cum ſuis manipulationibus hic deſcriptus, talis:

Extrahatur Sal ex capite mortuo Aquæ fortis, quæ ex æquali parte Vitrioli & Nitri deſtillata fuerit. Hujus Salis accipe uncias quinque vel ſex, eiq; ſuperimprimatur ſub continuâ agitatione, per corium vervecinum,

Mercurii vivi purgati uncia una ſemis,
vel unciæ duæ:

conterendo diu in mortario vitreo, vel in patina lignea, quousq; Mercurius vivus non ampliùs conſpiciatur. Hinc ſublimetur in alembico gradatim, modo ſupra exactè edocto: & aſcendet primò luteus; ſecundò croceus; tertiò rubicundus ſublimatus: quem ſeparatim ſervabis, reliquis cum pauculo vivo adhuc Mercurio ſeparatis. Et hæc operatio ſpatio 24. horarum vix abſolvetur. Doſis gr. iij, iiij, & v. in lue Venerea.

PRÆCIPITATIO MERCURII.

NUnc porrò *Præcipitationem Mercurii* quod attinet, quæ meritò ſublimatum, vel ſublimationem, ſubſequitur; illa multipliciter fieri aſſolet: *vel* enim Mercurius vivus per ſe, nullâ penitus peregrinâ aut heterogeneâ re admixtâ; *vel* etiam adjunctis metallis, præcipuè verò Auro, ſolâ Vulcani benigni operâ; *vel* etiam cum aquis fortibus corroſivis, præcipitatur. *Præcipitatio* verò, quæ *per ſe*, & *cum Auro* etiam, ſolo ignis moderati regimine, peragitur, *præ reliquis* (me judice) *amplectenda eſt*. Sub

hâc

Digitized by Google

hic enim actione & præcipitatione non vulgaris latitant arcana, ipſa nos docet natura. Clariſſimus *Schröderus* varios præcipitationis modos collegit, *ſuaq. Pharmacopeia Medico-Chymica, lib. 3. cap. 15. pag. 395. & ſeqq.* inſeruit: interque illos pariter præcipitationem Mercurii per ſe

Phialæ igitur huic immittantur Mercurii vivi, decies cum ſale & aceto loti, ac toties per corium expreſſi, unciæ tres vel quatuor, juxta magnitudinem nimirum *Phialæ*, ut ejus fundum ſolùm Mercurius operiatur, ad æquilibrium exactè in arenam collocatæ, ne Mercurius in unam *Phialæ* partem confluat, ſed æquabiliter fundum tegat. Subdatur poſtea ignis lentus; qui progreſſu temporis nonnihil augeatur, donec Mercurius in pulverem rubicundiſſimum præcipitatus ſit: quod plerumque ſex ſeptimanarum, aut duorum menſium, ſpatio, ſi continuatâ ſerie ignem debitè rexeris, ne violentus nimis, nec admodum etiam debilis exiſtat, abſolvetur.

Virtutes præſtantiſſimi & rubicundiſſimi Pulveris hujus Mercurialis haud exiguæ ſunt, diaphoretica potius, quàm purgantes. Luem Veneream eradicat; lumbricos enecat; febresq., repetitâ ſuâ exhibitione, pauculorum granorum pondere curat. Qui verò eundem Præcipitatum præſtantiorem reddere conatur, modo ſequenti procedat:

dextre deſcripſit; quem ipſum & ego ſuprà, *cap. de Auro*, indigitavi. Cùm autem inſtrumentum hoc vitreum, ſeu *Phiala*, ad hunc laborem, ſeu præcipitationem, neceſſaria, tam exactè deſcribi nequeat: ideam ejus ære incidi, atque, hic impreſſam, ob oculos poni curavi, quæ talis:

PRÆCIPITATUS SOLARIS.

℞. Auri puriſſimi, per Antimon. purgati, unciam ſemis, vel drachm. quinq.
Mercurii virginei purificati, & per corium ſæpius expreſſi, uncias duas, ſeu, loco hujus,
Mercurius, ſepties cùm Regulo Martis ſtellato, & Luna ſubtiliter limatâ, ſublimatus ſubſtituatur.

Fiat amalgama, uti moris eſt, In crucibulo, igne moderato, Aurum candefactum in Mercurium actu calidum projiciendo. Hoc amalgama toties lavetur aceto & ſale, quouſque nulla ampliùs nigredo conterendo & abluendo conſpiciatur: hinc ſiccetur, &, ſi fieri poſſit, per telam raram prematur. Huic amalgamati loto, & probè mundificato, porrò adde

Præcipitati ſuperioris rubicundiſſimi, per ſe facti, uncias duas.

Conterantur diu multumque in matracio vel mortario vitreo, quoad benè unian-tur; immittanturque phialæ planæ, (antea oſtenſæ) vel ovo etiam Philoſophorum Hermeticè clauſo, ac per gradus ignis de-nuò ad ſiccitatem & ſummam rubedinem reducantur. Et hic demum Præcipita-tus præſtantiſſimus erit, ſine ullo corroſi-vo factus; ſolius naturæ opus, & medi-cina ad multorum morborum extirpatio-nem efficaciſſima. Sapientibus pauca hæc ſuffecerint. Sub iis enim haud faci-lè obvia aut vulgaria latent Naturæ arca-na. Qui verò in rerum naturalium cogni-tione exercitatus Medicus eſt, expertusq; in laboribus Chymicis; is facilè ad altiora, aſſiduis laboribus, & hâc manuductione reali, Naturam ſemper imitando, perve-nire poterit. Quis enim alius, niſi exer-citatus Chymicus & Philoſophus, ſibi per-ſuadeat, quòd in ſpirituali hoc corpore, aut ſpiritu corporali, ſeu aquâ minerali fluidâ candidiſſimâ, tantâ rubedo, ſan-guinis inſtar, occultata lateat, ſoloque moderati caloris fotu, absque ulla vio-lentiâ, calcinatione adhibitâ, ac ſine ulla rerum aliarum additione, in conſpectum & apricum produci poſſit? Adeoque in ſe ipsâ hæc mineralis aqua frigida & ſicca eſt extrinſecus, calida verò & humida in-trinſecùs. Habet in ſe omnia, omnes colores in illa latent, volatilis eſt ſimul & fixa, & conſtans: proprii interitûs faber, ejus & reſuſcitationis autor & artifex, dummodo talem nanſciſcatur Magi-ſtrum, qui inter prudentiæ terminos na-turæ obicem non opponat, ejusdem æ-mulator, non Tyrannus ac hoſtis. Sed hæc per tranſennam. Ad alia, licet infe-rioris conditionis his, medicamenta, uſi-ſitata tamen, digredior. Et cùm in præ-cipitatione Mercurii verſemur, neceſſum eſt, ſimplicis & communioris Præcipita-ti præparationem indigitare, qui fiat: ſol-vendo Mercurium vivum purgatum in Aqua fortis ſuff. quant. abſtrahendoque illam à Mercurio tribus cohobiis, ſemper recenti aquâ forti reaffuſâ. Hunc, plu-resque alios præcipitatos pulveres Mer-curiales, idem Clariſſ. *Schröderus*, *loco ci-tato*, deſcribit; inter quos etiam *Præci-pitatus Oreſſinus* eſt, qui eâdem normâ ac viâ, quâ ſuperior ſimplex Præcipita-tus, apparatur, ſpiritum ſaltem Nitri, pro diſſolutione Mercurii, & repetitâ qua-ternâ cohobatione, ſpiritu eodem recen-ti ſemper affuſo, loco aquæ fortis, ſub-ſtituendo. Præ cæteris item variis, ibi-dem deſcriptis, proceſſibus, decimus il-lorum mihi arriſit; *Præcipitatus* nimirum *albus*, *S. Cloſ. Vomitivo-Catharticus*: nec non duodecimus, *Præcipitatus incarnatus cum urina ſani hominis*: *Aurum* porrò *vitæ Cloſſ. pag. 404. lib. 3. cap. 13.* qui ibidem o-mnibus conſpicui proſtant.

MERCURIUS PRÆCIPI-TATUS LUTEUS IN MOMENTO.

℞. Mercurii ſublimati corroſivi q. pl.

Solvatur, ebulliendo parum, in aquæ fon-tanæ ſ. q. vitreo tamen aut terreo in vaſe. Solutio filtrata præcipitetur cū *oleo Tarta-ri* per deliquium facto, ac guttatim infuſo. Præcipitatus Pulvis aquâ effuſâ & decan-tatâ, ſæpiusque recenti aquâ reaffuſâ, e-dulcoretur, donec nulla acrimonia ſive ſalſedo guſtu amplius percipiatur: *Pul-vis*, qui remanet, inſipidus, ſiccetur, uſui-que aſſervetur.

Ad ſterilitatem ſanandam, obſtructio-nibus reſerandis, ac febribus intermittentibus curan-dis, efficax eſt. Doſis ſit à gr. iiij. vel v. & vj. in Theriaca, ſemel vel bis in hebdomada exhibita.

MERCURIUS PRÆCIPI-TATUS ALBUS.

℞. Mercurii vivi purgati uncias quatuor: ſolvatur in

Aqua fortis ſuff. quantit.

Solutione ſuperinfundatur aqua ſalſa (de ſale communi) quousque totus Mercurius præcipitetur in forma pulveris candidi, quem edulcora, ſicca, ac uſui Medico aſſerva.

TURBITH MINERALE.

EST *Mercurius* communiter etiam *cum ſpiritibus vitrioli & ſulphuris præcipitatus*; uti ſupra, cum aquâ forti, ac ſpiritu nitri, præcipitationes edoctæ ſunt: ſiuntque utplurimùm pulveres flavi, qui probè edulcorandi, & leniſſimè calcinandi ſunt. Quomodocunque igitur apparentur, unam fere eandemque indolem ac virtutes ſapiunt.

TURBITH MINERALE RUBRUM IN MOMENTO.

℞. Mercurii præcipitati rubri ſimplicis unciam unam ſemis,
cui ſuperaffunde
Olei Tartari per deliquium facti tantundem.

Digere per unum alterumq; diem; hinc, aquâ ſimpl. affuſâ, edulcoretur, parumque leniſſimo igne calcinetur: ultimò ſpiritus vini rectificatiſſimus, ſuper ipſum accenſus, conflagret, ac Pulvis uſui reponatur: *cujus doſis gr. v. vj. ad viij.* Vel ſequentem tibi modum oſtendo:

℞. Mercurii legitimè ſublimati unc. duas, ſolvatur in
Aquæ ſimplicis, aliquot guttulis ſaltem Olei ſulphuris acuatæ, ſ. q.

Solutio filtretur per chartam, ac uno alterôve die leni calore digeratur: tandem
Olei Tartari per deliquium facti ſ. q.

guttatim inſtilla, ut præcipitetur Pulvis ſubeus; qui ab aquâ ſeparandus, edulcorandus aquâ ſæpius affuſâ, ac uſui aſſervandus eſt: *ad morbos Venereos perutilis. Cujus doſis gr. iiij. v. vj. & viij.*

PANACEA EX MERCURIO.

℞. Mercurii dulcis, ſeu, uti vocant,
Aquilæ cœleſtis uncias ſex,
Reguli Antimonii ritè parati unc. tres:

Miſceantur exactè, & in pulverem, ſuper porphyrite diu conterendo, redigantur: quibus dein, cucurbitæ vitreæ immiſſis, ſuperaffundantur
Spiritûs Vitrioli opt. unciæ tres:

digerantur triduo, vel quatriduo, circiter, in cineribus calidis: deinde ex arena deſtilletur & abſtrahatur tota humiditas phlegmatica aquoſa, ad ſiccitatem pulveris, vel maſſæ: cui, in pulverem redactæ,
Spiritus vini Tartariſatus
ſuperaffundatur, extrahaturque *Tinctura*, repetitâ ejus affuſione & decantatione, quousque nulla ampliùs rubedo appareat. Spiritus tincti omnes in M. B. ad ſiccitatem Pulveris rubei abſtrahantur; qui aſſervetur. *Doſis ejus eſt gr. iij. iiij. ad v. in morbis diuturnis chronicis ſanandis, obſtructionibus reſerandis, & febribus abigendis: item in melancholia hypochondriaca, icteritia, & lue Venerea curanda, efficax eſt remedium.*

MERCURIUS DULCIS SOLARIS.

℞. Mercurii dulcis, iteratis ſublimationibus candidiſs. facti, uncias duas,
Croci Auri noſtri dextrè parati unciam ſemis.

Miſceantur exactè contritione diuturnâ ſuper porphyrite lapide. Hinc phialæ planæ, (uti ſupra) immiſſa, calore arenæ per menſem, & ultrà, moderato igne in Pulverem rubeum convertantur. *Hæc eſt Medicina præſtantiſſima in morbis è Lue venerea obortis; febribus item diuturnis curandis, & cordi roborando, efficax. Doſis à gr. viij. ad x. & xv.*

OLEUM MERCURIALE.

PLures inveniuntur, *Oleum Mercurii* parandi, proceſsûs & modi, qui tamen unam fere eandemq; redolent proſapiam, manipulationibus ſaltem à ſe invicem diſcrepantes. Et licet ejusmodi Liquores *Olei Mercurii veri* nomen vix mereantur; nihilominus, cùm non parum de Mercurio participent; unum atque alterum eorum adſtruam, & quidem *ex Notis & Animadverſionibus in Poppium, Clar. D. Agricolæ, hùc tractos: & ſunt tales:*

℞. *Stanni puri Anglici libram unam:*

hoc liquefieri ſinito in crucibulo, igne moderato: cui adde

Mercurii vivi calefacti tantundem,

ut amalgama fiat: quod multoties cum ſale & aquâ calidâ lavetur, quoad omnis nigredo & impuritas ab eo ablata, ipſumq; albicans,

cans, & , nivis inſtar, candidum appareat. Hinc ſiccetur, inq; Pulverem redigatur: cui porrò adde

Mercurii ſublimati libras duas.

Miſceantur exactè, multum conterẽdo in mortario vel matracio vitreo. Hæc deinde mixtura collocetur ſuper laminam ferream, & loco humido, vel aëri, exponatur, quo in liquorem reſolvatur, & in ſuppoſitum vitrum, unà cum Mercurio vivo currente, ruat. Liquor hic reſolutus, ſeparato ab eo Mercurio currente vivo, cucurbitæ vitreæ immittatur, & in M. B. leni calore dephlegmetur, liquore craſſiore in cucurbita ſuperſtite, qui tandem, poſt XIV. dierum in Balneo digeſtionem ſeu macerationem, retorta parva vitrea infuſus, igne arenæ totus in vas recipiens præpoſitum gradatim pellatur, ultimò igne adaucto fortiſſimo. Et prodibit Liquor, ſeu Oleum dulce, præſtans in affectibus externis; utpote Cancro, Lupo, Fiſtulis, a'iisq; ſordidis & exedentibus Ulceribus ſanandis efficax.

Utuntur porrò nonnulli hoc Oleo, ſeu Liquore, ad alios labores Chymicos; ac magni quid, in ſolutionibus Auri, aliorumq; metallorum, ſibi promittunt. Cuique de his ſuum eſto judicium.

Ipſe Author prænominatus, Clariſs. Agricola, *ex Venere, ſeu Cupri laminis, beneficio hujus liquoris, tanquam Menſtrui, Sulphur, ſeu Tincturam rubicundiſſimam, extrahere* docet, *cupri laminis dealbatis, ſeu ſulphure & colore ſuo rubeo ſpoliatis, in reſiduo manentibus: quam deinde Tincturam, ad dimidias deſtillando, abſtrahere; reſiduum verò in ſalem viridem cryſtallinum concreſcere ſatagit. Hocq; Sal* (loquor Chymicis, non Grammaticis) *ſeu Vitriolum, phialæ immiſſum, igne gradatim aucto, variantibus per ſe coloribus, ſenſim in rubicundiſſimum Pulverem ſubdulcem figere* præcipit. Sit igitur fides penes Authorem.

Aliam præterea Olei, ſeu Liquoris, Mercurii ſaccharini præparationem prædictus addit Author; quæ talis:

℞. *Mercurii ſublimati dulcis, &*
Sacchari Cand. ana libram unam.

Miſceantur exactè conterendo in pulverem, retortæ vitreæ deinde immiſſa, deſtillentur per gradus ignis in vas præpoſitum recipiens; & prodibit Liquor Mercurialis præſtans, internò ac externo uſui deſtinatus: in morbis præcipuè ex Lue Venerea obortis.

LIQUOR ALIUS, ſeu OLEUM MERCURIALE.

℞. Mercurii legitimè, proprio Marte, uti ſupra edoctum, ſublimati, uncias ſex,
Sacchari Saturni legitimè etiam parati tantundem.

Mixta exactè, & in pulverem redacta, immittantur retortæ vitreæ, ac ex arena, ſervatis ignis gradibus, præmiſſoque recipiente, deſtillentur; & prodibit Liquor albicans dulcis, omni corroſione ſeu acrimonia expers. Reſiduæ in retorta maſſæ nigricanti, in pulverem priùs redactæ, ſuum proprium affundatur Oleum deſtillatum, & peractâ digeſtione leni B. M. per octiduum circiter, denuò ex retorta, obſervatis gradibus ignis, deſtillentur in Oleum flavum: quod ſervetur, cùm ad internos, tum externos uſûs haud inefficax. Quæ plura & haud ſpernenda, aut levia, de hoc Liquore Mercuriali prædictus Clar. *Agricola, cap. de Mercur.* producit, B. L. ipſe revolvere, ac uſui proprio applicare poteſt.

OLEUM ALIUD MERCURII DULCE.

℞. Mercurii cum Vitriolo & ſale fuſo ſublimati q. ſ.

ſolvatur, quantum fieri poteſt, in
Spiritûs vini ad ſummum rectificati, & ab omni phlegmate liberati,

Factâ ſolutione aliquali in Alembico, appoſito capitello cæco, per menſem circiter putreſiant in fimo equino, vel M. B. leniſſimo calore: qua peractâ putrefactione, abſtrahatur *ſpiritus vini* in M. B. hoc abſtracto ad Oleitatem, reſiduum urgentiori igne in arena, ex retorta vitrea parva, in aliud vas recipiens pellatur: prodeunte liquore dulci Mercuriali. *Ad Lupum, Cancrum, & Ulcera ſordida antiqua perſananda utilis.* Keslerus.

AQUA

AQUA MERCURIALIS.

PRimò deſtilletur Aqua Stygia, ſeu Fortis, ex Vitrioli ad flavedinem calcinati,
Nitri puriſſimi & purificati, ana libris duabus;
additâ
Aluminis uſti, ſeu ſtrenuè calcinati, librâ unâ.

Aqua hæc ſtudioſè aſſervetur, aut in aquam Regiam convertatur, adjiciendo
Aquæ huic Stygiæ libræ uni,
Salis Armoniaci, per ſolutionem & coagulationem purificati, uncias duas.

In hâc aquâ Regiâ, cucurbitæ vitreæ & oblongæ immiſsâ, diſſolvantur
Mercurii, cum vitriolo & ſale communi tantùm, juxta mod. *n. in Animadverſ.* indigitatum, ſtudioſè ſublimati, unciæ ſex.

Pedetentim, ac per vices, & in cineribus, leniſſimo calore digerantur, donec Mercurius ſublimatus totus ſit ſolutus (ſi tamen, pro diſſolutione dicti Mercurii ſublimati, non ſufecerit Aquæ Regiæ libra una, effundatur, quod ſolutum; reſiduo verò, nondum diſſoluto Mercurio, recens Aqua Regia affundatur, donec totus ſolvatur.) Hæc ſolutio Venerem ad inſtar Lunæ dealbat: peractâ verò ſolutione, immittatur illa phialæ oblongæ, ſuperiùs Hermeticè ſigillandæ, ne quid exſpiret; & in fimo equino, vel alio calore humido Balnei, tribus circiter ſeptimanis putrefiat, donec fæces fundum petant, aqua verò ſupernatans clara, cæruleo colore appareat. Quo viſo, & fæcibus ſeparatis, fiat deſtillatio aquæ Mercurialis in cucurbita vitrea, ſuo capitello munita, ac præpoſito vitreo recipiente, & quidem ex arena, obſervatis ignis gradibus, donec tota aqua limpida & clara exſtillârit; quam ſtudioſè, in vitro forti ac probè clauſo aſſervato. *Præſtantiſſima ſiquidem, ad corpora Metallorum & Mineralium in primam ſui materiam diſſolvenda.* Obſervetur tamen, quòd, in aquæ hujus deſtillatione, guttulæ non decidant continuâ ſerie, ſicut in aliarum aquarum deſtillatione contingit. Præterea *notandum venit*, aquam hanc Mercurialem non ſolvere corpora metallorum aut mineralium ſimpliciter in aquam; ſed in viſcoſam illa convertere materiam, à communi ſolutione longè diverſam.

AQUA MERCURIALIS ALIA.

PRimò ſeligatur arena pura ex fluminibus, eaque abluatur ſæpius in patinâ larga, quousque omnis limoſa impuraque terra deceſſerit, & aqua limpida denuo effluxerit. Hujus
Arenæ lotæ accipiatur libra una, vel libra una ſemis,
Mercurii, uti ſupra, cum vitriolo & ſale tantùm ſublimati, libra una;

Miſceantur exactè, conterendo diu in mortario lapideo, immittanturque retortæ vitreæ, ac in arena, igne etiam ſuppreſſionis, ſcilicet ignem infra & ſupra retortam admovendo, deſtilletur ſpiritus fortiſſimus, fumum continuò exſpirans: qui in vitro forti aſſervandus; mutando tamen vitrum ſingulis menſibus. Cùm enim aqua hæc diu in uno eodemque vaſe aſſervata fuerit & detenta; illud confringit, & ſic incaſſum abit.

1. *Hujus, & ſimilium Aquarum Mercurialium, tantus in Medicina uſus non eſt; quin potiùs ad alios labores Chymicos, ſolutiones Metallorum, Auri præcipuè & Argenti, volatilia illa reddendo, quò facilius per alembicum trahi poſſint, adaptentur.*

AQUA MERCURIALIS ALIA; RUDOLPHI IMPERATORIS S.M. ADSCRIPTA, EX COMMUNICATIONE KELLÆI.

℞. Calcis vivæ albiſſ. libras quatuor;

Immittantur ollæ vitreatæ, & ſuperfuſâ aquâ fervidâ, ad ſupereminentiam unius ſpithamæ, leniter coquantur: protinus autem, & inter initia ebullitionis, injiciantur ſucceſſivè
Salis Armoniaci libræ duæ;

factâ ebullitione leni, ſpatio unius horæ, filtretur aqua calcis ſalſa per chartam emporeti-

poreticam, & in ſartagine ferrea evaporet ad ſiccitatem ſalis; qui, in humido loco, in liquorem denuò ſponte ſuâ reſolvatur.

Hujus Liquoris Oleoſi accipe libram unam, & in eo diſſolve
Mercurii ſublimati inferiùs edocti, & ſuper porphyrite ſubtiliſs. triti, libram ſemis:

digerantur & putreſiant in cucurbita probè clauſa calore balnei, vel fimi equini, duabus vel tribus circiter ſeptimanis. Tandem ſolutioni huic adde chartæ emporeticæ aliquot folia, vel integrum librum, ut totaliter imprægnetur, & in maſſam convertatur: quo facto, & agglutinato cucurbitæ capitello, præmiſſoque recipiente, deſtilletur ex arena, inter initia leniſſimè, ad totalem usque Aquæ dulcis prolectionem. Remoto deinde recipiente, cum aqua egreſſa, & alio vitro protinus agglutinato, igneque per gradûs adaucto, excipiatur aqua Mercurialis ſeparatim, tamdiu ignem continuando augendoque, donec nil ampliùs prodeat. Aqua tandem prolecta rectificetur, & ad ulteriores usûs ſtudioſè aſſervetur, in vitro quidem forti, oleo Terebinthinæ intrà oblinito ac iterum ſiccato, ne brevi, ab aqua Mercuriali veluti diſſolutum, rumpatur, & terræ Aqua dicta commendetur.

Variam atque præſtantem hujus Aquæ uſum eſſe, ferunt, *gemmis impuris clarificandis; earundemq; Tincturis etiam exaltandis deſtinatum:* unde *adamantem fuſcum aut flavum illuſtrare; ſaphiro nitorem adamantis & diaphaneitatem conciliare*, aſſerunt: *extrahere porrò & elicere ſulphur & animam metallorum omnium, &, juxta ſpeciem ſulphuris metallici extracti, gemmas ſui coloris, immerſas proprio imbuere colore, aut colorem earum magis intendere:* utpote *ſolutionem Lunæ fixa hâc aquâ factam, ſeu extractam, ſaphiros albicantes, pallidos, ipſi injectos ſeu immerſos, efficere, unius menſis ſpatio, cyaneo cæleſtinoq; colore reſplendentes; rubinos, ſolutione Martis; ſmaragdos, ſolutione Veneris; margaritas orientales impuras, vel immaturas, ſolutione matris Perlarum, vel etiam ſolâ aquâ hâc Mercuriali, purificari ac perfici.* Verùm relata ſaltem refero. Qui curioſiùs ea experiri voluerit, paucis expenſis, laboribusque exiguis, illa effectui dare ac experiri poterit. Licet enim in omnibus voti ſui compos non ſit futurus: in ſolutionibus ſaltem metallorum & mineralium non incaſſum laborabit, aut operam ludet: quod L. B. præmonitum volo.

MERCURIUS SINGULARITER PRO AQUA PRÆDICTA MERCURIALI SUBLIMATUS.

℞. Mercurii vivi probè purgati uncias quatuor,
ſolvatur in
Aq. fortis recenter factæ unciis xvi.

Factâ ſolutione, abſtrahatur aqua fortis ad ſiccitatem Mercurii, inque formam maſſæ: hinc ſtatim ſublimetur vel per ſe, vel addito ſale decrepitato; & ſic, ad aquam prædictam Mercurialem, Mercurius dextrè & ſublimatus, & paratus erit; quem etiam aliis laboribus accommodare licet.

Pro Coronide, ac fine Capitis hujus, nonnulla de famoſo ac tantopere decantato Liquore ALKAHEST (ſummo Doctiſſimi Helmontii ſecreto) ſuperaddere libet, tanquam conceptûs ad Praxin nondum redactos: de quo Liquore prædictus van Helmont, *in Progymnaſm. Meteori, pag. 70.* haud pauca diſſeruit; quæ B. L. revolvat; ac his ſua addat experimenta. Sint autem talia:

Primò paretur Alcali ex calce viva & ſale tartari, cementando ſalem tartari cum calce vivâ, vel coquendo; & denuò elixiviando illum cum aqua ſimplici, ac iterum ad ſiccitatem, evaporare ſinendo aquoſitatem, redigendo. Et hujus Salis larga ſatis copia paretur.

Secundò, cum illo ipſo Alcali teratur Mercurius vivus, in mortario lapideo nonnihil calido, donec nil ampliùs de Mercurio conſpiciatur: impoſitis hiſce protinus vitreæ retortæ, pellatur Mercurius, igne adhibito, in vas recipiens. Hæc operatio ſæpius ac multoties repetenda, donec Mercurius limpidiſſimus, & verè ſpiritualis, appareat.

Tertiò: Apparato Mercurio, & ad ſummam ſpiritualitatem redacto, inſtituatur ejus deſtillatio per tres invicem luto

bono

bono arctiſſimè connexas retortas, prout figura, hic æri inciſa, & appreſſa, exhibet; quarum prima supernè habeat canalem, extra fornacem prominentem, per quam Mercurius dictus ſucceſſivè, & per vices, injici poſſit: quælibet autem retorta habeat ad id opus extructam fornacem; uti omnia hic inferius conſpiciuntur. Mercurius, qui vivus, unà cum aquoſitate, tranſit, de novo injiciatur primæ retortæ, per ſuum canalem, donec ferè totus in aquam verſus ſit.

Figura Inſtrumentorum;

Quartò; immittatur Aqua hæc Mercurialis phialæ oblongæ, cujus ſexta, vel octava pars ſaltem ſit repleta; & phiala per aliquot menſes in fimum equinum collocetur, donec tota aqua in ſpumam converſa fuerit: quo viſo ſigno, continuetur putrefactio usque dum ſpuma evaneſcat, & liquor in fundo phialæ denuò conſpiciatur: qui tandem, ſemel atque iterum per retortam, ex arena rectificatus, ſtudiosè aſſervetur. Plura de hoc Liquore ex prædicto Helmontio petantur.

DE CINNABARI.

AD Mercurium *Cinnabaris* jure merito, cùm *Naturalis*, ſeu *Nativa*; tum *Artificialis*, ſive *Factitia*, referenda. Quemadmodum enim ex *Cinnabari nativâ Mercurius vivus currens, ſincerus & purus*; ſic ex *Mercurio vivo*, reciprocè, *Cinnabaris factitia* facilè paratu eſt. Cui itaque volupe fuerit, ex *Cinnabari nativâ*, vel etiam ex *Cinnabari Antimonii*, Mercurium conficere currentem, ad ulteriores labores vulgari præſtantiorem; modo ſequenti procedat:

℞. Cinnabaris nativæ ſubleucidiſſ. Hungaricæ, aut etiam Carynthiacæ, libram unam;
cui, in pulverem ſubtilem tritæ, adde
Limaturæ ferri, ſeu Chalybis, uncias octo, vel decem,
Calcis vivæ uncias ſex.

Mixta humectentur nonnihil pauculo aceto deſtillato, immittanturque retortæ vitreæ, ac igne aperto, per gradus aucto,

expel-

expellatur Mercurius in vas recipiens præpoſitum, aquâ frigidâ ſemiplenum. Mercurius prolectus, ſeparatus ab aqua, per corium ſemel atque iterum cogatur; qui vulgari præſtantior erit, præſertim ſi, repetitis ſublimationibus, purior reddatur, tum etiam, additione quorundam mineralium, animetur: modo ſequenti ſcilicet:

℞. Mercurii, puri, ſtudioſè è Cinnabari nativâ extracti,
Reguli Antimonii Martialis ſtellati, ana libram unam,
Argenti limati libras duas:

quibus probè mixtis ac amalgamatis, ſublimetur Mercurius igne aperto, per retortam, & pellatur in vas recipiens præpoſitum, aquâ ad mediam partem repletum. Et hæc ipſa *Mercurij ſublimatio*, ſeu *deſtillatio*, à ſpeciebus prædictis octies, vel decies, repetatur, ſingulis vicibus *Mercurium* ſiccando, ac per corium trajiciendo. Sic Mercurius, ut Aquila, liberè volabit, à metallis & mineralibus animatus, ſpiritaoſus, nec non purus ac limpidus factus; æthereoque colore fulgidus apparebit. Hunc Mercurium non immeritò Philoſophicum dixeris, qui Solem & Lunam in primam ſui materiam revocare, & ſpiritualia rurſus efficere potis eſt, ſervatâ ſeminali virtute, ac radicali humiditate. Et hæc, citra parabolas, veritatis avidis Studioſis dicta ſufficiant.

Ad *Cinnabarim factitiam Artificialem* nunc revertor; quæ paratur *ex Mercurio vulgi currente, & ſulphure communi ac puro*; liquando nimirum ſulphuris uncias quatuor, immiſcendoque illi Mercurii uncias octo. Ex hac mixturâ, beneficio ſublimationis repetitæ, nanſciſceris Cinnabarim Artificialem Officinarum. Cujus exactam etiam deſcriptionem Clariſſ. Schröderus, *in Pharmacop. ſua Medico Chymica, lib. 3. c. 15. pag. 409.* tradit; quæ ibidem videatur.

Oleum Corroſivum Mercurii, & Antimonii, quod *Butyrum Antimonii* vocant, unà cum Mercurio vitæ, qui & ipſe Antimonio ſua debet primordia, ad proprium Caput, *de Antimon.* deſtinavimus.

Caput VIII.
De
ANTIMONIO.

Jam ad finem perductis *Metallis*, & abſolutis medicamentis uſualibus ex iis, ad alia, minùs talia, *ſemi-Metalla* ſeu *Mineralia* dicta, progredi, atq; etiam horum nobis ſalutaria & proficua medicamina deſcribere, Mantiſſæ inſerere, & Lect. B. communicare, juris eſſe exiſtimavi. Quapropter ab *Antimonio*, ſeu *Stibio*, tanquam cætera mineralia præſtantiâ & virtutibus medicinalibus antecellente, auſpicaturus; illico ad ſalutaria, ex hoc ſubjecto remedia adſtruenda me accingam: quæ etiam, abſque fuco atque hyperbolicâ obſcuritate, præmiſsâ priùs *Antimonii* definitione, etymo, geneſi, loco natali, atque facultate, fideliter allaturus ſum.

Eſt autem *Antimonium* corpus minerale, metallis cognatum & proximè adnaſcens, eò quòd ex iiſdem (quibus & Metalla) principiis, in viſceribus terræ, conflatum ſit: pro majori nimirum ſui parte, ex *ſulphure* inflammabili, tum etiam fixo, ſolari, & puro: *Mercurio* metallico ſulphure minùs copioſo; & *ſale* parte minimâ, conſtans; ita, ut cenſendum ſit, Archæum terræ hoc, tanquam ex principiis ſuperfluis metallicis indigeſtum, corpus ad latera perfectorum metallorum collocaſſe, in rudem hanc maſſam conflaſſe, & veluti ad alτiora metalla generanda ſegregaſſe; quod tamen, accedente ſemine & ſpiritu metallico, in metallum tandem perfectum efformari & transire poſſit. Etenim experientiâ conſtat, & avito

Majorum

Majorum uſu confirmatum eſt, *Antimonii mineram*, per incerationem & macerationem ſalſarum & lixivialiũ aquarum, ac liquorum, ita maturari, ut pro haud exiguâ ſui parte in perfectiſſima metalla, *Aurum* & *Argentum*, transmutari poſſit. Cujus rei ipſe teſtis oculatus & arbiter fui Claudiſori, Anno 1643. ubi Venerandus Senex ac Medicus, Dn. *Adamus Zuenerus*, nonagesimum quartum illo tempore annum agens, hæc propria experientiâ, & quotidie, haud exiguo ſubſtantiarum ſuarum augmento, comprobavit.

Variis, ab antiquis & recentioribus Chymicis, *Stibium* inſignitur nominibus. *Lupum* enim nonnulli, à devorando; quòd cuncta metalla devoret: *Proteum* alii; quòd in varias figuras & colores diverſos ſeſe transmutari ſinat; *Radicem* quidam *Metallorum*; quia omnibus adjacet metallis: *Saturnum* item *Philoſophorum*, & *Magneſiam Saturninam*: *Leonem rubrum*, Paracelſus: *Orientalem* verò *Leonem*, Baſilius ænigmaticè indigitare & appellare ſolebant.

Delectum, & valorem, *Antimonii* quod concernit: illud præ omnibus amplectendum, quod ex Auri & Argenti-fodinis eruitur, adeoq; *Hungaricum*: & quod ex *Tranſylvania* venit, præ aliis palmam retinet; eò quòd illud principiis purioribus, *Sulphure* præſertim, & *Mercurio*, à ſpiritu & ſemine Auri & Argenti veluti imprægnatis, gaudeat. Unde ab omnibus etiam Spagyris & Chymicis, ad ſuos labores, diverſaque ex eo conficienda, præparandaque medicamenta, expetitur: imò ad longinquas regiones & oras non exiguis defertur expenſis; & ſummè deſideratur. Striis ſcintillantibus & ſplendentibus longis utplurimùm præditum eſt, quando nimirum jamdum igne fuſum, & (uti ſolet) in maſſam pyramidalem redactum eſt.

Nativum Antimonium verò aliquando purum & putum particulatim, majoribus, minoribúsve fruſtulis eruitur: nonnunquam ſaxis & lapidibus aliis montanis commixtum & adnaſcens, majori mole reperitur. Illud etiam, quod è veris Aurifodinis effoditur, & maculis rubeſcentibus conſperſum ac conſpicuum eſt, ab omnibus expertis Chymicis probatur.

De *Viribus*, ac *Virtutibus*, *Antimonii* multa inferenda eſſent, explanandumque; utrum hoc tam exitiale venenum ſit, uti nonnulli inexperti Oſores illud allatrant, atque divulgant: num è contrà ſalutare Naturæ productum, quod humano generi, vel in ſubſtantiâ uſurpatum, aut exinde derivatis ac diſpenſatis remediis, magnum ſit antipharmacum. Verùm, cùm omnia hæc, & ad amuſſim, Clariſſimus Quercetanus, *cap. 11. de Antim. p. 673.* explanarit, adductis inſimul aliorum, cùm Antiquorum, tum Recentiorum præclariſſimorum Virorum ſententiis: idcircò hoc onere ac cenſurâ hîc meritò ſuperſedeo, eaque ſicco quaſi tranſeo pede; ne & acta agere, & dextrè jam deſcripta deſcribere videar. Eò igitur B. L. ablegatum volo, ubi omnia & ſcitu digna, & neceſſaria, ad unguem exarata offendet ac deprehendet. Hoc unum adverterim ego; eos ſolummodò relegare *Stibium*, ac contemnere, ſeu cum reliquis venenis repudiare, quibus anguſta domi ſupellex ac ſcientia, & qui Philoſophiam ſuam, rerumque naturalium ſcrutinium, obiter ſaltem ac tumultuariè comprehendêre. Quid igitur mirum, extra limites proſilire, quibus tam limitatum eſt judicium? Quo tamen non obſtante, ipſe ego nonnullos, qui ab *Antimonio* abhorrent, illudque pro deleterio habent, excuſo: Periculoſæ enim plenum opus aleæ eſt, ignoto ſeſe concredere pharmaco, cujus virtus & energia adhuc deſideratur. Quare qui genium ac indolem, vires, & actiones, *Stibii* dilucidè non penetravit, fugâ ſibi conſulat potiùs, quàm ut temerè illud amplectatur aut aſſumat, nec obvio cuique Chymiaſtro & fumivendulo, talia offerenti, ſe concredat. Eſt enim *Antimonium*, (ut & nonnulla vulgariter ex eo parata remedia violenta) tanquam culter in manu puſionis, aut enſis bifidus in dextra ſtulti, quorum multi propriâ dementiâ intereunt: cùm interim innumeri vitam & ſanitatem ſibi per *Antimonium* vindicent, & deploratos ac chronicos morbos profligent; ubi

dextrè à Spagyris paratum, cauteq; fuerit propinatum. Et verò ipſi cæteroquin Chymiç pertæſi, aut ignari, ſuffragari cogerenter, eximias dotes, & arcanas vires, contra diros morbos, in *Antimonio* latere; ſi illud crudum, ſaltê in minutas particulas confractum, ac in petiâ ligatum, citra torturas, quas Proceſſus indigitant, aquoſis ſaltê decoctis largiter ſuperadderent; nequaquâ verò ex vino propinarent. Tam enim abeſt, ut, taliter adhibitum, deleterii & nocui quid in *Stibio* deprehenderent; quin potiùs ſalutariter tam internis, quàm externis, uſibus deſtinarent. Etenim hujus præſcriptionis, & querelarum ſuper *Antimonium*, ejusq; vulgariter parata medicaméta, cauſa unica eſt, mala feriatorum hominum temeritas, atque audacia; qui ſine diſcrimine, & cognitione, cùm ægri & morbi, tum remedii, talia, malâ fide, à quovis fumivendulo parata medicamenta Antimoniata, interno uſui deſtinarunt; è quibus poſtmodum haud pauci funeſti eventûs & caſûs Tragici ſubſecuti ſunt. Quorum certè malorum eventuum ipſe ego multoties arbiter fui: uti in progreſſu, ubi de *Antimonio Diaphoretico* acturus ſum, dilucidè explanabo. Verùm, quàm ſalutares è contra effectûs, & præſentaneas graviſſimorū morborum medelas, tanquā à divina auxiliatrici manu promanaſſent, Antimonium, ejusq; legitimè & dextrè parata medicaméta, ediderint, & præſtiterint; hæc mōſtrant Doctiſs. Senis Rulandi, tum & aliorum præclariſſimorū Virorum, poſthuma ſcripta, nec non viva teſtimonia. Quàm ſpecioſâ quoq; panegyri Antimonio, Clar. & Doctiſs. Matthiolus, Archiater quondam, Cæſareus, parentârit; hujus copiam tibi refert ſolertiſſimus Quercetanus, loco ſuprà citato. Quare lividorum, aut maleferiatorum hominū querimoniæ nequaquam me morantur, quin ad ſalubria, ex Antimonio, paranda remedia illicò deſcendam.

VITRUM ANTIMONII, SINE ADDITIONE.

Primum omnium, & communiſſimum, quod arte ex *Antimonio* parandum venit, medicamentum, *Vitrum* ejus eſt. Hoc quomodo parandum, Clariſs. Schröderus, *lib.3. c.17. p.422.* deſcripſit. Aſt, cùm inſufficienter explanatum ſit, valdeq; intricatum, neq; illa additio ſalis communis probanda; idcircò legitimam ejus præparationem, cum omnibus manipulationibus, hîc adſtruam; quæ talis:

℞. Antimonii Hungarici opt. ſubtiliter triti, qv. pl.

Hoc calcinetur leniter, in vaſe terreo plano & largo, & quidem ſub camino, loco patulo, rudicula æneâ, (non ferreâ) continuò agitando, ne in grumos tam citò concreſcat. Hoc ſi ultimò tamen contingat, & Antimonium (ut fieri ſolet) in grumos abeat; redigatur denuo in pulverem, &, (uti priùs,) in patinâ illâ planâ, continuò commovendo rudiculâ, ſuper igne leni calcinetur: & ſi iterum concreſcat; tertiâ etiam vice, poſtquam iterum ſubtiliter tritum, antedicto modo calcinatio reiteranda: in qua non ampliùs, vel difficulter, conglobabitur; ſed in gryſeum pulverem, cineris inſtar, convertetur: qui tamen non diu, poſt peractam calcinationem, aſſervandus eſt, ne ab aëre attracto alteretur, ac ægrè poſtea perſpicuitatem vel diaphaneitatem vitream nanciſcatur. Propterea illicò, abſolutâ calcinatione legitimâ, crucibulo immiſſus, igni fuſorio tradendus eſt: ſic ſpatio quadrantis, aut dimidiæ horæ perſpicuitatem (quam ſubinde bacillo ferreo inſerto, non diu autem intus relinquendo, explorare licet) mutuabit: quâ apparente, ſtatim effundatur in pelvim cupream, & Vitrum erit pulcherrimum, repræſentans quaſi Rubinum. Quòd ſi tamen (uti nonnunquam contingit) ad diaphaneitatem difficulter reducatur, injiciatur illis, dum adhuc in crucibulo liquatum, nonnihil Sulphuris communis fruſtulatim; prout in præparatione & purificatione Nitri, pro Lapide Prunellæ, fieri aſſolet, ut conflagret: quod illico *Antimonium* depurabit, diaphanumque *Vitrum* reddet.

Præterea quoque notandum eſt, quòd ferrea Inſtrumenta, quæcunque etiam illa ſint, quibus cùm pro calcinatione, tum vitrificatione *Antimonii* opus, abarcéda & vitanda ſint; ſi nimirū *Vitrum* perſpicuum, & non ſcorias efficere, in votis ſit. Unde ſuperiùs, non abs re, & ſine ratione, ſtudioſè monui; ne ſaltem rudicula ferrea, pro exploranda diaphaneitate, crucibulo, & liquato Antimonio nonnunquam, & quidem

dem ſæpiùs, immitti ſolita, diu intus detineatur, ſed protinus qualibet vice extrahatur; ne & ipſa ab Antimonio, pro parte ſaltem ejus immerſa, abſorbeatur, quemadmodum aliàs omnia metalla, præcipuè ferrum, *Antimonium* devorat) &, loco vitri, tandem ſcoriæ, Reguli inſtar, efficiantur. Hinc etiam vas illud terreum, ſeu patina larga plana, in quâ *Antimonium* calcinandum, ut & crucibulum, in quo liquandum, omni Martiali glebâ, ſive ſcoriis ferri, carere & immunia eſſe debent. Secus enim, ſi nigricantia vaſa, quæ Cellæ Figulorum (oppido in Auſtria ſuperiori, vulgo Haffner-zell) conficiuntur, metallis, mineralibusq; aliàs liquandis & calcinandis uſitata, in igne quidem conſtantia & durabilia, huic calcinationi & vitrificationi *Antimonii* adaptarentur, neutiquam *Vitrum* diaphanum aut perſpicuum efficeretur; quin potiùs maſſa Reguli obſcuri, vel ſcoriis ſimillima, acquiratur. Quod & mihi inter initia contigit, donec, experientiâ edoctus, impoſterum ab his inſtrumentis abſtinui, & alia longè aptiora vaſa, conſtantia, ac ignem ſtrenuum diu ſuſtinentia, pro his laboribus adinveni, & à figulis ſtudiò confici curavi: ex ſolâ nimirum terra figulina purâ albeſcente, vitro & ſilicibus ſubtiliſſimè tritis, terræ dictæ largiter immixtis. Et hæc quippe inſtrumenta, ſeu vaſa, perfectiſſima ſunt & durabilia, ad quoscunque labores, & ſimiles metallorum ac mineralium liquationes, & deſtillationes ſpirituū corroſivorum aptiſſima. Ne etiam, in ipsâ liquatione, pura metalla, Aurum & Argentum puta, rebus heterogeneis, & quidem ſcoriis Martialibus, permiſceantur, & inquinentur; ſpiſſa ob id efficiantur; quippe quod ut plurimùm à ferro, ejusque ſcoriis, è quibus dicta crucibula nigricantia confecta ſunt, unicè cauſatur. Idcirco neceſſarium hoc monitum ſilentio transire nolui, ut advertant Tirones Chymici & Pharmacopœi, quanta circumſpectione & prudentia opus ſit, in leviſſimis laboribus Chymicis, & Pharmacevticis: cùm & inſtrumenta ac vaſa neceſſaria totum nonnunquam opus morentur, & vel ex toto pervertant; vel pravas ſaltem qualitates medicamento inter proceſſus ſuperinducant.

Cæterùm, *Vitrum* hoc, ſine additione ullâ (uti edoctum) legitimè paratum, medicamentum quidem efficax eſt & violentum; non omnino tamen ſpernendum, ſi à Medico prudente, debito modo, & juſto tempore, uſui deſtinetur; & non cuilibet indiſcriminatim, ſine ullo reſpectu, ſed naturâ robuſtioribus, ac morbis pertinacioribus laborantibus, atque afflictis, ſaltem propinetur. Nec tamen (quod obſervatione dignum) per ſe, aut in crudâ ſua ſubſtantiâ; ſed Vini unciis duabus, vel tribus pondere granor. iij. iiij. vel v. per infuſionem immergi, ab eoque, poſt aliqualem macerationem, ſeparari, Vinumque illud ſaltem, relicto *Vitro*, ſeu pulviſculo, in fundo, exhiberi poteſt. Solent quippe nonnulli ex hoc ipſo *Vitro* Pocula conficere, in quibus ſi vinum per aliquot horas ſaltem infuſum ſteterit, ac poſtmodum potetur, potenter operari deprehenditur. Conficitur præterea ex hoc ipſo *Vitro* Angeli Salæ Syrupus Emeticus; ut & plura alia, quæ paulò pòſt ſequentur, remedia. *Vitrum* hoc à Baſilio Valentino S. Bened. Monacho, *in Curru triumph.* laudibus ſummis extollitur; ut etiam Lapidem ſuum ignis, Panaceam, ſeu Medicinam univerſalem, ex illo conficere edoceat: quem haud gravatim ipſe B. Lect. conſulat.

VITRUM ANTIMONII SOLARE.

℞ Antimonii Hungarici uncias ſedecim,
Auri puriſſimi unciam unam:

Liquefiant, vel fundantur ſimul in crucibulo, donec *Aurum* ab *Antimonio* devoratū vel abſorptum ſit. Hinc protinus effundatur *Antimonium*, ne *Aurum* in Regulum abeat, & ſeparetur. Redigatur poſtea in pulverem ſubtilem auratum hoc *Antimonium*, & (uti ſuperiùs, in ſimplicis Vitri præparatione, oſtenſum,) tribus vicibus probè calcinetur, donec non ampliùs concreſcat, aut in grumos abeat, neque fumum exhalet aut eructet. Peractâ hâc calcinatione, immittatur protin, crucibulo, igniq; fuſorio, ut liquetur, tradatur, ſuperinjiciendo particulam unum atq; alteram *Sulphuris*; quò citius nempè purificetur, &

perſpicuum fiat, rudiculâ ferreâ aliquoties explorando. Hoc habito ſigno, effundatur in pelvim cupream: & ſic vitrum rubicundiſſimum, Rubini inſtar, evadet, pro Tinctura Antimonii extrahenda aptiſſimum.

Ex *Regulo Antimonii* ſimiliter *Vitrum*, cum, & ſine, Auri additione parari poteſt: quod, uti ex Regulo, tanquam parte puriori *Antimonii*, paratum: ita etiam ſimplici vitro, quoad uſum Medicum, multò mitius & præſtantius erit.

Ex *Mercurio vitæ* ſimiliter, ſolâ fuſione in crucibulo, igne forti, *Vitrum* efficitur album. Ex quo patet, dictum *Mercurium vitæ* verè *Antimonii ſobolem* eſſe; non autem Mercurii; & cum *floribus Antimonii* eaſdem obtinere virtutes.

REGULUS ANTIMONII STELLATUS.

℞. Antimonii Hungarici boni uncias xvi.

Liquefiat in crucibulo, igne forti; cui ſtatim immergantur

Clavor. ferreor. benè purg. & candefact. priùs, unciæ octo:

quibus probè liquatis ac unitis, ſuperinjiciantur

Nitri puriſſimi, &

Salis Tartari, ana uncia una ſemis, vel unciæ duæ:

fluant ſic probè per horæ quadrantem, aut ultra, igne ſat forti, ad inſtar aquæ; & tandem in Calicem fuſorium, ſævo illitum, fundantur; calicem malleolo, in ipsâ infuſione, continuò percutiendo, ſieque promovendo *Reguli* ſubſidentiam & ſeparationem. Refrigeratis pòſt omnibus, eximatur tota maſſa; cui in fundo adhærebit *Regulus*, ſuperiore ſuâ parte jamdum ſtellam obſcurè repræſentans: qui à ſcoriis ſeparandus. & denuo, ſecundâ ac tertiâ vice, additâ ſemper, de *Nitro*, & *ſale Tartari*, particulâ, fundendus, ac calici fuſorio infundendus eſt; ſingulis autem vicibus ſcorias ſeparando. Sic mox in ſecunda vel tertia fuſione *Stella* in ſuperna *Reguli* parte exactè repræſentabitur, ac ſi arte, juxta dimenſionem, figurata fuiſſet.

Ex hoc *Regulo*, *Vitrum hyacinthinum* colore, ad eandem planè normam, quâ ſuperioris *Vitri* ex *Antimonio* crudo præparatio edocta eſt, commodè paratur: quod ipſum mitiùs, ſuperiori ſimplici *Vitro*, in Medicina operabitur.

Ex ſuperiori præterea *Regulo*, ac proprio *Antimonii Mercurio*, quantitate æquali, Clariſs. *Agricola Eſſentiam* haud inelegantem parare docet, beneficio nimirum Spiritus Vitrioli, amalgama horum duorum præcipitando, & in pulverem rubeum, igne moderato, convertendo. Quem præcipitatum poſtea cum ſpiritu vitrioli Philoſophico extrahere, tandemque, cum ſpiritu vini tartariſato, in *Eſſentiam* elaborare præcipit; varias ipſi virtutes, in morbis Venenatis, Philtris, Paralyſi, & Contracturâ, aſſignans.

REGULUS ANTIMONII SINE MARTE.

℞. Antimonii Hungarici boni libram unam ſemis,

Nitri puriſſimi,

Tartari crudi, ſed puri, ana libram unam.

Cuncta hæc, in pulverem redacta, ac probe mixta, detonent. (uti Chymici loquuntur) Hoc, cochlear unum poſt aliud, ejus mixturâ plenum, prunæ ardenti, in vaſe terreo, ſive etiam in crucibulo, aſpergendo conflagret, ad inſtar pulveris pyrii. Hâc ſpontaneâ veluti calcinatione peractâ, immittatur maſſa hæc calcinata crucibulo, & igni fuſorio tradatur, donec inſtar aquæ fluat. Effundatur protinus in calicem fuſorium, ſive mortarium æneum parvum calidum, ſævo priùs inunctum; calicem, ſive mortarium, inter infuſionem, malleolo ſemper pulſando, ſieque promovendo exactiorem *Reguli* ſubſidentiam. Omnibus poſtmodum refrigeratis, ſeparetur *Regulus* à ſcoriis: qui porrò in pulverem tritus, & novis, ſeu recentibus ſpeciebus, *Nitro* nimirum, & *Tartaro*, ſed pro dimidiâ tantùm ſui parte, reſpectu *Reguli*, commixtus, eodem modo, quo priùs, igne fuſorio liquetur, & in calicem, vel mortarium, ſævo inunctum & calefactum, fundatur: à ſcoriis

ſcoriis purior jam factus, ſeparetur, ac ad labores alios aſſervetur. Hinc è ſcoriis, à *Regulo* ſeparatis, & in aprico aliquandiu relictis, beneficio aquæ ferventis, ſ. q. ſuperaffuſę, extrahatur rubedo ſanguinis inſtar, coquendo. Cui aquæ tinctæ, per inclinationem aut filtrationē ſeparatę, acetum deſtillatum inſpergatur, & præcipitabitur *Pulvis* rubeus; qui *Sulphur fixum Antimonii*: quod repetitâ affuſione aq. ſimpl. edulcorandū, ut ab omni ſalſedine liberetur; exſiccandum tandem, & ad uſum aſſervandum. Vocatur *Sulphur Auratum Diaphoreticum.*

Medicamentum eſt in Peſte, aliisq; morbis Malignis, ad ſudorem propellendum, efficax. Cujus doſis ſcrupulus ſemis, ad ſcrupulum unum: in vehiculo convenienti propinando.

Solutio prædicta *Scortarum*, antequam aceto præcipitatur, *remedium optimum eſt in ulceribus exedentibus, magnis, tibiarum & pedum ſanandis: ſi ſingulis diebus, horâ unâ vel alterâ, pedes & crura exulcerata illi immergantur.* Mirum eſt, quàm viſcoſam materiam, veluti gluten, extrahat, ut etiam ligneo, vel ferreo, inſtrumento illud detergere, vel abradere, neceſſum ſit: quod multoties effectu ipſo, ac felici ſucceſſu, comprobavi.

In Menſtruis retentis, ex ſolutione hac, *lateribus calefactis aſperſâ, fumus ab infra ſuſceptus, præſens fert auxilium: potentius verò agitur, ſi illa uteri vaginæ ſyringe injiciatur.*

REGULUS ANTIMONII
per ſe,
Sine Additione.

Recipiatur *Antimonii Hungarici*, particulatim ſaltem contuſi, libra una: quæ crucibulo immiſſa, ſuprà pulvere carbonum, ad quatuor vel quinque digitorum craſſitiem, tegatur, & igni fuſorio forti, ad dimidiam horam, vel ultra, tradatur. Poſtea remota ab igne, frigefiant omnia, &, fracto crucibulo, in medio ſcoriarum *Regulus* comparabit; qui à ſcoriis ſeparandus. Scoriæ verò relictæ, & eodem modo, quo ſuprà, crucibulo novo injectæ, tectæque carbonum pulvere, ad horæ quadrantem igne forti fundendæ ſunt. Quibus iterum frigefactis, *Regulus*, qui apparebit, ſeparandus. Scoriæ porrò tertiâ, ac quartâ, vice, eâdemque viâ, quâ ſuprà, pulvere carbonum ſuperaſperſo, fundendæ ſunt; & *Regulus* ſemper ſeparandus. Et ſic ex unâ libra *Antimonii*, tres ferè partes, (ſi debitè ſaltem proceſſeris) *Reguli* puri habebis: qui poſthac ſimul in unam maſſam, vel *Regulum* (ſi lubet) fundendus; aut aliis laboribus accommodandus.

FLORES, ſeu LILIUM, ANTIMONII PARACELSI.

Primò in promptu ſit Sublimatorium, ex terra forti (de quâ ſuperiùs dictum eſt) factum; quod in imâ ſui parte canalem habeat longum, ſurſum vergentem, per quem *Regulus Antimonii*, ſubtiliter tritus, pedetentim injici poſſit. Comparatum hoc Sublimatorium tradatur igni, in furno aptè concinnato, ne ſcilicet ignis ſuperiorem Sublimatorii partem, neque ejus capitellum, foraminulo ſuperiùs pervium ſuperapponendum, lambere vel attingere poſſit. Candente pòſt inferiùs vaſe ſublimatorio, injiciatur de *Regulo* trito particula, per canalem, operculo ſuo protinùs obturandum, ut ſtatim elevetur: quâ ſublimata porrò particulâ, *Reguli* plus inſpergatur: quod tamdiu continuandum, donec totus *Regulus* injectus, & in *Flores* ſublimatus ſit: qui ex capitello deinde ſtudioſè colligendi, & adhuc ſemel (ſi ita lubet) ſublimandi ſunt: quô actu etiam elegantiores & præſtantiores efficiuntur. Porrò hi *Flores*, ſive *Lilium*, phialæ ſat amplæ, ſuperiùs Hermeticè claudendæ, immittantur, reverberenturque leniter in arena per ignis gradûs, donec in rubicundiſſimum Pulverem convertantur: è quo ulteriùs, cum ſpiritu vini tartariſato, Tinctura elicienda; quæ maceratione, aut circulatione, & abſtractione ad competentem conſiſtentiam, in præſtantem *Antimonii Eſſentiam* tandem redigenda eſt: cujus virtutes facile cuique patebunt.

FLORES ANTIMONII ex CRUDO ANTIMONIO, ut et REGULO.

SUperiùs, in capite de *Saturno*, ſeu *Plumbo*, elegantè *Flores Saturni* parandi modum, unà cum Inſtrumento æri inciſo, & expreſſo, edocui. In hoc inſtrumento & *Antimonij Flores*, ſive ex crudo, ſive *Regulo* ejus, non minùs dextrè ſublimari poſſunt: immittendo nimirum *Antimonium*, vel ejus *Regulum*, bicornutæ illi retortæ ſuprà delineatæ, ſine ullâ aliarũ rerum admixtione, ſolo præmiſſo, à parte alterâ, recipiẽte, non arctè tamen agglutinato, ut ſpiraculum relinquatur. Et poſtquam omnia, (uti figura denotat) in furno accommodata, *Antimoniumq́;* igne paulatim ſubſtrato, in retortâ prædictâ fuſum fuerit; folliculo per roſtrum, recipienti appoſitum, paulatim inſuffletur; & illico *Flores Antimonii* ubertim, per canalem, in vas recipiens prorumpunt. Hoc tamdiu folle inſufflando continuandum, quoad omnes *Flores*, pro maximâ *Antimonii* parte, propulſi fuerint: qui tandem è recipiente eluendi, ac per repetitam ſublimationem rectificandi ſunt. Keslerus pag. 40. Cent. 1.

CROCUS METALLORUM.

HUjus præparatio videatur in *Anim. n. ad Pharmacop. Auguſt. p. 458.* & juxta ejus ductum (ſi lubet) paretur. Cùm verò hic *Crocus* medicamentum tanti ponderis nõ ſit, ut in deſcriptione illius multùm moremur: ad alia, magis utilia, progrediendum fore, duxi.

ANTIMONIUM DIAPHORETICUM.

HUjus medicaminis plures invenies præparandi modos; qui tamen inſigniter inter ſe diſcrepant: & nullꝰ Authorũ eſt, qui non proprium invenerit modum atque Proceſſum; quorum Clariſs. Schröderus nõ paucos deſcripſit; qui mihi haud arrident. Nec mirũ eſt, ſi imperitus Pharmacopola, aut Chymicus, in ſimiles incidat præſcriptiones, & juxta earum modulamen præparationes ſuas moliatur, ut, pro medicamẽto ſalutari ſudorifero, violentiſſimum & inſaluberrimum pariat *Vomitorium*, vel ipſum *Deleterium*; præſertim quando paratum ſimile *Antimonium* diutius aſſervatur. Tunc enim priſtinam, imò pejorem, magiſque venenatam ipſo crudo *Antimonio* induit naturam & qualitatem. Quâ de re ſuperiùs, plurimis in locis, omnes, qui Medicinam faciunt, admonitos volui: ut in ejus uſu valdè circumſpecti ſint, ſi de legitimâ ac dextrâ ejus præparatione, ac ætate, illis non ſatis conſtet. Et ne error impoſterum facilè committatur, & quilibet, quò pedem ſecurè figere poſſit, habeat; veram ac genuinam ejus præparationem, *in Animadv. præmiſſis, pag. 459.* cum omnibus ſuis manipulationibus & notis, clarè præſcripſi: juxta quã ſi dextrè illud paratum fuerit; error tam facilè nõ irrumpet. Hũc igitur trahenda eſt.

ANTIMONIUM DIAPHORETICUM SOLARE, ſeu AURATUM.

℞. Reguli Antimonii puriſs. uncias duas,
Auri fini & puri drachmas duas.

Fundantur in crucibulo igne forti, & illico effundantur in mortarium calidum, ne cadat denuò Regulus. Hujus
Reguli nunc aurati, & ſubtiliter triti, unciis duobus circiter
adde
Nitri puriſſimi unciam unam,
Cremoris Tartari drachmas quinque.

Mixta hæc, & in pulverem redacta, detonent paulatim, (uti loquuntur Chymici) h. e. cochlear unum poſt aliud, hâc mixturâ plenum, prunæ vel crucibulo candenti inſpergendo. Peractâ hâc primâ calcinatione, maſſa reſiduã in pulverẽ iterũ, conterendo, redigatur, additiſq́; illi porrò
Nitri puriſſimi unciâ unâ,
Cremoris Tartari unciâ ſemis,

denuò, uti priùs, detonent, ſed in crucibulo jam candente, intra prunas collocato, paulatim etiã mixturam inſpergendo. Et hæc recentium ſpecierum, *Nitri* ſcilcet, & *Tartari*, ad maſſam reſiduam additio, ut & detonatio, ſeu calcinatio in crucibulo ignito & candente, tertiâ vice repetatur. Maſſa hinc reſidua, & in pulverem redacta, edulcoretur, ſæpius affuſâ tepidâ aquâ, quoad omnis auferatur ſalſedo: pulvis verò in

fundo

fundo albus relictus, ſeparatâ ſtudioſè, per decantationem, aquâ ſalsâ, exſiccetur, ac, crucibulo immiſſus, tribus vel quatuor horis, igne aperto, moderatè calcinetur, ad majorem fixitatem, & vim ſudoriferam & alexipharmacam ipſi conciliandam. Et ſic efficitur *Pulvis ſubflavus elegans, Diaphoreticus & Cordialis, in Peſte, Febribusq́, malignis praſtans. Doſis à ſcrupulo ſemis, ad ſcrupulum unum, & drachmam ſemis.*

Qui multitudine & pluralitate delectatur Proceſſuum parandorum medicamentorum diaphoret. ex *Antimonio*, omnis generis & coloris; is adeat Clariſs. Schröderum, qui, *Pharmacop. Med. Chym. lib. 3. cap. 17.* de *Antimonio*, innumeros ferè deſcripſit Proceſsûs. Nos paucioribus, iisque ſalubrioribus, dextrè, cum omnibus manipulationibus, ac artificioſis præparationibus, ex lege artis præſcriptis, contenti ſumus; conſiderantes, quòd Medico Practico prudenti pauca, eaq́ue vera & experta, ſufficiant. Idcircò, miſſis his, ad alia, ex *Antimonio* deſcribenda, tranſeo.

OLEUM ANTIMONII CORROSIVUM, quod BUTYRUM vocant.

℞. Antimonii Hungarici ſubtiliter tritri libram unam,

Mercurii ſublimati corroſivi tantundē: Miſceantur exactè in mortario vitreo, ac in aëre, vel aprico, aliquandiu relinquantur, quoad ab aëre attracto nonnihil humectentur: immittantur poſtmodum retortæ vitreæ lutatæ, &, præmiſſo recipiente vitro, vel ex arenâ, vel potiùs igne aperto, (ut ultimò urgētiori igne *Cinnabaris* ſublimatio promoveatur) per gradûs deſtillētur, prodeunte oleo craſſo, Butyri inſtar, quod in collo retortæ congelatur: idcirco carbonibus candentibus ſuppoſitis,, ejus liquatio, ſeu ſtillatio in prepoſitum vitrum excipulum promovenda, ne omnia disrumpantur: augendo ignem ultimò, prolecto priùs Oleo, ſeu Butyro, ut retorta per unam atque alteram horam candeat: & ſublimabitur ad collum retortæ (quòd largum ſit) *Cinnabaris* rubicunda, firmiter illi adhærens, unà cum *Mercurio* etiam *vivo*. Peractâ deſtillatione & ſublimatione *Cinnabaris*, Oleum à partib, heterogeneis, putà *Mercurio vivo*, cuj, particula etiā cum butyro tranſit, ſeparetur, *Cinnabaris* nec non à vitro ſeu retorta fracta ſeparatim colligatur, ac quodlibet ſeorſim aſſervetur.

Cinnabaris Antimonii ſi pura, per ſe etiam *medicamentum eſt Diaphoreticum & Antepilepticum: aliquot granis pro doſi exhibitis.*

Noteturtamen, quòd, ſi *Oleum* magis clarum, ut & *Cinnabaris* magis pura, deſideretur, loco crudi *Antimonii*, Regulus ejus, pro eorum deſtillatione, ſit ſubſtituendus. Præterea & *Oleum*, ſeu *Butyrum*, ſemel deſtillatum, denuo vel per ſe; ut purius: vel etiam additâ *Cinnabari* propriâ; ut rubicundius,, & præſtantius à ſulphure Antimonii reddatur, rectificari, ac in virtutibus ſuis exaltari poteſt. Nunc, quæ porrò, ex *Oleo* hoc corroſivo, medicamenta ſalutaria, ad uſum internum, paranda ſunt, ordine ſubſequentur.

MERCURIUS VITÆ SIMPLEX & CORRECTUS.

Accipe Olei, ſeu Butyri, prædicti Antimonii corroſivi q. v. cui Aq. ſimp. ſuff. q. & quidem largiter, ſuperaffusâ, præcipitatur *Pulvis* albicans; qui ab aqua acida per filtrum & decantationem ſeparandus, ac, repetitâ affuſione aquæ, probè edulcorandus eſt & ſiccandus. Hic *Pulviſculus* etymo *Mercurii vita* venit, & iisdem ferè, cum *floribus Antimonii*, virtutibus præditus eſt; quemadmodum ex ſolo *Antimonio*, nō verò ex *Mercurio*, ut vulgi opinio eſt, ortum ducit: quod ipsâ mechanicâ, & experientiâ comprobari poteſt. Etenim ſi is ſimpliciter ſaltem igni fuſorio, in crucibulo, tradatur, illico in Vitrum diaphanum albeſcens abit & transmutatur: evidentiſſimo ſigno, ab *Antimonio* ejus eſſe geneſin. Cæterùm violenter & potenter, cùm per ſuperiora, tum inferiora, operatur, ſi intra corpus aſſumatur; ſive per ſe, in ſubſtantia; ſive vino infuſus. Quapropter cautè ac circumſpectè cum hoc ſimplici, & nondum *correcto, Mercurio vita* procedendum, isque non, niſi naturâ robuſtioribus, propinandus: ne *Mercurius vita* Mercurius Mortis evadat.

Corrigitur hic *Mercurius vita*, ut paulò mitiùs, & vel per inferiora tantùm, operetur, ſi cum dupla *Salis toſti* quantitate diu, multumq́ue, ſuper porphyrite, teratur, & levi-

ut retorta [illegible] circiter candeat. Maſſa in fundo relicta, & aquâ tepidâ ſæpius lota, uſui ſervetur: cui tamen (ſi libet) Bezoar Orientalis veri, & Occidentalis, una drachma vel duæ circiter admiſceri poſſunt. *Sudoriferum eſt [illegible] in morbis contagioſis & malignis, [illegible] [illegible] [illegible] cum [illegible] adhibe-tum.*

PANACEA ex ANTIMONIO, & ejus BUTYRO.

℞. Butyri Antimonii, à ſua propria Cinnabari rectificati, uncias ſex: cui, in uno alembico vitreo, ſuperaffundantur

Spiritus Vini ſummè rectificati, & ab omni phlegmate penitus liberati, libræ tres, vel quatuor.

Miſceantur exactè concutiendo, donec in coagulum album, cremoris lactis inſtar, convertantur; digerantur calore leni, in vitro benè clauſo, diebus octo; ſingulis tamen diebus concutiendo: hinc in B. M. tota humiditas, ſeu ſpiritus omnes, leniſſimè abſtrahantur, quandiu aliquid humidi tranſit, & in reſiduo *Pulvis* albicans, ſeu *Terra candida*, à Philoſophis *[illegible]* nuncupata, remaneat. Huic porrò terræ, cucurbitæ vitreæ humili immiſſæ, affundantur

Spiritus Vitrioli rectificati, & ab omni phlegmate liberati, q. ſ. ad trium digitorum tranſverſorum ſupereminentiam.

Digerantur in arena, leni calore, una circiter ſeptimanâ; agglutinato dein capitello, præmiſſoque vitro recipiente, evocetur tota humiditas, ſeu *Oleum Vitrioli*, quoad terra ignea eſſentificata, maſſæ inſtar, in reſiduo maneat. Hæc maſſa à fracto vitro ſtudioſè ſeparata, & in pulverem ſubtilem redacta, pro dimidia ſui parte phialæ luto obductæ, relicto à latere phialæ ſpeculo (uti Chymici loquuntur) ad explorandam mutationem colorum apparentium immittatur, & in arena, igne moderato continuo, paulatim tamen aucto, ſi [illegible] aſſetur, quouſque ab albo in alium colorem, tandem in rubicundum, mutata fuerit: & *erit medicamentum, ad diverſorum morborum agmina profliganda, efficaciſſimum.* Keilchius.

PANACEA alia ex BUTYRO ANTIMONII.

℞. Butyri, ſeu Olei, Antimonii corroſivi, à ſuâ Cinnabari [illegible] rectificati, libram ſemis: cui ſuperaffundantur in cucurbita vitrea

Spiritûs vini ſummè rectificati libræ tres, vel quatuor.

Fiatque coagulum, ſæpius agitando: digeratur poſt leni calore, duarum circiter ſeptimanarum ſpatio, in vitro ſeu cucurbita ſatis alta, & probè clauſa, quoad iterum in liquorem reſolvatur. Hinc abſtrahatur Spiritus deſtillando ex cineribus, donec in reſiduo maneat *Pulvis* albiſſimus. Huic in fundo ſuperſtiti porrò affundatur

Olei proprii, ſeu Butyri Antimonii reſoluti, libra ſemis, ſeu unciæ ſex:

quod iterum, peractâ digeſtione hebdomadali, in arena ſemper abſtrahatur; idque bis terve repetendo, quouſque materia veluti fixa in reſiduo maneat: quæ porrò, phialæ incluſa, tamdiu in arena, igne ſatis intenſo ac continuo, gradatim alternis diebus aucto, aſſetur & calcinetur, donec tota materia rubea fiat. Jam verò, ex hoc pulvere fixo & rubro, elicitur *Tinctura* rubicundiſſima, cum ſpiritu proprio, in præcipitatione *Mercurii vitæ* acquiſito, [illegible] vicibus affuſo, quouſque ſpiritus affuſi rubedine non amplius inficiantur. Spiritus tincti omnes ad mellaginem, ſeu liquorem craſſum, in cineribus abſtrahantur; reſidua autem *Tinctura*, ut magis ſubtiliſetur, porrò cum ſpiritu vini ſummè rectificato & [illegible] extrahatur, repetitis vicibus ſpiritum affundendo, quoad coloretur. Spiritus tandem tincti omnes ad liquorē craſſum rubicundiſſimū abſtrahātur: qui ſtudioſè aſſervetur & cuſtodiatur,

 vel,

vel (ſi lubet) retorta vitrea parva immiſſa, ſuper igne arenæ in *Oleum* dulce, & rubicundiſſimum, deſtilletur.

BEZOARDICUM MINERALE.

℞. Butyri Antimonii corroſivi uncias tres:

cui cucurbitæ vitreæ parvæ immiſſo affundatur

Spiritûs Nitri optimi tantum,

quouſque *Oleum*, ſeu *Butyrum*, totaliter ſolutum fuerit, nec ulla, ex contrarietate ſpirituum, effervescentia vel ebullitio ampliùs percipiatur. Hinc in arena abſtrahatur *ſpiritus Nitri* omnis ad ſiccitatem maſſæ albiſſimæ. Hæc è vitro recepta maſſa, ac ſuper porphyrite probè trita, cucurbitæ parvæ denuò indatur, ſuperaffundendo illi *ſpiritûs Nitri* recentis ad ſupereminentiam duorum circiter digitorum transverſorum, iterumque deſtillando abſtrahatur: quod & tertiâ vice repetendum, augendo ignem ultimò, ut retorta veluti candeat; quoad omnes ſpiritûs expellantur. Maſſa reſidua albiſſima ſuper porphyrite probè trita, ac crucibulo immiſſa, igne aperto per unam atque alteram horam leniter calcinetur, ac in vitro probè clauſo, uſui aſſervetur.

Eſt medicamentum ſudoriferum & alexipharmacum, in morbis venenatis & contagioſis ſummè proficuum ac ſalutare. Datur à ſcrupulo ſemis, ad ſcrupulum unum, & drachmam ſemis; modò legitimè fuerit paratum.

SAL ANTIMONII.

Ex maſſa, quæ à deſtillatione *Butyri Antimonii* in retorta reſidua manſit, *ſal Antimonij* elici poteſt; idque beneficio aceti deſtillati, cum *ſpiritu Nitri* paulliſper acuati: & hoc eò felicius & citius, ſi dicta maſſa, in pulverem redacta, priùs bis terve cum *ſulphure* calcinetur, ad modum, uti chalybs cum ſulphure conflagrat, pro vitriolo ejus parando, admiſcendo qualibet vice ſulphuris unciam unam ſemis, maſſæ Antimonialis libræ uni. Abſtracto dein aceto deſtillato, poſt extractionem nimirum *ſalis*, remanet materia ſalina ſubflava, quâ cum aquâ ſimplici denuò ſolutâ, filtratâ, & ad cuticulam iterum ſolutione abſtractâ, concreſcant, in loco frigido, *Cryſtalli Salini*, qui diligenter aſſerventur.

Purgant levisſimè; infantibus etiam exhibiti in vermibus, hydrope, aliiſq; morbis, ubi purificatione ſanguinis opus eſt; ſalutares exiſtunt.

SAL ANTIMONII ex VITRO, & SPIRITUS VITRIOLI ANTIMONIALIS PURGANS.

℞. Vitri Antimonii, ſine additione ullâ, ſuprà edocti, q. ℔.

cui in cucurbita vitrea parva ſuperaffundatur

Spiritûs Vitrioli dephlegmati ad duorum digitorum transverſorum ſupereminentiam.

Digerantur leni calore cinerum, diebus aliquot, quouſque ſpiritus nigro imbuatur colore; qui per filtrum ſeparandus, ac uſui aſſervandus eſt. *Cujus doſis gut. v. vj. ad x. mundificans ſanguinem, educens tartareas & ſuperfluas humiditates, uti etiam vermes; hinc & podagricis, ac vaga arthritide laborantibus, conducit.*

Ex reſiduo verò vitro, ab extractione relicto, *ſal Antimonij* conficiatur, modo ſequenti; nimirum; *Vitro* relicto admiſceatur pars quarta ſulphuris triti, & in patella terrea, ſuper igne leni, calcinetur, continuò agitando ſpatulâ vel rudiculâ ferreâ, quouſque ſulphur totaliter conflagraverit. *Vitro* reſiduo, probè iterum trito, denuò ſulphuris tantundem, ſeu quarta pars, admiſceatur, eodemque modo, quo ſuprà, calcinetur: quæ calcinatio ter quaterve repetenda. Tandem ex *Vitro* hoc probè calcinato, cum ſ. q. aceti deſtillati, repetitis vicibus affuſi, extrahatur *ſal Antimonii*: acetum per deſtillationem abſtrahatur ad ſiccitatem ſalis; qui porrò aquâ ſimplici aliquoties ſolvatur, filtretur, & in *Cryſtallos* redigatur. *Purgat leniter, & etiam gravidis & infantibus ſecurè propinari poteſt, à gran. v. ad x.* Agricola.

SUL-

SULPHUR ANTIMONII.

Deſtilletur primò *Aqua fortis* ex ana *Nitri* & *Aluminis*, admixtâ Boli, vel Aluminis calcinati, ſuff. q. ſec. artem. Huic Aquæ forti pars quarta Salis communis admiſceatur, ut in ea leni calore ſolvatur. Jam verò, accipe *Antimonii* pulveriſati q. v. cui, alembico vitreo immiſſo, guttatim & pedetentim affundatur aqua prædicta Regia, ut ſolvatur, quantum nimirum ſolvi poterit. Solutio protinus decantetur, & filtretur (certas ob cauſas) cui ſtatim, infusâ largâ quantitate aquæ ſimplicis calidæ, ſeparabitur *Sulphur*; quod ſtudioſè ſeparandum, &, repetitis vicibus, aquâ ſimplici edulcorandum, ac uſui aſſervandum eſt.

SULPHUR ANTIMONII
ALIUD.

℞. Antimonii Hungarici triti, vel, ejus loco,
Reguli Antimonii, librām unām:
cui affundatur pedetentim
Olei Tartari per deliquium facti tantundem, vel plus;

& ſuper igne leni exſiccentur, quoad maſſa rubea remaneat. Maſſa hæc in pulverem ſubtilem redacta, coquatur in ſartagine ferreâ, cum ſuff. q. lixivii fortis, repetitis vicibus, quouſque rubedo in lixivio appareat. Tincto lixivio inſpergatur acetum deſtillatum, ut præcipitetur *Pulvis* rubeus; qui ab omni ſalſedine, repetitâ aquæ ſimplicis affuſione, liberetur, ac uſui aſſervetur. Porrò: qui hoc, vel aliud, *Antimonii ſulphur*, quocunque modo paratum, in præſtantius medicamen ulteriùs elaborare vel redigere voluerit; id aſſequi valebit, affundendo illi ſpiritum, ſeu oleum, *Vitrioli* dephlegmatum: quod aliquoties ab eo abſtrahatur, ad fixitatem *ſulphuris*. Ex hoc *fixo ſulphure Tinctura*, cum ſpiritu Vitrioli Philoſophico, vel etiam cum ſpiritu Veneris, eliciatur: ſpiritûs tincti ad mellaginem abſtrahantur: quibus abſtractis, cum ſpiritu vini rectificato denuo *Eſſentia* rubicunda eliciatur; & abſtractione etiam hujus, ad juſtam conſiſtentiam reducatur *Eſſentia*, ſtudioſè aſſervanda, ac uſui Medico accommodanda.

BALSAMUM ANTIMONII.

℞. Sulphuris Antimonii, modo præcedenti, vel ex Cinnabari ejus, uti ſuprà, parati, unciam unam;
cui adde
Salis Tartari tantundem.

Miſceantur exactè, ſuper igne leni, in patella terrea. Huic mixturæ, cucurbitæ vitreæ immiſſæ, affundatur
Spiritus Terebinthinæ ad duorum vel trium digitorum ſupereminentiam.

Digerantur leni calore cinerum, quo ſque *Spiritus* rubicundo imbuatur colore; qui effundendus, ac uſui aſſervandus eſt. *Præſtat in morbis Pectoris, exulcerationibus Pulmonum, aliarumq́; partium internarum læſionibus; à gutt. 6. ad x. & ultrà, ſumptum.*

TINCTURA, ſeu ESSENTIA, ANTIMONII.

℞. Vitri Antimonii rubicundiſs. ſine additione parati, vel, quod melius,
Vitri Antimonii Solaris, ſup. edocti, q. ſ.

Redigatur in *Pulverem* ſubtilem, & aliquoties cum ſpiritu Veneris, ex ære viridi deſtillato, humectetur, totieſque iterum in calore leni exſiccetur. Ex hoc vitro porrò, cum ſ. q. prædicti ſpiritus Veneris, repetitis vicibus affuſi, eliciatur, leni calore, *Tinctura* rubicunda (in vitro ſatis alto, & probè clauſo, ne ſpiritus exhalent) quouſque ſpiritus tingantur. Hi ſpiritûs tincti omnes leni deſtillatione ab trahantur, ad remanentiam liquoris craſſioris, ſanguinis inſtar. Spiritus Veneris abſtractus ad eoſdem, & conſimiles labores, & extractiones, aſſervetur, virtutibus ſuis haud diminutus Liquor verò reſiduus *Antimonii*, ſulphure ſolari plenus, aut imbutus, porrò cum Spiritu vini ſummè rectificato extrahatur, (quod in momento quaſi contingit, quemadmodum ſpiritus vini, quamprimùm *Tinctura* priori abſtractæ affuſus, illicò ſummâ rubedine inficitur, *Pulviſculus* nec non flavus, qui in primâ abſtractione ſpiritûs Veneris, una cum liquore rubro remanſit, potiori ſui parte in ſpiritu vini reſolvitur.) Abſtracto denuo ſpiritu vini, ad remanentiam liquoris

craſſioris, remanet *Tinctura Antimonii* rubicundiſſima, ſanguinis inſtar, quæ à *Pulviſculo* flavo ſubſidente ſeparanda, & ſtudiosè aſſervanda eſt. *Præſtat in morbis chronicis & diuturnis: ſanguinem, inſenſibiliter operando, purificat. In Epilepſia præterea, Paralyſi, & Febribus diuturnis, ſummô cum fructu exhibetur. Pulvis* verò remanens flavus diligenter etiam aſſervetur. Hic Sulphuri Auri cognatus eſt. Namque ſi ſpiritus vini leniſſimo balnei calore penitus à prædicta *Tinctura* abſtraheretur, Pulviſculus ille flavus rubeſcens in reſiduo maneret, iiſdem, quibus *Tinctura* ipſa, *virtutibus pollens*. In ſpiritu vini reſolubilis eſt, & *magnarum virium*: proinde tanquam præſtans medicamentum aſſervandus. Quâ ratione autem præfata *Tinctura* Auro artificiosè jungenda; ſuperiùs, *in cap. de Auro*, declaratum eſt.

ESSENTIA ANTIMONII
ALIA.

Accipe *Antimonium*, ſeu ejus *Mineram*: fundatur in crucibulo, igne forti, & in acetum, *ſpiritu Nitri* nonnihil acuatum, infundendo, extinguatur. acetum ſit in ollâ ſatis largâ, operculo ſuperiùs clauſâ, foramine tamen pervio, per quod *Antimonium* infundi poſſit. Atque hæc *Antimonii* fuſio, & extinctio in aceto, ſæpius repetatur, quouſque acetum rubicundiſſimo colore tinctum ſit. Hoc peracto, abſtrahatur illud in alembico vitreo, leniter deſtillando per cineres, donec ferè totum acetum tranſierit ad mellaginem, ſeu etiam maſſam duriuſculam ſolidam reſiduam. Huic maſſæ relictæ, ſeu reſiduæ, affundatur *ſpiritus Veneris*, ad duorum vel trium digitorum ſupereminentiam: extrahatur Tinctura rubicunda, repetitis vicibus ſpiritum affundendo, & decantando, quouſque tota *Tinctura* extrahatur: Hinc ſpiritûs tincti omnes, in alembico vitreo, deſtillando ex cineribus, ad remanentiam liquoris craſſi, abſtrahantur; ex quo porrò cum ſpiritu vini ſummè rectificato, repetitâ ejus affuſione, Tinctura eliciendâ; ac tandem & hoc ſpiritu vini ad remanentiam liquoris rubicundiſſimi abſtracto, *Tinctura* relicta, magnarum virium, aſſervanda eſt.

Nota: Nonnulli relictam hanc, à prima abſtractione aceti, materiam craſſam, illicò retortæ vitreæ parvæ, immittere, & exinde, igne arenæ, liquorem rubicundum deſtillare præcipiunt. Exiſtimem tamen, præſtantiorem multò *Eſſentiam Antimonii* futuram, ſi craſſa & fæculenta maſſa, ab abſtractione aceti relicta, porrò cum ſpiritu Veneris, modo ſupra præſcripto, extracta, nec non etiam cum ſpiritu vini ſubtilis reddità fuerit. Et hæc tandem, per retortam, in liquorem rubicundum, ex arena, deſtillari poſſet; aut, ſine deſtillatione, uſui Medico deſtinari.

OLEUM, ſeu ESSENTIA, ANTIMONII
ALIA.

Accipe Mineræ Antimonii Hungarici, ex Aurifodinis erutæ, libram circiter unam: comminuatur ſaltem in particulas, ſeu fruſtula parva, ad inſtar fabarum, ſeu nucis avellanæ magnitudinem. Hoc modo confracta minera ſtratificetur ſ. a. in vaſe terreo forti, cum libris duabus *Vitrioli* probè purificati, & ad flavedinem calcinati: claudatur olla operculo; & in arena calcinentur, ſeu, (uti loqvuntur) cementur per gradûs ignis continui, ſpatio duarum ſeptimanarum, igne gradatim aucto, quouſque *Antimonii* particulæ rubefiant. Quo facto, ſeparetur *Antimonium*, ſeu particulæ ejus, à *Vitriolo*, & in *Pulverem* ſubtilem, conterendo, redigantur. Huic calcinato & trito *Antimonio*, vitro alembico immiſſo, ſuperaffundatur aceti deſtillati ſ. q. ſeu, quod longè melius, ſpiritus Veneris, ex ære viridi, vel etiam ſpiritus Vitrioli Philoſoph. ad quatuor digitorum transverſorum ſupereminentiam; leniqúe calore digerendo extrahatur *Tinctura*. Tinctus ſpiritus decantetur, & alius ſuperaffundatur; qui ſi iterum tinctus appareat, auferatur: & tamdiu hæc actio continuetur, donec ſpiritus ultimò affuſus rubedine non ampliùs tingatur. Tincti ſpiritûs omnes deſtillando ad liquorem craſſum leniter abſtrahantur.

tur. Liquor verò reſiduus cum ſpiritu vini rectificato puro ſuperfuſo denuò extrahatur, ejusque *Eſſentia* ſeu *Tinctura* eliciatur; ut eò magis ſubtilietur, & corpori humano approprietur, tanquam per vegetabile, ſpiritum nimirum Vini, naturæ noſtræ amicum. Abſtracto autem & hoc ſpiritu vini, ad remanentiam liquoris craſſioris rubicundi, qui præſtans eſt *Antimonii Eſſentia*, immittatur, prægreſſâ fermentatione diuturnâ, retortæ vitreæ, & ex arena, ſeu cineribus, deſtilletur in *Oleum*, ſeu *Liquorem*, rubicundum & pretioſum. Et *Antimonio* relicto & extracto, igne autem reverberii, ſed leniter, priùs calcinato, extrahatur *ſal Antimonii*, beneficio aceti deſtillati; qui iteratò cum aqua ſimplici ſolvatur, filtretur & clarificetur, ac ad cryſtallinam puritatem reducatur, tandemque Tincturæ ſuæ dextrè aduniatur: quod facilè beneficio ſpiritûs vini, aliquali circulatione, & tandem ejusdem ſpiritûs vini per M B. leni abſtractione, fieri poterit. Et ſic pretioſa hæc *Tinctura* ſ. a. Spagyricam elaborata, meritò laudibus & encomiis extollenda eſt. Videatur de hac *Tinctura* Baſ. Valent. *in addit. cap. de Antimonio*, & *cap. etiam ſeq. de Vitriolo*: item de *magno Mundi ſecreto*, *de Phalaja ſua*, &c.

ESSENTIA ANTIMONII EMETICA.

℞. Flor. Antimonii alb. dextrè parat. uncias duas ſemis,
Tartari albi Veneti ſubtiliſſ. triti uncias quinque.

Coquantur cum ſ. q. aq. ſimpl. repetitis vicibus affuſæ. Depletiones omnes filtratæ ad remanentiam unciarum ſex leniter exhalent; quibus adde

Sacchari Canarii alb. uncias ſex,

&, leniter iterum ebulliendo in patella terrea, ad *Syrupi* conſiſtentiam reducantur. *Purgat per ſuperiora & inferiora leniter; ideircò in febribus tertianis & quartanis, intermittentibus, diuturnis, hypochondriorum obſtructionibus, nec non in mania & melancholia hypochondriaca, haud exigui eſt momenti. Doſis à drachma ſemis, ad drachmam unam, &, unam ſemis, in aquâ, vino, juſculo, aquâ laxativâ, aut quocunq; alio vehiculo propinata.*

MERCURIUS ANTIMONII.

℞. Salis tartari probè purificati uncias tres,
Salis Armoniaci, probè purificati per repetitas ſolutiones, unciam unam ſemis,
Olei, ſeu Spiritûs, Salis drachm. ſex; (cujus beneficio congreditur ſpiritus vini cum ſalibus)
Spiritûs vini rectificati uncias tres.

Mixta hæc in cucurbita parva, coagulentur; phlegmate ſaltem prodeunte, remanet ſal alcali, facilè in aere liqueſcens. Jam verò accipe

Salis hujus alcali jam edocti, &
Florum Antimonii, uti ſuprà, per bicipitem retortam, cum folle inſufflando expulſorum, ana partes æqu.

Miſceantur exactè, immittanturque vitreæ cucurbitæ: quibus ſuperaffundatur

Liquoris Tartari (qui nimir. ex Tartaro & Nitro invicem detonarit, parati, & in cella reſoluti) tantum, ut unum ſaltem digitum ſupereemineat.

Putrefiant in M. B. calore leni, duarum vel trium ſeptimanarum ſpatio. Hinc mixtura hæc cum ſcoriis ferri, & calce vivâ, ſingulis priùs tritis & cribratis, impaſtetur, & exinde maſſa efficiatur, quâ poſtmodum globuli efformentur, per retortam benè lutatam, igne aperto deſtillandi, quoad *Mercurius* in vas recipiens aquâ ſemiplenum, tranſeat & expellatur; qui ſtudioſè aſſervandus.

MERCURIUM ANTIMONII alius parandi modus.

℞. Reguli Antimonii, ſine ferro parati, libram unam,
Capitis mortui ex Tartaro, inferiùs edocendi,
Salis Tartari puri, &
Salis Armoniaci purificati, ana uncias quatuor.

 His

Hi mixtis, & in pulverem redactis, atque cucurbitæ vitreæ immiſſis, affundantur

Aceti deſtillati puri, &
Urinæ hominis ſani, vinum bibentis, ana q.s. ad duorum digitorum transverſorum ſuperminentiam.

Vitro poſteà optimè clauſo, digerantur in M. B. per menſem circiter. Quâ peractâ digeſtione, recludatur vas, &, additis mixturæ huic

Capitis mortui ex Tartaro,
Scoriarum Ferri, &
Calcis vivæ, ana librâ unâ,

macerentur adhuc unâ vel alterâ ſeptimanâ, & tandem, abſtractâ priùs humiditate ad ſiccitatem maſſæ, ſeu pulveris, reſiduum pellatur per deſcenſum in ollam aquâ ſemiplenam, in quam Mercurius, vi ignis ſuperni detruſus, ſeſe inſinuare poſſit; qui tandem ſtudiosè colligendus, lavandus, & ad uſum aſſervandus eſt.

Nota; Caput mortuum Tartari illud eſt; ſi ex Tartaro puro & crudo ſaltem ſpiritûs per retortam deſtillando expellantur, oleo craſſo in reſiduo relicto. Idem fere præſtant cineres clavellati, qui ſunt maſſa illa ſalis, ſeu Alkali, quæ ex Polonia fertur, confecta ex cineribus Ulmi, Fagi, & Quercuum &c. vel alius ſal Alkali, quicunque denique ille ſit. Optimum autem omnium, pro hiſce laboribus, illud eſt, quod ex fæcibus vini adusti calcinando paratur, Alcali.

Notetur præterea, de *Mercuriis corporum*; quòd *Argentum vivum vulgare*, etiamſi ſit materia Auro & Argento proxima, temperamenti tamen eſt præter modum frigidi & humidi, atque adeò indefinitum, & longè magis ab Argenti & Auri concoctione diſtat, quàm *Mercurius*, ſeu *Argentum vivum*, à reliquis metallis, aut *Antimonio* ipſo, arte prolectum. Si igitur conſilium foret, *Argentum vivum* vulgare in Argentum vel Aurum concoquere, vel maturare; neceſſum eſſet, illud priùs ſummè purgare, ac à nimia frigiditate & humiditate vindicare: alioqui enim concoctione nimium contumax eſſet. *Argengentum vivum* verò *corporum*, vulgari magis eſt coctum; quin etiam inter ſe aliud alio magis aut minùs digeſtum eſt. Omnia tamen vi ignis vaporetenus feruntur ſurſum; alia celeriùs, quæ minùs cocta; alia tardiùs, vehementioriſque vi ignis, quæ magis decocta ſunt. Atque hac de cauſa *Argentum vivum vulgare*, quod valdè indefinitam habet humiditatem, omnium celerrimè fugatur ignis potentiâ. Nihil enim aliud moliuntur Argyropœiæ aut Chryſopœiæ periti, quàm ut reliquorum metallorum materia in materiam Auro & Argento proximum devergat; eaque à cauſa efficiente moveatur & perficiatur. Hanc enim proliciendi Argenti vivi methodum priſci hujus artis Profeſſores ſilentio prætererierunt, adeoque nec ſcriptis tradiderunt: & conſultò quidem; quùm totius artis arcanum & aditus ad poſteriora ſit. Videatur Geberus, *pag. 95.* de ſublimatione Marcaſitæ.

Et hæc haud exigua, de *Antimonio*, adſcripta medicamenta mihi ſufficere viſa ſunt. Nonnulla verò, quæ, *in Animadv. præmiſſis*, antea tradita ſunt; utpote, *Catharticum univerſale*, *Eſſentia purgans &c.* illa hûc referri poſſunt. Nunc verò, ut ſcriptionis operam contraham; B. L. qui fortè plura ex *Antimonio* deſiderare poſſet, ad alios Authores ablegatum volo: Clariſſimum videlicet Agricolam, Keslerum, Glauberum, & alios, hâc tamen additâ admonitione & conſilio, ne omnibus ex tot, infinitiſque proceſſibus fidat, præſertim à Clariſſimo Schrödero ex aliis iterum deſcriptis, partim ænigmaticè, partim verò tumultuosè ac incompletè; ut Oedipo maxima ex parte potiùs opus habeant, quàm ut ab expertiſſimo etiam Chymico, juxta tenorem traditum, elaborari poſſint. Satis igitur mirari nequeo, quòd vir tantæ doctrinæ tot inutilibus rebus, & proceſſibus, à quolibet fumivendulo fortè communicatis, deſcribendis operam ſuam occupare voluerit; quin chartæ, ſibi, & poſteris, pepercerit. Hæc revera, & ſimilia, artem Chymicam minimè fulciunt, nec inſtruunt Tirones artis, ſed quàm maximè omnia turbant & perturbant, artem ipſam ludibrio exponunt, & Tirones Chymiæ à veritate, lectione & laboribus utilium ſeducunt. Proinde parciores ut ſimus, in rebus publico donandis, conducibilius multò eſt, quàm ea, quæ non intelligi-

telligimus, peregrinâ ſaltem fide acquiſita, curſim deſcribere, quibus cum multis, & tremulo, imponitur, certo ſumptûs & ſcientiarum diſpendio. Enimvero, quæ ſaltem [illegible] mineralium reſpiciunt, [illegible], & juveniles [illegible] phorus, liberali ſtylo dictare competit; ne verborum, aut myſteriorum, ambiguitate cum Ægris, quàm Medentes, in tranſverſum rapiantur. Veniunt B. L. dabit de veritate liberè ac bonâ mente ſentient & differentiâ.

CAPUT IX. DE VITRIOLO.

VItriolum, ſeu Chalcanthum, Atramentum ſutorium, præcipuum in Chymia ſubjectum eſt, atque à nonnullis etiam pro altera columna præſtantiſſimorum in eâ conficiendorum medicamentorum habetur, metallis cognatum & proximum. A quibusdam ſal minerale, & [illegible] [illegible], appellatur, nuncupatur, eò, quòd corpus ſit, tribus conſtans principiis, (uti ipſa metalla) Sulphure ſcilicet, Sale, & Mercurio, adeòque non uniforme, uti ſalia, quibus propriè ſalis etymon competit, corpus habens. Etenim ſi ipſius Vitrioli Subſtantiam, Naturam, Proprietates, & Qualitates, intimè conſideremus, re ipſâ experiemur, illud à natura & proprietatibus ſalium quorumcunque, propriè ſic dicendorum, tanquam corporum homogeneorum & uniformium, planè alienum eſſe. Conſtare autem Vitriolum ex tribus Chymicorum principiis, nullâ opus eſt demonſtratione. Quemadmodum enim ad oculum patet, ac experientiâ quotidianâ docet, cuncta metalla verè, & realiter in Vitriolum reſolvi, atque denuò in metalla, priſtinam ſubſtantiam, reſſe converti poſſunt. Si igitur metalla ex tribus Chymicorum principiis conſtata ſunt, neceſſariò & Vitriolum, in quod metallorum corpora reſolvuntur, verè & realiter, ſecundum naturam & proprietates Vitrioli [illegible], ex iiſdem conſtare debet principiis, juxta axioma veriſſimum: [illegible] quælibet ex iiſdem conſtare principiis, in quæ illa reſolvitur. Proinde etiam Vitriolum, (quodcunque demum illud ſit) in metallum convertibile, excluſis ſpiritibus acidis, ſulphureis, nitroſis, ſalinis, &c. & vice verſâ, metalla, pro unâ, quædam totâ ſuâ ſubſtantiâ, quædam verò pro maximâ ſui parte, in Vitriolum vere, beneficio ſpirituum acidorum, ſive mineralium, ſive vegetabilium, reſolvuntur: ſequitur infallibiliter, omne Vitriolum ſolutum eſſe metallum, ſive ex uno, ſive ex pluribus metallis, aut eorum principiis, redeuntibus aliis heterogeneis, in viſceribus terræ, ope ſpirituum acidorum, in medium [illegible] tum, & in aquam mineralem transmutatum ſit. Vitriolo ergò nullo modo Salis, tanquam uniformis corporis, nomen competit: ſed eſt corpus compoſitum, futurum [illegible] metallum; quodcunque denique ſit Vitriolum, quomodocunque etiam in terra eſſoſſum, ſive ex aquis mineralibus coquendo paratum.

Hinc varia ſunt Vitrioli genera & ſpecies, pro diverſitate mineralium, & metallorum, è quibus originem ducunt, diſcrepantia. Cæruleum, Saphyri inſtar, præſertim Cyprienſe, Cupri & Auri ſoboles: Viride, Martis productum: album, ex ægritudine mineris primordiis trahens, & intermixta plura, juxta ſpecies metallorum tincta, è quibus plus vel minus participat. Sic quoque Saccharum Saturni, Plumbi propriè Vitriolum, ipſum quo Plumbum eſt ſolutum, quoniam in plumbum verum eſt convertibile: de quo plura in append. ad Animadv. ſub tit. de diſſolutione, in gener. et præmiſſis [illegible] quæ B. L. revolvat.

Uſus Vitrioli varius eſt ac multiplex, Mechanicis notiſſimus, interno uſui nimis deſtinatus. Vitriolum quidem album, emeſin excitaturum, [illegible] aſſumitur, priùs

tamen

[illegible] tur medicamenta, [illegible] in re Medica amplectenda. Opinione ſiquidem & ſuaſu Paracelſi, integra medicamentorum officina ex illo [illegible] conſtruenda, ac ſi plurima in eo laterent arcana, quòd omnia metalla, eorumq́ue principia, pro diverſitate [illegible] Vitrioli, ſpiritualiter & virtualiter [illegible] corporaliter, in eo ſtabulentur; & hoc [illegible]

[illegible] Medicinam faciunt, quòd, uti haud exigua eſt ſpecierum *Vitrioli* differentia, [illegible] diverſitatem minerarum, ubi effodiuntur, & aquarum ac fontium mineralium, è quibus coquendo parantur: [illegible] ſpiritus earum, alia vè medicamenta [illegible] parata, in virtutibus ſuis ac qualitatibus omnino diſcrepare; [illegible]

mineralibus inquinatū, quod deſtillationi applicatur. Verùm rei cardo totus in eo vertitur, ut levi pretio talia medicamenta divendi poſſint, & vitæ ac ſanitatis potiùs, quàm æris, fiat diſpendium. Taceo fraudes quæ ſubrepunt, dum *Vitriolum* adulterant, *Alumen*, ac *Nitrum*, ſubreptitiè illi admiſcēdo, quo majorē copiam *Spiritûs* nanciſcantur; ac laborem contrahant & compendifaciant. Nauci interim pendunt, ſalubris, an corroſivus, & cauſticus, ſit *Spiritus*, pravisvè qualitatibus infenſus: parum de rectificatione ſolliciti; cōfuſum chaos Apothecariis divendētes. Quæ quantopere Medicos incurios fallere ac decipere poſſint, judicet is, qui in re Medica & Chymia expertus eſt. Et hinc illę lachrymę, cur plurima medicamēta Spagyrica promiſſis haudquaquam reſpondet; & nobiliſſima etiam ars eapropter vulgi ludibrio indies exponitur. Quòd ſi verò metalla ipſa appropriatis ſuis menſtruis in *Vitriolum* reſolvamus, utpote Martem, Venerem, ac Lunam, id eſt, Chalybem, Cuprum, & Argentum, beneficio *ſulphuris*, debitâ ac dudum edoctâ calcinatione, aut ejuſdem ſpiritu: aurum verò ſpiritu ſalis legitimè deſtillato: ſtannum & plumbū aceto, ſpiritu vitrioli, aut ſalis, nonnihil acuato, & ex hoc deniq; qualicunq; *Vitriolo* ſpiritum legitimè & artificiosè deſtillemus. tunc faciliori, profectò, viâ, ac methodo metallorum ſubtiliſſimas eſſentias in liquorē verè potabile, & innocuum, redigere valebimus. Nam tametſi non totum metallū, in *Vitriolum* ſuum reſolutum, ita volatiliſatum ſit (quod probè novi) ut, in deſtillatione ejusdē Vitrioli, in ſpiritum, pro maximâ ſui parte, cum ſpiritu deſtillando tranſeat, nec vel totū ei imprimatur metallum, aut in ſpiritum reſolvatur: nihilominùs tamen virtutes quædam, & ſubtiliores metalli partes, ſpiritui huic arctisſimè imprimuntur, virtualiter quidem, non materialiter aut corporaliter eiq; inſeparabiliter adhærent & connexæ manent: ut ob id haud exiguos effectûs in Medicina continuo & frequenti ejus uſu experiri liceat: & vel maximè, ſi cuilibet morboſo generi ſuus ex metallo appropriatus ſpiritus, ſive cōtrarietate pugnando, ſive ſimilitudine naturam roborando, conſervandoque, ſive obſtructiones reſolvendo, deſtinetur. Notum præterea eſt in occultiori Philoſophia verſatis Spagyris, quanta virtutum opulentia in metallis, & quidem in pauciori eorum quantitate, coarctata & implantata ſit; ſi à vinculis ſuis, quibus incluſa ſunt, liberentur, & in ſuam potabilitatem verè redigantur: ut etiam unum vel alterum granum, ſive guttula, hominem ad extrema deductum reficere, vel, continuato ejus uſu, à graviſſimis morbis (habito nimirum reſpectu morbi, & remedii, ex determinato metallo) vindicare poſſint.

Fontes Medicati ac *ſalubres*, qui, flante divino pnevmate (ſpiritus enim Domini ferebatur ſuper aquas) ad multorum languentium ſolamen prorumpunt ubiq;, & ſcaturiunt, nutuq; ac directione dextræ Dei illico è terra ebulliunt, annon primas medendi dotes ac qualitates à ſpirituoſa ac vaporoſa metallorum ſubſtantiâ, qua ſubtiliſſimè tinguntur, derivant? Alluunt enim ejusmodi fontes, ſubterraneis innumeris venis diſcreti, metallorum corpora, aut eorum volatilia adhuc principia; hæcque per minima ſeſe illis inſinuant, ſuaque ſigilla aquis ac fontibus imprimunt, turgentesque ſpiritûs, viliori glebæ ac limo defixos, ſegregant, ac ſibi maritant.

Quod de *Fontiaus medicatis* ac *ſalubribus* infero & aſſero; hoc & ad *Acidulas* optimo jure transferendum judico: aut afferant minùs creduli à congruo rationem diſparem, geneſin ac genealogiam aliam horū fontium, quàm quòd ſint Tincturæ quadam, & impraegnatus liquor, è quo mineralium ac metallorum virtus, natura, & craſis reſplendet: quæ quidem non corporatura ſua, aut materialiter illis inſint, ſed potentiâ, virtualiter, ac impreſſivè. *Aquæ* præterea *Thermales* omnes, nunquid ex ſolis mineralibus, ſulphure quidem potiſſimum, exoriuntur? Annon potiſſimum metalla, per ſulphura & ſpiritûs ſuos in terrarū antris reſoluta (è quorum violentâ reſolutione ingens illa efferveſcentia & calor exoritur: quod uſu quotidiano in Chymicis laboribus demonſtrari poteſt) illarum fervidarum aquarum unica & adæquata cauſa efficiens ſunt? At quis interim tam demens ſit, ut doceat, quòd *Aquis Medicatis, Acidulis, & Thermis*, entitativè, materialiter, & corporaturâ ſuâ, metalla, ac mineralia inſint, easque conſtituant:

ant: adeò, ut, in earum analyſi ac reſolutione, ea dementia in individuo reſiliant ac ſuperſint, & (ut cum mechanicis loquar) manibus contrectari ac ponderari poſſint? Quanquam hoc dogma tam ſublime, ingenioſum, ne dicam, abſurdum non ſit, quin ſuum repererit Profeſſorem, aut Aſſeclam, Dom. ſcilicet Gabrielem Raphaelem Schmuzium à Poyſtorff, Medicum, quem honoris titulo commemoro. Hic pretioſus vir, *in Commento ſuo, & abortivo fœtu, de Thermis Carolo-Badenſibus* (ubi in Zwelferum, contra jus & fas, immemor Dei ac conſcientiæ, invehitur, ac pollutis & incircumciſis labiis, ore mendaciſſimo, verbis detractoriis, quamplurima effutit, ac confingit) hoc ſtupidum dogma viris ſapientiâ & praxi Chymicâ emeritis ultrò perſuadere attentat: eò, quòd lapidem Thermalem, trium librarum pondo, dono acceptum, & rigoroſo ſcrutinio commiſſum, ratione & manuum ſuarum proprio labore reſolverit, in eoque realiter inexiſtere deprehenderit,

Nitri uncias decem ſemis,
Squam. ferri uncias octo,
Aluminis uncias quatuor ſemis,
Salis Nitri uncias quatuor,
Vitrioli uncias tres ſemis,
Stibii uncias duas ſemis,
Bituminis uncias tres,
Sulphuris unciam unam.

Quę, rigoroſo calculo, & ad amuſſim, computata, uncias pendunt triginta ſeptem: Lapis autem ipſe, trium librarum pondo, continebat uncias triginta ſex. Adeoque Dn. Schmuzius, divinâ Palladis arte, uno diverbio, omnes Philoſophos confutavit; iiſque graphycè demonſtravit; *Totum diſtingui realiter à partibus conſtitutivis;* cùm tamen partes, factâ analyſi & ſeparatione, integrâ unciâ exſuperent totum, ſeu compoſitum; manifeſtâ hyperbole & grandiloquio. Hæc quaſi per transennam, ac ad modum parergi, attigi, mi *Schmuzi*. Plura, eaq; particularia, veriſſima tamen, reperies in Apologemate; quod neq; deſideranti quidem obtulit honorandus quidam Amicus meus, ſuppreſſo nomine, ac ſub Anonymi ſchemate: quem ſi noſſe ambias; utique non deerit: interim vel ex umbrâ corpus dimetire. Reperies interim, Dn. *Schmuzi*, illîc locorum, quàm iniquus ſis Chriſtianus; quàm mordax ac lividus Thraſo: eò, quòd virum probum, non laceſſitus, ex inſidiis præſtolatus, circumveneris: quàm innocens, ac in cunis Philoſophus ſis; cujus primum in naturâ lallare, mentiri fuit, quot verba, tot figmenta proferentis. Deprehendes ibidem, quàm alienum ac diſſonum à Phyſico ſit, docere; mineralia realiter, ſubſtantificè, ſeu entitativè, *Thermis* ac *Lymphis* ineſſe: adeò quidē, ut, ſolutâ unione, ac beneficio deſtillationis, in prima entia, ac principia conſtitutiva priſtina, realiter ſuſcitari poſſint: prout præfixus Catalogus, aut elenchus, tuus cōtentorum Lapidis exhibet. Taceo, quòd partes integrantes ipſum compoſitū, poſt conſumptivam deſtillationem, ignis torturam, ac exhalationis diſpendiū, ſuperarint integrâ unciâ; factâ, ſine dubio, partis ac uncię unius naturali replicatione: prout è ſententia *Dn. Schmuzii* conſequitur. Plura denique ibi reperies, *Dn Schmuzi*, quæ Zwelferi indemnitatem ac innocuum jus defendunt; & probroſam contrà licentiã tuam, ac petulantiam, vivis coloribus depingunt. Quare pluribus non immoror famoſo ſchediaſmati tuo refellendo; quod in *Tractatulo* tuo, *de Thermis Carolo-Badenſibus*, ad Mundi totius valvas publicaſti, *lymphatus detractor*: nec jure naturæ utor, par pari referendo. Hoc unum te, cum *Seneca*, hortor: *Alteri vivas benigniter, ſi & tibi vis vivere.* Nam probroſa oratio Echo dicitur, eosdem reddit, & reproducit, ſonos. Speculum eſt, nulli parcens Therſiti; ac, ut *Grammatici* loqvuntur, *interrogatio & reſponſio caſu conſentiunt*.

Ignoſcat interim B.L. ex accidenti nonnihil devianti. Paucula enim hæc, pro parte innocentiæ meæ, & vindiciis, allegare volui: ne calumniator ac detractor hic obſequium ſe his Deo præſtitiſſe arbitraretur, ſi ultrò conticuiſſem.

Prius igitur argumentum tractandum reaſſumo; ſpiritûs nimir. metallicos, qui non ampliùs in Ens, aut totum, è quo migrarunt, ſubſtantificè ac perfectè coaleſcere poſſunt; ſed in ſpiritualitate ſuâ perſeverant, donec, adventante, ſeu ambiente contrario, fermento aut ſpiritu lapidifico, in tertiam quandam ſubſtantiam commigrent ac deſciſcant. Veruntamen, dum ſit Philoſophor, B.L. nolim te ſenſu aliquo ſiniſtro abripi; quaſi exiſti-

exiſtimem, totum metallum, in deſtillatione ſui, arte parati, Vitrioli potabile fieri: minimè; ſed quòd *ſpiritûs*, ex *Vitriolo* cujusque metalli eliciti, ejus virtutis ideam, ac ſignaturas metalli, non materialiter, ſeu corporaturâ, ſed virtualiter, ac ſpirituali quodam ſigillo, exprimant ac æmulentur, quæ ſaltem, per ſupradictos ſpiritûs acidos, metalla in Vitriolum reſolventes (ſulphuris nimirum, ſalis, & aceti, quibus metalla in vitriola reſoluta ſunt) tanquam per vehicula, in violentâ deſtillatione rapiuntur, & cum illis perpetuo fœderis nexu junctæ ac unitæ manent. Ut igitur *ſpiritum Vitrioli Antepilepticum*, cerebro & animalibus facultatibus roborandis, tibi compares; præſtat, ex *Luna*, ſeu *Argento*, tum etiam ex *Venere*, *Vitriolum* priùs, beneficio ſulphuris, legitimè parare; ex hoc porrò ſpiritum ſ. a. prolicere: qui tum reverà præpotentes Lunæ, aut Veneris, virtutes æmulabitur, ac in ſupradictis cerebri affectibus, & roborandâ facultate animali, haud parum præſtabit. Et ſic de aliis metallis, eorumque Vitriolis, ac deſtillatis exinde ſpiritibus, ſentiendú eſt. Quibus ſufficienter explanatis, hæc, quoad univerſalem, de Vitriolo, dilucidationem ſat dicta ſunto. Igitur ad particularia medicamenta, ex Vitriolo paranda, nunc tranſitum paro, quæ erunt ſequentia, ſed pauca: cùm ex unverſali hâc doctrina quibet expertus Medicus & Chymicus ſibi plura, & vel ex quolibet metallo ſingularia, ac ſpecifica, medicamenta comparare poſſit; modo, quo, ſat clarè & perſpicuè, in præmiſſis non ſolùm indigitavi, ſed & ulteriùs proponam; ut de obſcuritate, aut difficultate, nullus conqueri queat, ad amuſſim cuncta explicaturus.

SPIRITUS VITRIOLI.

QUamvis plurimi Authores, in ſuis Tyrociniis, *ſpiritûs Vitrili* deſtillationem edocuerint; adeoque ſuperfluum videri poſſet, ſcripta toties repetere velle, aut cramben bis coctam recoquere: nihilo tamen minùs, cùm haud pauca reſtent, circa legitimam hujus ſpiritûs deſtillandi normâ admonenda; nec in hâc deſcribenda operæ parcam; quin, quæ ab aliis omiſſa, ſcitu tamen neceſſaria ſunt, heîc ſuperaddam. Paretur igitur modo ſequenti:

Eligatur primò *Vitriolum*, pro deſtillando ejus ſpiritu, *legitimum & purum*; quod (juxta ſuperiorem admonitionem,) in fodinis metallorum ſalubrioribus enatum, aut ex earum aquis mineralibus vitriolatis coquendo paratum ſit, halitu arſenicali non inquinatum. Inter quæ maximè *Hungaricum*, *viride*, & *cæruleum*, *Romanum*, vel etiam *Cyprium*, probatur. Aut, quò meliores & ſalubriores ſpiritûs, qui unius metalli naturam & proprietates ſolùm referant vel æmulentur, paremus, præſtaret, ex *Marte*, ſeu *Chalybe*, tum etiam *Venere*, ſeu *Cupro*, *Vitriolum*, beneficio *ſulphuris*, per calcinationem, (uti ſuperiùs, ſuo loco, edoctum,) conficere: è quibus deinde ſpiritûs, longè ſalubriores communibus, legitimè deſtillandi.

Quodcunque igitur *Vitriolum* bonæ notæ in promptu ſit; calcinetur illud priùs, vel ſuper igne leni, in ollâ non vitreatâ, veluti coquendo, donec ſpiſſum & ſiccum evadat, in maſſam duram conglobatum, coloris cineritii flaveſcentis: vel retrò fornacem, tempore hyberno, quoad albeſcat, & in pulverem ſubtilem convertatur, totaq; ſaltem humiditas elementaris leni coctura, aut calcinatione, exhalârit. Calcinationem *Vitrioli* in ſole, tempore æſtivo, pro ſpiritu deſtillando, non approbo. Quemadmodum enim *Sol* ex vegetabilib, à radicibus ſuis evulſis; ita quoq; cunctis aliis ferè volatilibus rebus, ipſi diu expoſitis, ſuas extrahit potiores virtutes, eſſentias, colores, & quidquid ætheræ, aut ſubſtantiæ volatilis, influis benignioribus aſtris, mitior natura iis contribuit, easque velut imprægnavit. Eapropter hâc calcinatione à Sole abſtinendum eſſe puto.

Vitriolum nunc, ſuprà dicto modo, in ollâ ad duritiem, & cinereo-flaveſcentem colorem calcinatum, iterumque in pulverem redactú, retortæ terreæ, vel vitreæ, luto, ſuperiùs etiam edocto, ex terra figulina, vitro, & ſilicibus tritis, parato, obductæ, vel terreæ Walkenburgicæ (quæ vaſa vitri inſtar ſpiritûs continent, ac nequaquam permeare ſinunt,) indatur, ad dimidias ſaltem illam implendo, &

furno reverberii, ſeu igni aperto, ſ. a. accommodetur, claudaturque furnus in parte ſupernâ, foramine rotundo in medio ſaltem aperto ſervato, quò ignis retortam undique allambere & circumdare valeat. Hinc recipiente permagno, & largo collo, retortæ agglutinato; ſubdatur ignis primò admodum lenis; paulatim tamen, phlegmate prodeunte, per gradûs augeatur, & ad horas x. vel xii. continuetur, donec nimirum phlegma, guttatim prodiens, totum exſtillarit, & nullæ ampliùs percipiantur guttulæ, nubeculis albicantibus, igne paulatim adaucto, prorumpentibus, ac totam retortam replentibus. Hæc deſtillatio per duos dies, & ultra, ultimò extremâ ignis violentiâ, ac ſi omnia liquanda forent, continuetur, donec tota radicalis humiditas, ſpiritus & oleum, impropriè ita dictum, expulſa fuerint, neque prædictæ, in recipiente, nebulæ ampliùs appareant. Quo viſo, ignis paulatim ſubtrahatur ac fatiſcat, & vas recipiens cautè amoveatur, & quidem antequam omnia refrigerata ſint; ne ſpiritûs, violentiâ ignis expulſi, à capite mortuo ſitibundo, intra retortam reſiduo, attracti, retrocedant, ac illi denuò ſeſe inſinuent: quod certiſſimè futurum tibi perſvaſeris, me ipſo, & experientiâ, teſte.

Abſolutâ deſtillatione, *ſpiritus* ex recipiente, in alembicum, vel retortam vitream, transfuſus, in cineribus leni igne dephlegmetur, donec guttæ acidæ exſtillare percipiantur: hinc, aucto igne, expellantur nec non ſpiritûs acidi, donec oleum craſſum, rubicundum, acidiſſimum, in reſiduo maneat. Singula hæc ſeorſim aſſerventur, tum phlegma ſulphureum *Vitrioli*, tum ſpiritus, ac oleum magis concentratum in retorta reſiduum; quodlibet ſuo uſui deſtinandum: quorum virtutes non ſolum Medicis; verùm etiam Vulgo, patent ac notiſſimæ ſunt. Quòd ſi verò ex *Vitriolo* cujusdam metalli, *arte facto*, ſpiritûs ſingulares fuerint deſtillati; quilibet prudens etiam Medicus illos morbis, quibus propriè deſtinati ſunt, accommodare noverit. Hoc tamen adhuc, quoad ſpiritûs hos, ex *Vitriolo* quodam *metallico*, *arte facto*, ſingulariter deſtillatos monendum eſſe duco: nimirum, neque abſtractionem phlegmatis, neque ſpirituum rectificationem, neceſſariam fore; eò, quòd phlegma ſpiritûs contineat ſulphureos, ſummè penetrantes, & non inutiles, quorum fugacitate & tenuitate ſpiritûs acidi, ſuo craſſiori oleo etiam juncti, penetrantiores ſunt, corpusque faciliùs permeare, ad cerebrum etiam pertingere, & ad intima quæque corporis penetralia faciliùs pervenire poſſunt. Nec porrò exiſtimandum, ac ſi oleum magis fixum ac craſſum horum ſpirituum valde nocuum ſit aut corroſivum, & ſeparatum quid à ſpiritibus acidis *Vitrioli*; aut alterius conditionis, vel virtutis: neutiquam! Nihil enim aliud illud eſt, quàm acidus magis, & veluti concentratus, ſpiritus, impropriè oleum dictus; imò nobilior pars ſpiritûs, ſulphure & eſſentiâ metalli, è quo *Vitriolum* arte priùs paratum, dives & ditiſſima. Hanc igitur nobiliorem horum ſpirituum partem à reliquis ſeparare ſpiritibus magis volatilibus; nefas, ac inconſultum fore, judico. Nec eſt, ut ejus aciditatem vereamur, tanquam nocuum corroſivum: cùm & *ſpiritûs Vitrioli*, quicunque etiam illi ſint, licet rectificati, & à ſuo oleo per deſtillationem ſeparati; intrò tamen aſſumi neutiquam poſſint, niſi vehiculo qualicunque diluantur. Ita ergò & oleum hoc, ſive acidus magis & concentratus ſpiritus, non alias, nec peregrinas, aut malignas à ſpiritu, obtinet qualitates, niſi quòd magis potens ſit, pluri indigeat vehiculo, quo diluatur, & minori doſi ſit propinandus. Imò, (uti ſuprà aſſerui) propter tincturam, & ſulphur metalli, quo ipſo ſpiritu ditior eſt, potioribus etiam virtutibus gaudere, omnino cenſendum. Verùm hæc, de *ſpiritibus, ex artificiali Vitriolo* cujusque metalli deſtillatis, non verò de quibuscunque, à quolibet *Vitriolo*, rebus heterogeneis quandoque & malignis, inquinato, deſtillatis Vitrioli ſpiritibus, dicta ac confirmata ſunto.

Abſoluto nunc, & edocto, *Spiritu Vitrioli*, quomodo is ritè ac dextrè deſtillandus, reſtat, ut reſiduum à deſtillatione *Caput mortuum*, (ita dictum) ſeu *Colcothar*, pauliſper intueamur, ac perveſtigemus. Hoc igitur, & quod à deſtillatione *Vitrioli*

Martis

Martis reſiduum, verus ejuſdem *Crocus adſtringens* eſt: ſi verò à *Vitriolo Veneris*, aut *Cupro; Crocus Veneris*, aſtringente pariter virtute prædictus, appellari poteſt: à communi verò quodam Vitriolo, *Colcothar, terra Vitrioli*, & *Caput mortuum*, dici meretur; quamvis non vera ſit mortua terra. Nam ſi aëri, & aſtris, aliquandiu exponatur, quoad ſufficienter impprægnetur, ac denuò, uti priùs, violenter per retortam deſtilletur; idem ferè ſpiritus, qui antea, prolicietur. Propterea ſi terra illa, ex *Vitriolo Martis*, aut *Veneris*, à peractâ deſtillatione reſidua, pro adſtringentibus Croeis vult aſſervari; neceſſum omnino eſt, ut ab omni aëre libero & humido, in vitro probè clauſo, aſſervetur & præſervetur. Secus enim, ſi, aëri expoſita, ſalinâ humiditate impprægnetur, virtute omni adſtringente amiſsâ, contrariâ ei, & reſolvente, illico imbuetur. Hinc etiam quodcunque *Colcothar*, ſeu *Caput mortuum Vitrioli*, ita dictum, ſi, uti ſtudioſè præcepi, extremâ ignis torturâ, & violentiâ, uno atque altero die continuatâ, ejus ſpiritus & oleum per deſtillationem expulſa fuerint; omni ſale ſtatim à deſtillatione vacuum ac deſtitutũ eſt, adeòquidem, ut, ſi illud protinus, peractâ deſtillatione, aquæ cuidã immergatur, & coquatur, aut elixivietur; nulla prorſus ſalſedo exinde eliciatur, aut extrahi poſſit. Quapropter ſi ex capite vitrioli mortuo, protinus à deſtillatione, ſalina quædam eliciatur ſubſtantia; ſignum eſt infallibile, *Vitriolum*, ſeu ejus *Caput mortuum*, ſpiritu ſuo, ſeu oleo magis fixo, & craſſo, totaliter non eſſe privatum, nec omnia ſufficienter in deſtillatione fuiſſe expulſa; ſed remanſiſſe portionem quandam *Vitrioli* adhuc integram, quæ, ſi extracta, ac veluti elixiviata fuerit beneficio aquæ ſimplicis, ac in ſalinam formam redacta, à vulgo pro ſale Vitrioli habetur, *Gilla Theophraſti* dicta: *Vitrioli* tamen naturam refert, &, tanquam violentum medicamentum Emeticum, non, niſi robuſtioribus naturâ hominibus, exhibendum in Officinis aſſervatur. Quod ſi verò id ipſum *Colcothar*, ſeu *Caput mortuum Vitrioli*, aëri libero, & aſtris, per unam alteramvè ſeptimanam exponatur, à pluviis autem, & radiis ſolaribus arceatur; imprægnatur illud, & imbuitur, copioſo ſale, à Vitrioli autem naturâ, ſapore, & virtute, planè alieno. De cujus natura & proprietatibus plura, *in Animadv. noſtr. pag. 384. & 407.* item *in Append. ad Animadverſ. pag. 71.* præmiſſa ſunt; quæ B. L. revolvat.

De OLEO VITRIOLI DULCI.

Haud ita levis quæſtio poteſt oriri: num ex *Vitriolo communi* Oleum quoddam dulce, aut ſpiritus talis, abſque tamen additione rerum heterogenearum, deſtillando elici poſſit? De quo ipſe dubius, illud facilè aſſerere vix auſim: quamvis plures ab Authoribus hinc inde extent modi deſcripti, quomodo fieri illud queat, ac parandum ſit. Utrum verò effectus reſpondeat promiſſis; fides ſit penes Authores. Doctiſs. *Helmont. in Tractat. Duum-viratûs*, modum quendam indigitare videtur laborioſiſſimum. Verùm quia ille, cum *Armoniaco ſale*, & repetitâ ſpiritûs à capite ſuo mortuo cohobatione, (ne dicam deſtructione) peragitur; ob id etiam minimè arridet. Clariſs. *Hartmannus* cum *urina puerorum*, & *ferri limatura*, hoc efficere conatur. Sed & hic rem acu, profectò, non tangit: ſiquidem *ſpiritu Vitrioli, ſali urinæ volatili* juncto, contrarietate naturali, quâ acida & ſalſa ſe mutuò deſtruunt, ambo, & ſpiritus Vitrioli, & ſal urinæ, in aliud Ens transmutantur: *Spiritus* porrò *Vitrioli limaturam Martis* violenter aggreditur, ſolvendo & rodendo, ac non, niſi aliud efficit *Vitriolum*: adeoque *limatura ferri ſpiritum Vitrioli* verè *dulcem* reddere nequit: quin ipſe in aliud quid transmutetur. Clariſs. *Agricola, Tract. de Vitr. pag. 327. & ſeqq.* haud pauca etiam de *ſpiritu Vitrioli dulci*, ejuſque virtute & proprietatibus, affert; ac tandem ejus parandi modum addit: qui præ aliis admittendus foret, ſi *ſal Vitrioli*, quem hic Author ex Colcothar protinus à deſtillatione extrahere jubet, ex tali capite mortuo, quod, extremâ ignis violentiâ omni ſpiritu & oleo privatum, ac aëri & aſtris expoſitum, iterum imprægnatum fuiſſet, pro hoc labore & fine eliceretur. *Keslerus*,

Cent. 3. pag. 32. item *Cent. 4. pag. 62.* & *67.* diverſos modos proponit; qui tamen omnes ſuas difficultates patiuntur, necnondum ſolvunt. Clariſs. præterea *Schröderus, ſua Pharm. Medico-Chymica lib.3.cap.26. pag.492. & ſeqq.* plurimos *olei Vitrioli dulcis* proceſsûs & modos inſeruit; è quibus L. A. ſibi eligat, quem ad rem ſuam eſſe arbitrabitur: quamvis & illi omnes etiam peregrinis & heterogeneis rebus admixtis, cum jactura & diſpendio ipſius ſpiritûs, & defectione ab indole naturali, perficiantur. Quapropter cùm res ardua ſit, ex hoc ſubjecto, ſeu *Vitriolo*, tale quid elicere, ſeu producere, quod à naturâ non habet, nec ipſi implantatum eſt: idcircò ſatius eſſe puto, hoc labore potiùs ſuperſedere, quàm difficillima & impoſſibilia moliri, ac inutilia hâc de re ſcribere. Nihilo tamen minùs, ſi omnino *ſpiritus Vitrioli dulcis* deſideretur; hunc, profectò, ex nullo alio ſubjecto, quàm ex *Vitriolo Martis, arte facto*, per calcinationem cum ſulphure, adipiſcemur. Is etenim *ſpiritus*, ex *Martis* nimirum *Vitriolo* legitimè deſtillatus, unà cum aciditate, quâ naturaliter gaudet, dulcedinem quandam refert maximè perceptibilem. Proinde ſi idem ſpiritus cum proprio ſuo (ſuperiùs edocto) *ſale*, ex impregnato nempe, ab aſtris, capite mortuo extracto, eſſentificatus, additaque particulâ ſpiritûs vini, aliquandiu circulatus fuerit; majori certò dulcedine, & præſtantioribus imbuetur virtutibus, & uſui Medico inſerviet. Interim quæ, *cap. 4. de Venere*, de hoc *Spiritu Vitrioli dulci* præmiſſa ſunt, revolvantur.

Eodem planè modo multi invanum laborant, & irrito ſe torquent conatu, in apparando, ſeu deſtillando, *Spiritu Vitrioli viridi*; ac ſi magni quid in viridi deliteſceret colore. De quô tamen videantur Clariſs. *Schröderus, cap.16. pag.490. Agricola*, Tract. *de Vitriolo, pag.483. Keslerus, Cent. 1. pag. 51.* at quorum proceſsûs omnes experientiæ non reſpondent, ſed valdè hallucinantur. Proinde ſupervacaneis his nil addo; ſed potiùs ad alia tranſitum paro.

SPIRITUS VITRIOLI COAGULATUS.

℞. Salis Vitrioli, ex capite ejus mortuo ſummè calcinato, & ab aſtris impregnato, legitimè extracti, uncias tres;

cui affundatur

Spiritûs Vitrioli rectificati tantundem,

&, in cucurbita vitrea, ex cineribus tota abſtrahatur humiditas, deſtillando ad ſiccitatem ſalis. Reſiduo ſali in cucurbita uncia una circiter recentis *ſpiritûs Vitrioli* ſuperaffundatur, ac eodem modo, quo priùs, deſtillando ſuperflua humiditas ad ſiccitatem ſalis abſtrahatur: ac *ſal* reſiduus, ſeu *ſpiritûs Vitrioli* coagulatus, repetitis ſolutionibus, filtrationibus, ac coagulationibus purificatus, in vitro probè clauſo ad uſum aſſervetur.

Moliuntur nonnulli aliam *ſpiritûs Vitrioli* coagulationem, cum parte æquali *ſalis Nitri* puriſſimi: abſtrahendo nimirum ſpiritum, ſeu potiùs phlegma ejus aquoſum, & ad *Nitri* ſiccitatem deſtillando; hinc aucto igne & continuato, donec *ſpiritûs Nitri* ignei, in forma vaporum rubicundiſſimorum, ſubſequantur, & vel totaliter expellantur, remanente ſpiritu acido *Vitrioli*, cum *Nitri* corpore, ſuo ſpiritu igneo privato. Nam cùm *ſpiritus Nitri* ignei volatiliores multò ſint *ſpiritibus Vitrioli*; idcircò illi, (Nitri ſpiritûs) levi ignis pulſu hos (Vitrioli ſpiritûs) antevertunt, & naturali veluti inſtinctu aufugiunt. Virtutes, ut & doſis, hujus *coagulati ſpiritûs*, cùm notæ ſint, ac cuilibet perſpectæ; ſicco tranſeo pede.

SPIRITUS VITRIOLI ESSENTIFICATUS.

Ejus præparatio, unà cùm virtutibus, & utendi modo, *in Append. præmiſſa ad Animadv. pag. 55.* edocta eſt; quæ hûc trahenda.

CLYSSUS VITRIOLI,
ſeu
SPIRIRITUS VITRIOLI
ESSENTIFICATUS.

℞. Vitrioli Hungarici viridis Martialis q. v.

Solvatur in aquâ ſimpl. filtretur, & iterum ſ. a. cryſtalliſetur, fæcibus, ſeu Ochrâ, ſive terrâ flavâ ſulphureâ, ſeparatâ: & hic labor, ſolvendo, filtrando, ſeparando fæces *Vitrioli*, illudque denuò cryſtallizando, tertiùm repetatur. Tum *Vitriolum* hoc, probè purificatum, calcinetur in olla, ſuper igne leni, ad medium inter flavum & rubrum colorem. Quo facto, ſolvatur porrò cum ſ. q. aceti deſtillati, filtretur, & cryſtallizetur, idque tertiâ vice repetatur, donec fæces nullæ ampliùs conſpiciantur; ac rurſus in olla, ſuper igne leni, ad flavedinem, ſeu ſiccitatem, calcinetur. Hoc deinde in pulverem redactum, immittatur retortæ vitreæ, ac, in arena deſtillando, expellatur ejus phlegma ſulphureum, ſpiritûsq; volatiliores, quantum quidem in hoc ignis gradu fieri poteſt. Phlegma hoc, ſpiritûsque volatiles ſulphurei prolecti, reſiduo in retorta Vitriolo ſemi calcinato, ac priùs iterum in pulverem trito, reaffundantur & reſtituantur. Quæ tandem juncta, & ſiccata, retortæ vitreæ, luto obductæ, denuo immiſſa, deſtillentur igne aperto, per gradûs aucto, ultimò violentiſſimo, per duos circiter dies continuando, donec omnes ſpiritûs ad extremum expulſi fuerint; qui aſſervandi. Relictum Caput mortuum aëri libero & aſtris exponatur, ut impregnetur; è quo tandē ſal candidus aëreus, beneficio aquæ ſimpl. extrahatur; qui etiam, repetitâ ſolutione, filtratione, & cryſtalliſatione, probè purificetur. Jam verò recipe

Hujus ſalis aërei purificati uncias tres;
cui affunde
Spiritûs proprii, ſuperiùs aſſervati, uncias duodecim.

Digerantur, circulenturque deinde in phiala probè ſigillata, calore moderato, per integrum menſem. Et evadet medicamentum nobile, per filtrum ſaltem clarificandum, ac in vitro probè clauſo ad uſum aſſervandum.

Præſtat in paralyſi, ſpaſmo, palpitatione cordis: in tabe, & affectibus ventriculi corrigendis, ſummo eſt emolumento, à gut. vj. ad x. repetitis vicibus in convenientibus vehiculis exhibendo.

ESSENTIA VITRIOLI, ſeu OLEUM, aut LIQUOR
VITRIOLI DULCIS.

℞. *Vitriolum* ad rubedinem leniter calcinatum, vel *Caput mortuum Vitrioli*, ita dictum, à quo ſpiritûs volatiliores ſaltem expulſi fuerint, relicto oleo, vel ſpiritu, magis rubicundo & fixo, dicto in capite mortuo reſiduo, q. v.

Ex hoc, aliqualiter etiam in aëre impregnato, capite mortuo extrahatur ſalſedo vitriolata, & eſſentia etiam Vitrioli, repetitâ aceti deſtillati affuſione & decantatione, quouſque ſapor vitriolatus, ſeu ſalſedo, etiam in aceto extrahente, guſtu percipiatur. Extractiones omnes filtratæ, in alembico vitreo, balnei calore, deſtillando abſtrahantur ad craſſum liquorem & mellaginem; qui liquor reſiduus, addito ſabulo, vel alumine uſto, & ad extremum calcinato, retortæ vitreæ, luto obductæ, immittatur, ac igne aperto, gradatim aucto, in *Liquorem rubicundum* deſtilletur, & ſtudiosè aſſervetur.

Præſens eſt remedium, in Calculo, Epilepſia, Hemicrania, Ulceribus internis abſtergendis, & ad ſanguinem purificandum, aptiſſimum. Doſis à gt. x. ad xx.

ESSENTIA VITRIOLI
ALIA.

℞. Vitrioli Martialis, ſeu Hungarici, ad rubedinem calcinati, q. v.

cui affundatur *ſpiritus Vini* probè rectificatus; & extrahatur, digerendo moderato calore, *Vitrioli Eſſentia*, ſpiritum repetitis vicibus affundendo, & decantando, quouſque neque ſapor, nec color, in ſpiritu extrahente percipiatur. Extractiones omnes filtratæ, in M.B. per alembicum, aut cucurbitam, deſtillando abſtrahantur, ad *Liquoris* craſſioris remanentiam: qui porrò, ad-

rò, addito *alumine uſto*, & *extremè calcinato*, per retortam in Liquorem rubicundum, & dulcem deſtillandus eſt. *In affectibus ſuperiùs denominatis efficax.*

ESSENTIA VITRIOLI ALIA.

Ex *Vitriolo Martiali*, ſeu *Hungarico* puro, ad flavedinem in olla ſ. a. calcinato, deſtilletur per optimè lutatam retortam, & igne aperto (ut artis eſt) *Spiritus* & *Oleum* ejus magis ponderoſum: ultimò nimirum uno atque altero die igne violentiſſimo continuato: qui *Spiritus* interim ſtudiosè aſſervetur. Ex capite hoc mortuo ſummè calcinato, & ab aere & aſtris debitè impraegnato, eliciatur, beneficio aquæ ſimpl. *ſal candidus æreus*, omni Vitrioli ſapore expers; qui, repetitis ſolutionibus, filtrationibus & coagulationibus, ad ſummam reducatur puritatem. Huic *ſali* affundatur porrò, in vitro, ſeu cucurbita oblongâ, proprius deſtillatus & aſſervatus *ſpiritus*, pedetentim quidem, & per vices, illum inſtillando. Digerantur hinc, macerenturque calore balnei, vitro probè clauſo, per duas circiter ſeptimanas. Hinc retortæ vitreæ immiſſa, deſtillentur ex arena, igne ultimo violento, ut retorta candeat. *Liquor*, & *Spiritus*, deſtillando prolectus, ac cucurbitæ vitreæ immiſſus, in B. M. vel in cineribus, dephlegmetur, quouſque reſiduus ſpiritus maximè rubicundus & craſſus appareat; qui, in locum frigidum collocatus, ſpatio aliquot dierum cryſtallos ad fundum & latera cucurbitæ deponet. *Spiritus* reſiduus ſupernatans à cryſtallis ſeparetur, & porrò in cineribus ad dimidias circiter abſtrahatur: qui (*ſpiritus* abſtractus) interim aſſervandus eſt. Cucurbita verò, cum reſiduo illi adhærente ſpiritu, in locum iterum frigidum, ad cryſtallizandum, collocetur. Cryſtalli à ſupernatante adhuc ſpiritu iterum ſeparentur & aſſerventur: *ſpiritus* verò reſiduus porrò in cineribus ad dimidias circiter abſtrahatur, & frigidum in locum ad cryſtallizandum collocetur: quod toties repetendum, uſque dum totus fere ſpiritus per cineres abſtractus, & cyſtalli ejus collecti ſint. Hi jam collecti cryſtalli, & ad ſummam puritatem, repetitâ ſolutione & coagulatione, redacti, immittantur iterum cucurbitæ vitreæ, & ſuperaffundatur iis ſucceſſivè & pedetentim ſpiritus proprius, in cryſtalliſatione repetitâ abſtractus; item ſpiritus vini ſummè rectificati dimidium circiter, reſpectu proprii *ſpiritûs Vitrioli*. Digerantur poſtea, & calore leni circulentur, in phiala alta, ſatis ac probè clauſâ, duarum circiter ſeptimanarum ſpatio, donec omnia debitè unita, & in *Liquorem rubicundum* converſa ſint: qui, tanquam præſtans *Vitrioli Eſſentia*, ſtudiosè aſſervanda.

Epilepſiæ, Maniæ, Melancholiæ hypochondriacæ, Vertigini, Podagræ, altisq; Morbis chronicis & radicatis medendis efficax eſt. Doſis à gut. x. ad gt. xx.

Nota: ſi ex vero *Martis Vitriolo*, arte facto, *Eſſentiam* dictam, juxta præfatam normam apparaveris; præſtantior illa erit, & meritò *Martis*, ſeu *Chalybis*, *Eſſentia* dici meretur. Eâdem ratione & methodo obſervatâ, tum ex *Luna*, ſeu *Argento*, tum etiam ex *Venere*, præſtantiſſima confici poſſunt medicamenta, determinatis morbis accommodanda: modo aſſidui & induſtrii ſimus, nec manum contrahamus, levibus territi expenſis; qui aliàs, in rebus parandis erroneis, ac apocryphis proceſſibus, prodigi ſumus & hoſpitales.

SULPHUR VITRIOLI ANODYNUM.

℞. Vitrioli Martialis, ſeu Hungarici, optim. libram unam.

Solvatur in ſ. q. aq. ſimpl. ſolutio filtretur & aſſervetur: poſtea cum hac *aqua Vitriolata* ſæpius laminæ ferreæ, vel etiam limatura Martis pura, humectentur, & toties leni calore iterum exſiccentur, uſque dum in maſſam rubicundam converſa ſint. Nunc huic in pulverem tritæ maſſæ ſuperaffundatur aceti deſtillati q. ſ. ad quinque digitorum ſupereminentiam, in vitro ſatis largo & magno; digerantur calore ſatis intenſo, quouſque acetum tingatur; quod, dum adhuc calet, effundendum, & aliud ſuperaffundendum; idque ſæpius repetendum, donec acetum affuſum nullâ amplius rubedine tingatur.

Porrò

Porrò ſolutionibus, ſeu aceto tincto, inſtilletur Oleum tartari guttatim, & præcipitabitur *Sulphur Vitrioli* inſtar pulveris flavi: quod per reſidentiam & decantationem, ſeu inclinationem liquoris ſupernatantis, vel etiam per filtrum, & chartam emporeticam, ſeparatum, aquâ tepidâ ſæpius affusâ probè edulcoretur, quousque nullus ſapor aut acrimonia ſive à ſale, ſive aceto, vel à vitriolo, ampliùs percipiatur. Exſiccetur hinc, & phialæ incluſum, in arena nonnihil ad rubedinem calcinetur: quod brevi fiet, & efficietur. Et hoc eſt *Sulphur Vitrioli anodynum* dictum: ex quo porrò, cum ſpiritu vini, ac beneficio ſalis tartari, vel etiam cum piritu Veneris, *Eſſentia*, & nobile medicamentum apparandum venit. Quòd ſi verò *Sulphur Vitrioli*, aut etiam *Martis*, ſeu *Chalybis*, inflammabile deſideretur; accipiatur loco Vitrioli vulgaris, *Vitriolum Martis*, *arte paratum*; quod itidem ſolutum, & Martis laminis, ſeu limaturæ, affuſum, cum iis ſæpius exſiccetur. Hinc acetum huic maſſæ ſæpius affundatur, donec omnis rubedo extracta ſit: quod tinctum acetum ſine præcipitatione per B. M. ex parte evaporet; & præcipitabitur per ſe *Pulviſculus*, ſeu *Sulphur flaveſcens*, quod, aquâ ſimplici ſæpius affuſa, ab omni vitrioli & aceti acrimoniâ liberatum, exſiccetur, ac, phialæ incluſum, leniter calore arenæ ad rubedinem calcinetur.

Notetur; quòd non minus ex *Ferro*, ſeu *Chalybe*, in ejusdem *Vitrioli* confectione, ſed cum *ſpiritu Vitrioli*, *Sulphur* inflammabile facili negotio apparari poſſit; nimirum ex reſidua materia nigricante & fœtidâ, exſiccando hanc nigram glebam; quæ poſtea aut per ſe, vel addito ſale quodam, ſublimanda. *Keslerus.*

His ad calcem perductis, habes, A. L. ex ſubſtratâ *Vitrioli* materiâ pauca, nec tamen ubivis obvia, remedia, juxta naturæ & artis leges ad amuſſim diſpenſata. In horum communicatione, omni amphibologiâ & ambagibus abſtinens, amicæ ſinceritati & candori ſtudui: prout legenti obvium fiet. Quo quidem in negotio cæteris Authoribus palmam non cedo, qui vel obſcura tradunt, vel diminuta edunt, vel confusè docent; ut in tanta rerum farragine meritò lector anceps & perplexus hæreat, cui manipulationi fides tandem debeatur. Quâ in re multum Clariſſimus Schröderus ceſpitavit; qui, corradendo inutiles prorſus proceſsûs, tempus inaniter trivit, ac Tirones ſeduxit; dum in fallacibus hiſce proceſſibus elaborandis ſumptûs & operam luſêre. Proinde delectu opus eſt, nec, quis ſcripſerit, ſed quâ arte, & methodo tradita ſint, & an verba factis conciliari poſſint, ſedulò proſpiciendum. Verùm quis aliquando Sirenibus vel unam ſaltem aurem non referat: cùm Argi lumina vel centum dulce ſopore gravi tumularit modulamen? Tam enim ſpecioſos titulos, magnifica verba, & ſvaves pollicitationes, captioſis proceſſibus ſuis appingunt, ut vel conſummatos Chymicos in conſenſum trahant, & erroris conſortium. Hujus genii *Vulpecula* nuper prodiit, quæ Salis Viperini noviſſimi antiquiſſima (nugaciſſima, profectò) fundamenta, præterito edidit anno; in quibus, præter faſtuoſa promiſſa, & temerarias hyperboles, ne micam veritatis reperias. Amice Lector: *fœnum in cornu geſtat: niger eſt: hunc tu, Romane, caveto.*

Caput X.

De SULPHURE.

Sulphur, ſingulare & admirandum naturæ productum & minerale eſt. A priſcis naturæ indagatoribus & Sapientibus nomen, τὸ θεῖον, meruit. Tantæ in operando virtutis & energiæ eſt, ut ejus activitatem nihil remoretur, terra contremiſcat, orbique ſubterraneo dominetur. Docuerunt hoc nos multarū Civitatum, Caſtellorum, ne dicam, Regionum, funeſtâ cataſtrophe actæ tragœdiæ; quæ hoc Vulcano abolitæ, ſubverſæ, &, hiante ad centrum Univerſitatis quaſi terrâ & abyſſo, abſorptæ ſunt. Fumant etiamnum Veſuvii ac Ætnæ funeſti apices, ſubjectiſque incolis climactericos minitantur annos, periodica incendia, ſulphureoſque torrentes, latè omnia populantes. Plura, eaque particularia, ac veriſſima, refert de his R. P. Athanaſius Kircherus, univerſalis Ingenii ac Talenti vir, Scriptorum decus, *in Mundo Subterraneo, ſecundo præfat: ſua cap.* Interim totus terrarum orbis *Sulphure* abundat, plus tamen in hoc, quàm illo, loco conſpicuo: quod *Thermæ ſulphureæ* ferè innumeræ, quæ omnes, pro maxima ſui parte, ex *Sulphure* ſubterraneo accenſo conſtanr, & ortum ducunt, cujus odorem etiam ſpirant, & montium ardentium, ſulphurearumque foſſarum, multitudo demonſtrat. A Priſcis & Neotericis Philoſophis, *Sulphur Terræ pinguedo, Adeps, Reſina, & Oleum,* quibus nimirum homogeneum, & ſuo modo correſpondet, definitur. *Conſtat* illud, ut eidem Doctiſſimo Kirchero placet, *ex quatuor differentibus ſubſtantiis, ſive Elementis: Igne, Aëre, Aquâ, & Terrâ.* Meâ interim ſententiâ, *Sulphur*, pro maximâ ſui parte, ignis concretus, ſubterraneus, & terreſtris eſt, ac ita definiendum, cui ſuas Natura habenas, limites, ac repagula objecit terreſtriores partes, ne in actum mox & apertum incendium erumpere poſſit, niſi ab elementari quodam, aut actuali igne à vinculis ſolutum actuetur. Interim ſub victoris terræ glebæ forma, igneas virtutes, ac æthereas actiones, producit, utpote, ſiccando humidiora, & laxa adſtringendo, depurando impura, congregando homogenea, glutinando & uniendo, fracedini, & putredini è diametro, tum curativè, tum præſervativè, adverſando. Quòd autem hæc mea aſſertio ſuo nitatur fundamento, conſtat ex deſtillatione ejus *Spiritûs acidi per campanam.* Nam vix, ac ne vix quidem, ex integrâ librâ *Sulphuris* uncia una, vel uncia una ſemis, dicti *ſpiritûs*, quacunque artificioſa manu aut induſtria ejus deſtillatio inſtituatur, elici poteſt: reſiduum verò, quod remanet, terreſtreitatis tam exiguum eſt, ut ex pondere multarum librarū conflagrantis *Sulphuris* vix tantum terræ reſiduæ à conflagratione ejus reſtet, ut drachma una vel altera ſalis elici poſſit; reliquum verò totum *ſulphuris* in igneum chaos & elementum transferatur, & per aëra diſpergatur. Hanc ſententiam etiam confirmo ex præfato Doctiſs. & profundiſſimo Philoſopho, Kirchero, qui ipſum *Sulphur* pariter *Ignem naturæ eſſe invıſibilem*, ſapientiſſimè aſſerit. Quâ ratione verò *ſulphur* principium rerum naturalium, præcipuè metallorum & mineralium, dici & eſſe poſſit, & quo modo ad generationem rerum omnium ſublunarium concurrat; quot modis *ſulphur* fiat, & generetur; quibus in locis; ſpecies ac differentiæ ejus: hæc cuncta idem Doctiſsimus Kircherus, loco ſuprà citato, *libr.* nimirum *9. ſect. 3. pag. 146.* item *lib. 11. ſect. 2. p. 252.* egregiè ac doctrinaliter explicat & explanat: quò B. L. ut ſcriptionis vela contraham, ablegatum velim. Interim ad ſpecialia quædam *medicamenta ex ſulphure* dextrè deſcribenda me convertam, & ſequentia pauca hic adſtruam.

PURIFICATIO SULPHURIS.

Sulphur crudum diverſimodè ab inſito, nimioque fœtore, ac impuritate, purificatur. Nonnulli enim per *ſpiritum vini*: alii *beneficio Ceræ*, terreſtreitatem & fœtorem illi adimunt: alii per *ſublimationem*, & *rarefactionem* illud ſubtilius reddere autumant: item alii cum *urina puerorum*, & *aceto deſtillato*, aut *lixivio*, *ſulphur* ſæpius coquendo, ad albedinem perducunt: iterum alii cum *aqua calcis vivæ ſulphur* tritû ſæpius coquendo & deſpumando, ſegregata aliquoties calcis vivæ aquâ, aliaque ſuperaffuſâ, ad tantam puritatem, albedinem, & liquabilitatem illud perducunt, ut omni fœtore expers, inſtar ceræ ſuper igne leniſſimo liquetur. Quæ purificatio, ut, ratione calcis vivæ, peculiares ſuas habet cauſas, de quibus alibi plura diſſerui; ita etiam præ omnibus amplectenda.

Ut autem B. L. modos ſupradictos, quibus *ſulphur* purificare nituntur, clarè perſpiciat: ordine omnes hîc ſiſtam. Cum *ſpiritu vini* taliter procedant:

Sulphur flavum liquefacito in patellâ terreâ, ſuper igne leni, ne accendatur: liquefactum projiciatur in *ſpiritum vini*, à quo iterum ſeparetur & ſiccetur: qui labor ſecundâ, tertiâ, ac quartâ vice repetatur, quousque *ſulphur* omnem fœtorem in ſpiritum vini depoſuerit: quod, à ſpiritu vini ſegregatum, ad celebriora medicamenta conficienda aſſervandum.

Cum *Cera* verò tali modo procedatur: Accipiantur *Ceræ flavæ*, & *ſulphuris* crudi pulv. ana partes æquales: liquefiant in patella terreâ leniſſimo igne (cavendo tamen, ne *ſulphur* accendatur) & in aquam calidam projiciantur. Sic *ſulphur* à *Cera* ſeparatur, & fundum petit, *Cerâ* ſupernatante, fœtore ac impuritate à ſulphure plenâ. Hic tamen labor (ſi lubet) repetendus ſecundò, donec *ſulphur* omnem ſuam in *Ceram* depoſuerit immunditiem. Et ſic ad ulteriores uſus perfectum habebis.

Tandem *per ſublimationem*, & quidem ſæpius *repetitam*, vulgari Chymicorum more, plurimi *ſulphur* ſubtilius ac purius efficere conantur (an benè, vel malè, ex ſequentibus patebit) nimirum admiſcendo eiden talia, quæ liquefactionem ejus impediant: inter quæ, nonnulli *Colcothar*, ſeu *Caput mortuum Vitrioli*; alii verò, & quidem prudentiores, *ſalem communem*, vel *gemmæ*, *decrepitatum*, *ſulphuri* adjungunt, & commiſcent, quò minus in actu ſublimationis, levi ignis impulſu, in unam confluat maſſam, & liquetur, aut, igne etiam concepto, Flores ſuos eructare planè recuſet. Et verò ſciendum, quòd inter illa, quæ ſulphuri communiter, pro ſublimatione, junguntur, *ſal communis*, ſeu *gemmæ*, decrepitatus præ cæteris præſtet; vel etiam *alumen probè uſtum & calcinatum*. Et hæc quidem non aliam ob cauſam addenda veniunt, niſi ad impediendam tum promptam ſulphuris liquationem, tum pronam etiam inflammabilitatem; non verò, quòd ſingulares, ab adjectis, virtutes ſibi aſſociare neceſſum habeat. Quamvis non negarim, plus virtutis ab uno, quàm ab alio, horum admiſcendorum *ſulphuri* accedere poſſe: vel ſaltem, quò feliciùs ſublimatio à rebus magis congruis admiſcendis ſuccedat, ac major copia florum juxta admiſcendorum homogeneitatem accedat. Totus hujus rei, ſeu ſublimationis, cardo in eo vertitur, ut tale quid *ſulphuri*, pro ejus ſublimatione, adjungamus, quod illi de virtutibus ſuis, ac energia, ne quicquam detrahere, vel etiam ex parte deſtruere valeat: nec etiam tale ſubjectum, in quod *ſulphur* ipſum, ſuo nimirum ſpiritu acido, agere, adeoque vi adjecti diſſipari, aut in aliud aliquid transmutari poſſit; quò minus conſequenter *Flores* eleventur.

Verùm enim verò, quæ de ſublimatione *ſulphuris* in genere, quibuscunque etiam additamentis, & quàm artificiosè illa fiat, habenda ſint; ingenuè aperiam.

Communiter, & juxta opinionem etiam Clariſſimorum Virorum, ac Chymicorum, *Flores Sulphuris* plerunque crudo ac vulgari *ſulphuri* in Medicina anteponuntur, & pro *ſulphure*, à terreſtribus ſuis recrementis purgato, unanimi conſenſu proclamantur. His tamen non obſtantibus, ſi rem exactiùs penſitemus; ne-

gandum non eſt, quin haud pauca *ſulphuri*, in ejus ſublimatione, quanta quanta illa ſit, decedant, ac in reſiduo maneát, ſaleq; ſuo, veluti nativo maximâ ex parte privetur: ut in eam facilè deſcenderim ſententiam, (ſalvo tamen aliorum rectiùs ſentientium judicio) *ſulphur crudum* & *purum*, &, ſi in promptu ſit, & haberi poſſit, *nativum*, transparens, & puriſſimum, majoris fore efficaciæ ac energiæ, pro aliis etiam ſalubrioribus medicamentis ex eo conficiendis, quàm ſint ipſi *Flores*, multoties repetitâ ſublimatione elevati. Sic Antiquitas & Primores noſtri, ut & nunc Calones ac plebecula, majores, profectò, in *ſulphure crudo* experti ſunt, & indies experiuntur, virtutes, quàm in ipſis *Floribus* obviæ deprehenduntur: & hoc quidem ob cauſas jam prædictas, privationem ſc. rerum non inutilium, quæ natura provida *ſulphuri* implantavit; &, citra virium ejus jacturam, omnino ſeparari nequeunt.

Porrò diſquirendum eſt: quòd ſi *ſulphur* omnino ſit ſublimandum; quænam, pro ejus ſublimatione, legitimè addenda, quò minùs *Sulphur* ipſum labefactetur, & ab indole ſua deflectat, aut peregrinas ab admixtis induat contrahatque qualitates.

Clariſſimus Quercetanus, Schröderus, ac plures alii, Chymiam profeſſi, *ſulphuri*, pro ſublimatione, frequenter *Colcothar*, ſeu *Caput mortuum Vitrioli*, addere conſvevêre: an bene, vel perperam; ex fundamento diſquirendum eſt.

Colcothar, ſeu *Vitriolum calcinatum*, (meritò etiam metallum calcinatum, cujuſcunque quoque generis & ſpeciei ſit, ſcoriis quidem maximè refertum, dixeris) ſi hoc verum, uti veriſſimum, & mechanicâ ipsâ comprobari poteſt, reductione nimirum vitrioli, in priſtinum Eſſe & metallum redit. Quidnì igitur ſulphur, in ipsâ ſublimatione (ubi, licet non æquè potenter, ac ſi accendatur, agat; ſuos tamen quodammodo eructat acidos ſpiritûs) metalla illa calcinata, & mineralia, quæ occultè in colcothare, ſeu vitriolo calcinato adhuc latent, aggrediatur & ſolvat; prout aliàs accenſum ſulphur metalla quædam rodere, ac diſſolvere ſolet; atque ita agendo patiatur, & ex parte deſtruatur, quò minùs in altum elevari poſſit, & ſublimari? Proinde eò omnino reſpiciendum eſt, ut talia *ſulphuri* pro ſublimatione ejus admiſceamus, in quæ *ſulphur* ipſum non agere, nec reactione admixtorum pati, atque majori ex parte diſſipari & deſtrui poſſit. Et talia erunt *ſal communis*, ſeu *gemmæ, decrepitatus*: item *alumen probè calcinatum*, excluſo penitus capite mortuo, ſeu vitriolo calcinato: quorum ſalium nimirum admixtione, aut aluminis calcinati, plus duplo *Florum ſulphuris*, & quidem elegantiorum, nanciſcemur, quàm ſi colcothar, vel etiam ſabulum, pro ſublimatione ſulphuri fuiſſet adjectum. Quapropter ſi *ſulphur* omnino ſublimandum, ea ſtudioſè arceantur, quæ ſulphuri ac ſublimationi ejus refragari, & ne quicquam virtutis contribuere poſſunt, utpote colcothar, ſabulum &c. *Sal* verò *decrepitatus* à cujus ſpiritibus ſulphur ipſum in viribus ſuis magis intenditur, ei potiùs admiſceatur.

Sublimatio tandem ipſa *ſulphuris* quâ ratione legitimè inſtituenda, ſylvarum accolis, ac inter nemorum receſſus degentibus, pyrotechnitis gregariis, à quibus ut plurimum Pharmacopœi hos ſibi comparant *Flores*, (quamvis conſultius foret, ut quilibet Pharmacopœus non ſolùm hos *Flores*, verùm & alia communiora medicamenta Chymica, propriis elaboraret manibus. Quæ enim peregrinâ fide ad nos deferuntur, utplurimum adulterata ſunt) notiſſima ac trita eſt: nimirum, ut in ſublimatorio, ſeu cucurbita terrea, aut vitrea, luto obducta, appoſito capitello vitreo largo, calore arenæ per gradûs aucto, perficiatur, duas circiter *ſalis decrepitati* partes uni parti *ſulphuris* commiſcendo. Alios, & plures, ſublimandi modos Clariſſimus Schröderus, *in ſua Pharmacop. Medico-Chymica, lib. 3. cap. 28. pag. 502. & ſeqq.* exactè deſcribit; quo locorum etiam diverſi, ac varii coloris, *Flores*, utpote *Vitriolati*, *albi*, *ſaccharati*, *benzoinati*, *myrrhati*, & *compoſiti ex variis ſpeciebus*, edocentur. E quibus L. B. ſibi eligat, quæ ad ſcopum & rem ſuam eſſe arbitrabitur. Hoc tamen cavendum, ne heterogenea planè ſimplicia

ſulphu-

ſulphuri pro ſublimatione jungantur; à quibus nimirum *ſulphuri*, ejusque *Floribus*, non, niſi fœtor, & coloris inelegantia, ne quicquam verò virtutis accedere poteſt: ut ſunt *ſaccharum*, *crocus*, *aloë*; quæ, & plura alia, in ſublimatione veluti comburuntur, ac in ſua principia, oleum fœtidum, ac ſpiritum talem aquoſum, tanquam entia peregrina à toto compoſito, reſolvuntur: quorum neutrum proprias rei integræ ſubſiſtentis virtutes æmulatur, ſed peregrinas & inutiles; quia impune & illegitimè igne torquentur, quorum natura Vulcano non paret, nec ad ſimilem deſtillationem aut ſublimationem, heterogeneo ſubjecto commixta, apta nata ſunt; ſed planè contraria: ita, ut denuo *Axioma* illud tritum verificetur; *non quodlibet cuilibet aptè commiſceri; nec ex quolibet quodlibet fieri poſſe.* Conſultius proinde eſt, & magis probabile, ut, avitâ Majorum ſimplicitate contenti, *ſaccharū*, *crocum*, & *alia*, *Floribus ſulphuris* ſimpliciter commiſceamus, è quorum ſimplici unione potiores in *ſulphur* redundant virtutes, quàm ipſa ſublimatione perperam inſtitutâ. Et hæc de *ſublimatione ſulphuris*, ejusdemque *Floribus*, ut ſcriptionis operam contrahamus, ſat dicta ſunto.

Progredior ad *deſtillationem Sulphuris*, *ejusq. ſpiritum*; qui & ipſe peculiarem deſtillandi normam expoſcit, diverſam ab omnibus aliis deſtillandi modis; *per Campanam* nimirum vitream, cui patina larga vitrea eſt ſubſternenda; ſupra illam autem patinam crucibulum, mediam ſuperappenſæ campanæ concavæ partem reſpiciens, collocandum; in quod *ſulphur* particulatim injiciendum, &, ut conflagret, accendendum; ut ſic, ardendo ſuos eructet acidos *Spiritûs*, qui, qvùm fumus à ſulphure conflagrante, in prædicta campana, (tempore utplurimum humido ac pluvioſo) in liquorem, ſeu ſpiritum ponderoſum, & acerrimum, ſeſe reſolvit, in ſubjectam vitream patinam vel concham, in cujus medio crucibulum, ſed parum per in altum, cum ſulphure flagrante, collocatum, paulatim ſtillat; ſed exigua in copiâ, ita, ut ex librâ unâ ſulphuris vix uncia, aut uncia cum dimidia, utut artificioſè operatus fueris, reſtet ſpiritûs. Quorſum verò migrarint reliquæ ſulphuris partes integrantes & ſubſtantificæ, unciâ tantùm unâ ejus ſpiritûs ſuperſtite, (cum paucis & exiguis recrementis vel cineribus; è quibus, ſi magna copia colligatur, parum ſalis ſulphuris elixiviatur) non ita planum eſt; neque ex aëre, quò neceſſariò translatæ, tanquam igneæ particulæ, revocare eas licet. Tentarunt quidem plurimi ſagacioris ingenii Chymici alios ejusdem *ſpiritûs deſtillandi* modos (quorum nonnullos Clariſſimus etiam Schroderus, *loco ſuprà citato*, deſcripſit) omnibusque viribus eò elaborarunt, quò omnes *ſulphuris* ſpiritus ſubtiliores, qui in deſtillatione *per Campanam* maxima ex parte in auras volant & abeunt, conſervarent ſtrictiùs: verùm multi fruſtra adhuc ſuam impenderunt operam; cùm & mihi res ſæpe irrita ceſſerit. Poſteritati igitur artium cultura, ac ulterior rerum inventio, relinquenda eſt.

Cæterùm quæ de *natura*, *virtutibus*, & *encomiis*, *rectoq. utendi modo*, & quæ plura, circa uſum hujus ſpiritûs notatu digna, eſſent afferenda; illa Clariſſimus & Doctiſſimus Querceranus, *in ſua Pharmacop. cap. 16. & 17.* ubi de ſpirituum acidorum præſtantia ex profeſſo tractat, quæſtionibus pro & contra ventilatis juxta ac dilutis, utrum ſpiritûs acidi, è mineralibus prolecti, præſtent iis, qui ex vegetabilibus habentur, fundamentaliter ac fideliter explicat. Quò illos, qui ſpiritûs omnes minerales acidos allatrant, &, tanquam ſummè corroſivos, ac inſalubres, damnant, ut magis erudiantur, amandavero: at è quibus addiſcent, falſum eſſe, quòd ſumpti hi ſpiritûs intra corpus ventriculum & inteſtina, juxta ridiculas eorum aſſertiones, terebrare, ac homines tandem ad Cymbam Acherontis deducere valeant. Nunc de quibusdam aliis, ex *ſulphure* parandis, medicamentis ſalubrioribus tractaturo, primum ſe ſiſtit

 BALSA-

BALSAMUM SULPHURIS.

QUod ut debitè conficiatur, *in præfatis n. Animadv.* luculenter edoctum eſt; nimirum, ut *ſulphur*, beneficio *ſalis tartari*, reſeretur, & in maſſam obſcurè rubentem, *Hepar ſulphuris* dictum, convertatur: ex quâ maſsâ poſtea, quocunque oleo ſpirituoſo deſtillato, e. q. terebinthinæ, juniperi, ſuccini, aniſi, citri, abietis, vel terebinthinæ flavæ balſamicæ, per retortam ſtillatæ (pro balſamo Vulnerario) imò etiam unctuoſo aliquo expreſſo, *Sulphuris Eſſentia*, *Tinctura*, ac *Energia* tota calore leniſſimo elicitur, ac prænominatis oleis quibuſcunque imprimitur; tanquam menſtruis analogis & homogeneis.

Virtutes Balſami Sulphuris pectus & pulmones utplurimum reſpiciunt: anhelosis, purulenta exſpuentibus, & phthiſicis unicè dicatur; quamvis & vulneribus externis abſtergendis, à putredine conſervandis, & conglutinandis, præſens ſit Balſamum. Circumforanei verò, & Agyrtæ, qui uni medicamento ſexcentas adſcribunt virtutes, turpi ſaltem lucro inhiantes & dediti, quod uno, non pluribus, inſtructi ſint medicamentis, aut balſamo hoc, ejus virtutes ſatis decantare, & vel contra omnem morborum ſentinam divendere, non erubeſcunt. Prudens verò Medicus norit, quid de immenſis virtutibus, quas ſuis attribuunt medicamentis illi, ſentiendum ſit. Miſerrima verò plebs, facilè fidem blateronibus, & agyrtis adhibens, facillimè etiam fallitur, ſanitatis & vitæ detrimento. Hujus autem mali aut exceſsûs origo ampla ſunt agyrtarum Privilegia, ſubreptitio modo à Magiſtratibus vel Principibus acquiſita. Optandum proinde foret, ut ſe hiſce impoſtoribus ſeveriores ac rigidiores exhiberent impoſterum, In largiendis ſimilibus privilegiis, ne tantopere toti mundo, miſerrimæ præſertim plebi, imponeretur, cum magnâ fortunarum & æris jacturâ. Eò enim nunc perventum eſt, ut quævis fæx hominum, miles, anus, Lippus ac Tonſor Medicinam faciat; illisque fas ſit, impunè occidere; ac ob id etiã Ars Medica omniũ nobiliſſima ac difficillima, ad quam addiſcendam non unius hominis ætas, ac vita ſufficit, vulgi ludibrio exponatur, & vel doloſa proclametur. Obiter hæc dicta ſufficiant, ad *Lac Sulphuris* tranſituro.

LAC SULPHURIS.

L*AC* appellatur à colore, quem in præparatione & præcipitatione ſuâ præ ſe fert, dum ſolutio *Sulphuris*, cum ſale Tartari, vel etiam cum calce vivâ, & aquâ ſimplici, facta, aceto inſperſo præcipitatur; in quâ præcipitatione *ſolutio Sulphuris lacteſcit*, & pulvis albicans fundum petit, qui *Lac Sulphuris* appellari conſvevit. Ejus parandi modum, qui breviter hîc deſcriptus extat, Clariſs. Schröderus, Quercetanus, & alii diverſimodè depingunt, Tironibus aliàs Pharmacevticis notiſſimus. Verùm quidnam de hoc *Lacte*, aut *Præcipitato Sulphure*, ſentiendum ſit, ex fundamento eruendum eſt.

Neminem nunc latere puto, quemadmodum *in præmiſſis n. Animadverſ.* ſufficienter demonſtratum eſt, quòd vulgaria Chymicorum *Magiſteria*, utpote Perlarum, Corallorum, oculorum Cancrorum, Matris perlarum, aliarumq; Gemmarum; item cornu Cervi, ungulæ Alcis, & his ſimiliũ, contrarietate heterogeneorum liquorum ex ſolutione præcipitata, calces ſint inutiles, mortuæ planè & effœtæ, nullâ arte, neq; etiam fortiſsimo ac corroſivo ſpiritu, ampliùs reſolubiles. Cujus rei veritatem ipſa evincit experientia, & evidentiſſimè in Magiſteriis Oſſium, nim. cornu Cervi, & Alcis ungulæ palam fit; quippe quæ adeò uſta ſunt, in ſuâ nimirum præparatione, ac confuſione contrariorum liquorum ſolventium & præcipitantium, ut uſto cornu Cervino, in furno figuli calcinato (quod ipſum etiam cunctis ſuis virtutibus, *ſale* nempe ſuo *volatili*, *Oleo*, & aquâ fœtidâ expulſis, privatum eſt) in omnibus ſimillima ſint, & mortuæ calces; è quibus, neque extremâ ignis torturâ quidquam extorqueri, neque denuò aceto, ſpiritu nitri, aut aliis corroſivis aquis & ſpiritibus, diſſolvi poſſunt. Cùm igitur *Lac Sulphuris*, de quo nobis ex inſtituto nunc ſermo eſt, eandem ſubeat præparationem & præcipitationem: parum aliter

aliter de hoc etiam ſentiendum; ſed eidem judicio ſubmittendum eſt. Nam quamvis *ſulphur* per appropriata ſibi, & homogenea veluti, menſtrua, ſalem tartari, aut calcem etiam vivam, beneficio aquę ſimplicis, legitimè quidem ſolvatur, & ſic ſolutum *ſulphur* haud exiguos effectûs medicinales edere poſſit: contrario tamen liquore idipſum denuo præcipitatum, pro maximâ etiam ſui parte deſtruitur, ut vix tertia ejus pars viribus ſalva conſtet, ac virtutes & operationes *ſulphuris* proprias edere poſſit; reliquæ verò duæ *Lactis ſulphuris* partes *calx* ſint emortua, & inutilis, in igne conſtans, indiſſolubilis, omni proprietate *ſulphuris* orbata. Periculum is ipſe faciat, qui fidem laboribus noſtris non adhibere velit. In momento enim veritatem videbit, ſi *Lac* hoc Vulcano ſimpliciter, aut etiam ſublimationi, tradiderit. Non proinde hæc loquor, ac ſi omnes omnino virtutes huic *Lacti* derogare velim. Hoc ſaltem inferre volo, quòd vel *crudum Sulphur*, vel ipſius *Flores legitimè ſublimati*, longè majoribus virtutib, polleant, quàm hoc ipſum *Lac ſulphuris*, tanto labore, ac non exiguis expenſis comparatum. E quibus nihilominùs palam fit, quàm incautì ſæpe hallucinemur, in nimis artificioſis noſtris medicamentorum præparationibus; quibus ſimplicia in virtutibus ſuis potiùs caſtrantur & diminuuntur, quàm ut ſubtiliora aut efficaciora illa reddantur. Sed infers fortè à poſteriori: nimir. effectu, & experientiâ ipſâ, conſtare, quàm evidenter *Lac ſulphuris* tuſſientibus ac phthiſicis profuerit, virtutibus *Sulphuris* conſpicuum. Quod oppoſitum ex ſuprà dictis partim conceſſerim; partim verò negârim. Nam pro exiguâ *ſulphuris* indeſtructi parte reſiduâ in *Lacte* hoc ſaltem aliquid virtutis poſſidebit: pro maximâ autem ſui parte inefficax, & planè effœtum, eſſe medicamentum, omnino aſſero, ipſâque experientiâ probo. Etenim diuturnâ Praxi edoctus ſum, exiguam huic præcipitato Pulveri, aut *Lacti*, ineſſe vim ac energiam: quam multò efficaciorem vel à *ſulphure crudo*, vel ejusdem *floribus*, quotidie experimur. Nec mihi, ſpectatori diligenti, & arbitro, cõſtat, magnum quid unquã vel ſolo hoc *Lacte* præſtitum, vel quemquam à morbis pectoris gravioribus fuiſſe liberatum. Incredulus ſum, nunquam ſubſcripturus Veterum traditionibus, ſi recta ratio, experientiâ confirmata, aliud ſuadeat, & retragetur. Juret, per me licet, in verba Magiſtri, proſtituto pectore, qui volet: Ego econtra naturæ auſculto, ejusque ductum ſequor. Recordentur tamen hâc occaſione eorum, quæ ſuperiùs paulò, de *purificatione ſulphuris*, cum aqua calcis vivæ peragendâ, indigitavi; & quòd, ſolutionem *ſulphuris* non inconſultè cum calce viva inſtituendam fore, ſtatuerim: quatenus nimirum *ſulphur crudum* & *tritum*, vel ejusdem *flores*, additâ duplâ, vel triplâ, quantitate calcis vivæ, coquendo cum aquâ ſimplici, repetitis vicibus affuſâ & decantatâ, quousque rubedo in decoctione appareat, legitimè quippe ſolvatur, & ejus eſſentia extrahatur. Ex hoc etenim fundamento Balnea ſulphurea, aquis Thermalibus, ſeu Thermis ſulphureis, virtute & operatione ſimillima, confici poſſunt: ſi ſolutioni huic *ſulphuris*, factæ cum calce vivâ, & aq. ſimpl. ſ q affuſâ, nullus contrarius liquor præcipitans ac heterogeneus, qui ſulphuris eſſentiam, aut ipſum ſulphur ſolutum, deſtruat, & omnibus ſuis virtutibus privet & præcipitet, ſed aqua ſaltem ſimplex, vel decoctum aliquod ex herbis balſamicis, ac radicibus, aliisvè roborantibus aut reſolventibus ſpeciebus, largiter ſuperinfundatur. *Præſtant* autem *hæc balnea ſulphurea*, uti experientia ipſa teſtatur, ac edocuit, in *Calculo Renum. Podagra, doloribus Arthriticis* (præſertim ſi ſolutio ſulphuris cum ſale Tartari facta fuerit) *Colica paſſione*: (corpore benè purgato) *membra contracta & debilitata roborant, ulcera ſordida antiqua mundificant, & ſiccant: ſcabiem fœdam tollunt, aliaq́ cutis vitia abigunt: internis nec non obſtructionibus viſcerum reſerandis emolumento ſunt; externo nimirum fotu.* Opportuna balnea hæc inſtituenda erunt in Regionibus, quæ Thermis naturalibus aliàs deſtitutæ: pergrata & proficua inſuper hominibus, quorum res domi anguſta habetur: ne Thermas longè remotas frequentare neceſſum habeant. His igitur, L. B. utere, cum ſucceſſu in multis.

TINCTU-

TINCTURA SULPHURIS TARTARISATA.

PAretur inprimis *Hepar Sulphuris*, ex unâ parte *Sulphuris crudi*, aut *Florum* ejusdem, & ana, ſeu duabus partibus, (ſi lubet) *Salis Tartari puri*, leniter ſimul liquando in patellâ terrea, cavendoq́ue, ne flammam ſulphur concipiat. Ex hoc *Hepate*, vel maſsâ, in pulverem redactâ, extrahatur, beneficio ſpiritûs vini rectificati, repetitis vicibus affuſi, *Sulphuris Rubedo & Eſſentia*; quæ, peractâ extractione, à copia ſpiritûs vini per abſtractionem in M. B. liberanda, ac uſui Medico aſſervanda eſt. *Præſtat in morbis contagioſis, ac peſte ipsa; à quâ præſervat: obſtructiones viſcerum naturalium reſerat, ac morbis etiam pectoris medetur.*

Nota: Clariſs. *Agricola*, in ſuo, de *Sulphure, Tractat. pag. 397.* eandem *Eſſentiam* in *Oleum* tandem, ſeu *Liquorem rubicundum*, per retortam deſtillare docet: cui haud exiguas virtutes adſcribit. *Pag.* item *361.* aliam ex *Sulphure*, cum *ſpiritu Vitrioli fixato*, *Eſſentiam* haud ſpernendam habet. Quæ cuncta, & plura alia, de *Sulphure*, exinde petenda ſunt.

OLEUM SULPHURIS RULANDI VERUM.

℞. Olei Roſacei libras duas,
Terebinthinæ ſtill.
Pulv. Sulphuris Citrini pellucidi,
ana uncias tres.

Coquantur in arena, vitreoq́ue in vaſe, ad ſaturatam rubedinem.

Nota: Commodius & præſtantius parabitur *Oleum* hoc, ſine fœtore, quem aliàs præ ſe fert, juxta Authoris mentem, diuturnâ coctura paratum; ſi *Sulphuri*, in patellâ terreâ leniter liquato (ne flammam concipiat) *ſal Tartari*, pondere competente, vel æquali, priùs immiſceatur, ac *Hepar*, ſeu maſſa obſcurè rubens ex ambobus efficiatur; è qua facilè, oleis ſupradictis affuſis, ſulphuris rubedo, & *Eſſentia*, leni calore, ſine coctione aut ebullitione, adeoq́ue ſine fœtore, elicitur; præſtantius, ac ſi diuturnâ cocturâ fuiſſet paratum.

Valet autem, juxta Avtographum Authoris, *in cancro, fiſtulis, ulceribus antiquis, ſordidis & incurabilibus.* Ex hoc *Oleo Emplaſtrum diaSulphuris* Rulandi *conficitur*: cujus deſcriptio vera alibi patebit.

Et hæc quoque, de *Sulphure*, perpauca huic Mantiſſæ inſerenda erant: in quibus non tam varietas proceſſuum, qui alibi ad nauſeam usque leguntur; quàm alia, circa ſulphurea medicamenta obſervatu ſcituq́; digna & neceſſaria, deſcripta ſunt: quæ L. B. boni conſulat.

CAPUT XI.

DE SAL-NITRO, vel SALE NITRI.

SAL-*Nitrum* occultâ proprietate cum Sulphure inimicitiæ diſſidia exercet; eorumq́; vis unita tanta eſt, ut horrendæ tempeſtates, ac urbium, montiumq́ue ſubverſiones, iis adſcribi meritò poſſint. Hoc, inquam, *Nitrum* ſal Terræ eſt, ſed φλογιςὸν, ex terris pinguibus exortum. Igni immediatè injectum, in ignem veluti converſum, totum avolat; ſi purum: ſin minùs, & aliquid in reſiduo remanſerit; tantum de ſale communi, aut alumine, participabit. Dicitur autem *ſal Petra*, propriè autem *ſal Terra* magis dici meretur, qvùm ex terrâ immediatè decoquatur. De generatione hujus, & modo fiendi, naturâ & proprietatibus, item præſtantiâ, conſulantur doctiſſimi viri: Quercetanus, *in ſua pharmac. Spagyr. pag. 578. & ſeqq.* Schroderus, *in Pharmac. ſua Medico-Chymica, lib. 3. cap. 23. pag. 471.* Doctiſs. nec non Philoſ. Kircherus, *Tom. I. Mundi*

Mundi ſui ſubterr. lib. 6. ſect. 2. cap. 3. de Sal-Nitri generatione, naturâ, viribus præpotentibus, diſertè & fundamentaliter diſcurrit. Quæ cuncta, pro majori rerum naturalium intelligentia & ſcrutinio, L. B. revolvere & conſulere poteſt. Mea quantum, de hoc admirabili ſale, exigua fert ſententia, aſſerere audeo, *Sal-Nitrum eſſe* ſalem ſui generis, à principio mundi, vi verbi divini, FIAT, terræ implantatum; medium inter volatilem & fixum: non fixum planè, quoniam, igni immediatè inſperſus, avolat, & cum ſtrepitu veluti diffugit: nec volatilem verè, quia igni, mediante crucibulo, admiſſus, ſat diu ac incorruptè in illo perſiſtit & liquatur: ſal neque ſalſus totus, neque omnino acidus eſt; ſed acido-ſalſus; neuter inter utrumque. Ex terra quidem elixiviatur, ſed aëreus eſt, igneusq; guſtu, ſi igne in crucibulo cremaveris, percipitur: aereum verè dixeris, quia facile auras petit, igni immediatè injectus; & quòd ex aëre ſimilis verè ſal colligatur, rebus nimirum extremè ſiccis ex calcinatione, & ſitibundis, ſeſe inſinuando, easque veluti impregnando. Igneum verò appelles, quòd igneas edat operationes, non ſolùm in laboribus Chymicis, & Cerberus appelletur; ſed, teſte Doctiſſimo Kirchero, omnium commotionum, meteorologicarumq; impreſſionum, igne arrepo, tum in ſubterraneis, tum ſupra, in aëreæ regionis diſtrictibus, cauſa ſit. Quemadmodum ſpiritûs nitroſi, uti ſubtiliſſimi ſunt, & faciliimè terræ poros tranſpirant; ita in aëris ſubvecti ſublimia, ignearum impreſſionum effectûs cauſant: vel, ſi iis, ob firma ſubterreſtrium partium obſtacula, penetrare non liceat; tum exitum ſibi, ruptis montium repagulis, vi & neceſſitatis jure, quærunt. In corpore autem humano frigidas ut plurimum edit operationes, calorem ſcilicet fugando, vel alliciendo. Eruitur ex terra pingvi, ab aëre & aſtris impregnatâ. Et, licet copioſius ex ſtabulis jumentorum, ovium præſertim, eliciatur; terra tamen, propriè ejus matrix, ſalſedinem urinoſam jumentorum ſibi (ſcilicet Nitro) ſimilem reddit, vi fermenti ſui proprii nitroſi, terræ inſiti: quia neq; volatilis, neq; fixus, ſal urinæ Nitro æqualis eſt, nec, ex utroque mixtus, Nitro correſpondet: adeoq; propriè ſalé terræ ipſum ſtatuas; cùm etiam ex terra ſola; ſed adæquatâ, nullis tamen jumentorum urinis impregnatâ, eliciatur. Quemadmodum, teſte prænominato Doctiſs. Kirchero, quarundam regionum terra, & aqua etiam fluminum, tam copioſè abundant *Nitro*, ut veluti ſponte illud erumpat, & in ſuperficie terræ ac fluminum rivis copioſè veluti effloreſcat. Et hæc de *Nitri* Genealogia. Pleniorem verò de illo informationem; & quomodo differat à ſale communi, & Alumine; quodnam eorum præſtet; ejus probæ; de variis, in arte Pyrobolicâ, uſibus; & plura alia, præfatus Rev. Kircherus, *locis ſupracitatis*, eruditiſſimè explanat. Quò etiam L. B. ablegatum volo. Nunc verò ſtat firma ſententia, quædam etiam ſalutaria ex *Nitro* conficienda Medicamina proferre, & communicare.

NITRI PURIFICATIO.

PRima *Nitri purificatio* in humido perficitur, repetitâ ſolutione, filtratione, & cryſtallilatione. Solvitur in aqua communi, vel pluviali deſtillatâ, vel etiam in aquâ aliquâ aliâ ſtillatâ refrigerante, & odore fragrante: utpote, Roſarum, Liliorum convallium, Sambuci, Chelidoniæ, &c. iisque ſine additione, n. m. ſtillatis. Ubi tamen notandum venit, quòd, ſi cum prædictis aquis ſtillatis *Nitrum* ſit ſolvendum, per filtrum purificandum, & aliquali aquoſitatis exhalatione denuò cryſtalliſandum; nec major copia earundem aquarum affundenda ſit, quàm ad ſolam *Nitri* diſſolutionem, & quidem in calore leni peragendam, ſufficiat; ne fragrantia, & magis ſpirituoſæ aquarum partes, in diuturnâ coctione, aut earum abſtractione, exhalent, ſed potiùs cum *Nitro* ex parte unitæ maneant, illudque in virtutibus ſuis nobilitent, & intendant. Altera *Nitri purificatio* in ſicco, & igne ipſo, perficitur, beneficio ſulphuris, Nitro in crucibulo ſuper igne liquato, & ebullienti, particulatim & per vices

injecti; nimirum: *Nitrum commune*, ſed *purum*, immittatur crucibulo terreo, igniq́ue moderato, in fornacula venti, admoveatur, ut per ſe liqueſiat, &, inſtar aquæ, in crucibulo fluat: cui injiciantur ſæpius, ac repetitis vicibus, particulæ, ſeu fruſtula ſulphuris crudi ſeu vulgaris, ut conflagrent: hinc inde in ſuperficie *Nitri* liquati oberrantes fæces Nitri, partim diſſipantes, partim præcipitantes. Dum verò hæc fiunt, exploretur ſæpius ferreâ rudiculâ, aut cochleari; num *Nitrum* ad perfectam purificationem ſit perductum: quo habito ſigno, effundatur paulatim in tabulas. *Nitrum* hoc *ſicco modo, & igne purificatum, Lapis Prunella, ſal Prunella, Nitrum Tabulatum, ſeu Præparatum, à Medicis & Chirurgis appellari conſuevit*; Officinis uſitatiſſimum: igneum verò, & magis mordax, quàm illud, quod repetitis ſolutionibus & cryſtalliſationibus clarificatum. Et quamvis ignea illa mordacitas, in hoc, tali modo parato, Nitro conſpicua, ipsâ ſaltem præparatione illi ſit impreſſa, & acceſſione aquarum ſolventium pereat & annihiletur: conſultius tamen fore arbitror, ut, ſi ad uſum Medicum, præſertim internum, *Nitrum* deſtinatur; illud potiùs, quod repetitis ſolutionibus & clarificationibus per filtrum purificatum, huic, in igne, & per ignem, in ſiccitate mundato Nitro, aut lapidi Prunellæ, præferatur.

NITRI ESSENTIFICATIO.

Nitrum Salinæ eſt ſubſtantiæ, in quibuscunque liquoribus, aquoſis, vinoſis, ſuccis expreſſis, & decoctis vegetabilium reſolubile; liquabile porrò in igne: ita ut ſubjectum ſit inſtar ceræ, cui variæ figuræ & aſteriſmi, cùm in ſicca igneâ illa eliquatione, tum in humidâ ſua ac aquâ ſolutione, imprimi poſſunt. Ut autem palam fiat, quibus modis utraque *Nitri Eſſentificatio*, cùm in humido, tum ſicco, inſtituenda; id modi ſubſequentes indigitabunt.

NITRUM cum ACETOSELLA ESSENTIFICATUM.

Solvatur *Nitri* purificati & Tabulati libra una, in ſucci Acetoſellæ probè depurati libris quinque vel ſex: ſolutio leniter exhalet in vaſe vitreo, ad cuticulam; reſiduum in frigidum locum collocetur ad cryſtalliſandum. Cryſtallis ſeparatis, remanens liquor porrò patumper exhalet & cryſtallizetur. Hoc totius repetendum, donec totum *Nitrum*, cum ſucco Acetoſellæ in cryſtallos redactum, aut ſolâ liquoris exhalatione in ſalinam conſiſtentiam & ſiccitatem converſum ſit. Hoc ſemel *inſuccatum Nitrum*, ſi porrò cum recenti ſucco Acetoſellæ ſolvere, & ſupradicto modo cryſtalliſare, aut ſolâ exhalatione aquoſitatis ad ſalinam ſiccitatem reducere volueris, efficacius illud certò effeceris. *Præſtat in Febribus ardentibus & Tertianis, phlogoſin viſcerum naturalium, tum & cordis, contemperat, & à putredine præſervat: in morbis quibuscunq; calidis opportunè exhibendum.*

NITRUM ROSATUM.

℞. Roſarum rubearum recentium, tempore vernali & æſtivo, uncias xII.

vel

Roſar. rubear. ſiccat. tempore hyberno, uncias quinque vel ſex; quibus inciſis, & vaſi vitreato, ſeu ſtanneo, immiſſis ſuperaffundantur Aquæ ferventis libræ circiter ſex, vel octo,

Succi Citri, ſeu Limon. recenter expreſſi, libra ſemis.

Factâ maceratione, colentur & filtrentur: in colatâ hâc, & filtratâ ſeu clarificatâ Roſarum tincturâ diſſolve

Nitri puriſſimi, cum ſulphure in igne purificati, libram unam.

Filtrentur denuò; ac per lenem exhalationem, ſeu repetitam abſtractionem aquoſitatis, in cucurbita vitrea, *Nitrum* cryſtallizetur, aut, leniter abſtrahendo omnem aquoſitatem, in ſiccam ſalinam conſiſtentiam reducatur. Hoc ſemel *inſuccatum Nitrum Roſatum*, eâdem operâ, quâ antea (ſi ita volupe fuerit,) recenti Tinctu-

Tincturâ Roſarum, promiſſo [illegible] impreſſione, inſuccari poterit.

Præſtat in morbis calidis, viſcerum internorum æſtibus, hepatis, faucium, & tonſillarum inflammationibus, & dyſenteria, ſive diarrhœa, atque maligna, opitulatur.

NITRUM cum PAPAVERE ERRATICO INSUCCATUM.

Fiat Infuſio fortis Florum Papaveris Rhœados, beneficio Aquæ ſimpl. fervent. ad libras circiter quinque; quâ cum ſolvatur

Nitri puriſſimi libra una;

ac, uti ſupra oſtenſum, repetitâ & leni exhalatione humiditatis, in alembico vitreo, cryſtalliſetur. &, ſi lubet, idem labor, recenti Tincturâ ſolvendo & cryſtalliſando hoc jam ſemel inſuccatum Nitrum, repetatur.

Efficax eſt hoc Nitrum in compeſcendis inflammationibus internis, hæmorrhagiis quibuscunque, pleuritide, peripneumonia: medetur & aliis morbis calidis, ab intemperie viſcerum naturalium calidâ obortis: in febribus item tertianis, & ardentibus, auxilio eſt.

NITRUM VIOLATUM.

Paratur ad eandem normam, quâ etiam præcedens Roſatum, vel illud, cum Papavere Erratico inſuccatum Nitrum: cum fortiſſimâ nimirum, & repetitâ Violarum Martialium infuſione; additis nonnullis unciis ſucci Limoniorum.

NITRUM cum SCORDIO INSUCCATUM.

Parabitur ad eandem normam, quâ ſal Nitri, cum Acetoſella impregnatum, & hoc commodè ac dextrè, cum ſucco Scordii recenter expreſſo & depurato. *Efficax autem eſt in morbis ac febribus malignis, Hungaricis: quin & in peſte ipſa haud exiguo eſt emolumento.*

NITRUM ALEXIPHARMACUM COMPOSITUM.

℞. Radic. Scorzoneræ uncias tres,
Imperatoriæ,
Enulæ campanæ,
Contrayervæ,
Zedoariæ, ana uncias duas,
Herb. rec. Galegæ,
Scordii,
Rutæ,
Centaur. min. ana uncias quatuor,
Cortic. Aurantiorum,
Citri, ana recent. & exterior. unciam unam ſemis.

Ex omnibus inciſis fiat Decoctum forte, cum ſ. q. ſimpl. aq. repetitis vicibus affuſa & colata, quouſque tota virtus & efficacia ſpecierum ſupradictarum, repetitâ coctione, extracta ſit. Colaturæ & decoctiones omnes conjunctæ albuminibus ovorum probè clarificentur. Cum hoc decocto clarificato ſolvatur

Nitri puriſſimi libra una, vel libra una ſemis;

ac per repetitam exhalationem aquoſitatis denuo cryſtalliſetur, aut ad priſtinam ſalinam conſiſtentiam & ſiccitatem reducatur, viâ ac modo ſuperius oſtenſo. *Efficax in morbis ac febribus malignis contagioſis, [illegible] appropriatis menſtruis.*

NITRUM CATHARTICUM.

℞. Fol. Senæ ſine ſtipit. elect.
Rad. Aſari, ana uncias tres,
Hellebori nigri uncias duas ſem.
Mechoacannæ albæ uncias duas,
Cremoris Tartari unciam unam.

Inciſa, coquantur repetitis vicibus cum ſuff. quantit. Aq. ſimpl. ad totalem virtutum extractionem; colaturæ omnes & ſenſim cum albumine ovorum optimè clarificentur; quo cum decocto ſolvatur

Nitri puriſſimi libra una;

& denuo, abſtractione repetitâ ſuperfluæ humiditatis, cryſtalliſetur, aut in ſalinam planè & ſiccam conſiſtentiam reducatur.

Laxat alvum, penetrat corpus, vim caloris infringendo.

NITRUM MARTIALE APERITIVUM.

℞. Nitri puriſſimi Roſati, cum recent. Roſ. parati, uncias ſex,
Vitrioli Martis, legitimè cum ſpiritu vitrioli parati, uncias duas.

Mixta, ſolvantur in
Succi Endiviæ,
Cichorii ſylveſtr. ana depurat. ſ.q.
et vel abſtractione repetitâ denuo cryſtalliſetur, vel exhalatione totius humiditatis in ſalinam conſiſtentiam ſubdulcem reducatur. *Prodeſt hepati excalefacto, & debilitato, ejusq; obſtructiones reſerat & con-fortat.*

NITRUM ANTIMONIATUM.

℞. Flor. Antimonii alb. dextrè parat. unciam unam,
Cremor. Tartari uncias duas.
Mixta, coquantur in ollâ terreâ, ſeu etiam ſartagine ferreâ, cum Aqua ſimpl. repetitis vicibus, recenti ſemper aquâ affuſâ, & decantatâ, quouſque tota virtus & efficacia è floribus extracta ſit: cum decoctionibus depuratis & filtratis ſolvantur
Nitri puriſſimi unciæ quatuor,
& leni abſtractione ſuperfluæ humiditatis in priſtinam ſalinam ſubſtantiam reducantur, aut pedetentim, ut ſuprà edoctum, cryſtalliſentur.

Purgat per ſuperiora & inferiora leniter; quemadmodum præſtantius non eſt Antimonii corrigens, quàm ipſum Nitrum. *Datur à ſcrupulo uno, ad drachmam ſemis, & drachmam unam, in grato vehiculo diſſolutum.*

NITRUM ANTIMONIATUM aliud.

℞. Nitri puriſſimi uncias ſex.
Liquetur in crucibulo ſuper igne leni, cui pedetentim & per vices injiciantur
Vitri Antimonii, ſine addit. parati, ſeu Flor. Antimonii alb. unciæ duæ:
quæ probè unita, & liquata, ut in unam coëant maſſam, effundantur in mortarium æneum; maſſa refrigerata teratur in pulverem, & cum ſ. q. Aquæ ſimpl. ſolvatur, filtretur, & denuo abſtrahendo aquam, in cryſtallinam compagem Nitrum elixiviatum reducatur, relicto Antimonio in reſiduo, ſuâ ejus virtute Nitro communicatâ. *Vires ex ſuperiori patebunt.*

NITRUM PERLATUM.

℞. Salis Prunellæ, ſeu Nitri purificati, uncias tres,
Magiſter. ſolubilis Perlar. Orient. unciam unam.
Solvantur ſingula ſeorſim in ſ. q. Aquæ Roſar. fragrantiſs. binæ ſolutiones jungantur, ac in alembico vitreo ad ſalinam conſiſtentiam abſtrahantur. *Præſtat in morbis calidis, & febribus ardentibus; ubi debilitas virium conjuncta eſt.*

Nota. Eodem planè modo & Nitrum Corallatum parari poterit.

ANODYNUM MINERALE, ſeu NITRUM FIXUM.

In præparatione *Antimonii Diaphoretici,* trinâ ejus detonatione (uti Chymici loquuntur) ſeu calcinatione, eluitur tandem in ipſa Antimon. Diaphoret. edulcoratione *ſal Nitrum fixatum,* quod *Anodynum minerale* vocant. Hoc *efficax pariter eſt in febribus ardentibus atq; malignis.*

NITRUM FIXATUM.

Ejus præparationem Doctiſs. P. Kircherus, *in Mundo ſuo ſubterraneo, Tom. 2. lib. 12. ſect. 5. part. 1. cap. 6. experim. 5. pag. 423.* exactè deſcribit: accipiendo omnium *Nitri* libram unam; illamque liquefaciendo in crucibulo, igne moderato, & paulatim ei *Flores ſulphuris* injiciendo, donec ſulphur non ampliùs accendatur. Hinc ab igne remotum *Nitrum,* ſolutione, filtratione, & cryſtalliſatione purificandum, uſuique aſſervandum eſt.

FLORES NITRI.

Nitrum in Flores cogendi ſingularem deſcribit modum idem Doctiſs. Kircherus, *Tom. 1. lib. 6. ſect. 2. cap. 3. pag. 309.* quem inde B. L. deſumat.

NITRUM CACHECTICUM CHALYBEATUM.

Hoc etiam deſcribit Clariſs. Schroderus, *loco paulò ſuprà citato, pag. 475.* Me-

liorh

Digitized by Google

[illegible] autem informationis gratiâ, addo modum ſequentem:

℞. Salis Prunellæ, ſeu Nitri, uncias tres ſemis,

Vitrioli Martis uncias duas,

Salis, ſeu Arcani duplicati ſequentis, uncias duas ſemis.

Terantur ſubtiliſſime, & immittantur cucurbitæ vitreæ: hinc in arenâ, calore per gradus aucto, aliquandiu calcinentur ad rubedinem, dando ignem ultimo paulò fortiorem, ut liquentur in maſſam. Fracto denique vitro, eximatur, cùm refrixerint omnia, *Lapis rubicundus*, & aſſervetur pro uſu Medico. Vires hujus, ac uſus, *ibidem*, patebunt.

ARCANUM DUPLICATUM HOLSAT. ANTIFEBRILE.

HOc medicamentum, ſeu *Sal Antifebrilis*, ex capite mortuo Aquæ fortis extractus, *Salem catholicum*, *Salem ſapientiæ*, item *Salem duplicatum*, ſeu *de duobus*, appellare conſvevere. Illum deſcribit Mynſicht. *in ſuo Armamento Medico-Chymico pag.* [illegible] quem B. L. conſulat. Item Chriſtis. Schröder. *in ſua Pharmacop. Medico-Chymica, lib. 3. cap. 23. pag. 47.* talem adducit parandi modum, quem Experientiſſ. Chymiatro, Domino Joël Langelott, Ducis Holſatiæ Archiatro meritiſſimo, acceptum refert: quos L. B. *citatis locis*, videre habet.

Verùm cùm haud exiguæ difficultates circa hoc medicamentum, ejusque parandi modum, ventilandæ reſtent: idcirco illud ſub incudem rationis & judicii revocare, ſtat ſententia.

Pro primo extra controverſiam eſt, quòd medicamentum hoc ex capite mortuo Aquæ fortis, ex Vitrioli & Nitri partibus æqualibus deſtillatæ, cùm aquâ ſaltem tepida ſimplici, eliciatur & elixivietur. Verùm rarò ex ſolo Vitriolo & Nitro, absque Alumine, aut aliis, Aqua fortis deſtillatur. Sed tranſeant hæc levia; cùm ad hoc medicamentum *Aqua* talis ſtudiò apparari poſſit. *Secundò*: poſito; ex prædictis duobus ingredientibus tantùm, *Vitriolo* nimirum & *ſale Nitri*, *Aquafortis* deſtilletur; non tamen tam violento ignis gradu ultimo urgentur, ut omnes ſpiritus corroſivi Vitrioli, ejusque radicalis humiditas, cum oleo craſſo corroſivo, expellantur, & caput verum mortuum ſapore vitriolato, cuperoſo, omnimode privetur; quin ſpiritu maximè corroſivum, & vitrioloſo adhuc plenum, in reſiduo maneat, ex quo non tantùm ſalina ſubſtantia, & tale medicamentum, quod deſideratur, diaphoreticum aut diureticum, eliciendum, ſed ipſum Vitriolum indeſtructum, & quidem Salem vitrioli Emeticum elixiviari neceſſum eſt. *Tertiò*: Sunt, qui negant (falsâ tamen opinione obcæcati) ſpiritum Vitrioli unà cum ſpiritu Nitri in deſtillatione Aquæ fortis prodire; ſed ſolius Nitri ſpiritum eſſe & conſtituere Aquam fortem, eamque omni ſpiritu Vitrioli eſſe deſtitutam. Si hæc ſententia firma eſſet & recto ſtaret talo, prior noſtra ex aſſe confirmaretur. Verùm moderamine opus eſt: utrumque, transire quidem ſpiritus volatiliores Vitrioli, unà cum ſpiritibus Nitri, tanquam ductoribus leviorum; craſſiores verò, & magis ponderoſos, ac corroſivos, Vitrioli ſpiritus in reſiduo manere, capiti ejus mortuo, ob defectum ultimo ignis violentiſſimi, adhuc incluſos. Quapropter cùm Vitriolum, Nitro junctum, ſicut Aqua fortis igne quodammodo violento deſtilletur, non multum tamen immutatum, peractâ deſtillatione, in reſiduo maneat, ſpiritibus Vitrioli ſaltem levioribus expulſis; ſequitur infallibiliter, quòd ex reſiduo hoc capite mortuo non pura ſalſedo, nec purus ſal elicitur; ſed ſalſedo vitriolata, vitrioli æmula, emeticâ potiùs virtute, quàm diaphoreticâ, aut diureticâ, plena & dives. Ex hoc fundamento concludo, omnino conſultum eſſe, ut ex quolibet horum ſubjecto, [illegible] hoc conſtituente, ſal proprius & verus ſigillatim & legitimo modo extrahatur; qui tandem debito & proportionato pondere commiſceri, & ulterius elaborari poſſent. Sic enim excluderemus omnem Vitrioli cuperoſum, ac planè inſalubrem, ſalem, & vitriolatam ſubſtantiam, venenatam potiùs exiguo pondere & doſi invertentem, quàm febres qualitate ſpecificâ & ſudoriferâ ex-

extientem. His igitur præmiſſis fundamentis, ratione & experientiâ ſuffultis, ſuadeo, ut *Arcanum* hoc modo ſequenti paretur; nimirum.

Ex capite mortuo Vitrioli extremè calcinato (uti ſuperius, in capite de Vitriolo, nec non in præmiſſis Animadverſ. luculenter edocui) omnique Vitrioli ſapore & qualitatibus deſtituto, aëri verò & aſtris aliquot ſeptimanis expoſito, quo exactè impregnetur, eliciatur ſal aëreum, dulcis, & nitroſus, Vitrioli ſapore expers, adeoque Vitrioli Emetica virtute omnino deſtitutus. Hoc interim ſale aëreo aſſervato, porro ex capite mortuo, à deſtillatione ſpiritus Nitri relicto, ſal pariter elixiviando aquâ communi proliciatur, & crebris ſolutionibus & filtrationibus probè purificetur. Hi duo ſales in ordinem redacti, tandem commiſceantur, accipiendo ſalis Vitrioli aërei uncias duas, ſalis verò Nitri, legitimè etiam extracti, uncias tres. Mixta, immittantur cucurbitæ vitreæ, & in arenâ, aucto igne per gradus, die unâ vel alterâ leniter calcinentur, ut circa finem fundum cucurbitæ aliquo modo candeſcat: &, poſtquam omnia refrixerint, vitro fracto, *Sal* eximatur, ſuper porphyrite teratur, & aſſervetur. Ex hujus uſu in Medicina majus emolumentum ſpero, quàm communiter parato arcano: eoque magis, ſi huic jam parato *Sali*, juxta mentem Authoris Mynſichtii, & quidem ejusdem unciis quatuor, *Croci* ſolis legitimè parati uncia ſemis uniretur. Tum enim beneficio ignis arenæ figendo, præſtantius medicamentum efficeretur. Cujus *virtutes* ex Mynſichtio patent.

CRYSTALLI NITRI, ſeu DRACO FORTIFICATUS.

HOrum deſcriptionem vide apud Clariſs. Schröderum, *in ſuâ Pharmacop. Medico Chymica, lib. 3. cap. 18. pag. 474.* à S. Cloſſæo ipſi communicatam; quam L. B. conſulere velit.

TERRA FOLIATA NITRI S. Gloſſ.

HUjus itidem, *ibidem*, delineationem vide, nim. apud ſæpius citatum Authorem, Clariſsim. Schröder, *loco citato*, quæ talis:

Nitrum in crucibulo ſuper igne moderato liquetur: quo liquato, vitiee carbones vivi injiciuntur, quo inardeſcat, donec flagrare deſinat & figetur. Quod reſtat Nitrum, in crucibulo cum carbonibus fixum, in aceto deſtillato ſolvatur, filtretur, & in cucurbitâ vitreâ ad ſiccitatem liteti abſtrahatur: cui poſtmodum recens iterum acetum deſtillatum affundendum, & abſtrahendum eſt; idq; toties repetendum, donec acetum eò, quo affuſum, acrimoniâ deſtillando tranſeat. Quo facto, ſpiritus Vini trialiſ à Nitro diſtil, in cucurbitæ reſiduo fuſus, ſemel atq; iterum deſtillando abſtrahatur. Sic in fundo, aucto paulisper igne, reſidebit terra ſalcoſa, foliis inſtar cera; qua ab impuritatibus omnibus, repetitâ ſolutione, filtratione, & coagulatione, ſeparanda, & ad uſum aſſervanda venit. Valet in obſtructionibus, tum hypochondriorum, tum meſenterii; reliquarum viſcerum conſtructionem reſolvit, &, medicamentis aliis admixta, eadem ad loca remota ducit, eorumq; operationes promovet.

NITRUM VITRIOLATUM.

QUemodo & hoc, quod *ſpiritu Vitrioli coagulatum* meritò dici ac appellari poteſt, parandum ſit; quæque ejus virtutes, uſus, ac doſis: hæc omnia Mynſichtius, *in ſuo Armamentario Chymico, ſect. 10 pag. 29. & ſeqq.* exactè deſcripſit: quem itaque ipſe L. B. conſulat Authorem, hiſce ſuadeo.

SPIRITUS NITRI.

HUjus *Spiritûs*, tum & *Salis*, exactam deſtillationem, & quæ circa hos ſpiritus neceſſariò admonenda erant, ea jam omnia fideliter, & ad amuſſim, *in prioribus m. Animadverſ. pag. 424.* B. L. deſcripſi & communicavi. Ideoque, cum ſcitu digniſſima juxta, ac neceſſaria ſint, ea Lectori Amico diligenter revolvenda commendavero. Ex iis enim patebit, quodnam ſubjectum Nitro & Sali, etiam

vulga-

vulgari, pro ſpirituum eorum deſtillationibus, adjungendum ſit, ne ſpiritûs eorum acidi & corroſivi, antequam vi ignis elevantur, & in excipulum transeant, ſuum admixtum corpus aggrediantur, ſolvant, & ſolvendo cum eo coagulentur, & in aliud Ens transmutentur, adeoque agendo repatiantur & deſtruantur, eoque minùs eorum ſpiritûs elevari, & in excipulum transire poſſit. Hæc, quàm vera ſint rationi, & experientiæ conſentanea, Mercurii ſublimatio, tum & plures alii labores Chymici, mechanicè demonſtrant. Hæc autem cùm à nemine Chymicorum hucusque revelata ſint, *loco citato* omnia explanata patebunt. Idcirco etiam ſcriptionis operâ compendifactâ, ad alia transeo, iisque & capiti de Nitro finem impono. Plura tamen, quæ de Nitro & Alumine inferenda eſſent, ex Clariſſimo Schrödero, *pag. 476. & ſeqq.* peti poſſunt; quò etiam L. B. ablegatum volo.

Caput XII.
De
TARTARO.

Non infimum in Medicina obtinet locum *Tartarus vini.* Vix enim modernis temporibus, à Medicis cultioris doctrinæ, medicamentum Laxativum, Purgans, aut Diureticum, ſeu Præparans, præſcribitur, quin *Tartarus*, ſive ſimplex, ſive ut plurimum ejus *Cremor*, vel etiam *Vitriolatus Tartarus* ei adjungatur, & incrementum addat.

Quid autem *Tartarus* ſit, & quid ſub hoc nomine & Medici & Chymici indicent; item quanta Tartari differentia; nec non de ejusdem, ex vegetabilibus deſumpti, ſpeciebus, ortu & generatione: ea omnia exactè declarat Clariſſimus Angelus Sala, Medicus & Chymiater Celeberr. *in ſua Tartarologia, ſect. 1. cap. 1.* & *2. pag. 120. & ſeqq.* quibus ſuperaddere plura, ſupervacaneum omninò eſſet. Idcirco, ne actum agam, ad *Tartarum vini*, miſſis omnibus ambagibus, me converto, &, (præmiſſis tamen definitione, differentiis, ac utilitatibus Tartari) quædam ſalutaria medicamenta, ex eo conficienda, ſtatim annectam: ad quæ, tanquam ad ſacram anchoram, Medicus in plurimis morborum monſtris confugere tutò poſſit. Inprimis itaque, & vulgariter loquendo, *Tartarus vini* illa eſt reſidentia, quæ ex quolibet vini muſto lateribus doliorum undique ſeſe apponit, &, lapillorum cryſtallinorum duritiem referens, mox obſcuro colore, mox candido magis, juxta vinorum differentiam, ſe ſiſtit & in conſpectum venit. Præter hoc, non exigua etiam portio hujus *Tartari* in fæcibus vini latet, quatenus ob copiam & gravedinem fæcum, motu quaſi violento, & raptu, à cryſtalliſatione præpeditum, lateribus doliorum apponi, & in ſolidam ac cryſtallinum compagem converti, & adhæreſcere non potuit. Præterea ex quolibet vino vetuſto fermentato, abſtractò priùs ab eo ſpiritu vini, Tartarus purus & putus, leni & repetita exhalatione aquoſitatis; nec non ex fæcibus aceti deſtillati vini nigerrimis, talis Tartarus artificioſâ ſeparatione producitur & colligitur: qui Tartarus non, niſi puritate, inter ſe differt, & pauculis aliis accidentibus ab invicem diſcrepat. Subſtantiam *Tartari* duriusculam, ſolidam & cryſtallinam, *vini Salem* dixeris, aciditate tamen conſpicuum & prævalentem, guſtum & ſaporem gratum vinoſum referentem: puri verò & ſimplicis ſalis, quà ſalis, naturam excedit; adeoque meritò non ſimplex & uniforme, ſed compoſitum corpus, vegetabile dicendum, conſtans iisdem, quibus & reliqua, principiis, *Spiritu* ſcilicet, *Oleo*, & *ſale fixo*: quæ omnia in deſtillatione, tanquam verâ Tartari analyſi, in apricum prodeunt & conſpiciuntur. Porrò magna eſt *Tartari* differentia, eaque juxta diverſitatem tam Vinorum, quàm Regionum,

num, in quibus vina creſcunt & naturaliter producuntur; item etiam ratione puritatis, molis, ſive magnitudinis, atque virtutis. Quò enim perfectiora & ſalubriora vina; eò præſtantiorem etiam Tartarum gignunt atq; producunt: adeoq; haud parum in electione Tartari, ſi Medicinam præcipuè ſpectes, aut uſui humano, & Medico, illum adoptare velis, poſitum eſſe exiſtimes. Præſtantior itaque, & inter reliquos ſalubrior, & cæteris præferendus *Tartarus* eſt, qui *ex vino Rhenano* & *Italico* producitur: quippe qui non ſolùm purior, in majorem molem & cryſtallinam compagem concretus, ſed ſapore magis acidulo & grato præditus eſt; & gratiorem, fragrantemq; veluti reddit ſpiritum vinoſum, viribus ſeu virtutibus præpotentiorem ipſo ex vulgari Tartaro deſtillato ſpiritu.

Bonitatem Tartari Clariſſ. Angelus Sala, *in præfato ſuo Tractatu, Tartarol. cap. 4. pag. 124.* ſequentibus deſcribit, ubi ait: *Optimum autem Tartarum ab omnibus tam Medicis, quàm Chymicis, unanimi conſenſu habetur illud, quod continuâ ſerie coagulatum dolii lateribus, aut fundo ejusdem, in longitudinem protenſum adhæreſcit: maximè eſt ponderoſum; duritieq; ſuâ non cedit lapidi; ab eaq;, quâ vinum tangit, parte plurimis apicibus, adamantis inſtar, acuminatum ſplendet; quodq; confractum, non apparet, inſtar ſpongiæ, poroſum, aut terrâ refertum, ſed ſubſtantia ſuâ eſt ſolidiſſimum: contrita etiam minutiſſima ejusdem particula ex tempore, cretæ ſimilis, candeſcit. Has notas habent omnia illa, quæ à vinis Rhenanis colliguntur, Tartara: quæ etiam cæteris, quando crudis uti voluerimus, longè præferenda.*

De *Tartari* crudi utilitate, ac qualitatibus, in Medicina, idem ſupradictus Doctiſſ. Sala, *cap. 5.* ita diſſerit:

Tartaro hoc non ſolum Aurifabri, Vitriarii Veneti, ſive Cryſtallopœa, ſerici item Tinctores, aliiq; Artifices Mechanici, pro cujusq; artificio diverſimodè utuntur: verùm etiam maxima ejusdem eſt in Medicina utilitas; unumq; eſt ex illis medicaminibus, quæ diverſis donata ſunt qualitatibus, contrariosq; habent effectûs. Nam quoad ſubtilem, acidiuſculam, & penetrativam, quæ in ipſo latet, ſubſtantiam, non multum diſſimile eſt frigidæ & ſiccæ qualitati, ut & ſubtilitati optimi ac puriſſimi aceti; quâ linguam aridam recreat, ſitim à cauſa calida excitatam reſtinguit, fervorem ac ebullitionem bilis reprimit, appetitum revocat, dolores ventriculi ſedat, viſcidos, tenaces, ac mucilaginoſos humores attenuat ac reſolvit, interiorum viſcerum obſtructiones reſerat, aliosq; producit effectûs aceto familiares. Deinde ratione qualitatum calidarum, ac inciſoriæ ſalis, quæ in aciditate tartari latitat, acrimoniæ, obſeratos in corpore, à materia frigida exortos flatûs non ſolùm meliùs diſcutit; verùm etiam omnis generis crudos tartareosvé humores incidit, & alio quovis medicamine feliciùs ac commodiùs blandiſſimè educit. Hacq; eſt cauſa, cur plurimi è Dogmaticis Medicis hoc tartarum ita extollant, idq; lenientibus, ad acuendam eorundem energiam, ſtimuli loco, feliciſſimo ſucceſſu admiſceant. Cujus rei exempla habemus in Pharmacopœia Auguſtana; ubi longo uſu ac experientiâ comprobatus reperitur Pulvis Senæ præparatus Montagnana, inibiq; à Medicis Auguſtanis deſcriptum, ac multis nominibus recommendatum Tartarum. Tartarum verò hoc excellens etiam, ac utile eſſe purgans medicamentum, præter alia exempla, meo id ipſum proprio ſanctè atteſtari ac affirmare poſſum. Cùm enim in juventute mea per quinquennium paſſione Colicâ multoties miſerrimè diſcrutiarer, nullisq; medicamentis, aliàs maximè juvantibus, ab eadem liberari ac curari poſſem: ſingulari cujusdam magnarum qualitatum, patriâ Lucenſis, in Italia, Senis conſilio ℥vj. ſubtiliſſimè pulveriſati crudi Tartari aſſumebam; cujus effectûs aliorum omnium, antè aſſumptorum, purgantium longè erant excellentiores. Hoc enim aſſumpto, in longum, & quidem inconſuetum, tempus ceſſabant acerrimi cruciatûs; redeuntibus verò iisdem, reiterando hujus uſum, immunem à tantis ærumnis, per biennium, vivebam vitam. Aſt aliquando ad Perſtrenuum vocatus virum, Dn. Zachariam Geit Köfflern/ *Equitem auratum, & S. R. I. ab Ærario, p. m. podagrâ, in arce ſuâ* Hannßheim/ *laborantem, multò atrociùs, quàm hactenus unquam, cùm prædictis doloribus torquerer, tentatis aliquot, quæ ad manûs erant, tam internè, quàm externè, ſed fruſtra, remediis; recordabar uſûs mei Tartari: ac cum temporis offerebatur quippiam tartari à vino Ungarico,*

ſepa-

Digitized by Google

ſeparati, cujus, non conſiderata ejuſdem impuritate, nec, quam habet cum vino Rhenano longa diſparitate, ex tempore prædictam doſim cum brodio carnis, abſq; ullo alio additamento, aſſumebam: quo ſatis benignè aliquot vicibus ſumpto, materiaq; peccans exoptatè expulſa; ita quidem, ut ab acutiſſimis hiſce doloribus plenariè liberatus, nihil ampliùs de tantis cruciatibus viginti nunc ſex annis perceperim, & divinâ gratiâ, ab eo tempore ſatis placidè vixerim. Quam mihi factam alleviationem, meo quidem judicio, adſcribo remotioni cauſæ per tartarum factæ: quia tartarus paſſiones à viſcoſa, tartarea ac frigidâ, in inteſtinis collectâ, ac iis tenaciſſimè adhærente materiâ progenitas certò credebam: quam materiam tartarum præmemoratum ſuâ qualitate reſolutam, ac attenuatam eliminavit; quod aliis medicamentis fuerat impoſſibile. Ut ita remotâ ex fundamento cauſa materiali, remotum etiam ſit exinde natum accidens. In hiſce & aliis morbis, à prædictis cauſis ac fluxibus ortis, plurimis quidem, non conſuetus agrotus, dandum ejus ſemper, quos præſtitit, ſum expertus effectus: nihilq;, quod remorari uſum ejus demum poſſit, invenio; niſi quòd fortè delicatulis, ac nauſeabundis, moleſta ſit nimia ejus doſis. Aſſumendum enim, quando, abſq; alio alio additamento ac ſtimulo, verè purgantis munere fungi debet, ab ʒſſ ad ʒvj. & ʒj.

Optandum itaq; eſſet, ut purgans ejuſdem facultas in minorem redigi poſſet quantitatem. Hactenus autem exemptum adhuc non licitum fuit Corinthum: alii etiam prætenſum invenire aditum. Hucusque Clariſſ. Angelus Sala.

PURIFICATIO TARTARI, id eſt, CREMORIS & CRYSTALLORUM TARTARI PRÆPARATIO.

QUòd Chymici (qui rerum Medicinalium utilem quæſtum faciunt, & medicamenta ſimplicia ab impuritatibus, quibus referta præſtant, ſtudiosè ſedulitate, utile nimirum ab inutili ſegregando, liberant) purificationem Tartari, & Cremoris, ac Cryſtallorum, præparationem variis modis moliantur, id ex prædicto Clariſſ. Ang. Sala, & aliis quamplurimis, patet. Cum autem ſtudioſus Lector meritò non gaudeat pluralitate proceſſuum, qui ad unum eundemque finem conſpirant; ſed uno, eoque vero, modo parandi hoc vel illud medicamentum contentus eſſe poſſit; idcirco dexterrimam *Tartari purificationem, Cremoris & Cryſtallorum Tartari præparationem*, quam, *in præmiſſis noſtris Animadverſ. pag. 461.* ad unguem usque, cum omnibus ſuis manipulationibus, & annexis inſuper neceſſariis & ſcitu dignis notis, deſcripſi, L. B. commendare volui. Namque ſi bene perpenderit, manumque operi ipſi applicuerit; haud meliorem, brevioremque invenerit modum, hanc Cremoris & Cryſtallorum Tartari purificationem, & præparationem, inſtituendi. Proinde, ne actum agam, aut crambem bis coctam apponam; ad alia tranſeo. Et quidem, cum, *in præmiſſis n. Animadverſ. loco citato, pag. 462.* docuerim, Tartarum cryſtalliſatum, ſeu Cremorem Tartari, peregrinis virtutibus imbuere, ac eidem vim vel catharticam, vel magis diureticam, imprimi poſſe, mediantibus Decoctis rerum catharticarum & diureticarum, vel ſuccis etiam expreſſis, cum iisdem Tartarum diſſolvendo, coquendo, ac iterum cryſtalliſando, vel ad ſiccitatem abſtrahendo: idcirco quomodo hoc effectui dandum, ſequentes demonſtrabunt formulæ. Et licet nonnunquam colore alieno Tartarum, hoc vel illo ſucco, aut decocto, ſolutum, tingatur; nihilo tamen minùs, ſi in porphyrite teratur, iterum albeſcit, aut quandoque nonnihil rubeſcit; & haud ineleganti nonnunquam colore, majoribusque etiam virtutibus, imbutum proſtabit.

TARTARUM DIURETICUM cum FRAGIS.

℞. Tartari albi Rhenani, aut Veneti, ſeu Italici, libram unam: craſſiuſculè contuſus coquatur fortiter in vaſe fictili, ſeu ferreo cooperto, cum

Succi Fragorum recenter expreſſi libris ſex,

 horâ

horâ unâ circiter, & ſtatim per colatorium purum tranſmittatur & colatur, quantum diſſolutum fuerit. Percolatum Tartarum in alio vaſculo, vitreo nimirum, vel terreo, factâ prius unicâ ebullitione, ſinitum refrigeſcere ſinito. Frigefactis omnibus, eximatur Tartarum percolatum, & aſſervetur; ſuccus verò reſiduus, unà cum Tartaro reſiduo nondum diſſoluto, denuo coquitur, & tranſcoletur quidquid diſſolutum fuerit, & in calore etiam lenium cryſtalliſetur; quod tamdiu continuandum, donec Tartarus totaliter diſſolutus & tranſcolatus fuerit. Deficiente verò ſucco, vel mucilaginoſo reddito, propter repetitam coctionem & exhalationem aquoſitatis; diluatur is aquæ communis ſ. q. Ex tali modo optime ſuccedet operatio; & etiam habebis *Tartarum* inſuccatum & *diureticum*: quod aſſerva.

Hac eadem methodo, cum diverſis aliis *ſuccis*, utpote *Ribium*, *de Rubo Idæo*, *Citri*, ſeu etiam *Limon. Cichorii ſylveſtr. Endivia*, *Acetoſella*, *Tartarum* inſuccare, alienis virtutibus imbuere; vel illum ipſum in virtutibus ſuis diureticis efficaciorem reddere poſſumus.

Et quod de *ſuccis expreſſis* dictum, pariter ad *Decocta* referendum. Sic *decocto forti Roſarum rubearum*, ex recentibus Roſis parato, vel eatum *infuſione* clarificata; aut infuſione etiam forti *Violarum Martialium*, ſpiritu *Vitrioli* nonnihil acuata, *Tartari* ſolutionem & cryſtalliſationem eadem opera perficere; eique nomen *Tartarum Roſatum*, & *Tartarum Violatum*, imponere poſſumus: quæ haud exiguis virtutibus diureticis, hepar inſuper, & reliqua viſcera, roborandi, alvumque potius ſolvendi, dotata erunt.

Sin *Tartarum* magis *ſolutivum*, & *purgantem* reddere animus ſit: hoc aſſequemur præfata pariter methodo ac via; *decoctionibus* nimirum, aut *infuſionibus*, rerum quarundam cathartic[illegible]arum, vel unius, vel plurium ſimul: exempli gratiâ: Accipiamus *Radic. Mechoacæ albæ* libr. ſemis: hæ in frutula conciſſæ coquantur, repetitis vicibus, cum ſ. q. *Aq. ſimpl.* addito *Tartari purioris*, ſeu *albi*, [illegible] libra una, & per colatorium [illegible], vel pannum tranſcolentur, decoctionem ſæpius repetendo, donec totum tartarum diſſolutum & tranſcolatum fuerit: deficiente verò aquâ, recentem ſubſtituendo, verum in, quam pauca fieri poteſt quantitate aut copia, ad majorem virtutem *laxativam Tartaro* imprimendam. Idem etiam ſermo ſit de *Radicibus Aſari recentibus*, *Hellebor. nigri recent.* & quæ de illarum cenſu ſunt; *Rhabarbaro*, *Rhapontico*, *Ebuli Radic. ſuccis* item *expreſſis Gratiolæ* & *Mercurialis*.

Nota: Obſervetur tamen, quod, ſi portio Tartari coctione forti ſoluta, & in frigore ab aquâ illa denuò ſeparata fuerit, uti naturaliter contingit, & de natura Tartari eſt; illa aqua remanens, pro reſidui Tartari diſſolutione adaptanda, & ultimo eandem Tartaro, ex integro ſoluto, vel totaliter, aut ſaltem pro majori parte, evaporare ſinenda ſit; quo majores virtutes in Tartarum commigrent.

TARTARUM CHALYBEATUM.

℞. Vitrioli Martis, cum ſpiritu vitrioli, vel cum ſulphure, parati unciam ſemis:

ſolvatur in

Succi Endiviæ recenter expreſſi & depurati, ſeu

Acetoſellæ, ſ. q.

Solutionem hanc incorpora cum

Cremoris ſeu acidi Tartari unciis tribus,

ac leniter, in vitreo vaſe, calore leniſſimo, exſicca & aſſerva. Præſtans eſt in obſtructionibus hypochondriorum, & ſuppreſſione menſium: aperit & alvum leniter.

TARTARUM ANTIMONIATUM.

℞. Tartari Cremoris, ſeu Veneti albi, libram unam,

Flor. Antimonii alb. uncias duas.

Coquantur in ſ. q. aq. ſimpl. [illegible] vicibus, ſemper recentem aquam affundendo, donec totus Cremor ſolutus, & per [illegible] tranſcoletur. [illegible] aqua tota [illegible] tranſcolato tartaro ſoluto, [illegible] abſtrahatur ad ſiccitatem *Tartari*: qui ſuper porphyritem leviganda, ac uſui aſſervandus eſt. *Purgat leniter*

niter per ſuperiora & inferiora: praſtat in febribus diuturnis, & tertianis intermittentibus, aliisq́ morbis chronicis & radicatis: à ſcrupulo ſemis, ad grana xv. & ſcrupul. unum.

SPIRITUS TARTARI.

QUomodo is deſtillandus, omnibus Pharmacopœis notiſſimum eſt: nimirum, ut Tartarum, craſſiuſculè confractum, retortæ vitreæ, luto obductæ, immittatur, &, agglutinato largo recipiente, igne aperto, primò leniſſimo, per gradus deinde ſenſim adaucto, deſtilletur; prodeuntibus *Spiritibus* volatilioribus, & non admodum fœtidis: qui, antequam oleum craſſum, cum nebulis obſcuris, prorumpat, mutato protinus recipiente, ſeorſim aſſervandi; deſtillatio verò, alio recipiente illico præmiſſo & agglutinato, igne magis aucto & violento, continuanda, donec & *Oleum Tartari* craſſum, ac *Spiritûs* fœtidi, nebulis craſſiſſimis in recipiente apparentibus & conſpicuis, tranſierint totaliter. Abſolutâ deſtillatione, omnibusq; frigefactis, ſeparetur *oleum* fœtidum ac craſſum à ſuo *ſpiritu*, per tritorium, vel chartam emporeticam aut filtrum; ut alibi oſtendi: ac per retortam, ex ſabulo, ſeu arena, admixtis oleo priùs cineribus, ad exſiccationem ejus ferè totalem, dextrè rectificetur: *quod praſtat in obſtructionibus Lienis & Hepatis, externè inungendo; Emplaſtris item & Unguentis ſpleneticis ac hepaticis admiſcendo.* Ejus porrò virtutes Clariſſimus Sala ita deſcribit:

Sunt nonnulli, qui hujus Olei guttas aliquot exhibitas, ad dolores colicos, ſtranguriam, dyſuriam, aliaq́, è flatibus orta ſymptomata, ut etiam uteri ſtrangulatum, maximè dicunt utile. Eo hactenus nunquam ſum uſus, nec aliis utendum præſcripſi: attamen quia aliàs Oleum Succini, ut & alia ex Gummatibus elicita balſama, quæ non minùs, quàm hoc, calida nimium ac penetrantis qualitatis ſunt participia, graviſſimoq́, ac maximè ingrato nares feriunt odore, ſummo judicio ritè exhibita, nihil nocent: ſimiliter etiam Oleum hoc tartari, quod tamen ex nullo deleterio ſubjecto deſtillatum fuit, tutò probari poſſe, exiſtimo.

Oleum hoc Tartari quia, cutis poros efficaciſſimè aperiendo, ſudores promovet; ejus itaq́ uſus maximè eſt commodus externè: ſi ſcilicet unguentis ad ſcabiem, aut luem Veneream, admiſceatur. Non minori etiam cum fructu adjungitur emplaſtris, duros calloſosq́ tumores diſſolventibus. Ex eodem etiam ipſo egregium paratur unguentum contra chiragram & podagram tumoroſam: ſi ſcilicet nodoſi tumores, à materia pituitoſa coagulatâ frigidâ, articulis impacti hæreant.

NB. Sunt, qui rectificationem hujus *Olei* in veſica cupreâ, affuſâ quantitate largâ aq. ſimpl. præcipiunt & perficiunt. Verùm hæc rectificatio amethodica planè eſt; quemadmodum olea, per retortam primitus deſtillata, ponderoſa nimis & craſſa, vix ac ne vix quidem hâc humida deſtillatione tranſeunt, quin major eorum copia, picis inſtar, in reſiduo maneat, prodeunte pauculo oleo flavo rubicundo, ſed potioribus etiam virtutibus ſuis orbato, tanquam ab aqua alluente, quæ eodem odore & ſapore imbuta proſtabit. Et quamvis graviori odore prædita ſint olea per retortam deſtillata & rectificata, & empyrevma ſpirent; minùs verò fœteant olea cum aqua rectificata: nihilo tamen minùs, non tam ad pulchritudinem & odorem magis gratum, quàm ad virtutes & efficaciam ſalubriorum medicamentorum, proſpiciendum eſſe, omnino judico; ne medicamina habeamus virtutibus ſuis orbata, ſed efficaciâ & virtutibus integris adhuc gaudentia. Verùm enim verò, quæ in deſtillatione *ſpiritûs* & *olei Tartari*, ne tantopere fœteant, aut empyrevma ſpirent, obſervanda ſint, *in præmiſſis n. Animadv. pag. 425.* fideliter detexi: nimirum, ut pro eorum deſtillatione *Tartarum* accipiamus aut ſeligamus, vel purum putum *Italicum*, aut *Rhenanum*, multis recrementis heterogeneis non refertum & inquinatum: vel *Cremorem* ipſum ex *Italico*, *Veneto*, aut *Rhenano Tartaro* unicâ ſolutione confectum & purificatum. Hic enim defæcatus, & ab adhærentibus heterogeneis impuritatibus purificatus *Cremor* & *Cryſtallus Tartari*, deſtillationi commiſſus, non graveolentem, ſed fragrantem, & vinoſum præbet *ſpiritum*, ac *oleum* minùs fœtens. Quæ ambo nativis & majoribus viribus prædita erunt, quàm ſi ex crudo & inquinato Tartaro forent deſtillata. Etenim quàm pu-

rum etiam ſeligas Tartarum, haud exiguis tamen recrementis, & heterogeneis rebus, permixtũ deprehendes; à quibus demum in deſtillatione inſignis ille fœtor ortũ habet. Propterea, ut hoc evitemus; præſtat *Tartarum Italicum*, unicâ ſolutione & cryſtalliſatione purificatum, deſtillationi adaptaſſe. Quemadmodum, ut denuò repetam, ipſâ experientiâ, & propriô Marte, comprobavi, quòd *Cremor* & *Cryſtallus Tartari*, qui ex *Italico Tartaro* (tanquam præ omnibus aliis magis puro, albicante, cryſtallino, inque majorem molem concreto) præparatur, majoribus non ſolùm polleat virtutibus; verùm etiam *Spiritus*, ex tali cremore ſtillatus, verè fragrantem & vinoſum ſpiret odorem amabilem, longè diverſum ab illo, qui ex vulgari quovis Tartaro, aut ejus Cremore, fuerit deſtillatus. Et hæc digna ſunt obſervatũ.

Si de *rectificatione ſpiritûs Tartari* ſermo ſit, illa tantopere neceſſaria non eſt, ſi juxta noſtram ſuperiorem admonitionem non ſolùm ex purificato Tartaro Spiritus fuerit deſtillatus; ſed & fœtidus ac fœculentus ſpiritus ſeparatim ultimò, unà cum oleo, exceptus: qui ipſe autem, ultimò nimirum prolectus ſpiritus, rectificatione ſummopere eget; ſive is per ſe, in alembico vitreo, ex arena; ſive à ſuo capite mortuo reſiduo; ſeu potiùs à ſale Tartari purificato, ſemel atque iterum rectificetur: quò non ſolùm fœtorem empyrevmaticum deponat; verùm etiam potiores virtutes penetrantes & reſolventes, à proprio ſuo ſale, illum veluti volatilem reddendo, mutuet, iisq; nobilitetur.

Aliam hujus ſpiritûs rectificationem ponit Clariſs. Schröderus, *in ſua Pharmacop. Medico-Chymica, lib. 4. pag. 220.* quæ ita ſe habet: *Ex capite mortuo Tartari, à deſtillatione ſpiritûs & olei relicto, extrahatur ſal, quod, ſolutionibus ac coagulationibus purificatum, conjungatur cum ſpiritu ſuo proprio Tartari, ac Oleo; digerendo in B. M. vaſe clauſo, donec ſal totus ſolutus ſit. Cum hoc liquore impaſta argillam ſiccam, formaq; globulos, & illico deſtilla ex retorta, igne nudo, (uti ſpiritus Nitri.) Prodibit, cum ſpiritu & oleo, ſal ferè totus ſpiritualiter, impoſterum à ſpiritu Tartari inſeparabilis: oleum fœtens ſepara à ſpiritu, ut moris.* Hæc ille.

Vires quod ſpectat ſpiritûs Tartari, de illis Clariſs. Sala talia habet: *Prædictus Tartari ſpiritus habet in ſe egregias qualitates, ſalinas, incidit quibus, penetrat, attenuat, aperit, reſolvit, diſcutit & purificat, nec ſibi ex hydroticis par habet. Permeat enim ſpiritualiter univerſum corpus, membrorumq; internorum principalium, ut & venarum, obſtructiones aperit, totiusq; corporis habitum ab omni immunditie, ac ſubtilibus ſuperfluitatibus, per ſudorem & urinam reddit immunem. Ideoq; pro curandis hydrope, tympanitide, arthritide, paralyſi, ictero, ſcorbuto, lue Venereâ, impetigine, ſcabie, aliisq; cutis impuritatibus, ut etiam in contracturâ artuum, ex materiâ flatulenta, humorali ac fluidâ, non verò tartarea coagulatâ, & in articulis fixâ, ortâ, præter uſualia purgantia, & alia, quæ methodus medendi in curandis hiſce morbis requirit, tam interna, quàm externa, medicamina, eſt ex optimis, certiſſimis, & in qualitatibus ſuis maximè innocuis, quæ in rerum natura huic ſcopo utilia inveniri, vel arte præparari poſſunt, ſpiritus hic primaria medicina; reliquisq; omnibus prævalet*

Doſis: Propinatur in aquis deſtillatis appropriatis, vel brodiis carnium, vino, decoctis, aut infuſis, pro judicio Medici, à ℈j. ad ʒj. plus minus; pro ratione circumſtantiarum: reiteraturq; toties, quoties ejusdem repetierit neceſſitas.

SPIRITUS TARTARI ALEXIPHARMACUS.

℞. Spiritûs Tartari ritè deſtillati libram unam ſemis;

cui adde

Rad. Zedoariæ,

Angelicæ,

Baccar. juniperi, ana unciam unam,

Cortic. Citri recent. extim.

Arantior. recent. ana drach. ſex,

Macis drachmas tres.

Factâ maceratione brevi, in cucurbita vitrea, fiat deſtillatio in arenâ leniter, ad ſiccitatem ſpecierum; cavendo, ne ultimò comburantur ſpecies, & empyrevma ſpiritus ſpiret: proboſcidi tamen capitelli immittendo ſequentia, in petiâ ligata:

Cortic. Citri recent. extim. drach. duas,

Croci opt. Auſtr. drachmam ſemis,

Camphoræ ſcrupulum unum.

Spiri-

Spiritus prolectus aſſervetur. *Utiliſſimus eſt procurandis febribus malignis, contagioſis & peſtilentialibus. Totum corpus penetrat, malignitatem à corde removet, & per commoda emunctoria expellit. Doſis à drachma ſemis, ad drachmam unam, & unam ſemis.*

SAL TARTARI.

In reſiduo capite mortuo, à deſtillatione ſpiritûs & olei Tartari, latitat ejus *Sal* in quantitate, & larga copia: qui, præmiſſâ aliquali adhuc calcinatione, ſeu reverberatione dicti capitis mortui, aquâ ſimplici repetitis vicibus affuſa, elixiviandus, probè filtrandus, & tandem, in ſartagine ferreâ leniter coquendo & evaporare ſinendo aquoſitatem, ad ſalinam ſiccam ſubſtantiam reducendus eſt.

OLEUM TARTARI PER DELIQUIUM.

Quòd ſi caput hoc mortuum, à deſtillatione ſpiritûs Tartari reſiduum, ſeu aliud Tartarum calcinatum, anguſto acuminato ſacculo lineo incluſum, & in cella, ſuppoſito vitro, ſuſpenſum, aliquandiu relinquatur; in albicantem & clarum liquorem, qui ſub digitis, pinguedinis inſtar, tactu percipitur, diſſolvetur & diffluet: qui liquor reverâ *Oleum* non eſt, ſed, propter ſuam unctuoſitatem, hoc nomen ſaltem adeptus; in ſe ipſo autem nihil aliud eſt, quàm *ſal Tartari*, humiditate aëris in cella impragnatum, ac in liquorem ſolutum, valdè abſterſivum. De cujus uſu, virtutibus, ac utendi modo, & pluribus, quæ circa illud obſervatu digna ſunt, eruditè diſcurrit præfatus Angelus Sala, *in ſua Tartarologia, pag. 133.* ſequenti modo:

Crebrior ejus uſus eſt externus, quàm internus, in abſumendis ſcilicet ſpongioſis carnis, aliisq́, in ulceribus inveteratis, excreſcentiis, ſive hyperſarcoſibus, iisdemq́, mundificandis ac firmandis. Summè etiam eſt utile, admixtum epithematibus vel emplaſtris, tam in forma liquida, quàm ſolida, tumoribus aquoſis adhibitis. Hoc ſiquidem ſal validiſſimè ſiccat, diſſolvit ac diſcutit. Cuti exoptabilem conciliat nitorem, eandemq́, levigat & purificat. Quamobrem ſexui muliebri, in extirpandâ præcipuè faciei, colli, ac manuum impetigine, maximo eſt in uſu: maximo etiam cum fructu permiſcetur aquis ac unguentis, ad ſcabiem à craſſo phlegmate ortam. Ubi verò ſalſi, ſeroſi, ac ſubtiles, ut in ulceribus diu manantibus ac ſerpentibus videre licet, humores dominantur, in illis omnimodè eſt ab hoc abſtinendum, quia eosdem reddit acriores, ac hujusmodi in ulceribus calorem maximè detrimentoſum adauget, doloremq́, ſubminiſtrat, acerbiorem. Plus etiam damni, quàm utilitatis, ejusdem ferre uſus poteſt, dum mulierum conſtitutionis plethoricæ, tenerrimæq́, cutis, facies faciunt excandeſcere, & rubras excitant puſtulas. Pro univerſali itaq́, præparativo uti eo non poſſumus.

Maximus aliàs hujus liquoris, ut & ipſius ſalis, antequam in formam liquoris fuerit diſſolutum, in multis operationibus Chymicis, præſertim verò ubi aliqua metalla, cum ſuis corroſivis priùs diſſoluta, veniunt præcipitanda, ut commodiùs de hinc, quando ſub formâ pulveris fundum petierunt, à liquore ſeparari poſſint: ut in auro & chalybe præſertim videre licet, uſus eſt. Hoc etiam ſale quidam corallia & perlas, deſtillato aceto priùs diſſolutas, præcipitare ſolent. Sal enim Tartari, ſive ſiccum, ſive diſſolutum, perlis & coralliis additum, illa candidiſſima, inſtar pulveris, ad fundum præcipitare facit; quem multâ aquâ poſtea edulcoratum, ratione ſuæ ſubtilitatis, magnifaciunt. Quando verò, meâ quidem opinione, hæc ita conſequenda inprimis ſubtilitatis gratiâ peraguntur; exiſtimo ego, melius fore, ſi corallia & perlæ, aqua aliqua deſtillatâ ſuper lapide porphyrio (ut Pharmacopæi hactenus ſunt ſoliti) optimè trita, in ejusmodi ſubtilis pulveris formam redigerentur, quàm ſi, pro ſubtiliſandis his ipſis, aceto deſtillato & ſale tartari uteremur; de quibus in coralliis & perlis ſemper aliquid hærere ſolet: ut ita, mutato illorum naturali temperamento, conformem eum nudè tritis operationem edere haud poſſint: quod in aphoriſmis meis Chymiatricis ſedulò monui. Quòd ſi Magiſteria hæc, pro acquiſitarum, in ſolutione & præcipitatione, qualitatum ratione aliis ſcopis quiſpiam deſtinaverit; liberum id eſto Medico, qui iisdem pro diſcretione ac judicio uti ſcit ac didicit. Tandem denique ſal tartari ingreditur etiam mixturam vaſorum vi-

Digitized by Google

treorum cryſtallinorum ; eodemq́, utuntur tinctores, aliiq́, artifices Mechanici : de quibus hic ulterior dicendi locus non eſt.

TARTARUS VITRIOLATUS, ſeu SAL TARTARI VITRIOLATUS.

Du hoc medicamento ubivis decantato, & familiari in omnibus Officinis, plurima præfatus ſum *in Animadverſ. in in Pharmacop. Auguſt. pag. 449.* ſub tit. *Magiſt. Tartari, D. D. Auguſtan.* quæ, cùm lectu digna ſint, & ſcitu neceſſaria, B. L. revolvere poterit. Hoc tamen Pharmacopœos ingenuos etiamnum advertere velim; quòd feliciori ſucceſſu hoc medicamentum paretur ex *ſale ſicco Tartari*, quàm ex *oleo* ejus, ſeu *liquore*: ſicut in prioribus etiam innui. Etenim ex *liquore Tartari* ſi illud conficitur, facillimè in aëre liqueſcit, & plurimas parit, in parandis ex eo medicamentis ſiccis, incommoditates: quemadmodum omnia talia medicamenta, vel pauculis horis in aprico & aëre relicta, humiditatem contrahunt inelegantem, nec in charta coërceri poſſunt, quin in liquamen mox diffluant. Quapropter ut hæc evitentur, & Tartarum paremus vitriolatum cryſtallinum, ſuis virtutibus reſolventibus conſtantem; en! modum ſequentem:

℞. Salis Tartari probè purificati & ſicci uncias ſex, vel octo:

cui, vitro largo immiſſo, ſuperaffundatur pedetentim & ſucceſſivè, ne nimium incaleſcat,

Spiritûs Vitrioli, vel Sulphuris opt. q. ſ.

quouſque nulla ampliùs ebullitio, ſeu ſtrepitus, ex affuſione ſpiritûs advertatur, ac *ſal Tartari* à *ſpiritu* ſufficienter ſaturatus ſit. Quo facto, ſiccetur ſaturatus ſal in leniſſimo calore; qui denuo, ſ. q. aq. ſimplicis ſuperaffuſâ, ſolvatur, filtretur, & leni exhalatione aquoſitatis cryſtallizetur.

Virtutes hujus ſalis Tartari vitriolati notiſſimæ ſunt: *Generale digeſtivum* illud proclamant D. D. Auguſtani; & *ad omnes obſtructiones ſolvendas, in calculo, nephritide, ictero, menſium retentionibus, febribus, hydrope, ſplenis duritie, multô cum fructu* exhiberi, aſſerunt. *Medicamentū purgantibus aliis admixtum, ea in operationibus ſuis multùm intendit. Doſis ſcrupulus ſemis, ad ſcrupulum unum.*

TARTARUS VITRIOLATUS EMETICUS PURGANS.

℞. Salis Tartari libram unam.

Liquefiat in crucibulo ſuper igne: cui ſtatum pedetentim injiciantur

Vitri Antimonii ſine additione parati unciæ duæ.

Et, poſtquam liquefacta & benè mixta fuerint, bacillo ferreo ea commovendo, illico effundantur. Hinc maſſa refrigerata teratur, in aquâ ſimplici ſolvatur, filtretur, &, quando exhalavit leniter aquoſitas, ad priſtinam ſalis ſiccitatem reducatur. Cui ſali pedetentim & ſucceſſivè inſtilletur

Spiritûs Vitrioli, vel Sulphuris q. ſ.

donec nulla ampliùs ebullitio ſeu efferveſcentia ex affuſione ſpiritûs advertatur. Hoc ſigno apparente, exſiccetur maſſa ſalina Vitriolata; quæ denuo ſolvatur aquâ communi, filtretur, & leniter ac ſucceſſivè, dum aquoſitas exhalarit, cryſtallizetur, aut in ſalinam ſtatim ſiccitatem reducatur, uſuique aſſervetur. *Purgabit leniter; maximè per inferiora*: quemadmodum Antimonium tali modo dupliciter correctum eſt; per ſalem nimirum Tartari, & ſpiritum Vitrioli. Hinc *præſtabit in morbis chronicis, diuturnis, melancholiâ hypochondriacâ, febribus quartanis, & tertianis intermittentibus diuturnis. Doſis ſcrupulus ſemis, ad ſcrupulum unum.*

TATARUS VITRIOLATUS ANTIMONIALIS ALIUS.

℞. Flor. Antimon. alb. uncias duas,
Cremor. Tartari uncias quatuor.

Coquantur in ſ. q. aq. ſimpl. repetitis vicibus, ad omnem virtutis prolectionem. Colaturæ omnes calidæ filtrentur per chartam emporeticam. Cum hoc verò decocto ſolvatur

Salis Tartari libra una,

& ad priſtinam ſalis conſiſtentiam & ſicci-

citatem, leni exhalatione aquoſitatis, reducatur. Huic portio ſali, *Eſſentiâ Antimonii* impregnato inſtilletur pedetentim & guttatim

Spiritus Vitrioli, vel Sulphuris q. ſ. pro ſufficienti ſaturatione ſalis (uti ſuprà dictum;) Hinc exſiccetur maſſa ſalina, ac denuò ſolvatur aquâ ſimplici, filtretur, & leni evaporatione aquoſitatis, vitreo in vaſe, ad ſalinam ſiccitatem reducatur, ac uſui aſſervetur. *In virtutibus & doſi, ſuperiori non abſimilis erit.*

TARTARUS VITRIOLATUS SOLUTIVUS.

℞. Radic. Mechoacæ albæ unciam unam,
Aſari drachmas ſex,
Hermodactyl.
Rhabarb. ana drachmas quinq;
Cremoris Tartari drachm. ſex.

Inciſa & contuſa craſſiuſculè coquantur in ſ. q. aquæ ſimplic. repetitis vicibus affuſæ, quouſque omnes virtutes extractæ ſint. Decoctiones & colaturæ collectæ, ac junctim, cum albuminibus ovorum probè clarificentur & filtrentur. Hoc cum Decocto clarificato & filtrato ſolvantur

Tartari Vitriolati unciæ quatuor:

& leniter, humiditatis, ſeu aquoſitatis evaporatione, vitreo in vaſe, ad priſtinam ſalis ſiccitatem & conſiſtentiam reducatur, uſuiq; aſſervetur. *Operatur reſolvendo, & educendo per inferiora feliciter.*

TARTARUS VITRIOLATUS cum SUCCO MERCURIALI.

℞. Tartari Vitriolati, ſeu ſalis Tartari, cum ſpiritu Vitrioli ſuffic. imprægnati & ſaturati, uncias ſex: ſolvatur cum
Succi herb. Mercurialis recenter expreſſ. optimè depurati & clarificati, libris duabus:

ac leni calore, & exhalatione aquoſitatis, ad ſiccitatem ſalis reducatur. Servetur uſui. *Laxat alvum leniter.*

Nota: Plures modi, quâ ratione *Tartarus Vitriolatus* in virtutibus ſuis ſolutivis, diureticis, ac reſolventibus, ſit augendus, hic adduci poſſent. Verùm quia ex præmiſſis omnia clarè patent; & juxta eorum ductum, quilibet peculiarem Tartarum Vitriolatum ſibi apparare poterit; idcircò pluribus ſuperſedeo, & ad alia progredior.

BALSAMUM TARTARI.

℞. Olei Tartari per deliquium facti libram unam, uncias duas: hoc fundatur ſuper
Cremoris Tartari, ſeu Tartari crudi Veneti albi, ſubtiliſſ. triti, libram unam.

Factâ maceratione per biduum, loco calido, totaliter iterum in Maſſam ſalinam, exſiccando, convertantur. Ex hac maſſa, in pulverem redactâ, extrahatur *Tinctura*, vel cum *ſpiritu vini*, pro *uſu interno*; vel cum *aceto deſtillato*, aut etiam cum *aquâ* aliquâ *deſtillatâ*, pro *uſu externo*; quouſq; rubedo aliqua in menſtruo affuſo appareat. Tincturæ poſtea omnes, ſeu tincti ſpiritus, aut aqua, ſeu acetum tinctum, quócunq; demum illorum extraxeris, ad *mellaginem*, ſeu *ſyrupi*, aut *liquoris craſſioris*, conſiſtentiam abſtrahantur; qui uſui aſſervandus. *Eſt medicamentum anti-Podagricum, anti-Nephriticum, & laxativorum medicamenta purgantia violenta reddit benigna, & lenia, quò mitiùs operentur.* Hinc *in morbis diuturnis, chronicis, ſive per ſe, ſive aliis medicamentis admixtum, eximias obtinet vires; tum internè propinatum, à ſcrupulo uno, ad drachmam ſemis; tum externè, membris dolentibus podagricis, & tumoribus duris œdematoſis, dextrè applicatum.*

TINCTURA TARTARI.

COmmodiſſimè illa extrahitur ex *Tartaro* ſimpliciter, in furno figuli, aut fortiter deinceps etiam calcinato, donec variegatis coloribus appareat; & quidem cum *ſpiritu vini*, repetitâ extractione, & affuſione recentis ſpiritûs, quouſq; rubedo in extrahente ſpiritu appareat. Spiritûs poſtea tincti omnes in B. M. ad juſtam *Tincturæ* conſiſtentiam abſtrahantur; quæ ſtudioſè aſſervetur. *Confert in cruentâ urinâ, melancholia hypochondriaca, obſtructionibus hypochondriorum & meſenterii,*

Hydropi

Hydropi & Scorbuto medetur. Doſis à ſcrupulo ſemis, ad ſcrupulum unum.

SAL ESSENTIALIS VINI.

HUnc Tibi, A. L. candidiſſimè revelo, *in Apologia n.* adverſus quendam *Otonem Tachenium*, qui ſe *Hippocratem Chymicum* ſeditioſe & arroganter, alienis ſpoliis, fuco ac pennis, inauguravit. Hanc ut legas excurſionem noſtram, Regiæ Pharmacopœiæ annexam, amicè hortor. Plurimis enim cùm Philoſophicis, tum Medicis rationibus & argutiis abundat, nec non clavis eſt perfectiſſima, quâ Animadverſionum, & reliquorum noſtrorum operum, abdita penetres, & feliciſſimè referes. Non dubito, quin te delectatura ſit rerum varietas & delectus: quanquàm forſan juſtis parentabis gemitibus Zwelfero Tuo, quem pro tot officiis, Reipublicæ Medicæ poſitis, innocuè & crudeliſſimè vides ab ingratiſſimo Thraſone arietari. Sed reperit ſuum hæc fera domitorem, ne ultrò præſumat nocere, & innocuos laniare.

SAL TARTARI VOLATILIS.

QUid de hoc *volatiliſato Sale Tartari*, de quo Doctiſſ. ac Celeberrimus, re & famâ Philoſophus & Medicus, Helmontius, in ſuis operibus multum gloriatur, illumq́; nobis ſtudioſè commendare videtur; adeò quidem, ut nobis vice diſſolventis ipſiusuniverſalis eſſe poſſit; licet ejus præparationem nullibi indigitârit, ſed, more ſolito, duro & novercali in poſteritatem animo, occultarit, & ancipites nos dereliquerit: de hoc, inquam, quid ſentiendum & tenendum ſit, & quâ viâ ac methodo is apparandus, fideliter communicavi *in præmiſſa Pharm. n. Regia Claſſe XV. pag. [illegible] & ſeqq.* quam L. B. haud gravatim revolvere dignetur.

Plura alia, neceſſaria ſimul ac utilia, ex arte Chymica parata medicamenta, invenies in *n. Appendice ad Pharm. Auguſtan.* & Mantiſſa Spagyrica. Ea igitur cum cæteris hoc n. in opere hinc inde citata & allegata loca relegere & huc referre, Te rogatum volo.

Hiſce, Amice Lector, Coronidem ac ultimam imponimus, noſtrum Lucubrationibus noſtris; quas indefeſſo hactenus conatu ac vigiliis, velut totidem temporis ſpoliis, continuavimus. Nondum, fateor, abrupiſſem filum, quin Miſcellaneorum & rariſſimorum Medicaminum ſeriem ac claſſem ultimam attexuiſſem, magno, non dubito, Philiatrorum emolumento; niſi me inquieta Praxis, & negotiorum moles, tantum non opprimeret; vel potius, niſi inglorii Thraſones & Zoili, malevolorum & petulanter inſanientium turba, velut totidem ſapientiæ probra & ſpurii fœtus, omnem everterent genium, ac deluderentque conatum; dum propria ſolum adorant, quæ verò alieno Marte præclarè geſta, emiſſitiis ac furore plenis oculis ſuis & ſupercilio contumelioſè deſpiciunt. Quos ut impoſterum cautè devitem, laſſatos repono artus, ac pennam pro nunc recondo, deinceps in pacis umbra, & ſapienti otio, reſpiraturus. Dabit interim DEus his monſtris, & Hydræ, Herculem: quibus triumphatis, uberiora pandam arcana, nec non victorias lætumque Pæana decantabo. Tu interim, Amice Lector, noſtris lætus gaudeto manipulis & laboribus; quos inter lachrymas, & nunquam terſis ſudoribus, ſeminavimus. Vale, & vive benignus tuo, qui pro te has tulit excubias, Zwelfero. Dixi.

INDEX

A01 1468479

Digitized by Google

INDEX GENERALIS.

Claſſis I.

SYruporum Alterantium, Mellium, Julepo-rum, Mivarum, & Rob, veram componendi rationem explanans. 1

Claſſis II.

Syruporum Purgantium ſtructuram complectens. 31

Claſſis III.

Electuariorum Lenientium parandi normam exponens. 43

Claſſis IV.

Electuariorum Solutivorum mollium ſtructuram comprehendens. 50

Claſſis V.

Confectionum Solutivarum ſolida in forma parandi modum proponens. 56

Claſſis VI.

Pilularum Compoſitiones exhibens. 63

Claſſis VII.

Extractorum genuinum conficiendi modum tradens. 73

Claſſis VIII.

Decoctorum ſtructuram explicans. 84

Claſſis IX.

Pulverum Medicatorum Compoſitiones edocens. 94

Claſſis X.

Eclegmatum, Diacodiorum, & Lohoch, formulas deſcribens. 107

Claſſis XI.

Specierum ſeu Pulverum Aromaticorum dextram conficiendi normam demonſtrans. 113

Claſſis XII.

Trochiſcorum ritè parandorum rationem veram indicans. 128

Claſſis XIII.

Paſtillorum Odoratorum, & Suffituum, parandi modos recenſens. 135

Claſſis XIV.

Confectionum Antidotalium, Narcoticarum, ſeu Opiatarum, Cordialium, & conſimilium, dexterrimas Compoſitiones, ſtudioſè deſcriptas, denotans. 145

Claſſis XV.

Aquarum Compoſitarum, Infuſionum, & Eſſentiarum, abſolutiſſimam præparationem tradens. 190

Claſſis XVI.

Oleorum Coctorum & Expreſſorum ſeriem dilucidans. 257

Claſſis XVII.

Unguentorum ſtructuram ſtudioſè definiens. 272

Claſſis XVIII.

Emplaſtrorum debitè parandorum formulas indigitans. 290

Claſſis XIX.

Ceratorum ac Cataplaſmatum parandorum modum ſignificans. 305

INDEX CAPITUM in MANTISSA.

Cap. I.

DE Auro Metallo, ſeu Sole. pag. 314

Cap. II.

De Argento Metallo, ſeu Luna. 322

Cap. III.

De Chalybe, ſeu Ferro. 334

Cap. IV.

De Ære, ſeu Cupro. 340

Cap. V.

De Stanno. 345

Cap. VI.

De Plumbo, ſeu Saturno. 346

Cap. VII.

De Mercurio, ſeu Argento vivo. 350

Cap. IIX.

De Antimonio. 360

Cap. IX.

De Vitriolo. 385

Cap. X.

De Sulphure. 395

Cap. XI.

De Sal-Nitro, ſeu Sale Nitri. 404

Cap. XII.

De Tartaro. 409

INDEX SPECIALIS.

Ubi notetur, quod numerus primus paginam ; ſecundus columnam denotet.

A.

ABſinthii Eſſentia liquida. pag. 218. 1
Abſinthii Eſſentia vera. 217. 1
Abſinthii Extractum eſſentiale. 217. 1. 2
Acatiæ Succus concretus ſub cenſurâ venit. 229. 1
Acetorum Medicinalium vera præparatio. 213. 1
Acetum anti-Peſtilentiale. 212. 2
Acetum Scilliticum Scillæ virtutes deſtillando non fundit. 221. 2
Acida, ac Syrupi & Liquores acidi, ac vinoſi, non in cupreis, vel aurichalcinis, inſtrumentis, ſed fictilibus debitè vitreatis, ſunt coquenda. 4. 1
de Acidorum Spirituum præſtantia quid Quercetanus. 399. 2
Acidulæ Aquæ, & Fontes, unde originem ſuam habeant. 387. 2
Acidulæ ſunt Tincturæ quædam, & impregnatus Liquor, è quo mineralium ac metallorum virtus, natura, & craſis, reſplendet. ibid.
Adſtringentes virtutes florum & herbarum inter deſtillandum in fundo & reſiduo manent. 224. 2
Agaricus Trochiſcatus ventilatur. 228. 2
Agaricus ventriculo inimica qualitate hoſtilis, indignus, qui Theriacæ adnumeretur. 159. 1
Agaricus vim habet exurendi. ibid. 1
de Agarici natura & indole, variæ diverſorum Authorum ſententiæ. 158. 159. 1. 2
Agyrtarum, ſuper abacos & theatra, fraus & dolus, in aſſumendis venenis. 143. 2
Agyrtarum ampla privilegia multorum malorum cauſa ſunt. 400. 1
Agyrtæ, turpi lucro inhiantes, uni medicamento ſexcentas adſcribunt virtutes. ibid.
Agyrtis miſerrima plebs facilè fidem adhibet, ſanitatis & vitæ ſuæ detrimento. ibid.
Albumen ovi in corpus album & ſolidum à calore protinus coagulatur; nullâ arte ad priſtinum eſſe reducibile: nec in deſtillatione ſimplici ſublime petit. 254. 2
Alexiteria altioris ordinis ſunt, quàm puræ qualitates, & accidentia purè materialia. 152. 2
Alexiteria Germaniæ quoq; ſua innaſcuntur. 150. 1
in Alexiteriis appropriatis hallucinamur, & in ſicco navigamus. 144. 2
Alexiteriorum ſimplicium exacta reſolutio; quantum de quolibet unciam dimidiam Theriacæ correctæ intret. 171. 2
Alexiteriorum ſimplicium quantum unam doſin Theriacæ Veterum intret. 172. 2
Aloës corpus & baſis eſt Pillularum purgantiũ. 63. 1
Alumen plumoſum minerale eſt, naturâ ſuâ fixiſſimum, omnem etiam ignem reverberii eludens: hoc ſi vel per menſem continuo agitatu deſtillaretur, ne vel minimæ virtutis veſtigium funderet. 254. 2
Amuleta anti-Peſtilentialia qualia eſſe debeant. 137. 2
Amuleta contra Peſtem. 140. 1
Amuleta ex Arſenico & Mercurio, additis cordialibus & alexipharmacis, reprobantur. 142. 2
Amuleta quâ ratione venenis adverſentur. 140. 2
142. 1
Amuleta ratione ſymboli venenum allicere debent. 144. 2
Amuleta talibus conſtare debent, quæ veneno ſint veluti analoga & homogenea, vel antipathiâ quadam venena propellant. ibid.
de Amuletis anti-Peſtilentialibus, D. D. Joan. Chryſoſt. Irmbler. Stat. Morav. Proto-Medicus. 140. 1
Amuletis Antiquitas multum tribuit: & quid Celeberrimi Viri de iis ſenſerint. 140. 2
Amuletum unum omnibus venenis indiſcriminatim adverſari nequit. 142. 1
Animalia, eorumque partes, in veros cineres nunquam abeunt: adeoque eorum præcepta antiquitus incineratio amethodica eſt. Sal enim fixus ea iis elici nequit. 221. 1
Animalia in univerſum nihil in ſe fixi concludunt, quàm terram mortuam, ſterilem & exſuccam. 226. 2
Animalia occiſa, eorumque carnes, æſtivo tempore putredinem protinus, & vermiculos, concipiunt; peſtilens venenum, & Mephitim, exhalant. ibid.
Animalia putrida, eorumque carnes, ſemina Peſtis putridæ exhalant, & morbos Epidemios ſuſcitant: idque ratione ſymboli. 227. 1
Animalia ſingularem deſtillandi rationem & dexteritatem expoſcunt, ſi quis eorum vires & ſubſtantiam elicere velit. 237. 1
Animalium decoctio prævia, ante eorum deſtillationem, abſurdiſſima eſt. 236. 1
Animalium tota craſis & energia in ipſo ſale volatili deliteſcit. 200. 2
Animalium vera analyſis per deſtillationem, & principiorum ſeparationem. 200. 1. 2
Animalium vera analyſis Veteribus non fuit nota. 226. 2
Animalium vivificus ſpiritus, tanquam prima eorum virtus & efficacia, coctione protinus exhalet.

INDEX.

lat : nutritiva verò ſubſtantia , ac radicalis eorum humiditas, reſiduo in decocto manet. ibid.

Aniſum Solutivum ſolidum. 58. 2

Anodynum minerale Nitrum eſt fixum. 406. 2

Antidotus Theriacalis prima 176. 2

ſecunda. 177. 1

Antimonii Balſamum. 382. 2

Butyrum. 367. 1

Cinnabaris. ibid 2

Antimonii definitio. 360. 2

Antimonii Eſſentiæ. 381. 382. 1 2

Eſſentia emetica. 383. 1

Mercurius. 383 2

Oleum corroſivum, quod Butyrum vocant. 367. 1

Regulus ſine additione. 365. 1

ſine Marte. 364. 2

Stellatus. 364. 1

ex Antimonii Regulo, & proprio ejus Mercurio, Agricola Eſſentiam haud inelegantem parare docet. 364. 1

Antimonii Sal. 380. 1

Sal ex Vitro. ibid. 2

Sulphur. 381. 2

vid. plura in Sulphur. Antimon.

Tinctura, ſeu Eſſentia. 381. 2

Vitrum ſine additione, & quæ circa ejus præparationem obſervanda. 362. 1

Antimonii Vitrum ſummis ex tollit laudibus Baſil. Valentinus, ac lapidem ſuum ignis ex eo conficere docet. 363. 2

ab Antimonii vitrificatione ferrea inſtrumenta abarcenda. 362. 2

Antimonii proſcriptionis, & querelarum ſuper illud, malè feriatorum hominum temeritas & audacia unica cauſa eſt. ibid. 1

varia nomina. 361. 1

virtutes. ibid. 2

Antimonio diaphoretico vita tolli poteſt, & prorogari, ſolo artificum diſcrimine. 315. 2

Antimonium cuncta Metalla devorat. 363. 1

diaphoreticum, & quæ circa ejus præparationem & exhibitionem obſervanda. 366. 1. 2

diaphoreticum, niſi conſtet, legitimè elaboratum fuiſſe, repudiandum potiùs, quàm ordinandum. 315. 1

de Antimonio diaphoretico cautela. 96. 1

ex Antimonio, & ejus butyro, Panacea. 379. 1

Antimonium diaphoreticum non ad longum tempus aſſervandum. 96. 1

diaphoreticum Solare, ſeu Auratum. 366. 1. 2

ex iiſdem, quibus metalla, principiis conſtat. 360. 2

Antimonium indigeſtum corpus eſt ; quod natura ad latera perfectorum metallorum collocavit. 360. 2

Hungaricum præ omnibus ampleċtendum, quod ex Aurifodinis eruitur, nativum. 361. 1

pro haud exigua ſui parte, in perfecta tandem metalla tranſire poteſt. 360. 2

qui Authores commendarint. 361. 2

ut & vulgaria quædam ex eo parata medicamenta, ſ. pharmaca, tanquam culter in manu puſionis, aut enſis bifidus in dextra ſtulti ſunt. 361. 2

utrum tam exitiale venenum, uti inexperti oſores illud allatrant, doctiſſimus Quercetanus declarat. 361. 1

de Apum naturâ & regimine. 33. 1. 2

Aquæ animalium Eſſentiales quomodo parandæ. 200. 1. 2

ex animalibus vivis quomodo deſtillandæ, eorumque ſpiritus vivificus conſervandus. ibid. 1

è vivis animalibus deſtillatæ ſpiritu vivifico gaudent, & magnæ ſunt effi acia. 149. 1. 2

in Aquarum deſtillandarum compoſitionibus non ſolùm, ſed etiam in aliis, alterius formæ ac conſiſtentiæ, medicamentis diverſorum Authorum, infiniti reperiuntur errores, qui eadem limâ ac ſpongia opus habent. 255. 1

Aquarum deſtillandarum compoſitionem vix ullam repereris, quæ ob ingentes errores non ſit abominabilis. 221. 2

Aquas Compoſitas dextrè diſpenſare & concinnare, duce Philoſophia & exacta rerum cognitione opus eſt. 190. 2

Aquæ deſtillatæ, pro extrahendo chalybe, ſpiritu Sulphuris priùs acidulæ reddendæ. 6. 2

Aquæ Compoſitæ Quercetani, quæ ob decumanos errores ſunt abominabiles, enumerantur. 221. 2

in Aquis deſtillandis compoſitis quantopere Authores hallucinentur. 205. 1

Aquarum Compoſitarum genuina deſtillatio prægrandes patitur difficultates. 190 2

Aquæ ex herbis ipſis deſtillatæ longè antecedunt illas, quæ ex ſuccis earum expreſſis eliciuntur. 229. 2

Aqua è Carnibus deſtillata propriè aquæ elementari æquiparari poteſt. 236. 1

Aqua ex Mica panis, ex mente Mynſichtii, Phthiſicos curare debet, quos nec panis indies comeſtus, aut in panatellas & alia fercula converſus, à phthiſi liberare valet. 234. 1

Aquas deſtillatas ſpirituoſas decoctionibus deſtillare, abſurdiſſimum eſt. 215. 1. 220. 2

Aqua Alexipharmaca. 195. 1

Aqua Aloëtica Mercurialis. 203. 1

Digitized by Google

INDEX.

Aqua ex Abietis ſummitatibus ſummo vere deſtil-
landa. 20. 1
Aqua Anodyna. 206. 1
Aqua antApoplectica. 193. 1
antApoplectica alia. 194. 1
antApoplectica Mineralis. ib.
Arthritica. 194. 2
Aſthmatica. 195. 2
ad Auditum. ibid.
Embryonum. 196. 2
Aqua Carbunculi Schrōderi. 249. 1
Aqua Carminativa. 198. 2
Cephalica & antEpileptica. ibid.
Aqua Cinamomi, per noctem poculo antichalcino
vel argenteo infuſa, vim Emeticam contrahit. 3. 2
Aqua Cordialis Calida. 197. 1
Frigida. ibid. 2
Frigida alia. 198. 1
Aqua Coſmetica Mynſichtii. 242. 1
Aqua Coſmetica Schrōderi. 249. 2
Coſmet. pretioſa Schrōderi.
Dyſenterica Quercetani; ejuſq; examen.
222. 1
Aquæ Dyſentericæ Quercetani compoſitio Muſi-
ca videtur, ex diſſonis & ingratiſſimis vocibus
accumulata. 227. 2
Aqua antEpileptica & Cephalica. 198. 2
antEpileptica alia, ſeu Hirundinum compo-
ſita. 199. 1
antEpileptica alia, è volucrum ſpecie diffe-
rentium pullis. 201. 1
antEpileptica & antiPodagrica 202. 1
Aqua pro Epithemate cordis. 198. 2
ex Helleboro deſtillata ſapore acri gaudet.
35. 1
Hirundinum antEpilepticæ Quercetani bi-
næ, earumq. Cenſuræ. 219. 1. 2
Hirundinum Compoſita. 199. 1
Hypnotica, ſeu Anodyna, aut ſomnifera.
206. 1
Hyſterica. 203. 2
Laxativa efficacior. 42. 1
Ordinaria Viennenſis. 31. 1
Laxativa pro uſu quotidiano. 41. 2
Maſtichina ſtomachica. 202. 2
Mercurialis Aloetica. 203. 1
Mercurialis ſ. Mercurii. 357. 1
pro Aqua Mercuriali Inſtrumentum Deſtil-
latorium, æri inciſum. 359
Mercurii alia. ibid. 2
Mercurii Rudolpho Imperatori S. m. ad-
ſcripta. ibid.
Nephritica. 203. 2
Nitri, & quomodo dextrè paranda. 244. 2
Nitri ſimplex, ſeu aqua Regia Ferdinandi,
non niſi aquæ ſimplicis deſtillatæ vires
æmulatur. ibid.
Odorifera. 204. 2
Aqua Odorifera pro Epithemate Cordis. 205. 1
Pulſuum. ibid.
Ophthalmica, ſeu ad Oculorum inflammati-
ones. 204. 2
Perlarum Confortativa. 206. 2
Aqua antiPhthiſic. deſcriptio vera. 232. 2
pauca, vel nulla, ingredientia
in ea numerabis, quæ liquorem
deſtillatum fœcundent. 233. 1
Aquæ antiPhthiſicæ Mynſichtii compoſitio ut
mendoſa; ita & aliæ binæ ipſius Aquæ, Caponis
& Pulmonum Vituli, unum producunt mon-
ſtrum. 237. 1. 2.
pro Aqua anti-Phthiſica Mynſicht. Limaces &
Gallinarum jecora cenſuræ ſubjiciuntur. 238. 1
Aqua antiPhthiſica Mynſichtii præclaros ſæpe vi-
ros, Magnalia de ea ſperantes, ſpe & effectu
fruſtravit. ibid.
ex Aquæ anti-Phthiſicæ Mynſichtii ingredientibus
quæ remedia ſalutaria conficienda. 238. 2
Aqua antiPht. nil, præter ſpecioſa verba & pro
miſſa, continet. 238. 1
Aquæ ex Populi Oculis ſumo vere deſtillandæ. 20. 1
Aqua anti-Podagrica. 202. 1
Aqua Phyſogona. 205. 2
Pulmonum Vituli, & Caponis, non citra
magnorum errorum ludibrium Armamen-
tario ſuo à Mynſichtio inſerta. 235. 2
Purgans. 206. 1.
Aqua Regia Ferdinandi non niſi aquæ ſimplicis de-
ſtillatæ vires æmulatur. 244. 2
antiScorbutica. 196. 1
Somnifera. 226. 1
Aqua Theriacalis Mynſichtii. 241. 2
contra Vermes Mynſichtii. 241. 2
Vitæ Carminativa. 205. 2
Vitæ Cephalica & Stomachica. 202. 2
Vitæ antiPeſtilentialis. 208. 1
Vitæ Stomachica, & Cephalica. 207. 2
Aquis Medicatis metalla & mineralia corporaturâ
ſuâ, ſeu entitativè, non inſunt. 387. 2
Arantiorum Eſſentia Saccharina. 119. 2
Arantiorum Oleum deſtillatum eſſential. in Baln.
n. vaporoſ. dexterrimè confici poteſt. 192. 1
Arantiarum ol. deſtill. eſſential. prægreſſâ fermen-
tatione deſtillatum. Terebinthinam ſpirat, & ſuc-
ceſſu temporis inceraſſatur. ibid.
Arcana Naturæ Rusticolæ & Venatores ſæpe poſ-
ſident. 144. 1
Arcani duplicati antiFebrilis legitima præparatio.
407. 2
Arcanum duplicatum Holſatienſe antiFebrile ex-
aminatur. ibid.
Arcanum corallinum eſt Mercurius ſublimatus dul-
cis rubeus. 352. 2
ſ. Præcipitatus aureus. 330. 1
Archei ſedativum Sulphur Vitrioli anodynum. 338.
1. & ſeqq.

Argent

Digitized by Google

INDEX.

Argenti ſingulare Vitriolum, ad hydropem Anaſarcam, Agricolæ. 333. 2
Argenti vivi definitio & Genealogia. 350. 1
Argentum à Chymicis Luna dicitur, & æquiparatur Lunæ Cœleſti. 350. 1
in Macrocoſmo Lunam, in Microcoſmo Cerebrum, ſympatheticè & analogicè repræſentat. ibid.
in Morbis Capitis curandis, peculiaris efficaciæ perhibetur. ibid.
nobile metallum, ignobilius tamen ac imperfectius Auro. ibid.
vivum corporum, vulgari magis eſt coctum. 384. 1
vivum eſt liquor Mineralis & Metallicus: aqua non madefaciens manûs. 350. 1
vivum vulgare temperamenti eſt præter modum frigidi & humidi. 383. 1
Argenti vivi proliciendi methodum è corporibus, conſultò Veteres ſilentio præteriverunt. 384. 2
Aromatici Pulveres compoſiti quale medicamenti genus, & quæ ſub eo continentur. 333. 1
Aroph Paracelſi, Aroma Philoſophorum ſonat. 337. 2
Ars deſtillatoria abdita hactenus fuit. 190. 1
Aurati Pulveris deſcriptio. 317. 2
Auri Amalgamatio an vera & Philoſophica, radicalisq́; ſit ejus ſolutio, aut principium ſolutionis. 320. 2
Amalgamatio, ejusdemq́; præcipitatio. ibid.
Calx, ſeu Crocus, quotupliciter fieri ſoleat. 319. 1
crudi, in Pulverem ſaltem redacti, encomia, & virtutum teſtimonia. 317. 1. 2
Auri definitio. 316. 1
de Auri Eſſentia, ſeu Auro potabili. 321. 2
Auri Eſſentiæ alia deſcriptio. 324. 1
Minera rubicunda, vulgò Roth gulden ertz dicta, Argenti potiùs minera eſt, Sublimatum præbet albiſſimum, haud ſpernendum. 331. 2
Auri Philoſophica ſolutio quæ. 323. 2
Tincturæ augmentatio. ibid.
ex Auro naturali, ignem nondum experto, albicans, ſiccusq́ue ſublimatur ſpiritus. 331. 2
Aurum analogia quadam vitalia noſtra, Cor, Magnetiſmo quodam, ac inſita occulta activitate, tutatur. 318. 1
Eſſentificatum cum Antimonii tinctura. 321. 2
Foliatum an deſtillationibus debitè ſubjiciatur: aut, utrum deſtillatæ aquæ, ad mentem Schröderi, dextrè admiſceatur. 250. 2
Foliatum cur Veteres multis immiſcuerint medicamentis. 316. 2
Fulminans, ſeu Sclopeticum, inflammabile. 320. 2
Aurum hieroglyphico ac myſtico ſenſu ſub Solis ſchemate à Majoribus noſtris figurabatur. 316. 1
in Medicina magnæ eſt notæ. ibid.
Sclopeticum inflammabile. 320
Sol mineralium, & metallorum Princeps. 316. 1
Author falsò & imprudenter arguitur contrariis judiciis. 287. 2
Authoris inſtitutum. 5. 2. 112. 2. 167. 1. 287. 1. 2
de Authoris Operibus varia & iniqua Judicia. 287. 2

B.

Balnearum Sulphurearum virtutes. 401. 2
Balnea Sulphurea artificialia quâ ratione paranda. ibid.
Balneum Thermarum ſuccedaneum. ibid.
Balnei ſudore exantlare non poſſunt, quæ ignem reverberii & furnos experta ac pertæſa. 246. 2
Balneum vaporoſum ad deſiccationes animalium, & aliarum rerum, pro pulveribus conficiendis Viperarum, Serpentum, Typhorum Cervi, &c. aptum. 293. 1
vaporoſum non leviſſimum deſtillandi genus. 192. 2
de Balneo vaporoſo Objectio. ibid.
Balneum paucis ſumptibus, exiguo labore, plurimis deſtillationibus ſubſervit. ibid.
vaporoſum typo expreſſum. 198
Baln. vaporoſ. utilitas. 192. 1. 2
Balſamum Antimonii. 381. 2
Embryonum. 196. 2
Balſamus Martialis. 340. 1
Saturni. 348. 2
Solis, ſeu Auri. 330. 2
Stomachicus. 187. 1
Sulphuris. 400. 1
Tartari. 417. 1
Balſamum Vulnerarium. 264. 1
Vulner. aliud Martiale. ibid
Vulnerar. aliud ex Sulphure. ibid. 2
Bezoardicum Joviale. 345. 2
Lunare. 332. 2
Minerale. 380. 1
Solare, ejusq́ue exacta analyſ. 318. 1
Borax Veneta aquis deſtillandis quid conferat, examinatur. 246. 1
Borac. Venet. eſſe ſalem Alkali, ad deſtillationes ſimplices impertinentem, demonſtratur. 254. 1
Botanicorum hæreſes, in aſſignandis qualitatibus herbarum, ex ſapore, & aliis accidentibus. 152. 2
153. 1
Bufones ad Amuleta quomodò præparandi. 140. 1

INDEX.

C.

Cæſar ter Felix, Ferdinandus III. S. m. Chryſopœiæ tributum ad Aram Apollinis ſuſpendit. 328. 2
Calx Auri, ſeu Solis, quotupliciter fieri ſoleat. 319. 1
Candelæ pro Fumo, ſeu pro Suffitu, pretioſæ. 135. 2
viliores aliæ. ibid. 2
Canes majori appetitu feruntur ad Oſſa comminuenda, quàm carnes devorandas: & cur. 148. 2
Capellæ probatoriæ ex quibus rebus parentur. 226. 1
Capones ſerpentibus æquè ſaginari poſſunt, ac viperis. 150. 1
Caprinum lac: vid. Lac Caprinum.
Caput Mortuum Vitrioli perveſtigatur. 390. 1
Carnes, an fructûs horarii, num putredini magis obnoxii. 226. 2
Carnes & Animalia putrida peſtis ſemina exhalant. 227. 1
Carnium eſum liberè indulgere, & horariorum fructuum uſum interdicere ægrotantibus, reprobatur. 227. 1
Caro ſine Oſſibus elixata inſipida præbet juſcula. 148. 2
Caryophylli pro Aqua Hirundinum inconſultè priùs decoquuntur. 220. 2
Caſſiæ Pulpa. 44. 1
Caſſia extracta Laxativa. 45. 2
pro Clyſteribus. ibid. 1
Laxativæ ſecunda. 44. 2
Solutiva prima. 44. 1
diaCaſſia Anodyna. 45. 1
cum Manna. 44. 2
refrigerans. 45. 1
Caſtoreum cur Author Laudanis non aſſociarit. 65. 2
Cataplaſma Cephalicum in Deliriis. 311. 1
ad Contuſiones & Livorē Faciei. ibid.
Cordiale. ibid. 2
ad Enteroceleu, inſigne, & ad alias Rupturas. 312. 1
ad Tumores duros Artuum, vulgò wider den Gliedſchwamm. ibid.
Cataplaſma ſ. Ceratum ad Tumores œdematoſos & duros. 310. 1
Catapotia, ſ. Pilulæ, quale medicamenti genus. 63. 1
Catharticum unum idemq;, morbos re & ſpecie differentes extirpare poteſt. 163. 2
ex Catulo caſtrato ſaginato pingvedo anti-Phthiſica. 246. 2
Cerata inter & Emplaſtra exigua eſt differentia. 305. 1
paulò molliora ſunt Emplaſtris. 290. 1
Ceratum de Betonica Cephalicum. ibid. 2
Cephalicum aliud de Betonica, hyberno etiam tempore parabile. 306. 2
ad Hernias. ibid.
ad Hernias aliud. 307. 1
Ceratum Matricale. 307. 1
ex Pelle Arietina. 308. 1
diaQuercinum. 308. 1
ad Rupturas. 306. 2
Santalinum. ibid. 2
Santalinum noſtra Methodo diſpenſatum decuplo plus efficaciæ ac virium compromittit, quàm Ceratum illud Veterum ſtylo præparatum. ibid.
de Cerati Santalini legitima præparatione diſcurſus. 309. 1
Ceruſſa alba, Plumbi ſoboles, neq; ab Aquis deſtillatis extrahitur, neq; cum iis per deſtillationem in ſublime fertur. 252. 2
de Chalcitide quæ Authores Claſſici ad nos tranſcripſerint. 161. 2
Chalcitis deleteriâ indole & qualitate ſcatet, digna ut è Theriaca proſcribatur: Ejusdem varia nomina, & quid in vicem ejus ſubſtituendum. 161 162.
Chalcitis ſpecies Vitrioli nativi, ejusq; anatome. 160. 2
Chalcitid. vis & efficacia. ibid.
Chalybis fuſio cum Sulphure, ejusq; præparatio, ſecundum Crollium. 7. 1
Chalybs purius ferrum. 334. 2
Chryſopœiæ tributum Ferdinand. III. Imperator, ad Aram Apollinis ſuſpendit. 328. 2
Chryſopœjam probat Helmontius. 328. 1
Chymia non eſt illa, quæ violentiſſimis ſaltem emeticis, malignis, Mercurialibus, ac infidis Antimonialibus medicamentis toti orbi exitium minitatur; ſed quæ Agyrtas & impoſtores fugat, noxia & infida remedia emendat, individua comes Pharmaciæ: item ſaluiferas Panaceas procreat: individua comes Pharmaciæ. 315. 2
quo loco nobis ſit deinceps habenda, ne generico quodam & univerſali anathemate illam feriamus, aut communi odio averſemur. ibid.
Chymiaſtrorum & impoſtorum facinora, ſ. meſtæ tragœdiæ, & ſpectata homicidia, novercalia odia, & totius orbis publicas ſubſannationes, in veros & peritos Chymicos eaulant. 314. 2
Chymica remedia, præſertim quæ ex Antimonio & Mercurio trahunt originem, ad calculum & rigoroſum examen vocantur. 315. 1
Chymicè, h. e. dextrè, aſſiduè & convenienter, elaborata reperiuntur omnia ferè medicamenta hujus Pharmacopœiæ Regiæ. 315. 2
in Chymicis medicamentis vulgariter elaboratis ordinandis, cautelâ opus eſt. 315. 1
de Chymicis proceſſibus: vid. Proceſſib. Chym.
in Chymicis laboribus etiam leviſſimis magna circumſpectione & prudentia opus eſt. 305. 1
Chymiatorum triſte illud & lugubre verbum ubi infonat

INDEX.

inſonat, nemo non totis artubus contremiſcit; & cur. 314. 1

Chymicum ratio præveniat, & comitetur pediſſequa, quâ duce & comite naturæ arcana eſt percepturus. 252. 1

Chinæ Radicem totus Medicorum populus coqui, recoqui jubet & ordinat: non igitur deſtillando virtutes ejus adipiſcemur. 234. 2

Ciceres, eſculenti fructûs, difficilioris coctionis & concoctionis, nihil fructuoſi in deſtillatione humida exhalant. 254. 2

Cinamomum Coctum. 125. 2

Coctum aliud. 126. 1

Cinnabaris Antimonii. 367. 2

Factitia. 360. 2

Nativa. 359. 2

Citri caro condita ſuis viribus caſtrata eſt. 188. 2

Eſſentia ſaccharina. 119. 2

Citr. Oleum ſine ulla additione aquæ ſtillandû. 121. 2

ex recentibus, non fermentatis, corticibus deſtillandum. 120. 2

eſſentiale in Baln. n. vaporoſo dexterrimè deſtillari poteſt. 192. 1

eſſentiale prægreſsâ fermentatione deſtillat; Terebinthinam ſpirat, & ſucceſſu temporis incruſtatur. 192. 1

Citri ſucci concentratio inanis. 3. 1

Clareta purgantia. 93. 2

Claretum Hydragogum. 40. 1

Laxativum. ibid.

ſ. Vinum Hippocraticum aliud. 93 1

Cloacæ acutiſſimi Salis volatilis urinæ ſpirant odorem. 137. 2

Clyſſus Vitrioli, ſeu Spiritus Vitrioli Eſſentificatus. 393. 1

Colcothar, ſeu caput mortuum Vitrioli, quid? 390. 2

Colocynthis difficulter in pulverem redigitur: & quomodo id fiat. 75. 2

Colocynthis in Extractione Reſinam præbet. ibid.

Collyria, ſive Sieff, Arabibus dicta, quale medicamenti genus. 135. 1

Compoſita, ad unitatem & ſimplicitatem magis redacta, majoris ſunt efficaciæ. 167. 1

Compoſita medicamenta: vid. Medicamenta compoſita.

Compoſita compoſitis cumulare, vitioſus circulus, & decumanus error eſt. 227. 2

Compoſita quædam dari medicamenta. in pluribus affectibus magni uſûs, non negatur. 163. 2

ad Compoſitionem quamcunque talia unienda, quæ homogeneâ ac ſymbolicâ virtute ad unum eundemque ſcopum ac indicationem collimant. 94. 1

in Compoſitionibus vulgatis Anthorum Aquarum deſtillandarum tot ut plurimum numerabis errores, quot partes totam Compoſitionem ingrediuntur. 218. 2

Compoſitiones Emplaſtrorum congruas conſtruere qui ſatagit, neceſſum eſt, ut rerum Medicarum immaniter variantium exactam habeat notitiam. 191. 1

in Compoſitionibus dextrè conſtruendis, non tam ad pondus, quàm ad vires & craſin, ſimplicium reſpiciendum. 166. 1

in Compoſitionibus medicamentorum conſona conſonis ſociare, nec diſſonis harmoniam medicamenti conturbare decet. 5. 2

in Compoſitorum medicamentorum præparationibus Authoris mens quò collimet. 5 2. 18. 2

Compoſitionum quarundam exactam Cenſuram gravibus de cauſis ac ſummè neceſſariis inſtituit Author. 56. 1

de Conditis, & Conſervis. 187. 2

Condita quâ ratione & dexteritate paranda ſint, ne effœta in viribus ſuis reddantur. ibid.

Confectio Alexipharmaca Regia. 178. 2

Alkermes. 179. 2

Anacardina Cephalica. 181 2

Aniſi ſolutiva Emetica. 58. 1

ſolut v. ſolida. 57. 1

Citrata Emetica. 59. 1

Cordialis Regia. 181. 2

Cordialis alia. 182. 2

Hepatica Calida. 183 2

Refrigerans. 184. 1

adverſus Lumbricos. 59. 1

ſ. Condit. Pectorale anti-Phthiſicum. 185. 1

Confectio Solida quid, & quotuplex. 56. 1

Confectiones ſolutivæ in forma ſolida quæ, & cur inventæ. ibid.

Confectiones, cum Sacchato paratæ, cur brevi ſua ſponte incruſtentur, & indureſcant. 178. 2

Confectiones ſaccharatæ cur inventæ. 57. 1

Confectio Splenetica. 186 1

Confectionum Saccharatarum exacta deſcriptio. 57. 1

in Confectionibus Saccharinis unionis, & glutinis inſtar ſe habet Saccharum. 224. 2

Confectiones variæ Medicatæ quomodo parandæ. 58. 1

Conficiendi modus vulgaris ad amuſſim deſcribitur. 56. 2

de Conſervis. 187. 2

Conſervæ non ſacchari, ſed florum & herbarum recentium, cauſâ diſpenſantur. 188. 2

Conſervæ, propter ſacchari admiſtionem, ad deſtillationes ineptiſſimè ſubſtituuntur. 233. 2

Conſerva Radicum Conſolid. majoris, ac ipſa radix, nihil efficaciæ beneficio deſtillationis fundit. ibid. 1

Conſerv. Roſarum à Mynſicht. fruſtra deſtillandis additur. 237. 2

Confecti-

Conſerva Roſarum iteratò Phthiſicis exhibita plu-
rimum conducit. 232. 2
quid inter deſtillandum com-
municet. ibid.
Cornu Cervi Raſura pro Aquis deſtillandis per-
peram adaptatur. 242. 1. 2
Spagyricè calcinatum quomodo pa-
retur; & quid de eo inferendum
ſit, clarè deſcribitur. ibid. 2
Uſtum præparatum examinatur. 225. 2
Cortices Citri recentes aptiores ſunt ſiccis, pro
deſtillatione, 228. 2
Cranium humanum in cineres velle redigere, &
exinde ſalia elicere, eſt abſurdum. 221. 1
Croci Eſſentia efficaciſſima. 232. 1
Extractum an eundem, cum Croco, in ſua
ſubſtantia, uſum habeat. 231. 2
in multis ejusdem virtutibus de-
ficit. 231. 2
Crocus Auri quotupliciter fieri ſoleat. 319. 1
Auri, ſeu Solis, purpureus, ibid. 2
Solis alius. 320. 1
in ſua ſubſtantia remedium anti-Dyſente-
ricum inſigne. ibid. 2
in forma Extracti ubiq; in Officinis pro-
ſtat, in Liquore verò deſtillatus nullibi
locorum reperitur. ibid. 1
num juxta artis & naturæ Leges, magis in
forma Extracti, an ſub deſtillationis &
liquoris eliciti forma emolumento ſit.
ibid.
Martis adſtringens. 336. 2
Martis adſtringens ab aëre humido & fri-
gido in vitro probè clauſo eſt præſer-
vandus. 391. 1
Martis adſtringens eſt etiam Caput mor-
tuum, à deſtillatione ſpiritûs Vitrioli
Martis reſiduum. ibid.
Martis adſtringens; ex natura ſua inſigne
anti-Dyſentericum, citra manifeſtum
errorem deſtillationi nunquam com-
mittitur. 230. 1
Martis Cachecticus. 337. 1
Metallorum. 336. 1
ex Vitriolo Veneris. 341. 1. 391. 1
Orientalis aroma pretioſum, à nonnullis
Aroma Philoſophorum dictus, & quo
ductu Quercetanus cum Aqua ſua Dy-
ſenterica inſeruerit. 231. 2
Cuprum Metallum inſalubre. 340. 1
comparatur Veneri cœleſti, à qua &
nomen in Chymia adeptum eſt. ibid.

D.

Decocta in Pharmacopoliis quid, & quale medi-
camenti genus. 84. 1
quâ ratione dextrè paranda. ibid.
quotuplicia: & quare locum in Officinis
invenerint. ibid.
Decoctio prævia animalium, eorumq; partium,
ante eorum deſtillationē, eſt abſurdiſſima. 236. 1
Decoctiones, & Deſtillationes, ex natura rei ſibi
contrariantur, & cur. 223. 2
Decoctiones ſpecierum Carminativarum non in
aperto vaſe, ſed in Alembico ſuo capitello mu-
nito inſtituendæ. 87. 1
in Decoctionibus non craſſiores, ſed rariores &
ſubtiliores, partes rerum decoquendarum in-
primis vaporetenus exhalant. 236. 2
Decoctionibus quæ ſimplicia deſtinanda. 84. 1
in Decoctis Radicum & Fructuum potiores ea-
rum virtutes & dotes iactant. 188. 2
Decoctum Aperitivum tempore verno, & æſti-
vo. 85. 2
contra Calculum Nephriticum. 87. 2
Decocti contra Calculum ſpecies. ibid.
Decoctum, ſ. Galreda, aut Gelatina, Caponis,
pro Phthiſicis, & Maraſmo conſum-
ptis. 86. 2
Carminativum, contra flatus. 87. 1
Decoct. Carminat. ſpecies. 86 2
contra Dyſenteriam. 88. 1
ad Eryſipelata. 91. 2
florum & fructuum ſpecies. 89. 1
Foreſti ſpecies correctæ. ibid.
Hepaticum. 88. 1
aliud, quocunq; tempore pa-
rabile. ibid. 2
pro Decocto Hepatico & Splenetico aperitivo ſpe-
cies tempore hyemali. 85. 2
Decoctum Hydragogum. 89. 2
ad Inflammationes. 91. 2
ad Menſium Muliebr. obſtruct. 82. 2
anti-Phthiſicum. 90. 2
aliud. 239. 1
Spleneticum, 91. 1
anti-Scorbuticum. ibid.
contra Sputum ſanguinis. ibid.
Decoquendi modus è diametro opponitur modo
deſtillandi vegetabilia. 214. 1
Dentifricia qualiter debeant eſſe conſtituta. 301. 2
Deſtillandi modo è diametro opponitur modus
decoquendi vegetabilia 214. 1
Deſtillationi uni & eidem methodo planè præpo-
ſterâ fixa pariter & volatilia, mineralia cum
vegetabilibus & animalibus, ipſisque metallis
committuntur. 190. 2
Deſtillationes, & Decoctiones ex natura rei ſibi
contrariantur, & cur. 223. 2
error Quercetani in hac re. ibid.
ad Deſtillandum ſpecies diamarg. fr. ſemin. 4. frig.
maj. Mica panis, & conſerv. Roſar. fruſtra à
Mynſicht. decreta. 237. 1
nihil virium conferunt Conſervæ & Ra-
dices pleræque. 233. 1. 2
C. C. raſura. 242. 1
Crocus Martis adſtringens. 230. 1

in Deſtillatoria arte Antiquorum ſimplicitas pateſ. 255. 1
Deſtillatorium Inſtrumentum inventionis Autoris. 191.
aliud pro Aqua Mercuriali. 359
Deſtillationibus humidis minùs dextrè committuntur myrrha, thus, & maſtiche. 254. 1
Deſtillationibus quæ non ſint applicanda. 222. & ſeqq.
Diacitrum ſolidum ſolutivum. 158. 2
Diacodion quid, & quale medicamenti genus. 107. 1
Actuarii correctum. 108. 2
Allhmaticum. 108. 1
Dyſentericum. ibid. 2
Simplex Galeni. 107 2
Bapt. Montani. ibid.
Pectorale Papaverinum. 109. 1
Solidum. ibid. 2
contra Sputum ſanguinis. ibid.
Tuſſim diuturnam. 103. 1
Diacorum Stomachicum. 179. 1
Diacydonites Aromaticum. 187. 1
Pellucidum. ibid.
Pellucid. purgans. ibid.
Simplex. ibid.
Diacydonium ſolutivum. 60. 2
Diaphoreticum ex ſulphure Antimon. 368. 2
Diaſatyrium conditum. 185. 2
Draco fortificatus. 408. 1

E.

Ebur uſtum per omnia cornu Cervi uſtum æmulatur: in quo, peractâ ejus calcinatione, reliquũ nihil eſt, quod deſtillationi deſerviat. 248. 2
Eclegma quid, & quale medicamenti genus. 107. 1
Electrum minerale immaturum Paracelſi quid. 332. 2
Electuarium quid, ac quotuplex, & cur inventum. 43. 1
Electuaria, cùm ſaccharo parata, cur brevi, ſuâ ſponte, incruſtentur, aut cryſtalliſentur & indureſcant. 178. 2
Electuariorum farrago, eorumque inconcinnæ Compoſitiones, reprobantur. 50. 1
Electuarium Anodynum. 185. 1
Carminativ. de Baccis Lauri. 181. 2
Chalybeatum. ibid.
Commune. 55. 1
contra Dyſenteriam. 183. 1
Hydragogum primum. 52. 1
ſecundum, de Spina Cervina. ibid.
Lenitivum pro Clyſteribus Anodynis, & Carminativis. 46. 1
Lenitivum & Mitigativ. 52. 2
Magiſtrale purgans. 51. 1
Mitigativum. 185. 1
Panchymagogum. 53. 1
Paſſulatum. 48. 2
Electuarium anti-Phthiſicum. 139. 2
Roſatum purgans. 53. 2
de Spinâ Cervinâ. 52. 1
Elixir Alliatum anti-Peſtilentiale. 208. 1
Elixir, ſ. Aqua vitæ anti-Peſtilentialis. ibid.
Elixir Vitæ Cephalicum. 207. 2
Stomachicum. ibid.
Emplaſtra inter & Cerata, exigua eſt differentia. 305. 1
Emplaſtra paulò ſolidiora ſunt Ceratis. 290. 1
Emplaſtrorum compoſitiones congruas qui conſtruere ſtagit, neceſſum eſt, ut rerum Medicarum, immaniter variandum, exactam habeat notitiam. 291. 1
Emplaſtrorum dextræ præparationes Pharmacopœos non leviter erudire poſſunt. ibid.
Emplaſtrorum præſcriptæ noſtræ præparationes non Lippis & Tonſoribus, & cuivis Circulatori, obviæ ſunt. 304. 1
in Emplaſtrorum Veterum deſcriptionibus, quantum à recto tramite deviatum ſit, & quàm conſpicui errores undique oberrent, ex ſerie noſtrarum præſcriptionum eluceſcet. ibid.
Emplaſtrum Album coctum. 291. 1
Anodynum: anti-Podagricum. 298 2
de Baccis Lauri Stomachale. 291. 2
Baſilicum Vulnerarium. ibid.
de Lapide Calaminari, ad ulcera fluida antiqua. 292. 1
Catagmaticum, ſeu ad Fracturas Oſſium. ibid.
Cephalicum Regium. ibid. 2
Citrinum vulgare. 293. 1
Defenſivum. ibid. 2
Diachylon ſimplex. ibid.
cum Gummis. 294. 1
Diaphoreticum. ibid.
ad Fracturas oſſium. 292. 1
Hepaticum. 299. 1
aliud. ibid.
ad Hernias. 299. 2. 301. 2
ad Hydropem. ibid.
Iſchiadicum. ibid.
Magneticum anti-Peſtilentiale Angeli Salæ. ibid.
Emplaſtrum de Meliloto. 295. 1
Mercuriale anti-Vener. 302. 1
de Minio. 295. 2
Nervinum. 296. 1
aliud anti-Podagr. ibid. 2
Oppodeldoch. 297. 1
Oxycroceum. ibid.
dia-Palmæ. ibid. 2
Pectorale. 302. 2
de Plumbo. 298. 1
anti-Podagricum. 296. 2. 298. 2
aliud Anodynum. ibid. 2
de Ranis cum Mercurio. 299. 1

INDEX.

Emplaſtrum ad Rupturas, ſ. Hernias. ibid. 2
de ſpermate Ranarum. ibid. 1
Spleneticum. 300. 1
Stomachicum. ibid. 2
aliud. 301. 1
Regium. ibid.
de Symphyto ad Hernias. ibid. 2
Triapharmacum. ibid.
anti-Venereum, ſ. Mercuriale. 302. 1
Veſicatorium. ibid.
Vulnerarium. 302. 2
aliud ad Renes exulceratos. 303 1
verum. ibid.
Emulſio anti-Phthiſica. 240. 1
in Epidemicis morbis DEus unicuique regioni prævisum voluit. 150. 1
Epithemia ad Eryſipelata, & Inflammationes alias. 91. 2
Hepaticum Aperiens. 213. 2
Spleneticum Aperiens. 214. 1
Epithemata ex Lapidibus & Gemmis, Corallis & Margaritis, in Pulverem tritis, ridiculè, & præpoſterè, regioni Cordis & Pulſibus applicantur. 104. 1
Eſculenta quævis, Vegetabilia & Animalia, ſimplici & uni deſtillationi committere, indignum eſt. 238. 2
Eſſentia Abſinthii liquida. 218. 1
vera. 217. 1. 2
Eſſentia, ſeu Liquor Alexipharmacus. 209 2
Antidotalis. 209. 1
Croci efficaciſſima. 232. 1
Opii liquida Anodyna. 83. 1
Saccharina Aurantior. 119. 2
Citri. ibid.
Roſarum. ibid.
Vitrioli, ſeu Oleum, aut Liquor, Vitrioli dulcis. 393 2
Eſſentiæ Alexipharmacæ. 209. 1
Eſſentia quomodo ab Extracto diſtingvatur. 73. 1
Eſſentiæ Vegetabilium exemplo Abſinthii edocentur. 217. & ſeqq.
Extracta ex Aromaticis, & ſulphureis naturâ ſ. 2 Vegetabilibus, parare velle, abſurdiſſimum eſt. 216. 2
Extracta Eſſentialia quomodo paranda, exemplo Abſinthii demonſtratur. 217. 2
pro Extractione ſubjecto cuique ſuum homogeneum adaptandum. 73. 2
Extractum quid, & quale medicamenti genus, & cur inventum. 73. 1
quomodo ab Eſſentia diſtingvatur. ibid.
Extractum Abſinthii Eſſentiale. 217. 1. 2
Agarici. 74. 2
Aloes ſuâ Eſſentia ſubtili privatur. ib. 1
Aſari radic. ibid. 2
Caſtorei. 76. 1
Chinæ. 76. 2
Colocynthidos. 75. 1
Croci. 76. 2
Dyſentericum citra propoſitum pro Aqua Dyſenterica Quercetani deſignatur. 240. 1
anti-Epilepticum. 80. 1
anti-Febrile. 76. 2
Hellebori nigri mitiſſimum Catharticum. ibid. 2
Hydragogum. 77. 2
Magiſtrale Lenitivum. 80. 1
pro Pilulis. 79. 2
ad Potiones. ibid.
Mechoacæ. 77. 2
Panchymagogum ſ. Magiſtrale pro Pilulis. 79. 2
Panchymagog. ſ. Magiſtrale ad Potiones. ibid. 2
anti-Peſtilentiale. 81. 1
Rhabarbari. 79. 1
Senæ folior. ibid.

F.

Fabæ, eſculenti fructûs, difficilioris coctionis & concoctionis, nihil fructuoſi in deſtillatione humidâ exhalant. 254. 2
Fermentatio ſecund. Doctiſſ. Ripleum, quid. 157. 2
Fermentatio genuina non eſt in Theriaca. 157. 2
Fermentatio in Theriaca quâ ratione verè hat. 158. 1
Fermentatio Theriacæ unde. 156. 1
Fermentatio Theriacæ an ex omnibus partibus conſtitutivis formam mixti unam, ſeu tertiam quandam, diverſam à quovis ingrediente, ſeorſum producat. 155. 2
Fermentatio Theriacæ non ab Opio oritur, & unde. 156. 2
Fermentationis in Theriaca primaria cauſa quæ. 157. 1
Fermentatio vera non eſt omnium partium conſtitutivarum Theriacæ. 157. 1
ex Fermentatione nihil virium accedit toti Compoſito, ſeu Theriacæ. 156. 2
Fermenti actio eſt corruptio prioris compoſiti, & generatio novi, viribus & accidentibus ut plurimum à priori diſtinctis. 157. 2
Ferrea inſtrumenta à Vitrificatione Antimonii abarcenda. 362. 2
Ferri ſolutio in Calcinatoria cum ſulphure crudo perinde eſt, ac ſi cum ſpiritu Vitrioli ſolveretur. 355. 2
Ferri ſolutionem facilem in ſalem metallorum ſui generis, quo præ reliquis abundat, conjicimus. ibid. 1
Ferri Virtutes. 335. 2

ex

INDEX.

ex Ferro multa pharmaca paucis expenſis parari poſſunt. 334. 1

Ferrum Aceto perfectè non ſolvitur, ſed ſaltem roditur. 335. 1

crudum ac limatum Galenus & Majores noſtri exhibuêre. 334. 2

Ferrum inter ac Ferrum differentia. 334. 2

metallorum omnium ſaluberrimum. 341. 1

nullo alio Menſtruo quàm Vitrioli & Sulphuris ſpiritu, in genuinum vertitur Vitriolum. 335. 2

præ reliquis metallis, tam Medicinis, quàm reliquis humanis neceſſitatibus, maximè deſtinatur. 334. 1

Sales purè ſalſi non facilè attinguot. ibid. 2

Fixa virtute ſuâ leges fixorum tenent, & Volatilia volatilium. 230. 2

Fixa volatiſare, & volatilia fixare, arduum eſt negotium: quæ non Rhetorem, ſed Chymicum conſummatum, exigunt. ibid. 2

Flores, eorumque eſſentia, & vigor, ſunt cauſa principalis, cur Conſervas diſpenſamus: non verò Saccharum. 188. 2

Flores Æris. 343. 1

Flor. Hepaticæ albæ, & Roriſmarini, plus virium dabunt in ſubſtantia, reliquis Conſervis, aſſumpti, quàm ex deſtillata earum aqua anti Phthiſica ſecuri ſunt Phthiſici tabeſcentes. 234. 1

Flores, ſ. Lilium Antimonii Paracelſi. 365. 2

Antimonii ex crudo & Regulo Antimonii. 366. 1

Antimonii ſublimandi, per ſingulare Inſtrumentum. 349. 1

Flores Salis Armeniaci, chalybeati flavi. 338. 1

Saturni. 349. 1

Stanni. ibid.

Vitrioli Veneris. 344. 2

Flos, ſeu Pulpa, Caſſiæ. 44. 1

Fontes Medati ac ſalubres unde originem ducant. 387. 2

Fructûs horarii utrum putredini magis obnoxii, quàm carnes. 226. 2

licet, à ſtirpe ſuâ avulſi, ad corruptionem inclinent: multo tamen tempore perdurant. 227. 1

Fructuum horariorum uſum interdicere, & carnium eſum, indulgere ægrotantibus, reprobatur. 227. 1

Fructuum ſucci non depurati mucilagineam in coctione cum ſaccharo præbent conſiſtentiam. 180. 2

G.

Galappam verus extrahendi modus. 78. 1

Galeni ſæculum Medicum inexcultum fuit. 148. 1

Gallinarum jecinora pro Aq. anti Phthiſicâ Mynſicht. cenſuræ ſubjiciuntur. 238. 1

Gelatina Caponis majores obtinet virtutes, quàm Aqua Caponis, & Pulmonum Vituli. 86. 2

Gelatina Caponis pro Phthiſicis. 86. 2

Gelatina anti Phthiſica ad omnes exulcerationes & læſiones internas. 239. 1

Gilla Theophraſti quid. 391. 1

Gleba naturalis, ſpecies eſt Vitrioli nativi. 160. 2

Granorum Kermes Magiſterium. 179. 2

Gummi Arabicum, ut mucilaginoſum, deſtillationibus humidis planè inutile. 254. 1

H.

Hellebori correctio & cicuratio. 35. 1

Extractum mitiſſimum medicamentum Catharticum. 76. 1

nigri Radix, Aconito in forma eſt ſimillima, ſi folia ſint detracta. 75. 2

radix differt, ratione loci. 76. 1

virtutes in dementia & Melancholia hypochondriaca. ibid.

uſum & virtutes qui Authores deprædicent. 34. 1

Helmontius notatur. 152. 2. 247. 1. 2. 257. 2

Helmontii Sulphur Glauræ Augurelli quid. 332. 2

Hepar Sulphuris. 400. 1

Herbas propter Conſervæ diſpenſantur: non propter Saccharum. 188. 2

Hippocratis ſæculum Medicum inexcultum fuit. 148. 1

Hirundines in cineres velle redigere, ac exinde ſalia elicere, propriâ aquâ Hirundinum ſtillat non eſt exercitati Philoſophi & Spagyri. 221. 1

Hydromel Purgans. 92. 2

Hydromel quid deſtillatis aquis conferat. 244. 1

Hyoſciamus violentiſſimum Narcoticum. 82. 1

I.

Igne impunè & illegitimè torquentur, quorum natura Vulcano non paret. 399. 1

Infuſio Roſarum, ſ. Muchatum. 39. 1

Roſarum rubrar. ibid.

Infuſum Purgans, ſeu Aqua Laxativa ordinaria Viennenſis. 31. 1

Infuſum aliud Purgans, priori efficacius. 42. 1

Julapium Roſatum. 28. 1

Julapium ex Vino. ibid.

è Juniperi ligno Nodulus tornatilis quibus replendus. 137. 2

Juſcula carminativa non multum coquenda. 87. 1

Juſcula inſipida præbet caro ſine oſſibus elixata. 148. 2

K.

Kermes granorum Magiſterium. 179. 2

L.

Lac Caprinum recenter mulctum, & Phthiſi emaciaris propinatum, multas in ſe continet prærogativas; deſtillatum verò aquam reddit elementarem. 237. 2

Lac Sulphuris, & quæ circa illud notandum. 400. 2

INDEX.

Lac Sulphuris pro majore ſui parte Calx mortua eſt, & effœtum medicamentum. 401. 1
Lactis ſerum laxativum. 92. 1
Lapides Percarum omnem deſtillationem, affuſo illis liquore, excludunt. 252. 1
Lapidem Aurificum poſſediſſe Paracelſum, probatur. 328. 1
Lapis Hæmatitis aptum eſt medicamentum ad curandas dyſenterias, & fluxûs alvi cruentos, in ſubſtantiâ ſuâ exhibitus: aquis verò deſtillandis ineptiſſimus. 229. 1
Lapidis, ſ. Tincturæ Philoſophorum Confectionem poſſibilem eſſe, arte purè naturali probatur. 325. 2
Lapis ſ. Tinctura Philoſophorum quare non revelanda; nec charitatis Lex eam communis juris facere nos obliget. 325. 1
Lapis Philoſophorum variis nominibus, & omnium pene rerum ſimilitudine, ſenſu Tropologico, & allegoriis, ab Authoribus deſcriptus eſt. 325. 1
Lapis Prunellæ Nitrum eſt tabulatum, & in igne purificatum. 404. 1
Laudanum Cæſareum ſine Opio. 82. 1
Opiatum. ibid.
Laudanis Caſtoreum cur non aſſociatum. 65. 2
Laudanis & Opiatis proportionato pondere ingredientia ſunt adjungenda, habito reſpectu ad Opii violentiam. 65. 1
Lignum Aloes, balſamicæ naturæ, an deſtillationibus ſubſerviat. 224. 1
Lilii convallium florum, pro Aquâ Hirundinum, examen. 220. 2
Lilium Antimonii Paracelſi. 365. 2
Limaces, inſecta viſcoſa, & terreſtria, nihil inter elixandum exhalant, præter aquam elementarem; adeoq; nec balnei deſtillatione vires ejus eliciemus. 253. 2
Limaces pro Aqua antiPhthiſica Mynſichtii Cenſuræ ſubjiciuntur. 238. 1
Limoniorum Succus quid deſtillando præbeat, ſociatus præſertim Mineralibus. 253. 1
de Liquore Alcaheſt, conceptûs ſpeculativi, ad Praxin nondum redacti. 358. 2
Liquor Alexipharmacus. 208. 2
Cordialis refrigerans extemporaneꝰ. 210. 1
Cordialis alius, temperatus. 209. 2
ad Gonorrhæam virulentam & diuturnam. 212. 1
Liquor ſ. Epithema Hepaticum aperiens. 213. 2
Liquor Hepaticus & Spleneticus aperitivus & anti-Scorbuticus. 211. 2
Lithontripticus. 210. 2
Liquor ſ. Eſſentia Nephritica alia. ibid. 1
ſ. Epithema Spleneticum. 214. 1
Liquores acidi & Vinoſi in fictilibus debitè vitreatis ſunt coquendi. 3. 1
Liquor Saturni ſimplex. 347. 2
Liquor Vitrioli dulcis. 393. 2
Lohoh Pectorale. 110. 2
de Pulmone Vulpis. 111. 1
Sanum & expertum. ibid.
de Scilla. ibid. 2
Lunæ, ſeu Argenti, ſingulare Vitriolum, ad hydropem Anaſarcam, Agricolæ. 333. 2
Luna potabilis Clariſſ. Agricolæ. ibid.
Luna potabilis paratu difficilis. ibid. 1
Lupini, eſculenti fructûs, difficilioris coctionis & concoctionis, nihil fructuoſi in deſtillatione humidâ exhalant. 254. 2

M.

Macis ad condienda fercula potiùs, quàm ad deſtillationes expetenda. 235. 1.2
Macis pro Aqua Hirundinum inconſultè priùs decoquitur. 220. 1
Magiſteria ex Oſſibus & Cornubus communi modo in Officinis confici ſolita, nullius ſunt valoris, ſed calces mortuæ. 252. 1
Magiſteria reſinoſa purgantia cur Amygdalis ſubigenda. 54. 2
Magiſteria vulgaria Chymicorum calces ſunt inutiles, mortuæ & effœtæ. 400. 2
Magiſteria Saturni & Stanni parvi ponderis ſunt. 348. 1.2
de Magiſteriis communioribus Chymicorum, Clariſſ. Ang. Salæ ſententia. 415. 2
Magiſterium Granorum Kermes. 179. 2
Manna Mercurii, ſeu Manna Metallorum, quid. 352. 2
Manûs Chriſti perlatæ Confortantes. 121. 2
Marcaſita aurea deſtillando per retortam vitream menſtruum præbet auro ſolvendo aptum. 331. 1
Margaritæ in mortario æneo non conterendæ: & cur. 3. 1
Margaritæ perperam, & contra leges artis & naturæ, deſtillationibus ſubjiciuntur. 251. 2
Martis Tinctura ex Croco. 337. 1
vera. ibid.
Maſtiche minùs dextrè humidis deſtillationibus committitur. 254. 1
Materia Metallorum proxima quæ. 160. 2
Mechoacæ verus extrahendi modus. 78. 1
Meconium opio deterius. 153. 2
Medica ars omnium nobiliſſima & difficillima, vulgi ludibrio nunc exponitur, & cur. 400. 1
Medica Reſpublica, oppreſſis & detectis erroribus, brevi nitidior futura, & incrementum indies captura eſt. 256. 1
Medicamenta Compoſita quædam ex accidenti quandoque multis medentur morbis, etſi non ſint ſpecifica 163. 2
Medicamenta Medici exercitati non numero, ſed delectu appretiant. 127. 2

INDEX.

Medicamenta non cujuslibet conſiſtentiæ, aut formæ, nec ex quibuslibet quælibet ad morbos ſunt parabilia. 255. 1
Paracelſica cur à Galenicis damnentur meritò. 34. 2
Spagyrica plurima cur promiſſa non reſpondeant, in artis ludibrium. 387. 1
Univerſalia an dentur. 163. 2
Medicamentis ſimpliciſſimis Peſtim profligavit Hippocrates. 167. 1
Medicamentorum ordinationes, vulgò Receptas dictas, qui leve quid autumant, à veritate longè aberrant. 261. 1
Medicamentorum hæc magis dædala præparatio, penes peritos & doctiores Pharmacopœos impoſterum erit manſura. 288. 1
Medicamentorum dextra hæc componendi & præparandi methodus quid utilitatis afferat. 288. 2
ad Medicamentorum ſalubriorum virtutes potiùs reſpiciendum, quàm ad pulchritudinem. 413. 2
in Medicamentorũ nimis artificioſis præparationibus ſæpius hallucinamur, ſimpliciùs virtutes caſtrando & diminuendo. 401. 1
Medici tenſari character & nota diſtinctiva ſunt congruæ medicamentorum ordinationes, Receptæ dictæ. 261. 1
Medicus, naturæ Miniſter, illam per omnia ſequi debet, & non violenta manu raptare. 2. 3. 1
Medicus ſuperciliofus remedia genuina & ſimplicia contemnit, ac, quod non capit, carpit. 144. 1
Medulla Nuc. Indic. ad aquam anti-Phthiſicam Mynſichtii expetita, vocitatur. 235. 1
Melampodii virtutes in dementiâ & melancholiâ hypochondriacâ. 76. 1
Mel durabilem largitur Electuariis & Confectionibus ſeu Antidotis conſiſtentiam 178. 2
fermentatione degenerat in acerrimum ſtagma, aceti ſymbolum. 156. 2
gaudet partibus volatilibus aëreis, quæ in coctione auras petunt. ibid.
optimorum Florum & Vegetabilium quinta Eſſentia, ſuccus perdulcis, & durabilis conſiſtentiæ. 23. 2
quâ ratione de Cera, aliiſquè partibus terreſtrioribus heterogeneis, dextrè ſit ſeparandum. 24. 1
quomodo ab Apibus colligatur & elaboretur. 23. 2
ſimplex, & debitè ex alveolis ſuis extractum, præſtat Melle vel decies deſpumato. 24. 2
totum longa & repetita de ſpumatione ac coctione in ſpumam abit, & cur. 24. 1
Mella parandi Antiquâ methodo partes ingredientium ſpirituoſas fugamus. 23. 1
Mellium præparationes Renodæi, Rondeletii, & aliorum ſimplicitate gaudentium Authorum commendantur. ibid.
Mellis heterogenea natura, & Apis ipſa, ſegregat. ibid. 1
Mellis natura, encomia, & quæ circa ejus præparationem & extractionem obſervanda. 23. 1
Mellis violenta coctio & deſpumatio reprobatur. 24. 1
Mellis virtutes & prærogativas cur non deprehendamus; antiquitus tamen illi attributas. ibid.
Mellis Virtutes & proprietates. 24. 1
Mel Anthoſatum, ſeu Roriſmarini. 25. 1
Menthæ. ibid. 2
Mercuriale. 26. 1
Roſatum. ſ. ibid. 1
Roſatum citratum. ibid. 2
Violarum. 27. 1
Menſtrua ſint homogenea unicuiq; extrahendo ſubjecto. 73. 2
Menſtruum ſuum homogeneum cuique ſubjecto pro extractione adaptandum. 71. 2
Menſtruum ſolvens & extrahens non habet infinitam ſolvendi & extrahendi latitudinem, ſed limitatam. 26. 2
pro Menſtruis retentis remedium. 365. 1
Mercurii, ſeu Argenti vivi, definitio & genealogia. 350. 1
Mercurii Manna quid. 352. 2
de Mercurio, opinio Mynſicht. 243. 2
ex Mercurio Panacea. 355. 2
Mercurius aqua eſt non madefaciens manûs, fallax illuſor, & impoſtor Chymicorũ. 243. 1
aquæ formis eſt, non verò aqua madefaciens manûs, quæ per ſimplicem deſtillationem efferatur. ibid. 2
aqua Mineralis frigida & ſicca eſt extrinſecus, calida verò & humida intrinſecus: habet in ſe omnia, omnes colores in illo latent, proprii interitûs faber. quin & reſuſcitationis Author & artifex. 354. 1
ignis nec urens nec conſumens eſt, & ſimpliciſſima ſubſtantia. 354. 1
ſemper ſibi conſtans, indiviſibilis in ignis tormento: vel totus in ſublime evolat, vel totus perſeverat. 243 1
vivus, ſale & aceto mundatur, ineptiſſimè & portentoſè à Mynſichtio M. B. incarceratur ad deſtillandum. ibid.
eſt Magnes, ex ſalibus ſibi ſimilem ſalem Mercurialem aſciſcens, & ſecum in altum elevans. 322. 1
Mercurii libræ duæ cum dimidia, beneficio unius grani Tincturæ Philoſophor. in aurum purum transmutatæ ſunt. 319. 1
Mercurius Philoſophorum ex quo fonte hauriendus. 321. 1
Mercurius duplicatus REBIS Philoſophorum. 331. 2
Mercurii ſumma purificatio & animatio. 360. 1

INDEX.

Mercurius ſublimatus rubeus dulcis, quem Arcanum Corallinum vocant. 352. 2
Mercurius ſublimatus pro Aqua Mercuriali. 358. 2
Mercurii ſublimationes diverſæ. 350. 2
Mercurius dulcis Solaris. 355. 2
Mercurii præcipitatio. 352. 2
pro Mercurii præcipitatione, Phialæ idea. 353
Mercurius Præcipitatus albus. 354. 2
luteus in momento. ibid.
Præcipitatus Solaris. 353. 2
Saturni. 349. 2
Vitæ ſimplex & correctus. 367. 2
Mercurii Vitæ geneſis ab Antimonio. ibid.
Mercurius Vitæ ex Butyro Antimonii, ipſoque Antimonio, non verò ex Mercurio, conſtat. 345. 1
Metalla deſtillationibus aqueis ſimplicibus committere, eſt abſurdum. 252. 2
Metalla quare ſpiſſa fiant in ſuâ fuſione. 363. 1
Metallorum Manna quid. 352. 2
materia proxima quæ. 160. 2
ſubtiles Eſſentias in Liquorem redigere verè potabilem. 387. 1
transmutatio eſt poſſibilis. 329. 1
Metallis magna virtutum opulentia implantata eſt. 387. 2
Metallus primus, ſive Maſculus Paracelſi, quid. 332. 2
Mica Panis à Mynſicht. malè ad deſtillandum decernitur. 237. 1
Mineralia ſemi-Metalla ſunt. 360. 1
Mineralia deſtillationibus aqueis ſimplicibus committere, irrita ſunt tentamina, & inſulſæ cantilenæ, riſum pro plauſu apud Poſteros reportantes. 252. 2
Mineralia omnis corruptionis inſcia ſunt, ſi cum Animalibus & Vegetabilibus comparentur. 226. 2
Miva Cydoniorum. 28. 2
Cydoniorum aromatica. 29. 1
Mixtura Aloëtica Mercurialis. 203. 1
Morborum monſtra nova nunc exſurgere cernimus. 34. 1
Morboſo generi cuilibet ſuus ex metallo ſpiritus Vitrioli appropriatus adaptandus. 387. 1
in Morſellis, & conſimilibus Confectionibus, apparandis à communi ſtylo ac methodo declinavit Author, & quare. 124. 2
in Morſellorum, & ſimilium Confectionum, præpræparatione quid obſervandum. 124. & ſeqq.
Morſelli Cephalici Regii. 122. 1
alii. ibid.
Confortantes Viriles. 123. 1
alii pretioſi. ibid.
Hepatici. ibid. 2
alii. 124. 1
Pectorales. 125. 1
de Rhabarbaro. 62. 1
Stomachici. 125. 1
Moſchus quâ ratione aquis deſtillandis dextrè utendum. 252. 2
Mucharum Roſatum. 39. 1
Muſſarii, Apibus ſtupidiores, ea, quæ natura ſegregata & diſtincta vult, confundunt, & confuſum Chaos ex melle, cera, & propoli, efficiunt. 43. 2
Myrobalanorum deſtillandarum in limo & profundo hæſitat vis, nihilq; per alembicum transmittunt. 124. 1
Myrrha minùs dextrè humidis deſtillationibus committitur. 254. 1
Myſteria per ſignaturas, & umbroſis verbis, Filiis doctrinæ tantùm pandere velle, turpis philavtia, &, ſub humilitatis palliaſtro, immanis faſtus eſt. 319. 1

N.

de Nitro varia & notatu digna. 403. 1
Nitrum Sal Terræ eſt, ſed φλογιςὸν, ex terris pinguibus exortum. 402. 1
Nitrum Sal Petræ etiam nuncupatur, propriè etiam Sal Terræ dici meretur. 402. 2
Nitro copioſo abundant quarundam Regionum terræ, & aquæ Fluminum, in quorum rivis efflorescit. 403. 2
Nitrum ex ſtabulis jumentorum copioſè elicitur, & quare. ibid. 1
Nitrum in igne purificatum, ſeu Lapis prunellæ, magis mordax eſt, quàm illud, quod repetitis ſolutionibus & cryſtalliſationibus clarificatum. 403. 1
Nitrum frigidas in corpore humano edit operationes. 403. 1
Nitri & Sulphuris vis unita horrenda eſt. 402. 1
Nitrum aliam ſibi deſtillationis ſpeciem vendicat, quàm per B. M. affuſo liquore. 244. 1
Nitrum Alexipharmacum Compoſitum. 405. 1
Ammoniatum. 406. 1
Cachecticum chalybeatum. ibid. 2
Catharticum. 405. 2
Eſſentificatum cum Acetoſella. 404. 2
Fixatum. 406. 2
Fixum ſ. anodynum Minerale. ibid.
Nitri Flores. ibid.
Liquor volatilis reſolvens. 244. 2
Nitrum Martiale apetitivum. 405. 2
cum Papavere inſuccatum. ibid. 1
Perlatum. 406. 2
Nitri Purificatio ſicca & humida. 403. 2
Nitrum Roſatum. 404. 2
Nitrum cum Scordio inſuccatum. 405. 1
Nitri Terra Foliata. 408. 2
Nitrum Violatum. 405. 1
Vitriolatum 408. 2
Norma, ac Regula, juxta quam Authorum Compoſitiones, tanquam ad Lydium lapidem, probare licet. 232. 1
Nuces juglandes conditæ, ſuis virtutibus caſtratæ ſunt. 288. 2

INDEX

Nucis Moſchatæ Virtus adſtrictiva deſtillando non elevatur, ſed imum petit, & in reſiduo depoſitatur. 225. 1
Numiſma ex Auro Philoſophico, Cæſaris Ferdinandi III. S. M. 328

O.

Olea balſamica ex reſiduis Aquæ Maſtichinæ ſpeciebus. 103. 1
Olea Cocta & Expreſſa quid ſint, & ex quibus parentur. 257. 1
 ferè cuncta juxta adumbratam in Oleo Abſinthii ideam decoqui & parari poſſunt. 261. 1
 in viribus exaltanda ſunt ſuis oleis deſtillatis. 259. 2
Olea cocta facilè rancorem & ſitum contrahunt, à quibus omnis humiditas non ſit ſegregata. ibid. 2
Olea deſtillata Balſamica ſymbolizatione ac amicitia feruntur ad ſulphura ſimplicia & metallorum. 330. 2
Olea Eſſentialia Citri & Arantior., prægreſſa fermentatione deſtillata, Therebinthinam ſpirant, & ſucceſſu temporis incraſſantur. 192. 1
Olea Expreſſa varia. 270. 1
 alienæ fidei inſtitoribus, & mercimoniis intentis, non concredantur. 258. 1
Oleis aqueum elementum, ſeu quæcunq; aquea humiditas, aut vinum, nunquam verè permiſcetur. 260. 1
Oleis nullum cum aqua commercium, neq; vera miſtio aut unio intercedit. 285. 1
de Oleis coctis & decoquendis vera Theoria & illuſtratio. 258. 1
Olea quomodo ab humiditate dextrè ſeparanda. 259. 1
Oleis decoquendis liberalior vini, aut ſuccorum, additio quid efficiat. ibid. 2
Oleorum deſtillatorum rectificatio, affuſâ aquâ, an præſtet. 415. 1
Oleorum inſolatio quid efficiat. 260. 1
Oleum Abſinthii coctum. 258. 1
 Anethi. 271. 1
 Anodynum. 266. 1
 aut Apoplecticum Cephalic. 264. 2
 Chamæmeli. 261. 2
 ad Calculum expreſſum. 270. 2
 de Capparibus, Hepaticum & Splenticum. 265. 1
 Carminativum anti-Colicum. ibid. 2
 expreſſum. 270. 2
 de Caſtoreo. 266. 1
 Cheyrinum. 261. 2
 Citri ex recentibus Cordicibus deſtillandū, ſine prægreſſa fermentatione: & alia notatu digna. 120. 2
 aut Epilepticum expreſſum. 270. 2
Oleum de Euphorbio. 265. 1
 Hypnoticum. 266. 1
 Lacertarum contra Herniam, ejuſque Theoria & Obſervationes. ibid. 2
 Liliorum alborum. 261. 2
 Lumbricorum. 269. 2
 Majoranæ. 261. 2
 Maſtichinum. 262. 2
 Menthæ. ibid. 2
 Mercuriale. 355. 2
 aliud. 356. 2
 dulce. ibid.
 Moſchelinum. 267. 2
 Nervinum. 268. 1
 Nucum Moſchatar. expreſſum quomodo Dyſentericis opituletur, & quæ ulterius ex eo conficienda. 225. 2
 Nucum Moſchatarum coctum & totum aptiſſimum corpus eſt pro conficiendis omnis generis Balſamis Eſſentialib⁹. ibid.
 Populinum. 262. 1
 Purgans, & contra Vermes, expreſſum. 271. 2
 Purgans ſimplex. 268. 2
 aliud. 269. 1
 Ranarum. 263. 2
 Roſatum. 262. 1
 Rutæ. ibid.
 Sambucinum. ibid.
Oleum ſ. Liquor Saturni ſimplex. 347. 1
 Scorpionum Alexipharmac. 269. 1
 Scorpionum. 263. 2
Oleum ſ. Spiritus Salis Martialis. 340. 2
 Stomachale expreſſum. 271. 1
 Stomachicum. 269. 2
 ex Styrace. 263. 1
 Sulphuris Rulandi. 402. 1
 Tartari fœtidi deſtillati virtutes. 413. 1
 Tartari per deliquium, ejuſque virtutes & uſus, ſecundum Ang. Salam. 414. 2
 contra Vermes expreſs. 271. 1
de Oleo Vitrioli dulci. 391. 2. 394. 1
 Vulpinum. 263. 2
de Operibus Authoris varia & iniqua Judicia. 287. 2
Opii anatome ex analyticâ methodo traditur 151. 2
Opiatis medicamentis, & Laudanis, proportionato pondere ingredientia ſunt adjungenda, habito reſpectu ad Opii violentiam. 65. 1
Opii comparatio cum Venenis, quoad modum operandi. 155. 1
 qualitates, & an calidum vel frigidum. 151. 2
de Opii Qualitatibus Pereira, & Petr. Mich. de Heredia, diſſentiunt. 152. 1
de Opio, ejuſque parva doſi in Theriaca, erronea opinio Schröderi. 154. 1
Opii quantum unciæ uni Theriacæ accedat. 156. 1
de Opii virtute & virulentia, variæ diverſorum Author. ſententiæ. 153. 2

Opii

INDEX.

Opii vis manifeſta in una ſaltem drachma Theriacæ reſplendet. 156. 2
vis narcotica eſt actio à tota ſubſtantia emanans, à formis reſultatoriè determinata. 152. 2
vis narcotica, neque calori neque frigori, nec etiam ſecundis qualitatibus, adſcribenda, ſed ſeminali virtuti. ibid.
Opio Meconium deterius. 153. 2
Opium num, inter reliquas ſuas ſpecificas dotes, præditum ſit virtute alexiteria. ibid.
Opium Typum habet rhomphææ, aut enſis bifidi. 155. 2
inter prima Theriaces conſtitutiva collocatum. 154. 2
profusè & largâ quantitate Theriacæ adjectum eſt. 165. 2
nullas habet à natura qualitates venenis reſiſtendi. 155. 1
in morbis malignis Hungaricis lethale venenum. 155. 2
in quibus morbis eximias habeat dotes & prærogativas. ibid.
pro Aqua Dyſenterica Quercetani ſub cenſuram venit. 229. 2
Opii Eſſentia liquida Anodyna. 83. 1
Opii exacta Præparatio in Eſſentiam. ibid.
Ordinationes medicamentorum: vid. Medicamentorum ordinationes.
Ordinationes medicamentorum congruæ ſunt Medici ſenſati character, & nota diſtinctiva. 261. 1
Oſſa calcinata aliud nihil ſunt, quàm exſucca terra, inutilis gleba, & opprobrium Medentium. 226. 1
Oſſa de corde Cervi Aquis deſtillatis non ſunt permiſcibilia. 272. 1
in Magiſteria ſolubilia reduci nequeunt. ibid.
deſtillationi ſimplici commiſſa, eandem cum Perlis olent proſapiam. ibid.
majorem ſalis volatilis ac olei copiam in deſtillatione exhalant, quàm ipſa caro, ſanguis, aut aliæ animalium partes. 149. 1
ſunt partes ſimilares & ſpermaticæ, ex pinguiori ſeminis parte, & ſubſtantifico primigenio humido conſtantes. 148. 2
Ovum tanquam ſimulacrum Univerſi. 253. 2
Oxymel Diureticum. 27. 1
Scilliticum. ibid.
Simplex. ibid.
Oxyſaccharum ſimplex. ibid. 2

P.

Panacea ex Antimonio, & ejus Butyro. 379. 1
alia ex Butyro Antimonii. ibid. 1
ex Mercurio. 355. 2
Panis mica examinatur, quid deſtillando præbeat. 234. 1
Panis per integram diem coctus nihil deperdit de partibus ſuis nutritivis. ibid.
Panis uncia una, in ſubſtantia aſſumpta, plus nutriet, quàm decem libræ aquæ anti-Phthiſicæ Mynſichti. ibid.
Paracelſica medicamenta: vid. Medicamenta Paracelſica.
Paracelſi ſcripta quædam tantis ſcatent abſurditatibus, ut fidem excedant, hæc à Theophraſto potuiſſe derivari. 342. 1
Paracelſi Myſteria explanare, Oedipo & Theſeo opus habet. ibid.
Paſſulæ laxativæ. 47. 2
Paſſulæ majores, ſeu Zibebæ, vel Prunelli, purgantes. 61. 1
Paſſulæ purgantes ſiccæ. 46. 1
aliæ. ibid.
Paſta odorata antiLoimica vilior. 157. 1
tempore Peſtis. 136. 2
vilior, pro ſexu fœmineo, ſine Ambra & moſch. ibid.
pro Placentulis Stomachalibus. 125. 2
Paſtilli pectorales anti-Phthiſici 131. 2
pretioſi ad Suffitum. 136. 1
Perlæ, ſeu Margaritæ, in mortario æneo non conterendæ, & cur. 3. 1
Perlæ nequiquam vaporetenus cum aquis deſtillandis in ſublime feruntur, ſed, inſtar ſolutionis, aut ſalis, in fundo reſident. 251. 2
Peſſaria ad hæmorrhagiam Uteri. 140. 1
Peſſi Uterini ad cienda menſtrua. 139. 2
Peſtilens contagium quomodo inſpiratione hauriatur & intret. 157. 2
Peſtilens miaſma & contagium inſtar minimarum atomorum infinito propemodum numero undique oberrat. ibid.
Peſtilens contagium ac virus ipſi Moſcho, Ambræ, & aliis multum fragrantibus, adhæret. ibid.
Peſtilentes & pernicioſi morbi qualem nobiſcum ludant Tragædiam. 155. 1
anti-Peſtilentialia remedia præſervativa. 157. 2
Pharmacopœum ſedulum & peritum, Latini idiomatis gnarum, requirunt Autoris præſcriptiones. 285. 1
Pharmacopœia hæc cur inſignitur Regiæ Titulo. 288. 1
de Pharmacopœorum, eorumque miniſtrorum, ignorantiâ & ſegnitie querelæ Autoris. 287. 1. 2. 288. 1. 315. 1
in Pharmacopœos admonitio, ratione vaſorum, ex cupro aut aurichalco paratorum. 340. 2
Pharmacopœorum Inſtrumenta ſint potiùs ferrea. 341. 1
Phialæ idea pro Præcipitatione Mercurii. 353
Pilulæ quale medicamenti genus, & cur inventæ. 63. 1

Pilulæ

Digitized by Google

INDEX.

Pilulæ Aloëphanginæ Cephalicæ & Stomachales. ibid. 2
de Aloe Roſata. 64. 1
Aloe violata. ibid. 2
Anodynæ: de Cynogloſſa. 65. 1
Cordiales & Cephalicæ. 64. 2
de Cynogloſſo Anodynæ: 65. 1
de Eupatorio, ſeu Hepaticæ. ibid. 2
Hydragogæ. 66. 1
antiHypochondriacæ ſimpliſſes. ibid. 2
Hyſtericæ, ſeu Matricales. ibid. 2
Magiſtrales ſ. Panchymagog. 67. 1
Maſtichinæ. ibid. 2
Matricales. 66 1
Odontalgicæ. ibid.
antiPeſtilentiales. 68. 1
de Rhabarbaro. ibid.
Splenetica. ibid. 2
Perlæ, ſeu Margaritæ, in mortario æneo non conterendæ; & cur. 3. 1
nequaquam ſuperſtenus cum aquis deſtillandis in ſubſtine feruntur, ſed, inſtar ſolutionis, aut ſalis, in fundo reſident. 151. 2
Peſſaria ad hæmorrhagiam Uteri. 140. 2
Peſſi Uterini ad ciendi menſtrua. 139. 2
Peſtilens contagium quomodo inſpiratione hauriatur & muret. 139. 1
miaſma & contagium inſtar miniſtrorum atomorum infinito propemodum numero undique oberrat. ibid.
contagium ut virus ipſi Moſcho, Ambræ, & aliis multum fragrantibus, adhæret. ibid.
Peſtilentes & pernicioſi morbi qualem nobiſcum ludant Tragœdiam. 153. 1
anti-Peſtilentialis remedia præſervativa. 157. 2
Pharmacopœia hæc cur inſignitur Regia Titulo. 187. 2
de Pharmacopœorum, eorumque miniſtrorum ignorantiâ & ſegnitie, querela Autoris. 27. 2
288. 1 315. 1
Pilulæ Stomachicæ. 69. 2
Stomachicæ balſamicæ. ibid. 2
aliæ Regiæ. ibid.
de Terebinthina, ad Gonorrhœam virulentam. 70. 2
Pilularum purgantium corpus & baſis eſt Aloë 63. 1
faſtuoſa & inconcinna Compoſitio, Authore Anonymo indigna. ibid. 2
Pineæ virides bellaria ſunt, fructûs matutivi, cellinis & quadris. quàm Officinis noſtris, pro deſtillatione aptiores. 234. 1
in alimentum natæ ſunt; vel, ut Emulſiones ex iis conficiantur: nihil verò in deſtillatione virium dabunt. ibid. 2
Pingvedo anti-Phthiſica ex Porcello, aut ex Catulo, ſaginato & caſtrato. 246. 2
Piper calidiſſimum & acutum Theriacæ ingrediens. 150. 2
longum, tertium Theriacæ ingrediens, everſatur. ibid.
longum virtute Cardiaca & Alexiteria eminere, nemo hactenus dixerit. ibid.
Piperum qualitas, quæ, veluti baſis, Theriacam conſtituunt, ſtupenda eſt: & quare. 151. 1
tria genera in ſuperabundanti nimis doſi & pondere Theriacæ adjecta ſunt. ibid. 2
Piſtachiæ virides idem quod: vid. Pineæ.
Plumbum, Metallum omnium ferè viliſſimum, comparatur Saturno Macrocoſmico, propterea etiam microcoſmico, Lieni, prodeſſe creditur. 346. 2
Plumbi virtutes. ibid.
Pomum Ambræ pretioſum. 136
Ambræ aliud. ibid.
Porcelli ſanguis ejuſdem naturæ & craſis ac Hirci eſt; cujus liquor, in deſiccatione exhalans, inutilis, & à Medicis non curatur. 238. 1
ſanguis eſſi ad ſiccitatem uſque deſtilletur, nil, niſi aquam elementarem, profitetur. 237. 2
ex Porcello caſtrato ſaginato Pingvedo anti-Phthiſica. 246. 2
Potûs Hippocratici Purgantes. 95. 2
Præcipitatus aureus, ſeu Arcanum Corallinum. 330. 1
Præcipitatum Solaris. 353. 2
Præparationes medicamentorum Compoſitorum qualiter ab Authore inſtituantur. 5. 2. 30. 1
114. 2
Proceſſibus Chymicis ab Authoribus copioſè deſcriptis minimè fidendum, & quare. 384. 2
Proceſſuum Chymicorum quiſquiliæ ſine numero & myriades reperiuntur. nugæ & mera ſunt impluvium; ſubſtantias diſſipare nata. 319. 2
Propolis quid. 23. 2
Prunelli Purgantes. 61. 2
Pulpa Caſſiæ. 44 2
Prunorum. 46. 2
Tamarindorum. 47. 1
alia. ibid.
Pulveres aromatici Compoſiti quale medicamenti genus, & quæ ſub eo contineantur. 113. 1
Pulvis contra Abortum. 97. 2
Alexipharmacus, ſeu anti-Peſtilentialis. ibid.
Alexipharmacus II. & III. 98. 1
anti-Apoplecticus. 100. 1
Aſthmaticus. ibid.
Pulveris Aurati deſcriptio. 317. 2
Pulvis Bezoardicus primus. 98. 2
ſecundus Solaris & Cordialis. ibid.
Aureus. ibid.

Hhh Pulvis

INDEX.

Pulvis Cachecticus. 99. 1
contra Calculum. ibid. 2
ad Calculum alius. ibid.
Calculum alius. 100. 1
Colum. ibid 2
Catarrhalis anti-Phthiſicus. 105. 2
Catharticus Antimonialis. 96. 2
ſecundus. ibid.
Cephalicus, ſ. ant-Apoplecticus. 100. 1
alius pretioſus contra Vertiginem. ibid.
Comitis de Warwich, ſeu Cornachinus. 96. 1
Cyprius pretioſus. 100. 2
ad Dentifricia. 101. 1
Dyſentericus. ibid. 2
alius. 102. 1
ant-Epilepticus. ibid.
alius. ibid.
Epilepticus alius aureus. ibid. 2
Groſſus pro Epithemate Cordis & Pulſuum, ad Sacculos. 103. 1
contra Hæmorrhagiam, & Sputum cruentum. ibid. 2
Hepaticus rubeus. ibid.
alius ſimplex. 104. 1
Hydragogus. 95. 2
alius. ibid.
Hyſtericus. 104. 1
ad Lac generandum. ibid. 2
contra Lumbricos. 97. 1
ad Naſalia. ibid.
Partum provocans. ibid.
Pleuriticus. 105. 1
Sennæ Solutivus groſſus. 94. 2
Solutivus Magiſtralis. 95. 1
Tartariſatus. ibid.
de Tribus. ibid.
alius. ibid.
contra Sputum cruentum. 103. 1
Sternutatorius Cephalicus. 105. 1
Stomachalis. 106. 1
ad Strumas. ibid.
Suppoſitoria. 97. 1
alius, ſine Aloë. ibid.
Sympatheticus ex Vitriolo Veneris. 143. 2
contra Tuſſim, ſeu Catarrhalis. 105. 2
Vermes, ſeu Lumbricos. 97. 1
alios. ibid.
contra Vertigin. Cephalicus. 100. 1
Viperarum Simplex & Compoſ. 106. 1
Vulnerarius. ibid. 2
Pulverum Compoſitionum Theoria. 94. 1
Purgans nec cuivis morbo, neq; cuilibet membro aut viſceri, peculiare deſtinatur. 43. 2
Purgantes reſinæ, ſ. Magiſteria, cur Amygdalis ſubigenda. 54. 2
poſt Purgantia ſumpta unde Hypercatharſes, Tormina, paſſiones Colicæ, & Diarrhææ. 54. 2
Putredo & Corruptela omnis ab humiditate & calore oritur. 295. 1

Q.

Qualitates occultæ quid: & qui Authores de iis ſcripſerint. 152. 1
de Qualitatis occultis, à tota ſubſtantiâ promanantibus, Galenus variis in locis differit. 152. 1
de Qualitatum occultarum actione variæ Clariſſimorum Virorum ſententiæ. 141. 1
Helmontii. ibid.
Kircheri. ibid. 2
Fortunati Plempii. ibid. 1
Sennerti. ibid.
ex doctrina de Qualitatibus primis mille errores, ſophiſmata & fraudes, pullularunt. ibid. 2
Qualitatum primarum nudus aſpectus nos avocavit, quo minùs ſpecifica morborum alexiteria inveſtigaremus. 153. 2
Quercetanus non eſt aſſecutus Authorum mentem, qui Trochiſcorum de Spodio, de Terra ſigillata, & ſpec. Diatrag. frigidi Compoſitiones evulgarunt. 213. 1
Quodvis è quolibet non ſit, nec quodlibet cuilibet ſponte commiſcetur. 238. 2. 399. 1
non Quodvis è quolibet, citra rationis & genuinæ Philoſophiæ leges, in actum ducitur. 214. 2

R.

Rhabarbarum præpoſterâ methodo Theriacæ admiſcetur. 160. 2
Rhabarbar. citra rationem Theriacæ ſuperingeſtum eſſe, probatur ratione, & Authoritatibus pluribus. 159. 2
Rhabarbaro vis nulla alexipharmaca tribuitur. 160. 1
Raſura Cornu Cervi, cum aquis affuſis deſtillata, aliam non reddit aquam, quàm quæ affuſa fuit, nullis viribus Cornu Cervi donatam. 142. 2
Receptæ congruæ ſunt Medici ſenſati character, & nota diſtinctiva. 261. 1
Receptas ſcribere qui leve quid autumant, à veritate longè aberrant. ibid.
Recipiens omne recipit ſaltem ad modum ſuæ receptivitatis, non imprimentis. 26. 2. 39. 1
Regio titulo cur inſigniatur hæc Pharmacopœia. 288. 1
Regula, ac norma, juxta quam Authorum Compoſitiones, tanq. ad Lydium Lapidem, probare poſſumus. 232. 1
Regulus Antimonii ſine Marte. 364. 2
per ſe ſine additione. 365. 1
Stellatus. 364. 1
Reſinæ purgantes, ſeu Magiſteria reſinoſa, cur Amygdalis ſubigenda. 54. 2

Sſſ

Regi-

INDEX

Reſinoſa, utpote Gialappa, ab Aqua extrahi nequeunt. 32. 1
Rhodium lignum, balſamicæ naturæ, deſtillationibus ſubſerviat. 224. 1
Rob de Berberib.
Ceraſorum.
de Cornis.
Cydoniorum.
Cynosbati.
Diamoron.
Ebulinum.
Juniperinum.
Nucum.
Sambucinum.
de Spina Cervina. 29. 2
Rob purgans Ceraſorum. 54. 2
Ribium. ibid. 2
Roborantia talia ſint, quæ ſpiritûs non accendunt, nec inflammationem augent. 151. 1
Roſarum Infuſio, ſeu Muccharum. 39. 1
Roſar. Rubrarum Infuſio. ibid.
Roſar. Tinctura. 92. 1. 207. 1
Rotulæ Citratæ. 120. 1
Emeticæ. 60. 1
contra Lumbricos. 59. 2
aliæ. ibid.
ex Mercurio Vitæ correcto. 60. 1
Pectorales. 125. 1
Perlatæ. 121. 2
Purgantes. 60. 1
contra Vermes. 59. 2
Rubi Idæi Succus, protinus prælo expreſſus, ad quid conducat. 51. 2

S.

Saccharum Citratum, ſ. Eſſentia Citri Saccharina. 119. 2
Citratum Tabulatum. 120. 1
Gemmatum, ſ. Perlatum. 122. 1
Roſatum. 119. 2
Roſatum Tabulatum. 121. 2
Saccharum Saturni ex quibus eliciatur. 347. 1
Sacchar. Saturni num ſit ſal ex plumbo extractum, aut plumbum ipſum ſolutum. ibid.
Sacchar. Saturni plumbi Vitriolum eſt. 385. 2
Saccharum unionis & glutinis inſtar ſe habet in Confectionibus Saccharinis. 124. 1
impertinenter ad Aquarum deſtillandarum negotium evocatur. 254. 2
ex Saccharo nihil deſtillando elicitur quod pridem tot tortura & coctionibus ad debitam ſuam conſiſtentiam redactum eſt. 253. 2
Sacculi Cordiales, & pro Pulſibus pretioſi. 138. 2
contra Peſtem. 139. 1
Sacculorum Cordialium & pro Pulſibus præſtantia. ibid.
Sal aëreus nitroſus, ex aëre attractus, beneficio Vitrioli ſummè calcinati. 343. 1
Sal in copia ex nonnullis Vegetabilibus elici nequit. 231. 1
Sales fixi Alcalini intenſum flammæ impulſum, citra virium jacturam, velut Salamandra, diu ſuſtinent. 221. 2
Sal fixus, è cineribus extractus, leni Balnei Vaporoſi impulſu, in ſublime non fertur. ibid. 1
Salem nitroſum perpauca Vegetabilia reddunt. 216. 1
Sal Antimonii. 380. 1
ex Vitro. ibid. 2
Vini Eſſentialis. 418. 1
de Sal Nitro, ſ. Sale Nitri. 402. 2
Sal Nitri definitio. 403. 1
Nitrum occultâ proprietate cum Sulphure inimicitiæ diſſidia exercet. 402. 1
ſive Saccharum Stanni, ſ. Jovis. 345. 1
Tartari. 414. 1
Volatilis. 418. 1
pro Aquis deſtillandis examinatur. 246. 2
Salis Tartari volatiliſatio. 247. 1
Sal ex Vitriolo Veneris. 343. 1. 391. 1
Sal Tartari Vitriolatus. 416. 1
an Sal aliquis Volatilis inſit Vegetabilibus terreſtrioribus. 216. 1
Sal Volatile exiſtens ſubſtantiale nullum ex Vegetabilibus, uti ex Animalibus, arte elici poteſt. ib.
Sanguis Porcelli, etſi ad ſiccitatem uſque deſtilletur, nil niſi aquam elementarem profundit. 237. 2
Sapo Odoratus. 158. 1
Saturni, ſeu Plumbi, virtutes. 346. 1
Saturni Magiſteria parvi ponderis ſunt. 348. 2
Tinctura. 348. 2
Scammoneata & Reſinoſa medicamenta, ſi frigida ſuperbibatur, Tormina, Paſſion. Colicas & Hypercatharſin excitant. 55. 1
Schmuzii probroſa licentia & petulantia vivis coloribus depingitur. 388. 2
Scillæ crudæ & præparatæ virtutes. 146. 2
Scilla venenato ſuo ſucco enſem aut cultrum inficit. ibid. 2
Scillæ virtutes nullas Cardiacas & Alexiterias Botanici unquam tribuêre. ibid. 1
Scilla montana mitioris naturæ & indolis eſt. ibid. 2
veluti baſis & fundamentum, antiquæ Theriacæ perperam additur. 146. 2
Scillæ Trochiſci non revera ex Scilla, ſed rebus additis, conſtant. 147. 1
Scilla à ſpecioſa Theriacæ compoſitione arcenda. ib.
nullas Theriacæ virtutes communicat. ibid.
Sedativum Archei, & Sulphur Vitrioli anodynum. 338. 1. & ſeqq.
Semina frigida, terreſtrioris naturæ, quid deſtillando præbeant. 224. 2
Semina 4. frig. maj. à Mynſicht, perfunctoriè ad deſtillandum decreta ſunt. 237. 1

an Serpentes etiam, in montanis locis maximè, ad Orientalem plagam enutriti & nati, pari effectu, ac Viperæ, Theriacam, aut Trochiſcos, conſtituere valeant. 147. 2
Serpentes, quos Italiæ, Germaniæ, & Bononiæ montes alunt, ſalubriores, æquè ad diſpenſandam Theriacam confluere poſſunt. 149. 2
Serum Lactis Laxativum. 92. 1
Sief. Arabibus dicta, quale medicamenti genus. 135. 1
Simplicia, quæ Theriacam plus dedecorant, quàm exornant. 166. 2
in competenti doſi ſumpta, per ſe, haud parum in determinatis morbis præſtare poſſunt. ibid.
quæ Simplicia, & arte etiam facta, ſimplici deſtillationi non auſcultant. 222. & ſeqq.
Simplicium, rerumque pretioſarum, magna olim fuit facta inutilis profuſio. 288 2
Simplicibus qui tollere novit morbos, felix. 163. 1
Sorireſſa, ſeu Maſſa ad dentes. 186. 2
Spagyrica medicamenta: vid. Medicamenta Spagyrica.
Species, ſeu Pulveres Aromatici Compoſiti, quale medicamenti genus, & quæ ſub eo comprehendantur. 113. 1
Alexipharmacæ. 115. 1
contra Apoplexiam. 114. 1
aliæ ſimpliciores. ibid. 2
Carminativæ. ibid.
Cephalicæ. 115. 1
Cordiales Solares & Alexipharm. ibid. 2
Cordiales temperatæ pretioſæ. ibid. 1
Decocti Carminativi. 86. 2
contra Calculum. 87. 2
ad Dyſenteriam. 88. 1
Flor. & Fructuum. 89. 1
Foreſti correctæ. ibid.
Hepatici aperitivi & Splenetici tempore hyemali. 85. 2
ad menſium muliebrium Obſtructiones. 89. 2
ant-Epilepticæ. 116. 1
aliæ. ibid.
de Gemmis calidæ Alexipharmacæ. ibid 2
frigidæ uſuales Alexipharmacæ. 117. 1
Alexipharm. viliores. ibid.
Groſſæ pro Sacculis, contra Peſtem. 139. 1
Hepaticæ. 117. 2
Imperatoris groſſæ. 118. 1
dia ireos. ibid.
anti-Peſtilentiales. ibid. 2
pro Sacculis groſſæ, contra Peſtem. 139. 1
Splenetìcæ deoppilativæ. ibid.
Stomachicæ. 115. 1
Species diamargar. frigid. perfunctoriè ac malè ad deſtillandum à Mynſichtio decretæ ſunt. 237 1
diatragacanth. frigid. pro Aqua Dyſentericâ Quercetan examinantur. 227 2
Spiritûs acidi è Mineralibus utrum præſtentiâ, qui ex Vegetabilibus habentur. 399. 2
de Spirituum acidorum præſtantia quid Quercetan. ibid.
Spiritus Metallicus in Ens, aut totum, è quo migravit, ſubſtantialiter ac perfectè coaleſcere nequit. 388. 2
Spirit. Nitri deſtillatio. 408. 2
volatiliores multò ſunt, ſpiritibus Vitrioli. 398. 2
Salis Armeniaci acidus chalybeatus. 338. 2
Martialis. 340. 2
ex ſale æreo Vitrioli. 343. 1
Saturni ardens. 347. 2
Tartari. 413. 1
Alexipharmacus. 414. 2
rectificatio an neceſſaria. ibid. 1
virtutes, juxta Angel. Salam. 414 2
Veneris ant-Epilepticus. 343. 2
Vini odor vappoſus quid cauſet. 61. 1
Viridis è Venere vel Cupro. 344. 1
de Spiritu Vitrioli viridi. 392. 1
Spiritus ex Vitriolo quodam metallico, arte facto, ſingulariter deſtillatus, neque abſtractione phlegmatis, nec rectificatione opus habet. 390. 1
Spiritus ex Vitriolo cujuſdam Metalli, arte facto, virtutes, Ideam, ac ſignaturas Metalli, non materialiter, ſed virtualiter, æmulatur. 389. 1
Spiritui Vitrioli ſubtiliores metalli partes non corporaliter, ſed virtualiter, imprimuntur. 387. 1
Spiritus Vitrioli deſtillatio legitima. 389. 1
ant-Epilepticus ex Luna & Venere. ibid. 1
Ammonialis purgans. 380. 2
Coagulatus. 392. 2
Eſſentificatus. ibid.
Martis. ibid. 1
Martis non rectificandus. 336. 2
Philoſophicus. 368. 1
Veneris. 342. 2
Stanni Vitriolum. 345. 2
Stanni Magiſteria parvi ponderis ſunt. 348. 2
Stannum, metallum molle, frangibile tamen ſub malleo, & veluti aridum. 323. 1
non multum differt à plumbo: ideoq; facilè inter ſe coeunt. ibid.
à tota Subſtantia actio quid ſit. 140. 2. 142. 1

de

de Subſtantiæ totius actione, variæ Clariſſimorum Virorum ſententiæ. 141. 1
Succus Acaciæ inſpiſſatus ſub cenſurâ venit. 229. 1
Succi Citri concentratio inanis. 3. 1
Fructuum nõ depurati mucilagineam in coctione cum ſaccharo præbent conſiſtentiam. 180. 2
Succus de Rubo Idæo protinus prælo expreſſus ad quid conducat. 51. 2
Sufficiens quantitas, ſeu ſ. q. ſi à Medicis ſcribatur, quid Pharmacopœis obſervandum. 26. 2
Suffitus Cephalicus. 138. 1
alius communis. ibid.
anti-Peſtilentialis. ibid.
Sulphur crudum, & purum, majoris efficaciæ ac energiæ cenſetur, quàm ſunt ipſi Flores. 398. 1
Sulphure abundat totus terrarum orbis; plus tamen in uno, quàm in alio loco. 396. 2
Sulphuris purificationes diverſæ. 397. 1
de Sulphuris ſublimatione notatu digna & varia. ibid. 1. 2
Sulphur peculiarem diſtillandi normam expoſcit, & quomodo inſtituenda. 399. 1
Sulphuri quid, pro ſublimatione ejus legitima, adjungendum. 397. 1. 2
Sulphuris virtutes & energia. 396. 2
Sulphuris & Nitri vis unita horrenda eſt. 402. 1
Sulphur, ſententiâ Authoris, ignis eſt concretus, ſubterraneus & terreſtris; cui natura ſuas habenas objecit, terreſtriores partes, ne in actum mox, & apertũ incendium, erumpere poſſit. 396. 1
Sulphur, ſententiâ profundiſſimè docti Phil. Kircheri, ignis naturæ eſt inviſibilis. ibid. 2
ſingulare & admirandum naturæ productum eſt; cujus activitatem nil remoratur. 396. 1
Terræ Pingvedo, Adeps, Reſina, & Oleum, à priſcis & Neotericis Philoſophis definitur. ibid.
ſub vilioris terræ glebæ forma, igneas virtutes, ac æthereas actiones, producit. ibid. 2
quâ ratione principium rerum naturalium, præcipuè verò metallorum & mineralium, dici & eſſe poſſit. ibid. 2
Sulphur Antimonii. 381. 1
Sulphuris Antimonii fixatio. ibid.
Sulphur Antimonii ex ejus Cinnabari. 368. 2
Auratum Diaphoreticum. 365. 1
Sulphuris Hepar. 400. 1
Lac, & quæ circa illud notanda, ibid. 2 vid. Lac Sulphuris.
Oleum Rulandi. 402. 1
Tinctura Tartariſata. ibid.
Vitrioli Anodynum. 338. 1 394. 2
Martiale. 339. 2
Inflammabile. 395. 1
Syruporum elegantes præparationes, Eſſentiæ nomine inſigniendæ. 8. 2
Syrupos parandi Antiquâ methodo ſimplicium ſpirituoſas partes fugamus. 23. 1
Syrupus de Abſinthio Stomachalis & Hepaticus. 1. 2
de Abſinthio Stomachalis, cum vino Cydonior. pro Abſtemiis. 2. 2
Acetoſus Compoſitus. 1. 2
Simplex. ibid.
ex ſucco Acetoſæ. ibid.
Acetoſellæ. ibid.
Acetoſitatis Citri cum Corticibus. 2. 2
de Agreſta. 3. 2
de Cortic. Arantiorum. 7. 1
de Flor. Arantiorum. ibid.
ant-Aſthmaticus. 7. 2
ex ſucco Berberum. 10. 1
de Betonica. 8. 1
de Betonica Compoſitus, ſeu Cephalicus calidus. ibid. 2
contra Calculum. 27. 1
ex Succo Cardui Benedicti. 10. 1
de Centaurio minore anti-Febrilis. 11. 1
Cephalicus calidus. 8. 1
alter temperatus. 9. 1
Ceraſorum acidorum. 10. 1
pro conficiendo vino Ceraſorum gratiſſimo ex tempore. ibid. 2
Chalybeatus aperitivus, pro Mulieribus & Cachecticis. 5. 1
alter Aperitivus. 6. 1
Magiſtralis anti-Cachecticus. 37. 1
de Cichorio ſimplex. 11. 1
Cinamomo. ibid.
Corallis rubris. ibid. 2
alius. 12. 1
Corallinus Calidus ibid. 1
Refrigerans. 11. 2
de Corticibus Citri. 13. 1
Domeſticus, ſ. de Spina Cervina. 32. 1
contra Dyſenteriam. 14. 1
Emeticus correctus. 32. 2
alius. 33. 1
pro Abſtemiis. ibid.
Purgans ex Vegetabil. ibid. 2
de Endivia. 14. 2
Farfara. ibid.
Fragis. ibid.
Fumaria. ibid.
Gemmatus Cordialis calefaciens. 12. 2
refrigerans. 13. 2
de Glycyrrhiza pectoralis. 14. 2
Granatorum. ibid.
de Hedera terreſtri. 15. 1
ex Helleboro. 33. 2
efficacior. 34. 2
Hydragogus. 15. 2
alius Hepaticus. 16. 1
Purgans. 35. 1

INDEX.

Syrupus de Hyſſopo ſimplex. 15. 2
Magiſtralis chalybeatus anti-Cachecticus. ibid. 2
Magiſtralis primus. 36. 1
ſecundus. ibid. 2
pro Infantibus & Pueris, Vermibusque expellendis. 37. 2
Maſtichinus Stomachalis. 16. 1
de Meliſſa. ibid. 2
Mentha Stomachalis. ibid.
Mercurialis purgans. 38. 1
alius. ibid.
Nephriticus primus. 17. 1
ſecundus. ibid.
tertius. 18. 1
de Papavere erratico. ibid. 2
ſimplex. ibid.
ex Perlis, & aliis Gemmis, quomodo parandus. 12. 2
flor. Perſicorum. 38. 2
anti-Phthiſicus & Vulnerarius. 19. 2
de Pœonia. 18. 2
Pomis Cordialis. 19. 1
Rhabarbaro. 38. 2
Ribibus. 20. 2
Roſatus ſimplex. ibid. 1
ſolutivus ex Mucharo. 39. 1
de Roſis ſiccis. 20. 2
Rubo Idæo. ibid. 2
anti-Scorbuticus. ibid.
de Scordio ſimplex. 21. 1
compoſitus anti-Peſtilentialis. ibid.
de Senæ foliis. 39. 2
Spina Cervinâ. 32. 1
Spleneticus. 21. 2
Spleneticus aperitivus & Hepaticus. 4. 2
de Tribus ſolutivus. 40. 1
Florum Tunicæ. 22. 1
ex ſucco Tuſſilaginis. ibid.
Violarum Martialium. ibid. 2
Vulnerarius. 19. 1

T.

Tabulæ Citratæ. 120. 1
Perlatæ. 121. 2
Tarantulæ morſus remedium harmonicus ſonus. 141. 1
Tartari Balſamum. 417. 2
Tartari Cremor & Cryſtalli. ex Italico Tartaro parati, præ cæteris majoribus pollent virtutibus. 414. 1
Tartari magna eſt differentia, juxta diverſitatem tam Vinorum, quàm Regionum. 409. 2
Tartari notæ bonitatis. 410. 1
Tartari purificatio, ſeu Cremoris & Cryſtallorum Tartari præparatio. 411. 2
Tartari vini utilitas in Medicina. ibid.
de Tartaro hiſtoria Angeli Salæ. 410. 2
Tartaro Vini. 409
Tartarus Antimoniatus. 212. 2
diutiſſimè coctus in ſublime non fertur, multò minùs in ſimplici deſtilatione cum liquore per Alembicum transcendet. 244. 1
qualis, pro deſtillatione ſui ſpiritûs, eligendus. 413. 2
quâ ratione peregrinis virtutibus imbuatur. 411. 2
ſalis ſimplicis naturam excedit, & compoſitum corpus eſt vegetabile. 409. 2
Vini quid ſit, & quid ſub hoc nomine & Medici & Chymici indicent. ibid. 1. 2
qui ex Vino Rhenano & Italico producitur, cæteris præferendus. 410. 1
præſens remedium in Colica paſſione, largiter aſſumptus. ibid. 2
Solutivus magis, & Purgans. 412. 1
Chalybeatus. 412. 2
Tartarum Diureticum cum Fragis. 411. 2
Tartari Olei fœtidi virtutes, & quid de ejus rectificatione ſentiendum. 413. 2
Salis volatiliſatio. 247. 1
Spiritus. 413. 1
Spiritus ex Cremore deſtillandus. ibid. 2
Tincturo. 417. 2
Tartarus vitriolatus Antimonialis alius. 416. 2
Emeticus. 416. 2
cum ſucco Mercuriali. 417. 1
ſeu Sal Tartari vitriolatus. 416. 1
Solutivus. 417. 1
Theophraſti Paracelſi Epitaphium, & publica monumenta, apud S. Sebaſtianum Salzburgi. 327. 1
doctrina nimis obſcura. 342. 1
Theophraſtum Paracelſum vindicat ſubtilis ille Philoſophus, Helmontius. 327. 1
poſſed ſe lapidem Aurificũ, urbi clamitat, & ad nos vocem reflectunt Magni Rudolphi Auſtriaci tempora. 328. 1
Theriaca correcta cum Opio. 173. 2
Andromachi magis reſtricta & correcta. 172. 2
quàm inconſultè & inſulſè compoſitionibus Aquarum affuatur. 245. 1
correcta ſine Opio, ejuſque vera præparatio. 167. 2
Simplex præſtans. 176. 1
Theriacam medicamentorũ Reginã dixerunt. 145. 1
plus dedecorantia, quàm exornantia, ſimplicia quæ. 166. 1
Theriaca Veterum in quib, morbis eximias habeat dotes & prærogativas. 155. 2
quibus in morbis emolumento ſit. 163. 2

Theria-

INDEX.

Theriaca Veterum nil minus agit, quàm ut corroboret, deleterias qualitates oppugnet, & venena propellat. 145. 2
Theriacæ Veteris ingredientia quædam inutilia cur priorem tamen ſtationem & pondus ſuum obtinuerint in Theriaca correcta. 171. 1
Theriaca Vetus æquè anodynas & ſomniferas habet vires, ac recentiſſima. 156. 1
à vetuſtate & annis perperam commendatur. ibid.
debitâ doſi in quibusdam affectionib. exhiberi nequit, ob multorum, quæ perperam congeſta ſunt, repugnantiam, & violentam operationem. 164. 1
Theriaca multò efficacior & expetibilis eſſet, ſi ſaltem Cathartica & Chalcitis deeſſent. 164. 1
Theriacæ reſolutio in doſes & principia ſua conſtitutiva, contra peculiares quoſdam morbos. ibid.
à Theriacæ compoſitione cur ingredientia ſimplicis plura eliminentur; & quæ eorum loco ſubſtituenda. 171. 1
Theriacæ Cathartica citra artē ſunt adſcripta. 157. 1
Theriaca cur à Chalcitide nigricet. 162. 2
Theriacæ effectûs diverſi, unde. 157. 1
Fermentatio unde. 156. 1
longævitas & incorruptio à fermentione non dimanat. 156. 1
in Theriacâ fermentatio genuina non eſt. 157. 2
Theriac. fermentatio quomodo verè fiat. 158. 1
an formam mixti peculiarem producat. 156. 2
in Theriacâ primaria fermentationis cauſa quæ. 157. 2
fermentatio quarum ſit partium. 157. 1
non eſt ab Opio. 156. 1
Theriaca ex quot diſſitis ſibi repugnantibus rebus conflata ſit. 163. 2
præ reliquis Compoſitis & Electuariis nullam habet ab interitu prærogativam. 156. 1
Thermales Aquæ ex Salis mineralibus & metallis, ſulphure potiſſimum, exoriuntur. 387. 2
Thermarum ingens calor & efferveſcentia unde exoriatur. ibid.
Thermis, ſeu aliis Aquis Medicatis, metalla & mineralia corporaturâ ſuâ & entitativè non inſunt. ibid.
Thermarum ſuccedaneum Balneum. 401. 2
de Thermis Carolo-Badenſibus abſurdum dogma, reperit tamen ſuum Profeſſorem. 388. 1
Thermæ ſulphureæ pro maxima ſui parte ex ſulphure ſubterraneo accenſo conſtant, aut ortum ducunt. 396. 1
Thus minùs dextrè committitur deſtillationibus humidis. 254. 1
Tincturam Philoſoph. dari, magnus ille Societatis Scriptor, P. Athanaſ. Kircherus negat. 314. 2
Tincturæ Univerſalis exiſtentiam probat Helmontius. 328. 1
Tinctura Martis ex Croco. 337. 1
Martis vera. ibid. 2
Roſarum. 92. 1. 207. 2
Saturni. 348. 2
Sulphuris tartariſata. 402. 1
Tartari. 417. 2
Tragacanthum, mucilaginoſum Gummi, deſtillationibus humidis planè inutile. 254. 1
Tragea Aromatica communis. 126. 1
Cephalica groſſa & pretioſa. ibid.
vilior. ibid.
Groſſa communis. 127. 1
alia Stomachalis. ibid.
Tranſmutatio metallorum temporibus Magni Cæſaris Rudolphi, Glor. memoriæ, ſæpius celebrata fuit. 329. 1
Trochiſci quale medicamenti genus. 128. 1
Alhandal. ibid. 2
Aliptæ Moſchatæ. 129. 1
Ambrati & Moſchati, ſeu de Gallia Moſchata. 131. 1
Bechici Albi. 129. 2
Nigri. ibid.
Rubri anti Pleuritici & Pectorales. ibid. 2
de Benzoe ad Suffitus pretioſos. 130. 1
ad uſum internum. 129. 2
Capitales, ſ. Cephalici. 130. 1
Cordiales Regii. 130. 1
Galliæ moſ. hæ. 131. 1
Hepatic. refrigerantes. 130. 1
Pectorales. 129. 1
anti-Peſtilentiales & ſublinguales. 132. 1
ſublinguales viliores. ibid. 2
alii Citrati. ibid.
anti-Pleuritici. 129. 1
Sublinguales. 132. 1
Trochiſcorum de Ramich exacta reſolutio & analyſis pro Aqua Dyſenterica Quercetani. 228. 1
Trochiſci de Scilla non ex Scilla, ſed reverà ex rebus additis, conſtant. 147. 1
Trochiſcorum Scilliticorum exactiſſima anatome. 146. 2
Trochiſci de Spodio, pro aqua Dyſenterica Quercetani, examinantur. 227. 2
Serpentibus. 133. 1
Terr. ſigillat. examinantur. 227. 2
228. 1
Viperis. 133. 1

Trochiſci de Viperis Antiquâ methodo citra dolos & fraudes parari nequeunt. 133. 1
Viperini num ex ſolis fœmellis, juxta Galenum, & earum duntaxat carne, rejectis maribus, oſſibus, ſeu ſpinis, hepate, & corde, parandi ſint. 147. 2
Viperini pro parte potiori ex biſcocto pane conſtant, indigni Compoſitione Theriaces. ibid.
de Trochiſcis Viperarũ notatu digna plurima. 133. 2
Trochiſcis Viperarum meritò Pulvis earundem ad Theriacæ confectionem ſubſtituendus. 133. 1
Trochiſcorum de Viperis novus parandi modus. ibid. 2
Turbith Minerale. 355. 1
Minerale rubrum in momento. ibid.

V.

Vapor ille aquoſus, inter decoquendum à carnibus exhalans, propriè aquæ elementari æquiparari poteſt. 236. 1
Vaſa terrea, ignem ſtrenuum diu ſuſtinentia, pro fuſione metallorum, & aliis laboribus Chymicis, quomodo conficienda. 363. 1
in Vaſe arctè clauſo nihil coqui valet. 236. 1
Vegetabilia, &, inter hæc, horarii Fructûs, licet, à ſtirpe ſua avulſa, ad corruptionem inclinent; multo tamen tempore perdurant 227. 1
indiſcriminatim omnia extractionibus non ſunt idonea. 74. 1.
putredinis corruptelam, & corruptionis ſemina, non admittunt, ut animalia: idque ob ſalem fixum, qui Vegetabilibus ineſt. 226. 2
quædam ſale nitroſo ſunt referta, & parum ſalis fixi continent. 34. 2
terreſtrioris genii Decoctionibus, potiùs, & Extractionibus, apta; nequaquam verò Deſtillationibus. 237. 1
ex Vegetabilibus omnibus arcana formandi medicamenta vera methodus, ac idea. 218. 1
Vegetabilium differentia in tres Claſſes diviſa, pro legitima earum deſtillatione. 215. 2
in Vegetabilium Extractionibus quæ obſervanda. 74. 1
Vegetabilium maximus requiritur delectus, ad Aquas exinde deſtillandas. 214. 2
Venenorum varietas & diſcrepantia. 142. 143. 2
Venena Mineralia quomodo agant. 143. 2
cordi applicare, periculoſum opus eſt & temeriarum. 143. 2
occulta in malignis rarò innoteſcunt, niſi jam actâ Tragœdiâ. 142. 1
qualem nobiſcum ludant Tragœdiam & Cataſtrophen. 154. & ſeqq.
Veneni Mineralis nulla eſt analogia aut proportio, ad Alexiterium Vegetabile. 143. 1
Venenis Mineralibus Bezoar, Unicornu, Orvietan. & Theriaca non reſiſtunt aut medentur. ibid.
Venenorum Mineralium alexiteria communia non antipathico diſſenſu adverſantur. ibid. 2
indoles & actio eſt manifeſta. ibid. 1
Venenum Minerale ab alexiterio vegetabili non ſuperatur, niſi per accidens. ibid. 1
nullum eſt, cui inexhauſta Dei miſericordia ſpecificũ & antipathicũ remedium non oppoſuerit. 143. 144. 1. 2
unum huic ſpeciei eſt alimentum; alteri verò deleterium. 143. 1
Vini Sal eſſentialis. 418. 1
Vinum decoctionibus deſtinare, abſurdum eſt. 215. 1. 220. 1
Carminativum. 87. 1. 2
contra Flatus. ibid.
Hippocraticum. 92. 2
aliud. 93. 1
Laxativum. 41. 2
Viperinum. 150. 1
Viperas inter ac Serpentes, quoad virtutes, modum, ac rationem agendi, nulla eſt differentia. 149. 1
de Viperarum Trochiſcis: vid. Trochiſci Viperarũ.
Viperarum Pulvis potiùs, quàm Trochiſci, ad Theriacæ confectionem ſubſtituendus. 133. 1
de Viperarum elixatione, Galeni dogma tota Meditorum Schola confirmat. 220. 1
Viperarum morſus cur reliquis Serpentibus ſit perniciosior. 149. 2
& Serpentum corda devorantur viva, pro eximio alexipharmaco. ibid. 1
Spinæ, Cor, & Hepar, à Confectione Trochiſcorum nonſunt abarcenda. 148. 1
Viſcum Quercinum aptius Decoctioni, aut Extractioni, quàm Deſtillationi committitur. 221. 2
quoad eſſe ſuum lignum inodorum eſt, nullo fragranti ſpiritu ſulphureo præditum, adeoque, per Alembicum deſtillatum, nihil virtutis elargitur. 250. 1
Vitalitas, ac ratio formalis vitæ, in quonam fundetur. 142. 1
à Vitrificatione Antimonii inſtrumenta ferrea abarcenda. 362. 2
Vitrioli albi efficacia. 361. 1
Vitrioli Clyſſus. 393. 1
Spiritus eſſentificatus. ibid.
de Vitriolo. 385.

Vitrioli

Digitized by Google

INDEX.

Vitrioli Eſſentia, ſ. Oleum, aut Liquor dulcis. 393. 2
Eſſentia alia. 394. 1
Oleum craſſum non eſt ſeparatum quid à Spiritibus reliquis Vitrioli; ſed ſaltem potens & magis concentratus Spiritus. 390. 2
Sulphur Anodynum. 394. 2
vid. Sulphur Vitrioli.
de Vitrioli Spiritu viridi. 392. 1
in Vitrioli electione, pro Spiritu ejus deſtillando, multum ſitum eſt. 386. 2
Vitriolum quale pro deſtillatione ſui Spiritûs eligendum. 389. 2
Vitrioli Spiritus de virtutibus & efficacia metallorum ſpiritualiter ac virtualiter participat. 386. 1
in ſpiritibus determinatis haud exiguos effectûs in Medicina experiri licet. 387. 1
de Vitrioli Spiritu, ſeu Oleo dulci. 391. 2
Vitrioli Spiritus pro maxima ſui parte Spiritus eſt ipſius Sulphuris. 386. 1
diverſarum ſpecierum uti haud eſt exigua differentia, ita quoque Spiritûs earum in virtutibus diſcrepant haud parum. ibid. 2
Spiritûs adulterantur. 387. 1
Spiritus dulcis verus utrum paràbilis. 391. 2
Spiritûs dulcis deſtillandi modi examinantur. ibidem.
ex Vitriolo Spiritum, ſeu Oleum dulce efficere, res ardua eſt, & impoſſibile videtur. 392. 1
de Vitrioli Spirit. plura vid. Spirit. Vitriol.
Vitrioli caput mortuum, ab altris impregnatum, copioſo ſale, à Vitrioli natura alieno, imbuitur. 391. 1
caput mortuum per veſtigatur. 390. 2
caput mortuum verum omni ſale protinus à deſtillatione deſtitutum eſt. 391. 1
varia ſunt Genera & Species, pro diverſitate minerarum & metallorum. 385. 2
virtutes metallis potiùs, eorumque principiis, adſcribendæ; non verò Vitriolo, ut tali, tanquam minerale eſſet, à metallis naturâ ſuâ ſegregatum. 386. 1
uſus varius ac multiplex; interno tamen uſui rarò per ſe deſtinatur. 385. 2
de Vitriolo dulci viridi. & Spiritu Vitrioli Philoſophico Poleinanni. 344. 1
ex Vitriolo, opinione Paracelſi, integra medicamentorum Officina foret conſtruenda. 386. 1
Vitriolorum delectus, & quænam, ad ſalutaria exinde conficienda medicamenta, amplectenda. 386. 1
Vitriolum à proprietate & natura ſalium planè alienum eſt. 385. 1
commune mixtum eſt, de variis participans, quandoque Metallis & Mineralibus. 386. 2
nativum vix unum reperitur, quod uni ſaltem metallo exiſtentiæ ſuæ debeat primordia. ibid. 1
pro altera columna præſtantiſſimorum ex ea conficiendorum medicamentorum habetur. 385. 1
quodcunque in metallum denuò convertibile; excluſis ſpiritibus acidis ſulphureis, nitroſis, aut ſalinis. ibidem.
omne ſolutum eſt metallum. ibid. 2
Salis nomine metallorum falsò inſignitur. 385. 1
Jovis, ſeu Stanni. 345. 1
Martis. 335. 1
Martis per ſe uſui Medico favet: ejusque virtutes. 336. 1
crebrioris uſûs eſt, tanquam reſolvens & deobſtruens medicamentum. 386. 1
Veneris. 342. 2
Vitrum Antimonii album. 364. 1
Antimonii ex Regulo, cum & ſine Auri additione. ibid.
Antimonii Solare. 363. 2
ex Vitro Antimonii Pocula. ibid.
quæ medicamenta ſint conficienda: ejus virtutes & annexæ cautelæ 363. 2
pro Ulceribus exedentibus Tibiarum & Pedum Remedium præſtans. 365. 1
Univerſalia medicamenta an dentur. 163. 2
Unguenta inter externa remediorum genera collocantur: & ex quibus conficiantur. 272. 1
Unguentum Ægyptiacum. ibid. 2
Alabaſtrinum. 273. 1
Album. ibidem.
Album Camphoratum. ibid.
de Althæa ſimplex. ibid. 2
ad Ambuſta. 274. 1
Anodynum. ibid. 2
Apoſtolorum. ibid.
de Arthritide purgans. 275. 1
Aureum Vulnerarium. ibid. 2
Carminativum. 276. 1
Cephalicum. ibid. 2
Clyſmaticum. 277. 1
Comitiſſæ adſtringens. ibid.
Cordiale. 278. 1
Hepaticum. ibid. 2

ad

INDEX.

Unguentum ad Hæmorrhoides. 279. 1
Hæmorrhoidale aliud. 280. 1
ad Hernias. 281. 1
Jovis refrigerans. 280. 2
Infrigidans, ſeu reſtigerans Galeni. ibid.
de Linaria hæmorrhoid. 279. 2
Liquiritia. 281. 2
Lythargyrio, ſeu Saturninum. 282. 1
Mercuriale. ibid. 2
Nervinum. ibid.
Nihili ad Oculos. 283. 1
Pectorale. ibid. 2
Pediculorum. 284. 1
Pomatum. ibid.
Populeon. 285. 1
Potabile rubrum. ibid. 2
aliud. ibid.
Unguentum Roſatum. 286. 1
Saturninum. 282. 1
ad Scabiem. ibid.
Spleneticum. ibid.
Stomachicum. 287. 1
ad Vermes. ibid.
Viride Reginæ. ibid.
Volatilia fixare, & fixa volatiſare, arduum. 230. 2
Volatilium, & fixa fixorum, virtutes lege ſuâ tenent. ibid.
Urinæ ſalis Volatilis acutiſſimi odorem ſpirant cloacæ. 237. 2

Z.

Zibebæ Purgantes. 61. 2
Zoilorum inſulſa & iniqua judicia inſtitutum Authoris non morantur. 287. 1

ERRATA

Digitized by Google

Errata Typographica
in
PHARMACOPOEIA REGIA.

Pag.	col.	lin.	pro	lege
5	1	8	Spir.	cum Spir.
6	2	13	acutæ	acuatæ
8	1	13		debitæ conſiſtentiæ
9	2	ult.	ab unciâ ſemis ad unciam unam	
10	1	6		& contemperat
—	—	9	pacando	parando
12	1	14	Licenteric.	Lientericis
—	—	25	manicæ	maniciſm
—	1	48	caprimo	caprini
14	2	8	catharroſ.	catarrhoſ.
—	2	29	Cran.	Gran.
15	1	31	Spurò	Spuro
—	—	—	adhibeat	adhibet
—	2	28	Decoct. Fort. Rad	Sambuc. lib. &c.
—	—	—	leg. Radic. Sambuc. vel decocti	
—	—	—	ejus Radic. fortis, lib. &c.	
20	1	31	uncias	uncias
—	2	21	commixtuſ	comminis
22	1	25	exhalatione	exhalationem
—	2	26	tur	tur
23	1	23	Anth.	Anth.
23	1	32	diſſere	diſere
—	—	41	gane	gene
—	—	penult.	pigres	pigros
—	2	12	gnaræ	gnara.
24	2	penult.	caſpid.	cuſpid.
26	2	5	ut	&
27	2	43	ſu	ſe
34	2	24	nantur	nuntur.
35	1	31	juſta	inſta
—	2	6	roſi	roſo
—	—	10	deſtillando abſtrahatur:	deſtillatione abſtrahendo
36	1	43	unciam unam	unciâ unâ
—	—	penult.	uncias	unciarum
—	2	27	ex	&
38	1	41	uncias	uncias
—	—	44	am am	a a
43	2	2	Palpæ	Pulpis
45	1	29	Palpæ	Pulpæ
46	2	31	muntur	mantur
48	1	2	pueril.	puerul.
49	2	7	batur	bitur
50	1	11	a	um
—	—	13	a	um
—	—	44	dele ſunt.	
—	—	penult.	des	das
—	2	5	leg. plenum medicamentum	
—	—	11	poterit	poſſit
—	—	15	poſſum	poſſim
51	—	44	valet	calet
52	2	2	Fœnicul.	Apii
53	2	32	aqua	aquæ
—	—	43	Extractum	Electuarium
—	2	23	a a	am am
—	—	—	ſemi	ſemis
55	1	1	reſinæ	reſinas
—	2	22	habent	habet.
56	1	2	tractaturus	tractaturo
57	1	27	illam	illum
59	1	4	remiſſo	dum remiſerit
—	—	7	unciam unam ſemis:	unciam ſemis.
—	—	35	remiſſo	dum remiſerit
65	1	20	dele	montium
—	2	33	gunt	gans

Pag.	col.	lin.	pro	lege
73	1	2	acturus	acturo
74	1	6	praditæ	prædita
—	—	21	dele	hoc
—	2	23	vitro	vitreo
77	1	4	leg. craſſiuſculè contuſis	
78	1	18	tum	tam
80	2	39	me	mis
82	2	29	eſſentia	eſſentiæ
83	1	25	del. &	
84	1	15	ſimila	ſimilia
—	2	9	alus	alii
86	1	20	dele di	
87	1	32	[illegible]	[illegible]
89	1	penult.	pign.	pingv.
90	2	34	am am	a a
—	—	35	duos	duo
91	1	5	[illegible]	[illegible]
92	1	23	[illegible]	[illegible]
—	—	42	leg. Mart. ana.	
—	2	28	a a	am am
94	1	25	Sap.	Sæp.
95	2	24	ma	mam
96	1	24	ma	nibus
—	2	22	tî	tâ
100	1	31	virtutus	virtutes
105	2	8	pluver.	pulver.
106	2	11	darat	parat.
108	1	penult.	item	addendo
109	1	13	bentur	betur
112	1	23	catharroſ.	catarrhoſ.
123	1	5	ana unam	ana unciam unam
126	2	33	Si	Sic
133	1	33	uncias	unciam
—	—	35	leg. Et eum ſufficient. quant. Decoct. cortic.	
—	2	24	maxime	maxima
—	—	33	quæ	qui
135	1	16	altior.	altior.
136	1	27	cui	qua.
—	2	8	partiune.	portiunt.
—	—	21	Cinamomi	
—	2	12	rependas	replendas
137	2	32	gratia	grata
—	—	30	vires	virium
—	—	35	dedicata	dedicatis
—	—	42	theæ	thoæ.
140	1	36	Protho	Proto.
—	2	19	tibiem	tibilem.
—	—	34	Veniens τῶ θεῶ	Venenis τὸ θεῖον
141	2	7	ettem	entis
—	—	37	occulea	occultas
—	2	26	acti	actu
142	2	6	genda	gendas
—	—	12	gyæ	giæ
—	2	14	Taxicoſ.	Toxicoſ.
146	2	13	præfacti	præfati
—	2	1	referat	referet.
—	—	4	incoluſ.	incluſ.
—	—	28	Trochiſcor.	Trochiſcor.
—	—	38	διαφ	διαφ.
152	1	14	leg. expulttrie.	
—	2	33	multus	multis
—	—	21	induit	inducit
158	2	5	undans	nutans

Cap.

Pag.	col.	lin.	pro	leg.
158	-	34	Cap.	Claſ.
161	-	ult	lypo	lipo
162	1	6	Dios.	Dias
163	1	17	poſt : ludibrium: Ægrorum fraudem	
—	-	39	mormos	morbos
164	1	12	appoſitus	oppoſitus
—	2	44	puraſ.;	paraſ.
165	1	7	infuit	infine
—	2	25	ſemini	ſeminii
168	1	13	ponderis	ponderi
172	2	27	cramate	grammate
175	2	3	Antitodi	Antidoti
—	-	36	fumurum	nimium
177	2	35	addita	addidi

Pag.	col.	lin.	pro	leg.
178	1	35	dupli	duplici
190	2	17	hanc	hoc
190	2	ult	tantes	tantis
192	2	38	æquæ	aquæ
195	1	23	ſuperaffundo	ſuperaffundendo
207	1	12	famill	facill.
215	2	28	exlixent	elixent
219	2	7	acet. ſcil. ℔ſ.	aceti ſcillitic. ℔ſ.
227	2	21	commiti.	commuti.
236	1	14	albi.	alibi
241	1	47	coſmedica.	Coſmetica
265	2	31	in Infuſione	
268	1	31	bucat	queat
298	2	24	ſalutu	ſolutu

Errata
in
MANTISSA.

Pag.	col.	lin.	pro	lege
319	1	ult	deleatur &	
321	1	27	alter	altero
342	1	46	perventur	perventuri
343	2	antepe.	præfata	præfatæ
345	2	19	pedentim	pedetentim
352	1	27	admiſcecantur.	admiſceantur
360	1	15	prob è	probè
362	1	4	ter	tur.
—	2	penult.	unum	unam

Pag.	col.	lin.	pro	lege
—	2	38	duam	duas
379	1	35	diegerantur	digerantur
387	1	33	liquore	liquorem
395	1	16	piritu	ſpiritu
404	2	10	totius	toties
408	1	1	Ferra	Terra
415	1	2	procurandis	pro curandis
416	1	8	Du	De.

Aod 146 8479

Digitized by Google

Ao1 1468479

Digitized by Google

Digitized by Google

G.53.

Digitized by Google

Digitized by Google